'Én-lą Nainá

xi kjoą ts'ę Jesucristo

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

'Én-lą Nainá

xi kjoą ts'ę Jesucristo

El Nuevo Testamento
en el mazateco
de San Jerónimo Tecóatl

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Las ilustraciones de las páginas 3, 4, 7, 9, 44, 62, 81, 90, 92, 94, 102, 105, 116, 130, 141, 146, 147, 152, 153, 154, 157, 158, 161, 167, 194, 211, 212, 222, 242, 243, 248, 249, 256, 277, 286, 292, 308, 312, 317, 319, 323, 340, 345, 352, 358, 363, 364, 367, 370, 380, 391, 397, 473, 489, 548 y 566 son propiedad de ©1978 David C. Cook Publishing Co., y son usadas con el permiso correspondiente.

Las ilustraciones de las páginas 263, 617, y 625, realizadas por Horace Knowles, son propiedad de ©The British & Foreign Bible Society, 1954, 1967, 1972.

Las ilustraciones de las páginas 24, 40, 54, 88, 126, 281, 296, 451, 457, 518, y 589, por Louise Bass, son propiedad de ©The British & Foreign Bible Society, 1994.

Primera edición
El Nuevo Testamento
en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl
maa 12-024 1C
©Liga Bíblica Internacional 2012

Versión electrónica
©Liga Bíblica Internacional 2013
www.scriptureearth.org

Usted es libre de: Compartir - copiar, distribuir, ejecutar y comunicar públicamente la obra bajo las condiciones siguientes:

- **Atribución. Debe reconocer los créditos de la obra de la manera especifi cada por el autor o el licenciante (pero no de una manera que sugiera que tiene su apoyo o que apoyan el uso que hace de su obra).**
- **No comercial. No puede utilizar esta obra para fi nes comerciales.**
- **Sin obras modifi cadas. No se puede alterar, transformar o generar una obra derivada a partir de esta obra.**

http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/mx/

Prólogo

El Nuevo Testamento forma parte de las Sagradas Escrituras, mejor conocidas como la Biblia. Consta de veintisiete libros distintos, cada uno de los cuales es proveedor de ricas bendiciones al que lo lee. Fue escrito originalmente en el idioma griego, pero a través de casi dos mil años se ha traducido en más de mil quinientos idiomas. En la actualidad, millones de personas de miles de pueblos pueden leerlo en su propio idioma.

El vocabulario y la gramática del idioma mazateco son muy distintos a los del griego, y también a los del español; sin embargo, el mazateco posee abundantes formas gramaticales y retóricas que pueden expresar a fondo el significado del griego original.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Aclaraciones sobre el alfabeto

A continuación se presenta el alfabeto mazateco con algunos ejemplos:

a	**sasa** - *rápido*	l	**líká** - *oreja*
b	**ba** - *tristeza*	m	**masan** - *se agria*
ch	**chijo** - *polvo*	n	**nandá** - *agua*
chr	**chroba** - *blanco*	ñ	**ñánda** - *donde*
nd	**nandá** - *agua*	o	**one** - *toca*
nds	**ndsọkọ** - *su pie*	p	**pàyọ** - *rebozo*
e	**te** - *diez*	r	**orrè** - *borrego*
f	**fe** - *se acaba*	s	**se** - *espeso*
ng	**ngojña** - *ayer*	t	**ti** - *muchacho*
h	**síhiseèn** - *alumbra*	ts	**tsatse** - *compró*
i	**itoò** - *siete*	x	**xịta** - *gente*
j	**jị** - *tú*	y	**yẹ** - *víbora*
k	**kine** - *come*	'	**ni'ín** - *lumbre*

La **chr** representa un sonido semejante a la **ch**, pero con la punta de la lengua doblada hacia arriba.

chroba - *blanco* **machrañà** - *se acerca*

La **ts** representa un sonido que se pronuncia como una **t** seguida de **s**, como catsup.

tsatse - *compró* **kitsò** - *dijo*

La **x** representa un sonido semejante al sonido que algunas personas producen para calmar o arrullar a un niño.

xịta - gente **síxá** - *trabaja*

En mazateco la letra **'** representa al saltillo, que es un pequeño corte de voz.

'on - *adolorido* **ni'ín** - *lumbre*

La **h**, al igual que en español, no tiene sonido. Se usa para separar dos sílabas.

síhiseèn - *alumbra*

La **b** del mazateco siempre tiene el sonido suave como en la palabra labio.

ba - *tristeza* **chiba** - *poco*

Cuando la letra **n** se presenta al final de la palabra, no representa una consonante; indica una modificación de la vocal anterior, es decir, que una parte del aire sale por la nariz. En las siguientes palabras se puede notar la diferencia entre palabras con la **n** al final y palabras sin la **n**.

chjo̱ón - *mujer* **chjo̱ó** - *blanquillo*

En algunas palabras del mazateco la n se presenta antes de otras consonantes. A diferencia del español, estas combinaciones pueden presentarse al principio de la palabra y no solamente en medio.

nchijá - *atole* **nchra̱ja̱** - *toro*
ndobá - *calor* **ndso̱ko̱** - *su pie*
ngojña̱ - *ayer*

En mazateco la **j** se pronuncia de una manera parecida a la del español cuando se presenta antes de una vocal y al principio de la palabra o entre dos vocales.

jò - *dos* **ndajo̱** - *jabón*

Pero a diferencia del español, la **j** en mazateco también se presenta antes o después de algunas consonantes y grupos de consonantes. En estos casos, la **j** representa solamente un pequeño soplo de aire antes o después de la consonante. En los siguientes ejemplos se puede notar la diferencia entre las consonantes con la **j** después y las que no la tienen.

tj	**tjo̱** - *aire*	t	**toò** - *fruta*
tsj	**tsjò** - *tostado*	ts	**tsò** - *dice*
chj	**ki̱chja̱** - *va a hablar*	ch	**ki̱cha̱** - *fierro*
chrj	**chrjoa̱** - *piel*	chr	**chro̱ba̱** - *plato*
kj	**kjaán** - *se pelea*	k	**kaàn** - *veinte*

En los siguientes ejemplos se nota la diferencia entre palabras con la **j** antes de algunas consonantes y palabras que no la tienen.

jt	**jti** - *enojo*	t	**ti** - *muchacho*
jts	**kijtseè** - *vió*	ts	**kitseè** - *se llenó*
jch	**jchínga** - *viejo*	ch	**chi̱nga̱** - *marrano*
jnd	**jnda̱** - *vacuna*	nd	**ndaà** - *bueno*
jnch	**I̱jnchi̱** - *Teotitlán*	nch	**nchi̱** - *mojado*
jnchr	**i̱jnchró** - *pozo de agua*		
jng	**ìjngoò** - *otro*	ng	**ingo** - *uña*
jm	**jmà** - *negro*	m	**ma** - *se puede*
jn	**jnó** - *tecolote*	n	**nó** - *año*
jñ	**jñò** - *oscuro*	ñ	**ñánda** - *donde*
jy	**jye** - *se acabó*	y	**ye̱** - *culebra*

En mazateco la **x** se puede presentar antes de la **t** o la **k**, como en los siguientes ejemplos:

xt	**i̱xti** - *niños*	xk	**xka̱** - *hierba*

En mazateco el saltillo (') se presenta antes de las consonantes y grupos de consonantes **m**, **n**, **y**, **b**, **nd**, **nds**, **nch**, **nchr** y **ng**; y representa una pequeña pausa antes de la consonante dándole una pronunciación más fuerte a la misma.

'm	**na'miì** - *cura*	'nds	**'ndse** - *su hermano*
'n	**na'ní** - *mala mujer (planta)*	'nch	**'nchán** - *frío*
'y	**ni'ya** - *casa*	'nchr	**'nchré** - *oye*
'b	**ka'biì** - *tomó*	'ng	**'nga** - *alto*
'nd	**i'nde** - *lugar*		

El saltillo (') también se presenta después de las consonantes o grupos de consonantes **t**, **ts**, **ch**, **k**, **jts**, **jch**, **sk**, **j**, **s**, **x**, y **f**. El saltillo representa una glotalización de la sílaba.

t'	**t'è** - *siembren (imperativo)*	j'	**j'e** - *jilote*
ts'	**ts'ó** - *huipil*	s'	**s'e** - *va a haber*
ch'	**ch'o kji** - *está feo*	x'	**x'in** - *hombre*
k'	**k'oé-lá** - *le vamos a pegar*	f'	**f'iì** - *llega*

El mazateco es una lengua tonal. Esto quiere decir que el tono que lleva una palabra es tan importante como las vocales y consonantes que la forman. Cambiar el tono de una palabra tiene el mismo efecto que cambiar una de sus vocales o consonantes; puede resultar una palabra con un significado completamente diferente.

xkón - *peligro* **xkon** - *tacaño* **xkon** - *su ojo*

El mazateco de San Jerónimo tiene cuatro niveles de tonos. El nivel más agudo se indica por medio de un acento encima de la vocal.

xá - *trabajo*	**káló** - *guajolote*
yá - *árbol*	**naxá** - *costal*
sá - *luna*	**naxó** - *flor*
ndátí - *mecapal*	**nañá** - *perro*
kátó - *sapo*	**katé** - *treinta*
ímá - *aguacate*	**oté** - *techar*

En los siguientes ejemplos se puede notar la diferencia entre las palabras que tienen tono agudo y las que tienen tono medio (que se escriben sin acento).

xá - *trabajo*	**xa** - *león*
jé - *pecado*	**je** - *gordo*
katé - *treinta*	**kate** - *bailó*
oté - *techa*	**ote** - *corta*

El tono más grave se indica por medio de una raya debajo de la vocal.

j'e - *jilote*	**xita** - *gente*
tin - *pescado*	**naxa** - *sal*
ja - *águila*	**nacho** - *calabaza*
ye - *culebra*	**ima** - *pobre*
cho - *animal*	**natse** - *mosquito*

ni̱ño̱ - *tortilla*
xi̱ti̱n - *jitomate*
ki̱cha̱ - *fierro*

En los siguientes ejemplos se puede notar la diferencia entre las palabras que tienen tono grave y las que tienen tono medio o tono agudo.

j'e̱ - *jilote*
ti̱n - *pescado*
na̱xa̱ - *sal*
na̱tse̱ - *mosquito*
i̱ma̱ - *pobre*
ínaxo̱ - *carrizo*
je - *gordo*
ti - *muchacho*
naxá - *costal*
na̱tsé - *conejo*
ímá - *aguacate*
ínaxó - *planta de una flor*

El mazateco de San Jerónimo también tiene un tono medio agudo que se indica por medio de un acento inclinado (`).

jè - *él*
tè - *baila*
jò - *dos*
tíxò - *está hirviendo*
tífì - *está caminando*
títì - *está quemando*
sínè - *está pisando*

En los siguientes ejemplos se puede notar la diferencia entre las palabras que tienen tono medio agudo y las que tienen tono medio.

títì - *se está quemando*
tè - *baila*
komà - *sucedió*
títiì - *se está cortando*
te - *diez*
ko̱ma - *va a suceder*

Corchetes

Las palabras entre [corchetes] expresan ideas que los lectores originales entendían por el contexto cultural e histórico, pero no estaban escritas en el texto original.

Índice

San Mateo 1
San Marcos 93
San Lucas 151
San Juan. 247
Hechos 316
Romanos. 401
1 Corintios. 436
2 Corintios. 470
Gálatas 494
Efesios 507
Filipenses 520
Colosenses 529
1 Tesalonicenses 537
2 Tesalonicenses 545
1 Timoteo 550
2 Timoteo 560
Tito 567
Filemón 572
Hebreos 574
Santiago 600
1 Pedro 609
2 Pedro 619
1 Juan 625
2 Juan 635
3 Juan 637
Judas 639
Apocalipsis 642

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

'Én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo koni s'ín kiskii San Mateo

Xita jchínga-la Jesucristo

(Lucas 3:23-38)

1 1 Jè xojon xi oxkit'aà 'ín-la na'èn-jchá kjiìn-la Jesucristo,
xi ya inchrobàt'aà-ne tje-la David ko ts'e Abraham.
2 Jè Abraham, jè komà na'èn-la xi Isaac ki'mì; ko jè Isaac,
jè komà na'èn-la xi Jacob ki'mì; ko jè Jacob, jè komà na'èn-la
xi Judá ki'mì, ko jñà xita 'ndse. 3 Judá, jè komà na'èn-la xi
Fares ko Zara ki'mì. Ko jè nea-la, Tamar ki'mì. Jè Fares, jè
komà na'èn-la xi Esrom ki'mì; ko jè Esrom, jè komà na'èn-la
xi Aram ki'mì; 4 ko jè Aram, jè komà na'èn-la xi Aminadab
ki'mì; ko jè Aminadab, jè komà na'èn-la xi Naasón ki'mì; ko
jè Naasón, jè komà na'èn-la xi Salmón ki'mì; 5 ko jè Salmón, jè
komà na'èn-la xi Booz ki'mì; ko jè nea-la Booz, Rahab ki'mì.
Ko jè Booz, jè komà na'èn-la xi Obed ki'mì; ko jè nea-la Obed,
Rut ki'mì. Ko jè Obed, jè komà na'èn-la xi Isaí ki'mì; 6 ko jè
Isaí, jè komà na'èn-la xi David ki'mì xi xitaxá ítjòn tsibìjna;
koa jè David, jè komà na'èn-la xi Salomón ki'mì; ko jè nea-la
Salomón, jè xi komà chjoón-la Urías nga sa ítjòn.
7 Jè Salomón, jè komà na'èn-la xi Roboam ki'mì; ko jè
Roboam, jè komà na'èn-la xi Abías ki'mì; ko jè Abías, jè komà
na'èn-la xi Asa ki'mì; 8 ko jè Asa, jè komà na'èn-la xi Josafat
ki'mì; ko jè Josafat, jè komà na'èn-la xi Joram ki'mì; ko jè
Joram, jè komà na'èn-la xi Uzías ki'mì; 9 ko jè Uzías, jè komà
na'èn-la xi Jotam ki'mì; ko jè Jotam, jè komà na'èn-la xi Acaz
ki'mì; ko jè Acaz, jè komà na'èn-la xi Ezequías ki'mì; 10 ko jè
Ezequías, jè komà na'èn-la xi Manasés ki'mì; ko jè Manasés,
jè komà na'èn-la xi Amón ki'mì; ko jè Amón, jè komà na'èn-la

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

xi Josías ki'mì; [11]kǫ̲ jè Josías, jè komà na̲'èn-la̲ xi Jeconías ki'mì, kǫ̲ jña̲ xi̲ta̲ 'ndse̲, k'e̲ nga kiìkǫ̲ kjǫ̲'in xi̲ta̲ Israel ján i̲'nde ñánda 'mì Babilonia.

[12]Xi komà i̲skan k'e̲ nga jye kiìkǫ̲ kjǫ̲'in xi̲ta̲ ján Babilonia, jè Jeconías, jè komà na̲'èn-la̲ xi Salatiel ki'mì; kǫ̲ jè Salatiel, jè komà na̲'èn-la̲ xi Zorobabel ki'mì; [13]jè Zorobabel, jè komà na̲'èn-la̲ xi Abiud ki'mì; kǫ̲ jè Abiud, jè komà na̲'èn-la̲ xi Eliaquim ki'mì; kǫ̲ jè Eliaquim, jè komà na̲'èn-la̲ xi Azor ki'mì; [14]kǫ̲ jè Azor, jè komà na̲'èn-la̲ xi Sadoc ki'mì; kǫ̲ jè Sadoc, jè komà na̲'èn-la̲ xi Aquim ki'mì; kǫ̲ jè Aquim, jè komà na̲'èn-la̲ xi Eliud ki'mì; [15]kǫ̲ jè Eliud, jè komà na̲'èn-la̲ xi Eleazar ki'mì; kǫ̲ jè Eleazar, jè komà na̲'èn-la̲ xi Matán ki'mì; kǫ̲ jè Matán, jè komà na̲'èn-la̲ xi Jacob ki'mì; [16]kǫ̲ jè Jacob, jè komà na̲'èn-la̲ José. Kǫ̲ José, jè xi x'i̲n-la̲ komà María; kǫ̲ jè María, nea̲-la̲á komà Jesús xi Cristo, [xi̲ta̲ xi xó kisìkasén-ne Nainá].

[17]Ngats'iì xi̲ta̲ jchínga-la̲ Jesús, teñijòn skǫ̲ ma-ne xi inchrobàt'aà-ne ts'e̲ Abraham skanda David. Kǫ̲ jña̲ xi̲ta̲ jchínga-la̲ Jesús xi inchrobàt'aà-ne ts'e̲ David skanda k'e̲ nga kiìkǫ̲ kjǫ̲'in jña̲ xi̲ta̲ Israel ján i̲'nde ñánda 'mì Babilonia, ti̲koa̲á teñijòn skǫ̲ ma-ne. Kǫ̲ nguì teñijòn skǫ̲ ma-ne skanda k'e̲ kits'iìn xi Cristo, [xi̲ta̲ xi xó kisìkasén-ne Nainá].

Kií komà k'e̲ nga kits'iìn Jesucristo

(Lucas 2:1-7)

[18]K'e̲ nga kits'iìn Jesucristo kiís'ín komà: María xi nea̲-la̲ Jesús kǫ̲ José jña̲ títsa̲jna'ñó-la̲ xíkjín nga ki̲xan. K'e̲ nga ti̲kj'eè bìtsa̲jnakǫ̲ xíkjín, María ki'ya-la̲ nga ki'ndí 'ya xi i̲t'aà ts'e̲ nga'ñó-la̲ Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá. [19]José, xi x'i̲n-la̲ komà, nga xi̲ta̲ kixi̲-né, majìn-la̲ nga kjǫ̲sobà tsjá-la̲ jè María, kisìkítsjeèn nga tà si̲ìkíjna-ne chjǫ̲ón jè, kǫ̲ mì yá xi̲ta̲ kji̲'nchré. [20]K'e̲ nga k'oa̲s'ín tísíkítsjeèn jña̲ kjoa̲ koi, jngoò àkja̲le̲-la̲ Nainá tsohókǫ̲ i̲nga nijñá. Kitsò-la̲:

—José, xi ya̲ nchrobàt'aà-ne tje̲-la̲ David, kì tsakjoòn-jèn nga bijnakoi María xi chjǫ̲ón-lè kǫ̲ma, jè ki'ndí xi 'ya, nga'ñó ts'e̲ Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá-né. [21]S'e̲é jngoò-la̲ ki'ndí x'i̲n, kǫ̲ 'ín-la̲ Jesús k'oín. Koií k'oa̲s'ín k'oín-ne nga jè kǫ̲chrjetjì na̲xa̲ndá-la̲ xi kjoa̲ ts'e̲ jé-la̲.

[22]Ngats'iì kjoa̲ koi, k'oa̲á s'ín tsitasòn koni s'ín kitsò Nainá xi i̲t'aà ts'e̲ xi̲ta̲ xi kiìchja̲ ngajo-la̲ Nainá kjòtseé nga kitsò:

23 Jngoò chjo̱ón xo̱ngó, ki'ndí k'oa̱ ko̱ k'oe̱è jngoò ki'ndí x'i̱n
xi Emanuel k'oín 'ín-la̱.
Jè 'ín xi Emanuel tsò, Nainá tíjnako̱-ná tsòyaá-ne.
24 K'e̱ nga jaá-la̱ José, k'oa̱á s'ín kis'iìn koni s'ín kitsò-la̱
àkja̱le̱-la̱ Nainá, kiskoétjò María ko̱ chixàn-ko̱. 25 Ta̱nga mìkiì
tsoyijòko̱ xíkjín skanda k'e̱-né nga kits'iìn ki'ndítjòn-la̱ María.
Ko̱ k'oa̱á s'ín tsibít'aà 'ín-la̱ nga Jesús ki'mì.

Kiís'ín komà nga ijchò katsejèn-la̱ Jesús jñà xi̱ta̱ xi 'ñó tjín-la̱ kjoa̱chji̱ne̱

2 1 Jesús kits'iìn ya̱ na̱xa̱ndá xi 'mì Belén, nangui xi chja̱-ne
Judea, k'e̱ nga xi̱ta̱xá ítjòn tíjna xi 'mì Herodes ya̱ i̱'nde
jè. Ijchò ján Jerusalén, xi na̱xa̱ndá sko̱-la̱ Judea, xi̱ta̱ xi 'ñó
tjín-la̱ kjoa̱chji̱ne̱, xi inchrobà-ne ñánda bitjokàtji-ne ts'oí 2 nga
kjònangui. Kitsò:
—¿Ñánda tíjna xi̱ta̱xá ítjòn-la̱ ts'e̱ xi̱ta̱ judío xi jye kits'iìn?
Ki'yaá jngoò-je̱n ni'ño ján ñánda bitjokàtji-ne ts'oí xi tsakó nga
jye kits'iìn. Ko̱ ngaje̱n koií xá kjoi̱-naje̱n nga jcha̱xkón-je̱n.
3 K'e̱ nga kiì'nchré Herodes xi xi̱ta̱xá ítjòn tíjna, tà
kitsakjòn-né ko̱ ngats'iì xi̱ta̱ na̱xa̱ndá Jerusalén. 4 Jè xi̱ta̱xá
ítjòn xi 'mì Herodes, kiìchja̱-la̱ ngats'iì xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì
ko̱ xi̱ta̱ xi okóya kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés;
kiskònangui-la̱ ñánda jts'ín xi Cristo, [jè xi̱ta̱ xi xó si̱ìkasén-ne
Nainá]. 5 Jñà xi̱ta̱ koi kitsò-la̱:
—Ya̱á Belén, na̱xa̱ndá xi chja̱-ne Judea. K'oa̱á s'ín tíchja̱
xo̱jo̱n xi kiskiì jñà xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá nga kitsò:
6 Jñò xi xi̱ta̱ Belén 'mì-nò, xi nangui Judá nokjoà-nò,

ngásòn chjí-la naxandá-nò koni jñà naxandá ítjòn-la nangui Judá,
nga yaá kitjojiìn jngoò xitaxá ítjòn xi siìkinda naxandá-na Israel.

7 Jè xitaxá ítjòn xi 'mì Herodes, kiìchja'ma-la jñà xita xi 'ñó tjín-la kjochjine nga kiskònangui-la mé nachrjein-ne nga kijtseè ni'ño. 8 K'eé kisìkasén ján Belén; kitsò-la:

—Tanguió ján, koa ndaà chjinanguio xi it'aà ts'e ki'ndí jè. K'e nga sakò-nò, tikí'nchré-ná mé-ne tikoa kjián katsejèn-la nga skoexkoán koa jeya siìkíjna.

9 K'e nga jye kiì'nchré xita xi 'ñó tjín-la kjoachjine koni s'ín kitsò Herodes, k'eé kiì xita koi ko jè ni'ño xi kijtseè ñánda bitjokàtji-ne ts'oí k'oaá s'ín kiì ítjòn-la skanda ijchò ñánda tíjna ki'ndí jè, ko yaá tsasìjna jè ni'ño. 10 Jñà xita xi 'ñó tjín-la kjoachjine k'e nga kijtseè ni'ño jè, taxki tsjaá komà-la. 11 K'e nga jahas'en ni'ya jñà xita koi, kijtseè ki'ndí ko nea-la María. K'eé chincha-xkó'nchit'aà-la jè ki'ndí ko kijtseèxkón; jeya kisìkíjna. Ikjoàn kiskíx'a kaxa-la ko kitsjaà-la ton oro, ko chrjongó-la Nainá ko xkiì xi 'ñó ndaà jne xi 'mì mirra. 12 Nga

komà ịskan kits'iì-lạ nijñá xịtạ xi 'ñó tjín-lạ kjoạchjịnẹ nga mì tị k'oạá s'ín ndịyá kjoị-ne ñánda tíjna Herodes. Xìn ndịyá kiì-ne nangui-lạ.

K'ẹ nga jñà xịtạ jchínga-lạ Jesús kiìkọ ján nangui Egipto

13 K'ẹ nga jye kiì-ne jñà xịtạ xi 'ñó tjín-lạ kjoạchjịnẹ, jngoò àkjạlẹ-lạ Nainá kisìnijñá-lạ José, kitsò-lạ:

—Tịsítjịin; chjoí jè ki'ndí kọ neạ-lạ; t'in ján nangui Egipto; yạá tijni skanda k'ẹ 'ạn kọxán-lè. Nga jè Herodes xi xịtạxá ítjòn tíjna, kọhótsji ki'ndí jè nga mejèn-lạ nga sịìk'en.

14 K'ẹé tsasítjẹn José, k'ẹ nga nịtjẹn kiskoé jè ki'ndí kọ neạ-lạ nga kiì ján nangui Egipto. 15 Yạá tsibìtsạjna skanda k'ẹ nga k'en Herodes. K'oạá s'ín tsitasòn koni s'ín kitsò Nainá xi ịt'aà ts'ẹ xịtạ xi kiìchjạ ngajo-lạ Nainá nga kitsò: "Yạ nangui Egipto kichjà-lạ ki'ndí-nạ."

K'ẹ nga kinìk'en ndí ịxti x'ịn

16 K'ẹ nga kijtseè jè Herodes nga jñà xịtạ xi 'ñó tjín-lạ kjoạchjịnẹ kiskoònạchạn-lạ, tsí jti komà-lạ. Ịkjoàn kitsjaà ọkixị nga sịìk'en yije ndí ịxti x'ịn xi jò nó tjín-lạ kọ ngats'ìì xi ìsạ ki'ndí ìsạ kóhọkji ján nạxạndá Belén, kọ yạ nạxạndá ịndiì-lạ koni s'ín jye kisijiìn-lạ mé nạchrjein-ne nga kijtseè ni'ño jñà xịtạ xi 'ñó tjín-lạ kjoạchjịnẹ. 17 K'oạá s'ín tsitasòn 'én xi kitsò Jeremías, xịtạ xi kiìchjạ ngajo-lạ Nainá, nga kitsò:

18 Yạ ị'nde Ramá kina'yà jngoò-lạ xịtạ
xi tísíkájno kọ 'ñó tíkjindáya kọ títsiné;
jè chjọón Raquel xi tíkjindáyakeè ndí ịxti-lạ,
nga mìkiì majehikon inịmạ-lạ nga jye k'en ịxti-lạ.

19 K'ẹ nga jye k'en Herodes, xi xịtạxá ítjòn tíjna, jngoò àkjạlẹ-lạ Nainá kisìnijñá-lạ José ján Egipto. Kitsò-lạ:

20 —Tịsítjịin, chjoí ki'ndí jè kọ neạ-lạ. T'in ìjngoò k'a-ne nangui Israel. Jyeé k'en jñà xịtạ xi tjín-ne nga mejèn-lạ sịìk'en ki'ndí jè.

21 K'ẹé tsasítjẹn José, kiìkọ-ne ki'ndí jè kọ neạ-lạ yạ nangui Israel. 22 Tạnga k'ẹ nga kiì'nchré José nga jè tíhotíxoma jè xi 'mì Arquelao yạ nangui Judea, nga jè tíjna ngajo-lạ nạ'èn-lạ Herodes, José kitsakjòn-né; mì k'oạá s'ín kiì. Ján kiì ị'nde ñánda 'mì Galilea nga k'oạá s'ín kis'enọjmíya-lạ ịnga nijñá.

23 K'e̲ nga ijchò i̲'nde jè, ya̲á tsibìtsa̲jna ya̲ na̲xa̲ndá xi 'mì Nazaret. K'oa̲á s'ín komà mé-ne nga tsitasòn koni s'ín kitsò jñà xi̲ta̲ xi kiìchja̲ ngajo-la̲ Nainá, nga jè Jesús xi̲ta̲ Nazaret k'oín.

'Én xi kiìchja̲ Juan xi kis'iìn bautizar xi̲ta̲

(Marcos 1:1-8; Lucas 3:1-9, 15-17; Juan 1:19-28)

3 1 Jñà na̲chrjein koi j'ìì Juan xi kis'iìn bautizar xi̲ta̲ ya̲ i̲'nde i̲t'aà xìn ñánda nangui kixì choòn, nangui xi chja̲-ne Judea, nga kisìka'bí 'én-la̲ Nainá, 2 kitsò:

—Ti̲kájno jé-nò, kì ti̲ jé binchaàtsji-nò nga jyeé kjòchrañàt'aà-nò na̲chrjein nga jcha̲a kó s'ín otíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne.

3 Jè Isaías, xi̲ta̲ xi kiìchja̲ ngajo-la̲ Nainá, k'oa̲á s'ín kiskiì xo̲jo̲n-la̲ xi i̲t'aà ts'e̲ Juan nga kitsò:

Na'yà-la̲ jta̲-la̲ jngoò xi̲ta̲ xi 'ñó chja̲
ya̲ i̲'nde i̲t'aà xìn ñánda nangui kixì choòn, nga tsò:
"Tjandaà ndi̲yá-la̲ Nainá ya̲ ijiìn ini̲ma̲-nò;
kixi̲ ti̲kíjna koni jngoò ndi̲yá ñánda ko̲jmeèya Na̲'èn-ná."

4 Nikje xi tsohòkjá Juan, tsja̲-la̲ cho̲ camello-né; ko̲ jngoò sincho̲ chrjoa̲ tsibíkjá ndáyá-la̲. Koa̲ jñà tsojmì xi kiskine, cho̲ langosta-né ko̲ tsjén-la̲ cho̲ cera xi tjín i̲jiìn ijñá. 5 Ijchò 'nchré-la̲ xi̲ta̲ xi inchrobà-ne Jerusalén, ko̲ nga kijndà nangui Judea ko̲ ngats'ìì na̲xa̲ndá xi ya̲ chrañàt'aà-la̲ xa̲jngá nandá Jordán. 6 K'e̲ nga jye tsafátakòn jé-la̲ jñà xi̲ta̲, Juan, i̲kjoàn kis'iìn bautizar ya̲ xa̲jngá nandá Jordán.

7 K'e̲ nga kijtseè Juan nga kjìn xi̲ta̲ fariseo ko̲ xi̲ta̲ saduceo j'ìì nga ko̲ma bautizar, kitsò-la̲:

—¡Jñò, k'oa̲á s'ín ngaya-nò koni tsà tje̲-la̲ ye̲! ¿Yá xi o̲kitsò-nò nga ki̲nchat'aàxìn-là jè kjo̲'in xi nchrobá machrañàt'aà-nò? 8 Ndaà tjín kjoa̲ xi t'e̲en nga ndaà kàta'ya-nò nga jyeé kinìkájno jé-nò nga mì ti̲ jé binchaàtsji-nò. 9 Kì k'oa̲á s'ín nìkítsjeèn i̲jiìn ini̲ma̲-nò nga bixón: "Ngaje̲n, [mìkiì s'e̲-naje̲n kjo̲'in nga] ya̲á inchrobàt'aà-naje̲n tje̲-la̲ Abraham." K'oa̲á xan-nò, Nainá, skanda jñà nda̲jo̲ ko̲ma-la̲ si̲ìkjatjìya-la̲ nga i̲xti-la̲ Abraham ko̲ma. 10 Jè ki̲cha̲yá jyeé kjijnandaà nga ko̲tesòn yá; ngats'ìì yá xi 'mì ndaà toò ojà-la̲, skanda ko̲ i̲ma̲-la̲, jtísòn-né, i̲kjoàn si̲nchájiìn ni'ín nga ki̲ti̲. 11 Xi o̲kixi̲, 'a̲n ko̲ó nandá s'i̲in-nò bautizar, mé-ne nga si̲kájnoò jé-nò ko̲ mì ti̲ jé ki̲nchátsji-nò.

Kií s'ín matsjeè tjé-la trigo

Tanga jè xi nchrobátjingui-na s'iìn-nò bautizar ko Inima Tsjeè-la Nainá koa ko ni'ín. Ìsaá tjín-la nga'ñó mì k'oaá-ne 'an. Skanda mìkiì tjí'nde-na nga 'an kjíkoaa xojté-la. 12 Jyeé kjinaya tsja jè pala nga siìtsjeè tjé-la trigo. Kinchàxkó trigo ya iya ni'nga; ko jè tjé paja kinchàjiìn ni'ín ñánda nga mìkiì bits'o nita mé nachrjein-ne.

K'oaá s'ín komà nga komà bautizar Jesús

(Marcos 1:9-11; Lucas 3:21-22)

13 Jesús j'iì-ne Galilea ya xajngá nandá Jordán nga mejèn-la nga jè Juan s'iìn bautizar Jesús. 14 Tanga jè Juan k'e nga sa ítjòn mìkiì kòkjeiín-la, kitsò-la Jesús:

—'Aán xi mochjeén-na nga jií s'een-ná bautizar, tanga ngaji, ta saá 'an f'iìchòn-ná.

15 K'eé kitsò Jesús:

—Tjiì-lè kjondaà, t'een-ná bautizar mé-ne nga k'oas'ín sikitasoán kjotíxoma-la Nainá.

K'eé kòkjeiín-la Juan. 16 K'e nga jye komà bautizar Jesús, k'e nga jye itjojiìn-ne nandá, ikjoàn kitáx'a-la ngajmiì, ko jè Jesús kijtseè Inima Tsjeè-la Nainá xi inchrobàjen-ne ngajmiì, koni kji nise paloma kji; yaá kiskaàsòn-la Jesús. 17 K'eé kina'yà jngoò-la 'én xi ngajmiì inchrobà-ne xi kitsò:

—Jè jèe xi ki'ndí-na xan-la xi 'ñó matsjake; tsja tjín-la takoàn it'aà ts'e.

K'e̲ nga jè xi̲ta̲ nei̲í kiskoòt'aà Jesús

(Marcos 1:12-13; Lucas 4:1-13)

4 1 Jè Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá kiìko̲ Jesús jngoò i̲'nde i̲t'aà
xìn nga jè xi̲ta̲ nei̲í skót'aà nga mejèn-la̲ nga kàtátsji
jé.
2 Ichán na̲chrjein ko̲ ichán ni̲tje̲n tsibìjnachjan Jesús ko̲
k'e̲ nga ko̲ma i̲skan jye kjòhojò-la̲. 3 Jè xi̲ta̲ nei̲í xi ma-la̲
kona̲cha̲n ijchò kasìt'aà chrañà-la̲ ñánda tíjna Jesús,
kitsò-la̲:
—Tsà kixi̲í kjoa̲ nga ngaji̲ xi Ki'ndí-la̲ Nainá 'mì-lè, tjìì-la̲
o̲kixi̲ jñà nda̲jo̲ koi nga i̲nchra̲jín kàtama.
4 Ta̲nga Jesús kitsò-la̲:
—Tjít'aà Xo̲jo̲n-la̲ Nainá, nga tsò: "Mìtsà tà koi tsojmì xi ma
chine kítsa̲kon-ne xi̲ta̲, ti̲koa̲á kítsa̲kon-ne nga yije 'én xi chja̲
Nainá."
5 Jè xi̲ta̲ nei̲í kiìko̲ Jesús ya̲ Naxa̲ndá-la̲ Nainá xi xó
kitjaàjiìn-ne [ñánda 'mì Jerusalén]; kisìkíjnasòn i̲ngo̲ ítjòn
ñánda ìsa̲ 'nga kji. 6 Kitsò-la̲:
—Tsà kixi̲í kjoa̲ nga ji̲ xi Ki'ndí-la̲ Nainá 'mì-lè,
ti̲katje̲ngui yijo-lè, nga k'oa̲á s'ín tjít'aà Xo̲jo̲n-la̲ Nainá nga
tsò:

Nainá koií xá-la̲ àkja̲le̲-la̲ i̲t'aà tsi̲ji,
nga ko̲ tsja tso̲ba̲'ñó-lè,
mé-ne nga ni̲jngoò nda̲jo̲ satíngui-ne ndso̲koiì.

7 Jesús kitsò-la̲:
—Ti̲koa̲á tjít'aà Xo̲jo̲n-la̲ Nainá, nga tsò: "Kì k'oa̲á s'ín chít'iì
Na̲'èn-ná xi Nainá."
8 Ìjngoò k'a jè xi̲ta̲ nei̲í kiìko̲ Jesús i̲sòn nindoò xi 'ñó 'nga kji,
koa̲ tsakó yije-la̲ ngats'iì na̲xa̲ndá xi tjín i̲sò'nde ko̲ kjoa̲jeya-la̲
jñà na̲xa̲ndá. 9 Kitsò-la̲:
—Nga ji̲í tsjaà yije-lè na̲xa̲ndá koi, tsà ko̲si̲xkó'nchit'aà-ná ko̲
jeya si̲kíjna-ná.
10 K'e̲é kitsò Jesús:
—Ti̲xín xi̲ta̲ nei̲í, ti̲si̲t'aàxìn-ná. Nga k'oa̲á s'ín tjít'aà Xo̲jo̲n-la̲
Nainá nga tsò: "Jeya ti̲kíjni Na̲'èn-ná xi Nainá 'mì-la̲; tà jè
ta̲jngoò ti̲kitasòn-la̲."
11 K'e̲é kiì jè xi̲ta̲ nei̲í, tsasìt'aàxìn-la̲ Jesús. I̲kjoàn ijchò
àkja̲le̲-la̲ Nainá xi kisìs'in-la̲ Jesús.

Kií komà nga kiì síxájiìn-la̱ xi̱ta̱ Galilea Jesús

(Marcos 1:14-15; Lucas 4:14-15)

12 K'e̱ nga kiì'nchré Jesús nga jè Juan xi kis'iìn bautizar xi̱ta̱
nda̱yá tíjna'ya, kiì ìjngoò k'a-ne ya̱ i̱'nde-la̱ ñánda 'mì Galilea.
13 Ta̱nga mì ya̱ tsibìjna ñánda 'mì Nazaret; ján kiì kíjna ñánda
'mì Capernaum, jngoò na̱xa̱ndá xi kijnandiì ndáchikon ya̱
i̱'nde xi chja̱-ne Zabulón ko̱ Neftalí. 14 K'oa̱á s'ín komà mé-ne
nga tsitasòn-ne 'én xi kiskiì Isaías xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱
Nainá nga kitsò:

15 Jè nangui xi ts'e̱ Zabulón ko̱ jè nangui xi ts'e̱ Neftalí,
ya̱ ndi̱yá xi fì i̱ndiì ndáchikon,
ján xijngoaà xa̱jngá nandá Jordán ya̱ nangui Galilea,
ñánda tjín xi mìtsà xi̱ta̱ judío.
16 Jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá koi xi tjíjñò kjo̱hítsjeèn-la̱,
kijtseè jngoò ni'ín xi 'ñó tse kji,
koa̱ jñà xi̱ta̱ xi ya̱ tjímaya ndi̱yá-la̱ kjoa̱biyaà,
kjòhiseèn kjo̱hítsjeèn-la̱.

17 K'e̱é tsibíts'ia̱ Jesús nga kiìchja̱ya 'én ndaà-la̱ Nainá. Kitsò:

—Ti̱kájno jé-nò, kì ti̱ jé binchaàtsji-nò nga jyeé
kjòchrañàt'aà-nò na̱chrjein nga jcha̱a kós'ín otíxoma jè xi
ngajmiì nchrobá-ne.

Kií kis'iìn Jesús nga ñijòn xi̱ta̱ kiìchja̱-la̱ xi ma-la̱ sík'en ti̱n

(Marcos 1:16-20; Lucas 5:1-11)

18 K'e̱ nga tífa Jesús ya̱ i̱ndiì ndáchikon ts'e̱ Galilea, kijtseè jò
xi̱ta̱ xi 'ndse̱ ma, jngoò xi 'mì Simón ko̱ tijè-ne xi 'mì Pedro, ko̱

xi ìjngoò, jè xi 'mì Andrés. Jñà xi̱ta̱ koi xi sík'en ti̱n. K'e̱ nga nchisíkatje̱n-jiìn-ndá na̱'ya-la̱, 19 Jesús kitsò-la̱:

—Nchrohótji̱ngui-ná, 'a̱án tsjaà-nò xá nga kíxkóya xi̱ta̱ xi 'a̱n kjìt'aà-na koni s'ín maxkóya ti̱n.

20 Jñà xi̱ta̱ koi ni̱to̱ón kisìkájna na̱'ya-la̱ nga kiìtji̱ngui-la̱ Jesús.

21 Ìsa̱ xijngoaà ìsa̱ Jesús kijtseè nguì jò xi̱ta̱ xi ti̱koa̱ 'ndse̱ ma-ne; jngoò xi 'mì Jacobo, ko̱ xi ìjngoò, Juan 'mì; i̱xti-la̱ Zebedeo. Ya̱á títsa̱ya chitso ko̱ na̱'èn-la̱. Nchibíndaàya jñà na̱'ya-la̱. Jesús kiìchja̱-la̱ nga jñà ko̱jmeiìko̱. 22 Xi̱ta̱ koi ni̱to̱ón kisìkájna chitso-la̱ ko̱ na̱'èn-la̱ nga kiìtji̱ngui-la̱ Jesús.

Kií kis'iìn Jesús nga kjìn xi̱ta̱ tsakóya-la̱

(Lucas 6:17-19)

23 Jesús tsajmeè kóho̱kji nangui Galilea, tsakóya 'én-la̱ Nainá ya̱ ni'ya i̱ngo̱ sinagoga nga íjngó íjngó na̱xa̱ndá. Kiìchja̱ya 'én ndaà-la̱ Nainá koni s'ín otíxoma Nainá; ti̱koa̱ kisìndaà-ne ngats'iì ch'in xi tjín-la̱ xi̱ta̱ nga xki̱ xi ján ijòjno ijòt'aà yijo-la̱. 24 Kina'yà-la̱ Jesús kóho̱kji ya̱ i̱'nde ñánda 'mì Siria, koa̱ j'iìko̱-la̱ xi̱ta̱ xk'én xi kjìn ska̱ya ch'in tjín-la̱, jñà xi ijòjno ijòt'aà yijo-la̱ ko̱ xi̱ta̱ xi ch'in nei̱í tíjiìn ini̱ma̱-la̱, ko̱ tjín xi ch'in biyaàxín tjín-la̱, ko̱ xi̱ta̱ xi mì kì ndaà ma síhiníyá yijo-la̱. Jesús kisìndaà-ne ngats'iì xi̱ta̱ koi. 25 Kjìn xi̱ta̱ xi ya̱ i̱'nde-la̱ Galilea kiìtji̱ngui-la̱, ko̱ jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá xi te ma-ne (xi 'mì Decápolis), ko̱ jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá Jerusalén ko̱ na̱xa̱ndá xi i'nga xi ya̱ chja̱-ne nangui Judea, ko̱ xi chja̱-ne xijngoaà xa̱jngá nandá Jordán.

Kií kitsò Jesús nga kiìchja̱ya ya̱ i̱sò'nga nindoò

5 1 Jesús, k'e̱ nga kijtseè ngats'iì xi̱ta̱ xi kjìn ma-ne, kiìmijìn-jno ya̱ i̱sò'nga nindoò koa̱ ya̱á tsibìjna. Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ ijchò kinchat'aà-la̱. 2 Jesús k'e̱é tsakóya-la̱ kitsò-la̱:

Kjo̱ndaà xi sakó-la̱ jñà xi̱ta̱ k'e̱ nga mé kjoa̱ títsa̱jiìn

(Lucas 6:20-23)

3 —Mé tà ndaà-la̱ jñà xi̱ta̱ xi machi̱ya-la̱ nga mochjeén-la̱ kjo̱ndaà-la̱ Nainá; xi̱ta̱ koi, jyeé ts'e̱ ngats'iì kjo̱ndaà xi tjín ya̱ ñánda tíhotíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne.

4 'Mé tà ndaà-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kjindáya; Nainá si̱ijetakòn-né.

5 'Mé tà ndaà-la̱ jñà xi̱ta̱ xi indaàjiìn tjín ini̱ma̱-la̱; jñà tjoé-la̱ nangui xi Nainá jye k'oa̱s'ín kitsò nga jñà tsjá kjo̱tjò-la̱.

6 ’Mé tà ndaà-la̱ jñà xi̱ta̱ xi 'ñó mejèn-la̱ nga ki̱tasòn xi kjoa̱ kixi̱ xi Nainá síjé; Nainá ko̱si̱ko̱ nga ki̱tasòn kjoa̱ koi.
7 ’Mé tà ndaà-la̱ jñà xi̱ta̱ xi mahi̱ma̱keè xi̱ta̱ xi kj'ei̱í; Nainá ko̱hi̱ma̱keè ngajo-ne jñà xi̱ta̱ koi.
8 ’Mé tà ndaà-la̱ jñà xi̱ta̱ xi tsjeè tjín ini̱ma̱-la̱; jñà xi̱ta̱ koi, jñà-né xi skoe̱xkon Nainá.
9 ’Mé tà ndaà-la̱ jñà xi̱ta̱ xi síkijna'nchán kjoa̱; Nainá ki'ndí-la̱á ki̱tso̱-la̱.
10 ’Mé tà ndaà-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kjo̱'in tjín-la̱ nga fìtji̱ngui kondra̱-la̱ xi̱ta̱, koi kjoa̱-la̱ nga ndaà síkitasòn xi kjoa̱kixi̱. Xi̱ta̱ koi, jyeé ts'e̱ ngats'ìì kjo̱ndaà xi tjín ya̱ ñánda tíhotíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne.
11 ’Mé tà ndaà-nò k'e̱ nga jñà xi̱ta̱ ch'o ki̱tso̱-nò nga ko̱tít'aà-nò ko̱ k'e̱ nga ch'o si̱ìko̱-nò, ko̱ k'e̱ nga 'én ndiso tsját'in-nò xi kjoa̱ ts'a̱n. 12 Tsja t'è-là ini̱ma̱-nò, koa̱ tsja t'è-là takòn. Jñò, tseé kjo̱ndaà tjoé-nò ján ngajmiì. Mìtsà tà jñò xi o̱tínìko̱-nò. K'oa̱á ti̱s'ín kinìko̱ jñà xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá xi chinchima ítjòn-nò.

Kiís'ín ko̱chjeén na̱xa̱ ko̱ ni'ín xi tjín i̱sò'nde

(Marcos 9:50; Lucas 14:34-35)

13 ’Jñò, k'oa̱á s'ín ngaya-nò koni tsà na̱xa̱ xi mochjeén-la̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde. Ta̱nga tsà jè na̱xa̱ mì ti̱ kiì si̱ìjnchra-ne tsojmì, ¿kó ti̱s'ín ko̱chjeén-ne? Mì ti̱ mé chjí-la̱; xíxteèn-ne ko̱ ya̱á ki̱nchanè xi̱ta̱.
14 ’Jñò, k'oa̱á s'ín ngaya-nò koni tsà ni'ín xi mochjeén-la̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde. Tsà jngoò na̱xa̱ndá xi i̱sò'nga nindoò kijna, mìkiì ko̱ma kíjna'ma. 15 K'e̱ nga jngoò ni'ín sit'a'í, mìtsà ya̱ si̱jnangui kaxa̱. Ya̱á si̱jna ñánda 'nga choòn, mé-ne nga ko̱hiseèn yije-la̱ xi̱ta̱ xi títsa̱jnaya ni'ya. 16 Koni ni'ín xi síhiseèn-la̱ xi̱ta̱, k'oa̱á s'ín ndaà ti̱jchá yijo-nò nguixko̱n xi̱ta̱ xi kj'ei̱í, mé-ne jñà xi̱ta̱ koi, jeya si̱ìkíjna Na̱'èn-nò xi Nainá xi tíjna ngajmiì k'e̱ nga skoe̱-nò nga ndaà titsa̱'nè.

Kiís'ín tsakóya Jesús i̱t'aà ts'e̱ kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés

17 ’Jñò, kì k'oa̱á s'ín nìkítsjeèn: mìtsà koi xá j'i̱-na 'a̱n nga kochrjekànguia jè kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés ko̱ jè xi tsakóya xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá. Tà sa̱á j'i̱ sìjngoò-ná

'én xi tjít'aà kjo̱tíxoma. 18 O̱kixi̱í xi xan-nò, koni tjín na̱chrjein kíjna-ìsa i̱sò'nde ko̱ ngajmìì, ni̱mé xi tjáxìn-la̱ jè kjo̱tíxoma, ni̱jngoò punto ko̱ ni̱jngoò letra tjáxìn-la̱, skanda kóni nga ko̱jngoò yije kjoa̱ xi tjít'aà kjo̱tíxoma. 19 Jè xi̱ta̱ xi mìkiì síkitasòn koni s'ín tíchja̱ kjo̱tíxoma, na̱s'ín 'ñó chiba tíchja̱, ko̱ k'oa̱á s'ín okóya-la̱ xi̱ta̱, k'oa̱á ti̱s'ín 'ñó chiba jcha̱-la̱ ya̱ i̱jiìn na̱xa̱ndá xi jè otíxoma-la̱ xi ngajmìì nchrobá-ne. Ko̱ jè xi̱ta̱ xi síkitasòn kjo̱tíxoma-la̱ Nainá ko̱ k'oa̱s'ín okóya-la̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í, jè xi̱ta̱ jè, jè xi 'ñó 'nga kíjna ya̱ i̱jiìn na̱xa̱ndá xi jè otíxoma-la̱ xi ngajmìì nchrobá-ne. 20 O̱kixi̱í xi xan-nò, tsà mìkiì ìsa̱ ndaà si̱kitasòn kjoa̱kixi̱ koni jñà xi̱ta̱ fariseo ko̱ xi̱ta̱ xi okóya kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés, mìkiì ki̱tjás'e̱n-jñoò ñánda tíhotíxoma jè xi ngajmìì nchrobá-ne.

Kiís'ín tjín i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱jti

(Lucas 12:57-59)

21 'Jñò jye kina'yà koni s'ín ki'mì-la̱ jñà xi̱ta̱ jchínga-nò: "Kì xi̱ta̱ nìk'eèn; ni̱ta̱ yá-ne xi xi̱ta̱ si̱ìk'en, kjo̱'in s'e̱-la̱." 22 Ta̱nga 'a̱n k'oa̱á xan-nò, tsà jngoò xi̱ta̱ xi ko̱jtikeè 'ndse̱, s'e̱é-la̱ kjo̱'in. Jè xi ch'o ki̱tso̱-la̱ 'ndse̱, xi̱ta̱xá tsjá-la̱ kjo̱'in. Ko̱ jè xi 'ndse̱ ki̱tso̱-la̱: "Ngaji̱ ni̱mé chjí-lè", ok'ìn-la̱ nga ján kjoi̱ i̱jiìn ni'ín ts'e̱ i̱'nde kjo̱'in.

23 'Tsà k'e̱ nga kíkoi̱i tsojmì kjo̱tjò-lè nga Nainá k'oi̱-la̱ ya̱ i̱'nde tsjeè-la̱, koa̱ ya̱ koi̱ìtsjeèn-lè nga jè 'ndsì tjín-la̱ kondra̱ tsi̱ji, 24 ti̱kítsajnei tsojmì kjo̱tjò-lè ya̱ i̱'nde tsjeè, i̱kjoàn tikìtsi'ba-la̱ 'ndsì koa̱ k'e̱é ko̱ma si̱kítsajnei tsojmì-lè.

25 'Tsà tjín xi̱ta̱ xi ko̱hòngui-lè nga kji̱ko̱-lè ni'ya osen, k'e̱ nga tjaàya ndi̱yá, ni̱to̱ón jchi̱bàndaà-nò, mé-ne nga mì ya̱ kji̱ko̱-lè nguixko̱n xi̱ta̱xá, ko̱ jè xi̱ta̱xá mì ya̱ tsjá-la̱ kinda̱ jñà policía nga mì nda̱yá kji̱ko̱-lè. 26 O̱kixi̱í xi xan-lè, mì ti̱ kiì ko̱ma ki̱tjo̱o-ne nda̱yá skanda k'e̱ nga kíchjítjì yijo-lè nga yije xi si̱ìjé-lè xi̱ta̱xá.

Kiís'ín tjín ts'e̱ kjoa̱ chijngui

27 'Jñò, jye kina'yà koni s'ín ki'mì-nò kjòtseé: "Kì kjoa̱ chijngui 'nè." 28 Ta̱nga 'a̱n k'oa̱á xan-nò, ni̱ta̱ yá-ne xi kotsejèn-jno jngoò chjo̱ón nga fahajiìn-la̱, jye kjoa̱ chijngui tís'ín koni títsò ini̱ma̱-la̱.

29 'Tsà jñà xkoòn kixi̱ ótsji jé-nò, ti̱nachrjeè; kjiìn ti̱katsjoò. Ìsa̱á ndaà-ne tsà chija jngoò xkoòn mì k'oa̱á-ne tsà ya̱ ki̱xo̱jiìn

yije yijo-nò ya ijiìn ni'ín ya i'nde kjo'in. 30 Tsà jñà ndseii kixi ótsji jé-nò, tichátjòn; kjiìn tikatsjoò. Ìsaá ndaà-ne tsà chija jngoò ndseii mì k'oaá-ne tsà ján kjoi yijo-nò ijiìn ni'ín ya i'nde kjo'in.

Kiís'ín tjín kjotíxoma it'aà ts'e xita xi tsjeiìn xíkjín

(Mateo 19:9; Marcos 10:11-12; Lucas 16:18)

31 'K'oaá tis'ín kis'enojmí kjòtseé, nita yá xita-ne xi mejèn-la tsjín chjoón-la, ítjòn tjámiì'nga xojon xi tsjeiìn-ne xíkjín xita. 32 Tanga 'an k'oaá xan-nò: tsà jngoò xita x'in xi tsjín chjoón-la, tsà mìtsà kjoa chijngui tís'ín jè chjoón, jè x'in-la tíbít'in-la nga kjoa chijngui kàtas'ín chjoón. Jè chjoón, k'e nga kixan ìjngoò k'a-ne, jè x'in xi kixan-ko, tikoaá jye kjoa chijngui tís'ín.

Kiís'ín tjín it'aà ts'e 'én xi nokjoá nga Nainá tíbeè

33 'Tikoaá jye kina'yà koni s'ín ki'mì-la jñà xita jchínga-ná: "K'e nga bixón: tíbeè Nainá, kì chonachan-jèn, tikitasòn 'én-nò." 34 Tanga 'an k'oaá xan-nò: K'e nga 'bioò 'én-nò, jngoò k'aá kì yá xi nìkíjna ítjòn. Kì k'oas'ín bixón: "Tíbeè ngajmiì." Nga jè ngajmiì, jè íxile kjotíxoma-la Nainá. 35 Tikoaá kì bixón-jèn: "Tíbeè isò'nde", nga jè nangui, yaá nchasòn ndsoko Nainá. Tikoaá kì bixón-jèn: "Tíbeè naxandá Jerusalén", nga jè naxandá jè, ts'eé Xitaxá Ítjòn xi Nainá. 36 Tikoaá kì skoò nìkíjna ítjòn k'e nga mé 'én xi 'bioò. Nga mìkiì koma-nò nga sijmà o sichroba jngoò tsja skoò. 37 Tà k'oaá s'ín tinókjoaa "jon", o xi "majìn". Jñà 'én xi kjisòn, yaá nchrobá-ne it'aà ts'e xita neií.

Kiís'ín tikoo jñà xita xi ch'o síko-nò

(Lucas 6:29-30)

38 'Jye kina'yà koni s'ín ki'mì-nò kjòtseé: "Tsà yá xi kochrje jngoò xkoiìn, tinachrjeè ngajo-ne ts'e. Ko tsà yá xi skoetoòn-lè nga skónájen jngoò ni'ñoi, chjínájen ngajo-ne ts'e." 39 Tanga 'an, k'oaá xan-nò: Tikjeiín-là xita ts'en. Tsà jngoò xita xi siìjts'iìn-t'aà kjioòn kixi, tikoaá tjiì-là xi ngobà nga kàt'eé-la. 40 Tsà jngoò xita kohòngui-nò nga mejèn-la skoé nachro-nò, tikoa tjiì-là nachrokisòn-nò nga kàtakjoé. 41 Tsà jngoò xita xi kjò'ñó s'in-nò nga siìkajen jngoò hora-nò ch'á-la nga onguíko-là, jò hora ìsa kjiìn tanguíko-là. 42 Tsà yá xita xi

síjé-nò tsojmì, tjìì-là; kọ tsà jngoò xịtạ xi mejèn-lạ skịñat'aà-nò tsojmì, kì 'mì-là: mìkiì kọma.

Kó s'ín sịkọo jñà xịtạ xi majtikeè-nò

(Lucas 6:27-28, 32-36)

43 'Tịkoạá jye kina'yà koni ki'mì-nò kjòtseé: "Tịtsjacha xịtạ
xinguioo kọ tịjticha kondrạ-nò." 44 Tạnga 'ạn k'oạá xan-nò:
Tịtsjacha jñà xi kondrạ-nò, tịchikon-t'ioòn jñà xi chjạ'on-kọ-nò,
ndaà tịkọo jñà xi jtikeè-nò, titsi'batjiò jñà xi ch'o tsò-nò kọ
jñà xi ch'o síkọ-nò. 45 Tsà k'oạs'ín s'ẹén, ki'ndí-lạ Nainá xi
tíjna ngajmiì kọma; Nainá síhiseèn-lạ ndobá-lạ ts'oí xịtạ
xi ndaà kọ xi mì kì ndaà; tịkoạá Nainá sík'a-lạ jtsí jñà xịtạ
kixị kọ xi mìtsà xịtạ kixị. 46 Jñò, tsà tà jñà matsjacha xịtạ xi
matsjakeè-nò, nị mé kjọndaà xi s'ẹ-nò; nga k'oạá tịs'ín jñà
xịtạ xi síkíchjítjì tsojmì ts'ẹ Roma. 47 Tsà tà jñà xịtạ xinguioo
xi 'ndsè chiba sịxat'aà, ¿a k'oạá ma-nò nga 'ñó ndaà titsạ'nè?;
nga tịkoạá jñà xịtạ xi mìkiì beèxkon Nainá, k'oạá tịs'ín. 48 Jñò,
nguì kjoạkixịí t'ẹen, koni jè Nạ'èn-ná xi tíjna ngajmiì nga nguì
kjoạkixịí s'ín.

Kiís'ín t'ẹen k'ẹ nga k'oị-là kjọndaà xịtạ

6 1 'K'ẹ nga ndaà tjín kjoạ xi 'nè, tịkindạkọ-nò yijo-nò; kì tà
k'ẹé k'oạ 'nè k'ẹ nga nguixkọn xịtạ, tsà tà jè xi mejèn-nò
nga skoẹ-nò xịtạ xi kj'eịí. Tsà k'oạs'ín s'ẹen, Nạ'èn-ná xi tíjna
ngajmiì mìkiì sịìchikon-t'in-nò. 2 K'ẹ nga jngoò kjọndaà k'oịi-là
xịtạ ịmạ, kì kiì bènọjmí-là ngats'iì xịtạ xi kj'eịí, koni s'ín xịtạ
xi jò ịsén tjín-lạ yạ ni'ya ịngọ sinagoga kọ yạ ndịyá nga tsjá
kjọtjò-lạ tsojmì xịtạ; tà jé xi mejèn-lạ nga skoẹ yije xịtạ. Tạnga
ọkixịí xi xan-nò, jñà xịtạ xi k'oạs'ín s'ín, jyeé tjín-lạ chjí-lạ [nga
nguixkọn xịtạ. Mì tị mé sịìchikon-t'in-ne Nainá.] 3 K'ẹ nga tsà
tsojmì k'oị kjọtjò-là xịtạ ịma, mochjeén-né nga mì yá xịtạ xi
skoẹ; nị jè skoẹ xi 'ñó amigo chibá. 4 Tjà'ma-là jè kjọndaà-nò;
k'ẹ nga jè Nạ'èn-ná skoẹ jè xi kjoạ'ma, jè tsjá-nò chjí-nò.

Kiís'ín t'ẹen k'ẹ nga bìtsi'ba-lá Nainá

(Lucas 11:2-4)

5 'K'ẹ nga bìtsi'ba, kì k'oạá 'nè koni s'ín xịtạ xi jò ịsén tjín-lạ.
Jñà xịtạ koi, k'ẹ nga bítsi'ba-lạ Nainá, tsjakeè-né nga bincha
kixị yạ ni'ya ịngọ sinagoga kọ yạ chrjạngui-lạ ndịtsịn ñánda

kjìn xi̱ta̱ kotsejèn-la̱ nga Nainá bítsi'ba-la̱. Xi o̱kixi̱ k'oa̱á xan-nò, jñà xi̱ta̱ koi, jyeé tjín-la̱ chjí-la̱ [nga nguixko̱n xi̱ta̱. Mì ti̱ mé si̱ìchikon-t'in-ne Nainá.] 6 Ta̱nga k'e̱ nga mejèn-lè nga kítsi'ba-la̱ Na̱'èn-ná, ti̱tjás'i̱in ni'ya-lè, tichjoì xotjoa̱-la̱ ni'ya-lè, i̱kjoàn tjé-la̱ kjo̱ndaà-la̱ Na̱'èn-ná xi ya̱ ta̱jngoò tíjna'mako̱-lè. Jè Na̱'èn-ná tsjá-lè chjí-lè nga jè tíbeè xi kjoa̱'ma.

7 'K'e̱ nga bìtsi'ba, kì ta̱xki̱ kjìn 'én nokjoà, koni s'ín xi̱ta̱ xi mìkiì beèxkon Nainá. K'oa̱á s'ín síkítsjeèn nga kjìn 'én ki̱chja̱-la̱ Nainá, ìsa̱á ndaà kji̱'nchré-la̱. 8 Kì k'oa̱á 'nè koni s'ín jñà xi̱ta̱ koi; jè Na̱'èn-ná jye tíjiìn-la̱ mé xi mochjeén-nò k'e̱ nga ti̱kj'eè nìjét'aà-là. 9 K'e̱ nga bìtsi'ba, kiís'ín ti̱nókjoa̱a:

Na̱'èn-na̱je̱n xi tijni ngajmiì,
kàtayaxkón-la̱ kjoa̱jeya-lè nga tsjeè tijni.
10 Kàtjanchrobá kjo̱tíxoma-lè,
k'oa̱s'ín kàtama i̱ i̱t'aà nangui koni s'ín mejèn-lè nga ko̱ma,
koni s'ín ma ján ngajmiì.
11 Tjiì-náje̱n i̱'ndei̱ jè ni̱ño̱ xi mochjeén-naje̱n nga na̱chrjein inchijòn.
12 Tijchàat'aà-náje̱n jé-naje̱n koni s'ín nìjchàat'aà-laje̱n jñà xi̱ta̱ xi ch'o síko̱-naje̱n.
13 Kì kiì biì'ndi yá xi mejèn-la̱ nga kot'aà-naje̱n nga ki̱nchátsji jé-je̱n.
Ti̱kinda̱-náje̱n xi i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ nei̱í.
Nga̱ tsijií kjo̱tíxoma, tsijií nga'ñó ko̱ tsijií kjoa̱jeya ni̱ta̱ kjé-ne. K'oa̱s'ín kàtama.

14 'Tsà jñò si̱jchàat'aà-là jé-la̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í, ti̱koa̱á jè Na̱'èn-ná xi tíjna ngajmiì si̱ìjchàat'aà-nò jé-nò. 15 Ta̱nga tsà jñò mìkiì si̱jchàat'aà-là jé-la̱ xi̱ta̱, ti̱koa̱á Na̱'èn-ná mìkiì si̱ìjchàat'aà-nò jé-nò.

Kiís'ín t'e̱en k'e̱ nga bitsa̱jnachjan

16 'K'e̱ nga bitsa̱jnachjan, kì k'oa̱á 'nè koni s'ín jñà xi̱ta̱ xi jò i̱sén tjín-la̱ nga síkjatjìya i̱sén-la̱, mé-ne nga skoe̱-ne xi̱ta̱ nga ba tjín-la̱ nga títsa̱jnachjan. Xi o̱kixi̱, k'oa̱á xan-nò, jñà xi̱ta̱ koi, jyeé kitjoé-la̱ chjí-la̱ [nga nguixko̱n xi̱ta̱. Mì ti̱ mé si̱ìchikon-t'in-ne Nainá.] 17 Ta̱nga jñò, k'e̱ nga bitsa̱jnachjan, kì k'oa̱á 'nè. Ta̱ sa̱á ta̱nìjnoò i̱sén-nò ko̱ ta̱si'a tsja̱skoò, 18 mé-ne nga mìkiì skoe̱-nò xi̱ta̱ tsà titsa̱jnachjan, ko̱ jè Na̱'èn-ná xi tíjna'mako̱-nò, ta̱ jè xi tíbeè. Jè si̱ìchikon-t'in-nò.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Kjoa nchiná xi tjín ján ngajmiì

(Lucas 12:33-34)

19 'Jñò, kì tsojmì kjìn binchatjò i isò'nde; bits'on-né ko
makixo-né ko jñà xita síchijé. 20 Ta saá ján ngajmiì tinchatjò
tsojmì. Ján ngajmiì mìkiì bits'on ko mìkiì makixo tsojmì;
tikoaá tsjìn xita chijé. 21 Ya ñánda kinchatjò tsojmì-nò, tikoaá
yaá siìkítsjeèn inima-nò.

Kós'ín mochjeén xkoaán

(Lucas 11:34-36)

22 'Jñà xkoaán, jè ma ni'ín xi síhiseèn-la yijo-ná. Koií kjoa-la
k'e nga ndaà tsejèn-ná, iseèn choòn yije-la yijo-ná; 23 tanga
tsà mìkiì ndaà tsejèn-la xkoiìn, tikoaá kóhokji yijo-lè, tà
jñò choòn-la. Nga tjíjñò-la kjohítsjeèn-lè tikoaá nguì tà jñò
choòn-la yijo-lè.

Yá xi koma nei-la xita xi 'ñó matsjakeè ton

(Lucas 16:13)

24 'Nijngoò xita xi jò koma nei-la nga siìxá-la. Tsà jò koma
nei-la, jngoò kojtikeè koa jngoò kotsjakeè; jngoò ndaà kjit'aà-la
koa ch'o siìko xi ìjngoò. Jñò, tsà kjoa nchiná siìs'in-là, mìkiì
kos'in-la kjoa ts'e Nainá.

Kós'ín síkinda Nainá jñà xi ixti-la ma

(Lucas 12:22-31)

25 'K'oaá xan-nò, kì makájno-nò mé tsojmì xi chjinee, xi s'ioo,
nga sijchá yijo-nò, ko mé nikje xi chikjá. ¿A mì 'ya-jèn k'e nga
titsajnakoaán i isò'nde tjín-ìsa kjoa xi ìsa 'ñó chjí-la mì k'oa-ne
koni tsojmì xi ma chine? Tikoaá yijo-ná, tjín-ìsa kjoa xi ìsa
'ñó chjí-la mì k'oa-ne koni jè nikje xi chíkjá. 26 Chítsejèn-là
nise xi tjíma ijiìn isén; mì jnoó 'beé; mì nijin majchá-la koa
mì ni'nga tjín-la ñánda bincháxkó nijin-la; tanga jè Na'èn-ná
xi tíjna ngajmiì tsjá-la tsojmì xi kine; koa jñò, ìsaá chjí-nò mì
k'oa-ne jñà nise. 27 Jñò, nas'ín takó 'ñó sikájnoò, ni itsé koma
sikatonè-là nachrjein-nò koni s'ín tjíndaà-la Nainá.

28 '¿Mé-ne nìkájno-nò xi it'aà ts'e nikje xi chikjá?
Chítsejèn-là naxó lirio xi majchá ijiìn ijñá; mìkiì síxá ko
mìkiì ma-la faña nikje. 29 Tanga 'an, k'oaá xan-nò, ndaà

tsà jè Salomón xi xi̱ta̱xá ítjòn tsibìjna nga 'ñó xi̱ta̱ jeya, mì k'oa̱á kjoàn nikje xi tsohòkjá koni kjoàn jñà naxó nga ndaà kjoàn. 30 Nainá, k'oa̱á s'ín ndaà kjoàn s'ín xka̱ ijñá, xi jngoò na̱chrjein títsa̱jnakon ko̱ xi ma nchijòn kotsjòjiìn ni'ín. Jñò xi xi̱ta̱ 'mì-nò xi mìkiì ndaà mokjeiín-nò, ¿a mìtsà ìsa̱ ni̱to̱n tsjá-nò Nainá nikje xi mochjeén-nò nga chi̱kjá? 31 Kì makájno-nò, kì bixón-jèn: "¿Mé xi chji̱ne̱é?, ko̱ ¿mé xi s'ioa̱á? ko̱ ¿mé nikje xi chi̱kjá?" 32 Nga yije tsojmì koi, k'oa̱á tjín xi ótsji jñà xi̱ta̱ xi mìkiì mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Nainá. Ta̱nga jñò tíjnaá-nò Na̱'èn xi tíjna ngajmiì xi jyeé tíjiìn-la̱ nga mochjeén-nò ngats'iì tsojmì koi. 33 Ítjòn ti̱nchátsjioò kjoa̱ ts'e̱ Nainá koni s'ín otíxoma ko̱ kjoa̱kixi̱-la̱; ngats'iì tsojmì xi mochjeén-nò tà tjoésòn-nò. 34 Kì makájno-nò mé kjoa̱ xi s'e̱ nchijòn-lè; nga nchijòn-lè, s'e̱é-nò kjoa̱ xi ko̱kájno-nò; tà koií kjoa̱ ti̱kájno xi tjín na̱chrjein i̱'ndei̱.

Mì kiì ko̱ma jñá si̱kinda̱á jé-la̱ xi̱ta̱ xinguia̱á

(Lucas 6:37-38, 41-42)

7 1 'Kì kjo̱'in 'biì-là xi̱ta̱ xinguio̱o kjoa̱ ts'e̱ jé-la̱ mé-ne nga mì kjo̱'in tjoé-nò kjoa̱ ts'e̱ jé-nò. 2 Koni s'ín k'oi̱-là kjo̱'in xi̱ta̱ xi kj'ei̱í, k'oa̱á ti̱s'ín tjoé ngajo-nò kjo̱'in. Jè chi̱ba̱ xi si̱chi̱ba̱ya-là xinguio̱o, tijè ko̱chi̱ba̱ ngajo-nò. 3 [¿Mé-ne jé-la̱ xinguii̱ nìkinda̱-ne koa̱ tsi̱ji mìkiì nìkindi̱i?] ¿Mé-ne chìtsejèn-la̱ jè tjé xi kjinangui xko̱n xinguii̱, ko̱ jè yá chi̱so̱ xi kjinangui xkoiìn mìkiì chìtsejèn-la̱? 4 Tsà yá chi̱so̱ kjinangui xkoiìn, ¿a ko̱ma k'oín-la̱ xi̱ta̱ xinguii̱: "Tjiì'nde-ná nga kochrjekànguia tjé xi kjinangui xkoiìn"? 5 Ngaji̱ xi jò ma i̱sén-lè, ítjòn ti̱nachrjekàngui chi̱so̱ xi kjinangui xkoiìn mé-ne nga ndaà ko̱tsejèn-lè, i̱kjoàn ti̱nachrjekàngui tjé xi kjinangui xko̱n xinguii̱.

6 'Tsojmì tsjeè xi ts'e̱ Nainá, kì nañá 'biì-la̱ mé-ne nga mì ya̱ si̱ìkáfat'aà-lè ko̱ ya̱ ski̱ne̱-lè. Koa̱ jè ndáto̱n chjí xi nìkjiín, kì chi̱nga̱ nìkatje̱n-la̱ mé-ne nga mì ndso̱ko̱ ki̱nchanè-ne.

Kó s'ín si̱jé-lá Nainá k'e̱ nga mé xi mejèn-ná

(Lucas 11:9-13; 6:31)

7 'Ti̱jé mé xi mejèn-nò, jè Nainá tsjá-nò; ti̱nchátsjioò Nainá, sakó-nò; ti̱nókjoa̱t'aà-là Nainá mé xi mejèn-nò mé-ne skíx'a̱'nde-nò koni jngoò xotjoa̱. 8 Ngats'iì xi̱ta̱ xi síjé, tjoé-la̱,

jè xi ótsji, sakó-la̱ ko̱ jè xi chja̱t'aà-la̱ Nainá, táx'a̱'nde-la̱ koni jngoò xotjoa̱.
9 'Jñò xi xi̱ta̱ jchínga 'mì-nò, tsà i̱nchra̱jín si̱ìjé-nò i̱xti-nò,
¿a ndaj̱oó k'oi̱-là? Majìn. 10 Koa̱ tsà ti̱n si̱ìjé-nò, ¿a ye̱é
k'oi̱-là? Majìn. 11 Jñò na̱s'ín xi̱ta̱ xi ch'o 'nè, ma-nò 'bii-là
i̱xti-nò tsojmì xi ndaà kjoàn. Jè Na̱'èn-nò xi tíjna ngajmiì,
ìsa̱á ni̱to̱n si̱ìs'in-nò nga tsjá-nò tsojmì xi ndaà kjoàn tsà jñò
si̱jét'aà-là.
12 'Ni̱ta̱ mé kj̱ondaà xi mejèn-nò nga si̱ìko̱-nò xi̱ta̱, k'oa̱á ti̱s'ín
ti̱ko̱ ngajo-nò. K'oa̱á s'ín tíchja̱ kj̱otíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì
Moisés ko̱ xo̱jo̱n-la̱ xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá.

Kó kji xotjoa̱ xi ki̱tjás'e̱én

(Lucas 13:24)

13 'Ti̱tjás'io̱òn jè xotjoa̱ xi 'nchrèya kji. Jè xotjoa̱ ko̱ jè ndi̱yá
xi 'ñó tiyà, ndi̱yá-la̱ kj̱o'in-né. Kjìn xi̱ta̱ xi ya̱ fahas'en. 14 Ko̱ jè
xotjoa̱ ko̱ ndi̱yá xi 'nchrèya choòn, ndi̱yá-la̱ kjoa̱binachon-né,
ko̱ chiba xi̱ta̱ matsji-la̱.

Kó s'ín jcha̱xkoaán xi̱ta̱ i̱t'aà ts'e̱ xá xi s'ín.

(Lucas 6:43-44)

15 'Ndaà ti̱kinda̱a yijo-nò i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ ndiso xi tsò nga 'én-la̱
Nainá síka'bí. K'e̱ nga f'iìkon-nò jñà xi̱ta̱ koi, i̱ma̱ kjoa̱á s'ín
koni orrè ta̱nga ini̱ma̱-la̱, tse̱jén ts'e̱én 'ya. 16 Jñò jcha̱xkoòn
xi̱ta̱ koi i̱t'aà ts'e̱ xá xi s'ín. K'oa̱á ngaya-la̱ koni jngoò yá
xi ndaà toò ojà-la̱. Jè toò uva, mìtsà jè majchá-la̱ yá na'yá.
Ti̱koa̱á jè toò iko̱, mìtsà jè majchá-la̱ yá na'yá. 17 Ngats'iì yá xi
ndaà kjoàn, ndaà toò ojà-la̱. Ta̱nga jè yá xi mìkiì ndaà kjoàn,
mìkiì ndaà toò xi ojà-la̱. 18 Jngoò yá xi ndaà kji, mìtsà ch'o
kjoàn toò xi ojà-la̱. Koa̱ jè yá xi ch'o kji, mìkiì ojà-la̱ toò xi
ndaà kjoàn. 19 Nga yije yá xi mìkiì ojà-la̱ toò xi ndaà, sa̱tèsòn-la̱
i̱kjoàn si̱nchájiìn ni'ín nga ki̱ti̱. 20 K'oa̱á s'ín jcha̱xkoòn xi̱ta̱ koi
i̱t'aà ts'e̱ xá xi s'ín.

Yá xi̱ta̱ xi kjoa̱has'en-jiìn ñánda nga Nainá tíhotíxoma

(Lucas 13:25-27)

21 'Mìtsà tà ngats'iì xi̱ta̱ xi tsò-na: "Na̱'èn, Na̱'èn",
kjoa̱s'en-jiìn jè kj̱otíxoma-la̱ ngajmiì. Tà jñà xi̱ta̱ xi
kjoa̱s'en-jiìn xi síkitasòn koni s'ín mejèn-la̱ Na̱'èn-na xi

tíjna ngajmiì. 22 K'e̲ nga kịjchò na̲chrjein, kjìn xi̲ta̲ ki̲tso̲-na:
“Na̲'èn, Na̲'èn, ngaje̲n kinokjoàya-náje̲n 'én-lè xi i̲t'aà tsi̲ji.
Nga ko̲ó 'ín-lè kinachrjekàjiìn-náje̲n ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í xi
mìkiì ndaà; ti̲koa̲á kjìn kjo̲xkón ki'nè-je̲n xi ndaà tjín.” 23 K'e̲é
k'oa̲ xán-la̲: “Mìkiì bexkon-nò. Ti̲nchat'aàxìn-ná jñò xi ch'o
ki'nè.”

Mé xi ngaya-la̲ jñà xi̲ta̲ xi síkitasòn 'én-la̲ Jesús
ko̲ xi mìkiì síkitasòn.

(Lucas 6:47-49; Marcos 1:22)

24 ’Jè xi 'nchré koa̲ síkitasòn 'én-na̲ koni xan-la̲, k'oa̲á s'ín
ngaya-la̲ koni jngoò xi̲ta̲ xi tjín-la̲ kjo̲hítsjeèn; ya̲á bíndaàsòn
ni'ya-la̲ ñánda na̲xi̲ choòn. 25 'Ba jtsí; 'ba tjo̲xkón; f'ìì xa̲jngá
nandá xi fahanè ni'ya; nì mé xi ma-la̲ nga ndaà tjíndaà jè
ni'ya, ya̲á kijnasòn ñánda na̲xi̲ choòn. 26 Ta̲nga ni̲ta̲ yá-ne xi
'nchré 'én-na̲ ko̲ mìkiì síkitasòn, k'oa̲á ngaya-la̲ koni jngoò xi̲ta̲
xi tsjìn-la̲ kjo̲hítsjeèn; ya̲á bíndaàsòn ni'ya ñánda jncha tsomì.
27 'Ba jtsí; 'ba tjo̲xkón; f'ìì xa̲jngá nandá ya̲á bixòña ni'ya jè; mì
tà k'oa̲á kji kjoa̲ xi ma k'e̲ nga bixòña.

28 K'e̲ nga jye kiìchja̲ Jesús, ngats'iì xi̲ta̲ xi títsa̲jna, tà k'oa̲á
komà-la̲ koni tsò 'én xi tsakóya. 29 K'oa̲á s'ín tsakóya koni
jngoò xi̲ta̲ xi 'ñó tjín-la̲ kjo̲tíxoma, mìtsà k'oa̲s'ín tsakóya koni
xi̲ta̲ xi okóya kjo̲tíxoma-la̲ Nainá xi kiskiì Moisés.

Kií komà nga kjòndaà jngoò-ne xi̲ta̲ xi tíbindojno chrjoa̲ yijo-la̲

(Marcos 1:40-45; Lucas 5:12-16)

8 1 K'e̲ nga itjojen-ne Jesús ya̲ i̲sò'nga nindoò, kjìn xi̲ta̲
j'iìtji̲ngui-la̲. 2 Jngoò xi̲ta̲ xi tíbindojno chrjoa̲ yijo-la̲
ijchòkon koa̲ tsasìxkó'nchit'aà-la̲, kitsò-la̲:

—Na̲'èn, tsà mejèn-lè, ti̲tsjeè-ná ch'in xi tjín-na.

3 Jesús, k'e̲é tsijmeé tsja nga tsohót'aà-la̲ yijo-la̲ xi̲ta̲ jè,
kitsò-la̲:

—Mejèn-na, kàtandaà-ne yijo-lè.

K'e̲ nga o̲kitsò Jesús, ni̲to̲ón kjòndaà-ne. 4 K'e̲é kitsò-la̲
Jesús:

—Ti̲ná'yi, kì yá xi̲ta̲ xi bèno̲jmí-la̲. T'in ñánda tíjna no̲'miì,
ta̲kó-la̲ yijo-lè nga jyeé kjòndaà-ne; koa̲ jch'i̲i kjo̲tjò-lè, tsojmì
xi síjé kjo̲tíxoma-la̲ Nainá xi kiskiì Moisés, mé-ne nga kàteè-ne
jñà xi̲ta̲ nga jyeé kjòndaà-ne ch'in-lè.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Kií komà nga kjòndaà-ne chi̱'nda-la̱ xi xi̱ta̱ sko̱-la̱ soldado

(Lucas 7:1-10)

5 K'e̱ nga jahas'en Jesús ya̱ na̱xa̱ndá Capernaum, jngoò
xi̱ta̱ sko̱-la̱ soldado ts'e̱ Roma ijchòkon, kisìjé-la̱ kjo̱ndaà.
6 Kitsò-la̱:

—Na̱'èn, xi̱ta̱ chi̱'nda-na̱ kijna-né ján ni'ya-na̱. Tsí 'ñó xk'én
koa̱ tífa kjo̱'in nga mìkiì ma síhiníyá yijo-la̱.

7 Jesús kitsò-la̱:

—Ko̱ma kjísìndaà-na.

8 Jè xi̱ta̱ sko̱-la̱ soldado kitsò:

—Na̱'èn, mìkiì ok'ìn-na nga ngaji̱ k'oín sobì ni'ya-na̱, ta̱ sa̱á
tjiì o̱kixi̱ nga kàtandaà-ne, koa̱ ko̱ndaà-ne chi̱'nda-na̱. 9 'A̱n,
tíjiìn-na nga tjín-lè kjo̱tíxoma. Ti̱koa̱á 'a̱n, tjín-na xi̱ta̱ ítjòn
xi otíxoma-na, ti̱koa̱á tjín-na soldado xi 'a̱n otiìxoma-la̱, k'e̱
nga xan jngoò-la̱: "T'in", fì-né; xan-la̱ xi ìjngoò: "Nchroboí",
nchrobá-né; koa̱ k'e̱ nga xan-la̱ jè xi chi̱'nda-na̱: "K'oa̱ t'i̱in",
síkitasòn-na.

10 K'e̱ nga kiì'nchré Jesús jñà 'én koi, tà kjòxkón-la̱. Kitsò-la̱
jñà xi̱ta̱ xi tji̱ngui-la̱:

—O̱kixi̱í xi xan-nò, ya̱ Israel ni̱ sa̱á jngoò xi̱ta̱ sakó-na
xi k'oa̱s'ín ndaà mokjeiín-la̱ koni jè xi̱ta̱ jè. 11 K'oa̱á
xan-nò, kjìn xi̱ta̱ kjoi̱í-ne nga ñijòn chrja̱ngui̱-la̱ i̱sò'nde xi
ko̱kje̱n-ko̱ Abraham ko̱ Isaac ko̱ Jacob ya̱ ngajmiì ñánda
tíhotíxoma Nainá. 12 Ta̱nga jñá xi̱ta̱ xi tjín-ne nga ya̱
kítsa̱jna ñánda ko̱tìxoma Nainá, ki̱tjokàjiìn-né; ján kjoi̱
ndi̱tsin ñánda jñò choòn, ko̱ ya̱á ski̱ndàya koa̱ si̱ìjts'iìn
ni̱'ño̱.

13 K'e̱é kitsò-la̱ Jesús jè xi̱ta̱ sko̱-la̱ soldado:

—T'in-ne ni'ya-lè; koni s'ín nga ndaà mokjeiín-lè, k'oa̱á s'ín
ko̱ma.

Jè chi̱'nda-la̱ ti̱k'e̱é kjòndaà-ne.

Kií kis'iìn Jesús nga kisìndaà-ne na̱chíya-la̱ Pedro

(Marcos 1:29-31; Lucas 4:38-39)

14 Jesús kiì ni'ya-la̱ Pedro koa̱ kijtseè na̱chíya-la̱ nga kijna
xk'én; ch'in tìjnga tjín-la̱. 15 Jesús tsohót'aà-la̱ tsja jè chjo̱ón,
ni̱to̱ón kjòndaà-ne ch'in tìjnga-la̱, tsasítje̱n-ne jè chjo̱ón, i̱kjoàn
kisìs'in-la̱ Jesús.

Kií kis'iìn Jesús k'e̲ nga kjìn xi̲ta̲ xk'én j'iìko̲-la̲

(Marcos 1:32-34; Lucas 4:40-41)

16 K'e̲ nga jye kòjñò, kjìn xi̲ta̲ xk'én j'iìko̲-la̲ Jesús xi
ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í tjín-la̲. Jesús tà jngoò o̲kixi̲ kitsjaà nga
tsatíxoma-la̲ mé-ne nga itjokàjiìn-ne ini̲ma̲-la̲ jñà xi̲ta̲ ngats'ìì
ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í, koa̲ kjòndaà yije-ne xi̲ta̲ xk'én. 17 Kjoa̲ koi
koni s'ín komà, koií tsitasòn koni kitsò Isaías xi̲ta̲ xi kiìchja̲
ngajo-la̲ Nainá k'e̲ nga kitsò: "Jè jaàxìn ch'in-ná ko̲ jè kisìkjeiín
kjo̲'in nga kjòndaà-ne ñánda kitsì'on yijo-ná."

Mé xi síjé Jesús i̲t'aà ts'e̲ xi̲ta̲ xi mejèn-la̲ fìtji̲ngui-la̲

(Lucas 9:57-62)

18 K'e̲ nga kijtseè Jesús nga kjìn ma-ne xi̲ta̲ xi
kitseèndiì-la̲, kitsjaà-la̲ o̲kixi̲ xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ nga kiì
ján xijngoaà ndáchikon. 19 K'e̲é j'iì jngoò xi̲ta̲ xi okóya
kjo̲tíxoma-la̲ Nainá xi kiskiì Moisés, ijchòkon Jesús,
kitsò-la̲:

—Maestro, kjítji̲ngui-lè ni̲ta̲ ñánda nga k'oín.

20 Jesús kitsò-la̲:

—Jñà ni̲nda̲ tjín-la̲ nguijo ñánda oyijò, koa̲ jñà ni̲se tjín-la̲
tjé, ta̲nga 'a̲n xi Ki'ndí-la̲ Xi̲ta̲ xan-la̲ yijo-na̲, tsjìn-na i̲'nde
ñánda síkjáya.

21 Ìjngoò xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ kitsò-la̲:

—Na̲'èn, tjiì'nde-ná nga ítjòn kjián kìhijñaà na̲'èn-na̲.

22 Jesús kitsò-la̲:

—Ji̲, nchrobátji̲ngui-ná, jñà mik'en kàtìhijiìn mik'en-la̲.

Kií kis'iìn Jesús nga kisìkíjnajyò tjo̲xkón ya̲ i̲jiìn ndáchikon

(Marcos 4:35-41; Lucas 8:22-25)

23 Jahas'en Jesús jè chitso; kjihijtako̲ jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲.
24 Tà ni̲to̲ón tsatsejèn jngoò tjo̲xkón ko̲ jtsí ya̲ i̲jiìn ndáchikon,
ko̲ jè ndáchikon ta̲xki̲ komà-né, mejèn bíjtsa'ma jè chitso.
Ta̲nga jè Jesús kjinafé-né. 25 Jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ k'e̲é
kiìkon nga kisìkjaá-la̲ Jesús, kitsò-la̲:

—Na̲'èn, ti̲kinda̲-náje̲n. Jye titsa̲bixònguindá.

26 Kiìchja̲ Jesús kitsò:

—¿Mé-ne tsakjoòn-nò? 'Ñó chiba mokjeiín-nò xi i̲t'aà
ts'a̲n.

K'e̲é tsasítje̲n Jesús, tsohótiko̲ tjo̲xkón ko̲ ndáchikon koa̲ nitoón kisijyò-ne tjo̲ koa̲ kjòndaàya-ne. 27Koa̲ jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ tà kjòxkón-la̲, kitsò:

—Yá xi̲ta̲-ne jè skanda jè tjo̲ ko̲ ndáchikon síkitasòn-la̲.

Kií kis'iìn Jesús nga tsachrjekàjiìn ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í xi tjín-la̲ xi̲ta̲ Gadara

(Marcos 5:1-20; Lucas 8:26-39)

28K'e̲ nga ijchò Jesús ján xijngoaà ndáchikon ya̲ nangui Gadara, jò xi̲ta̲ ijchò kinchat'aà-la̲ xi ya̲ itjo-ne ya̲ ñánda sihijiìn mik'en. Ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í tjín-la̲. 'Ñó jchán ts'e̲n, kjaán-ko̲-ne tsà yá xi ya̲ kjoa̲haya ndiyá. 29'Ñó kiìchja̲ nga kitsò:

—¿Mé xi mejèn-lè ko̲ ngaje̲n, ji̲ xi Ki'ndí-la̲ Nainá 'mì-lè? ¿A koií xá kòf'i̲-ne nga jcha̲toòn-náje̲n k'e̲ nga ti̲kj'eè bijchó na̲chrjein-la̲ kjo̲'in?

30Ya̲ chrañàt'aà-la̲ kjìn jchán chi̲nga̲ nchikjèn-jno, 31koa̲ jñà ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í tsibítsi'ba-la̲ Jesús, kitsò-la̲:

—Tsà ki̲nachrjekàjiìn-náje̲n, tjii'nde-náje̲n nga ki̲tjás'e̲n-jiìn-je̲n yijo-la̲ chi̲nga̲ koi.

32Jesús kitsò-la̲:

—Ndaà tjín, tanguió.

I̲kjoàn itjojiìn yijo-la̲ jñà xi̲ta̲ koi, k'e̲é jahas'en-jiìn yijo-la̲ jñà chi̲nga̲, koa̲ ngats'ii̇ chi̲nga̲ tsatíkjájen-jno ya̲ na̲xi̲ skanda i̲jiìn ndáchikon ko̲ ya̲á k'en.

33Jñà xi̲ta̲ xi ko'ndà chi̲nga̲ tsanga; k'e̲ nga ijchò i̲jiìn na̲xa̲ndá, tsibénojmí yije kjoa̲ xi komà ko̲ kjoa̲ xi komàt'in jñà xi̲ta̲ xi ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í tíjiìn ini̲ma̲-la̲. 34K'e̲é ijchò ngats'ii̇ xi̲ta̲ na̲xa̲ndá ñánda tíjna Jesús; k'e̲ nga kijtseèxkon tsibítsi'ba-la̲ nga xìn nangui kàtjì.

Kií kis'iìn Jesús nga kisìndaà jngoò-ne xi̲ta̲ xi mì kì ma síhiníyá yijo-la̲

(Marcos 2:1-12; Lucas 5:17-26)

9 1K'e̲ nga jahas'en Jesús jè chitso, jahatot'aà xijngoaà ndáchikon koa̲ ijchò-ne na̲xa̲ndá-la̲. 2Ya̲ ijchòko̲ jngoò-la̲ xi̲ta̲ xi mìkiì ma síhiníyá yijo-la̲; kjinasòn-la̲ na̲chan-yá. K'e̲ nga kijtseè Jesús nga jñà xi̲ta̲ koi mokjeiín-la̲ i̲t'aà ts'e̲, kitsò-la̲ jè xi̲ta̲ xk'én:

—Ji ndí na'èn, tjìì-la nga'ñó yijo-lè; jé-lè jye kichàat'aà-lè.
3 Jñà xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskìì Moisés, tjín
i'nga xi kitsò kjohítsjeèn-la: "Xita jè, Nainá chjajno-la." 4 Jesús
nitoón kijtseèya-la koni s'ín nchisíkítsjeèn, kitsò-la:
—¿Mé-ne kotsò-ne kjohítsjeèn-la inima-nò nga ch'o tsò-ne?
5 ¿Mé xi ìsa chiba 'in tjín, tsà xán-la jè xita xi xk'én: "Jé-lè jye
kichàat'aà-lè", ko tsà xán-la: "Tisítjiin koa titjeí"? 6 Kokoò-nò
nga 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, tjí'nde-na nga
sìjchàat'aà-la jé-la xita i isò'nde.
K'eé kitsò-la jè xita xk'én:
—Tisítjiin, chjoí nachan-lè, t'in-ne ni'ya-lè.
7 K'eé tsasítjen jè xita xk'én, kìì-ne ni'ya-la. 8 K'e nga kijtseè
jñà xita nga tsasítjen-ne jè xita xk'én, tà k'oaá koma-la;
k'eé jeya kisìkíjna Nainá nga k'oas'ín tse nga'ñó tsjá-la xita
isò'nde.

Mé kjoa xi komà k'e nga jè Jesús kiìchja-la Mateo
(Marcos 2:13-17; Lucas 5:27-32)

9 Jesús kìì-ne i'nde jè. K'e nga tífì, kijtseè jngoò xita xi 'mì
Mateo xi tíjnat'aà ímixa ya ñánda síkíchjítjì tsojmì, ton xi fì
Roma; kitsò-la:
—Nchrobátjingui-ná.
K'eé tsasítjen Mateo, kiìtjingui-la Jesús.
10 K'e nga tíjnat'aà ímixa Jesús nga tíkjèn ya ni'ya-la
Mateo, kjìn xita j'ìì xi tikoa tsojmì síkíchjítjì ko xita xi
jé tjín-la. Tikoa tsibìtsajnat'aà ímixa, tsakjèn-ko Jesús ko
jñà xita xi kota'yàt'aà-la. 11 Tanga jñà xita fariseo, k'e nga
kijtseè xita koi, kiskònangui-la xita xi kota'yàt'aà-la Jesús,
kitsò-la:
—¿Mé-ne k'oas'ín-ne maestro-nò nga xita xi síkíchjítjì tsojmì
ko xita jé kjèn-ko-ne?
12 Kiì'nchré Jesús, k'eé kitsò-la:
—Jñà xita xi mì ch'in tjín-la, mì chjinexkiì mochjeén-la,
jñà-né xita xi xk'én xi mochjeén-la chjinexkiì. 13 Tanguió
chíta'yà ìsa kó tsòya-ne Xojon-la Nainá xi tsò: "'An mejèn-na
nga kàtas'e-nò kjohimatakòn; kì ta tsjaà cho nìk'eèn kjotjò
xi 'an 'biì-ná." Mìtsà koi xá j'i-na 'an nga j'ikjaàjñaà xita
kixi, jñà-né xita xi tjín-la jé nga kàtasíkájno jé-la nga mì ti jé
kohótsji-ne.

Kó kitsò Jesús k'e̲ nga kitjònangui-la̲ mé-ne mì bìtsa̲jnachjan-ne xi̲ta̲-la̲

(Marcos 2:18-22; Lucas 5:33-39)

14 Jè Juan xi kis'iìn bautizar xi̲ta̲, jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ j'iìkon Jesús ñánda tíjna koa̲ kiskònangui-la̲, kitsò:

—Ngaje̲n ko̲ xi̲ta̲ fariseo kjit'aà na̲chrjein bitsa̲jnachjan-je̲n. ¿Mé-ne jñà xi̲ta̲ tsi̲ji mìkiì bìtsa̲jnachjan-ne?

15 Jesús kitsò-la̲:

—¿A baá bìtsa̲jna xi̲ta̲ k'e̲ nga s'eí tjín k'e̲ nga títsa̲jna osen xi kòbixan? Ta̲nga ki̲jchò na̲chrjein k'e̲ nga tjáxìn-la̲ x'i̲n xi kòbixan, k'e̲-né nga kítsa̲jnachjan xi̲ta̲.

16 'Jngoò nikje i̲baà mìkiì ma si̲jto-ne ko̲ nikje xi̲tse̲; nga jè nikje xi̲tse̲, kjeèn-yó-né koa̲ ko̲tejnda-né jè nikje i̲baà. Ìsa̲ tse ko̲ma ñánda kixajndà kji. 17 Ti̲koa̲á mìkiì ma si̲nchá xán ixiì

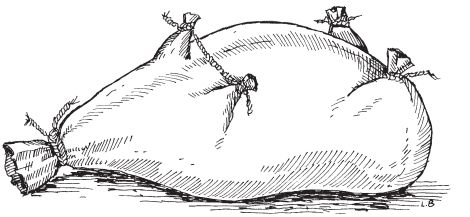

Jngoò chrjoa̲ xi sinchá xán

jè chrjoa̲ jchínga, jè xán ixiì ko̲tijnda-né jè chrjoa̲ jchínga koa̲ xíxteèn jè xán. Ti̲koa̲á chi̲ja jè chrjoa̲. Jè xán ixiì, chrjoa̲ xi̲tse̲é si̲nchá. K'oa̲á s'ín ndaà si̲nchá ingajò.

Tsòti-la̲ Jairo ko̲ chjo̲ón xi kitsobà nikje-la̲ Jesús

(Marcos 5:21-43; Lucas 8:40-56)

18 Ti̲k'e̲é-ne nga tíchja̲ Jesús, ijchò jngoò xi̲ta̲ sko̲-la̲ jñà xi̲ta̲ judío, tsasìxkó'nchit'aà-la̲, kitsò-la̲:

—Ndí tsòti-na̲, sa̲ kò jye k'en; ta̲nga tsà ji̲ k'oín ko̲ tsà kjòt'aà-la̲ ndsei̲i, kíjnakon ìjngoò k'a-ne.

19 Tsasítje̲n Jesús, kiìko̲ jè xi̲ta̲ sko̲-la̲ ko̲ jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲. 20 K'e̲ nga nchifì, jngoò chjo̲ón ijchòtji̲ngui-la̲; chjo̲ón jè, jyeé ko̲ tejò nó xk'én nga tíxíxteèn-la̲ jní. Kiì kasìt'aà chrañà-la̲ Jesús ya̲ i̲jto̲n íts'i̲n nga kitsobà'ñó i̲tjòn

nikje-la. 21 K'oaá s'ín tíhóko inimala: “Tsà tà jè sìkoaa nikje-la, kondaá-na.” 22 Jè Jesús kisìkáfaya, kijtseè chjoón jè, kitsò-la:
—Ndí nea, tjiì-la nga'ñó yijo-lè. Kòmandaà-ne koií-né nga mokjeiín-lè it'aà ts'an.
Tijè-ne hora kjòndaà-ne chjoón jè.
23 K'e nga ijchò Jesús ya ni'ya-la jè xita sko-la xita judío, kijtseè música xi nchisíkjane nga jye kihijiìn mik'en koa kijtseè nga fìjen fìkjá xita nga 'ñó nchikjindáya. 24 Kitsò-la:
—Tìtjoo ni'ya; jè tsòti mìtsà kòbiyaà, tà kjinafé-né.
Jñà xita, tà tsijnòkeè-né k'e nga okitsò Jesús. 25 Tanga Jesús tsachrje ni'ya ngats'iì xita xi títsajna; k'eé jahas'en ni'ya, kiskoé tsja jè tsòti, koa jè tsòti tsasítjen. 26 Nga kijndà i'nde jè, tsabísòn 'én it'aà ts'e kjoa xi koma.

Kó s'ín komàt'in xita xi jò ma-ne xi mìkiì tsejèn-la

27 K'e nga itjo-ne Jesús i'nde jè, jò xita xi mìkiì tsejèn-la kiìtjingui-la; 'ñó kiìchja, kitsò-la:
—¡Jchahimatakòn-nájen, ngaji xi ya nchrobàt'aà-ne tje-la xitaxá ítjòn David [nga ji tijna ngajo-la]!
28 K'e nga jahas'en ni'ya Jesús, jñà xita xi mìkiì tsejèn-la ijchòkon. Jesús, kiskònangui-la, kitsò-la:
—¿A mokjeiín-nò nga koma-na sìndaà-nò?
K'eé kitsò jñà xita xi mìkiì tsejèn-la:
—Jon, Na'èn. Komaá-lè.
29 Jesús k'eé kisìko jñà xkon, kitsò-la:
—Jñò, koni s'ín mokjeiín-nò, k'oas'ín kàtandaà-nò.
30 Jñà xita xi mìkiì tsejèn-la, kitáx'a-ne xkon koa kjòndaà-ne. Jesús 'ñó tsibínè-la nga kitsò-la:
—Ndaà t'een kinda nga mì yá xita xi skoe kjoa koi.
31 Tanga jñà xita koi, k'e nga itjo-ne ni'ya, tik'eé tsibíts'ia nga tsibénojmí nga kijndà i'nde jè, kós'ín kis'iìn Jesús.

Kó s'ín komà nga kjòndaà-ne jngoò xita xi mìkiì ma chja

32 K'e nga jye nchifì-ne jñà xita xi mìkiì tsejèn-la, j'iìko jngoò-la Jesús xita xi mìkiì ma chja nga inima ch'o-la neií tíjiìn inima-la. 33 Jesús k'e nga jye tsachrjekàjiìn inima ch'o-la neií xi tíjiìn inima-la jè xita xi mìkiì ma chja, tik'eé komà kiìchja-ne. Ngats'iì xita xi ya títsajna tà kjòxkón-la. Kitsò:
—Kj'eè kiì 'yaá kjoa xi k'oas'ín ma i i'nde Israel.

34 Tanga jñà xita fariseo kitsò:
—Jè sobà xita skola xita neií tsjá-la nga'ñó nga ma-la ochrjekàjiìn inima ch'o-la neií xi tjín-la xita.

Kó kitsò Jesús k'e nga kjòhimakeè xita xi kjìn ma-ne

35 Jesús tsajmeèjiìn ñánda naxandá ii ko naxandá jtobá nga tsakóya 'én-la Nainá ya ni'ya ingo sinagoga ts'e naxandá koi. Kiìchjaya 'én ndaà-la Nainá koni s'ín otíxoma Nainá; tikoa kisìndaà-ne ngats'ii ch'in xi tjín-la xita nga xki xi ján ijòjno ijòt'aà yijo-la. 36 K'e nga kijtseè Jesús nga kjìn ma xita, kjòhimakeè nga 'ñó makájno-la ko mì yá xi osìko nga jye títsjohoya k'oaá ngaya-la koni orrè xi tsjìn-la paxtò xi ko'ndà.
37 K'eé kitsò-la xita xi kota'yàt'aà-la:
—Xi okixi, 'ñó tse xá tjín xi it'aà ts'e 'Én-la Nainá koni s'ín ma k'e nga kjìn tsojmì majchá tanga jñà xita chi'nda xi síxá, chiba ma-ne; 38 tìtsi'ba-là jè Nei-la xá, kàtasíkasén-ìsa xita chi'nda xi koiìxkó tsojmì koi.

Kó 'mì 'ín-la xita-la Jesús xi tejò ma-ne
(Marcos 3:13-19; Lucas 6:12-16)

10 1 Nga koma iskan Jesús kiìchja-la xita-la xi tejò ma-ne xi kota'yàt'aà-la, kitsjaà-la kjotíxoma nga koma kochrjekàjiìn inima ch'o-la neií xi tjín-la xita koa koma-la siìndaà-nè nita mé ch'in-ne nga ijòjno ijòt'aà yijo-la xita.
2 Jñà 'ín-la xita xi tejò jaàjiìn Jesús nga tsibíxáya-la: jè tíjna ítjòn, Simón xi tikoa Pedro ki'mì, ko Andrés xi 'ndse ma Pedro; Jacobo ko 'ndse Juan xi ixti-la Zebedeo; 3 Felipe, Bartolomé, Tomás, ko Mateo jè xi kisìkíchjítjì tsojmì ts'e Roma; Jacobo, ti-la Alfeo; Lebeo xi tikoa Tadeo ki'mì; 4 Simón, xita xi ya fìt'aà-la xita cananista; ko Judas Iscariote jè xi kisìngatsja kondra-la Jesús.

Kós'ín tsatíxoma-la Jesús xita-la xi tejò ma-ne xi kisìkasén nga kisìka'bí 'én-la Nainá
(Marcos 6:7-13; Lucas 9:1-6)

5 Jesús kisìkasén nga tejò xita xi kota'yàt'aà-la nga kisìka'bí 'én-la Nainá koa kitsjaà-la kjotíxoma, kitsò-la:
—Mìkiì onguió ya i'nde-la jñà xi mìtsà xita judío; tikoa mìkiì bitjaàs'en-jñoò ya naxandá-la xita Samaria. 6 Yaá tanguíchòn

jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá Israel koni orrè xi kichijà. 7K'e̱ nga onguió
ti̱nókjoa̱ya koa̱ tixón: “Jye kjòchrañàt'aà-nò na̱chrjein nga
jcha̱a kó s'ín otíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne.” 8Ti̱ndaà-nò
xi̱ta̱ xi xk'én; ti̱tsjeè xi tíbindojno chrjoa̱ yijo-la̱; ti̱kjaáya-là
xi jye k'en; na̱chrjekàjñoò ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í xi tíjiìn ini̱ma̱-la̱
xi̱ta̱. Tà kjo̱tjò kitjoé-nò nga'ñó koi, ti̱koa̱á tà kjo̱tjò tjìì ngajo-là
jñà xi̱ta̱.
9’Ni̱mé to̱n ch'aà. 10Kì na'ya ch'aà xi i̱t'aà ts'e̱ ndi̱yá. Mìkiì
tsà jò na̱chro̱ ch'aà. Ti̱koa̱á mìkiì xo̱xté tsjayaà. Ti̱koa̱á kì yá
garrote ch'aà. Nga̱ jè xi̱ta̱ xi síxá, mochjeén-né nga k'oi̱-la̱
tsojmì xi ski̱ne̱.
11’K'e̱ nga kijchoò na̱xa̱ndá ìì, o xi na̱xa̱ndá jtobá ti̱nchátsjioò
jngoò ni'ya xi ndaà xi̱ta̱ nei-la̱, ya̱á titsa̱jnako̱o skanda k'e̱ nga
onguí-nò. 12K'e̱ nga ki̱tjás'een ni'ya, ti̱ixat'aà jñà xi̱ta̱ nei-la̱
ni'ya. 13Tsà jñà xi̱ta̱ nei-la̱ ni'ya skoétjò-nò, ti̱chikon-t'ioòn nga
s'e̱-la̱ kjoa̱'nchán, ta̱nga tsà mìkiì skoétjò-nò, tà sa̱á jñò s'e̱-nò
kjoa̱'nchán nga si̱ìchikon-t'in-nò Nainá. 14Tsà mìkiì skoétjò-nò,
ko̱ tsà majìn-la̱ kji̱'nchré 'én-nò, tìtjo̱o ni'ya jè, o na̱xa̱ndá jè,
koa̱ titsajneè chijo-la̱ ndso̱koò. 15O̱kixi̱í xi xan-nò, na̱xa̱ndá jè,
ìsa̱á tse kjo̱'in s'e̱-la̱ jè na̱chrjein k'e̱ nga si̱ndaàjiìn-la̱ xi̱ta̱, mì
k'oa̱á-ne koni jñà xi̱ta̱ ts'e̱ na̱xa̱ndá Sodoma ko̱ Gomorra.

Kjo̱'in xi tjín k'e̱ nga 'én-la̱ Nainá bèno̱jmiá

16’Ti̱ná'ya, 'a̱n, k'oa̱á s'ín sìkasén-nò koni tsà orrè ya̱ i̱jiìn-la̱
cho̱ tse̱jén. Jñò, titsa̱jnandaà ni̱ta̱ mé kjoa̱-ne koni tsà ye̱ xi 'ñó
mañ a̱ ti̱koa̱ indaàkjoa̱ kàtama koni tsà ni̱se paloma. 17Ndaà
ti̱kinda̱a yijo-nò. Jñà xi̱ta̱ koi, ján ski̱nìt'aà-nò nguixko̱n
xi̱ta̱xá koa̱ ska̱àn-ko̱o-nò ya̱ ni'ya i̱ngo̱ sinagoga. 18Skanda ján
kji̱ko̱-nò nguixko̱n xi̱ta̱xá gobernador ko̱ xi̱ta̱xá ítjòn, tà koií
kjoa̱-la̱ i̱t'aà ts'a̱n. K'oa̱á s'ín ko̱ma ki̱nókjoa̱-là 'én xi ts'a̱n jñà
xi̱ta̱xá ko̱ jñà xi mìtsà xi̱ta̱ judío. 19K'e̱ nga ski̱nìt'aà-nò ñánda
títsa̱jna xi̱ta̱xá, kì makájno-nò kós'ín ki̱nókjoa̱a, o kós'ín kixón.
Nga ti̱k'e̱é-ne, Nainá tsjá-nò 'én xi ki̱nókjoa̱a. 20Nga mìtsà jñò
xi ki̱nókjoa̱a; jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá tsjá-nò kjo̱hítsjeèn nga
ma ki̱nókjoa̱jiìn-là jñà xi̱ta̱.
21’Ti̱jè-ne 'ndse̱ si̱ìnga̱tsja 'ndse̱ xi̱ta̱ nga si̱ìk'en. Jè na'èn-la̱
si̱ìnga̱tsja ki'ndí-la̱ nga si̱ìk'en xi̱ta̱. Jñà i̱xti-la̱ si̱ìnga̱tsja
na̱'èn-la̱ nga ki̱yá. 22Ngats'ìì xi̱ta̱ i̱sò'nde ko̱jtikeè-nò xi kjoa̱
ts'a̱n; ta̱nga jè xi̱ta̱ xi kixi̱ kíjna skanda kjoe̱het'aà-ne, jè-né xi

kitjokàjiìn kjo'in. 23 K'e nga kjitjingui kondra-nò xita xi jngoò naxandá, tiyó, xìn naxandá tanguió. Okixií xi xan-nò, 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, ìsaá ítjòn kjoiaa nga tikj'eè onguió yije kóhokji naxandá Israel.

24 'Jngoò xita xi kota'yà mìtsà ìsa tíjna ítjòn koni maestro-la; tikoaá jngoò xita xi chi'nda tíjna mìtsà ìsa tíjna ítjòn-la nei-la. 25 Jè xita xi kota'yà kojngoó ikon tsà k'oas'ín kijchò koni jè maestro-la ko jè xi chi'nda tíjna tsà tà k'oas'ín kíjna koni jè nei-la. Jè xi na'èn tíjna, xita neií tsò-la; jñà xi ixti-la, ìsaá tsato ch'o kitso-la.

Yá xita xi kiskón-lá

(Lucas 12:2-9)

26 'Kì xita tsakjoòn-là. Nga nì mé tjín xi tíjtsa'ma xi mìkiì kotsejèn; ngats'iì xi tjí'ma, jchaá-la. 27 Jè kjoa xi k'oa xan-nò k'e nga jñò choòn, k'oaá tixón k'e nga nachrjein; koa jè xi kjoa'ma xan-nò, jñò tinókjoaya kóhokji isò'nga ni'ya. 28 Kì tsakjoòn-là jè xi ma-la sík'en yijo-ná, tanga inima-ná mìkiì koma-la siìk'en. Jè xi tiskón-là xi ma-la sík'en yijo-ná ko inima-ná nga kinìjiìn-ná ni'ín ts'e kjo'in.

29 'Maá satíjna jò ndí nise nas'ín tà jngoò ma ton-ná. Tanga nijngoò nise kiyá tsà mìkiì tsjá'nde Nainá. 30 Jñò, skanda tsjaskoò tíxkeya yije-la Nainá. 31 Koií kjoa-la, kì tsakjoòn-jèn. Ìsaá tse chjí-nò mì k'oaá-ne nas'ín kjìn ma ndí nise.

Jñà xita xi tsò nga 'an fìt'aà-na

(Lucas 12:8-9)

32 'Nita yá-ne xi tsjá 'én nga nguixkon xita nga 'an fìt'aà-na, 'an k'oaá ti xán nga nguixkon Na'èn-na xi tíjna ngajmiì nga xita ts'an-ná. 33 Tanga jè xi kjójna'mat'in-na nga nguixkon xita, 'an k'oaá tis'ín kójna'mat'ian it'aà ts'e nga nguixkon Na'èn-na xi tíjna ngajmiì.

Kií koma nga kojòya xita xi kjoa ts'e Cristo

(Lucas 12:51-53; 14:26-27)

34 'Kì k'oaá s'ín nìkítsjeèn nga kjoa'nchán j'iìkoaa isò'nde. Mì kjoa'nchán j'iìkoaa, ta saá kjoajchán j'iìkoaa. 35 Koií xá j'i-na nga jñà xita, tijè-ne na'èn-la koma-ne kondra-la; jè tsòti-la, tijè koma-ne kondra-la nea-la; ko jè kja'nda-la, tijè nachíya-la

ko̱ma-ne kondra̱-la̱. 36 Nga jngoò ìjngoò xi̱ta̱, tijñà-ne xi̱ta̱ ni'ya-la̱ ko̱ma kondra̱-la̱.

37 'Jè xi ìsa̱ tjòkeè na̱'èn-la̱ ko̱ nea̱-la̱ ko̱ 'a̱n mìkiì matsjakeè-na, mìkiì ok'ìn-la̱ nga xi̱ta̱-na̱ xán-la̱; ko̱ jè xi ìsa̱ tjòkeè ti-la̱, o jè tsòti-la̱, ko̱ 'a̱n mìkiì matsjakeè-na, mìkiì ok'ìn-la̱ nga xi̱ta̱-na̱ xán-la̱. 38 Jè xi kjo̱'in tsakjón-la̱ nga majìn-la̱ ojen krò-la̱ nga 'a̱n kji̱nchrobà tji̱ngui-na mìkiì ok'ìn-la̱ nga xi̱ta̱ ts'a̱n xán-la̱. 39 Jè xi̱ta̱ xi ndaà ótsji kós'ín ma si̱ìkinda̱ yijo-la̱ nga mì mé kjo̱'in sa̱kò-la̱, tà sa̱á si̱ìchija-né ko̱ kjo̱'in kíjnajiìn; ta̱nga jè xi tíjnandaà nga tsjá yijo-la̱ nga ki̱yá xi kjoa̱ ts'a̱n, sa̱kò-la̱ kjoa̱binachon nga i̱t'aà ts'a̱n ndaà kíjna.

Kjo̱ndaà xi tjín-la̱ xi̱ta̱ xi skoétjò xíkjín

(Marcos 9:41)

40 'Jè xi̱ta̱ xi skoétjò-nò, 'a̱n kjoétjò-na; ko̱ jè xi skoétjò-na, jè kjoétjò xi kisìkasén-na. 41 Jè xi̱ta̱ xi kjoétjò jngoò xi̱ta̱ xi chja̱ ngajo-la̱ Nainá, koií kjoa̱-la̱ nga 'én-la̱ Nainá chja̱, k'oa̱á ti̱s'ín ko̱chikon-t'in koni jè xi̱ta̱ xi chja̱ ngajo-la̱ Nainá. Ko̱ jè xi̱ta̱ xi skoétjò jngoò xi̱ta̱ kixi̱, koií kjoa̱-la̱ nga ndaà s'ín, ti̱koa̱á tà ngásòn ko̱chikon-t'in koni jè xi̱ta̱ kixi̱. 42 Ni̱ta̱ yá-ne xi tsjá jngoò chi̱tsín-la̱ nandá 'nchán jngoò ndí xi̱ta̱ i̱ma̱-na̱ koií kjoa̱-la̱ nga 'a̱n kota'yàt'aà-na, o̱kixi̱-né ko̱chikon-t'in-né.

11 1 K'e̱ nga jye kitsjaà-la̱ o̱kixi̱ kós'ín si̱ìxá xi̱ta̱-la̱ xi tejò ma-ne xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús, kiìkakóya ko̱ kisìka'bí 'én-la̱ Nainá ngats'ìì na̱xa̱ndá xi tjín ya̱ i̱'nde jè.

Jesús, kií kitsò-la̱ xi̱ta̱ xi ijchò kjònangui-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Juan

(Lucas 7:18-35)

2 Juan, nga nda̱yá tíjna'ya, kiì'nchré kjoa̱ xi tís'ín Cristo [xi̱ta̱ xi xó kisìkasén-ne Nainá]. Kisìkasén i'nga xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ 3 nga kiì kjònangui-la̱. Kitsò-la̱:

—¿A ji̱-né xi Cristo xi tjínè-lè nga kjoi̱i a xi kj'ei̱í chíña-laje̱n?

4 Jesús kitsò-la̱:

—Tanguió, tènojmí-là Juan jñà kjoa̱ xi titsa̱'yaà ko̱ xi titsa̱na'yà. 5 Jñà xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱, jyeé tsejèn-la̱; jñà xi tsá'yá kjoàn, jyeé ma fì-ne; jñà xi tíbindojno chrjoa̱ yijo-la̱, tímatsjeèjno-ne yijo-la̱; jñà xi̱ta̱ xi jtayaà, jyeé 'nchré-ne; ko̱ xi̱ta̱ xi jye k'en, nchifaáyaá-la̱; koa̱ jñà xi̱ta̱ i̱ma̱, jyeé

tís'enọjmí-lạ 'én ndaà-lạ Nainá. 6Mé tà ndaà-lạ jè xịtạ xi
nguì jngoò k'a ndaà mokjeiín-lạ ịt'aà ts'ạn nga nì mé xi
ọsịjna-ikòn-lạ.
7K'ẹ nga jye kìì-ne xịtạ xi kota'yàt'aà-lạ Juan, tsibíts'iạ Jesús
nga tsohókọ xịtạ xi ịt'aà ts'ẹ Juan, kitsò-lạ:
—¿Mé xi tsanguì chìtsejèn-là yạ i'nde ịt'aà xìn ñánda nangui
kixì choòn? ¿A jè tsanguì chìtsejèn-là jngoò xịtạ xi yá ínạxọ kji
nga tsjìn-lạ nga'ñó nga ma síjtìya-lạ tjọ? 8Tsà majìn, ¿mé-nè xi
tsanguì chìtsejèn-là? ¿A jngoò xịtạ xi 'ñó ndaà kji nikje-lạ? Jñà
xịtạ xi 'ñó ndaà kjoàn nikje-lạ, yạá títsạjna yạ ni'ya-lạ xịtạxá
ítjòn. 9¿Mé xá xi tsanguì-nò? ¿A jè tsanguì chìtsejèn-là jngoò
xịtạ xi chjạ ngajo-lạ Nainá? Ọkixị-né, k'oạá xan-nò, Juan, ìsạá
tíjna ítjòn mì k'oạà-ne koni jngoò xịtạ xi chjạ ngajo-lạ Nainá.
10Ịt'aà ts'ẹ Juan, yạá tíchjạ Xọjọn-lạ Nainá nga tsò:
'Ạán sìkasén ítjòn-lè xịtạ-nạ xi kjịkọ 'én,
jè xi koịìndaàya ítjòn-lè ndịyá-lè.
11Ọkixị-né, ngats'iì xịtạ xi tjín ị isò'nde, nị sạá jngoò xịtạ
bitjokàjiìn xi mangásòn koni jè Juan xi kis'iìn bautizar
xịtạ; tạnga yạ ịjiìn nạxạndá ñánda otíxoma jè xi ngajmiì
nchrobá-ne, jè xịtạ xi fehet'aà-ne, ìsạá jeya tíjna mì k'oạá-ne
koni Juan.
12'Tjẹn-ne nga j'ị Juan xi kis'iìn bautizar xịtạ, jè kjọtíxoma-lạ
ngajmiì, tse kjoạsiì tísakó-lạ skanda nạchrjein ị'ndeị; jñà
xịtạ ts'ẹn mejèn-lạ nga kàtachija kjọtíxoma. 13Ngats'iì xịtạ
xi kiìchjạ ngajo-lạ Nainá kọ xọjọn ts'ẹ kjọtíxoma-lạ Nainá xi
kiskiì Moisés, tà 'én j'iìkọ skanda k'ẹ nga j'iì Juan xi kis'iìn
bautizar xịtạ. 14Tsà mokjeiín-nò koni tsò jè kjọtíxoma kọ xịtạ
xi kiìchjạya tịkoạá kọkjeiín-nò nga jè Juan, jè-né xịtạ xi 'mì
Elías xi tjínè-lạ nga kjoịí. 15Ndaà tịná'yaà koni xan-nò.
16'¿Yá xi siìngásòn-koạa jñà xịtạ xi tjín nạchrjein ị'ndeị? Jñà
kọngásòn-kjoò jñà ịxti xi bìtsạjna ndịtsịn nga síská, chjạ-lạ
xíkjín, tsò-lạ: 17"Kànìkjaneé-nòjẹn xọbí tạnga jñò, mìkiì kàchà;
kàjndaá-nòjẹn sò xi ba tsò tạnga jñò, mìkiì kàchìhindáyaà."
18K'ẹ nga j'iì Juan, mìtsà 'ñó tsakjèn, nị mì xán kits'iì, koạ jñò
bixón-nò: "Inịmạ ch'o-lạ neịí tjín-lạ." 19Ịkjoàn j'iạa xi Ki'ndí-lạ
Xịtạ xan-lạ yijo-nạ; ma-na kjẹen, tịkoạ ma-na 'biạa; jñà xịtạ
tsò-né: xịtạ chrjá'a-né, xịtạ ch'ị-né, amigo-lạ-né jñà xịtạ-lạ
xịtạxá Roma xi síkíchjítjì tsojmì kọ jñà xi xịtạ jé. Tạnga jè
kjoạchjịnẹ-lạ Nainá, 'yaá-lạ nga kixị tjín k'ẹ nga jye bitasòn.

Jesús, kií kitsò-la jñà xita naxandá xi mìkiì 'nchréñijon

(Lucas 10:13-15)

20 Jesús k'eé tsibíts'ia nga tsohótiko ngats'iì xita naxandá
ñánda nga kjìn kjoxkón-ndaà kis'iìn, koií kjoa-la nga jñà xita
xi ya i'nde-la mìkiì kisìkájno jé-la nga tákó jé nchihótsji.
Kitsò-la:
21 —¡Ima xó-nò jñò, xita naxandá Corazín! ¡Ima xó-nò jñò,
xita naxandá Betsaida! Tsà ya-làne naxandá Tiro ko Sidón nga
k'oas'ín kis'iaàn kjoxkón xi ndaà tjín xi komà ya ijiìn naxandá
tsajòn, tsà jñà xita Tiro ko Sidón kijtseè, jyeé-la nikje naxá
íkjá ko chijo ni'ín kisìkaàjno sko koni seña nga jye kisìkájno
kjoa ts'e jé-la, mì ti jé ótsji-ne. 22 Tanga k'oaá xán-nò, k'e nga
jè nachrjein nga sindaàjiìn, ìsaá tse kjo'in s'e-nò mì k'oaá-ne
koni jñà xita naxandá Tiro ko Sidón. 23 Koa jñò xi xita naxandá
Capernaum tsajòn, ¿a k'oaá s'ín mokjeiín-nò nga jchaxkón-nò
ján ngajmiì? Majìn, yaá kitsajnajñoò i'nde ñánda tjín kjo'in.
Tsà yaá-làne naxandá Sodoma k'oas'ín komà kjoxkón xi komà
tsajòn, jè naxandá Sodoma tákó kijnaá-la skanda nachrjein
i'ndei. 24 K'oaá xán-nò, k'e nga kijchò nachrjein nga sindaàjiìn,
ìsaá tse kjo'in s'e-nò mì k'oaá-ne koni jñà xita naxandá
Sodoma.

Ñánda sakó-ná kjoa nìkjáya ts'e inima-ná

(Lucas 10:21-22)

25 Jñà nachrjein koi Jesús kitsò:
—Na'èn xi tsiji ngajmiì ko tsiji isò'nde, jeya síkíjna-lè nga jñà
kjoa koi tsibì'ma-la jñà xita xi tjín-la kjoachjine ko xi 'nó tjín-la
kjohítsjeèn nga jñà tsakoò-la xi taxki ndí xita ima kjoa. 26 Jon,
Na'èn, nga k'oaá s'ín kjòmejèn-lè.
27 'Ngats'iì kjoa ts'e kjotíxoma, 'aán kisìngatsja-na Na'èn-na.
Mìtsà yá xi beèxkon yá-né xi Ki'ndí-la ma, tajngoò jè xi
Na'èn ma; tikoaá mìtsà yá xi beèxkon yá-né xi Na'èn ma,
tajngoò jè xi Ki'ndí-la beèxkon; ko jè Ki'ndí-la kokò-la
jñà xita xi jè mejèn-la nga skoexkon, yá-né xi Na'èn ma.
28 Nchrobáchón-ná ngats'ioò xi jye ijta-nò nga nìxá ko nga
kich'àjen ch'á-nò, 'aán síkjáya-nò. 29 Jch'ajen-ko-ná jè yá
ibo xi 'an 'yajen mé-ne nga koma-nò kos'ín s'een koni s'ín
s'iaàn 'an. K'oas'ín t'een koni 'an nga tjín-na kjoatsejta ko

indaá kjoa tjín inima-na. K'oas'ín sakó-nò kjoa nìkjáya ts'e inima-nò. 30 Jè yá ibo ko ch'á xi 'an sik'àjen-nò, jna-né, mìtsà 'ñó i'í.

Yá xita xi otíxoma-la jñà nachrjein nìkjáya

(Marcos 2:23-28; Lucas 6:1-5)

12 1 Jè nachrjein nìkjáya, Jesús ko xita xi kota'yàt'aà-la ya ja ya ñánda títje trigo. Koa jñà xita xi kota'yàt'aà-la Jesús kjòhojò-la. K'eé tsate natín-la trigo, ikjoàn kiskine. 2 Jñà xita fariseo k'e nga kijtseè, kitsò-la Jesús:

—Chítsején-la jñà xita xi kota'yàt'aà-lè, jè kjoa xi nchis'ín; mìkiì tjí'nde nga k'oas'ín koma jè nachrjein nìkjáya.

3 Jesús kitsò-la:

—¿Jñò, a mìtsà jye tíjiìn-nò koni s'ín tíchja Xojon-la Nainá koni kis'iìn xitaxá ítjòn xi ki'mì David ko jñà xita-la xi kjihijtako k'e nga kjòhojò-la? 4 Jahas'en ni'ya-la Nainá koa tsakjèn inchrajín tsjeè-la Nainá xi mìkiì tjí'nde-la nga jè David kokjen ko xita xi kjihijtako; ta jñà no'miì tjí'nde-la nga kokjen. 5 ¿A tikoaá mìtsà jye tíjiìn-nò koni tsò kjotíxoma xi kiskiì Moisés? Nga jñà no'miì, ya iya ingo ítjòn, síxá-né nas'ín jè nachrjein nìkjáya, ko nas'ín síxá mìtsà jé nchihótsji. 6 'An, k'oaá xan-nò, jngoò tíjna ijndé xi ìsa jeya tíjna mì k'oaá-ne koni jè ingo ítjòn. 7 Ngats'ioò jñò mìkiì machiya-nò kó tsòya-ne Xojon-la Nainá nga tsò: "'An, mejèn-na nga kàtas'e-nò kjohimatakòn, kì ta tsjaà cho nìk'eèn kjotjò xi 'an 'biì-ná." Tsà kochiya-nò, mì-la kiì kjo'in k'oi-là xita xi mìtsà jé tjín-la. 8 K'oaá s'ín tjín, 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, 'aán otiìxoma-la nachrjein nìkjáya.

Mé kjoa xi kisakò-la Jesús k'e nga kisìndaà jngoò-ne xita nachrjein nìkjáya

(Marcos 3:1-6; Lucas 6:6-11)

9 Ikjoàn kiì-ne Jesús ya i'nde jè; jahas'en jngoò ni'ya ingo sinagoga. 10 Ya tíjna jngoò xita xi kixìt'aà jngoò tsja. Jñà xita xi ya títsajna kiskònangui-la Jesús nga mejèn-la kohòngui, kitsò-la:

—¿A tjí'nde-né nga kjondaà-ne xita k'e nga jè nachrjein nìkjáya?

11 Jesús kitsò-la:

—Jñò, tsà tíjna jngoò-nò orrè kọ tsà yạ skạya ngạjọ, ¿a mìtsà konguínachrjeè nạs'ín nạchrjein nìkjáya? 12 Jyeé 'ya, ìsạá 'ñó chjí-lạ jngoò xịtạ mì k'oạá-ne koni jngoò orrè. Koií kjoạ-lạ nga tjí'nde-né nga kọsịkoạá xịtạ nạs'ín jè nạchrjein nìkjáya.

13 Jesús kitsò-lạ jè xịtạ xi kixìt'aà jngoò tsja:

—Tjeèndojoì ndseịi.

Xịtạ jè, tsijmeé tsja, nịtọón kjòndaà-ne; k'oạá tị kji komà-ne koni kji xi ìjngoò. 14 Jñà xịtạ fariseo, k'ẹ nga itjo-ne ịngọ, ịkjoàn tsajoóya-ne nga mejèn-lạ sịìk'en Jesús.

K'oạá s'ín tsitasòn 'én xi kiìchjạ Isaías xi ịt'aà ts'ẹ Jesús

15 Jesús, k'ẹ nga kijtseè nga jñà xịtạ fariseo mejèn-lạ sịìk'en, itjo ni'ya, kiì. Kjìn xịtạ kiìtjịngui-lạ. Jesús kisìndaà-ne ngats'ìì xịtạ xi xk'én. 16 Kitsjaà-lạ ọkixị jñà xịtạ nga mìkiì kẹènọjmít'in yá-né jè. 17 K'oạá s'ín komà mé-ne nga tsitasòn-ne 'én xi kiìchjạ Isaías, xịtạ xi kiìchjạ ngajo-lạ Nainá, nga kitsò:

18 Ị tíjna jè chị'nda-nạ jè xi 'ạn jaàjñaà,
xi 'ñó matsjakẹ,
tjín-lạ kjọtsja inịmạ-nạ xi ịt'aà ts'ẹ.
'Ạán tsjaà-lạ Inịmạ Tsjeè-nạ
nga jè kịchjạjiìn-lạ ngats'ìì xịtạ ịsò'nde xi kjoạkixị
mé-ne nga kọma sịndaàjiìn-lạ.
19 Mìtsà xịtạ skạàn-kọ, kọ nì mé 'én xi 'ñó kịchjạ,
kọ mì kì kịná'ya-lạ yạ ịya ndịyá 'én xi kịchjạ.
20 Mìkiì skít'ọ jngoò yá ínạxọ xi jye mejèn tít'ò,
tịkoạá mìkiì sịìkits'o jngoò ni'ín xi ta nị'ndịí tíbitjo sạ-lạ.
K'oạs'ín s'ịin skanda k'ẹ nga koịìndaàjiìn xi kjoạkixị.
21 Jñà xịtạ nạxạndá xi tjín ịsò'nde xi mìtsà xịtạ judío,
kọkjeiín-lạ nga skóña-lạ kjọndaà xi tsjá-lạ.

Mé xi kọmat'in jñà xịtạ xi chjạjno-lạ Inịmạ Tsjeè-lạ Nainá

(Marcos 3:19-30; Lucas 11:14-23; 12:10)

22 J'iìkọ jngoò-lạ xịtạ Jesús xi mìkiì tsejèn-lạ, kọ xi mìkiì ma chjạ nga inịmạ ch'o-lạ neií tíjiìn inịmạ-lạ. Kisìndaà-ne Jesús nga komà kiìchjạ-ne koạ kjòtsejèn-lạ. 23 Ngats'ìì xịtạ, tà kjòxkón-lạ. K'ẹé kitsò:

—¿A jè jèẹ xi yạ nchrobát'aà-ne tjẹ-lạ xịtạxá ítjòn David [nga jè kíjna ngajo-lạ]?

24 K'ẹ nga kiì'nchré jñà xịtạ fariseo kitsò:

—Xitą jè, ma-lą ochrjekàjiìn inimą ch'o-lą neií xi tíjiìn inimą-lą xitą, k'oií-né nga jè síkjeén nga'ñó-lą Beelzebú xi skǫ-lą xitą neií.

25 Jesús kijtseèya-lą koni s'ín nchihókǫ inimą-lą, kitsò-lą:

—Ngats'iì naxąndá xi jòya tjín nga kondrą títsąjna-lą xíkjín, ti yijo-lá tísíkixòña-ne; koą tsà jngoò naxąndá kǫ tsà jngoò ni'ya xitą siìjòya xíkjín, mìkiì kǫma ndaà kítsąjna. 26 Tsà jè xitą neií tijè tíhochrjejiìn-ne yijo-lą neií, jòya tís'ín xi tijè-ne yijo-lą. ¿Kós'ín kǫma s'ę-lą nga'ñó nga kǫtìxoma? 27 Jñò bixón-nò nga 'ąn sìkjeén nga'ñó-lą xi skǫ-lą xitą neií k'ę nga ochrjekàjñaà inimą ch'o-lą neií. Tsà k'oąá s'ín tjín kjoą, jñà xitą tsąjòn, ¿yá xi tsjá-lą nga'ñó k'ę nga ochrjekàjiìn neií? Koií kjoą-lą, tijñà-ne xitą-nò kęènǫjmí nga mìtsà kixi kjoą nga jè skǫ-lą neií sìkjeén. 28 Tąnga 'ąn, k'ę nga ochrjekàjñaà inimą ch'o-lą neií xi tíjiìn inimą-lą xitą, jè Inimą Tsjeè-lą Nainá tsjá-na nga'ñó. Jè kjoą koi tsòyaá-ne nga Nainá, jyeé i tíhotíxoma i it'aà nangui.

29 '¿Kó s'ín kǫma kjoąhas'en ni'ya-lą nga siìchijé-lą jngoò xitą nei-lą ni'ya xi tjín-lą nga'ñó tsà mìtsà ítjòn koiìt'aà'ñó? K'ęé kǫma siìchijé-lą k'ę nga jye kàsìt'aà'ñó.

30 'Nitǫn yá-ne xi mì 'ąn fìt'aà-na, jè-né kondrą-ną; koą nitǫn yá-ne xi mìkiì síchját'aà-na nga bíxkóyakǫ-na xitą xi ts'ąn kǫma, jè tísítsjohoba xitą.

31 'K'oąá xan-nò, Nainá siìjchàat'aà-lą jñà xitą nitą mé jé xi kǫhótsji, nitą mé 'én xi ch'o tsò kichją. Tąnga jè xi Inimą Tsjeè-lą Nainá kichjąjno-lą mìkiì jchąt'aà-lą jé-lą. 32 Nitǫn yá-ne xi kichjąjno-na 'ąn xi Ki'ndí-lą Xitą xan-lą yijo-ną, jchąt'aà-lą jé-lą; tąnga jè xi kichjąjno-lą Inimą Tsjeè-lą Nainá, mìkiì jchąt'aà-lą jé-lą ni jè nąchrjein i'ndei, kǫ ni jè nąchrjein xi iskan kjoií.

Kós'ín 'ya-lą kós'ín tjín inimą-lą jñà xitą

(Lucas 6:43-45)

33 'Tsà jngoò yá xi ndaà kji, ndaà toò xi ojà-lą. Kǫ tsà jngoò yá xi mìkiì ndaà kji, mìkiì ndaà toò xi ojà-lą. Jngoò yá, jè toò-lą yaxkon-lą. 34 ¡Jñò, xitą tję-lą yę-nò! ¿Kós'ín ma kinókjoąa 'én xi ndaà tsò nga ch'o tsò inimą-nò? Nga k'oąá tsò 'én xi chją jñà xitą koni tsò kjǫhítsjeèn xi tíjiìn inimą-lą. 35 Jngoò xitą xi 'én ndaà chją, koií-né nga kjǫndaà tíjiìn inimą-lą; koą jngoò

xi̱ta̱ xi 'én ts'e̱n chja̱, koií-né nga kjoa̱ts'e̱n tíjiìn ini̱ma̱-la̱.
36 K'oa̱á xán-nò k'e̱ nga ki̱jchò na̱chrjein nga si̱ndaàjiìn, k'oa̱á
s'ín tsjá kinda̱ ngats'iì xi̱ta̱ ni̱ta̱ mé 'én xi ta̱xki̱ chja̱. 37 Xi
i̱t'aà ts'e̱ 'én-nò, k'oa̱á s'ín si̱ndaàjiìn-nò nga jcha̱-la̱ tsà xi̱ta̱
ndaà-nò, o tsà jé tjín-nò.

Yá xi tsját'in 'én jñà xi̱ta̱ ts'e̱n xi tjín na̱chrjein i̱'ndei̱

(Marcos 8:12; Lucas 11:29-32)

38 Jñà xi̱ta̱ fariseo ko̱ xi̱ta̱ xi okóya kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi
kiskiì Moisés kitsò-la̱ Jesús:
—Maestro, mejèn-naje̱n nga jcha̱ jngoò-je̱n seña xi ji̱ 'nì.
39 Jesús kitsò-la̱:
—Jñà xi̱ta̱ ts'e̱n ko̱ xi̱ta̱ xi mìkiì 'nchréñijon-la̱ Nainá, síjé
jngoò seña xi jeya tjín; ta̱nga ni̱mé seña skoe̱; ta jè skoe̱ ts'e̱
Jonás, xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá. 40 Koni jè Jonás nga
jàn na̱chrjein ko̱ jàn ni̱tje̱n tsibìjnaya i̱ndso̱'ba̱ jngoò ti̱n je,
k'oa̱á ti̱s'ín 'a̱n xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱, jàn na̱chrjein
ko̱ jàn ni̱tje̱n kójna̱ i̱jñaà nangui. 41 Jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá Nínive
ko̱sítje̱n-né jè na̱chrjein k'e̱ nga koi̱ìndaàjiìn Nainá; jñà tsját'in
'én jñà xi̱ta̱ xi tjín na̱chrjein i̱'ndei̱, koií kjoa̱-la̱ nga kisìkájno
jé-la̱ nga mì ti̱ jé tsohótsji-ne k'e̱ nga kiìchja̱ya 'én-la̱ Nainá
Jonás; ta̱nga na̱chrjein i̱'ndei̱, 'a̱n xi tìchjàko̱-nò, ìsa̱á 'ñó jeya
tìjna̱a mì k'oa̱á-ne koni Jonás [ta̱nga jñò, mìkiì mokjeiín-nò].
42 Ti̱koa̱á jè chjo̱ón ítjòn xi ya̱ otíxoma nangui sur, ko̱sítje̱n-né
jè na̱chrjein k'e̱ nga koi̱ìndaàjiìn Nainá; jè tsját'in 'én jñà xi̱ta̱
xi tjín na̱chrjein i̱'ndei̱, koií kjoa̱-la̱ nga kjiìn nangui j'ìi-ne nga
j'ìì 'nchré-la̱ kjoa̱chji̱ne̱-la̱ Salomón; ta̱nga na̱chrjein i̱'ndei̱, 'a̱n
xi tìchjàko̱-nò, ìsa̱á 'ñó jeya tìjna̱a mì k'oa̱á-ne koni Salomón
[ta̱nga jñò, mìkiì na'yà-ná].

Ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í xi f'ìì ìjngoò k'a-ne

(Lucas 11:24-26)

43 'K'e̱ nga jngoò ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í bitjokàjiìn ini̱ma̱-la̱
jngoò xi̱ta̱, ya̱á ojmeè i̱'nde ñánda kixì choòn, ótsji'nde nga
si̱ìkjáya; k'e̱ nga mìkiì sakó'nde-la̱, 44 ìjngoò k'a síkítsjeèn,
tsò: "Kjín-la ìjngoò k'a-na̱ ni'ya-na̱ ñánda inchrobà-na."
K'e̱ nga bijchó ìjngoò k'a-ne, beè ni'ya-la̱ nga kjijñá, ndaà
kisatiìcha ko̱ tsjeè choòn. 45 I̱kjoàn fìkjaá nguì itoò xíkjín xi
ìsa̱ ch'o s'ín. K'e̱é fahas'en-jiìn ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱ jè; ya̱á bìtsa̱jna.

Xi̱ta̱ jè ìsa̱á 'ñó ch'o bìjna koni s'ín tsibìjna k'e̱ nga sa̱ ítjòn. Jñò, xi xi̱ta̱ ts'e̱n 'mì-nò, k'oa̱á ti̱s'ín ko̱mat'ioòn na̱chrjein i̱'ndei̱.

Nea̱-la̱ ko̱ 'ndse̱ Jesús

(Marcos 3:31-35; Lucas 8:19-21)

46 Tákó ti̱k'e̱é tíhóko̱ xi̱ta̱ Jesús nga ijchò nea̱-la̱ ko̱ 'ndse̱. Ya̱á tsibìtsa̱jna ján ndi̱tsiaán nga mejèn-la̱ ki̱chja̱-la̱. 47 Jngoò xi̱ta̱ kitsò-la̱ Jesús:

—Nea̱-lè ko̱ jñà 'ndsì ján ndi̱tsiaán títsa̱jna. Ji̱ xó ko̱òko̱-lè.

48 Jesús kitsò-la̱ jè xi̱ta̱ xi ijchòko̱-la̱ 'én:

—¿A mejèn-lè nga jchi̱i yá-né xi nea̱-na̱ ko̱ xi 'ndsè?

49 K'e̱é tsakó-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱. Kitsò:

—Chítsején-lá jñá xi̱ta̱ koi, jè-né xi nea̱-na̱ ko̱ jñà-né xi 'ndsè. 50 Ngats'iì xi síkitasòn koni s'ín mejèn-la̱ Na̱'èn-na̱ xi tíjna ngajmiì, jñà-né xi 'ndsè xi tichja ko̱ xi nea̱-na̱.

Kjoa̱ xi mangásòn ts'e̱ xi̱ta̱ xi kíjndi̱ xojmá

(Marcos 4:1-9; Lucas 8:4-8)

13 1 Ti̱jè-ne na̱chrjein, Jesús itjo-ne ni'ya, ya̱á tsibìjnandiì ndáchikon. 2 Kjín jchán xi̱ta̱ chixoñat'aà-la̱; Jesús jahas'en jngoò chitso; ya̱á tsibìjnaya. Ngats'iì xi̱ta̱ xi i'nga, ya̱á tsibìtsa̱jna i̱ndiì nandá. 3 Tsibíts'ia̱ Jesús nga kjìn sko̱ya kjoa̱ xi mangásòn tsibéno̱jmí kitsò:

—Jngoò xi̱ta̱ kiì kíjndi̱ xojmá. 4 K'e̱ nga tsibíts'ia̱ nga kiskíjndi̱ xojmá, chixò chiba ya̱ i̱ya ndi̱yá. I̱kjoàn j'iì ni̱se; tsakjèn. 5 Nguì koa̱ tjín chixò ñánda na̱xi̱ choòn nga chiba ni'nde tjín-la̱. Jñà xojmá koi, ni̱to̱ón isò, koi-né nga mì na̱nga̱ tjín nangui. 6 Ta̱nga k'e̱ nga itjokàtji ts'oí nga kjòtsjè ndobá, kixìñó, i̱kjoàn jngoò k'aá kixì, koi-né nga tsjìn-la̱ i̱ma̱. 7 Nguì koa̱ tjín chixò ya̱ ijiìn na'yá. K'e̱ nga kjò'nga na'yá, kisìk'en-ngui xka̱-la̱ xojmá. 8 Jñà xi chixò ñánda nangui ndaà, ndaà tsajà-la̱ toò. Tjín xi kitsjaà jngoò sìndo̱ nga jngoò ìjngoò xojmá, tjín xi kitsjaà jàn kaàn, koa̱ tjín xi kitsjaà katé. 9 Ndaà ti̱ná'yaà koni xan-nò.

Mé-ne kjoa̱ xi mangásòn tsakóya-ne Jesús

(Marcos 4:10-12; Lucas 8:9-10)

10 Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús ijchòkon ñánda tíjna koa̱ kiskònangui-la̱ kitsò-la̱:

—¿Mé-ne k'oa̱s'ín nokjoà-la̱ xi̱ta̱ kjoa̱ xi mangásòn k'e̱ nga okoòyi?

11 Jesús kitsò-la̱:

—Jñò, Nainá jye kitsjaà-nò nga jcha̱a kjoa̱'ma-la̱ xi bénọjmíya kó s'ín otíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne. Ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi kj'ei̱í, mìkiì tíjiìn-la̱. 12 Jè xi tjín-la̱ kjọhítsjeèn, k'oi̱í ìsa̱-la̱ skanda tsatoó s'e̱-la̱, ta̱nga jè xi tsjìn-la̱, skanda tjá'aán-la̱ mé xi chiba tjín-la̱. 13 Koií kjoa̱-la̱ k'e̱ nga okoòya, koií 'én chjà-la̱ kjoa̱ xi mangásòn. Jñà xi̱ta̱ koi, sík'aá xkọn ta̱nga mìkiì tsejèn-la̱. Binchá líká-la̱ ta̱nga mìkiì 'nchré, ti̱koa̱á mìkiì machi̱ya-la̱. 14 Kjoa̱ ts'e̱ xi̱ta̱ koi, k'oa̱á s'ín bitasòn koni kitsò Isaías xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá, nga kitsò:

Jñò, na̱s'ín í'ñó-ìsa ki̱ná'ya-nò ta̱nga mìkiì kọchi̱ya-nò,
na̱s'ín í'ñó-ìsa chítsejèn-nò ta̱nga mìkiì jcha̱a.
15 Ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱ koi, tájaàjiìn tjín;
tsibíchjoàjto líká-la̱, tíchjoàjto xkọn.
Koií kjoa̱-la̱ mìkiì ndaà 'nchré kọ mìkiì tsejèn-la̱ kọ mìkiì
fahas'en-jiìn-la̱.
K'oa̱á ma-ne nga majìn-la̱ nga 'a̱n fìt'aà-na̱ mé-ne nga 'a̱n
sìndaà-na.

16 'Jñò, mé tà ndaà-nò nga tjín xkoòn nga ma tsejèn-nò kọ tjín líká-nò nga ma na'yà kjoa̱ xi tíma na̱chrjein i̱'ndei̱. 17 Qkixi̱í xi xan-nò, kjìn xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá kọ xi xi̱ta̱ kixi̱ kjòmejèn-la̱ nga skoe̱ jè xi jñò titsa̱'yaà ta̱nga mìkiì kijtseè; ti̱koa̱á kjìn xi̱ta̱ kjòmejèn-la̱ nga kji̱'nchré jè xi jñò titsa̱na'yà ta̱nga mìkiì kii'nchré.

Kó tsòya-ne kjoa̱ xi mangásòn ts'e̱ xojmá

(Marcos 4:13-20; Lucas 8:11-15)

18 'Ti̱ná'yaà kó tsòya-ne jè kjoa̱ xi mangásòn ts'e̱ xi̱ta̱ xi kíjndi̱ xojmá. 19 Jñà xojmá xi chixò i̱ya ndi̱yá, jè ngaya-la̱ koni jñà xi̱ta̱ xi 'nchré 'én-la̱ Nainá koni s'ín otíxoma ta̱nga mìkiì machi̱ya-la̱; f'iì xi̱ta̱ nei̱í, i̱kjoàn faáxìn jè 'én i̱jiìn ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱. 20 Jñà xojmá xi chixò ya̱ ñánda na̱xi̱ choòn, jè ngaya-la̱ xi̱ta̱ xi 'nchré 'én-la̱ Nainá. Tsjaá ma-la̱ nga sa̱ 'nchré. 21 Ta̱nga jè-nè nga tsjìn-la̱ i̱ma̱, ta chiba na̱chrjein chíkjoa̱-la̱. K'e̱ nga mé kjoa̱ xi sakó-la̱ kọ tsà xi̱ta̱ fìtji̱ngui kondra̱-la̱ nga jè nga̱tjì-la̱ 'én-la̱ Nainá, ni̱tọón síkíjna ndi̱yá-la̱ Nainá. 22 Jñà xojmá xi chixò i̱jiìn ñánda tjín na'yá, jè ngaya-la̱ xi̱ta̱ xi 'nchré 'én-la̱ Nainá

tạnga 'ñó síkájno kjoạ ts'ẹ tsojmì xi tjín ịsò'nde kọ jè kjoạ nchịná konạchạn-lạ. Jñà kjoạ koi síkits'ón-jiìn 'én-lạ Nainá, k'oạá ma-ne nga mìkiì makjìn-ya. 23 Tạnga jñà xojmá xi chixò ñánda nga nangui ndaà, jè ngaya-lạ xịtạ xi 'nchré 'én-lạ Nainá koạ machịya-lạ; ịkjoàn makjìn-ya 'én, k'oạá ngaya-lạ koni yá xi ojà-lạ toò. Tjín xi tsjá katé; tjín xi tsjá jàn-kaàn; tjín xi tsjá jngoò sìndọ nga jngoò ìjngoò yá.

Kjoạ xi mangásòn ịt'aà ts'ẹ ijñá xi mìkiì ndaà

24 Jesús nguì jngoò kjoạ xi mangásòn tsakóya-lạ xịtạ, kitsò-lạ:

—Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne, k'oạá ngaya-lạ koni jngoò xịtạ xi 'ñó ndaà xojmá-lạ trigo tsibítjẹsòn nangui-lạ. 25 Tạnga k'ẹ nga kjifè yije kóhọtjín xịtạ, j'iì kondrạ-lạ nga tsibítjẹjiìn xkạ ijñá xi mìkiì ndaà yạ ịjiìn trigo. Ịkjoàn kiì. 26 K'ẹ nga jye kjò'nga jñà trigo koạ kixò-lạ natín, yạá tsatsejèn-jiìn ijñá xi mìkiì ndaà. 27 K'ẹé kiì jñà chị'nda nga tsibénọjmí-lạ nei-lạ. Kitsò-lạ: "Nạ'èn, jñà xojmá xi tsibìtjịi yạ nangui-lè, ndaà-né. Tạnga, ¿ñánda j'iì-ne ijñá xi mìkiì ndaà xi tsatsejèn-jiìn trigo?" 28 Jè nei-lạ nangui, kitsò: "Jngoò-la xịtạ kondrạ-nạ xi ọkis'iìn." K'ẹé kitsò jñà xịtạ chị'nda: "¿A mejèn-lè nga kọnguí-jẹn, chjínèjiìn-jẹn jñà ijñá xi mìkiì ndaà?" 29 Tạnga jè nei-lạ nangui kitsò: "Majìn, tsà chjínè jñò ijñá xi mìkiì ndaà, tsà koi nạchrjein-lạ yạá chjínèkjoò jñà trigo." 30 Tị́koạá-ne kàtamajchákjoò ingajò skanda k'ẹ nga jye kọjchá. K'ẹ nga jè nạchrjein nga sịncháxkó, 'ạán kọxán-lạ chị'nda xi koìxkó: "Ítjòn xìn kịncha ijñá xi mìkiì ndaà, kọ'ñójté-né mé-ne nga kịtị-ne. Nga kọma ịskan kịnchàxkó jñà trigo; yạá kịncha ịya ni'nga-nạ."

Kjoạ xi mangásòn ịt'aà ts'ẹ xojmá mostaza

(Marcos 4:30-32; Lucas 13:18-19)

31 Jesús ìjngoò k'a tsakóya-lạ xịtạ kjoạ xi mangásòn, kitsò-lạ:

—Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne, jè mangásòn-kọ koni kji xojmá mostaza k'ẹ nga jngoò xịtạ bítjẹjiìn nangui-lạ. 32 Ọkixị-né xojmá jè, jè xi ìsạ ịtsé kji ngats'iì xojmá xi tjín, tạnga k'ẹ nga jye majchá, ìsạá 'nga ma koni xkạ xi ma chine xi sitjẹ ịndiì ni'ya. K'oạá kji 'nga ma koni jngoò yá 'nga; f'iì nịse xi tjímajiìn ịsén, jñà chrja-lạ yạ bíndaà'a tjé-lạ nịse.

Kjoa xi mangásòn it'aà ts'e na'yo san

(Lucas 13:20-21)

33 Jesús nguì jngoò k'a tsakóya-la xita kjoa xi mangásòn,
kitsò-la:
—Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne, k'oaá ngaya-la
koni jè na'yo san, k'e nga jngoò chjoón síkájiìn jàn chiba
skoan inchrajín, masan yije-né kóhokji na'yo.

Jesús, kós'ín kisìkjeén kjoa xi mangásòn

(Marcos 4:33-34)

34 Ngats'iì 'én koi, Jesús, nguì kjoa xi mangásòn tsakóya-la
xita; nimé 'én kiìchja xi mìtsà kjoa xi mangásòn tsibénojmí.
35 K'oaá s'ín tsitasòn koni s'ín kitsò jè xita xi kiìchja ngajo-la
Nainá nga kitsò:
Kjoa xi mangásòn kichjà.
Koií kjoa kènojmiá kjoa xi tjí'ma skanda tjen-ne nga
kisindaà isò'nde.

Kó tsòya-ne kjoa xi mangásòn it'aà ts'e ijñá xi mìkiì ndaà

36 Jesús k'e nga kisìhixat'aà xita xi kjìn ma; ikjoàn jahas'en
ni'ya. Yaá ijchòkon xita xi kota'yàt'aà-la. Kitsò-la:
—Tènojmí-nájen kó tsòya-ne jè kjoa xi mangásòn ko jè ijñá
xi mìkiì ndaà xi tjín ya ijiìn trigo.
37 Jesús kitsò:
—Jè xi kíjndi xojmá xi ndaà, 'an-ná xi Ki'ndí-la Xita
xan-la yijo-na; 38 ko jè nangui, jè isò'nde; jñà xojmá xi ndaà,
jñà-né xita xi títsajnajiìn kjotíxoma-la ngajmiì; jñà ijñá xi
mìkiì ndaà, jñà-né xi xita-la xita neií; 39 ko jè xita kondra
xi tsibítje ijñá xi mìkiì ndaà, tijè-ne xita neií; k'e nga jye
sincháxkó tsojmì xi kojchá jè ngaya-la k'e nga kjoehet'aà
isò'nde; koa jñà xi bíxkó tsojmì, jñà ngaya-la àkjale. 40 K'oaá
s'ín sincháxkó ijñá xi mìkiì ndaà mé-ne nga kotsjòjiìn-ne
ni'ín nga kiti, k'oaá s'ín koma k'e nga kjoehet'aà isò'nde.
41 'An xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na siìkasén àkjale-na
it'aà ts'e kjotíxoma-na mé-ne nga koiìxkó ngats'iì xita xi
bít'in-la xita xi kj'eií nga kàtátsji jé, ko ngats'iì xita xi ch'o
s'ín. 42 Yaá kotsjoya ngajo ñánda títì ni'ín; yaá skindàya ko
siìjts'iìn niì'ño. 43 Koa jñà xi xita kixi, k'oaá s'ín ote kotsejèn

koni ndobá-la ts'oí ya ñánda nga tíhotíxoma Na'èn-la. ¡Ndaà tiná'yaà koni xan-nò!

Jngoò tsojmì chjí xi kisijna'ma

44 'Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne, k'oaá ngaya-la koni jngoò ton xi 'ñó chjí xi tíjna'ma ijiìn nangui. Jè xita xi sakó-la, tsjaá ma-la. Tiyaá ìjngoò k'a bíjna'ma-ne. K'eé fì katíjna yije tsojmì xi tjín-la; ikjoàn otse nangui jè, nga ts'e koma ton xi 'ñó chjí-la.

Jngoò ndáton chjí

45 'Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne, k'oaá tis'ín ngaya-la koni jngoò xita xi koi xá s'ín nga tsojmì otíjnaya. Ótsji ndáton chjí xi 'ñó ndaà. 46 K'e nga jye sakó-la xi 'ñó chjí, ikjoàn fì katíjna yije tsojmì-la xi tjín-la; k'eé otse ndáton jè.

Na'ya xi bìxkóya tin

47 'Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne, tikoaá k'oaá s'ín ngaya-la koni jngoò na'ya xi nìkatjen-jiìn ndáchikon mé-ne nga koma kjìn skoya tin koiìxkóya-ne. 48 K'e nga jye tse na'ya-la jñà xita xi sík'en tin, fìko ya indiì ndáchikon; yaá faájiìn ngats'iì tin xi ndaà kjoàn; nisiyá binchá; koa jñà tin xi mìkiì ndaà kjoàn, síkatsjoò-né. 49 K'oaá s'ín koma k'e nga kjoehet'aà isò'nde, kitjojen àkjale xi kjoaájiìn jñà xita xi ch'o s'ín ya ñánda títsajna xita kixi. 50 Ko jñà xita xi ch'o s'ín kotsjoya ngajo ñánda títì ni'ín; yaá skindàya ko siìjts'iìn ni'ño.

Tsojmì chjí xi xi̱tse̱ ko̱ xi jye kòjchínga

51 Jesús kiskònangui-la̱ jñà xi̱ta̱, kitsò-la̱:
—¿A machi̱yaá-nò ngats'ìì kjoa̱ koi?
Jñà xi̱ta̱ kitsò:
—Jon, Na̱'èn.
52 K'e̱é kitsò-la̱ Jesús:
—Jngoò xi̱ta̱ xi okóya kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskìì Moisés k'e̱ nga kota'yà kó s'ín otíxoma jè xi ngajmìì nchrobá-ne, k'oa̱á s'ín ngaya-la̱ koni jngoò nei-la̱ ni'ya xi 'nchaxkó-la̱ tsojmì, koa̱ k'e̱ nga mochjeén-la̱, ochrje tsojmì chjí xi xi̱tse̱, o xi jye kòjchínga.

Kó kitsò xi̱ta̱ k'e̱ nga kìì Jesús ján na̱xa̱ndá-la̱ Nazaret
(Marcos 6:1-6; Lucas 4:16-30)

53 Jesús, k'e̱ nga jye tsibéno̱jmíya kjoa̱ xi mangásòn, kìì-ne.
54 K'e̱ nga ijchò-ne nangui-la̱ ján Nazaret, ya̱ ni'ya i̱ngo̱ sinagoga, tsibíts'ia̱ nga tsakóya-la̱ xi̱ta̱ 'én-la̱ Nainá. Koa̱ jñà xi̱ta̱ ta̱ kjòxkón-la̱, k'e̱é kitsò:
—¿Xi̱ta̱ jè, ñánda komà-la̱ ngats'ìì kjoa̱chji̱ne̱ xi okóya? ¿Kó ma-ne nga ma-la̱ s'ín kjo̱xkón xi ndaà tjín? 55 ¿A mìtsà jè ti-la̱ chji̱ne̱yá? ¿A mìtsà jè nea̱-la̱ xi 'mì María? ¿A mìtsà 'ndse̱ ma Jacobo, José, Simón, ko̱ Judas? 56 Ti̱koa̱á, ¿a mìtsà i̱ títsa̱jnajiìn-ná jñà íchjín ndichja? ¿Ñánda ma yije-la̱ kjoa̱ koi?
57 K'oa̱á ma-ne nga mìkiì kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Jesús. Ta̱nga jè Jesús kitsò-la̱:
—Jngoò xi̱ta̱ xi chja̱ ngajo-la̱ Nainá, ni̱ta̱ ñá na̱xa̱ndá-ne yaxkón-né, ta̱nga ya̱ na̱xa̱ndá-la̱ ko̱ ni'ya-la̱ mìkiì yaxkón.
58 Mìkiì kjìn kjo̱xkón xi ndaà tjín kis'iìn nga jñà xi̱ta̱ xi ya̱ i̱'nde-la̱ mìkiì kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Jesús.

Kií komà k'e̱ nga k'en Juan xi kis'iìn bautizar xi̱ta̱
(Marcos 6:14-29; Lucas 9:7-9)

14 1 Jñà na̱chrjein koi, jè Herodes xi xi̱ta̱xá ítjòn tíjna ya̱ nangui Galilea, kìi'nchré koni s'ín béno̱jmí xi̱ta̱ mé kjoa̱ xi tís'ín Jesús. 2 Kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱ xi síxá-la̱:
—Xi̱ta̱ jè, jè-né xi 'mì Juan xi kis'iìn bautizar xi̱ta̱ xi jye jaáya ìjngoò k'a-la̱. K'oa̱á ma-ne nga tjín-la̱ nga'ñó nga ma-la̱ s'ín kjo̱xkón xi ndaà tjín.

3 Nga ìsa kjòtseé, jè Herodes kitsjaà okixi nga kitsobà'ñó
Juan, ikjoàn kiskinìs'en ndayá, koií kjoa-la nga jè chjoón
Herodías xi chjoón-la Felipe xi 'ndse komà Herodes k'oaá s'ín
kisìjé. 4 Koií kjoa-la nga jè Juan xi kis'iìn bautizar xita, kjìn k'a
okitsò-la Herodes: “Mìkiì tjí'nde-lè nga ji tijnakoii chjoón-la
'ndsì.”
5 K'oaá ma-ne nga jè Herodes mejèn-la kisìk'en Juan, tanga
jñà kitsakjòn-la xita naxandá, nga jyeé tíjiìn-la naxandá nga
jè Juan, jè xita xi chjaya ngajo-la Nainá. 6 K'e nga ijchò nó-la
jè Herodes, tsachrje s'eí-la koa jè tsòti-la Herodías kitè nga
nguixkon xita xi títsajna s'eí. Jè Herodes, 'ñó ndaà kisaseèn-la.
7 Koa kitsjaà kixi 'én-la nga tsjá yije-la mé xi siìjé-la jè tsòti.
8 Koa jè nea-la chinchá'a ítjòn jè tsòti nga kàtasíjé-la sko Juan.
Jè tsòti, k'eé kitsò-la Herodes:
—Tjiì-ná sko Juan xi kis'iìn bautizar xita, tinaya-ná chrobate.
9 Jè Herodes xi xitaxá ítjòn tíjna, kjòba-la k'e nga kiì'nchré-la
jè tsòti. Tanga koií kjoa-la nga jye kitsjaà kixi-la 'én nga
nguixkon xita xi ya títsajna s'eí, k'eé kitsjaà okixi nga k'oi-la
sko Juan jè tsòti. 10 Jè Herodes kitsjaà-la okixi xita-la nga
tsatesin Juan ya iya ndayá. 11 Ikjoàn kiìko sko Juan, tjíya-la
chrobate nga kitsjaà-la jè tsòti, ko jè tsòti kisìngatsja nea-la.
12 K'eé ijchò xita xi kota'yàt'aà-la Juan; kiskoé yijo-la nga jye
k'en, ikjoàn kiì kíhijiìn; nga komà iskan, kisìkí'nchré Jesús.

Kó kis'iìn Jesús nga 'òn jmiì xita kisìkjèn

(Marcos 6:30-44; Lucas 9:10-17; Juan 6:1-14)

13 Jesús, k'e nga jye kiì'nchré jè kjoa xi komàt'in Juan, tà
tajngoò kiì-ne; tsibìjna'ya jngoò chitso; ijchò jngoò i'nde it'aà
xìn. Tanga jñà xita, nga jye kiì'nchré nga kiì-ne Jesús, tikoaá
kiìtjingui-la; saà ndsokoó kiì-ne ngats'iì xita xi ya chrañàt'aà-la
naxandá-la. 14 Jesús, k'e nga itjojen chitso, kijtseè nga 'ñó kjìn
ma xita xi títsajna; kjòhimakeè-né. K'eé kisìndaà-ne ngats'iì
xita xi xk'én. 15 Nga jye kjòhoxòn jñà xita xi kota'yàt'aà-la
Jesús ijchò kinchat'aà-la, kitsò-la:
—Jye kjòhoxòn, ko i'nde jè, it'aà xìn-né; nimé tjín. Kot'ìn-la
jñà xita kàtjì-ne nga kàtatse tsojmì xi skine jñà naxandá ñánda
nga chrañàt'aà.
16 Jesús kitsò:
—Mìkiì kjoi-ne. Tjiì-là jñò xi kokjen xita koi.

17 Xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús kitsò:
—Ni̱mé tjín-naje̱n. Tà 'òn ma i̱nchra̱jín ko̱ jò ma ti̱n xi
títsa̱jna-na̱je̱n.
18 Jesús kitsò-la̱:
—Nchrohóko̱-ná i̱jndé.
19 K'e̱é kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kjìn ma-ne nga kàtìtsa̱jnajiìn
ijñá; i̱kjoàn kiskoé jñà i̱nchra̱jín xi 'òn ma-ne ko̱ jñà ti̱n xi
jò ma-ne; i̱kjoàn kiskoòtsejèn ngajmiì, kitsjaà-la̱ kjo̱ndaà
Nainá, i̱kjoàn kisìxkoa̱ya i̱nchra̱jín; k'e̱é kitsjaà-la̱ jñà xi̱ta̱
xi kota'yàt'aà-la̱, koa̱ jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ kisìka'bí-la̱
jñà xi̱ta̱ xi kjìn ma-ne. 20 Tsakjèn yije kóho̱tjín xi̱ta̱ kó nga
kjòskiì. K'e̱é tsibíxkó-ne jñà xi tsiningui-ne. Nguì tejò ni̱si̱yá
komà. 21 Jñà xi̱ta̱ xi tsakjèn, 'òn jmiì ma-ne xi xi̱ta̱ x'i̱n. Mìkiì
kòxke̱ya jñà íchjín ko̱ i̱xti.

Kjo̱xkón xi kis'iìn Jesús nga kiì-ne ndso̱ko̱ ya̱ i̱sòn ndáchikon
(Marcos 6:45-52; Juan 6:16-21)

22 Nga komà i̱skan, Jesús kisìkas'en xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱
ya̱ i̱ya chitso mé-ne nga ìsa̱ ítjòn ki̱jchò-ne ján xijngoaà
ndáchikon; koa̱ jè Jesús k'e̱é tísíhixat'aà xi̱ta̱ xi kjìn ma-ne
nga jye nchifì-ne. 23 K'e̱ nga jye kisìhixat'aà yije jñà xi̱ta̱,
Jesús kiìmijìn-jno jngoò nindoò nga kiì ki̱chja̱t'aà-la̱ Nainá
nga ta̱ jè ta̱jngoò. K'e̱ nga jye kòjñò, Jesús tà ta̱jngoò tíjna ya̱
i̱'nde jè. 24 Jè chitso jye 'ñó kjìn ijchò. Jè nga'ñó-la̱ nandá jye
ngaxìn ngaje̱n tífìko̱ chitso nga jè tjo̱ bíchjoà ikon-la̱. 25 K'e̱ nga
ta̱jñòya ìsa̱, Jesús kiìtji̱ngui-la̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ nga kiì-ne
ndso̱ko̱ ya̱ i̱sòn nandá. 26 Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ k'e̱ nga
kijtseè nga tífìsòn nandá tà kitsakjòn-la̱; k'e̱é kiskindàya xkón,
kitsò:
—Ini̱ma̱ ch'o-né.
27 Ta̱nga Jesús ni̱to̱ón kiìchja̱-la̱, kitsò-la̱:
—'Ñó t'è-là takòn, kì tsakjoòn-jèn, 'a̱n-ná.
28 Jè Pedro, k'e̱é kiìchja̱-la̱ kitsò-la̱:
—Na̱'èn, tsà ji̱-né, tjiì'nde-ná nga kjísoàn nandá skanda
ñánda tìsìjni.
29 Jesús kitsò-la̱:
—Nchroboí.
Jè Pedro itjojen-jno chitso koa̱ tsibíts'ia̱ nga kiì-ne ndso̱ko̱ ya̱
i̱sòn nandá ñánda síjna Jesús. 30 Ta̱nga k'e̱ nga kijtseè nga jè tjo̱

'ñó tí'ba, kitsakjòn-né, ikjoàn tsibíts'ia nga mejèn kiskaàjiìndá;
k'eé kiskindàya kitsò:
—¡Na'èn, nachrjejiìn-ndá-ná!
31 Jesús nitoón kitsobà'ñó tsja, kitsò-la:
—¡Chibaá mokjeiín-lè it'aà ts'an! ¿Mé-ne jò kòbeè-la takoìn?
32 K'e nga jahas'en-ne chitso ingajò, nitoón kisijyò-ne tjo.
33 Jñà xita xi títsajnaya chitso chincha-xkó'nchit'aà-la Jesús,
kitsò-la:
—¡Xi okixi, ji-né xi Ki'ndí-la Nainá!

Kií s'ín kjòndaà-ne xita xi xk'én ján Genesaret

(Marcos 6:53-56)

34 K'e nga jye tsatojiìn ndáchikon, ijchò ján nangui
Genesaret. 35 Jñà xita xi ya i'nde-la, k'e nga kijtseèxkon Jesús
nga jè xi ya ijchò, kisìkí'nchré xíkjín kóhokji ya i'nde ñánda
chrañàt'aà; ikjoàn j'iìko-la ngats'ii xita xi xk'én ya ñánda tíjna
Jesús. 36 Tsibítsi'ba-la nas'ín ta jè itjòn nikje-la tsobà'ñó nga
kàtandaà-ne; ngats'ii xi kitsobà'ñó nikje-la kjòndaà yijeé-ne.

Jè kjoa xi síkits'ón xita

(Marcos 7:1-23)

15 1 Ijchò i'nga xita fariseo ko xita xi okóya kjotíxoma-la
Nainá xi kiskìi Moisés xi inchrobà-ne Jerusalén nga
kiskònangui-la Jesús, kitsò-la:
2 —¿Mé-ne jñà xita xi kota'yàt'aà-lè, k'e nga kjèn, mì k'oaá
s'ín oníjno-ne tsja koni s'ín síjé kjotíxoma-la xita jchínga-ná?
3 Jesús k'eé kiskònangui-la jñà xita koi, kitsò-la:

—¿Jñò, mé-ne mìkiì nìkitasòn-nò kjo̱tíxoma-la̱ Nainá nga koi onguítji̱ngui-là kjo̱tíxoma-la̱ xi̱ta̱? 4 Jè Nainá k'oa̱á kitsò: “Jcha̱xkoín na̱'èn-lè ko̱ nea̱-lè”, ko̱: “Jè xi chja̱jno-la̱ na̱'èn-la̱ ko̱ nea̱-la̱ tjínè-la̱ nga ki̱yá.” 5 Ta̱nga jñò bixón-nó: “Jngoò xi̱ta̱ ma ki̱tso̱-la̱ na̱'èn-la̱, o nea̱-la̱: Mìkiì ko̱ma siìchját'aà-lè; ngats'iì tsojmì xi tjín-na, jè Nainá jye kitsjaà-la̱.” 6 Bixón-nó nga mì ti̱ kiì tjí'nde-la̱ nga skoe̱xkón na̱'èn-la̱ ko̱ nea̱-la̱; mì ti̱ kiì ko̱ma ko̱si̱ko̱-nò. K'oa̱á s'ín 'nè jñò nga nìkíjna kjo̱tíxoma-la̱ Nainá nga koi onguítji̱ngui-lá kjo̱tíxoma tsa̱jòn. 7 Jñò, xi̱ta̱ xi jò ma i̱sén-nò, ndaà kiìchja̱ i̱t'aà tsa̱jòn Isaías, xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá k'e̱ nga kitsò:

8 Jñà xi̱ta̱ koi beèxkón-na xi tà 'én chja̱ ta̱nga jè ini̱ma̱-la̱
kjiìn tíjnat'aàxìn.
9 Ni̱mé chjí-la̱ nga beèxkón-na,
nga kjo̱tíxoma-la̱ xi̱ta̱á okóya koni tsà kjo̱tíxoma-la̱ Nainá.
10 Jesús, k'e̱é kiìchja̱-la̱ ngats'iì xi̱ta̱, kitsò-la̱:

—Ti̱ná'yaà ko̱ ndaà kàtachi̱ya-nò. 11 Jñà tsojmì xi tso'ba kine-ne xi̱ta̱, mìtsà jñà xi síkits'ón xi̱ta̱ nga nguixko̱n Nainá; jñà xi tso'ba bitjo-ne xi síkits'ón.

12 Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús ijchòkon, kiskònangui-la̱, kitsò-la̱:

—¿A tíjiìn-lè jñà xi̱ta̱ fariseo kòjti-la̱ k'e̱ nga kii'nchré 'én koni s'ín kinokjoì?

13 Jesús kitsò-la̱:

—Ni̱to̱n mé tsojmì tjè xi mìtsà jè Na̱'èn-na̱ xi tíjna ngajmiì tsibítje̱, tjánè-né skanda ko̱ i̱ma̱-la̱. 14 Kì kiì 'nè kinda̱; jñà xi̱ta̱ fariseo mejèn-la̱ okó-la̱ ndi̱yá jñà xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱, ta̱nga jñà, ti̱koa̱á mìkiì tsejèn-la̱. Tsà jngoò xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱, mìkiì ko̱ma ko̱kò-la̱ ndi̱yá ìjngoò xi ti̱koa̱ mìkiì tsejèn-la̱. Ingajò, ya̱á ki̱xo̱ya ngajo̱ ñánda ch'o choòn.

15 Pedro kitsò-la̱ Jesús:

—Tènojmíya-náje̱n jè kjoa̱ koi koni s'ín kasi.

16 Jesús kitsò:

—¿Jñò, a ti̱koa̱á mìkiì machi̱ya-nò kó tsòya-ne? 17 ¿A mì fìya-nò ngats'iì tsojmì xi ndso̱baá chine-ná, i̱ndso̱'bá fìs'en, i̱kjoàn bitjojiìn-ne yijo-ná? 18 Ta̱nga ngats'iì 'én xi ndso̱baá nokjoàa-ná, ini̱ma̱-ná bitjojiìn; jñà 'én koi, jñà-né xi síkits'ón xi̱ta̱ nga nguixko̱n Nainá. 19 Nga ya̱á bitjokàjiìn ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱ kjo̱hítsjeèn xi ch'o tsò, koni jñà xi xi̱ta̱ sík'en, ko̱ xi kjoa̱

chijngui s'ín ts'e̲ xi̲ta̲ xi kj'eè kiì bixan ko̲ xi jye chixàn, ko̲ kjoa̲ chijé, ko̲ kjoa̲ ndiso ko̲ kjoa̲ nga chja̲jno-ná. 20 Ngats'ìì kjoa̲ koi xi ini̲ma̲-la̲ bitjokàjiìn-ne xi̲ta̲, jñà-né xi síkits'ón xi̲ta̲; ta̲nga k'e̲ nga bichiaá, na̲s'ín mìkiì onìjnoaá ndsa̲á, mìkiì síkits'ón-ná.

Kó kitsò jngoò chjo̲ón xi xìn nangui-la̲ nga kòkjeiín-la̲ i̲t'aà ts'e̲ Jesús

(Marcos 7:24-30)

21 Jesús itjokàjiìn ya̲ i̲'nde jè; kiì i̲'nde ñánda 'mì Tiro ko̲ Sidón. 22 Jngoò chjo̲ón xi xi̲ta̲ Cananea xi ya̲ i̲'nde-la̲, inchrobà-ne ijchòkon Jesús, 'ñó kiìchja̲, kitsò-la̲:

—¡Na̲'èn, nga ya̲ nchrobàt'aà-ne tje̲-la̲ xi̲ta̲xá ítjòn David [nga ji̲ tijna ngajo-la̲] jcha̲hi̲ma̲-ná! Ndí tsòti-na̲ ch'in nei̲í tíjiìn ini̲ma̲-la̲, tseé kjo̲'in tísíkjeiín.

23 Ta̲nga Jesús nì mé 'én kiìchja̲-la̲ jè chjo̲ón. Ko̲ jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Jesús, kitsò:

—Ko̲t'ìn-la̲ chjo̲ón jè, kàtjì-ne; tsí ch'o kjindáya tji̲ngui-ná.

24 K'e̲é kitsò Jesús:

—Nainá kisìkasén-na, tà jñà j'i̲ katsjià xi̲ta̲ na̲xa̲ndá Israel nga kichijà koni orrè.

25 Ta̲nga jè chjo̲ón tsasìxkó'nchit'aà-la̲ Jesús, kitsò-la̲:

—Na̲'èn, ti̲chját'aà-ná.

26 Jesús kitsò-la̲:

—Mìkiì ndaà tjín nga chjaà'an-lá ni̲ño̲ jñà i̲xti, i̲kjoàn k'oi̲-lá nañá.

27 Ta̲nga jè chjo̲ón kitsò:

—Jon, Na̲'èn, ta̲nga jñà nañá kineé xi̲-la̲ tsojmì xi bixòngui ími̲xa̲-la̲ nei-la̲.

28 Jesús k'e̲é kitsò-la̲:

—Ji̲ chjo̲ón, 'ñó ndaà mokjeiín-lè i̲t'aà ts'a̲n. K'oa̲s'ín kàtama koni s'ín mejèn-lè.

Ko̲ jè tsòti-la̲ chjo̲ón, ti̲k'e̲é kjòndaà-ne nga ti̲jè-ne hora.

Kó kis'iìn Jesús nga kjìn sko̲ya ch'in kisìndaà-ne

29 Jesús kiì-ne ya̲ i̲'nde ñánda 'mì Tiro ko̲ Sidón koa̲ tsatot'aà i̲ndiì nandá Galilea. K'e̲é kiìmijìn-jno jngoò nindoò ko̲ ya̲á tsibìjna. 30 Kjìn jchán xi̲ta̲ ijchòtji̲ngui-la̲ ñánda tíjna; ijchòko̲-la̲ xi̲ta̲ xi tsá'yá kjoàn, xi̲ta̲ xi mìkiì tsejèn-la̲, xi̲ta̲ xi kótó tsja

kjoàn, xi̱ta̱ xi mìkiì ma chja̱ ko̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í ch'in tjín-la̱; ya̱á kisìkítsa̱jnangui ndso̱ko̱ Jesús. Ngats'ìì xi̱ta̱ koi kisìndaà-ne.
31 Tà kjòxkón-la̱ jñà xi̱ta̱ k'e̱ nga kijtseè nga komà kiìchja̱-ne jñà xi mìkiì ma chja̱; koa̱ jñà xi mìkiì ndaà síxá tsja, kjòndaà-ne; xi mì ma fì, komà kiì-ne; koa̱ jñà xi mìkiì tsejèn-la̱, kjòtsejèn-la̱. K'e̱é jeya kisìkíjna Nainá koni kisìko̱ jñà xi̱ta̱-la̱ na̱xa̱ndá Israel.

Kó kis'iìn Jesús nga ñijòn jmiì xi̱ta̱ kisìkjèn

(Marcos 8:1-10)

32 Jesús kiìchja̱-la̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱, kitsò-la̱:
—Mahi̱ma̱keè-ná jñà xi̱ta̱ koi. Jye kò jàn na̱chrjein tjín-la̱ nga títsa̱jnako̱-na, koa̱ ni̱mé tjín tsojmì xi kine. Majìn-na nga tà k'oa̱s'ín sìkasén chjan-na ni'ya-la̱ tsà ya̱ ko̱hindaàya ndi̱yá.
33 Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús kitsò:
—Jngoò i̱'nde i̱t'aà xìn ñánda ni̱mé tsojmì tjín, ¿kós'ín ko̱ma sakó-ná tsojmì xi ko̱kje̱n jñà xi̱ta̱ koi nga 'ñó kjìn ma-ne?
34 Jesús kiskònangui-la̱, kitsò-la̱:
—¿Kó tjín ma i̱nchra̱jín xi tíyijò-nò?
Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ kitsò:
—Itoò ma-ne i̱nchra̱jín, ko̱ tjín chiba-naje̱n ti̱n jtobá.
35 K'e̱é kitsò Jesús:
—Koa̱tìn-la̱ kàtìtsa̱jnat'aà nangui jñà xi̱ta̱.
36 Jesús kiskoé i̱nchra̱jín xi itoò ma-ne ko̱ jñà ti̱n jtobá, kitsjaà-la̱ kjo̱ndaà Nainá, i̱kjoàn kisìxkoa̱ya, kjònga̱tsja jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ mé-ne nga kitsjaà-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kjìn ma-ne.
37 Tsakjèn yije xi̱ta̱ kóho̱tjín skanda kó nga kjòskiì. K'e̱ nga tsibíxkó-ne xi tsiningui-ne, nguì itoò ni̱si̱yá komà. 38 Jñà xi̱ta̱ xi tsakjèn, ñijòn jmiì ma-ne xi xi̱ta̱ x'i̱n, mìkiì kòxke̱ya jñà íchjín ko̱ i̱xti. 39 Jesús kisìhixat'aà xi̱ta̱, i̱kjoàn jahas'en chitso koa̱ kiì ya̱ i̱'nde ñánda 'mì Magdala.

Kó kitsò Jesús k'e̱ nga jñà xi̱ta̱ fariseo ko̱ xi̱ta̱ saduceo kisìjé jngoò seña

(Marcos 8:11-13; Lucas 12:54-56)

16 1 Jñà xi̱ta̱ fariseo ko̱ xi̱ta̱ saduceo kiìkon Jesús ñánda tíjna nga mejèn-la̱ skót'aà tsà kixi̱ kjoa̱ nga Nainá kisìkasén. Kisìjé jngoò-la̱ seña xi jeya tjín xi i̱t'aà ts'e̱ Nainá nchrobá-ne. 2 Ta̱nga Jesús kitsò-la̱:

—K'e̲ nga jye mahixòn, jñò, bixón-nò: “Ndaà choòn nchijòn-lè, inì choòn ján ngajmiì.” 3 K'e̲ nga ta̲jñòya bixón-nò: “Mìkiì ndaà choòn na̲chrjein i̲'ndei̲; ngajmiì inì choòn ko̲ ifi kjiya.” Jñò xi jò ma i̲sén-nò, 'ya-nò kó choòn ngajmiì ta̲nga mìkiì fìya-nò kó tsòya-ne kjo̲xkón xi tíma na̲chrjein i̲'ndei̲. 4 Jñà xi̲ta̲ ts'e̲n ko̲ xi̲ta̲ xi mìkiì 'nchréñijon-la̲ Nainá, jngoò seña síjé xi jeya tjín; ta̲nga ni̲mé seña skoe̲, tà jè skoe̲ ts'e̲ Jonás, xi̲ta̲ xi kiìchja̲ ngajo-la̲ Nainá.

Jesús ya̲á kisìkítsa̲jna xi̲ta̲ koi; jè, kiì-né.

Jesús, mé kjoa̲ xi tísíngásòn-ko̲ kjo̲hítsjeèn xi okóya xi̲ta̲ fariseo

(Marcos 8:14-21)

5 Jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Jesús, k'e̲ nga tsatot'aà xijngoaà nandá, kijchàajiìn-la̲ mìkiì ts'a i̲nchra̲jín. 6 Jesús kitsò-la̲:

—Chítsejèn-là koa̲ ti̲kinda̲a yijo-nò i̲t'aà ts'e̲ na̲'yo̲ san-la̲ xi̲ta̲ fariseo ko̲ xi̲ta̲ saduceo.

7 Xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Jesús tsohóko̲ xíkjín, kitsò-la̲:

—Koií ko̲tsò-ná nga mìkiì kich'á i̲nchra̲jín.

8 Jesús ni̲to̲ón kijtseèya-la̲, kitsò-la̲:

—¿Mé-ne ko̲kixón-nò nga tsjìn-nò i̲nchra̲jín? 'Ñó chi̲ba̲ mokjeiín-nò i̲t'aà ts'a̲n. 9 ¿A mì machi̲ya-nò, a mì bítsjeèn-nò k'e̲ nga kisìka'biá i̲nchra̲jín xi 'òn ma-ne koa̲ 'òn jmiì xi̲ta̲ x'i̲n tsakjèn? ¿Kó tjín ni̲si̲yá tsibíxkó-ìsa? 10 ¿A mì tíjiìn-nò ti̲koa̲á k'e̲ nga kisìka'biá i̲nchra̲jín xi itoò ma-ne ko̲ ñijòn jmiì xi̲ta̲ tsakjèn? ¿Kó tjín ni̲si̲yá tsibíxkó-ìsa? 11 ¿Mé-ne nga mìkiì machi̲ya-nò nga 'a̲n mìtsà koi xi o̲tìxan-nò i̲t'aà ts'e̲ i̲nchra̲jín? Jè-né nga ti̲kinda̲a yijo-nò na̲'yo̲ san-la̲ xi̲ta̲ fariseo ko̲ xi̲ta̲ saduceo.

12 K'e̲é kjòchi̲ya-la̲ nga jè Jesús k'e̲ nga o̲kitsò-la̲: “Ti̲kinda̲a yijo-nò”, mìtsà na̲'yo̲ san-la̲ i̲nchra̲jín xi tsibéno̲jmí-la̲, jñà kjo̲hítsjeèn xi okóya jñà xi̲ta̲ fariseo ko̲ xi̲ta̲ saduceo.

Kó kitsò Pedro yá xi̲ta̲-ne Jesús

(Marcos 8:27-30; Lucas 9:18-21)

13 K'e̲ nga ijchò Jesús ya̲ i̲'nde ñánda 'mì Cesarea ts'e̲ Filipo kiskònangui-la̲ jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲. Kitsò-la̲:

—¿Kó tsò jñà xi̲ta̲? ¿Yá-ná 'a̲n xi Ki'ndí-la̲ Xi̲ta̲ xan-la̲ yijo-na̲?

14 Kitsò jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲:

—Tjín xi tsò: “Jè Juan xi kis'iìn bautizar xi̱ta̱.” Ko̱ tjín xi tsò: “Jè Elías.” Ti̱koa̱á tjín xi̱ta̱ xi tsò: “Jè Jeremías.” Ko̱ xi kj'ei̱í xi̱ta̱ tsò-né: “Jngoò xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá.”

15 K'e̱é kitsò Jesús:

—¿Koa̱ jñò, kó bixón? ¿Yá-ná 'a̱n?

16 K'e̱é kiìchja̱ Simón Pedro kitsò:

—Ji̱-né xi Cristo [xi xó kisìkasén-ne Nainá], Ki'ndí-la̱ Nainá xi tíjnakon.

17 I̱kjoàn kiìchja̱ Jesús; kitsò-la̱:

—Mé tà ndaà-lè nga ji̱ Simón, ki'ndí-la̱ Jonás. Jè Nainá xi tíjna ngajmiì tsakó-lè ngats'iì kjoa̱ koi; mìtsà xi̱ta̱ i̱sò'nde tsibénojmí-lè. 18 'A̱n, k'oa̱á xán-lè nga Pedro 'mì-lè [nga ndajo̱ tsò-ne]; ya̱á i̱sòn ndajo̱ jè kìndaàsoàn na̱xa̱ndá-na̱; na̱s'ín jè nga'ñó-la̱ kjoa̱biyaà mìkiì si̱ikijne-la̱ jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-na̱. 19 'A̱án tsjaà-lè ibi̱-la̱ xotjoa̱-la̱ na̱xa̱ndá xi jè otíxoma-la̱ jè xi ngajmiì nchrobá-ne; ngats'iì kjoa̱ xi koi̱'ndi i̱ i̱sò'nde, ti̱koa̱á ján ngajmiì Nainá tsjá'nde-né; ko̱ jñà kjoa̱ xi mìkiì koi̱'ndi i̱ i̱sò'nde, ti̱koa̱á ján ngajmiì, Nainá mìkiì tsjá'nde.

20 Jesús kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱:

—Kì yá xi bènojmí-là nga 'a̱n-ná xi Cristo [nga 'a̱án kisìkasén-na Nainá].

K'oa̱á s'ín tsibénojmí Jesús kjoa̱biyaà-la̱

(Marcos 8:31–9:1; Lucas 9:22-27)

21 Ti̱koi̱-ne na̱chrjein Jesús tsibíts'ia̱ nga tsibénojmíya-la̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ nga jè, ján kjoi̱ Jerusalén, koa̱ jñà xi̱ta̱ jchínga ko̱ xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì ko̱ xi̱ta̱ xi okóya kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés, tseé kjo̱'in tsjá-la̱. Si̱ìk'en-né. Ta̱nga k'e̱ nga kijchò jàn na̱chrjein, kjoa̱áya-la̱. 22 Jè Pedro k'e̱é kiìko̱ Jesús ñánda i̱t'aà xìn nga kiìchja̱ko̱ nga mìkiì ndaà tjín koni tsò. Kitsò-la̱:

—Na̱'èn, kì k'oa̱á s'ín nìkítsjiìn. Mì k'oa̱á tsò Nainá nga k'oa̱s'ín ko̱mat'in.

23 Ta̱nga Jesús kisìkáfaya, kitsò-la̱ jè Pedro:

—Ti̱si̱t'aàxín-ná ji̱ xi̱ta̱ nei̱í. Tà mejèn-lè nga jé binchaàtsji-ná. Mìtsà k'oa̱s'ín nìkítsjiìn koni s'ín tjín kjo̱hítsjeèn-la̱ Nainá. Ngaji̱ tà k'oa̱á s'ín nìkítsjiìn koni s'ín tjín kjo̱hítsjeèn-la̱ xi̱ta̱.

24 Jesús k'e̱é kitsò-la̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱:

—Tsà yá xi mejèn-la nga xita ts'an koma, kàtatsjeiìn-takòn mé xi mejèn-la yijo-la; koni jngoò xita xi 'yajen krò-la, kàtìjnandaà nga siìkjeiín kjo'in xi kjoa ts'an; ndaà kàtjìt'aà-na.
25 Nga nita yá xita xi mejèn-la kochrjetjì yijo-la nga nimé kjo'in sakò-la, tà saá siìchija-né ko kjo'in kíjnajiìn; tanga jè xi tíjnandaà nga tsjá yijo-la xi kjoa ts'an, sakò-la kjoabinachon nga it'aà ts'an ndaà kíjna. 26 ¿Mé xi siìkijne jngoò xita nas'ín tjoé yije-la isò'nde tsà siìchja inima-la? Nimé. ¿A komaá koiìchjí kjoabiyaà jngoò xita xi majìn-la nga kiyá? Majìn. 27 'An xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na kitjojeén ìjngoò k'a-na nga kjoikoaa kjoajeya-la Na'èn-na ko àkjale-la nga sichikon-t'ian nga jngoò ìjngoò xita koni s'ín kisìkitasòn. 28 Okixií xi xan-nò, títsajnajiìn i'nga ijndé xita xi mì kì kiyá skanda k'e nga skoe-na xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na nga kítjojen ìjngoò k'a nga kotiìxoma.

Kií komà nga jahatjìya í'ñó isén-la Jesús ya isò'nga nindoò

(Marcos 9:2-13; Lucas 9:28-36)

17 1 Nga komà joòn nachrjein Jesús kiìmijìn-jno jngoò nindoò xi 'nga kji; kiìko jè Pedro, Jacobo, ko Juan xi 'ndse ma Jacobo. 2 K'e nga ijchò i'nde jè, Jesús, jahatjìya í'ñó isén-la nga nguixkon jñà xita koi. K'oaá kji komà isén-la koni kji ts'oí ko jè nikje-la kjòchroba-né koni isén ndobá. 3 Jñà xita koi tà nitoón kijtseè Moisés ko Elías nga nchijoókjoò Jesús.
4 Pedro kitsò-la Jesús:

—Na'èn, ndaà tjín nga i titsajnaá; tsà mejèn-lè jàn ni'ya xkójndà kíndaà-jen, jngoò tsiji, jngoò ts'e Moisés ko xi ìjngoò ts'e Elías.

5 K'e nga tíchja Pedro, j'ìì jngoò 'nguién-la ifi xi ote kji xi tsibí'ma xita koi, ko ya ijiìn ifi kina'yà jngoò-la 'én xi kitsò:

—Jè jèe xi ki'ndí-na xi 'ñó matsjake ko xi xó jaàjiìn-na; jè tiná'ya-là.

6 Jñà xita xi kota'yàt'aà-la Jesús k'e nga kii'nchré, tà kitsakjòn-né. K'eé tsoyijò tsakjàn skanda it'aà nangui. 7 Jesús kiìkasìt'aà chrañà-la; kisìkjaníyá-la, kitsò-la:

—Tisítjeen, kì tsakjón-jèn.

8 K'e nga kiskoòtsejèn xita koi mì ti yá tjín-ne. Tà jè tajngoò síjna Jesús.

9 K'e nga inchrohòjen-t'aà-ne nindoò, Jesús kitsò-la:

—Kì yá xi̱ta̱ xi bènǫjmí-là jè kjoa̱ xi kà'yaà skanda k'e̱ nga kjoa̱áya-na i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱biyaà 'a̱n xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱.

10 Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús kiskònangui-la̱, kitsò-la̱:

—¿Mé-ne kǫtsò-ne xi̱ta̱ xi okóya kjǫtíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés nga jè Elías kjoi̱í ítjòn?

11 Jesús kitsò:

—Ǫkixi̱-né, jè kjoi̱í ítjòn Elías, kǫ jè koi̱ìndaàjiìn yije kjoa̱.

12 Ta̱nga 'a̱n, k'oa̱á xán-nò, jè Elías, jyeé j'iì. Jñà xi̱ta̱, mìkiì kijtseèxkon. Ta k'oa̱á s'ín kisìkǫ koni s'ín mejèn-la̱. K'oa̱á ti̱s'ín kǫmat'ian 'a̱n xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱; tseé kjǫ'in tsjá-na jñà xi̱ta̱.

13 Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús k'e̱é kjòchi̱ya-la̱ nga jè Jesús, k'e̱ nga tíchja̱ i̱t'aà ts'e̱ Elías, jè Juan xi kis'iìn bautizar xi̱ta̱ xi ǫtsò-la̱.

Kós'ín kǫma ki̱tjokàjiìn ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í xi tjín-la̱ xi̱ta̱

(Marcos 9:14-29; Lucas 9:37-43)

14 K'e̱ nga ijchò Jesús ñánda títsa̱jna xi̱ta̱ xi kjìn ma-ne, jngoò xi̱ta̱ ijchò kasìt'aà-la̱ nga tsasìxkó'nchit'aà-la̱, kitsò-la̱:

15 —Na̱'èn, chahi̱ma̱i ki'ndí-na̱. Ch'in biyaàxín tjín-la̱. 'Ñó tse kjǫ'in síkjeiín. Jyeé kòkjìn k'a kaàjiìn ni'ín kǫ nandá. 16 Ii̱ kòf'iìkǫ-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-lè, ta̱nga mìkiì mandaà-la̱.

17 Jesús kitsò:

—Jñò xi̱ta̱ xi mìkiì mokjeiín-nò i̱t'aà ts'a̱n xi ch'o 'nè. ¿Skanda mé na̱chrjein kótija̱nakǫ-nò? ¿Skanda mé na̱chrjein ska̱-na kjoa̱-nò? Nchrohókǫ-ná jè ti i̱jndé.

18 Jesús tsohótikǫ jè ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í koa̱ itjokàjiìn-ne yijo-la̱ jè ti. Tija̱-ne hora, ni̱tǫón kjòndaà-ne.

19 Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús kiskònanguit'aàxìn-la̱. Kitsò-la̱:

—¿Mé-ne ngaje̱n mìkiì kòbitjojiìn-naje̱n jè ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í?

20 Jesús kitsò-la̱:

—Mìkiì komà-nò koi-né nga tà chiba mokjeiín-nò i̱t'aà ts'a̱n. Ǫkixi̱í xi xan-nò tsà ta ǫkji kǫkjeiín-nò koni kji xojmá mostaza nga i̱tsé kji, kǫma k'oín-là nindoò: "Ti̱xín i̱jndé. T'in ján xijngoaà ñánda i̱t'aà xìn." Koa̱ jè nindoò kǫsi̱t'aàxìn-né. Jñò,

nimé kjoa xi 'in koma-nò tsà ndaà kokjeiín-nò. 21 Jñà inima
ch'o-la neií xi okjoàn, k'eé bitjokàjiìn nga nokjoàt'aà-là Nainá
ko nga bijnachjaán.

K'oaá s'ín tsibénojmí Jesús kjoabiyaà-la xi ma-ne jò k'a
(Marcos 9:30-32; Lucas 9:43-45)

22 K'e nga taña kitjen nga tjíma ya i'nde Galilea, Jesús
kitsò-la jñà xita xi kota'yàt'aà-la:
—'An, xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, yaá tsoba'ñó-na jñà
xita, 23 ikjoàn siìk'en-na. Tanga k'e nga kijchò jàn nachrjein
nga kiyá, kjoaáya-na.
Jñà xita xi kota'yàt'aà-la k'e nga kiì'nchré 'én koi ta ba
koma-la.

Tsojmì xi machjítjì ts'e ingo ítjòn

24 K'e nga ijchò Jesús ko xita xi kota'yàt'aà-la ján naxandá
Capernaum, jñà xita xi bíxkó ton ts'e ingo ítjòn kiskònangui-la
Pedro kitsò-la:
—Jè Maestro-lè, ¿a mìkiì bíchjí ton ts'e ingo?
25 Jè Pedro kitsò:
—Jon, bíchjí-né.
K'e nga jahas'en ni'ya Pedro, Jesús, jè kiìchja ítjòn-la,
kitsò-la:
—¿Kó si Simón, jè xitaxá ítjòn xi i isò'nde ts'e, yá-né xi
síkíchjítjì tsojmì ko ton-sá? ¿A jñà-né xi i naxandá-la, o xi
jñá-né xi xìn i'nde-la?
26 Pedro kitsò:
—Jñà xi xìn i'nde-la xi bíchjí.
K'eé kitsò-la Jesús:
—Jñà xi i naxandá-la nimé koiìchjí. 27 Tanga mé-ne nga mì
ch'o kitso-ná jñà xita, t'in ján indiì ndáchikon. Tikatjen-jiìn
kicha libá-lè xi tsobà'ñó tin, koa jè tin xi chjoé ítjoìn, chíx'eiì
tso'ba; ya tjí'a jngoò ton. Komaá-ne nga kíchjí xi ts'an ko tsiji.
Tikoii, tíchjí-la.

Yá xita-ne xi tíjna ítjòn it'aà ts'e Nainá
(Marcos 9:33-37; Lucas 9:46-48)

18 1 Jñà nachrjein koi jñà xita xi kota'yàt'aà-la Jesús
ijchòkon nga kiskònangui-la; kitsò-la:

—Jñà xi̱ta̱ xi jè otíxoma-la̱ xi ngajmiì nchrobá-ne, ¿yá-ne xi tíjna ítjòn nga ìsa̱ 'ñó chjí-la̱?

2 Jesús kiìchja̱ jngoò-la̱ ndí ti. Kisìkasíjna jngoò osen-la̱ jñà xi̱ta̱. 3 Kitsò:

—O̱kixi̱í xi xan-nò, jñò, tsà mì kì si̱kjatjìya-là kjo̱hítsjeèn-nò ko̱ tsà mì kì k'oa̱s'ín s'e̱en koni jñà ndí i̱xti mìkiì ki̱tjás'e̱n-jñoò ñánda tíhotíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne. 4 Jè xi síkjajen-la̱ ini̱ma̱-la̱ koni ndí ti jè, jè-né xi tíjna ítjòn-la̱ ngats'iì xi̱ta̱ xi jè tíhotíxoma-la̱ xi ngajmiì nchrobá-ne. 5 Ni̱ta̱ yá-ne xi i̱t'aà ts'a̱n skoétjò jngoò ndí ti koni jè, 'a̱án xi skoétjò-na.

Mé xi ok'ìn-la̱ jñà xi̱ta̱ xi jé ótsji-la̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í

(Marcos 9:42-48; Lucas 17:1-2)

6 'Ni̱ta̱ yá-ne xi jé ski̱nìjiìn jngoò ndí xi̱ta̱ i̱ma̱ xi mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'a̱n, ìsa̱á-la ndaà ko̱ma tsà si̱ngui'ñó jngoò nda̱jo̱ natsí ís'iìn, i̱kjoàn si̱katje̱n-jiìn ndáchikon ñánda nga 'ñó na̱nga̱ 'ncha nandá. 7 I̱ma̱ xó-ne jñà xi̱ta̱ i̱sò'nde nga tjín jchán xi̱ta̱ xi ótsji'nde-la̱ nga mejèn-la̱ nga sakó jé. Ta̱nga xó k'oa̱á ko̱ma-ne i̱sò'nde, ta̱nga i̱ma̱ xó-nè jè xi̱ta̱ xi ótsji-la̱ jé xi kj'ei̱í xi̱ta̱.

8 'Tsà jè ndsa̱a ko̱ ndso̱koò ótsji jé-nò, ti̱chátjòn koa̱ kjiìn ti̱katsjoò. Ìsa̱á ndaà-nè tsà xkoán titsjoò nga ki̱tjás'e̱en ñánda s'e̱-nò kjoa̱binachon, mì k'oa̱à-ne tsà jò ma ndsa̱a ko̱ ndso̱koò koa̱ ján onguió i̱jiìn ni'ín ts'e̱ i̱'nde kjo̱'in ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne. 9 Tsà jè xkoòn ótsji jé-nò, ti̱nachrjeè, kjiìn ti̱katsjoò. Ìsa̱á ndaà-nè tsà jngoò ma xkoòn nga ki̱tjás'e̱en ñánda s'e̱-nò kjoa̱binachon, mì k'oa̱á-ne tsà jò ma xkoòn koa̱ ján onguió i̱jiìn ni'ín ts'e̱ i̱'nde kjo̱'in.

Kjoa̱ xi mangásòn ts'e̱ orrè xi kichijà

(Lucas 15:3-7)

10 'Ni̱jngoò ndí xi̱ta̱ koi xi na̱chrjenguioò; k'oa̱á xán-nò, ján ngajmiì, jñà àkja̱le̱-la̱ xi̱ta̱ koi, ya̱á títsa̱jna kjit'aà nga nguixko̱n Na̱'èn-na̱ xi tíjna ngajmiì. 11 'A̱n xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱ koií xá j'i̱-na nga j'i̱ kàchrjekàjñaà kjo̱'in jñà xi̱ta̱ xi kichijà.

12 '¿Kó bixón? Tsà jngoò xi̱ta̱ xi jngoò sìndo̱ ma orrè-la̱ koa̱ tsà si̱jchaya jngoò ján i̱jiìn ijñá, ¿a mìtsà si̱ìkítsa̱jna jñà xi ñijòn-kaàn ko̱ chrj'oòn ñijòn ma nga kjoi̱ kátsji jè orrè xi kichijà jngoò? 13 Tsà ko̱tsji-la̱, o̱kixi̱í xi xan-nò, ìsa̱á tsja ko̱ma-la̱ nei-la̱ jè orrè xi jngoò ma, mì k'oa̱á-ne jñà xi kjìn ma

xi mì kì kichijà. 14 K'oáá s'ín mejèn-la Nainá xi tíjna ngajmiì
nga nijngoò xita siìchja inima-la.

Mé xi mochjeén k'e nga sindaàjiìn jngoò-la xita

(Lucas 17:3-4)

15 'Tsà jè 'ndsì ch'o tísíko-lè, tinókjoa-la k'e nga tà jè tajngoò
tíjna; tìndaàjiìn-koii jè kjoa-la; tsà kji'nchré-lè, jyeé ndaà
kichibà-nò 'ndsì. 16 Tanga tsà mìkiì kji'nchré-lè, k'eé tinókjoa-la
tsà jngoò ko tsà jò xita mé-ne nga kji'nchré yije-ne 'én xi chibà
koni s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: Mochjeén-né tsà jò ko
tsà jàn xita xi tsjá 'én nga koma sindaàjiìn nita mé kjoa-ne
mé-ne nga chjí-la. 17 Tsà mìkiì 'nchréñijon-la jñà xita koi,
koatìn-la xita naxandá-la Nainá; koa tsà mìkiì 'nchréñijon-la
jñà xita naxandá-la Nainá, tà k'oas'ín jchatakoìn koni tsà
jngoò xita xi mìkiì beèxkon Nainá, koni tsà jngoò xita xi
tsojmì síkíchjítjì.

18 'Okixií xi xan-nò, jñò, ngats'iì kjoa xi koi'nde i isò'nde,
tikoaá ján ngajmiì Nainá tsjá'nde-né; koa jñà kjoa xi mìkiì
koi'nde i isò'nde, tikoaá ján ngajmiì Nainá mìkiì tsjá'nde.

19 'Ijngoò k'a koa xan-nò: tsà jò ma-nò i isò'nde xi tíjngoò
takòn nga sijét'aà-là Na'èn-na xi tíjna ngajmiì nita mé kjoa-ne,
tsjá-nò. 20 Ya ñánda títsajna jò jàn xita-na xi it'aà ts'an bixoña,
yaá tìjnajiìn osen-la.

21 K'eé kiì kasìt'aà chrañà-la jè Pedro, kiskònangui-la Jesús,
kitsò-la:

—Na'èn, ¿kó tjín k'a siìjchàat'aà-la xinguiaa k'e nga tsà ch'o tísíko-na? ¿A skanda itoò k'a?

22 Jesús kitsò-la:

—Mìtsà xan-lè itoò k'a; xaán-lè itoò k'a xi jàn-kaàn ko te.

Jngoò chi'nda xi mì kì kisìjchàat'aà-la xíkjín

23 'Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne, k'oaá s'ín tjín koni kis'iìn jngoò xitaxá ítjòn xi kisìjé-la kinda xita chi'nda-la. 24 K'e nga tís'ín kinda j'iì jngoò chi'nda-la xi 'ñó kjìn millón ton kitjen-la. 25 Chi'nda jè tsjìn-la ton xi koiìchjí-la. Jè nei-la kitsjaà okixi nga kàtasatíjna osen jè chá, ko chjoón-la ko ixti-la, ngats'iì tsojmì xi tjín-la mé-ne nga kochjí-la ton xi kitjen-la. 26 Chi'nda jè tsasìxkó'nchit'aà-la jè nei-la; tsibítsi'ba-la, kitsò-la: "Na'èn, tjín-lè kjondaà, chíñakjoa-ná; kíchjí yijeé-lè ngats'iì xi kitjen-na." 27 Jè nei-la kjòhimakeè chi'nda-la, kisìjchàat'aà-la nga yije kinda xi kitjen-la koa kisìkíjnandeií-ne. 28 Tik'e-ne nga itjo ni'ya chi'nda jè, kisatiìkjoò jngoò chi'nda xíkjín xi tikoa ton kitjen chiba-la xi ts'e. Kitsobà'ñó ís'iìn nga mejèn-la kinchàjta-la, kitsò-la: "Tíchjí-ná xi kitjen-lè." 29 Koa jè chi'nda xíkjín tsasìxkó'nchit'aà-la, tsibítsi'ba-la. Kitsò-la: "Chíñakjoa-ná, kíchjí yijeé-lè xi kitjen-na." 30 Tanga jè mìkiì kòkjeiín-la. Ta saà ndayá kiskinìs'en skanda k'e nga koiìchjí yije-la kóhotjín xi kitjen-la. 31 K'e nga kijtseè jñà chi'nda xíkjín xi i'nga, baá koma-la. K'eé kiì tsibénojmí-la nei-la ngats'iì kjoa xi komà. 32 Jè xitaxá ítjòn xi nei-la, k'eé kiskinìkjaá chi'nda jè, kitsò-la: "Ji chi'nda xi ch'o 'nì. 'An kisìjchàat'aà-lè ngayije xi kitjen-lè k'e nga tsibítsi'ba-ná. 33 Tikoaá ngaji tjí'nde-lè nga jchahimachiì chi'nda xinguii koni s'ín kisìko-lè nga kjòhimakeè-lè." 34 Jè nei-la kjòjtií-la, k'eé kitsjaà okixi nga kàt'iì-la kjo'in skanda k'e nga koiìchjí yije xi kitjen-la.

35 Jesús kitsò:

—Jñò k'oaá tis'ín siìko-nò nga jngoò ìjngoò Na'èn-na xi tíjna ngajmiì tsà nga mì koo inima-nò sijchàat'aà-là jé-la xinguioo.

Kiís'ín tsakóya Jesús it'aà ts'e xita xi tsjiìn xíkjín

(Marcos 10:1-12; Lucas 16:18)

19 1 K'e nga jye kiìchja Jesús, kiì-ne ya Galilea ján nangui Judea xi tíjna xijngoaà xajngá nandá Jordán. 2 'Ñó kjìn xita kiìtjingui-la koa yaá kisìndaà-ne i'nde jè jñà xita xi xk'én.

3 Ijchò i'nga xi̱ta̱ fariseo ya̱ ñánda tíjna Jesús nga mejèn-la̱ skónạchạn-la̱. I̱kjoàn kiskònangui-la̱, kitsò-la̱:
—¿A tjí'nde-la̱ xi x'i̱n nga tsjiìn chjọ́on-la̱ xi ni̱ta̱ mé kjoa̱-ne?
4 Jesús kitsò-la̱:
—¿A kj'eè bìxke̱jñoò Xọjọn-la̱ Nainá nga tsò: "Nainá, k'e̱ nga sa̱ tsibíndaà xi̱ta̱, tsibíndaà x'i̱n kọ chjọ́on"? 5 K'oa̱á kitsò: "K'oa̱á ma-ne nga jè x'i̱n si̱ìkíjna na̱'èn-la̱ kọ nea̱-la̱ nga kíjnakọ chjọ́on-la̱. Ta jngoò xi̱ta̱ kọma-ne ingajò." 6 Mìtsà ti̱ jò ma-ne, tà jngoò kọma-ne. K'oi̱í kjoa̱-la̱ nga mì yá xi̱ta̱ tjí'nde-la̱ nga si̱ìtsjiìn-ne xíkjín xi Nainá kisìjngoò.
7 Jñà xi̱ta̱ fariseo kiskònangui-la̱ Jesús:
—¿Mé-ne jè Moisés kitsjaà'nde-ne nga tsò: xọjọn kàtasindaà nga kọma tsjín xíkjín xi̱ta̱?
8 Jesús kitsò-la̱:
—Koií-né nga tájaàjiìn tjín ini̱ma̱-nò, Moisés kitsjaà'nde-nò nga kijnioò íchjín-nò, ta̱nga k'e̱ nga sa̱ tàts'en-la̱ kjoa̱, mì k'oa̱á s'ín tjín. 9 'A̱n k'oa̱á xán-nò, jè x'i̱n xi tsjín-ne chjọ́on-la̱, tsà mìtsà kjoa̱ chijngui tísíkọ, kọ tsà kj'ei̱í chjọ́on ki̱xan-kọ, jyeé kjoa̱ chijngui tís'ín jè x'i̱n. Ti̱koa̱á tsà jè x'i̱n xi ki̱xan-kọ jngoò chjọ́on xi kitsjiìn x'i̱n-la̱, ti̱koa̱á kjoa̱ chijngui tís'ín.
10 Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús kitsò:
—Tsà k'oa̱á s'ín 'iín tjín kjoa̱ ts'e̱ xi̱ta̱ xi bixan, ìsa̱á-la ndaà s'e̱ tsà mì kì ki̱xan xi̱ta̱.
11 Jesús kitsò-la̱:
—Tjín xi̱ta̱ xi mìkiì mokjeiín-la̱ kjọhítsjeèn jè; tà jñá xi̱ta̱ xi Nainá xó k'oa̱s'ín kitsjaà-la̱. 12 Tjín xi̱ta̱ xi mìkiì bixan nga xó k'oa̱s'ín kits'iìn-ne nga mì íchjín si̱ìs'in-la̱; ti̱koa̱á tjín xi̱ta̱ xi xi̱ta̱ xíkjín ọkisìkọ nga mì íchjín si̱ìs'in-la̱; ti̱koa̱á tjín xi̱ta̱ xi mìkiì bixan nga k'oa̱s'ín tsibínè-la̱ yijo-la̱ nga mì íchjín si̱ìs'in-la̱ nga mejèn-la̱ si̱ìxá i̱t'aà ts'e̱ kjọtíxoma-la̱ ngajmiì. Jñà xi̱ta̱ xi chíkjoa̱-la̱ nga mokjeiín-la̱ kjoa̱ koi, k'oa̱s'ín kàtasíkitasòn.

Kií kitsò Jesús nga kisìchikon-t'in ndí i̱xti

(Marcos 10:13-16; Lucas 18:15-17)

13 Jñà xi̱ta̱ j'iìkọ-la̱ ndí i̱xti ñánda tíjna Jesús nga mejèn-la̱ kọòt'aà-la̱ tsja kọ ki̱ìtsi'batjì, ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús tsohótikọ jñà xi̱ta̱ xi j'iìkọ ndí i̱xti. 14 K'e̱é kitsò Jesús:

—Tjiì'nde-là jñà ndí ixti nga kàtjanchrobákon-na. Kì binchahikon-là. Jñà xi k'oa s'ín tjín inimą-lą koni ts'e ndí ixti, jyeé ts'e ngats'iì kjondaà xi tjín ya ñánda tíhotíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne.

15 Jesús tsohósòn-lą tsja jñà ndí ixti; ikjoàn kiì-ne ya i'nde jè.

Xita xi 'ñó kjìn tsojmì tjín-lą

(Marcos 10:17-31; Lucas 18:18-30)

16 Jngoò xita ijchòkon Jesús, kiskònangui-lą, kitsò-lą:

—Maestro, ¿mé kjondaà xi s'iaàn nga s'e-lą kjoabinachon inimą-ną nitą kjé-ne?

17 Jesús kitsò-lą:

—¿Mé-ne chjinangui-ná it'aà ts'e kjoa xi ndaà tjín? Mìtsà yá tjín xi ndaà xita, tà jngoò Nainá. Tsà mejèn-lè nga s'e-lè kjoabinachon nitą kjé-ne, tikitasoìn kjotíxoma-lą Nainá.

18 Xita jè kiskònangui:

—¿Ñá-ląá kjotíxoma-ne?

Jesús kitsò-lą:

—"Kì xita nìk'in; kì kjoa chijngui 'nì; kì chijé 'nì; kì 'én ndiso nokjoì it'aà ts'e xita xi kj'eií; 19 jchąxkoín ną'èn-lè ko neą-lè; titsjachi xita xinguii koni tsà ti yijo tsiji-ne."

20 —Ngats'iì kjotíxoma koi jyeé kisìkitasoàn —kitsò jè ti—. ¿Mé xi chija ìsą-ną?

21 Jesús kitsò-lą:

—Tsà mejèn-lè nga nguì kixi kijni, t'in, tatìjni yije tsojmì xi tjín-lè. Jè ton-lè tika'bí-lą xita imą mé-ne nga s'e-lè kjoa machikon-t'in ján ngajmiì. Ikjoàn nchrobátjingui-ná.

22 Xita jè, k'e nga kiì'nchré 'én koi, tà baá komà-lą, koií kjoą-lą nga 'ñó kjìn tsojmì tjín-lą.

23 K'eé kitsò-lą xita xi kota'yàt'aà-lą Jesús:

—Okixií xi xan-nò. 'Ñó 'in koma-lą jñà xita nchiná nga kjoąhas'en-jiìn ñánda tíhotíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne.

24 Nguì jngoò k'a koxan-nò, ìsąá mì 'in koma-lą jngoò cho camello nga kjoąhas'en xkon nindoò xi tjahaña-ne nikje, mì k'oąá-ne koni jngoò xita nchiná xi 'ñó tjín-lą tsojmì nga koma kjoąhas'en-jiìn ñánda tíhotíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne.

25 K'e nga kiì'nchré 'én koi jñà xita xi kota'yàt'aà-lą Jesús tà kjòxkón-lą. K'eé kitsò:

—¿Yá-né xi kitjokàjiìn kjo'in kjoa ts'e jé-lą?

26 Jesús kiskoò'an, kitsò-la:
—Jñà xita mìkiì koma-la kochrjekàjiìn kjo'in inima-la. Tanga xi Nainá komaá-la ngats'iì kjoa.
27 K'eé kitsò Pedro:
—Na'èn, ngajen, jyeé kinìkítsajna yije-jen ngats'iì tsojmì xi tjín-najen, koa ji tjaàtjingui-lèjen. ¿Mé xi tjoé-najen?
28 Jesús kitsò-la:
—Xi okixií xi xan-nò, k'e nga kijchò nachrjein nga koxitseya ìjngoò k'a isò'nde, ko 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, k'e nga kótijnasoàn íxile xi 'ñó jeya tíjna, jñò, xi jye 'an tjaàtjingui-ná, tikoaá yaá kitsajnasòn íxile ts'e kjotíxoma xi tejò ma-ne, nga jñò kíndaàjiìn-là jñà xita xi tejò tje-la ts'e naxandá Israel. 29 Ngats'iì xi kjoa ts'an kisìkíjna ni'ya-la, 'ndse, ndichja, na'èn-la, nea-la, chjoón-la, ixti-la, nangui-la, jngoò sìndo k'a k'oa tjín tjoé ìsa-la. Tikoaá tjoé-la kjoabinachon nita kjé-nè. 30 I'ndei, kjìn xita xi títsajna ítjòn, k'e nga koma iskan jñà kítsajna tjingui. Ko xi títsajna tjingui i'ndei k'e nga koma iskan jñà kítsajna ítjòn.

Chi'nda xi kisìxáko tsojmì tjè

20 1 'Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne, k'oaá s'ín ngaya-la koni tsà jngoò xita xi tjín-la nangui. Kiì nga tajñòya nga kiì kátsji chi'nda xi siìxáko ñánda tjín-la toò uva. 2 K'e nga jye tsibíndaàjiìn-ko nga koiìchjí-la koni tjín síkijne xita chi'nda nga jngoò nachrjein, ikjoàn kisìkasén ñánda kisìxá. 3 Ìjngoò k'a kiì jè nei-la xá koni xi ñijaàn-la nga tajñòya. Kijtseè ìsa chi'nda xi tíyijòjiìn ndítsin xi tsjìn-la xá. 4 Kitsò-la: "Tanguió tixáko-ná. 'An kíchjí-nò koni tjín machjí-nò." Kiì chi'nda koi nga kisìxá. 5 Jè nei-la xá, kiì ìjngoò k'a k'e nga ijchò nchisen. Tikoaá kiì ìjngoò k'a k'e nga ijchò xi jàn nga kjòhoxòn. 6 Jye-la ijchò tsà xi 'òn nga kjòhoxòn, itjo ìjngoò k'a jè nei-la xá; koa kisakò ìsa-la chi'nda xi tà jyò títsajna. Kitsò-la: "¿Mé-ne tà jyò títsajna-nò kó nga kò'ba-nò nachrjein nga mì nìxá-nò?" 7 Jñà chi'nda koi kitsò: "Koií-né nga mì yá tsjá xá-najen." K'eé kitsò-la: "Tanguió ndaà tsà jñò; tanguí tixá ján ijiìn tsojmì tjè-na." 8 K'e nga jye kòjñò, jè nei-la xá kitsò-la jè xita xi síkinda chi'nda-la: "Tinókjoa-là ngats'iì chi'nda. Tichjí-la. Títs'iako-ne jñà xi iskan kòfahas'en xá-la; koa jñà xi ítjòn kòfahas'en, tikjehet'aà-ne." 9 K'eé kiìchja-la jñà

chi̱'nda xi jahas'en xi 'òn nga kjòhoxòn; k'oa̱á tjín tsibíchjí-la̱ koni tjín chjí-la̱ nga jngoò na̱chrjein nga jngoò ìjngoò. 10 K'e̱ nga kjòchjí-la̱ jñà chi̱'nda xi jahas'en ta̱jñòya, k'oa̱á komà-la̱ tsà ìsa̱á tse ko̱chjí-la̱. Ta̱nga tà ngásòn tjín kjòchjí-la̱ koni tjín machjí-la̱ nga jngoò na̱chrjein nga jngoò ìjngoò. 11 K'e̱ nga jye kjòchjí-la̱ chi̱'nda koi i̱kjoàn tsibíts'ia̱ nga tsatít'aà jè nei-la̱ xá. 12 Kitsò-la̱: "Jñà chi̱'nda xi i̱skan kòbijchó, tà jngoò hora kàsíxá, koa̱ ngaje̱n kànìxá-náje̱n nga kò'ba na̱chrjein koa̱ kànìkjeiín-laje̱n ndobá nga kò'ba na̱chrjein. Tà ngásòn tjín tíbíchjí-náje̱n." 13 Ta̱nga jè nei-la̱ xá kitsò jngoò-la̱ jñà chi̱'nda: "Ji̱ amigo mìtsà mé xi ch'o tìsìko̱-lè; k'oa̱á tjín tìbìchjí-lè koni tjín chjí-la̱ nga jngoò na̱chrjein nga k'oa̱á s'ín kàchibá. 14 Chjoí chjí-lè koa̱ t'in-ne. K'oa̱á s'ín mejèn-na nga k'oa̱ ti̱ tjín tsjaà-la̱ jè xi i̱skan kàsíxá koni tjín tìtsjaà-lè. 15 Nga ko̱ to̱n-na̱, ¿a mì tjí'nde-na nga k'oa̱s'ín s'iaàn koni s'ín mejèn-na? ¿A maxìtakòn-né nga 'a̱n ndaà xi̱ta̱?"

16 Jesús kitsò ìsa̱:

—K'oa̱á s'ín ko̱ma jñà xi̱ta̱ xi títsa̱jna tji̱ngui na̱chrjein i̱'ndei̱, nga ko̱ma i̱skan, jñà kítsa̱jna ítjòn; koa̱ jñà xi títsa̱jna ítjòn i̱'ndei̱ nga ko̱ma i̱skan jñà kjoe̱het'aà-ne. [Kjìn ma-ne xi xó chja̱-la̱ Nainá ta̱nga chiba ma-ne xi tjájiìn.]

K'oa̱á s'ín tsibénojmí Jesús kjoa̱biyaà-la̱ xi ma-ne jàn k'a

(Marcos 10:32-34; Lucas 18:31-34)

17 Jesús k'e̱ nga nchifì ján na̱xa̱ndá Jerusalén, kiìchja̱t'aàxìn-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ xi tejò ma-ne, kitsò-la̱:

18 —I̱'ndei̱ nga titsa̱honguiá na̱xa̱ndá Jerusalén, 'a̱n xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱ ya̱á tsobà'ñó-na xi̱ta̱ sko̱-la̱ no'miì ko̱ xi̱ta̱ xi okóya kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskìì Moisés nga koi̱ì'nè-na kjoa̱biyaà, 19 i̱kjoàn si̱ìnga̱tsja-na jñà xi mìtsà xi̱ta̱ judío nga si̱ìsobà-na, ko̱jà-na, ko̱òt'aà-na krò. Ta̱nga xi ko̱ma jàn na̱chrjein kjoa̱áya-na.

Kjo̱ndaà xi kisìjé nea̱-la̱ Jacobo ko̱ Juan

(Marcos 10:35-45)

20 Nea̱-la̱ Jacobo ko̱ Juan i̱xti-la̱ Zebedeo ijchòkon ñánda tíjna Jesús. Tji̱ko̱ i̱xti-la̱. Tsasìxkó'nchit'aà-la̱ Jesús nga kisìjé jngoò-la̱ kjo̱ndaà. 21 Jesús kiskònangui-la̱, kitsò-la̱:

—¿Mé xi mejèn-lè?
Jè chjo͘ón kitsò:
—Ya̲ ñánda ko͘ti̲xomai, tjiì o͘kixi̲ nga ya̲ kàtiyijòt'aà-lè i̲xti-na̲. Jngoò kàtìjnakixi̲-lè koa̲ jngoò kàtìjnat'aà-lè xi ngaskón-lè.
22 Jesús kitsò-la̲:
—Mìkiì 'yaà mé xi nìjé. ¿A ki̲chìkjoa̲á-nò nga ko͘tojñoò jè kjo͘'in xi 'a̲n ko͘tojñaà?
Xi̲ta̲ koi kitsò:
—Ki̲chìkjoa̲á-naje̲n.
23 K'e̲é kitsò-la̲ Jesús:
—O͘kixi̲-né, k'oa̲á ti̲s'ín ko͘tojñoò kjo͘'in koni 'a̲n, ta̲nga xi 'a̲n tsjaà-nò nga ya̲ ki̲tsa̲jnat'aà-ná ya̲ kixi̲-na̲ ko͘ ngaskón-na̲ mìtsà 'a̲n oko͘-na nga tsjaà-nò. Jñà i̲'nde koi, jñà tjoé-la̲ xi̲ta̲ xi Nainá títsa̲jnandaà-la̲ nga tsjá-la̲.
24 K'e̲ nga kiì'nchré jñà xi̲ta̲-la̲ Jesús xi i'nga xi te ma-ne, kòjti-la̲ i̲t'aà ts'e̲ xi̲ta̲ xi jò ma-ne. 25 Jesús kiìchja̲-la̲, kitsò:
—Jyeé tíjiìn-nò nga jñà xi̲ta̲ sko͘-la̲ na̲xa̲ndá, nangui síkítsa̲jna xi̲ta̲-la̲ xi jñà otíxoma-la̲. Ti̲koa̲á jñà xi̲ta̲ xi 'nga xá tjín-la̲, jñà xi beè nga otíxoma-la̲ xi̲ta̲. 26 Ta̲nga jñò mìkiì k'oa̲s'ín s'e̲en. Tsà jngoò xi̲ta̲ xinguio͘o mejèn-la̲ 'nga kíjna, jè xi kàtasíxá-la̲ xi̲ta̲ xi i'nga. 27 Ko͘ jè xi mejèn-la̲ kíjna ítjòn, chi̲'nda-nò kàtama. 28 'A̲n xi Ki'ndí-la̲ Xi̲ta̲ xan-la̲ yijo-na̲, mìtsà koi xá j'i̲-na nga 'a̲n ko͘s'in-na, tà sa̲á 'a̲n siìxá-la̲ xi̲ta̲ xi i'nga ko͘ tsjaà yijo-na̲ nga ki̲yá mé-ne nga kjìn xi̲ta̲ ki̲tjokàjiìn-ne kjo͘'in xi kjoa̲ ts'e̲ jé-la̲.

Kó kisìko͘ Jesús nga kisìndaà-ne xi̲ta̲ xi jò ma-ne xi mìkiì tsejèn-la̲

(Marcos 10:46-52; Lucas 18:35-43)

29 K'e̲ nga jye nchifì-ne ya̲ na̲xa̲ndá Jericó, kjìn xi̲ta̲ kiìtji̲ngui-la̲ Jesús. 30 Ya̲ i̲ndiì ndi̲yá koni s'ín tífì Jesús, jò xi̲ta̲ xi mìkiì tsejèn-la̲ títsa̲jna. K'e̲ nga kiì'nchré nga jè Jesús tífaya ndi̲yá, 'ñó kiìchja̲-la̲ kitsò-la̲:
—¡Na̲'èn, nga ya̲ nchrobàt'aà-ne tje̲-la̲ xi̲ta̲xá ítjòn David [nga ji̲ tijna ngajo-la̲] jcha̲hi̲ma̲takòn-náje̲n!
31 Jñà xi̲ta̲ xi tji̲ko͘ Jesús tsohótiko͘-ne nga jyò kàtìtsa̲jna, ta̲nga jñà xi̲ta̲ xi mìkiì tsejèn-la̲, ìsa̲á 'ñó kiìchja̲, kitsò:
—¡Na̲'èn, xi tje̲-la̲ David, jcha̲hi̲ma̲takòn-náje̲n!

32 K'e̲é tsasíjna Jesús koa̲ kiìchja̲-la̲, kiskònangui-la̲, kitsò-la̲:
—¿Mé xi mejèn-nò nga si̲ìko̲-nò?
33 Jñà xi̲ta̲ koi, kitsò:
—Na̲'èn, mejèn-naje̲n nga kàtatsejèn-naje̲n.
34 Jesús kjòhi̲ma̲keè jñà xi̲ta̲ koi. Tsohót'aà-la̲ tsja xko̲n koa̲ ni̲to̲ón kjòtsejèn-la̲. I̲kjoàn kiìtji̲ngui-la̲ Jesús.

Kó kitsò xi̲ta̲ na̲xa̲ndá k'e̲ nga jahas'en-jiìn Jesús ján Jerusalén
(Marcos 11:1-11; Lucas 19:28-40; Juan 12:12-19)

21 1 K'e̲ nga jye kjo̲meè bijchó chrañà-la̲ na̲xa̲ndá Jerusalén ijchò jngoò na̲xa̲ndá xi 'mì Betfagé ya̲ chrañàt'aà-la̲ nindoò Yá Olivo. Jesús kisìkasén jò xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲. 2 Kitsò-la̲:
—Tanguió ján ndí na̲xa̲ndá i̲tsé xi kijnat'aà ján koa̲ ya̲ sakó jngoò-nò orra̲ xi tjít'aà'ñó ko̲ ndí búrró ki'ndí-la̲. Chíjnda̲'ñó koa̲ nchrohóko̲-ná. 3 Tsà yá xi kó ki̲tso̲-nò, ko̲t'ìn-là: "Jè xó Na̲'èn-ná ko̲chjeén-la̲ koa̲ ni̲to̲ón xó si̲ìkasén-ne."
4 K'oa̲á s'ín komà mé-ne nga tsitasòn-ne koni s'ín kiskiì xi̲ta̲ xi kiìchja̲ ngajo-la̲ Nainá, nga tsò:
5 Ko̲t'ìn-la̲ na̲xa̲ndá Sión:
"Chítsejèn-là Xi̲ta̲ Ítjòn-lè;
nga ji̲í nchrobá katsejèn-lè;
i̲ma̲á kji;
tínasòn jngoò-la̲ búrró,
jngoò ndí búrró i̲tsé xi ki'ndí-la̲ cho̲ ch'á."
6 Kiì jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Jesús, k'oa̲s'ín kisìkitasòn koni s'ín kisatiìxá-la̲. 7 K'e̲ nga ijchòko̲ ñánda tíjna Jesús jè orra̲ ko̲ ki'ndí-la̲, jñà kisìkjeén nikje-la̲ nga tsohójtsa-la̲; i̲kjoàn tsibìjnasòn-la̲ Jesús. 8 Koa̲ jñà xi̲ta̲ xi kjìn ma-ne tsohójngoò nikje-la̲ ya̲ i̲ya ndi̲yá. Tjín i'nga xi chrja-la̲ yá tsate, i̲kjoàn tsohójngoò i̲ya ndi̲yá. 9 Jñà xi̲ta̲ xi tjíma ítjòn-la̲ ko̲ xi tji̲ngui-la̲ tsibíts'ia̲ nga 'ñó kiìchja̲, kitsò:
—¡Jeya kàtìjna jè xi ya̲ nchrobát'aà-ne tje̲-la̲ xi̲ta̲xá ítjòn David [nga jè kíjna ngajo-la̲]! ¡Mé ta ndaà-la̲ jè xi nchrobá ngajo-la̲ Na̲'èn-ná! ¡Jeya choòn ján ngajmiì!
10 K'e̲ nga jahas'en Jesús ya̲ na̲xa̲ndá Jerusalén ngats'ìì xi̲ta̲ na̲xa̲ndá tà kjòxkón-la̲, koa̲ kiskònangui-la̲ xíkjín. Kitsò:
—¿Yá xi̲ta̲-ne jè?

11 Jñà xi̱ta̱ xi kjìn ma-ne kitsò:
—Jè xi̱ta̱ xi chja̱ ngajo-la̱ Nainá xi Jesús 'mì xi Nazaret ts'e̱,
ya̱ nangui Galilea.

K'e̱ nga tsachrje i̱ngo̱ ítjòn jñà xi̱ta̱ xi otíjna tsojmì
(Marcos 11:15-19; Lucas 19:45-48; Juan 2:13-22)

12 Jesús jahas'en ya̱ ndi̱tsin i̱ngo̱ ítjòn-la̱ Nainá, tsachrje yije
ngats'iì xi̱ta̱ xi ya̱ nchihotíjna ko̱ nchihotse tsojmì ya̱ ndi̱tsin

ingo. Kisìhitíkjá ímixa-la jñà xita xi síkjatjìya ton ko tikoaá kisìkatsjoò íxile-la jñà xi otíjna nise paloma. 13 Kitsò-la:

—Jè Xojon-la Nainá tsò-né: “Ni'ya-na, ni'ya-la ochikoón k'oín.” Tanga jñò, nguijo-la xita chijé titsa'nè.

14 Nga ya ingo ítjòn tíjna Jesús, ijchò kinchat'aà-la xita xi mìkiì tsejèn-la ko xi tsá'yá kjoàn; jè Jesús kisìndaà-ne xita koi. 15 Jñà xita sko-la no'miì ko xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés kòkjan-la k'e nga kijtseè kjoxkón xi kis'iìn Jesús ko nga kiì'nchré 'én-la jñà ndí ixti xi chjaya iya ingo ítjòn, nga tsò: “¡Jeya kàtìjna jè xi ya nchrobát'aà-ne tje-la xitaxá ítjòn David [nga jè kíjna ngajo-la]!” 16 K'eé kiìchja xita koi, kitsò-la Jesús:

—¿A na'yà-né? ¿A ndaà tsò 'én xi chja jñà ixti koi?

Jesús kitsò:

—Jon, 'nchré-ná. ¿A kj'eè bìxkejñoò Xojon-la Nainá nga tsò?:

Jñà ndí ixti xi jtobá kjoàn ko ki'ndí xi sa oki,
jñà-né xi títsajnandaà nga jeya siìkíjna Nainá.

17 Jesús yaá kisìkítsajna jñà xita koi, itjojiìn-ne ya naxandá ítjòn Jerusalén. Kiì ján naxandá Betania. Yaá kisìkjáya nga nitjen.

K'e nga jè Jesús kisìxì yá-la toò iko

(Marcos 11:12-14, 20-26)

18 K'e nga tajñòya nga tífì-ne Jerusalén, Jesús, kjòhojò-la. 19 Kijtseè jngoò yá-la toò iko xi ya chrañà indiì ndiyá síjna. Kiì katsejèn-la tanga nimé toò yijà-la. Tà xkaá tjín-la. K'eé kitsò-la Jesús:

—Ni ti jngoò nachrjein koja-lè toò.

Koa jè yá toò iko nitoón kixì. 20 K'e nga kijtseè jñà xita xi kota'yàt'aà-la Jesús, tà kjòxkón-la. K'eé kiskònangui-la mé-ne nga tà niton kixì-ne jè yá-la toò iko.

21 Jesús kitsò-la:

—Xi okixi, tsà ndaà mokjeiín-nò it'aà ts'an, tsà mì jò tjín-la inima-nò, komaá-nò nga k'oas'ín s'een koni s'ín kàsìkoaa jè yá iko; tikoaá komaá-nò k'oín-là jè nindoò: “Tisixìn; ján tikatjen-jiìn yijo-lè ndáchikon.” Ko k'oaá s'ín koma. 22 Jñò, tsà ndaà mokjeiín-nò nita mé xi sijé k'e nga kítsi'ba, k'oaá s'ín tjoé-nò.

Kjo̱tíxoma xi tjín-la̱ jè Jesús

(Marcos 11:27-33; Lucas 20:1-8)

23 K'e̱ nga jye komà kjoa̱ koi, Jesús jahas'en ya̱ ndi̱tsin i̱ngo̱ ítjòn ko̱ k'e̱ nga tíhokóya-la̱ xi̱ta̱ ijchòkon jñà xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì ko̱ xi̱ta̱ jchínga-la̱ jñà xi̱ta̱ judío. Kiskònangui-la̱:

—¿Mé kjo̱tíxoma xi tsjá'nde-lè koni s'ín 'nì? ¿Yá xi kitsjaà-lè kjo̱tíxoma koi?

24 Jesús kitsò-la̱:

—Ti̱koa̱á 'a̱n skònangui jngoò-nò kjoa̱. Jñò, tsà ko̱k'oín-ná, ti̱koa̱á 'a̱n k'oa̱á xán-nò yá xi kitsjaà-na̱ kjo̱tíxoma koni s'ín s'iaàn. 25 Jè Juan, k'e̱ nga kis'iìn bautizar xi̱ta̱, ¿yá xi kitsjaà-la̱ kjo̱tíxoma? ¿A Nainá-né xi tíjna ngajmiì, o xi tà xi̱ta̱-né?

Jñà xi̱ta̱ koi k'e̱é tsajoóya-ne. Kitsò-la̱ xíkjín:

—Tsà kixoán: "Nainá kitsjaà-la̱ kjo̱tíxoma", ki̱tso̱-ná: "¿Mé-ne mìkiì kòkjeiín-nò i̱t'aà ts'e̱?" 26 Koa̱ tsà kixoán: "I̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱-né", tsakjoòn-ná tsà koi na̱chrjein-la̱ jñá xi̱ta̱ na̱xa̱ndá ska̱àn-ko̱-ná, nga ngats'iì, nguì k'oa̱á tsò nga jè Juan, jngoò xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá.

27 K'e̱é kiìchja̱, kitsò-la̱ Jesús:

—Mì kì 'ya-je̱n.

Koa̱ jè Jesús kitsò-la̱:

—Ti̱koa̱á 'a̱n mìkiì k'oa̱ xán-nò yá xi kitsjaà-na kjo̱tíxoma koni s'ín s'iaàn.

Kjoa̱ xi mangásòn ts'e̱ i̱xti xi jò ma-ne

28 Jesús kiskònangui-la̱, kitsò-la̱:

—¿Jñò, kó bixón? Jngoò xi̱ta̱ xi jò ma i̱xti x'i̱n-la̱ kitsò jngoò k'a-la̱ jngoò ti-la̱: "Na̱'èn, t'in, ti̱xá-la̱ jè toò uva-na̱." 29 Ti jè kitsò: "Majìn-na." Ta̱nga ko̱ma i̱skan, kisìkítsjeèn; k'e̱é kiì síxá. 30 Na̱'èn-la̱ k'e̱é kiì nga kiìkon ti xi ìjngoò. K'oa̱á ti̱ kitsò-la̱. Ta̱nga ti jè, kitsò: "Ndaà tjín na̱'èn, ko̱maá kjián." Ta̱nga mìkiì kiì. 31 ¿Ña̱-la̱á nga ingajò i̱xti xi kisìkitasòn-la̱ na̱'èn-la̱?

Jñà xi̱ta̱ kitsò:

—Jè xi ítjòn.

K'e̱é kitsò-la̱ Jesús:

—Qkixi̱í xi xan-nò, jñà xi̱ta̱ xi síkíchjítjì tsojmì ts'e̱ Roma ko̱ jñà íchjín ská, ìsa̱á ni̱to̱n kjoa̱has'en ñánda nga Nainá tíhotíxoma mì k'oa̱á-ne koni jñò. 32 Nga jè Juan xi kis'iìn

bautizar xi̱ta̱ k'oi̱í xá j'ìì-ne nga tsakóya-la̱ xi̱ta̱ kós'ín si̱ìjchá yijo-la̱, ta̱nga jñò mìkìì kòkjeiín-nò. Koa̱ jñà xi síkíchjítjì tsojmì ko̱ jñà íchjín ská kòkjeiín-la̱. Ta̱nga jñò ndaà na̱s'ín ki'yaà yije kjoa̱ koi, mìkìì kinìkájno jé-nò ko̱ mìkìì kòkjeiín-nò.

Jñà chi̱'nda ts'e̱n

(Marcos 12:1-12; Lucas 20:9-19)

33 'Ti̱ná'yaà ìjngoò-là kjoa̱ xi mangásòn. Jngoò xi̱ta̱ xi tjín-la̱ nangui, tsibítje̱ toò uva ko̱ tsibíndìì-la̱ ínchíbá, i̱kjoàn tsibíndaà jngoò i̱'nde ñánda tsi'ñóngui nandá-la̱ toò uva. Ti̱koa̱ tsibíndaà jngoò torre ñánda bìtsa̱jna xi̱ta̱ nga síkinda̱ yije kóho̱tjín. I̱kjoàn kisìkìña-la̱ nangui-la̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í nga kisìxásòn. I̱kjoàn kìì nei-la̱ nangui ñánda i̱'nde kjiìn. 34 K'e̱ nga ijchò na̱chrjein-la̱ nga jye kòjchá toò uva, jè nei-la̱ nangui kisìkasén xi̱ta̱ chi̱'nda-la̱ nga kisìjé-la̱ xi jè oko̱-la̱ ts'e̱ toò uva xi kòjchá. 35 Ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi kisìxásòn nangui kitsobà'ñó xi̱ta̱-la̱ jè nei-la̱ nangui. Jngoò xi tsi'beé-la̱ ko̱ jngoò xi kisìk'en koa̱ jè xi ìjngoò nda̱jo̱ tsibínè. 36 K'e̱ komà i̱skan jè nei-la̱ nangui ìsa̱á kjìn xi̱ta̱-la̱ kisìkasén ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi síxásòn nangui ta ngásòn kisìko̱ ngats'iì chi̱'nda xi j'ìì.

37 'K'e̱ nga jyehet'aà-ne kisìkasén ki'ndí-la̱. Kisìkítsjeèn kitsò: "Skoe̱xkón-la̱ ki'ndí-na̱." 38 Jñà xi̱ta̱ xi síxásòn nangui k'e̱ nga kijtseè jè ki'ndí-la̱ nei-la̱ nangui tsajoóya-ne, kitsò-la̱ xíkjín: "Jè jèe̱ xi tjoé kjo̱tjò-la̱ i̱'nde, si̱k'eén ko̱ tsa̱ján ko̱ma i̱'nde." 39 Kitsobà'ñó, tsachrjejiìn ya̱ nangui ñánda títje̱ toò uva. I̱kjoàn kisìk'en.

40 'Jñò, ¿kó bixón? K'e̱ nga kjoi̱í nei-la̱ nangui, ¿mé xi si̱ìko̱ jñà xi̱ta̱ xi kisìxásòn nangui-la̱?

41 Jñà xi̱ta̱ xi nchi'nchré kitsò:

—Jngoò k'aá si̱ìk'en jñà xi̱ta̱ ts'e̱n; mìkìì ko̱hi̱ma̱keè. Ko̱ jè nangui-la̱, kj'ei̱í xi̱ta̱ si̱ìkìña-la̱ xi koi̱ìchjí kó kji oko̱-la̱ k'e̱ nga ko̱jchá toò uva.

42 Jesús kitsò-la̱:

—¿A kj'eè bìxke̱jñoò Xo̱jo̱n-la̱ Nainá nga tsò?:
Jè nda̱jo̱ xi tsachrjekàngui chji̱ne̱chrjó nga sa̱ ítjòn,
jè-né xi komà nda̱jo̱ tàts'en chrjó-la̱ ni'ya.
K'oa̱á s'ín kis'iìn Nainá.
Jñá, tà maxkón-ná k'e̱ nga 'yaá kjoa̱ koi.

43 K'oií kǫxan-nò jñò, tjáxìn-nò kjoą machikon-t'in nga jè Nainá
tíhotíxoma-nò. Jñá tjoé-lą xįtą xi k'oąs'ín síxá koni s'ín ok'ìn-lą
xá-lą Nainá. 44 Xi įt'aà ts'ę ndąjǫ, nįtą yá-ne xi kįxǫsòn ndąjǫ
jè, kǫxkoąya-né; kǫ tsà jè ndąjǫ skąnè xįtą, kǫchijo-né.
45 Jñà xįtą skǫ-lą nǫ'miì kǫ xįtą fariseo, k'ę nga kiì'nchré
koni s'ín kiìchją Jesús nga tsibénǫjmí 'én xi mangásòn, k'ęé
kjòchįya-lą nga įt'aà ts'ę-né koni s'ín kiìchją Jesús. 46 Tįk'ęé-ne
mejèn kitsobà'ñó Jesús tąnga jñá kitsakjòn-lą xįtą nąxąndá,
koi-né nga k'oąá s'ín mokjeiín-lą jñà xįtą nga jè Jesús, jngoò
xįtą xi chją ngajo-lą Nainá.

S'eí xi bitjo k'ę nga bixan xįtą

(Lucas 14:15-24)

22 1 Jesús tsibíts'ią ìjngoò k'a nga tsakóya-lą xįtą kjoą xi
mangásòn. Kitsò:
2 —Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne, k'oąá s'ín
mangásòn koni jngoò xįtąxá ítjòn xi tsibíjna jngoò s'eí k'ę
nga chixàn ti-lą. 3 Kisìkasén chį'nda-lą mé-ne nga kiì kíchją-lą
ngats'iì xįtą xi xó kinokjoá-lą nga ti-lą tíbixan. Tąnga jñà
xįtą koi, mìkiì kòkjeiín-lą nga kiì s'eí. 4 Ìjngoò k'a kisìkasén
chį'nda-lą xi kj'eií. Kitsò-lą: "Kǫt'ìn-là jñá xįtą xi jye kiì'nchré:
Tsojmì xi skįnę, jyeé tjíndaà; jyeé kisìk'en nchrąją-ną, chǫ xi
'ñó xiné. Jyeé tjíndaà yije kóhǫtjín. Kàtjanchrobá s'eí." 5 Tąnga
jñà xįtą koi mìkiì kisìs'in. Tjín xi ranchǫ-lą kiì-katsejèn-lą; tjín
xi kjǫhįmą-lą kiì. 6 Koą jñà xįtą xi i'nga, kitsobà'ñó chį'nda-lą
jè xįtąxá ítjòn. Kiskaàn-kǫ koą kisìk'en. 7 Jè xįtąxá ítjòn, 'ñó
kòjti-lą. K'ęé kisìkasén xįtą soldado nga kisìk'en yije kóhǫtjín
jñà xįtą koi nga ma-lą sík'en-ná, koą tsaká nąxąndá-lą. 8 Jè
xįtąxá ítjòn, ìjngoò k'a kitsò-lą chį'nda-lą: "Kixíí kjoą, jyeé
tjíndaà yije xi kjoą ts'ę s'eí, tąnga jñà xįtą xi jye kiì'nchré,
mìkiì mochjeén-lą nga į kjoíí. 9 Tanguió ìjngoò k'a yą ndįyá
jngoò osen-lą nąxąndá, tįnókjoą-là xįtą nįtą yá-ne xi skąjñoò
nga s'eí tjín kjoą ts'ę xįtą xi bixan." 10 Jñà chį'nda-lą xįtąxá
ítjòn kiì kíxkóya xįtą įnchò calle nįtą yá xi kjòtsja-lą nga kiì
s'eí, xįtą xi ndaà kǫ xi mìkiì ndaà; k'oąá s'ín kitseè ni'ya.
11 'Jè xįtąxá ítjòn, k'ę nga jahas'en ni'ya, kiskoòtsejèn-lą jñà
xįtą xi ijchò. K'ęé kijtseè jngoò xįtą xi yą tíjnajiìn nga mìkiì
íkjá nikje-lą xi ts'ę kjoą bixan. 12 Kitsò-lą: "Jį, amigo, ¿kó s'ín
komà nga kòbitjaàs'įin įjndé nga mìkiì kichíkjeí nikje xi ts'ę

s'eí?" Tanga xita jè, tà jyò tsibìjna. 13 Jè xitaxá ítjòn kitsò-la jñà xita xi nchisís'in-la ímixa: "Tit'aà'ñó ndsoko ko tsja. Ikjoàn tikatjeen ján ijiìn jñò ya ñánda nga skindàya ko siìjts'iìn ni'ño."

14 Kitsò-ìsa Jesús:

—K'oaá s'ín koma nga kjìn ma-ne xita xi nokjoà-la tanga tà chibaá ma-ne xi tjájiìn.

Kjoa nga machjítjì tsojmì

(Marcos 12:13-17; Lucas 20:20-26)

15 Jñà xita fariseo k'eé kiì tsajoóya-ne nga mejèn-la kohòngui Jesús mé 'én xi kichja. 16 Koií kjoa-la nga kisìkasén-la Jesús xita-la ko xita-la Herodes; kiskònangui-la, kitsò-la:

—Maestro, 'ya-nájen nga 'én kixií xi nokjoì koa k'oaá s'ín okoòyi ndiyá-la Nainá koni s'ín tjín xi kjoa kixi. Mìkiì 'nì kinda koni tsò-lè xita; ko mìtsà jè chìtsejèn-jnoi kó kjoàn xita. 17 Koatìn-nájen. ¿A ndaà tjín nga kíchjítjì-jen tsojmì it'aà ts'e xitaxá ítjòn ts'e Roma, a xi majìn-né?

18 Jesús kjòchiya-la nga ch'o nchisíkítsjeèn. K'eé kitsò-la:

—Jñò, xita xi jò isén tjín-nò, mé-ne chonachan-ná. 19 Takó-ná jè ton xi machjítjì-ne tsojmì.

K'eé j'iìko jngoò-la ton denario. 20 K'e nga kijtseè Jesús, kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿Yá ts'e isén jè ko jè 'ín xi tjít'aà?

21 Kitsò xita koi:

—Ts'eé César, xitaxá ítjòn ts'e Roma.

K'eé kitsò-la Jesús:

—Tjiì-lá César xi ts'e César koa tjiì-lá Nainá xi ts'e Nainá.

22 K'e nga kiì'nchré 'én koi jñà xita fariseo ko xita-la Herodes, tà kjòxkón-la. Kitsjiìn Jesús, ikjoàn kiì-ne.

Kó s'ín koma k'e nga kjoaáya ìjngoò k'a-la xita xi jye k'en

(Marcos 12:18-27; Lucas 20:27-40)

23 Tikoi-ne nachrjein ijchòkon Jesús jñà xita saduceo nga mìkiì mokjeiín-la nga faáya-la jñà xita xi jye k'en. Xita koi kiskònangui-la Jesús, 24 kitsò-la:

—Maestro, Moisés kitsò-né: "Tsà jngoò xita x'in kiyá xi mìkiì kis'e-la ixti ko chjoón-la, jè 'ndse mik'en kixan-ko ìjngoò k'a chjoón-la 'ndse nga s'e-la ixti xi tje ts'e 'ndse." 25 Kis'e xó jngoò k'a xita ijndé xi itoò komà 'ndse. Jè xi síjna ítjòn chixàn,

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

tanga k'e nga k'en, mìkiì kis'e-la ixti koa jè 'ndse xi ma jò-ne tsibìjnako jè chjoón ka'àn. 26 K'oaá ti komàt'in jè 'ndse xi ma jò-ne ko xi ma jàn-ne skanda komà itoò. Nijngoò xi kis'e-la ixti. 27 Xi jyehet'aà-ne, k'en jè chjoón. 28 K'e nga tsà kjoaáya ìjngoò k'a-la mik'en, ¿ñá-laá nga itoò 'ndse xi koma chjoón-la? Nga jñà chixàn-ko nga itoò.

29 K'eé kitsò-la Jesús:

—Jñò, maskáya-nò koi-né nga mìkiì 'yaà kó s'ín tíchja Xojon-la Nainá ko nga'ñó xi tjín-la Nainá. 30 K'e nga kjoaáya ìjngoò k'a-la mik'en, íchjín, íchjá, mì ti kiì kixan-ne. K'oaá s'ín s'e koni jñà àkjale xi títsajna ngajmiì xi ts'e Nainá. 31 Jè kjoa nga faáya ìjngoò k'a-la mik'en, ¿a kj'eè bìxkejñoò Xojon-la Nainá nga jè sobà Nainá xi kitsò: 32 "'An-ná xi Nainá tsò-na Abraham, Isaac ko Jacob"? ¡Jñà xi jye k'en, mìtsà Nainá tsò-la xi Nainá; tà jñà xi títsajnakon xi Nainá tsò-la! [Nga it'aà ts'e Nainá, títsajnakon xita koi.]

33 Jñà xita naxandá, k'e nga kiì'nchré 'én koi, tà kjòxkón-la koni s'ín tsakóya Jesús.

Jè kjotíxoma-la Nainá xi tíjna ítjòn

(Marcos 12:28-34)

34 Jñà xita fariseo k'e nga kiì'nchré nga Jesús kisìkítsajnajyò jñà xita saduceo, tsibíxkóya xíkjín. 35 Jngoò xi xita ts'e, xi chjine xojon-la kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés, mejèn-la skót'aà Jesús nga skónachan-la. Kiskònangui-la, kitsò-la:

36 —Maestro, ¿ñá-laá kjotíxoma xi ìsa tíjna ítjòn nga yije kjotíxoma ts'e Moisés?

37 Jesús kitsò-la:

—"Titsjachi Na'èn-ná xi Nainá 'mì-la, nga ko inima-lè ko kjohítsjeèn-lè ko nga tijnakoin." 38 Jè kjotíxoma xi ìsa 'ñó tjín ko xi tíjna ítjòn. 39 Jè xi ma-ne jò, k'oaá ti tsò-ne: "Titsjachi xita xinguii xi i'nga koni tsà ti yijo tsiji-nè." 40 Jñà títsajna ítjòn jñà kjotíxoma koi. Yaá bitjokàt'aà kóhotjín kjotíxoma xi i'nga xi ts'e Moisés ko xi ts'e xita xi kiìchja ngajo-la Nainá.

Ñánda kitjen-la Cristo [xita xi xó kisìkasén-ne Nainá]

(Marcos 12:35-37; Lucas 20:41-44)

41 Tà kó yaá títsajna jñà xita fariseo. Jesús kiskònangui-la, kitsò-la:

42 —¿Jñò, kó bixón it'aà ts'e Cristo [jè xita xi xó siìkasén-ne
Nainá]? ¿Ñánda kitjen-la?
Jñà xita fariseo kitsò:
—Yaá kjinchrobàt'aà-ne tje-la xitaxá ítjòn David [nga jè kíjna
ngajo-la].
43 K'eé kitsò Jesús:
—Tanga jè David k'e nga kiìchja nga ko nga'ñó-la Inima
Tsjeè-la Nainá, kitsò it'aà ts'e Cristo: "Jè otíxoma-na." K'oaá
s'ín kiìchja David:
44 Jè Nainá kitsò-la jè xi otíxoma-na:
"Tijnat'aà-ná i kixi-na
skanda k'e nga sìkítsajnanguia ndsokoiì
jñà xi kondra-lè nga 'an jye kisìkijne-la."
45 Jè David, tsà kos'ín kitsò-la Cristo [jè xita xi xó síkasén-ne
Nainá], ¿kó s'ín tjín-ne nga ya nchrobát'aà-ne tje-la xitaxá
ítjòn David?
46 Nijngoò xi koma-la nga kisìkátji-ne 'én koi. Tjen-ne
nachrjein koi, mì ti yá xi kjò'ñó-ne ikon nga kiskònangui ìsa-la
'én xi kj'eií.

Kiís'ín kiìchja Jesús it'aà ts'e xita fariseo
ko xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá
(Marcos 12:38-40; Lucas 11:37-54; 20:45-47)

23 1 Xi komà iskan kitsò-la Jesús jñà xita xi kjìn ma-ne
ko xita xi kota'yàt'aà-la:
2 —Jñà xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskìì Moisés
ko jñà xita fariseo tjín-la xá nga okóya kjotíxoma-la Nainá xi
kiskìì Moisés. 3 Tiná'yaà yije-là koni s'ín okóya-nò. Tanga mìkìì
k'oa 'nè koni s'ín jñà xita koi. Kj'eií tsò ko kj'eií s'ín. 4 Jñà xita
koi bínè-la xita xi kj'eií kjotíxoma-la xi 'ñó 'in tjín koni tsà
ch'á i'í sík'a xi mìkìì k'a-la; koa jñà xita xi okóya kjotíxoma,
ni itsé síchját'aà-la jñà xita nga siìkitasòn kjotíxoma-la. 5 Koni
s'ín s'ín yije kjoa koi, tà jè-né nga mejèn-la nga ìsa ndaà skoe
xita. Jè Xojon-la Nainá xi ót'aà tjen-la ko chrja-la, ìsaá ìì s'ín;
koa jè nikje xi ókjá, ìsaá ndojò kjoàn s'ín lixto xi títjòn-la
nikje-la, tà jè xi mejèn-la nga okó yijo-la nga tsò nga xita
tsjeè-la Nainá-né. 6 Mejèn-la nga jñà kítsat'aà ítjòn ímixa
k'e nga kjèn xita ñánda tjín s'eí ko ya ni'ya ingo sinagoga
mejèn-la nga jñà kítsanè íxile xi jncha ítjòn. 7 Tikoaá mejèn-la

nga skoe̲xkón xi̲ta̲ xi kj'ei̲í, ndaà si̲ìxat'aà ya̲ ndi̲tsi̲n; ki̲tso̲-la̲:
“Maestro, Maestro.”
8 ’Ta̲nga jñò, mìkiì bii'nde nga “Maestro” ki̲tso̲-nò xi̲ta̲;
ngats'ioò jñò, 'ndsè chibàko̲o xinguio̲o; tà jngoò ma xi
Maestro-nò, jè Cristo [xi̲ta̲ xi xó kisìkasén-ne Nainá]. 9 Ni̲jngoò
xi “Na̲'èn” 'mì-là i̲ i̲t'aà nangui; tà jngoò ma xi Na̲'èn-nò xi
tíjna ngajmiì. 10 Koa̲ ni̲ yá xi xi̲ta̲ sko̲-la̲ ki̲tso̲-nò; ta̲jngoò Cristo
xi sko̲-la̲ tíjna-nò. 11 Jè xi 'ñó 'nga síkíjna yijo-la̲ i̲t'aà tsa̲jòn,
jè-né xi si̲ìxá-la̲ xi̲ta̲ xi i'nga. 12 Jè xi 'nga síkíjna yijo-la̲, ìsa̲á
nangui kíjna nga ko̲ma i̲skan; ko̲ jè xi nangui síkíjna yijo-la̲,
ìsa̲á 'nga kíjna nga ko̲ma i̲skan.
13 ’¡Ima̲ xó-nò jñò, xi̲ta̲ xi okoòya kjo̲tíxoma-la̲ Nainá xi kiskiì
Moisés, ko̲ jñò xi xi̲ta̲ fariseo, xi̲ta̲ xi jò i̲sén tjín-nò! Bíchjoà-là
ndi̲yá-la̲ ngajmiì jñà xi̲ta̲ xi mejèn-la̲ fahas'en ya̲ ñánda nga
tíhotíxoma Nainá. Jñò, mìkiì bitjaàs'en-jñoò ko̲ mìkiì bii'nde-là
xi kj'ei̲í xi̲ta̲ nga fahas'en-jiìn.
14 ’¡Ima̲ xó-nò jñò, xi̲ta̲ xi okoòya kjo̲tíxoma-la̲ Nainá, ko̲ jñò
xi xi̲ta̲ fariseo, xi̲ta̲ xi jò i̲sén tjín-nò! Chja̲à'an-là ni'ya-la̲ íchjín
ka'àn xi jye k'en x'i̲n-la̲; i̲kjoàn 'ñó ndojò onguíko̲o o̲chikon-nò
nga mejèn-nò nga bitsa̲jna'ma nga mì jcha̲-nò mé kjoa̲ xi 'nè.
Koií kjoa̲-la̲ ìsa̲á tse kjo̲'in s'e̲-nò.
15 ’¡Ima̲ xó-nò jñò, xi̲ta̲ xi okoòya kjo̲tíxoma-la̲ Nainá, ko̲ jñò
xi xi̲ta̲ fariseo, xi̲ta̲ xi jò i̲sén tjín-nò! Bitjaàsòn yije i̲sò'nde ko̲
ndáchikon nga nokjoà-là na̲s'ín tà jngoò xi̲ta̲ nga ya̲ fìt'aà-nò.
Ko̲ k'e̲ nga jye bitasòn-nò xi̲ta̲ jè, jò k'a o̲kji ok'ìn-la̲ koni jñò
nga s'e̲-la̲ kjo̲'in ya̲ ñánda títì ni'ín ts'e̲ i̲'nde kjo̲'in.
16 ’¡Ima̲-xó-nò jñò, xi̲ta̲ xi mìkiì tsejèn-nò nga mejèn-nò
okoò-là ndi̲yá xi̲ta̲ xi kj'ei̲í! Bixón-nó: “Tsà jngoò xi̲ta̲ xi tsjá
'én-la̲ xi i̲t'aà ts'e̲ i̲ngo̲, mìtsà mé-ne. Ta̲nga tsà jngoò xi̲ta̲ tsjá
'én-la̲ xi i̲t'aà ts'e̲ tsojmì chjí xi oro ts'e̲ i̲ngo̲, koií xi kjo̲'ñó
ki̲tasòn 'én-la̲.” 17 ¡Jñò xi xi̲ta̲ tòndo̲ ko̲ xi̲ta̲ xka̲n 'mì-nò!
¿Ña̲-la̲á xi ìsa̲ ndaà tjín? ¿A jñà tsojmì chjí xi oro a xi jè i̲ngo̲ xi
síchikon-t'in tsojmì chjí? 18 Jñò k'oa̲á ti̲ bixón: “Tsà jngoò xi̲ta̲
tsjá 'én-la̲ nga ki̲tso̲: Tíbeè i̲'nde tsjeè ñánda binchasòn kjo̲tjò
xi tsjá-la̲ Nainá, jñà xi̲ta̲ mìkiì kjo̲'ñó ki̲tasòn 'én-la̲. Ta̲nga tsà
tsjá 'én-la̲ xi i̲t'aà ts'e̲ tsojmì xi ya̲ títsa̲jnasòn jè i̲'nde tsjeè, jè
xi o̲kixi̲ nga kjo̲'ñó ki̲tasòn.” 19 ¡Jñò xi xi̲ta̲ tòndo̲ ko̲ xi̲ta̲ xka̲n
'mì-nò! ¿Ña̲-la̲á xi ìsa̲ ndaà tjín? ¿A jñà tsojmì xi tjín-sòn ya̲
i̲'nde tsjeè a xi jè i̲'nde tsjeè xi síchikon-t'in tsojmì? 20 Jè xi

tsjá 'én-la xi it'aà ts'e i'nde tsjeè, tikoaá tsjá 'én-la xi it'aà ts'e ngayije tsojmì xi ya tjín-sòn ya i'nde tsjeè. 21 Jè xi tsjá 'én-la it'aà ts'e ingo mìtsà tà jè it'aà ts'e ingo tsjá, tikoaá tsjá 'én-la xi it'aà ts'e Nainá xi ya tíjna. 22 Jè xi tsjá 'én-la it'aà ts'e ngajmìì, tsjá 'én-la xi it'aà ts'e íxile kjotíxoma-la Nainá; tikoaá tsjá 'én-la xi it'aà ts'e Nainá xi ya tíjnasòn íxile.

23 '¡Ima xó-nò jñò, xita xi okoòya kjotíxoma-la Nainá, ko jñò xi xita fariseo, xita xi jò isén tjín-nò! Nga ma-nò 'bìì-là Nainá xi teya oko-la ts'e xka menta ko xka anís ko xka comino; tanga mìkiì nìkitasòn jè kjotíxoma xi ìsa 'ñó mochjeén koni jè kjoa kixi, kjoahimatakòn ko jè kjoa nga kixi kàtakjeiín-nò it'aà ts'e Nainá. Koií kjoa xi 'ñó mochjeén nga kitasòn; tikoaá mochjeén-né nga kitasòn jñà kjoa xi i'nga. 24 ¡Jñò, xita xi mìkiì tsejèn-nò nga mejèn-nò okoò-là ndiyá xita xi kj'eií, jñò, nìkjaànguioò natse nga majìn-nò nga chíjeèn cho xi tjé, tanga mìkiì 'yaà k'e nga chíjeèn cho ch'á xi 'mì camello!

25 '¡Ima xó-nò jñò, xita xi okoòya kjotíxoma-la Nainá, ko jñò xi xita fariseo, xita xi jò isén tjín-nò! Onìjnoò chitsín-nò ko chroba-nò ya isò'nga-la tanga ya iya-la kitseè tsojmì xi nìchijé ko nga tse mejèn-nò. 26 Jñò xi xita fariseo 'mì-nò, xi mìkiì tsejèn-nò. Ítjòn taníya chitsín-nò ko chroba-nò ya iya-la, mé-ne nga kotsjeè-ne isò'nga-la.

27 '¡Ima xó-nò jñò, xita xi okoòya kjotíxoma-la Nainá, ko jñò xi xita fariseo, xita xi jò isén tjín-nò! K'oaá titsjoò koni kjoàn chrjó-la mik'en xi kitsiìnga isò'nga-la. Ndaà kjoàn, tanga ya iya-la kitseè nindaà-la mik'en ko ngats'iì tsojmì xi ch'o kjoàn. 28 Jñò, k'oaá s'ín 'nè nga nguixkon xita, xita ndaà-nò; tanga ijiìn inima-nò kitseè kjoa xi jò isén tjín-la ko kjoa nga ch'o 'nè.

29 '¡Ima xó-nò jñò, xita xi okoòya kjotíxoma-la Nainá, ko jñò xi xita fariseo, xita xi jò isén tjín-nò! Bìndaà chrjó-la mik'en ts'e xita xi kiìchja ngajo-la Nainá ko nìkiìnga chrjó-la xi xita kixi komà. 30 Ikjoàn bixón: "Tsà jñá-la-ná xi titsajnakoaán jè nachrjein-la xita jchínga-ná mì-la kiì kinìchját'aà-lá xita jchínga-ná nga kisìk'en jñà xita xi kiìchja ngajo-la Nainá." 31 K'oaá s'ín 'ya-la nga tijñò 'ya-nò yijo-nò nga ixti-la maá xita xi kisìk'en xita xi kiìchja ngajo-la Nainá. 32 Jñò, koni s'ín tsibíts'ia xita jchínga-nò, jngoò k'a tikitasòn yije kjoa.

33 'Jñò, k'oaá ngaya-la koni ye, nga ya tjen-nò it'aà ts'e ye. Mìkiì kojno-nò i'nde ts'e kjo'in. 34 K'oií kjoa-la, 'an sìkasén-nò

xi̱ta̱ xi ki̱chja̱ ngajo-la̱ Nainá, xi̱ta̱ xi tjín-la̱ kjoa̱chji̱ne̱ ko̱ xi ko̱kòya kjo̱tíxoma. Ta̱nga jñò, tjín xi si̱k'eèn, tjín xi kjòt'aà krò koa̱ tjín xi ki̱xkàn-ko̱o ya̱ i̱ya ni'ya i̱ngo̱ sinagoga; koa̱ ko̱nguítji̱ngui kondra̱-là xi̱ta̱ koi nga xki̱ xi ján na̱xa̱ndá. 35 Jñò ska̱nè yije-nò kjo̱'in jè jní xi kixíxteèn ts'e̱ xi̱ta̱ ndaà xi k'en, mats'ia̱ko̱-ne Abel, xi̱ta̱ kixi̱ xi k'en ítjòn, skanda jè Zacarías, ki'ndí-la Berequías, jè xi kisìk'en xi̱ta̱ tsa̱jòn ya̱ i̱'nde jngoò osen-la̱ ñánda tíjna Ni'ya Tsjeè-la̱ Nainá ko̱ ñánda binchásòn kjo̱tjò xi tsjá-la̱ Nainá jñà xi̱ta̱. 36 O̱kixi̱í xi xan-nò, ngats'iì kjoa̱ koi, jñà ska̱nè-la̱ kjo̱'in jñà xi̱ta̱ xi tjín i̱'ndei̱.

Mé kjoa̱-ne nga ko̱s'ín kiìchja̱ko̱-ne Jesús xi̱ta̱ na̱xa̱ndá Jerusalén

(Lucas 13:34-35)

37 '¡Jñò xi xi̱ta̱ na̱xa̱ndá Jerusalén tsa̱jòn xi nìk'eèn xi̱ta̱ xi chja̱ ngajo-la̱ Nainá ko̱ bìnè nda̱jo̱ jñà xi̱ta̱ xi Nainá síkasén-nò! ¡Kjìn k'a kjòmejèn-na nga tsibíxkóya xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-nò, koni s'ín xa̱'nda̱ nga bíngui jnga̱á-la̱ jñà i̱xti-la̱; ta̱nga jñò, mìkiì kòkjeiín-nò! 38 Chítsejèn-là ni'ya-nò nga jye tsjiìn-takòn Nainá. 39 K'oa̱á xán-nò mats'ia̱-ne na̱chrjein i̱'ndei̱ mì ti̱ kiì jcha̱xkoòn-ná skanda k'e̱ nga jè na̱chrjein nga kixón: "¡Mé ta ndaà-la̱ jè xi nchrobá ngajo-la̱ Nainá!"

K'e̱ nga kiìchja̱ Jesús i̱t'aà ts'e̱ i̱ngo̱ kó s'ín tjínè-la̱ nga ki̱xo̱ña

(Marcos 13:1-2; Lucas 21:5-6)

24 1 Jesús k'e̱ nga jye itjo-ne i̱ngo̱ ítjòn, jyeé tífì nga ijchò kinchat'aà chrañà-la̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱. I̱kjoàn tsakó-la̱ jè i̱ngo̱ ítjòn ko̱ ni'ya xi tjín-la̱. 2 Jesús kitsò-la̱:

—¿A titsa̱chìtsejèn-là ngats'iì ni'ya koi? O̱kixi̱í xi xan-nò, nì ti̱ jngoò nda̱jo̱ si̱yijòsòn-la̱ xíkjín. Ki̱xo̱ña yije-né kóho̱tjín.

Seña xi s'e̱ k'e̱ nga nchrobá ma chrañà nga kjoe̱het'aà i̱sò'nde

(Marcos 13:3-23; Lucas 21:7-24; 17:22-24)

3 Jesús, k'e̱ nga tíjna ya̱ nindoò Yá Olivo, ijchò kinchat'aà-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ nga kiskònanguit'aàxìn-la̱ kitsò-la̱:

—Koa̱tìn-náje̱n, ¿mé na̱chrjein-ne nga o̱ko̱ma kjoa̱ koi? ¿Mé seña xi s'e̱ k'e̱ nga kjoi̱i ìjngoò k'a ko̱ k'e̱ nga kjoe̱het'aà i̱sò'nde?

4 K'e̱é kitsò-la̱ Jesús:

—Tikindaa yijo-nò nga mì yá xita xi skónachan-nò. 5 Kjìn xita kjoií xi 'ín ts'an siìkjeén; kitso: "'An-ná xi Cristo, [nga 'aán kisìkasén-na Nainá]"; koa kjìn xita skónachan-la. 6 S'e kjojchán ñánda chrañàt'aà ko tikoa kiná'ya-la kjoa ts'e kjojchán ñánda kjiìn i'nde, tanga jñò, kì tsakjoòn-jèn. Xó k'oaá koma-ne. Tanga kj'eè tsà isò'nde tífehet'aà. 7 Naxandá skaàn-kjoò xi kj'eií naxandá. Koa xitaxá koiìts'ia nga skaàn-kjoòko xitaxá xi kj'eií naxandá. S'e kjinchrá, s'e ch'in, ko k'oa ch'ón nga xki xi ján i'nde. 8 Ngats'iì kjoa koi, tà jè xi sa tímats'iako kjo'in.

9 'Jñà xita skinìt'aà-nò ts'e xitaxá nga tsjá-nò kjo'in; siìk'en-nò. Ngats'iì xita isò'nde kojtikeè-nò koií kjoa-la nga 'an onguít'aà-ná. 10 Jè nachrjein koi, kjìn koma xi mì kiì ti kokjeiín-la it'aà ts'an. Tijñà koótjinè-ne xíkjín xita ko tsjénguikeè xíkjín. 11 Kjìn xita s'e xi xita ndiso xi kitso nga Nainá chja ngajo-la. Tikoaá kjìn xita skónachan-la. 12 Ndaà jchán s'e kjoats'en; skanda mì ti kiì kotsjakeè-ne xíkjín xita. 13 Tanga jè xi kixi kíjnako kjoa xi mokjeiín-la skanda k'e nga kjoehet'aà-ne kjoa, jè xi kitjokàjiìn kjo'in. 14 Koa jè 'én ndaà-la Nainá koni s'ín otíxoma Nainá, kobísòn yije-né nga tíjtsa isò'nde mé-ne nga kji'nchré-ne ngats'iì xita naxandá; ikjoàn k'eé kjoehet'aà isò'nde.

15 'K'e nga jchaa nga 'ñó ch'o tíma ya I'nde Tsjeè-la Nainá, koií kjoa tíbitasòn koni s'ín kiskiì Daniel, xita xi kiìchja ngajo-la Nainá. (Kàtasijiìn-la jñà xita xi bíxke xojon jé.) 16 Jñò, k'e nga jchaa kjoa koi, jñà xita xi títsajna Judea, kàtanga, kàtjì ñánda nindoò choòn. 17 Jè xi tíjnasò'nga ni'ya-la, kì ti kiì fahas'en-ne ni'ya nga skoé tsojmì-la. 18 Jè xi tísíxájiìn nangui-la, kì ti kì nchrobá-ne nga nchrohókjá nikje-la. 19 ¡Ima xó-ne jñà íchjín xi ki'ndí 'ya ko xi ixti xó nchisíkaki jñà nachrjein koi! 20 Tijét'aà-là Nainá mé-ne nga mì k'eé kiyó-nò k'e nga nachrjein-la cho 'nchán ko k'e nga nachrjein nìkjáya. 21 Jñà nachrjein koi, tseé kjo'in s'e; kj'eè kiì k'oa ma skanda tjen-ne nga kisindaà isò'nde. Koa mì ti kiì okoma-ne nga koma iskan. 22 Tsà mì k'oaá kitso Nainá nga ìsa chiba nachrjein s'e kjo'in nijngoò xita kitjokàjiìn kjo'in. Tanga koií kjoa-la jñà xita xi xó jaàjiìn-ne Nainá, ìsa chiba nachrjein s'e kjo'in.

23 'K'e nga tsà yá xita xi kitso-nò: "¡Chítsejèn-là ií tíjna Cristo [xita xi xó kisìkasén-ne Nainá]!", o tsà kitso-nò: "¡Ján tíjna ján!", kì kiì mokjeiín-nò. 24 Kjoií xita ndiso xi Cristo

kitso-la yijo-la, tikoaá kjoií xita xi koa ti kitso nga jñà xi chja ngajo-la Nainá. K'oaá tis'ín kokò seña ko kjoxkón xi ndaà tjín nga skónachan. Skanda jñà xita xi jye jaàjiìn Nainá mejèn skónachan-la tsà kokjeiín-la. 25 Kangui nachrjeiín tìbenojmíya yije-nò kjoa xi koma iskan. 26 Tsà yá xita xi kitso-nò: "¡Chítsejèn-là yaá tíjna Cristo ya i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixì choòn!", kì kiì onguió; ko tsà kitso-nò: "¡Yaá tíjnaya inga ni'ya!", tikoaá kì kiì mokjeiín-nò. 27 Koni ma ni'ín ch'on k'e nga ote ñánda bitjokàtji-ne ts'oí skanda ñánda okaàtjì-ne, k'oaá s'ín koma k'e nga kjoiaa ìjngoò k'a xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na. 28 Ya ñánda kijna mik'en, yaá kítsajnajtín jñà líké.

Mé xi koma k'e nga kjoií ìjngoò k'a Ki'ndí-la Xita

(Marcos 13:24-37; Lucas 21:25-33; 17:26-30, 34-36)

29 'Tijè-ne nachrjein, k'e nga kjoehet'aà kjo'in koi, jè ts'oí, mì ti kiì siìhiseèn-ne, kojñò-né, mì ti kiì kotsjè-ne ndobá-la. Tikoaá jè sá, mì ti kiì siìhiseèn-ne. Ni'ño xi tjín ngajmiì, kixongui-né. Jñà nga'ñó xi tjín ngajmiì kitiya yijeé-la. 30 Ikjoàn skoe xita ján ngajmiì seña-na xi Ki'ndí-la Xita 'mì-na. Ngats'iì naxandá xi tjín i isò'nde, jñà xita skindàya-né nga 'ñó tsakjón. Koa skoe-na xita xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na nga kjinchrobàjñaà ijiìn ifi xi tjín ngajmiì; tse nga'ñó ko kjoajeya kjoiikoaa. 31 Siìkasén àkjale-na nga 'ñó siìkjindáya chrjo nga koiìxkóya xita-na xi 'an xó jaàjiìn-na nga ñijòn chrjangui-la isò'nde, nga jngoò ìjngoò ngobà-la isò'nde.

32 'Chíta'yàkoò jè yá-la toò iko mé xi okóya-ná; k'e nga ma kíndíya chrja-la, ikjoàn bíjts'én xka-la, tíjiìn-nò nga jye nchrobá machrañà chon ndobá. 33 K'oaá tis'ín tjín, k'e nga jchaa nga k'oas'ín tíma kjoa koi, kàtasijiìn-nò nga 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na jyeé nitòn kjoiaa, k'oaá ngaya-la koni tsà jye tìjna chrañà xotjoa-la ni'ya. 34 Okixií xi xan-nò, k'oaá s'ín kitasòn yije kjoa koi, k'e nga tikj'eè biyaà xita xi tjín nachrjein i'ndei. 35 Jè ngajmiì ko isò'nde kjoehet'aà-né, tanga jñà 'én-na mìkiì kjoehet'aà; kitasòn-né.

36 'Tanga k'e nga okoma, mì yá xi tíjiìn-la mé nachrjein-ne ko mé hora-ne; ni jñà àkjale xi tjín ngajmiì, ko ni jè Ki'ndí-la Nainá tíjiìn-la; tajngoò Nainá xi Na'èn-ná tíjiìn-la.

37 'Koni s'ín komà nachrjein-la Noé, k'oaá tis'ín koma k'e nga kjoiaa ìjngoò k'a 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na. 38 Jñà

nạchrjein koi, k'ẹ nga tịkj'eè 'ba jtsí xkón, jñà xịtạ xi tjín k'ẹ-ne, nchikjèn, nchi'biì, nchibixan íchjá kọ íchjín skanda k'ẹ nga jè nạchrjein nga jahas'en ni'ya chitso jè Noé. 39 Xịtạ xi tjín koi nạchrjein, mìkiì tíjiìn-lạ mé xi kọma skanda k'ẹ nga j'iì jtsí xkón xi kiìchrjoakọ nandá ngats'iì xịtạ. K'oạá tịs'ín kọma k'ẹ nga kjoiạa ìjngoò k'a 'ạn xi Ki'ndí-lạ Xịtạ xan-lạ yijo-nạ. 40 Jè nạchrjein k'ẹ nga 'ạn xi kjoiạa, jò xịtạ xi nchisíxá ján ịjiìn ijñá, jngoò tjámiìtjẹn, xi ìjngoò sịjna-né. 41 Jò íchjín nchat'aà natsí xi nchi'o nạ'yọ, jngoò tjámiìtjẹn, xi ìjngoò sịjna-né.

42 'Titsạjnakoòn nga mìkiì 'yaà mé nạchrjein-ne kọ mé hora-ne nga kjoiạa 'ạn xi Nainá 'mì-na. 43 Kàtasijiìn-nò, tsà jngoò nei-lạ ni'ya sịjiìn-lạ mé hora-ne k'ẹ nga jñò kjoịí xịtạ chijé nga sịìchijé-lạ, sịìkindạá ni'ya-lạ; mìkiì tsjá'nde nga kọchijé-lạ. 44 Jñò, tịkoạá titsạjnandaà; ngạ 'ạn xi Ki'ndí-lạ Xịtạ xan-lạ yijo-nạ, k'ẹé kjoiạa ìjngoò k'a k'ẹ nga jñò mìkiì titsạchiñà.

Chị'nda xi ndaà s'ín kọ xi ch'o s'ín

(Lucas 12:41-48)

45 '¿Yá-ne xi chị'nda kixị xi tjín-lạ kjoạchjịnẹ? Jè nei-lạ sịìkíjna'nda jñà chị'nda-lạ xi i'nga xi yạ síxá ni'ya-lạ mé-ne nga k'ẹ kịjchò chịbạ-lạ, sịìkjèn chị'nda xíkjín. 46 Mé tà ndaà-lạ jè chị'nda xi k'oạs'ín ndaà tísíkitasòn k'ẹ nga kjoịí-ne nei-lạ. 47 Xi ọkixịí xi xan-nò, nei-lạ chị'nda jè, jè sịìkíjna'nda yije tsojmì xi tjín-lạ. 48 Tạnga tsà jè chị'nda ts'ẹn kịtsọ nga kọòkọ inịmạ-lạ: "Nei-nạ, kjìn nạchrjein kọchrjein-lạ nga kjoịí-ne." 49 Ịkjoàn koịìts'iạ nga skạàn-kọ chị'nda xíkjín, koạ kọkjẹn-kọ kọ skoíkọ xịtạ ch'ị. 50 Chị'nda jè, kjoịí-ne nei-lạ jè nạchrjein kọ jè hora k'ẹ nga mìkiì tíkoña-lạ. 51 'Ñó tse kjọ'in tsjá-lạ. Tà ngásòn ọkji kjọ'in tsjá-lạ koni jñà xịtạ xi jò ịsén tjín-lạ. Ịkjoàn skịndàya kọ sịìjts'iìn nị'ñọ.

Kjoạ xi mangásòn ts'ẹ ịxti íchjín xi te ma-ne

25 1 'Jè nạchrjein k'ẹ nga kọtìxoma jè xi ngạjmiì nchrobá-ne, k'oạá s'ín kọma koni komàt'in jñà ịxti íchjín xi te ma-ne. Kiskoé ni'ín lámpara-lạ xi ts'ẹ asìtị. Kiìkoña-lạ jè xịtạ xi bixan. 2 'Òn ma-ne ịxti íchjín xi tjín-lạ kjọhítsjeèn koạ 'òn ma-ne xi tsjìn-lạ kjọhítsjeèn. 3 Jñà ịxti íchjín xi tsjìn-lạ kjọhítsjeèn kiskoé lámpara-lạ tạnga mìkiì

ts'a-la asìti. 4 Koa jñà ixti íchjín xi jye tíjiìn-la ts'a nomìta asìti-la ko lámpara-la. 5 Jè xita xi tíbixan, mìkiì xátí j'iì, koa kjònijñá-la ngats'iì ixti íchjín; tsohofè í'ñó. 6 K'e nga ijchò osen nitjen, 'ñó kiìchja jñà xita, kitsò: "Jye nchrobá jè xita xi bixan. Tìtjoo ni'ya, tanguíchjaà indiaà." 7 Ngats'iì ixti íchjín tsasítjen, koa tsibítsajnandaà lámpara-la. 8 Jñà xi 'òn ma-ne xi tsjìn-la kjohítsjeèn kitsò-la jñà xi tjín-la: "Tjiì itsé-nájen asìti-nò. Jè ni'ín-najen jye tíbits'o." 9 Tanga jñà ixti íchjín xi tjín-la kjohítsjeèn, kitsò-la: "Mìkiì koma, mìkiì kichóya-la tsajen. Tanguí kindá ñánda satíjna." 10 Tanga jñà ixti íchjín xi tsjìn-la kjohítsjeèn k'e nga kiì katse asìti-la, k'eé j'iì xita xi bixan. Koa jñà ixti íchjín xi 'òn ma-ne xi títsandaà nga títì lámpara-la, jahas'en ko jè xita xi bixan ya ni'ya ñánda tjín s'eí. Ikjoàn kisìchjoà xotjoa-la ni'ya. 11 Koma iskan j'iì-ne jñà ixti íchjín xi nguì 'òn ma. Kitsò: "Na'èn, Na'èn, chíx'a-nájen ni'ya." 12 Tanga jè xita xi bixan, tà kitsò-la: "Okixií xi xan-nò, mìkiì bexkon-nò yá-nò jñò."

13 Jesús kitsò-ìsa:

—Jñò, titsajnandaà, nga mìkiì 'yaà mé nachrjein-ne koa mé hora-ne nga kjoiaa 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na.

Kjoa xi mangásòn ts'e ton xi kitjoé-la jñà chi'nda

14 'Jè nachrjein k'e nga kotìxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne, k'oaá ti ngaya-la koni tsà jngoò xita xi tjín-la chi'nda. Kjiìn i'nde tífì. Kiìchja-la chi'nda-la; kisìngatsja ton-la nga jngoò ìjngoò nga kàtasíkinda.

15 'Jngoò chi'nda xi kitsjaà-la 'òn jmiì ton oro; xi ìjngoò jò jmiì kitsjaà-la; xi ma-ne jàn jngoò jmiì kitsjaà-la. K'oaá s'ín kitsjaà-la koni s'ín koma-la nga siìxáko nga jngoò ìjngoò. Ikjoàn kiì jè nei-la xá ñánda i'nde kjiìn. 16 Jè chi'nda xi kitjoé-la 'òn jmiì, kisìxáko ton xi kitjoé-la koa nguì okji kisìkijnesòn. 17 Ko jè chi'nda xi jò jmiì kitjoé-la, k'oaá ti kis'iìn, tikoa nguì jò jmiì kisìkijnesòn. 18 Tanga jè chi'nda xi kitjoé-la jngoò jmiì, tà tsibíjna'ma-né ton xi kitsjaà-la nei-la. Yaá tsibíjnajiìn it'aà nangui.

19 'K'e nga jye kjòtseé kiì nei-la chi'nda koi, j'iì ìjngoò k'a-ne; kis'iìn-la kinda jè ton xi kitsjaà-la. 20 Ijchò jè xi kjòngatsja xi 'òn jmiì, koa nguì 'òn jmiì ijchòkosòn. Kitsò-la nei-la: "Na'èn, 'òn jmiì ton xi ji kinìngatsja-ná, koa nguì 'òn jmiì

kisìkijnesoàn.” 21 Jè nei-la̱ kitsò-la̱: “Ndaà tjín; ngaji̱, xi̱ta̱
ndaà-né. Ndaà kinìtasòn-ná na̱s'ín tà chiba to̱n kitsjaà-lè.
'An, ìsa̱á tse tsja ìsa̱-lè. Ti̱tjás'e̱n-jiìn nga ti̱tsjako̱-ná.” 22 Ikjoàn
ijchò jè chi̱'nda xi jò jmiì kjònga̱tsja, kitsò: “Na̱'èn, jò jmiì
to̱n kinìnga̱tsja-ná koa̱ nguì jò jmiì kisìkijnesoàn.” 23 Jè nei-la̱
kitsò-la̱: “Ndaà tjín; ngaji̱, xi̱ta̱ ndaà-né. Ndaà kinìtasòn-ná
na̱s'ín tà chiba to̱n kitsjaà-lè. 'An ìsa̱á tse tsja ìsa̱-lè.
Ti̱tjás'e̱n-jiìn nga ti̱tsjako̱-ná.” 24 Koa̱ k'e̱ nga ijchò jè chi̱'nda
xi jngoò jmiì kjònga̱tsja kitsò-la̱ nei-la̱: “Na̱'èn, bexkoón-lè
nga xi̱ta̱ jti takòn-né nga bìxkoí tsojmì xi mì ji̱ bìtji̱i, ko̱ bìxkoí
jñà xi mì ji̱ chíjndi̱i. 25 Koií kjoa̱-la̱ nga kitsakjòn-na nga
tsibìjna'ma to̱n-lè ya̱ i̱jiìn nangui. I̱ tíjna-ne to̱n-lè xi jngoò jmiì
kinìnga̱tsja-ná.” 26 Jè nei-la̱ kitsò-la̱: “¡Ngaji̱, chi̱'nda ch'o-né
koa̱ xi̱ta̱ ts'eè-né! Tsà jye tíjiìn-lè nga 'an bìxkoá ñánda mì
'an bìtje̱e ko̱ bìxkoá ñánda mì 'an kíjndia̱a. 27 Tsà ya̱ tsibìjni
to̱n-na̱ ya̱ banco mé-ne k'e̱ nga kjoi̱-na̱, tjoé-na̱ to̱n-na̱ ko̱
ki'ndí-la̱ to̱n xi ts'an.” 28 Ikjoàn kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱ xi ya̱ títsa̱jna:
“Chja̱à'an-là jè to̱n xi jngoò jmiì; jè tjiì-la̱ chi̱'nda xi te jmiì ma
ts'e̱. 29 Nga̱ jè xi tjín-la̱, k'oií ìsa̱-la̱ skanda tsatoó s'e̱-la̱, ta̱nga jè
xi tsjìn-la̱, skanda tjá'aán-la̱ mé xi chiba tjín-la̱. 30 Jè chi̱'nda xi
nì mé chjí-la̱, ti̱katje̱en ján ndi̱tsiaán ya̱ ñánda jñò choòn, ya̱á
ski̱ndàya ko̱ ya̱á si̱ijts'iìn ni̱'ño̱.”

K'e̱ nga jè Nainá koi̱ndaàjiìn-la̱ ngats'iì xi̱ta̱ i̱sò'nde

31 ’K'e̱ nga kjoia̱a ìjngoò k'a 'an xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱
yijo-na̱ koni jngoò xi̱ta̱xá ítjòn nga kjoi̱ikoa̱a kjoajeya-na̱,
ko̱ àkja̱le̱ tsjeè-na̱ xi títsa̱jnandiì-na̱, k'e̱é kótji̱nasoàn íxi̱le̱
ts'e̱ kjo̱tíxoma-na̱ xi 'ñó jeya tíjna. 32 Ngats'iì xi̱ta̱ xi tjín
i̱sò'nde, ya̱á ko̱xkóya nguixkoaàn; i̱kjoàn siìjòya koni s'ín
paxtò xi ko'ndà tíndsó nga ochrjekàjiìn orrè ko̱ tíndsó ska.
33 Jñà orrè, ya̱á kítsa̱jnat'aà kixi̱-na̱, koa̱ jñà tíndsó ska,
ya̱á kítsa̱jnat'aà ngaskón-na̱. 34 'An xi xi̱ta̱xá ítjòn 'mì-na̱
xán-la̱ jñà xi títsa̱jnat'aà kixi̱-na̱: “Nchrobá jñò xi Nainá
kisìchikon-t'in-nò; chjoé kjo̱ndaà xi tíjnandaà-la̱ Nainá skanda
k'e̱ nga kisindaà i̱sò'nde, nga ya̱ ki̱tsa̱jnaà ya̱ ñánda nga jè
tíhotíxoma. 35 K'e̱ nga kjòhojò-na, kits'iì-ná jñò xi tsoókje̱en;
k'e̱ nga kjòxíndá-na, kits'iì-ná nandá nga kits'ia̱a; k'e̱ nga
tsjìn-na i̱'nde ñánda sìkjáya, kits'iì'nde-ná ni'ya-nò. 36 K'e̱
nga tsjìn-na nikje xi ónakjá, jñò kits'iì-ná; k'e̱ nga kjòxk'én,

tsanguì nìkindạ-ná; k'ẹ nga ndạyá tsohótịjna'ya, tsanguì chìtsejèn-ná.” 37Koạ jñà xi xịtạ kixị skọnanguií-na, kịtsọ-na: “Nạ'èn, ¿kjé-né nga ki'ya-lèjẹn nga kjòhojò-lè, kọ kìts'iì-lèjẹn xi chichi?, o ¿kjé-né nga ki'ya-lèjẹn nga kjòxíndá-lè, kọ kìts'iì-lèjẹn nandá nga ki'yoì? 38¿Kjé-né nga ki'ya-lèjẹn nga tsjìn-lè ị'nde ñánda nìkjáyi, kọ kits'iì'nde-lèjẹn ni'ya-najẹn, nạs'ín mìkiì yaxkon-lèjẹn? ¿Kjé-né nga ki'ya-lèjẹn nga tsjìn-lè nikje xi chíkjeí, kọ kìts'iì-lèjẹn? 39¿Kjé-né nga ki'ya-lèjẹn nga kjòxk'ín, kọ tsanguì nìkindạ-lèjẹn?, o ¿kjé-né nga ki'ya-lèjẹn nga tina'yi ndạyá, kọ tsanguì chìtsejèn-lèjẹn?” 40'Ạn xi xịtạxá ítjòn 'mì-na xán-lạ: “Ọkixịí xi xan-nò, k'ẹ nga k'oạs'ín kinìkọ jngoò xịtạ xinguiạa nạs'ín tạkó 'ñó xịtạ ịmạ kji, 'ạán xi k'oạs'ín kinìkọ-ná.”

41'Ạn xi xịtạxá ítjòn 'mì-na xán-lạ jñà xịtạ xi títsạjna ngaskón-nạ: “Tịnchat'aàxìn-ná jñò xi kjọ'in tjínè-nò. Tanguió yạ ị'nde ñánda títì ni'ín xi mìkiì bits'o nịtạ kjé-ne, jè ị'nde xi tjíndaà ịt'aà ts'ẹ xịtạ neií kọ àkjạlẹ-lạ. 42K'ẹ nga kjòhojò-na, jñò, mìkiì kìts'iì-ná xi tsoókjẹen; k'ẹ nga kjòxíndá-na, mìkiì kìts'iì-ná nandá nga kits'iạa; 43k'ẹ nga tsjìn-na ị'nde ñánda sìkjáya, mìkiì kits'iì'nde-ná ni'ya-nò. K'ẹ nga tsjìn-na nikje xi ónakjá, jñò mìkiì kìts'iì-ná; k'ẹ nga kjòxk'én mìkiì tsà kinìkindạ-ná; k'ẹ nga ndạyá tsohótịjna'ya, mìkiì tsanguì chìtsejèn-ná.” 44Tịkoạá jñà xịtạ xi títsạjna ngaskón-nạ skọnangui-na, kịtsọ-na: “Nạ'èn, ¿kjé-né nga ki'ya-lèjẹn nga kjòhojò-lè, nga kjòxíndá-lè nga tsjìn-lè ị'nde ñánda nìkjáyi, nga tsjìn-lè nikje xi chíkjeí, nga kjòxk'ín, o k'ẹ nga tina'yi ndạyá kọ mìkiì kinìchját'aà-lèjẹn?” 45'Ạn xi xịtạxá ítjòn 'mì-na, xán-lạ: “Ọkixịí xi xan-nò, k'ẹ nga mìkiì k'oạs'ín kinìkọò jngoò xịtạ nạs'ín tạkó 'ñó ịmạ kji, 'ạán xi mìkiì k'oạs'ín kinìkọ-ná.” 46Jñà xịtạ ts'ẹn koi s'ẹé-lạ kjọ'in nịtạ kjé-ne, koạ jñà xi xịtạ kixị s'ẹé-la kjoạbinachon nịtạ kjé-ne.

Kiís'ín tsajoóya-ne xịtạ kondrạ-lạ Jesús nga tsọbạ'ñó

(Marcos 14:1-2; Lucas 22:1-2; Juan 11:45-53)

26 1Jesús k'ẹ nga jye kiìchjạ yije 'én koi kitsò-lạ xịtạ xi kota'yàt'aà-lạ:

2—Jñò, jye tíjiìn-nò nga tà jò nạchrjein chija ts'ẹ s'eí Paxkọ; 'ạn xi Ki'ndí-lạ Xịtạ xan-lạ yijo-nạ, yạá kọngạtsja ịt'aà ts'ẹ xịtạ nạxạndá nga kọòt'aà-na krò.

3 Nachrjein koi jñà xita skoo-la noo'mii, xita xi okóya
kjotíxoma-la Nainá xi kiskii Moisés ko xita jchínga-la jñà xita
judío, yaá chixoña ya ndits in ni'ya-la Caifás xi noo'mii ítjòn.
4 Yaá tsajoóya-ne kós'ín tsobà'ñó Jesús xi kjoa chijé, ikjoàn
siik'en. 5 Kitsò-la xíkjín:
—Mì nachrjein-la s'eí sik'eén nga mì kots'en jñà xita
naxandá.

Jngoò chjoón xi kisìkaàjno xkii jne skoo Jesús

(Marcos 14:3-9; Juan 12:1-8)

6 Jesús, k'e nga tíjna ján naxandá Betania, ya ni'ya-la
jngoò xita xi tsindojno chrjoa yijo-la nga sa ítjòn xi 'mì
Simón, 7 ijchò jngoò chjoón xi 'ya jngoò lamìta ndajo xi
'mì alabastro xi tjíya-la xkii jne, xi 'ñó chjí-la. K'e nga
tíjnat'aà ímixa Jesús, chjoón jè, tsibíxteèn-sòn skoo jè
xkii jne. 8 Jñà xita xi kota'yàt'aà-la Jesús k'e nga kijtseè,
kòjti-la, kitsò:
—¿Mé-ne nga kasíkits'ón-ne jè xkii jne? 9 Tsà kàsatíjna,
'ñó-là tse chjí-la koa jè ton-la komaá kochját'aà-la xita
ima.
10 Kii'nchré Jesús. K'eé kitsò-la:
—¿Mé-ne nìjti-là chjoón jè? Koni s'ín kasìko-na ndaà
kàs'ín. 11 Jñà xita ima kítsajnako kjit'aà-nò; tanga 'an
mì i tìjnako kjit'aà-nò. 12 Koni s'ín kasìko-na chjoón jè,
nga kàbíxteèn-jno xkii jne yijo-na, koií okàs'ín-ne nga
síkíjnandaà-na nga siìjñaà. 13 Okixií xi xan-nò, nita ñánda-ne
nga tíjtsa isò'nde nga kobísòn 'én ndaà-la Nainá, tikoaá
kobísòn-nè koni s'ín kasìko-na mé-ne nga siìkítsjeèn-ne xita
it'aà ts'e chjoón jè.

Kó kis'iìn Judas nga tsatíjna Jesús

(Marcos 14:10-11; Lucas 22:3-6)

14 Jè xi 'mì Judas Iscariote xi ya itjojiìn ts'e xita xi
tejò ma-ne xita-la Jesús, kiìkon jñà xita skoo-la noo'mii,
15 kitsò-la:
—¿Kó tjín ton k'oi-ná nga sìngatsja-nò Jesús?
Jñà xita skoo-la noo'mii, katé ixo ton chroba tsibíndaàjiìn-ne.
16 Judas, k'eé tsibíts'ia nga tsohótsji'nde-la kós'ín siìngatsja
Jesús.

Kiís'ín tsibíjna o̲kixi̲ Jesús k'e̲ nga tsakjèn-ko̲ xi̲ta̲-la̲ xi tejò ma-ne

(Marcos 14:12-25; Lucas 22:7-23; Juan 13:21-30; 1 Corintios 11:23-26)

17 Jè na̲chrjein xi mats'ia̲ ítjòn ts'e̲ s'eí k'e̲ nga kjèn i̲nchra̲jín xi tsjìn-la̲ na̲'yo̲ san jñà xi̲ta̲ judío, jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Jesús ijchòkon, kiskònangui-la̲, kitsò-la̲:

—¿Ñánda mejèn-lè nga onguí kíndaà-je̲n tsojmì xi chji̲ne̲é ts'e̲ s'eí Paxko̲?

18 Jesús kitsò-la̲:

—Tanguíchòn ni'ya-la̲ jngoò xi̲ta̲ ya̲ ijiìn na̲xa̲ndá. Ko̲t'ìn-là: "Jè maestro k'oa̲á tsò: Jyeé tíma chrañà na̲chrjein-na̲ nga ki̲yá. Ya̲á ni'ya-lè kjián kachrje s'eí Paxko̲ ko̲ xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-na."

19 Jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲, k'oa̲á s'ín kis'iìn koni s'ín kitsò-la̲ Jesús. Ya̲á tsibíndaà tsojmì xi ko̲kje̲n kjoa̲ ts'e̲ s'eí Paxko̲.

20 K'e̲ nga jye kòjñò, Jesús, tsibíjnat'aà ími̲xa̲ ko̲ xi̲ta̲-la̲ xi tejò ma-ne. 21 K'e̲ nga nchikjèn, Jesús kitsò-la̲:

—O̲kixi̲í xi xan-nò, jñò, i̲ tíjnajiìn jngoò-nò xi si̲ìnga̲tsja-na̲ i̲t'aà ts'e̲ xi̲ta̲ kondra̲-na̲.

22 Jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Jesús 'ñó kjòba-la̲ k'e̲ nga o̲kitsò. K'e̲é jngó jngó kiskònangui-la̲, kitsò-la̲:

—Na̲'èn, ¿a 'a̲n-ná?

23 Jesús kitsò-la̲:

—Jè xi kóngájiìn-ko̲-na chro̲ba̲, jé xi si̲ìnga̲tsja-na. 24 'A̲n xi Ki'ndí-la̲ Xi̲ta̲ xan-la̲ yijo-na̲, k'oa̲á s'ín ko̲mat'ian koni s'ín tíchja̲ Xo̲jo̲n-la̲ Nainá. ¡Tanga i̲ma̲ xó-ne jè xi̲ta̲ xi si̲ìnga̲tsja-na! Ìsa̲á-là ndaà komà tsà mìkiì kits'iìn xi̲ta̲ jè.

25 K'e̲é kiìchja̲ Judas, jè xi si̲ìnga̲tsja Jesús, kitsò:

—Maestro, ¿a 'a̲n-ná?

Jesús kitsò-la̲:

—Jon, ngaji̲-né.

26 K'e̲ nga nchikjèn, Jesús kiskoé i̲nchra̲jín, kiìchja̲t'aà-la̲ Nainá nga kisìchikon-t'in, kisìxkoa̲ya i̲kjoàn kitsjaà-la̲ xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲, kitsò-la̲:

—Chjoé, ti̲chioò, yijo-na̲ né.

27 I̲kjoàn kiskoé jngoò chi̲tsín, kitsjaà-la̲ kjo̲ndaà Nainá, k'e̲é kitsjaà-la̲ xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲. Kitsò-la̲:

—Ngats'ioò, t'io̲o jè xi tjíya chi̲tsín. 28 Jè-né xi jní-na̲ xi síkixi̲ya kjoa̲ xi̲tse̲ xi bìndaàjiìn-ko̲-nò. Jè jní-na̲ xíxteèn xi

kjo̱ndaà ts'e̱ kjìn xi̱ta̱ mé-ne nga jcha̱t'aà-la̱ jé-la̱. 29 K'oa̱á xán-nò, mì ti̱ kìì ski̱-na vino skanda jè na̱chrjein k'e̱ nga ski̱ko̱ ìjngoò k'a-nò vino xi̱tse̱ jè na̱chrjein k'e̱ nga ko̱tìxoma Na̱'èn-na.

'Én xi kiìchja̱ Jesús nga jè Pedro kjó'mat'in

(Marcos 14:26-31; Lucas 22:31-34; Juan 13:36-38)

30 K'e̱ nga jye kiseè jngoò-la̱ sò Nainá ts'e̱ Salmo, i̱kjoàn kìì ján i̱'a nindoò Yá Olivo. 31 Jesús kitsò-la̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱:

—Ngats'ioò jñò, ni̱tje̱n jè, ki̱jneí takòn-ná, nga k'oa̱á s'ín tíchja̱ Xo̱jo̱n-la̱ Nainá nga tsò: "Ki̱yá jè paxtò koa̱ jñà orrè tsjohoya-né." 32 Ta̱nga ko̱ma i̱skan, k'e̱ nga kjoa̱áya-na, kjín ítjòn-nò ján nangui Galilea.

33 Kitsò Pedro:

—Na̱s'ín ngats'iì xi̱ta̱-lè xi i'nga tsjín takòn-lè, 'a̱n, ni̱mé na̱chrjein-ne nga tsjiìn takòn-lè.

34 K'e̱é kitsò-la̱ Jesús:

—O̱kixi̱í xi xan-lè, ni̱tje̱n jè, k'e̱ nga ti̱kj'eè kjindáya kóxtí, ngaji̱, jàn k'a tsjá'mat'in-ná.

35 Pedro kitsò:

—Na̱s'ín skanda ya̱ ki̱yáko̱-lè mìkiì kójna̱'mat'in-lè.

Ngásòn kitsò ngats'iì xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús.

Kií kitsò Jesús nga tsibítsi'ba ya i'nde ñánda 'mì Getsemaní

(Marcos 14:32-42; Lucas 22:39-46)

36 K'eé kìì Jesús ya ñánda 'mì Getsemaní ko xita xi
kota'yàt'aà-la. Kitsò-la:
—Titsajna ijndé. 'An, ya kò-là kjián nga kichjàt'aà-la Nainá.
37 Jesús kììko Pedro ko ingajò ixti-la Zebedeo. Ikjoàn tsibíts'ia
nga kjòba-la koa kisìkájno inima-la. 38 K'eé kitsò Jesús:
—Tsí baá ma-la inima-na koni tsí mejèn kiyá. Titsajna ijndé
koa titsajnakon-ko-ná.
39 Jesús kììkjá chiba-ìsa. Ikjoàn tsohojna tsakjàn skanda it'aà
nangui koa kisìjét'aà-la Nainá, kitsò:
—Ji xi Na'èn-na xan-lè, tsà koma, kàtatjaàxìn-ná kjo'in koi,
tanga mìtsà jè 'én ts'an kitasòn, jè kàtitasòn 'én tsiji.
40 Ikjoàn j'ìì ìjngoò k'a-ne ya ñánda títsajna xita-la xi
kota'yàt'aà-la, tanga jñà xita-la, kjiyijòfè-né. Jesús kitsò-la
Pedro:
—¿A mì kachíkjoa-nò tsà tà jngoò hora kòbìtsajnakon ko-ná?
41 Titsajnakoòn koa tìtsi'ba-là Nainá mé-ne nga mì siìkijne-nò
kjoa ts'e jé. Xi okixi, jé inima-nò tíjnandaà-né tanga jè yijo-nò
xi tsjìn-la nga'ñó.
42 Xi ma-ne jò k'a kìì ìjngoò k'a Jesús nga kìì kítsi'ba. Kitsò:
—Ji xi Na'èn-na xan-lè, tsà mìkìì koma tjáxìn-na kjo'in koi,
kos'ín kàtitasòn koni s'ín mejèn-lè.
43 K'e nga j'ìì ìjngoò k'a-ne, jñà xita xi kota'yàt'aà-la, tákó
kjiyijòfè-né nga 'ñó nijñá-la. 44 Komà jàn k'a nga kìì kítsi'ba.
Yaá kisìkítsajna xita xi kota'yàt'aà-la. Tákó k'oaá ti kitsò
nga tsibítsi'ba. 45 J'ìì ìjngoò k'a-ne ya ñánda títsajna xita xi
kota'yàt'aà-la. Kitsò-la:
—¿A tákó titsanìkjáya-nò ko titsafè-nò? Jyeé ijchò hora-la,
'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, yaá kongatsja jñà xita jé.
46 Tisítjeen, chítsejèn-là, tíkjiaán, jyeé nchrobá chrañà jè xi
siìngatsja-na.

Kií komà k'e nga kindobà'ñó Jesús

(Marcos 14:43-50; Lucas 22:47-53; Juan 18:2-11)

47 Tákó tik'eé tíchja-ìsa Jesús nga ijchò Judas xi ya itjojiìn ts'e
xita-la Jesús xi tejò ma-ne. Kjìn xita tjiko xi 'ya kicha ndojò ko
yá. Jñà kisìkasén xita sko-la no'miì ko xita jchínga xi ts'e xita

judío. 48 Judas, jè xi tsatíjna Jesús, ítjòn tsibénọjmí-la kós'ín
kọkò-la Jesús. Kitsò-la:
—Jè xi skíne'a, jè-né xi tindọba'ñó.
49 Nitọón kìì kasìt'aà chrañà-la Jesús. Kitsò-la:
—Ndaà-lè Maestro.
Ikjoàn kiskine'a. 50 Jesús kitsò-la:
—Amigo, ¿mé xá kjoi-ne?
Jñà xita xi tjikọ Judas, nitọón kitsobà'ñó Jesús.
51 Jngoò xita xi tikoa ya tsóhokọ Jesús, tsachrje kicha
ndojò-la. Tsajá-la jè xita chi'nda-la nọ'miì ítjòn; tsatet'aà
líká-la. 52 Jesús kitsò:
—Tikájnatjoì kicha ndojò-lè ya i'nde-la; jñà xi kicha skaàn-ne
nga siìk'en xíkjín, ngásòn kicha kiyá ngajo-ne. 53 ¿A mì
'ya-jèn tsà 'an sijé-la Na'èn-na, tsatoó tejò jmiì àkjale nitọón
siìkasén-na? 54 Tanga tsà k'oas'ín sijé, mìkiì kitasòn koni s'ín
tíchja Xọjọn-la Nainá nga mochjeén-né nga k'oas'ín kọma.
55 Jesús kitsò-la jñà xita xi kjìn ma-ne:
—¿Mé-ne kọs'ín kòf'iì ndobà'ñó-ná nga kọ kicha kọ yá
kich'à koni tsà jngoò xita chijé? Nachrjein nchijòn tìjnakọ-nò
ján ingọ ítjòn nga okoòya-nò kọ mìkiì kindobà'ñó-ná. 56 K'oií
kjoa-la ọkọma-ne nga kitasòn 'én xi tjít'aà xọjọn-la jñà xita xi
kiìchja ngajo-la Nainá.
Tik'ee-né ngats'iì xita xi kota'yàt'aà-la Jesús tsanga kọ
kitsjeiìn takòn.

Kií komà k'e nga tsibìjna Jesús nguixkọn nọ'miì ítjòn
(Marcos 14:53-65; Lucas 22:54-55, 63-71; Juan 18:12-14, 19-24)

57 Jñà xita xi kitsobà'ñó Jesús kiìkọ ñánda tíjna Caifás xi
nọ'miì ítjòn. Yaá títsajna xita xi okóya kjọtíxoma-la Nainá
xi kiskiì Moisés kọ xita jchínga-la xita judío. 58 Jè Pedro, tà
kjiìn tà kjiìn tsajmeètjingui-la skanda ijchò ndítsin ni'ya-la
nọ'miì ítjòn. Jahas'en ni'ya. Yaá tsibìjnat'aà-la ñánda títsajna
xita xi síkinda ni'ya ingọ nga mejèn-la skoe kós'ín kọma nga
kjoehet'aà kjoa.
59 Jñà xita skọ-la nọ'miì kọ xita jchínga, ngats'iì xita xi tjín-la
xá ts'e xita judío, tsohótsji'nde-la nga tsját'in 'én xi kondra
ts'e Jesús mé-ne nga kọma siìngatsja-ne xita Roma nga siìk'en
Jesús. 60 Tanga nimé 'én kisakò-la nas'ín ijchò xita ndiso xi
kondra ts'e. Xi komà iskan ijchò jò xita ndiso 61 xi kitsò:

—Xitą jè kitsò-né: "'Ąn, kǫma-na nga sìhixòña ingǫ ítjòn-lą Nainá koą jàn nąchrjein kìndàyà ìjngoò k'a-na." 62 K'ęé tsasìjna kixi jè nǫ'miì ítjòn. Kitsò-lą Jesús:

—¿A nìmé 'én nokjoì, koni tsò 'én xi tsjá xitą koi xi kondrą tsiji?

63 Jesús mìkiì kiìchją. Jè nǫ'miì ítjòn kitsò-lą:

—Tènǫjmí kixi nga nguixkǫn Nainá xi tíjnakon. Kǫt'ìn-nájęn. ¿A ngaji-né xi Cristo [xitą xi xó kisìkasén-lè Nainá] nga Ki'ndí-lą mai?

64 Jesús kitsò-lą:

—Ngajií xi k'oą si nga 'ąn-ná. Tikoą, k'oąá xán-nò, jñò jchą-ná xi Ki'ndí-lą Xitą xan-lą yijo-ną nga kótijnat'aà kixi-lą ñánda tíjna Nainá xi 'ñó tse nga'ñó tjín-lą. Tikoąá jchą-ná k'ę nga kjinchrobàjñaà ijiìn ifi xi ts'ę ngajmiì.

65 Jè nǫ'miì ítjòn tsatijndajno yijo-lą nikje-lą xi íkjá nga 'ñó kòjti-lą, kitsò:

—Xitą jè, jyeé kà'yaà nga chjąjno-lą Nainá koni tsò 'én xi chją. ¿Mé s'ęén-ìsą-ná xitą xi kj'eií xi tsjá 'én? Jñá, jyeé kàna'yà-lá koni s'ín chjąjno-lą Nainá. 66 ¿Jñò, kó bixón, mé xi sikoąá?

Ngats'ìì xitą kitsò:

—Tjín-lą jé, ok'ín-lą nga sik'en.

67 Ikjoàn tsibíchrá'a kǫ tsi'beé-lą. Koą tjín xi isén-lą tsi'beé'a, 68 kitsò-lą:

—Ji Cristo [xi xó kisìkasén-lè Nainá], kǫt'ìn-nájęn, ¿yá xi tí'beé-lè?

K'ę nga jè Pedro jàn k'a tsoho'mat'in Jesús

(Marcos 14:66-72; Lucas 22:56-62; Juan 18:15-18, 25-27)

69 Jè Pedro k'ę nga tíjna ndits in ni'ya, ijchòkon jngoò chjǫón chi'nda xi kitsò-lą:

—Tikoąá ngaji, yąá tjaàkoii Jesús xi Galilea i'nde-lą.

70 Tąnga jè Pedro tsoho'mat'in-né nga nguixkǫn ngats'ìì xitą. Kitsò:

—Mìkiì be mé 'én xi tinokjoì.

71 Jè Pedro jyeé tíbitjo xotjoą ni'ya k'ę kijtseè ìjngoò chjǫón xi k'oą ti kitsò-lą jñà xitą xi yą títsąjna. Kitsò:

—Xitą jè, tikoąá yą tsóhokǫ Jesús xi Nazaret ts'ę.

72 Pedro ìjngoò k'a tsoho'mat'in. Kitsò:

—¡Tíbeè Nainá, mìkiì bexkoan xi̱ta̱ jè!
73 Nga komà i̱skan jñà xi̱ta̱ xi ya̱ títsa̱jna ijchòkon ñánda tíjna Pedro. Kitsò-la̱:
—Qkixi̱-né, ti̱koa̱á ngaji̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús-né. 'Yaà-lè; k'oa̱á ti̱s'ín nokjoì.
74 K'e̱é ìsa̱ 'ñó kiìchja̱ Pedro kitsò:
—¡Beè Nainá, na̱s'ín ti̱k'eèn-ná, mìkiì bexkoan xi̱ta̱ jè!
Ti̱k'e̱-ne kiskindàya jngoò kóxtí. 75 K'e̱é tsibítsjeèn-la̱ Pedro koni kitsò-la̱ Jesús: “K'e̱ ti̱kj'eè kjindáya kóxtí, ngaji̱, jàn k'a tsjá'mat'in-ná.” K'e̱é itjo ni'ya Pedro, jàn ndi̱tsiaán; ndaà jchán kiskindàya.

Kjoa̱ xi komàt'in Jesús k'e̱ nga kjònga̱tsja Pilato

(Marcos 15:1-2; Lucas 23:1-2; Juan 18:28-32)

27 1 K'e̱ nga kis'e i̱sén, ngats'iì xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì, jñà xi̱ta̱ jchínga ts'e̱ xi̱ta̱ judío tsajoóya-ne nga kondra̱ kjoi̱-la̱ Jesús mé-ne nga ko̱ma si̱ìnga̱tsja-ne jñà xi̱ta̱ Roma nga si̱ìk'en.
2 Tsibít'aà'ñó, kiìko̱ nga kisìnga̱tsja Pilato xi xi̱ta̱xá gobernador tíjna ts'e̱ Roma.

Kií komàt'in Judas k'e̱ nga k'en

3 Judas, jè xi tsatíjna Jesús, k'e̱ nga jye kijtseè nga jye kitjoòt'in kjoa̱ nga ki̱yá, 'ñó kokájno-la̱ kjoa̱ xi kis'iìn koa̱ kisìkátji-ne to̱n chroba xi katé ma-ne jñà xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì ko̱ xi̱ta̱ jchínga. 4 Kitsò-la̱:
—Tseé jé tsohótsji-la̱ yijo-na̱ nga kisìnga̱tsja-nò jngoò xi̱ta̱ xi ni̱mé jé tjín-la̱.
Ta̱nga jñà xi̱ta̱ koi kitsò:
—Ngaje̱n, mìkiì 'ya-je̱n. Kjoa̱ tsi̱ji-né.
5 Judas tsibítsjo to̱n ya̱ i̱ngo̱ ítjòn. K'e̱é kiì tsibítjo̱hóngui yijo-la̱.
6 Jñà xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì, kiskoé to̱n, kitsò:
—Mìkiì ko̱ma ya̱ si̱jngoaá to̱n xi tjíya kaxa̱-la̱ to̱n kjo̱tjò-la̱ Nainá. To̱n jè, chjí-la̱ mik'en-né.
7 K'e̱é tsajoóya-ne nga jè to̱n jè, nanguií ko̱tse jngoò 'nde-ne, xi 'mì: I̱'nde Ñánda Mandaà Ti̱jí, mé-ne nga s'e̱-ne i̱'nde ñánda ko̱ma si̱ìjiìn xi̱ta̱ xi xìn na̱xa̱ndá-la̱. 8 K'oi̱í kjoa̱-la̱, skanda na̱chrjein i̱'ndei̱, tákó k'oa̱á 'mì i̱'nde jè nga I̱'nde-la̱ Jní 'mì.
9 K'oa̱á s'ín tsitasòn koni s'ín kitsò Jeremías xi̱ta̱ xi kiìchja̱

ngajo-la Nainá nga kitsò: “Kiskoé ton chroba xi katé ma-ne, koni tjín tsibíjna-la chjí-la jñà xita Israel, 10 ko k'oaá s'ín kisìkjeén ton jè nga tsatse i'nde-la xita xi tijí bíndaà koni s'ín kitsjaà-na okixi Nainá.”

'Én xi kiìchja Pilato k'e nga kiskònangui-la Jesús

(Marcos 15:2-5; Lucas 23:3-5; Juan 18:33-38)

11 Jesús, k'e nga síjna nguixkon jè xitaxá gobernador kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿A ji-né xi xitaxá ítjòn-la jñà xita judío?

Jesús kitsò:

—Ngajií xi k'oa si nga 'an-ná.

12 K'e nga nchihóngui Jesús jñà xita sko-la no'miì ko xita jchínga-la xita judío, Jesús nimé 'én kiìchja. 13 K'eé kitsò Pilato, jè xi xitaxá gobernador:

—¿A mì na'yà-la koni tsò-lè? Kjìn 'én tsjá xi kondra tsiji.

14 Tanga Jesús nijngoò 'én kiìchja. K'oií kjoa-la nga jè xitaxá gobernador tà k'oaá komà-la.

Kií komà k'e nga kitjoònè kjoa Jesús nga kiyá

(Marcos 15:6-20; Lucas 23:13-25; Juan 18:38–19:16)

15 Nga xki nó k'e nga bitjo s'eí Paxko, jè xitaxá gobernador síkíjnandeií jngoò xita xi títsa'ya ndayá, jè xi mejèn-la xita naxandá nga kíjnandeií. 16 Tik'eé-ne tíjna'ya ndayá jngoò xita xi 'ya-la nga 'ñó ts'en xi 'mì Barrabás. 17 K'e nga chixoña xita naxandá, jè Pilato kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿Yá-né xi mejèn-nò nga kíjnandeií? ¿A Barrabás-né, o xi Jesús-né xi Cristo 'mì-là?

18 Koií okitsò-ne Pilato nga jyeé tíjiìn-la nga tà kjoaxìtakòn-né nga ya ijchò síngatsja Jesús.

19 Jè Pilato k'e nga tíjna ni'ya osen, jè chjoón-la kisìkasén xá-la, kitsò-la: “Kiì ji chingájiìn kjoa-la xita kixi jè. Nati nitjen, tsí 'ñó ch'o tsò nijñá xi kò'biì-na it'aà ts'e.”

20 Tanga jñà xita sko-la no'miì ko xita jchínga, chinchá'a xita naxandá nga kàtasíjé nga kàtìjnandeií Barrabás ko kàtasík'en Jesús. 21 Jè xitaxá gobernador ìjngoò k'a kiskònangui-la jñà xita naxandá; kitsò-la:

—¿Ñá-laá nga ingajò xita koi xi mejèn-nò nga sikíjnandiaá?

Jñà xita naxandá kitsò:

—Jè Barrabás.
22 Pilato kiskònangui-la jñà xita naxandá. Kitsò-la:
—¿Mé xi sikoaá Jesús xi Cristo 'mì-là?
Ngats'ìì xita naxandá kitsò:
—¡Kàtasit'aà krò!
23 K'eé kitsò Pilato:
—¿Mé jé xi tsohótsji, mé-ne kiyá-ne?
Jñà xita, ìsaá 'ñó kiìchja, kitsò:
—¡Kàtasit'aà krò!
24 K'e nga kijtseè Pilato nga nì mé kjoa sindaàjiìn, tà ìsaá tímatse kjoasiì, kiskinìkjaá nandá nga tsaníjno tsja nga nguixkon xita naxandá [mé-ne nga skoe-ne jñà xita nga nimé jé tjín-la]. Kitsò:
—Nimé jé tjín-na xi it'aà ts'e xita kixi jè nga mejèn-nò nìk'eèn. Kjoa tsajòn-nò.
25 Ngats'ìì xita kjìn kitsò:
—Kjoabiyaà-la xita jè, kinda tsajen-nájen ko ixti-najen.
26 Pilato, k'eé kisìkíjnandeií Barrabás; k'e nga jye kitsjaà okixi nga tsajá-la Jesús, ikjoàn kisìngatsja nga sit'aà krò.
27 Jñà soldado-la xitaxá gobernador kiìko Jesús ján ni'ya osen. Ikjoàn kiìchja yije-la soldado xíkjín nga tsibìtsajnandiì-la. 28 Tsachrje nikje-la koa kisìkjá jngoò nikje xi inì kji. 29 Ikjoàn tsibí'a sko jngoò corona na'yá xi jñà xó tsibíndaà-ne, koa jngoò yá tsohóya tsja kixi; k'eé chincha-xkó'nchit'aà-la nga kisìsobà-la. Kitsò-la:
—¡Viva xitaxá ítjòn-la xita judío!
30 Tikoaá tsibíchrájno koa kiskoé yá xkajnchra xi kjiya tsja, tsatjì sko. 31 K'e nga jye kisìsobà-la, jaàxìn-la nikje inì xi íkjá. Ikjoàn kisìkákjá-ne xi nikje ts'e. K'eé kiìko nga kosit'aà krò.

Kií kinìko Jesús k'e nga kisasìt'aà krò

(Marcos 15:21-32; Lucas 23:26-43; Juan 19:17-27)

32 K'e nga jye nchifìko Jesús, kiskaàkjoò jngoò xita xi Cirene i'nde-la xi 'mì Simón. Jñà soldado kjo'ñó kis'iìn-la nga kisìk'ajen krò-la Jesús.
33 K'e nga ijchòko ya i'nde ñánda 'mì Gólgota 'én xi tsòya-ne i'nde sko mik'en, 34 yaá kitsjaà-la vino xi tsjájiìn-la ndá chikitsja. K'e nga kiskoòt'aà Jesús mìkiì kits'iì.

35 K'e̲ nga jyeé tsasìt'aà krò, jñà soldado kisìskáko̲ nikje-la̲ Jesús nga kisìka'bí-la̲ xíkjín yá ts'e̲ ko̲ma. K'oa̲á s'ín tsitasòn 'én-la̲ jè xi̲ta̲ xi kiìchja̲ ngajo-la̲ Nainá nga kitsò: “Kisìka'bí nikje-na̲ koa̲ kisìskáko̲ yá ts'e̲ ko̲ma.” 36 I̲kjoàn ya̲á tsibìtsa̲jna nga kisìkinda̲ Jesús. 37 Ya̲ i̲sòn sko̲ krò tsibít'aà 'én xi k'oa̲ kitsò mé jé xi komà-la̲ nga kinìk'en. Jñà 'én koi, tsò: “Jè jè̲ xi Jesús xi Xi̲ta̲xá Ítjòn-la̲ xi̲ta̲ judío.”

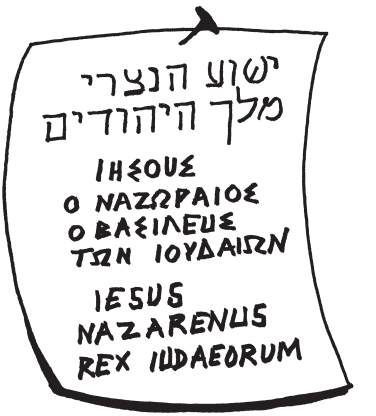

Íteè xi kisit'aà sko̲ krò ñánda k'e-t'aà Jesús

38 Ti̲koa̲á kisit'aà krò jò xi̲ta̲ chijé. Jngoò kisit'aà nga kixi̲-la̲ koa̲ jngoò kisit'aà nga ngaskón-la̲. 39 Jñà xi̲ta̲ xi ya̲ ja, síkatji sko̲ nga kiìchja̲jno-la̲, 40 kitsò-la̲:

—Ji̲, k'oa̲á kisi nga si̲ixòñi i̲ngo̲ ítjòn-la̲ Nainá ko̲ jàn na̲chrjein kíndaà ngajo-ne; ti̲kíjnandei̲í yijo-lè. Tsà kixi̲ kjoa̲ nga ji̲ xi Ki'ndí-la̲ Nainá, chinájen-t'i yijo-lè krò.

41 K'oa̲á ti̲s'ín kisìsobà-la̲ jñà xi̲ta̲ sko̲-la̲ no̲'miì, ko̲ xi̲ta̲ xi okóya kjo̲tíxoma-la̲ Nainá xi kiskiì Moisés, ko̲ xi̲ta̲ jchínga ts'e̲ xi̲ta̲ judío. Kitsò:

42 —Xi̲ta̲ jè, tsachrjekàjiìn kjo̲'in xi kj'ei̲í xi̲ta̲, ta̲nga jè xi yijo-la̲, mìkiì ma ochrjekàjiìn kjo̲'in. Tsà kixi̲ kjoa̲ nga jè Xi̲ta̲xá Ítjòn-la̲ Israel, kàtìtjojen-t'aà krò mé-ne nga ko̲kjeiín-ná i̲t'aà ts'e̲. 43 Xi̲ta̲ jè, i̲t'aà ts'e̲ Nainá kjò'ñót'aà ikon. Tsà kixi̲í kjoa̲ tsjakeè Nainá, i̲'ndei̲, jè kàtasìko̲. Nga̲ k'oa̲á ti̲ kitsò nga Ki'ndí-la̲ Nainá ma.

44 Skanda jñà xi̲ta̲ chijé xi ti̲koa̲ ya̲ kjit'aà krò ti̲koa̲á tsatít'aà.

Mé xi komà k'e nga k'en Jesús

(Marcos 15:33-41; Lucas 23:44-49; Juan 19:28-30)

45 K'e nga ijchò nchisen skanda xi jàn nga kjòhoxòn, kóhokji
nga tíjtsa isò'nde kòjñò. 46 Tijè-ne hora Jesús 'ñó kiìchja nga
kitsò: "Elí, Elí, ¿lama sabactani?" 'Én jè tsòya-ne: Nainá,
Nainá, ¿mé-ne kàjneitakòn-ná?
47 Tjín i'nga xita xi ya títsajna xi kiì'nchré-la, kitsò:
—Xita jè, jé chja-la Elías.
48 K'eé tsangachikon jngoò xi kiìkjaá tsanga; kisìka'nchi-la
ko vinagre; ikjoàn tsibísko-la ínaxo; kitsjaà-la Jesús nga kàt'iì.
49 Tanga kitsò xita xi i'nga:
—Kiì k'oa nìko, chítsejèn-lá, ¿a kjoií Elías nga skónáje-t'aà
krò?
50 Jesús ìjngoò k'a 'ñó kiskindàya. Ikjoàn k'en. 51 Jè nikje velo
xi tjohóya jngoò osen ingo ítjòn kixajndà. Jòya komà skanda
it'aà nangui; ts'a ch'ón koa tsàkjàn naxi 52 nga kitáx'a jñà
itsjó-la mik'en. Kjìn xita tsjeè-la Nainá jaáya-la xi kjòtseé k'en.
53 Jñà xita mik'en xi itjo-ne itsjó-la, k'e nga koma iskan nga
jaáya-la Jesús, xita koi, jahas'en ya naxandá tsjeè Jerusalén;
kjìn xita kijtseèxkon.
54 Jñà xita xi nchisíkinda Jesús ko jé xita sko-la soldado,
k'e nga kijtseè nga ts'a ch'ón, ngats'iì kjoa xi komà, tsí ndaà
kitsakjòn. K'eé kitsò:
—Kixií-là kjoa, xita jèe, Ki'ndí-la Nainá-né.
55 Tikoaá kjìn íchjín títsajna xi kjiìn nchikotsejèn-ne xi
inchrobà-tjingui-la Jesús skanda ján Galilea nga kisìchját'aà-la.
56 Yaá títsajna xi 'mì María Magdalena, María xi nea-la ma
Jacobo ko José, ko nea-la ixti-la Zebedeo.

K'e nga kisìhijiìn Jesús

(Marcos 15:42-47; Lucas 23:50-56; Juan 19:38-42)

57 K'e nga jye kòjñò, j'iì jngoò xita nchiná xi 'mì José.
Yaá i'nde-la jè naxandá xi 'mì Arimatea. Xita jè tikoaá yaá
kiskoòta'yàt'aà-la Jesús. 58 K'eé kiìchja-la Pilato nga kisìjé-la
yijo-la Jesús. Jè Pilato kitsjaà okixi nga kàtatjoé-la. 59 José
kiskoé yijo-la Jesús; kisìkájté jngoò nikje sábana tsjeè. 60 Kiì
kíhijiìn ya nangui-la xi ts'e José. Kiskinìs'engui jngoò ngajo
itsjó xitse xi xó tsibíndaà-ne ya ingui nguijo. Ikjoàn tsohójtsa

xotjoa-la ngajo jngoò ndajo teè; ikjoàn kiì-ne. 61 Jè María Magdalena ko María xi ìjngoò, yaá tsibìtsajnat'aà chrañà-la ñánda kisìhijiìn Jesús.

Mé-ne soldado kisìkinda-ne ñánda kisìhijiìn Jesús

62 K'e nga komà inchijòn, jè nachrjein nìkjáya, jñà xita sko-la no'miì ko xita fariseo kiìkon Pilato. 63 Kitsò-la:

—Na'èn, bítsjeèn-najen, jè xita ndiso jèe, k'e nga sa tsibìjnakon kitsò-né: "K'e nga kijchò jàn nachrjein kjoaáya-na." 64 K'oií kjoa-la kàtamakinda itsjó-la skanda k'e koma jàn nachrjein nga mì yaá kijchò xita-la xi kota'yàt'aà-la k'e nga nitjen nga kjiko chijé yijo-la. Ikjoàn kitso jñà xita-la nga keènojmí-la jñà xita naxandá: "Jyeé jaáya-la xi it'aà ts'e kjoabiyaà." Koa ìsaá ch'o komà 'én ndiso koi koni jñà xi ítjòn.

65 Kitsò Pilato:

—Ya títsajna soldado. Tanguió tikindaa. 'Ñó tichjoà jè itsjó nga 'ñó kàtas'e.

66 K'eé kiì nga tsibíchjoà'ñó jè itsjó koa tsasén jngoò-la sello ya isò'nga-la ndajo xi kijtsa. Ikjoàn kisìkítsajna soldado xi kisìkinda.

Mé xi komà k'e nga jaáya-la Jesús it'aà ts'e kjoabiyaà

(Marcos 16:1-8; Lucas 24:1-12; Juan 20:1-10)

28 1 K'e nga jye tsato nachrjein nìkjáya, nga jye tís'e isén jè nachrjein tahàngo nga tàts'en xomàna, kiì María Magdalena ko María xi ìjngoò nga kiì katsejèn-la itsjó-la ñánda kisìhijiìn Jesús. 2 K'e nga itjokàjen jngoò àkjale-la Nainá

xi inchrobà-ne ngajmiì, tà nitoón ts'a jngoò ch'ón xi 'ñó ts'a nga jaàxìn jè ndajo xi kijtsa ngajo itsjó; yaá tsibìjnasòn. 3 Jè àkjale ote kji koni jngoò ni'ín ch'on; ko jè nikje-la xi íkjá, chroba kji koni kjoàn 'nchán. 4 Jñà soldado k'e nga kijtseè, tsí ndaà kitsakjòn-la. Tsí chiba-la tsatsé-né koa yaá k'en-ña. 5 Jè àkjale kitsò-la jñà íchjín:

—Kì tsakjoòn-jèn. Be-ná, jè binchaàtsjioò Jesús xi kisit'aà krò. 6 Mì ti ií tíjna-ne. Jyeé kòfaáya-la koni s'ín kitsò nga kjoaáya-la. Nchrobá chìtsejèn-là i'nde-la ñánda kisijna. 7 Nitoón tanguió, koatìn-là xita xi kota'yàt'aà-la: "Jyeé kòfaáya-la. Jè, yaá tífì ítjòn-nò ján Galilea. Yaá jchaxkoòn ìjngoò k'a." Ta k'oaá tjín 'én xi tsja-nò.

8 Jñà íchjín nitoón itjongui-ne nguijo; kiì tsangachikon; okji tsakjón koa okji 'ñó tsja s'e-la nga kiì kénojmí-la xita xi kota'yàt'aà-la Jesús. 9 K'e nga nchifì íchjín, tà nitoón kisatiìkjoò Jesús koa kisìhixat'aà. Jñà íchjín, kiì kinchat'aà chrañà-la, ikjoàn chincha-xkó'nchit'aà-la nga kijtseèxkón, k'eé kitsohòkjá ndsoko. 10 Jesús kitsò-la:

—Kì tsakjoòn-jèn. Tanguió tikí'nchré jñà 'ndsè mé-ne nga kàtjì-ne ján Galilea. Yaá skoe ìjngoò k'a-na.

'Én xi kitsjaà jñà soldado

11 K'e nga nchifì-ne jñà íchjín, tikoaá kiì i'nga-ne jñà soldado xi kisìkinda jé itsjó; kiì ján jngoò osen naxandá nga kiì kénojmí-la jñà xita skò-la no'miì ngats'iì kjoa xi komà. 12 Jñà xita skò-la no'miì kiìkáko jñà xita jchínga. K'e nga jye tsajoóya-ne, tseé ton kitsjaà-la jñà soldado, 13 ikjoàn kitsò-la:

—Jñò, k'oaá tixón: "K'e nga ijchò osen nitjen nga titsayijòfè-jen, jñà xita xi kota'yàt'aà-la Jesús ijchòkjaá chijé yijo-la." 14 Tsà kji'nchré jè xitaxá gobernador nga titsayijòfè, ngajeén onguíchoòn-jen mé-ne nga mì kjo'in tsjá-nò.

15 Jñà soldado kiskoé ton xi kitsjaà-la ko k'oaá s'ín kitsò koni s'ín ki'mì-la. Skanda nachrjein i'ndei tákó k'oaá tsò jñà xita judío.

Kií kitsò Jesús nga kitsjaà-la xá xita xi kota'yàt'aà-la

(Marcos 16:14-18; Lucas 24:36-49; Juan 20:19-23)

16 Jñà xita xi kota'yàt'aà-la Jesús xi nguì tejngoò ma-ne, kiì ján Galilea ya nindoò ñánda nga okitsò-la Jesús. 17 K'e nga

kijtseè Jesús, chincha-xkó'nchit'aà-la̲ nga kijtseèxkón. Ta̲nga tjín i'nga xi mìkiì kòkjeiín-la̲ tsà jè-né. 18 Jesús, k'e̲é kiì kasìt'aà chrañà-la̲, kitsò-la̲:

—Jyeé kitjoé yije-na nga'ñó nga 'a̲n kotiìxoma ngajmiì ko̲ i̲ i̲sò'nde. 19 Tanguíchòn yije xi̲ta̲ xi tjín nga tíjtsa na̲xa̲ndá xi tjín i̲sò'nde; ta̲kóya-là nga i̲t'aà ts'a̲n kàtakota'yà; t'e̲en bautizar i̲t'aà ts'e̲ 'ín-la̲ Na̲'èn-ná ko̲ ts'e̲ Ki'ndí-la̲ koa̲ ko̲ ts'e̲ Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá; 20 ta̲kóya-là nga kàtasíkitasòn yije kjoa̲ xi 'a̲n tsakoòya-nò. Kì nìjchàajiìn-jèn nga 'a̲án tìjna̲ko̲-nò na̲chrjein inchijòn skanda k'e̲ nga kjoe̲het'aà i̲sò'nde. K'oa̲á s'ín kàtama.

'Én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo koni s'ín kiskiì San Marcos

Kó kitsò 'én xi kiìchja̱ Juan xi kis'iìn bautizar xi̱ta̱

(Mateo 3:1-12; Lucas 3:1-9, 15-17; Juan 1:19-28)

1 [1]I̱ mats'ia̱-ne 'én ndaà-la̱ Jesucristo xi Ki'ndí-la̱ Nainá.
[2]K'oa̱á s'ín komà koni s'ín tjít'aà xojo̱n-la̱ Isaías xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá nga kitsò:

'A̱n, sìkasén ítjòn-lè xi̱ta̱-na̱ xi kji̱ko̱ 'én,
jè xi koi̱índaàya ítjòn-lè ndi̱yá-lè.

[3]Na'yà-la̱ jta̱-la̱ jngoò xi̱ta̱ xi 'ñó chja̱
ya̱ i̱'nde i̱t'aà xìn ñánda nangui kixì choòn, nga tsò:
"Tjandaà ndi̱yá-la̱ Nainá ya̱ i̱jiìn ini̱ma̱-nò;
kixi̱ ti̱kájna koni jngoò ndi̱yá ñánda ko̱jmeèya Na̱'èn-ná."

[4]K'oa̱á s'ín komà; j'ìi jè Juan nga kis'iìn bautizar xi̱ta̱ ya̱ i̱'nde i̱t'aà xìn ñánda nangui kixì choòn. Kiìchja̱ya nga kàtasíkájno jé-la̱ jñà xi̱ta̱ nga mì ti̱ jé ko̱hótsji-ne, i̱kjoàn kàtas'ín bautizar yijo-la̱ mé-ne nga si̱ìjchàat'aà-la̱ Nainá jé-la̱. [5]Kjìn xi̱ta̱ ijchò 'nchré-la̱ Juan xi inchrobà-ne nangui Judea ko̱ na̱xa̱ndá Jerusalén. K'e̱ nga jye jahatakòn jé-la̱ jñà xi̱ta̱, jè Juan kis'iìn bautizar ya̱ nandá xa̱jngá nandá Jordán.

[6]Nikje xi tsohòkjá Juan, tsja̱-la̱ cho̱ camello-né; ko̱ jngoò sincho̱ chrjoa̱ tsibíkjá ndáyá-la̱; tsojmì xi kiskine Juan, jñà cho̱ langosta, ko̱ tsjén-la̱ cho̱ cera xi tjín i̱jiìn ijñá. [7]K'oa̱á s'ín kiìchja̱ nga tsò:

—Ìjngoò nchrobátji̱ngui-na xi ìsa̱ tse nga'ñó tjín-la̱ mì k'oa̱à-ne koni 'a̱n, skanda mì kì tjí'nde-na nga kósi̱ñiat'aà-la̱ nga skíjnda̱ jè xo̱x'ín-la̱ xo̱jté-la̱. [8]Kixi̱í kjoa̱ 'a̱n, ta nandá s'iìn-na bautizar xi̱ta̱, ta̱nga jè xi sa̱ nchrobátji̱ngui-na, ko̱ó Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá s'iìn-nò bautizar.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Kós'ín komà k'e̲ nga komà bautizar Jesús

(Mateo 3:13-17; Lucas 3:21-22)

9 Jngoò na̲chrjein j'ìì-ne Jesús ya̲ Nazaret, nangui xi chja̲-ne
Galilea; i̲kjoàn jè Juan kis'iìn bautizar ya̲ nandá xa̲jngá nandá
Jordán. 10 K'e̲ nga itjokàjiìn-ne nandá Jesús, ni̲to̲ón kijtseè nga
kitáx'a̲ ngajmiì koa̲ jè Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá inchrobàjen 'nè-la̲
koni jngoò ni̲se paloma. 11 Koa̲ kina'yà jngoò-la̲ 'én xi ngajmiì
inchrobà-ne xi kitsò:

—Ji̲-né xi ki'ndí-na̲, xan-lè, xi 'ñó matsjake̲-lè, tsja tjín-la̲
takoàn i̲t'aà tsiji.

K'e̲ nga jè xi̲ta̲ nei̲í kiskoòt'aà Jesús

(Mateo 4:1-11; Lucas 4:1-13)

12 Nga komà i̲skan jè Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá kisìkasén Jesús
ya̲ i̲'nde i̲t'aà xìn ñánda nangui kixì choòn. 13 Ichán na̲chrjein
tsibìjna; tsibìjnajiìn-la̲ cho̲ ts'e̲n ko̲ jè xi̲ta̲ nei̲í kiskoòt'aà nga
mejèn-la̲ nga kàtátsji jé. Ta̲nga jñà àkja̲le̲ kisìs'in-la̲.

K'e̲ nga tsibíts'ia̲ Jesús nga kisìxá ya̲ i̲'nde Galilea

(Mateo 4:12-17; Lucas 4:14-15)

14 K'e̲ nga jye kìì nda̲yá Juan xi kis'iìn bautizar xi̲ta̲, Jesús kìì
ján Galilea nga kiìchja̲ya 'én ndaà-la̲ Nainá koni s'ín otíxoma
Nainá. 15 Kitsò:

—Jye kjòchrañàt'aà-nò na̲chrjein nga jcha̲a kós'ín otíxoma
Nainá. Ti̲kájno jé-nò, kì ti̲ jé binchaàtsji-nò; kàtakjeiín-nò 'én
ndaà-la̲ Nainá.

Kií kis'iìn Jesús nga ñijòn xi̱ta̱ kiìchja̱-la̱ xi ma-la̱ sík'en ti̱n

(Mateo 4:18-22; Lucas 5:1-11)

16 Jesús, k'e̱ nga ja i̱ndiì ndáchikon Galilea, kijtseè xi 'mì
Simón ko̱ 'ndse̱ Andrés nga nchisíkatje̱n-nguindá na̱'ya-la̱. Xi̱ta̱
koi, ti̱ín sík'en. 17 Jesús kitsò-la̱:
—Nchrobátji̱ngui-ná, 'a̱n tsjaà-nò xá nga kíxkóya xi̱ta̱ xi 'a̱n
kjìt'aà-na koni s'ín maxkóya ti̱n k'e̱ nga nìk'eèn.
18 Jñà xi̱ta̱ koi ni̱to̱ón kisìkájna na̱'ya-la̱ nga kiìtji̱ngui-la̱
Jesús.
19 Ìsa̱ xijngoaà ìsa̱, Jesús kijtseè xi 'mì Jacobo ko̱ 'ndse̱ Juan,
i̱xti-la̱ Zebedeo nga títsa̱ya chitso; nchibíndaàya na̱'ya-la̱.
20 Ti̱koa̱á ni̱to̱ón kiìchja̱-la̱ xi̱ta̱ koi; ya̱á kiìtji̱ngui-la̱ Jesús;
kisìkíjna Zebedeo xi na̱'èn-la̱ ma, ko̱ xi̱ta̱ chi̱'nda xi síxáko̱ ya̱
i̱ya chitso.

Jngoò xi̱ta̱ xi ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í tíjiìn ini̱ma̱-la̱

(Lucas 4:31-37)

21 Ijchò na̱xa̱ndá Capernaum; k'e̱ nga jye ijchò na̱chrjein
nìkjáya, jahas'en ni'ya i̱ngo̱ sinagoga ts'e̱ xi̱ta̱ judío; i̱kjoàn
tsakóya 'én-la̱ Nainá. 22 Jñà xi̱ta̱, tà k'oa̱á komà-la̱ koni tsò
'én xi tsakóya. K'oa̱á s'ín tsakóya koni jngoò xi̱ta̱ xi 'ñó
tjín-la̱ kjo̱tíxoma; mìtsà k'oa̱s'ín tsakóya koni xi̱ta̱ xi okóya
kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés. 23 Ya̱ ni'ya i̱ngo̱ sinagoga
tíjna jngoò xi̱ta̱ xi ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í tíjiìn ini̱ma̱-la̱. 'Ñó kiìchja̱
nga kitsò:
24 —Ji̱ Jesús, xi Nazaret tsi̱ji, ¿mé xi mejèn-lè? ¿Mé xi
binchaàtsji? ¿A kòf'i̱ nìkjehesòn-náje̱n? Bexkon-lè; ji̱-né xi Xi̱ta̱
Tsjeè-la̱ Nainá.
25 Ta̱nga Jesús tsohótiko̱ jè ini̱ma̱ cho̱-la̱ nei̱í, kitsò-la̱:
—Jyò ti̱jni, titjo̱jiìn ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱ jè.
26 Jè ini̱ma̱ cho̱-la̱ nei̱í kisìkatsé koa̱ kiskindàya xá, i̱kjoàn
itjojiìn ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱ jè. 27 Ngats'ìì xi̱ta̱ xi títsa̱jna, tà k'oa̱á
ko̱ma-la̱; xki̱ xi ján tsohóko̱ xíkjín; kitsò:
—¿Mé kjoa̱-ne koi? Jngoò kjoa̱ xi̱tse̱ okóya xi tjín-la̱
kjo̱tíxoma. Skanda jñà ini̱ma̱ cho̱-la̱ nei̱í tsjá-la̱ o̱kixi̱, ko̱
'nchréñijon-la̱.
28 Jesús, ni̱to̱ón kina'yà-la̱ kóho̱kji nga jngoò itjandiì nangui
xi chja̱-ne Galilea.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

K'e̱ nga kisìndaà-ne Jesús jè na̱chíya-la̱ Pedro

(Mateo 8:14-15; Lucas 4:38-39)

29 Jesús, k'e̱ nga itjo-ne ni'ya i̱ngo̱ sinagoga, kjihijtako̱ Jacobo
ko̱ Juan, ni̱to̱ón kiì ya̱ ni'ya-la̱ ñánda tíjna Simón ko̱ Andrés.
30 Jè na̱chíya-la̱ Simón, kijna xk'én-né. Ch'in tìjnga tjín-la̱.
Ni̱to̱ón kis'eno̱jmí-la̱ Jesús. 31 I̱kjoàn kiìkasìt'aà chrañà-la̱;
kitsobà'ñó tsja; kisìkasítje̱n. Ko̱ ni̱to̱ón kitjaàxìn-la̱ ch'in tìjnga.
I̱kjoàn chjo̱ón jè, kisìs'in-la̱ Jesús ko̱ xi̱ta̱ xi kjihijtako̱.

K'e̱ nga Jesús, kjìn xi̱ta̱ xk'én kisìndaà-ne

(Mateo 8:16-17; Lucas 4:40-41)

32 K'e̱ nga jye kiskaàtjì ts'oí nga jye kòjñò, j'iìko̱-la̱ Jesús
ngats'iì xi̱ta̱ xk'én ko̱ xi ini̱ma̱ cho̱-la̱ nei̱í tíjiìn ini̱ma̱-la̱.
33 Ngats'iì xi̱ta̱ na̱xa̱ndá, ya̱á kitseèjto xotjoa̱ ni'ya. 34 Jesús,
kjìn jchán xi̱ta̱ kisìndaà-ne xi kjìn ska̱ya ch'in tjín-la̱ ti̱koa̱á
tsachrjekàjiìn ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í xi tíjiìn ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱; Jesús
mìkiì kitsjaà'nde nga jñà nei̱í kiìchja̱ nga jñà ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í
jyeé beèxkon yá-né Jesús.

K'e̱ nga ijchò Jesús ján Galilea nga kisìka'bí 'én ndaà-la̱ Nainá

(Lucas 4:42-44)

35 'Ñó ta̱jñòya tsasítje̱n Jesús; tákó jñò-ìsa nga itjojiìn
na̱jnchra̱; kiì jngoò i̱'nde i̱t'aà xìn ñánda tsjìn xi̱ta̱ nga
kiìchja̱t'aà-la̱ Nainá. 36 Simón ko̱ xi̱ta̱ xíkjín xi i'nga, kiì kátsji
Jesús. 37 K'e̱ nga jye kisakò-la̱ ñánda tíjna Jesús, kitsò-la̱:
—Ngats'iì xi̱ta̱, ji̱í ótsji-lè.
38 Kiìchja̱ Jesús, kitsò:
—Ti̱koa̱ tíkjiaán jñà na̱xa̱ndá chrañàt'aà nga kichjàya 'én-la̱
Nainá nga koií xá j'i̱-na.
39 K'oa̱á s'ín tsajmeè Jesús kóho̱kji i̱'nde Galilea nga kiìchja̱ya
'én-la̱ Nainá ya̱ ni'ya i̱ngo̱ sinagoga nga xki̱ xi ján na̱xa̱ndá.
Ti̱koa̱á tsachrjekàjiìn-ne ini̱ma̱ cho̱-la̱ nei̱í xi tíjiìn ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱.

Kií komà nga kjòndaà jngoò-ne xi̱ta̱ xi tíbindojno chrjoa̱ yijo-la̱

(Mateo 8:1-4; Lucas 5:12-16)

40 J'iìkon jngoò xi̱ta̱ xi tíbindojno chrjoa̱ yijo-la̱. Tsasèn-
xkó'nchit'aà-la̱ Jesús, tsibítsi'ba-la̱, kitsò-la̱:
—Tsà mejèn-lè, ti̱tsjeè-ná ch'in xi tjín-na.

41 Jesús kjòhi̱ma̱keè-né, tsijmeé tsja nga tsohót'aà-la̱ yijo-la̱
xi̱ta̱ jè, kitsò-la̱:
—Mejèn-na, kàtandaà-ne.
42 Ti̱k'e̱é-ne nga tíchja̱ Jesús, ni̱to̱ón kjòndaà-ne; kitjaàxìn-la̱
ch'in; kjòtsjeè-ne yijo-la̱. 43 Jesús kisìhixat'aà xi̱ta̱ jè nga kiì-ne.
Ta̱nga ítjòn 'ñó tsibít'in-la̱, kitsò-la̱:
44 —Ti̱ná'yi, kì yá xi̱ta̱ bèno̱jmí-la̱. T'in ñánda tíjna no̱'miì,
ta̱kó-la̱ yijo-lè nga jye kjòndaà-ne; jch'i̱i kjo̱tjò-lè, tsojmì xi síjé
kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés, mé-ne nga tsjeè kijna-ne
nguixko̱n Nainá ti̱koa̱ skoe̱ jñà xi̱ta̱ nga jye kjòndaà-ne ch'in-lè.
45 Ta̱nga xi̱ta̱ jè, k'e̱ nga kiì-ne, tsibíts'ia̱ nga tsibéno̱jmí yije
kós'ín komàt'in. K'oa̱á komà-ne nga jè Jesús, mì ti̱ kiì ma ta̱xki̱
jahas'en-jiìn-ne jñà na̱xa̱ndá; ya̱á tsibìjna ñánda tsjìn xi̱ta̱.
Ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi xki̱ xi ján i̱'nde inchrobà-ne, ya̱á ijchòkon
ñánda tíjna Jesús.

K'e̱ nga jè Jesús kisìndaà jngoò-ne xi̱ta̱ xi mìkiì ma osìjna kixi̱

(Mateo 9:1-8; Lucas 5:17-26)

2 1 Xi komà jò jàn na̱chrjein, ijchò ìjngoò k'a Jesús ján
na̱xa̱ndá Capernaum. Kiì'nchré xi̱ta̱ nga ya̱ tíjna Jesús ya̱
ni'ya jè. 2 Ti̱k'e̱-ne kjìn jchán xi̱ta̱ ijchò maxkót'aà-la̱ skanda
mì ti kiì tsì'ndè-ne xotjoa̱ ni'ya. Jesús kiìchja̱yajiìn-la̱ 'én
ndaà-la̱ Nainá. 3 Jngoò xi̱ta̱ j'iìko̱ xi mìkiì ma síhiníyá yijo-la̱.
Ñijòn xi̱ta̱ yangui. 4 Nga mìkiì komà kitjò'nde-la̱ nga jahas'en
ya̱ xotjoa̱ ni'ya, nga 'ñó kjìn xi̱ta̱ títsa̱jna, ya̱á kiskíx'a̱ i̱tsjá
ni'ya ya̱ kixi̱-la̱ ñánda tíjna Jesús. Ya̱á kiskinìjen-ne jè xi̱ta̱ xi
xk'én xi kjiya-la̱ yá. 5 Jesús, k'e̱ nga kijtseè nga jñà xi̱ta̱ koi
mokjeiín-la̱ i̱t'aà tse, kitsò-la̱ jè xi̱ta̱ xi xk'én:
—Ji̱ ndí na̱'èn, jé-lè jye kichàat'aà-lè.
6 Ya̱ títsa̱jna i'nga xi̱ta̱ xi okóya kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì
Moisés nga nchisíkítsjeèn i̱jiìn ini̱ma̱-la̱. Kitsò: 7 "¿Mé-ne
ko̱s'ín chja̱-ne jè xi̱ta̱ jè nga Nainá chja̱jno-la̱? Nga ta̱jngoò
Nainá síjchàat'aà-ná jé-ná." 8 Ti̱k'e̱ kijtseèya-la̱ Jesús koni s'ín
nchisíkítsjeèn i̱jiìn ini̱ma̱-la̱. Kitsò-la̱:
—¿Mé-ne ko̱tsò-ne kjo̱hítsjeèn-la̱ ini̱ma̱-nó? 9 ¿Mé xi ìsa̱ chiba
'in tjín? Tsà xan-la̱ jè xi̱ta̱ xi xk'én: "Jé-lè jye kàchàat'aà-lè",
o tsà xán-la̱: "Chjoí na̱chan-lè, ti̱sítji̱in, ti̱tjeí." 10 Kokoò-nò
nga 'a̱n xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱, tjí'ndeé-na nga
sìjchàat'aà-la̱ jé-la̱ xi̱ta̱ i̱ i̱sò'nde.

K'e̲é kitsò-la̲ jè xi̲ta̲ xi xk'én:
11—Ji̲, k'oa̲á xan-lè: Ti̲sítji̲in, chjoí na̲chan-yá-lè, t'in-ne ni'ya-lè.
12K'e̲é tsasítje̲n jè xi̲ta̲ xk'én. Kiskoé na̲chan-la̲. Itjojiìn-la̲ ngats'iì xi̲ta̲ xi títsa̲jna. K'e̲ nga kijtseè kjoa̲ koi, tà kjòxkón-la̲ ngats'iì xi̲ta̲. K'e̲é jeya kisìkíjna Nainá. Kitsò:
—Ni̲ sa̲á jngoò k'a 'yaá jngoò kjoa̲ xi ko̲s'ín ma.

K'e̲ nga jè Jesús kiìchja̲-la̲ Leví

(Mateo 9:9-13; Lucas 5:27-32)

13Jesús, ìjngoò k'a itjo. Kiì ján i̲ndiì ndáchikon. Ngats'iì xi̲ta̲ ya̲á ijchòkon, i̲kjoàn tsakóya-la̲ 'én ndaà-la̲ Nainá. 14K'e̲ nga nchifì, Jesús kijtseè jè Leví, ki'ndí-la̲ Alfeo. Tíjnat'aà ími̲xa̲ ya̲ ñánda síkíchjítjì tsojmì ts'e̲ Roma. Kitsò-la̲:
—Nchrohótji̲ngui-ná.
K'e̲é tsasítje̲n Leví, kiìtji̲ngui-la̲ Jesús. 15K'e̲ nga tíjnat'aà ími̲xa̲ Jesús nga tíkjèn ya̲ ni'ya-la̲ Leví, kjìn ma xi̲ta̲ xi síkíchjítjì tsojmì ko̲ xi̲ta̲ xi jé tjín-la̲ títsa̲t'aàko̲ ími̲xa̲ Jesús ko̲ xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲. Kjìn jchán ma xi̲ta̲ xi tji̲ngui-la̲. 16Jñà xi̲ta̲ xi okóya kjo̲tíxoma-la̲ Nainá xi kiskiì Moisés ko̲ xi̲ta̲ fariseo k'e̲ nga kijtseè Jesús nga tíkjèn-ko̲ xi̲ta̲ xi tse jé tjín-la̲ ko̲ xi̲ta̲ xi síkíchjítjì tsojmì, kitsò-la̲ jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Jesús:
—¿Mé-ne k'oa̲s'ín-ne Maestro-nò nga xi̲ta̲ xi síkíchjítjì tsojmì ko̲ xi̲ta̲ jé kjèn-ko̲-ne?
17K'e̲ nga kiì'nchré Jesús; kitsò-la̲:
—Jñà xi̲ta̲ xi mì ch'in tjín-la̲, mì chji̲ne̲xkiì mochjeén-la̲; jñà-né xi̲ta̲ xi xk'én xi mochjeén-la̲ chji̲ne̲xkiì. 'A̲n, mìtsà koi xá j'i̲-na nga jñà kichjà-la̲ jñà xi̲ta̲ xi tsò-la̲ yijo-la̲ nga xi̲ta̲ kixi̲, koií xá j'i̲-na nga jñà kichjà-la̲ xi̲ta̲ xi beè-la̲ ikon nga jé tjín-la̲.

Xi̲ta̲ xi bìtsa̲jnachjan

(Mateo 9:14-17; Lucas 5:33-39)

18Jngoò k'a, k'e̲ nga jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Juan ko̲ jñà xi kota'yàt'aà-la̲ xi̲ta̲ Fariseo nchibìtsa̲jnachjan, kiì i'nga xi̲ta̲ koi nga kiskònangui-la̲ Jesús. Kitsò-la̲:
—Jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Juan ko̲ xi kota'yàt'aà-la̲ xi̲ta̲ Fariseo bìtsa̲jnachjan-né. ¿Mé-ne jñà xi̲ta̲ tsi̲ji xi kota'yàt'aà-lè mì bìtsa̲jnachjan-né?

19 Kitsò Jesús:
—¿A bìtsa̱jnachjaán xi̱ta̱ k'e̱ nga xi̱ta̱ kòbixan k'e̱ nga ya̱ tíjnako̱-ìsa jè xi̱ta̱ x'i̱n xi kòbixan? Majìn, mìkiì bìtsa̱jnachjan xi̱ta̱. 20 Ta̱nga ki̱jchò na̱chrjein k'e̱ nga tjáxìn-la̱ x'i̱n xi kòbixan; k'e̱-né nga kítsa̱jnachjan xi̱ta̱.
21 'Jngoò nikje i̱baà mìkiì ma si̱jto-ne ko̱ nikje xi̱tse̱; nga jè nikje xi̱tse̱, kjeèn-yó-né koa̱ ko̱tejnda-né jè nikje i̱baà. Ìsa̱á tse ko̱ma ñánda kixajndà kji. 22 Ti̱koa̱á mìtsà yá xi ko̱ma binchá xán ixiì ko̱ chrjoa̱ jchínga; tsà ko̱s'ín s'e̱en, k'e̱ nga jye ko̱jchá xán, si̱ìxajndà chrjoa̱ jchínga, i̱kjoàn chi̱ja xán ko̱ chrjoa̱. Jè xán ixiì, chrjoa̱ xi̱tse̱é sinchá.

Kiís'ín tjín i̱t'aà ts'e̱ na̱chrjein nìkjáya

(Mateo 12:1-8; Lucas 6:1-5)

23 Jngoò na̱chrjein nìkjáya ja Jesús ya̱ ñánda títje̱ trigo. Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ tsate chiba natín-la̱ trigo. 24 Jñà xi̱ta̱ Fariseo kitsò-la̱:
—¿Mé-ne ko̱s'ín-ne xi̱ta̱-lè jè na̱chrjein nìkjáya? Mìkiì tjí'nde nga ko̱s'ín ko̱ma.
25-26 Kiìchja̱ Jesús kitsò-la̱:
—¿Jñò, a mìtsà jye tíjiìn-nò koni s'ín tíchja̱ Xo̱jo̱n-la̱ Nainá koni kis'iìn xi̱ta̱xá ítjòn xi ki'mì David ko̱ jñà xi̱ta̱-la̱ xi kjihijtako̱ k'e̱ nga no̱'miì ítjòn tsibìjna jè Abiatar? K'e̱ nga kjòhojò-la̱ nga nì mé tjín xi kine, jahas'en ni'ya-la̱ Nainá. Tsakjèn i̱nchra̱jín tsjeè-la̱ Nainá. Ti̱koa̱ kitsjaà-la̱ xi̱ta̱-la̱ xi tji̱ko̱. Mìkiì tjí'nde nga jñà ko̱kje̱n. Tà jñà no̱'miì tjí'nde-la̱ nga ko̱kje̱n.
27 Ìjngoò k'a kitsò Jesús:
—Jè na̱chrjein nìkjáya, koií xá kisindaà-ne nga kjo̱ndaà ts'e̱ xi̱ta̱. Mìtsà koi xá kisindaà-ne xi̱ta̱ nga kjo̱ndaà ts'e̱ na̱chrjein.
28 K'oa̱á s'ín tjín, 'a̱n xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱, skanda jè na̱chrjein nìkjáya, 'a̱án otiìxoma-la̱.

Xi̱ta̱ xi kixìt'aà jngoò tsja

(Mateo 12:9-14; Lucas 6:6-11)

3 1 Ìjngoò k'a jahas'en Jesús ñánda tíjna jngoò ni'ya i̱ngo̱ sinagoga. Ko̱ ya̱ tíjna jngoò xi̱ta̱ xi kixìt'aà jngoò tsja.
2 Jñà kondra̱-la̱ Jesús nchisíkinda̱ nga mejèn-la̱ nga skoe̱ a si̱ìndaá-ne jè xi̱ta̱ xi kixìt'aà tsja jè na̱chrjein nìkjáya, mé-ne

nga kǫma kǫhòngui-ne. 3 Jesús kitsò-lą jè xįtą xi kixìt'aà jngoò tsja:
—Tįsítjįin, tįsįjni į jngoò osen-lą xįtą.
4 Jesús k'ęé kitsò-lą jñà xįtą xi i'nga:
—¿A tsjá'nde kjǫtíxoma nga ndaà s'ęén, o xi ch'o s'ęén, jè nąchrjein nìkjáya? ¿A sįndaá-ná xįtą, o xi sįk'en-ná?
Jñà xįtą xi ǫtì'mì-lą ta jyò tsibìtsąjna. 5 Jesús kiskoòtsejèn-jiìn-lą xįtą nga jti komà-lą. Tįkoą ba kis'e-lą nga tájaàjiìn tjín inįmą-lą jñà xįtą. K'ęé kitsò-lą jè xįtą xi kixìt'aà tsja:
—Tjeèndojoì ndseįi.
Tsijmeé tsja, nįtǫón kjòndaà-ne. 6 Jñà xįtą fariseo, k'ę nga itjo-ne, tsajoóya-ne kǫ xįtą Herodes nga mejèn-lą sįìk'en Jesús.

K'ę nga kjìn xįtą kiìtjįngui-lą Jesús ya įndiì ndáchikon Galilea

7 Jesús kǫ xįtą xi kota'yàt'aà-lą chinchat'aà xìn. Ján kiì įndiì ndáchikon. Kjìn xįtą kiìtjįngui-lą xi nangui Galilea ts'ę kǫ xįtą nangui Judea, 8 kǫ xįtą nąxąndá Jerusalén, kǫ xįtą nangui Idumea, kǫ xįtą xijngoaà xąjngá nandá Jordán kóhǫkji jngoò itjandiì-lą nąxąndá Tiro kǫ Sidón nga kiì'nchré-lą kjǫxkón xi kis'iìn Jesús. K'oąá komà-ne kjìn jchán xįtą ijchò tjįngui-lą.
9 Jesús kitsò-lą xįtą xi kota'yàt'aà-lą:
—Kjit'aà nąchrjein tjajnandaà jngoò chitso mé-ne nga mì xįtą kǫjtínè-ná.
10 Koií kjoą-lą nga jyeé kjìn jchán xįtą xk'én kjòndaà-ne. Jñà xįtą xk'én xi i'nga, yąá fìkjanè'ñó ñánda tíjna Jesús nga mejèn-lą kǫòt'aà-lą tsja. 11 Jñà xįtą xi inįmą ch'o-lą neįí tíjiìn inįmą-lą, k'ę nga beè Jesús bincha-xkó'nchit'aà-lą, įkjoàn 'ñó chją, tsò:
—Jį-né xi Ki'ndí-lą Nainá.
12 Tąnga jè Jesús 'ñó tsohótikǫ nga mì jñà kęènǫjmí yá-né jè.

Kó 'mì 'ín-lą xįtą-lą Jesús xi tejò ma-ne

(Mateo 10:1-4; Lucas 6:12-16)

13 Xi jye komà įskan, Jesús kiìmijìn-jno jngoò nindoò. Kiìchją-lą xįtą xi jè ndaà kisaseèn takòn. Xįtą koi, ijchò kinchat'aà-lą. 14 Įkjoàn jaàjiìn tejò xįtą xi koąhijtakǫ, tįjñà-ne xi sįìkasén nga kįchjąya 'én ndaà-lą Nainá 15 xi tįkoą kitjoé-lą

ọkixị nga sịìndaà-ne xịtạ xi ch'in tjín-lạ tịkoạ kọchrjekàjiìn inịmạ ch'o-lạ neịí xi tíjiìn inịmạ-lạ xịtạ. 16 Jñà xịtạ xi kitjaàjiìn: jè Simón. Ịkjoàn tsibít'aàsòn 'ín-lạ; Pedro kitsò-lạ. 17 Kọ jñà ịxti-lạ Zebedeo xi 'mì Jacobo kọ jè 'ndsẹ xi 'mì Juan, xi tịkoạ tsibít'aàsòn 'ín-lạ; Boanerges kitsò-lạ. (Jè 'én jè tsò-ne: Ịxti-lạ ch'ọn.) 18 Kọ Andrés; Felipe; Bartolomé; Mateo; Tomás; Jacobo xi ti-lạ ma Alfeo; Tadeo; Simón, xịtạ xi yạ fìt'aà-lạ xịtạ cananista; 19 Judas Iscariote, jè xịtạ xi kisìngạtsja kondrạ-lạ Jesús.

Xịtạ xi chjạjno-lạ Inịmạ Tsjeè-lạ Nainá

(Mateo 12:22-32; Lucas 11:14-23; 12:10)

K'ẹ nga j'ìì-ne Jesús ni'ya ñánda síkjáya, 20 ìjngoò k'a kòkjìn xịtạ skanda mì ti kiì kitjò'nde-lạ nga tsakjèn. 21 K'ẹ nga kiì'nchré xịtạ xíkjín Jesús, kjoạ xi tís'ín, kiì kátsji nga tsọbạ'ñó; kitsò: Skáyaá-la.

22 Jñà xịtạ xi okóya kjọtíxoma-lạ Nainá xi kiskiì Moisés xi j'ìì-ne Jerusalén k'oạá kitsò nga jè xịtạ neịí xi 'mì Beelzebú tíjiìn inịmạ-lạ Jesús, nga jè xịtạ skọ-lạ xịtạ neịí tsjá-lạ nga'ñó nga ochrjekàjiìn inịmạ ch'o-lạ neịí xi tíjiìn inịmạ-lạ xịtạ.

23 Jesús kiìchjạ-lạ xịtạ koi. Tsibénọjmí jngoò-lạ kjoạ xi mangásòn. Kitsò-lạ:

—¿A kọmaá jè xịtạ neịí kọchrjekàjiìn-ne xi tịjè-ne yijo-lạ yạ inịmạ-lạ xịtạ? Majìn. 24 Tsà jngoò nạxạndá je, tsà jòya tjín nga kondrạ títsạjna-lạ xíkjín, mìkiì kọma 'ñó kítsạjna; 25 kọ tsà jngoò ni'ya, tsà jòya tjín nga kondrạ títsạjna-lạ xíkjín, tịkoạá mìkiì kọma 'ñó kítsạjna. 26 Tsà jè xịtạ neịí, tsà jòya tís'ín xi tịjè-ne yijo-lạ, mìkiì kọma 'ñó kíjna. Jye tífehet'aà nạchrjein-lạ.

27 'Jngoò xịtạ xi tjín-lạ nga'ñó, mì yá xi kọma kjoạhas'en ni'ya-lạ nga sịìchijé-lạ tsà mì ítjòn koịìt'aà'ñó. K'ẹé kọma sịìchijé-lạ k'ẹ nga jye kàsìt'aà'ñó.

28 'Ọkixịí xi xan-nó, xịtạ xi tjín-lạ jé kọ xi chjạjno-lạ Nainá, jchạt'aà-lạ jé-lạ. 29 Tạnga jñà xịtạ xi chjạjno-lạ Inịmạ Tsjeè-lạ Nainá, mìkiì jchạt'aà-lạ nịtạ mé nó-ne, nịtạ mé nạchrjein-ne. Kjọ'in s'ẹ-lạ nịtạ kjé-ne.

30 Koií k'oạs'ín kitsò-ne Jesús nga jñà xịtạ xi okóya kjọtíxoma-lạ Nainá xi kiskiì Moisés kitsò-né: "Xịtạ jè, inịmạ ch'o-lạ neịí tíjiìn inịmạ-lạ."

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Neą-lą Jesús kǫ 'ndsę

(Mateo 12:46-50; Lucas 8:19-21)

31 Xi komà įskan, ijchò 'ndsę kǫ neą-lą Jesús. Ján ndįtsiaán
tsibìtsąjna. K'ęé kinokjoà-lą Jesús. 32 Jñà xįtą xi títsąjnandiì-lą,
kitsò-lą:
—Neą-lè kǫ jñà 'ndsì, ján ndįtsiaán títsąjna. Jį xó ótsji-lè.
33 K'ęé kìichją Jesús, kitsò:
—¿Yá-né xi neą-ną kǫ xi 'ndsè?
34 Įkjoàn kiskoòtsejèn-jiìn-lą jñá xįtą xi títsąjnandiì-lą. Kitsò:
—Jñà xįtą koi xi neą-ną, kǫ xi 'ndsè. 35 Ngą nįtą yá xįtą-ne xi
síkitasòn koni s'ín mejèn-lą Nainá, jñà-né xi 'ndsè, xi tichja, kǫ
xi neą-ną.

Kjoą xi mangásòn ts'ę xįtą xi bítję xojmá

(Mateo 13:1-9; Lucas 8:4-8)

4 1 Jesús ìjngoò k'a tsibíts'ią nga tsakóya yą įndiì
ndáchikon. Kjìn jchán ma xįtą xi chixoñat'aà-lą. Jesús
jahas'en jngoò chitso xi kjijnajiìn ndáchikon; įkjoàn tsibìjnaya.
Ngats'iì xįtą, yąá títsąjnat'aà nanguií yą įndiì ndáchikon. 2 Kjìn

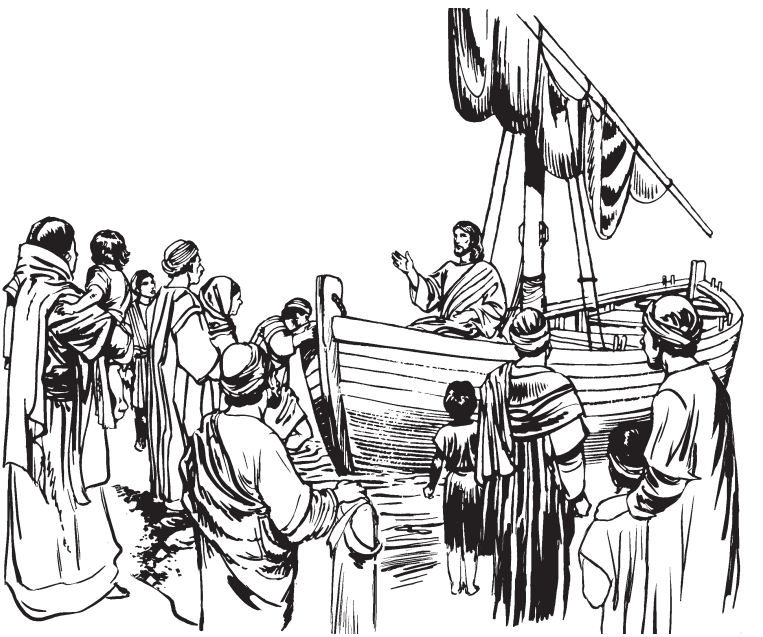

skaya kjoa xi mangásòn tsakóya-la xita. K'e nga tsibénojmí-la kitsò-la:

3—Ndaà tiná'yaà. Jngoò xita kiì kíjndi xojmá. 4K'e nga tsibíts'ia nga kiskíjndi xojmá, chixò chiba ya iya ndiyá. Ikjoàn j'iì nise; tsakjèn. 5Nguì k'oa tjín chixò ñánda naxi choòn nga chiba ni'nde tjín-la. Jñà xojmá koi, nitoón isò koi-né nga mì nanga tjín nangui. 6Tanga k'e nga itjokàtji ts'oí nga kjòtsjè ndobá, kixìñó, ikjoàn jngoò k'aá kixì, koi-né nga tsjìn-la ima. 7Nguì k'oa tjín chixò ya ijiìn na'yá. K'e nga kjò'nga na'yá, kisìk'en-ngui xka-la xojmá; k'oaá ma-ne nga mìkiì tsajà-la toò. 8Tanga jñà xojmá xi chixò ñánda nangui ndaà, tsijin, kjò'nga, tsajà-la toò, ndaà itjo. Kitsjaà katé, jàn-kaàn skanda jngoò sìndo toò nga jngoò ìjngoò.

9Ikjoàn kitsò Jesús:

—Ndaà tiná'yaà koni xan-nò.

Mé-ne kjoa xi mangásòn kisìkjeén-ne Jesús

(Mateo 13:10-17; Lucas 8:9-10)

10K'e nga jye tsibìjna tajngoò Jesús, jñà xita xi chrañà títsajnat'aà-la ko xita-la xi tejò ma-ne, kiskònangui-la kó tsòya-ne 'én xi tsibénojmí. 11Kitsò Jesús:

—Jñò, Nainá jye kitsjaà-nò nga jchaa kjoa'ma-la kó s'ín otíxoma Nainá. Tanga jñà xita xi kj'eií, tà 'én ts'e kjoa mangásòn s'enojmí yije-la, 12mé-ne nga mìkiì skoe-ne nas'ín skótsejèn, tikoaá mìkiì kochiya-la nas'ín kji'nchré. Nga jñà xita, majìn-la síkjatjìya kjohítsjeèn-la koa mìkiì jchat'aà-la jé-la.

Jesús tsibénojmí kó tsòya-ne kjoa xi mangásòn ts'e xita xi bítje xojmá

(Mateo 13:18-23; Lucas 8:11-15)

13Kitsò Jesús:

—¿A mì fìya-nò jè 'én ts'e kjoa xi mangásòn? ¿Kós'ín skaya-nò ngats'iì kjoa xi i'nga? 14Jè xi bítje xojmá, jè ngaya-la xita xi síka'bí 'én-la Nainá. 15Jñà xojmá xi chixò ya iya ndiyá, jñà ngaya-la xita xi 'nchré 'én-la Nainá. K'e nga ma iskan nga jyeé 'nchré, f'iì xita neií faáxìn jè 'én ya ijiìn inima-la xita. 16Jñà xojmá xi chixò ya ñánda naxi choòn, jñà ngaya-la xita xi 'nchré 'én-la Nainá. Tsjaá

s'e-la k'e nga sa 'nchré. 17Tanga jè 'én mìkiì ndaà kisijiìn inima-la koni xka xi tsjìn-la ima, mì 'ñó binchako 'én, ta chiba nachrjein chíkjoa-la. K'e nga mé kjoa xi sakó-la ko tsà xita fìtjingui kondra-la nga jè ngatjì-la 'én-la Nainá, nitoón síkíjna ndiyá-la Nainá. 18Jè xojmá xi chixò ya ñánda tjín na'yá, jñà ngaya-la xita xi 'nchré 'én-la Nainá, 19tanga 'ñó síkájno kjoa ts'e tsojmì xi tjín isò'nde; ko jè kjoa nchiná konachan-la; ko mejèn yije-la tsojmì xi tjín isò'nde. Jñà kjoa koi síkits'ón-jiìn 'én-la Nainá, k'oaá ma-ne nga mìkiì makjìn-ya. 20Tanga jñà xojmá xi chixò ñánda nga nangui ndaà, jñà ngaya-la xita xi 'nchré 'én-la Nainá koa mokjeiín-la; ikjoàn makjìn-ya 'én, k'oaá ngaya-la koni yá xi ojà-la toò. Tsjá katé, jàn-kaàn skanda jngoò sìndo nga jngoò ìjngoò yá.

Kjoa xi mangásòn ts'e ni'ín xi síhiseèn

(Lucas 8:16-18)

21Jesús kitsò-ìsa:

—¿A k'oaá s'ín mochjeén ni'ín xi síhiseèn nga ya sijnangui kaxa, o ya sijnangui nachan? Majìn, jngoò ni'ín xi síhiseèn, 'ngaá sijna mé-ne nga síhiseèn-la xita. 22Nimé kjoa tjín xi tjí'ma i'ndei xi mìkiì jcha-la; tikoaá tsjìn kjoa xi tjí'ma i'ndei xi mìkiì kotsejèn. 23¡Ndaà tiná'yaà koni xan-nò!

24Jesús kitsò-ìsa-la:

—Jñò xi na'yà, ndaà tiná'yaà. Koni kji machiya-nò, k'oaá ti kji siìkíchiya-nò Nainá, skanda tsjásòn-ìsa-nò. 25Jè xi tjín-la [kjohítsjeèn], tjoé-ìsa-la; tanga jè xi tsjìn-la, skanda tjá'aán-la [kjohítsjeèn] xi chiba tjín-la.

Kjoa xi mangásòn ts'e nga majchá nijin

26Kitsò Jesús:

—Koni s'ín otíxoma Nainá k'oaá tis'ín tjín koni k'e tsà jngoò xita bítje nojmé. 27Jè nojmé, síxá nga bisò, ma'nga, nas'ín jè xita xi bítje mìkiì tíbeè kós'ín tísíxá nga jè xita ojnafè-né k'e nga nitjen; nga s'e isén osítjen; 28nga jè nangui tísíjchá; ítjòn bitjo xka-la, iskan ma'nga, ikjoàn tjo-la natín koa ikjoàn majchá nijin. 29K'e jye majchá nijin, jye ma maxkó nga jye ijchò chiba-la nga sincháxkó nijin.

Kjoa̱ xi mangásòn ts'e̱ xojmá mostaza

(Mateo 13:31-32; Lucas 13:18-19)

30 Jesús ìjngoò k'a kitsò:

—¿Mé xi ko̱ngásòn-ko̱ koni s'ín otíxoma Nainá?, o ¿mé 'én xi si̱ngásòn-kjoaá? 31 Jè mangásòn-ko̱ koni kji xojmá mostaza; k'e̱ nga sitje̱ i̱jiìn nangui, jè xi ìsa̱ i̱tsé kji i̱ i̱t'aà nangui. 32 K'e̱ nga jye sitje̱, bisò, ma'nga skanda ìsa̱á 'nga ma koni ngats'ìì xka̱ xi ma chine xi sitje̱ i̱ndiì ni'ya. 'Ñó 'nga ma chrja-la̱ skanda ma bíndaà'a tjé-la̱ ni̱se ya̱ ngui 'nguién-la̱.

Jesús, kós'ín kisìkjeén kjoa̱ xi mangásòn

(Mateo 13:34-35)

33 Jesús kjìn ska̱ya kjoa̱ xi mangásòn kisìkjeén nga tsakóya 'én ndaà-la̱ Nainá, koni kji nga ndaà fìya-la̱ xi̱ta̱. 34 Nguì ko̱ó kjoa̱ xi mangásòn tsakóya-la̱ xi̱ta̱; ni̱mé 'én kiìchja̱ xi mìtsà kjoa̱ xi mangásòn tsibénojmí; ta̱nga k'e̱ nga jye tíjnat'aàxìn-ko̱ xi̱ta̱-la̱ xi kota'yàt'aà-la̱, k'e̱é ìjngoò k'a tsakóya ndaà yije-la̱.

K'e̲ nga jè Jesús kisìkíjnajyò tjo̲xkón

(Mateo 8:23-27; Lucas 8:22-25)

35 K'e̲ nga jye kòjñò nga tijè-ne na̲chrjein, Jesús kitsò-la̲
xi̲ta̲-la̲ xi kota'yàt'aà-la̲:
—Tíkjiaán, ján xijngoaà ndáchikon.
36 Jñà xi̲ta̲ xi kjìn ma-ne ta ya̲á kisìkítsajna; kìì Jesús ko̲ xi̲ta̲
xi kota'yàt'aà-la̲ nga títsajnaya chitso. Ti̲koa̲á tsafáhijtako̲
chitso xi i'nga. 37 K'e̲ nga jye tjímajiìn nandá, j'ìì jngoò tjo̲xkón
xi ta̲xki̲ komà-né; kiskímiì'nga nandá koa̲ jè chitso jye kitseè
nandá. 38 Jesús ya̲á kjinafè tàts'en chitso. Kijnanguisko jngoò
nikje nguisko. K'e̲é kisìkjaá-la̲, kitsò-la̲:
—Maestro, ¿a mìtsà tì'yi nga titsa̲bixònguindá-ná.
39 Jesús k'e̲é tsasítje̲n, tsohótiko̲ jè tjo̲; kitsò-la̲ ndáchikon:
—Jyò tijni.
Ni̲to̲ón kisijyò-ne tjo̲; kjòndaàya-ne. 40 Jesús kitsò-la̲ xi̲ta̲ xi
kota'yàt'aà-la̲:
—¿Mé-ne tsakjoòn-nò? ¿A mìtsà mokjeiín-nò i̲t'aà ts'a̲n?
41 Jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ ndaà jchán kitsakjòn. Xki̲ xi ján
kjònangui-la̲ xíkjín, tsò-la̲:
—¿Yá xi̲ta̲-ne jè skanda jè tjo̲ ko̲ ndáchikon síkitasòn-la̲?

Xi̲ta̲ Gerasa xi kjìn ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í tíjiìn ini̲ma̲-la̲

(Mateo 8:28-34; Lucas 8:26-39)

5 1 Jesús ko̲ xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ ijchò ján xijngoaà
ndáchikon ya̲ nangui-la̲ xi̲ta̲ Gadareno. 2 K'e̲ nga itjojen
chitso Jesús ijchò kasìt'aà jngoò-la̲ xi̲ta̲ xi ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í
tíjiìn ini̲ma̲-la̲. Jè xi̲ta̲ jè ya̲á itjo-ne i̲tsjó nga̲jo̲ mik'en. 3 Xi̲ta̲
jè ya̲á bìjnaya ya̲ i̲tsjó nga̲jo̲ mik'en. Mì yá xi ma bít'aà'ñó
na̲s'ín na'ñó ki̲cha̲ cadena. 4 Kjìn k'a o̲kis'iìn-ko̲ nga tsibít'aà'ñó
ndso̲ko̲ ko̲ tsja na'ñó ki̲cha̲ cadena. Ni̲yá xi chíkjoa̲-la̲ nga
kisì'nchré; otejtso xó cadena. 5 Ko̲ na̲chrjein ko̲ ni̲tje̲n ya̲á
ojmeèsòn nindoò ñánda tjín i̲tsjó nga̲jo̲-la̲ mik'en. Kjindáya
tsò kjindáya ská nga kjaán ko̲ yijo-la̲; 'beé-la̲ nda̲jo̲ yijo-la̲.
6 K'e̲ nga kijtseè nga kjiìn tínchrobá Jesús, tsangachikon. Kiì
kasìt'aà chrañà-la̲, tsasèn-xkó'nchit'aà-la̲. 7 'Ñó kiìchja̲, kitsò:
—¿Mé xi tjín-lè ko̲ 'a̲n, Jesús, Ki'ndí-la̲ Nainá xi 'ñó 'nga
tíjna? Bìtsi'bà-lè nga nguixko̲n Nainá, kì yatoòn-ná.
8 Koií k'oa̲s'ín kiìchja̲-ne nga jè Jesús kitsò-la̲:

—Ngaji inima ch'o-la neií, titjojiín inima-la xita jè.
9 Jesús kiskònangui-la. Kitsò-la:
—¿Kó 'mì-lè?
Jè kitsò:
—Legión 'mì-na, koií-né nga kjìn jchán ma-najen.
10 Jñà inima ch'o-la neií, 'ñó tsibítsi'ba-la Jesús nga mì it'aà
xìn skinì ya i'nde jè. 11 Ko ya chrañà it'aà nindoò, kjìn chinga
nchikjèn-jno. 12 Jñà inima ch'o-la neií tsibítsi'ba-la Jesús.
Kitsò-la:
—Yaá tikasén-nájen ñánda tjín chinga; yaá kitjás'en-jiìn-jen
yijo-la.
13 Jesús kitsjaà'nde-la; jñà inima ch'o-la neií itjojiìn inima-la
xita jè; ikjoàn jahas'en-jiìn yijo-la chinga. Ma-la tsà jò jmiì
jñà chinga xi tsanga; tsatíkjájen-jno ya naxi skanda ijiìn
ndáchikon, yaá k'en yije ijiìn ndáchikon.
14 Jñà xita xi ko'ndà chinga, tsanga. Kiì kénojmí-la xita
naxandá ko xita rancho jè kjoa xi komà. Jñà xita naxandá
ijchò katsejèn-la kjoa xi komà. 15 Kjìn xita ijchò ñánda tíjna
Jesús, kijtseè jè xita xi inima ch'o-la neií tíjiìn inima-la nga
sa ítjòn. Jyò tíjna. Íkjá-ne nikje-la. Ndaà tjín-ne kjohítsjeèn-la.
Xita xi ijchò, ta kitsakjòn-la. 16 Jñá xita xi kijtseè koni s'ín
komàt'in jè xita xi inima ch'o-la neií tíjiìn inima-la nga
kjòndaà-ne ko chinga xi tsatíkjá, tsibénojmí-la jñá xita xi ijchò
xi mìkiì kijtseè. 17 Jñà xita xi ijchò tsibítsi'ba-la Jesús nga xìn
i'nde kàtjì.
18 K'e nga jahas'en chitso Jesús, jè xita xi inima ch'o-la neií
kisijiìn inima-la, tsibítsi'ba-la Jesús nga mejèn-la kjiko. 19 Tanga
jè Jesús mìkiì kitsjaà'nde-la. Kitsò-la:
—T'in-ne ni'ya-lè, tènojmí yije-la xita xinguii jè kjondaà xi
kisìko-lè Nainá; kós'ín kijtseè ima-lè.
20 Xita jè, kiì; ikjoàn tsibíts'ia nga tsibénojmí-la jñà xita
naxandá Decápolis jè kjondaà xi kisìko Jesús. Ngats'iì xita xi
kis'enojmí-la tà k'oaá komà-la.

Tsòti-la Jairo ko chjoón xi kitsobà'ñó itjòn nikje-la Jesús

(Mateo 9:18-26; Lucas 8:40-56)

21 Jesús tsibìjna'ya chitso, inchrobà ìjngoò k'a-ne ján xijngoaà
ndáchikon, kjìn jchán xita chixoñat'aà ìjngoò k'a-la, koa yaá
tsibìjnandiì ndáchikon. 22 Ijchòkon jngoò xita xi 'mì Jairo

xi xi̱ta̱ ítjòn ts'e̱ ni'ya i̱ngo̱ sinagoga. K'e̱ nga kijtseè Jesús tsasèn-xkó'nchit'aà-la̱. 23 'Ñó tsibítsi'ba-la̱, kitsò-la̱:

—Ndí tsòti-na̱ jye kjo̱meè biyaà; nchroboí, tíkjiaán, tjat'aà-la̱ ndsei̱i nga kàtandaà-ne, mé-ne nga kíjnakon-ne.

24 Jesús kiìko̱, kjìn jchán xi̱ta̱ kiìtji̱ngui-la̱; chi̱ba̱-la̱ ó'nchò'ñó-né. 25 Ya̱á tsóhojiìn jngoò chjo̱ón xi kjò tejò nó xk'én, ch'in jní tjín-la̱. 26 Kjòtseé tísíkjeiín kjo̱'in i̱t'aà ts'e̱ chji̱ne̱xkiì; jye xó kisìkje yije to̱n-la̱; mìkiì mandaà-ne, ta̱ saà tíma'ñó ch'in-la̱. 27 Chjo̱ón jè, k'e̱ nga kii'nchré i̱t'aà ts'e̱ Jesús, kiìjiìn-la̱ ngats'iì xi̱ta̱ kjìn; i̱jto̱n íts'i̱n kitsobà-ne nikje-la̱ Jesús. 28 K'oa̱s'ín tísíkítsjeèn, kitsò: "Tsà tà jè nikje-la̱ sìkoa̱a, ko̱ndaá-na." 29 K'e̱ nga kitsobà'ñó nikje-la̱, ni̱to̱ón kisijyò-la̱ jní, koa̱ kijtseèyaá-la̱ yijo-la̱ nga jye kjòndaà-ne ch'in-la̱. 30 Jesús ni̱to̱ón kijtseèya-la̱ nga nga'ñó-la̱ itjojiìn; kisìkátji, kiskoòtsejèn-jiìn-la̱ xi̱ta̱ kjìn, kitsò:

—¿Yá xi kàtsobà'ñó nikje-na̱?

31 Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús kitsò-la̱:

—¿A mìtsà 'yi nga jñà xi̱ta̱ ó'nchò'ñó-lè? Ngaji̱ si-né: "¿Yá xi kàtsobà'ñó nikje-na̱?"

32 Ta̱nga jè Jesús kotsejèn-jiìn-la̱ jñà xi̱ta̱ nga mejèn-la̱ skoe̱ yá xi kitsobà'ñó nikje-la̱. 33 Chjo̱ón jè, tsí tíhotsé-né nga kitsakjòn, nga jyeé tíjiìn-la̱ kós'ín komà ch'in-la̱; kiì, tsasèn-xkó'nchit'aà-la̱ Jesús; tsibéno̱jmí kixi̱ yije-la̱ kós'ín komàt'in. 34 Jesús kitsò-la̱:

—Ndí nea̱a, koi-né nga mokjeiín-lè i̱t'aà ts'a̱n nga kòmandaà-ne. T'in-là ndaà-ne. Jyeé kòmaxkiì-la̱ ch'in-lè.

35 Tákó ti̱k'e̱é tíchja̱-ìsa Jesús nga j'iì i'nga xi̱ta̱ xi inchrobà-ne ni'ya-la̱ xi̱ta̱ ítjòn ts'e̱ ni'ya i̱ngo̱ sinagoga, kitsò-la̱:

—Kì ti̱ kiì nìsiì-la̱ Maestro, ndí tsòti-lè jyeé k'en.

36 Ta̱nga jè Jesús, nga kii'nchré koni kitsò o̱kixi̱ xi j'iìko̱, kitsò-la̱ jè na'èn-la̱ ndí tsòti:

—Kì tsakjoòn-jèn; tà jè-né nga kàtakjeiín-lè.

37 Jesús mìkiì kitsjaà'nde nga kjìn xi̱ta̱ kiìko̱. Tà jè Pedro, Jacobo ko̱ Juan 'ndse̱ Jacobo. 38 K'e̱ nga ijchò ni'ya-la̱ jè xi̱ta̱ ítjòn ts'e̱ ni'ya i̱ngo̱ sinagoga, Jesús kijtseè nga fìjen fìkjá xi̱ta̱, 'ñó nchikjindáya ko̱ 'ñó nchisíkájno. 39 Jahas'en ni'ya Jesús, kitsò-la̱:

—¿Mé-ne ko̱'nè-nò nga ko̱ tà ndaà chìhindáya-nò? Jè ndí tsòti mìtsà kòbiyaà; ta kjinafé-né.

40 Jñà xi̱ta̱ xi títsa̱jna tà tsijnòkeè Jesús. K'e̱é tsachrje yije
ni'ya kóho̱tjín xi̱ta̱; tà jñà tsibìtsa̱jna na̱'èn-la̱, nea̱-la̱, ko̱ xi̱ta̱
ts'e̱ xi tji̱ko̱. I̱kjoàn jahas'en ñánda kijna ndí tsòti. 41 Kiskoé
tsja, kitsò-la̱:
—Talita cumi —'én xi tsòya-ne: Ji̱ tsòti, k'oa̱á xan-lè, ti̱sítji̱in.
42 Jè ndí tsòti ni̱to̱n tsasítje̱n, tsajmeè-ne. Jye kjò tejò nó
tjín-la̱. Jñà xi̱ta̱ xi títsa̱jna, 'ñó jchán kitsakjòn. 43 Ta̱nga Jesús
'ñó kitsjaà o̱kixi̱ nga mì yá xi̱ta̱ xi ke̱ènojmí-la̱. I̱kjoàn kitsò-la̱:
—Tjiì-la̱ nga kàtakjèn ndí tsòti.

Kó kitsò xi̱ta̱ k'e̱ nga kiì Jesús ján Nazaret

(Mateo 13:53-58; Lucas 4:16-30)

6 1 Jesús itjojiìn-ne ya̱ i'nde jè, kiì-ne nangui-la̱ Nazaret,
tji̱ko̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱. 2 K'e̱ nga jye ijchò na̱chrjein
nìkjáya, tsibíts'ia̱ nga tsakóya 'én ndaà-la̱ Nainá ya̱ ni'ya i̱ngo̱
sinagoga. Kjìn jchán ma xi̱ta̱ xi kiì'nchré-la̱ koni s'ín tsakóya.
Jñà xi̱ta̱, tà k'oa̱á komà-la̱, kjònangui-la̱ xíkjín, kitsò:
—Xi̱ta̱ jè, ¿ñánda komà-la̱ ngats'iì 'én xi okóya? ¿Ñánda
ochrje kjoa̱chji̱ne̱ koi ko̱ kjo̱xkón xi s'ín? 3 ¿A mìtsà jè xi
chji̱ne̱yá xi ti-la̱ María, xi 'ndse̱ ma Jacobo, José, Judas ko̱
Simón? ¿A mìtsà ti̱koa̱ i̱ títsa̱jnajiìn-ná íchjín ndichja?
Xi̱ta̱ koi mìkiì ko̱kjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Jesús. 4 Ta̱nga jè Jesús
kitsò-la̱:
—Jngoò xi̱ta̱ xi chja̱ ngajo-la̱ Nainá, ni̱ta̱ ñá na̱xa̱ndá-ne
yaxkón-né, ta̱nga ya̱ na̱xa̱ndá-la̱ ko̱ ni'ya-la̱ ko̱ i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱
xíkjín mìkiì yaxkón.
5 Jesús ni̱mé kjo̱xkón xi ndaà tjín kis'iìn nangui-la̱, tà chiba
xi̱ta̱ xk'én xi tsohót'aà-la̱ tsja nga kisìndaà-ne. 6 Tà kjòxkón-la̱
Jesús, nga jñà xi̱ta̱ koi, mìkiì mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱.

Kós'ín tsatíxoma-la̱ Jesús xi̱ta̱-la̱ xi tejò ma-ne xi kisìkasén nga kisìka'bí 'én-la̱ Nainá

(Mateo 10:5-15; Lucas 9:1-6)

Jesús ya̱á tsajmeè na̱xa̱ndá jtobá xi chrañàt'aà kjiyijò nga
tsakóya. 7 Nga komà i̱skan, Jesús kiìchja̱-la̱ xi̱ta̱-la̱ xi tejò
ma-ne xi jè tsibíxáya-la̱; jò jò kisìkasén, kitsjaà-la̱ o̱kixi̱ nga
ko̱chrjekàjiìn ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í xi tíjiìn ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱. 8 K'oa̱á
ti̱s'ín kitsjaà-la̱ o̱kixi̱ nga ni̱mé tsojmì k'oa̱ k'e̱ nga kjoi̱ ndi̱yá.
Kitsò-la̱:

—Tà k'oáá s'ín tanguió. Tà jngoò yá garrote ch'aà. Kì na̱'yaá ch'aà, kì i̱nchra̱jín ch'aà, kì to̱n ch'aà. 9 Ko̱maá tsjayaà xo̱jté-nò. Tà jngoò na̱chro̱ ch'aà. Kì jò ch'aà.

10 Jesús kitsò-ìsa-la̱:

—K'e̱ nga kijchò jngoò na̱xa̱ndá, jngoò ni'ya ti̱tsa̱jna skanda k'e̱ nga ko̱nguí-nò. 11 Tsà tjín na̱xa̱ndá ñánda mìkiì skoétjò-nò, tsà majìn-la̱ nga 'nchré-nò, titjo̱jñoò, titsajneè chijo-la̱ ndso̱koò mé-ne nga skoe̱-ne nga jñà tjín-la̱ jé nga mìkiì 'nchréñijon. Xi nguì o̱kixi̱ k'oáá xan-nò k'e̱ nga kijchò na̱chrjein-la̱ jñà na̱xa̱ndá koi, ìsáá tse kjo̱'in s'e̱-la̱ koni s'ín komàt'in na̱xa̱ndá Sodoma ko̱ Gomorra.

12 Xi̱ta̱ koi, kiì nga tsibéno̱jmíya-la̱ xi̱ta̱ nga kàtasíkájno jé-la̱ nga mì ti̱ jé ko̱hótsji-ne. 13 Kjìn ini̱ma̱ ch'o-la̱ neíí tsachrjekàjiìn ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱, ti̱koa̱ kjìn xi̱ta̱ kisìndaà-ne xi xk'én nga kisìkaàjno-la̱ asìti̱.

K'e̱ nga k'en Juan xi kis'iìn bautizar xi̱ta̱

(Mateo 14:1-12; Lucas 9:7-9)

14 Jè Herodes xi xi̱ta̱ xá ítjòn tíjna, kiì'nchré i̱t'aà ts'e̱ Jesús nga jye xki̱ xi ján na̱xa̱ndá kina'yà-la̱. Tjín xi̱ta̱ xi kitsò:

—Jè Juan xi kis'iìn bautizar xi̱ta̱, jyeé jaáya-la̱. K'oáá ma-ne nga tjín-la̱ nga'ñó nga ma-la̱ s'ín kjo̱xkón xi ndaà tjín.

15 Tjín xi̱ta̱ xi kitsò:

—Jè Elías.

Ti̱koa̱ tjín xi kitsò:

—Jngoò xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá kjòtseé.

16 Jè Herodes, k'e̱ nga kiì'nchré kitsò-né:

—Jè Juan xi jaáya-la̱ xi 'a̱n tsatesian sko̱.

17 Nga ìsa̱ kjòtseé, Herodes kisìkasén xi̱ta̱ nga kitsobà'ñó Juan nga kiskinìs'en nda̱yá, koi kjoa̱-la̱ ts'e̱ chjo̱ón Herodías xi chjo̱ón-la̱ Felipe nga jè Herodes chixàn-ko̱ xi chjo̱ón-la̱ 'ndse̱. 18 Nga jè Juan xi kis'iìn bautizar xi̱ta̱, kjìn k'a o̱kitsò-la̱ Herodes:

—Mìkiì tjiì'nde-lè nga ji̱ tijnako̱ii chjo̱ón-la̱ 'ndsì.

19 Jè chjo̱ón Herodías, kòjtikeè Juan, mejèn-la̱ nga si̱ìk'en ta̱nga mìkiì ma xi síko̱. 20 Nga jè Herodes, beèxkón Juan ko̱ síkinda̱-ne nga jye tíjiìn-la̱ nga xi̱ta̱ kixi̱-né ko̱ xi̱ta̱ tsjeè-né. Herodes k'e̱ nga chja̱ko̱ Juan, matsjaá-la̱ nga 'nchré-la̱, ta̱nga mìkiì beè mé xi s'i̱in, a si̱ìkitasòn-né, a xi majìn. 21 Ijchò jngoò

nachrjein xi ndaà ts'e chjoón Herodías k'e nga tsachrje s'eí-la jè Herodes jè nachrjein nga kits'iìn. Ijchò xita-la xitaxá ítjòn, ko xita sko-la soldado, ko xita nchiná xi tjín kóhokji Galilea nga tsakjèn-ko Herodes. 22 Tikoa ijchò tsòti-la Herodías, jahas'en ni'ya; kitè. Jè Herodes ko xita xi títsajna, ndaà jchán kisaseèn-la koni s'ín kitè jè tsòti. Herodes, xi xita xá ítjòn tíjna, kitsò-la:

—Tijé-ná mé xi mejèn-lè, tsjaà-lè.

23 K'oaá s'ín kitsjaà-la tso'ba nga tsjá yije-la nita mé xi mejèn-la nas'ín osen nangui xi jè otíxoma-la. 24 Jè tsòti, itjo ni'ya, kiskònangui-la nea-la. Kitsò-la:

—¿Mé xi siìjé-la?

Jè nea-la. Kitsò:

—Tijé-la sko Juan xi s'ín bautizar xita.

25 Jè tsòti, nitoón jahas'en ìjngoò k'a ni'ya ñánda tíjna xitaxá ítjòn. Kitsò-la:

—I'ndei mejèn-na nga nitoon tjiì-ná sko Juan xi s'ín bautizar xita; tinaya-ná chrobate.

26 Jè Herodes, xi xitaxá ítjòn tíjna, 'ñó kjòba-la k'e nga kiì'nchré-la jè tsòti. Tanga koií kjoa-la nga jye kitsjaà-la 'én-la nga nguixkon xita xi títsajna s'eí, kjo'ñó kisìkitasòn-la. 27 Jè Herodes, tik'eé-ne kisìkasén jngoò soldado, kitsjaà okixi nga kàtjanchrohóko sko Juan. 28 Jè soldado kiì ján ndayá nga tsatesin Juan; ikjoàn j'iìko sko Juan; tjíya-la chroba nga kitsjaà-la jè tsòti; ko jè tsòti kisìngatsja nea-la.

29 K'e nga kiì'nchré xita xi kota'yàt'aà-la Juan nga jye k'en, kiìkjaá yijo-la nga kiskinìs'en-ngui jngoò ngajo itsjó-la mik'en.

Jè kjoxkón xi kis'iìn Jesús nga 'òn jmiì xita kisìkjèn

(Mateo 14:13-21; Lucas 9:10-17; Juan 6:1-14)

30 K'e nga j'iì ìjngoò k'a-ne jñà xita xi tsibíxáya-la Jesús, tsibénojmí ngats'iì kjoa xi kis'iìn ko xi tsakóya ñánda kiì.

31 Jesús kitsò-la:

—Nchrobá. Tíkjiaán nga sikjáya í'ñoá jngoò i'nde it'aà xìn.

Koií k'oa kitsò-la nga kjìn jchán ma xita, koa tjín bijchó, koa tjín nchrobá-ne. Jesús ko xita xi tsibíxáya-la skanda mì ti kiì ma'a-la nga kjèn. 32 Tsibìtsajnaya chitso nga ta jñà kiì jngoò i'nde it'aà xìn ñánda tsjìn xita. 33 Tanga kjìn xita kijtseè k'e nga kiì. Kijtseèxkon nga jè Jesús. Ikjoàn kiìtjingui-la ngats'iì

xi̱ta̱ na̱xa̱ndá xi ya̱ chrañàt'aà-la̱ nga kii̱-ne ndso̱ko̱; skanda ìsa̱ ítjòn ijchò jñà xi̱ta̱ koi. 34 Jesús, k'e̱ nga itjojen chitso, kijtseè nga 'ñó kjìn ma xi̱ta̱ xi títsa̱jna; kjòhi̱ma̱keè-né. K'oa̱á ngaya-la̱ koni jñà orrè xi tsjìn-la̱ paxtò xi ko'ndà. I̱kjoàn tsibíts'ia̱ko̱ nga kjìn 'én tsibéno̱jmí-la̱. 35 K'e̱ nga jye 'ñó kjòhoxòn, jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús ijchò kinchat'aà-la̱, kitsò-la̱:

—Jyeé kjòhoxòn, jè i̱'nde jè, i̱t'aà xìn-né, ni̱mé tjín.

36 Ko̱t'ìn-la̱ jñà xi̱ta̱ kàtjì-ne nga kàtatse tsojmì xi ski̱ne̱ ya̱ na̱xa̱ndá ko̱ tsà jñà ni'ya ñánda nga chrañàt'aà.

37 Kiìchja̱ Jesús, kitsò-la̱:

—Tjiì-là jñò xi ko̱kje̱n xi̱ta̱ koi.

Kitsò jñà xi̱ta̱:

—¿A mejèn-lè nga konguí kindaà-je̱n i̱nchra̱jín koni tjín síkijne xi̱ta̱ nga jò sìndo̱ na̱chrjein síxá?

38 Kitsò Jesús:

—Chítsejèn-là kó tjín ma i̱nchra̱jín-nò.

K'e̱ nga kijtseè kó tjín ma-ne, kitsò-la̱:

—'Òn ma i̱nchra̱jín ko̱ jò ma ti̱n.

39 K'e̱é kitsjaà o̱kixi̱ Jesús nga kàtìtsa̱jnajtín jñà xi̱ta̱ ya̱ ijiìn ijñá ñánda sa̱se̱ choòn. 40 Íjngó íjngó sìndo̱ tsibìtsa̱jnajtín-ne jñà xi̱ta̱; ko̱ tjín ñánda icháte icháte tsibìtsa̱jnajtín-ne. 41 Jesús kiskoé jñà i̱nchra̱jín xi 'òn ma-ne ko̱ jñà ti̱n xi jò ma-ne; i̱kjoàn kiskoòtsejèn ngajmìì; kitsjaà-la̱ kjo̱ndaà Nainá; i̱kjoàn kisìxkoa̱ya i̱nchra̱jín; k'e̱é kitsjaà-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ nga kisìka'bí-la̱ ngats'ìì xi̱ta̱ kjìn xi títsa̱jna. Ti̱koa̱ kisìjòya ti̱n xi jò ma-ne. Kitsjaà-la̱ ngats'ìì xi̱ta̱. 42 Tsakjèn yije kóho̱tjín xi̱ta̱ kó nga kjòskìì. 43 K'e̱é tsibíxkó-ne i̱nchra̱jín ko̱ ti̱n xi kjòxkoa̱ya jñà xi tsiningui-ne; nguì tejò ni̱si̱yá komà. 44 Jñà xi̱ta̱ xi tsakjèn, 'òn jmìì ma-ne xi xi̱ta̱ x'i̱n.

K'e̱ nga jè Jesús tsajmeèsòn ndáchikon

(Mateo 14:22-27; Juan 6:16-21)

45 Nga komà i̱skan, Jesús kisìkas'en xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ ya̱ i̱ya chitso mé-ne nga ìsa̱ ítjòn kijchò-ne ján na̱xa̱ndá Betsaida ya̱ xijngoaà ndáchikon; koa̱ jè Jesús k'e̱é tísíhixat'aà xi̱ta̱ xi kjìn ma-ne nga jye nchifì-ne.

46 K'e̱ nga jye kisìhixat'aà xi̱ta̱, Jesús kiìmijìn-jno jngoò nindoò nga kii̱ kiìchja̱t'aà-la̱ Nainá. 47 K'e̱ nga jye kòjñò, jè chitso, jyeé ya̱ síjna jngoò osen ndáchikon. Jesús, nga ta̱jngoò

tsibíjnat'aà nangui, 48 kijtseè chitso nga mìkiì ma fì. Nga jè
tjo bíchjoà ikon-la. K'e nga tajñòya ìsa, Jesús kiìtjingui-la
xita xi kota'yàt'aà-la nga kiì-ne ndsoko ya ison nandá. Tanga
k'oaá kis'iìn koni tsà mejèn-la nga kjoi ítjòn-la chitso. 49 Jñà
xita xi kota'yàt'aà-la, k'e nga kijtseè nga tífìsòn nandá, k'oaá
s'ín kisìkítsjeèn, kitsò, tsà inima ch'o-né; kiskindàya xkón
50 nga kitsakjòn-la k'e nga kijtseè kóhotjín. Tanga Jesús nitoón
kiìchja-la, kitsò-la:
—'Ñó t'è-là takòn, kì tsakjoòn-jèn, 'an-ná.
51 K'e nga jahas'en chitso Jesús, nitoón kisijyò-ne tjo. Tà
k'oaá komà-la jñà xita xi kota'yàt'aà-la, 52 nga kj'eè kì ndaà
fahas'en-jiìn-la jè kjoxkón xi kis'iìn Jesús ts'e inchrajín, koi-né
nga tájaàjiìn tjín inima-la.

K'e nga jè Jesús kisìndaà-ne xita xk'én ján Genesaret

(Mateo 14:34-36)

53 K'e nga jye tsatojiìn ndáchikon, ijchò ján nangui
Genesaret; yaá tsibít'aà'ñó chitso-la ya indiì ndáchikon.
54 K'e nga tsitajen yije chitso, jñà xita xi ya títsajna, nitoón
kijtseèxkon nga jè Jesús. 55 Tikoaá nitoón kiì kóhokji nga
jngoò itjandiì i'nde jè. Ikjoàn tsibíts'ia xita nga j'iìko-la ngats'iì
xita xi xk'én; kjisòn-la nachan-yá ya i'nde ñánda nga 'nchré
xita nga bijchó Jesús. 56 Nita ñánda naxandá nga jahas'en
Jesús, tsà naxandá jtobá-né, naxandá iì-né, inchiya-né, ko tsà
rancho-né, jñà xita yaá sikáyijò jñà xita xi xk'én ya jngohosen
ndiyá; ikjoàn bítsi'ba-la nas'ín tà jè itjòn nikje-la tsobà'ñó
nga kàtandaà-ne. Ngats'iì xita xi kitsobà'ñó nikje-la kjòndaà
yijeé-ne.

Kjoa xi síkits'ón xita

(Mateo 15:1-20)

7 1 Ijchò xita fariseo ko xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá
xi kiskiì Moisés xi j'iì-ne naxandá Jerusalén. Yaá
ijchòtjingui-la ñánda tíjna Jesús. 2 Jñà xita koi, kijtseè i'nga
xita xi kota'yàt'aà-la Jesús nga kjèn tjéko tsja nga mìkiì oníjno;
kitsò-la xíkjín [nga mìkiì nchisíkitasòn koni s'ín tjín kjotíxoma
ts'e xita judío xi xkón tjín]. 3 Nga jñà xita fariseo ko ngats'iì
xita judío, k'oaá s'ín síkitasòn koni s'ín tjín kjotíxoma-la xita
jchínga; tsà mì nguì ndaà konijno tsja, mìkiì kokjen. 4 Tikoaá

k'e̱ nga f'iì-ne ndi̱tsi̱n, ítjòn oníjno tsja, k'e̱é kjèn; tjín-ìsa-la̱
kjo̱tíxoma xi kj'ei̱í koni oníya chi̱tsín-la̱, ti̱jí-la̱, ko̱ chi̱tsín
ki̱cha̱-la̱ ko̱ na̱chan-la̱. 5 Koií kjoa̱-la̱ jñà xi̱ta̱ fariseo ko̱ xi̱ta̱
xi okóya kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés kiskònangui-la̱
Jesús, kitsò-la̱:
—¿Mé-ne mìkiì síkitasòn-ne xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-lè, koni s'ín
tjín kjo̱tíxoma-la̱ xi̱ta̱ jchínga nga ta k'oa̱á s'ín kjèn tjéko̱ tsja?
6 Jesús kitsò-la̱:
—Koni s'ín kiskiì Isaías, xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá, ndaà
kiìchja̱ i̱t'aà tsa̱jòn, jñò, xi̱ta̱ xi jò ma i̱sén-nò, k'e̱ nga kitsò:
Jñà xi̱ta̱ koi,
beèxkón-na xi tà 'én chja̱,
ta̱nga jñà ini̱ma̱-la̱ kjiìn títsa̱jna;
7 Nìmé chjí-la̱ nga beèxkón-na,
nga kjo̱tíxoma-la̱ xi̱ta̱á okóya koni tsà kjo̱tíxoma-la̱ Nainá.
8 Jñò, nìkíjna-nò xi nguì kjo̱tíxoma-la̱ Nainá, ko̱ jè
onguítji̱ngui-là kjo̱tíxoma-la̱ xi̱ta̱ jchínga-nò nga oníya ti̱jí-nò,
chi̱tsín-nò; kjìn ska̱ya kjo̱tíxoma tjín-nò koni s'ín 'nè.
9 Kitsò-ìsa Jesús:
—Jñò, nachrjekàngui-nò xi nguì kjo̱tíxoma-la̱ Nainá, jè
nìkitasòn kjo̱tíxoma-la̱ xi̱ta̱ jchínga-nò. 10 Moisés k'oa̱á kitsò:
“Jcha̱xkoín na̱'èn-lè ko̱ nea̱-lè.” K'oa̱á ti̱ kitsò: “Jè xi chja̱jno-la̱
na̱'èn-la̱ ko̱ nea̱-la̱, tjínè-la̱ nga si̱k'en.” 11 Ta̱nga jñò bixón-nó:
“Jngoò xi̱ta̱, ma ki̱tso̱-la̱ na̱'èn-la̱, o nea̱-la̱: Mìkiì ko̱ma
siìchját'aà-lè; ngats'iì tsojmì xi tjín-na, Corbán-né.” ('Én xi tsò
Corbán, 'én Hebreo-né; tsòyaá-ne: jè Nainá jyeé kitsjaà yije-la̱.)
12 Bixón-nó nga mì ti̱ kiì tjí'nde-la̱ nga ko̱si̱ko̱ na̱'èn-la̱, o nea̱-la̱.
13 Jñò, nachrjekàngui-nò 'én-la̱ Nainá nga nìkatoya-là xinguio̱o
kjo̱tíxoma-la̱ xi̱ta̱ jchínga-nò. Kjìn ska̱ya kjo̱tíxoma tjín-ìsa-nò
xi k'oa̱s'ín 'nè.
14 Jesús, k'e̱é kiìchja̱-la̱ ngats'iì xi̱ta̱, kitsò-la̱:
—Ngats'ioò, ti̱ná'yaà ko̱ ndaà kàtachi̱ya-nò. 15 Ni̱mé tjín xi
fahas'en-jiìn yijo-la̱ xi̱ta̱ xi síkits'ón. Jè-né xi ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱
bitjojiìn-ne, xi síkits'ón. 16 ¡Ndaà ti̱ná'yaà koni xan-nò!
17 Jesús itjokàjiìn-la̱ xi̱ta̱; kiì, jahas'en jngoò ni'ya; i̱kjoàn
jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ kiskònangui-la̱ kó tsòya-ne jè kjoa̱
mangásòn xi tsibéno̱jmí. 18 Kitsò Jesús:
—¿Jñò, a ti̱koa̱á mìkiì machi̱ya-nò kó tsòya-ne? ¿A mì fìya-nò
ngats'iì tsojmì xi fahas'en-jiìn yijo-la̱ xi̱ta̱ mìkiì síkits'ón 19 nga

mìtsà inimą-lą fahas'en-jiìn? Yąá fahas'en indsǫ'bą, ikjoàn bitjo-ne k'ę nga fì kítsąjna ján baño.

Jesús kitsòyaá-ne: Ngats'ìì tsojmì xi ma chine, tsjeè-né; mìkìì síkits'ón inimą-lą xitą. 20 Kitsò-ìsa Jesús:

—Jè kjǫhítsjeèn xi bitjojiìn inimą-lą xitą, jè xi síkits'ón. 21 Koi-né nga inimą-lą xitą nchrobájiìn, jñà kjǫhítsjeèn xi ch'o tsò, koni jè kjoą chijngui ts'ę xitą xi jye chixàn kǫ xi kj'eè bixan jèn, kǫ xi xitą sík'en, 22 kǫ kjoą chijé, kǫ kjoą tse mejèn, kǫ kjoą ts'ęn, kǫ kjoą konąchąn, kǫ kjoą ts'ę xi otonè-lą kjoą ts'ę yijo-ná, kǫ kjoąxìtakòn, kǫ kjoą 'on takòn, kǫ kjoą 'nga ikon, kǫ kjoą 'én ndiso, kǫ kjoą tòndǫ xi mìtsà ítjòn nìkítsjeèn. 23 Ngats'ìì kjoą koi xi inimą-lą xitą bitjokàjiìn-ne, koií xi síkits'ón xitą.

Mé xi komàt'in chjǫón xi xìn nangui-lą nga kòkjeiín-lą it'aà ts'ę Jesús

(Mateo 15:21-28)

24 Kiì Jesús ján nąxąndá Tiro kǫ Sidón. K'ę nga ijchò yą, jahas'en jngoò ni'ya; mejèn-lą nga mì yá xitą xi skoę, tąnga mìkìì komà tsibìjna'ma. 25 Nitǫón kiì'nchré jngoò chjǫón xi inimą ch'o-lą neií tíjiìn inimą-lą tsòti-lą. Kiì ñánda tíjna Jesús nga tsasìxkó'nchit'aà-lą; 26 tsibítsi'ba-lą nga kǫchrjekàjiìn jè inimą ch'o xi tíjiìn inimą-lą tsòti. Jè chjǫón, yąá i'nde-lą ñánda 'mì Sirofenicia; 'én griego chją. 27 Jesús kitsò-lą:

—Tjìì'nde-lą jñà kàtakjèn ítjòn xi ixti ma. Mìkìì ndaà tjín tsà chjaà'an-lą niñǫ jñà ixti, ikjoàn k'oi-lá ndí nañá.

28 Jè chjǫón kitsò:

—Ndaà tjín Nąà'èn; tąnga jñà ndí nañá kineé xi-lą tsojmì xi bixòngui ímixą xi síkatsjoò ixti.

29 K'ęé kitsò Jesús:

—Ndaà kinokjoì. T'in-ne ni'ya-lè. Jè inimą ch'o-lą neií, jye itjokàjiìn-ne inimą-lą tsòti-lè.

30 K'ę nga ijchò-ne ni'ya-lą, jè chjǫón, jè tsòti-lą, yąá kijnasòn nąchan; tąnga jye itjokàjiìn-ne inimą-lą jè inimą ch'o-lą neií.

K'ę nga jè Jesús kisìndaà jngoò-ne xitą jtayaà kǫ xi skí'in

31 Jesús kiì-ne yą i'nde ts'ę Tiro; jahatojiìn i'nde Sidón, tikoą jahatojiìn nangui xi 'mì Decápolis, ijchò-ne yą ndáchikon ts'ę Galilea. 32 Yąá ijchòkǫ jngoò xitą xi jtayaà kǫ skí'in,

Jesús kjìn xi̱ta̱ xk'én kisìndaà-ne

tsibítsi'ba-la̱ Jesús nga ko̱òt'aà-la̱ tsja jè xi̱ta̱ jè. 33 Jesús, i̱t'aà xìn kiìko̱ ñánda tsjìn xi̱ta̱, k'e̱é jahas'en jnótsja ya̱ líká-la̱, ko̱ ndána̱chrá-la̱ kisìkaàjno nije̱n-la̱. 34 Jesús kiskoòtsejèn ngajmiì; i̱kjoàn jaátse-la̱, kitsò:

—¡Efata! —tsò-ne 'én jè: ¡Kàtatáx'a̱!

35 Ni̱to̱ón kitáx'a̱-ne líká-la̱ xi̱ta̱ jè, ti̱koa̱á ndaà komà kiìchja̱-ne. 36 Jesús kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱:

—Kì yá xi̱ta̱ xi bèno̱jmí-là.

Ta̱nga k'e̱ nga 'ñó tsibít'in-la̱ Jesús nga mì yá xi̱ta̱ ke̱èno̱jmí-la̱, ta̱nga jñà xi̱ta̱ ìsa̱á ndaà kiskinìsòn 'én. 37 Jñà xi̱ta̱ xi kiì'nchré, ta kjo̱xkón-la̱, kitsò:

—Ndaà s'ín yije. Síndaà-ne xi̱ta̱ xi jtayaà ko̱ xi mìkiì ma chja̱.

Jè kjo̱xkón xi kis'iìn Jesús nga ñijòn jmiì xi̱ta̱ kisìkjèn

(Mateo 15:32-39)

8 1 Ì̱jngoò na̱chrjein nga kjìn jchán xi̱ta̱ kjòxkóya koa̱ tsjìn tsojmì xi kine, Jesús kiìchja̱-la̱ xi̱ta̱-la̱ xi kota'yàt'aà-la̱, kitsò-la̱:

2 —Jñà xi̱ta̱ koi, mahi̱ma̱keè-ná. Jyeé kò jàn na̱chrjein tjín-la̱ nga títsa̱jnako̱-na koa̱ ni̱mé tjín tsojmì xi kine. 3 Tsà tà ko̱s'ín

siìkasén chjan-na ni'ya-la̲ ya̲á ko̲hindaàya ndi̲yá nga tjín xi kjiìn inchrobà-ne.

4 Kitsò xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Jesús:

—¿Kós'ín si̲kjèn xi̲ta̲ koi jngoò i̲'nde i̲t'aà xìn ñánda ni̲mé tjín?

5 Jesús kiskònangui-la̲, kitsò-la̲:

—¿Kó tjín ma i̲nchra̲jín xi tíyijò-nò?

Kitsò jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲:

—Itoò ma-ne.

6 K'e̲é kitsò Jesús:

—Koa̲tìn-la̲ kàtìtsa̲jnat'aà nangui jñà xi̲ta̲.

Jesús kiskoé i̲nchra̲jín xi itoò ma-ne; kitsjaà-la̲ kjo̲ndaà Nainá i̲kjoàn kisìxkoa̲ya; k'e̲é kjònga̲tsja jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ mé-ne nga kisìka'bí-la̲ jñà xi̲ta̲ xi kjìn ma-ne. 7 Ti̲koa̲á tíyijò chiba-la̲ ti̲n jtobá. Jesús kisìchikon-t'in; i̲kjoàn kitsò-la̲ xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲:

—Ti̲ka'bió.

8 Tsakjèn yije xi̲ta̲ kóho̲tjín skanda kó nga kjòskiì; k'e̲ nga tsibíxkó-ne jñà xi kjòxkoa̲ya nga tsiningui-ne, nguì itoò ni̲si̲yá ko̲ma. 9 Jñà xi̲ta̲ xi tsakjèn, kjo̲meè ñijòn jmiì ma-ne. Jesús, i̲kjoàn kisìhixat'aà-ne jñà xi̲ta̲; 10 i̲kjoàn jahas'en chitso ko̲ xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲. Ya̲á kiì i̲'nde ñánda 'mì Dalmanuta.

K'e̲ nga jñà xi̲ta̲ fariseo jngoò seña kisìjé xi jeya tjín

(Mateo 16:1-4; Lucas 12:54-56)

11 Ijchò xi̲ta̲ fariseo, tsibíts'ia̲ nga tsajoókjoò-ko̲ Jesús. Kisìjé jngoò-la̲ seña xi jeya tjín xi i̲t'aà ts'e̲ Nainá nchrobá-ne nga mejèn-la̲ skoe̲ tsà kixi̲ kjoa̲ nga Nainá kisìkasén. 12 Jesús 'ñó jaátse-la̲, kitsò:

—Jñà xi̲ta̲ koi, ¿mé-ne seña xi jeya tjín síjé-ne? Xi nguì o̲kixi̲, k'oa̲á xan-nò, ni̲jngoò seña jcha̲a.

13 Ya̲á kisìkítsa̲jna xi̲ta̲ koi; jahas'en ìjngoò k'a-ne chitso; kiì ján xijngoaà ndáchikon.

Na̲'yo̲ san-la̲ xi̲ta̲ fariseo

(Mateo 16:5-12)

14 Jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Jesús, k'e̲ nga kiì, kijchàajiìn-la̲ mìkiì ts'a i̲nchra̲jín. Tà jngoò ma i̲nchra̲jín xi kjinaya-la̲ chitso. 15 Jesús kitsò-la̲:

—Chítsejèn-là koa tikindaa yijo-nò it'aà ts'e na'yo san-la xita fariseo ko ts'e Herodes.

16 Jñà xita xi kota'yàt'aà-la Jesús tsohóko xíkjín, kitsò-la:

—Koií k'oa tsò-ná nga mìkiì kich'á inchrajín.

17 Jesús kisijiìn-la koni s'ín nchijoó, k'eé kitsò-la:

—¿Mé-ne kobixón-nò nga tsjìn-nò inchrajín? ¿A kj'eè fìya-nò? ¿A mì machiya-nò? ¿A tsí 'ñó tájaàjiìn tjín inima-nò? 18 Tjín xkoòn, ¿mé-ne mìkiì tsejèn-nò? Tjín líká-nò, ¿mé-ne mìkiì na'yà-nò? ¿A mì bítsjeèn-nò 19 k'e kisìka'biá inchrajín xi 'òn ma-ne koa 'òn jmiì xita tsakjèn? ¿Kó tjín nisiyá tsiningui-ne xi tsibíxkó-ìsa?

Kitsò jñà xita:

—Tejò nisiyá komà.

20 —K'e nga kisìka'biá jñà inchrajín xi itoò ma-ne, koa ñijòn jmiì xita tsakjèn, ¿kó tjín nisiyá tsiningui-ne xi tsibíxkó-ìsa?

Kitsò jñà xita:

—Itoò nisiyá komà.

21 K'eé kitsò-la:

—¿A tà kó kj'eè machiya-nò?

K'e nga jè Jesús kisìndaà jngoò-ne xita xi mìkiì tsejèn-la

22 Jesús ijchò ján naxandá Betsaida; ya ijchòko jngoò-la xita xi mìkiì tsejèn-la. Tsibítsi'ba-la nga kàtát'aà-la tsja jñà xkon. 23 Jesús kitsobà'ñó tsja jè xita xi mìkiì tsejèn-la. Ikjoàn tsachrjekàjiìn naxandá, tsibíchrángui xkon, ikjoàn tsohósòn-la tsja. K'eé kiskònangui-la a tsejèn chiba-la. 24 Jè xita xi mìkiì tsejèn-la kiskoòtsejèn, kitsò:

—Jye be xita tanga k'oaá ma-na ta koni kjoàn yá kjoàn nga tjíma.

25 Jesús, ìjngoò k'a tsohót'aà-la tsja jñà xkon. Kitsò-la nga ndaà kàtakotsejèn, nitoón kjòndaà-ne. Ndaà kijtseè yije-ne.

26 Jesús kisìkasén-ne ni'ya-la xita jè, kitsò-la:

—Kì ya bitjaàs'en-jiìn naxandá, kì yá xita xi bènojmí-la.

K'e nga jè Pedro tsibénojmíya nga Jesús, jé xi Cristo

(Mateo 16:13-20; Lucas 9:18-21)

27 Itjo Jesús ko xita xi kota'yàt'aà-la, kiì ya naxandá jtobá xi chja-ne Cesarea ts'e Filipo. K'e nga tjímaya ndiyá, Jesús kiskònangui-la xita xi kota'yàt'aà-la, kitsò-la:

—¿Kó tsò jñà xi̱ta̱? ¿Yá-ná 'a̱n?
28 Kitsò jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱:
—Tjín xi tsò: “Jé Juan xi kis'iìn bautizar xi̱ta̱.” Tjín xi tsò: “Jé Elías.” Ti̱koa̱á tjín xi tsò: “Jngoò xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá.”
29 Jesús kiskònangui-la̱ jñá xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱; kitsò-la̱:
—¿Jñò kó bixón? ¿Yá-ná 'a̱n?
Kiìchja̱ Pedro, kitsò:
—Ji̱-né xi Cristo [xi xó kisìkasén-lè Nainá].
30 Ta̱nga jè Jesús kitsò-la̱:
—Kì yá xi̱ta̱ xi bènọjmí-là xi i̱t'aà ts'a̱n.

K'e̱ nga jè Jesús tsibénọjmíya kjoa̱ biyaà-la̱

(Mateo 16:21-28; Lucas 9:22-27)

31 Tsibíts'ia̱ Jesús nga tsakóya-la̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱, kitsò-la̱:
—'A̱n xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱, tse kjọ'in siìkjiaán; kọchrjengui-na jñà xi̱ta̱ jchínga, kọ jñà xi̱ta̱ skọ-la̱ nọ'miì, kọ xi̱ta̱ xi okóya kjọtíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés. Si̱ìk'eén-na ta̱nga k'e̱ nga kijchò jàn na̱chrjein kjoa̱áya-na.
32 Jesús nguì ndaà tsibénọjmí kjoa̱ xi komàt'in. Jé Pedro kiìchja̱t'aàxìn-la̱ Jesús nga mìkiì ndaà tjín koni tsò. 33 Ta̱nga Jesús, kisìkáfaya, kiskoòtsejèn-la̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱, tsohótikọ Pedro. Kitsò-la̱:
—Ti̱si̱t'aàxìn-ná ji̱ xi̱ta̱ nei̱í. Nga ji̱, mìtsà k'oa̱s'ín nìkítsjiìn koni s'ín tjín kjọhítsjeèn-la̱ Nainá. Ngaji̱ tà k'oa̱s'ín nìkítsjiìn koni s'ín tjín kjọhítsjeèn-la̱ xi̱ta̱.
34 Jesús kiìchja̱-la̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ kọ xi̱ta̱ xi tji̱ngui-la̱. Kitsò-la̱:
—Tsà yá xi mejèn-la̱ nga xi̱ta̱ ts'a̱n kọma, kàtatsjeiìn-takòn mé xi mejèn-la̱ yijo-la̱; koni jngoò xi̱ta̱ xi 'yajen krò-la̱, kàtìjnandaà nga si̱ìkjeiín kjọ'in xi kjoa̱ ts'a̱n; ndaà kàtjìt'aà-na.
35 Nga ni̱ta̱ yá xi̱ta̱ xi mejèn-la̱ kọchrjetjì yijo-la̱ nga ni̱mé kjọ'in sa̱kò-la̱, tà sa̱á si̱ìchija-né kọ kjọ'in kíjnajiìn; ta̱nga jè xi tíjnandaà nga tsjá yijo-la̱ xi kjoa̱ ts'a̱n kọ kjoa̱ ts'e̱ 'én ndaà-la̱ Nainá, jè-né xi ki̱tjokàjiìn kjọ'in nga i̱t'aà ts'a̱n ndaà kíjna.
36 ¿Mé xi si̱ìkijne xi̱ta̱ na̱s'ín tjoé yije-la̱ i̱sò'nde tsà si̱ìchja ini̱ma̱-la̱? Ni̱mé. 37 ¿A kọma koi̱ìchjí kjoa̱biyaà jngoò xi̱ta̱ xi majìn-la̱ nga ki̱yá? Majìn. 38 Tsà tjín i'nga xi̱ta̱ xi kọsobà-la̱ i̱t'aà ts'a̱n kọ i̱t'aà ts'e̱ 'én-na̱ ya̱ nguixkọn xi̱ta̱ jé xi tjín, ti̱koa̱á 'a̱n

xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱, ko̱sobà-na̱ i̱t'aà ts'e̱ k'e̱ nga kjoi̱ikoa̱a ìjngoò k'a kjoa̱jeya-la̱ Na̱'èn-na̱ ko̱ àkja̱le̱ tsjeè-la̱ Nainá.

9 [1]Jesús kitsò-ìsa̱:

—Ko̱kixi̱í xi xan-nò, títsa̱jnajiìn i'nga xi̱ta̱ i̱jndé xi mìkiì ki̱yá skanda k'e̱ nga skoe̱ kó s'ín otíxoma Nainá nga kjoi̱íko̱ nga'ñó-la̱.

K'e̱ nga jè Jesús jahatjìya í'ñó i̱sén-la̱ kóho̱kji yijo-la̱

(Mateo 17:1-13; Lucas 9:28-36)

[2]Nga komà joòn na̱chrjein, Jesús kiìmijìn-jno jngoò nindoò xi 'nga kji; tà jñà kiìko̱ Pedro, Jacobo ko̱ Juan. K'e̱ nga ijchò i̱'nde jè, Jesús, jahatjìya í'ñó i̱sén-la̱ nga nguixko̱n jñà xi̱ta̱ koi. [3]Jè nikje-la̱ 'ñó kjòchroba, tsí ote ni'ín né. Tsjìn xi̱ta̱ nga tíjtsa i̱sò'nde xi ma-la̱ ts'iìn nikje koni s'ín kjòchroba. [4]Ti̱koa̱á kijtseè jè Elías ko̱ Moisés nga nchijoókjoò ko̱ Jesús. [5]Jè Pedro kitsò-la̱ Jesús:

—Maestro, ndaà tjín nga i̱ titsa̱jnaá. Jàn ni'ya xkójndà kíndaà-je̱n. Jngoò tsi̱ji, jngoò ts'e̱ Moisés, jè xi ìjngoò ts'e̱ Elías.

[6]Jè Pedro tà k'oa̱á kitsò. Mì ti̱ kì beè-ne kó s'ín kiìchja̱ nga 'ñó kitsakjòn xi̱ta̱ koi. [7]K'e̱é j'ìì jngoò 'nguién-la̱ ifi xi tsibí'ma xi̱ta̱ koi; ya̱á i̱jiìn ifi kina'yà jngoò-la̱ 'én xi kitsò:

—Jè je̱e̱ xi ki'ndí-na̱ xi 'ñó matsjake̱. Jè ti̱ná'ya-là.

[8]Ti̱k'e̱-ne kiskoòtsejèn xi̱ta̱ koi. Mì ti̱ yá tjín-ne. Tà jè ta̱jngoò Jesús síjna.

[9]K'e̱ nga inchrobàjen-t'aà-ne nindoò, Jesús kitsò-la̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱:

—Kì yá xi̱ta̱ xi bèno̱jmí-là jè kjoa̱ xi kà'yaà; skanda k'e̱é tèno̱jmí-là k'e̱ nga kjoa̱áya-na i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱biyaà 'a̱n xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱.

[10]Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ tsibí'ma jè kjoa̱ jè, sakoa̱á tsajoóya-ne kó tsò-ne xi tsò-la̱ kjoa̱áya-la̱. [11]Kiskònangui-la̱ Jesús. Kitsò-la̱:

—¿Mé-ne ko̱tsò-ne jñà xi̱ta̱ xi okóya kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés nga jè Elías kjoi̱í ítjòn?

[12]Jesús kitsò-la̱:

—Ko̱kixi̱ né. Jè kjoi̱í ítjòn Elías, jè koi̱ìndaàjiìn yije kjoa̱. ¿Koa̱ mé-ne ko̱tsò-ne Xojo̱n-la̱ Nainá nga 'a̱n xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱, tseé kjo̱'in siìkjiaán, toòn skoe̱-na xi̱ta̱? [13]Ta̱nga 'a̱n,

k'oáá xán-nò, jè Elías jyeé j'ìì. Jñà xita k'oáá s'ín kisìko koni s'ín mejèn-la. Tanga k'oáá s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga k'oáá s'ín komat'in.

K'e nga jè Jesús kisìndaà jngoò-ne ti xi inima ch'o-la neií tíjiìn inima-la

(Mateo 17:14-21; Lucas 9:37-43)

14 Jesús k'e nga ijchò-ne ñánda títsajna xita xi kota'yàt'aà-la xi i'nga, kijtseè nga kjìn jchán ma xita xi títsajna. Yaá títsajnajiìn i'nga xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés, 'ñó nchijoóya-ne. 15 Jñà xita k'e nga kijtseè nga ijchò Jesús, tà k'oaá koma-la. Kiì yije kóhotjín nga kisìhixat'aà. 16 Jesús kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿Mé xi ko ta ndaà chibàya-nò?

17 K'eé kiìchja jngoò xita xi ya tíjnajiìn. Kitsò:

—Maestro, jè ki'ndí-na kòf'iìko-lè. Inima ch'o-la neií tíjiìn inima-la; mìkiì ma chja. 18 Niton ñánda tíjna k'e nga tsobà'ñó, majndoòt'aà nangui ko ochrje ndáxó tso'ba, síjts'iìn ni'ño, ikjoàn sijna tsjò. Koi tìsìjé-la xita xi kota'yàt'aà-lè nga kàtachrjekàjiìn inima-la jè inima ch'o-la neií tanga mìkiì bitjokàjiìn-la.

19 Kiìchja Jesús, kitsò:

—Jñò, xita xi mìkiì mokjeiín-nò it'aà ts'an. ¿Skanda mé nachrjein kótijnako-nò? ¿Mé nachrjein ska-na kjoa-nò? Nchrohóko-ná jè ti ijndé.

20 K'eé kiìko jè ti ya nguixkon Jesús; jè inima ch'o-la neií, k'e nga kijtseè Jesús, ìjngoò k'a k'en xín ti. K'e nga kiskaàt'aà nangui tsangáyà'nde koa itjo ndáxó tso'ba. 21 Jesús kiskònangui-la na'èn-la, kitsò-la:

—¿A kjòtseé oma-la ti-lè?

Jè na'èn-la kitsò:

—Tik'e-ne nga sa ndí ti jtobá kji. 22 Jè inima ch'o-la neií kò kjìn jchán k'a síkatjen-jiìn ni'ín ko síkatjen-jiìn nandá nga mejèn-la sík'en. Tsà koma-lè mé xi sikoii, jchahimatakòn-náje ko tichját'aà-náje.

23 Jesús kitsò-la:

—¿Kó si tsà koma-lè? Ma yije-né nita mé kjoa-ne jè xi mokjeiín-la.

24 Nitoón 'ñó kiìchja jè na'èn-la ti. Kitsò:

—Mokjeiín-na, tichját'aà-ìsa-ná nga nguì ìsa ndaà kokjeiín-na.
25 Jesús k'e nga kijtseè nga tíma kjìn xita, tsohótiko jè inima ch'o-la neií; kitsò-la:
—Ngaji, inima ch'o-la neií xi mìkiì ma-lè nokjoì ko mìkiì na'yì, 'an, k'oaá xan-lè, titjojiìn inima-la ti jè; kì ti yaá bitjaàs'en-jiìn-ne inima-la.
26 Jè inima ch'o-la neií kiskindàyaxá; ikjoàn ìjngoò k'a k'en xín ti. Ikjoàn itjojiìn-ne inima-la. Kisìkájna jè ti koni tsà jye k'en, jñà xita xi nchikotsejèn, kitsò:
—Jyeé k'en.
27 Tanga jè Jesús kitsobà'ñó tsja; kiskímiì'nga; ikjoàn tsasíjna kixi jè ti.
28 K'e nga jahas'en ni'ya Jesús, jñà xita xi kota'yàt'aà-la kiskònangui-la nga tajngoò, kitsò-la:
—¿Mé-ne ngajen mìkiì kòbitjojiìn-najen jè inima ch'o-la neií?
29 Kiìchja Jesús, kitsò:
—Jñà inima ch'o-la neií xi okjoàn, k'eé bitjokàjiìn nga nokjoàt'aà-là Nainá ko nga bijnachjaán.

K'oaá s'ín tsibénojmí Jesús kjoabiyaà-la xi ma-ne jò k'a

(Mateo 17:22-23; Lucas 9:43-45)

30 K'e nga kiì-ne ya i'nde jè, jahatojiìn nangui Galilea. Tanga Jesús majìn-la nga xita skoe; 31 Jesús k'oaá s'ín tsakóya-la xita xi kota'yàt'aà-la. Kitsò-la:
—'An xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na yaá tsoba'ñó-na jñà xita; ikjoàn siìk'en-na. Tanga k'e nga kijchò jàn nachrjein nga kiyá, kjoaáya-na.
32 Tanga jñà xita xi kota'yàt'aà-la mìkiì kjòchiya-la 'én xi kitsò-la. Tà kitsakjòn-né, mìkiì kiskònangui-la.

Yá xita xíkjín xi kíjna ítjòn

(Mateo 18:1-5; Lucas 9:46-48)

33 K'e nga ijchò ya naxandá Capernaum, k'e nga jye títsajna iya ni'ya, Jesús kiskònangui-la xita xi kota'yàt'aà-la, kitsò-la:
—¿Mé xi koa ta ndaà chibàya-nò k'e nga tìtsanchrobáya ndiyá?
34 Xita xi kota'yàt'aà-la tà jyò tsibìtsajna, koi-né, k'e nga nchinchrobá ya ndiyá, tsajoóya-ne yá xita xíkjín xi kíjna ítjòn.

35 Jesús tsibìjna; ikjoàn kiìchja-la nga tejò xita xi kota'yàt'aà-la,
kitsò-la:
—Tsà yá xita xi mejèn-la nga kíjna ítjòn, ta saà jè
kjoehet'aà-ne, chi'nda-la kàtama ngats'ìì xita xi i'nga.
36 Jesús kiskoé jngoò ndí ti. Tsasíjna 'nchòhosen. Tsa'nga.
Ikjoàn kitsò-la:
37 —Nita yá-ne xi it'aà ts'an skoétjò jngoò ndí ti koni jè,
'aán xi skoétjò-na; ko jè xi skoétjò-na mìtsà tà 'an skoétjò-na,
tikoaá jè skoétjò xi kisìkasén-na.

Yá xi kondra-la Cristo ko yá xi xita ts'e

(Lucas 9:49-50; Mateo 10:42)

38 Kiìchja Juan, kitsò:
—Maestro, jngoò xita ki'ya-jen xi it'aà tsiji ochrjekàjiìn
inima ch'o-la neií inima-la xita. Tanga mìtsà xita tsaján; mìkiì
kits'iì'nde-lajen.
39 Jesús kitsò:
—Kì k'oaá nìko. Niyá-jèn xi it'aà ts'an s'iin jngoò kjoxkón xi
ndaà tjín xi tijè kichjajno-ná. 40 Jè xi mìtsà kondra tsaján, it'aà
tsaján tíjna. 41 Ngats'ìì xita xi it'aà ts'an tsjá jngoò chitsín-nò
nandá, koií kjoa-la nga xita-la Cristo 'mì-nò, okixií xi xan-nò,
jñà xita koi, tjoé-la chjí-la.

Xita xi bít'in-ná nga binchaàtsjiaá jé

(Mateo 18:6-9; Lucas 17:1-2)

42 'Nita yá-ne xi jé skinìjiìn jngoò ndí xita ima xi mokjeiín-la
it'aà ts'an, ìsaá-la ndaà koma tsà singui'ñó jngoò ndajo natsí
ís'iìn, ikjoàn sikatjengui ndáchikon. 43 Tsà jè ndsaa ótsji jé-nò,
tichátjòn. Ìsaá ndaà-ne tsà xkoán titsjoò nga kitjás'en-jñoò
kjoabinachon mì k'oa-ne tsà jò ma ndsaa koa ján konguió
ijiìn ni'ín ñánda mìkiì bits'o, 44 ya ñánda mìkiì biyaà chi'ndo
xi kine-ná ko ya ñánda mìkiì bits'o ni'ín nga tìtiá. 45 Tsà jñà
ndsokoò ótsji jé-nò, tichátjòn. Ìsaá ndaà-ne tsà xkoán titsjoò
nga kitjás'en-jñoò kjoabinachon mì k'oa-ne tsà jò ma ndsokoò
koa ján konguió ijiìn ni'ín, 46 ya ñánda mìkiì biyaà chi'ndo
xi kine-ná ko ya ñánda mìkiì bits'o ni'ín nga tìtiá. 47 Tsà jñà
xkoòn ótsji jé-nò, tinachrjeè. Ìsaá ndaà-ne tsà jngoò ma
xkoòn nga kitjás'en-jñoò ñánda tíhotíxoma Nainá mì k'oaá-ne
tsà jò ma xkoòn koa ján konguió ijiìn ni'ín 48 ya ñánda mìkiì

biyaà chi̱'ndo xi kine-ná ko̱ ya̱ ñánda mìkiì bits'o ni'ín nga tìtiá.
49 'Ngats'iì xi̱ta̱ sa̱ ni'ín ko̱tsjeè-ne, koa̱ jñà kjo̱tjò xi tsjá xi̱ta̱,
na̱xa̱á ko̱jnchra-ne. 50 Jè na̱xa̱, ndaà-né; ta̱nga tsà mì ti̱ kiì
jnchra-ne, ¿kós'ín si̱ko̱-là nga ko̱jnchra ìjngoò k'a? Kàtasijiìn
na̱xa̱ ini̱ma̱-nò koa̱ 'nchán titsa̱jnako̱ xinguio̱o.

K'e̱ nga jè Jesús tsakóya kjoa̱ ts'e̱ xi̱ta̱ xi tsjiìn xíkjín

(Mateo 19:1-12; Lucas 16:18)

10 1 Jesús itjojiìn ya̱ na̱xa̱ndá Capernaum, kiì ján
i̱'nde Judea, ijchò ján nangui i̱jto̱n xa̱jngá nandá
Jordán. Ya̱á kòkjìn ìjngoò k'a xi̱ta̱; koa̱ jè tsibíts'ia̱ ìjngoò
k'a nga tsakóya-la̱ xi̱ta̱ koni s'ín kjit'aà. 2 Ijchò kinchat'aà
chrañà i'nga-la̱ xi̱ta̱ fariseo. Nga mejèn-la̱ skóna̱cha̱n-la̱,
kiskònangui-la̱, kitsò-la̱:
—¿A tjí'nde-la̱ xi x'i̱n nga tsjín chjo̱ón-la̱?
3 Ta̱nga Jesús kitsò-la̱:
—¿Kós'ín tsakóya-nò Moisés?
4 Kitsò xi̱ta̱ koi:
—Moisés kitsjaà'nde-né nga ma si̱ndaà xojo̱n nga ko̱ma tsjín
xíkjín xi̱ta̱.
5 Jesús kitsò-la̱:
—Moisés, koi k'oa̱ kitsò-nò, jñò, 'ñó tájaàjiìn tjín ini̱ma̱-nò.
6 Ta̱nga k'e̱ nga sa̱ kisindaà i̱sò'nde, Nainá tsibíndaà x'i̱n ko̱
chjo̱ón. 7 K'oa̱á ma-ne nga jè x'i̱n si̱ìkíjna na'èn-la̱ ko̱ nea̱-la̱
nga kíjnako̱ chjo̱ón-la̱. 8 Ta jngoò xi̱ta̱ ko̱ma-ne ingajò. Mìtsà
ti̱ jò ma-ne, ta̱ jngoò ko̱ma-ne. 9 K'oi̱í kjoa̱-la̱ nga mì yá xi̱ta̱
tjí'nde-la̱ nga si̱ìtsjiìn xíkjín xi Nainá kisìjngoò.
10 K'e̱ nga ijchò-ne ni'ya-la̱, jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús
kiskònangui ìjngoò k'a-la̱ ti̱koi-ne kjoa̱ koi. 11 Jesús kitsò-la̱:
—Jè xi̱ta̱ xi tsjín chjo̱ón-la̱, i̱kjoàn bixan-ko̱ ìjngoò xi kj'ei̱í
chjo̱ón, kjoa̱ chijngui tís'ín i̱t'aà ts'e̱ chjo̱ón-la̱. 12 Tsà jè chjo̱ón
tsjín x'i̱n-la̱ i̱kjoàn bixan-ko̱ ìjngoò xi kj'ei̱í x'i̱n, ti̱koa̱á kjoa̱
chijngui tís'ín i̱t'aà ts'e̱ x'i̱n-la̱.

K'e̱ nga jè Jesús kisìchikon-t'in ndí i̱xti

(Mateo 19:13-15; Lucas 18:15-17)

13 Jngoò k'a jñà xi̱ta̱ j'iìko̱-la̱ ndí i̱xti jè Jesús nga mejèn-la̱
si̱ìchikon-t'in; ko̱òt'aà-la̱ tsja. Ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱

Jesús mìkiì kitsjaà'nde-la̱. Tsohótiko̱-né. 14 K'e̱ nga kijtseè
Jesús, kòjti-la̱, kitsò-la̱:
—Tjii'nde-là ndí i̱xti kàtjanchrobákon-na. Kì binchahikon-là.
Jñà xi k'oa̱á s'ín tjín ini̱ma̱-la̱ koni ts'e̱ ndí i̱xti, jñà xi tjín-la̱
kjo̱ndaà nga Nainá tíhotíxoma-la̱. 15 K'oa̱á xan-nò xi nguì o̱kixi̱,
jñà xi mìkiì ko̱kjeiín-la̱ koni jngoò ndí i̱xti nga skoé kjo̱ndaà-la̱
Nainá nga jè ko̱tìxoma-la̱, mìkiì kjoa̱has'en-jiìn ñánda
tíhotíxoma Nainá.
16 Jesús tsa'nga jñà ndí i̱xti; tsohósòn-la̱ tsja; i̱kjoàn
kisìjét'aà-la̱ Nainá nga kàtasíchikon-t'in jñà i̱xti.

Xi̱ta̱ xi 'ñó kjìn tsojmì tjín-la̱

(Mateo 19:16-30; Lucas 18:18-30)

17 K'e̱ nga tífì ìjngoò k'a-ne Jesús, tsangachikon jngoò xi̱ta̱
xi ijchò tji̱ngui-la̱. Tsasìxkó'nchit'aà-la̱; i̱kjoàn kiskònangui-la̱;
kitsò-la̱:
—Ji̱ Maestro ndaà, ¿mé xi s'iaàn nga s'e̱-na kjoa̱binachon
ni̱ta̱ kjé-ne?
18 Jesús kitsò-la̱:
—¿Mé-ne nga xi̱ta̱ ndaà 'mì-ná? Ni̱jngoò xi̱ta̱ xi ndaà, ta̱
jngoò jè Nainá xi ndaà. 19 Jyeé tíjiìn-lè kó tsò kjo̱tíxoma: “Kì
xi̱ta̱ nìk'in; kì kjoa̱ chijngui 'nì; kì chijé 'nì; kì 'én ndiso nokjoì
i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í; kì chona̱cha̱n-jèn; cha̱xkoín na̱'èn-lè ko̱
nea̱-lè.”
20 Jè xi̱ta̱ nchi̱ná kitsò:
—Maestro, ngats'ìi kjo̱tíxoma koi, jyeé kisìkitasoàn kó nga sa̱
chítia.
21 Jesús tsja komà-la̱, kiskoò'an, i̱kjoàn kitsò-la̱:
—Ìjngoò kjoa̱ chija-lè. T'in, tatìjni yije tsojmì xi tjín-lè.
I̱kjoàn ti̱ka'bí-la̱ xi̱ta̱ i̱ma̱ mé-ne nga s'e̱-lè kjoa̱ machikon-t'in
ján ngajmìì. I̱kjoàn nchrobátji̱ngui-ná.
22 Jè xi̱ta̱ nchi̱ná, tà kjòbaá-la̱ nga kìì'nchré 'én koi. Tà ba
kis'e-la̱ nga kìì, koi xó nga 'ñó kjìn tsojmì tjín-la̱.
23 Jesús kiskoòtsejèn tji̱ngui-la̱, kitsò-la̱ xi̱ta̱ xi
kota'yàt'aà-la̱:
—'Iín jchán ko̱ma-la̱ jñà xi̱ta̱ nchi̱ná nga kjoa̱has'en-jiìn
ñánda tíhotíxoma Nainá.
24 Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús, k'e̱ nga kìì'nchré 'én koi, tà
k'oa̱á komà-la̱. Ta̱nga jè Jesús ìjngoò k'a kitsò-la̱:

—Jñò xi ki'ndí-nạ xan-nò, 'ñó 'iín kọma-lạ jñà xịtạ xi tọn-lạ 'ñót'aà takòn nga kjoạhas'en-jiìn kjọtíxoma-lạ Nainá. 25 Ìsạá mì 'in kọma-lạ jngoò chọ camello nga kjoạhas'en xkọn nindoò xi tjahaña-ne nikje, mì k'oạá-ne koni jngoò xịtạ nchịná xi 'ñó tjín-lạ tsojmì nga kọma kjoạhas'en-jiìn ñánda tíhotíxoma Nainá.

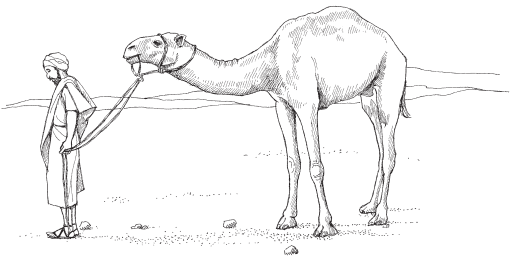

Chọ camello

26 Jñà xịtạ xi kota'yàt'aà-lạ Jesús, ìsạá ndaà kjòxkón-lạ. Ịkjoàn kiskònangui-lạ xíkjín, kitsò:

—¿Yá-né xi kịtjokàjiìn kjọ'in?

27 Jesús kiskoò'an, kitsò:

—Jñà xịtạ mìkiì kọma-lạ; tạnga Nainá kọmaá-lạ; ịt'aà ts'ẹ Nainá nịtạ mé kjoạ-ne, kọma yijeé-lạ.

28 Kiìchjạ Pedro, kitsò:

—Naạ'èn, ngajẹn, jyeé kinìkítsạjna yije-jẹn ngats'iì tsojmì xi tjín-najẹn nga tjaàtjịngui-lèjẹn.

29 Jesús kitsò:

—Ọkixị xi xan-nò, nịtạ yá xịtạ-ne xi kisìkíjna ni'ya-lạ, 'ndsẹ, ndichja, neạ-lạ, naạ'èn-lạ, chjọón-lạ, ịxti-lạ kọ nangui-lạ xi kjoạ ịt'aà ts'ạn kọ ịt'aà ts'ẹ 'én ndaà-lạ Nainá 30 ị isò'nde, ìsạá tsato tjoé ngajo-lạ xi ni'ya 'mì, xi 'ndsẹ, ndichja, neạ-lạ, ịxti-lạ kọ nangui-lạ, naṣ'ín kjịtjịnguikeè xịtạ kondrạ. Tạnga jè ịsò'nde xi sạ nchrobá, s'ẹé-lạ kjoạbinachon nịtạ kjé-ne. 31 Kjìn xịtạ xi títsạjna ítjòn ị'ndeị, k'ẹ nga kọma ịskan jñà kítsạjna tjịngui. Kọ xi títsạjna tjịngui ị'ndeị k'ẹ nga kọma ịskan jñà kítsạjna ítjòn.

K'oạá s'ín tsibénọjmí Jesús kjoạbiyaà-lạ xi ma-ne jàn k'a

(Mateo 20:17-19; Lucas 18:31-34)

32 Jesús, tsó'ba ítjòn-lạ xịtạ xi kota'yàt'aà-lạ nga nchifì ján naxạndá Jerusalén. Jñà xịtạ xi tjịngui tà nchimaxkón-lạ nga

nchifì. K'e̲é kiìchja̲t'aà-xìn ìjngoò k'a-la̲ xi̲ta̲-la̲ xi tejò ma-ne, i̲kjoàn tsibénọjmí ìjngoò k'a-la̲ jè kjoa̲ xi komàt'in. Kitsò-la̲:

33 —I̲'ndei̲ ján titsa̲honguiá na̲xa̲ndá Jerusalén; 'a̲n xi Ki'ndí-la̲ Xi̲ta̲ xan-la̲ yijo-na̲, ya̲á tsobà'ñó-na xi̲ta̲ sko̲-la̲ no̲'miì ko̲ xi̲ta̲ xi okóya kjọtíxoma-la̲ Nainá xi kiskiì Moisés nga koi̲ì'nè-na kjoa̲biyaà, i̲kjoàn si̲ìnga̲tsja-na jñà xi mìtsà xi̲ta̲ judío 34 nga si̲ìsobà-na̲, ki̲ìchrájno-na̲, ko̲jà-na, i̲kjoàn si̲ìk'en-na. Ta̲nga k'e̲ ki̲jchò jàn na̲chrjein kjoa̲áyaá-na.

Kjọndaà xi 'in tjín xi kisìjé Jacobo ko̲ Juan

(Mateo 20:20-28)

35 Jacobo ko̲ Juan i̲xti-la̲ Zebedeo ijchò kinchat'aà-la̲ Jesús, kitsò-la̲:

—Maestro, mejèn-naje̲n nga k'oi̲-náje̲n jè kjọndaà xi si̲jé-lèje̲n.

36 Jesús kiskònangui-la̲, kitsò-la̲:

—¿Mé-ne xi mejèn-nò nga tsjaà-nò?

37 Jacobo ko̲ Juan kitsò:

—K'e̲ nga jeya ki̲jni nga tìhotìxomai, ki̲'nde-náje̲n nga ya̲ kitsa̲t'aà-lèje̲n, jngoò kíjnat'aà-lè kixi̲-lè koa̲ jngoò kíjnat'aà-lè ngaskón-lè.

38 K'e̲é kitsò Jesús:

—Mìkiì 'yaà mé xi nìjé. ¿A ki̲chìkjoa̲á-nò nga s'io̲ya jè chi̲tsín ts'e̲ kjo̲'in xi 'a̲n skia̲a, a chíkjoa̲-nò nga ko̲ma bautizar ts'e̲ kjo̲'in xi 'a̲n tímat'ian?

39 Kitsò jñà xi̲ta̲ koi:

—Ki̲chìkjoa̲á-naje̲n.

Kitsò-la̲ Jesús:

—Jñò, ko̲maá s'io̲o koa̲ ko̲ma-nò bautizar i̲t'aà ts'e̲ kjo̲'in xi 'a̲n ko̲tojñaà, 40 ta̲nga xi 'a̲n tsjaà-nò nga ya̲ ki̲tsa̲jnat'aà-ná ya̲ kixi̲-na̲ ko̲ ngaskón-na̲ mìtsà 'a̲n oko̲-na nga tsjaà-nò. Jñà i̲'nde koi, jñà tjoé-la̲ xi̲ta̲ xi Nainá títsa̲jnandaà-la̲ nga tsjá-la̲.

41 K'e̲ nga kiì'nchré jñà xi̲ta̲-la̲ Jesús xi i'nga xi te ma-ne, kòjti-la̲ koni kitsò Jacobo ko̲ Juan. 42 Ta̲nga jè Jesús kiìchja̲-la̲, kitsò-la̲:

—Jye tíjiìn-nò nga jñà xi̲ta̲ sko̲-la̲ na̲xa̲ndá xi 'ya-la̲ nga kjọtíxoma tjíya tsja, nangui síkítsa̲jna xi̲ta̲-la̲ xi jñà otíxoma-la̲. Ti̲koa̲á jñà xi̲ta̲ xi 'ñó jeya títsa̲jna, beètoòn-né jñà

xi xi̱ta i̱ma. 43 Ta̱nga jñò mìkiì k'oa̱s'ín s'e̱en; tsà jngoò xi̱ta xinguio̱o mejèn-la̱ 'nga kíjna, jè xi kàtasíxá-la̱ xi̱ta xi i'nga. 44 Koa̱ jè xi mejèn-la̱ kíjna ítjòn, chi̱'nda-la̱ kàtama ngats'iì xi̱ta xi i'nga. 45 Ndaà tsà 'a̱n xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta xan-la̱ yijo-na̱, mìtsà koi xá j'i̱-na nga 'a̱n ko̱s'in-na; tà sa̱á 'a̱n siìxá-la̱ xi̱ta xi i'nga, ko̱ tsjaà yijo-na̱ ko̱ ini̱ma̱-na̱ nga kjìn xi̱ta̱ kítsa̱jnandei̱í kjoa̱ ts'e̱ jé-la̱.

K'e̱ nga kisìndaà-ne Jesús jè xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱ xi 'mì Bartimeo

(Mateo 20:29-34; Lucas 18:35-43)

46 K'e̱ nga ijchò na̱xa̱ndá Jericó nga jye nchibitjojiìn na̱jnchra̱, Jesús tji̱ko̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ ko̱ kjìn xi̱ta̱ tji̱ngui-ìsa̱-la̱. Ya̱ i̱ndiì ndi̱yá tíjna jngoò xi̱ta̱ i̱ma̱ xi mìkiì tsejèn-la̱ xi 'mì Bartimeo, ti-la̱ ma xi̱ta̱ xi 'mì Timeo, nga tísíjé kjo̱tjò tsojmì. 47 Jè xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱ k'e̱ nga kiì'nchré nga jè Jesús xi Nazaret ts'e̱ tífì, ni̱to̱ón kiìchja̱-la̱, kitsò-la̱:

—¡Jesús, nga ya̱ nchrobàt'aà-ne tje̱-la̱ xi̱ta̱xá ítjòn David [nga ji̱ tijna ngajo-la̱], jcha̱hi̱ma̱takòn-ná!

48 Kjìn ma xi̱ta̱ xi tsohótiko̱ Bartimeo nga jyò kàtìjna. Ta̱nga jè Bartimeo ìsa̱á 'ñó kiìchja̱. Kitsò:

—¡Ji̱ xi ya̱ nchrobàt'aà-ne tje̱-la̱ xi̱ta̱xá ítjòn David, jcha̱hi̱ma̱takòn-ná!

49 K'e̱é tsasíjna Jesús, kitsò:

—Ti̱nókjoa̱-là.

I̱kjoàn kinokjoà-la̱ jè xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱. Kitsò-la̱:

—'Ñó te-la̱ takoìn, ti̱sítji̱in, chja̱-lè Jesús.

50 Jè xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱ kisìkatje̱n i̱nchro̱kisòn-la̱, ni̱to̱ón tsasítje̱n, kiì kasìt'aà-la̱ ñánda síjna Jesús. 51 Jesús kiskònangui-la̱, kitsò-la̱:

—¿Mé xi mejèn-lè nga si̱ìko̱-lè?

Jè xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱ kitsò:

—Maestro, mejèn-na̱ nga kàtatsejèn-na.

52 Jesús kitsò-la̱:

—T'in-ne; koi-né nga mokjeiín-lè i̱t'aà ts'a̱n nga kòmandaà-ne.

Jè xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱ ni̱to̱ón kjòtsejèn-la̱. Kiìtji̱ngui-la̱ koni s'ín ndi̱yá tífì Jesús.

K'e̲ nga jè Jesús jahas'en-jiìn na̲xa̲ndá Jerusalén

(Mateo 21:1-11; Lucas 19:28-40; Juan 12:12-19)

11 1K'e̲ nga jye kjo̲meè bijchó chrañà-la̲ na̲xa̲ndá Jerusalén, jñà na̲xa̲ndá xi 'mì Betfagé ko̲ Betania, ya̲ i̲t'aà nindoò Yá Olivo, Jesús kisìkasén jò xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲; 2kitsò-la̲:

—Tanguió ján ndí na̲xa̲ndá i̲tsé xi kijnat'aà ján. K'e̲ nga kijchoò ya̲á síjnat'aà'ñó jngoò búrró ki'ndí xi ni̲ sa̲á yá bìjnasòn-la̲. Chíjnda̲'ñó, nchrohóko̲o. 3Tsà yá xi kjònangui-nò, tsà ki̲tso̲-nò: "¿Mé-ne ko̲nìko̲-nò búrró?", tìn-là: "Jé xó Na̲'èn-ná Jesús ko̲chjeén-la̲, koa̲ ni̲to̲ón xó si̲ìkasén-ne."

4Kiì jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲. K'e̲ nga ijchò jngoò ni'ya, ya̲á tjít'aà'ñó jngoò búrró jè xotjoa̲-la̲ ni'ya ya̲ i̲ya ndi̲yá. K'e̲ nga kiskíjnda̲'ñó.

5Jñà xi̲ta̲ xi ya̲ títsajna kitsò-la̲:

—¿Mé s'e̲en-nò, mé-ne chíjnda̲'ñó-nò ndí búrró?

6K'oa̲á s'ín kitsò-la̲ koni s'ín tsibéno̲jmí-la̲ Jesús; kitsjaà'nde-la̲ nga kiìko̲. 7K'e̲ nga ijchòko̲ ñánda tíjna Jesús jè ndí búrró, jñà nikje ts'e̲ xi̲ta̲ kisìkjeén nga tsohójtsa-la̲ jè ndí búrró; i̲kjoàn tsibìjnasòn-la̲ Jesús. 8Kjìn xi̲ta̲ tsohójngoò nikje-la̲ ya̲ i̲ya ndi̲yá. Jñà xi̲ta̲ xi i'nga, xka̲ chrja-la̲ yá tsohójngoò xi tsate ya̲ i̲jiìn ijñá.

9Jñà xi̲ta̲ xi títjòn ko̲ xi tji̲ngui 'ñó chja̲, nga kitsò:

—¡Mé tà ndaà-la̲ jè xi nchrobá ngajo-la̲ Nainá, jè xi otíxoma-ná! 10¡Mé tà ndaà-ne nga jè ko̲tìxoma ngajo-la̲ xi̲ta̲ jchínga-ná David! ¡Kàtas'e kjoa̲jeya ján ngajmìì!

11Jesús jahas'en-jiìn ya̲ na̲xa̲ndá Jerusalén. I̲kjoàn jahas'en ndi̲tsin i̲ngo̲ ítjòn. Xki̲ xi ján kiskoòtsejèn. I̲kjoàn itjo-ne; kiìko̲ xi̲ta̲-la̲ xi tejò ma-ne ján na̲xa̲ndá Betania, koi-né nga jye kjòhoxòn.

K'e̲ nga jè Jesús kitsò-la̲ jngoò yá-la̲ toò iko̲ nga ch'o kàtama-la̲

(Mateo 21:18-19)

12K'e̲ ko̲ma nchijòn nga itjo ìjngoò k'a-ne ján na̲xa̲ndá Betania, Jesús kjòhojò-la̲. 13K'e̲é kijtseè jngoò yá-la̲ toò iko̲ xi kjiìn síjna. Kiì katsejèn-la̲ tsà yijà-la̲ toò, ta̲nga ni̲mé tjín-la̲; tà xka̲á tjín-la̲. Mìtsà na̲chrjein-la̲ toò. 14K'e̲é kitsò-la̲ jè yá toò iko̲:

—Ni ti yá xi skine-ne toò-lè.
Xita xi kota'yàt'aà-la Jesús kìì'nchré 'én koi.

K'e nga tsachrje ingo ítjòn jñà xita xi otíjna tsojmì
(Mateo 21:12-17; Lucas 19:45-48; Juan 2:13-22)

15 K'e nga ijchò naxandá Jerusalén, Jesús jahas'en ya ndítsin ingo ítjòn; ikjoàn tsibíts'ia nga tsachrje jñà xita xi tsojmì otíjna ko xi otse tsojmì. Kisìhitíkjá ímixa-la jñà xita xi síkjatjìya ton tikoaá kisìhitíkjá íxile-la xita xi otíjna nise paloma. 16 Mì ti kìì kitsjaà'nde-la xita xi tsojmì otíjna nga ch'á fahatoyako ingo ítjòn. 17 Ikjoàn tsakóya-la xita. Kitsò-la:

—Jè Xojon-la Nainá tsò-né: "Ni'ya-na, ni'ya ts'e ochikoón k'oín nga i kichjat'aà-na ngats'ìì xita naxandá xi tjín kóhokji isò'nde." Tanga jñò, nguijo-la xita chijé titsa'nè.

18 K'e nga kìì'nchré jñà xita sko-la no'miì ko xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskìì Moisés, tsohótsji'nde-la kós'ín siìko nga siìk'en Jesús nga tsakjón-la. Koií kjoa-la nga jñà kjotíxoma xi okóya Jesús ndaá tsò, ko jñà xita xi 'nchré-la tà k'oaá ma-la 'én xi okóya. 19 K'e nga jye kòjñò, Jesús ko xita xi kota'yàt'aà-la itjojiìn naxandá Jerusalén, xìn kìì.

Mé xi komà-la jè yá toò iko xi tsjìn-la toò

(Mateo 21:20-22)

20 K'e nga tajñòya nga koma nchijòn, ja ìjngoò k'a ñánda síjna
yá toò iko, kijtseè nga jye kixì yá kóhokji skanda i'ma-la. 21 Jè
Pedro tsibítsjeèn-la koni kitsò Jesús. K'eé kitsò-la:
—Maestro, chítsejèn-la jè yá toò iko xi 'on kinokjoàkoii
ngojña. Jye kixì.
22 Jesús kiìchja; kitsò:
—Kàtakjeiín-nò it'aà ts'e Nainá. 23 Okixií xi xan-nò, tsà
yá xi kitso-la jè nindoò jè: "Tisixìn; ján tikatjen-jiìn yijo-lè
ján ijiìn ndáchikon." Tsà mìtsà tà jò tjín-la k'e nga okitso
nga tíjngoò inima-la nga mokjeiín-la, k'oaá s'ín koma. 24 Koi
kos'ín xan-nò kóhotjión, k'e nga kítsi'ba-là Nainá, k'oaá s'ín
kàtakjeiín-nò koni tsà jye kitjoé-nò mé-ne nga tjoé-nò. 25 K'e
nga kinókjoat'aà-la Nainá tijchàat'aà-là jé-la xinguioo mé-ne
jè Na'èn-nò xi tíjna it'aà ngajmiì siìjchàat'aà-nò jé-nò xi tsajòn.
26 Tanga tsà mìkiì sijchàat'aà-là jé-la xita xinguioo tikoa mìkiì
siìjchàat'aà-nò Na'èn-ná xi tíjna ngajmiì.

Kjotíxoma-la Jesús

(Mateo 21:23-27; Lucas 20:1-8)

27 Jesús ijchò ìjngoò k'a Jerusalén. K'e nga tsó'ba ya ndits in
ingo ítjòn, j'iì kinchat'aà-la jñà xita sko-la no'miì, ko xita xi
okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés, ko xita jchínga;
28 kiskònangui-la, kitsò-la:
—¿Mé kjotíxoma xi tsjá'nde-lè koni s'ín 'nì? ¿Yá xi kitsjaà-lè
kjotíxoma kjoa xi 'nì?
29 Jesús kitsò-la:
—Tikoaá 'an jngoò kjoa skònangui-nò. Kot'ìn-ná, koa 'an,
k'oaá xán-nò yá xi kitsjaà-na kjotíxoma koni s'ín s'iaàn. 30 ¿Yá
xi kitsjaà-la kjotíxoma Juan nga kis'iìn bautizar xita? ¿A
Nainá-né xi tíjna ngajmiì, o xi tà xita-né? Kot'ìn-ná.
31 Jñà xita koi, k'eé tsajoóya-ne, kitsò-la xíkjín:
—Tsà kixoán: "Nainá kitsjaà-la kjotíxoma", kitso-né: "¿Mé-ne
mìkiì kòkjeiín-nò it'aà ts'e?" 32 Mì-la kiì koma kixoán: "It'aà
ts'e xita-né."
Nga jñà xita naxandá tsakjón-la, koi-né nga jñà xita k'oaá tsò
nga jè Juan, nguì kjoa kixi-né nga jè xi kiìchja ngajo-la Nainá.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

33 K'e̲é kiìchja̲, kitsò-la̲ Jesús:
—Mìkiì 'ya-je̲n.
Jè Jesús kitsò-la̲:
—Ti̲koa̲á 'a̲n mìkiì k'oa̲ xán-nò yá xi kitsjaà-na kjo̲tíxoma koni s'ín s'iaàn.

Kjoa̲ mangásòn ts'e̲ xi̲ta̲ xi tsibítje̲ toò uva

(Mateo 21:33-46; Lucas 20:9-19)

12 1 Tsibíts'ia̲ Jesús nga tsibéno̲jmíya kjoa̲ xi mangásòn. Kitsò:
—Jngoò xi̲ta̲ tsibítje̲ toò uva, tsibíndiì-la̲ ínchíbá, i̲kjoàn tsibíndaà jngoò i̲'nde ñánda tsi'ñóngui nandá-la̲ toò uva. Ti̲koa̲ tsibíndaà jngoò torre xi síkinda̲ yije kóho̲tjín. I̲kjoàn kisìkìña-la̲ nangui xi̲ta̲ xi kj'ei̲í nga kisìxásòn. I̲kjoàn kiì jè nei-la̲ nangui ñánda i̲'nde kjiìn. 2 K'e̲ nga ijchò na̲chrjein-la̲ nga kòjchá toò uva, jè nei-la̲ nangui kisìkasén jngoò xi̲ta̲ chi̲'nda-la̲ nga kisìjé-la̲ xi jè tjoé chiba-la̲ ts'e̲ tsojmì xi kòjchá. 3 Ta̲nga jñá xi̲ta̲ xi síxásòn nangui kitsobà'ñó koa̲ kiskaàn-ko̲, tà kisìkasén tiyaá-ne. 4 Jé nei-la̲ nangui kisìkasén ìjngoò xi̲ta̲ chi̲'nda-la̲. Ti̲koa̲á tà ndaj̲o̲ tsibínè, tsate sko̲, kisìki'on ko̲ ch'o kisìko̲. 5 Jè nei-la̲ nangui ìjngoò kisìkasén xi̲ta̲ chi̲'nda-la̲. Ti̲koa̲á kisìk'en-né. Kjìn xi̲ta̲-la̲ kisìkasén-ìsa, ta̲nga tjín xi kiskaàn-ko̲, koa̲ tjín xi kisìk'en.
6 'Ko̲ jè nei-la̲ nangui tà jngoò xi̲ta̲-la̲ tíjna-ìsa; tà jè ki'ndí-la̲ xi 'ñó matsjakeè kisìkasén, kitsò: "Skoe̲xkón-la̲ ki'ndí-na̲." 7 Ta̲nga jñà xi̲ta̲ xi síxájiìn nangui, tsajoóya-ne, kitsò-la̲ xíkjín: "Jè jèe̲ xi tjoé kjo̲tjò-la̲ i̲'nde, si̲k'eén, tsaj̲án ko̲ma i̲'nde." 8 Kitsobà'ñó, kisìk'en, i̲kjoàn kisìkatje̲n ján i̲jto̲n nangui ñánda títje̲ toò uva.
9 'Jñò, ¿kó bixón? K'e̲ nga kjoi̲í nei-la̲ nangui, ¿mé xi si̲ìko̲ jñà xi̲ta̲ koi? Si̲ìk'en-né; kj'ei̲í xi̲ta̲á si̲ìnga̲tsja jè nangui ñánda tjín toò uva.
10 '¿A kj'eè bìxke̲jñoò Xo̲jo̲n-la̲ Nainá? Tsò-né:
Jè ndaj̲o̲ xi tsachrjekàngui chji̲ne̲chrjó nga sa̲ ítjòn,
jè-né xi komà ndaj̲o̲ tàts'en chrjó-la̲ ni'ya;
11 K'oa̲á s'ín kis'iìn Nainá. Jñá, tà maxkón-ná.
12 Jñà xi̲ta̲ sko̲-la̲ no̲'miì, ko̲ xi̲ta̲ xi okóya kjo̲tíxoma-la̲ Nainá ko̲ xi̲ta̲ jchínga mejèn kitsobà'ñó Jesús nga kiskaàya-la̲ jè kjoa̲ xi mangásòn xi tsibéno̲jmí nga kondra̲

ts'e̲-né, ta̲nga jñà kitsakjòn-la̲ xi̲ta̲ na̲xa̲ndá; kisìkíjna, i̲kjoàn kiì-ne.

Kjoa̲ ts'e̲ xi machjítjì tsojmì

(Mateo 22:15-22; Lucas 20:20-26)

13 Kisìkasén i'nga-la̲ Jesús xi̲ta̲ Fariseo ko̲ xi̲ta̲ ts'e̲ Herodes nga mejèn-la̲ ótsji'nde-la̲ kós'ín si̲ìko̲ nga ko̲hòngui. 14 Xi̲ta̲ koi, kií kitsò-la̲:

—Maestro, 'ya-náje̲n nga 'én kixi̲í xi nokjoì; mìkiì 'nì kinda̲ koni tsò-lè xi̲ta̲; ko̲ mìtsà jè chìtsejèn-jnoi kó kjoàn xi̲ta̲; k'oa̲á s'ín okoòyi ndi̲yá-la̲ Nainá koni s'ín tjín xi kjoa̲ kixi̲. ¿A ndaà tjín nga kíchjítjì-je̲n tsojmì i̲t'aà ts'e̲ xi̲ta̲xá ítjòn ts'e̲ Roma, o xi majìn-né? ¿A kíchjí-náje̲n a xi mìkiì kíchjí-je̲n?

15 Jesús jye beè nga jò tjín ini̲ma̲-la̲; kitsò-la̲:

—¿Mé-ne nga chona̲cha̲n-ná? Nchrohóko̲ jngoò-ná to̲n nga skoeè kó kji.

16 K'e̲é kiìko̲ jngoò-la̲ to̲n. Jesús kitsò-la̲:

—¿Yá ts'e̲ i̲sén jè ko̲ jè 'ín xi tjít'aà?

Kitsò-la̲:

—Ts'e̲é César, xi̲ta̲xá ítjòn ts'e̲ Roma.

17 K'e̲é kitsò Jesús:

—Tjiì-là César xi ts'e̲ César koa̲ tjiì-là Nainá xi ts'e̲ Nainá.

Tà k'oa̲á ko̲ma-la̲ nga kiì'nchré koni kitsò Jesús.

Kjoa̲ ts'e̲ nga faáya-la̲ mik'en

(Mateo 22:23-33; Lucas 20:27-40)

18 Jñà xi̲ta̲ Saduceo ijchòkon Jesús. Jñà xi̲ta̲ koi mìkiì mokjeiín-la̲ nga faáya-la̲ xi jye k'en. Kiskònangui-la̲, kitsò-la̲:

19 —Maestro, jè Moisés, k'oa̲á s'ín kiskiì: Tsà jngoò xi̲ta̲ xi ki̲yá 'ndse̲, tsà tsjìn-la̲ i̲xti k'e̲ nga ki̲yá, jè chjo̲ón-la̲, ti̲jè-ne 'ndse̲ ki̲xan-ko̲ ìjngoò k'a-ne mé-ne nga s'e̲-la̲ i̲xti xi tje̲ ts'e̲ 'ndse̲. 20 Kis'e xó jngoò k'a xi̲ta̲ xi itoò komà 'ndse̲. Jè xi síjna ítjòn, kis'e xó-la̲ chjo̲ón; ta̲nga k'e̲ nga k'en, mìkiì kis'e-la̲ i̲xti. 21 Jè xi ma jò-ne chixàn-ko̲ chjo̲ón ka'àn-la̲ 'ndse̲. Ti̲koa̲á jè k'en. Mìkiì kis'e-la̲ i̲xti. K'oa̲á ti̲ komà jè xi ma jàn-ne. 22 Ngásòn komà nga itoò. Ni̲jngoò xi kis'e-la̲ i̲xti. Nga jye i̲t'aà-ne k'en jè chjo̲ón. 23 K'e̲ nga tsà kjoa̲áya-la̲ mik'en, nga itoò 'ndse̲, ¿yá-né xi chjo̲ón-la̲ ko̲ma? Nga jñà tsibìtsa̲jnako̲ nga itoò 'ndse̲.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

24 Kisìkátji-ne 'én Jesús, kitsò-la:
—Jñò, koií maskáya-nò nga mìkiì 'yaà kó s'ín tíchja Xojon-la
Nainá ko nga'ñó xi tjín-la Nainá. 25 K'e nga kjoaáya-la mik'en,
íchjín, íchjá mì ti kiì kixan-ne. K'oaá s'ín s'e koni jñà àkjale xi
títsajna ngajmiì. 26 Jè kjoa ts'e mik'en nga kjoaáya-la, ¿a kj'eè
bìxkejñoò xojon-la Moisés ya ñánda tíchja ts'e yá na'yá xi títì?
Nainá kitsò-la Moisés: "'An-ná xi Nainá tsò-na Abraham, Isaac,
ko Jacob." 27 ¡Jñà xi jye k'en, mìtsà Nainá tsò-la xi Nainá; tà
jñà xi títsajnakon xi Nainá tsò-la! Jñò, 'ñó maskáya-nò.

Kjotíxoma-la Nainá xi tíjna ítjòn

(Mateo 22:34-40)

28 Jngoò xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés
kii'nchré-la Jesús nga ndaà kiìchja; k'e nga nchijoókjoò ijchò
kasìt'aà chrañà-la, ikjoàn kiskònangui-la, kitsò-la:
—¿Ñá-laá kjotíxoma-la Nainá xi tíjna ítjòn?
29 Kiìchja Jesús, kitsò-la:
—Jè kjotíxoma xi tíjna ítjòn tsò-né: "Tiná'yaà xita Israel, jè
Nainá xi Na'èn-ná, ta jè ta jngoò-né xi otíxoma-ná. 30 Titsjachi
Na'èn-ná xi Nainá 'mì-la, nga ko inima-lè ko yijo-lè ko
kjohítsjeèn-lè ko nga'ñó-lè." 31 Jè xi ma-ne jò: "Titsjachi xita
xinguii koni tsà ti yijo tsiji-ne." Mì ti tsjìn-ne kjotíxoma xi ìsa
xkón tjín.
32 Jè xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá kitsò:
—Ndaà tjín, Maestro. Okixi-né koni s'ín nokjoì. Jngoò ma-ne
Nainá ko mì ti yá tjín-ne xi kj'eií. 33 Ìsa chjí-la nga ko inima-ná
jchaxkoán Nainá, ko kjohítsjeèn-ná ko nga'ñó-ná ko nga
jchaxkoán xinguiaá koni tsà yijo-ná. Ìsaá chjí-la koni ngats'ìi
cho xi tìsòn ímixa tsjeè-la Nainá, kjotjò xi tsjá jñà xita.
34 Jesús k'e nga kijtseè nga ndaà kiìchja jè xita xi okóya
kjotíxoma-la Nainá, kitsò-la:
—Mìtsà kjiìn tijni it'aà ts'e kjondaà xi tjín-la jñà xita xi
Nainá otíxoma-la.
Mì ti yá xi kjò'ñó-ne ikon nga kiskònangui-ìsa-la.

Ñánda kitjen-la Cristo [xita xi xó kisìkasén-ne Nainá]

(Mateo 22:41-46; Lucas 20:41-44)

35 Jesús k'e nga tíhokóya ya nditsin ingo ítjòn,
kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿Mé-ne kǫtsò-ne jñà xi̱tą xi okóya kjǫtíxoma-lą Nainá xi kiskiì Moisés nga jè xi Cristo, [xi̱tą xi xó si̱ìkasén-ne Nainá], nga yą́á kji̱nchrobàt'aà-ne tje̱-lą xi̱tąxá ítjòn David? 36 Ti̱jè-ne David k'e̱ nga kiìchją nga kǫ nga'ñó-lą Ini̱mą Tsjeè-lą Nainá, kitsò-né:

Jè Nainá kitsò-lą jè xi Nei-ną:
“Ti̱jnat'aà-ná i̱ kixi̱-ną
skanda k'e̱ nga sìkítsą́jnanguia ndsǫkoiì
jñà xi kondrą-lè nga 'ą́n jye kisìkijne-lą.”

37 Jè David, tsà Nainá kitsò-lą Cristo, [xi̱tą xi xó si̱ìkasén-ne Nainá], ¿kó s'ín tjín-ne nga tje̱-lą ma-ne David?

Ngats'ìì xi̱tą xi kjìn ma-ne, tsja ma-lą nga 'nchré-lą Jesús koni s'ín okóya.

K'e̱ nga jè Jesús tsohojét'in jñà xi̱tą xi okóya kjǫtíxoma-lą Nainá xi kiskiì Moisés

(Mateo 23:1-36; Lucas 11:37-54; 20:45-47)

38 Jesús k'oą́á s'ín tsakóya-lą xi̱tą. Kitsò-lą:

—Ti̱kindą́a yijo-nò i̱t'aà ts'e̱ xi̱tą xi okóya kjǫtíxoma-lą Nainá xi kiskiì Moisés. Sasén-lą nga nikje ndojò ókjá. Ti̱koą́á sasén-lą nga skoe̱xkón xi̱tą xi kj'ei̱í, ndaà si̱ìxat'aà yą ndi̱tsi̱n. 39 Ti̱koą́á jñà ótsji íxi̱le̱ xi jncha ítjòn yą ni'ya i̱ngǫ sinagoga, kǫ mejèn-lą nga jñà kítsą́t'aà ítjòn ími̱xą k'e̱ nga kjèn xi̱tą ñánda tjín s'eí. 40 Koą faá'an ni'ya-lą xi tjín-lą íchjín ka'àn xi jye k'en x'i̱n-lą. K'e̱ nga chją́t'aà-lą Nainá 'ñó ndą́jǫ fìkǫ ǫchikon nga mejèn-lą nga bìtsą́jna'ma nga mì jchą-lą mé kjoą xi s'ín. Jñà xi̱tą koi ìsą́á tse kjǫ'in s'e̱-lą.

Tǫn xi kitsjaà kjǫtjò chjǫ́ón ka'àn xi 'ñó i̱mą

(Lucas 21:1-4)

41 Jesús tsibìjna yą kixi̱-lą ñánda tíjna kaxą xi sinchá tǫn kjǫtjò-lą Nainá. Tíkotsejèn-lą xi̱tą nąxą́ndá nga bítsą́jna tǫn kjǫtjò-lą Nainá. Kjìn xi̱tą nchi̱ná xi tse tǫn bítsą́jna. 42 Ijchò jngoò chjǫ́ón ka'àn xi 'ñó i̱mą. Jò ndí tǫn jtobá tsibíjna xi chiba chjí-lą. 43 Jesús kiìchją-lą xi̱tą xi kota'yàt'aà-lą, kitsò-lą:

—K'oą́á xan-nò xi nguì ǫkixi̱, jè chjǫ́ón ka'àn xi 'ñó i̱mą, jè xi ìsą tse tǫn kòbíjna mì k'oą́á-ne koni jñà xi̱tą xi i'nga. 44 Tà jè tsjá xi ningui-lą tą́nga jè ndí chjǫ́ón i̱mą, nąs'ín ni̱mé tjín-lą, jngoò k'a kàtsjá yije ngats'ìì ndí tǫn xi tíjna-lą xi tísíjchá-ne yijo-lą.

K'ẹ nga jè Jesús tsibénọjmí nga kịxọña ịngọ ítjòn

(Mateo 24:1-2; Lucas 21:5-6)

13 1K'ẹ nga itjo-ne ndịtsin ịngọ ítjòn, Jesús, jngoò xịtạ xi kota'yàt'aà-lạ kitsò-lạ:

—Maestro, chítsejèn-lạ mé tà ndaà kjoàn ni'ya kọ ndạjọ-lạ.

2Kitsò Jesús:

—Chítsejèn-là ngats'iì ni'ya koi xi iì kjoàn. Nịì tị jngoò ndạjọ sịyijòsòn-lạ xíkjín. Kịxọña yije-né kóhọtjín.

Mé seña xi s'ẹ k'ẹ nga nchrohómachrañà nga kjoẹhet'aà ịsò'nde

(Mateo 24:3-28; Lucas 21:7-24; 17:22-24)

3Jesús, k'ẹ nga tíjna yạ nindoò Yá Olivo yạ kixị-lạ Ingọ Ítjòn ts'ẹ Jerusalén, jè Pedro, Jacobo, Juan kọ Andrés, ijchò kinchat'aà-lạ Jesús, kiskònanguit'aàxìn-lạ kitsò-lạ:

4—Koạtìn-náje̱n, ¿mé nạchrjein-ne nga ọkọma kjoạ koi? ¿Mé seña xi s'ẹ k'ẹ nga jye mejèn kịtasòn yije kjoạ koi?

5Kiìchjạ Jesús, kitsò-lạ:

—Tịkindạa yijo-nò nga mì yá xịtạ xi skónạchạn-nò. 6Kjìn xịtạ kjoịí xi 'ín ts'ạn sịìkjeén; kịtsọ: "'Ạn-ná xi Cristo, [nga 'ạán kisìkasén-na Nainá]." Kọ kjìn xịtạ skónạchạn-lạ.

7'Jñò, k'ẹ nga kịná'ya kjoạ ts'ẹ kjọjchán nga xkị xi ján ị'nde tjín, kì tsakjoòn-jèn. Xó k'oạá kọma-ne, tạnga kj'eè tsà ịsò'nde tífehet'aà. 8Nạxạndá skạàn-kjoò xi kj'eịí nạxạndá. Koạ xịtạxá koịìts'iạ nga skạàn-kjoò kọ xịtạxá xi kj'eịí nạxạndá. Xkị xi ján k'oạ ch'ón. S'ẹ kjinchrá. S'ẹ kjoạsiì. Jñà kjoạ koi, tà jè xi sạ tímats'iạkọ kjọ'in.

9'Ndaà tịkindạa yijo-nò nga yạá skịnìt'aà-nò nguixkọn xịtạxá. Sịki'oón-nó nga skạàn-kọ-nò xịtạ yạ ni'ya ịngọ sinagoga. Kjịkọ-nò nguixkọn xịtạxá gobernador kọ xịtạxá ítjòn, tà koií kjoạ-lạ ịt'aà ts'ạn. K'oạá s'ín kọma kịnókjoạ-là 'én xi ts'ạn. 10Mochjeén-nè nga ítjòn kọbísòn 'én ndaà-lạ Nainá xi kjoạ ts'ẹ Cristo nga tíjtsa ịsò'nde. 11K'ẹ kịjchò nguixkọn xịtạxá, kì makájno-nò kós'ín kịnókjoạa. Kì nìkítsjeèn-jèn. Nga tịk'ẹé-ne, Nainá tsjá-nò 'én xi kịnókjoạa. Nga mìtsà jñò xi kịnókjoạa; jè Inịmạ Tsjeè-lạ Nainá xi kịchjạ ngajo-nò. 12Tijè-ne 'ndsẹ sịìngạtsja 'ndsẹ xịtạ nga sịìk'en. Jè nạ'èn-lạ sịìngạtsja ki'ndí-lạ nga sịìk'en xịtạ. Jñà ịxti-lạ sịìngạtsja nạ'èn-lạ nga kịyá. 13Ngats'iì xịtạ ịsò'nde kọjtikeé-nò xi kjoạ ts'ạn; tạnga

jè xi kịchìkjoạ-lạ skanda k'ẹ nga kjoẹhet'aà-ne kjoạ, jè xi kịtjokàjiìn kjọ'in.
14 'K'ẹ nga jchạa nga 'ñó ch'o tíma yạ Ị'nde Tsjeè-lạ Nainá ñánda mìkiì ok'ìn-lạ, [koni s'ín kiskiì Daniel xịtạ xi kiìchjạ ngajo-lạ Nainá]. (Kàtasijiìn-lạ jñà xịtạ xi bíxkẹ xọjọn jé.) K'ẹ nga ọkọma kjoạ koi, jñà xịtạ xi títsạjna Judea, kàtanga, kàtjì ñánda nindoò choòn. 15 Jè xi tíjnasò'nga ni'ya-lạ, kì tị kiì nchrobájen-ne, kì tị kiì fahas'en-ne ni'ya-lạ tsà mé xi mejèn-lạ nga skoé. 16 Jè xi tísíxájiìn nangui-lạ kì tị kì nchrobá-ne nga nchrohókjá nikje-lạ. 17 ¡Ịmạ xó-ne jñà íchjín xi ki'ndí 'ya kọ xi ịxti xó nchisíkaki jñà nạchrjein koi! 18 Tịjét'aà-là Nainá nga mì k'ẹé ọkọma k'ẹ nga nạchrjein-lạ chọn 'nchán. 19 K'ẹ nga jè nạchrjein nga ọkọma, 'ñó tse kjọ'in s'ẹ, kj'eè ñá ọma skanda tjẹn-ne tsibíndaà ịsò'nde Nainá koạ mì tị kiì ọkọma-ne nga kọma ịskan. 20 Tsà mì k'oạá kịtsọ Nainá nga ìsạ kọchiba nạchrjein, nịjngoò xịtạ kịtjokàjiìn kjọ'in. Tạnga koií kjoạ-lạ jñà xịtạ xi xó jaàjiìn-ne Nainá, kọchibaya nạchrjein.
21 'K'ẹ nga tsà yá xi kịtsọ-nò: "Chítsejèn-là, ịí tíjna Cristo [xịtạ xi xó kisìkasén-ne Nainá]", o tsà kịtsọ-nò: "Chítsejèn-là, ján tíjna ján", kì kiì mokjeiín-nò. 22 Kjoịí xịtạ ndiso xi Cristo kịtsọ-lạ yijo-lạ, tịkoạá kjoịí xịtạ xi koạ ti kịtsọ nga jñà xi chjạ ngajo-lạ Nainá. K'oạá tịs'ín kọkò seña kọ kjọxkón xi ndaà tjín nga skónạchạn. Skanda jñà xịtạ xi jye jaàjiìn Nainá mejèn skónạchạn-lạ tsà kọkjeiín-lạ. 23 Tịkindạa yijo-nò. Nga jyeé tìbenọjmíya yije-nò ngats'iì kjoạ xi kọma ịskan.

K'ẹ nga kjoịí ìjngoò k'a Ki'ndí-lạ Xịtạ

(Mateo 24:29-35, 42-44; Lucas 21:25-36)

24 'K'ẹ nga kọma ịskan nga jye kọto nạchrjein ts'ẹ kjọ'in, jè ts'oí kọjñò-né, mì tị kiì kọtsjè-ne ndobá-lạ; tịkoạá jè sá mì tị kiì kọhiseèn-ne. 25 Ni'ño xi tjín ngajmiì, kịxọngui-né. Jñà nga'ñó xi tjín ngajmiì kịtiya yijeé-lạ. 26 Ịkjoàn skoẹ-na xịtạ xi Ki'ndí-lạ Xịtạ xan-lạ yijo-nạ nga kjịnchrobàjñaà ịjiìn ifi; tseé nga'ñó kọ kjoạjeya kjoịikoạa. 27 Siìkasén àkjạlẹ-nạ nga koịìxkóya xịtạ-nạ xi 'ạn xó jaàjiìn-na nga ñijòn chrjạnguị-lạ nga tíjtsa ịsò'nde kọ nga tíjtsa ngajmiì.
28 'Chíta'yàkọò jè yá-lạ toò ikọ mé xi okóya-ná; k'ẹ nga ma kíndíya chrja-lạ, ịkjoàn bíjts'én xkạ-lạ, tíjiìn-nò nga jye nchrobá machrañà chọn ndobá. 29 K'oạá tịs'ín tjín, k'ẹ nga

jchaa nga k'oas'ín tíma kjoa koi, kàtasijiìn-nò nga 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, jyeé nitọn kjoiaa, k'oaá ngaya-la koni tsà jye tìjnaa chrañà xotjoa-la ni'ya. 30 Ọkixií xi xan-nò, ngats'iì kjoa koi, k'oas'ín koma k'e nga tikj'eè biyaà xita xi tjín nachrjein i'ndei. 31 Jè ngajmiì ko isò'nde kjoehet'aà-né, tanga jñà 'én-na mìkiì kjoehet'aà; kitasòn-né.

32 'Tanga k'e nga okoma, mì yá xi tíjiìn-la mé nachrjein-ne ko mé hora-ne; ni jñà àkjale xi títsajna ngajmiì ko ni jè Ki'ndí-la Nainá tíjiìn-la; tajngoò Nainá xi Na'èn-ná tíjiìn-la.

33 'T'een kinda yijo-nò, titsajnakon, tìtsi'ba nga mìkiì tíjiìn-nò kjé-né nga okoma. 34 K'oaá s'ín t'een koni s'ín chi'nda-la xita xi kjiìn i'nde tífì, jè xita xi tífì síngatsja ni'ya-la xita chi'nda-la. Tsjá-la xá nga ìjngoò ìjngoò, tsò-la jè xi síkinda xotjoa ni'ya: "Tijni, tijnakoin." 35 K'oaá s'ín titsajnakoòn ngats'ioò nga mìkiì 'yaà mé nachrjein kjoií-ne nei-la ni'ya. ¿A k'eé-nè nga kjòhoxòn, o xi k'eé-nè nga kijchò osen nitjen, o xi k'eé-nè nga skindàya kóxtí, o xi k'eé-né nga jye s'e isén? 36 Kì tsjayijòfè-jèn tsà koi nachrjein-la tà nitọn j'ìì-ne nei-la ni'ya. 37 Koni s'ín xan-nò jñò, k'oaá xan yije-la kóhotjín xita: "Titsajnakoòn."

Kiís'ín tsajoóya-ne xita kondra-la Jesús nga tsoba'ñó

(Mateo 26:1-5; Lucas 22:1-2; Juan 11:45-53)

14 1 Tà jò nachrjein chija-la nga kitjo s'eí Paxko ts'e xita judío k'e nga kjèn inchrajín xi tsjìn-la na'yo san. Jñà xita sko-la no'miì ko xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés tsohótsji'nde-la kós'ín siìko nga skónachan-la nga tsobà'ñó Jesús, ikjoàn siìk'en. 2 Tjín i'nga xita xi kitsò:

—Mì nachrjein-la s'eí sik'eén nga mì kots'en jñà xita naxandá.

Jngoò chjoón xi kisìkaàjno xkiì jne sko Jesús

(Mateo 26:6-13; Juan 12:1-8)

3 Jesús, k'e nga tíjna ján naxandá Betania, ya ni'ya-la Simón, jngoò xita xi tsindojno chrjoa yijo-la nga sa ítjòn, k'e nga tíjnat'aà ímixa, ijchò jngoò chjoón xi 'ya jngoò ndajo chitsín xi tjíya-la xkiì jne ts'e nardo, xi 'ñó chjí-la. Kiskíx'a ndajo chitsín, ikjoàn tsibíxteèn-jno sko Jesús jè xkiì jne. 4 Tjín i'nga xita xi ya títsajna, kòjti-la, kitsò-la xíkjín:

—¿Mé-ne kasíkits'ón-ne jè xkiì jnẹ? [5]Tsà kàsatíjna, tsatoó-lạ jàn sìndọ tọn denario chjí-lạ koạ jè tọn-lạ kọma kọchjáṭ'aà-lạ xịtạ ịmạ.

Kiìchjạjno-lạ jè chjọón xi ọkis'iìn.

[6]Tạnga kitsò Jesús:

—Kì k'oạá 'mì-là. ¿Mé-ne nìjti-là? Koni s'ín kàs'ín-kọ-na, ndaà kàs'ín. [7]Jñà xịtạ ịmạ kítsạjnakọ kjit'aà-nò, kọ maá sịchjáṭ'aà-là k'ẹ nga mejèn-nò. Tạnga 'ạn, mì ị tìjnạkọ kjit'aà-nò. [8]Jè chjọón jè, k'oạá s'ín kàs'ín koni kji ma xi kàs'ín. Kàsíkaàjno ítjòn xkiì jnẹ yijo-nạ xi ts'ẹ nga sịìjñaà. [9]Ọkixịí xi xan-nò, nịtạ ñánda-ne nga tíjtsa ịsò'nde nga kọbísòn 'én ndaà-lạ Nainá, tịkoạá kọbísòn-né koni s'ín kasìkọ-na mé-ne nga sịìkítsjeèn-ne xịtạ ịt'aà ts'ẹ chjọón jè.

K'ẹ nga jè Judas tsatíjna Jesús

(Mateo 26:14-16; Lucas 22:3-6)

[10]Jè Judas Iscariote xi yạ itjojiìn-ne ts'ẹ xịtạ xi tejò ma-ne xi tsajmeiìkọ Jesús, kiìkon jñà xịtạ skọ-lạ nọ'miì nga sịìngạtsja Jesús. [11]Jñà xịtạ skọ-lạ nọ'miì, k'ẹ nga kii'nchré, kjòtsja-lạ, kitsjaà-lạ tso'ba nga tọn tsjá-lạ. Jè Judas tsohótsji'nde-lạ kós'ín sịìngạtsja Jesús.

K'ẹ nga jè Jesús tsakjèn kọ xịtạ xi kota'yàt'aà-lạ jè s'eí Paxkọ

(Mateo 26:17-29; Lucas 22:7-23; Juan 13:21-30; 1 Corintios 11:23-26)

[12]Jè nạchrjein ts'ẹ s'eí xi mats'ịạ ítjòn-ne k'ẹ nga kjèn ịnchrạjín xi tsjìn-lạ nạ'yọ san jñà xịtạ judío, k'ẹ nga sík'en orrè xi ts'ẹ s'eí Paxkọ, jñà xịtạ xi kota'yàt'aà-lạ Jesús kiskònangui-lạ; kitsò-lạ:

—¿Ñánda mejèn-lè onguíkindaà-jẹn xi kịchiaá ts'ẹ s'eí Paxkọ?

[13]Jesús kisìkasén jò xịtạ xi kota'yàt'aà-lạ ján Jerusalén, kitsò-lạ:

—Tanguió ján ịjiìn nạxạndá, yạá skạjñoò jngoò xịtạ xi 'yajen jngoò nisa nandá; tanguítjịngui-là. [14]Yạ ñánda kjoạhas'en, koạtìn-là nei-lạ ni'ya: "K'oạá tsò Maestro: ¿Ñánda tíjna jè cuarto ñánda kókjẹn-koạa xịtạ xi kota'yàt'aà-na jè s'eí Paxkọ?" [15]Yạá kọkò jngoò-nò cuarto xi je kji xi tíjna ịsò'nga ni'ya. Jyeé tjíndaà tsojmì xi kọchjeén. Yạ tìndaà xi kịchiaá.

16 Kiì jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ ján i̱jiìn na̱xa̱ndá. K'oáá s'ín
kisakò-la̱ koni s'ín kitsò-la̱ Jesús, ya̱á tsibíndaà tsojmì xi
ko̱kje̱n kjoa̱ ts'e̱ s'eí Paxko̱.
17 K'e̱ nga jye kòjñò, Jesús, ijchòko̱ xi̱ta̱-la̱ xi tejò ma-ne. 18 K'e̱
nga títsa̱jnat'aà ími̱xa̱ nga nchikjèn, Jesús kitsò-la̱:
—Ọkixi̱í xi xan-nò, jñò, i̱í tíjnajiìn jngoò-nò xi si̱ìnga̱tsja-na̱
i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ kondra̱-na̱, jngoò xi 'a̱n tíkjèn-ko̱-na.
19 Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús ta kjòba-la̱ k'e̱ nga o̱kitsò.
K'e̱é jngó jngó kiskònangui-la̱, kitsò-la̱:
—¿A 'a̱n-ná?
20 Jesús kitsò:
—Jngoò xi ki̱tjokàjiìn ts'e̱ xi̱ta̱-na̱ xi tejò ma-ne jè xi ti̱jè-ne
chro̱ba̱ ts'a̱n tísíka'nchi̱-ne i̱nchra̱jín-la̱. 21 'A̱n xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱
xan-la̱ yijo-na̱, k'oáá s'ín ko̱mat'ian koni s'ín tíchja̱ Xojo̱n-la̱
Nainá. ¡Ta̱nga i̱ma̱ xó-ne jè xi̱ta̱ xi si̱ìnga̱tsja-na! Isa̱á-là ndaà
komà tsà mìkiì kits'iìn xi̱ta̱ jè.
22 K'e̱ nga nchikjèn, Jesús kiskoé i̱nchra̱jín, kiìchja̱t'aà-la̱
Nainá nga kisìchikon-t'in, kisìxkoa̱ya i̱kjoàn kitsjaà-la̱ xi̱ta̱ xi
kota'yàt'aà-la̱, kitsò-la̱:
—Chjoé. Yijo-na̱ né.
23 I̱kjoàn kiskoé jngoò chi̱tsín, kitsjaà-la̱ kjo̱ndaà Nainá; k'e̱é
kitsjaà-la̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱, ngats'iì xi̱ta̱ kits'iì vino xi tjíya
chi̱tsín. 24 Kitsò-la̱:
—Jè-né xi jní-na̱ xi si̱ìkixi̱ya jè kjoa̱ xi̱tse̱ xi
bìndaàjiìn-ko̱-nò. Jè jní-na̱ xi̱ìxteèn xi kjo̱ndaà ts'e̱ nga
kjìn xi̱ta̱. 25 Ọkixi̱í xi xan-nò, mì ti̱ kiì ski̱-na vino skanda
jè na̱chrjein k'e̱ nga skia̱a vino xi̱tse̱, ján ñánda tíhotíxoma
Nainá.

'Én xi kiìchja̱ Jesús nga jè Pedro kjó'mat'in

(Mateo 26:30-35; Lucas 22:31-34; Juan 13:36-38)

26 Jesús ko̱ xi̱ta̱-la̱, k'e̱ nga jye kiseè jngoò-la̱ sò Nainá ts'e̱
Salmo, i̱kjoàn kiì ján nindoò Yá Olivo. 27 Jesús kitsò-la̱ xi̱ta̱ xi
kota'yàt'aà-la̱:
—Ngats'ioò jñò, kijneí takòn-ná jè ni̱tje̱n jè, nga k'oáá s'ín
tíchja̱ Xojo̱n-la̱ Nainá, nga tsò: "Ki̱yá jè paxtò koa̱ jñà orrè
tsjohoya-né." 28 Ta̱nga ko̱ma i̱skan, k'e̱ nga kjoa̱áya-na, kjín
ítjòn-nò ján nangui Galilea.
29 Kitsò Pedro:

—Na̱s'ín ngats'iì xi̱ta̱-lè xi i'nga tsjeiìn takòn-lè, 'a̱n, mìkiì tsjeiìn-takòn-lè.

30 Jesús kitsò-la̱:

—O̱kixi̱í xi xan-lè; ni̱tje̱n jé, k'e̱ nga ti̱kj'eè kjindáya jò k'a kóxtí, ngaji̱, jàn k'a tsjá'mat'in-ná.

31 Jè Pedro ìsa̱ 'ñó kiìchja̱; kitsò:

—Na̱s'ín ya̱ ki̱yáko̱-lè, mìkiì kójna̱'mat'in-lè.

Ngásòn kitsò yije xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ xi i'nga.

Kií kitsò Jesús nga tsibítsi'ba ya̱ i̱'nde ñánda 'mì Getsemaní

(Mateo 26:36-46; Lucas 22:39-46)

32 Kiì ján i̱'nde ñánda 'mì Getsemaní; Jesús kitsò-la̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱:

—Ti̱tsa̱jna i̱jndé; 'a̱n, Nainá kò-là kichjàt'aà-la̱.

33 Jesús kiìko̱ Pedro, Jacobo, ko̱ Juan. I̱kjoàn tsibíts'ia̱ Jesús nga ba ko̱ma-la̱. 'Ñó kisìkájno. 34 K'e̱é kitsò Jesús:

—Tsí baá ma-la̱ ini̱ma̱-na̱ koni tsà mejèn ki̱yá. Ti̱tsa̱jna i̱jndé, titsa̱jnakoòn.

35 Jesús kiìkjá chiba-ìsa. I̱kjoàn tsohojna skanda i̱t'aà nangui koa̱ kisìjét'aà-la̱ Nainá tsà ko̱ma, kjoa̱áxìn-la̱ kjo̱'in jè. 36 K'e̱ nga tíchja̱t'aà-la̱ Nainá, kitsò-la̱:

—Na̱'èn xi Na̱'èn-na̱ xan-lè, ma yijeé-lè ni̱ta̱ mé kjoa̱-ne i̱t'aà tsi̱ji. Chja̱àxìn-ná kjoa̱ ts'e̱ kjo̱'in jè, ta̱nga mìtsà jè 'én ts'a̱n ki̱tasòn, jè kàtitasòn 'én tsi̱ji.

37 I̱kjoàn j'iì ìjngoò k'a-ne ya̱ ñánda títsa̱jna xi̱ta̱-la̱, ta̱nga jñà xi̱ta̱-la̱, kjiyijòfè-né. Jesús kitsò-la̱ Pedro:

—Simón, ¿a titsa̱jnafè-né? ¿A mì kachíkjoa̱-lè tsà tà jngoò hora kòbìjnakoin? 38 Titsa̱jnakoòn, ti̱jét'aà-là Nainá mé-ne nga mì si̱ìkijne-nò kjoa̱ ts'e̱ jé. Xi o̱kixi̱, jè ini̱ma̱-nò tíjnandaà-né ta̱nga jè yijo-nò, indaá tjín, tsjìn-la̱ nga'ñó.

39 Jesús kiì kítsi'ba ìjngoò k'a. Tákó k'oa̱á ti̱ kitsò-ne koni
kitsò nga sa̱ ítjòn. 40 K'e̱ nga j'ìì ìjngoò k'a-ne, jñà xi̱ta̱ xi
kota'yàt'aà-la̱, tákó kjiyijòfè-né nga 'ñó nijñá-la̱. Mìkiì beè kó
ki̱tso̱-la̱ Jesús. 41 Ko̱ma jàn k'a nga j'ìì Jesús. Kitsò-la̱:
—¿A tákó titsa̱nìkjáya-nò ko̱ titsa̱fè-nò? Kàtje kjoa̱. Jyeé ijchò
hora-la̱, 'a̱n xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱, ya̱á ko̱nga̱tsja jñà
xi̱ta̱ jé. 42 Ti̱sítje̱en, chítsejèn-là, tíkjiaán, jye nchrobá chrañà jè
xi si̱ìnga̱tsja-na.

Kií komà k'e̱ nga kindobà'ñó Jesús

(Mateo 26:47-56; Lucas 22:47-53; Juan 18:2-11)

43 Tákó ti̱k'e̱é tíchja̱-ìsa Jesús nga ijchò Judas, xi ya̱ itjojiìn-ne
ts'e̱ xi̱ta̱-la̱ Jesús xi tejò ma-ne. Kjìn xi̱ta̱ tji̱ko̱ xi 'ya ki̱cha̱
ndojò ko̱ yá. Xi̱ta̱ koi, jñà kisìkasén xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì ko̱ xi̱ta̱
xi okóya kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés ko̱ xi̱ta̱ jchínga-la̱
xi̱ta̱ judío. 44 Judas, jè xi tsatíjna Jesús, ítjòn tsibíhichi̱ya-la̱
kós'ín ko̱kò-la̱ Jesús. Kitsò-la̱:
—Jè xi skíne̱'a, jè-né xi ti̱ndo̱ba'ñó; ndaà ti̱kinda̱a k'e̱ nga
onguíko̱o.
45 K'e̱ nga ijchò Judas, kiì ndi̱yá-né ñánda tíjna Jesús, kitsò-la̱:
—Maestro.
I̱kjoàn kiskine'a. 46 Jñà xi̱ta̱ xi tji̱ko̱, ni̱to̱ón kitsobà'ñó Jesús.
47 Ya̱á tíjna jngoò xi̱ta̱ xi tsachrje ki̱cha̱ ndojò-la̱. Tsajá-la̱ jè
xi̱ta̱ chi̱'nda-la̱ no̱'miì ítjòn, tsatet'aà jngoò líká-la̱. 48 Jesús
kiìchja̱, kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱:
—¿Mé-ne ko̱s'ín ko̱f'i̱ ndobà'ñó-ná nga ko̱ ki̱cha̱ ko̱ yá kich'à
koni tsà jngoò xi̱ta̱ chijé? 49 Na̱chrjein nchijòn tìjna̱ko̱-nò ján
i̱ngo̱ ítjòn nga okoòya-nò koa̱ mìkiì kindobà'ñó-ná. Koií k'oa̱á
s'ín tíma-ne nga ki̱tasòn 'én xi tjít'aà Xo̱jo̱n-la̱ Nainá.
50 Ngats'iì xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús tsanga-né, ya̱á
kitsjeiìn-takòn.
51 Jngoò chíti tji̱ngui-la̱ xi tíjnajté jngoò nikje sábana. Jñà
xi̱ta̱ kitsobà'ñó, 52 ta̱nga jè chíti kitsjeiìn nikje sábana-la̱; i̱kjoàn
k'oa̱s'ín tsanga laká.

K'e̱ nga kiìko̱ Jesús ñánda tíjna no̱'miì ítjòn

(Mateo 26:57-68; Lucas 22:54-55, 63-71; Juan 18:12-14, 19-24)

53 Jesús kiìko̱ ñánda tíjna no̱'miì ítjòn. Ya̱á chixoña
kóho̱tjín xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì, jñà xi̱ta̱ jchínga, ko̱ xi okóya

kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskìi Moisés. 54 Jè Pedro, tà kjiìn tà
kjiìn tsajmeètji̱ngui-la̱ skanda k'e̱ nga ijchò ya̱ ndi̱tsin ni'ya-la̱
no̱'miì ítjòn. Ya̱á tsibíjnat'aà-la̱ ñánda títsa̱jna xi̱ta̱ chi̱'nda xi
síkinda̱ i̱ngo̱ nga títsa̱jna'ngui.
55 Jñà xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì ko̱ ngats'iì xi̱ta̱xá xi ts'e̱ xi̱ta̱
judío tsohótsji'nde-la̱ nga tsját'in 'én xi kondra̱ ts'e̱ Jesús
mé-ne nga ko̱ma si̱ìk'en-ne ta̱nga nìmé 'én kisakò-la̱.
56 Kjìn ma xi̱ta̱ xi tsját'in 'én ndiso xi kondra̱ ts'e̱ Jesús
ta̱nga kj'ei̱í tsò nga jngoò ìjngoò; mìkiì mangásòn 'én xi
tsját'in. 57 Chincha kixi̱ i'nga xi̱ta̱ xi tsibéno̱jmí 'én ndiso.
Kitsò:
58 —Ngaje̱n, kina'yà-laje̱n nga tsò: "'An siìki̱xo̱ña i̱ngo̱ ítjòn
xi tsja xi̱ta̱ kisindaà-ne, ko̱ jàn na̱chrjein kìndaà ìjngoò-na xi
mìtsà tsja xi̱ta̱ sindaà-ne."
59 Ni̱ mìkiì kjòngásòn 'én-la̱ na̱s'ín o̱kitsò.
60 K'e̱é tsasítje̱n jè no̱'miì ítjòn; tsasíjnajiìn osen-la̱;
kiskònangui-la̱ Jesús, kitsò-la̱:
—¿A nì mé 'én nokjoì, koni tsò 'én xi tsjá xi̱ta̱ koi xi kondra̱
tsi̱ji?
61 Ta̱nga jè Jesús jyò tsibìjna, ni̱mé 'én kiìchja̱. Jè no̱'miì ítjòn
ìjngoò k'a kiskònangui-la̱, kitsò-la̱:
—¿A ji̱-né xi Cristo, xi Ki'ndí-la̱ Nainá xi 'ñó jeya
tíjna?
62 Jesús kitsò:
—'An-ná, jñò jcha̱-ná xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱ nga
kótijnat'aà chrja kixi̱-la̱ Nainá xi 'ñó tse nga'ñó tjín-la̱, koa̱
kji̱nchrobàjñaà ifi ján ngajmiì.
63 Jè no̱'miì ítjòn tsatijndajno yijo-la̱ nikje-la̱ xi íkjá nga 'ñó
kòjti-la̱. Kitsò:
—¿Mé s'e̱én-ìsa̱-ná xi̱ta̱ xi kj'ei̱í xi tsjá 'én? 64 Jñá, jye
titsa̱na'yà koni s'ín chja̱jno-la̱ Nainá. ¿Jñò, kó bixón? ¿Mé xi
si̱koa̱á?
Ngats'iì xi̱ta̱ kisìjngoò ikon nga tjín-la̱ jé koa̱ ok'ín-la̱ nga
ki̱yá.
—Ok'ín-la̱ nga si̱k'en.
65 Jñà xi̱ta̱ tsibíts'ia̱ nga tsibíchrájno koa̱ tsibíchjoà xko̱n,
tsi'beé-la̱, kitsò-la̱:
—K'oa̱á si, ¿yá xi tí'beé-lè?
Jñà xi̱ta̱ xi síkinda̱ i̱ngo̱, kisìjts'iìn-'a i̱sén-la̱.

K'e̲ nga jè Pedro tsibìjna'mat'in Jesús

(Mateo 26:69-75; Lucas 22:56-62; Juan 18:15-18, 25-29)

66 Jè Pedro ya̲á tíjna kangui ndi̲tsin ni'ya. Ijchò jngoò
chjo̲ón xi chi̲'nda-la̲ no̲'miì ítjòn. 67 K'e̲ nga kijtseè Pedro, nga
tíjna'ngui, kiskoòtsejèn-jno, kitsò-la̲:
—Ti̲koa̲á ngaji̲, ya̲á tjaàkoi̲i Jesús xi Nazaret i̲'nde-la̲.
68 Ta̲nga jè Pedro tsoho'mat'in-né. Kitsò:
—Mìkiì bexkoan. Mìkiì be mé 'én xi tinokjoì.
Pedro itjo ni'ya ján xotjoa̲-la̲. K'e̲é kiskindàya jngoò kóxtí.
69 Jè chjo̲ón chi̲'nda-la̲ no̲'miì ítjòn kijtseè ìjngoò k'a jè Pedro.
Kitsò-la̲ jñà xi̲ta̲ xi ya̲ títsa̲jna:
—Jè xi̲ta̲ jè, xi̲ta̲ ts'e̲é Jesús.
70 Ta̲nga jè Pedro tsoho'mat'in ìjngoò k'a. Nga ko̲ma i̲skan,
jñà xi̲ta̲ xi ya̲ títsa̲jna, ìjngoò k'a kitsò-la̲ Pedro:
—Xi o̲kixi̲, ngaji̲, xi̲ta̲-la̲ Jesús-né nga Galilea i̲'nde-lè, k'oa̲á
tsò 'én-lè xi nokjoì.
71 Ta̲nga ìsa̲á 'ñó kiìchja̲ Pedro kitsò:
—¡Beè Nainá, na̲s'ín ti̲k'eèn-ná, mìkiì bexkoan jè xi̲ta̲ xi
o̲'mì-là!
72 Ti̲k'e̲-ne nga o̲kitsò Pedro, jè xi ma-ne jò k'a kiskindàya
kóxtí. K'e̲é tsibítsjeèn-la̲ Pedro koni kitsò-la̲ Jesús: "K'e̲ ti̲kj'eè
kjindáya jò k'a kóxtí, ngaji̲, jàn k'a tsjá'mat'in-ná." I̲kjoàn ndaà
jchán kiskindàya.

Kjoa̲ xi komàt'in Jesús k'e̲ nga kjònga̲tsja Pilato

(Mateo 27:1-2, 11-14; Lucas 23:1-5; Juan 18:28-38)

15 1 K'e̲ nga kis'e i̲sén jñà xi̲ta̲ sko̲-la̲ no̲'miì ko̲ xi̲ta̲
jchínga ko̲ xi̲ta̲ xi okóya kjo̲tíxoma-la̲ Nainá xi
kiskiì Moisés ko̲ ngats'iì xi̲ta̲xá ts'e̲ xi̲ta̲ judío tsajoóya-ne.
Tsibít'aà'ñó Jesús, kiìko̲, kisìnga̲tsja jè Pilato. 2 Jè Pilato
kiskònangui-la̲, kitsò-la̲:
—¿A ji̲-né xi xi̲ta̲xá ítjòn-la̲ jñà xi̲ta̲ judío?
Jesús kitsò:
—Ngajií xi k'oa̲ si nga 'a̲n-ná.
3 Ta̲nga jñà xi̲ta̲ sko̲-la̲ no̲'miì, kjìn ska̲ya 'én tjín-ne
xi tsját'in nga óngui. 4 Pilato ìjngoò k'a kiskònangui-la̲,
kitsò-la̲:

—¿A nimé 'én nokjoì? Tiná'yaà-la, 'ñó kjìn skaya kjoa tsját'in-lè nga óngui-lè.

5 Jesús mìkiì kiìchja nas'ín koa tí'mì-la. Pilato, tà k'oaá komà-la.

K'e nga jè Jesús kitjoònè kjoa nga kiyá

(Mateo 27:15-31; Lucas 23:13-25; Juan 18:38–19:16)

6 Nga xki nó k'e nga bitjo s'eí Paxko jè Pilato síkíjnandeií jngoò xita xi títsa'ya ndayá, jè xi síjé xita naxandá nga kíjnandeií. 7 Jñà xita xi títsa'ya ndayá nga kjoasiì tsohótsji ts'e gobierno, ya tíjna xi 'mì Barrabás xi xita kisìk'en. 8 Jñà xita naxandá kiìkáko Pilato nga mejèn-la koa s'ín síkitasòn koni ma nga xki nó. 9 Kiìchja Pilato, kitsò:

—¿A mejèn-nò nga siìkíjnandeií-nò xi xitaxá ítjòn-la xita judío?

10 Pilato jye tíjiìn-la nga tà kjoaxìtakòn-né nga jñà xita sko-la no'miì ya ijchò síngatsja Jesús. 11 Jñà xita sko-la no'miì chinchá'a xita naxandá nga kos'ín kàtasíjé nga kàtìjnandeií-ne Barrabás.

12 Pilato ìjngoò k'a kiskònangui-la xita naxandá, kitsò-la:

—¿Mé xi sikoaá jè xi 'mì-là xitaxá ítjòn-la xita judío?

13 Jñà xita, 'ñó kiìchja, kitsò:

—Tasit'iì krò.

14 K'eé kitsò Pilato:

—¿Mé jé xi tsohótsji, mé-ne kiyá-ne?

Jñà xita, ìsaá 'ñó kiìchja, kitsò:

—Tasit'iì krò.

15 Pilato mejèn-la nga ndaà kíjnako xita naxandá. Kisìkíjnandeií Barrabás. K'e nga jye kitsjaà okixi nga tsajá-la Jesús, ikjoàn kisìngatsja nga sit'aà krò.

16 Jñà soldado kiìko Jesús ján ni'ya osen. Ikjoàn kiìchja yije-la soldado xíkjín. 17 Kisìkákjá jngoò nikje xi inì jmà kji; tsibí'a sko jngoò corona na'yá xi jñà xó tsibíndaà-ne. 18 Ikjoàn tsibíts'ia nga kiskindàyat'in. Kitsò-la:

—Viva xitaxá ítjòn-la xita judío.

19 Tsatjì yá xkajnchra sko; ikjoàn tsibíchrájno koa chincha-xkó'nchit'aà-la koni tsà nchibeèxkón. 20 K'e nga jye kisìsobà-la, jaàxìn-la nikje sko xi íkjá, ikjoàn kisìkákjá-ne xi nikje ts'e. K'eé itjoko nga kosit'aà krò.

K'e̲ nga kisit'aà krò Jesús

(Mateo 27:32-44; Lucas 23:26-43; Juan 19:17-27)

21 Jngoò xi̲ta̲ kisatiìkjoò xi 'mì Simón xi Cirene i̲'nde-la̲ xi
tínchrobá-ne rancho̲-la̲. Na̲'èn-la̲á ma jè Alejandro ko̲ Rufo.
Jñà soldado kjo̲'ñó kis'iìn-la̲ nga kisìk'ajen krò-la̲ Jesús.
22 Kiìko̲ Jesús ján i̲'nde ñánda 'mì Gólgota, jè 'én xi tsòya-ne
i̲'nde sko̲ mik'en. 23 Kitsjaà-la̲ vino xi tsjájiìn xich'a tsja xi 'mì
mirra ta̲nga jè Jesús mìkiì kits'iì. 24 K'e̲é tsasìt'aà krò, i̲kjoàn
jñà soldado kisìskáko̲ nikje-la̲ Jesús nga kisìka'bí-la̲ xíkjín yá
ts'e̲ ko̲ma.
25 Ijchò-la̲ tsà xi ñijaàn nga ta̲jñòya nga kisasìt'aà krò Jesús.
26 Jñà 'én xi tsohót'aà i̲sòn sko̲ krò, ya̲á tíchja̲ mé jé xi komà-la̲
Jesús nga kinìk'en. Tsò-né: "Xi̲ta̲xá Ítjòn-la̲ xi̲ta̲ judío."
27 Ti̲koa̲á chinchat'aà krò jò xi̲ta̲ chijé. Jngoò tsasíjnat'aà nga
kixi̲-la̲ Jesús ko̲ jngoò tsasíjnat'aà nga ngaskón-la̲. 28 K'oa̲á
s'ín kjòngásòn koni s'ín tíchja̲ Xo̲jo̲n-la̲ Nainá nga tsò: "K'oa̲á
ngaya-la̲ koni jngoò xi̲ta̲ xi tse jé tjín-la̲."

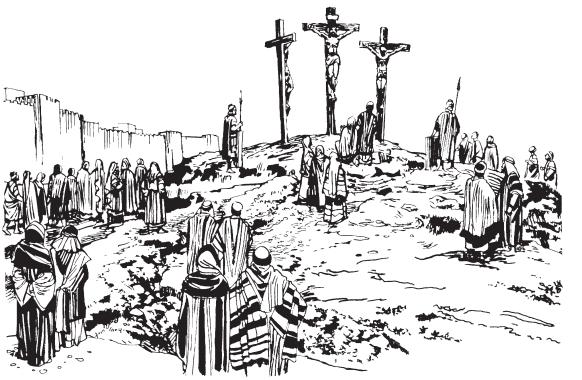

29 Jñà xi̲ta̲ xi ya̲ ja, síkatji sko̲ nga kiìchja̲jno-la̲, kitsò-la̲:
—Ji̲, k'oa̲á kisi nga si̲ixòñi i̲ngo̲ ítjòn-la̲ Nainá ko̲ jàn
na̲chrjein kíndaà ngajo-ne, 30 ti̲kíjnande i̲í yijo-lè ko̲ chínáje̲n-t'i
yijo-lè krò.
31 K'oa̲á ti̲s'ín kisìsobà-la̲ jñà xi̲ta̲ sko̲-la̲ no̲'miì ko̲ xi̲ta̲ xi
okóya kjo̲tíxoma-la̲ Nainá xi kiskiì Moisés. Kitsò-la̲ xíkjín:
—Xi̲ta̲ jè, tsachrjekàjiìn kjo̲'in xi kj'ei̲í xi̲ta̲, ta̲nga jè xi
yijo-la̲, mìkiì ma ochrjekàjiìn kjo̲'in. 32 Kàtìtjojen-t'aà krò jè xi

Cristo, xi Xi̱ta̱xá Ítjòn-la̱ na̱xa̱ndá Israel, mé-ne nga jcha̱-ná koa̱ ko̱kjeiín-ná.

Skanda jñà xi̱ta̱ xi ti̱koa̱ ya̱ kjit'aà krò, ti̱koa̱á tsatít'aà.

K'e̱ nga k'en Jesús

(Mateo 27:45-56; Lucas 23:44-49; Juan 19:28-30)

33 K'e̱ nga ijchò nchisen, kóho̱kji nga tíjtsa i̱sò'nde kòjñò skanda xi jàn nga nguixòn. 34 Tijè-ne hora Jesús 'ñó kiìchja̱ nga kitsò:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —'Én jè tsòya-ne: Nainá, Nainá, ¿mé-ne kàjneitakòn-ná?

35 Tjín i'nga xi̱ta̱ xi ya̱ títsa̱jna xi kii'nchré-la̱, kitsò:

—Ti̱ná'yaà-là, jè chja̱-la̱ Elías.

36 K'e̱é tsangachikon jngoò xi kisìka'nchi̱ tsa̱nga̱ ko̱ vinagre, i̱kjoàn tsibísko̱-la̱ ína̱xo̱, kitsjaà-la̱ Jesús nga kàt'ii, kitsò:

—Chítsejèn-là, ¿a kjoi̱í Elías nga skónáje̱n-t'aà krò?

37 Ta̱nga Jesús ìsa̱á 'ñó kiskindàya; k'en. 38 Jè nikje velo xi tjo̱hóya jngoò osen i̱ngo̱ ítjòn kixajndà, jòya ko̱ma skanda i̱t'aà nangui. 39 Jè xi̱ta̱ sko̱-la̱ soldado xi síjna ñánda kisit'aà krò Jesús k'e̱ nga kijtseè nga jye k'en Jesús, kitsò:

—Kixi̱í kjoa̱, xi̱ta̱ jèe̱, Ki'ndí-la̱ Nainá-né.

40 Tiko títsajna i'nga íchjín xi kjiìn nchikotsejèn-ne; jè
María Magdalena, ko chjoón Salomé, ko María xi nea-la
ma José ko Jacobo, jè xi ìsa ma ki'ndí. 41 Jñà íchjín koi, k'e
nga tsibìjna Galilea Jesús, yaá chinchima-tjingui-la ko yaá
kisìchját'aà-la. Kjìn ma íchjín xi ya títsajna xi ijchòko ján
Jerusalén.

K'e nga kisìhijiìn Jesús

(Mateo 27:57-61; Lucas 23:50-56; Juan 19:38-42)

42 K'e nga jye kjònguixòn nga jye bìtsajnandaà-la nachrjein
nìkjáya. 43 José xi Arimatea i'nde-la, jngoò xita xi tikoa 'nga xá
tjín-la ts'e xitaxá-la xita judío xi tikoa tíkoña-la nga mejèn-la
skoe kó s'ín otíxoma Nainá, kitsjaà-la nga'ñó yijo-la, jahas'en
ya ni'ya ñánda tíjna Pilato nga kisìjé yijo-la Jesús. 44 Pilato,
tà k'oaá koma-la nga jye k'en Jesús; kiìchja-la jè xita sko-la
soldado; kiskònangui-la tsà kixi kjoa nga jye k'en. 45 K'e nga
jye tsibénojmí jè xita sko-la soldado nga jye k'en Jesús, Pilato
kisìngatsja José yijo-la Jesús. 46 José tsatse jngoò nikje sábana;
kiskójen-t'aà krò yijo-la Jesús; ikjoàn kisìkájté jè nikje. K'eé
kiì kíhijiìn ñánda jye tjíndaà jngoò ngajo itsjó ingui nguijo;
kiskinìs'en-ngui, ikjoàn tsohójtsa xotjoa-la ngajo jngoò ndajo.
47 María Magdalena ko María nea-la José, nchikotsejèn-la nga
kisìhijiìn Jesús.

K'e nga jaáya-la Jesús

(Mateo 28:1-10; Lucas 24:1-12; Juan 20:1-10)

16 1 K'e nga jye tsato nachrjein nìkjáya, María
Magdalena, José, ko María nea-la Jacobo, tsatse
xkiì jne nga mejèn-la siìkaàjno yijo-la Jesús. 2 Jè nachrjein nga
tàts'en xomàna, 'ñó tajñòya kiì katsejèn-la ñánda kisìhijiìn
Jesús. Tik'eé tíbitjokàtji ts'oí. 3 Tsò-la xíkjín:

—¿Yá xi kjoaáxìn-ná ndajo xi tíchjoàjto ya xotjoa-la ngajo
itsjó?

4 K'e nga ijchò, kiskoòtsejèn, kijtseè nga jè ndajo je xi 'ñó i'í
xi tíchjoàjto-la ngajo itsjó ñánda kisijna Jesús, jye kitjaàxìn.
5 K'e nga jahas'en-ngui nguijo kijtseè jngoò xita ixti xi tíjnajté
jngoò nikje chroba ndojò. Tíjnat'aà kixi-la ngajo. Jñà íchjín tà
kitsakjòn-né. 6 Tanga jè xita ixti kitsò-la:

—Kì tsakjoòn-jèn. Jñò, jè binchaàtsjioò Jesús xi Nazaret i̱'nde-la̱, jè xi kisit'aà krò. Jye kòfaáya-la̱. Mì ti̱ i̱ tíjna-ne. Chítsejèn-là i̱'nde-la̱ ñánda kisijna. 7Tanguió koa̱tìn-là xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ ko̱ Pedro: “Jè tífì ítjòn-nò ján Galilea. Ya̱á jcha̱xkoòn ìjngoò k'a koni s'ín kitsò-nò.”

8Jñà íchjín, itjo ni̱to̱ón-ne ya̱ i̱ya nguijo. Kiì, tsangachikon. Chi̱iba̱-la̱ nchihotsé-né nga kitsakjòn. Ni̱yá xi tsibéno̱jmí-la̱ nga 'ñó tsibíxkón-la̱ yijo-la̱.

K'e̱ nga jè María Magdalena kijtseè Jesús

(Juan 20:11-18)

9Jè na̱chrjein nga tàts'en xomàna̱, Jesús jaáya-la̱ nga ta̱jñòya. Jè kijtseè ítjòn María Magdalena, jè xi tsachrjekàjiìn itoò ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í ini̱ma̱-la̱. 10María Magdalena kiì, kisìkí'nchré ngats'iì xi̱ta̱-la̱ Jesús nga ba tjín-la̱ koa̱ nchikjindáya. 11Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱, k'e̱ nga kii'nchré nga tíjnakon Jesús nga jè chjo̱ón kijtseè, mìkiì kòkjeiín-la̱.

K'e̱ nga jò xi̱ta̱-la̱ kijtseè Jesús

(Lucas 24:13-35)

12K'e̱ komà i̱skan, Jesús, kj'ei̱í kji i̱sén-la̱ k'e̱ nga tsakó-la̱ yijo-la̱ jò xi̱ta̱-la̱ xi nchifì campo. 13Tsohótji-ne jñà xi̱ta̱ xi jò ma, kisìkí'nchré jñà xi̱ta̱ xi i'nga. Ti̱koa̱á mìkiì kòkjeiín-la̱.

Kií kitsò Jesús nga kitsjaà-la̱ xá xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱

(Mateo 28:16-20; Lucas 24:36-49; Juan 20:19-23)

14Xi jyehet'aà-ne, Jesús tsakó-la̱ yijo-la̱ jñà xi̱ta̱ xi tejngoò ma-ne k'e̱ nga títsa̱jnat'aà ími̱xa̱ nga nchikjèn. Tsohótiko̱ nga tájaà tjín ini̱ma̱-la̱ nga mì kòkjeiín-la̱ k'e̱ nga tsibéno̱jmí-la̱ jñá xi̱ta̱ xi tsakó ítjòn-la̱ yijo-la̱ nga jè jye jaáya-la̱. 15Koa̱ kitsò-la̱:

—Tanguió nga tíjtsa i̱sò'nde. Tènojmí yije-là ngats'iì xi̱ta̱ jè 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'a̱n. 16Jñà xi̱ta̱ xi ko̱kjeiín-la̱ i̱t'aà ts'a̱n koa̱ ko̱ma bautizar, ki̱tjokàjiìn kjo̱'in. Ta̱nga jñà xi mìkiì ko̱kjeiín-la̱, kjo̱'iín s'e̱-la̱. 17Jñà xi ko̱kjeiín-la̱ i̱t'aà ts'a̱n, k'oa̱á s'ín jcha̱-la̱; nga ko̱ma-la̱ ko̱chrjekàjiìn ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í xi tíjiìn ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱; ti̱koa̱á ko̱ma-la̱ ki̱chja̱ 'én xi kj'ei̱í tsò; 18tsà ye̱ tsobà'ñó, tsà xkiì kjan ski̱ne̱, ni̱mé xi ko̱ma-la̱; ko̱hòsòn-la̱ tsja xi̱ta̱ xi xk'én, ko̱ndaà-ne.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

K'e̲ nga jè Jesús kiìmijìn ngajmiì
(Lucas 24:50-53)

19 K'e̲ nga jye o̲kitsò-la̲ xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲, Na̲'èn-ná Jesús,
kitjámiì'nga; nga kiì ngajmiì, tsibìjna i̲t'aà kixi̲-la̲ Nainá. 20 Jñà
xi̲ta̲-la̲ kiì; kisìka'bí 'én ndaà-la̲ nga kijndà i̲'nde, ko̲ jè Na̲'èn-ná
Jesús kisìchját'aà-la̲ ko̲ kisìkixi̲yandaà 'én-la̲ ko̲ kjo̲ndaà xi
kis'iìn xi̲ta̲-la̲. K'oa̲á s'ín kàtama.

'Én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo koni s'ín kiskiì San Lucas

'Én xi kiskiì-la̱ Teófilo jè Lucas

1 [1]Kjoa̱ kixi̱ xi komà i̱jiìn na̱xa̱ndá i̱t'aà ts'e̱ Cristo, jye kjìn ma-ne xi̱ta̱ xi kiskiì chiba [2]koni s'ín tsakóya-naje̱n jñà xi̱ta̱ xi xko̱n kijtseè-ne skanda tàts'en-la̱ kjoa̱, ti̱jñà-ne xi kis'e-la̱ xá nga kisìka'bí 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo. [3]Ngaji̱ Na̱'èn Teófilo xi 'ñó ndeè, ti̱koa̱á 'a̱n, ndaà sasén-na nga tìkjiì-lè xo̱jo̱n jè, koni s'ín tjín nga jngoò ìjngoò sko̱ya kjoa̱; ndaà tsohotsjì-jñaà yije skanda ti̱sa̱ tàts'en-la̱ kjoa̱ [4]mé-ne nga ìsa̱ ndaà jcha̱-ne kjoa̱ kixi̱ xi nguì ko̱s'ín tjín, jñà 'én xi k'oa̱s'ín tsakóya-lè xi̱ta̱.

'Én xi kiìchja̱ jngoò àkja̱le̱-la̱ Nainá nga i̱skan jts'ín Juan xi kis'iìn bautizar xi̱ta̱

[5]Koi na̱chrjein k'e̱ nga jè tíjna xi̱ta̱xá ítjòn Herodes ján nangui Judea, tíjna jngoò no̱'miì xi Zacarías 'mì xi tje̱-la̱ ts'e̱ Abías. Jè Zacarías tjín-la̱ chjo̱ón xi Elisabet 'mì xi ti̱koa̱ tje̱-la̱ ts'e̱ Aarón. [6]Jñà ingajò, xi̱ta̱ kixi̱-né nga nguixko̱n Nainá. Síkitasòn yije-né ngats'iì kjo̱tíxoma-la̱ Nainá. [7]Tsjìn-la̱ i̱xti; jè Elisabet, chjo̱ón 'ndi̱-né; ingajò, jyeé 'ñó xi̱ta̱ jchínga.

[8]Jngoò na̱chrjein, jñà xi̱ta̱ no̱'miì xi síxákjoò Zacarías, jñà tsako̱-la̱ nga kisìxá nguixko̱n Nainá. [9]Koni s'ín tjín kjo̱tíxoma xi ts'e̱ no̱'miì Israel, tsako̱-la̱ suerte Zacarías nga jahas'en ni'ya tsjeè-la̱ Nainá, ya̱ i̱ya i̱ngo̱ ítjòn, nga jè ko̱kà chrjongó-la̱ Nainá. [10]Jè hora k'e̱ nga tì chrjongó-la̱ Nainá ngats'iì xi̱ta̱ na̱xa̱ndá, ya̱á títsa̱jna ndi̱tsin nga nchichja̱t'aà-la̱ Nainá. [11]Jè Zacarías tsatsejèn jngoò-la̱ àkja̱le̱-la̱ Nainá xi síjna kixi̱ ya̱ ngobà kixi̱-la̱ ñánda tìsòn chrjongó-la̱ Nainá. [12]Jè Zacarías k'e̱

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

nga kijtseè, tà kjòxkón-la, tà kitsakjòn-né. 13 Tanga jè àkjalè-la Nainá kitsò-la:

—Ngaji, Zacarías, kì tsakjoòn-jèn; jè kjoa bìtsi'ba-lè jye kina'yà-la; jè chjoón-lè Elisabet, jts'ín jngoò-la ki'ndí x'in; k'oaá s'ín kít'aà 'ín-la nga Juan k'oín. 14 'Ñó s'è-lè kjotsja. Koi kjoa-la nga jè ki'ndí xi jts'ín, kjìn xita kjotsja-la. 15 Xita ítjòn kíjna nga nguixkon Nainá; mìkiì xán sk'oí nga xó k'oaá s'ín kitjaàjiìn-ne; Inima Tsjeè-la Nainá sijiìn inima-la skanda tik'è-ne nga tisa tíjna'ya'ma indsò'ba nea-la. 16 Xi it'aà ts'è, kjìn xita naxandá Israel koófat'aà-la Nainá. 17 Jè kjoi ítjòn-la Na'èn-ná. Sijiìn inima-la nga'ñó xi kisìkjeén jè Elías xita xi kiìchja ngajo-la Nainá. Inima-la xita jchínga, 'nchán siìkítsajnako ixti-la. Jñà xita xi tájaàjiìn tjín inima-la nga mìkiì síkitasòn, siìkjatjìya-la kjohítsjeèn-la mé-ne nga s'è-la kjoa chjine xi tjín-la xita kixi. K'oaá s'ín siìkíyijòndaà xita naxandá mé-ne nga kítsajnandaà-ne k'è nga kjoií Na'èn-ná.

18 Zacarías kitsò-la jè àkjalè:

—¿Kó s'ín skoeè-na tsà kixi kjoa? 'An, jye 'ñó xita jchínga; tikoaá chjoón-na jye tífehet'aà nachrjein-la.

19 Jè àkjalè kitsò:

—'An-ná Gabriel xi tìjnaa nguixkon Nainá; kisìkasén-na nga kichjàko-lè, tsjaà-lè 'én ndaà-la Nainá. 20 I'ndei, kijna chisín-né, mìkiì koma kinókjoii skanda k'è nga kijchò nachrjein nga kitasòn 'én koi, koií kjoa-la nga mìkiì kòmokjeiín-lè 'én-na xi kàxan-lè.

21 Jñà xita naxandá, nchikoña-la Zacarías. Kjònangui-la xíkjín nga tífìchrjein-la nga mìkiì xátí bitjo-ne ni'ya tsjeè-la Nainá.

Zacarías itjo-ne ingo nga mì ti kiì ma chja-ne.

22 K'e̲ nga jye itjo-ne jyeé kjòchi̲sín; mì ti̲ kiì ma chja̲-ne; jñà
xi̲ta̲ xi nchikoña-la̲ kis'ejiìn-la̲ nga tjín kjoa̲ xi kijtseè ya̲ i̲ya
ni'ya tsjeè-la̲ Nainá; Zacarías tà jmeé chi̲sín-ìsa tsja. K'oa̲á s'ín
tsibìjna nga mìkiì komà kiìchja̲.
23 Zacarías, k'e̲ nga jye kisisòn jñà na̲chrjein nga kisìkitasòn
xá-la̲, kiì-ne ni'ya-la̲. 24 K'e̲ nga komà i̲skan, jè chjo̲ón Elisabet,
ki'ndí ts'a; 'òn sá mì ti̲ kiì itjo-ne ni'ya-la̲. Kitsò: 25 "K'oa̲á s'ín
kisìko̲-na jè Nainá xi i̲t'aà ts'a̲n: kijtseè i̲ma̲á-na nga kitsjaà-na
kjo̲ndaà-la̲ mé-ne nga mì kiì ti̲ ko̲chrjekàngui-na xi̲ta̲."

Kií komà k'e̲ nga jngoò àkja̲le̲ tsibéno̲jmí nga i̲skan jts'ín jè Jesús

26 K'e̲ nga ijchò joòn sá, jè àkja̲le̲ Gabriel, Nainá kisìkasén
jngoò na̲xa̲ndá xi chja̲-ne Galilea ñánda 'mì Nazaret. 27 Kiìkon
jngoò chjo̲ón xo̲ngó xi tjín-ne nga jè ki̲xan-ko̲ jngoò xi̲ta̲ xi 'mì
José xi tje̲-la̲ ts'e̲ xi̲ta̲xá ítjòn xi ki'mì David. Jè 'ín-la̲ chjo̲ón
xo̲ngó, María 'mì. 28 Jè àkja̲le̲, k'e̲ nga jahas'en ni'ya nga
kijtseèxkon María, kitsò-la̲:
—¡Ndaà-lè, ngaji̲ xi ji̲ kitjoé-lè kjo̲ndaà jè! Nainá tíjnako̲-lè.
Ngaji̲ xi ndaà kjòchikon-t'in mì k'oa̲á-ne koni íchjín xi kj'ei̲í.
29 Jè María k'e̲ nga kijtseèxkon, tà kjòxkón-la̲ koni s'ín
kitsò-la̲ jè àkja̲le̲; kisìkítsjeèn kó tsòya-ne nga ko̲s'ín j'ìi
síhixat'aà-ne. 30 Jè àkja̲le̲ kitsò-la̲:
—María, kì tsakjoòn-jèn, jye kitjoé-lè kjo̲ndaà nga nguixko̲n
Nainá. 31 I̲'ndei̲ ko̲xk'én-né, ki'ndí jcha̲ jngoìì. K'oa̲á s'ín kít'ìì
'ín-la̲ nga Jesús k'oín. 32 Xi̲ta̲ ítjòn ko̲ma; Ki'ndí-la̲ Nainá k'oín
xi ìsa̲ 'ñó 'nga tíjna; Nainá, jè si̲ìnga̲tsja kjo̲tíxoma-la̲. Xi̲ta̲xá
ítjòn kíjna koni s'ín tsibìjna David xi xi̲ta̲ jchínga-la̲ komà. 33 Jè
ko̲tìxoma-la̲ na̲xa̲ndá Israel. Kjo̲tíxoma-la̲ mì kì kjoehet'aà ni̲ta̲
kjé-ne.

Jè àkja̲le̲ Gabriel xi tíhóko̲ María.

34 Jè María k'e̲é kitsò-la̲ àkja̲le̲:
—¿Kó s'ín ko̲ma jè kjoa̲ koi? Nga mìtsà x'i̲n tjín-na.
35 Jè àkja̲le̲ kitsò:
—Jè Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá ki̲tjojen-nè-lè. Jè nga'ñó-la̲ Nainá xi 'ñó 'nga tíjna koi̲ijtsat'in-lè koni jngoò 'nguién-la̲ ifi mé-ne jè ki'ndí tsjeè xi jts'ín, Ki'ndí-la̲ Nainá k'oín. 36 Jè xingui̲i Elisabet xi chjo̲ón 'ndi̲, kò joòn sá tjín-la̲ nga ki'ndí 'ya na̲s'ín jye 'ñó xi̲ta̲ jchínga. 37 Xi i̲t'aà ts'e̲ Nainá, ni̲jngoò kjoa̲ xi mìkiì ko̲ma-la̲ —kitsò àkja̲le̲.
38 K'e̲é kitsò María:
—'A̲n-ná xi chjo̲ón chi̲'nda-la̲ Nainá; k'oa̲s'ín kàtama koni s'ín kò'mì-ná.
Jè àkja̲le̲ ti̲nguixko̲ón-ne kiì-ne.

Kií komà k'e̲ nga jè María kiì katsejèn-la̲ Elisabet

39 Na̲chrjein koi, jè María ni̲to̲ón kiì jngoò na̲xa̲ndá xi kijna'nchò nindoò ján nangui Judea. 40 Jahas'en ni'ya-la̲ Zacarías; kisìhixat'aà Elisabet. 41 K'e̲ kiì'nchré Elisabet nga kisìhixat'aà María, ki'ndí xi 'ya, kiskì'nga i̲ya i̲ndso̲'ba̲. Jè ini̲ma̲-la̲ Elisabet ndaà kis'ejiìn Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá. 42 K'e̲é 'ñó kiìchja̲, kitsò:
—¡Nainá, ìsa̲á 'ñó ndaà tísíchikon-t'in-lè mì k'oa̲á-ne koni jñà íchjín xi kj'ei̲í; ti̲koa̲á ki'ndí-lè xi tíjnaya i̲ndso̲'boì 'ñó ndaà tímachikon-t'in! 43 ¿Yá-ná 'a̲n? ¡Mé tà ndaà kòf'ìijchon-ná ji̲ xi nea̲-la̲ Na̲'èn-ná! 44 Ti̲k'e̲-né nga kà'nchrè nga kànìhixat'aà-ná, ki'ndí-na̲ kàkjì'ngaya i̲ndso̲'bà nga tsja kòma-la̲. 45 ¡Mé tà ndaà-lè nga mokjeiín-lè 'én xi kis'eno̲jmí-lè! Jè 'én xi kiìchja̲ Nainá ki̲tasòn-né —kitsò Elisabet.

46 Jè María kitsò:
Ini̲ma̲-na̲ 'ñó 'nga
tísíkíjna Nainá.
47 Matsja-na i̲t'aà ts'e̲ Nainá
xi ochrjekátjì-na.
48 Kijtseè i̲ma̲á-na, 'a̲n xi
chjo̲ón chi̲'nda-la̲ ma;
i̲'ndei̲ skanda ni̲ta̲ kjé-ne
k'oa̲á s'ín ki̲tso̲-na xi̲ta̲:
“Mé tà ndaá-la̲.”

49 'Ñó ndaà tse kjoa kisìko-na Nainá, jè, nga ìsa tse nga'ñó
tjín-la.
Nainá, xita tsjeè-né.
50 Tjín kjit'aà-la kjohimatakòn it'aà ts'e jñà xita xi beèxkón
skanda tàts'en-la kjoa nita kjé-ne.
51 K'oaá s'ín okó nga tse nga'ñó tjín-la;
jñà xita xi 'ñó 'nga ikon ijiìn inima-la, ochrjekàngui
kjohítsjeèn-la.
52 Jñà xitaxá ítjòn xi 'nga títsajna, faáxìn kjotíxoma-la,
koa jñà xi nangui títsajna, ìsaá 'nga síkítsajna.
53 Jñà xita xi tsjìn-la tsojmì xi kine, 'ñó kjìn tsjá-la,
koa jñà xita nchiná, nimé tsjá-la, tà síkasén tiyaá-ne.
54 Nainá síchjáť aà-la naxandá Israel, jñà xita chi'nda-la;
mìkiì síjchàajiìn nga tjòkeè Abraham,
55 ngats'iì tje-la nita mé nachrjein-ne.
Nga Nainá, k'oaá s'ín kitsjaà-la tso'ba jñà xita jchínga-ná.
Kitsò María.
56 Jè María, jàn sá tsibìjnako Elisabet; k'e komà iskan kiì-ne
ni'ya-la.

K'e nga kits'iìn Juan xi kis'iìn bautizar xita

57 K'e nga jye ijchò nachrjein-la, Elisabet, kits'iìn jngoò-la
ki'ndí x'in. 58 Nainá, 'ñó ndaà kisìko. K'e nga kiì'nchré xita
xíkjín ko xita indiì ni'ya-la tikoaá kjòtsja-la. 59 Nga komà jiìn
nachrjein, kiìko jè ki'ndí nga nguixkon no'miì, mé-ne nga
kisit'aà chiba-la yijo-la kjoa ts'e circuncisión. Jñà xita xi kj'eií,
k'oaá s'ín mejèn tsibít'aà 'ín koni 'mì na'èn-la nga Zacarías 'mì.
60 Tanga jè nea-la kitsò:
—Majìn, Juan k'oín.
61 Kitsò jñà xita xi títsajna:
—¿Mé-ne kos'ín k'oín-ne? Nijngoò xita xinguii xi kos'ín 'mì
'ín-la.
62 K'eé kitjònangui chisín-la na'èn-la kó k'oín. 63 Zacarías
kisìjé jngoò íteè nga kiskiìjno, tsibít'aà: "Juan 'mì 'ín-la."
Ngats'iì xita xi ya títsajna, tà k'oaá komà-la. 64 Zacarías
tik'eé-ne kitáx'a-ne tso'ba ko tsanìyá-ne nijen, ikjoàn komà
kiìchja-ne. K'eé kitsjaà-la kjondaà Nainá. 65 Ngats'iì xita xi
títsajna chrañà indiì ni'ya-la, tà kjòxkón-la k'e nga kiì'nchré
nga jye ma kiìchja-ne Zacarías. Xki xi ján tsabísòn kjoa koi

kóhokji inchò nindoò nangui Judea. 66 Ngats'iì xita xi kiì'nchré
kjoa koi, tsohóko ijiìn inima-la; kitsò:
—Jè ki'ndí, k'e nga kojchínga, ¿yá xita xi koma?
Nga jè nga'ñó-la Nainá tíjnako.

Kií komà k'e nga jè Zacarías kiìchja it'aà ts'e Nainá

67 Zacarías, na'èn-la Juan, kisijiìn inima-la Inima Tsjeè-la
Nainá. Kiìchja ngajo-la Nainá, kitsò:
68 ¡Mé tà ndaà kji-la Na'èn-ná jè xi Nainá tsò-la naxandá
Israel nga j'iì kíchjítjì naxandá-la tikoa j'iì síkíjnandeií!
69 Kitsjaà jngoò-ná xita xi tse nga'ñó tjín-la nga j'iì
kachrjetjì-ná kjo'in xi kjoa ts'e jé-ná,
jè xi tje-la David xi chi'nda-la Nainá tsibìjna.
70 Nainá kisìkjeén tso'ba jñà xita tsjeè-la xi kiìchja ngajo-la.
K'oaá s'ín kitsò nga tisa tàts'en-la kjoa nga
71 kochrjekátjì-ná it'aà ts'e xita kondra-ná,
ko xita xi jtikeè-ná.
72 K'oaá ti kitsò Nainá nga skoe ima jñà xita jchínga-ná.
Mìkiì siìjchàajiìn jè 'én xi kitsjaà-la xita jchínga-ná
Abraham nga tsibíndaàjiìn-ko jngoò kjoa tsjeè.
73 Nainá, k'oaá s'ín kitsjaà-la tso'ba Abraham xi xita jchínga
kjiìn-ná nga
74 siìkítsajnandeií-ná ts'e xita kondra-ná mé-ne nga mìkiì
kiskoán nga sixá-lá.
75 Kjit'aà nachrjein tsjeè kitsajnaá tikoa kixi kitsajnaá nga
nguixkon Nainá.
Kitsò Zacarías.
76 K'eé kitsò-la ki'ndí-la:
Ngaji, siìkjeén-lè Nainá xi 'ñó 'nga tíjna nga kinókjoa
ngajo-la.
Ngajií k'oín ítjòn-la Na'èn-ná nga kíndiì ndiyá-la.
77 Kénojmí-la naxandá-la kós'ín s'ín Nainá nga kochrjekátjì-ná
jé-ná.
Nainá, 'ñó tse kjohimatakòn tjín-la nga síjchàat'aà-la jé-la
jñà xita.
78 Nainá siìkasén jngoò-ná xi nchrobá-ne ngajmiì.
K'e nga kjoií, k'oaá s'ín siìhiseèn-la xita koni s'ín mahiseèn
k'e nga tajñòya.
79 Jñà kohiseèn-la kjohítsjeèn-la xita xi i'nde jñò títsajnajiìn,

ko̱ xi jye ndi̱yá kjoa̱ biyaà tjímaya.
Ya̱á kji̱ko̱-ná ndi̱yá ñánda tjín kjoa̱'nchán.
Kitsò Zacarías.
80 Ki'ndí jè tímajchínga ti̱koa̱ tís'e-la̱ nga'ñó xi ts'e̱ ini̱ma̱-la̱.
Ya̱á tsibìjna i̱'nde i̱t'aà xìn ñánda nangui kixì choòn skanda k'e̱
nga tsibíts'ia̱ nga tsibìjna osen-la̱ na̱xa̱ndá Israel.

Kií komà k'e̱ nga kits'iìn Jesús
(Mateo 1:18-25)

2 1 Koi na̱chrjein k'e̱ nga tjín-la̱ xá ítjòn César Augusto
tsjachrje jngoò o̱kixi̱ nga ngats'iì xi̱ta̱ na̱xa̱ndá xi
otíxoma-la̱ Roma, xo̱jo̱ón si̱t'aà 'ín-la̱. 2 Jè xo̱jo̱n censo xi
kisindaà ítjòn k'e̱ nga tíjna gobernador xi̱ta̱ xi 'mì Cirenio ján
i̱'nde ñánda 'mì Siria. 3 Kiì yije xi̱ta̱ nga kiì kít'aà xo̱jo̱n yijo-la̱
nga jngoò ìjngoò na̱xa̱ndá-la̱ xi chja̱-ne.
4 José itjo-ne Nazaret, na̱xa̱ndá ts'e̱ Galilea, kiì nangui ñánda
'mì Judea ya̱ na̱xa̱ndá Belén ñánda kits'iìn xi̱ta̱ ítjòn xi David
ki'mì nga jè José, tje̱-la̱ ts'e̱ David-né. 5 Kiì kít'aà xo̱jo̱n yijo-la̱;
ti̱koa̱á kiì jè María, chjo̱ón-la̱ xi tíjna'ñó-la̱ nga jè ki̱xan-ko̱,
ta̱nga jyeé ki'ndí 'ya. 6 K'e̱ nga jye títsa̱jna Belén, María ijchò
na̱chrjein-la̱ nga kits'iìn ki'ndí-la̱. 7 Kits'iìn ki'ndítjòn-la̱ xi ndí
ki'ndí x'i̱n; kisìkájté nikje-la̱; ya̱ kisìkánaya kaxa̱ ñánda kjèn-ya
cho̱, nga mì ti̱ kiì tjín-ne i̱'nde ya̱ ni'ya ñánda ma nìkjáya.

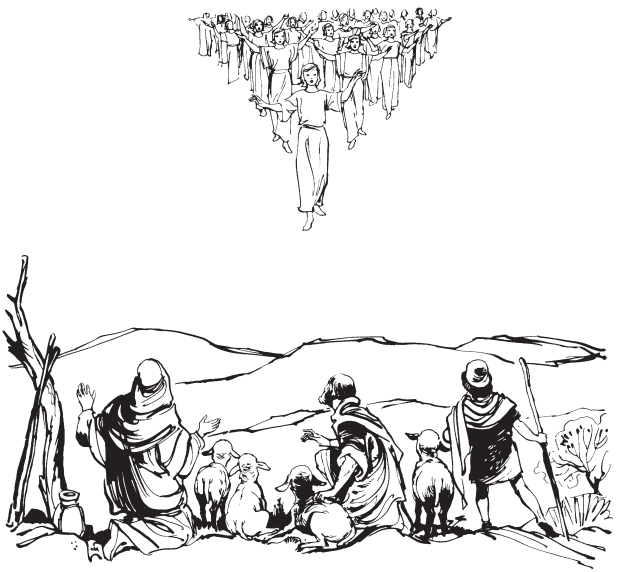

Kií komà k'ẹ nga jñà àkjạlẹ-lạ Nainá j'iìkon jñà paxtò

8 Yạ chrañàt'aà-lạ Belén títsạjna paxtò xi nchisíkindạ chọ
orrè-lạ nga nịtjẹn. 9 Tà nịtọón ijchòkon jngoò àkjạlẹ-lạ Nainá.
Jè kjoạjeya-lạ Nainá xi 'ñó ote kji, kisìhiseèn yije kóhọkji
jngoò itjandiì ñánda títsạjna jñà paxtò. K'ẹ nga kijtseè, tsí
ndaà kitsakjòn. 10 Jè àkjạlẹ kitsò-lạ:

—Kiì tsakjoòn-jèn; 'ạn, koií xá j'ị-na nga síkí'nchré jngoò-nò
'én xịtsẹ xi ndaà tsò xi 'ñó kjọtsja-lạ ngats'iì nạxạndá: 11 Ị'ndeị
kats'iìn jngoò ki'ndí yạ nạxạndá-lạ David jè xi kọchrjekàjiìn-ná
kjọ'in, jè xi Cristo, [xịtạ xi xó kisìkasén-ne Nainá], nga jè
kọtìxoma-ná. 12 Tjín jngoò seña nga kixị kjoạ: sạkò jngoò-nò
ki'ndí xi tsjájtéjiìn nikje-lạ; kjinaya kaxạ ñánda kjèn-ya chọ.

13 Tị̀k'ẹ-ne kjìn jchán àkjạlẹ tsatsejèn-kjoò-ìsa xi inchrobà-ne
ngajmiì xi 'nga kisìkíjna Nainá. Kitsò:

14 Nainá kàtas'e-lạ kjoạjeya ján ngajmiì;
ko i it'aà nangui,
'nchán kàtas'e kjoạ, it'aà ts'ẹ xịtạ xi tjín-lạ kjọndaà-lạ Nainá.

15 K'ẹ nga kiì-ne jñà àkjạlẹ ján ngajmiì, jñà paxtò kitsò-lạ
xíkjín:

—Tíkjiaán skanda Belén nga jchạá kjoạ xi kòma koni s'ín
kàsìkí'nchré-ná Nạ'èn-ná.

16 Nitoón kiì jñà paxtò ján Belén; k'e nga ijchò, kisakò-la
ñánda tíjna María ko José, koa jè ki'ndí, kjinaya kaxa ñánda
kjèn-ya cho. 17 K'e nga kijtseèxkon ki'ndí jè, tsibénojmí yije
koni s'ín kitsò jè àkjale itt'aà ts'e ki'ndí. 18 Ngats'iì xita xi
kiì'nchré koni s'ín kitsò jñà paxtò tà k'oaá komà-la. 19 Tanga jè
María yaá tsibíjiìn yije ijiìn inima-la jñà 'én xi kis'enojmí-la.
'Ñó kisìkítsjeèn-jiìn kjoa koi. 20 Kiì ìjngoò k'a-ne jñà paxtò; jeya
tsachrje tikoa ndaà kisìkíjna Nainá ngats'iì kjoa xi kiì'nchré ko
xi kijtseè, nga nguì k'oaá s'ín komà koni s'ín kis'enojmí-la.

K'e nga jñà xita jchínga-la Jesús kiìko ingo ítjòn ya Jerusalén nga kisìngatsja Nainá

21 K'e nga ijchò jiìn nachrjein nga kits'iìn ki'ndí jè, kisit'aà
chiba-la yijo-la kjoa ts'e circuncisión; Jesús kisit'aà 'ín-la koni
s'ín kitsò àkjale-la Nainá k'e nga tisa kisinaya'ma indso'ba
nea-la.

22 Ijchò nachrjein nga k'oas'ín s'ín xita koi, koni s'ín tíchja
kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés, mé-ne jè María tsjeè
kíjna-ne nguixkon Nainá. Nachrjein koi, kiìko Jesús ingo
ítjòn ya Jerusalén nga kisìngatsja Nainá. 23 K'oaá s'ín tjít'aà
kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés: "Ngats'iì ki'ndí x'in xi
jts'ín ítjòn, ts'eé Nainá, jè kongatsja." 24 Xita jchínga-la Jesús
kiìko kjotjò-la nguixkon Nainá; jò tjoni'ña ko tsà jò pichón
koni s'ín tjín kjotíxoma-la Nainá.

25 Koi nachrjein ján Jerusalén tíjna jngoò xita kixi xi ndaà
beèxkón Nainá, Simeón 'mì. Tikoaá tíkoña-la jè xi siìkíjnandeií
naxandá Israel; jè Simeón, yaá tíjnako Inima Tsjeè-la Nainá.
26 Jè Inima Tsjeè-la Nainá k'oaá s'ín tsibénojmíya-la Simeón
nga mìkiì kiyá skanda k'e nga skoexkon Cristo xi Nainá
siìkasén. 27 Jè Inima-la Nainá kisìkasén Simeón ján ingo ítjòn
Jerusalén. K'e nga ijchòko Jesús jñà xita jchínga-la mé-ne nga
kisìkitasòn-ne koni s'ín síjé kjotíxoma-la, 28 Simeón kiskoé
ki'ndí jè, tsohóya tsja; 'nga kisìkíjna Nainá. Kitsò:

29 Na'èn, jyeé kòbitasòn 'én-lè koni s'ín ki'mì-ná,
i'ndei, 'nchán kàtiyaà 'an xi chi'nda-lè ma.
30 Jyeé kòbe-na xkoaàn jè xi kochrjekátjì-ná kjo'in,
31 jè xi kànìkíjna-osin nguixkon ngats'iì naxandá,
32 jè xi siìhiseèn-la kjohítsjeèn-la jñà xita xi mìtsà xita
naxandá Israel.

Ịt'aà ts'ẹ ki'ndí jè, nạxạndá-lè Israel jeyaá kíjna.
33 Jñà xịtạ jchínga-lạ Jesús tà k'oạá komà-lạ koni s'ín kitsò
Simeón ịt'aà ts'ẹ ki'ndí-lạ. 34 Simeón kisìjét'aà-lạ Nainá nga
kàtasíchikon-t'in; ịkjoàn kitsò-lạ María, neạ-lạ Jesús:
—Ịt'aà ts'ẹ ki'ndí jè, k'oạá s'ín tjínè-lạ nga kjìn xịtạ nạxạndá
Israel kịtjojiìn kjọ'in koạ kjìn kịxọjiìn. Seña-lạ Nainá kíjna
35 mé-ne nga jchạ-lạ kó s'ín tjín kjọhítsjeèn-lạ nga jngoò ìjngoò
xịtạ, tạnga kjìn xịtạ xi mìkiì kọkjeiín-lạ; tịkoạá ngajị, k'oạá s'ín
s'ẹ-lè kjọ'on-takòn koni tsà jngoò kịchạ ndojò kọtokjá inịmạ-lè.
36 Tịkoạá yạá tíjna chjọón Ana xi chjạya 'én-lạ Nainá, tsòti-lạ
Fanuel xi tjẹ-lạ Aser. Jyeé 'ñó xịtạ jchínga. Itoò nó tsibìjnakọ
x'ịn-lạ. 37 Nạchrjein koi, jè chjọón Ana kò ñijòn kaàn kọ ñijòn
nó tjín-lạ nga tíjna ka'àn. Yạá bìjnaya nạchrjein inchijòn yạ
ndịtsin ịngọ ítjòn; kọ nạchrjein kọ nịtjẹn beèxkón Nainá;
bítsi'ba-lạ koạ bìjnachjan. 38 Tịjè-ne hora, chjọón jè ijchò
kasìjnat'aà chrañà-lạ xịtạ jchínga-lạ Jesús; kitsjaà-lạ kjọndaà
Nainá; kiìchjạ-lạ ngats'iì xịtạ ịt'aà ts'ẹ ki'ndí jè, jñà xi tịkoạ
nchikoña-lạ nga kịtjotjì yije nạxạndá xi chjạ-ne Jerusalén.

K'ẹ nga kiì ìjngoò k'a-ne Nazaret

39 José kọ María, k'ẹ nga jye kisìhitasòn yije koni s'ín tíchjạ
kjọtíxoma-lạ Nainá, kiì ìjngoò k'a-ne ján Galilea yạ nạxạndá-lạ
Nazaret. 40 Ki'ndí jè tímajchínga; tís'e-lạ nga'ñó ịjìin inịmạ-lạ;
tịkoạá ìsạ ndaà tímachịya-lạ; yạá tíjnakọ kjọndaà-lạ Nainá.

Kií komà k'ẹ nga jè Jesús tsibìjnaya ịngọ ítjòn ján Jerusalén

41 Jñà xịtạ jchínga-lạ Jesús, xkị nó fì yạ Jerusalén k'ẹ nga
bitjo s'eí Paxkọ. 42 Jesús, k'ẹ nga jye tjín-lạ tejò nó tịkoạ kiì
ján Jerusalén koni s'ín choòn kjọtíxoma ts'ẹ s'eí Paxkọ. 43 K'ẹ
nga inchrobà-ne xịtạ nga jyehet'aà s'eí, jè Jesús yạá tsibìjna
Jerusalén; koạ jñà xịtạ jchínga-lạ mìkiì kisijiìn-lạ tsà yạ
tsibìjna. 44 Jngoò nạchrjein chinchimaya ndịyá. Maá-lạ tsà yạá
tsóhojiìn-lạ jñà xịtạ xi nchifì-ne. K'ẹ nga tsohótsjijiìn-lạ xíkjín
kọ xịtạ xi beèxkon, 45 mìkiì kisakò-lạ. K'ẹé kiì ìjngoò k'a ján
Jerusalén nga kiì kátsji.
46 K'ẹ nga komà jàn nạchrjein nga nchihótsji, kisakò-lạ yạ
ndịtsin ịngọ ítjòn; tíjnajiìn-lạ xịtạ xi okóya kjọtíxoma-lạ Nainá;
tí'nchré-lạ tịkoạ tíkjònangui-lạ. 47 Ngats'iì xịtạ xi nchi'nchré-lạ
tà k'oạá komà-lạ jè kjọhítsjeèn xi tjín-lạ koni s'ín tíchjạ. 48 Jñà

xi̱ta̱ jchínga-la̱, k'e̱ nga kijtseè nga ya̱ tíjna, ti̱koa̱á tà k'oa̱á komà-la̱; jè nea̱-la̱ kitsò-la̱:

—Ji̱ na̱'èn, ¿mé-ne nga ko̱s'ín nìko̱-náje̱n? Na̱'èn-lè ko̱ 'a̱n tímakájno-naje̱n nga kichijì, titsa̱binchaàtsji-lèje̱n.

49 Jesús kitsò:

—¿Mé-ne nga binchaàtsji-ná? ¿A mì tíjiìn-nò nga tjínè-na nga ya̱ kóti̱jna ni'ya-la̱ Na̱'èn-na̱?

50 Ta̱nga jñà xi̱ta̱ jchínga-la̱ mìkiì jahas'en-jiìn-la̱ jè 'én xi kitsò Jesús.

51 Jesús, kiì ìjngoò k'a-ne ján Nazaret ko̱ nea̱-la̱ ko̱ na̱'èn-la̱; Jesús ndaà kisìkitasòn-la̱ xi̱ta̱ jchínga-la̱. Jè nea̱-la̱ tà ya̱á tsibíjiìn-ikon ini̱ma̱-la̱ ngats'iì kjoa̱ koi. 52 Jesús, tímajchínga koa̱ na̱chrjein inchijòn, ìsa̱ ndaà tímachi̱ya-la̱; ti̱koa̱ tís'e-la̱ kjo̱ndaà-la̱ Nainá ko̱ ts'e̱ xi̱ta̱.

'Én xi kiìchja̱ Juan xi kis'iìn bautizar xi̱ta̱

(Mateo 3:1-12; Marcos 1:1-8; Juan 1:19-28)

3 1 K'e̱ nga jye tjín-la̱ chrj'oòn nó nga tíhotíxoma-la̱ i̱sò'nde xi chja̱-ne Roma jè xi 'mì Tiberio César, ko̱ ján nangui Judea, jè tíjna gobernador Poncio Pilato; ko̱ jè Herodes, xi̱ta̱xá ítjòn tíjna ya̱ nangui Galilea; ko̱ jè Felipe xi 'ndse̱ ma

Herodes, xi̱ta̱xá ítjòn tíjna ya̱ nangui ñánda 'mì Iturea ko̱ ya̱ nangui Traconite; ko̱ jè Lisanias, xi̱ta̱xá ítjòn tíjna ya̱ nangui Abilinia. 2 Ko̱ ján Jerusalén, no̱'miì ítjòn títsa̱jna jè Anás ko̱ Caifás. Ti̱koi-ne na̱chrjein, Juan, ki'ndí-la̱ Zacarías, kits'ìì-la̱ 'én-la̱ Nainá ya̱ i̱'nde i̱t'aà xìn ñánda nangui kixì choòn.
3 Juan, kiì kóho̱kji i̱ndiì xa̱jngá nandá Jordán nga kiìchja̱ya nga kàtasíkájno jé-la̱ jñà xi̱ta̱ nga mì ti̱ jé ko̱hótsji-ne, i̱kjoàn kàtas'ín bautizar yijo-la̱ mé-ne nga si̱ìjchàat'aà-la̱ Nainá jé-la̱.
4 K'e̱ nga k'oa̱s'ín kiìchja̱ya Juan, jñà tíbitasòn 'én xi kiskìì Isaías, xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá nga tsò:

Na'yà-la̱ 'én xi 'ñó chja̱ ya̱ i̱'nde i̱t'aà xìn ñánda nangui kixì choòn:
"Tjandaà ndi̱yá-la̱ Nainá ya̱ i̱jiìn ini̱ma̱-nò; kixi̱ ti̱kíjna koni jngoò ndi̱yá ñánda ko̱jmeèya Na̱'èn-ná.
5 Ngats'ìì xa̱jngá ko̱ngásòn-né;
ngats'ìì nindoò ko̱ chrja̱ngui̱, ko̱kixi̱-né;
jñà ndi̱yá xi tsó'ño̱ tjín, ti̱koa̱á ko̱kixi̱-né;
koa̱ jñà ndi̱yá xi tje̱n-jen-jno tje̱n-jen-t'aà choòn,
ko̱jchoòn-la̱.
6 Ngats'ìì xi̱ta̱ nga tíjtsa i̱sò'nde, skoe̱-né kó s'ín s'i̱in Nainá nga ko̱chrjekátjì jé-la̱ xi̱ta̱."

Kitsò Isaías.

7 Juan kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱ xi ijchò nga mejèn-la̱ ko̱ma bautizar:
—¡Jñò xi xi̱ta̱ tje̱-la̱ ye̱ 'mì-nò! ¿Yá xi o̱kitsò-nò nga ki̱nchat'aàxìn-là jè kjo̱'in xi sa̱ nchrobá machrañàt'aà-nò?
8 Ndaà tjín kjoa̱ xi t'e̱en nga ndaà kàta'ya-nò nga jyeé kinìkájno jé-nò nga mì ti̱ jé binchaàtsji-nò. Kì bixón-jèn ya̱ i̱jiìn ini̱ma̱-nò: "Ngaje̱n, [mìkiì s'e̱-naje̱n kjo̱'in] nga ya̱á inchrobàt'aà-naje̱n tje̱-la̱ Abraham." K'oa̱á xan-nò, Nainá, skanda jñà ndajo̱ ko̱maá-la̱ si̱ìkjatjìya-la̱ nga i̱xti-la̱ Abraham ko̱ma. 9 Jè ki̱cha̱yá jyeé kjijnandaà nga ko̱tesòn yá; ngats'ìì yá xi 'mì ndaà toò ojà-la̱, skanda ko̱ i̱ma̱-la̱, jtísòn-né, i̱kjoàn si̱nchájiìn ni'ín nga ki̱ti̱.
10 Jñà xi̱ta̱ kiskònangui-la̱ kitsò-la̱:
—¿Mé xi s'e̱n-je̱n?
11 Juan kiìchja̱ kitsò-la̱:
—Jè xi jò ma na̱chro̱-la̱ kàtatsjá jngoò-la̱ jè xi tsjìn-la̱; jè xi tjín-la̱ tsojmì xi kine, kàtatsjá-la̱ jè xi tsjìn-la̱.
12 Ti̱koa̱á j'ìì i'nga xi̱ta̱-la̱ xi̱ta̱xá Roma xi síkíchjítjì tsojmì nga mejèn-la̱ ko̱ma bautizar. Kitsò-la̱ Juan:

—Maestro, ngajẹn, ¿mé xi s'ẹn-jẹn?
13 Juan kitsò:
—Kì tsato níkíchjió koni s'ín tíchjạ kjọtíxoma.
14 Tịkoạá kiskònangui i'nga jñà soldado, kitsò:
—Ngajẹn, ¿mé xi s'ẹn-jẹn?
Juan kitsò-lạ:
—Kì xịtạ binchaxkón-là, kì 'én ndiso nìyasòn-là k'ẹ nga nì mé kjoạ tjín-lạ nga tọn mejèn-nò nachrjekàjno-là; kàtajngoò-takòn koni tjín machjí-nò.
15 Nchikoña jñà xịtạ nạxạndá; nchisíkítsjeèn ịjiìn inịmạ-lạ xi ịt'aà ts'ẹ Juan: tsà jè xi Cristo, [xịtạ xi xó kisìkasén-ne Nainá].
16 Juan kitsò-lạ ngats'iì xịtạ nạxạndá:
—Ọkixị-né, 'ạn, tà nandá s'iìn-nò bautizar; tạnga nchrobá ìjngoò xi ìsạ tse nga'ñó tjín-lạ mì k'oạá-ne koni 'ạn; skanda mìkiì tjí'nde-na nga skíjndạ'ñoá xọx'ín-lạ xọjté-lạ; jè xi sạ nchrobá, s'ịin-nò bautizar kọ Inịmạ Tsjeè-lạ Nainá koạ kọ ni'ín.
17 Jyeé kjinaya tsja jè pala nga sịìtsjeè tjé-lạ trigo. Kịnchàxkó trigo yạ ịya ni'nga; tạnga jè tjé-lạ trigo, kọkà-né yạ ịjiìn ni'ín ñánda mìkiì bits'o nịtạ mé nạchrjein-ne.
18 Juan, k'oạá s'ín kiìchjạyajiìn-lạ xịtạ 'én ndaà-lạ Nainá; kjìn skọya kjọtíxoma tsibít'in-lạ xi ndaà tsò.
19 Juan, tsohótikọ jè Herodes xi xịtạ ítjòn tíjna, koií kjoạ-lạ nga jè tíjnakọ Herodías chjọón-lạ Felipe xi 'ndsẹ Herodes.
20 Tịkoạ tsohótikọ Herodes ngats'iì kjoạ xi ch'o tís'ín.
Tạnga jè Herodes, ìsạá 'ñó ch'o kis'iìn-ìsa: ndạyá kiskinìs'en Juan.

Kií komà k'ẹ nga komà bautizar Jesús

(Mateo 3:13-17; Marcos 1:9-11)

21 K'ẹ nga tịkj'eè ndạyá fahas'en Juan nga tís'ín bautizar ngats'iì xịtạ nạxạndá, tịkoạá k'ẹé komà bautizar Jesús; k'ẹ nga tíchjạt'aà-lạ Nainá Jesús, kitáx'ạ ngajmiì.
22 Ịkjoàn itjojen-nè-lạ Jesús jè Inịmạ Tsjeè-lạ Nainá xi ọkji koni kji nịse paloma; koạ kina'yà jngoò-lạ 'én xi ngajmiì inchrobà-ne xi kitsò:
—Jị-né xi ki'ndí-nạ xan-lè xi 'ñó matsjakẹ-lè; tsja tjín-lạ takoàn ịt'aà tsịji.

Tjẹ-lạ Jesucristo

(Mateo 1:1-17)

23 Jesús k'ẹ nga tsibíts'iạ nga kisìxá, tjín-lạ tsà katé nó. K'oạá s'ín tíjiìn-lạ xịtạ, nga ki'ndí-lạ xó José; José, ki'ndí-lạ Elí;

24 Elí, ki'ndí-la̲ Matat; Matat, ki'ndí-la̲ Leví; Leví, ki'ndí-la̲
Melqui; Melqui, ki'ndí-la̲ Jana; Jana, ki'ndí-la̲ José;
25 José, ki'ndí-la̲ Matatías; Matatías, ki'ndí-la̲ Amós; Amós,
ki'ndí-la̲ Nahúm; Nahúm, ki'ndí-la̲ Esli; Esli, ki'ndí-la̲
Nagai;
26 Nagai, ki'ndí-la̲ Maat; Maat, ki'ndí-la̲ Matatías; Matatías,
ki'ndí-la̲ Semei; Semei, ki'ndí-la̲ Josec; Josec, ki'ndí-la̲
Judá;
27 Judá, ki'ndí-la̲ Joanán; Joanán, ki'ndí-la̲ Resa; Resa,
ki'ndí-la̲ Zorobabel; Zorobabel, ki'ndí-la̲ Salatiel; Salatiel,
ki'ndí-la̲ Neri;
28 Neri, ki'ndí-la̲ Melqui; Melqui, ki'ndí-la̲ Adi; Adi, ki'ndí-la̲
Cosam; Cosam, ki'ndí-la̲ Elmodam; Elmodam, ki'ndí-la̲
Er;
29 Er, ki'ndí-la̲ Josué; Josué, ki'ndí-la̲ Eliezer; Eliezer, ki'ndí-la̲
Jorim; Jorim, ki'ndí-la̲ Matat;
30 Matat, ki'ndí-la̲ Leví; Leví, ki'ndí-la̲ Simeón; Simeón,
ki'ndí-la̲ Judá; Judá, ki'ndí-la̲ José; José, ki'ndí-la̲ Jonam;
Jonam, ki'ndí-la̲ Eliaquim;
31 Eliaquim, ki'ndí-la̲ Melea; Melea, ki'ndí-la̲ Mainán; Mainán,
ki'ndí-la̲ Matata; Matata, ki'ndí-la̲ Natán;
32 Natán, ki'ndí-la̲ David; David, ki'ndí-la̲ Isaí; Isaí, ki'ndí-la̲
Obed; Obed, ki'ndí-la̲ Booz; Booz, ki'ndí-la̲ Salmón;
Salmón, ki'ndí-la̲ Naasón;
33 Naasón, ki'ndí-la̲ Aminadab; Aminadab, ki'ndí-la̲ Aram;
Aram, ki'ndí-la̲ Esrom; Esrom, ki'ndí-la̲ Fares; Fares,
ki'ndí-la̲ Judá;
34 Judá, ki'ndí-la̲ Jacob; Jacob, ki'ndí-la̲ Isaac; Isaac, ki'ndí-la̲
Abraham; Abraham, ki'ndí-la̲ Taré; Taré, ki'ndí-la̲ Nacor;
35 Nacor, ki'ndí-la̲ Serug; Serug, ki'ndí-la̲ Ragau; Ragau,
ki'ndí-la̲ Peleg; Peleg, ki'ndí-la̲ Heber; Heber, ki'ndí-la̲
Sala;
36 Sala, ki'ndí-la̲ Cainán; Cainán, ki'ndí-la̲ Arfaxad; Arfaxad,
ki'ndí-la̲ Sem; Sem, ki'ndí-la̲ Noé; Noé, ki'ndí-la̲ Lamec;
37 Lamec, ki'ndí-la̲ Matusalén; Matusalén, ki'ndí-la̲ Enoc;
Enoc, ki'ndí-la̲ Jared; Jared, ki'ndí-la̲ Mahalaleel;
Mahalaleel, ki'ndí-la̲ Cainán;
38 Cainán, ki'ndí-la̲ Enós; Enós, ki'ndí-la̲ Set; Set, ki'ndí-la̲
Adán; Adán, xi jè sobà Nainá tsibíndaà.

K'e̲ nga jè xi̲ta̲ nei̲í kiskoòt'aà Jesús

(Mateo 4:1-11; Marcos 1:12-13)

4 1 Jesús, nga ndaà tíjiìn ini̲ma̲-la̲ jè Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá, inchrobà ìjngoò k'a-ne ya̲ xa̲jngá nandá Jordán, koa̲ jè Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá kiìko̲ jngoò i̲'nde i̲t'aà xìn ñánda nangui kixì choòn. 2 Ichán na̲chrjein tsibìjna. Jè xi̲ta̲ nei̲í kiskoòt'aà nga mejèn-la̲ kàtátsji jé Jesús. Ngats'iì na̲chrjein koi, Jesús mìkiì tsakjèn, tsibìjnachjan-né. K'e̲ nga jyehet'aà na̲chrjein, jyeé 'ñó kjòhojò-la̲. 3 Jè xi̲ta̲ nei̲í kitsò-la̲:

—Tsà kixi̲ kjoa̲ nga ngaji̲ xi Ki'ndí-la̲ Nainá 'mì-lè, tjiì-la̲ o̲kixi̲ nda̲jo̲ jè nga i̲nchra̲jín kàtama.

4 Jesús kiìchja̲ kitsò:

—Tjít'aà Xo̲jo̲n-la̲ Nainá nga tsò: "Mìtsà tà koi tsojmì xi ma chine kítsa̲kon-ne xi̲ta̲, ti̲koa̲á kítsa̲koón-ne ngats'iì 'én-la̲ Nainá."

5 Jè xi̲ta̲ nei̲í kiìko̲ Jesús jngoò nindoò 'nga, tà jngoòhijta tsakó yije-la̲ ngats'iì na̲xa̲ndá xi tjín i̲sò'nde. 6 Jè xi̲ta̲ nei̲í kitsò-la̲ Jesús:

—Ngaji̲í tsjaà yije-lè ngats'iì na̲xa̲ndá koi, nga ji̲ ko̲ti̲xoma-la̲ nga jeya ki̲jni. Nga 'a̲án kjònga̲tsja yije. Tsà mejèn-na maá sìnga̲tsja ni̲ta̲ yá-ne. 7 Ngaji̲, tsà ko̲si̲xkó'nchit'aà-ná ko̲ jeya si̲kíjna-ná, tsi̲jií ko̲ma kóho̲tjín.

8 Kiìchja̲ Jesús, kitsò-la̲:

—Ti̲si̲t'aà xìn-ná ji̲, xi̲ta̲ nei̲í. K'oa̲á s'ín tjít'aà Xo̲jo̲n-la̲ Nainá nga tsò: "Jeya ti̲kíjni Na̲'èn-ná xi Nainá; tà jè ta̲jngoò cha̲xkoín."

9 Jè xi̲ta̲ nei̲í, i̲kjoàn kiìko̲ Jesús ján Jerusalén; kisìkíjnasòn i̲ngo̲ ítjòn ñánda ìsa̲ 'nga kji; kitsò-la̲:

—Tsà kixi̲í kjoa̲ nga ji̲ xi Ki'ndí-la̲ Nainá 'mì-lè, ti̲katje̲ngui yijo-lè i̲jndé; 10 k'oa̲á s'ín tjít'aà Xo̲jo̲n-la̲ Nainá nga tsò:

Nainá koií xá-la̲ àkja̲le̲-la̲ mé-ne nga si̲ìkinda̲-lè,
11 nga ko̲ tsja tso̲ba̲'ñó-lè mé-ne nga ni̲jngoò nda̲jo̲ satíngui-ne
ndso̲koiì.

12 Kiìchja̲ Jesús, kitsò-la̲:

—K'oa̲á s'ín tíchja̲ Xo̲jo̲n-la̲ Nainá nga tsò: "Kì ta̲xki̲ chít'aà-jèn Na̲'èn-ná xi Nainá."

13 Jè xi̲ta̲ nei̲í, k'e̲ nga mì ti̲ kiì kisakò-la̲ kós'ín skóna̲cha̲n-la̲ Jesús nga mejèn-la̲ ko̲hótsji jé, tsasìt'aà xìn chiba na̲chrjein-la̲ skanda komà i̲skan.

Kií komà nga tsibíts'ią Jesús nga kisìxá nangui Galilea

(Mateo 4:12-17; Marcos 1:14-15)

14 Jesús j'iì ìjngoò k'a-ne Galilea, kǫ nga'ñó-lą Inįmą Tsjeè-lą
Nainá ndaà tíjiìn inįmą-lą; kina'yà-lą įt'aà ts'ę, kóhǫkji nga
jngoò itjandiì nangui ts'ę Galilea. 15 Tsakóya yą ni'ya įngǫ
sinagoga xi ts'ę nąxąndá ñánda tsajmeè; ngats'iì xįtą xi
kiì'nchré 'én-lą ndaà kisìkíjna Jesús.

Kó kitsò Jesús nga mì kiì kòkjeiín-lą jñà xįtą yą nąxąndá-lą Nazaret

(Mateo 13:53-58; Marcos 6:1-6)

16 Jesús ijchò Nazaret yą nangui-lą ñánda kòjchá. Jè
nąchrjein nìkjáya, koni s'ín s'ín kjit'aà, jahas'en ni'ya įngǫ
sinagoga. Tsasìjna kixį nga tsibíxkę Xǫjǫn-lą Nainá. 17 Kits'iì-lą
xǫjǫn-lą Isaías, xįtą xi kiìchją ngajo-lą Nainá; k'ę nga
kiskíjndąya jè xǫjǫn, kjòtsji-lą ñánda tjít'aà 'én xi tsò:

18 Jè Inįmą Tsjeè-lą Nainá tíjnakǫ-na nga 'ąán tsibít'aà-na xá
nga sìka'bí-lą xįtą įmą 'én ndaà-lą Nainá;
'ąán kisìkasén-na nga sìndaà-na xįtą xi kjǫ'on tíjiìn
inįmą-lą;
tįkoąá koi xá kisìkasén-na nga 'ąn kichjàjiìn-lą xįtą xi
ndąyá títsąjna nga kítsąjnandeįí-ne;
sìndaà-na jñà xįtą xi mìkiì tsejèn-lą;
kítsąjnandeįí xįtą xi tíyatoòn;

19 kichjàya jè nó-lą Nainá k'ę nga tsjá-lą kjǫtjò xįtą-lą.

20 Tsibíxkóya-ne xǫjǫn, kitsjaà-lą jè xįtą xi síchját'aà xá ts'ę
ni'ya įngǫ sinagoga, įkjoàn tsibìjna. Tà nchikotsejèn-lą ngats'iì
xįtą xi yą títsąjna. 21 K'ęé tsibíts'ią Jesús nga kiìchją kitsò:

—Į'ndeį, jyeé kàna'yà-là nga nguixkoòn kòbitasòn koni s'ín
tíchją Xǫjǫn-lą Nainá xi 'ąn kòbìxkęe.

22 Ngats'iì xįtą ndaà kiìchją įt'aà ts'ę Jesús. Tà k'oąá komà-lą
nga 'ñó ndaà tsò 'én xi chją. Jñà xįtą kitsò-lą xíkjín:

—¿A mìtsà jè jèę xi ki'ndí-lą José?

23 K'ęé kitsò Jesús:

—Xi ǫkixį, jñò, k'oąá k'oín-ná 'én xi tsò: “Chjįnę xkìì, tįji
tįxkìì-lą yijo-lè.” K'oąá tįs'ín k'oín-ná: “Koni s'ín kina'yà-jęn
kjoą xi ki'nì ján Capernaum nga kinìxkìì-lą xįtą, k'oą tįs'ín
tįxkìì-lą į nangui-lè.”

24 Jesús kitsò-ìsa:
—Qkixíí xi xan-nò, nijngoò xita xi chja ngajo-la Nainá xi yaxkón ya nangui-la. 25 Tikoaá qkixíí xi xan-nò, kjìn íchjín ka'àn tjín ya Israel jè nachrjein ts'e Elías k'e nga jàn nó osen mì ti kiì ts'a-ne jtsí; j'iì kjinchrá 'ñó kóhqkji i'nde Israel. 26 Tanga jè Elías mìtsà ya kiì ñánda títsajna íchjín ka'àn ts'e naxandá Israel; yaá kinìkasén ñánda tíjna chjoón ka'àn ts'e naxandá Sarepta xi chja-ne Sidón. 27 Tikoaá kjìn ma xita xi tíbindojno chrjoa yijo-la ya Israel koi nachrjein ts'e Eliseo, xita xi kiìchja ngajo-la Nainá. Tanga nijngoò xi xita Israel kjòndaà-ne, tà jè tajngoò Naamán xi Siria ts'e.
28 Ngats'iì xita xi ya títsajna ya ni'ya ingo sinagoga, 'ñó kòjti-la k'e nga kiì'nchré 'én xi kiìchja Jesús nga k'oaá s'ín kiskaàya-la nga kondra ts'e-né. 29 Ngats'iì xita koi tsasítjen, tsachrjejiìn Jesús ya naxandá jè, kiìko isò'nga nindoò ñánda kijna naxandá-la nga mejèn-la siìkatjen-ngui naxi ñánda nga 'ñó tjen-jen-jno choòn. 30 Tanga jè Jesús jahajiìn osen-la koa kiì.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Jngoò xi̱ta̱ xi ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í síxájiìn yijo-la̱

(Marcos 1:21-28)

31 Jesús kiì ñánda 'mì Capernaum, na̱xa̱ndá xi chja̱-ne
Galilea; tsakóya-la̱ xi̱ta̱ k'e̱ nga na̱chrjein nìkjáya. 32 Jñà xi̱ta̱,
tà k'oa̱á komà-la̱ koni tsò 'én xi tsakóya, nga jè 'én xi kiìchja̱,
tjín-la̱ kjo̱tíxoma.
33 Ya̱ ni'ya i̱ngo̱ sinagoga tíjna jngoò xi̱ta̱ xi ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í
síxájiìn yijo-la̱; xi̱ta̱ jè, 'ñó kiìchja̱:
34 —Jesús xi Nazaret tsi̱ji, kì k'oa̱á nìko̱-náje̱n. ¿Mé kjoa̱
xi tjín-lè ko̱ ngaje̱n? ¿Mé-ne ngaje̱n nìjti-náje̱n? ¿A kòf'i̱
nìkjehesòn-náje̱n? Beèxkon-lè; ji̱-né xi Xi̱ta̱ Tsjeè-la̱ Nainá
—kitsò.
35 Jesús tsohótiko̱ jè xi̱ta̱ nei̱í:
—¡Jyò ti̱jni, titjo̱jiìn yijo-la̱ xi̱ta̱ jè! —kitsò-la̱.
Jè ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í, tsajndoòt'aà nangui nga nguixko̱n
ngats'ìì xi̱ta̱, i̱kjoàn itjojiìn yijo-la̱ xi̱ta̱ jè, ta̱nga nì mé xi
kisìki'on. 36 Ngats'ìì xi̱ta̱ xi títsa̱jna, tà kitsakjòn-né; k'e̱é
tsohóko̱ xíkjín:
—¿Mé 'én-ne koi? K'e̱ nga chja̱ xi̱ta̱ jè, tjín-la̱ nga'ñó ti̱koa̱
tjín-la̱ kjo̱tíxoma nga síkitasòn-la̱ ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í —kitsò.
37 Jesús, kina'yà-la̱ kóho̱kji nga jngoò itjandiì nangui xi
chja̱-ne Galilea.

Kií kis'iìn Jesús nga kisìndaà-ne na̱chíya-la̱ Pedro

(Mateo 8:14-15; Marcos 1:29-31)

38 Jesús tsasítje̱n; itjo-ne ni'ya i̱ngo̱ sinagoga; kiì; jahas'en
ni'ya-la̱ Simón. Jè na̱chíya-la̱ Simón 'ñó xk'én. Ch'in
tìjnga tjín-la̱. Jñà xi̱ta̱ kiìchja̱tjì nga skótsejèn-la̱. 39 Jesús
tsasìñiat'aà-la̱, tsohótiko̱ ch'in tìjnga; jè chjo̱ón ni̱to̱ón
kjòndaà-ne. I̱kjoàn tsasítje̱n, kisìs'in-la̱ xi̱ta̱.

Kií kis'iìn Jesús nga kjìn xi̱ta̱ xk'én kisìndaà-ne

(Mateo 8:16-17; Marcos 1:32-34)

40 K'e̱ nga tíkaàtjì ts'oí, ngats'ìì xi̱ta̱ xi tjín-la̱ xi̱ta̱ xk'én xi
kjìn sko̱ya ch'in tjín-la̱, j'iìko̱ ñánda tíjna Jesús. Jè Jesús
tsohót'aà-la̱ tsja nga jngoò ìjngoò xi̱ta̱ xk'én; ngats'ìì xi̱ta̱ koi,
kjòndaà yijeé-ne. 41 Ti̱koa̱á kjìn ma xi̱ta̱ xi ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í
itjokàjiìn yijo-la̱ nga kjòndaà-ne. 'Ñó kiìchja̱ ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í:

—¡Ji̱-né xi Ki'ndí-la̱ Nainá 'mì-lè! —kitsò.

Ta̱nga jè Jesús tsohótiko̱. Mìkiì kitsjaà'nde-la̱ nga kiìchja̱, koií kjoa̱-la̱ nga jyeé beèxkon nga jè xi Cristo, [xi̱ta̱ xi xó kisìkasén-ne Nainá].

Kií komà k'e̱ nga jè Jesús kisìka'bí 'én-la̱ Nainá

(Marcos 1:35-39)

42 K'e̱ nga jye kis'e i̱sén, itjo Jesús; kiì jngoò i̱'nde i̱t'aà xìn ñánda tsjìn xi̱ta̱. Jñà xi̱ta̱ tsohótsji ñánda kiì. K'e̱ nga ijchò ñánda tíjna, mejèn-la̱ nga ya̱ kíjnako̱ nga mì xìn kjoi̱. 43 Ta̱nga jè Jesús kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱:

—Ti̱koa̱á mochjeén-né nga xìn na̱xa̱ndá kjíkoa̱a 'én ndaà-la̱ Nainá koni s'ín otíxoma Nainá. Koií xá kisìkasén-na Nainá.

44 K'oa̱á s'ín chja̱ya 'én-la̱ Nainá kóho̱kji ni'ya i̱ngo̱ sinagoga xi tjín ya̱ nangui-la̱ xi̱ta̱ judío.

Kjo̱xkón xi komà k'e̱ nga kjìn ti̱n tsibíxkóya Pedro

(Mateo 4:18-22; Marcos 1:16-20)

5 1 Jesús k'e̱ nga síjna ya̱ i̱ndiì ndáchikon ts'e̱ Genesaret kjòjtínè jñà xi̱ta̱ xi ijchò nga mejèn-la̱ kji̱'nchré 'én-la̱ Nainá. 2 Jesús, kijtseè jò chitso xi ya̱ kjioòndiì ya̱ i̱ndiì nandá. Jñà xi̱ta̱ nei-la̱ xi bíxkóya ti̱n, jyeé itjojen chitso nga nchihoníjno na̱'ya-la̱. 3 Jesús jahas'en jngoò chitso xi ts'e̱ Simón, tsibítsi'ba-la̱ nga ski̱nìkjá-ìsa chitso-la̱ ya̱ ijiìn ndáchikon. I̱kjoàn tsibìjnaya nga tsakóya-la̱ xi̱ta̱. 4 K'e̱ nga jye tsakóya-la̱ xi̱ta̱, kitsò-la̱ Simón:

—Tikoi̱i chitso-lè ñánda nga ìsa̱ 'ñó na̱nga̱ nandá; i̱kjoàn ti̱katje̱n-ngui-ndá na̱'ya-nò mé-ne nga kíxkóya-nò ti̱n.

5 Simón kiìchja̱ kitsò:

—Maestro, kànìk'a-náje̱n ni̱tje̱n nga kànìxá-je̱n, ni̱mé xi kàsakó-naje̱n; ta̱nga tsà ji̱ xi o̱si nga siìkatje̱n-ngui-ndá na̱'ya-na̱, ko̱ma-né.

6 K'e̱ nga ìjngoò k'a kisìkatje̱n-ngui-ndá na̱'ya-la̱, kjìn jchán ti̱n tsibíxkóya, tsí mejèn xajndà na̱'ya-la̱. 7 K'e̱é kisìkatjiì-la̱ tsja xíkjín nga kiìchja̱-la̱ jñà xi̱ta̱ xi títsa̱ya chitso xi ìjngoò mé ne nga kisìchját'aà-la̱. Ingajò chitso jngoò k'a kitseè ti̱n. Mejèn tsà bixòngui-ndá nga 'ñó i'í komà. 8 Jè Simón xi ti̱koa̱ Pedro 'mì, k'e̱ nga kijtseè kjoa̱ koi, tsasèn-xkó'nchit'aà-la̱ Jesús, kitsò-la̱:

—¡Ti̱si̱t'aàxìn-ná Na̱'èn, 'a̱n xi̱ta̱ jé-ná!

9 Jè Simón kọ xi̱ta̱ xíkjín xi ta̱ña síxákjoò, tà kjòxkón-la̱ nga
'ñó kjìn ti̱n kjòxkóya-la̱. 10 Ti̱koa̱á tà kjòxkón-la̱ jè Jacobo kọ
Juan, i̱xti-la̱ Zebedeo, jñà xi̱ta̱ xi ta̱ña síxákjoò Simón. Jesús
kitsò-la̱ Simón:
—Kì tsakjoòn-jèn, i̱'ndei̱ mì ti̱ kiì ti̱n kíxkóya-ne, xi̱ta̱á
kíxkóyi xi i̱t'aà ts'a̱n.
11 K'e̱ nga jye kiìkọ-ne chitso-la̱ ya̱ i̱ndiì ndáchikon, ya̱á
kitsjeiìn-takòn yije tsojmì-la̱, i̱kjoàn kiìtji̱ngui-la̱ Jesús.

K'e̱ nga jè Jesús kisìtsjeè jngoò xi̱ta̱ xi tíbindojno chrjoa̱ yijo-la̱
(Mateo 8:1-4; Marcos 1:40-45)

12 Jesús k'e̱ nga tsibìjna jngoò na̱xa̱ndá, ijchò jngoò xi̱ta̱ x'i̱n
xi tíbindojno chrjoa̱ yijo-la̱; nga kijtseè Jesús, tsohojna-ñiat'aà
nangui nga kijtseèxkón Jesús, tsibítsi'ba-la̱, kitsò-la̱:
—Na̱'èn, tsà mejèn-lè, ti̱tsjeè-ná ch'in xi tjín-na.
13 Jesús tsijmeé tsja nga tsohót'aà-la̱ yijo-la̱ xi̱ta̱ jè, kitsò-la̱:
—Mejèn-na; ¡kàtandaà-ne!
Xi̱ta̱ jè, ni̱to̱ón kjòndaà-ne. 14 Jè Jesús kitsò-la̱:
—Kì yá xi̱ta̱ xi bènọjmí-la̱; t'in ñánda tíjna nọ'miì; ta̱kó-la̱
yijo-lè nga jye kjòndaà-ne; tjiì-la̱ kjọtjò xi síjé kjọtíxoma-la̱
Moisés mé-ne nga tsjeè kijna-ne nguixkọn Nainá ti̱koa̱ skoe̱ jñà
xi̱ta̱ nga jye kjòndaà-ne ch'in-lè.
15 Ta̱nga Jesús, ìsa̱á 'ñó kina'yà-ìsa-la̱; kọ ìsa̱á kjìn xi̱ta̱
kjòxkóya xi mejèn-la̱ nga kji̱'nchré-la̱; ti̱koa̱ mejèn-la̱ nga
kọndaà-ne ch'in xi tjín-la̱. 16 Ta̱nga Jesús xìn i̱'nde fì ñánda
tsjìn xi̱ta̱ nga chja̱t'aà-la̱ Nainá.

Kií kis'iìn Jesús nga kisìndaà jngoò-ne xi̱ta̱
xi mì kì ma síhiníyá yijo-la̱
(Mateo 9:1-8; Marcos 2:1-12)

17 Jngoò na̱chrjein k'e̱ nga tíhokóya-la̱ xi̱ta̱ Jesús, ya̱
títsa̱jnajiìn xi̱ta̱ fariseo kọ xi̱ta̱ xi okóya kjọtíxoma-la̱
Nainá xi kiskiì Moisés. Xi̱ta̱ koi, ján inchrobà-ne na̱xa̱ndá
xi chja̱-ne Galilea, Judea kọ Jerusalén. Jesús ya̱ tíjnajiìn
ini̱ma̱-la̱ nga'ñó-la̱ Nainá nga si̱ìndaà-ne ngats'iì xi̱ta̱ xi xk'én.
18 J'iìkọ jngoò xi̱ta̱ xk'én xi mìkiì ma síhiníyá yijo-la̱; kjiya-la̱
na̱chan-yá. Tsohótsji'nde-la̱ kó s'ín si̱ìkas'en xotjoa̱ ni'ya ya̱
ñánda tíjna Jesús. 19 Ta̱nga mìkiì komà jahas'en ni'ya nga
'ñó kjìn xi̱ta̱ títsa̱jna; k'e̱é tsijin i̱sò'nga ni'ya; jaàxìn nitja;

kiskinìjen-jiìn-la xita koni s'ín kjiya nachan-yá-la jè xita xk'én. Yaá tsohójna nguixkon ñánda tíjna Jesús. 20 Jesús k'e nga kijtseè nga mokjeiín-la it'aà ts'e, kitsò-la jè xita xk'én:

—Ngaji, jyeé kàchàat'aà-lè jé-lè.

21 Jñà xita fariseo ko xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés tsohóko inima-la, kitsò: "Xita jè, chjajno-la Nainá koni s'ín tsò. ¿Yá-né jè nga ma-la síjchàat'aà-ná jé-ná? Tajngoò Nainá xi síjchàat'aà-ná jé-ná."

22 Jesús kijtseèya-la koni s'ín nchisíkítsjeèn; kiìchja, kitsò-la:

—¿Mé-ne kotsò-ne inima-nò? 23 ¿Mé xi ìsa chiba 'in tjín, tsà xán-la jè xita xi xk'én: "Jé-lè jyeé kichàat'aà-lè", ko tsà xán-la: "Tisítjiin koa titjeí"? 24 Kokoò-nò nga 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, tjí'nde-na nga sìjchàat'aà-la jé-la xita i isò'nde.

Jè Jesús k'eé kitsò-la jè xita xi mìkiì ma síkjaníyá:

—Ji, k'oaá xan-lè, tisítjiin, chjoí nachan-lè, t'in-ne ni'ya-lè.

25 Jè xita xk'én nitoón tsasítjen nga nguixkon ngats'iì xita xi ya títsajna; kiskoé nachan-la xi kijnasòn; k'e nga tífì-ne ni'ya-la, jeya chjat'aà-la Nainá. 26 Ngats'iì xita xi ya títsajna tà kjòxkón-la, tikoaá jeya kiìchjat'aà-la Nainá. Tsakjón-ko-ne, kitsò:

—I'ndei kàyaxkon jngoaá kjoxkón.

Mé kjoa xi komà k'e nga jè Jesús kiìchja-la Leví

(Mateo 9:9-13; Marcos 2:13-17)

27 K'e nga jye os'ín komà kjoa koi, itjo Jesús, kiì; k'eé kijtseè jngoò xita xi 'mì Leví, xita-la xitaxá Roma xi síkíchjítjì tsojmì. Tíjnat'aà imixa ya ñánda síkíchjítjì tsojmì ts'e Roma. Jesús kitsò-la:

—Nchrobátjingui-ná.

28 Leví, tsasítjen; kisìkítsajna yije tsojmì xi tjín-la; kiìtjingui-la Jesús.

29 Leví, ya ni'ya-la, tsí ndaà kis'iìn-la s'eí Jesús. Tikoaá kjìn xita xíkjín títsajna xi tikoa tsojmì síkíchjítjì, ko xita xi kj'eií; títsat'aà imixa. 30 Jñà xita fariseo ko xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés tsatít'aà xita xi kota'yàt'aà-la Jesús, kitsò-la:

—¿Mé-ne jñà xita xi síkíchjítjì tsojmì, ko xi tjín-la jé, 'yò-koo koa bichi-koo?

31 K'eé kiìchja Jesús kitsò:

—Jñà xi̱ta̱ xi mìtsà ch'in tjín-la̱ mìtsà chji̱ne̱ xkìi mochjeén-la̱, tà jñà xi̱ta̱ xi xk'én xi mochjeén-la̱ chji̱ne̱ xkìi.
32 Mìtsà koi xá j'i̱-na 'a̱n nga j'i̱kjaàjñaà xi̱ta̱ kixi̱, jñà-né xi̱ta̱ xi tjín-la̱ jé nga kàtasíkájno jé-la̱ nga mì ti̱ jé ko̱hótsji-ne.

Kó kitsò Jesús k'e̱ nga kitjònangui-la̱ mé-ne mì bìtsa̱jnachjan-ne xi̱ta̱-la̱

(Mateo 9:14-17; Marcos 2:18-22)

33 Jñà xi̱ta̱ kitsò-la̱ Jesús:
—¿Mé-ne jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Juan tsí ndaà bìtsa̱jnachjan ti̱koa̱ tsí ndaà bítsi'ba; k'oa̱á ti̱s'ín jñà xi̱ta̱ fariseo; ta̱nga jñà xi̱ta̱ tsi̱ji, kjèn-né koa̱ 'bii-né?
34 Jesús kitsò-la̱:
—K'e̱ nga bixan jngoò xi̱ta̱, ¿a ko̱maá si̱kítsa̱jnachjaán xi̱ta̱ xi báhijtako̱-ná k'e̱ nga tákó tíjna xi̱ta̱ x'i̱n xi kòbixan? 35 Ta̱nga ki̱jchò na̱chrjein nga tjáxìn-la̱ x'i̱n xi kòbixan, k'e̱-né nga kítsa̱jnachjan xi̱ta̱.
36 Ti̱koa̱á tsibéno̱jmí jngoò-la̱ 'én xi mangásòn [nga tsakóya-la̱ nga jñà kjo̱tíxoma jchínga, mìkii sasén-la̱ xi kjo̱tíxoma xi̱tse̱].
Kitsò-la̱:
—Mìtsà yá xi ote chiba nikje xi̱tse̱ nga bíjto-ne ko̱ nikje i̱baà. Tsà ko̱s'ín s'e̱en ki̱ts'ón nikje xi̱tse̱; ti̱koa̱á mìkii ndaà ko̱ngásòn nikje xi̱tse̱ ko̱ nikje i̱baà. 37 Ti̱koa̱á mìtsà yá xi binchá xán ixii chrjoa̱ jchínga; tsà ko̱s'ín s'e̱en, k'e̱ nga jye ko̱jchá xán, si̱ìxajndà chrjoa̱ jchínga, i̱kjoàn xíxteèn xán; ti̱koa̱á chi̱ja jè chrjoa̱. 38 Jè xán ixii, chrjoa̱ xi̱tse̱é sinchá mé-ne nga ndaà si̱nchátjò-ne. 39 Tsà yá xi skoí xán jchínga xi kjòtseé jncha, mìkii ni̱to̱n si̱ìjé ìjngoò k'a xi xán ixii. Ki̱tso̱-né: "Jè xán jchínga, ìsa̱á ndaà."

K'e̱ nga jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús tsate natín jè na̱chrjein nìkjáya

(Mateo 12:1-8; Marcos 2:23-28)

6 1 Jngoò k'a jè na̱chrjein nìkjáya, ja Jesús ñánda títje̱ trigo. Xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ tsate natín-la̱ trigo, tsafèya-ne tsja, i̱kjoàn kiskine. 2 Tjín i'nga xi̱ta̱ fariseo xi kitsò:
—¿Mé-ne ko̱'nè-enò jè kjoa̱ xi mìkii tjí'nde nga ko̱s'ín ko̱ma jñà na̱chrjein nìkjáya?
3 Kiìchja̱ Jesús, kitsò-la̱:

—¿Jñò, a mìtsà jye tíjiìn-nò koni s'ín tíchjạ Xọjọn-lạ Nainá koni kis'iìn xịtạxá ítjòn xi ki'mì David kọ jñà xịtạ-lạ xi kjihijtakọ k'ẹ nga kjòhojò-lạ? 4 Jahas'en ni'ya-lạ Nainá; kiskoé ịnchrạjín tsjeè-lạ Nainá; tsakjèn. Tịkoạ kitsjaà-lạ xịtạ-lạ xi tjịkọ. Mìkiì tjí'nde nga jñà kọkjẹn. Tà jñà nọ'miì tjí'nde-lạ nga kọkjẹn.

5 Jesús kitsò-ìsa-lạ:

—'Ạn xi Ki'ndí-lạ Xịtạ xan-lạ yijo-nạ, 'ạán otiìxoma-lạ nạchrjein nìkjáya.

Xịtạ xi kixìt'aà jngoò tsja

(Mateo 12:9-14; Marcos 3:1-6)

6 Ìjngoò k'a k'ẹ nga jè nạchrjein nìkjáya, Jesús jahas'en ni'ya ịngọ sinagoga; tsibíts'iạ nga tsakóya-lạ xịtạ. Koạ yạá tíjna jngoò xịtạ xi kixìt'aà tsja kixị. 7 Jñà xịtạ xi okóya kjọtíxoma-lạ Nainá xi kiskiì Moisés kọ xịtạ fariseo nchisíkindạ Jesús kó s'ịin, a sịìndaá-ne jè xịtạ xi xk'én jè nạchrjein nìkjáya; mejèn-lạ nga skoẹ mé-ne nga kọma kọhòngui-ne. 8 Tạnga Jesús jyeé tíjiìn-lạ kó s'ín nchisíkítsjeèn jñà xịtạ koi. Kitsò-lạ jè xịtạ xi kixìt'aà tsja:

—Tịsítjịin, tịsịjna kixị yạ jngoò osen.

Xịtạ jè tsasítjẹn, tsasìjna kixị. 9 Jesús, k'ẹé kitsò-lạ ngats'ìi xịtạ xi yạ títsạjna:

—Jngoò kjoạ skònangui-nò: ¿A tjí'nde-né k'ẹ nga jè nạchrjein nìkjáya nga ndaà s'ẹén, o xi ch'o s'ẹén? ¿A sịk'en-ná o xi sịndaá-ná jngoò xịtạ?

10 Jesús kiskoòtsejèn yije-lạ kóhọtjín xịtạ xi yạ títsạjnandiì-lạ. K'ẹé kitsò-lạ jè xịtạ xi kixìt'aà tsja:

—Tjeèndojoì ndseịi.

Xịtạ jè, tsijmeé tsja, nịtọón kjòndaà-ne. 11 Jñà xịtạ fariseo, 'ñó jti komà-lạ; k'ẹé tsibíts'iạ nga tsajoóya-ne mé xi sịìkọ Jesús.

Kó 'mì 'ín-lạ xịtạ-lạ Jesús xi kota'yàt'aà-lạ xi tejò ma-ne

(Mateo 10:1-4; Marcos 3:13-19)

12 Tịjñà-ne nạchrjein koi, Jesús kiìmijìn-jno jngoò nindoò nga kiìchjạt'aà-lạ Nainá; kisìk'a nịtjẹn nga tíchjạt'aà-lạ. 13 K'ẹ nga kis'e ịsén kiìchjạ-lạ xịtạ xi kota'yàt'aà-lạ; ịkjoàn jaàjiìn tejò xịtạ xi tsibíxáya-lạ. 14 Jè Simón xi tịkoạ Pedro tsibít'aà 'ín; Andrés xi 'ndsẹ ma Simón; Jacobo; Juan; Felipe; Bartolomé;

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

15 Mateo; Tomás; Jacobo, ti-la Alfeo; Simón xi ya fìt'aà-la
kjotíxoma ts'e xita Celote; 16 Judas, ti-la Jacobo; ko Judas
Iscariote, jè xi iskan komà kondra-la Jesús.

K'e nga jè Jesús, kjìn xita kisìndaà-ne

(Mateo 4:23-25)

17 Jesús itjojen-jno-ne nindoò, tjiko xita xi kota'yàt'aà-la;
j'ìì jngoò i'nde ñánda isòn choòn; yaá tsibìtsajna. Kjìn ma
xita-la xi ya nchikoña-la; tikoaá kjìn ma xita xi kj'eií xi
inchrobà-ne kóhokji i'nde Judea ko naxandá Jerusalén ko xi
inchrobà-ne Tiro ko Sidón, naxandá xi kjiyijòndiì ndáchikon.
Koi xá j'ìì-ne nga kji'nchré-la Jesús, tikoa mejèn-la kondaà-ne
ch'in xi tjín-la. 18 Jñà xita xi inima ch'o-la neií síjti-la, tikoaá
kjòndaà-ne. 19 Ngats'ìì xita, mejèn-la nga koòt'aà-la tsja yijo-la
Jesús nga tseé nga'ñó tíbitjojiìn yijo-la nga mandaà yije-ne
xita.

Kó kitsò Jesús it'aà ts'e xita ima ko xita nchiná

(Mateo 5:1-12)

20 Jesús kiskoòtsejèn-'a xita xi kota'yàt'aà-la kitsò-la:

—Mé tà ndaà-anò jñò xi xita ima 'mì-nò, nga tsajòn-nó jñà
kjondaà xi tsjá Nainá nga jè tíhotíxoma.

21 'Mé tà ndaà-anò jñò xi ijò-nò i'ndei, nga koma iskan,
koskiì-nò.

'Mé tà ndaà-anò jñò xi chìhindáya i'ndei, nga koma iskan
kijno-nò.

22 'Mé tà ndaà-anò k'e nga tjín xita xi síjtikeè-nò tà
'an ngatjì-na xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na; k'e nga
síkítsajnat'aàxìn-nò, k'e nga chja'on-ko-nò, k'e nga
ochrjekàngui-nò koni tsà jngoò xita xi 'ñó ts'en. 23 Tsja
t'è-là takòn jè nachrjein koi; titsja-là inima-nò; tseé
kjondaà tjoé-nò ján ngajmìì; tikoaá jñà xita jchínga-la xita
xi beètoòn-nò, k'oaá tis'ín kijtseètoòn jñà xita xi kiìchja
ngajo-la Nainá.

24 'Tanga ima-xó-nò jñò xi xita nchiná 'mì-nò nga tjín yije-nò
xi mochjeén-la yijo-nò [tanga mìkiì nìkítsjeèn kjondaà-la
Nainá xi mochjeén-la inima-nò].

25 'Ima-xó-nò xi skiì titsajnaà i'ndei; k'e nga koma iskan,
kohojò-nò.

’Ima-xó-nò jñò xi bijnò i'ndei; k'e nga koma iskan kobaá-nò koa jchìhindáya-nò.
26 ’Ima-xó-nò jñò k'e nga ndaà síkítsajna yije-nò xita. Jñà xita jchínga k'oaá tis'ín ndaà kisìkítsajna jñà xita xi 'én ndiso kiìchjaya.

Kó s'ín sikoaá xita kondra-ná

(Mateo 5:38-48; 7:12)

27 ’Tanga jñò xi titsana'yà, k'oaá xán-nò: Titsjacha kondra-nò, ndaà tikoo jè xi jtikeè-nò. 28 Tijét'aà-là Nainá nga kàtasíchikon-t'in jñà xi chja'on-ko-nò, titsi'batjiò jè xi ch'o síko-nò. 29 Jè xi síjts'iìn-t'aà kjioòn, tikoa tjii-là xi ngobà; jè xi faá'an nachrokisòn-nò, tikoa tjii-là nachro-nò xi ìjngoò. 30 Nita yá xita xi síjé-nò tsojmì, tjii-là; tsà yá xi skoé xi tsojmì tsajòn, kì ti kiì nìjé-là. 31 Koni s'ín mejèn-nò nga siìko-nò xita, k'oaá tis'ín tiko ngajo-nò.
32 ’Tsà matsjacha jè xi matsjakeè-nò, nimé kjondaà xi s'e-nò, nga k'oaá tis'ín jñà xita ts'en, matsjakeè xíkjín. 33 Tsà tà jñà ndaà sikoò xita xi tikoa ndaà síko-nò, nimé kjondaà xi s'e-nò. Jñà xita ts'en, k'oaá ti síko xíkjín. 34 Tsà sikìña-là jè xi yaxkoòn nga koiìchjí, tikoaá nimé kjondaà s'e-nò. Tikoaá jñà xita ts'en síkìña-la xíkjín nga jyeé tíjiìn-la nga koiìchjí yije kóhotjín.
35 Titsjacha kondra-nò; ndaà tikoo; tikìña-là mé xi síjé-nò, nimé xi chiñà-là it'aà ts'e. Tsà kos'ín s'een, ìsaá tse kjondaà s'e-nò. Ixti-la Nainá xi 'ñó 'nga tíjna komaà k'e nga k'oas'ín s'een koni s'ín Nainá, nga tjín-la kjohimatakòn it'aà ts'e xita xi 'nga ikon ko xi ch'o s'ín. 36 Chahimaa xinguioo koni s'ín beèhima-nò Nainá xi Na'èn-ná 'mì-là.

Mì kiì koma jñá sikindaá jé-la xita xinguiaá

(Mateo 7:1-5)

37 ’Kì jé-la xinguioo 'nè kindaa mé-ne nga Nainá tikoa mìkiì siìkinda jé-nò; kì jé binchanè-là xinguioo mé-ne nga Nainá mì jé kinchanè-nò; tijchàat'aà-là jé-la xinguioo mé-ne nga Nainá tikoa siìjchàat'aà-nò jé-nò. 38 Tjii-là xinguioo; jè Nainá tsjá ngajo-nò; Nainá siìchiba-nò chiba xi ndaà kitseè, xi 'ñó jncha, xi ndaà kisitsajneè ko xi tíxíxteèn-tjì nga kincha chijtsa-nò; jè chiba xi sichibaya-là xinguioo, tijè siìchibaya ngajo-nò Nainá.
39 Jesús tsibénojmí jngoò-la kjoa xi mangásòn, kitsò-la:

—Jngoò xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱, mìkiì ko̱ma ko̱kò-la̱ ndi̱yá ì̱jngoò xi ti̱koa̱ mìkiì tsejèn-la̱. Ingajò, ya̱á ki̱xo̱ya ngaj̱o̱ ñánda ch'o choòn. 40 Jngoò xi̱ta̱ xi kota'yà mìtsà ìsa̱ 'nga tíjna koni maestro-la̱; ta̱nga k'e̱ nga kjoe̱het'in-la̱ nga ndaà skóta'yà, ti̱koa̱á ko̱ngásòn-né koni jè maestro-la̱.

41 '[¿Mé-ne jé-la̱ xinguı̱i nìkinda̱-ne koa̱ tsi̱ji mìkiì nìkindi̱i?] ¿Mé-ne chìtsejèn-la̱ tjé xi kjinangui xko̱n xinguı̱i, koa̱ jè yá chi̱so̱ xi kjinangui xkoiìn mìkiì chìtsejèn-la̱? 42 ¿A mì 'ya-jèn yá chi̱so̱ xi kjinangui xkoiìn? ¿Mé-ne ko̱'mì-la̱ xinguı̱i: "'Ndsè, tjiì'nde-ná nga kochrjekànguia tjé xi kjinangui xkoiìn"? Ngaj̱i xi jò ma i̱sén-lè; ítjòn ti̱nachrjekàngui chi̱so̱ xi kjinangui xkoiìn, mé-ne nga ndaà ko̱tsejèn-lè, i̱kjoàn ti̱nachrjekàngui tjé xi kjinangui xko̱n xinguı̱i.

Kós'ín 'ya-la̱ kós'ín tjín ini̱ma̱-la̱ jñà xi̱ta̱

(Mateo 7:17-20; 12:33-35)

43 'Tsjìn yá xi ndaà kjoàn ko̱ ch'o kjoàn toò xi ojà-la̱; ti̱koa̱á tsjìn yá xi ch'o kjoàn ko̱ ndaà kjoàn toò xi ojà-la̱. 44 Nga jngoò ì̱jngoò sko̱ya yá, k'oa̱á s'ín yaxkon-la̱ koni kjoàn toò xi ojà-la̱. Jè toò iko̱, mìtsà yá na'yá ojà-la̱. Ti̱koa̱á jñà toò uva mìtsà na'yá xanchroò ojà-la̱. 45 Koni kjoàn yá, k'oa̱á ti̱ kjoàn xi̱ta̱; jngoò xi̱ta̱ xi 'én ndaà chja̱, koií-né nga kjo̱ndaà tíjiìn ini̱ma̱-la̱; koa̱ jngoò xi̱ta̱ xi 'én ts'e̱n chja̱, koií-né nga kjoa̱ts'e̱én tíjiìn ini̱ma̱-la̱; nga̱ k'oa̱á tsò 'én xi nokjoá koni tsò kjo̱hítsjeèn xi tíjiìn ini̱ma̱-ná.

Chrjó ni'ya xi jò ma-ne

(Mateo 7:24-27)

46 '¿Mé-ne ko̱s'ín 'mì-ná nga bixón: "Na̱'èn, Na̱'èn", koa̱ mìkiì nìkitasòn koni xan-nò? 47 K'oa̱á xan-nò yá xi mangásòn jè xi̱ta̱ xi 'an fìt'aà-na, xi 'nchré 'én-na̱, ti̱koa̱ síkitasòn. 48 Jè mangásòn jngoò xi̱ta̱ xi bíndaà ni'ya-la̱; 'ñó na̱nga̱ ò'nguiì; bíjna tàts'en chrjó ni'ya ya̱ i̱sòn na̱xi̱. K'e̱ nga 'ba jtsí xkón, f'iì xa̱jngá nandá, kaàt'aà'ñó-la̱ ni'ya; ni̱mé xi síko̱ nga ya̱ tjíndaàsòn na̱xi̱. 49 Ta̱nga jè xi 'nchré 'én-na̱ koa̱ mìkiì síkitasòn, k'oa̱á ngaya-la̱ koni jngoò xi̱ta̱ xi bíndaàsòn ni'ya-la̱ ñánda tà nangui; mìkiì ndaà bíndaà tàts'en chrjó; f'iì xa̱jngá nandá, kaàt'aà'ñó-la̱ ni'ya; ya̱á bixòña ni'ya jè; jngoò k'a bixòjen.

Kií komà nga kjòndaà-ne chi̱'nda-la̱ xi xi̱ta̱ sko̱-la̱ soldado

(Mateo 8:5-13)

7 [1]Jesús, k'e̱ nga jye tsakóya-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá xi nchi'nchré 'én-la̱, kiì, jahas'en-jiìn na̱xa̱ndá Capernaum. [2]Ya̱ tíjna jngoò soldado ítjòn. Jè chi̱'nda-la̱, 'ñó xk'én. Kjo̱meè biyaà. Ta̱nga 'ñó tjòkeè. [3]K'e̱ nga kiì'nchré xi̱ta̱ jè i̱t'aà ts'e̱ Jesús, kisìkasén xi̱ta̱ jchínga xi ts'e̱ xi̱ta̱ judío nga kiì kítsi'ba-la̱ Jesús mé-ne nga kàtjanchrobá, kàtasíxkiì-la̱ jè chi̱'nda-la̱ xi xk'én. [4]Jñà xi̱ta̱ jchínga, k'e̱ nga ijchòkon Jesús 'ñó tsibítsi'ba-la̱, kitsò-la̱:

—Ok'ín-la̱ nga si̱chját'aà-la̱ xi̱ta̱ ítjòn jè. [5]Tsjakeè na̱xa̱ndá xi chja̱-ne Judea, koa̱ jè tsibíndaà jngoò-ná ni'ya i̱ngo̱ sinagoga i̱ na̱xa̱ndá-ná.

[6]Jesús kiìko̱ jñà xi̱ta̱ jchínga koi, ta̱nga k'e̱ nga jye kjo̱meè bijchó chrañàt'aà-la̱ ni'ya, jè xi̱ta̱ ítjòn-la̱ soldado kisìkasén i'nga amigo-la̱ nga kitsò-la̱ Jesús:

—Na̱'èn, kì yijo-lè nìjti-la̱. 'A̱n, mìkiì ok'ìn-na nga ngaji̱ k'oín sobì ni'ya-na̱. [7]Ti̱koa̱á mìkiì ok'ìn-na nga 'a̱n kòfìkon sobà-lè. Ta̱nga tjiì o̱kixi̱ nga kàtandaà-ne chi̱'nda-na̱. [8]'A̱n, tíjiìn-na nga tjín-lè kjo̱tíxoma. Ti̱koa̱á 'a̱n, tjín-na xi̱ta̱ ítjòn xi otíxoma-na, ti̱koa̱á tjín-na soldado xi 'a̱n otiìxoma-la̱, k'e̱ nga xan jngoò-la̱: "T'in", fì-né; xan-la̱ xi ìjngoò: "Nchroboí", nchrobá-né; koa̱ k'e̱ nga xan-la̱ jè xi chi̱'nda-na̱: "K'oa̱ t'i̱in", síkitasòn-na.

[9]K'e̱ nga kiì'nchré Jesús jñà 'én koi, tà kjòxkón-la̱. K'e̱é kiskoòtsejèn-'a jñá xi̱ta̱ xi tji̱ngui-la̱; kitsò-la̱:

—K'oa̱á xan-nò, ya̱ Israel, ni̱ saà jngoò xi̱ta̱ sakó-na xi ko̱s'ín ndaà mokjeiín-la̱ koni jè xi̱ta̱ jè.

[10]Jñà xi̱ta̱ xi kiìkjaá Jesús, k'e̱ nga j'ii-ne, jè chi̱'nda xi xk'én, jyeé kjòndaà-ne.

Kós'ín komà k'e̱ nga jè Jesús kisìkjaáya-la̱ ki'ndí-la̱ chjo̱ón ka'àn

[11]Nga komà i̱skan Jesús kiì jngoò na̱xa̱ndá xi 'mì Naín. Tji̱ko̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱, ti̱koa̱á kjìn xi̱ta̱ xi tà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá tji̱ngui-la̱. [12]K'e̱ nga jye ijchò chrañà i̱jto xotjoa̱ na̱xa̱ndá, kjìn ma xi̱ta̱ na̱xa̱ndá xi kjihijtako̱ chjo̱ón ka'àn nga nchifì kíhijiìn jngoò mik'en xi ti ta̱ jngoò-la̱ jè chjo̱ón ka'àn. [13]Na̱'èn-ná Jesucristo, k'e̱ nga kijtseèxkon, kjòhi̱ma̱keè; kitsò-la̱ chjo̱ón ka'àn:

—Kì chìhindáya-jèn.
14 Kiì kasìt'aà chrañà-la̱ jè kaxa̱ mik'en, tsohósòn-la̱ tsja; jñà xi̱ta̱ xi yangui mik'en chinchako̱. Kitsò Jesús:
—Ngaji̱ ti, k'oa̱á xán-lè: ¡Ti̱sítji̱in!
15 Jè mik'en ni̱to̱ón tsibìjna kixi̱; i̱kjoàn kiìchja̱. Jesús, k'e̱é kisìnga̱tsja nea̱-la̱. 16 Ngats'iì xi̱ta̱ xi tji̱ko̱, tà kitsakjòn-né; k'e̱é jeya kisìkíjna Nainá kitsò:
—Jngoò xi̱ta̱ tíjnako̱-ná xi 'ñó ndaà chja̱ ngajo-la̱ Nainá.
Ti̱koa̱á tjín xi kitsò:
—Nainá j'iì kasìko̱ na̱xa̱ndá-la̱.
17 Jñà 'én koi, kina'yà-la̱ kóho̱kji nangui Judea, ngats'iì i̱'nde nga jngoò itjandiì nangui Judea.

Xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Juan xi kis'iìn bautizar xi̱ta̱

(Mateo 11:2-19)

18 Juan xi kis'iìn bautizar xi̱ta̱ kiì'nchré yije kjoa̱ xi tís'ín Jesús; jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ tsibéno̱jmí-la̱. K'e̱é kiìchja̱ jò-la̱ xi xi̱ta̱ ts'e̱. 19 Kisìkasén ñánda tíjna Jesús nga sko̱nangui-la̱, ¿a jè-né xi Cristo xi tjínè-la̱ nga kjoi̱í a xi kj'ei̱í chíña-lá? 20 Jñà xi̱ta̱-la̱ Juan, k'e̱ nga ijchòkon Jesús, kitsò-la̱:
—Jè Juan kàsíkasén-naje̱n xi i̱t'aà tsiji nga chji̱nangui-lèje̱n, ¿a ji̱-né xi Cristo xi tjínè-lè nga kjoi̱i a xi kj'ei̱í chíña-laje̱n?
21 Tiji̱è-ne hora, Jesús, kjìn xi̱ta̱ kisìndaà-ne xi xk'én, xi kjo̱'in nchisíkjeiín, xi ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í tíjiìn ini̱ma̱-la̱; ti̱koa̱á kjìn xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱ kjòndaà-ne. 22 Jesús kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱ xi ijchòkon:
—Tanguió tèno̱jmí-là Juan jñà kjoa̱ xi kà'yaà ko̱ xi kàna'yà. Jñà xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱, jyeé tsejèn-la̱; jñà xi tsá'yá kjoàn, jyeé ma fì-ne; jñà xi tíbindojno chrjoa̱ yijo-la̱, tímatsjeèjnoó-ne yijo-la̱; jñà xi̱ta̱ xi jtayaà, jyeé 'nchré-ne; ko̱ xi̱ta̱ xi jye k'en, nchifaáyaá-la̱; koa̱ jñà xi̱ta̱ i̱ma̱, jye tís'eno̱jmí-la̱ 'én ndaà-la̱ Nainá. 23 ¡Mé tà ndaà-la̱ jè xi̱ta̱ xi nguì jngoò k'a ndaà mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'a̱n nga ni̱mé xi osìjna-ikòn-la̱!
24 K'e̱ nga jye kìì-ne xi̱ta̱ xi kisìkasén Juan, tsibíts'ia̱ Jesús nga tsohóko̱ xi̱ta̱ xi i̱t'aà ts'e̱ Juan, kitsò-la̱:
—¿Mé xi tsanguì chìtsejèn-là ya̱ i̱'nde i̱t'aà xìn ñánda nangui kixì choòn? ¿A jè tsanguì chìtsejèn-là jngoò yá ína̱xo̱ xi síjtìya-la̱ tjo̱? 25 ¿Mé-né xi tsanguì chìtsejèn-là? ¿A jngoò xi̱ta̱ xi 'ñó ndaà kji nikje-la̱? Jñò, jyeé 'yaà, jñà xi ndaà kjoàn nikje

xi ókjá, xi tikoa 'ñó ndaà kjoàn tsojmì xi tjín-la, yaá títsaya
ni'ya-la xitaxá ítjòn. 26 Tanga, ¿mé xi tsanguì chìtsejèn-là?
¿A jngoò xita xi chja ngajo-la Nainá? Okixi-né, k'oaá xan-nò,
Juan, ìsaá 'ñó ndaà koni jngoò xita xi chja ngajo-la Nainá.
27 It'aà ts'e Juan, yaá tíchja Xojon-la Nainá nga tsò:

'An, sìkasén ítjòn-lè xita-na xi kjiko 'én;
jè xi koiìndaàya ítjòn-lè ndiyá-lè.

28 K'oaá xán-nò, ngats'ìì xita xi tjín i isò'nde, nijngoò xita xi
mangásòn koni jè Juan xi kis'iìn bautizar xita, tanga ya ijiìn
naxandá ñánda otíxoma Nainá, jè xita xi fehet'aà-ne, ìsaá jeya
tíjna mì k'oaá-ne koni Juan.

29 K'e nga kiì'nchré jñà xita naxandá ko jñà xita-la xitaxá
Roma xi síkíchjítjì tsojmì, kjòjngoò-ikon nga ndaà tjín jè ndiyá
kixi-la Nainá, nga jye komà bautizar it'aà ts'e Juan. 30 Tanga
jñà xita fariseo ko xita chjine xojon ts'e kjotíxoma-la Nainá,
mìkiì komà bautizar it'aà ts'e Juan. Tsachrjengui-né kjondaà
xi tjíndaà-la Nainá nga tsjá-la xita koi.

31 Jesús kitsò:

—¿Yá xi siìngásòn-koaa jñà xita xi tjín nachrjein i'ndei? ¿Kó
kjoàn xi kongásòn-ko? 32 Jñà kongásòn-kjoò jñà ixti xi bìtsajna
ndítsin nga síská, chja-la xíkjín, tsò-la: "Kànìkjaneé-nòjen xobí
tanga jñò mìkiì kàchà; kàjndaá-nòjen sò xi ba tsò tanga mìkiì
kàchìhindáyaà." 33 J'iì Juan xi kis'iìn bautizar xita xi mìtsà
inchrajín tsakjèn, tikoa mìtsà xán kits'iì koa jñò bixón-nò:
"Inima ch'o-la neií tjín-la." 34 Ikjoàn j'iaa xi Ki'ndí-la Xita
xan-la yijo-na; ma-na kjeen, tikoa ma-na 'biaa; jñò, k'oaá
s'ín bixón i'ndei: "Xita chrjá'a-né, xita ch'i-né, amigo-la-né
jñà xita-la xitaxá Roma xi síkíchjítjì tsojmì ko jñà xi xita jé."
35 Tanga jè kjoachjine-la Nainá, 'yaá-la nga kixi tjín k'e nga jye
bitasòn.

Kó tsò 'én xi kiìchja Jesús k'e nga jngoò chjoón xi tse jé tjín-la tsanijno ndsoko

36 Jngoò xita fariseo kiìchja-la Jesús nga mejèn-la kokjen-ko.
K'e nga jahas'en ni'ya-la jè xita fariseo, tsibìjnat'aà imixa.
37 Ya naxandá jè, tíjna jngoò chjoón xi tse jé tjín-la. K'e nga
kiì'nchré nga ya tíjnat'aà imixa Jesús, ya ni'ya-la jè xita
fariseo, ijchòko jngoò chitsín xi tjíya-la xkiì xi ndaà jne. 38 Yaá
tsasìjnat'aà ijton ndsoko Jesús nga tíkjindáya. Ikjoàn tsanijno

ndsǫkǫ Jesús kǫ ndáxkǫn. K'ę́é kisìxìjno-ne kǫ tsja skǫ. Kjìn k'a kiskine'a ndsǫkǫ. Ikjoàn kisìkaàjno xkiì xi ndaà jnę. 39 Jè xįtą fariseo xi kiìchją-lą Jesús, k'ę nga kijtseè kjoą koi, kitsò ịjììn inịmą-lą: "¿Mé-ne nga mìkiì beèxkon-ne yá chjǫón-ne xi ǫtísíkǫ? Tsà kixị kjoą nga jè xįtą xi chją ngajo-lą Nainá, skoęxkon-né nga chjǫón xi jé tjín-lą." 40 K'ę́é kiìchją Jesús, kitsò-lą:

—Simón, jngoò kjoą kǫxán-lè.

Simón kitsò:

—Maestro, kǫt'ìn-ná.

41 Jesús kitsò:

—Jò xįtą títsąjna xi tǫn tjęn-lą ts'ę xįtą xi síkìña tǫn; jngoò xi 'òn sìndǫ tjęn-lą; jè xi ìjngoò icháte tjęn-lą. 42 Ingajò xįtą koi, tsjìn-lą tǫn xi koiìchjí ngajo-ne. Jè nei-lą tǫn kisìjchàat'aà-lą ingajò. Kǫt'ìn-ná, ¿ñá-lą́á ingajò xįtą koi xi ìsą 'ñó matsjakeè jè nei-lą tǫn?

43 Kiìchją Simón kitsò:

—'Ą́n, k'oą́á s'ín sìkítsjeèn, jè-la xi ìsą tse tǫn kitjęn-lą.

Jesús kitsò:

—Ndaà kichoòsòn-lą.

44 Jesús kiskoòtsejèn-jno jè chjǫón, kitsò-lą Simón:

—Chítsejèn-lą chjǫón jè. 'Ą́n, k'ę nga kòfahąs'eèn ni'ya-lè [mìkiì kànìkitasoìn koni s'ín tjín kjǫtíxoma tsąján]; mìkiì kò'biì-ná nandá xi mochjeén-lą ndsǫkoaà nga saníjno; tąnga chjǫón jè, ndáxkǫón kòhoníjno-ne ndsǫkoaà koą tsja skǫ́ kàsíxìjno-ne. 45 K'ę nga kànìhixat'aà-ná mìkiì kichine'a-ná tąnga chjǫón jè, kóni kòfahąs'eèn ni'ya-lè tíkine'a ndsǫkoaà.

46 'Ngajị, mìkiì kànáhijnoi asìtị skoaà, tąnga chjǫón jè, kòfàhijno ndsǫkoaà xkiì xi ndaà jnę. 47 Koií k'oąs'ín xan-lè: Chjǫón jè, jyeé kàchàat'aà yije-lą ngats'iì jé-lą koi kjoą-lą nga 'ñó matsjakeè-na, tąnga jè xįtą xi chiba kàchàat'aà-lą jé-lą, ìsąá chiba matsjakeè-na.

48 K'ę́é kitsò-lą Jesús jè chjǫón:

—Jé-lè jyeé kàchàat'aà-lè.

49 Jñà xįtą xi tąña títsąjnat'aà ímịxą kitsò-lą xíkjín:

—¿Yá xįtą-né jè nga tịkoą ma-lą síjchàat'aà-ná jé-ná?

50 Jesús kitsò ìjngoò k'a-lą jè chjǫón:

—Koi-né nga mokjeiín-lè ịt'aà ts'ąn nga bitjotjì-ne jé-lè; t'in-là ndaà-ne.

Íchjín xi kisìchját'aà-la Jesús

8 1K'e nga komà iskan, Jesús, kjìn naxandá tsajmeè, ko rancho, nga kiìchjaya ko kisìka'bí 'én ndaà-la Nainá koni s'ín otíxoma Nainá. Tjiko xita-la xi tejò ma-ne. 2Tikoaá tjiko i'nga íchjín xi jye kjòndaà-ne ch'in neií-la ko xi kj'eií ch'in. Yaá tjiko María jè xi Magdalena 'mì, xi itoò inima ch'o-la neií itjojiìn yijo-la; 3tjiko Juana, chjoón-la Chuza xi síkinda tsojmì-la xitaxá ítjòn xi 'mì Herodes; tikoaá tjiko xi 'mì Susana koa kjìn-ìsa íchjín tjiko xi síchját'aà-la mé tsojmì xi tjín-la.

Kjoa xi mangásòn ts'e xita xi bítje xojmá

(Mateo 13:1-9; Marcos 4:1-9)

4K'e nga jye kòkjìn xita xi xki xi ján naxandá j'ìì-ne, Jesús, tsibénojmí-la kjoa xi mangásòn. Kitsò-la:

5—Jngoò xita xi kiì kíjndi xojmá. K'e nga tsibíts'ia nga kiskíjndi xojmá, chixò chiba ya iya ndiyá. Koa chinchanè xita koa jñà nise tsakjèn. 6Nguì k'oa tjín chixòsòn ya ñánda naxi choòn, tanga k'e nga isò xojmá, nitoón kixì nga mìkiì 'nchi'nde nangui. 7Nguì k'oa tjín chixò ya ijiìn na'yá; yaá taña isòkjoò; k'e nga kjò'nga na'yá, kisìk'en-ngui xka-la xojmá. 8Nguì k'oa tjín chixò ñánda nangui ndaà; isò, kjò'nga, koa tsajà-la toò; kitsjaà jngoò sìndo nga jngoò ìjngoò.

Jesús k'e nga jye tsibénojmí kjoa koi, 'ñó kiìchja, kitsò:

—¡Ndaà tiná'yaà koni xan-nò!

Mé-ne kjoa xi mangásòn kisìkjeén-ne Jesús

(Mateo 13:10-17; Marcos 4:10-12)

9Jñà xita xi kota'yàt'aà-la Jesús kiskònangui-la kó tsòya-ne jè kjoa xi mangásòn xi tsibénojmí-la xita. 10Jesús kitsò:

—Jñò, Nainá jye kitsjaà-nò nga jchaa kjoa'ma-la xi bénojmíya kó s'ín otíxoma Nainá; tanga jñà xita xi kj'eií, tà kjoa xi mangásòn s'enojmí-la, mé-ne nga mìkiì skoe-ne xi kjoa kixi nas'ín skótsejèn, mìkiì kochiya-la nas'ín nchi'nchré.

Kó tsòya-ne kjoa xi mangásòn ts'e xita xi bítje xojmá

(Mateo 13:18-23; Marcos 4:13-20)

11'Jè kjoa xi mangásòn ts'e xojmá, kií tsòyaá-ne: Jñà xojmá, jè 'én-la Nainá. 12Jñà xojmá xi chixò iya ndiyá, jñà

ngaya-la̱ xi̱ta̱ xi 'nchré 'én-la̱ Nainá, i̱kjoàn f'ìì xi̱ta̱ nei̱í, faáxìn jè 'én i̱jiìn ini̱ma̱-la̱ mé-ne nga mìkiì ko̱kjeiín-la̱ koa̱ mìkiì ki̱tjojiìn kjo̱'in ini̱ma̱-la̱. 13 Jñà xojmá xi chixòsòn na̱xi̱, jñà ngaya-la̱ xi̱ta̱ xi 'nchré 'én-la̱ Nainá, k'e̱ nga tàts'en-la̱ kjoa̱ tsjaá ma-la̱ nga mokjeiín-la̱, ta̱nga tsjìn-la̱ i̱'ma̱; tà chibaá na̱chrjein mokjeiín-la̱; k'e̱ nga mé kjoa̱ xi sakó-la̱, ni̱to̱ón síkíjna-ne. 14 Jñà xojmá xi chixò i̱jiìn na'yá, jñà ngaya-la̱ xi̱ta̱ xi 'nchré 'én-la̱ Nainá; k'e̱ nga jye tjímaya ndi̱yá-la̱ Nainá, bíts'ia̱ nga síkájno-la̱ yijo-la̱, ótsji xi kjoa̱ nchi̱ná ko̱ xi kjoa̱ kjo̱tsja. Jñà kjoa̱ koi xi tjín i̱sò'nde bíchjoà-ikòn-la̱ nga mìkiì makixi̱ nga ojà-la̱ toò. 15 Jñà xojmá xi chixò ñánda nangui ndaà, jñà ngaya-la̱ xi̱ta̱ xi ndaà tjín ko̱ xi kixi̱ tjín ini̱ma̱-la̱; 'nchré 'én-la̱ Nainá ti̱koa̱ bíjiìn-ikon 'én xi 'nchré; ndaà bincha kixi̱ skanda k'e̱ nga ndaà makjìn-ya jñà 'én.

Kjoa̱ xi mangásòn ts'e̱ ni'ín xi síhiseèn

(Marcos 4:21-25)

16 'Tsjìn xi̱ta̱ xi oká ni'ín, i̱kjoàn bíjtsa'ma, o xi ya̱ síkíjnangui na̱chan; jngoò ni'ín xi tì, sijna 'nga-né; ya̱á sijnaya candelero mé-ne nga ko̱hiseèn-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kjoa̱has'en ni'ya. 17 Ni̱mé kjoa̱ tjín xi tjí'ma i̱'ndei̱ xi mìkiì ko̱tsejèn nga ko̱ma i̱skan; ti̱koa̱á tsjìn kjoa̱ xi tjí'ma i̱'ndei̱ xi mìkiì jcha̱-la̱. Ngats'iì kjoa̱ skoe̱xkon yije xi̱ta̱.

18 'T'e̱en kinda̱ kjo̱hítsjeèn-nò k'e̱ nga ki̱ná'ya 'én-la̱ Nainá. Ndaà ti̱ná'yaà. Nga̱ jè xi tjín-la̱ kjo̱hítsjeèn k'oi̱í ìsa̱-la̱; ta̱nga jè xi tsjìn-la̱, skanda tjá'aán-la̱ mé xi k'oa̱s'ín síkítsjeèn nga tjín-la̱.

Nea̱-la̱ Jesús ko̱ 'ndse̱

(Mateo 12:46-50; Marcos 3:31-35)

19 Nea̱-la̱ ko̱ 'ndse̱ kiìkon ñánda tíjna Jesús. Ta̱nga mìkiì komà ijchò skanda ñánda tíjna nga 'ñó kjìn ma-ne xi̱ta̱ xi títsa̱jna. 20 Jesús kis'eno̱jmí-la̱, kitsò-la̱:

—Nea̱-lè ko̱ jñà 'ndsì, ján ndi̱tsiaán títsa̱jna, mejèn xó-la̱ nga skótsejèn-lè.

21 Kiìchja̱ Jesús, kitsò:

—Xi nea̱-na̱ ko̱ xi 'ndsè xan-la̱, jñà-né xi 'nchré 'én-la̱ Nainá, ti̱koa̱ síkitasòn.

K'e̲ nga jè Jesús kisìkíjnajyò tjo̲xkón

(Mateo 8:23-27; Marcos 4:35-41)

22 Jngoò na̲chrjein, Jesús ko̲ xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ jahas'en
jngoò chitso, kitsò Jesús:
—Tíkjiaán, ki̲tjájtoaá ján xijngoaà ndáchikon.
I̲kjoàn kiì. 23 Ta̲nga k'e̲ nga kiìsòndá chitso, Jesús
tsohojnafè-né. I̲kjoàn kjòts'ia̲ nga j'iì tjo̲xkón ya̲ i̲jiìn
ndáchikon. Jyeé tífahas'en nandá chitso; xkón tjín tsà ya̲
ska̲jiìn-ndá. 24 Jñà xi̲ta̲-la̲ k'e̲é kiìkon nga kisìkjaá-la̲ Jesús;
kitsò-la̲:
—¡Maestro! ¡Maestro! ¡Chitso, jye tíkaànguindá! Jyeé-la
ki̲yá.
Jaá-la̲ Jesús; i̲kjoàn tsohótiko̲ tjo̲xkón ko̲ ndáchikon, ni̲to̲ón
kisijyò-ne, kjòndaàya-ne. 25 Jesús kitsò:
—¿Mé-ne mìkiì mokjeiín-nò i̲t'aà ts'e̲ Nainá?
Jñà xi̲ta̲-la̲ tà kitsakjòn-né. Tà kjòxkón-la̲. Kitsò-la̲ xíkjín:
—¿Yá xi̲ta̲-ne jè nga chja̲-la̲ tjo̲ ko̲ nandá koa̲ síkitasòn-la̲?

Xi̲ta̲ Gadara xi kjìn ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í tíjiìn ini̲ma̲-la̲

(Mateo 8:28-34; Marcos 5:1-20)

26 I̲kjoàn ijchò ya̲ nangui-la̲ xi̲ta̲ Gadareno xi kijna xijngoaà
ndáchikon ts'e̲ Galilea. 27 K'e̲ nga itjojen chitso, Jesús, ijchò
kasìt'aà jngoò-la̲ xi̲ta̲ x'i̲n xi ya̲ i̲'nde-la̲ na̲xa̲ndá Gadara. 'Ñó
kjòtseé tíjiìn yijo-la̲ ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í; mìtsà nikje ókjá, koa̲ mì
ni'ya tjín-la̲; ya̲á xó bìjnaya nga̲jo̲-la̲ mik'en. 28 Xi̲ta̲ jè, k'e̲ nga
kijtseè Jesús, 'ñó kiskindàyat'aà-la̲ koa̲ tsasèn-xkó'nchit'aà-la̲;
i̲kjoàn 'ñó kiìchja̲, kitsò:
—Jesús, ngaji̲ xi Ki'ndí-la̲ Nainá 'mì-lè xi 'ñó 'nga tíjna, ¿mé
xi mejèn-lè ko̲ 'a̲n? ¡Bìtsi'bà-lè, kì yatoòn-ná!
29 Koií o̲kitsò-ne, nga jè Jesús, jyeé ko̲s'ín tsatíxoma-la̲ jè
ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í nga kàtitjojiìn yijo-la̲ xi̲ta̲ jè. Jyeé kjòtseé
ko̲s'ín tíjiìn yijo-la̲ nga biyaàxín; na̲s'ín na'ñó ki̲cha̲ cadena
sit'aà'ñó ndso̲ko̲ ko̲ tsja, chíkjoa̲á-la̲ nga otejtso, i̲kjoàn fìko̲
jè ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í ya̲ nangui kixì ñánda tsjìn xi̲ta̲. 30 Jesús
kiskònangui-la̲, kitsò-la̲:
—¿Kó 'mì-lè?
Xi̲ta̲ jè kitsò:
—Legión 'mì-na.

Koií ko'mì-ne nga 'ñó kjìn inimą ch'o-lą neií tíjiìn yijo-lą.
31 Jñà inimą ch'o-lą neií tsibítsi'ba-lą Jesús nga mì yąá
siìkatsjoya nitjąn-lą neií ñánda tjín kjo'in. 32 Ya it'aà nindoò,
'ñó kjìn ma chinga xi nchikjèn-jno ijiìn ijñá. Jñà inimą ch'o-lą
neií, tsibítsi'ba-lą Jesús nga tsjá'nde-lą nga yą kjoąhas'en-jiìn
yijo-lą chinga. Jesús, kitsjaà'nde-lą. 33 Jñà inimą ch'o-lą neií,
nga jye itjojiìn yijo-lą xita jè, ikjoàn jahas'en-jiìn yijo-lą jñà
chinga. Ikjoàn jñà chinga tsatíkjájen-jno ya naxi skanda ijiìn
nandá; yąá k'en-jiìn nandá ngats'iì jñà chinga.
34 Jñà xita xi nchikondà chinga, k'e nga kijtseè kjoą xi komà,
tsangachikon nga kisìkí'nchré nąxąndá kóhokji ñánda rancho.
35 Jñà xita naxąndá, k'e nga kiì'nchré, itjo katsejèn jñà kjoą xi
komà. Kiì ñánda tíjna Jesús. Tikoą ya tíjnat'aà ndsoko Jesús jè
xita xi jye itjojiìn-ne yijo-lą jñà inimą ch'o-lą neií. Jyeé íkjá-ne
nikje-lą, tikoąá jyeé ndaà tjín-ne kjohítsjeèn-lą. Jñà xita k'e
nga kijtseèxkon, tà kitsakjòn-lą. 36 Jñà xita xi kijtseè kjoą koi,
tsibénojmí-lą xíkjín kó s'ín komà nga kjòndaà-ne jè xita xi
inimą ch'o-lą neií kisijiìn yijo-lą. 37 Ngats'iì xita xi títsąjna ya
nangui-lą xita Gadareno, kóhokji jngoò itjandiì, tsibítsi'ba-lą
Jesús nga kàtjì-ne, koií kjoą-lą nga 'ñó kitsakjòn xita koi. Jesús
jahas'en-ne chitso, ikjoàn kiì-ne. 38 Jè xita xi jye itjokàjiìn-ne
yijo-lą inimą ch'o-lą neií tsibítsi'ba-lą Jesús nga mejèn-lą
nga ya kojmeiìko; tąnga jè Jesús kitsjaà-lą okixi nga kàtìjna;
kitsò-lą:
39 —T'in-ne ni'ya-lè, tènojmí yije-lą xita nga 'ñó tse kjoą
kàsíko-lè Nainá.
Xita jè, kiì-ne; ikjoàn tsibíts'ią nga tsibénojmí, kisìhingasòn
'én kóhokji nąxąndá jè nga 'ñó tse kjoą kisìko Jesús xi it'aà
ts'e.

Tsòti-lą Jairo ko chjoón xi kitsobà itjòn nikje-lą Jesús

(Mateo 9:18-26; Marcos 5:21-43)

40 K'e nga jye j'iì ìjngoò k'a-ne Jesús ján xijngoaà ndáchikon,
kjòtsjaá-lą jñà xita xi kjìn ma-ne, koií kjoą-lą nga ngats'iì,
nchikoña-lą. 41 J'iìkon jngoò xita sko-lą xi ts'e ni'ya ingo
sinagoga xi 'mì Jairo; tsasèn-xkó'nchit'aà ndsoko Jesús,
tsibítsi'ba-lą nga mejèn-lą kjiko ni'ya-lą. 42 Koií xá j'iìkjaá-ne
nga jye tíbiyaà ndí tsòti-lą xi tąjngoò ma-ne xi tejò nó tjín-lą.

Jesús, k'e̲ nga tífì, jñà xi̲ta̲ nga kjìn ma-ne, chi̲ba̲-la̲ tsohó'nchò'ñó-né. 43 Ya̲ tsóhojiìn jngoò chjo̲ón xi jye kjò tejò nó tjín-la̲ ch'in jní. Jye kjò tse to̲n ko̲ tsojmì xi tjín-la̲ kisìkjeheya xi kjoa̲ ts'e̲ chji̲ne̲xkiì; mìkiì mandaà-ne ni̲ta̲ yá xi síxkiì-la̲. 44 Chjo̲ón jè, kiì kasìt'aà chrañà-la̲ Jesús ya̲ ijto̲n íts'i̲n nga kitsobà'ñó i̲tjòn nikje-la̲, koa̲ jè jní xi tíxíxteèn-la̲, ni̲to̲ón kisijyò-ne. 45 K'e̲é kiskònangui Jesús, kitsò:

—¿Yá-né xi kàtsobà-na?

Ngats'iì xi̲ta̲ kitsò:

—Mìtsà yá-jèn.

K'e̲é kitsò Pedro ko̲ xi̲ta̲ xi i'nga:

—Maestro, jñà xi̲ta̲ nga kjìn ma-ne fàhitje̲n-lè koa̲ ó'nchò'ñó-lè, ngaji̲ si-né: "¿Yá-né xi kàtsobà-na?"

46 Jesús kitsò ìjngoò k'a:

—Tjín xi kàtsobà-na; kàbeéyaá-na nga kòbitjojiìn nga'ñó yijo-na̲.

47 Jè chjo̲ón, k'e̲ nga kijtseè nga mìkiì ko̲ma kójna'ma nga ki'yat'in-la̲, chi̲ba̲-la̲ tíhotsé yijo-la̲ nga tsasèn-xkó'nchit'aà-la̲ Jesús. Tsibéno̲jmí-la̲ nga nguixko̲n ngats'iì xi̲ta̲ na̲xa̲ndá mé kjoa̲-ne nga nikje-la̲ Jesús kitsobà-ne, koa̲ kó s'ín nga ni̲to̲n kjòndaà-ne ch'in-la̲. 48 Jesús kitsò-la̲:

—Ndí nea̲a, koi-né nga mokjeiín-lè i̲t'aà ts'a̲n nga kòmandaà-ne. T'in-là ndaà-ne.

49 Tákó ti̲k'e̲é tíchja̲-ìsa Jesús nga j'iì jngoò xi̲ta̲ xi ts'e̲ xi̲ta̲ ítjòn xi inchrobà-ne ni'ya-la̲ nga kitsò:

—Ndí tsòti-lè jyeé k'en; kì ti̲ kiì nìjti-la̲ Maestro.

50 K'e̲ nga kiì'nchré Jesús kitsò-la̲:

—Kì tsakjoòn-jèn; tà jè-né nga kàtakjeiín-lè, jè ndí tsòti-lè ko̲ndaá-ne.

51 K'e̲ nga jahas'en ni'ya, Jesús, mìkiì kitsjaà'nde-la̲ xi̲ta̲ xi kj'ei̲í nga jahas'en-ko̲, tà jè Pedro, Jacobo, Juan, ko̲ na̲'èn-la̲ ko̲ nea̲-la̲ ndí tsòti. 52 Ngats'iì xi̲ta̲ xi títsa̲jna, nchikjindáya-né koa̲ nchisíkájno-né xi i̲t'aà ts'e̲ ndí tsòti. Ta̲nga jè Jesús kitsò-la̲:

—Kì chìhindáya-jèn; mìtsà kòbiyaà ndí tsòti, tà kjinafè-né.

53 Jñà xi̲ta̲ xi títsa̲jna tà tsijnòkeè Jesús nga tíjiìn-la̲ nga jyeé k'en. 54 Ta̲nga Jesús kiskoé tsja ndí tsòti; 'ñó kiìchja̲-la̲ kitsò-la̲:

—Tsòti, ¡ti̲sítji̲in!

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

55 J'iì ìjngoò k'a-ne inimą-lą; ikjoàn nitǫón tsasítjęn; Jesús
kitsjaà ǫkixi nga tsjá-lą xi skine. 56 Jñà xitą jchínga-lą, tà
kjòxkón-lą; tanga jè Jesús kitsò-lą:
—Kì yá xitą xi bènǫjmí-lą jè kjoą xi kòma.

K'ę nga jè Jesús kitsjaà-lą xá xitą-lą xi tejò ma-ne
(Mateo 10:5-15; Marcos 6:7-13)

9 1 Jesús kiìchją-lą xitą-lą xi tejò ma-ne xi jè tsibíxáya-lą;
kitsjaà-lą nga'ñó kǫ kjǫtíxoma nga kǫchrjejiìn yije inimą
ch'o-lą neií xi tíjiìn yijo-lą xitą; tikoą kǫma-lą siìndaà-ne xitą
xi ch'in xk'én tjín-lą. 2 Kisìkasén nga kichjaya kó s'ín otíxoma
Nainá, tikoą siìndaà-ne xitą xi ch'in tjín-lą. 3 Kitsò-lą:
—Nimé xi ch'aà xi ts'ę ndiyá; kì yá garrote ch'aà; kì na'yaá
ch'aà; kì inchrąjín ch'aà; kì tǫón ch'aà; tikoą kì jò nąchrǫ
ch'aà. 4 Nitą ñánda ni'ya nga kijchoò, yąá titsąjna, skanda
k'ę kitjǫo-nò. 5 Tsà jngoò nąxąndá ñánda kijchoò, tsà mìkiì
skoétjò-nò, titjǫjñoò, titsąjneè chijo-lą ndsǫkoò nga kàteè kjoą
koi koni jngoò seña, nga jñò, mì ti kiì sis'in-là; kjǫ'iín s'ę-lą
nga mìkiì mokjeiín-lą.
6 Itjo xitą koi, xki xi ján nąxąndá kiì; kisìka'bí 'én ndaà-lą
Nainá xi kjoą ts'ę Cristo; tikoąá kisìndaà-ne xitą xi ch'in tjín-lą
nga kjijndà nąxąndá.

K'ę nga k'en Juan xi kis'iìn bautizar xitą
(Mateo 14:1-12; Marcos 6:14-29)

7 Jè xitąxá ítjòn xi 'mì Herodes, k'ę nga kiì'nchré ngats'iì
kjoą xi tís'ín Jesús, mìkiì beè kó s'ín siìkítsjeèn, nga tjín
i'nga xitą xi tsò: "Juan, jyeé jaáya-lą." 8 Xitą xi i'nga tsò: "Jè
Elías xi tsatsejèn ìjngoò k'a-ne." Tikoąá xitą xi kj'eií tsò:
"Jaáya jngoò-lą xitą jchínga xi kiìchją ngajo-lą Nainá." 9 Kitsò
Herodes:
—'Ąn sobà tsibìxá-lą xitą xi kisìk'en Juan nga tsatesin. ¿Yá
xitą-ne jè xi kǫs'ín tís'ín kjoą xi 'nchrè?
K'oąá ma-ne nga mejèn-lą skoęxkon Jesús.

K'ę nga 'òn jmiì xitą kisìkjèn Jesús
(Mateo 14:13-21; Marcos 6:30-44; Juan 6:1-14)

10 K'ę nga j'iì ìjngoò k'a-ne jñà xitą xi tsibíxáya-lą Jesús,
tsibénǫjmí ngats'iì kjoą xi kis'iìn. Jesús, k'ęé kiìkǫ jngoò i'nde

ts'e̲ na̲xa̲ndá Betsaida ñánda tsjìn xi̲ta̲. 11 Jñà xi̲ta̲, k'e̲ nga kìì'nchré nga jye kìì Jesús, kììtji̲ngui-la̲; k'e̲ nga ijchòtji̲ngui-la̲, Jesús, kisìs'in-la̲, tsohóko̲, tsibéno̲jmí-la̲ kó s'ín otíxoma Nainá, ti̲koa̲ kisìndaà-ne xi̲ta̲ xi mochjeén-la̲ nga ko̲ndaà-ne.

12 K'e̲ nga jye tímahixòn, jñà xi̲ta̲-la̲ xi tejò ma-ne, ijchò kinchat'aà-la̲ Jesús, kitsò-la̲:

—Ko̲t'ìn-la̲ ngats'ìì xi̲ta̲ kàtjì-ne mé-ne nga kàtasíkjáya ya̲ na̲xa̲ndá chrañàt'aà ko̲ rancho̲ ñánda sa̲kò-la̲ xi ski̲ne̲. I̲ i̲'nde ñánda titsa̲jnaá, i̲t'aà xìn-né, ni̲mé tjín.

13 Jesús kitsò-la̲:

—Tjìì-là jñò xi ko̲kje̲n xi̲ta̲ koi.

Jñà xi̲ta̲-la̲ kitsò:

—Nìmé tjín-naje̲n, tà 'òn ma i̲nchra̲jín-naje̲n koa̲ jò ma ti̲n, tà jè-la tsà konguí kindaà-la̲je̲n xi ko̲kje̲n ngats'ìì xi̲ta̲ koi.

14 Maá-la̲ tsà 'òn jmìì xi nguì xi̲ta̲ x'i̲n.

Jesús kitsò-la̲ xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲:

—Ti̲kítsa̲jnajtión, icháte icháte ti̲kítsa̲jna-nò.

15 K'oa̲á s'ín kisìkítsa̲jna kóho̲tjín. 16 Jesús, kiskoé jñà i̲nchra̲jín xi 'òn ma-ne ko̲ jñà ti̲n xi jò ma-ne; i̲kjoàn kiskoòtsejèn ngajmìì; kitsjaà-la̲ kjo̲ndaà Nainá; i̲kjoàn kisìxkoa̲ya i̲nchra̲jín, k'e̲é kitsjaà-la̲ jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ nga kisìka'bí-la̲ jñà xi̲ta̲ xi kjìn ma-ne. 17 Tsakjèn yije kóho̲tjín xi̲ta̲, kó nga kjòskiì; k'e̲é tsibíxkó-ne jñà xi tsiningui-ne; nguì tejò ni̲si̲yá komà.

Kós'ín kiìchja̲ Pedro nga jè Jesús xi Cristo

(Mateo 16:13-19; Marcos 8:27-29)

18 Jngoò k'a k'e̲ nga tíjnat'aàxìn Jesús nga tíchja̲t'aà-la̲ Nainá, ya̲ títsa̲jnako̲ xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲. Jesús kiskònangui, kitsò-la̲:

—¿Kó tsò xi̲ta̲, yá-ná 'a̲n?

19 Jñà xi̲ta̲-la̲ kitsò:

—Tjín xi tsò: jè Juan xi kis'iìn bautizar xi̲ta̲, ti̲koa̲á tjín xi tsò: jè Elías, koa̲ tjín i'nga xi tsò: jaáyaá-la jngoò-la̲ xi̲ta̲ xi chinchima kjòtseé xi kiìchja̲ ngajo-la̲ Nainá.

20 Jesús kiskònangui-la̲ kitsò-la̲:

—Jñò, kó bixón. ¿Yá-ná 'a̲n?

K'e̲é kiìchja̲ Pedro, kitsò:

—Ji̲-né xi Cristo xi xó kisìkasén-lè Nainá.

K'oáá s'ín tsibénojmí Jesús kjoabiyaà-la

(Mateo 16:20-28; Marcos 8:30–9:1)

21 Tanga Jesús 'ñó tsibít'in-la nga mì yá xita xi kèènojmí-la
kjoa koi. 22 Kitsò-la:
—'An xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, tseé kjo'in siìkjiaán;
kochrje-nguií-na jñà xita jchínga, ko xita sko-la no'miì ko xita
xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés. Siìk'eén-na tanga
k'e nga kijchò jàn nachrjein kjoaáya-na.
23 Xi komà iskan kitsò-la kóhotjín:
—Tsà yá xi mejèn-la nga xita ts'an koma, kàtatsjeiìn-takòn
mé xi mejèn-la yijo-la; koni jngoò xita xi 'yajen krò-la,
nachrjein inchijòn kàtìjnandaà nga siìkjeiín kjo'in xi kjoa
ts'an; ndaà kàtjìt'aà-na. 24 Nga nita yá xita xi mejèn-la
kochrjetjì yijo-la nga nimé kjo'in sakò-la, tà saá siìchija-né
ko kjo'in kíjnajiìn; tanga jè xi tíjnandaà nga tsjá yijo-la
xi kjoa ts'an, jè-né xi kitjokàjiìn kjo'in nga it'aà ts'an
ndaà kíjna. 25 ¿Mé xi siìkijne jngoò xita nas'ín tjoé yije-la
isò'nde tsà chija inima-la koa siìkits'ón yijo-la? Nimé. 26 Tsà
tjín i'nga xita xi kosobà-la it'aà ts'an ko it'aà ts'e 'én-na,
tikoaá 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, kosobà-na k'e
nga kitjojen ìjngoò k'a nga skoe xita kjoajeya-na, skoe
kjoajeya-la Na'èn-na tikoa skoe kjoajeya-la ts'e àkjale
tsjeè-la Nainá. 27 Xi okixi, k'oaá xán-nò, ijndé títsajnajiìn
i'nga xita xi mìkiì kiyá skanda k'e nga skoe kó s'ín otíxoma
Nainá.

Kií komà k'e nga jè Jesús jahatjìya í'ñó isén-la kóhokji yijo-la

(Mateo 17:1-8; Marcos 9:2-8)

28 Tjín-la tsà kó jiìn nachrjein nga tsibénojmí 'én koi,
Jesús, kiìmijìn-jno jngoò nindoò nga kiìchjat'aà-la Nainá.
Kiìko Pedro, Juan ko Jacobo. 29 K'e nga tíchjat'aà-la Nainá,
Jesús, jahatjìya í'ñó isén-la; jè nikje-la 'ñó kjòchroba; tsí
ote tsatsejèn. 30 Jò xita x'in tsatsejèn xi nchijoókjoò Jesús,
jè Moisés ko Elías. 31 Xita koi, tsí ote choòn kjoajeya-la nga
jngoò itjandiì ñánda jncha. Nchijoóya-ne nga jè Jesús, jye
tífì síkitasòn kjoa ján Jerusalén nga ya kiyá. 32 Jè Pedro ko
xita xíkjín, tsí 'ñó nijñá-la, tanga k'e nga jye kitjaàxìn-la
nijñá kijtseèxkon kjoajeya-la Jesús ko jñà xita xi jò ma-ne xi

títsa̱jnako̱. 33 K'e̱ nga jye chinchat'aà xìn-la̱ Jesús xi̱ta̱ koi, jè Pedro kitsò:

—Maestro, ndaà tjín nga i̱ titsa̱jnaá. Kíndaá jàn ni'ya xkójndà, jngoò tsi̱ji, jngoò ts'e̱ Moisés, jè xi ìjngoò ts'e̱ Elías.

Jè Pedro tà k'oa̱á kitsò, mì ti̱ kiì beè-ne kó s'ín ki̱chja̱. 34 Ti̱k'e̱-né nga tíchja̱ Pedro, j'ìì jngoò 'nguién-la̱ ifi xi tsibí'ma xi̱ta̱ koi. K'e̱ nga jahas'en-jiìn ifi, tà kitsakjòn-né. 35 Ya̱ i̱jiìn ifi kina'yà jngoò-la̱ 'én xi kitsò:

—Jè jèe̱ xi ki'ndí-na xi 'ñó matsjake̱, jè ti̱ná'ya-là.

36 K'e̱ nga jye kina'yà-la̱ 'én koi tà jè ta̱jngoò síjna-ìsa Jesús. Na̱chrjein koi jñà xi̱ta̱-la̱ jyò tsibìtsa̱jna, ni̱mé 'én xi kiìchja̱, mìtsà yá xi̱ta̱ tsibéno̱jmí-la̱ kjoa̱ xi kijtseè.

K'e̱ nga jè Jesús kisìndaà jngoò-ne ti xi ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í tíjiìn ini̱ma̱-la̱

(Mateo 17:14-21; Marcos 9:14-29)

37 Xi komà inchijòn, k'e̱ nga itjojen-jno-ne nindoò, 'ñó kjìn xi̱ta̱ kisatiìkjoò. 38 K'e̱é jngoò xi̱ta̱ xi ya̱ tíjnajiìn-la̱ xi̱ta̱ kjìn, 'ñó kiìchja̱, kitsò-la̱ Jesús:

—Maestro, tìbitsi'bà-lè nga chítsejèn-la̱ ki'ndí-na̱ xi tà jè ta̱jngoò-ne. 39 Jngoò ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í tsobà'ñó; tà ni̱to̱ón kjindáya, i̱kjoàn 'ñó síkatsé yijo-la̱; ochrje ndáxó tso'ba; tse kjo̱'in tsjá-la̱, mìkiì xátí tsjeiìn. 40 Kàbìtsi'bà-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-lè nga kàtachrjekàjiìn ini̱ma̱ ch'o xi tíjiìn yijo-la̱, ta̱nga mìkiì kòma-la̱.

41 K'e̱é kiìchja̱ Jesús kitsò:

—Jñò, xi̱ta̱ xi mìkiì mokjeiín-nò i̱t'aà ts'a̱n, xi ch'o 'nè. ¿Skanda mé na̱chrjein kótijnako̱-nò koa̱ ska̱-na kjoa̱-nò? Nchrohókoi̱i ki'ndí-lè i̱jndé.

42 K'e̱ nga tínchrobá chrañà jè ti, jè ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í, tsajndoòt'aà nangui, i̱kjoàn kisìkatsé yijo-la̱; ta̱nga jè Jesús, tsohótiko̱ jè ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í; i̱kjoàn kisìndaà-ne jè ti; kisìnga̱tsja-ne na̱'èn-la̱. 43 Ngats'iì xi̱ta̱ tà kjòxkón-la̱ jè kjoa̱jeya-la̱ Nainá.

K'oa̱á s'ín tsibéno̱jmí Jesús kjoa̱biyaà-la̱ xi ma-ne jò k'a

(Mateo 17:22-23; Marcos 9:30-32)

Ngats'iì kjoa̱ xi kis'iìn Jesús, ti̱koa̱á tà kjòxkón-la̱ ngats'iì xi̱ta̱. Jesús kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱:

44 —Ndaà tiná'yaà jñà 'én koi; kì nìjchàajiìn-jèn: 'An xi
Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na yaá siìngatsja-na xita nguixkon
xitaxá.
45 Jñà xita-la mìkiì kjòchiya-la jè 'én xi kos'ín kitsò-la. Nainá
tsibí'ma-né nga mìkiì kjoahas'en-jiìn-la; tà kitsakjòn-né, mìkiì
kiskònangui-la Jesús kó tsòya-ne 'én xi tsibénojmí-la.

Yá xita xíkjín xi kíjna ítjòn

(Mateo 18:1-5; Marcos 9:33-37)

46 Xita xi kota'yàt'aà-la Jesús, tsibíts'ia nga tsajoóya-ne yá
xita xíkjín xi kíjna ítjòn. 47 Jesús, k'e nga kijtseè koni s'ín
nchisíkítsjeèn, kiskoé jngoò ndí ti, kisìkíjnat'aà-la yijo-la,
48 kitsò-la:
—Nita yá-ne xi it'aà ts'an skoétjò jngoò ndí ti koni jè,
'aán xi skoétjò-na; jè xi skoétjò-na, tikoaá skoétjò-né jè
xi kisìkasén-na. Koií kjoa-la, jè xi ìsa nangui tíjna xi ya
tíjnajiìn-nò, jè-né xi ìsa tíjna ítjòn.

Yá xi kondra-la Cristo ko yá xi xita ts'e

(Marcos 9:38-40)

49 Juan kitsò:
—Maestro, ki'ya jngoò-jen xita xi ko 'ín-lè ochrjekàjiìn inima
ch'o-la neií xi tíjiìn yijo-la xita; mìkiì kits'iì'nde-lajen nga
mìtsà xita tsaján xi jñá fìt'aà-ná.
50 Jesús kitsò-la:
—Kì bichakjáya-là. Jè xi mìtsà kondra tsaján, xita tsaján-ná.

K'e nga jè Jesús tsohótiko Jacobo ko Juan

51 K'e nga jye kjòchrañà nachrjein nga kjoi ìjngoò k'a-ne
Jesús ján ngajmiì, 'ñó tsi'beé-la ikon nga kiì ján Jerusalén.
52 Kisìkasén ítjòn i'nga xita-la jngoò naxandá jtobá ján nangui
Samaria. Kiì kátsji'nde ñánda siìkjáya. 53 Jñà xita Samaria
mìkiì kitsjaà'nde-la nga jyeé tíjiìn-la nga ján nchifì Jerusalén.
54 Xita xi kota'yàt'aà-la Jesús, Jacobo ko Juan, k'e nga kijtseè
nga mìkiì kitsjaà'nde-la kitsò:
—Na'èn, ¿a mejèn-lè nga k'oa kixón-jen nga kàtjanchrobá-jen
ni'ín xi ts'e ngajmiì nga kàtjehesòn xita koi koni s'ín kis'iìn
Elías?
55 Tanga jè Jesús kisìkátji'a, tsohótiko. Kitsò-la:

—Jñò, mìkiì tíjiìn-nò yá ts'ę̲ inį̲mą̲ xi kàtsjá-nò kjǫ̲hítsjeèn jè. 56 'Ą̲n xi Ki'ndí-lą̲ Xį̲tą̲ xan-lą̲ yijo-ną̲, mìtsà koi xá j'į̲-na nga kàtachija inį̲mą̲-lą̲ xį̲tą̲; jè-né nga kàtitjokàjiìn kjǫ̲'in.

Į̲kjoàn xìn nąxą̲ndá kiì.

Jè xi mejèn-lą̲ nga kjį̲tjį̲ngui-lą̲ Jesús

(Mateo 8:19-22)

57 K'ę̲ nga nchifìya ndį̲yá, jngoò xį̲tą̲ kitsò-lą̲:

—Ną̲'èn, kjítjį̲ngui-lè ni̲tą̲ ñánda-ne nga k'oín.

58 Jesús kitsò-lą̲:

—Jñà ni̲ndą̲, tjín-lą̲ nguijo ñánda oyijò; ti̲koą̲á jñà ni̲se tjín-lą̲ tjé; tą̲nga 'ą̲n xi Ki'ndí-lą̲ Xį̲tą̲ xan-lą̲ yijo-ną̲, tsjìn-na į̲'nde ñánda síkjáya.

59 Jesús kitsò ìjngoò-lą̲ xį̲tą̲:

—Nchrobátjį̲ngui-ná.

Jè xį̲tą̲ xi ǫ̲ki'mì-lą̲ kitsò:

—Ną̲'èn, tjiì'nde-ná nga ítjòn kjián kìhijñaà ną̲'èn-ną̲.

60 Jesús kitsò-lą̲:

—Jñà mik'en kàtìhijiìn mik'en-lą̲; ngajį̲ t'in, ti̲ka'bí 'én kó s'ín otíxoma Nainá.

61 Ìjngoò xį̲tą̲ xi k'oą̲ ti̲ kitsò:

—Kjítjį̲nguií-lè ngajį̲ Ną̲'èn, tą̲nga tjiì'nde-ná nga kjián síhixat'aà ítjoàn jñà xį̲tą̲ xi títsą̲jna ni'ya-ną̲.

62 Jesús kitsò-lą̲:

—Nijngoò xį̲tą̲ xi į̲jtǫ̲n íts'į̲n tíkotsejèn-ne kǫ̲ma si̲kitasòn xá-lą̲ Nainá nga jè tíhotíxoma. K'oą̲á ngaya-lą̲ tsà jngoò xį̲tą̲ xi tísíkon nchrą̲ją̲, tsà į̲jtǫ̲n íts'į̲n tíkotsejèn-ne, mìkiì kǫ̲ma si̲ìxá.

Xá xi kits'iì-lą̲ xį̲tą̲ xi jàn-kaàn kǫ̲ te ma-ne

10 1 K'ę̲ nga jye komà kjoą̲ koi, Ną̲'èn-ná Jesús kitsjaà-lą̲ xá nguì jàn-kaàn kǫ̲ te xį̲tą̲ xi kj'ei̲í. Jò jò kisìkasén ítjòn nga kjijndà nąxą̲ndá kǫ̲ į̲'nde ñánda nga ìsą̲ į̲skan kjoi̲ jè.

2 Kitsò-lą̲:

—Xi ǫ̲kixi̲, 'ñó tse xá tjín xi į̲t'aà ts'ę̲ 'Én-lą̲ Nainá koni s'ín ma k'ę̲ nga kjìn tsojmì majchá, tą̲nga jñà xį̲tą̲ chi̲'nda xi síxá, chiba ma-ne. Tìtsi'ba-là jè Nei-lą̲ xá, kàtasíkasén-ìsa xį̲tą̲ chi̲'nda xi koi̲ìxkó tsojmì koi. 3 Tanguió; 'ą̲án siìkasén-nò koni orrè ki'ndí yą̲ ijiìn-lą̲ chǫ̲ tsején. 4 Kì chijtsa tǫn ch'aà, kì naxá ną̲'yaá ch'aà, ni̲ xǫ̲xté tsjayaà; ti̲koą̲á mìkiì yá xį̲tą̲

xi nìhixat'aà ya̲ i̲ya ndi̲yá. 5 Ni̲ta̲ ñánda ni'ya nga ki̲tjás'e̲en,
ítjòn k'oa̲ tixón: "'Nchán kàtas'e ni'ya jè." 6 Ni'ya jè, tsà tjín
xi̲ta̲ xi ok'ìn-la̲ nga s'e̲-la̲ kjoa̲'nchán, ki̲tasòn-né; tsà majìn,
mìkiì ki̲tasòn. 7 Ti̲tsa̲jna ya̲ ni'ya ñánda ki̲tjás'e̲en; kì xki̲ xi
ján ni'ya onguió; chi̲ne̲e, t'io̲o mé tsojmì xi tsjá-nò. Jè xi̲ta̲ xi
síxá mochjeén-né nga k'oi̲-la̲ chjí-la̲. 8 K'e̲ nga kijchoò jngoò
na̲xa̲ndá ñánda tsjá'nde-nò, chi̲ne̲e mé tsojmì xi tsjá-nò. 9 Tsà
tjín xi̲ta̲ xi xk'én, ti̲ndaà-nò; koa̲tìn-là: "Jye kjòchrañàt'aà-nò
nga jcha̲a kó s'ín otíxoma Nainá." 10 Tsà jngoò na̲xa̲ndá
ñánda kijchoò, tsà mìkiì tsjá'nde-nò, ti̲tjáyaà ndi̲yá, koa̲tìn-là:
11 "Skanda jè chijo-la̲ na̲xa̲ndá-nò xi kàtsobà'ñó ndso̲koò-je̲n,
kítsajneè-nòje̲n koni jngoò seña nga mì ti̲ kiì si̲s'in-nòje̲n.
Ta̲nga kàtasijiìn-nò nga jye kjòchrañàt'aà-nò nga jcha̲a kó s'ín
otíxoma Nainá." 12 K'oa̲á xán-nò, na̲xa̲ndá jè, ìsa̲á tse kjo̲'in
s'e̲-la̲ jè na̲chrjein k'e̲ nga si̲ndaàjiìn-la̲ xi̲ta̲, mì k'oa̲á-ne koni
jñà xi̲ta̲ ts'e̲ na̲xa̲ndá Sodoma.

Mé kjo̲'in xi tjoé-la̲ na̲xa̲ndá xi mìkiì síkjahatjìya kjo̲hítsjeèn-la̲ kjoa̲ ts'e̲ jé-la̲

(Mateo 11:20-24)

13 '¡I̲ma̲ xó-nò jñò, xi̲ta̲ na̲xa̲ndá Corazín! ¡I̲ma̲ xó-nò jñò, xi̲ta̲
na̲xa̲ndá Betsaida! Tsà ya̲-làne na̲xa̲ndá Tiro ko̲ Sidón nga
k'oa̲s'ín kis'iaàn kjo̲xkón xi ndaà tjín xi komà ya̲ i̲jiìn na̲xa̲ndá
tsa̲jòn, tsà jñà xi̲ta̲ Tiro ko̲ Sidón kijtseè, jyeé-la nikje naxá íkjá
ko̲ chijo ni'ín títsa̲jiìn koni seña nga jye kisìkájno jé-la̲ nga mì
ti̲ jé ótsji-ne. 14 Ta̲nga jè na̲chrjein nga si̲ndaàjiìn, ìsa̲á tse kjo̲'in
s'e̲-nò mì k'oa̲á-ne koni jñà xi̲ta̲ na̲xa̲ndá Tiro ko̲ Sidón. 15 Jñò
xi xi̲ta̲ na̲xa̲ndá Capernaum tsa̲jòn, ¿a k'oa̲á s'ín mokjeiín-nò
nga jcha̲xkón-nò ján ngajmìi? Majìn, ya̲á ki̲tsa̲jnajñoò i̲'nde
ñánda tjín kjo̲'in.

16 'Jè xi 'nchré-nò, 'a̲án xi 'nchré-na; jè xi ko̲chrjengui-nò,
'a̲án xi ochrjengui-na; jè xi ko̲chrjengui-na, jè ochrjengui xi
kisìkasén-na.

Mé-ne kjòtsja-la̲ jñà xi̲ta̲ xi jàn-kaàn ko̲ te ma-ne

17 J'iì-ne jñà xi̲ta̲ xi jàn-kaàn ko̲ te ma-ne. 'Ñó tsja tjín-la̲,
kitsò:

—Na̲'èn, xi i̲t'aà tsi̲ji, skanda jñà ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í
síkitasòn-naje̲n.

18 Jesús kitsò-la̱:
—Kixi̱í kjoa̱, kìjtseè-ná jè xi̱ta̱ nei̱í koni kji ni'ín ch'o̱ón kji nga kiskaàngui i̱t'aà ngajmiì. 19 'A̱n, jyeé kitsjaà-nò kjo̱tíxoma ko̱ nga'ñó nga ko̱ma ki̱nchanè ye̱ ko̱ cho̱ na'yá, nga si̱kijneè-là ngats'iì nga'ñó-la̱ xi̱ta̱ nei̱í xi kondra̱ tsa̱jòn; ni̱mé xi ch'o si̱ìko̱-nò. 20 Ta̱nga kì matsja-nò nga jè ini̱ma̱ ch'o-la̱ xi̱ta̱ nei̱í síkitasòn-nò; jè xi kàtatsja-nò nga jye tjín-nò i̱'nde ján ngajmiì nga jyeé ya̱ tjít'aà 'ín-nò.

Mé kjoa̱-ne nga jè Jesús kitsjaà-la̱ kjo̱ndaà Na̱'èn-la̱ i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱-la̱

(Mateo 11:25-27; 13:16-17)

21 Tijè-ne hora, Jesús, tsjaá komà-la̱ xi i̱t'aà ts'e̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá; kitsò:
—Na̱'èn, xi tsiji ngajmiì ko̱ tsiji i̱sò'nde, tsjaà-lè kjo̱ndaà nga jñà kjoa̱ koi tsibì'ma-la̱ jñà xi̱ta̱ xi tjín-la̱ kjoa̱chji̱ne̱ ko̱ xi 'ñó tjín-la̱ kjo̱hítsjeèn nga jñà tsakoò-la̱ xi ta̱xki̱ ndí xi̱ta̱ i̱ma̱ kjoa̱. Jon, Na̱'èn, nga k'oa̱á s'ín kjòmejèn-lè.
22 'Ngats'iì kjoa̱ ts'e̱ kjo̱tíxoma, 'a̱án kisìnga̱tsja-na Na̱'èn-na̱. Mìtsà yá xi beèxkon yá-né xi Ki'ndí-la̱ ma, ta̱jngoò jè xi Na̱'èn ma; ti̱koa̱á mìtsà yá xi beèxkon yá-né xi Na̱'èn ma, ta̱jngoò jè xi Ki'ndí-la̱ beèxkon, ko̱ jè Ki'ndí-la̱ ko̱kò-la̱ jñà xi̱ta̱ xi jè mejèn-la̱ nga skoe̱xkon, yá-né xi Na̱'èn ma.
23 Jesús kisìkáfaya'a xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱, tà jñà kiìchja̱t'aà xìn-la̱, kitsò-la̱:
—Mé tà ndaà-la̱ jñà xi̱ta̱ xi xko̱n nchibeè-ne koni s'ín titsa̱'yaà jñò. 24 K'oa̱á xán-nò, kjìn xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá, ti̱koa̱ kjìn xi̱ta̱xá ítjòn xi kjòmejèn-la̱ nga skoe̱ jè kjoa̱ xi jñò titsa̱'yaà, ta̱nga mìkiì kijtseè; ti̱koa̱á kjòmejèn-la̱ nga kji̱'nchré jè xi titsa̱na'yà, ta̱nga mìkiì kii'nchré.

Xi̱ta̱ samaritano xi ndaà xi̱ta̱

25 Jngoò xi̱ta̱ chji̱ne̱ xo̱jo̱n ts'e̱ kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés kiìkon Jesús nga mejèn-la̱ skónacha̱n-la̱, kitsò:
—Maestro, ¿mé kjo̱ndaà xi s'iaàn nga kíjnakon ini̱ma̱-na̱ ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne?
26 Jesús kitsò-la̱:
—¿Mé xi tjít'aà jè xo̱jo̱n ts'e̱ kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés? ¿Kó tsò xi bìxke̱jiìn?

27 Jè xi̱ta̱ chji̱ne̱ xo̱jo̱n kitsò:
—“Ti̱tsjachi Na̱'èn-ná xi Nainá 'mì-la̱ nga ko̱ ini̱ma̱-lè, ko̱ nga'ñó-lè, ko̱ kjo̱hítsjeèn-lè; koa̱ ti̱s'ín ti̱tsjachi xi̱ta̱ xinguii koni tsà ti̱ yijo tsiji-ne.”
28 Jesús kitsò-la̱:
—Ndaà kànokjoì. Tsà k'oa̱s'ín s'i̱in, ki̱jnakon-né.
29 Jè xi̱ta̱ chji̱ne̱ xo̱jo̱n mejèn-la̱ nga ndaà si̱ìkíjna yijo-la̱ 'én xi kiskònangui; ìjngoò k'a kiskònangui-la̱ Jesús, kitsò:
—¿Yá-né xi xi̱ta̱ xinguia̱a?
30 Jesús kitsò:
—Jngoò xi̱ta̱ tífìjen ján ndi̱yá Jerusalén skanda Jericó. Ya̱ i̱ya ndi̱yá tsibíchjoà-la̱ xi̱ta̱ chijé. Tsafaá'an tsojmì-la̱ ko̱ nikje-la̱. 'Ñó kisìki'on. I̱kjoàn ya̱á kisìkájna k'en ya̱ i̱ya ndi̱yá. 31 Ti̱jè-ne ndi̱yá, k'e̱ chi̱ba̱-la̱ jahajen jngoò no̱'miì, ta̱nga k'e̱ nga kijtseèxkon nga ya̱ kjinaya ndi̱yá xi̱ta̱ xi kitsì'on, tà jahat'aà xìn-la̱. 32 Ti̱k'e̱é-ne ja jngoò xi̱ta̱ levita [xi i̱ya i̱ngo̱ síxá] k'oa̱á ti̱ kis'iìn k'e̱ nga kijtseèxkon xi̱ta̱ jè nga kjinaya ndi̱yá; ti̱koa̱á tà jahat'aà xìn-la̱. 33 Ta̱nga k'e̱ nga ijchò jngoò xi̱ta̱ Samaria [xi xi̱ta̱ kondra̱-la̱ xi̱ta̱ judío] nga koa̱ ti̱s'ín tífì ndi̱yá jè, k'e̱ nga kijtseèxkon, kjòhi̱ma̱keè-né. 34 Kiì kasìt'aà chrañà-la̱. Kisìxkiì-la̱; kisìkaàjno asìti̱ ko̱ xán ñánda kitiì-la̱. I̱kjoàn tsibíjtéjiìn; kisìkíjnasòn-la̱ kohòyo̱-la̱; kiìko̱ jngoò ni'ya ñánda nga ma nìkjáyaá. Jè kisìkinda̱. 35 Xi komà inchijòn k'e̱ nga jye tífì-ne jè xi̱ta̱ Samaria, tsibíchjí-la̱ nei-la̱ ni'ya, kitsjaà-la̱ to̱n koni tjín chjí-la̱ chi̱'nda xi jò na̱chrjein; kitsò-la̱: “Ti̱kinda̱-ná xi̱ta̱ jè. K'e̱ nga kjoi̱ ìjngoò k'a-na kíchjiá tsà ìsa̱ tse si̱ìkje.”

36 Ngaji, ¿kó si? Ingajàn xita koi, ¿yá-né xi xíkjín jè xita xi
kisìki'on chijé?
37 Jè xita chjine xojon kitsò:
—Jè xi xíkjín, jè xita xi kjòhimakeè.
Jesús kitsò-la:
—Ngaji, k'oaá tis'ín t'iin.

K'e nga jè Jesús tsibìjna ni'ya-la María ko Marta

38 Jesús k'e nga tjímaya-ìsa iya ndiyá, ijchò jngoò ndí
naxandá jtobá ñánda tíjna ni'ya-la chjoón xi 'mì Marta. Yaá
kitsjaà'nde-la nga tsibìjna. 39 Jè Marta tíjna ìjngoò-ìsa chjoón
ndichja xi 'mì María. Jè María tsibìjnat'aà ndsoko Jesús nga
kìì'nchré-la 'én xi tíbénojmí. 40 Tanga jè Marta, 'ñó tísíkájno xá
xi tjín-la. Kìì kasìt'aà-la Jesús, kitsò-la:
—Na'èn, ¿a mì makájno-lè nga jè xinguiaa tajngoò síkíjna-na
nga s'iaàn xá? Kot'ìn-la kàtasíchját'aà-na.
41 Jesús kiìchja kitsò-la:
—Marta, Marta, tsí ndaà nìkájnoi, tsí ndaà bìnè-la xá
yijo-lè. 42 Tà jngoò kjoa xi 'ñó mochjeén. Jè María ndaà tjín xi
kòfaájiìn; niyá xi kjoaáxìn-la kjoa jè.

K'e nga jè Jesús tsakóya kjoa ts'e nga bìtsi'baá

(Mateo 6:9-15; 7:7-11)

11 1 Jngoò k'a, Jesús tíjna jngoò i'nde ñánda tíchjat'aà-la
Nainá; k'e nga jye kiìchjat'aà-la, jngoò xita xi
kota'yàt'aà-la kitsò-la:
—Na'èn, takóya-náje kó s'ín kinókjoat'aà-laje Nainá koni
s'ín kis'iìn Juan nga tsakóya-la xita xi kota'yàt'aà-la.
2 Jesús kitsò-la:
—K'e nga kinókjoat'aà-là, k'oaá s'ín tixón:
Na'èn xi tijni ngajmiì, kàtayaxkón-la kjoajeya-lè nga tsjeè
tijni.
Kàtjanchrobá kjotíxoma-lè.
K'oas'ín kàtama i it'aà nangui koni s'ín mejèn-lè nga koma,
koni s'ín ma ján ngajmiì.
3 Tjiì kjit'aà-náje niño xi mochjeén-naje nga nachrjein
inchijòn.
4 Tijchàat'aà-náje jé-naje koni s'ín nìjchàat'aà-laje ngats'iì
xita xi ch'o síko-naje.

Kì kiì biì'ndi yá xi mejèn-la nga kot'aà-najen nga kinchátsji jé-jen.

5 Jesús kitsò-ìsa-la:

—Jñò, tsà tjín jngoò-nò amigo, tsà osen nitjen onguíchoòn, tsà k'oín-là: "Amigo, tikìña jàn-ná inchrajín-lè, 6 jngoò amigo-na kòf'iìkon-na koa tsjìn-na mé xi tsjaà-la." 7 Tsà jè amigo xi tíjna inga ni'ya, tsà kitso: "Kì 'an nìjti-ná. Jè xotjoa ni'ya jyeé tíchjoàjto. Jñà ndí ixti-na ko 'an jyeé kinìkjáya-jen. Mìkiì koma kósitjeen nga tsjaà-lè tsojmì xi mochjeén-lè." 8 K'oaá xán-nò, nas'ín majìn-la nga osítjen nga amigo tsajòn, tsà 'ñó sisiì-là, chaán kosítjen. Tsjá yije mé xi mejèn-nò.

9 'K'oaá xan-nò: Tijé mé xi mejèn-nò, jè Nainá tsjá-nò; tinchátsjioò Nainá, sakó-nò; tinókjoat'aà-là Nainá mé xi mejèn-nò mé-ne skíx'a'nde-nò koni jngoò xotjoa. 10 Ngats'iì xita xi síjé, tjoé-la, jè xi ótsji, sakò-la ko jè xi chjat'aà-la Nainá, tjáx'a'nde-la koni jngoò xotjoa.

11 'Jñò xi na'èn 'mì-nò, tsà inchrajín siìjé-nò ixti-nò, ¿a ndajoó k'oi-là? Majìn. Koa tsà tin siìjé-nò, ¿a yeé k'oi-là? Majìn. 12 Tsà chjoó siìjé-nò, ¿a cho na'yá k'oi-là? Majìn. 13 Jñò, nas'ín xita xi ch'o 'nè, ma-nò 'biì-là ixti-nò tsojmì xi ndaà kjoàn; jè Na'èn-nò xi tíjna ngajmiì, ìsaá nitón siìs'in-nò nga tsjá-nò Inima Tsjeè-la tsà jñò sijét'aà-là.

Jngoò ni'ya xi jòya tjín

(Mateo 12:22-30; Marcos 3:20-27)

14 Jesús, tíhochrjejiìn inima ch'o-la neií xi tíjiìn inima-la jngoò xita xi mìkiì ma chja. Xita jè, k'e nga jye itjokàjiìn jè inima ch'o-la neií, komà kiìchja-ne. Jñà xita xi nchikotsejèn, tà kjòxkón-la jè kjoa jè. 15 Tanga tjín i'nga xita xi kitsò:

—Jè xita sko-la xita neií xi 'mì Beelzebú, jè tsjá-la nga'ñó nga k'oas'ín ochrjekàjiìn inima ch'o-la neií xi tíjiìn inima-la xita.

16 Tjín i'nga xita xi mejèn-la skót'aà tsà kixi kjoa nga Nainá kisìkasén Jesús; kisìjé jngoò-la seña xi jeya tjín xi it'aà ts'e Nainá nchrobá-ne. 17 Jesús, tik'eé kijtseèya-la koni s'ín nchisíkítsjeèn xita koi, kitsò-la:

—Ngats'iì naxandá xi jòya tjín nga kondra títsajna-la xíkjín, ti yijo-laá tísíkixòña-ne; tikoaá tsà jngoò ni'ya xita xi jòya

tjín nga kondra títsajna-la xíkjín tikoaá jngoò k'a tsjohoba xita. 18 Tsà tikoa jè xita neií, tsà jòya tís'ín xi tijè-ne yijo-la. ¿Kós'ín koma s'e-la nga'ñó nga kotìxoma? Jñò, bixón-nò nga 'an, koó nga'ñó-la Beelzebú ochrjekàjñaà inima ch'o-la neií. 19 Tsà k'oas'ín tjín kjoa, jñà xita tsajòn, ¿yá xi tsjá-la nga'ñó k'e nga ochrjekàjiìn neií? Koií kjoa-la, tijñà-ne xita-nò keènojmí nga mìtsà kixi kjoa nga jè sko-la neií sìkjeén. 20 Tanga 'an, k'e nga ochrjekàjñaà inima ch'o-la neií xi tíjiìn inima-la xita, jè Nainá tsjá-na nga'ñó. Jè kjoa koi tsòyaá-ne nga Nainá, jyeé i tíhotíxoma i it'aà nangui.

21 'K'e nga jngoò xita xi tjín-la nga'ñó ko tjín-la kicha, ko ndaà síkinda ni'ya-la, ndaà jncha tsojmì xi tjín-la. 22 Tanga tsà kjoií jngoò xi kj'eií xita xi ìsa tse nga'ñó tjín-la, siìkijne-la, kjoaá'an yije kicha xi ma'ñót'aà takòn, ikjoàn siìjòya yije tsojmì xi tjín-la; kjiko-né.

23 'Niton yá xita-ne xi mì 'an fìt'aà-na, jè-né xi kondra-na; koa nita yá xita-ne xi mìkiì síchját'aà-na nga bíxkóyako-na xita xi ts'an koma, jè tísítsjohoba xita.

Mé xi mat'in xita k'e nga f'ìì ìjngoò k'a-ne inima ch'o-la neií
(Mateo 12:43-45)

24 'K'e nga jngoò inima ch'o-la neií bitjokàjiìn inima-la jngoò xita, yaá ojmeè i'nde ñánda kixì choòn, ótsji'nde nga siìkjáya. K'e nga mìkiì sakó'nde-la, ìjngoò k'a síkítsjeèn, tsò: "Kjín-la ìjngoò k'a-na ni'ya-na ñánda inchrobà-na." 25 K'e nga bijchó ìjngoò k'a-ne ni'ya-la, beè nga ndaà kisatiìcha ko tsjeè choòn. 26 Ikjoàn fìkjaá nguì itoò xíkjín xi ìsa ch'o s'ín. K'eé fahas'en-jiìn inima-la xita jè; yaá bìtsajna. Xita jè, ìsaá 'ñó ch'o bìjna koni s'ín tsibìjna nga sa ítjòn.

Yá xita-ne xi ìsa 'ñó ndaà-la

27 Tik'e-né nga tíbénojmí Jesús jñà kjoa koi, kiìchja jngoò chjoón xi ya tíjnajiìn-la xita kjìn, 'ñó kiìchja, kitsò:

—¡Mé tà ndaà-la jè chjoón xi kisìkatsejèn-lè isò'nde tikoa kisìkaki-lè!

28 Jesús kitsò:

—¡Ìsaá ndaà-la jñà xita xi 'nchré 'én-la Nainá, tikoa síkitasòn!

Xi̱ta̱ xi kisìjé jngoò kjo̱xkón

(Mateo 12:38-42; Marcos 8:12)

29 K'e̱ nga jye kòkjìn xi̱ta̱ ñánda tíjna Jesús, tsibíts'ia̱ nga
kitsò:
—Xi̱ta̱ xi tjín na̱chrjein i̱'ndei̱, ch'oó s'ín; síjé jngoò seña
xi i̱t'aà ts'e̱ Nainá, ta̱nga ni̱jngoò seña skoe̱. Tà jè skoe̱ seña
ts'e̱ Jonás. 30 Koni s'ín komàt'in Jonás, jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá
Nínive kijtseè jngoò kjo̱xkón xi ndaà tjín, 'a̱n xi Ki'ndí-la̱
Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱, k'oa̱á ti̱s'ín tjín jè kjoa̱ xi sa̱ ko̱mat'ian;
jñà xi̱ta̱ xi tjín i̱'ndei̱ skoe̱é kjo̱xkón xi ndaà tjín. 31 Jè chjo̱ón
ítjòn xi ya̱ otíxoma nangui sur, ko̱sítje̱n-né jè na̱chrjein
k'e̱ nga koi̱ìndaàjiìn Nainá; jè tsját'in 'én jñà xi̱ta̱ xi tjín
na̱chrjein i̱'ndei̱, koií kjoa̱-la̱ nga kjiìn nangui j'ìì-ne nga j'ìì
'nchré-la̱ kjoa̱chji̱ne̱-la̱ Salomón; ta̱nga na̱chrjein i̱'ndei̱, 'a̱n
xi tìchjàko̱-nò, ìsa̱á 'ñó jeya tìjna̱a mì k'oa̱á-ne koni Salomón.
32 Jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá Nínive ko̱sítje̱n-né jè na̱chrjein k'e̱ nga
koi̱ìndaàjiìn Nainá; jñà tsját'in 'én jñà xi̱ta̱ xi tjín na̱chrjein
i̱'ndei̱, koií kjoa̱-la̱ nga kisìkájno jé-la̱ nga mì ti̱ jé tsohótsji-ne
k'e̱ nga kiìchja̱ya 'én-la̱ Nainá Jonás; ta̱nga na̱chrjein i̱'ndei̱,
'a̱n xi tìchjàko̱-nò, ìsa̱á 'ñó jeya tìjna̱a mì k'oa̱á-ne koni Jonás.

Ni'ín xi síhiseèn-la̱ xi̱ta̱

(Mateo 5:15; 6:22-23)

33 'Ni̱jngoò xi̱ta̱ xi síkíjna'ma k'e̱ nga jngoò ni'ín bít'a'í. Mìtsà
kaxa̱ síkíjnangui; síkíjna'nga-né, candelero síkíjnaya mé-ne
nga ko̱hiseèn yije-la̱ xi̱ta̱ xi fahas'en ni'ya. 34 Jñà xkoaán, jè
ma ni'ín xi síhiseèn-la̱ yijo-ná; k'e̱ nga ndaà tsejèn-ná, iseèn
choòn yije-la̱ yijo-ná; ta̱nga tsà mìkìì ndaà tsejèn-la̱ xkoiìn, jñò
choòn-la̱ yijo-lè. 35 Ndaà chítsejìn, ¿a ndaà tíjna ini̱ma̱-lè? ¿A
iseèn choòn-la̱? ¿A xi jñò choòn-la̱? 36 Tsà iseèn choòn kóho̱kji
yijo-lè, tsà mì ñánda tjít'aà xi jñò choòn, ndaà ko̱tsejìn k'oa̱á
ngaya-la̱ koni tsà jngoò ni'ín xi 'ñó títì tísíhiseèn-lè.

K'e̱ nga jè Jesús kisìkaká-la̱ xi̱ta̱ fariseo ko̱ xi̱ta̱ chji̱ne̱ xo̱jo̱n ts'e̱ kjo̱tíxoma-la̱ Nainá

(Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40; Lucas 20:45-47)

37 K'e̱ nga jye kiìchja̱ Jesús, jngoò xi̱ta̱ fariseo kiìchja̱-la̱ nga
mejèn-la̱ ko̱kje̱n-ko̱ ya̱ ni'ya-la̱. K'e̱ nga jahas'en ni'ya Jesús,

tsibìjnat'aà ímixa. 38 Jè xita fariseo, tà k'oaá komà-la nga
kijtseè nga jè Jesús, mìkiì kisìhitasòn kjotíxoma xi xkón tjín,
mìkiì tsaníjno tsja nga tsakjèn. 39 Kiìchja Na'èn-ná Jesucristo,
kitsò-la:

—Jñò, xi xita fariseo 'mì-nò, onìjnoò chitsín-nò ko chroba-nò
ya isò'nga-la, tanga ijiìn inima-nò, 'ñó fahajiìn-nò nga
chjaà'an-là tsojmì-la xita xi kj'eií tikoaá binchaàtsjioò kjoa xi
ch'o tjín. 40 Jñò xi xita tòndo 'mì-nò. ¿A mì tíjiìn-nò: Nainá, k'e
nga tsibíndaà isò'nga yijo-la xita, tikoaá tijè-ne xi tsibíndaà
inima-la? 41 Tjiì-là xita ima kjondaà xi tíjiìn inima-nò mé-ne
nga tsjeè kitsajnaà nguixkon Nainá.

42 '¡Ima xó-nò xi xita fariseo 'mì-nò! Nga ma-nò bíchjí-là
Nainá xi teya oko-la ts'e xka menta ko xka ruda ngats'iì xka
xi ma chine, tanga mìkiì kjoa kixi nìkoo xita; mìkiì tjòcha
'yaà Nainá. Koií kjoa xi 'ñó mochjeén nga kitasòn; tikoaá
mochjeén-né nga kitasòn jñà kjoa xi i'nga.

43 '¡Ima xó-nò xi xita fariseo 'mì-nò! Nga mejèn-nò nga jñò
kitsanè íxile xi jncha ítjòn ya ni'ya ingo sinagoga, tikoaá
mejèn-nò nga skoexkón-nò xita xi kj'eií, ndaà siìxat'aà-nò ya
nditsin.

44 '¡Ima xó-nò jñò xita xi okoòya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì
Moisés ko xi xita fariseo 'mì-nò xi jò ma isén-nò! K'oas'ín
titsjoò koni kjoàn ngajo-la mik'en nga mìkiì tsejèn; k'e nga
binchimasòn xita, mìkiì beè mé xi jnchaya.

45 K'eé kitsò jngoò jñà xita chjine xojon:

—Maestro, k'e nga k'oas'ín nokjoì, tikoaá 'on
nokjoàko-najen.

46 Jesús kitsò:

—Tikoaá, ¡ima xó-nò jñò xi xita chjine xojon 'mì-nò! Nga
bìnè-là kjotíxoma-nò xita xi kj'eií xi 'ñó 'in tjín nga mìkiì
chíkjoa-la nga síkitasòn, tanga jñò, ni itsé nìchját'aà-là.

47 '¡Ima xó-nò xi bìndaà chrjó-la mik'en ts'e jñà xita xi kiìchja
ngajo-la Nainá! Jñà xita jchínga-nò kisìk'en. 48 K'oaá s'ín bitjo
kixi kjoa nga tíjngoò-takòn nga xita jchínga tsajòn kisìk'en
xita koi, koa jñò, bìndaà chrjó-la mik'en.

49 'Xi kjohítsjeèn ts'e Nainá kitsò-né xi it'aà ts'e xita
jchínga-nò ko tsajòn: "Siìkasén xita xi kichja ngajo-na ko xita
xi 'an kotiìxáya-la; tanga tjín xi sik'en koa tjín xi kondra kjoi
tjingui-la." 50 Nainá kindaá siìjé-la jñà xita xi tjín i'ndei, jní xi

kixíxteèn ngats'iì xi̱ta̱ xi k'en xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá skanda k'e̱ nga ti̱sa̱ kisindaà i̱sò'nde; 51 mats'ia̱ko̱-ne Abel xi̱ta̱ xi k'en ítjòn skanda jè Zacarías xi jyehet'aà-ne nga k'en; jè xi̱ta̱ xi k'en ya̱ i̱'nde jngoò osen-la̱ ñánda tíjna Ni'ya Tsjeè-la̱ Nainá ko̱ ñánda binchásòn kjo̱tjò xi tsjá-la̱ Nainá jñà xi̱ta̱. K'oa̱á xán-nò, jè Nainá si̱ìjé-la̱ kinda̱ jñà xi̱ta̱ xi tjín i̱'ndei̱.

52 '¡Ima̱ xó-nò jñò xi̱ta̱ xi okoòya kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskìì Moisés! Binchachjoà-là xi̱ta̱ xi kj'ei̱í nga mìkìì kjoa̱has'en-jiìn-la̱ kjoa̱ chji̱ne̱-la̱ Nainá; jñò, mìkìì bitjaàs'en-jñoò ko̱ mìkìì bii'nde-là xi kj'ei̱í xi̱ta̱ nga fahas'en-jiìn kjoa̱ chji̱ne̱-la̱ Nainá.

53 K'e̱ nga jye o̱kitsò Jesús jñà 'én koi, jñà xi̱ta̱ xi okóya kjo̱tíxoma-la̱ Nainá ko̱ xi̱ta̱ fariseo 'ñó tsibít'aà-la̱ nga kjìn sko̱ya kjoa̱ kiskònangui-la̱, 54 ti̱koa̱ kisìkinda̱ nga skoe̱ mé 'én xi ki̱chja̱-ìsa mé-ne nga ko̱ma ko̱hòngui-ne i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱xá.

Kjoa̱ ts'e̱ xi̱ta̱ xi jò i̱sén tjín-la̱

12 1 K'e̱ nga jye 'ñó kjìn jmiì kòkjìn xi̱ta̱, chi̱ba̱-la̱ otíjno, otít'aà xíkjín, tsibíts'ia̱ Jesús nga kiìchja̱ ítjòn-la̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱; kitsò-la̱:

—Ti̱kinda̱a yijo-nò i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ fariseo xi jò i̱sén tjín-la̱; kì k'oa̱á s'ín ko̱mat'ioòn koni ma na̱'yo̱ san nga sísan xíkjín k'e̱ nga ótijiìn-la̱. 2 Nì mé tjín xi tíjtsa'ma xi mìkìì ko̱tsejèn; ngats'iì xi tjí'ma, jcha̱á-la̱. 3 Ngats'iì kjoa̱ xi ki̱nókjoa̱'maà k'e̱ nga ni̱tje̱n, kji̱'nchré yije xi̱ta̱ k'e̱ nga na̱chrjein; jè kjoa̱ xi ya̱ ki̱nókjoa̱'maà i̱ya ni'ya-nò, ján i̱sò'nga ni'ya, 'ñó ki̱ná'ya-la̱.

Yá-né xi ki̱skón-lá

(Mateo 10:26-31)

4 'Jñò xi amigo ts'a̱n xan-nò, kì tsakjoòn-là jñà xi ma-la̱ sík'en yijo-ná; k'e̱ nga jye ma, ni̱ ti̱ mé xi síko̱-ìsa-ná. 5 'A̱n, k'oa̱ xán-nò yá xi ki̱skón-là; jè xi ti̱skón-là, jè xi ma-la̱ sík'en-ná, i̱kjoàn tjí'nde-la̱ nga síkatje̱n-jiìn-ná ñánda títì ni'ín xi ts'e̱ kjo̱'in. K'oa̱á xan-nò, jè xi ti̱skón-là.

6 'K'e̱ nga 'òn ndí ni̱se, sa̱á jò to̱n satíjna-ne. Ta̱nga Nainá, tjín-la̱ kinda̱. Nijngoò ni̱se síjchàajiìn. 7 Xi i̱t'aà tsajòn, ìsa̱á 'ñó tse chjí-nò mì k'oa̱á-ne koni na̱s'ín 'ñó kjìn ma ni̱se. Skanda tsja̱skoò tíxke̱ya yije-la̱ Nainá. Kì tsakjoòn-jèn, nga Nainá 'ñó ndaà s'ín-nò kinda̱.

Jñà xi beèxkón Jesús nga nguixkọn xịtạ

(Mateo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8 'Ngats'iì xịtạ xi tsjá 'én nga nguixkọn xịtạ nga 'ạn fìt'aà-na, tịkoạá 'ạn xi Ki'ndí-lạ Xịtạ xan-lạ yijo-nạ, tsjaà-lạ 'én jñà àkjạlẹ-lạ Nainá nga xịtạ ts'ạn xan-lạ. 9 Tạnga jè xi kjójna'mat'in-na nga nguixkọn xịtạ, tịkoạá sị'mat'in-né nga nguixkọn àkjạlẹ-lạ Nainá.

10 'Ngats'iì xịtạ xi ch'o tsò 'én xi kịchjạjno-na 'ạn xi Ki'ndí-lạ Xịtạ xan-lạ yijo-nạ, jchạt'aà-lạ jé-lạ; tạnga jñà xi kịchjạjno-lạ Inịmạ Tsjeè-lạ Nainá mìkiì jchạt'aà-lạ jé-lạ.

11 'Jñò, k'ẹ nga kjịkọ-nò xịtạ yạ ni'ya ịngọ sinagoga, yạ nguixkọn xịtạ ítjòn kọ ts'ẹ xịtạxá, kì makájno-nò kó s'ín kixón nga kọsịkọ yijo-nò mé 'én xi kịnókjoạa. 12 K'ẹ nga kịjchò hora nga kịnókjoạa, jè Inịmạ Tsjeè-lạ Nainá, kẹènọjmíya-nò kó s'ín kixón.

Xi ts'ẹ kjoạ nchịná

13 Jngoò xịtạ xi yạ tíjnajiìn-lạ xịtạ kjìn, kitsò-lạ Jesús:

—Maestro, kọt'ìn-lạ jè 'ndsè kàtasíjòya tsojmì-lạ xịtạ jchínga-nạjẹn; xi 'ạn okọ-na, kàtatsjá-na.

14 Tạnga jè Jesús kitsò-lạ:

—Jị amigo, mìtsà xịtạxá tjín-na nga 'ạn sìjòya-nò tsojmì xi tsạjòn.

15 Jesús tịkoạá kitsò-ìsa-lạ:

—Chítsejèn, tịkoạ t'ẹen kindạ yijo-nò; kì 'ñó kjìn tsojmì binchaàtsjioò ị ịsò'nde; nga jngoò xịtạ, nạs'ín 'ñó kjìn tsojmì tjín-lạ, mìkiì sịìkíjnakon tsojmì-lạ.

16 Tịkoạá tsibénọjmí jngoò-lạ kjoạ xi mangásòn; kitsò-lạ:

—Jngoò k'a jngoò xịtạ xi 'ñó nchịná, 'ñó kjìn tsojmì kòjchásòn nangui-lạ. 17 Xịtạ jè, kisìkítsjeèn; kitsò: "¿Mé xi s'iaàn? Tsjìn-na ñánda kịnchaàxkoá tsojmì-na." 18 K'ẹé kitsò: "Jyeé be mé xi s'iaàn. Siìkixòña ni'nga-nạ, ịkjoàn kìndaà-ìsa xi ìsạ iì kjoàn; yạá kịnchaàxkoá yije kóhọtjín tsojmì xi kòjchá-na kọ xi tjín-na. 19 Ịkjoàn xán-lạ yijo-nạ: Kjìn tsojmì 'nchaxkó-na. Kjìn nó kọma-lạ; siìkjáya, kókjẹen, skiạa, siìtsjakoạa ịsò'nde." 20 Tạnga jè Nainá kitsò-lạ: "Jị xi xịtạ tòndọ 'mì-lè, nịtjẹn jè, kiyá-né. Tsojmì xi 'nchaxkó-lè, ¿yá ts'ẹ kọma?" 21 K'oạá s'ín mat'in jñà xịtạ xi tà tsojmì

ts'e̲ yijo-la̲ bincháxkó koa̲ mìtsà xi̲ta̲ nchi̲ná nga nguixko̲n Nainá.

Kós'ín síkinda̲ Nainá jñà xi i̲xti-la̲ ma

(Mateo 6:25-34)

22 Nga komà i̲skan Jesús kitsò-la̲ xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲:

—Koií k'oa̲ xan-nò: kì makájno-nò mé tsojmì xi chji̲ne̲e nga si̲jchá yijo-nò ko̲ mé nikje xi chi̲kjá. 23 Ìsa̲á 'ñó tse chjí-la̲ nga titsa̲jnakoaán i̲ isò'nde koni jñà tsojmì xi ma chine. Ti̲koa̲á yijo-ná, ìsa̲á 'ñó tse chjí-la̲ koni jñà nikje xi chíkjá. 24 Chítsejèn-là jñà nchra̲á; mì jno̲ó 'beé, mì ni̲ji̲n bincháxkó, tsjìn-la̲ kaxa̲ no̲jmé, ti̲koa̲ tsjìn-la̲ ni'nga; ta̲nga jè Nainá tsjá-la̲ tsojmì xi kine. ¡Jñò, ìsa̲á 'ñó chjí-nò mì k'oa̲á-ne koni jñà cho̲ xi tjímajiìn i̲sén! 25 Jñò, na̲s'ín ta̲kó 'ñó si̲kájnoò, ni̲ i̲tsé ko̲ma si̲katonè-là na̲chrjein-nò koni s'ín tjíndaà-la̲ Nainá. 26 Tsà mìkiì ma-nò nìkitasòn kjoa̲ xi chiba tjín, mé-ne nga jè nìkájno-nò kjoa̲ xi ìsa̲ chjá tjín.

27 'Chítsejèn-là naxó lirio, kó s'ín majchá; mìkiì síxá, mìkiì ma-la̲ faña nikje; ta̲nga 'a̲n, k'oa̲á xan-nò, ndaà tsà jè Salomón xi xi̲ta̲xá ítjòn tsibìjna nga 'ñó xi̲ta̲ jeya, mì k'oa̲á kjoàn nikje tsohòkjá koni kjoàn jñà naxó. 28 Nainá, k'oa̲á s'ín ndaà kjoàn s'ín xka̲ ijñá, xi jngoò na̲chrjein títsa̲jnakon ko̲ xi ma nchijòn kotsjòojiìn ni'ín. Jñò xi xi̲ta̲ 'mì-nò xi mìkiì ndaà mokjeiín-nò, ¿a mìtsà ìsa̲ ni̲to̲n tsjá-nò Nainá nikje xi mochjeén-nò nga chi̲kjá? 29 Jñò, kì nìkájno-jèn; kì bixón-jèn: "¿Mé xi chji̲ne̲é; mé xi s'ioa̲á?" 30 Ngats'iì xi̲ta̲ i̲sò'nde, k'oa̲á tjín tsojmì xi ótsji, ta̲nga jñò, tíjnaá-nò Na̲'èn xi Nainá; jyeé tíjiìn-la̲ nga ko̲tjín tsojmì xi mochjeén-nò. 31 Jñò, ti̲nchátsjioò kjoa̲ ts'e̲ Nainá koni s'ín otíxoma; ngats'iì tsojmì xi mochjeén-nò ti̲koa̲á tjoésòn-nò.

Tsojmì xi 'ñó tse chjí-la̲ ngajmiì

(Mateo 6:19-21)

32 'Jñò, xi ndí orrè-na xan-nò, kì tsakjoòn-jèn; k'oa̲á s'ín kiskoòsòn-la̲ Nainá nga jñò ko̲ti̲xomakjoò ya̲ ñánda tíhotíxoma Nainá. 33 Tati̲jnaà tsojmì xi tjín-nò; tjiì kjo̲tjò-là jñà xi̲ta̲ xi mochjeén-la̲; k'e̲ nga tsà k'oa̲s'ín s'e̲en, k'oa̲á ngaya-la̲ koni tsà nchisakó ngajo-nò chijtsa to̲n ján ngajmiì xi mìkiì majchínga; sa̲kò-nò tsojmì xi 'ñó tse chjí-la̲ ján ngajmiì ya̲ ñánda mìkiì kjoe̲het'aà, mìkiì bijchó chijé, ti̲koa̲ mìkiì

síkje chọ kixo. 34 Yạ ñánda kịnchajtión tsojmì-nò, tịkoạá yạá
sịìkítsjeèn inịmạ-nò.

Chị'nda xi ndaà títsạjnandaà

35 'Ndaà titsạjnandaà nga sịkitasòn-là Nạ'èn-ná koni jngoò
xịtạ xi ndaà tíkjá xinchọ-lạ kọ ndaà títì ni'ín-lạ. 36 K'oạá s'ín
ndaà titsạjnakoòn koni jñà xịtạ chị'nda xi nchikoña-lạ nei-lạ
xi s'eí kòfì ñánda kòbixan xịtạ, mé-ne k'ẹ nga kjoịí-ne, nei-lạ
ni'ya kịchjạ, sịìkjane xotjoạ ni'ya, ịkjoàn skíx'ạ-lạ. 37 Mé tà
ndaà-lạ jñà xịtạ chị'nda xi títsạjnakon k'ẹ nga kjoịí-ne nei-lạ.
Xi ọkixị, k'oạá xán-nò, jè sobà nei-lạ skoé nikje ot'aà-lạ nga
kọòt'aà koạ sịìkítsạjnat'aà ímịxạ-lạ, ịkjoàn sịìkjèn. 38 Mé tà
ndaà-lạ jñà chị'nda xi kọs'ín títsạjnakon nạs'ín jye ijchò osen
nịtjẹn, nạs'ín jye nchrohós'e ịsén nga kjoịí-ne nei-lạ. 39 Tíjiìn-nò
tsà jngoò nei-lạ ni'ya sịjiìn-lạ mé hora kjoịí xịtạ chijé nga
sịìchijé-lạ, kíjnakon-né nga mìkiì tsjá'nde nga kọchijé-lạ. 40 Jñò,
k'oạá tịs'ín titsạjnandaà; 'ạn xi Ki'ndí-lạ Xịtạ xan-lạ yijo-nạ,
kjoịi ìjngoò k'a k'ẹ nga mìkiì titsạchiñà kjoạa.

Chị'nda xi mì ndaà s'ín

(Mateo 24:45-51)

41 Pedro kiskònangui, kitsò:

—Nạ'èn, jè kjoạ mangásòn xi tinokjoì, ¿a tà jịín xi
ọtì'mì-nájẹn, a xi kóhọtjín xịtạ?

42 Kitsò Nạ'èn-ná Jesús:

—K'oạá xán-nò yá-né xi chị'nda kixị xi tjín-lạ kjoạchjịnẹ nga
jè nei-lạ sịìkíjna'nda jñà chị'nda-lạ xi i'nga xi yạ síxá ni'ya-lạ
mé-ne nga k'ẹ kịjchò chịbạ-lạ, sịìkjèn chị'nda xíkjín. 43 Mé tà
ndaà-lạ jè chị'nda xi k'oạs'ín ndaà tísíkitasòn k'ẹ nga kjoịí-ne
nei-lạ. 44 Ọkixịí xi xan-nò, nei-lạ chị'nda jè, jè sịìkíjna'nda
yije tsojmì xi tjín-lạ. 45 Tạnga tsà jè chị'nda jè kịtsọ nga kọòkọ
inịmạ-lạ: "Nei-nạ, kjìn nạchrjein kọchrjein-lạ nga kjoịí-ne."
Ịkjoàn koịìts'iạ nga skạàn-kọ chị'nda x'ịn xíkjín, tịkoạ k'oẹè-lạ
jñà chị'nda íchjín; kọkjẹn, koạ skoí, koạ kọch'ị. 46 Chị'nda jè,
kjoịí-ne nei-lạ jè nạchrjein kọ jè hora k'ẹ nga mìkiì tíkoña-lạ.
'Ñó tse kjọ'in tsjá-lạ; yạá sịìkíjnajiìn-lạ ñánda títsạjna xịtạ xi
mìkiì mokjeiín-lạ.

47 'Jè chị'nda xi jye ndaà tíjiìn-lạ mé xi mejèn-lạ nei-lạ, tạnga
mìkiì bìjnandaà, tịkoạ mìkiì síkitasòn koni s'ín síjé nei-lạ, koií

jé xi kǫma-lą nga 'ñó kǫjà-lą nei-lą. 48 Tą̱nga tsà jè chį̱'nda,
tsà mìkiì tíjiìn-lą nga kjǫ'in tjín-lą kjoą xi ch'o tjín, ìsą́á chiba
kjǫ'in s'ę̱-lą. Jè xi tse kitjoé-lą, ìsą́á tse sįjé-lą; tį̱koą jè xi tse
kjòngą̱tsja, tį̱koą́á ìsą́á tse sįjé-lą.

Mé xi kǫma yą̱ ni'ya-lą xį̱tą̱ xi jè ngą̱tjì-lą kjoą̱ ts'ę̱ Jesús
(Mateo 10:34-36)

49 'Koni jngoò ni'ín xi oká tjé kǫ síkijne-ngui xi tsjeè, koií
xá j'į̱-na į̱ į̱t'aà nangui nga kjoą̱axìn-lą jé-lą xį̱tą̱ mé-ne nga
kǫtsjeè-ne. Tsí mejèn-na tsà jye tíbitasòn. 50 K'oą́á s'ín tjínè-na
nga tse kjǫ'in kǫtojñaà; ¡tsí ndaà makájno-na skanda k'ę̱ nga
kį̱tasòn! 51 ¿A k'oą́á s'ín nìkítsjeèn nga jè kjoą̱ xi j'iìkoą̱a nga
'nchán kítsą̱jna xį̱tą̱? Majìn, xán-nò, kjoą̱asiì kítsą̱jnajiìn jè
ngą̱tjì-lą kjoą̱ ts'ą̱n. 52 Mats'ią̱-ne skanda į̱'ndei kóni nga fì-ìsa
nąchrjein, k'oą́á ngaya-lą tsà 'òn ma xį̱tą̱ xi títsą̱jna nga jngoò
ni'ya, jòya kǫma; xi jàn ma-ne skąàn-kjoòkǫ xi jò ma-ne, jñà
xi jò ma-ne skąàn-kǫ xi jàn ma-ne. 53 Jò skǫya s'ę̱. Nąą̱'èn-lą,
kondrą̱-lą́á kǫma jè ki'ndí-lą; koą jè ki'ndí-lą, kondrą̱-lą́á kǫma
nąą̱'èn-lą; neą̱-lą, kondrą̱-lą́á kǫma tsòti-lą; jè tsòti-lą kondrą̱-lą́á
kǫma neą̱-lą; nąchíya-lą, kondrą̱-lą́á kǫma jè kja'nda-lą; jè
kja'nda-lą kondrą̱-lą́á kǫma nąchíya-lą.

Seña ts'ę̱ nąchrjein
(Mateo 16:1-4; Marcos 8:11-13)

54 Jesús tį̱koą kitsò-lą jñà xį̱tą̱ xi kjìn ma-ne:
—K'ę̱ nga 'yaà nga nchrobá ifi, bixón-nò: "Jtsí k'oą̱." K'oą́á
s'ín bitasòn. 55 K'ę̱ nga 'ba tjǫ tsjè, bixón-nò: "Ndobá kǫtsjè."
K'oą́á s'ín bitasòn, matsjè-né. 56 ¡Jñò, xį̱tą̱ xi jò ma į̱sén-nò!
Maá-nò chìtsejèn-là kó choòn į̱t'aà ngajmiì kǫ į̱t'aà nangui,
koą̱, ¿mé-ne nga mìkiì ma-nò 'nè kindą̱ mé kjoą̱ xi tíma jñà
nąchrjein xi titsą̱jnaà?

Mé xi kǫmat'iaán tsà mìkiì nį̱tǫn kíndaàjiìn-koą́á kondrą̱-ná
(Mateo 5:25-26)

57 '¿Mé-ne nga mì tà jñò bìndaàjiìn-là xinguiǫo nga kàtakixį̱ya
kjoą̱ xi tjín-nò? 58 K'ę̱ nga onguió ján nguixkǫn xį̱tą̱xá kǫ
kondrą̱-lè, tį̱nchátsji'nde-lą yą̱ į̱ya ndį̱yá mé-ne nga kǫma
jchį̱bàndaà-nò nga mì yą̱ kjį̱kǫ-lè į̱t'aà ts'ę̱ xį̱tą̱xá koą̱ jè xį̱tą̱xá
mì yą̱ sį̱ìngą̱tsja-lè į̱t'aà ts'ę̱ policía koą̱ jè policía nga mì ndą̱yá

skinìs'en-lè. 59 K'oaá xan-lè, mìkiì koma kitjoo-ne ndayá skanda k'e nga kíchjítjì yijo-lè nga yije xi siìjé-lè xitaxá.

Mé xi koma tsà mìkiì siìkájno jé-la jñà xita

13 1 Tijñà-ne nachrjein koi, ijchò xita xi tsibénojmí-la Jesús nga jè Pilato tsatíxá-la xita nga taña kisìk'en-kjoò cho ko xita Galilea k'e nga nchitsjá-la kjotjò Nainá. Kisìkátjijiìn jní-la cho ko ts'e xita.

2 Kiìchja Jesús, kitsò:

—Jñò, ¿a k'oaá s'ín nìkítsjeèn nga ìsaá tse jé tjín-la jñà xita Galilea nga k'oas'ín komàt'in? 3 Majìn, xán-nò; tsà mìkiì sikájnoò jé-nò nga mì ti jé kinchátsji-nò, jñò, kiyá yije-nò. 4 K'e nga k'en jñà xita xi chrj'oòn jàn ma-ne xi kiskaànè chrjó ts'e torre Siloé, ¿a k'oaá s'ín nìkítsjeèn nga ìsaá tse jé tjín-la xita koi nga kos'ín komàt'in, mì k'oa-ne koni ngats'ìì xita xi tjín ján Jerusalén? 5 Majìn, xán-nò; tsà mìkiì sikájnoò jé-nò nga mì ti jé kinchátsji-nò, jñò, tikoaá kiyá yije-nò.

Kjoa xi mangásòn-kjoò yá iko xi mìkiì ojà-la toò

6 Jesús tikoaá tsibénojmí jngoò-la kjoa xi mangásòn. Kitsò-la:

—Jngoò xita xi kijna jngoò-la i'nde ñánda tjín-la toò uva, yaá títjejiìn jngoò-la yá toò iko. Xita jè, j'ìì katsejèn-la tsà yijà-la toò, tanga nimé kisakò-la. 7 K'eé kitsò-la jè xita xi tíjna'nda: "Kó jàn nó nga f'ìì katsejèn-la yá jè, tsà yijà-la toò. Tanga nimé tjín-la. Tichásoìn. Nanguií tísíkits'ón." 8 Jè xita xi tíjna'nda kitsò: "Na'èn, tikíjna-là nguì jngoò nó-ìsa. Sikòn-la, siìxan-ngui-la ni'nde nga jngoò itjandiì; ikjoàn kinguì-la tjé'nde. 9 Tsà koií nachrjein-la, kojà-la toò nó xi nchrobá; tsà majìn, komaá iskan kichásoìn."

K'e nga jè Jesús jngoò chjoón kisìndaà-ne nachrjein nìkjáya

10 Jesús, k'e nga tíhokóya jngoò ni'ya ingo sinagoga ts'e xita judío, jè nachrjein nìkjáya, 11 ya tíjna jngoò chjoón xi jye kò chrj'oòn jàn nó tíjna nga xk'én. Jngoò inima ch'o-la neií tísítsit'in koa mì xó kiì ma osìjna kixi. 12 Jesús, k'e nga kijtseè, kiìchja-la, kitsò-la:

—Chjoón, jyeé ndaà-ne ch'in xi tjín-lè.

13 Ikjoàn tsohósòn-la tsja; jè chjoón, nitoón kjòkixi ìjngoò k'a-ne, ikjoàn kitsjaà-la kjondaà Nainá. 14 Tanga jè xita sko-la

ts'e̱ ni'ya i̱ngo̱ sinagoga kòjtií-la̱ nga jè Jesús kisìndaà-ne chjo̱ón jè, koií kjoa̱-la̱ nga na̱chrjein nìkjáya; kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱ xi títsa̱jna:

—Joòn na̱chrjein tjín nga ma maxá; jñà na̱chrjein koi ko̱maá kji̱nchrobà nga ko̱ndaà-nò, ta̱nga mìkiì tjí'nde jè na̱chrjein nìkjáya.

15 K'e̱é kiìchja̱ Na̱'èn-ná Jesús, kitsò:

—Jñò, xi jò ma i̱sén-nò. Jè na̱chrjein nìkjáya, ¿a mì chíjnda̱'ñó-jèn nchra̱ja̱-nò ko̱ búrró-nò nga nachrjenguioò ni'nga nga onguí nìk'ioò nandá? 16 Ko̱ jè chjo̱ón jè, xi tsòti-la̱ Abraham, jyeé kò chrj'oòn jàn nó tjín-la̱ nga tjít'aà'ñó-la̱ xi̱ta̱ nei̱í. ¿A mì ko̱ma tjájnda̱'ñó na̱s'ín jè na̱chrjein nìkjáya?

17 K'e̱ nga jye o̱kitsò Jesús, tà kjòsobà-la̱ ngats'ìì xi̱ta̱ kondra̱-la̱ ta̱nga jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá kjòtsja-la̱ koni s'ín tjín kjo̱xkón xi 'ñó jeya tís'ín Jesús.

Kjoa̱ xi mangásòn-kjoò xojmá mostaza

(Mateo 13:31-32; Marcos 4:30-32)

18 Jesús kitsò:

—¿Mé xi k'oa̱s'ín mangásòn-kjoò koni s'ín otíxoma Nainá? ¿Mé xi siìngásòn-kjoaà? 19 Jè mangásòn-ko̱ koni kji xojmá mostaza; k'e̱ jngoò xi̱ta̱ bítje̱jiìn nangui-la̱, i̱kjoàn bisò, ma'nga; jñà ni̱se xi tjíma i'ngaá, bíndaà'a tjé-la̱ jñà chrja-la̱ yá.

Kjoa̱ xi mangásòn-kjoò na̱'yo̱ san

(Mateo 13:33)

20 Ìjngoò k'a kiìchja̱ Jesús, kitsò:

—¿Mé xi si̱ngásòn-kjoaá koni s'ín otíxoma Nainá? 21 K'oa̱á ngaya-la̱ koni jè na̱'yo̱ san, k'e̱ nga jngoò chjo̱ón síkájiìn jàn chi̱ba̱ skoa̱n i̱nchra̱jín, masan yije-né kóho̱kji na̱'yo̱.

Xotjoa̱ xi 'nchrèya kji

(Mateo 7:13-14, 21-23)

22 Jesús, nga tífì ján ndi̱yá Jerusalén, kjìn na̱xa̱ndá jahato nga tsakóya, na̱xa̱ndá xi jtobá kjoàn ko̱ xi iì kjoàn. 23 Jngoò xi̱ta̱ xi kiskònangui-la̱, kitsò-la̱:

—Na̱'èn, ¿a chibaá ma xi̱ta̱ xi ko̱chrjekàjiìn kjo̱'in Nainá?

Jè, k'e̱é kitsò:

24 —T'ëen-là kjo'ñó yijo-nò nga kitjás'ëen jè xotjoa xi
'nchrèya kji. K'oaá xán-nò: kjìn xita komejèn-la kjoahas'en
tanga mìkiì koma kjoahas'en. 25 K'ë nga jè nei-la ni'ya kosítjen
nga kiìchjoàjto xotjoa ni'ya, jñò, tsà ndítsiaán titsajnaà, k'ëé
kíts'iaa nga kinókjoaa, kixón: "Na'èn, chíx'a-nájen xotjoa
ni'ya." Jè nei-la ni'ya kitso-nò: "Mìkiì bexkon-nò ñánda-ne
tsajòn." 26 K'ëé kíts'iaa nga kixón: "Tañaá chichiko-lèjen,
tikoaá tañaá ki'yòko-lèjen, tikoaá yaá ndítsin-najen tsakoòyi."
27 Tanga jè, tà kitsoó-nò: "K'oaá xan-nò, mìkiì bexkon-nò
ñánda-ne tsajòn. ¡Tinchat'aàxìn-ná ngats'ioò xi ch'o 'nè!" 28 Yaá
jchìhindáyaà, tikoa sijts'ioòn ni'ñoò k'ë nga jchaxkoòn jè
Abraham, Isaac, Jacob, ngats'iì xita xi kiìchja ngajo-la Nainá
nga ya títsajna ñánda tíhotíxoma Nainá, koa jñò, xìn i'nde
siìkasén-nò Nainá. 29 Kjoií-ne xita xi kjinchrobà-ne nga ñijòn
chrjangui-la isò'nde xi kítsajnat'aà ímixa nga kokjen ñánda
tíhotíxoma Nainá. 30 I'ndei, tjín xita xi títsajna-tjingui, nga
koma iskan jñà kítsajna ítjòn; tikoaá tjín xita xi títsajna ítjòn
i'ndei, k'ë nga koma iskan, jñà kjoehet'aà-ne.

K'ë nga jè Jesús kiskindàyakeè naxandá Jerusalén

(Mateo 23:37-39)

31 Tijè-ne nachrjein ijchò i'nga xita fariseo ñánda tíjna Jesús,
kitsò-la:

—Tisit'aà xìn, jè Herodes mejèn-la siìk'en-lè.

32 Kitsò Jesús:

—Tanguió, kot'ìn-là xita mañá jè: "I'ndei ko nchijòn-lè k'oaá
s'iaàn: kochrjekàjñaà inima ch'o-la neií xi tíjiìn inima-la xita,
tikoa siìndaà-na xita xi xk'én; skanda k'ë kijchò nachrjein
nga kjoehet'aà xá-na." 33 K'oaá s'ín koma i'ndei, nchijòn-le ko
jngui-le, kàtjì-ìsa ndiyá-na. Mìkiì ndaà tjín nga jngoò xita xi
chja ngajo-la Nainá, xìn-t'aà kiyá-la naxandá Jerusalén.

34 '¡Jñò xi xita naxandá Jerusalén tsajòn xi nìk'eèn xita
xi chja ngajo-la Nainá, ko bìnè ndajo jñà xita xi Nainá
síkasén-nò! ¡Kjìn k'a kjòmejèn-na nga tsibìxkóya ixti-nò koni
s'ín xa'nda nga bíngui jngaá-la jñà ixti-la; tanga jñò, mìkiì
kòkjeiín-nò! 35 Chítsejèn-là ni'ya-nò nga jye tsjeiìn-takòn Nainá;
k'oaá xán-nò nga mì ti kiì jchaxkoòn-ná skanda k'ë nga kijchò
nachrjein nga kixón: "¡Mé tà ndaà-la jè xi nchrobá ngajo-la
Nainá!"

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Kós'ín komà k'ẹ nga kisìndaà jngoò-ne xi̱ta̱ Jesús xi ch'in chjón-ndá tjín-la̱

14 1 Jngoò k'a jngoò na̱chrjein nìkjáya, Jesús kiì kjèn ni'ya-la̱ jngoò xi̱ta̱ sko̱-la̱ jñà xi̱ta̱ fariseo; jñà xi̱ta̱ koi, nchisíkinda̱ mé kjoa̱ xi s'i̱in Jesús. 2 Ti̱koa̱ ya̱á tíjna nguixko̱n Jesús jngoò xi̱ta̱ xi ch'in chjón-ndá tjín-la̱ (jñà xi̱ta̱ xi nandá sinchá i̱ndso̱'ba̱). 3 Jesús kiskònangui-la̱ jñà xi̱ta̱ chji̱ne̱ xo̱jo̱n ts'ẹ kjo̱tíxoma-la̱ Nainá ko̱ xi̱ta̱ fariseo, kitsò-la̱:

—¿A tjí'nde-né nga si̱xkiì-lá xi̱ta̱ jè na̱chrjein nìkjáya, a xi majìn-né?

4 Ta̱nga jñà xi̱ta̱ koi, mìkiì kiìchja̱, tà jyò tsibìtsa̱jna. Ta̱nga jè Jesús kiskoé xi̱ta̱ jè, kisìndaà-ne, i̱kjoàn kisìkasén-ne ni'ya-la̱. 5 K'ẹé kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱ koi:

—Jñò, tsà búrró-nò, ko̱ tsà nchra̱ja̱-nò ki̱xo̱ya jngoò nga̱jo̱, ¿a mìtsà ni̱to̱n ki̱nachrje-nò na̱s'ín na̱chrjein nìkjáya?

6 Jñà xi̱ta̱ fariseo, ni̱ ti̱ mé 'én kiìchja̱-ne.

Xi̱ta̱ xi faájiìn íxi̱le̱ xi jncha ítjòn

7 Jesús, k'ẹ nga kijtseè jñà xi̱ta̱ xi xó kinokjoà-la̱ nga nchifaájiìn íxi̱le̱ ts'ẹ xi̱ta̱ ítjòn ya̱ i̱t'aà ími̱xa̱, tsibéno̱jmí jngoò-la̱ kjoa̱ xi mangásòn, kitsò-la̱:

8 —Tsà xó ki̱nókjoa̱-lè ya̱ ni'ya ñánda tjín s'eí nga xi̱ta̱ bixan, mìkiì ya̱ bijnasoìn íxi̱le̱ ts'ẹ xi̱ta̱ ítjòn, tsà koi na̱chrjein-la̱ tjín ìjngoò-ìsa xi̱ta̱ xi 'ñó títjòn koni ngaji̱, xi ti̱koa̱ xó kànokjoà-la̱; 9 jè xi̱ta̱ xi xó kàchja̱-nò ki̱tso̱-lè: “Tjiì'nde-la̱ xi̱ta̱ jè nga kàtìjna.” Ngaji̱, ko̱sobà-lè nga kj'ei̱í íxi̱le̱ ki̱jnasoìn ñánda fehet'aà-ne. 10 K'ẹ nga xó ki̱nókjoa̱-lè, ya̱á ti̱jnasoìn íxi̱le̱ xi fehet'aà-ne mé-ne k'ẹ nga kjoi̱í jè xi̱ta̱ xi xó kàchja̱-lè, ki̱tso̱-lè: “Amigo, ti̱jnat'eiì ími̱xa̱ ñánda síjna íxi̱le̱ ítjòn.” Ngaji̱, skoe̱xkón-lè xi̱ta̱ xi ta̱ña titsa̱jnat'aà ími̱xa̱. 11 Jè xi̱ta̱ xi 'nga síkíjna yijo-la̱, ìsa̱á nangui kíjna; jè xi nangui síkíjna yijo-la̱, ìsa̱á 'nga kíjna.

12 Jesús, ti̱koa̱á kitsò-la̱ jè xi̱ta̱ xi xó kiìchja̱-la̱:

—K'ẹ nga xó ki̱nókjoa̱-la̱ xi̱ta̱ nga ki̱chikoi̱i nga nchisen, o na̱s'ín nguixòn, kì jñà nokjoà ítjòn-la̱ amigo-lè, 'ndsì, xi̱ta̱ xinguii̱, ni̱ jñà xi̱ta̱ i̱ndiì ni'ya-lè xi xi̱ta̱ nchi̱ná, mé-ne nga jñà xi̱ta̱ koi, tsà koi na̱chrjein-la̱ k'oa̱á ti̱s'ín ki̱chja̱ ngajo-lè nga ko̱jndà-ne. 13 Tà sa̱á k'ẹ nga s'eí s'i̱in, jñà ti̱nókjoa̱ ítjòn-la̱ xi̱ta̱

ima, xi tsjìn tsja, xi mìkiì ma fì, ko xi mìkiì tsejèn-la. 14 Ngaji,
k'e nga k'oas'ín s'iin, ndaà s'e-la inima-lè nga jñà xita koi mìkiì
koma siìjndà ngajo-lè; tanga ngaji, k'eé kochjí ngajo-lè k'e nga
kjoaáya-la jñà xi xita kixi.

Kjoa xi mangásòn ts'e xita xi kjèn s'eí
(Mateo 22:1-10)

15 K'e nga kiì'nchré jngoò xita xi ya taña títsajnat'aà ímixa,
kitsò-la Jesús:
—¡Mé tà ndaà-la jè xita xi kokjen ya ñánda tíhotíxoma Nainá!
16 K'eé kitsò Jesús:
—Jngoò xita, xi s'eí tsibíjna, kjìn xita kiìchja-la. 17 K'e nga
ijchò hora-la nga jye kokjen xita, kisìkasén chi'nda-la nga kiì
kíchja-la jñà xita xi xó kinokjoà-la, kitsò-la: "Nchrobá, jyeé
tjíndaà yije." 18 Ngats'iì xita kisìjé kjoa nìjchàat'aà. Kitsò jè
xi títjòn: "Mì-la kiì koma kjián; jngoò nangui jye kòhotse;
mochjeén-né nga kjián katsejèn-la; kìtsi'bà-lè, tije-la takoìn,
mìkiì kjián." 19 Jè xi ìjngoò kitsò: "'An, 'òn nga nchraja xi bínchi
jyeé kòhotse; mejèn-na kjián kat'aà tsà ndaà síxá; kìtsi'bà-lè,
tije-la takoìn, mìkiì kjián." 20 Xi ìjngoò, k'oaá ti kitsò: "'An, saá
jye kòbixan, koií kjoa-la nga mìkiì koma kjián." 21 K'e nga j'iì-ne
chi'nda jè, tsibénojmí yije-la nei-la ngats'iì kjoa koi. Jè nei-la
ni'ya, kòjti-la; k'eé kitsò-la chi'nda-la: "T'in nitoiin ján ndítsin,
kóhokji iya ndiyá-la naxandá; nchrohókoii yije xita ima, xi tsjìn
tsja, xi mìkiì ma fì, ko xi mìkiì tsejèn-la." 22 Chi'nda jè, nga
komà iskan kitsò: "Na'èn, jyeé kòbitasòn yije koni s'ín kò'mì-ná,
tanga tjín-ìsa i'nde." 23 K'eé kitsò jè nei-la chi'nda: "T'in kóhokji
ndiyá teè, ko ndiyá itsjí; nchrohókoii xita; ko'ñó t'en-la nga
kàtjahas'en mé-ne nga kàtatseè ni'ya-na. 24 K'oaá xán-nò;
nijngoò xita xi kichjà ítjòn-la kokjen-ko-na s'eí-na."

Mé kjo'in xi singui nga onguítjingui-lá Cristo
(Mateo 10:37-38)

25 'Ñó kjìn xita tjingui-la Jesús; kisìkáfayat'aà-la, kiìchja,
kitsò-la:
26 —Tsà yá xi mejèn-la nga 'an kjinchrobà-tjingui-na, tsà jè
yijo-la, tsà na'èn-la, tsà nea-la, tsà chjoón-la, ixti-la, 'ndse,
ndichja, tsà ìsa tjòkeè mì k'oaá-ne koni 'an, mìkiì koma nga
xita ts'an xán-la nga 'an kota'yàt'aà-na. 27 Jè xi mìkiì síkitasòn

koni jngoò xi̱ta̱ xi 'yajen krò-la̱, tsà mìkiì tíjnandaà nga si̱ìkjeiín kjo̱'in nga 'a̱n kji̱nchrobà-tji̱ngui-na, mìkiì ko̱ma nga xi̱ta̱ ts'a̱n xán-la̱ nga 'a̱n kota'yàt'aà-na. 28 Jñò, tsà mejèn-nò nga chrjó torre kíndaà jngoò, ¿a mìtsà ítjòn jchósòn-là kó tjín si̱ngui chjí-la̱, a tjín-nò to̱n xi si̱ndaà yije-ne? 29 Tsà koi na̱chrjein-la̱ tà jè tàts'en chrjó si̱jna. Tsà mìkiì ko̱ngásòn yije chrjó, ngats'ìì xi̱ta̱ xi skoe̱ ki̱jno̱keè-né. 30 Ki̱tso̱: "Jñà xi̱ta̱ koi tsibíts'ia̱ nga kiskímiìtje̱n chrjó ni'ya ta̱nga mìkiì kisìkjehet'aà." 31 Tsà jngoò xi̱ta̱xá ítjòn xi mejèn-la̱ koi̱ìts'ia̱ kjo̱jchán nga ska̱àn-kjoòko̱ xíkjín xi ngásòn xi̱ta̱xá ítjòn, ¿a mìtsà ítjòn skósòn-la̱ tsà te jmiì ma xi̱ta̱-la̱, a ki̱chìkjoa̱á-la̱ nga ska̱àn-ko̱ tsà kaàn jmiì ma xi̱ta̱ kondra̱-la̱? 32 Tsà beè-la̱ ikon nga mìkiì ki̱chìkjoa̱-la̱, ti̱k'e̱é-ne nga kjiìn tíjna xi̱ta̱xá ítjòn xi ìjngoò, si̱ìkasén xi̱ta̱ xi kjoi̱ si̱ìjé kjoa'nchán. 33 K'oa̱á ti̱s'ín tjín, ngats'ioò, ni̱ta̱ yá-nò xi mejèn-nò nga xi̱ta̱ ts'a̱n ko̱ma, ítjòn ti̱kítsjeèn, a si̱jngoò-takòn nga si̱chjaà yije tsojmì xi tjín-nò. Tsà majìn, mìkiì ko̱ma nga xi̱ta̱ ts'a̱n xán-nò.

Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Cristo, k'oa̱á s'ín ngaya-la̱ koni na̱xa̱

(Mateo 5:13; Marcos 9:50)

34 'Jè na̱xa̱, ndaà-né; ta̱nga tsà mì ti̱ kiì si̱ìjnchra-ne tsojmì, ¿kó ti̱s'ín ko̱chjeén-ne? 35 Mì ti̱ mé chjí-la̱; mì ti̱ kiì ko̱chjeén-la̱ nangui; mì ti̱ kiì ko̱chjeén-ne koni tjé'nde, tà xíxteèn-né. ¡Ndaà ti̱ná'yaà koni xan-nò!

Kjoa̱ xi mangásòn ts'e̱ paxtò xi kisakò-ne orrè-la̱

(Mateo 18:10-14)

15 1 Jñà xi̱ta̱-la̱ xi̱ta̱xá Roma xi síkíchjítjì tsojmì ko̱ jñà xi̱ta̱ xi ch'o tjín kjoa̱ xi s'ín, ijchò kinchat'aà chrañà-la̱ Jesús ñánda tíjna, nga mejèn-la̱ kji̱'nchré-la̱. 2 Jñà xi̱ta̱ fariseo ko̱ xi̱ta̱ xi okóya kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés kiìchja̱jno-la̱ Jesús, kitsò:

—Xi̱ta̱ jè, ndaà óko̱ jñà xi̱ta̱ xi ch'o s'ín, ti̱koa̱á ta̱ñaá kjèn-ko̱.

3 Jesús, k'e̱é tsibénojmí jngoò-la̱ kjoa̱ xi mangásòn, kitsò-la̱:

4 —Tsà jngoò xi̱ta̱ tsa̱jòn xi tjín-la̱ jngoò sìndo̱ orrè, tsà chija jngoò orrè-la̱, ¿a mìtsà si̱ìkítsa̱jna i̱jiìn ijñá jñà xi ñijòn kaàn ko̱ chrj'oòn ñijòn ma-ne? I̱kjoàn kjoi̱ kátsji jè xi kichijà skanda kó nga sa̱kò-la̱. 5 K'e̱ nga jye sa̱kò-la̱, tsjaá ko̱ma-la̱; koa'nga ko̱hòsòn chrja-la̱. 6 K'e̱ nga ki̱jchò-ne ni'ya-la̱, ki̱chja̱-la̱ amigo-la̱ ko̱ xi̱ta̱ i̱ndiì ni'ya-la̱, ki̱tso̱-la̱: "Ti̱tsjako̱-ná, jye

kàsakó-ne orrè-na̱ xi kichijà.” 7K'oa̱á xán-nò, k'oa̱á ti̱s'ín ìsa̱ ndaà s'e̱ kjo̱tsja ján ngajmìì i̱t'aà ts'e̱ jngoò xi̱ta̱ jé xi síkájno jé-la̱ nga mì ti̱ jé ótsji-ne, mì k'oa̱á-ne koni tsà ñijòn kaàn ko̱ chrj'oòn ñijòn ma-ne xi tjín-la̱ o̱kixi̱ xi mìkiì mochjeén-la̱ nga si̱ìkájno jé-la̱.

Kjoa̱ xi mangásòn ts'e̱ chjo̱ón xi kisakò-ne to̱n-la̱

8 ’Tsà jngoò chjo̱ón xi te ma-ne to̱n-la̱, tsà chi̱ja jngoò to̱n-la̱, ¿a mìtsà ko̱kà ni'ín, ti̱koa̱ ko̱tìcha i̱nga ni'ya-la̱; ndaà ndaà ko̱hótsji to̱n-la̱ skanda kó nga sa̱kò-la̱? 9K'e̱ nga jye sa̱kò-la̱, ki̱chja̱-la̱ amiga-la̱ ko̱ íchjín i̱ndiì ni'ya-la̱, ki̱tso̱-la̱: “Ti̱tsjako̱-ná, jye kàsakó-ne to̱n-na̱ xi kichijà.” 10K'oa̱á xán-nò, k'oa̱á ti̱s'ín tjín kjo̱tsja nga nguixko̱n àkja̱le̱-la̱ Nainá k'e̱ nga jngoò xi̱ta̱ jé síkájno jé-la̱ nga mì ti̱ jé ótsji-ne.

Kjoa̱ xi mangásòn ts'e̱ ti xi kichijà

11 Jesús tsibéno̱jmí ìjngoò kjoa̱ xi mangásòn; kitsò:

—Jngoò xi̱ta̱ xi jò ma i̱xti-la̱. 12Jè ti xi ma ki'ndí kitsò-la̱ na̱'èn-la̱: “Na̱'èn, tjìì-ná tsojmì xi 'a̱n ko̱ko̱-na.” Jè na̱'èn-la̱ kisìjòya yije-la̱ tsojmì xi tjín-la̱, i̱kjoàn kitsjaà-la̱. 13Xi jye tsato jò jàn na̱chrjein, ti jè, ni̱to̱ón tsatíjna yije tsojmì-la̱ xi kitjoé-la̱, kisìjngoò to̱n-la̱. I̱kjoàn kìì jngoò na̱xa̱ndá xi 'ñó kjiìn kijna. Ya̱á kisìkjeheya yije to̱n-la̱ nga ta̱xki̱ kisìko̱ yijo-la̱. 14K'e̱ nga jye kisìkjeheya yije to̱n-la̱, ya̱ i̱'nde ñánda tsibìjna, j'ìì jngoò kjinchrá 'ñó; mì ti̱ mé tjín-la̱ xi kine. 15K'e̱é kìì síjé-la̱ xá jngoò xi̱ta̱ xi ya̱ i̱'nde-la̱ na̱xa̱ndá jè. Xi̱ta̱ jè, kisìkasén ñánda tjín-la̱ rancho̱ nga kisìkinda̱ chi̱nga̱. 16Ti jè, mejèn xó

kine chrjoa najmá xi kjèn chinga tanga mì yá xi tsjá-la. 17K'e nga jye kjòndaàya-ne kjohítsjeèn-la kitsò: "¡Kjìn xita chi'nda tjín-la na'èn-na ya ni'ya-la xi ningui-la inchrajín xi kjèn, koa 'an, ijndé, tìbiyaà-ná kjinchrá! 18Kjín ìjngoò k'a-na ni'ya-la na'èn-na; k'oaá xán-la: Na'èn, tseé jé tsohotsjià xi it'aà ts'e Nainá xi tíjna ngajmiì ko it'aà tsiji; 19mì ti kiì ok'ìn-na nga ki'ndí-lè k'oín-ná; k'oaá s'ín jcha-takòn-ná koni tsà jngoò chi'nda-lè." 20K'eé tsasítjen, kiìkon na'èn-la.

'Tik'eé-ne nga kjiìn tífì, jè na'èn-la kijtseèxkon, kjòhimakeè, tsangachikon, ikjoàn kitsobàkjá ki'ndí-la, kiskine'a. 21Jè ki'ndí-la kitsò: "Na'èn, tsohotsjià jé xi it'aà ts'e Nainá xi tíjna ngajmiì ko it'aà tsiji; mì ti kiì ok'ìn-na nga ki'ndí-lè k'oín-ná." 22Tanga jè na'èn-la kitsò-la chi'nda-la: "Niton nchrobákoò nikje xi ìsa 'ñó ndaà kjoàn, tikákjá, tikoa tíkjá jngoò tangò jnótsja, tjayaà xoxté ndsoko. 23Tanguíchjaà jngoò nchraja ki'ndí xi 'ñó xiné, tik'eèn. ¡Chjineé, s'eí s'eén! 24Jè ki'ndí-na, maá-na tsà jyeé k'en, tanga tíjnakon-né; kichijà-né tanga i'ndei kàsakó-ne. Ikjoàn tsibíts'ia s'eí."

25'Jè ti-la xi ma jchínga, ján tísíxá rancho-la. K'e nga j'ìì chrañà-ne ni'ya-la, kiì'nchré-la música nga s'eí tjín; xita

nchitè. 26 K'e̲é kiìchja̲ jngoò-la̲ chi̲'nda, kiskònangui-la̲ mé xi
tíma. 27 Jè chi̲'nda kitsò: “Jè 'ndsì kòf'iì-ne; jè na̲'èn-lè kàsík'en
jngoò nchra̲ja̲ ki'ndí xi 'ñó xiné, koií kjoa̲-la̲ nga ndaà kòf'iì-ne
jè 'ndsì.” 28 Jè ti xi ma jchínga, 'ñó kòjti-la̲; majìn-la̲ fahas'en
ni'ya; k'e̲é itjo ni'ya na̲'èn-la̲, tsibítsi'ba-la̲ nga kàtjahas'en
ni'ya. 29 Kitsò-la̲ na̲'èn-la̲: “'A̲n, kjò kjìn nó sìxá-lè; ni̲kjé-ne
nga mìkiì sìkitasòn-lè; ni̲ saà jngoò ndí tíndsó ki'ndí 'biì-ná
nga si̲tsjakoa̲a amigo-na̲. 30 Ta̲nga k'e̲ nga kòf'iì-ne ki'ndí-lè xi
kisìkjeheya to̲n-lè, tsojmì-lè, kisìkjeheyako̲ íchjín ská; i̲kjoàn
kànìk'en jngoò-la̲ nchra̲ja̲ ki'ndí xi 'ñó xiné.” 31 Jè na̲'èn-la̲
kitsò-la̲: “Ngaji̲ xi ki'ndí-na̲ xan-lè, i̲í tìjna̲ako̲ kjit'aà-ná; ngats'iì
tsojmì xi tjín-na, tsi̲ji-né. 32 Mochjeén-né nga s'eí s'e̲én mé-ne
nga si̲tsjakoa̲á yijo-ná, koi kjoa̲-la̲ nga jè 'ndsì, jye kòf'iì-ne.
Maá-na tsà jyeé k'en ta̲nga tíjnakon-né; kichijà-né ta̲nga i̲'ndei̲
kàsakó-ne.”

Kjoa̲ xi mangásòn ts'e̲ chi̲'nda xi kona̲cha̲n

16 1 Jesús tsibénojmí ìjngoò-la̲ kjoa̲ xi mangásòn, jñà xi̲ta̲
xi kota'yàt'aà-la̲, kitsò-la̲:

—Jngoò k'a, jngoò xi̲ta̲ nchi̲ná, tíjna jngoò-la̲ xi̲ta̲ xi
síkinda̲ chi̲'nda. Xi̲ta̲ xi kj'ei̲í kiì nga nguixko̲n nei-la̲
nga kitsjaàt'in 'én nga tsojmì-la̲ tísíkje. 2 Jè nei-la̲, k'e̲é
kiìchja̲-la̲, kitsò-la̲: “¿Mé 'én xi tsját'in-lè xi̲ta̲? Tjìi-ná
kinda̲ kjoa̲ ts'e̲ xá-lè; mì-la ti̲ kiì chi̲'nda sko̲-la̲ kijna-ne.”
3 Chi̲'nda jè, k'e̲é tsohóko̲ yijo-la̲, kitsò: “¿Mé xi s'iaàn?
Jè nei-na̲ mì ti̲ kiì tsjá-na xá. 'A̲n, mìkiì chíkjoa̲-na nga
siìxákoa̲a nangui. Masobà-na tsà to̲n siìjé kjo̲tjoà. 4 Jyeé be
mé xi s'iaàn mé-ne nga s'e̲-na amigo xi tsjá'nde-na ni'ya-la̲
k'e̲ nga tjáxìn-na xá jè.” 5 K'e̲é kiìchja̲ ìjngoò ìjngoò-la̲ jñà
xi̲ta̲ xi tje̲n-la̲ to̲n ts'e̲ nei-la̲. Kitsò-la̲ jè xi ítjòn: “¿Kó tjín
kitje̲n-lè ts'e̲ nei-na̲?” 6 Xi̲ta̲ jè kitsò: “Jngoò sìndo̲ barril
asìti̲ kitje̲n-na.” Jè chi̲'nda kitsò-la̲ xíkjín: “Chjoí xojo̲n-lè,
ti̲jni, ni̲to̲n tìndaà ìjngoiì xi kj'ei̲í xojo̲n xi tà icháte
chjí-la̲.” 7 Ikjoàn kiskònangui-la̲ xi ìjngoò, kitsò-la̲: “Ngaji̲,
¿kó tjín kitje̲n-lè?” Xi̲ta̲ jè kitsò: “Jngoò sìndo̲ naxá trigo
kitje̲n-na.” K'e̲é kitsò-la̲: “Chjoí xojo̲n-lè; tìndaà ìjngoiì xi
tà ñijòn kaàn chjí-la̲.” 8 Chi̲'nda jè, kijtseèxkón nei-la̲ nga
tjín-la̲ kjo̲hítsjeèn nga amigo tsohótsji, na̲s'ín ch'o kis'iìn
nga kiskoòna̲cha̲n-la̲ nei-la̲. Jñà xi mìtsà xi̲ta̲-la̲ Nainá,

ìsa̱á tjín-la̱ kjo̱hítsjeèn kó s'ín ótsji amigo-la̱ xi skoétjò mì k'oa̱á-ne koni jñà xi̱ta̱ xi iseèn tjín kjo̱hítsjeèn-la̱.
9 'K'oa̱á xán-nò, ti̱kjeén to̱n ko̱ tsojmì xi tjín i̱ i̱sò'nde nga kàtas'e-nò amigo mé-ne k'e̱ nga mì ti̱ kìì ko̱chjeén-ne i̱ i̱sò'nde, ján ngajmiì s'e̱-nò amigo xi skoétjò-nò ya̱ ñánda ki̱tsa̱jnaà ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne.
10 'Jè xi ndaà síkitasòn jè kjoa̱ xi chiba tjín, ti̱koa̱á ndaà síkitasòn jè kjoa̱ xi tse tjín; ta̱nga jè xi kona̱cha̱n kjoa̱ xi chiba tjín ti̱koa̱á kona̱cha̱n-né kjoa̱ xi tse tjín. 11 Jñò, tsà mì ndaà titsa̱nìchjeén tsojmì ko̱ to̱n xi tjín i̱sò'nde jè, mìkìì tjoé-nò kjoa̱ xi nguì ndaà tjín ts'e̱ ngajmiì. 12 Tsà mì ndaà titsa̱nìkjeén tsojmì ko̱ to̱n xi mì tsa̱jòn-jèn xi Nainá kisìnga̱tsja-nò i̱ i̱sò'nde, ti̱koa̱á mìkìì tjoé-nò xi nguì tsa̱jòn ján ngajmiì.
13 'Nijngoò chi̱'nda xi jò ko̱ma nei-la̱ nga si̱ìxá-la̱; tsà jò ko̱ma nei-la̱, jngoò ko̱jtikeè koa jngoò ko̱tsjakeè; jngoò ndaà kjit'aà-la̱ koa̱ ch'o si̱ìko̱ xi ìjngoò. Jñò, tsà kjoa̱ nchi̱ná si̱ìs'in-là, mìkìì ko̱s'in-la̱ kjoa̱ ts'e̱ Nainá.
14 Jñà xi̱ta̱ fariseo nga tsjakeè to̱n, k'e̱ nga kìì'nchré ngats'ìì kjoa̱ koi, tà tsijnòkeè Jesús. 15 K'e̱é kitsò-la̱ jè Jesús:
—Jñò, ndaà nìkítsa̱jnaà yijo-nò nga nguixko̱n xi̱ta̱, ta̱nga Nainá, beè ini̱ma̱-nò nga mìtsà kixi̱ kjoa̱ nga ndaà 'nè. Jè kjoa̱ xi jeya síkíjna xi̱ta̱, Nainá ochrjekàngui-né.

Kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskìì Moisés

16 Jesús kitsò-ìsa:
—Jñà Xo̱jo̱n-la̱ Nainá xi kiskìì Moisés ko̱ xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá, jñà tímakjeén xo̱jo̱n koi skanda k'e̱ nga j'ìì Juan xi kis'iìn bautizar xi̱ta̱. Tje̱n-ne na̱chrjein koi, skanda i̱'ndei̱, tínokjoáya 'én ndaà-la̱ Nainá kó s'ín otíxoma Nainá. Ngats'ìì xi̱ta̱ xi mejèn-la̱ kjoa̱has'en-jiìn ñánda tíhotíxoma Nainá, bínè-la̱ yijo-la̱.
17 'Ñó 'in tjín tsà jè i̱sò'nde ko̱ ngajmiì chi̱ja, ta̱nga ìsa̱á tà 'ñó 'in tjín nga chi̱ja jngoò letra ts'e̱ kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskìì Moisés. Mìkìì chi̱ja ni̱ta̱ kjé-ne —kitsò Jesús.

Kiís'ín tsakóya Jesús i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ xi tsjiìn xíkjín

(Mateo 19:1-12; Marcos 10:1-12)

18 —Ni̱ta̱ yá-ne xi tsjiìn chjo̱ón-la̱ i̱kjoàn bixan-ko̱ jngoò chjo̱ón xi kj'ei̱í, kjoa̱ chijngui tís'ín; ti̱koa̱á jè x'i̱n xi bixan-ko̱

chjo͘ón xi kitsjiìn x'i͘n-la͘, ti͘koa͘á kjoa͘ chijngui tís'ín —kitsò-ìsa Jesús.

Xi͘ta͘ nchi͘ná ko͘ xi͘ta͘ i͘ma͘ xi 'mì Lázaro

19 Jesús kitsò:
—Tsibìjna jngoò xi͘ta͘ nchi͘ná xi 'ñó ndaà kjoàn nikje chjí xi tsohòkjá; na͘chrjein inchijòn kis'iìn s'eí xi ta͘xki͘ 'ñó ndaà ma. 20 Ti͘koa͘ tsibìjna jngoò xi͘ta͘ i͘ma͘ xi Lázaro ki'mì, xi jtsé tjín yijo-la͘. Ya͘á bìjna xotjoa͘ ni'ya-la͘ jè xi͘ta͘ nchi͘ná. 21 Xi͘ta͘ i͘ma͘ jè, fahajiìn xó-la͘ jñà xi͘-la͘ tsojmì xi kine jè xi͘ta͘ nchi͘ná nga bixòngui ími͘xa͘; ti͘koa͘á jñà nañá bijchó xó nga tomàjno jtsé-la͘. 22 K'e͘ nga k'en jè ndí xi͘ta͘ i͘ma͘, jñà àkja͘le͘-la͘ Nainá kiìko͘; ya͘á kisìkíjnat'aà-la͘ Abraham. Ti͘koa͘á chaán k'en jè xi͘ta͘ nchi͘ná; i͘kjoàn kisìhijiìn.
23 'Ya͘ i͘'nde ts'e͘ mik'en ñánda nga tísíkjeiín kjo͘'in jè xi͘ta͘ nchi͘ná, kiskoòtsejèn, kijtseèxkon Abraham nga kjiìn tíjna; ya͘á tíjnat'aà-la͘ jè Lázaro. 24 Xi͘ta͘ nchi͘ná, k'e͘é 'ñó kiìchja͘ kitsò: "¡Na͘'èn Abraham, cha͘hi͘ma͘-takòn-ná! Ti͘kasín Lázaro nga kàtasíka'nchi͘ jnótsja ya͘ i͘jiìn nandá nga kàtasíkijne 'nchán ni͘je͘n-na͘; 'ñó tse kjo͘'in tìsìkjiaán i͘ i͘jiìn ni'ín." 25 Jè Abraham kitsò-la͘: "Na͘'èn, ti͘kítsjiìn k'e͘ nga tsijni i͘sò'nde, 'ñó ndaà tsijni. Jè Lázaro, kjo͘'iín kisìkjeiín, ta͘nga i͘'ndei͘, ndaà tíjna i͘jndé. Ngaji͘, kjo͘'iín tìnìkjeiín. 26 K'oa͘á s'ín tjín, ti͘koa͘á jngoò xa͘jngá jñò xi 'ñó na͘nga͘ kijna-ikòn mé-ne nga mìkiì ko͘ma ján ko͘tot'aà jñà xi͘ta͘ xi i͘ títsa͘jna; ti͘koa͘ xi títsa͘jna ján, mìkiì ko͘ma kji͘nchrobà i͘jndé."
27 'Kitsò jè xi͘ta͘ nchi͘ná: "Na͘'èn Abraham, 'a͘n bìtsi'bà-lè ti͘kasín Lázaro ya͘ ni'ya-la͘ Na͘'èn-na͘; 28 'òn ma-ne 'ndsè xi títsa͘jna; kàtèno͘jmí-la͘ xi o͘kixi͘ mé-ne nga ti͘koa͘ mì i͘ kji͘nchrobà-ne i͘'nde ts'e͘ kjo͘'in." 29 Abraham kitsò-la͘: "Xi͘ta͘ xinguii͘, jyeé tjín-la͘ xo͘jo͘n-la͘ Moisés ko͘ ts'e͘ xi͘ta͘ xi kiìchja͘ ngajo-la͘ Nainá; ¡jñà kàta'nchré-la͘!" 30 K'e͘é kitsò jè xi͘ta͘ nchi͘ná: "Majìn, na͘'èn Abraham, tsà jngoò mik'en xi jye kijtseè kjo͘'in kjoi͘ ke͘èno͘jmí-la͘, si͘ìkájno jé-la nga mì ti͘ jé ko͘hótsji-ne." 31 Jè Abraham kitsò-la͘: "Tsà mìkiì 'nchré-la͘ Moisés ko͘ xi͘ta͘ xi kiìchja͘ ngajo-la͘ Nainá, ti͘koa͘á mìkiì ko͘kjeiín-la͘ na͘s'ín kjoa͘áya jngoò-la͘ mik'en."

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Xi̱ta̱ xi bít'in-ná nga binchaàtsjiaá jé

(Mateo 18:6-7, 21-22; Marcos 9:42)

17 1 Jesús kitsò-la̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱:
—Kjit'aà na̱chrjein s'e̱ xi̱ta̱ xi koi̱ìt'in-ná nga ki̱nchátsjiaá jé, ta̱nga i̱ma̱-xó-ne jè xi̱ta̱ xi koi̱ìt'in.
2 Ìsa̱á-la ndaà ko̱ma tsà si̱ngui'ñó jngoò nda̱jo̱ natsí ís'iìn, i̱kjoàn si̱katje̱n-jiìn ndáchikon, mé-ne nga mì jé ski̱nìjiìn-ne ndí xi̱ta̱ xi mochjeén-la̱ nga ko̱kinda̱. 3 ¡T'e̱en kinda̱ yijo-nò!
'Tsà jè xinguii ótsji jé xi kondra̱ tsiji, ti̱nókjoa̱-la̱ nga kàtakixi̱; tsà si̱ìkájno jé-la nga mì ti̱ jé ko̱hótsji-ne, ti̱jchàat'aà-la̱. 4 Tsà itoò k'a nga jngoò na̱chrjein ótsji jé xinguii xi kondra̱ tsiji, koa̱ tsà si̱ìkájno jé-la koa̱ tsà itoò k'a nga jngoò na̱chrjein kjoi̱íkon-lè, ki̱tso̱-lè: "Mì ti̱ kiì k'oa̱ s'iìn-na", tsà k'oa̱ ki̱tso̱-lè, ti̱jchàat'aà-la̱.

K'e̱ nga mokjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱ Jesús

5 Jñà xi̱ta̱ xi tsibíxáya-la̱ Na̱'èn-ná Jesucristo kitsò-la̱:
—Ti̱si̱ko̱-náje̱n mé-ne nga ìsa̱ 'ñó ndaà ko̱kjeiín-naje̱n i̱t'aà tsi̱ji.
6 Jè Na̱'èn-ná k'e̱é kitsò:
—Jñò, tsà tà o̱kji ko̱kjeiín-nò koni kji xojmá mostaza nga i̱tsé kji, ko̱maá k'oín-là yá xanchroò jè: "Chjínèyi yijo-lè, i̱kjoàn ya̱ kàtatje̱n-jiìn ndáchikon"; jè yá, k'oa̱á s'ín si̱ìkitasòn-nò.

Xá-la̱ chi̱'nda

7 'Jñò, tsà tíjna jngoò-nò chi̱'nda xi kàfì síkínchi nchra̱ja̱, o xi kàfì ka'ndà tíndsó, k'e̱ nga kjoi̱í-ne nga kàfì síxá, ¿a k'oín-là: "Ti̱jni, ti̱jnat'eìi ími̱xa̱"? 8 Majìn, a mìtsà ta̱ sa̱ k'oín-là: "Tìndaà-ná tsojmì xi kókje̱en; tíxkóngui nikje-lè; tìya-ná tsojmì xi kókje̱en ko̱ xi skia̱a. K'e̱ nga jye kjoe̱ ko̱ma, i̱kjoàn ti̱chi koa̱ tioi̱i ji̱." 9 Jè nei-la̱, ti̱koa̱á mìkiì tsjá-la̱ kjo̱ndaà chi̱'nda-la̱ nga ndaà kàsìkitasòn jè xá xi kàsit'in-la̱; mìtsà tsò-la̱: "Ndaà chjí-lè." 10 Ti̱koa̱á jñò, k'e̱ nga jye nìkitasòn yije xá xi tsjá-nò Nainá, k'oa̱á tixón: "Ngaje̱n, ta̱xki̱ chi̱'nda-náje̱n, tà jè kànìkitasòn-je̱n koni s'ín ki'mì-náje̱n."

Kós'ín komà k'e̲ nga jè Jesús, te xi̲ta̲ kisìndaà-ne xi tíbindojno chrjoa̲ yijo-la̲

11 Jesús, k'e̲ nga tífì ján na̲xa̲ndá Jerusalén, jahato ya̲ nangui Samaria ko̲ Galilea. 12 K'e̲ nga jahas'en-jiìn jngoò ndí na̲xa̲ndá xi jtobá kji, te xi̲ta̲ kiskaàjiìn ya̲ i̲ya ndi̲yá xi tíbindojno chrjoa̲ yijo-la̲; kjiìn chincha-ne 13 nga 'ñó kiìchja̲ kitsò:

—¡Jesús, Maestro, cha̲hi̲ma̲-takòn-náje̲n!

14 Jesús, k'e̲ nga kijtseè, kitsò-la̲:

—Tanguió, ta̲kó-là yijo-nò jè no̲'miì.

K'oa̲á s'ín komà, k'e̲ nga nchifì-ne, kjòtsjeè-ne yijo-la̲ ch'in xi tjín-la̲. 15 K'e̲ nga kijtseè yijo-la̲ nga jye kjòndaà-ne ch'in xi tjín-la̲, jngoò-ne xi inchrobà ìjngoò k'a-ne; 'ñó kiìchja̲ nga kitsjaà-la̲ kjo̲ndaà Nainá. 16 Tsasèn-xkó'nchit'aà-la̲ Jesús skanda i̲t'aà nangui, nga kitsjaà-la̲ kjo̲ndaà. Xi̲ta̲ jè, Samaria i̲'nde-la̲. 17 Jesús kitsò-la̲:

—¿A mìtsà te ma-ne xi kòmatsjeè-ne ch'in-la̲? Jñà xi ñijaàn, ¿ñánda títsa̲jna? 18 ¿A tà jè tà jngoò xi̲ta̲ xi xìn nangui-la̲ kànchrobá ìjngoò k'a-ne nga tsjá-la̲ kjo̲ndaà Nainá?

19 Jesús kitsò-la̲ xi̲ta̲ jè:

—Ti̲sítji̲in, t'in-ne; koi-né nga mokjeiín-lè nga kòmandaà-ne.

K'e̲ nga jcha̲-la̲ kó s'ín ko̲tìxoma Nainá

(Mateo 24:23-28, 36-41)

20 Jñà xi̲ta̲ fariseo kiskònangui-la̲ Jesús, kitsò-la̲:

—¿Kjé-né nga jcha̲-la̲ kó s'ín ko̲tìxoma Nainá?

Jesús kitsò-la̲:

—Koni s'ín otíxoma Nainá mìtsà tsejèn jcha̲-la̲. 21 Mìtsà yá xi ki̲tso̲: "Lí tíjna i̲jndé", ko̲ "Ján tíjna ján"; nga jyeé tíjnajiìn-nò kó s'ín otíxoma Nainá.

22 Jesús, kiìchja̲-ìsa; kitsò-la̲ xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲:

—Ki̲jchò na̲chrjein k'e̲ nga ko̲mejèn-nò jcha̲xkoòn-ná nga jye kótija̲najiìn-nò 'a̲n xi Ki'ndí-la̲ Xi̲ta̲ xan-la̲ yijo-na̲, ta̲nga na̲chrjein jè, mìkiì jcha̲xkoòn-ná. 23 K'oa̲á ki̲tso̲-nò xi̲ta̲: "Chítsejèn-là i̲jndé, chítsejèn-là ján." Ta̲nga kì kiì mokjeiín-nò, ti̲koa̲á kì kiì onguítji̲ngui-là na̲s'ín k'oa̲ ki̲tso̲-nò. 24 Koni ma ni'ín ch'o̲n k'e̲ nga ote, ma iseèn kó o̲kji nga jngoò itjandiì, k'oa̲á s'ín ko̲ma k'e̲ nga ki̲jchò na̲chrjein nga kjoia̲a ìjngoò k'a xi Ki'ndí-la̲ Xi̲ta̲ xan-la̲ yijo-na̲. 25 Ta̲nga 'a̲n xi Ki'ndí-la̲

Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱, ítjòn, tse kjo̱'in siìkjiaán; jñà xi̱ta̱ xi tjín na̱chrjein i̱'ndei̱, ko̱chrjekànguií-na. 26 Koni s'ín komà jñà na̱chrjein ts'e̱ Noé, k'oa̱á ti̱s'ín ko̱ma jñà na̱chrjein k'e̱ nga kjoia̱a ìjngoò k'a 'a̱n xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱. 27 Xi̱ta̱, tsakjèn, kits'ìi, chixàn íchjá ko̱ íchjín skanda jè na̱chrjein nga jahas'en ni'ya chitso jè Noé, i̱kjoàn j'ìi jtsí xkón, ya̱á jyehesòn yije xi̱ta̱ kóho̱tjín. 28 K'oa̱á ti̱s'ín komà na̱chrjein ts'e̱ Lot [xi̱ta̱ xi tsiniì kitsò-la̱ Abraham]. Jñà xi̱ta̱ tsakjèn, kits'ìi, tsatse tsojmì, tsatíjna tsojmì, tsibítje̱ tsojmì, tsibíndaà ni'ya; 29 ta̱nga jè na̱chrjein nga itjojiìn jè Lot ya̱ na̱xa̱ndá Sodoma, ts'a jtsí ni'ín xi ngajmiì inchrobà-ne xi nguì chijo azufre, ya̱á jyehesòn yije xi̱ta̱ kóho̱tjín. 30 K'oa̱á s'ín ko̱ma jè na̱chrjein k'e̱ nga 'a̱n kítjo̱je̱n ìjngoò k'a xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱.

31 'Jè xi tíjnasò'nga ni'ya-la̱, kì ti̱ kiì nchrobájen-ne nga skoé tsojmì xi 'ncha ni'ya-la̱; ti̱koa̱á jè xi tísíxájiìn nangui-la̱ kì ti̱ kiì nchrobá-ne ni'ya-la̱. 32 Ti̱kítsjeèn koni s'ín komàt'in chjo̱ón-la̱ Lot. 33 Ni̱ta̱ yá xi̱ta̱ xi mejèn-la̱ ko̱chrjetjì yijo-la̱ nga mì mé kjo̱'in sa̱kò-la̱, tà sa̱á si̱ìchija-né ko̱ kjo̱'in kíjnajiìn; ta̱nga jè xi tíjnandaà nga tsjá yijo-la̱, jè-né xi ki̱tjokàjiìn kjo̱'in nga i̱t'aà ts'a̱n ndaà kíjna.

34 'K'oa̱á xan-nò, jè ni̱tje̱n k'e̱ nga o̱ko̱ma, tjín ni'ya ñánda jò xi̱ta̱ kjioòsòn na̱chan, jngoò tjámiìtje̱n nga kji̱ko̱ Cristo, xi ìjngoò si̱jna-né nga kjo̱'in s'e̱-la̱. 35 Ti̱koa̱á tjín ni'ya ñánda jò íchjín nchi'o na̱'yo̱, jngoò tjámiìtje̱n nga kji̱ko̱ Cristo, xi ìjngoò si̱jna-né nga kjo̱'in s'e̱-la̱.

36 'Jò xi̱ta̱ xi nchisíxángui ranch o̱-la̱, jngoò tjámiìtje̱n nga kji̱ko̱ Cristo, jè xi ìjngoò sa̱síjna-né nga kjo̱'in s'e̱-la̱.

37 Jñà xi̱ta̱ kiskònangui-la̱ Jesús:

—¿Ñánda-ne nga k'oa̱s'ín ko̱ma Na̱'èn?

Jesús kitsò-la̱:

—Ya̱ ñánda kijna cho̱ k'en, ya̱á kítsa̱jnajtín jñà líké.

Kjoa̱ xi mangásòn ts'e̱ chjo̱ón ka'àn ko̱ xi̱ta̱xá ts'e̱n

18 1 Jesús ti̱koa̱ tsibénojmí jngoò-la̱ kjoa̱ xi mangásòn nga mochjeén-né nga mìkiì si̱ìndaàjñaá ini̱ma̱-ná; na̱chrjein inchijòn ki̱nókjoa̱t'aà-lá Nainá. 2 Kitsò-la̱:

—Jngoò na̱xa̱ndá ñánda tíjna jngoò xi̱ta̱xá xi mìkiì beèxkón Nainá ti̱koa̱ mìkiì beèxkón xi̱ta̱ xi kj'ei̱í. 3 Ti̱ya̱-ne na̱xa̱ndá jè, tíjna jngoò chjo̱ón ka'àn xi f'iìkon kjit'aà xi̱ta̱xá jè nga tsò-la̱:

“Tìndaàjiìn-ná kjoa ts'e kondra-na.” 4Jè xita xi tjín-la xá,
mìkiì xátí tsibíndaàjiìn-la, tanga xi komà iskan kisìkítsjeèn
nga tsibíndaàjiìn-la jè chjoón mé-ne nga mì ta tsja siìjti-la.
Kitsò ijiìn inima-la: “Nas'ín mìkiì bexkoán Nainá, tikoa mìkiì
bexkoán xita, 5tanga chjoón jè, 'ñó tísísiì-na, koií kjoa-la nga
kìndaàjiìn-la mé-ne nga mì ta tsja i kjoiíkon-na, mì ta tsja 'an
siìjti-na.”

6Kitsò Na'èn-ná:

—Tiná'ya-là koni tsò xitaxá xi tsjìn-la okixi. 7Nainá, ¿a
mìtsà ìsa ndaà siìs'in-la xita-la xi xó k'oas'ín jaàjiìn-ne nga ko
nachrjein ko nitjen 'ñó sijét'aà-la? ¿A mìtsà ìsa niton siìs'in-la?
8K'oaá xán-nò nga ìsa xátíya koiìndaàjiìn-la. Tanga k'e nga
kjoiaa ìjngoò k'a 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, ¿a sakó-na
xita i isò'nde xi mokjeiín-la it'aà ts'an?

Kjoa xi mangásòn ts'e xita fariseo ko xita-la xitaxá Roma xi síkíchjítjì tsojmì

9Jesús tsibénojmí ìjngoò-la kjoa xi mangásòn ts'e xita xi xita
kixi tsò-la yijo-la koa ochrjekàngui xi i'nga. Kitsò:

10—Jò xita kiì ñánda tíjna ingo ítjòn nga kiìchjat'aà-la
Nainá: jngoò xi xita fariseo, xi ìjngoò, xita-la xitaxá Roma
xi síkíchjítjì tsojmì. 11Jè xita fariseo, nga síjna kixi, tíchjatjì
yijo-la, kitsò: “Nainá, tsjaà-lè kjondaà, ndaà chjí-lè nga 'an
mì k'oaá s'iaàn koni s'ín xita xi kj'eií xi tsjìn-la kjoa kixi,
xita chijé, xita ts'en, xita chijngui; ni mì k'oaá s'iaàn koni
s'ín jè xita xi síkíchjítjì tsojmì. 12Jò k'a ótijnachjan nga
jngoò xomàna; tsjaà-ná xi teya ngats'iì xi sìkijne.” 13Tanga
jè xita xi síkíchjítjì tsojmì, kjiìn síjna; skanda majìn-la nga
kotsejèn ngajmiì; tà jè inima-la 'beé-la; tsò: “¡Nainá, kàtas'e-lè
kjohimatakòn xi it'aà ts'an nga xita jé 'mì-na!” 14K'oaá xán-nò,
xita jè, k'e nga kiì-ne ni'ya-la, jyeé xita kixi kitsò-la Nainá;
tanga jè xita fariseo majìn. Koií kjoa-la, nita yá-ne xi 'nga
síkíjna yijo-la, ìsaá nangui kíjna, koa jè xi nangui síkíjna
yijo-la, ìsaá 'nga kíjna.

K'e nga jè Jesús kisìchikon-t'in ndí ixti

(Mateo 19:13-15; Marcos 10:13-16)

15Tikoaá j'iìko-la ndí ixti mé-ne nga koòt'aà-la tsja; jñà xita
xi kota'yàt'aà-la Jesús, k'e nga kijtseèxkon jñà xita xi ijchòko

ndí ixti, tsohótiko. 16 Tanga jè Jesús kiìchja-la jñà ixti; kitsò-la xita-la:
—Tjii'nde-là jñà ndí ixti nga kàtjanchrobákon-na, kì binchahikon-là. Jñà xi k'oa s'ín tjín inima-la koni ts'e ndí ixti, jñà xi tjín-la kjondaà nga Nainá tíhotíxoma-la. 17 K'oaá xan-nò xi nguì okixi, jñà xi mìkiì kokjeiín-la koni jngoò ndí ixti nga skoé kjondaà-la Nainá nga jè kotìxoma-la, mìkiì kjoahas'en-jiìn ñánda tíhotíxoma Nainá.

Jngoò xita xi 'ñó nchiná

(Mateo 19:16-30; Marcos 10:17-31)

18 Jngoò xi xita sko-la kiskònangui-la Jesús kitsò:
—Maestro ndaà, ¿mé xi s'iaàn nga s'e-na kjoabinachon nita kjé-ne?
19 Jesús kitsò-la:
—¿Mé-ne nga xita ndaà 'mì-ná? Nijngoò xita xi ndaà; ta jngoò jè Nainá xi ndaà. 20 Jyeé tíjiìn-lè kó tsò kjotíxoma: “Kì kjoa chijnguií 'nì, kì xitaá nìk'in, kì chijé 'nì, kì 'én ndiso nokjoì it'aà ts'e xita xi kj'eií, chaxkoín na'èn-lè ko nea-lè.”
21 Xita jè kitsò:
—Ngats'iì kjotíxoma koi, jyeé kisìkitasoàn kó nga sa chítia.
22 K'e nga kii'nchré Jesús, kitsò-la:
—Nguì jngoò kjoa chija-lè: tatìjni yiji kóhotjín tsojmì xi tjín-lè; ikjoàn tika'bí-la xita ima mé-ne nga s'e-lè kjoa machikon-t'in ján ngajmiì. Ikjoàn nchrobátjingui-ná.
23 Xita jè, k'e nga kii'nchré, tà kjòbaá-la, koií kjoa-la nga 'ñó nchiná. 24 Jesús, k'e nga kijtseè nga 'ñó ba kis'e-la kitsò:
—¡Jñà xita nchiná, 'iín koma-la nga kjoahas'en-jiìn ñánda tíhotíxoma Nainá! 25 Ìsaá mì 'in koma-la jngoò cho camello nga kjoahas'en xkon nindoò xi tjahaña-ne nikje, mì k'oaá-ne koni jngoò xita nchiná xi 'ñó tjín-la tsojmì nga koma kjoahas'en-jiìn ñánda tíhotíxoma Nainá.
26 Jñà xita xi kii'nchré kitsò:
—¿Yá-né xi kitjokàjiìn kjo'in?
27 Jesús kitsò-la:
—Jè kjoa xi mìkiì koma-la xita, Nainá komaá-la.
28 K'eé kitsò Pedro:
—Na'èn, ngajen, jyeé kinìkítsajna yije-jen tsojmì xi tjín-najen nga tjaàtjingui-lèjen.

29 Jesús kitsò-la:
—Okixií xi xan-nò, ngats'ìì xita xi kitsjiìn-takòn ni'ya-la,
na'èn-la, 'ndse, chjoón-la, ixti-la, nga mejèn-la k'oas'ín siìjchá
yijo-la koni s'ín otíxoma Nainá, 30 ngats'ìì xita koi, tsojmì xi
kisìkítsajna, ìsaá tse tjoé ngajo-la jñà nachrjein xi titsajnaá
i'ndei i isò'nde; koa jñà nachrjein xi sa nchrobá, s'eé-la
kjoabinachon nita kjé-ne.

Jesús, ìjngoò k'a tsibénojmí kjoabiyaà-la

(Mateo 20:17-19; Marcos 10:32-34)

31 Jesús kiìchjat'aà xìn-la xita-la xi tejò ma-ne, kitsò-la:
—I'ndei, ján onguiá Jerusalén; yaá kitasòn yije ngats'ìì kjoa
xi tjít'aà xojon it'aà ts'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, koni
s'ín kiskiì xita xi kiìchja ngajo-la Nainá. 32 Yaá siìngatsja-na
it'aà ts'e xita xi mìtsà xita judío; kijnokeè-na; ch'o siìko-na;
kiìchrájno-na; 33 kojà-na, ikjoàn siìk'en-na; tanga xi koma jàn
nachrjein kjoaáya-na.
34 Tanga jñà xita-la mìkiì kjòchiya-la 'én xi tsibénojmí-la;
tjí'maá-la; mìkiì jahas'en-jiìn-la koni s'ín kitsò Jesús.

Kós'ín kisìndaà-ne Jesús jngoò xita xi mìkiì tsejèn-la ya naxandá Jericó

(Mateo 20:29-34; Marcos 10:46-52)

35 K'e nga jye tímachrañàt'aà nga kijchò Jesús ya naxandá
Jericó, jngoò xita ima xi mìkiì tsejèn-la tíjna indiì ndiyá; tísíjé
kjotjò ton. 36 Xita jè, k'e nga kiì'nchré nga kjìn xita nchifa,
kiskònangui mé kjoa xi tíma. 37 K'eé kitsò-la xita nga jè Jesús
xi Nazaret ts'e tífahato. 38 K'eé 'ñó kiìchja, kitsò:
—¡Jesús, nga ya nchrobàt'aà-ne tje-la xitaxá ítjòn David [nga
ji tijna ngajo-la], jchahimatakòn-ná!
39 Jñà xita xi tjíma ítjòn, tsohótiko nga jyò kàtìjna; tanga jè,
ìsaá 'ñó kiìchja nga kitsò:
—¡Ji xi ya nchrobàt'aà-ne tje-la xitaxá ítjòn David,
jchahimatakòn-ná!
40 K'eé tsasìjna Jesús; kitsò: “Nchrobákoò.” K'e nga ijchò
kasìt'aà chrañà-la kiskònangui-la, kitsò-la:
41 —¿Mé xi mejèn-lè nga siìko-lè?
Jè xita xi mìkiì tsejèn-la, kitsò:
—Na'èn, mejèn-na nga kàtatsejèn-na.

42 Jesús kitsò-la̱:
—¡Kàtatsejèn-lè! Koi-né nga mokjeiín-lè nga kòmandaà-ne.
43 Xi̱ta̱ jè, ni̱to̱ón kjòtsejèn-la̱, i̱kjoàn kiìtji̱ngui-la̱ Jesús; jeya kisìkíjna Nainá. Ngats'iì xi̱ta̱ na̱xa̱ndá xi kijtseè kjoa̱ koi, ti̱koa̱á jeya kisìkíjna Nainá.

Jesús ko̱ Zaqueo

19 1 Jesús k'e̱ nga ijchò na̱xa̱ndá Jericó, tsibíts'ia̱ nga jahas'en-jiìn na̱xa̱ndá. 2 Ya̱ tíjna jngoò xi̱ta̱ xi 'mì Zaqueo xi xi̱ta̱ sko̱-la̱ jñà xi̱ta̱-la̱ xi̱ta̱xá Roma xi síkíchjítjì tsojmì; ti̱koa̱ 'ñó xi̱ta̱ nchi̱ná. 3 Mejèn-la̱ nga skoe̱xkon yá-né xi 'mì Jesús; ta̱nga mìkiì ma kotsejèn-la̱ nga kjìn ma-ne xi̱ta̱, nga jtobá kji Zaqueo. 4 K'e̱é tsangachikon ítjòn, i̱kjoàn tsijin-jno jngoò yá sicómoro nga mejèn-la̱ skoe̱xkon Jesús koni s'ín kjoa̱hato. 5 K'e̱ nga jahaya ndi̱yá Jesús, kiskoòtsejèn mijìn k'oa̱ kijtseèxkon Zaqueo nga ya̱ tíjna'a yá; kitsò-la̱:
—Zaqueo, ni̱to̱ón titaji̱in, i̱'ndei̱ mochjeén-né nga ya̱ siìkjáya ni'ya-lè.
6 Zaqueo, ni̱to̱ón tsitajen. Tsjaá komà-la̱ nga kitsjaà'nde-la̱ ni'ya-la̱. 7 Jñà xi̱ta̱ k'e̱ nga kijtseè nga ya̱ kisìkjáya ni'ya-la̱

Zaqueo, tsibíts'ia nga kiìchjajno-la Jesús; kitsò nga ya kisìkjáya
ni'ya-la xita xi jé tjín-la. 8 K'eé tsasìjna kixi Zaqueo, kitsò:
—Na'èn, osen tsojmì xi tjín-na tsjaà-la xita ima; koa
tsà tjín xita xi 'an kiskoònachaan-la, ñijòn k'a kokji tsjaà
ngajo-la.
9 Jesús kitsò-la:
—Ngats'iì xita nei-la ni'ya jè, nachrjein i'ndei, jyeé
kòbitjokàjiìn kjoa ts'e jé-la, koií kjoa-la nga k'oas'ín
mokjeiín-la Zaqueo koni jè xita jchínga-la Abraham.
10 'An xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, koií xá j'i-na nga j'i
katsjià xita xi kichijà, tikoa j'i kàchrjekàjñaà jé-la xita.

Kjoa xi mangásòn xi okóya kjoa ts'e ton

(Mateo 25:14-30)

11 Jñà xita, k'e nga nchi'nchré-la Jesús, koni s'ín tíbénojmí
kjoa koi, k'oaá s'ín kisìkítsjeèn nga yaá koiìts'ia nitòn nga
kotìxoma Nainá; nga jè Jesús, jyeé kjomeè bijchó chrañà
Jerusalén. Koií kjoa-la, Jesús, tsibénojmí jngoò-la kjoa xi
mangásòn nga mìtsà k'oas'ín koma.
12 Kitsò-la:
—Jngoò k'a, jngoò xita xi tje-la xita ítjòn kiì jngoò nangui
ñánda 'ñó kjiìn nga tjoé-la xá ítjòn, ikjoàn kjinchrobà-ne
k'e nga jye tjoé-la xá. 13 Tanga k'e nga tikj'eè bitjo xita jè, te
xita chi'nda-la kiìchja-la nga tse ton kisìngatsja nga jngoò
ìjngoò; kitsò-la: "Chjoé ton koi, tixákoo skanda k'e nga
kjoi-na." 14 Tanga jñà xita xi tiya-ne naxandá-la nga jtikeè
komà, kisìkasén-tjingui i'nga-la xita xi kitsò-la xitaxá ítjòn:
"Majìn-najen nga jè xitaxá jè kotìxoma-najen."
15 'Tanga jè xita jè, k'e nga jye kitjoé-la xá, j'iì ìjngoò
k'a-ne nangui-la. Ikjoàn kiìchja-la ngats'iì xita chi'nda-la
xi kisìngatsja ton mé-ne nga skoe kó tjín kisìkijne ki'ndí-la
jè ton xi kisìngatsja nga jngoò ìjngoò. 16 Jè xita xi j'iì ítjòn
kitsò: "Na'èn, ton-lè xi kinìngatsja-ná, te k'a okji kisìkijnesòn
ki'ndí-la." 17 Jè xitaxá ítjòn kitsò-la: "Ndaà tjín; ngaji, chi'nda
ndaà-né; ndaà kinìkjiín ton xi chiba kjòngatsjei; i'ndei, te
naxandá sìngatsja-lè xi ji kotixoma-la." 18 Ijchò ìjngoò xi ma-ne
jò chi'nda, kitsò: "Na'èn, ton-lè xi kinìngatsja-ná, 'òn k'a okji
kisìkijnesòn ki'ndí-la." 19 Jè xitaxá ítjòn kitsò: "Tikoaá ngaji, 'òn
naxandá sìngatsja-lè xi ji kotixoma-la."

20 'J'iì ìjngoò xi kitsò: "Na'èn, i tíjna ton-lè xi kinìngatsja-ná.
Ndaà tsibìtjoà; pahìto tsibìjté'ñoá. 21 Kitsakjoón-lè; ngaji, xita
jti-takòn-né; chjoí xi mì ngajií tsibìjni tikoa bìxkoí xi mì ngaji
tsibìtjii." 22 Jè xitaxá ítjòn kitsò: "Ngaji xi chi'nda ch'o 'mì-lè;
tijè-ne 'én xi nokjoì sinè-lè jé, nga si: xita jti-takòn-né; chjoí
xi mì ngaji tsibìjni tikoa bìxkoí xi mì ngaji tsibìtjii. 23 Tsà
jye tíjiìn-lè, ¿mé-ne mì yaá kinìkíjna-ne ton-na ya banco
nga kisìkijnesòn ki'ndí-la mé-ne k'e nga kjoi ìjngoò k'a-na
singatsja-ná ton-na?" 24 K'eé kitsò-la jñà xita xi ya títsajna:
"Chjaà'an-là ton; jè tjiì-là xita xi te k'a kisìkijnesòn." 25 Jñà
xita xi oki'mì-la kitsò: "Na'èn, ¡xita jè, jyeé kò te k'a kotjín
tjín-la!" 26 Jè xitaxá ítjòn kitsò: "K'oaá xán-nò, ngats'ìì xi
tjín-la, k'oií-ìsa-la; tanga jè xi tsjìn-la, skanda tjá'aán-la mé xi
chiba tjín-la. 27 Tikoa jñà xita kondra-na xi majìn-la nga 'an
kotiìxoma-la, nchrohóko-ná ijndé, tik'eèn nga nguixkoaàn."

K'e nga jahas'en Jesús ya naxandá Jerusalén

(Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Juan 12:12-19)

28 K'e nga jye okitsò Jesús, kiì ítjòn-la xita-la nga kiìko ján
Jerusalén. 29 K'e nga jye ijchò chrañà jñà naxandá xi 'mì
Betfagé ko Betania ya chrañàt'aà-la jè nindoò xi 'mì Yá Olivo,
kisìkasén jò xita xi kota'yàt'aà-la. 30 Kitsò-la:

—Tanguió ján ndí naxandá itsé xi kijnat'aà ján; k'e nga
kijchoò, yaá síjnat'aà'ñó jngoò ndí búrró ki'ndí xi ni sa yá xita
bìjnasòn-la. Chíjnda'ñó, nchrohókoo. 31 Tsà yá xi kjònangui-nò,
tsà kitso-nò: "¿Mé-ne chíjnda'ñó-nò?", tìn-là: "Jè xó Na'èn-ná
Jesús kochjeén-la."

32 Kiì jñà xita-la; k'oaá s'ín kisakò-la koni s'ín tsibénojmí-la
Jesús. 33 K'e nga nchikíjnda'ñó ndí búrró ki'ndí, kitsò nei-la:

—¿Mé-ne chíjnda'ñó-nò ndí búrró?

34 Jñà xita-la Jesús kitsò:

—Jè xó kochjeén-la Na'èn-ná Jesús.

35 K'e nga ijchòko ñánda tíjna Jesús, jñà kisìkjeén nikje-la
nga tsohójtsa-la ndí búrró; ikjoàn kisìkíjnasòn-la. 36 Koni s'ín
tífì Jesús, jñà xita tsohójngoò nikje-la ya iya ndiyá. 37 K'e nga
jye kjòchrañàt'aà nga nchifìjen ya nindoò Yá Olivo, ngats'ìì
xita xi kota'yàt'aà-la xi tjiko tsibíts'ia nga 'ñó kiìchja xi nguì
tà kjotsja-la nga kitsjaà-la kjondaà Nainá nga koií kjoa-la jñà
kjoxkón xi jye kijtseè. 38 Kitsò:

—Mé tà ndaà-la jè xitaxá ítjòn xi jè nchrobá ngajo-la Nainá. Tjín kjoa'nchán it'aà ngajmìì. Tikoa tjín kjoajeya.
39 Jñà xita fariseo xi ya taña tjiko xita kjìn kitsò-la:
—¡Maestro, jchitikoii xita xi kota'yàt'aà-lè!
40 Tanga jè Jesús kitsò-la:
—K'oaá xán-nò tsà jñà xita koi kítsajnajyò, jñà ndajo kichja.
41 Jesús, nga jye ijchò chrañà naxandá Jerusalén, k'e nga kijtseèxkon, kiskindàyakeè xi it'aà ts'e naxandá. 42 Kitsò:
—Jñò xi xita naxandá Jerusalén 'mì-nò, tsà jè-là-ne nachrjein i'ndei kokjeiín-nò it'aà ts'e jè kjoa xi tsjá-nò kjoa'nchán; tanga i'ndei, tjí'maá-nò. 43 Kjoií nachrjein k'e nga jñà kondra-nò koiìndiì-nò chrjó ndajo, siìkinda-nò ko kít'aà-nò nga jngoò itjandiì. 44 Jngoò k'a siìkjehesòn-nò, siìk'en yijeé-nò; nií ti jngoò ndajo siyijòsòn-la xíkjín. Koií jé xi koma-nò nga mìkiì kiyaxkoòn Nainá k'e nga j'iì katsejèn-nò.

Kií komà k'e nga jè Jesús tsachrje xita xi otíjna tsojmì ya ingo ítjòn ts'e Jerusalén

(Mateo 21:12-17; Marcos 11:15-19; Juan 2:13-22)

45 Jesús jahas'en ya ñánda kijna ingo ítjòn, ikjoàn tsibíts'ia nga tsachrje jñà xita xi nchihotíjna ko xi nchihotse tsojmì;
46 kitsò-la:
—K'oaá s'ín tíchja Xojon xi tjít'aà 'Én Tsjeè-la Nainá: “Ni'ya-na, ni'ya ts'e ochikon-né, tanga jñò, nguijo-la xita chijé titsa'nè.”
47 Jesús, nachrjein inchijòn tsakóya-la xita ya ndítsin ingo ítjòn; jñà xita sko-la no'miì, xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés, ko jñà xita sko-la naxandá, nchihótsji'nde-la nga mejèn-la siìk'en Jesús. 48 Tanga mìkiì kisakò-la kó s'ín siìko nga jñà xita naxandá, 'ñó ndaà nchi'nchré-la koni s'ín tsò 'én xi tíbénojmí.

Kjotíxoma-la Jesús

(Mateo 21:23-27; Marcos 11:27-33)

20 1 Jngoò nachrjein, k'e nga jè Jesús tíhokóya-la xita 'én ndaà-la Nainá ya ndítsin ingo ítjòn, ijchò xita sko-la no'miì ko xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés; kjihijtako xita jchínga. 2 Kitsò-la:

—Koa̱tìn-náje̱n, ¿mé kjo̱tíxoma xi tsjá'nde-lè koni s'ín 'nì? ¿Yá xi kitsjaà-lè kjo̱tíxoma koi?

3 Kiìchja̱ Jesús, kitsò:

—Ti̱koa̱á 'a̱n, jngoò kjoa̱ skònangui-nò. Koa̱tìn-ná: 4 ¿Yá xi kitsjaà-la̱ kjo̱tíxoma Juan nga kis'iìn bautizar xi̱ta̱? ¿A Nainá-né xi tíjna ngajmìì, o xi tà xi̱ta̱-né?

5 Jñà xi̱ta̱ koi k'e̱é tsajoóya-ne; kitsò-la̱ xíkjín:

—Tsà kixoán: "Nainá kitsjaà-la̱ kjo̱tíxoma", ki̱tso̱-né: "¿Mé-ne nga mìkiì kòkjeiín-nò i̱t'aà ts'e̱? 6 Ti̱koa̱ tsà kixoán: "I̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱-né", jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá nda̱jo̱ó koi̱i'nè-ná nga k'oa̱á s'ín mokjeiín-la̱ nga jè Juan xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá. 7 K'e̱é kitsò:

—Mìkiì 'ya-je̱n yá xi kitsjaà-la̱ kjo̱tíxoma.

8 Jè Jesús, kitsò-la̱:

—Ti̱koa̱á 'a̱n, mìkiì k'oa̱ xán-nò yá-né xi kitsjaà-na kjo̱tíxoma koni s'ín s'iaàn.

Kjoa̱ xi mangásòn ts'e̱ jñà chi̱'nda ts'e̱n

(Mateo 21:33-44; Marcos 12:1-11)

9 I̱kjoàn tsibíts'ia̱ Jesús nga kiìchja̱-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá; tsibéno̱jmí jngoò-la̱ kjoa̱ xi mangásòn, kitsò:

—Jngoò k'a jngoò xi̱ta̱ tsibítje̱ toò uva, i̱kjoàn kisìkìña-la̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í nga kisìxásòn; jè nei-la̱ nangui, kjiìn nó kìì. 10 K'e̱ nga ijchò na̱chrjein nga jye kòjchá toò uva, jè nei-la̱, kisìkasén jngoò chi̱'nda-la̱ nga tjoé chiba-la̱ chjí-la̱ toò uva xi jè oko̱-la̱; ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi kisìxásòn nangui, tà kiskaàn-ko̱-né, tà kisìkasén tiyaá-ne. 11 Xi komà i̱skan, jè nei-la̱ nangui ìjngoò xi̱ta̱ chi̱'nda-la̱ kisìkasén; k'oa̱á ti̱s'ín kisìko̱; kiskaàn-ko̱, ch'o kisìko̱, i̱kjoàn kisìkasén tiya-ne. 12 Ìjngoò kisìkasén xi ma-ne jàn xi̱ta̱ chi̱'nda; tà ngásòn kisìko̱; kisìki'on, koa̱ tsachrjekàjiìn nangui-la̱.

13 'K'e̱é kitsò jè nei-la̱ nangui: "¿Mé xi s'iaàn? Jè-la sìkasén ki'ndí-na̱ xi 'ñó tsjakeè; jè-la xi skoe̱xkón." 14 Ta̱nga jñà xi̱ta̱ chi̱'nda koi, k'e̱ nga kijtseèxkon, kitsò-la̱ xíkjín: "Jè jèe̱ xi tjoé kjo̱tjò-la̱ i̱'nde; si̱k'eén mé-ne nga tsa̱ján ko̱ma i̱'nde." 15 Tsachrjekàjiìn ya̱ ñánda títje̱ toò uva; i̱kjoàn kisìk'en.

'Jñò, ¿kó bixón? Nei-la̱ nangui, ¿mé xi si̱ìko̱ xi̱ta̱ koi? 16 Kjoi̱í sík'en xi̱ta̱ koi; kj'ei̱í xi̱ta̱ si̱ìnga̱tsja jè nangui ñánda tjín toò uva.

Jñà xi̱ta̱ xi nchi'nchré-la̱ Jesús kitsò:

—¡Nikjé-ne k'oas'ín koma!
17 Tanga Jesús, kiskoò'an, kitsò-la:
—Tsà majìn, ¿kó bixón? ¿Kó tsòya-ne koni s'ín tíchja Xojon xi tjít'aà 'Én-la Nainá nga tsò?:

"Jè ndajo xi tsachrjekàngui chjinechrjó nga sa ítjòn,
jè-né xi komà ndajo tàts'en chrjó-la ni'ya."

18 Ngats'iì xi ya kixosòn ndajo jè, koxkoaya-né; ko tsà jè ndajo skanè xita, kochijo-né.
19 Jñà xita skò-la no'miì ko xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés, mejèn-la nga tijè-ne hora tsobà'ñó Jesús, nga jè kjoa xi mangásòn, kiskaàya-la nga kondra ts'e koni s'ín tsibénojmí; tanga jñà xita naxandá kitsakjòn-la.

Kjoa ts'e xi machjítjì tsojmì

(Mateo 21:45-46; 22:15-22; Marcos 12:12-17)

20 Jñà xita skò-la no'miì kisìkinda; kisìkasén-'ma-la xita xi ijchò 'nchré-la xi k'oas'ín kis'iìn koni tsà xita ndaà nga mejèn-la sakòtsji jngoò-la 'én xi ch'o tsò mé-ne nga koma siìngatsja-ne jè gobernador xi tjíya kjotíxoma tsja nga jè koiìndaàjiìn. 21 Jñà xita koi kiskònangui-la, kitsò-la:
—Maestro, 'ya-nájen jñà 'én xi nokjoì, ndaà okoòyi; mìkiì chjaàjiìn xita; k'oaá s'ín okoòyi ndiyá-la Nainá koni s'ín tjín xi kjoa kixi. 22 ¿A ndaà tjín nga kíchjítjì-jen tsojmì it'aà ts'e xitaxá ítjòn ts'e Roma? ¿A xi majìn-né?
23 Jesús, tik'eé kijtseèya-la nga nchikonachan-la, kitsò-la:
—¿Mé-ne nga mejèn-nò nga 'an chít'aà-ná? 24 Takó jngoò-ná ton. ¿Yá ts'e isén ko 'ín xi tjít'aà?
Kitsò xita koi:
—Ts'eé César xi xitaxá ítjòn ts'e Roma.
25 Jesús kitsò:
—Tjiì-lá César xi ts'e César, koa tjiì-là Nainá xi ts'e Nainá.
26 Ngats'iì 'én xi kiìchja Jesús nga nguixkon xita naxandá, mìkiì kisakò-la xi koma kohòngui-ne. Tà kjòxkón-la; tà saá tà jyò tsibìtsajna.

Kós'ín kiskònangui kjoa ts'e nga faáya-la mik'en

(Mateo 22:23-33; Marcos 12:18-27)

27 Jñà xita saduceo xi mìkiì mokjeiín-la nga faáya-la xita xi jye k'en ijchò kjònangui-la Jesús, kitsò-la:

28 —Maestro, Moisés, k'oáá s'ín kiskiì: Tsà jngoò xita xi kiyá
'ndse, tsà tsjìn-la ixti k'e nga kiyá, jè chjoón-la mik'en, tijè-ne
'ndse kixan-ko ìjngoò k'a-ne mé-ne nga s'e-la ixti xi tje ts'e
'ndse. 29 Kis'e xó jngoò k'a xita xi itoò komà 'ndse. Jè xi síjna
ítjòn, kis'e xó-la chjoón; tanga mìkiì kis'e-la ixti skanda kóni
nga k'en. 30 Jè 'ndse xi ma-ne jò, chixàn-koó; tikoaá k'e nga
k'en, mìkiì kis'e-la ixti. 31 Chjoón jè, chixàn-koó xi ma-ne jàn;
k'oáá xó s'ín chixàn-ko ngats'ìì nga itoò 'ndse, tanga nijngoò xi
kis'e-la ixti skanda k'e nga k'en. 32 Xi komà iskan, tikoaá k'en
jè chjoón. 33 K'e nga tsà kjoaáya-la, nga itoò 'ndse, ¿yá-né xi
chjoón-la koma? Nga jñà tsibìtsajnako nga itoò 'ndse.
34 Jesús, k'eé kitsò-la:
—Jñà xita xi tjín nachrjein i'ndei, ko chjoón ko x'in,
bixan-né. 35 Tanga jñà xita xi Nainá okitso nga ok'ìn-la nga
kjoaáya-la nga kítsajna isò'nde xi sa kjoií, mì ti kiì kixan-ne.
36 Tikoaá mì ti kiì kiyá-ne. K'oaá s'ín ngásòn kítsajnakon
koni àkjale; yaá kítsajnako Nainá nga ixti-la ma nga jye
kòfaáya-la. 37 Tijè-ne Moisés k'oaá s'ín okóya nga jñà xi jye
k'en, kjoaáya-la. K'oaá s'ín tjít'aà xojon it'aà ts'e yá na'yá xi
títì k'e nga tsò Moisés: “Jè xi Nainá 'mì-lá, tikoaá Nainá tsò-la
Abraham, Isaac, ko Jacob.” 38 ¡Jñà xi jye k'en, mìtsà Nainá
tsò-la xi Nainá; tà jñà xi títsajnakon xi Nainá tsò-la! It'aà ts'e
Nainá, ngats'ìì-né nga títsajnakon.
39 K'eé kìichja xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì
Moisés, kitsò:
—Maestro, kixií kjoa 'én xi nokjoì.
40 Ni ti jngoò xita xi kjò'ñó-ne ikon nga kiskònangui-ìsa-la.

Ñánda kitjen-la Cristo [xita xi xó kisìkasén-ne Nainá]
(Mateo 22:41-46; Marcos 12:35-37)

41 Jesús kitsò:
—¿Mé-ne kotsò-ne jñà xita nga jè xi Cristo, [xita xi xó
siìkasén-ne Nainá], nga ya kjinchrobàt'aà-ne tje-la xitaxá ítjòn
David? 42 Tijè-ne David, tsò xojon-la ya ts'e Salmo:
Jè Nainá kitsò-la Cristo, jè xi otíxoma-na:
“Tijnat'aà-ná i kixi-na,
43 skanda k'e nga sìkítsajnanguia kondra-lè
ñánda nchasòn ndsokoiì nga 'an, jye kisìkijne-la.”

44 Jè David, tsà kos'ín kitsò-la Cristo, ¿kó s'ín tjín-ne nga ya
nchrobát'aà-ne tje-la David?

Kií kitsò Jesús it'aà ts'e xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá
(Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40; Lucas 11:37-54)

45 K'e nga nchi'nchré ngats'iì xita naxandá, Jesús kitsò-la xita
xi kota'yàt'aà-la:
46 —Tikinda yijo-nò it'aà ts'e xita xi okóya kjotíxoma-la
Nainá xi kiskiì Moisés. Sasén-la nga nikje ndojò ókjá. Tikoaá
tsjaá ma-la nga ndaà beèxkón xita xi kj'eií, ndaà síhixat'aà
ya ndits in. Tikoaá jñà ótsji íxile xi jncha ítjòn ya ni'ya ingo
sinagoga, ko mejèn-la nga jñà kítsat'aà ítjòn ímixa k'e nga
kjèn xita ñánda tjín s'eí. 47 Faá'an ni'ya-la íchjín ka'àn xi jye
k'en x'in-la. Ikjoàn 'ñó ndojò fìko ochikon-la nga mejèn-la nga
bìtsajna'ma nga mì jcha-la mé kjoa xi s'ín. Jñà xita koi ìsaá tse
kjo'in s'e-la.

Ton xi kitsjaà kjotjò chjoón ka'àn xi 'ñó ima
(Marcos 12:41-44)

21 1 Jesús k'e nga kiskoòtsejèn, kijtseè xita nchiná xi 'ñó
tjín-la ton nga nchibítsajnaya ton-la ya kaxa ñánda
sinchá ton kjotjò-la Nainá. 2 Tikoaá kijtseè jngoò chjoón ka'àn
xi 'ñó ima nga tsibítsajnaya jò ndí ton xi chibachjí chjí-la.
3 K'eé kitsò:
—Xi kjoa kixi, k'oaá xán-nò, chjoón ka'àn ima jè,
ìsaá tse ton kòbíjna mì k'oaá-ne ngats'iì xita xi i'nga.
4 Ngats'iì xita koi xi tjín-la ton, koií tsjá-la Nainá jè xi
ningui-la, tanga jè chjoón ima, kàtsjá yijeé ton xi tjín-la xi
tímajchá-ne.

K'e nga kiìchja Jesús it'aà ts'e ingo kó s'ín tjínè-la nga kixoña
(Mateo 24:1-2; Marcos 13:1-2)

5 Tikoa nchijoóya i'nga-ne xita xi nchikotsejèn-la ingo ítjòn
nga ndaà kjoàn ndajo-la; tikoa ndaà kjoàn tsojmì xi kitsjaà
kjotjò-la Nainá jñà xita. Jesús kitsò-la:
6 —Kjoií nachrjein k'e nga jñà ndajo ko tsojmì xi ndaà
kjoàn xi chìtsejèn-là, nií ti jngoò siyijòsòn-la xíkjín, kixoña
yije-né.

Seña xi s'e̱ k'e̱ nga nchrobá machrañà na̱chrjein nga kjoe̱het'aà i̱sò'nde

(Mateo 24:3-28; Marcos 13:3-23)

7 K'e̱é kiskònangui-la̱ kitsò-la̱:

—Maestro, ¿mé na̱chrjein-ne nga o̱ko̱ma kjoa̱ koi? ¿Mé seña xi s'e̱ k'e̱ nga jye ko̱chrañà nga k'oa̱s'ín ko̱ma kjoa̱ koi?

8 Jesús kitsò:

—Ti̱kinda̱a yijo-nò nga mì yá xi̱ta̱ xi skónacha̱n-nò. Kjìn xi̱ta̱ kjoi̱í xi 'ín ts'a̱n si̱ìkjeén; ki̱tso̱: "'A̱n-ná xi Cristo, [nga 'a̱án kisìkasén-na Nainá]", ti̱koa̱ ki̱tso̱-nò: "Jyeé tíjna chrañà na̱chrjein nga 'a̱n kotiìxoma." Kì kiì onguítji̱ngui-là. 9 K'e̱ nga ki̱ná'ya kjoa̱ ts'e̱ kjo̱jchán, kjoa̱siì, kì tsakjoòn-jèn; mochjeén-né nga k'oa̱s'ín ko̱ma ítjòn ta̱nga kj'eè tsà jè na̱chrjein nga kjoe̱het'aà.

10 Kitsò-ìsa-la̱:

—Na̱xa̱ndá ska̱àn-kjoò xi kj'ei̱í na̱xa̱ndá. Koa̱ xi̱ta̱xá koi̱ìts'ia̱ nga ska̱àn-kjoòko̱ xi̱ta̱xá xi kj'ei̱í na̱xa̱ndá. 11 Ndaà jchán k'oa̱ ch'ón xkón; xki̱ xi ján na̱xa̱ndá s'e̱ kjinchrá ko̱ ch'in xi 'ñó kjan. Ján ngajmiì jcha̱-la̱ kjo̱xkón xi ch'o tjín ko̱ xi ch'o kjoàn.

12 'Ta̱nga jñò, ítjòn tso̱ba'ñó-nò xi̱ta̱; kji̱tji̱nguikeè-nò kji̱ko̱-nò ya̱ ni'ya i̱ngo̱ sinagoga nga ya̱ si̱ndaàjiìn. Ski̱nìs'en-nò nda̱yá; kji̱ko̱-nò i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱xá ítjòn ko̱ ts'e̱ gobernador, tà koií kjoa̱-la̱ nga mokjeiín-nò i̱t'aà ts'a̱n. 13 K'e̱ nga k'oa̱s'ín ko̱mat'ioòn, jè hora nga kéno̱jmí-là xi̱ta̱ xi i̱t'aà ts'a̱n. 14 K'oa̱á s'ín t'è-là takòn, kì tà chjà ítjòn nìkítsjeèn kó kixón nga ki̱nókjoa̱a nga ki̱nchako̱o yijo-nò, 15 koií kjoa̱-la̱ nga 'a̱n, tsjaà-nò 'én ti̱koa̱ tsjaà-nò kjoa̱ kjìn-takòn kó s'ín ki̱nókjoa̱a mé-ne nga jñà xi̱ta̱ kondra̱-nò mìkiì si̱ìkijne-nò k'e̱ nga chibàkjoò. 16 Skanda jñà si̱ìnga̱tsja-nò xi na̱'èn-nò, 'ndsè, xinguio̱o ko̱ amigo-nò, ti̱koa̱ si̱ìk'en i'nga-nò. 17 Ngats'ìì xi̱ta̱ i̱sò'nde ko̱jtikeé-nò xi kjoa̱ ts'a̱n. 18 Ta̱nga nijngoò tsja̱skoò chija. 19 ¡Jè xi ki̱chìkjoa̱-la̱ kjo̱'in, kíjnakon ini̱ma̱-la̱!

20 'K'e̱ nga jcha̱a na̱xa̱ndá Jerusalén nga kitseè jngoò itjandiì-la̱ soldado, k'oa̱á s'ín tíjiìn-nò nga jye kjòchrañà nga jngoò k'a kjoe̱hesòn yije mé xi tjín. 21 Jñà xi̱ta̱ xi títsa̱jna Judea, kàtanga, kàtjì ñánda nindoò choòn; jñà xi títsa̱jna Jerusalén, kàtitjokàjiìn na̱xa̱ndá, jñà xi ján títsa̱jna campo, kì ti̱ kiì nchrobá-ne i̱jiìn na̱xa̱ndá-la̱. 22 Koií kjoa̱-la̱ nga na̱chrjein ts'e̱

kjo'in-né mé-ne nga kitasòn yije-ne koni s'ín tíchja Xojon xi tjít'aà 'Én Tsjeè-la Nainá. 23 ¡Ima xó-ne jñà íchjín xi ki'ndí 'ya ko xi ixti xó nchisíkaki jñà nachrjein koi, nga 'ñó tse kjo'in s'e it'aà nangui! Xi kjoajti-la Nainá, tse kjo'in koiì'nè-la xita naxandá Israel. 24 Tjín xita xi kicha machìtin kiyá-ne; tikoaá tjín xi kj'eií nangui kjiko preso jñà xita kjojchán. Jñà xi mìtsà xita judío, 'ñó ch'o siìko nga skoetoòn jñà xita naxandá Jerusalén; jñà kotìxoma skanda k'e nga kitasòn nachrjein-la xita koi.

K'e nga kjoií ìjngoò k'a-ne Ki'ndí-la Xita

(Mateo 24:29-35, 42-44; Marcos 13:24-37)

25 'Ikjoàn jcha-la jè ts'oí, sá ko ni'ño nga kotsejèn-la seña xi ch'o kjoàn. I it'aà nangui, ngats'iì xita 'ñó tsakjón nga kji'nchré-la nga 'ñó kjone nga fì nchrobá ndáchikon. 26 Jñà xita chiba-la kiyáya-né nga tsakjón k'e nga skoe kjoa xi komat'in isò'nde. Skanda jñà ni'ño xi tjín ngajmiì kjitiyaá-la. 27 Ikjoàn skoe-na xita xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na nga kjinchrobàjñaà ijiìn ifi. Tseé nga'ñó ko kjoajeya kjoiikoaa. 28 K'e nga kots'ia kjoa koi nga k'oas'ín koma, kixi tinchaà, chjímiì'ngaà skoò, tsja t'è-là inima-nò, chíñakjoaa nga jyeé kjòchrañà nachrjein nga jñò kitsajnandeií-nò.

29 K'eé tsibénojmí jngoò-la kjoa xi mangásòn; kitsò-la:

—Chítsejèn-là yá toò iko, ngats'iì yá xi tjín. 30 K'e nga jye bíts'ia nga bíjts'én xka-la yá, jyeé 'yaà nga nchrobá machrañà chon ndobá. 31 K'oaá tis'ín tjín, k'e nga jchaa nga k'oas'ín tíma kjoa koi, kàtasijiìn-nò nga jye tíjnat'aà chrañà-nò nachrjein nga jchaa kó s'ín otíxoma Nainá.

32 'Xi okixi, k'oaá xán-nò: Mìkiì kiyá xita xi tjín nachrjein koi skanda kóni nga jye kitasòn yije jñà kjoa koi. 33 Jè ngajmiì ko isò'nde kjoehet'aà-né, tanga jñà 'én-na mìkiì kjoehet'aà; kitasòn-né.

34 'T'een kinda yijo-nò; mìkiì biì'nde nga sítájaàjiìn inima-nò jñà kjoa xi ch'o tjín koni kjoa ch'i, kjoa chrjá'a, ko kjoa xi nìkájnoò i isò'nde. Tsà k'oas'ín s'een, mìkiì titsajnandaà jè nachrjein k'e nga 'an kjoiaa ìjngoò k'a; tà nitjon kjoií nachrjein, skanè-nò koni jngoò ch'an. 35 K'oaá s'ín komat'in ngats'iì xita xi tjín nga tíjtsa isò'nde. 36 Jñò, ndaà titsajna, tìtsi'ba kijndà nga kjit'aà nachrjein mé-ne nga s'e-nò nga'ñó nga koma kitjojñoò

ngats'iì kjo'in xi k'oas'ín koma, tikoa mé-ne nga mìkiì kosobà-nò nga kincha nguixkon Ki'ndí-la Xita.
37 K'e nga nachrjein, Jesús, yaá tsakóya ya ndítsin ingo ítjòn. K'e nga majñò yaá fìsìkjáya ya nindoò xi 'mì Yá Olivo. 38 Kjìn xita naxandá, f'iìkon ya ndítsin ingo ítjòn nga xki tajñòya; f'iì 'nchré-la mé 'én xi okóya.

Kiís'ín tsohótsji'nde-la xita kondra-la Jesús nga tsoba'ñó

(Mateo 26:1-5, 14-16; Marcos 14:1-2, 10-11; Juan 11:45-53)

22 1 Jyeé tímachrañà nachrjein nga bitjo s'eí Paxko k'e nga kjèn inchrajín xi tsjìn-la na'yo san jñà xita judío.
2 Jñà xita sko-la no'miì ko xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés, nga tsakjón-la xita naxandá, tsohótsji'nde-la kó s'ín siìko Jesús nga siìk'en.
3 Jè xita neií jahas'en-jiìn inima-la jè Judas xi tikoa Iscariote 'mì, xi ya itjojiìn ts'e xita xi tejò ma-ne xi tsajmeiìko Jesús.
4 Judas, kiìkáko jñà xita sko-la no'miì ko xita sko-la xi síkinda ingo ítjòn nga tsajoóya-ne kó s'ín siìngatsja Jesús. 5 Jñà xita koi, tsjaá komà-la; tsibíndaàjiìn nga ton tsjá-la. 6 Judas, kòkjeiín-la, ikjoàn tsohótsji'nde-la kó s'ín siìngatsja Jesús nga mìkiì skoe jñà xita naxandá.

K'e nga jè Jesús tsakjèn-ko xita xi kota'yàt'aà-la

(Mateo 26:17-29; Marcos 14:12-25; Juan 13:21-30; 1 Corintios 11:23-26)

7 Ijchò nachrjein-la s'eí ts'e inchrajín xi tsjìn-la na'yo san, k'e nga k'oas'ín tjínè-la nga biyaà orrè xi bíxteèn jní-la xi it'aà ts'e s'eí Paxko. 8 Jesús kisìkasén Pedro ko Juan, kitsò-la:
—Tanguió kìndaà tsojmì xi kjoa ts'e s'eí Paxko mé-ne nga kichiaá.
9 Jñà xita-la kiskònangui-la, kitsò-la:
—¿Ñánda mejèn-lè nga konguí kìndaà-jen?
10 Jesús kitsò:
—K'e nga kitjás'en-jñoò naxandá, ya skakjoò jngoò xita x'in xi 'yajen jngoò nisa nandá. Tanguítjingui-là skanda ya ñánda kjoahas'en ni'ya. 11 Kot'ìn-là nei-la ni'ya: "Jè Maestro kjònangui: ¿Ñánda tíjna cuarto-la ni'ya ñánda kókjen-koaa xita xi kota'yàt'aà-na ts'e s'eí Paxko?" 12 Xita jè, kokò jngoò-nò cuarto xi tiyà kji xi jye ndaà choòn xi ya tíjnasò'nga ni'ya. Ya tìndaà nga kichiaá.

13 Jñà xi̱ta̱-la̱ koi, kiì; k'oa̱á s'ín kisakò-la̱ koni s'ín kitsò-la̱ Jesús.
Ya̱á tsibíndaà tsojmì xi ko̱kje̱n kjoa̱ ts'e̱ s'eí Paxko̱.
14 K'e̱ nga ijchò hora nga ko̱kje̱n, Jesús tsibìjnat'aà ími̱xa̱ ko̱
xi̱ta̱-la̱ xi tsibíxáya-la̱. 15 Kitsò-la̱:
—¡'Ñó tìsìkítsjeèn nga mejèn-na kókje̱n-ko̱-nò ts'e̱ s'eí Paxko̱
nga ti̱kj'eè fì-na kjoa̱ biyaà! 16 K'oa̱á xán-nò nga mì ti̱ kiì
kókje̱en-na s'eí Paxko̱ skanda k'e̱ nga ki̱tasòn yije kjoa̱ ts'e̱ s'eí
Paxko̱ jñà na̱chrjein k'e̱ nga Nainá ko̱tìxoma.
17 K'e̱é kiskoé jngoò chi̱tsín, kitsjaà-la̱ kjo̱ndaà Nainá, kitsò:
—Chjoé, ti̱ka'bí-là xinguio̱o; 18 k'oa̱á xán-nò nga mì ti̱ kiì
ski̱-na vino skanda k'e̱ nga ko̱tìxoma Nainá.
19 I̱kjoàn kiskoé i̱nchra̱jín, kitsjaà-la̱ kjo̱ndaà Nainá,
kisìxkoa̱ya, kitsjaà-la̱ xi̱ta̱-la̱, kitsò:
—I̱nchra̱jín jè, yijo-na̱-né nga 'a̱án ki̱yá ngajo-nò. K'oa̱ ti̱s'ín
t'e̱en nga ti̱xkoa̱ya i̱nchra̱jín, mé-ne nga koi̱tsjeèn-nò xi i̱t'aà
ts'a̱n.
20 K'e̱ nga jye tsakjèn, k'oa̱á ti̱s'ín kis'iìn; kiskoé chi̱tsín, kitsò:
—Chi̱tsín jè, jè-né xi kjoa̱ xi̱tse̱ xi bìndaàjiìn-ko̱-nò xi i̱t'aà
ts'e̱ jní-na̱ xi xíxteèn xi kjo̱ndaà tsa̱jòn nga makixi̱ya kjoa̱.
21 I̱í tíjnat'aàko̱-ná ími̱xa̱, jè xi̱ta̱ xi si̱ìnga̱tsja-na i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱
kondra̱-na̱. 22 Xi o̱kixi̱, 'a̱n xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱,
tjínè-na nga ki̱yá. Ta̱nga, ¡i̱ma̱ xó-ne jè xi̱ta̱ xi si̱ìnga̱tsja-na!
23 Jñà xi̱ta̱-la̱ tsibíts'ia̱ nga kiskònangui-la̱ xíkjín, kitsò:
—¿Yá-né xi k'oa̱s'ín si̱ìnga̱tsja?

Yá-né xi tíjna ítjòn

24 Jñà xi̱ta̱-la̱ tsajoókjoò xi kjoa̱ ts'e̱ yá-né xi tíjna ítjòn.
25 Jesús kitsò-la̱:
—Jñà xi̱ta̱xá ítjòn-la̱ xi mìtsà xi̱ta̱ judío, 'ñó beètoòn xi̱ta̱
na̱xa̱ndá-la̱, ta̱nga jñà xi̱ta̱xá koi, tsò-né nga ndaà xi̱ta̱. 26 Ta̱nga
jñò, mìkiì k'oa̱s'ín s'e̱en. Jè xi tíjna ítjòn, ìsa̱á nangui kàtìjna;
jè xi otíxá, tà sa̱á jè kàtama chi̱'nda. 27 ¿Yá-né xi tíjna ítjòn?
¿A jè xi bìjnat'aà ími̱xa̱, o xi jè xi bíya tsojmì? ¿A mìtsà jè
xi bìjnat'aà ími̱xa̱? Ta̱nga i̱'ndei̱, mìkiì k'oa̱s'ín ko̱ma. 'A̱n,
tìjna̱jiìn-nò koni jngoò xi̱ta̱ chi̱'nda xi síxá-nò.
28 'Skanda kó-ne nga tàts'en-la̱ kjoa̱, jñò-nò xi titsa̱jnako̱
kjit'aà-ná ni̱ta̱ mé kjoa̱ xi tímat'ian. 29 Koií kjoa̱-la̱ nga
'a̱n siìnga̱tsja-nò kjo̱tíxoma nga jñò ko̱ti̱xomaà koni s'ín
kisìnga̱tsja-na Nainá xi Na̱'èn-na̱, 30 mé-ne jñò, ya̱ ki̱chioò ti̱koa̱

s'io̱o ya i̱t'aà ími̱xa̱-na̱ ñánda tìhotiìxoma, ti̱koa̱ ya̱ ki̱tsa̱jnasòn íxi̱le̱ ts'e̱ kjo̱tíxoma nga jñò, kíndaàjiìn-là xi̱ta̱ xi tejò tje̱-la̱ ts'e̱ na̱xa̱ndá Israel.

'Én xi kiìchja̱ Jesús nga jè Pedro kjó'mat'in

(Mateo 26:31-35; Marcos 14:27-31; Juan 13:36-38)

31 Kiìchja̱-ìsa Na̱'èn-ná, kitsò:

—Simón, Simón, jè xi̱ta̱ nei̱í kisìjé'nde nga mejèn-la̱ 'ñó skót'aà-nò. K'e̱ nga skót'aà-nò, ya̱á jcha̱-la̱ yá-né xi ndaà ko̱ xi mìkiì ndaà, koni s'ín nìko̱ trigo nga matsjeè.

32 'Ta̱nga 'a̱n, tsibìtsi'batjì-lè mé-ne nga mì jchi̱jat'aà-lè nga mokjeiín-lè xi i̱t'aà ts'a̱n. K'e̱ nga jye si̱kátjifaya-ne xi i̱t'aà ts'a̱n, ti̱si̱koi̱i xinguı̱i nga kixi̱ kítsa̱jna.

33 Simón kitsò:

—Na̱'èn, tìjna̱ndaà-ná nga kjíko̱-lè na̱s'ín nda̱yá k'oín, na̱s'ín skanda ki̱yáko̱-lè.

34 Jesús kitsò-la̱:

—Ngaji̱ Pedro, k'oa̱á xan-lè, i̱'ndei̱, jàn k'a k'oa̱ sí nga mìkiì yaxkon-ná k'e̱ nga ti̱kj'eè kjindáya kóxtí.

K'e̱ nga jye kjòchrañà na̱chrjein nga k'oi̱-la̱ kjo̱'in Jesús

35 Jesús kiskònangui-la̱, kitsò-la̱:

—K'e̱ nga kisìkasén-nò nga tsanguió nìka'bió 'én-na̱ nga mìkiì kich'à to̱n, mìkiì kich'à chijtsa, mìkiì xo̱xté kitsjaya, ¿mé xi kisìchjaàt'aà-nò?

Jñà xi̱ta̱ kitsò:

—Ni̱mé-jèn.

36 K'e̱é kitsò-la̱:

—I̱'ndei̱, jè xi tjín-la̱ chijtsa to̱n, kàtakjoé; ti̱koa̱ jè xi tjín-la̱ na̱'ya kàtakjoé; ko̱ jè xi tsjìn-la̱ ki̱cha̱ ndojò, kàtatíjna na̱chro̱kisòn-la̱ koa̱ kàtatse ki̱cha̱-la̱. 37 K'oa̱á xán-nò nga tjínè-la̱ nga ki̱tasòn koni s'ín tíchja̱ Xojo̱n xi tjít'aà 'Én Tsjeè-la̱ Nainá xi i̱t'aà ts'a̱n nga tsò: "K'oa̱á s'ín skoe̱-ikon koni jngoò xi̱ta̱ xi mìkiì ndaà s'ín." Koni s'ín tíchja̱ 'Én Tsjeè-la̱ Nainá xi i̱t'aà ts'a̱n, ki̱tasòn yije-né.

38 Jñà xi̱ta̱-la̱ kitsò:

—Na̱'èn, kjioò jò-naje̱n ki̱cha̱ ndojò i̱jndé.

Jè Jesús kitsò:

—Kàtje kjoa̱.

K'e̲ nga jè Jesús tsibítsi'ba ya̲ nindoò Yá Olivo

(Mateo 26:36-46; Marcos 14:32-42)

39 Jesús kiì nga kiìchja̲t'aà-la̲ Nainá ya̲ ñánda 'mì nindoò
Yá Olivo koni s'ín s'ín kjit'aà; i̲kjoàn kiìtji̲ngui xi̲ta̲ xi
kota'yàt'aà-la̲. 40 K'e̲ nga ijchò i̲'nde jè, kitsò-la̲ xi̲ta̲-la̲:
—Tìtsi'ba-là Nainá mé-ne nga mì jé ska̲jñoò.
41 K'e̲é tsasìt'aà xìn chiba-la̲ koni kji saté jngoò nda̲jo̲ k'e̲
jngoò xi̲ta̲ osén. Tsasèn-xkó'nchi, i̲kjoàn kiìchja̲t'aà-la̲ Nainá.
42 Kitsò:
—Na̲'èn, tsà mejèn-lè, chja̲àxìn-ná kjo̲'in jè; ta̲nga mìtsà jè
ki̲tasòn 'én-na̲, jè kàtabitasòn tsi̲ji.
43 K'e̲ nga tíchja̲t'aà-la̲ Nainá tsatsejèn jngoò àkja̲le̲-la̲ Nainá
xi inchrobà-ne ngajmiì nga kitsjaà-ìsa-la̲ nga'ñó. 44 Nga tse
kjo̲'in tísíkjeiín ini̲ma̲-la̲, ìsa̲á 'ñó kiìchja̲t'aà-la̲ Nainá; chi̲ba̲-la̲
kitjoòndá-né, jè ndátsjèya-la̲ xi chixòt'aà nangui, jní kjoàn.
45 K'e̲ nga jye kiìchja̲t'aà-la̲ Nainá, kiì ìjngoò k'a-ne ñánda
títsa̲jna xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲. Ta̲nga k'e̲ nga ijchò, jyeé
kjiyijòfè, koií kjoa̲-la̲ nga 'ñó 'on ma-la̲ ini̲ma̲-la̲. 46 Kitsò-la̲:
—¿Mé-ne titsa̲yijòfè-nò? Ti̲sítje̲en, tìtsi'ba-là Nainá mé-ne nga
mì jé ska̲jñoò.

Kií komà k'e̲ nga kindobà'ñó Jesús

(Mateo 26:47-56; Marcos 14:43-50; Juan 18:2-11)

47 Tákó ti̲k'e̲é tíchja̲-ìsa Jesús, kjìn xi̲ta̲ ijchò; jè tsó'ba ítjòn
Judas, xi ya̲ itjojiìn ts'e̲ xi̲ta̲-la̲ Jesús xi tejò ma-ne. K'e̲ nga
ijchò, kiì kasìt'aà chrañà-la̲ Jesús nga kiskine'a. 48 Jè Jesús
kitsò-la̲:
—Ngaji̲ Judas, ¿a k'oa̲á s'ín tà jngoò kjoa̲ xi chine'aá
nìnga̲tsja-ná 'a̲n xi Ki'ndí-la̲ Xi̲ta̲ xan-la̲ yijo-na̲?
49 Jñà xi̲ta̲-la̲ xi i'nga, k'e̲ nga kijtseè kjoa̲ xi ko̲mat'in Jesús,
kitsò:
—Na̲'èn, ¿a mejèn-lè nga ki̲ch'on-je̲n ki̲cha̲ ndojò?
50 Jngoò xi̲ta̲-la̲ Jesús tsajá-la̲ ki̲cha̲ ndojò jè chi̲'nda-la̲ no̲'miì
ítjòn, tsatet'aà líká kixi̲-la̲. 51 K'e̲é kitsò Jesús:
—¡Kì k'oa̲á nìko̲o, kàtje kjoa̲!
I̲kjoàn tsohót'aà-la̲ tsja líká-la̲; ni̲to̲ón kjòndaà-ne. 52 K'e̲é
kitsò-la̲ jñà xi̲ta̲ xi j'iìkjaá xi xi̲ta̲ sko̲-la̲ no̲'miì ko̲ xi̲ta̲ xi
síkinda̲ i̲ngo̲ ítjòn ko̲ xi̲ta̲ jchínga:

—¿Mé-ne k'oa̱s'ín kà'nè-nò nga ki̱cha̱ machìti̱n ko̱ yá kich'à koni tsà jngoò xi̱ta̱ chijé kòf'ìi̱chjaà? 53 Na̱chrjein inchijòn tsohótijnako̱-nò ya̱ ndi̱tsin i̱ngo̱ ítjòn; ¿mé-ne nga mìkiì ya̱ kindobà'ñó-ná? Koií kjoa̱-la̱ nga jè hora jè nga jñò choòn, tsa̱jòn-nò k'e̱ nga jè xi̱ta̱ nei̱í tíhotíxoma.

K'e̱ nga jè Pedro mìkiì tsibénojmí nga beèxkon Jesús

(Mateo 26:57-58, 69-75; Marcos 14:53-54, 66-72; Juan 18:12-18, 25-27)

54 Jesús, kitsobà'ñó xi̱ta̱, kiìko̱ ni'ya-la̱ no̱'miì ítjòn. Jè Pedro, tà kjiìn tà kjiìn tsajmeètji̱ngui-la̱. 55 Ya̱ jngoò osen ndi̱tsin, jñà xi̱ta̱ tsibítse jngoò ni'ín, i̱kjoàn tsibìtsa̱jna'ngui jngoò itjandiì. Ti̱koa̱ jè Pedro tsibìjnajiìn-la̱ xi̱ta̱. 56 K'e̱é jngoò chjo̱ón chi̱'nda kijtseèxkon Pedro nga tíjna'ngui; kiskoò'an, kitsò:

—Xi̱ta̱ jè, ti̱koa̱á ya̱á tsóhoko̱ Jesús.

57 Ta̱nga jè Pedro tsoho'mat'in-né, kitsò:

—Ngaji̱ chjo̱ón, xi̱ta̱ jè, mìkiì bexkoan.

58 Xi komà ìjngoò tjò, nguì jngoò xi̱ta̱ kijtseèxkon Pedro, kitsò-la̱:

—Ti̱koa̱á ngaji̱, ya̱á tjaàkoi̱i Jesús.

K'e̱é kitsò Pedro:

—Ngaji̱ x'i̱in, mìtsà ya̱ tsòhokoa̱a.

59 Nga komà i̱skan, tjín-la̱ tsà jngoò hora, ti̱koa̱á 'ñó o̱kitsò nguì jngoò xi̱ta̱:

—Kixi̱í kjoa̱, xi̱ta̱ jè, ya̱á tsóhoko̱, ti̱koa̱á ya̱á i̱'nde-la̱ Galilea.

60 Pedro kitsò:

—Ngaji̱ x'i̱in, mìkiì be mé 'én xi ko̱'mì-la̱.

Ti̱k'e̱é-ne tíchja̱ Pedro kiskindàya kóxtí. 61 Kisìkátjifaya Na̱'èn-ná Jesús, kiskoòtsejèn-la̱ Pedro. K'e̱é tsibítsjeèn-la̱ Pedro 'én xi kitsò-la̱ Na̱'èn-ná Jesús nga kitsò-la̱: "Jàn k'a k'oa̱ sí nga mìkiì yaxkon-ná k'e̱ nga ti̱kj'eè kjindáya kóxtí." 62 Jè Pedro, k'e̱é itjo ni'ya, i̱kjoàn 'ñó jchán kiskindàya nga 'on komà-la̱ ini̱ma̱-la̱.

Kós'ín kiìchja̱ xi̱ta̱ xi kisìsobà-la̱ Jesús

(Mateo 26:67-68; Marcos 14:65)

63 Jñà xi̱ta̱ xi nchisíkinda̱ Jesús, kisìsobà-la̱ ti̱koa̱ tsajá-la̱. 64 Tsibíchjoà xko̱n, i̱kjoàn kiskònangui-la̱, kitsò-la̱:

—¡Koa̱tìn-náje̱n yá xi tí'beé-lè!

65 Kjìn kjoa̱ tjín-ìsa xi kj'ei̱í xi 'ñó 'on kitsò-la̱.

K'e̲ nga kiìko̲ Jesús ñánda tíjna xi̲ta̲xá ítjòn ts'e̲ xi̲ta̲ judío

(Mateo 26:59-66; Marcos 14:55-64; Juan 18:19-24)

66 K'e̲ nga kis'e i̲sén, kjòxkóya jñà xi̲ta̲ jchínga ts'e̲ xi̲ta̲ judío,
xi̲ta̲ sko̲-la̲ no̲'miì ko̲ xi̲ta̲ xi okóya kjo̲tíxoma-la̲ Nainá xi kiskiì
Moisés; kiìko̲ Jesús ya̲ ñánda maxkóya jñà xi̲ta̲xá ítjòn; i̲kjoàn
kiskònangui-la̲, kitsò-la̲:
67 —Koa̲tìn-náje̲n, ¿a ngaji̲-né xi Cristo, [xi xó kisìkasén-lè
Nainá], o xi majìn-né?
Jesús kitsò:
—Tsà k'oa̲ xán-nò: "'A̲n-ná", mìkiì ko̲kjeiín-nò.
68 Tsà 'a̲n skònangui-nò, jñò, mìkiì ki̲nókjoa̲a ti̲koa̲á mìkiì
si̲kíjnandei̲í-ná. 69 Jyeé ijchò hora-la̲ nga 'a̲n xi Ki'ndí-la̲ Xi̲ta̲
xan-la̲ yijo-na̲ ya̲á kótijnat'aà kixi̲-la̲ Nainá xi 'ñó tse nga'ñó
tjín-la̲.
70 Ngats'iì xi̲ta̲ kitsò:
—¿A ngaji̲-né xi Ki'ndí-la̲ Nainá 'mì-lè?
Jesús kitsò-la̲:
—Jñò sobà xi o̲bixón nga 'a̲n-ná.
71 K'e̲é kitsò jñà xi̲ta̲:
—¿Yá xi̲ta̲ xi mochjeén-ìsa̲-ná xi tsja 'én? Jñá sobá
titsa̲na'yà-lá koni s'ín tíchja̲-ne tso'ba.

K'e̲ nga kiìko̲ Jesús ñánda tíjna Pilato

(Mateo 27:1-2, 11-14; Marcos 15:1-5; Juan 18:28-38)

23 1 Tsasítje̲n ngats'iì xi̲ta̲, kiìko̲ Jesús ñánda tíjna Pilato.
2 K'e̲ nga ijchòko̲ nguixko̲n Pilato, jñà xi̲ta̲ tsibíts'ia̲
nga tsohóngui, kitsò:
—Xi̲ta̲ jè, kjòtsji-naje̲n nga kj'ei̲í ndi̲yá fìko̲ na̲xa̲ndá-ná.
Tsò-né nga mì xó kiì kíchjítjiá tsojmì xi i̲t'aà ts'e̲ César,
xi̲ta̲xá ítjòn ts'e̲ Roma; ti̲koa̲á tsò-né nga jè xó xi Cristo [xi xó
kisìkasén-ne Nainá] nga xi̲ta̲xá ítjòn kíjna.
3 Jè Pilato kiskònangui, kitsò-la̲:
—¿A ji̲-né xi xi̲ta̲xá ítjòn-la̲ jñà xi̲ta̲ judío?
Kitsò Jesús:
—Ngajií xi k'oa̲ si nga 'a̲n-ná.
4 Pilato kitsò-la̲ jñà xi̲ta̲ sko̲-la̲ no̲'miì ko̲ xi̲ta̲ na̲xa̲ndá:
—Ni̲mé jé xi matsji-na i̲t'aà ts'e̲ xi̲ta̲ jè.
5 Ta̲nga jñà xi̲ta̲, ìsa̲á 'ñó kiìchja̲ nga tsohóngui, kitsò:

—Kj'eií s'ín okóya-la xita naxandá nga ótsji-la kjoasiì. Tsibíts'ia-ne nangui Galilea, kóhokji nangui Judea, skanda i Jerusalén.

K'e nga kiìko Jesús ñánda tíjna Herodes

6 K'e nga kii'nchré Pilato jè 'én xi tsò, Galilea, kiskònangui-la 7 xita: ¿A yaá i'nde-la? K'e nga kis'enojmí-la nga ya i'nde-la, kisìkasén-la jè xita xi tíjna xitaxá ítjòn Galilea xi 'mì Herodes; jñà nachrjein koi, tikoaá ján tíjna naxandá Jerusalén. 8 Herodes, k'e nga kijtseèxkon Jesús, 'ñó tsja komà-la nga kjòtseé mejèn-la nga skoexkon, nga jyeé kjìn kjoa kii'nchré xi it'aà ts'e. Mejèn-la skoe jngoò kjoxkón xi s'ín. 9 Kjìn skoya kjoa kiskònangui-la, tanga jè Jesús, nijngoò 'én kiìchja. 10 Tikoaá yaá títsajna jñà xita sko-la no'miì ko xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés nga 'ñó nchihóngui. 11 Jè Herodes ko soldado-la tsachrjekàngui-né; kisìkákjá nikje xi 'ñó ndaà kjoàn koni ts'e xitaxá ítjòn nga kisìsobà-la; ikjoàn kisìkasén ìjngoò k'a-la jè Pilato. 12 Nachrjein jè, tsajoóndaà-ne jè Pilato ko Herodes; k'e nga sa ítjòn, kondraá títsajna-la xíkjín.

K'e nga kitjoònè kjoa Jesús nga kiyá

(Mateo 27:15-26; Marcos 15:6-15; Juan 18:39–19:16)

13 Pilato tsibíxkóya jñà xita sko-la no'miì ko jñà xitaxá, ngats'iì xita naxandá, 14 kitsò-la:

—Jñò, kinìkasén-ná xita jè nga onguioò; bixón-nó nga kjoasiì ótsji-la xita naxandá; tanga 'an, kiskònanguií-la nga nguixkoòn; ngats'iì 'én xi 'bioò, nimé jé sakó-na it'aà ts'e.

15 'Tikoaá jè Herodes, kisìkasén ìjngoò k'a-na xita jè nga nimé jé kisakòt'aà-la. Tsjìn-la jé nga kiyá. 16 Tsjaà-la kjo'in, ikjoàn siìkíjnandeií-na.

17 K'oaá s'ín tjínè-la, k'e nga bitjo s'eí Paxko, bìjnandeií jngoò xita xi ndayá títsajna'ya. 18 Tanga jñà xita naxandá, tà jngoò jtaá kiì ngats'iì, kitsò:

—¡Kàtiyaà Jesús; tikíjnandeií-nájen Barrabás!

19 Barrabás, ndayá tíjna koií kjoa-la nga xita naxandá Jerusalén kisìkjaán-kjoò tikoa xita kisìk'en jngoò. 20 Pilato, mejèn-la nga siìkíjnandeií Jesús; ìjngoò k'a kiìchja-la xita naxandá. 21 Tanga jñà xita naxandá, ìsaá 'ñó kiìchja, kitsò:

—¡Tjat'aà krò! ¡Tjat'aà krò!

22 Xi ma-ne jàn k'a kitsò-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá:
—¿Mé jé xi tsohótsji, mé-ne ki̱yá-ne? 'A̱n, ni̱mé jé sakó-na xi i̱t'aà ts'e̱ nga ki̱yá. Ti̱koa̱á-ne tsjaà-la̱ kjo̱'in, i̱kjoàn siìkíjnandei̱í-na.
23 Siì kis'iìn xi̱ta̱, 'ñó kiìchja̱ nga mejèn-la̱ krò si̱t'aà Jesús. Koií kjoa̱-la̱ nga 'ñó chja̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá ko̱ xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì, kisìkijne nga kisìkitasòn Pilato. 24 Jè Pilato kitsjaà o̱kixi̱ nga kàtitasòn koni s'ín síjé xi̱ta̱ na̱xa̱ndá. 25 Kisìkíjnandei̱í Barrabás, xi̱ta̱ xi xó k'oa̱s'ín kisìjé-ne na̱xa̱ndá xi tíjna'ya ndaya nga kjoa̱siì tsohótsji koa̱ xi̱ta̱ kisìk'en. I̱kjoàn kisìnga̱tsja Jesús nga k'oa̱s'ín kàtasíko̱ koni s'ín mejèn-la̱.

K'e̱ nga kisit'aà krò Jesús

(Mateo 27:32-44; Marcos 15:21-32; Juan 19:17-27)

26 K'e̱ nga kiìko̱ Jesús nga kiì sík'en i̱t'aà krò, kitsobà'ñó jngoò xi̱ta̱ xi tínchrobá-ne rancho̱-la̱ xi 'mì Simón xi ya i̱'nde-la̱ ñánda 'mì Cirene; jè kisìk'ajen krò nga kiìtji̱nguiko̱-la̱ Jesús.
27 Kjìn xi̱ta̱ na̱xa̱ndá tji̱ngui-la̱, ti̱koa̱á kjìn íchjín tji̱ngui-la̱ xi kjindáyakeè nga mahi̱ma̱keè kjoa̱ xi tímat'in Jesús. 28 Jesús, kisìkátji, kiskoòtsejèn-la̱, kitsò:
—Íchjín xi Jerusalén tsa̱jòn, kì 'a̱n chìhindáyachaà-ná, chìhindáyachaà yijo-nò ko̱ ts'e̱ i̱xti-nò. 29 Kijchò na̱chrjein k'e̱ nga tse kjo̱'in s'e̱ nga ki̱tso̱ xi̱ta̱: "Mé tà ndaà-la̱ jñà íchjín xi 'ndi̱, xi tsjìn-la̱ i̱xti, xi mìkiì ki'ndí tsi'beé, xi mì i̱xti kisìkaki nga ìsa̱á chiba si̱ìkájno." 30 I̱kjoàn koi̱ìts'ia̱ nga ki̱tso̱-la̱ nindoò: "¡Kàtakaànè-naje̱n!" K'oa̱ ti̱ ki̱tso̱-la̱ chrja̱ngui̱-la̱ nindoò: "¡Tìjtsa'nde-náje̱n!" 31 'A̱n, koni jngoò yá xkoén, ta̱nga 'ñó ch'o síko̱-na xi̱ta̱; jñò xi xi̱ta̱ Jerusalén tsa̱jòn, ìsa̱á tà 'ñó ch'o si̱ìko̱-nò xi̱ta̱ koni jñà yá kixì.
32 Ti̱koa̱ kiìko̱ jò xi̱ta̱ xi tse jé tjín-la̱ nga ti̱koa̱ krò ki̱yát'aà. 33 K'e̱ nga ijchòko̱ ya i̱'nde ñánda 'mì I̱'nde Sko̱ Mik'en, tsasíjnat'aà krò Jesús ko̱ xi̱ta̱ xi jò ma-ne, jñà xi tse jé tjín-la̱; jngoò, tsasíjnat'aà nga kixi̱-la̱ koa̱ jngoò, tsasíjnat'aà nga ngaskón-la̱. 34 K'e̱é kitsò Jesús:
—Na̱'èn, ti̱jchàat'aà-la̱; mìkiì beè mé kjoa̱ xi s'ín.
I̱kjoàn jñà soldado kisìskáko̱ nikje-la̱ Jesús nga kisìka'bí-la̱ xíkjín yá ts'e̱ ko̱ma. 35 Jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá nchikotsejèn-la̱; ti̱koa̱ jñà xi̱ta̱xá ítjòn nchisísobà-la̱, nchitsò:

—Xi̱ta̱ xi kj'ei̱í tsachrjetjì kjo̱'in; tsà kixi̱ kjoa̱ nga jè xi Cristo xi xó k'oa̱s'ín jaàjiìn-ne Nainá, kàtachrjetjì kjo̱'in yijo-la̱.

36 Ti̱koa̱á jñà soldado kisìsobà-la̱ Jesús. Ijchò kinchat'aà chrañà-la̱; kitsjaà-la̱ nandá vinagre nga si̱ìkiì. 37 Kitsò-la̱:

—¡Tsà ji̱-né xi xi̱ta̱xá ítjòn-la̱ xi̱ta̱ judío, ti̱kíjnandei̱í yijo-lè!

38 Ti̱koa̱ tjít'aàsòn-la̱ sko̱ krò xi 'én griego, 'én latín, ko̱ 'én hebreo xi tsò: "Jè jèe̱ xi Xi̱ta̱xá Ítjòn-la̱ xi̱ta̱ judío."

39 Jñà xi̱ta̱ xi tse jé tjín-la̱ xi ti̱koa̱ ya̱ tjo̱hónguit'aà krò, jngoò xi 'ñó 'nga kiìchja̱ko̱ Jesús, kitsò-la̱:

—¡Tsà ji̱-né xi Cristo [xi xó kisìkasén-lè Nainá], ti̱kíjnandei̱í yijo-lè ti̱koa̱ ti̱kítsa̱jnandei̱í-náje̱n!

40 Jè xi̱ta̱ xi ìjngoò tsohótiko̱ xíkjín, kitsò-la̱:

—¿A mì tsakjoòn-la̱ Nainá nga ngásòn kjo̱'in titsa̱nìkjiaán? 41 Xi o̱kixi̱, jñá ok'ín-ná nga si̱kjiaán kjo̱'in nga kíchjiá jé-ná, koi kjoa̱-la̱ nga 'ñó ch'o ki'né; ta̱nga jè xi̱ta̱ jè, ni̱mé xi ch'o kis'iìn.

42 K'e̱é kitsò-la̱ Jesús:

—Ti̱kítsjeèn-ná k'e̱ nga jye kíts'i̱i nga ko̱ti̱xomai.

43 K'e̱é kitsò Jesús:

—O̱kixi̱í xi xan-lè; i̱'ndei̱, ján kijnako̱-ná ngajmiì ya̱ i̱'nde ñánda 'ñó ndaà choòn.

K'e̱ nga k'en Jesús

(Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Juan 19:28-30)

44 K'e̱ nga ijchò nchisen, kòjñò nga tíjtsa i̱sò'nde skanda xi jàn nga nguixòn. 45 Jè ts'oí, kòjñò, koa̱ jè nikje xi tjo̱hóya jngohosen i̱ngo̱ ítjòn, jòya komà nga kixojndà. 46 Jesús 'ñó kiìchja̱, kitsò:

—¡Na̱'èn, ndsei̱i bíjnaya ini̱ma̱-na̱!

K'e̱ nga jye o̱kitsò, k'en.

47 Jè xi̱ta̱ sko̱-la̱ soldado, k'e̱ nga kijtseè kjoa̱ koi koni s'ín komà, kijtseèxkón Nainá, kitsò:

—Kixi̱í kjoa̱, xi̱ta̱ jè, xi̱ta̱ kixi̱-né.

48 Ngats'ìì xi̱ta̱ xi chixoña nga nchikotsejèn, k'e̱ nga jye kijtseè kjoa̱ xi komà, kiì-ne ni'ya-la̱; kisìjts'iìn-sòn ini̱ma̱-la̱ nga 'ñó tse kjoa̱ba kis'ejiìn ini̱ma̱-la̱. 49 Ngats'ìì xi̱ta̱ xi beèxkon Jesús ko̱ íchjín xi inchrobà-tji̱ngui-la̱ skanda ján Galilea, kjiìn jncha-ne nga nchikotsejèn-la̱.

K'e̲ nga kisìhijiìn Jesús

(Mateo 27:57-61; Marcos 15:42-47; Juan 19:38-42)

50 Tíjna jngoò xi̲ta̲ xi 'mì José xi 'ñó ndaà xi̲ta̲, ti̲koa̲á xi̲ta̲
kixi̲-né. Ya̲á i̲'nde-la̲ ñánda 'mì Arimatea, jngoò na̲xa̲ndá xi
chja̲-ne Judea. Ti̲koa̲á xá ítjòn tjín-la̲ ts'e̲ xi̲ta̲ judío. 51 Jè José,
ti̲koa̲á tíkoñaá-la̲ nga mejèn-la̲ skoe̲ kó s'ín otíxoma Nainá;
mìkiì tíjngoò-ikon koni s'ín tsajoóya-ne xi̲ta̲xá xíkjín koni s'ín
kisìko̲ Jesús. 52 Kiìkon Pilato; kiì síjé'nde-la̲ nga kji̲nchrobàko̲
yijo-la̲ Jesús. 53 Kiskónáje̲n-t'aà krò; kisìkájté jngoò nikje lino
chroba. I̲kjoàn kiì kíhijiìn. Kiskinìs'en-ngui jngoò nga̲jo̲ mik'en
ñánda nga xó k'oa̲s'ín kitáx'a̲-ne na̲xi̲. I̲'nde jè, ni̲ sa̲á jngoò
mik'en sihijiìn. 54 Na̲chrjein jè, víspera-la̲ s'eí Paxko̲-né; jye
kjo̲meè bijchó hora nga ko̲ts'ia̲ jè na̲chrjein nìkjáya.

55 Jñà íchjín xi tji̲ko̲ kóni nga inchrobà-ne Galilea,
kiìtji̲ngui-la̲; kijtseèxkon nga̲jo̲ mik'en kó s'ín kisijna yijo-la̲
Jesús. 56 K'e̲ nga j'iì-ne ni'ya-la̲ tsibìtsa̲jnandaà xkiì xi 'ñó ndaà
jne̲ ko̲ xkiì na̲'yo̲. I̲kjoàn kisìkjáya íchjín jè na̲chrjein nìkjáya,
koni s'ín tíchja̲ kjo̲tíxoma.

Mé xi komà k'e̲ nga jaáya-la̲ Jesús

(Mateo 28:1-10; Marcos 16:1-8; Juan 20:1-10)

24 1 Jè na̲chrjein nga tàts'en xomàna̲, 'ñó ta̲jñòya kiì
jñà íchjín ya̲ nga̲jo̲ mik'en ñánda kisìhijiìn Jesús
nga kiìko̲ xkiì jne̲ xi tsibítsa̲jnandaà nga ki̲ìxten-jno yijo-la̲
Jesús; ti̲koa̲ kjihijtako̲ íchjín xi kj'ei̲í. 2 K'e̲ nga ijchò, kijtseè
jè nda̲jo̲ xi tíchjoàjto-la̲ nga̲jo̲ mik'en, xìn kijna. 3 K'e̲ nga
jahas'en-ngui nga̲jo̲ mì ti̲ kiì kjòtsji-la̲ yijo-la̲ Na̲'èn-ná Jesús.
4 K'e̲ nga nchisíkájno íchjín koi, tà ni̲to̲ón chinchat'aà jò-la̲ xi̲ta̲
x'i̲n xi íkjá nikje xi ote ni'ín kjoàn. 5 Íchjín koi, tà kitsakjòn-la̲;
chincha-ñiat'aà nangui. K'e̲é kitsò jñà xi̲ta̲ x'i̲n xi jò ma-ne:

—¿Mé-ne i̲ binchaàtsjijiìn-là mik'en jè xi̲ta̲ xi tíjnakon? 6 Mì
ti̲ yá tjín-ne i̲jndé, jyeé kòfaáya-la̲. Ti̲kítsjeèn koni s'ín kitsò-nò
k'e̲ nga ti̲sa̲ tsibìjna Galilea, 7 nga kitsò: "Mochjeén-né nga jè
Ki'ndí-la̲ Xi̲ta̲, jñà ko̲nga̲tsja xi̲ta̲ jé nga ko̲òt'aà krò ta̲nga k'e̲
nga kijchò jàn na̲chrjein kjoa̲áya-la̲."

8 Jñà íchjín koi, k'e̲é tsibítsjeèn-la̲ koni s'ín kitsò Jesús. 9 K'e̲
nga j'iì-ne nga kiì katsejèn-la̲ nga̲jo̲ mik'en, tsibéno̲jmí-la̲ jñà
xi̲ta̲ xi tsibíxáya-la̲ xi tejngoò ma-ne ko̲ xi̲ta̲ xi i'nga. 10 Jñà

Jñà àkjạlẹ xi jò ma-ne xi nchisíkí'nchré
jñà íchjín nga jye jaáya-lạ Jesús

íchjín koi, jè xi 'mì María Magdalena, Juana, María xi neạ-lạ ma-ne Jacobo kọ xi kj'eịí íchjín-ìsa; jñà xi ijchòkọ 'én nga tsibénọjmí-lạ jñà xịtạ xi tsibíxáya-lạ. 11 Tạnga jñà xịtạ-lạ Jesús, xi kjoạ nịtọn, tà kjoạská komà-lạ; mìkiì kòkjeiín-lạ 'én xi tsibénọjmí-lạ jñà íchjín.

12 Tạnga jè Pedro, tsangachikon, kiì katsejèn-lạ ngạjọ mik'en; k'ẹ nga kiskoòtsejèn-s'en ngạjọ, kijtseè nga tà jñà kjioò nikje xi kisìjtéjiìn Jesús. Ịkjoàn kiì-ne ni'ya-lạ; tà kjòxkón-lạ kjoạ xi komà.

Ndịyá Emaús

(Marcos 16:12-13)

13 Tịjè-ne nạchrjein, jò xịtạ xi kota'yàt'aà-lạ Jesús nchifì jngoò nạxạndá xi 'mì Emaús, xi tjín-lạ tsà tejngoò kilómetro skanda ján Jerusalén. 14 Nga nchifì yạ ndịyá, koií nchijoóya-ne ngats'iì kjoạ xi komà. 15 Nga nchijoónọjmí tịkoạ nchikjònangui-lạ xíkjín ijchòtjịngui chrañà-lạ xi tịjè-ne Jesús xi tạña tsobáhijtakọ. 16 Tạnga jñà, k'oạá komà-lạ koni tsà tíchjoà xkọn, mìkiì kijtseèxkon. 17 Jesús kiskònangui-lạ, kitsò-lạ:

—¿Mé 'én xi ọndaà chibàya-nò nga tjaàya ndịyá? ¿Mé-ne ba tjín-nò?

18 K'e̲é kiìchja̲ Cleofas, kitsò:
—Ngats'iì xi̲ta̲ na̲xa̲ndá Jerusalén, tà ji̲ ta̲ jngoò-lè xi mìkiì tíjiìn-lè jè kjoa̲ xi komà ján Jerusalén, jñà na̲chrjein xi tsato.
19 Jesús kitsò:
—¿Mé kjoa̲-ne?
Jñà xi̲ta̲ koi kitsò-la̲:
—Kjoa̲ ts'e̲ Jesús xi Nazaret i̲'nde-la̲, jè xi kiìchja̲ ngajo-la̲ Nainá; kis'eé-la̲ nga'ñó, ma yijeé-la̲ ni̲ta̲ mé kjoa̲-ne, ni̲ta̲ mé 'én-ne nga nguixko̲n Nainá, nguixko̲n ngats'iì xi̲ta̲ na̲xa̲ndá.
20 Xi̲ta̲ sko̲-la̲ no̲'miì, ko̲ xi̲ta̲xá tsaje̲n, kisìnga̲tsja xi̲ta̲ Romano nga kisìk'en, tsohót'aà krò. 21 Ngaje̲n, titsa̲chiñá-laje̲n, bixón-náje̲n tsà jè Mesías xi si̲ìkítsa̲jnandei̲í-ne xi̲ta̲ na̲xa̲ndá Israel. Ta̲nga i̲'ndei̲, jyeé tjín-la̲ jàn na̲chrjein nga k'oa̲s'ín komà kjoa̲ koi. 22 Ti̲koa̲á tjín i'nga íchjín xi títsa̲jnajiìn-naje̲n, xi ta̲jñòya kòfì katsejèn-la̲ jè ngajo̲ mik'en. K'e̲ nga kòf'ìì-ne kàbincháxkón-naje̲n nga kàbénojmí-naje̲n 23 nga mì xó kiì kàsakó-la̲ yijo-la̲ Jesús; ti̲koa̲ kàbeèxkon xó àkja̲le̲ xi kàtsò-xó-la̲: Jesús tíjnakon-né. 24 K'e̲é kòfì i'nga xi̲ta̲ xingui̲-je̲n xi kòfì katsejèn-la̲ ngajo̲ mik'en, k'oa̲á ti̲s'ín kàbeèxkon koni s'ín kàtsò jñà íchjín ta̲nga jè Jesús, mì xó kiì kòbeè.
25 K'e̲é kitsò Jesús:

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

—¡Mé tà tòndo̱-nò ti̱koa̱ mé tà tájaàjiìn tjín ini̱ma̱-nò nga mìkiì ndaà mokjeiín-nò kjoa̱ xi kitsò jñà xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá! 26 ¿A mìtsà tíjiìn-nò? K'oa̱á s'ín tjínè-la̱ Cristo, [xi̱ta̱ xi xó kisìkasén-ne Nainá], nga ítjòn si̱ìkjeiín kjo̱'in, i̱kjoàn kjoa̱has'en ngajmiì ñánda jeya kíjna.

27 Tsibéno̱jmíya-la̱ kó tsòya-ne koni s'ín tíchja̱ ngats'iì Xo̱jo̱n-la̱ Nainá i̱t'aà ts'e̱ Cristo. Tsibíts'ia̱ko̱-ne xo̱jo̱n xi kiskiì Moisés; i̱kjoàn tsibéno̱jmíya-la̱ ngats'iì xo̱jo̱n xi kiskiì jñà xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá.

28 K'e̱ nga ijchò ya̱ na̱xa̱ndá ñánda nchifì xi̱ta̱ koi, Jesús, k'oa̱á kis'iìn koni tsà ìsa̱ kjiìn tífì. 29 Ta̱nga jñà xi̱ta̱ koi, kjo̱'ñó kis'iìn-la̱ nga kisìkíjna; kitsò-la̱:

—Ti̱jnako̱-náje̱n; jyeé kjòhoxòn, jye kiskaàtjì ts'oí.

Jè Jesús, kòkjeiín-la̱; jahas'en ni'ya; tsibìjnako̱. 30 K'e̱ nga jye títsa̱jnat'aà ími̱xa̱, kiskoé i̱nchra̱jín, kitsjaà-la̱ kjo̱ndaà Nainá, kisìxkoa̱ya, i̱kjoàn kitsjaà-la̱ jñà xi̱ta̱. 31 K'e̱é kitáx'a̱ xko̱n; kijtseèxkon nga jè Jesús; ta̱nga jè Jesús, tà kichijà-né nga nguixko̱n xi̱ta̱ koi. 32 K'e̱é kitsò-la̱ xíkjín:

—Koií-la kjoa̱-la̱ nga ndaà kòmatsja-la̱ ini̱ma̱-ná k'e̱ nga tíhókono̱jmí-ná ya̱ i̱ya ndi̱yá nga tíbéno̱jmí-ná kjoa̱ ts'e̱ Xo̱jo̱n-la̱ Nainá.

33 Mì ti̱ kiì kiskoòñà-ne, kisìkátji ni̱to̱ón-ne nga kiì-ne Jerusalén; ijchò ìjngoò k'a-ne jngoò ni'ya ñánda títsa̱jnajtín xíkjín xi tejngoò ma-ne ko̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í-ìsa. 34 Jñà xi̱ta̱ xi tejngoò ma-ne kitsò-la̱ xíkjín:

—Kixi̱í kjoa̱, jyeé kòfaáya-la̱ Na̱'èn-ná Jesús; jyeé kòbeèxkon Simón.

35 K'e̱é tsibéno̱jmí jñà xi̱ta̱ xi jò ma-ne kó s'ín komàt'in ya̱ i̱ya ndi̱yá koa̱ kó s'ín komà nga kijtseèxkon Jesús k'e̱ nga kisìxkoa̱ya i̱nchra̱jín.

K'e̱ nga jè Jesús tsatsejèn-jiìn osen ñánda títsa̱jna xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱

(Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Juan 20:19-23)

36 Tákó ti̱k'e̱é nchichja̱-ìsa nga nchibéno̱jmí-la̱ xíkjín kjoa̱ koi, nga tsasìjnajiìn osen-la̱ Jesús; kisìhixat'aà, kitsò-la̱:

—Nainá, 'nchán kàtasíkítsa̱jna-nò.

37 Jñà xi̱ta̱ koi, tsí ndaà kitsakjòn, koa̱ tsí ndaà kisinchaàxkón;
k'e̱ nga kijtseè, komà-la̱ tsà tà ini̱ma̱-la̱ mik'en-né. 38 Ta̱nga
Jesús kitsò-la̱:
—¿Mé tà ndaà tsakjoòn-nò? ¿Mé-ne k'oa̱ tsò-ne kjo̱hítsjeèn xi
bitjojiìn ini̱ma̱-nò? 39 Chítsejèn-là ndsa̱a ko̱ ndso̱koaà. 'A̱n-ná.
Tjat'aà-ná ndsa̱a koa̱ chítsejèn-ná. Jngoò xi̱ta̱ xi tà ini̱ma̱,
tsjìn-la̱ yijo, ti̱koa̱á tsjìn-la̱ nindaà, ta̱nga 'a̱n, tjín-na koni s'ín
titsa̱'yaà-ná.
40 K'e̱ nga jye o̱kitsò-la̱, tsakó-la̱ tsja ko̱ ndso̱ko̱. 41 Ta̱nga
jñà xi̱ta̱-la̱ mìkiì xátí kòkjeiín-la̱ nga tsja komà-la̱ ti̱koa̱
kisinchaàxkón nga kijtseèxkon Jesús; k'e̱é kiskònangui Jesús,
kitsò-la̱:
—¿A tjín chiba-nò tsojmì xi ma chine?
42 Kitsjaà i̱tsé-la̱ ti̱n xi jye kichjàn, ko̱ tsjén-la̱ cho̱ cera.
43 Jesús kiskoé, i̱kjoàn kiskine nga nguixko̱n jñà xi̱ta̱-la̱. 44 K'e̱é
kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱-la̱:
—Jñà kjoa̱ xi komàt'ian, jñà-né xi tsibeno̱jmí-nò k'e̱ nga ti̱sa̱
tsohótijnako̱-nò. K'oa̱á s'ín kixan-nò nga ki̱tasòn yije-né koni
s'ín tíchja̱ xo̱jo̱n i̱t'aà ts'a̱n, jè kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskìì
Moisés ko̱ ts'e̱ xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá ko̱ xi tjít'aà libro
ts'e̱ Salmo.
45 K'e̱é kisìkichi̱ya-la̱ kjo̱hítsjeèn-la̱ mé-ne nga
kàtjahas'en-jiìn-la̱ koni s'ín tíchja̱ Xo̱jo̱n xi tjít'aà 'Én Tsjeè-la̱
Nainá. 46 Kitsò-la̱:
—K'oa̱á s'ín tíchja̱ Xo̱jo̱n-la̱ Nainá nga tsò nga 'a̱n xi Cristo,
[xi xó kisìkasén-na Nainá], k'oa̱á s'ín tjínè-na nga ki̱yá; ta̱nga
k'e̱ nga ki̱jchò jàn na̱chrjein, kjoa̱áya-na i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ biyaà.
47 Xi i̱t'aà ts'a̱n, Nainá si̱ìjchàat'aà-la̱ jé-la̱ xi̱ta̱ k'e̱ nga si̱ìkájno
jé-la nga mì ti̱ jé ko̱hótsji-ne. Jè 'én koi, mochjeén-né nga
ki̱nókjoa̱yajiìn yije-la̱ xi̱ta̱ mats'ia̱ko̱-ne Jerusalén kó nga
tíjtsa i̱sò'nde. 48 Jñò kéno̱jmió kjoa̱ kixi̱ koni s'ín komà. 49 'A̱n
sìkasén-nò jè kjo̱tjò xi tsjá Na̱'èn-na̱ koni s'ín kitsjaà tso'ba.
Ta̱nga jñò, i̱í ti̱tsa̱jna na̱xa̱ndá Jerusalén skanda k'e̱ nga tjoé-nò
nga'ñó-la̱ Nainá xi nchrobá-ne ngajmìì.

K'e̱ nga kiìmijìn ngajmìì Jesús

(Marcos 16:19-20)

50 K'e̱é kiìko̱ xi̱ta̱-la̱ skanda ján na̱xa̱ndá Betania. Kiskímìì'nga
tsja nga kisìjét'aà-la̱ Nainá nga kàtasíchikon-t'in jñà xi̱ta̱ koi.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

51 K'e̲ nga tísíjét'aà-la̲, kitjámiì'nga nga kiì-ne ngajmiì. 52 Jñà
xi̲ta̲-la̲, k'e̲ nga jye chincha-xkó'nchit'aà-la̲ nga jeya kisìkíjna
Jesús, kiì-ne Jerusalén; 'ñó tsja kis'e-la̲. 53 Na̲chrjein inchijòn
tsibìtsa̲jnaya i̲ngo̲ ítjòn nga kitsjaà-la̲ kjo̲ndaà Nainá ti̲koa̲ jeya
kisìkíjna.

'Én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo koni s'ín kiskiì San Juan

Jesucristo xi 'Én-la̱ Nainá, xi̱ta̱á komà

1 [1]K'e̱ nga ti̱sa̱ tàts'en-la̱ kjoa̱, jè 'Én, jyeé k'oa̱ tíjna-né. Ya̱á tíjnako̱ Nainá. Jè 'Én, Nainá-né. [2]Ko̱ ya̱á tíjnako̱ Nainá skanda ti̱sa̱ tàts'en-la̱ kjoa̱. [3]Jè Nainá, k'e̱ nga tsibíndaà ngats'iì tsojmì xi tjín, i̱t'aà ts'e̱é 'Én tsibíndaà; nì mé tsojmì tjín xi mì i̱t'aà ts'e̱ kisindaà. [4]Jè 'Én, i̱t'aà ts'e̱-né nga títsa̱jnakon xi̱ta̱; jè kjoa̱ nga títsa̱jnakon xi̱ta̱, jè-né ni'ín xi síhiseèn-la̱ ngats'iì xi̱ta̱. [5]Jè ni'ín xi síhiseèn ñánda jñò choòn, ote-né, ko̱ jè kjoa̱ jñò mìkiì ma síkijne-la̱ ni'ín nga síkits'o.

'Én xi kiìchja̱ Juan i̱t'aà ts'e̱ Cristo

[6]Tsibìjna jngoò xi̱ta̱ xi 'mì Juan xi Nainá kisìkasén. [7]Jè j'iì tsjá 'én i̱t'aà ts'e̱ ni'ín xi síhiseèn, mé-ne ngats'iì xi̱ta̱ ko̱kjeiín-la̱ koni s'ín kiìchja̱ya. [8]Mìtsà jè Juan ni'ín xi síhiseèn-la̱ xi̱ta̱, tà 'én j'iì tsjá i̱t'aà ts'e̱ ni'ín xi síhiseèn-la̱ xi̱ta̱. [9]Jè ni'ín xi nguì kixi̱ kjoa̱ xi síhiseèn-la̱ ngats'iì xi̱ta̱, ya̱á tínchrobá i̱ i̱sò'nde.

[10]I̱í tsibìjna i̱sò'nde, ko̱ i̱t'aà ts'e̱é kisindaà i̱sò'nde, ta̱nga jñà xi̱ta̱ i̱sò'nde mìkiì kijtseèxkon. [11]J'iì nangui ñánda ts'e̱, ta̱nga jñà xi̱ta̱-la̱ mìkiì kiskoétjò. [12]Ngats'iì xi̱ta̱ xi kiskoétjò ti̱koa̱ kòkjeiín-la̱ jñà 'én xi kiìchja̱, k'oa̱á s'ín kitjò'nde-la̱ nga Ki'ndí-la̱ Nainá ma, [13]ta̱nga mìtsà koi kjoa̱-la̱ nga jní kits'iìn-jiìn, ni̱ mìtsà koi kjoa̱-la̱ nga i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ kits'iìn; koi-né nga i̱t'aà ts'e̱ Nainá kits'iìn.

[14]Jè 'én, xi̱ta̱á komà, i̱í tsibìjnajiìn-naje̱n. Ki'ya-náje̱n kjoa̱ jeya-la̱ nga Ki'ndí tà jngoò-la̱ Nainá. 'Ñó tjín-la̱ kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱kixi̱.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

15 Juan kitsjaà 'én it'aà ts'e, kitsò:
—Jè jèe xi k'oas'ín kixan-nò k'e nga kixan-nò: “Jè xi sa nchrobá tjingui-na, jè ìsa tíjna ítjòn-na, nga ìsa kjòtseé tíjna koni 'an.”
16 'Ñó tse kjondaà kitjoé-ná ngats'iaá, sa 'ñó, sa 'ñó kochikon-t'ian. 17 Jè kjotíxoma, it'aà ts'e Moisés j'ìì-ne, tanga xi kjondaà ko kjoakixi, it'aà ts'e Jesucristo j'ìì-ne. 18 Ni saá jngoò xita beèxkon kó kji Nainá. Tà jè xi ki'ndí tajngoò-la xi ya tíjnat'aà-la, bénojmí kixi-ná it'aà ts'e.

'Én xi tsibénojmí Juan it'aà ts'e Jesús

(Mateo 3:11-12; Marcos 1:7-8; Lucas 3:15-17)

19 Jñà 'én koi xi kitsjaà Juan, k'e nga jñà xita judío xi títsajna Jerusalén kisìkasén-la nò'miì ko xita levita ñánda tíjna Juan nga kiskònangui-la, kitsò-la:
—¿Yá xita-ne ji?
20 Juan tsibénojmí kixi-né; mìkiì tsakajna'ma, kitsò:
—Mìtsà 'an xi Cristo, xita xi xó kisìkasén-ne Nainá.
21 Xita koi ìjngoò k'a kiskònangui-la kitsò-la:
—¿Yá-né ngaji? ¿A ji-né Elías?
Juan kitsò:
—Majìn, mìtsà 'an.
—¿A ji-né xita xi chja ngajo-la Nainá xi tjínè-la nga kjoií?
Juan kitsò:
—Majìn, mìtsà 'an.
22 Ìjngoò k'a kiskònangui-la, kitsò-la:

Jè Juan xi kis'iìn bautizar xita

—Kọt'ìn-náje̱n, yá-ne ji̱, mé-ne nga kọma kọnguíkọ-laje̱n 'én jñà xi̱ta̱ xi kàsíkasén-naje̱n. ¿Mé 'én xi k'oi̱-náje̱n i̱t'aà tsi̱ji?

23 K'e̱é kitsò Juan:

—'A̱n-ná xi̱ta̱ xi 'ñó chjàya i̱'nde i̱t'aà xìn ñánda nangui kixì choòn: “Tjandaà kixio̱o ndi̱yá-la̱ Nainá”, koni s'ín kitsò Isaías, xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá.

24 Jñà xi̱ta̱ xi ijchò kjònangui-la̱ Juan, xi̱ta̱ fariseo-né. 25 Ìjngoò k'a kiskònangui-la̱, kitsò-la̱:

—Tsà mìtsà ji̱ xi Cristo, ni̱ Elías, ni̱ jè xi̱ta̱ xi chja̱ ngajo-la̱ Nainá, mé-ne xi̱ta̱ 'nè-ne bautizar.

26 Kiìchja̱ Juan kitsò:

—'A̱n tà nandá s'iìn-na̱ bautizar xi̱ta̱, ta̱nga tíjnajiìn jngoò-nò xi jñò mìkiì yaxkon, 27 jè xi i̱skan kjoi̱í, jè xi ìsa̱ tíjna ítjòn koni 'a̱n; skanda mìkiì tjí'nde-na̱ nga 'a̱n skíjnda̱'ñoá xo̱x'ín-la̱ xo̱jté-la̱.

28 Ngats'iì kjoa̱ koi, ján na̱xa̱ndá Betania nga k'oa̱s'ín komà, na̱xa̱ndá xi kijna xijngoaà ndá je Jordán, ñánda kis'iìn bautizar xi̱ta̱ jè Juan.

29 Nga komà nchijòn, Juan kijtseè Jesús nga tínchrobákon, kitsò:

—¡Chítsejèn-là, jè jè̱e̱ xi síkasén Nainá k'oa̱á ngaya-la̱ koni Orrè Ki'ndí xi faáxìn jé-la̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde! 30 Jè jè̱e̱ xi k'oa̱ kixan-nò k'e̱ nga kixan: “Nchrobá tji̱ngui jngoò-na xi̱ta̱ x'i̱n xi ìsa̱ tíjna ítjòn-na̱ nga ìsa̱ kjòtseé tíjna koni 'a̱n.” 31 Ti̱koa̱á 'a̱n, mìkiì bexkoan yá-né jè. Koií kjoa̱-la̱ nga ta nandá s'in-na bautizar xi̱ta̱ mé-ne jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá Israel skoe̱xkon-ne.

32 Juan, k'oa̱s'ín kitsjaà 'én nga kitsò:

—Kìjtseè-ná jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá nga itjojen-ne ngajmiì koni kji ni̱se paloma kji, tsibìjnasòn-la̱ Jesús. 33 'A̱n, kj'eè kì bexkoan, ta̱nga jè Nainá xi kisìkasén-na̱ nga ko̱ nandá s'iìn-na

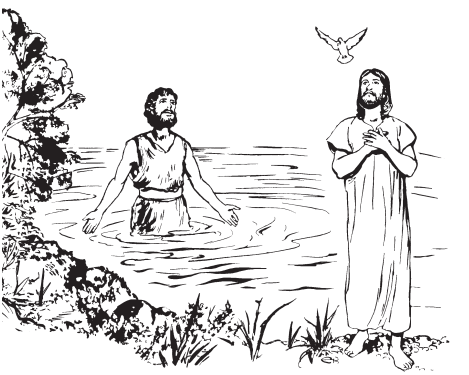

bautizar xi̱ta̱, kitsò-na: “Jè xi jchi̱i nga ki̱tjojenè-la̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-na̱ nga ya̱ kíjnasòn-la̱, jè-né xi ko̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-na̱ s'i̱in-ne bautizar xi̱ta̱.” 34 'A̱n, k'oa̱á s'ín kìjtseè, k'oa̱á ma-ne k'oa̱s'ín tsjaà 'én nga Jesús, jè xi Ki'ndí-la̱ Nainá.

Xi̱ta̱ xi kiskoòta'yàt'aà ítjòn-la̱ Jesús

35 Nga komà nchijòn, Juan ya̱á tíjna ìjngoò k'a; tji̱ko̱ jò xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱. 36 Juan kijtseèxkon Jesús nga ti̱koa̱ ya̱ tsóba, kitsò:

—¡Chítsejèn-là, jè jèe̱ xi orrè-la̱ Nainá [xi ki̱yátjì jé-la̱ xi̱ta̱]!

37 Ingajò xi̱ta̱ koi, k'e̱ nga kìi'nchré koni s'ín kitsò Juan, kiìtji̱ngui-la̱ Jesús. 38 Jesús k'e̱ nga kisìkátjiya, kijtseè nga xi̱ta̱ tji̱ngui-la̱ kitsò-la̱:

—¿Mé xi binchaàtsjioò?

Ingajò xi̱ta̱ koi, kiìchja̱, kitsò:

—Maestro, ¿ñánda tijni?

39 Jesús kitsò-la̱:

—Nchrobá, chítsejèn.

I̱kjoàn kiìtji̱ngui-la̱, kijtseè ñánda bìjna Jesús. Ya̱á tsibìtsa̱jnako̱ nga jye kjòhoxòn, ijchò-la tsà xi ñijòn.

40 Ingajò xi̱ta̱ koi, jñà xi kiìtji̱ngui-la̱ Jesús k'e̱ nga kii'nchré-la̱ koni s'ín kitsò Juan, jngoò xi 'mì Andrés xi 'ndse̱ ma Simón Pedro. 41 Andrés kiì kátsji ítjòn 'ndse̱ xi 'mì Simón, kitsò-la̱:

—Jyeé kàyaxkon-je̱n jè Mesías [xi xó kisìkasén-ne Nainá]. Jè 'én Mesías, Cristo tsòya-ne.

42 Andrés kiìko̱ Simón xi 'ndse̱ ma ya̱ ñánda tíjna Jesús. Jesús, k'e̱ nga kijtseè, kitsò-la̱:

—Ngaji̱-né xi 'mì-lè Simón xi ki'ndí-la̱ ma Jonás. I̱'ndei̱, Cefas k'oín-lè ('én xi Pedro tsòya-ne).

K'e̱ nga Jesús kiìchja̱-la̱ jè Felipe ko̱ Natanael

43 Nga komà nchijòn, Jesús k'oa̱á s'ín kisìkítsjeèn nga ján kjoi̱ nangui Galilea. Kiskaàjiìn Felipe, kitsò-la̱:

—Nchrobá tji̱ngui-ná.

44 Felipe, ya̱á i̱'nde-la̱ na̱xa̱ndá Betsaida, ya̱ ñánda i̱'nde-la̱ Andrés ko̱ Pedro. 45 Felipe kiì kátsji Natanael, kitsò-la̱:

—Jè xi̱ta̱ xi oxki̱t'aà kjo̱tíxoma xi kiskiì Moisés ko̱ xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá, jyeé kàyaxkon-je̱n nga jè Jesús xi ki'ndí-la̱ José xi Nazaret i̱'nde-la̱.

46 Natanael, kitsò-la Felipe:
—Ján naxandá Nazaret, ¿a tjín jngoò xi ndaà xita xi ya kitjokàjiìn-ne?
Felipe kitsò:
—Nchroboí, chítsejèn-la.
47 Jesús, k'e nga kijtseè Natanael nga tínchrobákon, kitsò:
—Jè xita jè xi nguì kixi kjoa nga xita Israel nga ndaà tísíjchá yijo-la ko mìkiì konachan.
48 Natanael kitsò:
—¿Kó s'ín ma-ne nga yaxkon-ná?
Jesús kitsò:
—K'eé kòbe-lè k'e nga tikj'eè chja-lè Felipe nga tijna'ngui yá toò iko.
49 Natanael kitsò:
—Maestro, ngaji-né xi Ki'ndí-la Nainá; ji-né xi xitaxá ítjòn-la naxandá Israel.
50 Kiìchja Jesús kitsò:
—¿A koií-né nga xan-lè: Kòbe-lè k'e nga tijna'ngui yá toò iko nga mokjeiín-lè? K'oaá xan-lè nga ìsa 'ñó tse kjoxkón jchaá-ìsi.
51 Ìjngoò k'a kiìchja Jesús kitsò:
—Nguì okixi xi xan-nò, nachrjein xi sa f'iì ìsa jchaxkoòn ngajmiì nga tix'á koa jñà àkjale-la Nainá fìmijìn koa nchrobájen nga tjímat'aà-na xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na.

Jè kjoxkón xi kis'iìn ítjòn Jesús

2 1 Xi komà jàn nachrjein, kis'e jngoò s'eí nga chixàn xita ján naxandá Caná, ya nangui Galilea. Tikoaá yaá tíjna jè nea-la Jesús. 2 Tikoa kinokjoà-la Jesús ko xita xi kota'yàt'aà-la ya ñánda chixàn xita. 3 K'e nga jyehet'aà vino, jè nea-la Jesús kitsò:
—Mì ti mé vino tjín-ne.
4 Jesús kitsò:
—¿Mé xi ma-lè? ¿Mé-ne 'an kò'mì-ná? Kj'eè kiì bijchó nachrjein-na nga skoe-na xita yá-ná 'an.
5 Jè nea-la Jesús kitsò-la jñà xita xi bíya vino:
—K'oaá s'ín tikitasòn yije-là koni s'ín tsò-nò.
6 Ya títsajna joòn tjí ndajo xi sinchá nandá, xi síkjeén jñà xita judío nga ma sítsjeè-ne tsojmì xi tjín-la koni s'ín tjín

kjo̱tíxoma-la̱ xi xkón tjín. Jñà ti̱jí kjiyaá-la̱ tsà jò ko̱ tsà jàn nisa nandá. 7Jesús kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱ chi̱'nda xi nchibíya vino:

—Ti̱nchaà nandá ti̱jí koi.

Jñà xi̱ta̱ chinchá nandá; jngoò k'aá kisìtseè. 8I̱kjoàn kitsò Jesús:

—Ti̱nachrjeè chiba vino; tanguíko̱-là jè xi tísís'in-la̱ xi̱ta̱.

K'e̱é kiìko̱-la̱. 9Jè xi̱ta̱ xi oko̱-la̱ nga tísís'in-la̱ jñà xi̱ta̱, kiskoòt'aà nandá xi vino komà; xi̱ta̱ jè, mìkiì tíjiìn-la̱ ñánda j'ii-ne. (Tà jñá tíjiìn-la̱ xi̱ta̱ chi̱'nda xi tsachrje nandá.) Jè xi̱ta̱ xi oko̱-la̱, k'e̱é kiìchja̱-la̱ xi̱ta̱ x'i̱n xi chixàn, 10kitsò-la̱:

—Ngats'iì xi̱ta̱, jè tsjá ítjòn vino xi 'ñó ndaà; k'e̱ nga jye 'ñó 'biì jñà xi̱ta̱, k'e̱é tsjá xi chiba ndaà. Ta̱nga ngaji̱, kòbinchatjó-né xi 'ñó ndaà, skanda sa̱á tì'biì.

11Jè kjo̱xkón xi kis'iìn ítjòn Jesús ján na̱xa̱ndá Caná nangui xi chja̱-ne Galilea; k'oa̱á s'ín tsakó kjoa̱ jeya-la̱ ko̱ jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱.

12Xi jye komà i̱skan, Jesús kiì ján na̱xa̱ndá Capernaum; kiìko̱ nea̱-la̱, 'ndse̱, ko̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱. Tà chibaá na̱chrjein tsibìtsa̱jna ya̱ na̱xa̱ndá jè.

K'e̱ nga kiì s'eí Jesús ján Jerusalén

(Mateo 21:12-13; Marcos 11:15-18; Lucas 19:45-46)

13Nga jye nchrobá machrañà s'eí-la̱ xi̱ta̱ judío xi bitjo k'e̱ nga itjokàjiìn kjo̱'in ján nangui Egipto, Jesús kiì ján Jerusalén. 14K'e̱ nga jahas'en i̱ngo̱ ítjòn, kijtseè nga tjín xi̱ta̱ ya̱ ndi̱tsin i̱ngo̱ xi nchihotíjna nchra̱ja̱ ko̱ orrè ko̱ paloma; ti̱koa̱ títsa̱jna xi síkjatjìya to̱n. 15Jesús tsibíndaà jngoò na'ñó xi tsajá-la̱ jñà xi̱ta̱ nga tsachrje yije ya̱ ndi̱tsin i̱ngo̱, ko̱ nchra̱ja̱ ko̱ orrè. Tsibíxteèn to̱n-la̱ jñà xi síkjatjìya to̱n. Jngoò k'aá chinchá ngajten ími̱xa̱-la̱. 16Jñà xi̱ta̱ xi nchihotíjna ni̱se paloma, kitsò-la̱:

—Ti̱nachrjeè yije cho̱ koi; kì ni'ya ndi̱tsi̱n 'nè ni'ya-la̱ Na̱'èn-na̱.

17Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ k'e̱é tsibítsjeèn-la̱ nga k'oa̱s'ín tjít'aà Xo̱jo̱n-la̱ Nainá nga tsò: "'Ñó matsjake̱ ni'ya-lè; koií kjoa̱-la̱ nga machi̱ni̱keè."

18Jñà xi̱ta̱ judío kiskònangui-la̱ Jesús, kitsò-la̱:

—¿Mé kjo̱xkón xi okoò-náje̱n nga tjín-lè kjo̱tíxoma i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ xi 'nì?

19 Kiìchja Jesús kitsò-la:
—Tikixàña ingo jè, 'an, jàn nachrjein kìndàyà ìjngoò k'a-na.
20 Kitsò jñà xita judío:
—Ingo jè ichán joòn nó kisindaà-ne, koa ji, ¿a tà jàn nachrjein kíndaà xitse ìjngoò k'a-ne?
21 Tanga jè ingo xi kisìkaxki Jesús, jè yijo-la xi okitsò-la. 22 K'e nga jye jaáya-la Jesús nga k'en, k'eé tsibítsjeèn-la jñà xita xi kota'yàt'aà-la 'én xi okitsò. K'eé kòkjeiín-la koni s'ín tíchja Xojon-la Nainá ko 'én xi kiìchja Jesús.

Jesús, kós'ín ma ndaá beè inima-la ngats'iì xita

23 Jesús k'e nga tsibìjna s'eí Paxko ján Jerusalén, kjìn xita kòkjeiín-la it'aà ts'e k'e nga kijtseè kjoxkón xi kis'iìn. 24 Tanga Jesús mìtsà nguì ndaà tíjngoò ikon it'aà ts'e xita koi, nga jyeé beèxkon yije xita. 25 Jesús mìkiì mochjeén-la nga kj'eií xita okitso-la kó s'ín jñà xita; jè, jyeé beè inima-la xita kós'ín síkítsjeèn.

K'e nga jè Jesús tsohóko Nicodemo

3 1 Tsibìjna jngoò xita fariseo xi tikoa xita ítjòn tsibìjna it'aà ts'e xita judío; Nicodemo ki'mì. 2 Jngoò k'a j'iìkon Jesús k'e nga jñò, kitsò-la:
—Maestro, 'ya-náje nga jè Nainá kisìkasén-lè mé-ne kokóya-náje. Nga jngoò xita xi mìtsà Nainá tíjnako, mìkiì koma-la s'iin kjoxkón xi ji 'nì.
3 Jesús kitsò-la:
—Xi nguì okixi, k'oaá xan-lè, jè xita xi mìkiì jts'ín xitse ìjngoò k'a-ne, mìkiì skoe kó s'ín otíxoma Nainá.
4 Nicodemo kiskònangui, kitsò:
—¿Kós'ín koma jts'ín xitse ìjngoò k'a xita xi jye kòjchínga? Ni itsé koma kjoahas'en ìjngoò k'a indso'ba nea-la nga jts'ín ìjngoò k'a.
5 Kiìchja Jesús kitsò:
—Xi nguì okixi, k'oaá xan-lè, jè xi mì it'aà ts'e nandá ko Inima Tsjeè-la Nainá jts'ín-ne, mìkiì koma kjoahas'en-jiìn ñánda tíhotíxoma Nainá. 6 Jè xi ts'iìn it'aà ts'e xita, xita-né. Koa jè xi ts'iìn it'aà ts'e Inima Tsjeè-la Nainá, inima-né. 7 Kì maxkón-lè koni s'ín tìxan-lè: "Mochjeén-né nga jts'ín xitse

ìjngoò k'a-ne jñà xi̱ta̱.” 8 Jè tjo̱ 'ba-né ni̱ta̱ ñánda-ne; na'yà-la̱ nga one. Ta̱nga mìkiì 'ya-la̱ ñánda nchrobá-ne, ti̱koa̱ mìkiì 'ya-la̱ ñánda fì. K'oa̱á ti̱s'ín ma yije ngats'iì xi i̱t'aà ts'e̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá ts'iìn-ne.

9 K'e̱é kitsò Nicodemo:

—¿Kós'ín ma-ne nga k'oa̱s'ín ko̱ma-ne kjoa̱ koi?

10 Jesús kitsò-la̱:

—Ngaji̱, maestro tijni ts'e̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá Israel. ¿Mé-ne mìkiì tíjiìn-lè kjoa̱ koi? 11 Xi nguì o̱kixi̱, k'oa̱á xan-lè: Jè kjoa̱ xi ma-naje̱n, k'oa̱á s'ín nokjoà-je̱n; xi jye kina'yà-je̱n, k'oa̱á s'ín bèno̱jmí-je̱n. Jñò, mìkiì mokjeiín-nò 'én-naje̱n. 12 K'e̱ nga beno̱jmí-nò kjoa̱ xi tjín i̱sò'nde, mìkiì mokjeiín-nò. ¿A ko̱kjeiín-nò tsà ke̱ènojmí-nò kjoa̱ xi tjín ján ngajmìì?

13 ’Ni̱ saà jngoò xi̱ta̱ xi jye kiìmijìn ján ngajmìì; tà jè Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xi ngajmìì tíjna nga ya̱ itjojen-ne. 14 Koni s'ín kis'iìn Moisés nga kiskímiì'nga yá xi tjo̱ót'aà ye̱ ki̱cha̱ bronce ya̱ i̱'nde i̱t'aà xìn ñánda kixì choòn, k'oa̱á ti̱s'ín tjínè-la̱ jè Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ nga tjámiìtje̱n-t'aà jè yá, 15 mé-ne ngats'iì xi̱ta̱ xi ko̱kjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱, mìkiì chi̱ja, s'e̱é-la̱ kjoa̱binachon ni̱ta̱ kjé-ne.

16 ’Nainá 'ñó tsatoó kjòtsjakeè xi̱ta̱ i̱sò'nde nga kitsjaà Ki'ndí-la̱ xi ta̱jngoò ma-ne, mé-ne ngats'iì xi̱ta̱ xi mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱, mìkiì chi̱ja; s'e̱é-la̱ kjoa̱binachon ni̱ta̱ kjé-ne. 17 Nainá mìtsà koi xá kisìkasén-ne Ki'ndí-la̱ nga kjo̱'in koi̱nè-la̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde; koií xá kisìkasén-ne nga ko̱chrjekàjiìn kjo̱'in xi̱ta̱ kjoa̱ ts'e̱ jé-la̱.

18 ’Jè xi mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Ki'ndí-la̱ Nainá, mìtsà kjo̱'in si̱nè-la̱ xi kjoa̱ ts'e̱ jé-la̱, ta̱nga jè xi mìkiì mokjeiín-la̱ jyeé kjo̱'in tjínè-la̱, koií kjoa̱-la̱ nga mìkiì mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Ki'ndí-la̱ Nainá xi ta̱jngoò ma-ne. 19 Jñà xi̱ta̱ xi mìkiì mokjeiín-la̱, jyeé kjo̱'in tjínè-la̱, koií kjoa̱-la̱ k'e̱ nga j'iì i̱ i̱sò'nde jè xi̱ta̱ xi j'iìko̱ kjoa̱hiseèn, mìkiì kisaseèn-la̱ kjoa̱hiseèn; ìsa̱á ndaà kisaseèn-la̱ kjoa̱jñò, nga ch'o tjín kjoa̱ xi nchis'ín. 20 Ngats'iì xi̱ta̱ xi ch'o s'ín, majtikeè kjoa̱hiseèn; mìkiì ya̱ síchrañat'aà ñánda iseèn choòn, mé-ne nga mìkiì jcha̱-la̱ kjoa̱ xi ch'o nchis'ín. 21 Ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi kjoa̱ kixi̱ nchis'ín, nchrobá kinchat'aà chrañà-la̱ ñánda iseèn choòn, mé-ne nga jcha̱-la̱ nga ndaà tjín kjoa̱ xi nchis'ín koni s'ín mejèn-la̱ Nainá.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Jè Juan, j'ìì ítjòn-la Cristo

22 Nga jye komà kjoa koi, Jesús kìiko xita xi kota'yàt'aà-la
ján nangui Judea; yaá tsibìtsajna chiba nachrjein nga kis'iìn
bautizar xita. 23 Juan tikoa kis'iìn bautizar xita ya naxandá
Enón, jngoò i'nde xi chrañàt'aà-la ya naxandá Salim, koií
kjoa-la i'nde jè tjín jchán nandá. Jñà xita, yaá ijchòkon Juan
nga komà bautizar. 24 Nachrjein koi, tikj'eè ndayá fìs'en Juan.
25 Jñà xita xi kota'yàt'aà-la Juan ko jngoò xita judío
tsohótiya-ne kjotíxoma-la xita judío xi xkón tjín kós'ín
matsjeèya-ne xita. 26 Kiì jñà xita ñánda tíjna Juan, kitsò-la:
—Maestro, jè xita xi ijchòkoii ján xijngoaà xajngá nandá
Jordán, jè xita xi ji kits'iì 'én it'aà ts'e, i'ndei tikoa tís'ín
bautizar; saá jé fìtjingui-la ngats'iì xita.
27 Kiìchja Juan, kitsò:
—Nimé xi s'e-la xita tsà mì jè sobà Nainá tsjá-la. 28 Jñò, ndaà
tíjiìn-nò koni s'ín kixan-nò nga mìtsà 'an xi Cristo; 'an-ná xi
kinìkasén ítjòn-na it'aà ts'e xita jè. 29 Jè xita x'in xi sa kòbixan,
tíjna chjoón-la; jè amigo-la xi kòbixan síjnat'aà chrañà-la nga
tí'nchré-la koni s'ín tíchja. Tsja jchán ma-la k'e nga 'nchré-la
xita xi sa kòbixan. 'An, k'oaá tis'ín matsja-na k'e nga 'nchrè
koni s'ín tís'ín xita jè. 30 Xita jè, mochjeén-né nga kàtasijna
ítjòn. 'An, kósijna tjingui-ná.

Mé 'én xi tsjá jè xi ngajmiì nchrobá-ne

31 'Jè xi nchrobá-ne ngajmiì, jè tíjna ítjòn-la ngats'iì xita. Jè
xi i isò'nde ts'e, xita isò'nde-né, ko jñà 'én xi chja kjoa ts'e
isò'nde-né. Tanga jè xi ngajmiì nchrobá-ne, jè tíjna ítjòn-la
nita yá-ne. 32 Jè tsjá 'én mé xi kijtseè ko mé xi kiì'nchré. Tanga
'én xi tsjá, niyá xi mokjeiín-la koni s'ín tsò. 33 Tanga jè xita xi
mokjeiín-la 'én xi chja, jè tsjá 'én nga Nainá, nguì 'én kixií xi
chja. 34 Xita xi Nainá kisìkasén, 'én-la Nainá chja, nga mìkiì
fehet'aà koni s'ín síxájiìn inima-la jè nga'ñó xi tjín-la Inima
Tsjeè-la Nainá. 35 Na'èn-ná tsjakeé Ki'ndí-la; jè kisìngatsja
yije nita mé kjoa-ne. 36 Jè xi mokjeiín-la koni tsò 'én xi chja
Ki'ndí-la Nainá, tjín-la kjoabinachon nita kjé-ne. Ko jè xi mìkiì
mokjeiín-la mìkiì kíjnakon inima-la; kjo'in sinè-la xi kjojti-la
Nainá.

Kó komà k'e̲ nga jè Jesús tsohókǫ̲ jngoò chjǫ̲ón samaritana

4 1 Jesús, kis'enǫ̲jmí-la̲ nga jñà xi̲ta̲ fariseo kitsò: Jesús
ìsa̲á kjín xi̲ta̲ tís'ín bautizar mé-ne nga ya̲ skóta'yàt'aà-la̲
mì k'oa̲-ne Juan. 2 (Ta̲nga Jesús mìtsà xi̲ta̲ kis'iìn bautizar; tà
jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ xi kis'iìn bautizar.) 3 K'oa̲á komà-ne
itjojiìn-ne nangui Judea; kiì ìjngoò k'a-ne nangui Galilea.
4 K'e̲ nga kiì-ne, kjǫ̲'ñó tjín-ne nga ya̲ kjoa̲hato Samaria.
5 Ijchò jngoò na̲xa̲ndá xi 'mì Sicar, nangui xi chja̲-ne Samaria,
ya̲ chrañàt'aà-la̲ nangui xi kitsjaà kjǫ̲tjò-la̲ kjòtseé Jacob
jè ki'ndí-la̲ xi José ki'mì. 6 Ya̲á tíjna jngoò nga̲jǫ̲ nandá xi
nei-la̲ komà Jacob. Jesús jye 'ñó ijta-la̲ nga tsó'baya ndi̲yá.
Tsibìjnat'aà jè nga̲jǫ̲ nandá nga jyeé kjǫ̲meè bijchó nchisen.
7-8 Jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Jesús, tsojmií kiì katse ján i̲jiìn
na̲xa̲ndá, jñà tsojmì xi ski̲ne̲. K'e̲é ijchò jngoò chjǫ̲ón xi ya̲
i'nde-la̲ Samaria xi ijchòkjaá nandá. Jesús kitsò-la̲:
—Tjiì i̲tsé-ná nandá xi skia̲a.
9 Jñà xi̲ta̲ judío mìkiì ndaà fìkǫ̲ xi̲ta̲ Samaria. Koií kjoa̲-la̲, jè
chjǫ̲ón kitsò:
—Ngaji̲ xi̲ta̲ judío-né, kǫ̲ 'a̲n chjǫ̲ón Samaria-ná. ¿Mé-ne
nandá nìjé-ná?

10 Kiìchja Jesús kitsò-la:
—Tsà 'ya-lè kjotjò xi tsjá Nainá ko tsà yaxkoin yá-né
xi tísíjé-lè nandá, tsà ji sijé-la nandá, jè tsjá-lè nandá xi
síkíjnakon-ná.
11 Jè chjoón kitsò:
—Na'èn, nìmé kich'ì xi koma kinachrje-ne nandá. Jè ngajo
nandá 'ñó nanga. Ñánda tjín-lè nandá xi síkíjnakon-ná.
12 Ngaji, ¿a ìsaá tijna ítjòn-la xita jchínga-najen Jacob? Jè
kitsjaà-najen jè ngajo nandá jè. Jñà xita jchínga-najen, ií kits'ìì
nandá, ixti-la ko cho tjè-la.
13 Kiìchja Jesús kitsò-la:
—Nita yá-ne xi skoí nandá xi i tíbitjo, koxíndá ìjngoò k'a-la.
14 Tanga jè xita xi skoí nandá xi 'an tsjaà-la, mì ti kiì koxíndá-la
nita kjé-ne. K'oaá s'ín s'e ijiìn inima-la koni jngoò ngajo nandá
xi tíbitjo nga jè nandá siìkíjnakon-ne nita kjé-ne.
15 Jè chjoón kitsò:
—Na'èn, tjiì-ná jè nandá xi ko'mì-la mé-ne nga mì ti kiì
koxíndá-na tikoa mì ti ií kjoiikjaá-na nandá.
16 Jesús kitsò-la:
—Tinókjoa-la x'in-lè, nchrobákoii ijndé.
17 Kiìchja jè chjoón kitsò:
—Tsjìn-na x'in.
Jesús kitsò-la:
—Qkixií xi si nga tsjìn-lè x'in. 18 Jyeé kò 'òn ma x'in-lè xi
bijnakoii. Jè xita xi tijnakoii i'ndei, mìtsà x'in-lè ma. Qkixií xi
kasi nga tsjìn-lè x'in.
19 Jè chjoón k'e nga kiì'nchré 'én koi kitsò:
—Na'èn, k'oaá s'ín machiya-na nga jií-là xita xi chja ngajo-la
Nainá. 20 Xita jchínga-najen xi Samaria tsajen, ií nindoò jè
kijtseèxkón Nainá. Tanga jñò xi xita judío 'mì-nò bixón-nó nga
tà ján Jerusalén jchaxkoán Nainá.
21 Jesús kitsò-la:
—Ngaji chjoón, kàtakjeiín-lè, jyeé nchrobá machrañà
nachrjein nga jchaxkón Nainá nas'ín mì i kjinchrobà nindoò
jè ko ni ján onguió Jerusalén. 22 Jñò, xi Samaria tsajòn, mìkiì
'ya yá-né xi yaxkón; tanga ngajen xi xita judío 'mì-najen,
'ya-nájen yá xi yaxkón-jen; nga tje-la xita judío kitjokàjiìn
jngoò xi kochrjekàjiìn kjo'in xita. 23 Jyeé nchrobá nachrjein,
ko tijè-ne hora jè, k'e nga jñà xita xi nguì kixi kjoa nga

beèxkón Nainá, kàteèxkón nga kǫ̲ inimą̲-lą̲ kǫ̲ kjoą̲ kixi̲. Tikoą̲ jè Nąlèn-ná ótsji-né xi̲tą̲ xi k'oąá s'ín mejèn-lą̲ nga skoe̲xkón.
24 Nainá Inimą̲ Tsjeè-né. Jè xi̲tą̲ xi beèxkón, mochjeén-né nga nguì kǫ̲ kjoą̲ kixi̲ kǫ̲ nguì kǫ̲ inimą̲-lą̲ kàteèxkón.
25 Jè chjǫ́ón, k'e̲é kitsò:
—'Ą̲n, be-ná nga są̲ kjoi̲í jè Mesías [xi xó si̲ìkasén-ne Nainá] jè xi Cristo tsòya-ne; k'e̲ nga jè xi kjoi̲í ke̲ènǫjmí yije-naje̲n kjoą̲ koi.
26 Jesús kitsò-lą̲:
—'Ą̲n-ná, jè xi tìhókǫ̲-lè.
27 Tijè-ne hora j'ìì-ne xi̲tą̲ xi kota'yàt'aà-lą̲ xi kìì katse tsojmì. Tą̲ k'oąá komà-lą̲ nga kijtseè nga chjǫ́ón tíhókǫ̲. Tą̲nga nijngoò xi̲tą̲ xi kitsò ikon nga kiskònangui-lą̲ mé xi tíkjònangui-lą̲, o mé 'én xi nchijoó. 28 Jè chjǫ́ón, k'e̲é kisìkíjna nisa nandá-lą̲; kìì ján ijiìn nąxą̲ndá nga tsibénǫjmí yije-lą̲ xi̲tą̲; kitsò-lą̲:
29 —Nchrobá, chítsejèn-là jngoò xi̲tą̲ xi k'oą̲ kàtsò yije-ną̲ kjoą̲ xi kis'iaàn. Tsà jè-né xi Cristo [xi xó kisìkasén-ne Nainá].
30 K'e̲é kìì jñà xi̲tą̲ nąxą̲ndá nga kìì katsejèn-lą̲ ñánda tíjna Jesús. 31 Ti̲k'e̲-ne jñà xi̲tą̲ xi kota'yàt'aà-lą̲ Jesús, tsibítsi'ba-lą̲, kitsò-lą̲:
—Maestro, ti̲chi.
32 Tą̲nga Jesús kitsò:
—'Ą̲n, tjín-na tsojmì xi kókje̲en, xi jñò mìkìì yaxkon.
33 Jñà xi̲tą̲ xi kota'yàt'aà-lą̲ kitsò-lą̲ xíkjín:
—¿Yá xi kòf'ìikǫ̲-lą̲ tsojmì xi ski̲ne̲?
34 Tą̲nga Jesús kitsò:
—Jñà tsojmì xi kíne̲e, jè-né nga sìkitasoàn koni s'ín mejèn-lą̲ jè xi kisìkasén-ną̲ kǫ̲ nga sikjehet'aà xá-lą̲. 35 Jñò, bixón-nó nga nguì ñijòn sá chija-lą̲ nga sincháxkó tsojmì xi jye tímajchá. 'Ą̲n, k'oąá xan-nò: Chítsejèn-là xi̲tą̲ koi; k'oąá ngaya-lą̲ koni tsojmì tjè xi jye kòjchá; jyeé kǫma sincháxkó. 36 Jè xi̲tą̲ xi bíxkó, machjí-lą̲, kǫ̲ jñà tsojmì xi bincháxkó, k'oąá ngaya-lą̲ koni xi̲tą̲ xi s'e̲-lą̲ kjoą̲binachon, mé-ne nga jè xi bítje̲ kǫ̲ xi bincháxkó ngásòn s'e-lą̲ kjǫtsja. 37 'Én kixi̲-né xi tsò: “Kj'ei̲í xi̲tą̲ xi bítje̲ koą̲ kj'ei̲í xi bíxkó.” 38 'Ą̲n, kisìkasén-nò nga ki̲nchàxkó tsojmì xi mìtsà jñò kisengui-nò kjǫ'in. Kj'ei̲í xi kisìxá. Tą̲nga jñò tíhokǫ̲-nò nga bíxkó tsojmì tjè-lą̲.
39 Kjìn jchán xi̲tą̲ Samaria xi yą̲ títsąjna nąxą̲ndá jè kòkjeiín-lą̲ i̲t'aà ts'e̲ Jesús koni kitsò 'én xi kitsjaà jè chjǫ́ón

nga kitsò: “K'oáá kàtsò yije-na kjoa xi kis'iaàn.” 40 K'e nga
jñà xita Samaria ijchòkon Jesús ñánda tíjna, tsibítsi'ba-la
nga ya kàtìjnako. Jesús, jò nachrjein tsibìjnako. 41 Kjìn xita
kòkjeiín ìsa-la it'aà ts'e Jesús, k'e nga kìi'nchré-la 'én xi jè sobà
tsibénojmí. 42 Jñà xita kitsò-la jè chjoón:
—I'ndei mokjeiín-najen; mìtsà tà koi kjoa-la koni s'ín
ki'mì-náje n. Ngaje n sobà kina'yà-laje n; k'oaá s'ín ma-ne nga
mokjeiín-naje n. Kixií kjoa, jè xi kochrjekàjiìn kjo'in kjoa ts'e
jé-la xita isò'nde, jè-né xi Cristo [xi xó kisìkasén-ne Nainá].

K'e nga jè Jesús kisìndaà jngoò-ne ti xi chi'nda-la xitaxá ítjòn.

43 Xi jye komà jò nachrjein nga tsibìjna Samaria, Jesús,
itjojiìn ìjngoò k'a-ne i'nde jè. Kiì ìjngoò k'a-ne nangui Galilea.
44 Jè sobà Jesús kitsò: Nijngoò xita xi chja ngajo-la Nainá
yaxkón nangui-la. 45 K'e nga ijchò ya Galilea, jñà xita xi ya
i'nde-la, ndaà kiskoétjò, nga jyeé kijtseè jñà kjoa xi kis'iìn ján
Jerusalén k'e nga itjo s'eí Paxko. Jñà xita koi tikoaá kìi-ne k'e
nga itjo s'eí.
46 Jesús ijchò ìjngoò k'a ján Caná, nangui xi chja-ne Galilea,
ñánda kisìkjatjìya-la nandá nga vino kis'iìn. Ya naxandá
Capernaum tíjna jngoò chi'nda-la xitaxá ítjòn xi tikoa xá 'nga
tjín-la. 'Ñó xk'én ki'ndí-la. 47 Xita jè k'e nga kìi'nchré nga Jesús
ya ijchò Galilea nga inchrobà-ne Judea, kiìkon, tsibítsi'ba-la
nga kàtjì ni'ya-la, kàtasìndaà-ne ki'ndí-la xi jyeé kjomeè biyaà.
48 Jesús kitsò-la:
—Jñò, mìkiì mokjeiín-nò k'e nga tsà mìkiì jchaa kjoxkón ko
kjoa xi okó kjoa jeya-la Nainá.
49 Jè xita chi'nda ítjòn kitsò-la Jesús:
—Na'èn, t'iin kjondaà, nitòn nchroboí nga tikj'eè biyaà
ki'ndí-na.
50 Jesús kitsò-la:
—T'in-ne ni'ya-lè. Ki'ndí-lè jyeé ndaà tíjna-ne.
Xita jè kòkjeiín-la 'én xi kitsò-la Jesús. Ikjoàn kìi-ne ni'ya-la.
51 K'e nga jye kjomeè bijchó-ne ni'ya-la, xita chi'nda-la kìikjaá
indiaà, kitsò-la:
—Ki'ndí-lè jyeé ndaà tíjna-ne.
52 Xita jè, kiskònangui-la chi'nda-la:
—¿Mé hora kjòxan-la ch'in 'ndi xi tjín-la?
Kitsò xita chi'nda-la:

—Ngojña xi jngoò-là kjòndaà-ne.
53 Jè na'èn-la ti xi xk'én, kisijiìn-la nga tijè-ne hora k'e nga
kitsò-la Jesús: “Ki'ndí-lè jyeé ndaà tíjna-ne.” Xita jè ko ngats'ìì
xita xi títsajna ni'ya-la, jyeé ndaà tjíjngoò ikon nga mokjeiín-la
it'aà ts'e Jesús.
54 Jè xi ma-ne jò kjoxkón xi kis'iìn Jesús k'e nga inchrobà-ne
Judea nga j'ìì-ne ya Galilea.

Kó kitsò xita k'e nga Jesús kisìndaà jngoò-ne xita xi mìkiì ma fì jè nachrjein nìkjáya

5 1 K'e nga jye k'oas'ín komà kjoa koi, nga komà iskan,
jñà xita judío tsibíjna jngoò s'eí ján Jerusalén. Jesús kìì
ìjngoò k'a ján Jerusalén. 2 Ya Jerusalén tíjna jngoò chrjó nandá
xi 'mì Betesda nga 'én hebreo. 'Òn ma nguitjoa xi tjín-la. Yaá
tíjna chrañàt'aà-la xotjoa ts'e orrè. 3 Ya nguitjoa-la kjìn xita
xk'én kjiyijòngui: xi mìkiì tsejèn-la, xi tsá'yá kjoàn, xi mìkiì
ma síkjaníyá. Ngats'ìì xita koi nchikoña-la k'e nga síjtìya-la
nandá xi 'ncha jè chrjó. 4 Jngoò àkjale-la Nainá xi tà kjé tà kjé
bitjojen-ne nga síjtìya-la nandá. Jè xita xk'én xi fahas'en-jiìn
ítjòn nandá, k'e nga jye jtìya-la, nitoón mandaà-ne nita mé
ch'in xi tjín-la. 5 Ya kijnajiìn jngoò xita xi jye tjín-la kaàn
chrj'oòn jàn nó nga xk'én. 6 Jesús, k'e nga kijtseèxkon nga ya
kijna, kisijiìn-la nga jyeé 'ñó kjòtseé xk'én. Kitsò-la:
—¿A mejèn-lè kondaà-ne?
7 Jè xita xk'én, kitsò:
—Na'èn, mì yá xi síchját'aà-na nga kinís'en-jiìn-na k'e jtìya-la
nandá. 'An, k'e nga mejèn-na fahas'en-jñà, kj'eií xita síkijne-na
nga fahas'en-jiìn ítjòn.
8 Jesús kitsò-la:
—Tisítjiin, chjoí nijñaà-lè, titjájmiì.
9 Xita jè nitoón kjòndaà-ne, kiskoé-ne nijñaà-la, komà
tsajmeè-ne. Nachrjein jè, nachrjein nìkjáya-né. 10 Jñà xita judío
kitsò-la jè xita xi kjòndaà-ne:
—Nachrjein i'ndei, nachrjein nìkjáya-né. Mìkiì tjí'nde-lè nga
kíkoii nijñaà-lè.
11 Xita jè kitsò:
—Jè xita xi kàsìndaà-na, jè sobà xi kokàtsò-na: “Chjoí
nijñaà-lè, titjájmiì.”
12 Jñà xita koi kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿Yá-né xi okàtsò-lè: “Chjoí nijñaà-lè, titjájmiì”?
13 Jè xita xi jyeé kjòndaà-ne mìkiì beèxkon yá xita-ne xi
kisìndaà-ne nga jè Jesús jyeé xìn kiì nga itjokàjiìn-la xita xi
kjìn ma-ne xi ya títsajna. 14 Xi komà iskan, Jesús kisatiìkjoò
ìjngoò k'a xita jè ya iya ingo, kitsò-la:
—Jyeé kòmandaà-ne; tanga kì ti jé binchaàtsji-ne, mé-ne nga
mì ìsa ch'o tjín kjoa xi komat'in.
15 Xita jè kiìkon jñà xita judío, tsibénojmí-la nga jè Jesús
xi kisìndaà-ne. 16 Jñà xita judío kiìtjingui kondra-la Jesús,
mejèn-la siìk'en koií kjoa-la nga k'oas'ín s'ín k'e nga nachrjein
nìkjáya. 17 Tanga Jesús kitsò-la:
—Na'èn-na skanda nachrjein i'ndei k'oaá tjín xá xi tís'ín,
tikoaá 'an k'oaá tis'ín tìs'iaàn.
18 K'oaá ma-ne jñà xita judío ìsaá 'ñó ndaà kiìtjingui
kondra-la Jesús nga mejèn-la siìk'en. Mìtsà tà koií kjoa-la nga
mìkiì beèxkón nachrjein nìkjáya, tikoaá koií-né nga jè Jesús
Na'èn-na tsò-la Nainá. K'oaá s'ín tísíngásòn-kjoò yijo-la koni
Nainá nga k'oa tsò.
19 Jesús kitsò-la:
—Xi nguì okixi xi xan-nò, 'an xi Ki'ndí-la Nainá nì mé kjoa
xi s'iaàn xi tà kjohítsjeèn ts'an. Tà koií kjoa s'iaàn xi be koni
s'ín Na'èn-na. Ngats'iì kjoa xi s'ín Na'èn-na, 'an xi Ki'ndí ma,
k'oaá tis'ín s'iaàn. 20 Jè xi Na'èn-na ma, 'ñó tsjakeè-na nga
Ki'ndí-la tsò-na; okó yije-na mé xi s'iaàn. Kokò-ìsa-na kjoa
xi ìsa 'ñó xkón tjín, mé-ne jñò, k'e nga jchaa, ìsa 'ñó ndaà
koxkón-nò. 21 Koni s'ín s'ín Nainá nga síkjaáya-la mik'en ko
síkítsajnakon inima-la nita kjé-ne, 'an xi Ki'ndí-la ma, k'oaá
tis'ín tsjaà-la kjoabinachon yá-né xi mejèn-na nga tsjaà-la. 22 Jè
xi Na'èn-na ma, mìtsà jè bíndaàjiìn-la xita, 'an-ná xi Ki'ndí-la
ma kisìngatsja yije-na kjotíxoma nga koma kìndaàjiìn-la xita,
23 mé-nè ngats'iì xita skoexkón-na nga Ki'ndí-la ma koni s'ín
beèxkón Na'èn-na. Jè xi mìkiì beèxkón-na nga Ki'ndí-la ma,
tikoaá mìkiì beèxkón Na'èn-na nga jè kisìkasén-na.
24 ’Xi nguì okixi, k'oaá xan-nò: Jè xi 'nchré 'én-na koni
s'ín chjà, tikoa mokjeiín-la it'aà ts'e xi kisìkasén-na, tjín-la
kjoabinachon nita kjé-ne. Mìtsà kjo'in sinè-la, jyeé itjokàjiìn
kjo'in ts'e kjoa biyaà, jyeé tíjnakon inima-la it'aà ts'e Nainá.
25 Xi nguì okixi xi xan-nò: Nchrobá nachrjein, tijè-ne hora jè,
k'e nga jñà mik'en kji'nchré jta-na xi Ki'ndí-la Nainá ma; jñà

xi kji'nchré jta-na, kítsajnakon-né. 26 Jè Na'èn-na, tijè-ne xi
kjoabinachon; ko 'an xi Ki'ndí-la ma, k'oaá tis'ín kitsjaà-na
nga ti'an-na xi kjoabinachon. 27 Tikoaá kitsjaà-na kjotíxoma
nga 'an kìndaàjiìn-la xita, nga 'an-ná xi Ki'ndí-la Xita xan-la
yijo-na. 28 Kì maxkón-nò 'én koi, kijchò nachrjein k'e nga
ngats'iì xita xi títsajnak'en ján ínchíbá mik'en kji'nchré-la
jta-na. 29 Kosítjen ìjngoò k'a-ne ya ngajo mik'en. Jñà xita xi
ndaà kis'iìn, kjoaáya-la nga s'e-la kjoabinachon, tanga jñà xita
xi ch'o kis'iìn, kjoaáya-la nga s'e-la kjo'in.

Yá xi tsjá 'én it'aà ts'e Jesús

30 Jesús kitsò:

—'An, nì mé xi s'iaàn xi ta kjohítsjeèn ts'an. K'oaá s'ín
bìndaàjñaà koni s'ín tsò-na Na'èn-na. Kixií bìndaàjñaà; mìtsà
k'oas'ín s'iaàn koni s'ín mejèn-na. K'oaá s'ín s'iaàn koni s'ín
mejèn-la Na'èn-na xi kisìkasén-na. 31 Tsà ti'an tsjaà-na 'én xi
it'aà ts'an, 'én xi tsjaà, jñò kixón-nò: "Nì mé chjí-la." 32 Tanga
tjín jngoò xi kj'eií xi tsjá 'én xi it'aà ts'an, be-ná nga jè 'én xi
tsjá it'aà ts'an, nguì 'én kixi-né. 33 Jñò kinìkasén-la xita Juan
nga kiskònangui-la. Jè Juan, kitsjaà kixi 'én xi it'aà ts'an.
34 Mìtsà kjo'ñó tjínè-la nga kj'eií xita tsjá 'én xi it'aà ts'an, koií
k'oa xan-nò mé-ne nga kitjokàjñoò kjo'in kjoa ts'e jé. 35 Juan
k'oas'ín ngaya-la koni jngoò ni'ín xi títì nga síhiseèn, tanga
jñò tà chiba nachrjein kinìtsjakoo kjoa iseèn-la. 36 Jè xá xi
tìs'iaàn, ìsa 'ñó ts'e chjí-la mì k'oa-ne koni 'én xi kitsjaà Juan,
nga jè Na'èn-na kitsjaà-na nga sìkitasoàn; tijè-ne xá xi tìs'iaàn
okó it'aà ts'an nga kixi kjoa nga jè Na'èn-na kisìkasén-na.
37 Jè Na'èn-na xi kisìkasén-na, tsjá 'én xi it'aà ts'an. Jñò, kj'eè
kiì na'yà-là jta-la, nì mìkiì yaxkon kó kji isén-la; 38 tikoaá jè
'én-la mìkiì fahas'en-jiìn inima-nò. Jè xi Nainá kisìkasén,
mìkiì mokjeiín-nò it'aà ts'e. 39 Ndaà binchaàtsjijñoò Xojon-la
Nainá nga k'oas'ín nìkítsjeèn nga ya sakó-nò kjoabinachon
nita kjé-né. Jè Xojon-la Nainá, tsjá 'én xi it'aà ts'an, 40 tanga
jñò, mìkiì sasén-nò nga nchrobátjingui-ná, mé-ne nga s'e-nò
kjoabinachon koi.

41 'Mìtsà koi kjoa otsjià nga jeya siìkíjna-na xita. 42 Tanga 'an,
beèxkoòn-nò, nga jñò, mìkiì matsjacha Nainá nga ko inima-nò.
43 'An, it'aà ts'e Na'èn-na j'i-na; jñò majìn-nò nga chjoétjò-ná.
Tanga tsà kj'eií xita kjoií xi ta kjotsja ts'e kjoií-ne, ìsaá-là

nitọn chjoétjò. 44 Jñò, ¿kós'ín koma kọkjeiín-nò? Nga tà jè
binchaàtsjioò nga ndaà kitsajnaà nga nguixkọn xita, kọ mìtsà
jè binchaàtsjioò nga ndaà kitsajnaà nga nguixkọn Nainá xi tà
jngoò ma. 45 Kì k'oạ s'ín nìkítsjeèn nga 'ạn tsjat'in-nò 'én nga
nguixkọn Na'èn-nạ. Jè xi tsját'in-nò 'én, tijè-ne Moisés xi jè
ma'ñót'aà takòn. 46 Jñò, tsà mokjeiín-nò koni s'ín kiskiì Moisés,
tikoạá kọkjeiín-nò it'aà ts'ạn nga jè Moisés it'aà ts'ạán kiìchjạ
nga kiskiì. 47 Tsà mìkiì mokjeiín-nò koni s'ín kiskiì Moisés,
¿kós'ín kọkjeiín-nò 'én-na xi benọjmí-nò?

Kó kis'iìn Jesús nga 'òn jmiì xita kisìkjèn

(Mateo 14:13-21; Marcos 6:30-44; Lucas 9:10-17)

6 1 Nga jye komà kjoạ koi, Jesús kiì ján xijngoaà ndáchikon
Galilea, xi tikoạ Tiberias 'mì. 2 'Ñó kjìn xita kiìtjingui-lạ
nga jye kijtseè kjọxkón ndaà xi s'ín nga síndaà-ne xita xk'én.
3 Jesús k'ẹé kiìmijìn-jno jngoò nindoò, yaá tsibìjna kọ xita xi
kota'yàt'aà-lạ. 4 Jyeé tímachrañà s'eí Paxkọ ts'ẹ xita judío.
5 Jesús, k'ẹ nga kiskoòtsejèn, kijtseè nga 'ñó kjìn ma xita tjíma
tjingui-lạ, kitsò-lạ Felipe:

—¿Ñánda kindá-lá tsojmì xi kọkjẹn xita koi?

6 Tà k'oạá kitsò-lạ, tà jè xi mejèn-lạ nga skoẹ kó kitsọ Felipe.
Jesús, jyeé tíjiìn-lạ mé kjoạ xi s'iin. 7 Felipe kitsò:

—Nạs'ín jò-la sìndọ nạchrjein tjín-ne chjí-lạ xita, mì-la kiì
kichìya-lạ nga itsé itsé skinẹ ngats'iì xita koi.

8 Kiìchjạ Andrés xi tikoạ xita xi yạ kota'yàt'aà-lạ Jesús xi
'ndsè ma Simón Pedro, kitsò:

9 —I tíjna jngoò ti xi 'ya 'òn inchrajín ts'ẹ cebada kọ jò ma
tin xi 'ya, tanga mì-la kiì kichìya-lạ nga 'ñó kjìn ma-ne xitạ.

10 Jesús kitsò-lạ:

—Kọt'ìn-lạ jñà xita, kàtìtsajna yije.

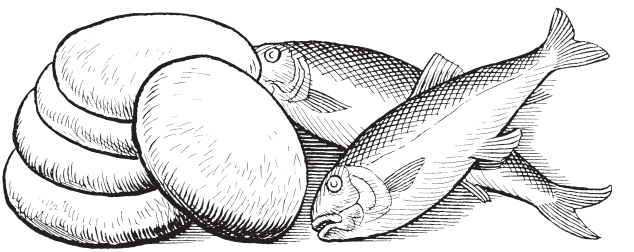

I'nde jè 'ñó tjín xka ijñá. Jñà xita xi tsibìtsajna, ma-la tsà 'òn jmiì xi nguì xita x'in. 11 Jesús, kiskoé inchrajín, kitsjaà-la kjondaà Nainá, ikjoàn kitsjaà-la jñà xita-la. K'eé kisìka'bí-la jñà xita xi títsajna. K'oa tis'ín kisìko jñà tin, kiskine nita kó kji mejèn-la nga jngoò ìjngoò. 12 K'e nga jye kjòskiì yije xita, Jesús kitsò-la jñà xita xi kota'yàt'aà-la:

—Tíxkó yije-nò xi kaningui-ne, mé-ne nga mì kits'ón-ne.

13 Jñà xita-la tsibíxkó-ne inchrajín xi tsiningui-ne. Nguì tejò nisiyá komà, k'e nga jye tsakjèn yije xita. 14 Jñà xita, k'e nga jye kijtseè kjoxkón ndaà xi kis'iìn Jesús, kitsò-la xíkjín:

—Kixií-la kjoa, jè-la xita jè xi chja ngajo-la Nainá, xi tjínè-la nga kjoií i isò'nde.

15 Tanga Jesús, tik'eé kijtseèya-la nga jñà xita mejèn-la kjo'ñó kiìko nga xitaxá ítjòn siìkíjna; ìjngoò k'a kiìmijìn-jno nindoò nga tà tajngoò tsibìjna.

K'e nga tsajmeèsòn ndáchikon Jesús

(Mateo 14:22-27; Marcos 6:45-52)

16 K'e nga jye kòjñò, xita xi kota'yàt'aà-la Jesús inchrohòjen ìjngoò k'a-ne ñánda kijna ndáchikon. 17 Jahas'en jngoò chitso, kiìsòn-ndá nga kiì ján naxandá Capernaum. Jyeé 'ñó kòjñò, Jesús mìkiì xátí j'iì tjingui-la jñà xita-la. 18 Ya ijiìn ndáchikon j'iì jngoò tjoxkón xi 'ñó jchán ts'a. Jè ndáchikon tsibíts'ia nga kiskì'nga. 19 K'e nga jye tjín-la tsà 'òn ko tsà joòn jmiì metro nga tjímajiìn nandá, kijtseè nga jè Jesús tsóbasòn ndáchikon. Tífì tjingui chrañà-la jè chitso. Jñà xita tà kitsakjòn-la. 20 K'eé kiìchja Jesús, kitsò-la:

—Kì tsakjoòn-jèn, 'an-ná.

21 Jñà xita tsjaá komà-la, k'eé kisìkas'en chitso. Ko jè chitso nitoón ijchò ya naxandá ñánda nchifì.

Mé xi kis'iìn jñà xita nga tsohótsji Jesús

22 Nga komà nchijòn, jñà xita xi tsibìtsajna ján xijngoaà ndáchikon, kijtseè nga tà jngoò chitso kijna xi kiìko xita, tanga Jesús mìkiì tsejèn jahas'en ya chitso. Tà jñà xita xi kota'yàt'aà-la jahas'en nga kiì. 23 Tanga ijchò chitso xi kj'eií xi ya inchrobà-ne naxandá Tiberias; yaá chincha chrañà i'nde ñánda tsakjèn inchrajín xita xi 'òn jmiì ma-ne, k'e nga jè Jesús kitsjaà-la kjondaà Nainá. 24 Jñà xita, k'e nga kijtseè nga mì yá

tjín Jesús kọ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱, k'e̱é jahas'en jñà chitso koi, kìì kátsji Jesús ján na̱xa̱ndá Capernaum.

I̱nchra̱jín xi tsjá Nainá, jè xi tsjá-la̱ kjoa̱binachon xi̱ta̱

25 Xi̱ta̱ koi, k'e̱ nga jye ijchò ján xijngoaà ndáchikon, ya̱á kiskaàjiìn Jesús kitsò-la̱:

—Maestro, ¿mé na̱chrjein j'i̱i i̱jndé?

26 Kiìchja̱ Jesús, kitsò-la̱:

—Xi nguì ọkixi̱, k'oa̱á xan-nò, mìtsà koi xá binchaàtsji-ná nga ki'yaà kjọxkón-ndaà xi kis'iaàn, koií-né nga kisìkjèn-nò skanda kó nga kjòskioò. 27 Kì koi nìxátjiò tsojmì xi fehet'aà. Jè ti̱xátjiò tsojmì xi síkíjnakon ini̱ma̱-ná ni̱ta̱ kjé-né, jè xi 'a̱n tsjá xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ xan-la̱ yijo-na̱. Na̱'èn-ná xi Nainá jè kitsjaà-na kjọtíxoma kjoa̱ xi s'iaàn.

28 Xi̱ta̱ koi, kiskònangui, kitsò-la̱ Jesús:

—¿Mé xi s'e̱n-je̱n nga kọma si̱xá-la̱je̱n Nainá koni s'ín mejèn-la̱ jè?

29 Jesús kitsò-la̱:

—Xá-la̱ Nainá, jè-né nga kọkjeiín-nò i̱t'aà ts'e̱ xi Nainá kisìkasén.

30 Xi̱ta̱ koi, kitsò-la̱ Jesús:

—¿Mé kjọxkón ndaà xi kọkó-náje̱n mé-ne k'e̱ nga jcha̱-je̱n kọkjeiín-naje̱n? ¿Mé xi ma-lè 'nì? 31 Jñà xi̱ta̱ jchínga kjìn-naje̱n tsakjèn i̱nchra̱jín xi 'mì maná, ján i̱'nde i̱t'aà xìn ñánda nangui kixì choòn. Koni s'ín tjít'aà Xọjọn-la̱ Nainá nga tsò: “I̱nchra̱jín xi nchrobá-ne ngajmiì kitsjaà-la̱ nga kisìkjèn.”

32 Kiìchja̱ Jesús kitsò-la̱:

—Xi nguì ọkixi̱ xi xan-nò, mìtsà jè Moisés kitsjaà-nò i̱nchra̱jín xi ngajmiì inchrobà-ne; jè Na̱'èn-na̱ xi tsjá-nò xi nguì i̱nchra̱jín xi ngajmiì nchrobá-ne. 33 I̱nchra̱jín xi tsjá Nainá, jè xi jye itjojen-ne ngajmiì, jè xi tsjá-la̱ kjoa̱binachon jñà xi̱ta̱ i̱sò'nde.

34 Xi̱ta̱ koi kitsò:

—Na̱'èn, kjit'aà na̱chrjein tjiì-náje̱n i̱nchra̱jín koi.

35 Jesús, kitsò-la̱:

—'A̱n-ná i̱nchra̱jín xi síkíjnakon ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱. Jè xi 'a̱n kji̱nchrobàt'aà-na̱, mì ti̱ kiì kọhijò-la̱. Jè xi kọkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'a̱n, mì ti̱ kiì kọxíndá-la̱ ni̱ta̱ kjé-ne. 36 Jyeé ọkixan-nò, jñò na̱s'ín titsa̱'yaà-ná mìkiì mokjeiín-nò. 37 Ngats'iì xi̱ta̱ xi 'a̱n tsjá-na

Na'èn-na, 'aán nchrobát'aà-na; ko jñà xi 'an nchrobát'aà-na mìkiì ochrjenguia. 38 'An, mìtsà koi xá itjojen-na ngajmiì nga k'oas'ín s'iaàn koni s'ín mejèn-na. K'oaá s'ín sìkitasoàn koni s'ín mejèn-la Na'èn-na xi kisìkasén-na. 39 Jè xi mejèn-la Na'èn-na xi kisìkasén-na, nga nijngoò xita chija xi 'an tsjá-na. 'An siìkjaáya-la it'aà ts'e kjoa biyaà k'e nga kjoehet'aà nachrjein. 40 Koi xi mejèn-la jè xi kisìkasén-na: ngats'iì xita xi skoexkon-na nga Ki'ndí-la Nainá 'mì-na ko kokjeiín-la it'aà ts'an, s'eé-la kjoabinachon. 'An siìkjaáya-la k'e nga kjoehet'aà nachrjein.

41 Jñà xita judío k'eé tsibíts'ia nga kiìchjajno-la Jesús, koií kjoa-la nga kitsò: "'An-ná inchrajín xi ngajmiì nchrobá-ne."

42 Kitsò-la xíkjín:

—¿A mìtsà jè Jesús, xi ti-la ma José? Yaxkon-ná na'èn-la ko nea-la. ¿Mé-ne tsò-ne nga ngajmiì itjojen-ne?

43 K'eé kitsò Jesús:

—Kiì k'oas'ín nokjoàjno-ná. 44 Nijngoò xita xi koma kjinchrobàt'aà-na tsà mìtsà jè Na'èn-na xi kisìkasén-na kjinchrobàko, mé-ne nga 'an siìkjaáya-la k'e nga kjoehet'aà nachrjein. 45 Xita xi kiìchja ngajo-la Nainá, k'oaá tsò xojon xi kiskiì nga tsò: "Jè sobà Nainá kokòya yije-la xita." K'oaá s'ín ma-ne nga ngats'iì xita xi 'nchré-la Na'èn-na ko xi machiya-la it'aà ts'e, 'aán nchrobát'aà-na.

46 'Ni saá jngoò xita xi beèxkon Na'èn-ná. Tajngoò jè beèxkon xi Nainá kisìkasén. 47 Xi nguì okixi xi xan-nò: Jè xi kokjeiín-la it'aà ts'an s'eé-la kjoabinachon nita kjé-ne. 48 'An-ná inchrajín xi síkíjnakon inima-la xita. 49 Jñà xita jchínga kjìn-nò tsakjèn inchrajín xi 'mì maná ya i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixì choòn, tanga tákó k'en-né. 50 Jè inchrajín xi k'oa xan-nò xi nchrobájen-ne ngajmiì. Ko jè xi kokjen inchrajín jè mìkiì kiyá. 51 'An-ná inchrajín xi tíjnakon xi itjojen-ne ngajmiì. Tsà yá xi kokjen inchrajín jè, s'eé-la kjoabinachon nita kjé-ne. Jè inchrajín xi 'an tsja, jè yijo-na. Koií k'oas'ín tsjaà-na nga 'an kiyátjì-la xita isò'nde mé-ne nga kítsajnakon-ne.

52 Jñà xita judío xki xi ján tsajoóko xíkjín, kitsò:

—¿Kós'ín s'iin nga siìkine-ná yijo-la?

53 Jesús kitsò-la:

—Nguì okixií xi xan-nò. Jñò, tsà mìkiì chjinee yijo-na 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, tikoa mìkiì s'ioo jní-na, mìkiì s'e-nò kjoabinachon. 54 Jè xi skine yijo-na tikoa skoí jní-na

tjín-la kjoabinachon nita kjé-ne. 'An siìkjaáya-la k'e nga kjoehet'aà nachrjein. 55 Yijo-na, jè xi kixi kjoa xi nguì yijo xi ma chine; koa jè jní-na jè nandá xi nguì kixi kjoa nga ma 'yò. 56 Jè xi skine yijo-na koa skoí jní-na, kjit'aà nachrjein ya kíjnakon-na, tikoa 'an kjit'aà nachrjein ya tìjnakjoòkoaa. 57 Na'èn-na xi kisìkasén-na, tíjnakon-né; ko it'aà ts'e-né nga tìjnakoan; k'oaá tis'ín tjín jè xi skine yijo-na, it'aà ts'an kíjnakon-né. 58 Jè inchrajín xi itjojen-ne ngajmiì, mìtsà jè xíkjín inchrajín maná xi tsakjèn xita jchínga kjiìn-nò; nga komà iskan, xita xi tsakjèn, k'en-né. Tanga jè xi kokjen inchrajín xi itjojen-ne ngajmiì, s'eé-la kjoabinachon nita kjé-ne.

59 Jesús k'oaá s'ín kiìchja nga tsakóya ya ni'ya ingo sinagoga ya naxandá Capernaum.

'Én xi tsjá-la kjoabinachon inima-la xita

60 Jñà xita k'e nga kiì'nchré koni s'ín tsakóya Jesús, kjín ma xita xi kota'yàt'aà-la xi kitsò:

—Jñà 'én koi, 'ñó 'in tjín. ¿Yá xi kokjeiín-la?

61 Jesús, k'e nga kijtseèya-la nga jñà xita xi kota'yàt'aà-la ch'o nchijoóya-ne 'én xi tsakóya, kitsò-la:

—¿'Én koi, a mì sasén-nò? 62 ¿Kós'ín koma-ne tsà jcha-ná 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na nga kjímijìn ìjngoò k'a-na ñánda tìjnaa nga sa ítjòn? 63 Jè Inima Tsjeè-la Nainá xi síkíjnakon-ná. Jè yijo-ná nìmé chjí-la. 'Én xi 'an okóya-nò, ts'eé Inima Tsjeè-la Nainá, ko tsjá-la kjoabinachon inima-nò. 64 Tanga jñò tjín i'nga xita xinguioo xi mìkiì mokjeiín-la.

Nga jè Jesús jye tíjiìn-la kóni skanda tàts'en-la kjoa yá-né xi mìkiì kokjeiín-la ko yá-né xi siìngatsja it'aà ts'e xita kondra-la. 65 Jesús kitsò ìsa:

—Koií k'oas'ín kixan-nò nga nijngoò xita xi koma kjinchrobàt'aà-na tsà mìtsà jè Na'èn-na kjinchrobàko.

66 Ikjoàn kjìn jchán xita xi kota'yàt'aà-la Jesús xi tjingui-la tsibíts'ia nga kiì-ne íts'in. Mì ti kiì ya chinchimako-ne. 67 Jesús kitsò-la jñà xita-la xi tejò ma-ne:

—Jñò, ¿a tikoaá mejèn-nò nga onguió?

68 Kiìchja Simón Pedro, kitsò:

—Na'èn, ¿yá xi onguítjingui-lajen? Ji-né xi tjín-lè 'én xi tsjá kjoabinachon. 69 Ngajen 'ya-náje, tikoaá mokjeiín-najen nga ji-né xi Cristo, xi Ki'ndí-la Nainá xi tíjnakon.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

70 Jesús kitsò-la̱:
—'A̱n, xó k'oa̱á s'ín jaàjiìn-nò nga tejò ma-nò, mé-ne nga ki̱tjáko̱-ná. Ta̱nga jñò, ya̱á tíjnajiìn jngoò-nò xi xi̱ta̱ nei̱í tísíxájiìn ini̱ma̱-la̱.
71 Jesús, jè kiìchja̱ i̱t'aà ts'e̱ Judas, ki'ndí-la̱ Simón Iscariote. Nga jè si̱ìnga̱tsja Jesús i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ kondra̱-la̱. Jè Judas, xi ya̱ itjojiìn xi̱ta̱-la̱ Jesús xi tejò ma-ne.

Kó kitsò jñà 'ndse̱ Jesús nga mìkiì kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱

7 1 K'e̱ nga jye k'oa̱s'ín komà kjoa̱ koi, Jesús ya̱á tsajmeè nangui Galilea. Majìn-la̱ nga ya̱ ko̱jmeè na̱xa̱ndá Judea, koií kjoa̱-la̱ nga jñà xi̱ta̱ judío nchihótsji nga mejèn-la̱ si̱ìk'en.
2 Jyeé nchrobá machrañà s'eí-la̱ xi̱ta̱ judío ts'e̱ Ni'ya Xka̱ Ijñá.
3 Jñà 'ndse̱ Jesús kitsò-la̱:
—Kì ta̱ tsja i̱í bijni. T'in ján Judea mé-ne jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-lè xi títsa̱jna ján kàteè-lè mé kjoa̱ xi 'nì. 4 Tsà k'e̱ mejèn-ná nga skoe̱-ná xi̱ta̱ mé kjoa̱ xi tí'né, mochjeén-né nga ko̱kó-lá yijo-ná. Ngaji̱, koni s'ín 'nì, ta̱kó-là yijo-lè ngats'iì xi̱ta̱ i̱sò'nde.
5 Koií o̱kitsò-la̱ jñà 'ndse̱ nga mìkiì kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱.
6 Jesús kitsò-la̱:
—Kj'eè kiì bijchó na̱chrjein-na̱, ta̱nga xi i̱t'aà tsa̱jòn ndaà tjín ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne. 7 Jñò, mìkiì majtikeè-nò jñà xi̱ta̱ i̱sò'nde, ta̱nga 'a̱n majtikeé-na̱, koií kjoa̱-la̱ nga 'a̱n beno̱jmí kixi̱-la̱ nga ch'o tjín kjoa̱ xi s'ín. 8 Tanguió jñò jè s'eí, 'a̱n mìkiì kjián. Kj'eè kiì bijchó na̱chrjein-na̱.
9 K'e̱ nga jye o̱kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱, Jesús ya̱á tsibìjna ya̱ nangui Galilea.

K'e̱ nga jè Jesús kiì s'eí ts'e̱ ni'ya xka̱

10 K'e̱ nga jye kiì s'eí jñà 'ndse̱ Jesús, jè, ti̱koa̱á kiì 'ma-né. Majìn-la̱ nga xi̱ta̱ skoe̱xkon. 11 Ya̱ ñánda tíbitjo s'eí, jñà xi̱ta̱ judío nchihótsji Jesús, kitsò-la̱ xíkjín:
—Xi̱ta̱ jè, ñánda tíjna.
12 Ngats'iì xi̱ta̱ xi ijchò s'eí, xki̱ xi ján tsajoóya-ne i̱t'aà ts'e̱ Jesús. Tjín xi kitsò: "Xi̱ta̱ ndaà-né." Ti̱koa̱ tjín xi kitsò: "Majìn, na̱xa̱ndá kona̱cha̱n-la̱."
13 Ta̱nga ni̱yá xi kiìchja̱ tsejèn nga nguixko̱n xi̱ta̱ xi kj'ei̱í, nga jñà xi̱ta̱ sko̱-la̱ xi̱ta̱ judío, tsakjón-la̱.

14 K'e̲ nga jye ijchò osen nga tíbitjo s'eí, ijchò Jesús, jahas'en
i̲ngo̲ ítjòn, i̲kjoàn tsakóya-la̲ xi̲ta̲. 15 Jñà xi̲ta̲ judío, k'e̲ nga
kijtseè koni s'ín okóya, tà kjòxkón-la̲ kitsò-la̲ xíkjín:
—Xi̲ta̲ jè, ¿kós'ín ma-ne nga ko̲ tà ndaà okóya-ne nga mìtsà
xo̲jo̲n kiskoòta'yà?
16 Jesús kitsò-la̲:
—Jñà 'én xi 'a̲n okoòya, mìtsà 'én ts'a̲n, ts'e̲-né jè xi
kisìkasén-na̲. 17 Tsà yá xi mejèn-la̲ si̲ìkitasòn koni s'ín mejèn-la̲
Nainá, skoe̲-né jñà 'én xi 'a̲n okoòya tsà i̲t'aà ts'e̲ Nainá
nchrobá-ne, o xi tà kjo̲hítsjeèn ts'a̲n-ná. 18 Jngoò xi̲ta̲ xi tà
kjo̲hítsjeèn ts'e̲ tísíkjeén nga tíchja̲, tà jè xi mejèn-la̲ nga jè
jcha̲xkón; ta̲nga jè xi̲ta̲ xi koií kjoa̲ tíhótsji nga jè kàtayaxkón
jè xi kisìkasén, jè-né xi nguì 'én kixi̲ tsjá, mìtsà 'én ndiso chja̲.
19 'Jñò, ¿a mìtsà kixi̲ kjoa̲ nga kitjoé-nò kjo̲tíxoma-la̲ Nainá xi
jè Moisés kiskìì? Ta̲nga jñò, nijngoò xi ma-la̲ síkitasòn. ¿Mé-ne
mejèn-nò nga si̲k'en-ná?
20 Jñà xi̲ta̲ kitsò:
—¡Nei̲í-là tíjiìn ini̲ma̲-lè! ¿Yá-né xi mejèn-la̲ si̲ìk'en-lè?
21 Jesús kiìchja̲ kitsò-la̲:
—Jñò, maxkón-nò jngoò kjoa̲ xi kis'iaàn jè na̲chrjein
nìkjáya. 22 Kixi̲í kjoa̲, jè Moisés kitsjaà-nò kjo̲tíxoma xi kjoa̲ ts'e̲
circuncisión. (Ta̲nga kjo̲tíxoma jè, mìtsà ts'e̲ Moisés; i̲t'aà ts'e̲é
xi̲ta̲ jchínga kjiìn-nò inchrobà-ne.) Ta̲nga jñò, na̲s'ín na̲chrjein
nìkjáya bít'aà chibaá-la̲ xi̲ta̲ x'i̲n kjoa̲ ts'e̲ circuncisión. 23 Jñò,
nga bìt'aà chi̲ba̲-la jñà xi̲ta̲ kjoa̲ ts'e̲ circuncisión jè na̲chrjein
nìkjáya nga majìn-nò nìjchaànguio kjo̲tíxoma xi kitsjaà-nò
Moisés, ¿mé-ne majti-nò nga 'a̲n jngoò k'a ndaà sìndaà-na
xi̲ta̲ jè na̲chrjein nìkjáya? 24 Kì k'oa̲á s'ín jchósòn-là koni s'ín
tsejèn-nò. K'oa̲á s'ín jchósòn-là koni s'ín tjín xi nguì kjoa̲ kixi̲.

Kós'ín bénojmí Jesús ñánda j'ii̲-ne

25 Tjín i'nga xi̲ta̲ xi Jerusalén ts'e̲ xi kitsò:
—¿A mìtsà jè xi̲ta̲ jè xi ótsji jñá xi̲ta̲ judío nga mejèn-la̲
si̲ìk'en? 26 Chítsejèn-là, tíchja̲jiìn osen-la̲ jñà xi̲ta̲ na̲xa̲ndá, ni̲yá
xi kó tsò-la̲. ¿A jyeé kòkjeiín-la̲ jñà xi̲ta̲xá nga kixi̲ kjoa̲ nga jè
xi Cristo [xi xó Nainá kisìkasén-ne]? 27 Ta̲nga jñá, 'ya-ná ñánda
j'ii̲-ne xi̲ta̲ jè, k'e̲ nga kjoi̲í Cristo ni̲yá xi skoe̲ ñánda kjoi̲í-ne.
28 Jesús nga tíhokóya ya̲ ndi̲tsin i̲ngo̲ ítjòn, kii̲'nchré koni s'ín
kitsò jñà xi̲ta̲. K'e̲é 'ñó kiìchja̲ kitsò:

—Jñò, yaxkoón-ná; tíjiìn-nò ñánda j'i̱-na̱. Ta̱nga mìtsà tà kjo̱tsja ts'a̱n nga j'ia̱a. Jè xi kisìkasén-na̱, jè-né xi nguì kixi̱ kjoa̱ nga Nainá. Jñò, mìkiì yaxkon. 29 Ta̱nga 'a̱n, bexkon-ná. I̱t'aà ts'e̱é inchrobà-na̱ nga jè sobà kisìkasén-na̱.

30 Ti̱jè-ne hora jñà xi̱ta̱ mejèn-la̱ nga tsobà'ñó Jesús ta̱nga ni̱jngoò xi kitsò ikon nga kitsobà'ñó, koi-né nga kj'eè kì bijchó na̱chrjein-la̱ nga ki̱yá. 31 'Ñó kjìn xi̱ta̱ kòkjeiín-la̱ koni kitsò Jesús. Kitsò-la̱ xíkjín:

—K'e̱ nga kjoi̱í Cristo, ¿a ìsa̱ kjiìn kjo̱xkón ndaà xi s'i̱in, koni jè xi̱ta̱ jè? Kixi̱í-là kjoa̱, jè-la xi Cristo.

Kó kitsò Jesús k'e̱ nga jñà xi̱ta̱ fariseo mejèn-la̱ ki̱tsobà'ñó

32 Jñà xi̱ta̱ fariseo kiì'nchré koni s'ín nchijoó jñà xi̱ta̱ i̱t'aà ts'e̱ Jesús. Xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì ko̱ xi̱ta̱ fariseo kisìkasén xi̱ta̱ xi síkinda̱ i̱ngo̱ nga mejèn-la̱ tso̱ba'ñó Jesús. 33 Jesús kitsò-la̱:

—'A̱n, tà chibaá na̱chrjein kótijnako̱-nò, i̱kjoàn kjín ìjngoò k'a-na̱ ñánda tíjna xi kisìkasén-na̱. 34 Jñò, ki̱nchátsji-ná ta̱nga mìkiì sa̱kò-nò nga mìkiì ko̱ma konguió ya̱ ñánda kótijna.

35 Jñà xi̱ta̱ judío, tsibíts'ia̱ nga kiskònangui-la̱ xíkjín kitsò:

—Xi̱ta̱ jè, ¿ñánda kjoi̱? ¿Mé-ne nga mìkiì ko̱ma sa̱kò-ná? ¿A ya̱á kji̱ko̱ xi̱ta̱ judío xinguia̱á xi xìn i̱'nde títsa̱jna nga jñà xi ta̱xki̱ xi̱ta̱ ko̱kòya-la̱? 36 ¿Kó tsòya-ne 'én xi bénojmí nga tsò: “Jñò, ki̱nchátsji-ná ta̱nga mìkiì sa̱kò-nò nga mìkiì ko̱ma konguió ya̱ ñánda kótijna”?

Jngoò xajngá nandá xi tíjnakon

37 Jè na̱chrjein xi fehet'aà-ne s'eí, Jesús tsasíjna kixi̱, 'ñó kiìchja̱, kitsò:

—Tsà yá xi xíndá-la̱ kàtjanchrobákon-na, kàt'iì nandá. 38 Koni s'ín tíchja̱ Xojo̱n-la̱ Nainá nga tsò: Jè xi mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'a̱n si̱jnajiìn ini̱ma̱-la̱ koni jngoò xajngá nandá xi mìkiì xìya xi síkíjnakon xi̱ta̱.

39 K'e̱ nga o̱kitsò Jesús, i̱t'aà ts'e̱é Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá kiìchja̱ nga i̱skan tjoé-la̱ jñà xi̱ta̱ xi ko̱kjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱. Na̱chrjein jè, Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá kj'eè kiì bitjojen nga kj'eè kiì fì-ne ngajmiì Jesús nga jcha̱-la̱ kjoajeya-la̱.

Mé-ne kjòjòya-ne jñà xi̱ta̱ i̱t'aà ts'e̱ Jesús

40 Jñà xi̱ta̱, k'e̱ nga kiì'nchré 'én koi, tjín i'nga xi kitsò:

—Kixíí kjoa xita jè, jè-né xi tjínè-la nga kjoií nga kichja ngajo-la Nainá.
41 Jñà xita xi i'nga kitsò:
—Jè-né xi Cristo [xi xó kisìkasén-ne Nainá].
Tikoaá tjín i'nga xi kitsò:
—Majìn-la nga jè Cristo, mìtsà nangui Galilea kjoií-ne.
42 Xojon-la Nainá k'oaá s'ín tíchja nga jè Cristo, yaá kjinchrobàt'aà-ne tje-la David, ya naxandá Belén, i'nde-la David.
43 K'oaá s'ín komà-ne nga kjòjòya jñà xita xi kjoa ts'e Jesús.
44 Tjín i'nga xita xi mejèn-la kitsobà'ñó nga kjiko ndayá, tanga nijngoò xi kitsò ikon nga kitsobà'ñó.

Kjoa xi tsohótiya-ne xita ítjòn-la no'miì

45 Jñà xita xi síkinda ingo, inchrobà-ne ñánda títsajna xita fariseo ko xita sko-la no'miì, kitjànangui-la, ki'mì-la:
—¿Mé-ne mìkiì kànchrobáko-nò?
46 Jñà xita xi síkinda ingo kitsò:
—Ni saá jngoò xita xi k'oas'ín chja koni s'ín chja xita jè.
47 Jñà xita fariseo, kitsò:
—Jñò, ¿a tikoaá kachonachaán-nò? 48 ¿A k'oaá tis'ín mokjeiín-la xitaxá ítjòn tsajáan ko xita xinguiaá fariseo?
49 Tanga jñà xita xi tíchonachan-la nga mìkiì tíjiìn-la kjotíxoma-la Moisés, tjínè-la nga kjo'in s'e-la.
50 Nicodemo, jè xi xita fariseo, xi jñò j'iìkon jngoò k'a Jesús, kitsò-la:
51 —Kjotíxoma tsajáan, mìkiì tsjá'nde nga kjo'in k'oi-la xita, k'e nga tikj'eè kiì ndaà 'ya-la mé kjoa xi tjín-la.
52 Jñà xita fariseo, kitsò-la Nicodemo:
—¿A tikoaá yaá nangui-lè Galilea? Chíta'yì Xojon-la Nainá mé-ne nga jcha-ne ni sà jngoò xita xi chja ngajo-la Nainá f'iì-ne Galilea.

Chjoón xi kjoa chijngui kis'iìn

53 Tà k'oas'ín kitsjòya-ne xita, xki xi ján kiì-ne ni'ya-la nga jngoò ìjngoò.

8 1 Tanga Jesús, ján kiì ya nindoò Yá Olivo. 2 Nga komà nchijòn tajñòyaá j'iì-ne ya ingo ítjòn. Ngats'iì xita j'iì tjingui-la Jesús ñánda tíjna. K'eé tsibìjna nga tsakóya-la jñà

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

xi̱ta̱. 3 Jñà xi̱ta̱ xi okóya kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés
ko̱ xi̱ta̱ fariseo ijchòko̱ jngoò chjo̱ón xi ki'yat'in-la̱ nga kjoa̱
chijngui tís'ín. Tsasíjna osen ñánda títsa̱jna ngats'iì xi̱ta̱; 4 Jñà
xi̱ta̱ koi kitsò-la̱ Jesús:
—Maestro, chjo̱ón jè, ndaà kà'yat'in-la̱ nga kjoa̱ chijngui
tís'ín. 5 Jè kjo̱tíxoma-la̱ Moisés, k'oa̱á s'ín tíchja̱ nga jñà íchjín
xi k'oa̱ tjín kjoa̱ xi ótsji nda̱jo̱ó ki̱yá-ne. Ngaji̱, ¿kó si?
6 Jñà xi̱ta̱ koi, koií k'oa̱s'ín kitsò-la̱ Jesús nga mejèn-la̱
skót'aà, mé-ne ko̱ma ko̱hòngui-ne i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱xá. Ta̱nga
Jesús, tsasìñiat'aà nangui nga kiskiìjno-ne ko̱ jnótsja i̱t'aà
nangui. 7 Xi̱ta̱ koi nga siì nchis'ín nga kjònangui, Jesús tsasíjna
kixi̱ kitsò-la̱:
—Jñò, tsà tjín i'nga xi̱ta̱ xinguio̱o xi tsjìn-la̱ jé, jè kàtínè ítjòn
nda̱jo̱ chjo̱ón jè.
8 Jesús ìjngoò k'a tsasìñia nga kiskiìjno ìsa̱ i̱t'aà nangui. 9 Jñà
xi̱ta̱ koi, k'e̱ nga kiì'nchré koni s'ín kitsò Jesús, tà íjngó íjngó
kiì-ne, nga kijtseè nga mìkiì ndaà tjín kjo̱hítsjeèn xi kiìchja̱,
tsibíts'ia̱-ne xi xi̱ta̱ jchínga, i̱kjoàn kiì-ne i̱xti. Tà jè ta̱jngoò
Jesús ko̱ chjo̱ón tsibìtsa̱jna. 10 Jesús tsasíjna kixi̱-ne, kijtseè nga
mì ti̱ yá xi̱ta̱ tjín-ne. Ta̱ jè ta̱jngoò chjo̱ón síjna. K'e̱é kitsò-la̱:
—¿Ñánda títsa̱jna xi̱ta̱ xi óngui-lè? ¿A ni̱jngoò xi kòhónè-lè
kjo̱'in?
11 Jè chjo̱ón kitsò:
—Na̱'èn, ni̱yá-jèn.
Jesús kitsò-la̱:
—Ti̱koa̱á 'a̱n, mìkiì kìnè-lè kjo̱'in. T'in-ne ni'ya-lè; kì ti̱ jé
binchaàtsji-ne.

Ni'ín xi tsjá kjoa̱binachon xi síhiseèn-la̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde

12 Jesús, ìjngoò k'a kiìchja̱jiìn-la̱ jñà xi̱ta̱, kitsò-la̱:
—'A̱n-ná ni'ín xi síhiseèn-la̱ i̱sò'nde. Jè xi 'a̱n fìt'aà-na s'e̱é-la̱
ni'ín xi tsjá kjoa̱binachon. Mì ti̱ kiì ya̱ ko̱jmejiìn-ne kjoa̱jñò.
13 Jñà xi̱ta̱ fariseo kitsò:
—Ti ji̱í tì'biì-ne 'én i̱t'aà tsi̱ji. 'Én xi nokjoì, ni̱mé chjí-la̱.
14 Jesús kiìchja̱ kitsò-la̱:
—'Én xi chjà, chjí-la̱-né, na̱s'ín ti̱'a̱n tsjaà-na 'én xi i̱t'aà ts'a̱n.
Nga be-ná ñánda j'i̱-na ko̱ ñánda tìfia. Ta̱nga jñò mìkiì 'yaà
ñánda j'i̱-na ko̱ ñánda tìfia. 15 Jñò, tà kjo̱hítsjeèn ts'e̱ xi̱ta̱á
nìkjeén k'e̱ nga jé bìnè-ná. Ta̱nga 'a̱n ni̱jngoò xi̱ta̱ bìnè-la̱

jé. 16 Tanga 'an, tsà yá xita xi konè-la jé, kjoakixií xi s'iaàn. Nga mìtsà tajngoò bìndaàjiaàn, koó Na'èn-na xi kisìkasén-na bíndaàjiìn-ko-na. 17 Kjotíxoma tsajòn k'oas'ín tíchja nga tsò: K'e nga tsà jò ma-ne xita xi tsjá 'én, tsà ngásòn tsò ingajò, kixií kjoa, chjí-la né. 18 Ti'aán-na xi tsjaà 'én it'aà ts'an. Ko tikoaá jè Na'èn-na xi kisìkasén-na tsjá 'én it'aà ts'an.

19 Jñà xita fariseo, kiskònangui-la kitsò-la:

—¿Ñánda tíjna Na'èn-lè?

Kiìchja Jesús, kitsò-la:

—Jñò, 'an, mìkiì yaxkon-ná, ni jè Na'èn-na mìkiì yaxkon. 'An, tsà yaxkon-ná tikoaá jchaxkon-nò Na'èn-na.

20 K'e nga tsakóya jñà 'én koi Jesús, yaá tíjna ya ingo ítjòn ya chrañàt'aà-la i'nde ñánda maxkón ton kjotjò. Nijngoò xita xi kitsò ikon nga kitsobà'ñó Jesús nga kj'eè kiì bijchó nachrjein-la nga kiyá.

Mé-ne jñà xita mìkiì koma kjoi-ne ya ñánda tífì Jesús

21 Jesús ìjngoò k'a kitsò-la:

—'An, tìfi-ná. Jñò, kinchátsji-ná. Tanga jñò yaá kiyájñoò jé-nò. Ya ñánda 'an tìfia, jñò mìkiì koma konguió.

22 Jñà xita judío kitsò-la xíkjín:

—¿A tijè siìk'en-ne yijo-la? ¿Mé-ne k'oa tsò-ne, nga tsò: Ya ñánda 'an tìfia, jñò mìkiì koma konguió?

23 Jesús kitsò-la:

—Jñò, ií it'aà nangui tsajòn, tanga 'an ján ngajmiì ts'an. Jñò, ií i'nde-nò isò'nde, 'an, mìtsà isò'nde i'nde-na. 24 Koií k'oas'ín kixan-nò nga ya kiyájñoò jé-nò nga mìkiì mokjeiín-nò nga 'an-ná (xi Cristo). Koií kjoa-la nga kiyájñoò jé-nò.

25 Xita judío, kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿Yá-ne ngaji?

Jesús kiìchja, kitsò-la:

—Jyeé okixan-nò nga sa ítjòn yá-ná 'an. 26 It'aà tsajòn, kjín kjoa tjín ìsa xi 'an kènojmí-nò, ko xi 'an kìndaàjiìn-ko-nò. Jè xi kisìkasén-na nguì 'én kixií xi chja. Koni s'ín ki'nchrè-la, k'oaá tjín 'én xi 'an chjàjiìn-la jñà xita isò'nde.

27 Tanga jñà xita judío mìkiì kjòchiya-la tsà it'aà ts'e Na'èn-ná xi Nainá tíchja Jesús. 28 Jesús kitsò-la:

—Jñò, k'e nga chjímiì'nga-ná 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, k'eé kochiya-nò nga 'an-ná [xi Cristo]. Nimé kjoa xi

s'iaàn xi tạ kjọhítsjeèn ts'ạn. K'oạs'ín chjà koni s'ín tsakóya-na xi Nạ'èn ma. 29 Jè xi kisìkasén-na ịí tíjnakọ-na. Mìkiì síkíjna tạjngoò-na Nạ'èn-nạ. Koií kjoạ-lạ nga kjit'aà nạchrjein sìkitasoàn koni s'ín sasén-lạ jè.

30 Jesús, k'ẹ nga kiìchjạ 'én koi, kjìn jchán xịtạ kòkjeiín-lạ ịt'aà ts'ẹ.

Jè kjoạ kixị síkítsạjnandeịí-ná xi kjoạ ts'ẹ jé-ná

31 Jesús kitsò-lạ jñà xịtạ judío xi kòkjeiín-lạ ịt'aà ts'ẹ:

—Tsà kixị sịkitasòn 'én-nạ xi okoòya-nò, jñò-nò xi nguì kixị kjoạ nga 'ạn kota'yàt'aà-na. 32 Jchạxkoòn xi kjoạ kixị, koạ jè kjoạ kixị sịìkítsạjnandeịí-nò.

33 Kiìchjạ xịtạ judío, kitsò:

—Ngajẹn, xịtạ tjẹ-lạ Abraham-nájẹn. Nị saá jngoò xịtạ xi kj'eịí síkítsạjna'ñó-najẹn. Ngajị, ¿mé-ne k'oạ si-ne nga kịtsạjnandeịí-najẹn?

34 Jesús kitsò-lạ:

—Nguì kjoạ kixịí xi xan-nò, ngats'iì xịtạ xi jé ótsji, yạá títsạjna'ñó ịt'aà ts'ẹ jé-lạ, k'oạá ngaya-lạ koni jngoò xịtạ chị'nda xi tíjna'ñó-lạ nei-lạ. 35 Jngoò xịtạ xi chị'nda tíjna, mìkiì tjí'nde-lạ nga yạ kíjna kjit'aà yạ ni'ya ñánda síxá. Tạnga jngoò xi ki'ndí ma, tjí'ndeé-lạ nga kjit'aà nạchrjein yạ kíjna yạ ni'ya-lạ nạ'èn-lạ. 36 K'oạá ma-ne, tsà jè Ki'ndí-lạ Nainá sịìkíjnandeịí-nò, nguì kixịí kjoạ nga jñò, kịtsạjnandeịí-nó. 37 'Ạn, be-ná nga tjẹ-lạ Abraham-nò; tạnga jñò mejèn-nò nga sịk'en-ná, koi-né nga mìkiì mokjeiín-nò 'én-nạ xi chjà. 38 'Ạn, k'oạá s'ín chjà koni s'ín tjín xi kìjtseè k'ẹ nga tịsạ tìjnạkoạa Nạ'èn-nạ. Jñò, k'oạá tịs'ín 'nè koni s'ín kina'yà-là nạ'èn-nò.

Yá-né xi nạ'èn-lạ ma xịtạ xi chjạkọ Jesús

39 Jñà xịtạ judío kitsò:

—Jè tjẹ-najẹn, yạá inchrobàt'aà-ne ts'ẹ Abraham. Jè nạ'èn-jchá kjiìn-najẹn.

Jesús kiìchjạ kitsò-lạ:

—Tsà kixị kjoạ nga ịxti-lạ Abraham 'mì-nò, k'oạá s'ín s'ẹen koni s'ín kis'iìn Abraham. 40 'Ạn, nạs'ín jye k'oạs'ín tsibenọjmí kixị-nò, nga Nainá kitsjaà-na 'én xi chjà, jñò mejèn-nò nga sịk'en-ná. Abraham mì k'oạá kis'iìn. 41 Jñò, k'oạs'ín 'nè koni s'ín nạ'èn-nò.

Jñà xi̱ta̱ judío kitsò:
—Ngaje̱n, mìtsà kjoa̱ chijngui kits'iìn-jiìn-je̱n. Ta̱jngoò jè Na̱'èn-naje̱n, jè Nainá.
42 Jesús kiìchja̱, kitsò-la̱:
—Tsà kixi̱ kjoa̱ nga jè na̱'èn-nò Nainá, 'a̱n tjòchaá-la s'e̱n-ná nga i̱t'aà ts'e̱ Nainá inchrobà-na; mìtsà tà kjo̱tsja ts'a̱n nga j'ia̱a; Nainá kisìkasén-na. 43 ¿Mé-ne mìkiì machi̱ya-nò 'én-na̱ xi chjàko̱-nò? Koií-né nga mìkiì ma-nò na'yàñijon. 44 Na̱'èn-nò, jè xi̱ta̱ nei̱í, jè nokjoà-nò. K'oa̱á s'ín 'nè koni s'ín mejèn-la̱ na̱'èn-nò. Jè xi ma-la̱ sík'en xi̱ta̱ kóni nga ti̱sa̱ tàts'en-la̱ kjoa̱. Mìtsà kjoa̱ kixi̱ s'ín nga tsjìn-la̱ kjoa̱ kixi̱. K'e̱ nga chja̱ 'én ndiso, k'oa̱á tsò koni s'ín tjín ini̱ma̱-la̱ nga nguì xi̱ta̱ ndiso-né. Jè na̱'èn-la̱ ts'e̱ 'én ndiso. 45 Ta̱nga 'a̱n, 'én kixi̱ beno̱jmí-nò; koií kjoa̱-la̱ jñò, mìkiì mokjeiín-nò. 46 ¿Yá xi̱ta̱ xinguio̱o xi ko̱ma-la̱ ko̱kò mé jé xi tjín-na? K'e̱ nga chjàko̱-nò, nguì 'én kixi̱ chjà, ko̱ ¿mé-ne mìkiì mokjeiín-nò? 47 Jè xi xi̱ta̱-la̱ Nainá, 'én-la̱ Nainá 'nchré. Ta̱nga jñò, nga mìkiì na'yà, koií-né nga mìtsà xi̱ta̱-la̱ Nainá 'mì-nò.

Jñà kjoa̱ xi tsohótiya-ne Jesús ko̱ xi̱ta̱ judío

48 Jñà xi̱ta̱ judío kiìchja̱, kitsò-la̱ Jesús:
—Ngaje̱n, koií kjoa̱-la̱ k'oa̱s'ín 'mì-lèje̱n: ji̱, xi̱ta̱ Samaria-né, ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í tíjiìn ini̱ma̱-lè.
49 Kiìchja̱ Jesús kitsò-la̱:
—'A̱n, mìtsà ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í tíjiìn ini̱ma̱-na̱. Jè kjoa̱ xi tìs'iaàn, jè-né nga bexkoán Na̱'èn-na̱. Ta̱nga jñò mìkiì yaxkón-ná. Tà sa̱á nachrjengui-ná. 50 Mìtsà jè kjoa̱ tìhotsjià nga jeya siìkíjna yijo-na̱. Tíjna jngoò xi tíkosòn-la̱, jè-né xi jeya síkíjna-na. 51 Nguì 'én kixi̱ xi chjàko̱-nò, jè xi síkitasòn 'én-na̱ koni s'ín xan-nò, mìkiì ki̱yá ni̱ta̱ kjé-ne.
52 Xi̱ta̱ judío kiìchja̱, kitsò:
—I̱'ndei̱ jyeé 'ya-je̱n nga ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í tíjiìn ini̱ma̱-lè. Abraham ko̱ ngats'iì xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá kjòtseé, k'en-né. Ta̱nga ji̱ si-né: "Jè xi síkitasòn 'én-na̱ koni s'ín xan-nò, mìkiì ki̱yá." 53 Ngaji̱, ¿a ìsa̱ tíjna ítjoìn a mì k'oa̱-ne koni jè Na̱'èn-naje̱n Abraham? K'en-né. Ko̱ ngats'iì xi̱ta̱ xi kiìchja̱ya ngajo-la̱ Nainá ti̱koa̱á k'en-né. ¿Yá-ne ji̱ nga tiji̱ ti̱nachrjeè jeya-ne yijo-lè?

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

54 Kiìchja Jesús kitsò-la:
—Tsà ti'an jeya síkíjna-na yijo-na, nìmé chjí-la. Jè xi jeya
síkíjna-na, jè Na'èn-na xi Nainá 'mì-là. 55 Jñò mìkiì yaxkon
Nainá, tanga 'an beèxkon-ná. Tsà xán-nò mìkiì bexkoan, xita
ndiso koma koni jñò nga xita ndiso-nò. 'An, bexkon-ná koa
sìkitasòn-ná 'én-la. 56 Xita jchínga-nò Abraham, tsjaá komà-la
nga mejèn-la skoexkon nachrjein-na nga j'iaa. K'e nga kijtseè
nachrjein-na ìsa 'ñó ndaà kjòtsja-la.
57 Jñà xita judío kitsò-la:
—Skanda kj'eè tjín-lè icháte nó. ¿Kós'ín komà-ne nga
kiyaxkoin Abraham?
58 Jesús kiìchja kitsò-la:
—Nguì kixi kjoa xi xan-nò, 'An-ná xi ìsa kjòtseé tìjnaa koni
jè Abraham.
59 Jñà xita judío, kiskoé ndajo nga mejèn-la kosèn-la Jesús.
Tanga Jesús tsibìjna'ma, itjo-ne ndítsin ingo, jahajiìn osen-la
xita, ikjoàn kiì.

K'e nga jè Jesús kisìndaà jngoò-ne xita xi mìkiì tsejèn-la

9 1 Jesús k'e nga tífì ya ndiyá, kijtseè jngoò xita xi mìkiì
tsejèn-la xi xó k'oas'ín kits'iìn-ne. 2 Xita xi kota'yàt'aà-la
Jesús kiskònangui-la kitsò-la:
—Maestro, xita jè, ¿mé-ne k'oas'ín kits'iìn-ne? ¿Yá xi
tsohótsji jé? ¿A jñà xita jchínga-la, o xi jè xita xi mìkiì
tsejèn-la?
3 Kiìchja Jesús kitsò-la:
—Mìtsà jè xita xi mìkiì tsejèn-la tjín-la jé, ni mìtsà jñà
xita jchínga-la tsohótsji jé. Koií-né nga it'aà ts'e xita koi
jcha-la kjoxkón-ndaà-la Nainá. 4 Mochjeén-né nga siìkitasoàn
kjoxkón-ndaà-la jè xi kisìkasén-na nga nachrjein ìsa. Kijchò
nachrjein k'e nga kojñò; ni ti jngoò-ne xi koma siìxá. 5 K'e tákó
i tìjnaa ìsa isò'nde, 'an-ná ni'ín xi sìhiseèn-la xita isò'nde.
6 K'e nga jye okitsò, tsibíchrá it'aà nangui. Jè ndánachrá-la
tsibíndaà-ne ndási, ikjoàn kisìkaàjno xkon jè xita xi mìkiì
tsejèn-la. 7 Ikjoàn kitsò-la:
—T'in, kaníkjoiìn ya chrjó nandá Siloé (jè 'én xi tsòya-ne, jè
xi kinìkasén).
Jè xita xi mìkiì tsejèn-la kiì kaníkjoan, k'e nga inchrobà-ne
jye tsejèn-la. 8 Jñà xita indiì ni'ya-la jè xita xi mìkiì tsejèn-la,

ko̲ jñà xi̲ta̲ xi jye kjòtseé beèxkon nga to̲n síjé kjo̲tjò, kitsò-la̲ xíkjín:

—¿A mìtsà jè xi̲ta̲ jè xi bìjna nga síjé kjo̲tjò to̲n?

9 Tjín i'nga xi̲ta̲ xi tsò:

—Jè-né.

Koa̲ jñà xi̲ta̲ xi i'nga kitsò:

—Kjo̲meè k'oa̲á kji, ta̲nga mìtsà jè.

K'e̲é kiìchja̲ xi̲ta̲ xi mìkiì tsejèn-la̲ nga sa̲ ítjòn, kitsò:

—'A̲n-ná.

10 Jñà xi̲ta̲ kiskònangui-la̲ kitsò-la̲:

—¿Kós'ín komà nga kitáx'a̲-ne xkoiìn?

11 Xi̲ta̲ jè kitsò:

—Jè xi̲ta̲ xi 'mì Jesús, kisindaà ndási, kisìkaàjno xkoaàn, i̲kjoàn kitsò-na̲: “T'in, kaníkjoiìn ya̲ chrjó nandá Siloé.” 'A̲n, kiaà, k'e̲ nga jye tsaníkjoaàn, komà kotsejèn-na.

12 Jñà xi̲ta̲ koi kiskònangui-la̲ kitsò-la̲:

—Xi̲ta̲ jè, ¿ñánda tíjna?

Jè xi̲ta̲ xi jye kjòndaà-ne, kitsò:

—Mìkiì be ñánda tíjna.

K'e̲ nga jñà xi̲ta̲ fariseo kisìjtsò jè xi̲ta̲ xi mìkiì tsejèn-la̲ xi jye kjòndaà-ne

13 Jè xi̲ta̲ xi mìkiì tsejèn-la̲ nga jye kjòndaà-ne kiìko̲ ñánda títsa̲jna xi̲ta̲ fariseo, 14 koií kjoa̲-la̲ nga na̲chrjein nìkjáya-né k'e̲ nga tsibíndaà ndási Jesús nga kisìkaàjno xko̲n jè xi̲ta̲ xi mìkiì

tsejèn-la mé-ne koma kitáx'a-ne xkon. 15 Jñà xita fariseo ìjngoò k'a kiskònangui-la jè xita xi mìkiì tsejèn-la xi jye kjòndaà-ne, kitsò-la:

—¿Kós'ín komà nga kitáx'a-ne xkoiìn?

Xita jè kitsò:

—Ndásií kisìkaàjno xkoaàn; ikjoàn tsanìkjoàn; i'ndei jyeé tsejèn-na.

16 Tjín i'nga xita fariseo xi kitsò:

—Xita jè, mì-la tsà Nainá kisìkasén nga mìkiì beèxkón nachrjein nìkjáya.

Tikoa tjín i'nga xi kitsò:

—¿Kós'ín ma-ne nga ma-la s'ín kjoxkón xi ndaà tjín tsà xita jé-né?

Ikjoàn kjòjòya xi tijñà-ne xita fariseo; mìkiì kjòngásòn kjohítsjeèn-la. 17 Ìjngoò k'a kitjànangui-la jè xita xi mìkiì tsejèn-la xi jye kjòndaà-ne, kitsò-la:

—Ngaji, ¿kó si, yá xita-ne xi kiskíx'a-ne xkoiìn?

Xita jè kitsò:

—Jngoò xita xi chja ngajo-la Nainá.

18 Tanga jñà xita judío, mìkiì kòkjeiín-la tsà kixi kjoa nga jè xita xi mìkiì tsejèn-la nga k'oas'ín kits'iìn koa i'ndei jyeé tsejèn-la. K'eé kiìchja-la jñà xita jchínga-la, 19 kiskònangui-la kitsò-la:

—Jè xita jè, ¿a ki'ndí-nò ma? ¿A kixií kjoa nga mìkiì tsejèn-la k'e nga sa kits'iìn? ¿Kó ma-ne nga tsejèn-la i'ndei?

20 Jñà xita jchínga-la kitsò:

—'Ya-náje̱n nga ki'ndí-naje̱n ma. Kixií kjoa nga mìkiì tsejèn-la k'e nga sa kits'iìn. 21 Tanga mìkiì 'ya-je̱n mé-ne nga ma tsejèn-la i'ndei, tikoaá mìkiì 'ya-je̱n yá-né xi kiskíx'a-ne xkon. Jè sobà chjinangui-là, jè kàtènojmí-nò, nga jyeé xita jchínga.

22 Jñà xita jchínga-la koií k'oas'ín kitsò-ne nga jñà tsakjón-la xita judío. Jñà xita judío jyeé k'oas'ín tsajoóya-ne nga jngoò k'aá kitjokàjiìn ya ni'ya ingo sinagoga, tsà yá xita xi kitso nga jè Jesús jè xi Cristo [xi xó kisìkasén-ne Nainá]. 23 Koií k'oa tis'ín kitsò-ne jñà xita jchínga-la, nga kitsò: "Jè sobà chjinangui-là, nga jyeé xita jchínga-né."

24 Jñà xita judío ìjngoò k'a kiìchja-la jè xita xi mìkiì tsejèn-la, kitsò-la:

—Tènọjmí kixi̱-náje̱n nga nguixkọn Nainá. Ngaje̱n 'ya-náje̱n nga jè xi̱ta̱ jè, xi̱ta̱ jé-né.
25 Jè xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱ xi jye kjòndaà-ne kiìchja̱, kitsò:
—'A̱n, mìkiì be tsà xi̱ta̱ jé-né. Tà jè xi be, k'e̱ nga sa̱ kits'ian mìkiì tsejèn-na, ta̱nga i̱'ndei̱ jyeé tsejèn-na.
26 Ìjngoò k'a kitsò-la̱:
—¿Mé xi kisìkọ-lè? ¿Kó s'ín kisìkọ-lè nga kitáx'a̱-ne xkoiìn?
27 Jè xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱ kitsò:
—Jyeé koa̱ kàxan-nò, ta̱nga jñò mìkiì na'yà. ¿Mé-ne mejèn-nò nga ìjngoò k'a k'oa̱ xán-nò? ¿A ti̱koa̱á mejèn-nò nga xi̱ta̱-la̱ kọma nga ya̱ chíta'yàt'aà-là?
28 Jñà xi̱ta̱ judío k'e̱ nga k'oa̱ ki'mì-la̱, kòjti-la̱, kiìchja̱jno-la̱ jè xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱, kitsò-la̱:
—Ji̱-né xi̱ta̱ xi ya̱ chìta'yàt'aà-la̱. Ta̱nga ngaje̱n ya̱á chìta'yàt'aà-la̱je̱n Moisés. 29 'Ya-náje̱n nga jè sobà Nainá kiìchja̱kọ Moisés. Ta̱nga jè xi̱ta̱ jè mìkiì 'ya-je̱n ñánda j'ìì-ne.
30 Jè xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱ kitsò:
—Kjoa̱ jè, tà maxkón-ná nga jñò, mìkiì 'ya ñánda j'ìì-ne xi̱ta̱ jè, ta̱nga 'a̱n be-ná nga jè kiskíx'a̱-ne xkoaàn. 31 'Yaà-ná jñà xi̱ta̱ xi tjín-la̱ jé, mìkiì 'nchré-la̱ Nainá. Ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi tsakjón-keè Nainá ti̱koa̱ síkitasòn koni s'ín mejèn-la̱, jñà-né xi 'nchré-la̱. 32 Kóni nga ti̱sa̱ kjòtseé, ni̱ sa̱á jngoò xi̱ta̱ na'yà-la̱ xi ma-la̱ kíx'a̱-ne xkọn jngoò xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱ k'e̱ nga k'oa̱s'ín kits'iìn. 33 Xi̱ta̱ jè, tsà mìtsà Nainá kisìkasén, ni̱mé xi kọma-la̱ nga k'oa̱s'ín s'i̱in.
34 Jñà xi̱ta̱ judío kitsò-la̱ jè xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱:
—Ngaji̱ xi ta̱xki̱ 'ñó tse jé tjín-lè, ¿a ji̱í mejèn-lè kọkóya-naje̱n?
I̱kjoàn tsachrje ni'ya i̱ngọ sinagoga.

Xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱ kjoa̱ ts'e̱ ini̱ma̱-la̱

35 Jesús kiì'nchré nga jè xi̱ta̱ jè kinachrjekàjiìn ya̱ ni'ya i̱ngọ sinagoga. K'e̱ nga kisatiìkjoò ìjngoò k'a, kiskònangui-la̱ kitsò-la̱:
—Ji̱, ¿a mokjeiín-lè i̱t'aà ts'e̱ xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ tsò-la̱ yijo-la̱?
36 Xi̱ta̱ jè kitsò:
—Na̱'èn, koa̱tìn-ná yá-né, mé-ne nga kọkjeiín-na i̱t'aà ts'e̱.
37 Jesús kitsò-la̱:
—Jyeé ki'yi, 'a̱n-ná xi tìchjàkọ-lè.

38 Xi̱ta̱ jè tsasìjna xkó'nchit'aà-la̱ Jesús nga kijtseèxkón,
kitsò-la̱:
—Na̱'èn mokjeiín-na̱ i̱t'aà tsi̱ji.
39 I̱kjoàn kitsò Jesús:
—'A̱n, koií xá j'i̱-na̱ i̱ i̱sò'nde; nga 'a̱n skosòn-la̱ mé-ne
jñà xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱ ko̱tsejèn ìjngoò k'a-la̱, koa̱ jñà xi
tsejèn-la̱ mìkiì ko̱tsejèn-la̱.
40 Tjín i'nga xi̱ta̱ fariseo xi ya̱ títsa̱jnako̱ Jesús, k'e̱ nga
kiì'nchré 'én koi, kiskònangui-la̱ kitsò-la̱:
—Ngaje̱n, ¿a ti̱koa̱á mìkiì tsejèn-naje̱n?
41 Jesús kiìchja̱ kitsò-la̱:
—Jñò, tsà mìkiì tsejèn-nò, tsjìn-nò jé. Ta̱nga bixón-nò:
"Tsejèn-naje̱n", k'oa̱á ma-ne nga ya̱ tjínè-nò jé-nò.

Paxtò ko̱ ndí orrè-la̱

10 1 'Nguì kjoa̱ kixi̱í xi xan-nò, jè xi̱ta̱ xi mìtsà ya̱
fahas'en-ne xotjoa̱-la̱ ínchíbá-la̱ orrè, xi xìn
fahas'en-kjá-ne, xi̱ta̱ chijé-né, jè xi̱ta̱ xi fìko̱ chijé cho̱. 2 Ta̱nga
jè xi ya̱ fahas'en-ne xotjoa̱-la̱ ínchíbá, jè-né xi paxtò, xi síkinda̱
orrè. 3 Jè xi síkinda̱ xotjoa̱-la̱ ínchíbá, jé kíx'a̱-la̱. Jè xi paxtò,
chja̱ 'ín-la̱ nga jngoò ìjngoò orrè, ko̱ jñà orrè 'nchréjta-la̱ nei-la̱.
I̱kjoàn ochrje ínchíbá-la̱. 4 K'e̱ nga jye bitjo yije ínchíbá-la̱ jñà
orrè, jè paxtò fìko̱ nga 'nchréjtaá-la̱ nga jè nei-la̱. 5 Ta̱nga jngoò
xi̱ta̱ xi kj'ei̱í, mìkiì kji̱tji̱ngui-la̱ nga mìkiì beèxkon. Ta̱ sa̱á ta
ko̱ngaá-la̱ nga mìkiì 'nchré jta̱-la̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í.
6 Jesús k'oa̱á tsò kjoa̱ xi mangásòn xi tsibéno̱jmí-la̱. Ta̱nga jñà
xi̱ta̱ koi mìkiì kjòchi̱ya-la̱ kó tsòya-ne.

Mé xi s'ín jè paxtò xi ndaà síkinda̱ orrè

7 Jesús, ìjngoò k'a kitsò-la̱:
—Xi nguì o̱kixi̱ k'oa̱á xán-nò. 'A̱n-ná xotjoa̱-la̱ ínchíbá
ñánda fahas'en-ne jñà orrè. 8 Ngats'ìì jñà xi j'ìì ítjòn-na, sa̱ xi̱ta̱
chijé-né, jñà xi fìko̱ chijé cho̱. Jñà orrè mìkiì kiì'nchréñijon-la̱.
9 'A̱n-ná xi xotjoa̱; jè xi i̱t'aà ts'a̱n kjoa̱has'en, ki̱tjokàjiín kjo̱'in
kjoa̱ ts'e̱ jé-la̱. K'oa̱s'ín ngaya-la̱ koni s'ín orrè nga fahas'en
ínchíbá-la̱ ko̱ bitjo ko̱ sakó-la̱ ijñá xi kjèn.
10 'Jè xi̱ta̱ chijé tà f'ìì síchijé-né, f'ìì sík'en-né, f'ìì
síkjehesòn-ne. Ta̱nga 'a̱n, koií xá j'i̱-na nga kàtas'e-nò
kjoa̱binachon ni̱ta̱ kjé-ne, nga ni̱mé chijat'aà-nò nga nguì ndaà

Ínchíbá ñánda fahas'en jñà orrè

kàtas'e-nò. 11 'An-ná xi paxtò xi ndaà ko'ndà orrè. Jè paxtò
xi ndaà ko'ndà orrè, jè xi tjíjngoò ikon nga kiyátjì jñà orrè.
12 Jè xita xi tà chi'nda tíjna nga ko'ndà orrè, k'e nga beè nga
nchrobá chrañà tsején, síkítsajna jñà orrè, ikjoàn onga. Koií
k'oas'ín-ne nga mìtsà jè paxtò xi ko'ndà, tikoa mìtsà jè nei-la
orrè. Ikjoàn matsja-la jè tsején nga tsobà'ñó jñà orrè, xki xi ján
sítsjòya jñà orrè xi i'nga. 13 Jè xita xi chi'nda tíjna tà onga-né;
koií k'oas'ín-ne nga nìmé kinda-la. Tà jè síkinda chjí-la mìtsà
jñà orrè síkinda.

14-15 'An-ná paxtò xi ndaà ko'ndà orrè; koni s'ín beèxkon-na
Na'èn-na, tikoa 'an bexkoan Na'èn-na, k'oaá tis'ín
beèxkon-ná orrè-na kó kjoàn, ko jñà orrè beèxkoòn-na nga
ts'an. 'An tíjngoò takoàn nga kiyátjià jñà orrè-na. 16 Tikoa
tjín-ìsa-na xi kj'eií orrè, jñà xi mìtsà i títsajnaya ínchíbá
jè. Tikoaá mochjeén-né nga kjinchrobàkon-na mé-ne nga
kji'nchréñijon-na tikoa sikitasòn-na. Jngoò ínchíbá koma-ne ko
jngoò koma paxtò xi skó'nda.

17 'Koií kjoa-la nga matsjakeè-na Na'èn-na nga 'an tíjngoò
takoàn nga kiyá mé-ne k'e nga koma iskan kjoaáya-na. 18 Niyá
xi tjí'nde-la nga siìk'en-na, 'an kjotsja ts'an-ná nga tsja yijo-na.
Tjí'nde-na nga tsja, tikoa tjí'nde-na nga kjoaáya-na it'aà ts'e
kjoabiyaà. Jè Na'èn-na k'oa tjín kjotíxoma xi kitsjaà-na.

19 Jñà xita judío k'e nga kiì'nchré 'én koi, ìjngoò k'a kjòjòya
jñà xita. 20 Kjín ma xita xi kitsò:

—Inima cho-la neií tíjiìn inima-la. Xita ská-né. ¿Mé-ne
okji-ne xita xi na'yà-là?

21 Jñà xi̱ta̱ xi i'nga kitsò:
—'Én koi mìtsà ts'e̱ xi̱ta̱ nei̱í. ¿A ko̱maá-la̱ jè xi̱ta̱ nei̱í nga skíx'a̱ xko̱n xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱?

Mé xi komà k'e̱ nga jñà xi̱ta̱ judío kisìjtikeè Jesús

22 K'e̱ nga na̱chrjein cho̱n 'nchán, ján Jerusalén tíbitjo s'eí
nga ijchò ìjngoò nó nga kjòchikon-t'in i̱ngo̱. 23 Jesús ya̱ tíjna
i̱ngo̱ ítjòn nga tsóbangui nguitjoa̱ xi 'mì Salomón. 24 Jñà xi̱ta̱
judío chincha jngoò itjandiì-la̱ Jesús, kitsò-la̱:
—¿Skanda mé na̱chrjein chíña-lèje̱n? Jngoò k'a koa̱tìn-náje̱n,
¿a ji̱-né xi Cristo [xi xó kisìkasén-ne Nainá]?
25 Jesús kiìchja̱ kitsò-la̱:
—Jyeé k'oa̱ kixan-nò, ta̱nga jñò mìkiì mokjeiín-nò. Jñà
kjo̱xkón xi i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-na̱ s'iaàn, jñà síkixi̱ya ndaà kjoa̱
xi i̱t'aà ts'a̱n. 26 Ta̱nga jñò, mìkiì mokjeiín-nò, koií kjoa̱-la̱ nga
mìtsà ndí orrè ts'a̱n xan-nò. 27 Jñà ndí orrè-na̱ 'nchréjtaá-na̱;
'a̱n beèxkon-ná, koa̱ fìtji̱ngui-na̱. 28 'A̱án tsja-la̱ kjoa̱binachon
ni̱ta̱ kjé-ne; mìkiì chija ni̱ta̱ kjé-ne; ti̱koa̱ ni̱yá xi kjoa̱á'an-na̱.
29 Jè Na̱'èn-na̱ xi kisìnga̱tsja-na jñà ndí orrè, ìsa̱ tíjna ítjòn ni̱ta̱
yá-ne. Ni̱jngoò xi ko̱ma-la̱ kjoa̱á'an-na i̱ya tsja Na̱'èn-na̱. 30 'A̱n
ko̱ Na̱'èn-na̱ tà jngoò ma-naje̱n.
31 Jñà xi̱ta̱ judío tsibíxkó nda̱jo̱ nga mejèn-la̱ ko̱sèn-la̱ Jesús.
32 Kiìchja̱ Jesús kitsò-la̱:
—'Ñó kjìn kjo̱xkón xi ndaà tjín jye tsakoò-nò xi inchrobà-ne
i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-na̱. ¿Jñò, ñá-la̱á nga̱tjì-la̱ kjoa̱ koi, nga nda̱jo̱
mejèn bínè-ná?
33 Jñà xi̱ta̱ judío kitsò:
—Mìtsà koií kjoa̱-la̱ kjo̱xkón ndaà xi tì'nì nga nda̱jo̱
kínè-lèje̱n. Koií kjoa̱-la̱ nga Nainá nokjoàjno-la̱ nga Nainá
'mì-la̱ yijo-lè. Ji̱, tà xi̱ta̱-né.
34 Jesús kiìchja̱ kitsò-la̱:
—Jè Xo̱jo̱n-la̱ Nainá xi jñò chìta'yà k'oa̱á s'ín tíchja̱ ñánda
nga tsò Nainá: "Jñò, k'oa̱á kixan-nò, nainá 'mì-nò." 35 Xo̱jo̱n-la̱
Nainá, mì yá xi ko̱ma ko̱chrjekàngui. K'oa̱á s'ín tíchja̱ nga
jè Na̱'èn-ná, nainá kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kitjoé-la̱ 'én-la̱. 36 Tsà
k'oa̱s'ín ki'mì xi̱ta̱ koi, ¿mé-ne bixón-nò nga Nainá chjàjno-la̱
k'e̱ nga xan-nò: 'A̱n-ná xi Ki'ndí-la̱ Nainá? Nga jè Nainá
kitsjaà-na̱ xá nga kisìkasén-na̱ i̱ isò'nde. 37 Kì kiì mokjeiín-nò
i̱t'aà ts'a̱n, tsà mì k'oa̱á s'ín tìs'iaàn koni s'ín tís'ín Na̱'èn-na̱.

38 Tanga tsà k'oa tjín kjoa xi tìs'iaàn nas'ín mìkiì mokjeiín-nò it'aà ts'an, kàtakjeiín-nò it'aà ts'e kjoa xi tìs'iaàn, mé-ne nga k'oas'ín jcha-nò ko kàtakjeiín-nò nga ta jngoó ma-najen Na'èn-na ko 'an.

39 Jñà xita judío mejèn-la nga kitsobà'ñó ìjngoò k'a Jesús. Tanga Jesús itjokàya tsja xita koi, ikjoàn kiì.

40 K'eé kiì ìjngoò k'a ján xijngoaà xajngá nandá Jordán ya ñánda kis'iìn ítjòn bautizar xita jè Juan; Jesús yaá tsibìjna.

41 'Ñó kjìn xita ijchò tjingui-la Jesús. Xita koi, kitsò:

—Juan, nimé kjoxkón ndaà kis'iìn. Tanga ngats'iì 'én xi kitsò jè Juan it'aà ts'e xita jè, nguì kjoa kixi-né.

42 Ya i'nde jè, 'ñó kjìn xita kòkjeiín-la it'aà ts'e Jesús.

Kó kitsò Jesús k'e nga kiì'nchré nga k'en Lázaro

11 1 Tíjna xk'én jngoò xita xi 'mì Lázaro xi ya i'nde-la Betania, ya naxandá ts'e María ko ndichja xi 'mì Marta. 2 (Jè María xi ndichja ma Lázaro, jè-né xi kisìkaàjno xkiì jne ndsoko Jesús. Ikjoàn ko tsja sko kisìxìjno-ne ndsoko.) 3 Jñà íchjín ndichja Lázaro, kisìkasén-la xá Jesús, kitsò-la:

—Na'èn, jè amigo-lè xi ndaà matsjachi kijna xk'én-né.

4 K'e nga kiì'nchré Jesús, kitsò:

—Ch'in jè, mìkiì kiyá-ne; k'oaá s'ín kochjeén nga jcha-la kjoajeya-la Nainá, mé-ne jè Ki'ndí-la tikoa jeya kíjna-ne.

5 Jesús 'ñó matsjakeè Marta ko ndichja ko Lázaro xi 'ndse ma. 6 K'e nga kiì'nchré nga kijna xk'én Lázaro, nguì jò nachrjein tsibìjna Jesús, ya i'nde ñánda tíjna. 7 Xi jye komà, ikjoàn kitsò-la xita xi kota'yàt'aà-la:

—Ìjngoò k'a tíkjiaán ján nangui Judea.

8 Jñà xita xi kota'yàt'aà-la Jesús kitsò:

—Maestro, kj'eè tsà kjìn nachrjein tjín-la k'e nga jñà xita judío mejèn-la tsibínè-lè ndajo nga siìk'en-lè. ¿A tiyaá mejèn k'oín ìjngoò k'a ngá-ne?

9 Kiìchja Jesús kitsò-la:

—Nga jngoò nachrjein, ¿a mìtsà tejò hora tjín-la? Jè xi nachrjein tsóba mìkiì satíngui nga jè ni'ín xi tjín isò'nde síhiseèn-la. 10 Tanga jè xi tsóba nga nitjen, satíngui-né nga tsjìn-la ni'ín xi síhiseèn-la.

11 Ikjoàn kitsò-la xita-la:

—Jè amigo-ná Lázaro kjinafé-né, tanga 'an koií xá fì-na nga 'an sikjaá-la.

12 Xita xi kota'yàt'aà-la Jesús kitsò:

—Na'èn, tsà kjinafé-né, kondaá-ne.

13 Jesús k'e nga okitsò, jè tíchja it'aà ts'e kjoabiyaà-la Lázaro. Tanga jñà xita xi kota'yàt'aà-la k'oaá s'ín kisìkítsjeèn tsà tà tísíkjáya-ne Lázaro nga kjinafè. 14 K'eé jngoò k'a tsibénojmí kixi-la kitsò-la:

—Lázaro jyeé k'en. 15 Matsja-na xi it'aà tsajòn nga jè nachrjein nga mì ya titsajnaà, mé-ne jñò kokjeiín-nò. Nchrobá, tíkjiaán chítsejèn-lá.

16 K'eé kiìchja Tomás xi tikoa Dídimo tsò-la ['én xi tsòya-ne Ti'ño]; kitsò-la xíkjín:

—Jñá tikoa tíkjiaán, mé-ne ya kiyákoaá Jesús.

Jesús, jè xi síkjaáya-la xita tikoa tsjá-la kjoabinachon

17 K'e nga ijchò Jesús, kiì'nchré nga jyeé tjín-la ñijòn nachrjein nga kisìhijiìn Lázaro. 18 Naxandá Betania chrañàt'aà kijna-la naxandá Jerusalén, tjín-la tsà jàn kilómetro. 19 Kjìn xita judío ijchòkon jè Marta ko María nga ijchò síjehikon nga 'ndse k'en. 20 Jè Marta, k'e nga kiì'nchré nga Jesús tínchrobá chrañà, kiìkjaá indiaà. Jè María yaá tsibìjnaya ni'ya. 21 Jè Marta kitsò-la Jesús:

—Na'èn, tsà i-là tijni, jè 'ndsè mì-la kiì k'en. 22 Tanga i'ndei be-ná nita mé xi sijé-la Nainá, tsjá-lè.

23 Jesús, kitsò-la:

—Jè 'ndsì kjoaáya-la.

24 Marta kitsò:

—Be-ná k'e nga kjoehet'aà nachrjein kíjnakon ìjngoò k'a-ne, k'e nga kjoaáya-la ngats'iì xita xi jye k'en.

25 Jesús, k'eé kitsò-la:

—'An-ná xi sìkjaáya-la xita ko tsjaà-la kjoabinachon. Jè xi mokjeiín-la it'aà ts'an nas'ín kiyá, kíjnakon ìjngoò k'a-ne. 26 Ngats'iì xita xi títsajnakon, jñà xi mokjeiín-la it'aà ts'an, mìtsà jngoò k'a kiyá. Ngaji, ¿kó si?, ¿a mokjeiín-lè?

27 Marta kiìchja kitsò:

—Jon Na'èn, 'an, mokjeiín-na nga ji-né xi Cristo; ji-né xi Ki'ndí-la Nainá, jè xi k'oas'ín tjínè-la nga kjoií i isò'nde.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Jesús, mé-ne kiskindàyakeè-ne Lázaro

28 Marta, k'e̲ nga jye o̲kitsò, kiìchja̲'ma-la̲ María xi ndichja
ma, kitsò-la̲:
—I̲í tíjna Maestro, chja̲ xó-lè.
29 Jè María k'e̲ nga kiì'nchré, ni̲to̲ón tsasítje̲n, kiìkon Jesús.
30 Jesús, kj'eè kiì fahas'en-jiìn na̲xa̲ndá, tákó ya̲á síjna ñánda
ijchòkjaá indiaà Marta. 31 Jñà xi̲ta̲ judío xi títsa̲jnako̲ ni'ya-la̲
María nga nchisíjehikon, k'e̲ nga kijtseè nga tà ni̲to̲n itjo ni'ya
María, kiìtji̲ngui-la̲. K'oa̲á s'ín kisìkítsjeèn tsà ya̲ tífì kjindáya
ñánda kisìhijiìn Lázaro.
32 María k'e̲ nga ijchò ñánda síjna Jesús, k'e̲ nga kijtseè,
tsasìjna xkó'nchit'aà-la̲, kitsò-la̲:
—Na̲'èn tsà i̲í-la tijni, jè 'ndsè mì-la kiì k'en.
33 Jesús k'e̲ nga kijtseè nga tíkjindáya María ti̲koa
nchikjindáya xi̲ta̲ judío xi tji̲ko̲, 'oón komà-la̲ ini̲ma̲-la̲ Jesús,
'ñó kjòba-la̲. 34 Jesús kiskònangui, kitsò:
—¿Ñánda kisìhijiìn?
Kitsò jñà xi̲ta̲:
—Na̲'èn nchroboí, chítsejèn-la̲.
35 Jesús kiskindàya-né. 36 Jñà xi̲ta̲ judío kitsò-la̲ xíkjín:
—Chítsejèn-la̲, 'ñó matsjakeè Lázaro.
37 Tjín i'nga xi̲ta̲ xi kitsò:
—Xi̲ta̲ jè komà-la̲ kiskíx'a̲ xko̲n xi̲ta̲ xi mìkiì tsejèn-la̲, ¿a
mìtsà komà-la̲ tsà mìkiì k'en Lázaro?

Kós'ín ma jaáya-la̲ Lázaro

38 Jesús ìjngoò k'a 'ñó 'on komà-la̲ ini̲ma̲-la̲. Kiì kasìt'aà
chrañà-la̲ jè i̲tsjó-la̲ mik'en. Jngoò nguijo ñánda jngoò nda̲jo̲
teè tíchjoàjto-la̲. 39 Jesús kitsò:
—Chja̲àxiòn jè nda̲jo̲.
Jè Marta, ndichja mik'en, kitsò-la̲ Jesús:
—Na̲'èn, jyeé-la ch'o jne̲ nga jyeé tjín-la̲ ñijòn na̲chrjein nga
kisìhijiìn.
40 Kiìchja̲ Jesús kitsò-la̲:
—¿A mì jyeé k'oa̲ kixan-lè, tsà mokjeiín-lè jcha̲-ne kjoa̲jeya-la̲
Nainá?
41 K'e̲é jaàxìn nda̲jo̲ xi tíchjoàjto-la̲ i̲tsjó-la̲ mik'en, Jesús
kiskoòtsejèn ngajmiì, kitsò:

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

—Na'èn, tsjaà-lè kjondaà, ndaàha chjí-lè nga na'yà-ná. 42 'An be-ná nga kjit'aá nachrjein na'yà-ná, tanga koií k'oa kàxan-lè nga kjìn ma xita xi títsajna mé-ne nga kokjeiín-la nga ji kinìkasén-ná.

43 K'e nga jye okitsò, 'ñó kiìchja, kitsò:

—Lázaro, nchroboí, tìtjoii ngajo.

44 Jè xi kijna k'en, itjo-ne ngajo. Jñà ndsoko ko tsja, nikje na'ñó tjí'ñó-ne. Jè isén-la, jngoò nikje chroba tíjtéjiìn. Jesús k'eé kitsò-la jñà xita:

—Chíjnda'ñó-nò, kàtjì-ne.

K'e nga jñà xita judío tsajoóya-ne nga siìk'en Jesús

(Mateo 26:1-5; Marcos 14:1-2; Lucas 22:1-2)

45 Jñà xita judío xi j'ìì nga tsobáhijtako María, k'e nga kijtseè koni s'ín kis'iìn Jesús, kjìn ma xi kòkjeiín-la it'aà ts'e. 46 Tanga tjín i'nga xita judío xi kiìkon jñà xita fariseo, tsibénojmí-la koni s'ín tjín kjoa xi kis'iìn Jesús. 47 Jñà xita sko-la no'miì ko xita fariseo tsibíxkóya xíkjín, tsibíjna jngoò junta ts'e xita ítjòn-la xita judío, kitsò-la xíkjín:

—¿Mé xi s'eén? Xita jè ndaà jchán tís'ín kjoxkón xi ndaà tjín. 48 Tsà ta ki'nde-lá, ngats'iì xita kokjeiín-la it'aà ts'e. Ikjoàn kjoií xita Roma, siìkits'ón-ya i'nde tsjeè-ná ko naxandá-ná.

49 Xi tijñà-ne xita koi, jngoò xi 'mì Caifás xi no'miì ítjòn tíjna jè nó jè, kiìchja kitsò:

—Jñò, nimé kjoa xi tíjiìn-nò, 50 ko mìkiì nìkítsjeèn nga mochjeén-né nga tà jngoò xita kàtiyaàtjì-la naxandá-ná mì k'oaá-ne tsà kiyá yije xita naxandá-ná.

51 Caifás k'e nga k'oas'ín kiìchja mìtsà tà kjohítsjeèn ts'e. Tanga koi-né nga no'miì ítjòn tíjna nó jè, Nainá kisìkichiya-la nga Jesús, k'oaá s'ín tjínè-la nga jè naxandá kiyátjì ngajo-la. 52 Mìtsà ta jè naxandá kiyátjì ngajo-la; tikoaá koiìxkóya-né ngats'iì ixti-la Nainá xi xki xi ján naxandá nchisíjchá yijo-la, kóhokji nga tíjtsa isò'nde. 53 Tijè-ne nachrjein jè tsajoóya-ne nga siìk'en Jesús.

54 Koií kjoa-la Jesús mì ti kiì taxki tsajmeèjiìn osen-la xita judío. Yaá kiì kíjna i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixì choòn ya chrañàt'aà-la jngoò naxandá xi 'mì Efraín; yaá tsibìjna ko xita xi kota'yàt'aà-la.

55 Jyeé nchrobá machrañà s'eí Paxko ts'e xita judío. K'e nga tikj'eè mats'ia s'eí, kjìn xita kiì ján Jerusalén nga kiì sítsjeèya yijo-la koni s'ín tjín kjotíxoma-la xi xkón tjín. 56 Xki xi ján tsohótsji Jesús. K'e nga títsajna ya nditsin ingo, kitsò-la xíkjín:

—¿Kó bixón? ¿A kjoií s'eí Paxko, o xi majìn-né?

57 Jñà xita sko-la no'miì ko xita fariseo, k'oaá s'ín kitsjaà okixi tsà yá xi skoexkon ñánda tíjna Jesús, kàtènojmí mé-ne nga tsobà'ñó-ne.

Mé xi kis'iìn María it'aà ts'e Jesús

(Mateo 26:6-13; Marcos 14:3-9)

12 1 Nguì joòn nachrjein chija ìsa-la nga kitjo s'eí Paxko. Jesús kiì ján naxandá Betania ñánda tíjna Lázaro xi jè Jesús kisìkjaáya-la k'e nga k'en. 2 Yaá kisindaà-la tsojmì Jesús xi tsakjèn nga kòjñò. Jè Marta tsibíya tsojmì xi kiskine. Ngats'iì xita xi ya títsajnat'aà ímixa, tikoa ya tíjna Lázaro ko Jesús. 3 María j'iìko osen litro xkiì jne xi 'ñó chjí xi nguì ts'e nardo. Kisìkaàjno ndsoko Jesús, ikjoàn kisìxìjno-ne tsjasko. Kóhokji i'nga ni'ya, ndaà jchán kiìjne. 4 Jngoò xita xi kota'yàt'aà-la Jesús, jè ti-la Simón xi 'mì Judas Iscariote, jè xi siìngatsja Jesús jñà xita kondra-la, kitsò:

5 —¿Mé-ne mìtsà kàsatíjna-ne xkiì jne jè? Tsà kàsatíjna-ne koni tjín síkijne chjí-la jngoò xita xi jàn sìndo nachrjein síxá, mé-ne jè ton-la ko'bì-la jñà xita ima.

6 Judas mìtsà koi kjoa-la okitsò-ne nga makájno-la xita ima, koií-né nga xita chijé-né. Jè ngatsja chijtsa xi sinchá ton; ma síchijé ton xi sinchá chijtsa. 7 Jesús kitsò-la:

—Kì k'oa 'mì-la jè chjoón. Xkiì jne jè tíjnatjò-la k'e
nga 'an xi siìjñaà. 8 Jñò, kjit'aà nachrjein kítsajnako-nò
jñà xita imà, tanga 'an mìtsà tà kjit'aà nachrjein i
kótijnako-nò.

K'e nga jñà xita judío tsajoóya-ne nga tikoa siìk'en jè Lázaro

9 'Ñó kjìn xita judío kisijiìn-la nga ya tíjna Jesús ya naxandá
Betania; k'eé kiìtjingui-la. Tanga mìtsà tà koií kjoa-la Jesús
kiì-ne; jè kiì katsejèn-la Lázaro xi jè Jesús kisìkjaáya-la k'e nga
k'en. 10 Jñà xita sko-la no'miì tsajoóya-ne nga tikoa mejèn-la
siìk'en jè Lázaro, 11 koií kjoa-la nga jè ngatjì-la Lázaro, kjìn
jchán xita judío chinchat'aàxìn nga jye mokjeiín-la it'aà ts'e
Jesús.

Kós'ín komà k'e nga jè Jesús jahas'en-jiìn naxandá Jerusalén

(Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Lucas 19:28-40)

12 Nga komà nchijòn, kjìn jchán xita ijchò s'eí Paxko ján
Jerusalén; kisijiìn-la nga tikoa ya kijchò Jesús; 13 tsate xkajén,
itjo kiskoòñà-la iya ndiyá; 'ñó kiìchja, kitsò:

—¡Jeya kàtìjna Nainá! ¡Mé tà ndaà-la jè xita xi
nchrobá ngajo-la Nainá, xi xitaxá ítjòn-la xita naxandá
Israel!

14 Jesús kisakò jngoò-la ndí búrró ki'ndí xi tsibìjnasòn-la koni
s'ín tíchja Xojon-la Nainá, nga tsò:

15 Kì tsakjoòn-jèn, ji naxandá Sión,
chìtsejèn-la xitaxá ítjòn-lè xi nchrobá,
tíjnasòn jngoò-la ndí búrró ki'ndí.

16 K'e nga sa ítjòn, jñà xita xi kota'yàt'aà-la Jesús mìkiì
kjòchiya-la kó tsòya-ne 'én koi. Tanga k'e nga k'en Jesús,
ikjoàn jaáya-la nga kiìmijìn ján ngajmiì, skanda k'eé
kjòchiya-la nga k'oaá s'ín komàt'in koni s'ín tíchja xojon xi
it'aà ts'e.

17 Jñà xita xi kijtseè k'e nga jè Jesús kisìkjaáya-la jè Lázaro
nga jye kijnak'en, ìsaá ndaà kisìka'bísòn 'én, tsibénojmí yije-la
xita xi kj'eií. 18 Koií kjoa-la 'ñó kjìn xita kiìkjaá indiaà Jesús
nga jye kiì'nchré jñà kjoxkón xi kis'iìn. 19 Jñà xita fariseo
kitsò-la xíkjín:

—Chítsején-là; jñá, nimé xi s'eén nga ngats'iì xita isò'nde sa
jè fìtjingui-la.

Kó kitsò Jesús k'ẹ nga jñà xi̱ta griego mejèn-la skoẹxkon

20 Jñà xi̱ta xi ijchò s'eí ján Jerusalén nga ya beèxkón Nainá,
yaá títsajnajiìn i'nga xi̱ta griego. 21 Xi̱ta koi ijchòkon Felipe
xi Betsaida i̱'nde-la, nangui xi chja-ne Galilea; tsibítsi'ba-la
kitsò-la:

—Na'èn, mejèn-najẹn jchaxkon-jẹn Jesús.

22 Felipe kiì kénojmí-la Andrés; k'ẹé kiì Andrés ko Felipe
tsibénojmí-la Jesús. 23 Jesús kiìchja kitsò-la:

—Jyeé ijchò nachrjein-la nga jè Ki'ndí-la Xi̱ta kji̱mijìn ìjngoò
k'a-ne ngajmiì mé-ne nga jeya kíjna-ne. 24 Nguì okixi̱í xi
xan-nò, jè nojmé tsà mìkiì tjókiyá k'ẹ nga sitjẹ, tà jngoò kjit'aá
koma. Tanga tsà tjókiyá k'ẹ nga sihijiìn, kokjìn-ya-né. 25 Jè xi̱ta
xi tjòkeè yijo-la nga mì mé kjo'in sakò-la, tà saá siìchija-né ko
kjo'in kíjnajiìn; tanga jè xi̱ta xi mìkiì tjòkeè yijo-la i̱ isò'nde,
ndaà tíjnatjò-la kjoabinachon-la skanda ta mé nachrjein-ne.
26 Tsà yá xi mejèn-la nga 'an siìxákọ-na kàtjanchrobá
tji̱ngui-na; ya ñánda nga 'an kótji̱na, ti̱koa jè, yaá kíjnat'aà-na.
Tsà yá xi 'an siìxákọ-na jè Na'èn-na ndaà skoẹxkón.

K'oaá s'ín tsibénojmí Jesús i̱t'aà ts'ẹ kjoabiyaà-la

27 'I̱'ndei̱ 'ñó jchán ba ma-la ini̱ma-na. ¿Mé 'én xi kichjà? ¿A
k'oaá xan-lè: "Na'èn, ti̱nachrjekàjiìn-ná kjo'in xi komat'ian jè
hora jè"? Majìn, nga koií xá j'i̱-na nga ki̱tasòn. 28 Na'èn, jeya
tijni.

Ti̱k'ẹ-ne kina'yà jngoò-la 'én xi ngajmiì nchrobá-ne, kitsò:

—Jyeé kòkjìn k'a jeya síkíjna yijo-na ko ìjngoò k'a jeya
siìkíjna yijo-na.

29 Jñà xi̱ta xi ya títsajna, k'ẹ nga kiì'nchré, tjín xi kitsò:
ch'oón xi jane. Jñà xi̱ta xi i'nga, kitsò:

—Àkjalẹ-la Nainá xi kiìchja-la.

30 Kiìchja Jesús kitsò:

—'Én xi kàna'yà-là mìtsà kjondaà ts'an, kjondaà tsajòn-nò.
31 Jè hora jè, nga sindaàjiìn-la i̱sò'nde; i̱'ndei̱, jyeé ijchò hora
nga jè xi̱ta nei̱í xi tíhotíxoma-la i̱sò'nde, jyeé ki̱tjojiìn. 32 K'ẹ
nga 'an, tjámiìtjẹn i̱t'aà nangui, ngats'iì xi̱ta, 'aán kichjà-la nga
kji̱nchrobàt'aà-na.

33 Koií okitsò-ne, jè tsibénojmíya kós'ín komat'in k'ẹ nga ki̱yá.
34 Jñà xi̱ta kiìchja kitsò-la:

—'Ya-náje̱n nga jè kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi kiskiì Moisés,
k'oa̱á s'ín tíchja̱, tsò-né: Jè Cristo, kíjnakon-ne ni̱ta̱ kjé-ne.
Ngaji̱, ¿mé-ne ko̱si-ne nga mochjeén-né nga jè Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱
tjámiìtje̱n-t'aà nangui? ¿Yá-ne xi Ki'ndí-la̱ Xi̱ta̱ 'mì-la̱?
35 Jesús kitsò-la̱:
—Tákó kíjnajiìn chiba na̱chrjein-nò ni'ín xi síhiseèn-nò.
Ti̱tjájmeè nga tíjnajiìn-nò xi síhiseèn-nò, mé-ne nga
mì ko̱jñò-nò. Jè xi ijiìn jñò tsó'ba mìkiì beè kós'ín fì.
36 Kàtakjeiín-nò i̱t'aà ts'e̱ ni'ín xi síhiseèn k'e̱ nga tákó
tíjnajiìn-nò, mé-ne nga ya̱ ki̱tjá ñánda iseèn choòn.
K'e̱ nga jye o̱kitsò Jesús, kiì tsibìjna'ma-la̱ jñà xi̱ta̱.

Mé-ne jñà xi̱ta̱ judío mìkiì kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Jesús

37 Jesús, na̱s'ín tákó 'ñó kjìn kjo̱xkón ndaà kis'iìn nga
nguixko̱n xi̱ta̱, jñà xi̱ta̱ mìkiì kòkjeiín-la̱. 38 Koií tsitasòn 'én xi
kiskiì Isaías, xi̱ta̱ xi kiìchja̱ya̱ nga̱jo̱-la̱ Nainá, nga kitsò:
Na̱'èn, ¿yá-né xi tímokjeiín-la̱ 'én-ná xi kinokjoàyaá?
¿Yá xi tìhokoò-la̱ nga'ñó xi tjín-lè?
39 Koií kjoa̱-la̱ nga mìkiì kòkjeiín-la̱, nga k'oa̱á s'ín tíchja̱ ìjngoò
k'a xo̱jo̱n-la̱ Isaías ñánda tsò:
40 Nainá tsibíchjoà xko̱n,
kisìtájaàjiìn ini̱ma̱-la̱,
mé-ne nga mìkiì ko̱tsejèn-la̱,
mìkiì ko̱chi̱ya-la̱ ijiìn ini̱ma̱-la̱
nga ti̱koa̱ mì 'a̱n kji̱nchrobàt'aà-na̱ nga 'a̱n sìndaà-na̱.
41 Isaías, koií k'oa̱s'ín kiìchja̱-ne nga jyeé kijtseè jè kjoa̱ jeya-la̱
Jesús nga i̱t'aà ts'e̱é kiìchja̱.
42 Na̱s'ín koa̱tsò 'én koi, kjìn xi̱ta̱ judío kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱
Jesús, skanda kòkjeiín i'nga-la̱ xi xi̱ta̱ sko̱-la̱. Ta̱nga mìtsà
jngoò k'a tsakó yijo-la̱ nga jye kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo; nga
jñà tsakjón-la̱ jñà xi̱ta̱ fariseo, tsà ya̱ ko̱chrjekàjiìn ni'ya i̱ngo̱
sinagoga. 43 Jè xi mejèn-la̱ nga ìsa̱ ndaà kítsa̱jna nga nguixko̱n
xi̱ta̱ mì k'oa̱-ne koni nga nguixko̱n Nainá.

'Én xi kiìchja̱ Jesús, nga jè koi̱ìndaàjiìn-la̱ xi̱ta̱

44 Jesús 'ñó kiìchja̱ kitsò:
—Jè xi mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'a̱n, mìtsà tà i̱t'aà ts'a̱n mokjeiín-la̱,
ti̱koa̱á mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-na̱ xi jè kisìkasén-na̱.
45 Jè xi beèxkon-na, ti̱koa̱á beèxkon-né jè xi kisìkasén-na.

46 'An xi síhiseèn-la xita, koií xá j'i-na i isò'nde, nga ngats'ìì
xita xi kokjeiín-la it'aà ts'an, mì ya kítsajnajiìn ijiìn jñò.
47 Jè xi 'nchré 'én-na ko mìkiì síkitasòn, mìtsà 'an tsjaà-la
kjo'in nga mìtsà koi xá j'i-na nga kjo'in tsjaà-la xita isò'nde,
koií xá j'i-na nga kochrjekàjñaà kjo'in xita isò'nde. 48 Jè xi
ochrjekàngui-na nga mìkiì kjoétjò 'én-na, tjín xi tsjá-la kjo'in.
Jè 'én xi jye 'an kichjà, jè tsjá-la kjo'in k'e nga kjoehet'aà
nachrjein. 49 K'e nga chjà, mìtsà tà kjohítsjeèn ts'an sìkjeén, jè
Na'èn-na xi kisìkasén-na kitsjaà-na okixi kós'ín chjà koa mé
'én xi kokoòya. 50 Be-ná jè kjotíxoma-la Na'èn-na, jè xi tjín-la
kjoabinachon nita kjé-ne. Jñà 'én xi 'an chjà, k'oaá s'ín chjà
koni s'ín tsatíxoma-na Na'èn-na.

K'e nga jè Jesús tsaníjno ndsoko xita xi kota'yàt'aà-la

13 1 Chibaá nachrjein chija-ìsa nga kitjo s'eí Paxko ts'e
xita judío. Jesús jyeé tíjiìn-la nga jye ijchò nachrjein
nga siìkíjna isò'nde nga jye tífìko-ne Na'èn-la. Tanga Jesús
tjòkeè kijtseè yije xita-la i isò'nde kóni skanda jyehet'aà
nachrjein-la.

2 K'e nga jye kòjñò, Jesús tíkjèn-ko xita-la, ko jè xita neií
jyeé k'oas'ín tsibíjiìn inima-la jè Judas Iscariote, ti-la Simón,
nga jè siìngatsja Jesús it'aà ts'e xita kondra-la. 3 Jesús jyeé
tíjiìn-la nga jè Na'èn-la kisìngatsja yije kjoa nga jè kotìxoma-la
nga it'aà ts'e Nainá inchrobà-ne ko tijè tífìko ìjngoò k'a-ne.
4 Jesús tsasítjen-t'aà ímixa, jaàxìn nachro xi kisòn-'nga-la,
kiskoé jngoò nikje toalla, tsibíkjá ndáyá-la. 5 Ikjoàn kiskoé
jngoò tina, tsibíya nandá, tsibíts'ia nga tsaníjno ndsoko xita
xi kota'yàt'aà-la, ikjoàn kisìxìjno-ne jè nikje toalla xi tíkjá
ndáyá-la.

6 K'e nga ijchò kasìt'aà-la Simón Pedro nga mejèn-la koníjno
ndsoko, Simón kitsò:

—Na'èn, ¿a ok'ín-na nga ji konìjnoi ndsokoaà?

7 Kiìchja Jesús, kitsò:

—I'ndei mìkiì machiya-lè mé kjoa xi tìs'iaàn, tanga koma
iskan, k'eé kochiya-lè.

8 Jè Pedro kitsò:

—Mìkiì tsjaà'nde nga ndsokoaà konìjnoi.

Jesús kitsò-la:

—Tsà mìkiì kóníjnoa ndsokoiì mìtsà xita ts'an xán-lè.

9 K'e̲é kitsò Simón Pedro:
—Na̲'èn, mìtsà tà ndso̲koaà ta̲nìjnoiì, ti̲koa̲á ta̲nìjnoiì ndsa̲a ko̲ skoaà.
10 Kiìchja̲ Jesús kitsò-la̲:
—Jè xi jye tsangàya, tà jè ndso̲ko̲ mochjeén nga saníjno, nga jyeé tsjeè yije yijo-la̲. Jñò, tsjeé kjoàn na̲s'ín mìtsà kóho̲tjión.
11 Jesús koií k'oa̲s'ín kitsò-la̲: "Mìtsà tà ngats'ioò nga tsjeè kjoàn", nga jyeé tíjiìn-la̲ yá-né xi si̲ìnga̲tsja i̲t'aà ts'e̲ xi̲ta̲ kondra̲-la̲.
12 K'e̲ nga jye tsaníjno ndso̲ko̲ jñà xi̲ta̲-la̲, tsohòkjá-ne na̲chro̲kisòn-'nga-la̲. Tsibìjnat'aà-ne ími̲xa̲, kitsò-la̲:
—¿A machi̲yaá-nò kjoa̲ xi kàsiìko̲-nò? 13 Jñò, k'oa̲á bixón nga Maestro ko̲ Na̲'èn 'mì-ná. Ndaà bixón, kixi̲í kjoa̲ xi 'mì-ná.
14 'A̲n, xi Maestro ko̲ Na̲'èn 'mì-na, kònìjnoa ndso̲koò, jñò ti̲koa̲á mochjeén-né nga k'oa̲ ti̲s'ín ta̲nìjnoò ndso̲ko̲ xinguio̲o.
15 'A̲n, k'oa̲á s'ín kìjna jngoò-nò xkósòn mé-ne jñò k'oa̲ ti̲s'ín ti̲ko̲o xinguio̲o koni s'ín kàsiìko̲-nò. 16 Nguì kjoa̲ kixi̲í xi xan-nò, jè xi chi̲'nda tíjna, mìtsà jè tíjna ítjòn-la̲ nei-la̲. Ti̲koa̲ jè xi satíxá-la̲ mìtsà jè tíjna ítjòn-la̲ jè xi otíxá-la̲. 17 I̲'ndei̲ nga jye machi̲ya-nò kjoa̲ koi, mé ta ndaà-nò tsà k'oa̲s'ín si̲kitasòn nga ko̲s'ín s'e̲en.
18 'Mìtsà ngats'ioò k'oa̲tìxan-nò; bexkon-ná jñà xi̲ta̲ xi 'a̲n jaàjñaà. Mochjeén-né nga kàtitasòn koni s'ín tíchja̲ Xojo̲n-la̲ Nainá nga tsò: "Jè xi kjèn-ko̲-na, ti̲jè-ne xi kondra̲ kiìtji̲ngui-na." 19 Tìbeno̲jmí-nò kjoa̲ koi k'e̲ nga ti̲kj'eè k'oa̲ ma, mé-ne k'e̲ nga jye k'oa̲s'ín ko̲ma, ko̲kjeiín-nò nga 'a̲n-ná [xi

Nainá]. [20]Nguì kjoa kixíí xi xan-nò, jè xi skoétjò xita xi 'an siìkasén, 'aán skoétjò-na; ko jè xi skoétjò-na, jè skoétjò jè xi kisìkasén-na.

Kó kitsò Jesús k'e nga tsibénojmí nga jè Judas siìngatsja xita kondra-la

(Mateo 26:20-25; Marcos 14:17-21; Lucas 22:21-23)

[21]Jesús k'e nga jye okitsò, 'ñó jchán kokájno-la; ìjngoò k'a kiìchja, kitsò:

—Nguì okixíí xi xan-nò, i tíjnajiìn jngoò-nò xi siìngatsja-na it'aà ts'e xita kondra-na.

[22]Jñà xita xi kota'yàt'aà-la, xki xi ján kiskoò'an xíkjín nga mìkiì tíjiìn-la yá-ne xi otítsò-la Jesús. [23]Jngoò xita xi kota'yàt'aà-la Jesús ya tíjnakjoòko k'e nga nchikjèn, jè xita-la xi jè Jesús 'ñó matsjakeè. [24]Jè Simón Pedro, kitsjaà-la seña jè xita xíkjín xi ya tíjnakjoòko Jesús nga skonangui-la yá-né xi otítsò-la. [25]Jè xita jè, ìsa 'ñó tsibìjnat'aà chrañà-la; kiskònangui-la, kitsò-la:

—Na'èn, ¿yá-né xi otì'mì-la?

[26]Kiìchja Jesús kitsò:

—Jè xi tsjaà jngoò-la inchrajín 'nchi, jè-né xi otìxan-la.

K'eé kitsjaà-la jè Judas Iscariote, ti-la Simón. [27]Jè xita neií nitoón jahas'en-jiìn inima-la Judas k'e nga kiskoé inchrajín. Jesús kitsò-la:

—Jè kjoa xi s'iin xátíya kot'iin.

[28]Jñà xita xi títsajnat'aà ímixa xi nchikjèn, nijngoò xi kjòchiya-la mé-ne kos'ín kitsò-ne Jesús. [29]Tjín i'nga xita xi k'oas'ín kisìkítsjeèn; maá-la tsà títsò-la Jesús: "Tsojmì tindí xi ts'e s'eí." O tsà títsò-la: "Ton tjiì chiba-la xita ima." Nga jè Judas ngatsja chijtsa ton. [30]Judas, k'e nga jye tsakjèn inchrajín, nitoón itjo ni'ya; kiì; nga jye jñò choòn.

Kjotíxoma xitse xi kitsjaà Jesús

[31]K'e nga jye itjo ni'ya Judas nga kiì, Jesús kitsò:

—I'ndei, jè Ki'ndí-la Xita, jyeé jeya tíjna. Tikoa Nainá jyeé jeya tíjna it'aà ts'e Ki'ndí-la. [32]Nainá tsà jeya tíjna it'aà ts'e Ki'ndí-la, tijè-ne Nainá jeya siìkíjna Ki'ndí-la. Nitoón jcha-la kjoa jeya-la. [33]Jñò, xi ndí ixti-na xan-nò, mìtsà ti tse kótijnako ìsa-nò. Jñò, kinchátsji-ná tanga k'oaá xan-nò koni kixan-la jñà

xi̱ta̱ judío: Ya̱ ñánda tìfia, jñò, mìkiì ko̱ma konguió. 34 Jngoò kjo̱tíxoma xi̱tse̱ tsjaà-nò: Ti̱tsjacha xinguio̱o nga jngoò ìjngoò. K'oa̱s'ín ti̱tsjacha xinguio̱o koni s'ín 'a̱n kisìtsjakeè-nò. 35 Tsà k'oa̱s'ín si̱tsjacha xinguio̱o nga jngoò ìjngoò, k'oa̱á s'ín skoe̱-ne ngats'ìi xi̱ta̱ nga kixi̱ kjoa̱ nga ya̱ chìta'yàt'aà-ná.

'Én xi kiìchja̱ Jesús nga jè Pedro kjó'mat'in

(Mateo 26:31-35; Marcos 14:27-31; Lucas 22:31-34)

36 Simón Pedro kiskònangui-la̱ Jesús, kitsò-la̱:

—Na̱'èn, ¿ñánda tì'mì?

Jesús, kitsò-la̱:

—Ya̱ ñánda tìfia, mìkiì ko̱ma kjítji̱ngui-ná xi kjoa̱ ni̱to̱n, ta̱nga k'e̱ nga ko̱ma i̱skan, ko̱maá kjítji̱ngui-ná.

37 Simón Pedro kitsò-la̱:

—Na̱'èn, i̱'ndei̱, ¿mé-ne mìkiì ko̱ma kjítji̱ngui-lè? Tíjngoò takoàn nga 'a̱n ki̱yá ngajo-lè.

38 Jesús kiìchja̱, kitsò-la̱:

—¿A kixi̱í kjoa̱ nga tíjngoò takoìn nga ji̱ ki̱yá ngajo-ná? Nguì o̱kixi̱í xi xan-lè, k'e̱ nga ti̱kj'eè kjindáya kóxtí, jàn k'a tsjá'mat'in-ná nga mìkiì yaxkon-ná.

Kó s'ín ko̱ma nga ma kijchoaá ya̱ ñánda tíjna Na̱'èn-ná

14 1 'Kì makájno-nò. Kàtakjeiín-nò i̱t'aà ts'e̱ Nainá, ti̱koa̱ kàtakjeiín-nò i̱t'aà ts'a̱n. 2 Ján ni'ya-la̱ Na̱'èn-na̱ tjín jchán i̱'nde ñánda ma nìkjáya. Tsà mì kixi̱ kjoa̱ nga k'oa̱s'ín tjín, mì-la tsà tà chjà k'oa̱ xán-nò nga tìfìkìndaà-nò jngoò i̱'nde xi tsa̱jòn. 3 Koni s'ín kjián nga kìndaà-nò i̱'nde, k'oa̱á ti̱s'ín kjoia̱a ìjngoò k'a nga kjíko̱-nò, mé-ne ya̱ ñánda kóti̱jna, ti̱koa̱ ya̱ ki̱tsa̱jnako̱-ná. 4 Jñò jyeé 'yaà kós'ín fì ndi̱yá ñánda tìfia.

5 Tomás kitsò:

—Na̱'èn mìkiì 'ya-je̱n ñánda tì'mì. ¿Kós'ín jcha̱-naje̱n ndi̱yá?

6 Jesús kitsò-la̱:

—'A̱n-ná xi ndi̱yá, 'a̱n-ná xi kjoa̱kixi̱, 'a̱n-ná xi kjoa̱binachon. Ta̱jngoò i̱t'aà ts'a̱n ko̱ma kijchò jñò ñánda tíjna Na̱'èn-ná. 7 Jñò, tsà yaxkon-ná, ti̱koa̱ jcha̱xkon-nò Na̱'èn-na̱. Ta̱nga i̱'ndei̱, jyeé yaxkon ko̱ titsa̱chìtsejèn-la.

8 Felipe kitsò:

—Ta̱kó-náje̱n yá-ne xi Na̱'èn 'mì. Ta̱ k'oa̱á tjín xi ko̱jngoò-ne takòn-je̱n.

9 Jesús kiìchja kitsò-la:
—Ji Felipe, kjòtseé tìjnakǫ-nò, ¿a tà kj'eè yaxkon-ná? Jè xi
jye kijtseèxkon-na, jyeé kijtseèxkon Na'èn-na. ¿Mé-ne kǫsi-ne:
“Takó-nájẹn xi Na'èn 'mì”? 10 ¿A mì mokjeiín-lè nga 'an,
yaá tìjnakoaa Na'èn-na, koa jè Na'èn-na ya tíjnakǫ-na? Jñà
'én xi 'an chjàkǫ-nò, mìtsà kjǫhítsjeèn ts'an; jè Na'èn-na xi
tíjnakǫ-na, jè-né xi tísíxá it'aà ts'an. 11 Kàtakjeiín-nò nga 'an
ya tìjnakoaa Na'èn-na, kǫ jè Na'èn-na ya tíjnakǫ-na. Tsà mìkiì
mokjeiín-nò it'aà ts'an, nas'ín tà jè kàtakjeiín-nò it'aà ts'ẹ
xá-na xi 'an tìs'iaàn. 12 Nguì ǫkixií xi xan-nò, jè xi mokjeiín-la
it'aà ts'an, tikoaá kǫmaá-la s'iin xá xi 'an s'iaàn; skanda ìsaá
tsato s'iin, nga 'an, ján tìfia ñánda tíjna Na'èn-na. 13 Nita mé xi
sijé-la Na'èn-na xi it'aà ts'an, 'an sìkitasoàn, mé-ne jè Na'èn-na
jeya kíjna-ne it'aà ts'ẹ Ki'ndí-la. 14 Tsà mé xi sijé it'aà ts'an, 'an,
sìkitasòn-ná.

K'ẹ nga jè Jesús kitsjaà 'én-la nga siìkasén jè Inima Tsjeè-la Nainá

15 'Jñò, tsà matsjacha-ná tikitasòn kjǫtíxoma-na. 16 'An,
kìtsi'bà-la Na'èn-na nga kàtasíkasén jngoò-nò jè xi kǫsikǫ-nò,
mé-ne kjit'aà nachrjein kíjnakǫ-nò. 17 Jè xi siìkasén-nò
Na'èn-na, jè Inima Tsjeè-la xi nguì kjoa kixi. Jñà xita isò'nde,
mìkiì kǫma skoétjò nga mìkiì beèxkon, tanga jñò yaxkon-nò
nga ya tíjnakǫ-nò, kǫ yaá kíjnajiìn inima-nò. 18 Mìkiì
siìkítsajna jchan-nò, kjoikon ìjngoò k'a-nò nga kótijnakǫ-nò.
19 Tà chibaá nachrjein chija-la nga jñà xita isò'nde mì ti kiì
skoexkon-na; tanga jñò jchaxkon-ná; tikoaá kitsajnakon-nò
nga 'an tìjnakon-ná. 20 K'ẹ nga kijchò nachrjein jè, jcha-nò nga
yaá tìjnakoaa Na'èn-na, koa jñò yaá titsajnakǫ-ná, kǫ 'an yaá
tìjnakǫ-nò. 21 Jè xi tíjiìn-la kjǫtíxoma-na tikoaá síkitasòn-né,
jè-né xi matsjakeè-na. Kǫ jè xi matsjakeè-na tikoaá kǫtsjakeè
Na'èn-na. 'An, tikoaá matsjakẹ-ná koa kokoò tsejèn-la yijo-na.
22 Kiskònangui Judas (mìtsà jè Iscariote). Kitsò-la:
—Na'èn kós'ín kǫma nga tà ngajẹn kǫkótsejèn-nájẹn yijo-lè
nga mìtsà jñà xita isò'nde kǫkótsejèn-la yijo-lè.
23 Kiìchja Jesús, kitsò-la:
—Jè xi matsjakeè-na siìkitasòn 'én-na; kǫ jè Na'èn-na
kǫtsjakeè-né. Na'èn-na kǫ 'an kjinchrobàchón-nájẹn; yaá
kitsajnakǫ-jẹn. 24 Jè xi mìkiì matsjakeè-na mìkiì síkitasòn

'én-na. Jñà 'én xi jñò titsana'yà, mìtsà ts'an, ts'eé Na'èn-na xi kisìkasén-na.
25 'K'oaá s'ín tibenojmí yije-nò 'én koi k'e nga tákó tìjnakò
ìsa-nò. 26 Jè xi kosikò-nò, jè Inima Tsjeè-la Nainá xi it'aà ts'an
siìkasén-nò Na'èn-na, jè kokòya yije-nò koa siìkítsjeèn-nò
ngats'iì 'én xi tìxan-nò.
27 'An, tsjaà-nò kjoa'nchán; yaá sìkíjnajñaà inima-nò. K'oaá
s'ín tsjaà-nò koni s'ín 'nchán tìjnaa, mìtsà k'oas'ín tsjaà-nò
koni s'ín tsjá isò'nde. Kì makájno-nò ko kì tsakjoòn-jèn. 28 Jñò,
jyeé kina'yà koni s'ín tìxan-nò nga 'an tìfia tanga kjoii ìjngoò
k'a. Tsà kixi kjoa nga matsjacha-ná, jñò, tikoaá kotsjaá-nò nga
xan-nò: Jye tìfia ñánda tíjna Na'èn-na; nga jè Na'èn-na ìsaá
tíjna ítjòn mì k'oa-ne koni 'an. 29 K'oaá s'ín tibenojmí ítjòn-nò
kjoa koi, mé-ne k'e nga jye kitasòn, kokjeiín-nò.
30 'Mì ti kiì kjìn 'én kichjàko ìsa-nò. Jyeé nchrobá xita neií
xi tíhotíxoma-la jè isò'nde; tanga nìmé nga'ñó tjín-la nga
jè siìkijne-na. 31 K'oaá s'ín kitasòn, mé-ne skoe-ne jñà xita
isò'nde nga matsjake Na'èn-na nga tìsìkitasoàn kjotíxoma xi
kitsjaà-na.
'Tisítjeen, tíkjiaán.

Jè xi ngui yá-la toò uva ko jñà xi chrja-la

15 1 'Aán ngaya-la yá je-la toò uva; jè Na'èn-na xi síxáko.
2 Ngats'iì chrja-la yá uva xi it'aà ts'an nchrobát'aà-ne
xi mìkiì ojà-la toò, Na'èn-na otet'aà-né; koa jñà xi ojà-la toò, ta
sítsjeè-né, mé-ne nga ìsa ndaà koja-la toò. 3 Jñò, jyeé k'oas'ín
kjòtsjeè-nò xi it'aà ts'e 'én xi okixan-nò. 4 Jñò, mochjeén-né
nga ya kitsajnako kjit'aà-ná koa 'an, yaá kótijnako kjit'aà-nò.
Jngoò chrja-la yá toò uva, mìkiì koja-la toò tsà mìkiì 'ñó tjít'aà

Yá-la toò uva

jè yá je-la. It'aà tsajòn, k'oa tis'ín tjín, nìmé xi s'een tsà mì 'an kitsajnako kjit'aà-ná.
5 'I'An-ná xi yá je-la toò uva, jñò-nó xi chrja-la. Jè xi 'an kíjnako kjit'aà-na ko 'an kótijnako kjit'aà, ndaà jchán koja-la toò. Tanga nimé xi s'een tsà titsajnat'aàxìn-ná. 6 Jè xi mìtsà 'an kíjnako kjit'aà-na, k'oaá s'ín tjáxìn koni chrja-la yá xi nìmé toò ojà-la; k'e nga jye xì, maxkó-né ikjoàn sinchájiìn ni'ín nga tì.
7 'Jñò, tsà ya kitsajnako kjit'aà-ná, koa tsà kixi kitsajnakoo 'én-na xi 'an tsakoòya-nò, tijé nita mé xi mejèn-nò, k'oaá s'ín kitasòn-nò koni s'ín kixón. 8 K'oaá s'ín ma-ne jcha-la kjoajeya-la Na'èn-na k'e nga 'ñó kjìn toò koja-nò ko k'oaá s'ín ma-ne nga 'ya-la nga kixi kjoa nga ya chìta'yàt'aà-ná. 9 Koni s'ín matsjakeè-na Na'èn-na, jñò, 'an, k'oa tis'ín matsjake-nò. Mochjeén-né nga k'oas'ín titsajnako kjit'aà kjoa tsjacha-na. 10 Tsà sikitasòn kjotíxoma-na, yaá kitsajnajñoò kjit'aà kjoa tsjacha-na. 'An, k'oaá tis'ín sìkitasoàn kjotíxoma-la Na'èn-na ko yaá tìjnajñaà kjit'aà kjoatsjacha-la.
11 'Jñò, k'oaá s'ín chjàko-nò mé-ne sijnajiìn-ne inima-nò kjotsja xi 'an tjín-na ko nguì ndaà s'e-nò kjotsja.
12 Kjotíxoma-na xi 'an tsjaà-nò, jè-né nga titsjacha xinguioo nga jngoò ìjngoò, koni 'an matsjake-nò. 13 Jè xita xi biyaàtjì ngajo-la amigo-la, jè-né xi ìsa 'ñó matsjakeè xíkjín. 14 Jñò-nó xi amigo-na xan-nò, tsà sikitasòn koni s'ín bìnè-nò. 15 Mì ti chi'nda-na xan-nò nga jè chi'nda mìkiì beè mé xi s'ín nei-la. Amigo ts'aán xan-nò nga jyeé tsibenojmíya yije-nò kjoa xi tsakóya-na Na'èn-na. 16 Mìtsà jñò kichjaàjiìn-ná, ta saà 'an jaàjiìn-nò. Kitsjaà-nò xá nga konguió mé-ne nga ndaà sixá-nò. Jè xá-nò sijna-né nita kjé-ne, mé-ne k'e nga mé xi sijé-là Na'èn-na xi it'aà ts'an, tsjá-nò. 17 Jè kjotíxoma xi 'ñó tìbìnè-nò: Nga tjòcha jcha xinguioo nga jngoò ìjngoò.

Mé-ne jñà xita isò'nde síjtikeè-ne xita-la Jesús

18 'Jñò, tsà siìjtikeè-nò jñà xita isò'nde, kàtasijiìn-nò nga 'an, k'oaá s'ín kisìjtikeè ítjòn-na. 19 Jñò, tsà tákó ya titsajnajiìn-là xita isò'nde, jñà xita isò'nde kotsjakeé-nò koni s'ín matsjakeè xita xíkjín. Tanga jñò, mìtsà ti i-ne isò'nde tsajòn. 'An jaàjiìn-nò nga tsachrjekàjiìn-nò kjoa xi tjín isò'nde, koií kjoa-la nga majtikeè-nò jñà xita isò'nde. 20 Ndaà tikítsjeèn koni s'ín kixan-nò: "Jè xi chi'nda tíjna, mìtsà ìsa tíjna ítjòn-la

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

nei-la.” Koni s'ín kiìtjingui kondra-na jñà xita, jñò, k'oaá tis'ín kjitjingui kondra-nò. Tsà kisìkitasòn 'én-na, tikoaá siìkitasòn tsajòn. 21 Ngats'iì kjoa koi, k'oaá siìko-nò jè ngatjì-la it'aà ts'an nga mìkiì beèxkon jè xi kisìkasén-na.

22 ’'An, tsà mì-la kiì j'iaa ko tsà mì-la kiì tsohókoaa, ni mé-la jé tjín-la. Tanga i'ndei, mì ti kiì koma kosiko-ne yijo-la kjoa ts'e jé-la. 23 Jñà xita xi 'an majtikeè-na, tikoaá majtikeè Na'èn-na. 24 Nimé-là jé tjín-la jñà xita tsà mì-la kiì kijtseè jñà kjoxkón xi 'an kis'iaàn xi ni saá jngoò xita k'oas'ín s'ín. Tanga jyeé kijtseè kjoxkón xi 'an kis'iaàn, tanga tákó majtikeè-na tikoa majtikeè Na'èn-na. 25 K'oas'ín tíma nga tíbitasòn 'én xi tjít'aà Xojon-la Nainá xi kota'yà xita koi, nga tsò: “Tísíjtikeé-na nas'ín nì mé kjoa tìsìkoa.”

26 ’Tanga k'e kitjojen jè xi kosiko-nò, xi 'an sìkasén it'aà ts'e Na'èn-na, jè Inima Tsjeè-la Nainá xi nguì okixi, xi it'aà ts'e Na'èn-na nchrobá-ne, jè tsjá 'én it'aà ts'an. 27 Jñò, tikoaá k'oioo 'én it'aà ts'an nga yaá titsajnako-ná kóni nga tàts'en-la kjoa.

16 1 ’K'oas'ín tìbenojmí-nò kjoa koi mé-ne nga mìkiì kinchat'aàxìn-nò nga mokjeiín-nò it'aà ts'an. 2 Kochrjekàjiìn-nò ya ni'ya ingo sinagoga. Tikoa kijchò nachrjein k'e nga nita yá-ne xi siìk'en-nò k'oaá s'ín siìkítsjeèn nga Nainá nchisíxá-la. 3 Koií kjoa-la nga k'oas'ín s'iin-ne nga mìkiì beèxkon Na'èn-na, tikoaá 'an mìkiì beèxkon-na. 4 Koií k'oas'ín tìxan-nò mé-ne k'e nga kijchò nachrjein kiìtsjeèn-nò nga jyeé tsibenojmíya yije-nò. K'e nga sa ítjòn, mìkiì okixan-nò nga yaá tìjnako-nò.

Xá xi s'ín Inima Tsjeè-la Nainá

5 ’Tanga i'ndei, jyeé tìfiko-na jè xi kisìkasén-na. Jñò, nijngoò chjinangui-ná, ñánda tìfia. 6 Tà saà kjoaba tíjiìn inima-nò, jè ngatjì-la koni tìxan-nò kjoa koi. 7 'Én kixií xi tìxan-nò; kjondaà tsajòn-nò nga kjián. Tsà mìkiì kjián, mìkiì koma kitjojen jè xi kosiko-nò nga i kíjnako-nò. Mochjeén-né nga kjián mé-ne nga koma sìkasén-nò. 8 K'e nga kitjojen jè xi kosiko-nò, jè siìkíchiya ndaà-la xita isò'nde kjoa ts'e jé, ko kjoa xi kixi tjín ko nga sindaàjiìn yá xi koko-la kjo'in. 9 Jè siìkíchiya ndaà-la xita isò'nde xi kjoa ts'e jé nga mìkiì mokjeiín-la it'aà ts'an. 10 Ko siìkíchiya ndaà-la xita it'aà ts'e kjoa xi kixi tjín, nga 'an jyeé tìfia ñánda tíjna Na'èn-na. Jñò, mì ti kiì jchaxkon-ná. 11 Ko

sïìkíchïya ndaà-lą xïtą nga sïndaàjiìn-lą yá xi kǫkǫ-lą kjǫ'in, koi kjoą-lą nga jè xïtą neïí xi tíhotíxoma-lą ïsò'nde jye k'oąs'ín tjínè-lą nga kjǫ'in s'ę-lą.

12 'Kjìn jchán kjoą tjín ìsą xi kj'eïí xi kǫxán-nò tąnga ï'ndeï mìkiì titsąjnandaà nga kjoąhas'en-jiìn-nò. 13 K'ę nga kïtjojen jè Inïmą Tsjeè-lą Nainá xi nguì kjoą kixï, jè sïìkixïya ndaà-nò xi nguì kjoą kixï nga mìtsà kjǫhítsjeèn ts'ę sïìkjeén k'ę nga kïchją. K'oąá s'ín kïchją koni s'ín tjín kjoą xi 'nchré. Kęènǫjmí-nò kjoą xi s'ę k'ę nga kǫma ïskan. 14 Jè jeya sïìkíjna-na k'ę nga tjoé-lą 'én-ną ïkjoàn kǫkòya-nò. 15 Ngats'iì xi tjín-lą Nąà'èn-ną, tïkoąá ts'ąn-ná. Koií k'oą xan-nò nga jè Inïmą Tsjeè-lą Nainá tjoé-lą 'én xi ts'ąn, ïkjoàn kǫkòya-nò.

Mé-ne jè kjǫba, kjǫtsjaá kǫma-ne

16 'Jñò, tà chibaá nąchrjein chija nga mì tï kiì jchąxkon-ná; xi kǫma jò jàn nąchrjein ìjngoò k'a jchąxkon ìjngoò k'a-ná nga jè tìfikoąa Nąà'èn-ną.

17 Xïtą xi kota'yàt'aà-lą k'ęé kitsò-lą xíkjín:

—Kó tsòya-ne 'én xi tsò-lą: tà chibaá nąchrjein chija-lą nga mì tï kiì jchąxkon-ná, xi kǫma jò jàn nąchrjein, ìjngoò k'a jchąxkon-ná nga jè tìfikoąa Nąà'èn-ną.

18 Kitsò-lą xíkjín:

—¿Kó tsòya-ne 'én xi tsò-lą: "Ta chibaá nąchrjein chija"? Mìkiì fìya-ná koni s'ín chją.

19 Jesús, tïk'ęé kjòchïya-lą nga jñà xïtą-lą mejèn-lą skǫnangui-lą kó tsòya-ne 'én xi kiìchją. K'ęé kitsò-lą:

—¿A titsąchjinanguií-la xinguiǫo kó tsòya-ne koni s'ín kàxan-nò: Tà chibaá nąchrjein chija-lą nga mì tï kiì jchąxkon-ná, xi kǫma jò jàn nąchrjein ìjngoò k'a jchąxkon-ná? 20 Nguì ǫkixïí xi xan-nò, jñò, ba s'ę-lą inïmą-nò, jchìhindáya-nò, tąnga jñà xïtą ïsò'nde tsjaá s'ę-lą inïmą-lą. Jñò, nąs'ín ba s'ę-nò, jè kjoą ba-nò, nga kǫma ïskan, kjoą tsjaá kǫma-ne. 21 Jngoò chjǫón, k'ę nga chóya nąchrjein-lą nga 'beé ki'ndí, tse kjǫ'in síkjeiín. Tąnga k'ę nga jye ts'iìn jè ki'ndí, mì tï kiì síkítsjeèn-ne kjǫ'in xi kasíkjeiín jè chjǫón. Tą sąá tà kjǫtsjaá s'ę-lą nga jngoò xïtą kats'iìn ï ïsò'nde. 22 Ǫkixï-né ït'aà tsąjòn, ï'ndeï, ba tjín-nò, tąnga kǫma ïskan, k'ę nga skoexkon ìjngoò k'a-nò, k'ę-né nga 'ñó tsja kǫma-lą inïmą-nò. Jè kjǫtsja-nò nïyá xi kjoąáxìn-nò.

23 'K'e̲ nga ki̲jchò na̲chrjein nga jcha̲xkon ìjngoò k'a-ná, ni̲mé
xi chji̲nangui-ná. O̲kixi̲í xi xan-nò, ni̲ta̲ mé xi si̲jé-là Na̲'èn-na̲
xi i̲t'aà ts'a̲n, tsjá-nò. 24 Skanda i̲'ndei̲, ni̲ sà mé xi nìjé xi i̲t'aà
ts'a̲n; ti̲jé, tjoé-nò, mé-ne nga ni̲mé xi chijat'aà-la̲ kjo̲tsja xi
tíjiìn ini̲ma̲-nò.

Mé kjoa̲-ne nga Jesús jye kisìkijne-la̲ kjoa̲ xi tjín i̲sò'nde

25 'I'Én xi tìchjàko̲-nò, tà kjoa̲ mangásòn-né tìsìkjeén. Ta̲nga
ki̲jchò na̲chrjein k'e̲ nga mì ti̲ kiì kjoa̲ mangásòn kichjàko̲-nò.
Kènoji̲mí kixi̲í-nò i̲t'aà ts'e̲ Na̲'èn-na̲. 26 Na̲chrjein jè, jñò, i̲t'aà
ts'a̲án si̲jét'aà-là Na̲'èn-na̲. 'A̲n, mì ti̲ kiì kìtsi'bà-tjì-nò xi i̲t'aà
tsa̲jòn, 27 nga jè sobà Na̲'èn-na̲ matsjakeè-nò. Koií matsjakeè-nò
nga jñò, ti̲koa̲á matsjacha-ná ko̲ mokjeiín-nò nga i̲t'aà ts'e̲
Nainá inchrobà-na. 28 Ya̲á itjokàt'aà-la̲ Nainá nga inchrobà
i̲ i̲sò'nde. I̲'ndei̲ siìkíjna-ná i̲sò'nde, tìfiko̲ó ìjngoò k'a-na̲
Na̲'èn-na̲.

29 Jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ kitsò-la̲:

—I̲'ndei̲, tinokjoà kixi̲-né, ni̲mé kjoa̲ mangásòn tìnìkjiín.
30 I̲'ndei̲, jyeé 'ya-je̲n nga ji̲ machi̲ya yijeé-lè ni̲ta̲ mé kjoa̲-ne.
Mìkiì mochjeén tsà yá xi sko̲nangui-lè. K'oa̲á ma-ne nga
mokjeiín-naje̲n nga i̲t'aà ts'e̲ Nainá inchrobà-ne.

31 Kiìchja̲ Jesús, kitsò-la̲:

—I̲'ndei̲, ¿a mokjeiín-nò? 32 Jyeé kjo̲meè bijchó hora, ti̲jè-ne
hora jè, jñò, tsjohoba-nò nga jngoò ìjngoò; onguí-nò ni'ya-nò;
ta̲jngoò si̲kíjna-ná. Ta̲nga mìtsà ta̲jngoò tìjna̲a, jè tíjnako̲-na
Na̲'èn-na̲. 33 K'oa̲á s'ín tìchjàko̲-nò mé-ne i̲t'aà ts'a̲n s'e̲-nò
kjoa̲'nchán. Koa̲ i̲ i̲sò'nde kjo̲'iín s'e̲-nò, ta̲nga 'ñó t'è-là takòn.
'A̲n, jyeé kisìkijne-la̲ jñà kjoa̲ xi tjín i̲sò'nde.

K'e̲ nga jè Jesús tsibítsi'batjì jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲

17 1 Jesús, k'e̲ nga jye k'oa̲s'ín kiìchja̲, kiskoòtsejèn
ngajmiì, kitsò:

—Na̲'èn, jyeé ijchò hora-la̲, jeya ti̲kíjni Ki'ndí-lè, mé-ne
jè Ki'ndí-lè ti̲koa̲ ngaji̲, jeya si̲ìkíjna-lè, 2 koni s'ín kits'ìì-la̲
kjo̲tíxoma Ki'ndí-lè i̲t'aà ts'e̲ ngats'ìì xi̲ta̲ nga tjí'nde-la̲ nga
tsjaà-la̲ kjoa̲binachon ni̲ta̲ kjé-ne ngats'ìì xi̲ta̲ xi ji̲ kits'ìì-la̲. 3 Jè
kjoa̲binachon xi tjín ni̲ta̲ kjé-ne, jè-né nga skoe̲xkon-lè, nga
ta ji̲ ta̲jngoò-né xi kixi̲ kjoa̲ nga Nainá 'mì-lè, ti̲koa̲ skoe̲xkon
Jesucristo xi Ki'ndí-lè xi xó ji̲ kinìkasén-ne.

4 ’I̱An, jeya kisìkíjna-lè i̱ i̱sò'nde, nga jyeé kisìjngoaà xá xi
ji̱ kinìngatsja-ná. 5 Na̱'èn, i̱'ndei̱, k'oa̱s'ín jeya ti̱kíjna-ná nga
nguixkoiìn koni tjín kjoa̱ jeya xi kis'e-na̱ nga tsohótijnat'aà-lè
k'e̱ nga ti̱kj'eè sindaà i̱sò'nde.
6 ’Jñà xi̱ta̱ i̱sò'nde xi xó ji̱ kichjaàjiìn-ne nga 'a̱n
kinìngatsja-ná, jyeé tsibenojmí-la̱ i̱t'aà tsi̱ji. Xi̱ta̱ tsi̱ji-né, nga
ji̱ kits'iì-ná, ko nchisíkitasòn-né koni tsò 'én-lè. 7 Jñà xi̱ta̱ koi,
i̱'ndei̱, jyeé beè nga ngats'iì kjoa̱ xi 'a̱n kits'iì-ná, i̱t'aà tsi̱ji
nchrobá-ne. 8 'I̱An, tsibenojmí-la̱ jñà 'én xi ji̱ kits'iì-ná; jñà xi̱ta̱
koi, jahas'en-jiìn-la̱; jyeé kijtseè nga kixi̱ kjoa̱ nga i̱t'aà tsi̱jií
inchrobà-na̱. Mokjeiín-la̱ nga ji̱ kinìkasén-ná.
9 ’Jñà xi̱ta̱ koi, bìtsi'batjià. Mìtsà jñà xi̱ta̱ i̱sò'nde bìtsi'batjià;
tà jñà-né xi ji̱ kits'iì-ná, nga xi̱ta̱ tsi̱ji-né. 10 Ngats'iì xi̱ta̱ xi ts'a̱n,
ti̱koa̱ tsi̱ji-né, koa̱ jñà xi̱ta̱ xi tsi̱ji, ti̱koaá ts'a̱n-ná. I̱t'aà ts'e̱é
xi̱ta̱ koi, nga jeya ótijna.
11 ’I̱An, mì ti̱ kiì tse kótijna-na̱ i̱ i̱sò'nde; ta̱nga jñà xi̱ta̱ koi, i̱í
kítsajna i̱sò'nde. 'A̱n, ya̱á tìfikon-lè nga ya̱ kótijnako-lè. Na̱'èn
tsjeè, ndaà ti̱kindii xi̱ta̱ koi nga ko nga'ñó-lè, ti̱jè-ne nga'ñó
xi ji̱ kits'iì-ná mé-ne nga ndaà kítsajnajtín-ne koni jñá ndaà
titsajnakjoaá ngaji̱ ko 'a̱n. 12 K'e̱ nga tsohótijnakoa̱a i̱ i̱sò'nde,
ndaà kisìkinda̱a nga ko nga'ñó-lè, ti̱jè-ne nga'ñó xi ji̱ kits'iì-ná.
Ni̱jngoò xi kichijà, tà jé kichijà jè xi k'oa̱s'ín tjínè-la̱ nga
k'oa̱s'ín komat'in, mé-ne ki̱tasòn-ne koni s'ín tíchja̱ Xojon-lè.
13 ’Ta̱nga i̱'ndei̱ ya̱á tìfikon-lè ñánda tijni. Jñà 'én xi tìchjà k'e̱
nga tákó i̱ tìjna̱a i̱sò'nde, koi-né nga 'ñó ndaà kàtasijiìn ini̱ma̱-la̱
jñà xi̱ta̱-na̱, jè kjotsja xi tíjiìn ts'a̱n. 14 'I̱An, jyeé tsibenojmí-la̱
'én-lè jñà xi̱ta̱-na̱; ta̱nga jñà xi̱ta̱ i̱sò'nde síjtikeè-né, koií-né nga
mìtsà ti̱ xi̱ta̱ ts'e̱ i̱sò'nde-ne, ti̱koaá 'a̱n, mìtsà ti̱ i̱ i̱sò'nde chjà-na.
15 Mìtsà xan-lè nga chja̱àxìn i̱ i̱sò'nde, tà jè-né xi xan-lè nga
ti̱kindii i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ nei̱í. 16 Koni 'a̱n mìtsà i̱ i̱sò'nde chjà-na,
ti̱koaá jñà xi̱ta̱-na̱ mìtsà ti̱ i̱-ne i̱sò'nde chja̱-ne. 17 I̱t'aà ts'e̱ kjoa̱
kixi̱-lè, tsjeè ti̱kítsajni nga nguì xi̱ta̱ tsi̱ji kàtama; nga jñà 'én-lè,
nguì kjoa̱ kixi̱-né. 18 Ji̱, koni s'ín kinìkasén-ná i̱ i̱sò'nde, 'a̱n, k'oaá
ti̱s'ín sìkasén jñà xi̱ta̱-na̱ i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde. 19 Xi kjondaà ts'e̱
xi̱ta̱-na̱, 'a̱n, jyeé tsjeè tìsìnga̱tsja-lè yijo-na̱ mé-ne jñà xi̱ta̱-na̱
ti̱koa̱ tsjeè si̱ingatsja-lè yijo-la̱ xi i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ kixi̱-lè.
20 ’Mìtsà tà jñà bìtsi'batjià jñà xi̱ta̱ ts'a̱n; ti̱koaá bìtsi'batjì-ná
jñà xi̱ta̱ xi i̱skan kokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'a̱n k'e̱ nga kji̱'nchré
'én-na̱ xi ke̱ènojmí-la̱ jñà xi̱ta̱-na̱, 21 mé-ne ngats'iì jñà xi̱ta̱

koi, tà jngoò koma-ne, koni jñá nga jngoò ma-ná koni s'ín tijnakoa-ná ngaji Na'èn, tikoa 'an tìjnakoa-lè. Jñà xita koi, tikoa kàtìtsajnakoa-ná mé-ne jñà xita isò'nde kokjeiín-la nga ji kinìkasén-ná. 22 Jè kjoajeya xi ji kits'ìì-ná, 'an, k'oaá tis'ín kitsjaà-la jñà xita-na mé-ne nga tà jngoò koma-ne koni jñá nga tà jngoò ma-ná. 23 'An tìjnakoaa jñà xita-na ko ji tijnakoa-ná, mé-ne nga nguì jngoò koma-ne. K'oaá s'ín skoe-ne jñà xita isò'nde nga ji kinìkasén-ná ko tikoa skoe nga matsjachi jñà xita-na koni s'ín matsjacha-ná 'an.

24 'Na'èn, koií xi mejèn-na nga jñà xita xi ji kits'ìì-ná ya kítsajnakoa-na ñánda kótijna, mé-ne nga skoe-ne kjoa jeya-na xi ji kits'ìì-ná nga tikoa matsjacha-ná skanda k'e nga tikj'eè sindaà isò'nde. 25 Na'èn xi xita kixi 'mì-lè, jñà xita xi tjín isò'nde, mìkiì beèxkon-lè, tanga 'an, beèxkoòn-lè. Tikoa jñà xita xi ji kits'ìì-ná jye kisijiìn-la nga ji kinìkasén-ná. 26 Jñà xita-na jyeé tsibenojmí yije-la it'aà tsiji; tákó saá kènojmí ìsa-la mé-ne jè kjoatjòcha xi tjín-lè it'aà ts'an, tikoa s'e-la jñà xita koi, koa 'an sobà kótijnajñaà inima-la.

Kós'ín komà k'e nga kitsobà'ñó Jesús xita kondra-la

(Mateo 26:47-56; Marcos 14:43-50; Lucas 22:47-53)

18 1 Jesús k'e nga jye okitsò, ikjoàn itjo, kiìko xita xi kota'yàt'aà-la ján xijngoaà xajngá nandá xi 'mì Cedrón. Ya kijna jngoò i'nde ñánda kjìn skaya tsojmì títje; yaá jahas'en-jiìn Jesús ko xita-la. 2 Judas, xita xi siìngatsja Jesús it'aà ts'e xita kondra-la, jyeé beèxkon i'nde jè, nga Jesús, kjìn k'a ya chixoñako xita xi kota'yàt'aà-la ya i'nde jè. 3 Judas, kjìn soldado ijchòko, tjiko xita xi síkinda ingo xi jñà kisìkasén xita sko-la no'miì ko xita fariseo; 'ya ni'ín linterna, 'ya kicha ndojò, 'ya ni'ín nicha. 4 Jesús, nga jyeé tíjiìn yije-la kjoa xi komat'in, nitoón itjo, kitsò-la:

—¿Yá xi binchaàtsjioò?

5 Xita koi, kitsò:

—Jè Jesús xi Nazaret i'nde-la.

Jesús kitsò-la:

—'An-ná.

Judas, xita xi tísíngatsja Jesús, tikoaá ya tsóbajiìn-la. 6 K'e nga kitsò Jesús: "'An-ná", xita koi, kiì-ne íts'in, chixòt'aà nangui. 7 Jesús, ìjngoò k'a kiskònangui-la kitsò-la:

—¿Yá xi binchaàtsjioò?
Xi̱ta̱ koi kitsò:
—Jè Jesús xi Nazaret i̱'nde-la̱.
8 Kiìchja̱ Jesús, kitsò-la̱:
—Jyeé, k'oa̱ tìxan-nò, 'a̱n-ná. Tsà 'a̱n binchaàtsji-ná, tjiì'nde-là jñà xi̱ta̱-na̱ xi i'nga nga kàtjì-ne.
9 K'e̱ nga o̱kitsò Jesús, koií tsitasòn 'én xi jè kiìchja̱ k'e̱ nga kitsò: “Na̱'èn, xi̱ta̱ xi ji̱ kits'ìì-ná, ni̱jngoò kichijà.” 10 Jè Simón Pedro, 'ya jngoò ki̱cha̱ ndojò; tsachrje; tsajà-la̱ xi̱ta̱ xi 'mì Malco, xi̱ta̱ chi̱'nda-la̱ no̱'miì ítjòn; tsatet'aà líká kixi̱-la̱.
11 Jesús kitsò-la̱ jè Simón Pedro:
—Ti̱kájnatjò-ne ki̱cha̱ ndojò-lè. Tjaya-ne chrjoa̱-la̱. Jè kjoa̱ ts'e̱ kjo̱'in xi tsjá-na̱ Na̱'èn-na̱ koni s'ín mejèn-la̱, ¿a mìtsà tjínè-la̱ nga siìkitasoàn?

K'e̱ nga jè Jesús tsibìjna nguixko̱n Anás

(Mateo 26:57-58; Marcos 14:53-54; Lucas 22:54)

12 Jñà xi̱ta̱ soldado ko̱ soldado ítjòn ko̱ xi̱ta̱ judío xi síkinda̱ i̱ngo̱ ítjòn, kitsobà'ñó Jesús, i̱kjoàn chinchá na'ñó. 13 Ítjòn kiìko̱ ján ñánda tíjna ni'ya-la̱ Anás, nga̱ níxáya-la̱ ma jè Caifás xi no̱'miì ítjòn tíjna nó jè. 14 Jè Caifás xi o̱kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱ judío nga kitsò-la̱: Mochjeén-né nga tà jngoò xi̱ta̱ kàtiyaàtjì-la̱ na̱xa̱ndá.

K'e̱ nga jè Simón Pedro k'oa̱á kitsò nga mìkiì beèxkon Jesús

(Mateo 26:69-70; Marcos 14:66-68; Lucas 22:55-57)

15 Simón Pedro tji̱ngui-la̱ Jesús ko̱ ìjngoò sa̱ xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús, jè xi beèxkon jè no̱'miì ítjòn, jahas'en-ko̱ Jesús ya̱ ndi̱tsin ni'ya-la̱ no̱'miì ítjòn. 16 Ta̱nga jè Pedro, ján kiskoòñà ndi̱tsiaán; ya̱á tsibìjna xotjoa̱-la̱ ni'ya. Jè xi̱ta̱-la̱ Jesús xi ìjngoò, k'e̱é itjo ìjngoò k'a, kiìchja̱-la̱ jè chjo̱ón xi síkinda̱ xotjoa̱-la̱ ni'ya, i̱kjoàn kisìkas'en Pedro. 17 Jè chjo̱ón xi síkinda̱ xotjoa̱-la̱ ni'ya, kitsò-la̱ Pedro:
—Ngaji̱, ¿a mìtsà ti̱koa̱ ya̱ chìta'yàt'aà-la̱ xi̱ta̱ jè?
Jè Pedro, kitsò:
—Majìn.
18 Jñà xi̱ta̱ chi̱'nda ko̱ xi̱ta̱ xi síkinda̱ i̱ngo̱ nchat'aà-la̱ ni'ín xi jñà tsibítse nga nchisíhiso-la̱ yijo-la̱ nga 'ñó 'nchán tíma. Jè Pedro ti̱koa̱ ya̱ síjna nga tísíhiso-la̱ yijo-la̱.

Mé 'én xi kiìchja Jesús ya nguixkon no'miì ítjòn

(Mateo 26:59-66; Marcos 14:55-64; Lucas 22:66-71)

19 Jè no'miì ítjòn tsibíts'ia nga kiskònangui-la Jesús it'aà ts'e xita xi kota'yàt'aà-la ko it'aà ts'e 'én xi okóya. 20 Kiìchja Jesús kitsò-la:

—'An, kichjàjiìn osen-la xita nga tíjtsa isò'nde. Kjit'aà nachrjein tsakoòya ya ni'ya ingo sinagoga ko ya ndítsin ingo ítjòn ñánda bixoña yije xita judío. Nimé 'én xi tìchjà 'ma. 21 ¿Mé-ne 'an chjinangui-ná? Jñà chjinangui-la xita xi kii'nchré-na, mé 'én xi tsakoòya-la. Jñà xita koi, ndaà tíjiìn-la kó kixan-la.

22 K'e nga jye okitsò Jesús, jngoò xita xi síkinda ingo ítjòn síjnat'aà chrañà-la, kisìjts'iìn-t'aà kjín Jesús, kitsò-la:

—¿Mé-ne kotsò-ne 'én xi nokjoàkoii no'miì ítjòn?

23 Jesús kiìchja kitsò-la:

—Tsà ch'o tsò 'én xi tìchjà, koatìn-ná, kó xán. Tanga tsà ndaà tsò 'én xi tìchjà, ¿mé-ne ti'bé-ná?

24 Nga k'oas'ín tjít'aà'ñó Jesús, jè Anás kisìkasén ñánda tíjna jè Caifás jè xi no'miì ítjòn tíjna koi nachrjein.

K'e nga jè Pedro ìjngoò k'a kitsò nga mìkiì beèxkon jè Jesús

(Mateo 26:71-75; Marcos 14:69-72; Lucas 22:58-62)

25 Jè Pedro ya síjnat'aà-la ni'ín nga tísíhiso-la yijo-la; jñà xita koi kiskònangui-la, kitsò-la:

—Ngaji, ¿a mìtsà tikoa ya chìta'yàt'aà-la xita jè?

Jè Simón Pedro tsibìjna'ma, kitsò:

—Majìn, mì yaá kota'yàt'aà-la.

26 Ikjoàn kiskònangui ìjngoò-la xita chi'nda-la no'miì ítjòn; xíkjín ma xita xi jè Pedro tsatet'aà líká-la, kitsò-la:

—Ngaji, yaá kijtseèxkon-lè ko Jesús ya i'nde ñánda tjín tsojmì tjè.

27 Jè Pedro, ìjngoò k'a tsibìjna'mat'in Jesús, ikjoàn nitoón kiskindàya kóxtí.

K'e nga tsibìjna Jesús ya nguixkon Pilato

(Mateo 27:1-2, 11-14; Marcos 15:1-5; Lucas 23:1-5)

28 Kiìko-ne Jesús ya ni'ya-la Caifás skanda ján ni'ya osen ts'e xitaxá ítjòn ts'e Roma. Nga jye tís'e isén, jñà xita judío mìkiì

jahas'en ni'ya osen koni s'ín tjín kjo̱tíxoma-la̱ nga majìn-la̱ nga si̱ìkits'ón yijo-la̱ mé-ne ko̱ma ko̱kje̱n-ne s'eí paxko̱. 29 K'oa̱á komà-ne nga itjo ni'ya osen jè Pilato, kiskònangui-la̱ jñà xi̱ta̱ koi, kitsò-la̱:

—¿Mé kjoa̱ xi ongui-nò xi̱ta̱ jè?

30 Jñà xi̱ta̱ judío kitsò:

—Tsà nìmé jé tjín-la̱, mì-la ji̱ titsa̱nìnga̱tsja-lèje̱n.

31 K'e̱é kitsò Pilato:

—Tanguíko̱o, jñò tìndaàjiìn-là koni s'ín tjín kjo̱tíxoma-nò.

Jñà xi̱ta̱ judío kitsò:

—Ngaje̱n mìkiì tjí'nde-naje̱n nga ta̱xki̱ si̱k'en jngoò-je̱n xi̱ta̱.

32 K'oa̱s'ín komà-ne nga tsitasòn 'én xi kitsò Jesús k'e̱ nga tsibéno̱jmí kós'ín ko̱mat'in k'e̱ nga ki̱yá. 33 Pilato, ìjngoò k'a jahas'en ni'ya osen, kiìchja̱-la̱ Jesús, kitsò-la̱:

—¿A ji̱-né xi 'mì-lè xi̱ta̱xá ítjòn-la̱ xi̱ta̱ judío?

34 Kiìchja̱ Jesús, kitsò-la̱:

—¿A tà kjo̱hítsjeèn tsiji-né nga k'oa̱ tisi, a xi kj'eií xi̱ta̱á o̱kitsò-lè i̱t'aà ts'a̱n?

35 Pilato kitsò:

—'A̱n, mìtsà xi̱ta̱ judío-ná. Jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-lè ko̱ xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì, jñà xi kòfì síngatsja-na̱ i̱t'aà tsi̱ji. ¿Mé kjoa̱ xi chinchaàtsji?

36 Kiìchja̱ Jesús kitsò:

—Mìtsà i̱ isò'nde tjínè-na nga kotiìxoma. Tsà k'oa̱á-la s'ín tjín jñà xi̱ta̱-na̱ ko̱si̱ko̱-na nga mì ya̱ ko̱nga̱tsja ts'e̱ xi̱ta̱ judío. Ta̱nga mìtsà i̱ kotiìxoma.

37 Pilato, ìjngoò k'a kiskònangui-la̱ kitsò-la̱:

—Ngaji̱, ¿a xi̱ta̱xá ítjòn 'mì-lè?

Kiìchja̱ Jesús kitsò:

—Ngaji̱í xi o̱si nga xi̱ta̱xá ítjòn 'mì-na. Koií xá kits'iìn-na ko̱ koií xá j'i̱-na i̱ isò'nde, mé-ne nga kènojmiá i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ kixi̱. Ngats'iì xi fìt'aà-la̱ kjoa̱ kixi̱, 'nchré 'én-na̱.

38 Pilato kiskònangui, kitsò-la̱:

—¿Mé-né xi 'mì-la̱ kjoa̱kixi̱?

K'e̱ nga kitjoònè kjoa̱ Jesús nga ki̱yá

(Mateo 27:15-31; Marcos 15:6-20; Lucas 23:13-25)

K'e̱ nga jye kiskònangui Pilato, ìjngoò k'a itjo ni'ya osen. Kiìkon xi̱ta̱ judío, kitsò-la̱:

—Xi̱ta̱ jè, nìmé jé xi sakót'aà-na i̱t'aà ts'e̱. 39 Jñò, k'oa̱á s'ín tjín kjo̱tíxoma-nò k'e̱ nga bitjo s'eí Paxko̱: bìjnandei̱í jngoò xi̱ta̱ xi nda̱yá títsa̱jna. ¿A mejèn-nò nga kàtìjnandei̱í jè Xi̱ta̱xá Ítjòn-la̱ xi̱ta̱ judío?

40 Ìjngoò k'a 'ñó jchán kiìchja̱ kóho̱tjín xi̱ta̱ judío, kitsò:

—Majìn, jè Jesús, mìkiì kíjnandei̱í, jè Barrabás kíjnandei̱í.

Ta̱nga jè Barrabás xi̱ta̱ chijé-né.

K'e̱ nga jñà xi̱ta̱ kisìjé nga krò kàtasit'aà jè Jesús

19 1 Pilato kitsjaà-la̱ o̱kixi̱ jñà xi̱ta̱ soldado nga tsajá-la̱ Jesús. 2 Jñà soldado tsibíndaà jngoò corona na'yá, tsibí'a sko̱ Jesús, i̱kjoàn kisìkákjá jngoò nikje sko. 3 Kitsò-la̱:

—A ta k'oa̱á ndaà-ne ji̱ xi xi̱ta̱xá ítjòn-la̱ xi̱ta̱ judío 'mì-lè.

I̱kjoàn kisìjts'iìn-t'aà kjín.

4 Pilato itjoko̱ ìjngoò k'a ya̱ ndi̱tsin, kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá:

—Chítsejèn-là, i̱ j'iìko̱ ìjngoò k'a-nò mé-ne nga jcha̱-nò nga nìmé jé sakót'aà-na i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ jè.

5 Itjo Jesús, tjí'a corona na'yá sko̱; íkjá nikje xi sko kjoàn; Pilato kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá:

—I̱ síjna xi̱ta̱ jè.

6 K'e̱ nga kijtseèxkon jñà xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì ko̱ jñà xi̱ta̱ xi síkinda̱ i̱ngo̱, tsibíts'ia̱ nga 'ñó jchán kiìchja̱, kitsò:

—¡Tjat'aà krò! ¡Tjat'aà krò!

K'e̱é kitsò jè Pilato:

—Jñò, sobà tanguíko̱o nga tjat'aà krò. 'A̱n, nìmé jé xi sakót'aà-na i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ jè.

7 Kiìchja̱ jñà xi̱ta̱xá-la̱ xi̱ta̱ judío, kitsò-la̱ Pilato:

—Ngaje̱n, tjín jngoò-naje̱n kjo̱tíxoma; k'oa̱á s'ín tíchja̱ kjo̱tíxoma tsa̱je̱n: Xi̱ta̱ jè, mochjeén-né nga ki̱yá, koií kjoa̱-la̱ nga Ki'ndí-la̱ Nainá tsò-la̱ yijo-la̱.

8 Pilato, k'e̱ nga kiì'nchré 'én koi, ìsa̱á 'ñó ndaà kitsakjòn.

9 Pilato, jahas'en ìjngoò k'a ni'ya osen, kitsò-la̱ Jesús:

—¿Ñánda-ne i̱'nde-lè?

Ta̱nga Jesús, mìkiì kiìchja̱-la̱.

10 Pilato kitsò-la̱:

—¿Mé-ne mì nokjoà-ná? ¿A mì 'ya-jèn? 'A̱n, tjí'ndeé-na nga kot'aà-lè krò, ti̱koa̱ tjí'ndeé-na nga siìkíjnandei̱í-lè.

11 Kiìchja̱ Jesús kitsò-la̱:

—Nimé-la xi tjí'nde-lè it'aà ts'an tsà mìtsà Nainá kitsjaà-lè. Jè xita xi síngatsja-na it'aà tsiji, ìsaá tse jé tjín-la mì k'oa-ne koni ji.

12 Tijè-ne hora, jè Pilato mejèn-la siìkíjnandeií Jesús tanga jñà xita judío ìsaá 'ñó kiìchja kitsò:

—Xita jè, tsà sikíjnandeií-ne, mìtsà amigo tsiji ma César xi xitaxá ítjòn tíjna ts'e Roma. Nita yá-ne xi xitaxá ítjòn tsò-la yijo-la, kondra ts'eé César.

13 Pilato, k'e nga kìì'nchré 'én koi, kiìko Jesús ján nditsiaán; tsibìjnasòn íxile-la ya i'nde ñánda 'mì Isòn Chrjó Ndajo; Gabatá 'mì nga 'én hebreo. 14 Ta jngoò nachrjein chija-la ts'e s'eí Paxko; jyeé kjomeè bijchó nchisen. Pilato, kitsò-la jñà xita judío:

—¡I síjna xitaxá ítjòn-nò!

15 Jñà xita judío 'ñó jchán kiìchja kitsò:

—¡Kàtabiyaà! ¡Kàtabiyaà! ¡Tjat'aà krò!

Pilato kitsò-la:

—Xitaxá ítjòn-nò, ¿a krò kót'aà?

Jñà xita sko-la no'miì, kiìchja kitsò:

—Ngajen, tsjìn-najen xitaxá ítjòn xi kj'eií, tà jè ta jngoò César.

16 Pilato kisìngatsja nga kàtát'aà krò. Jñà xita koi kiìko Jesús.

K'e nga kisit'aà krò Jesús

(Mateo 27:32-44; Marcos 15:21-32; Lucas 23:26-43)

17 Jesús itjo, 'yajen krò-la; yaá kiìko ya i'nde ñánda 'mì I'nde Sko Mik'en, xi 'én hebreo Gólgota 'mì. 18 K'e nga ijchòko i'nde jè, tsohót'aà krò, ko nguì jò xita xi kj'eií, íjngó íjngó kisinchaàt'aà-la nga ngobà ngobà. Jè Jesús kìsasíjna jngoò osen-la. 19 Pilato kiskiì 'én xi tsohót'aà sko krò xi tsò: "Jesús xi Nazaret i'nde-la, Xitaxá Ítjòn-la xita judío." 20 Jñà 'én koi, kjìn xita judío tsibíxkejiìn; nga ya i'nde ñánda kisit'aà krò Jesús, yaá chrañàt'aà-la naxandá. 'Én hebreo tjít'aà ko 'én griego, ko 'én latín. 21 Jñà xita sko-la no'miì ts'e xita judío, kitsò-la jè Pilato:

—Kì k'oaá s'ín chjiì xi tsò: "Xitaxá ítjòn-la xita judío." K'oaá s'ín chjí xi tsò: "Xita jè, k'oaá tsò nga jè-né xi xitaxá ítjòn-la xita judío."

22 Kiìchja Pilato kitsò:

—Koni s'ín jye kàkjiaà, k'oaá s'ín kàtìjna.

K'e̲ nga jñà soldado, kisìjòya nikje-la̲ Jesús

23 Jñà soldado k'e̲ nga jye tsohót'aà krò Jesús, tsibíxkó
nikje-la̲; ñijòn ya kis'iìn. Íjngó íjngó ya kitsjaà-la̲ xíkjín. Ti̲koa̲
kiskoé jè nikje ndojò-la̲ xi x'ió kji, mìkiì kitjahaña, tà kijna
ndojò-né. 24 Kitsò-la̲ xíkjín:
—Mìkiì si̲xajndá; tà si̲skáko̲-ná yá ts'e̲ ko̲ma.
Jè kjoa̲ koi k'oa̲á s'ín tsitasòn koni s'ín tíchja̲ Xo̲jo̲n-la̲ Nainá
nga tsò:
Nikje-na̲ kisìka'bí-la̲ xíkjín;
jè nikje ndojò-na̲ tà kisìskáko̲-né.
Jñà soldado, k'oa̲á kis'iìn. 25 Ya̲á nchat'aà chrañà-la̲ krò
nea̲-la̲ Jesús ko̲ ndichja ko̲ María chjo̲ón-la̲ Cleofas ko̲ María
Magdalena. 26 Jesús, k'e̲ nga kijtseèxkon nea̲-la̲ ko̲ jè xi̲ta̲ xi
kota'yàt'aà-la̲ xi 'ñó matsjakeè, kitsò-la̲ nea̲-la̲:
—Chjo̲ón, ya̲ síjna ki'ndí-lè.
27 I̲kjoàn kitsò-la̲ jè xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ xi 'ñó matsjakeè:
—Ya̲ síjna nea̲-lè.
Skanda ti̲k'e̲-ne jè xi̲ta̲ jè kiskoétjò jè nea̲-la̲ ya̲ ni'ya-la̲.

K'e̲ nga k'en Jesús

(Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Lucas 23:44-49)

28 Xi jye komà, Jesús kijtseè nga jye tsitasòn yije, kitsò:
—Xíndá-na.

K'oáá s'ín tsitasòn koni s'ín tjít'aà Xojo̱n-la̱ Nainá. 29 Ya̱á tíjna jngoò ti̱jí xi tjíya nandá vinagre. Kiskoé tsa̱nga̱, kisìka'nchi̱-ne vinagre, i̱kjoàn tsibí'a jngoò yá, tsijmeé'a chrañà-la̱ tso'ba Jesús. 30 Jesús, k'e̱ nga jye kits'iì nandá vinagre, i̱kjoàn kitsò:

—Jyeé tsitasòn yije.

Tsibíjnajteén sko̱, k'en.

Mé-ne kiskíx'a̱kjá-ne ni̱si̱n-la̱ Jesús

31 Tà jngoò na̱chrjein chija-la̱ ts'e̱ s'eí Paxko̱; jñà xi̱ta̱ judío majìn-la̱ nga ya̱ si̱tjo̱bát'aà krò yijo-la̱ xi̱ta̱ xi jye k'en jè na̱chrjein nìkjáya (koií kjoa̱-la̱ nga 'ñó xkón jè s'eí Paxko̱). Tsibítsi'ba-la̱ Pilato nga kàtatsjá o̱kixi̱ mé-ne nga kàtakjàn-ne nindaà chrjomí-la̱ jñà xi̱ta̱ xi tjo̱ót'aà krò, i̱kjoàn kàtakjínáje̱n-t'aà krò. 32 Kiì jñà soldado nga tsakján nindaà chrjomí-la̱ jè xi síjna ítjòn; k'oa̱á ti̱ kisìko̱ jè xi ìjngoò xi ngásòn ta̱ña kisit'aà krò. 33 Ta̱nga k'e̱ nga ijchò kinchat'aà-la̱ Jesús, kijtseè nga jye k'en. Mìkiì tsakján nindaà chrjomí-la̱.

34 Ta̱nga jngoò soldado tsibísekjá ni̱si̱n-la̱ jngoò ki̱cha̱ xi 'mì lanza. I̱kjoàn itjo jní ko̱ nandá. 35 Jè xi kijtseè kjoa̱ koi, jè-né xi tsjá 'én nga kixi̱ kjoa̱, ko̱ jè 'én xi tsjá, nguì 'én kixi̱-né, ndaà tíjiìn-la̱ nga 'én kixi̱í xi bénojmí, mé-ne jñò ti̱koa̱ ko̱kjeiín-nò. 36 Kjoa̱ koi, k'oa̱á s'ín komà mé-ne nga tsitasòn-ne koni s'ín tjít'aà Xojo̱n-la̱ Nainá nga tsò: “Ni̱jngoò nindaà-la̱ ko̱kjàn.” 37 Ti̱koa̱á tjít'aà-né ñánda tsò: “Jè skótsejèn-la̱ jè xi kiskíx'a̱kjá ni̱si̱n-la̱.”

K'e̱ nga kisìhijiìn Jesús

(Mateo 27:57-61; Marcos 15:42-47; Lucas 23:50-56)

38 K'e̱ nga jye komà kjoa̱ koi, José xi ya̱ na̱xa̱ndá Arimatea i̱'nde-la̱, ti̱koa̱á jè xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Jesús ta̱nga tà tsajmeè'ma-né nga jñà tsakjón-la̱ xi̱ta̱ judío. Tsibítsi'ba-la̱ Pilato nga kàtatsjá'nde-la̱ nga kji̱ko̱ yijo-la̱ Jesús. Pilato kitsjaà'nde-né. José kiskónáje̱n-t'aà krò yijo-la̱ Jesús, i̱kjoàn kiìko̱. 39 Ti̱koa̱ ijchò Nicodemo, jè xi̱ta̱ xi ijchòkon jngoò k'a Jesús k'e̱ nga jñò. 'Ya chijo jne̱ xi tsjájiìn-la̱ chijo xi 'mì mirra ko̱ áloe. Ma-la̱ tsà katé kilo chijo xi 'ya. 40 José ko̱ Nicodemo, kiìko̱ yijo-la̱ Jesús. Kisìkájtéjno nikje xi tjín-la̱ chijo xi ndaà jne̱ koni s'ín tjín kjo̱tíxoma-la̱ jñà xi̱ta̱ judío k'e̱ nga sihijiìn mik'en. 41 Ya̱ i̱'nde ñánda kisit'aà krò Jesús, tjín jngoò i̱'nde ñánda títje̱

tsojmì tjè; yaá tix'á jngoò ngajo itsjó-la mik'en xi nguì xitse, ñánda ni saà jngoò mik'en sijnaya. 42 Yaá kisìkájna yijo-la Jesús nga ìsa chrañàt'aà nga jyeé tímats'ia nachrjein nìkjáya ts'e xita judío, jè víspera-la s'eí Paxko.

K'e nga jaáya-la Jesús it'aà ts'e kjoa biyaà

(Mateo 28:1-10; Marcos 16:1-8; Lucas 24:1-12)

20 1 Jè nachrjein nga tàts'en xomàna, jè María Magdalena 'ñó tajñòya kiì, nga kiì katsejèn-la itsjó ñánda kisìhijiìn Jesús; tákó jñò choòn k'e nga kiì. K'e nga ijchò, kijtseè nga jye kitjaàxìn ndajo xi tíchjoàjto-ne jè ngajo itsjó. 2 K'eé tsangachikon, kiìkon ñánda tíjna Simón Pedro ko xita xi ìjngoò xi tikoa ya kota'yàt'aà-la Jesús, jè xi 'ñó matsjakeè, kitsò-la:

—Jñà xita, jyeé kiìko jè Na'èn-ná. Mìkiì 'yaá ñánda kisìkájna.

3 Pedro ko xita xi ìjngoò xi ngásòn ya kiskoòta'yàt'aà-la Jesús, kiì katsejèn-la jè ngajo itsjó. 4 Ingajò xita koi, 'ñó jchán tsangachikon, tanga jè xi ìjngoò, ìsaá 'ñó tsangachikon mì k'oaá-ne koni jè Pedro. Ìsaá ítjòn ijchò ya ngajo itsjó-la Jesús. 5 K'e nga tsasìñia kiskoòtsejèn-s'en ngajo, kijtseè nga tà jñà nikje-la kjioò, tanga mìkiì jahas'en-ngui ya ngajo. 6 Ikjoàn ijchò tjingui Simón Pedro, jè-né xi jahas'en-ngui ngajo itsjó, tikoa kijtseè nga tà jñà nikje-la kjioò. 7 Tikoa kijtseè jè nikje xi kisìjtéjiìn sko Jesús. Mìtsà ya tsátijiìn-la nikje xi i'nga. Xìn kijna nga tíxkóya-la. 8 K'eé jahas'en-ngui xita xi ìjngoò, jè xi ijchò ítjòn; kijtseè kjoa xi komà, kòkjeiín-la. 9 Kj'eè kiì ndaà machiya-la nga k'oas'ín tíchja Xojon-la Nainá nga jè Jesús, k'oaá s'ín tjínè-la nga kjoaáya-la it'aà ts'e kjoabiyaà. 10 Jñà xita xi kota'yàt'aà-la Jesús, kiì-ne ni'ya-la.

K'e nga jè Jesús tsakó-la yijo-la jè María Magdalena

(Marcos 16:9-11)

11 Tanga jè María Magdalena, yaá tsibìjna nditsiaán nga tíkjindáyat'aà-la ngajo itsjó; k'e nga tíkjindáya tsasìñia nga kiskoòtsejèn-s'en jè ngajo itsjó-la Jesús. 12 Kijtseè jò àkjale xi nikje chroba íkjá. Jngoò tíjna ya sko ñánda kisijna yijo-la Jesús; jè xi ìjngoò ya tíjnangui ndsoko. 13 Jñà àkjale, kitsò-la María:

—Jı̲ ndí chjo̲ón, ¿mé-ne tìchìhindáya-ne?
Jè María kitsò:
—Koií tìkjindáya-na, jyeé kiìko̲ xi̲ta̲ yijo-la̲ Na̲'èn-na̲; mìkiì be ñánda kisìkájna.
14 María k'e̲ nga o̲kitsò, kisìkátji sko̲, kijtseè Jesús nga ya̲ síjna, ta̲nga mìkiì beè tsà jè-né. 15 Jesús kitsò-la̲:
—Jı̲ ndí chjo̲ón, ¿mé-ne chìhindáya-ne? ¿Yá xi binchaàtsji?
Jè María, k'oa̲á s'ín kisìkítsjeèn, maá-la̲ tsà jè xi̲ta̲ xi síkinda̲ i̲'nde jè, kitsò-la̲:
—Jı̲ na̲'èn, tsà ji̲ kiìkoi̲i, ko̲t'ìn-ná ñánda kinìkájnei mé-ne nga kíkjaá-na.
16 Jesús kiìchja̲-la̲ kitsò-la̲:
—¡María!
Ko̲ jè María, kisìkátji, kitsò-la̲:
—¡Raboni! —'én hebreo xi tsòya-ne: Maestro.
17 Jesús, kitsò-la̲:
—Kì 'a̲n nìko̲-ná nga kj'eè kiì fì mijìn-koa̲a jè Na̲'èn-na̲. Ta̲nga t'in ti̲kí'nchré jñà 'ndsè, ko̲t'ìn-la̲ nga jye tìfikoa̲a jè Na̲'èn-na̲ jè xi ti̲koa̲ Na̲'èn-nò ma, jè xi Nainá xan-la̲, xi ti̲koa̲ Nainá 'mì-là.
18 María Magdalena kiì kisìkí'nchré jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Jesús nga jye kijtseèxkon Jesús, ti̲koa̲ tsibéno̲jmí-la̲ 'én xi kiìchja̲ Jesús.

K'e̲ nga jè Jesús tsakó-la̲ yijo-la̲ jñà xi̲ta̲-la̲

(Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Lucas 24:36-49)

19 K'e̲ nga jye kòjñò, ti̲jè-ne na̲chrjein nga tàts'en xomàna̲, jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Jesús tíchjoàjto-la̲ xotjoa̲-la̲ ni'ya ñánda chixoña nga jñà tsakjón-la̲ xi̲ta̲ judío. Jesús jahas'en ni'ya, tsasìjnajiìn osen-la̲ xi̲ta̲-la̲, kisìhixat'aà, kitsò-la̲:
—¿A ta k'oa̲á ndaà-ne? Kàtas'e-nó kjoa̲'nchán.
20 K'e̲ nga jye o̲kitsò-la̲, tsakó-la̲ tsja ko̲ nindaà ni̲si̲n-la̲. Jñà xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ 'ñó tsja kis'e-la̲ k'e̲ nga kijtseè Jesús.
21 Jesús, ìjngoò k'a kitsò-la̲:
—Jñò, kàtas'e-nò kjoa̲'nchán. Koni s'ín kisìkasén-na Na̲'èn-na̲, jñò, k'oa̲á ti̲s'ín siìkasén-nò.
22 K'e̲ nga jye o̲kitsò, i̲kjoàn kiskìnomájno, kitsò-la̲:

—Chjoé jè Inimą Tsjeè-lą Nainá. 23 Jñà xitą xi jñò
sijchàat'aà-là jé-lą, jchąt'aà-lą, jñá xi jñò mìkiì sijchàat'aà-là
jé-lą, k'oąá s'ín kítsąjna nga mìkiì jchąt'aà-lą.

K'ę nga kijtseè Tomás nga jye jaáya-lą Jesús

24 Xitą xi kota'yàt'aà-lą Jesús xi tejò ma-ne, jngoò xi 'mì
Tomás, xi tikoą Dídimo tsò-lą ['én xi tsòya-ne: Ti'ñǫ], mìkiì
yą tíjna k'ę nga ijchò Jesús. 25 Jñà xitą xi i'nga xi tikoą yą
kota'yàt'aà-lą Jesús, kitsò-lą Tomás:

—Kà'ya-nájęn Ną'èn-ná Jesús.

Tomás kitsò:

—Tsà mìkiì skoeè tsja ñánda kisinchaàs'en xó, kǫ tsà mìkiì
skinìs'en nąjmá ndsąa ñánda kitáx'ą, kǫ tsà mìkiì skinìs'en
ndsąa yą nisin-lą, mìkiì kǫkjeiín-na.

26 Xi jye komà jiìn nąchrjein, jñà xitą xi kota'yàt'aà-lą Jesús
ìjngoò k'a yą títsąjna; jyeé yą tíjna-ne Tomás; tanga jè xotjoą
ni'ya tíchjoàjto-né. Ijchò Jesús, tsasíjnajiìn osen-lą, kitsò-lą:

—Jñò, kàtas'e-nò kjoą'nchán.

27 Jesús, ikjoàn kitsò-lą Tomás:

—Chinìs'in nąjnóndseii ijndé, chítsejèn-lą ndsąa.
Nchrobákoii ndseii, chinìs'in nisin-ną. Kì k'oąá s'ín mìkiì
mokjeiín-lè. Kàtakjeiín-lè.

28 K'ęé kiìchją Tomás, kitsò:

—¡Ji xi Ną'èn xan-lè kǫ xi Nainá xan-lè!

29 Jesús kitsò-lą:

—Ngaji Tomás, koií kjoą-lą mokjeiín-lè nga kà'ya-ná. ¡Mé tà
ndaà-lą jñà xitą xi mokjeiín-lą nąs'ín mìkiì beèxkon-na!

Mé-ne k'oa̱s'ín kitjei-ne xo̱jo̱n jè

30 Ta̱xki̱ kjìn jchán kjo̱xkón kis'iìn ìsa̱ Jesús nga nguixko̱n
xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ xi mìkiì tjít'aà xo̱jo̱n jè. 31 Tà jñà 'én koi
k'oa̱s'ín kitjei mé-ne nga ko̱kjeiín-nò nga Jesús, jè xi Cristo,
[jè xi xó kinìkasén-ne] xi Ki'ndí-la̱ Nainá. Ko̱ mé-ne k'e̱ nga
ko̱kjeiín-nò s'e̱é-nò kjoa̱binachon xi i̱t'aà ts'e̱.

K'e̱ nga jè Jesús itoò xi̱ta̱-la̱ tsakó-la̱ yijo-la̱

21 1 Jesús, ìjngoò k'a tsakó-la̱ yijo-la̱ jñà xi̱ta̱ xi
kota'yàt'aà-la̱ ya̱ i̱ndiì ndáchikon xi 'mì Tiberias. Jñà
kjoa̱ koi, kiís'ín komà. 2 Títsa̱jna kjoò Simón Pedro ko̱ Tomás,
xi ti̱koa̱ Dídimo tsò-la̱ ['én xi tsòya-ne: Ti'ño̱], ko̱ Natanael
xi Caná i'nde-la̱, nangui xi chja̱-ne Galilea. Ti̱koa̱ títsa̱jna jñà
i̱xti-la̱ Zebedeo ko̱ nguì jò ìsa̱ xi̱ta̱ xi ti̱koa̱ ya̱ kota'yàt'aà-la̱
Jesús. 3 Simón Pedro kitsò-la̱ xi̱ta̱ xíkjín:

—Ti̱n kó-lá tífì tsobà'ñoá nga sik'èn.

Jñà xi̱ta̱ xi i'nga, kitsò-la̱:

—Ti̱koa̱ onguíko̱-lèje̱n.

I̱kjoàn kiì, jahas'en jngoò chitso. Ta̱nga ni̱tje̱n jè, ni̱mé ti̱n
kisakò-la̱. 4 K'e̱ nga jye kis'e i̱sén, Jesús tsatsejèn, tsasìjna ya̱
i̱ndiì nandá, ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ mìkiì kijtseèxkon
tsà jè Jesús. 5 Jesús kitsò-la̱:

—I̱xti, ¿a kj'eè sakó chiba-nò ti̱n?

Jñà xi̱ta̱-la̱ kitsò:

—Majìn, ni̱mé tjín.

6 Jè Jesús, k'e̱é kitsò-la̱:

—Ti̱katje̱n-ngui-ndá na̱'ya-nò ya̱ kixi̱ xijngoaà chitso.
Sa̱kò-nò ti̱n.

Jñà xi̱ta̱ koi, k'oa̱á s'ín kisìkatje̱n-ngui-ndá na̱'ya-la̱. K'e̱ nga
tsachrjekàjiìn-ne, jye mì ti̱ kiì ma bitjokàjiìn-ne na̱'ya-la̱ nga
'ñó jchán kjìn ti̱n 'ncha. 7 Jè xi̱ta̱-la̱ Jesús xi 'ñó matsjakeè xi
ngásòn ya̱ kota'yàt'aà-la̱ Jesús, kitsò-la̱ jè Simón Pedro:

—Jè Na̱'èn-ná Jesús xi o̱kji.

Simón Pedro, k'e̱ nga kiì'nchré nga jè Na̱'èn-ná Jesús, ni̱to̱ón
tsohòkjá na̱chro̱-la̱ (nga sa̱ ítjòn tà nikje kjinguií íkjá), i̱kjoàn
kiskìngui nandá nga kiìtji̱ngui-la̱ Jesús. 8 Jñà xi̱ta̱ xi i'nga xi
ngásòn ya̱ kota'yàt'aà-la̱, kiìko̱ jè chitso; tífejiìn nandá jè na̱'ya
ti̱n nga kjìn jchán ti̱n 'ncha; nga mìtsà kjiìn kijna jè chitso;

tjín-la̲ tsà jngoò sìndo̲ metro ñánda kijnajiìn nandá. 9 Xi̲ta̲ koi,
k'e̲ nga tsita̲jen chitso, kijtseè i̲t'aà nangui tjítse jngoò ni'ín.
Jngoò ti̲n tímatsjò, ti̲koa̲ kijtseè i̲nchra̲jín. 10 Jesús kitsò-la̲:
—Nchrohókoo i'nga ti̲n xi sa̲ jye kitjoé-nò.
11 Simón Pedro, jahas'en chitso. Kiskoé na̲'ya ti̲n, tsibífet'aà
nangui. Jngoò sìndo̲ ko̲ icháte jàn ma-ne jñà ti̲n ìì xi 'ncha
na̲'ya. Na̲s'ín 'ñó kjìn ma-ne ti̲n, jè na̲'ya mìkiì kixajndà.
12 Jesús kitsò-la̲:
—Nchrobá, ti̲chioò.
Ta̲nga nijngoò xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ kitsò ikon nga
kiskònangui-la̲ yá-né jè. Nga̲ jyeé tíjiìn-la̲ nga jè Na̲'èn-ná
Jesús. 13 Jesús, kiì kasìt'aà chrañà-la̲, kiskoé i̲nchra̲jín,
kitsjaà-la̲ jñà xi̲ta̲ koi, k'oa̲á ti kisìko̲ jñà ti̲n.
14 Ya̲ ma-ne jàn k'a nga tsakó-la̲ yijo-la̲ Jesús jñà xi̲ta̲ xi
kota'yàt'aà-la̲, k'e̲ nga jye jaáya-la̲ i̲t'aà ts'e̲ kjoa̲biyaà.

Jesús, mé-ne jàn k'a kiìchja̲-la̲ Simón Pedro

15 K'e̲ nga jye tsakjèn, Jesús kiskònangui-la̲ Simón Pedro,
kitsò-la̲:
—Ji̲, Simón, ti-la̲ Jonás, ¿a ìsa̲á ndaà matsjacha-ná mì
k'oa̲-ne koni jñà koi?
Pedro kitsò:
—Jon Na̲'èn, jyeé 'yi nga matsjake̲-lè.
Jesús kitsò-la̲:
—Ti̲kindi̲i jñà ndí i̲xti orrè-na̲.
16 Xi ma-ne jò k'a, Jesús ìjngoò k'a kiskònangui-la̲, kitsò-la̲:
—Simón, ti-la̲ Jonás, ¿a matsjacha-ná?
Kiìchja̲ Pedro, kitsò:
—Jon Na̲'èn, jyeé 'yi nga matsjake̲-lè.
Jesús kitsò-la̲:
—Ti̲kindi̲i jñà orrè-na̲.
17 Xi ma-ne jàn k'a, ìjngoò k'a kiskònangui-la̲ kitsò-la̲:
—Simón, ti-la̲ Jonás, ¿a matsjacha-ná?
Pedro, ba kis'e-la̲ nga ma-ne jàn k'a nga kjònangui-la̲ tsà nga
matsjakeè-né. Kitsò-la̲:
—Na̲'èn, 'ya yije-né, jyeé tíjiìn-lè nga matsjake̲-lè.
Jesús kitsò-la̲:
—Ti̲kindi̲i jñà orrè-na̲. 18 Nguì o̲kixi̲í xi xan-lè, k'e̲ nga ti̲sa̲ ti
titsjoi, ji̲ ta̲jngoó kichíkjeí nikje-lè k'e̲ nga k'iìn ñánda mejèn-lè

nga k'oín. Tanga k'e nga jye kojchíngui, tà kjoén-né ndseii. Kj'eií xitaá siìkákjá-lè nikje-lè, kjoikò-lè ñánda nga majìn-lè nga k'oín.

19 Jesús, koií okitsò-ne, jè kjoa tsibénojmíya kós'ín komat'in Pedro k'e nga kiyá mé-ne nga jeya siìkíjna-ne Nainá. K'e nga jye okitsò Jesús, ikjoàn kitsò-la Pedro:

—Nchrobátjingui-ná.

Jè xita-la Jesús xi 'ñó tsjakeè

20 Pedro, k'e nga kiskoòtsejèn-ne íts'in, kijtseè jè xita-la Jesús xi 'ñó matsjakeè xi ngásòn ya kota'yàt'aà-la nga tífìtjingui-la. Tijè-ne xita xi taña tsibìtsajnakjoò Jesús k'e nga tsakjèn. Jè xi kiskònangui-la nga kitsò-la: "¿Yá-né xi siìngatsja-lè it'aà ts'e xita kondra-lè?" 21 Pedro, k'e nga kijtseè, kiskònangui-la Jesús, kitsò-la:

—Na'èn, xita jè, ¿mé xi komat'in?

22 Kiìchja Jesús, kitsò-la:

—Tsà 'an xi mejèn-na nga kíjnakon skanda k'e nga kjoiaa ìjngoò k'a, mìtsà ji okò-lè. Ngaji, nchrobátjingui-ná.

23 K'oaá s'ín komà-ne nga tsabísòn 'én koi. Ngats'iì xita 'ndse kitsò nga jè xita jè, mìkiì kiyá; tanga Jesús mìtsà kitsò nga mìkiì kiyá. Kitsò-né: "Tsà 'an xi mejèn-na nga kíjnakon skanda k'e nga kjoiaa ìjngoò k'a, mìtsà ji okò-lè."

24 Tijè-ne xita xi kota'yàt'aà-la Jesús xi tíbénojmí kixi ngats'iì kjoa koi. Ko tijè-ne xi kiskiì yije xojon jè. Ko 'ya-ná nga 'én kixií xi chja.

25 Jesús kjìn jchán kjoa kis'iìn-ìsa xi kj'eií. Tsà tjeí yije nga jngoò jngoò skaya kjoa xi kis'iìn, mì-la kiì kichìya-la nga tíjtsa isò'nde jñà xojon. K'oas'ín kàtama.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Kó kis'iìn jñà xi̱ta̱ xi tsibíxáya-la̱ Jesús

'Én xi kitsjaà Jesús nga i̱skan kjoi̱í Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá

1 1 Ngaji̱ Na̱'èn Teófilo, jè xo̱jo̱n xi 'a̱n kiskiì ítjòn-lè, k'oa̱á
kixan-lè ngats'iì kjoa̱ xi kis'iìn ko̱ xi tsakóya Jesús kóni
nga tsibíts'ia̱ nga kisìxá 2 skanda jè na̱chrjein k'e̱ nga Nainá
kiìko̱ ìjngoò k'a-ne ján ngajmiì. K'e̱ nga ti̱kj'eè fì-ne ján
ngajmiì, jè nga'ñó-la̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ kisìkjeén nga jaàjiìn xi̱ta̱
xi tsibíxáya-la̱ nga kitsjaà-la̱ kjo̱tíxoma mé xá xi s'i̱in. 3 K'e̱ nga
k'en ko̱ nga jaáya-la̱ i̱t'aà ts'e̱ kjo̱biyaà nguì ichán na̱chrjein
tsibìjna ìsa̱; kjìn k'a tsakó-la̱ yijo-la̱ jñà xi̱ta̱-la̱ ko̱ kjìn sko̱ya
kjoa̱ kis'iìn nga kixi̱ kjoa̱ nga tíjnakon. Ti̱koa̱á tsakóya-la̱
xi̱ta̱-la̱ kós'ín otíxoma Nainá.

4 K'e̱ nga tíjnako̱ xi̱ta̱-la̱ k'oa̱á s'ín kitsjaà-la̱ o̱kixi̱, kitsò-la̱:

—Kì tà chjà bitjojñoò na̱xa̱ndá Jerusalén. Chíña kjoa̱a
skanda k'e̱ nga ki̱tjojen kjo̱ndaà xi tsjá Na̱'èn-na̱ koni s'ín
kitsjaà tso'ba. Jyeé k'oa̱s'ín kixan-nò nga sa̱ ítjòn. 5 Kixi̱í kjoa̱,
jè Juan, nandá kis'iìn-ne bautizar xi̱ta̱. Ta̱nga jñò, machrañà
na̱chrjein nga ko̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá ko̱ma-nò bautizar.

Kií komà k'e̱ nga kiì mijìn ìjngoò k'a-ne Jesús ján ngajmiì

6 Jñà xi̱ta̱ xi títsa̱jnako̱ Jesús, kiskònangui-la̱, kitsò-la̱:

—Na̱'èn, xi ji̱ otìxoma-náje̱n, jñà na̱chrjein koi, ¿a
si̱kíjnandei̱í ìjngoò k'a-ne na̱xa̱ndá Israel nga ta jè ta̱jngoò
ko̱tìxoma-la̱ yijo-la̱?

7 Jesús kitsò:

—Mìtsà jñò oko̱-nò nga jcha̱a na̱chrjein; ta̱ jngoò Na̱'èn-ná
beè kó s'ín kosòn-la̱ xi kjo̱tíxoma ts'e̱. 8 Ta̱nga k'e̱ nga
ki̱tjojen-nè-nò jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá, tjoé-nò nga'ñó-la̱. Jñò

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

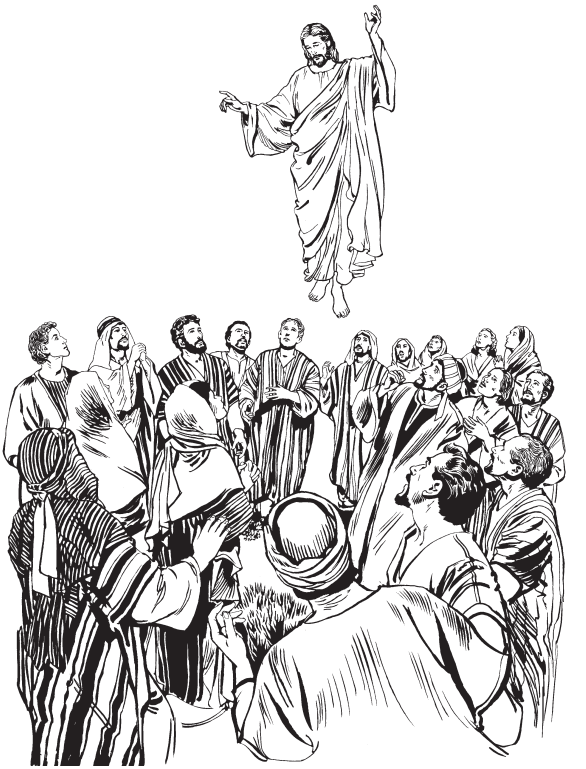

kénọjmí-là xi̱tạ xi i̱t'aà ts'ạn i̱ Jerusalén, kóhọkji nga kijndà nangui Judea kọ Samaria, skanda ñánda fehet'aà-ne i̱sò'nde.

9 K'ẹ nga jye ọkitsò Jesús, i̱kjoàn kitjámijìn i'nga nga kiìkọ ìjngoò k'a Nainá ján ngajmiì kọ jñà xi̱tạ-lạ nchikotsejèn-lạ. Chaán mì ti̱ kiì kijtseè-ne nga jè ifi tsibíjtsa'ma. 10 Jñà xi̱tạ-lạ, k'ẹ nga nchikotsejèn-lạ nga tífì-mijìn ngajmiì Jesús, tà ni̱tọón j'iì kinchat'aà jò-lạ xi̱tạ xi íkjá nikje chroba. 11 Kitsò jñà xi̱tạ koi:

—Jñò xi xi̱tạ Galilea tsạjòn, ¿mé-ne kọs'ín chìtsejèn-nò ngajmiì? Jè Jesús, koni s'ín kà'yaà nga kòfìmijìn ìjngoò k'a-ne ngajmiì, kijchò nạchrjein nga k'oạ ti̱s'ín kjoi̱í ìjngoò k'a-ne.

Kií komà nga kitjaàjiìn Matías

12 Jñà xi̱tạ xi tsibíxáya-lạ Jesús inchrobà-ne nindoò Yá Olivo nga kiì ìjngoò k'a-ne Jerusalén. K'oạá kji chrañàt'aà fì ndi̱yá Jerusalén koni kji tsjá'nde kjọtíxoma nga ma fì xi̱tạ k'ẹ nga

nachrjein nìkjáya. 13 K'e nga ijchò-ne naxandá Jerusalén,
kiìmijìn isò'nga ni'ya, jahas'en cuarto ñánda síkjáya. Jñà
xita xi ijchò, jè Pedro, Jacobo, Juan, Andrés, Felipe, Tomás,
Bartolomé, Mateo, Jacobo ki'ndí-la Alfeo, Simón Celote, Judas,
ti-la Jacobo. 14 Ngats'iì xita koi yaá bixoña nga kjit'aà nachrjein
nga jngoò tjín kjohítsjeèn-la nga chjat'aà-la tikoa bítsi'ba-la
Nainá; tikoaá títsajna i'nga íchjín ko María xi nea-la Jesús ko
jñà 'ndse Jesús.
15 Jñà nachrjein koi, Pedro, kiìchjajiìn-la xita xíkjín xi
mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo. Maá-là tsà jngoò sìndo ko kaàn jñà
xita. Pedro kitsò:
16 —'Ndsè, tjín-ne nga kitasòn koni s'ín tíchja Xojon-la
Nainá jñà 'én xi kjòtseé kiìchja Inima Tsjeè-la Nainá
nga jè xitaxá ítjòn David kisìkjeén nga kiìchja mé xi
komat'in Judas, jè xi kiìkakó-la xita xi kitsobà'ñó Jesús.
17 Judas, nga xita xinguí-náje n. Tikoaá kitjoé-la xá nga
ngaje n kisìxáko-naje n. 18 Jè ton xi kisìkijne Judas it'aà ts'e
jé xi tsohótsji, nanguií tsatse jngoò 'nde-ne; ikjoàn sko
kiskaànguit'aà-ne nangui, jngoò k'a kixojndà indso'ba,
itjo ndó'ye-la. 19 K'e nga jye kii'nchré yije xita naxandá
Jerusalén nga jye k'en Judas, i'nde jè, k'oaá s'ín tsibít'aà
'ín nga Acéldama kitsò-la. 'Én ts'e xi chja, tsòyaá-ne:
“I'nde ts'e Jní-né.” 20 Jè xojon ts'e Salmo, k'oaá s'ín tíchja
nga tsò:

Ni'ya-la kàtasijna tiya-né,
nijngoò xita kítsajnaya.

Tikoaá tíchja Salmo ñánda tsò:

Kj'eií xita kàt'ii-la xá-la.

21 'Mochjeén-né nga kj'eií xita sakó ìjngoò-ìsa xi jè ngajo-la
Judas; jñà chjaàjiìn-jngoaá xita xi kjòtseé tjímako-ná skanda
k'e nga tisa tsajmeiìko-ná Jesús, 22 mats'iako-ne nga kis'iìn
bautizar Juan skanda k'e nga tsijin ìjngoò k'a-ne Jesús ján
ngajmiì, mé-ne nga kíjnako-ná tikoa tsjá 'én nga Jesús jyeé
jaáya-la.
23 K'eé tsafaájiìn jò xita: jngoò xi 'mì José, tikoa tjít'aàsòn
'ín-la nga Barsabás 'mì. Barsabás, ko tijè-ne xi 'mì Justo. Xi
ìjngoò, Matías 'mì. 24 Ikjoàn kiìchjat'aà-la Nainá kitsò:
—Ngaji Na'èn, xi yaxkoin inima-la ngats'iì xita, kot'ìn-náje n
ñá-laá ingajò xita koi jye kàchjaàjiìn, 25 mé-ne nga skoé xá-lè xi

ji̱ bíxáya-la̱, jè xá xi kisìkíjna Judas k'e̱ nga tsohótsji jé, nga jye tíjna i̱'nde ñánda oko̱-la̱.

26 Kisìskákjoò suerte-la̱. Jè Matías kisìkijne. Jè komà-ne tejò xi̱ta̱ xi tsibíxáya-la̱ Jesús xi tejngoò ma nga sa̱ ítjòn.

K'e̱ nga itjojen Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá

2 1 K'e̱ nga ijchò na̱chrjein-la̱ s'eí Pentecostés, ngats'iì xi̱ta̱ xi mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo ta̱ jngoò jtín títsa̱jna. 2 Tà ni̱to̱ón kina'yà jngoò-la̱ xi 'ñó one, koni jngoò tjo̱ xi 'ñó tí'ba xi ngajmiì inchrobà-ne. Kina'yà-la̱ kóho̱kji i'nga ni'ya ñánda títsa̱jna jñà xi̱ta̱. 3 Tsatsejèn-la̱ ni̱je̱n xi koni kjoàn ni'ín kjoàn; kjòxkoa̱ya íjngó íjngó kisijnasòn-la̱ jñà xi̱ta̱. 4 Ngats'iì xi̱ta̱,

jngoò k'a ndaà kis'ejiìn ini̱ma̱-la̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá; i̱kjoàn tsibíts'ia̱ nga kiìchja̱ 'én-la̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í na̱xa̱ndá koni s'ín kitsjaà-la̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá nga ki̱chja̱.

5 Na̱chrjein koi, kjìn xi̱ta̱ judío títsa̱jna [xi ijchò s'eí] ya̱ na̱xa̱ndá Jerusalén xi beèxkón Nainá xi inchrobà-ne ñánda nga xìn na̱xa̱ndá nga tíjtsa i̱sò'nde. 6 Jñà xi̱ta̱ xi ya̱ títsa̱jna xi ijchò s'eí ya̱ na̱xa̱ndá Jerusalén, ngats'iì kjòxkóya k'e̱ nga kiì'nchré-la̱ xi jane. Ti̱koa̱á tà kjòxkón-la̱ k'e̱ nga kiì'nchré-la̱ xi̱ta̱-la̱ Cristo nga ma-la̱ chja̱ nga jngoò ìjngoò sko̱ya 'én-la̱ xi̱ta̱ xi xìn na̱xa̱ndá-la̱ xi ya̱ títsa̱jna. 7 Tà k'oa̱á komà-la̱, ti̱koa̱á tà kjòxkón-la̱, kitsò-la̱ xíkjín:

—¿A mìtsà xi̱ta̱ Galilea ngats'iì xi̱ta̱ xi nchichja̱? 8 ¿Kós'ín ma-ne nga na'yá-lá 'én-ná xi nokjoá nga xìn na̱xa̱ndá-ná

nga ìjngoò jngoá? 9Ngats'iaá xi i titsajnaá, tjín xita Partia,
xita Media, xita Elam, xita Mesopotamia, xita Judea, xita
Capadocia, xita Ponto, xita Asia, 10xita Frigia, xita Panfilia,
xita Egipto, xita Libia xi ya chrañàt'aà-la Cirene. Tikoa tjín
xita Roma xi i títsajna Jerusalén. Tjín xi nguì xita judío.
Tikoaá tjín xi tà jahatjìya-la nga xita judío komà. 11Tikoaá tjín
xi inchrobà-ne Creta ko Arabia. ¡Ngats'iaá na'yà-lá nga jngoò
ìjngoò skoya 'én-ná koni s'ín bénojmí-ná kjoxkón xi s'ín Nainá!
12Ngats'iì xita tà kisinchaàxkón-né, mì ti kiì machiya-la,
kitsò-la xíkjín:
—¿Kó tsòya-ne kjoa koi?
13Tjín i'nga xita xi tà tsijnòkeè-né, kitsò:
—¡Ch'ií xita koi!

'Én xi kiìchjayajiìn-la xita jè Pedro

14K'eé tsasíjna kixi Pedro ko xita xi tejngoò ma-ne; 'ñó
kiìchjajiìn-la xita, kitsò:
—Jñò, xita xinguiaá xi judío 'mì-ná ko ngats'ioò xi xìn
naxandá-nò xi i titsajnaà Jerusalén, ndaà kàtasijiìn-nò,
ndaà tiná'ya 'én xi kichjàko-nò. 15Jñò bixón-nò: "Ch'ií xita
koi." ¿Kós'ín koma-ne nga koch'i nga saá ijchò xi ñijaàn nga
tajñòya? 16Koií tíbitasòn 'én xi kiìchja Joel, xita xi kiìchja
ngajo-la Nainá.
17K'oaá tsò Nainá:
K'e nga jye tífehet'aà nachrjein,
síka'bí-la Inima Tsjeè-na ngats'iì xita xi tjín nga tíjtsa
isò'nde;
jñà ixti x'in ko ixti íchjín-nò, 'aán kichja ngajo-na;
jñà ixti xongó-nò, skoe kjoxkón xi okó Nainá;
jñà xita jchínga-nò k'oií-la nijñá xi it'aà ts'e Nainá.
18Okixi-né nachrjein koi,
jñà chi'nda-na xi x'in ko íchjín siìka'bí-la Inima Tsjeè-na
mé-ne nga kichja ngajo-na.
19Ján ngajmiì kjìn kjoxkón jcha-la,
tikoaá i it'aà nangui jchaá-la kjoxkón
nga xíxteèn jní-la xita,
nga ko ni'ín ko ni'ndi tsjè xi kjoa ts'e kjojchán.
20Jè ts'oí, kojñò-né,
jè sá, jní kji koma

k'e̲ nga ti̲kj'eè f'iì Na̲'èn-ná
nga kjoi̲í kíndaàjiìn-la̲ xi̲ta̲
jè na̲chrjein xi jeya ko̲ 'ñó xkón.
21 Ta̲nga ngats'iì xi̲ta̲ xi ki̲chja̲t'aà-la̲ Nainá,
ki̲tjokàjiìn kjo̲'in.
[K'oa̲á tsò 'én-la̲ Nainá xi kiskiì Joel (2:28-32).]
22 'Ti̲ná'ya xi xi̲ta̲ Israel 'mì-nò 'én xi k'oa̲ xán-nò: Jñò,
ndaà tíjiìn-nò, Nainá tsakó nga Jesús xi Nazaret ts'e̲, tjín-la̲
kjo̲tíxoma. Xkoòn ki'ya-nò nga kis'iìn ngats'iì kjo̲xkón ko̲ kjoa̲
ts'e̲ seña xi tseé nga'ñó tjín-la̲. 23 Koni s'ín tjíndaà-la̲ Nainá
nga ti̲sa̲ tàts'en-la̲ kjoa̲, jñò, kindobà'ñó xi̲ta̲ jè nga kinìk'eèn
nga kinìnga̲tsja xi̲ta̲ xi mìkiì beèxkón kjo̲tíxoma nga tsakat'aà
krò. 24 Ta̲nga Nainá kisìkjaáya-la̲; kisìkíjnandei̲í kjoa̲ ts'e̲ kjo̲'in
xi tjín-la̲ kjoa̲biyaà nga mìkiì ko̲ma nga ya̲ si̲jna'ñó i̲t'aà ts'e̲
kjoa̲biyaà. 25 Jè xi̲ta̲xá ítjòn xi David ki'mì, kitsò i̲t'aà ts'e̲
Jesús:
Kìjtseè kjit'aà-ná Nainá k'e̲ nga tíjna nguixkoaàn;
i̲ tíjnat'aà ndsa̲a kixi̲ mé-ne nga nì mé xi ko̲mat'ian.
26 Koií kjoa̲-la̲ nga matsja-la̲ ini̲ma̲-na̲,
ti̲koa̲ matsja-la̲ ni̲je̲n-na̲ nga seè.
Yijo-na̲, ti̲koa̲á ndaà siìkjáya nga skóña kjoa̲,
27 koií kjoa̲-la̲ nga mì ya̲ si̲kíjni ini̲ma̲-na̲ ya̲ i̲'nde-la̲ mik'en,
ti̲koa̲ mìkiì koi̲'ndi nga ki̲'ndo yijo-na̲ xi chi̲'nda tsjeè-lè
'mì-ná.
28 Tsakoò-ná ndi̲yá nga ma kótijnakoan,
tseé kjo̲tsja s'e̲-la̲ ini̲ma̲-na̲ nga ji̲ tijnako̲-ná.
[K'oa̲á tsò 'én-la̲ Nainá xi kiskiì David (Salmo 16:8-11).]
29 'Ndsè, k'oa̲á xan-nò xi nguì kjoa̲ kixi̲: xi̲ta̲ jchínga-ná
David, jye kjòtseé k'en, ti̲koa̲ kisìhijiìn-né. Jè i̲tsjó-la̲, tíjna
skanda na̲chrjein i̲'ndei̲. 30 Ta̲nga jè David, jngoò xi̲ta̲ xi kiìchja̲
ngajo-la̲ Nainá. Jyeé k'oa̲s'ín tíjiìn-la̲ koni s'ín kitsjaà-la̲ tso'ba
Nainá nga tje̲ ts'e̲ ki̲tjokàjiìn Cristo nga jè kíjna ngajo-la̲ koni
xi̲ta̲xá ítjòn. 31 Jè David, k'oa̲á s'ín kiìchja̲ i̲t'aà ts'e̲ Cristo
koni tsà jye kijtseè nga jye jaáya-la̲. Kitsò: "Mìkiì ya̲ kisijna
ini̲ma̲-la̲ ya̲ i̲'nde-la̲ mik'en, ti̲koa̲á mìkiì i'ndo yijo-la̲."
32 Nainá, jyeé kisìkjaáya-la̲ Jesús. Ngats'iì kjoa̲ xi komà,
k'oa̲á s'ín bèno̲jmí-nòje̲n nga xkoòn ki'ya-naje̲n. 33 Nainá jeya
kisìkíjnat'aà chrja kixi̲-la̲; kitjoé-la̲ Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ koni s'ín
kitsjaà tso'ba Nainá. Jè Jesús kisìka'bísòn ìjngoò k'a Ini̲ma̲

Tsjeè-la. Koií kjoa-la nga k'oas'ín titsa'yaà ko titsana'yà. 34 Jè
David, mìtsà ngajmiì kìì mijìn; tanga k'oaá kitsò:
Jè Nainá kitsò-la jè xi Nei-na:
"Tijnat'aà-ná i kixi-na,
35 skanda k'e nga sìkítsajnanguia kondra-lè ñánda nchasòn
ndsokoiì."
36 'Jñò xi xita naxandá Israel tsajòn, ndaà jchaa yije nga 'ñó
kixi tjín kjoa nga jè Jesús xi jñò tsakat'aà krò, Nainá, k'oaá
s'ín kisìkíjna nga jè-né xi Na'èn-ná, ko tijè-ne xi Cristo [xita xi
xó kisìkasén-ne Nainá].
37 K'e nga kìì'nchré 'én xi okitsò jñà xita xi ya títsajna,
kisìkájno ijiìn inima-la; k'eé kiskònangui-la Pedro ko xita
xíkjín xi i'nga xi tikoa xó tsibíxáya-la Jesús. Kitsò-la:
—'Ndsè, ¿mé xi s'en-jen?
38 Pedro kitsò-la:
—Tikájno jé-nò, kì ti jé binchaàtsji-nò; t'een bautizar
yijo-nò it'aà ts'e Jesucristo nga jngoò ìjngoò-nò, mé-ne nga
siìjchàat'aà-nò Nainá, tikoa tsjá-nò Inima Tsjeè-la. 39 Koni
s'ín kitsjaà tso'ba Nainá, 'én xi tsibíjna tsajòn-nò; tikoaá ts'eé
ixti-nò, ko ngats'iì xita xi kjiìn títsajna, nga yije xi jè sobà
Nainá xó kichja-la.
40 Pedro, kjìn 'én kiìchjajiìn-sa-la. 'Ñó kiìchjako. Kitsò-la:
—¡Tinchat'aàxìn-là kjo'in xi tjoé-la jñà xita koi xi ch'o s'ín!
41 Jñà xita xi kòkjeiín-la 'én xi kiìchja Pedro komà bautizar;
ma-la tsà jàn jmiì xita xi jahas'en-t'aà nachrjein jè. 42 Kóhotjín,
kixií chinchako 'én xi kiì'nchré koni s'ín tsakóya-la jñà xita xi
tsibíxáya-la Jesús, tikoa kjit'aà nachrjein maxkóya nga kjèn-ko
xíkjín tikoa chjat'aà-la Nainá.
43 Ngats'iì xita xi ya títsajna tà kitsakjòn-né k'e nga
kijtseè ngats'iì kjondaà ko kjoxkón xi kis'iìn jñà xita xi
tsibíxáya-la Jesús. 44 Jñà xita xi jye kòkjeiín-la it'aà ts'e Cristo
bìtsajnajtín-né kóhotjín; síxkoaya yije mé tsojmì xi tjín-la.
45 Otíjna nangui-la ko tsojmì xi tjín-la, ikjoàn síjòya ton-la
koni s'ín mochjeén-la nga jngoò ìjngoò. 46 Nachrjein inchijòn
bixoña ya ndítsin ingo ítjòn, ko ya ni'ya-la xíkjín nga kjèn-kjoò
nga tjín-la kjotsja ko indaàjiìn tjín inima-la. 47 Jeya kisìkíjna
Nainá; jñà xita naxandá tsjakeè komà xita-la Cristo; jè Nainá,
nachrjein inchijòn kisìkas'en-t'aà-ìsa naxandá-la Cristo jñà xita
xi jè mejèn-la nga kitjokàjiìn kjo'in.

Kós'ín komà k'ẹ nga kjòndaà jngoò-ne xịtạ xi mìkiì ma fì

3 [1]Jngoò k'a kiì Pedro kọ Juan yạ ịngọ ítjòn ts'ẹ xịtạ judío. Ijchò-la xi jàn nga nguixòn k'ẹ nga chjạt'aà-lạ Nainá jñà xịtạ. [2]Nạchrjein nchijòn bijchó síkíjna jngoò xịtạ ịmạ xi mìkiì ma fì. Xịtạ jè k'oạá s'ín kits'iìn. Yạá bìjnajto xotjoạ-lạ ịngọ ítjòn xi k'oạs'ín tjít'aà 'ín: xotjoạ xi ndaà kji. Xịtạ jè, tọn síjé kjọtjò-lạ jñà xịtạ xi fahas'en ndịtsin ịngọ. [3]Jè xịtạ xi mìkiì ma fì, k'ẹ nga kijtseè Pedro kọ Juan nga nchifahas'en ndịtsin ịngọ, kisìjé kjọtjò-lạ tọn. [4]Jè Pedro kọ Juan, kiskoò'an; jè Pedro kitsò-lạ:

—¡Chítsejèn-'a-náje̱n!

[5]Jè xịtạ xi mìkiì ma fì kiskoò'an; k'oạá s'ín komà-lạ koni tsà tjín xi tsjá-lạ. [6]Tạnga jè Pedro kitsò-lạ:

—Nịmé tọn tjín-na xi oro kọ xi plata, tạnga jè xi tjín-na tsjaà-lè; ịt'aà ts'ẹ Jesucristo xi Nazaret ts'ẹ, tịsítjịin, tịtjájmiì.

[7]Jè Pedro, k'ẹ nga ọkitsò-lạ, kiskoé tsja kixị, kiskímiìtje̱n; nịtọón kis'e-lạ nga'ñó tsji ndsọkọ, kóhọkji ndsọkọ. [8]Jè xịtạ jè, kiskì'nga nga tsasítje̱n; ịkjoàn tsibíts'ịạ nga tsajmeè-ne; jahas'en-kọ ndịtsin ịngọ jè Pedro kọ Juan nga ndsọkọ kiì-ne; fìjen fìkjá, kjì'nga kìtsian nga jeya kisìkíjna Nainá. [9]Ngats'ìì

xi̱ta̱ na̱xa̱ndá kijtseè jè xi̱ta̱ jè nga jye ma fì-ne ko̱ nga jeya kisìkíjna Nainá. 10 Tà kjòxkón-la̱ xi̱ta̱, ti̱koa̱á tà kitsakjòn-né koni s'ín komàt'in jè xi̱ta̱ jè nga jyeé beèxkon nga jè-né xi síjé kjo̱tjò to̱n ya̱ xotjoa̱ i̱ngo̱ xi k'oa̱s'ín tjít'aà 'ín-la̱: xotjoa̱ xi ndaà kji.

'Én xi kiìchja̱ya Pedro ya̱ nguitjoa̱-la̱ i̱ngo̱ ts'e̱ Salomón

11 Jè xi̱ta̱ xi jye kjòndaà-ne, mìkiì tsjeiìn nga kitsobà'ñó Pedro ko̱ Juan. Ngats'iì xi̱ta̱ na̱xa̱ndá tà k'oa̱á komà-la̱; k'e̱é tsangachikon kiìtji̱ngui-la̱ ya̱ i̱ngo̱ ítjòn, ya̱ nguitjoa̱-la̱ xi 'mì Salomón. 12 Jè Pedro, k'e̱ nga kijtseè jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá, kitsò-la̱:

—Jñò, xi̱ta̱ xinguia̱á xi xi̱ta̱ Israel 'mì-ná, ¿mé-ne maxkón-onò? ¿Mé-ne ngaje̱n chì'àn-náje̱n? ¿A k'oa̱á s'ín nìkítsjeèn koni tsà nga'ñó tsaje̱n ko̱ kjo̱ndaà tsaje̱n kòmandaà-ne xi̱ta̱ jè nga ma fì-ne? 13 Jè xi Nainá tsò-la̱ Abraham, Isaac, Jacob ko̱ ngats'iì xi̱ta̱ jchínga-ná xi i'nga, jè-né xi jeya kàsíkíjna Jesús xi chi̱'nda-la̱ ma; tijè-ne Jesús xi jñò kinìnga̱tsja xi̱ta̱xá. Jñò, mìkiì kits'iì'nde k'e̱ nga jè Pilato mejèn-la̱ si̱ìkíjnandei̱í-ne. 14 Jñò, kinachrjekànguio jè xi Xi̱ta̱ Tsjeè ko̱ xi Xi̱ta̱ Kixi̱; i̱kjoàn kinìjé nga tsibìjnandei̱í jè xi̱ta̱ xi mik'en kitje̱n-la̱. 15 Jñò kinìk'eèn jè xi síkíjnakon-ná ta̱nga jè Nainá kisìkjaáya-la̱. Ngats'iì kjoa̱ koi, ki'ya-náje̱n, k'oa̱á ma-ne nga bènojmí-je̱n. 16 Jesús kàtsjá-la̱ nga'ñó xi̱ta̱ jè xi jñò titsa̱'yaà ti̱koa̱ yaxkoòn, koi-né nga mokjeiín-naje̱n i̱t'aà ts'e̱ Jesús. Tà koií kjoa̱-la̱ nga ndaà mokjeiín-naje̱n nga ndaà kòmandaà-ne xi̱ta̱ jè nga nguixkoòn jñò xi i̱ titsa̱jnaà.

17 ''Ndsè, jyeé tíjiìn-na, k'e̱ nga k'oa̱s'ín ki'nè ko̱ xi̱ta̱xá-nò nga kinìk'eèn Jesús, koi-né nga mìkiì machi̱ya-nò. 18 Jè Nainá, k'oa̱á s'ín kisìkitasòn koni s'ín kiìchja̱ ngats'iì xi̱ta̱-la̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ nga jè Cristo [jè xi xó kisìkasén-ne Nainá] k'oa̱á s'ín tjínè-la̱ nga ki̱yá. 19 Koií k'oa̱ 'mì-nòje̱n nga ti̱kájno jé-nò, kì ti̱ jé binchaàtsji-nò; Nainá tanguít'aà-là mé-ne nga jcha̱t'aà-nò jé-nò i̱kjoàn tsjá-nò Nainá kjoa̱'nchán ts'e̱ ini̱ma̱-nò. 20 Kàtasíkasén-nò Jesús, jè xi xó k'oa̱s'ín kjòtseé jaàjiìn-ne Nainá nga jè xi Cristo nga i̱t'aà tsa̱jòn kjoi̱í-ne. 21 Mochjeén-né nga ján kíjna ngajmiì jè Jesucristo skanda k'e̱ nga jè Nainá si̱ìxi̱tse̱ya yije ìjngoò k'a tsojmì xi tjín. K'oa̱á s'ín kitsjaà o̱kixi̱ Nainá k'e̱ nga kiìchja̱ ngajo-la̱ xi̱ta̱ tsjeè-la̱ xi jè kisìkjeén nga sa̱ kjòtseé. 22 Moisés, k'oa̱á s'ín kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱

jchínga-ná: “Jè Na'èn-ná xi Nainá, yaá kochrjekàjiìn jngoò xita xinguiaá xi kichja ngajo-la Nainá koni 'an. Jè tiná'ya-là koni s'ín kichjako-nò ngats'iì kjoa xi keènojmí-nò. 23 Ngats'iì xita xi mìkiì kji'nchréñijon-la, jngoò k'a tjáxìn it'aà ts'e naxandá-la Nainá.”

24 ’Ngats'iì xita xi kiìchja ngajo-la Nainá, mats'ia-ne Samuel, skanda i'ndei, saá koií 'én tsibénojmí mé kjoa xi tíma nachrjein i'ndei. 25 Kjondaà tsajòn-nò koni s'ín kitsjaà tso'ba Nainá it'aà ts'e xita-la xi kiìchja ngajo-la. Tikoaá kjondaà tsajòn-nò koni s'ín tsibíndaàjiìn jngoò kjoa Nainá ko xita jchínga-ná k'e nga kitsò-la Abraham: “Ngats'iì xita xi tjín nga tíjtsa isò'nde kochikon-t'in-né xi it'aà ts'e tje-lè.” 26 Nainá, k'e nga kisìkjaáya-la Ki'ndí-la, jñò kisìkasén ítjòn-nò nga siìchikon-t'in-nò mé-ne nga sikjatjìya-là kjohítsjeèn-nò nga jngoò ìjngoò, nga mì ti ch'o s'en-nò.

K'e nga jè Juan ko Pedro kiìko xita naxandá ya nguixkon xitaxá

4 1 Pedro ko Juan tákó tik'eé nchihóko xita naxandá nga ijchò jñà no'miì, tjiko jè xita sko-la policía xi síkinda ingo ítjòn ko jñà xita saduceo. 2 Jñà xita koi 'ñó jti komà-la nga jè Pedro ko Juan k'oaá s'ín tsakóya-la xita naxandá nga jyeé ki'ya-la nga kjoaáya-la xita xi jye k'en koni s'ín jaáya-la Jesús. 3 Kitsobà'ñó, kiìko, ikjoàn kiskinìs'en ndayá nga jyeé kjònguixòn. Yaá kisìkítsajna ndayá skanda komà nchijòn. 4 'Ñó kjìn ma-ne xita xi kòkjeiín-la k'e nga kii'nchré 'én xi kiìchja Pedro ko Juan. Jyeé ma 'òn jmiì xita x'in xi mokjeiín-la; ko jñà íchjín xi kòkjeiín-la mìkiì kòxkeya.

5 Xi komà inchijòn, kjòxkóya ján Jerusalén xita sko-la jñà xita judío ko xita jchínga ko xita chjine xojon xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés. 6 Tikoa ya tíjna Anás, xi no'miì ítjòn, Caifás, Juan, ko Alejandro, ngats'iì xita xíkjín jñà xi no'miì ítjòn. 7 Kiskinìkjaá Pedro ko Juan, ikjoàn chinchá osen nga kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿Yá ts'e nga'ñó? ¿Yá xi kitsjaà'nde-nò nga xita xk'én nìndaà-nò?

8 Jè Pedro nga ndaà tíjiìn inima-la jè Inima Tsjeè-la Nainá kitsò:

—Jñò xi xitaxá ítjòn 'mì-nò ko xita jchínga-la naxandá Israel: 9 Jñò, ¿mé-ne mejèn-nò nga jchaa kjondaà xi kòmat'in

xi̱ta̱ jè nga kòmandaà-ne nga jye ma fì-ne? 10 Jñò nga
nguixkoòn, kénǫ̱jmí-nòje̱n, ti̱koa̱ kàtji'nchré yije ngats'iì xi̱ta̱
na̱xa̱ndá Israel. Xi̱ta̱ jè, i̱t'aà ts'e̱é Jesucristo xi Nazaret ts'e̱
kjòndaà-ne. Ti̱jè-ne xi kinìk'eèn nga tsakat'aà krò, ta̱nga
Nainá kisìkjaáya-la̱. 11 Jñò, k'oa̱á ngaya-la̱ koni chji̱ne̱chrjó xi
bíndaà ni'ya. Kinachrjekàngui-nò Jesús koni jngoò nda̱jǫ̱ xi
ni̱mé chjí-la̱. Ta̱nga i̱'ndei̱ jè tíjna ítjòn koni nda̱jǫ̱ chrja̱ngui̱-la̱
chrjó ni'ya. 12 Tà jngoò ma xi̱ta̱ xi ma-la̱ ochrjekàjiìn-ná kjǫ'in,
tà jè Jesucristo. Mì ti̱ yá xi̱ta̱ tjín-ne i̱ i̱t'aà nangui xi Nainá
kisìkasén nga kǫma kǫchrjekàjiìn-ná kjǫ'in.
13 Jñà xi̱ta̱xá, k'e̱ nga kijtseè nga 'ñó chja̱ Pedro kǫ Juan nga
mìkiì tsakjón, ti̱koa̱ kijtseè nga ta̱xki̱ ndí xi̱ta̱-né nga mìtsà
'ñó ma-la̱ xǫjǫn, tà kjòxkón-la̱; k'e̱é kjòchi̱ya-la̱ nga jñà xi̱ta̱
xi tsajmeiìkǫ Jesús. 14 Ti̱koa̱ kijtseè nga ya̱ síjna jè xi̱ta̱ xi jye
kjòndaà-ne, k'oa̱á s'ín komà-ne nga mì ti̱ kó kitsò-la̱. 15 K'e̱é
tsachrje jngoò tjò ni'ya osen, i̱kjoàn tsajoóya-ne. 16 Kitsò-la̱
xíkjín:
—¿Mé xi si̱koa̱á xi̱ta̱ koi? Ngats'iì xi̱ta̱ na̱xa̱ndá Jerusalén,
jyeé tíjiìn-la̱ kjǫxkón xi kis'iìn, mìkiì kǫma kí'maá.
17 Ki̱nchaxkón-la̱á nga ni̱ ti̱ jngoò xi̱ta̱ kǫhókǫ-ne xi i̱t'aà ts'e̱
Jesús, mé-ne nga mì ti̱ kiì kǫbísòn-ne kjoa̱ koi.
18 K'e̱é kiìchja̱ ìjngoò k'a-la̱ Pedro kǫ Juan; kitsjaà-la̱ ǫkixi̱
nga jngoò k'a mì ti̱ kiì tjí'nde-la̱ nga ki̱chja̱-ìsa-la̱, ti̱koa̱
kǫkòya-ìsa-la̱ xi̱ta̱ i̱t'aà ts'e̱ Jesús. 19 Jè Pedro kǫ Juan kiìchja̱,
kitsò-la̱:
—Jñò, ndaà jchósòn-là, ñá-la̱á xi kixi̱ tjín nga nguixkǫn
Nainá. ¿Yá-né xi si̱kitasòn-la̱je̱n? ¿A jñò-nò xi xi̱ta̱ 'mì-nò? ¿A xi
jè sobá Nainá? 20 Mìkiì kǫma jyò ki̱tsa̱jna-je̱n i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ xi
ki'ya-je̱n kǫ xi kina'yà-je̱n.
21 Jñà xi̱ta̱xá mìkiì kjòtsji-la̱ kós'ín si̱ìkǫ nga tsjá-la̱ kjǫ'in, tà
chincháxkón-la̱, i̱kjoàn kisìkítsa̱jnandei̱í-ne, koií kjoa̱-la̱ nga
jñà ngats'iì xi̱ta̱ na̱xa̱ndá, 'ñó jeya kisìkíjna Nainá i̱t'aà ts'e̱
kjǫxkón xi komà. 22 Koií-né nga jè xi̱ta̱ xi jye kjòndaà-ne, tsatoó
ichán nó tjín-la̱ k'e̱ nga k'oa̱s'ín komàt'in kjǫxkón jè.

Kó s'ín kisìjét'aà-la̱ Nainá jñà xi̱ta̱ xi mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo

23 K'e̱ nga jye tsibìtsa̱jnandei̱í-ne Pedro kǫ Juan, kiì-ne ñánda
títsa̱jna xi̱ta̱ xíkjín; tsibénǫ̱jmí yije-la̱ kó kitsò-la̱ jñà nǫ'miì
ítjòn kǫ jñà xi̱ta̱ jchínga. 24 Jñà xi̱ta̱ xíkjín, k'e̱ nga jye kiì'nchré

koni s'ín kis'enojmí-la, ngats'ii, tsibíts'ia nga tà jngoò jta kiìchjat'aà-la Nainá, kitsò:

—Ji Na'èn xi ji tjín-lè kinda ngats'ii xi tjín, nga ji tsibìndiì ngajmiì, nangui ko ndáchikon, ngats'ii tsojmì xi tjín isò'nde.
25 Nga ko Inima Tsjeè-lè kinìkjiín tso'ba chi'nda-lè David xi xita jchínga kjiìn-najen nga k'oa kisi:

¿Mé-ne nga mats'en-ne xita isò'nde?
Ko jñà xita naxandá, ¿mé-ne kjoa ts'en joóya-ne xi kondra ts'e Nainá?

26 Kjòxkóya xitaxá ítjòn xi tjín isò'nde;
kisìjngoò yijo-la jñà xita xi tjín-la kjotíxoma
nga kondra kii-la Nainá ko Cristo, [xita xi xó kisìkasén-ne Nainá].

27 'Kixií kjoa, jè Herodes ko Poncio Pilato, ko xi taxki xita xi mìtsà xita judío, ko ngats'ii xita naxandá Israel, kisìjngoò yijo-la i naxandá jè, nga kondra kii-la Ki'ndí-lè Jesús xi xita tsjeè xi ngaji xó ji kichjaàjiìn-ne nga kinìkasín nga jè xi Cristo.
28 Jñà xita koi, k'oaá s'ín kis'iìn yije koni s'ín tjíndaà-lè nga tisa tàts'en-la kjoa nga k'oas'ín koma. 29 Na'èn, i'ndei, chítsején-la xita koi nga mejèn-la beètoòn-najen; tichját'aà-nájen nga mìkiì kiskón-jen nga ma kinókjoaya-jen 'én-lè xi chi'nda-lè 'mì-nájen. 30 Takoí nga'ñó xi tjíya ndseii nga kàtandaà-ne xita xi xk'én; it'aà ts'e Chi'nda Tsjeè-lè Jesús, t'iin kjoxkón xi okó kjoajeya-la Nainá.

31 K'e nga jye kiìchjat'aà-la Nainá, ts'a ch'ón ya i'nde ñánda títsajna. Ngats'ii xita xi ya títsajna kis'ejiìn inima-la Inima Tsjeè-la Nainá; mì ti kiì kitsakjòn-ne nga kiìchjaya 'én-la Nainá.

Kó kis'iìn jñà xita-la Cristo nga nijngoò xi kisìchijàt'aà-la tsojmì xi mochjeén-la

32 Ngats'ii xita xi jye kòkjeiín-la, ngásòn ngáya tjín inima-la ko kjohítsjeèn-la; ngats'ii tsojmì xi tjín-la nga jngoò ìjngoò, ts'e yije-né kóhotjín. Nijngoò xi kitsò: "Tsojmì xi tjín-na, tà ts'an, tajngoò-ná." 33 Jñà xita xi tsibíxáya-la Jesús 'ñó tse nga'ñó kis'e-la nga ìsa ndaà tsibénojmí nga jye jaáya-la Na'èn-ná Jesucristo it'aà ts'e kjoabiyaà. Ngats'ii jñà xita koi, Nainá 'ñó ndaà kisìchikon-t'in. 34 K'oaá s'ín komà-ne nga nijngoò xita kisìchijàt'aà-la tsojmì xi mochjeén-la. Jñà xita xíkjín xi tjín-la

nangui kọ jñà xi tjín-lạ ni'ya, otíjna. Ịkjoàn f'iìkọ yije tọn-lạ tsojmì xi otíjna. 35 Síngạtsja jñà xịtạ xi tsibíxáya-lạ Jesús; ịkjoàn síka'bí-lạ xíkjín nga jngoò ìjngoò mé xi chijat'aà-lạ. 36 Yạ tíjnajiìn jngoò xịtạ levita xi José 'mì. Yạá ị'nde-lạ nạxạndá Chipre. Jñà xịtạ xi tsibíxáya-lạ Jesús, tsibít'aàsòn 'ín-lạ: Bernabé kitsò-lạ. ('Ín jè, tsòyaá-ne: xịtạ xi síjehikon-ná.) 37 Xịtạ jè, kijna jngoò 'nde-lạ nangui; tsatíjna; j'iìkọ tọn-lạ; kisìngạtsja jñà xịtạ xi tsibíxáya-lạ Jesús.

Jé xi tsohótsji Ananías kọ Safira

5 1 Tạnga ìjngoò xịtạ x'ịn xi 'mì Ananías kọ chjọón-lạ Safira, tịkoạ tsatíjna jngoò 'nde nangui-lạ. 2 Xịtạ jè tsajoóya-ne kọ chjọón-lạ, tsibí'ma chiba tọn chjí-lạ nangui. Tà chiba j'iìkọ nga kisìngạtsja jñà xịtạ xi tsibíxáya-lạ Jesús. 3 Jè Pedro kitsò:

—Jị Ananías, ¿mé-ne kòbiì'nde-ne nga xịtạ neịí kòfahas'en-jiìn inịmạ-lè nga mejèn-lè kachonạchạn-lạ Inịmạ Tsjeè-lạ Nainá nga kòbì'ma chiba tọn chjí-lạ nangui? 4 ¿A mìtsà tsịji nangui? K'ẹ nga jye kòhotijni, ¿a mìtsà tsịji tọn? ¿Mé-ne k'oạs'ín kànìkítsjeèn-ne ịjiìn inịmạ-lè? Mìtsà tạxkị xịtạ mejèn-lè kachonạchạn-lạ, jè sobà Nainá.

5 Jè Ananías, k'ẹ nga kiì'nchré 'én koi, kiskaàjndoòt'aà nangui, k'en. Ngats'iì xịtạ xi kis'ejiìn-lạ kjoạ xi komà, ndaà jchán kitsakjòn. 6 K'ẹé j'iì i'nga ịxti x'ịn xi kisìkájté nikje yijo-lạ Ananías; tsachrje ni'ya, nga kiì kíhijiìn.

7 Tjín-lạ tsà jàn hora nga j'iì Safira chjọón-lạ Ananías; mìkiì tíjiìn-lạ mé kjoạ xi komà. 8 Pedro kiskònangui-lạ kitsò-lạ:

—¿A k'oạá tjín kòhotijna-nò nangui-nò koni tjín bixón?

Jè chjọón kitsò:

—Jon, k'oạá tjín kòhotijna-nạjẹn.

9 Jè Pedro kitsò-lạ:

—¿Mé-ne k'oạs'ín kàchibàya-nò? ¿A k'oạá s'ín kànìkítsjeèn nga ma chónạchạn-là jè Inịmạ Tsjeè-lạ Nainá? Chítsején-lạ jñà ịxti xi nchajto xotjoạ ni'ya. Jñà kòfì kíhijiìn x'ịn-lè; tịkoạá ngajị, jñà kjịkọ-lè.

10 Chjọón jè, nịtọón kiskaàjndoòt'aà nangui yạ ñánda síjna Pedro; k'en. K'ẹ nga jahas'en ni'ya jñà ịxti x'ịn, kijtseè nga jye k'en; tsachrje ni'ya; kiì kíhijiìn-t'aà-lạ x'ịn-lạ. 11 Ngats'iì xịtạ

nạxạndá-lạ Cristo kọ ngats'iì xịtạ xi kiì'nchré kjoạ koi, ndaà jchán kitsakjòn.

Kjọxkón ndaà xi kis'iìn jñà xịtạ xi tsibíxáya-lạ Jesús

12 Jñà xịtạ xi tsibíxáya-lạ Jesús, kjìn kjọxkón xi okó kjoạjeya-lạ Nainá kis'iìn nga nguixkọn xịtạ nạxạndá. Ngats'iì xịtạ-lạ Cristo, yạá bixoña kjit'aà yạ ịngọ ítjòn yạ nguitjoạ-lạ xi 'mì Salomón. 13 Jñà xịtạ xi mìkiì mokjeiín-lạ ịt'aà ts'ẹ Cristo, nịjngoò kjò'ñóhikon nga yạ kiìt'aà-lạ jñà xịtạ-lạ Cristo. Tạnga jñà xịtạ nạxạndá, 'ñó ndaà kijtseèxkón jñà xịtạ-lạ Cristo. 14 Tạnga jñà xịtạ xi kòkjeiín-lạ ịt'aà ts'ẹ Cristo, íchjín íchjá, ìsạá 'ñó kòkjìn-ya-ìsạ. 15 Jñà xịtạ tsachrje xịtạ xi xk'én yạ ịya ndịyá; kisìkáyijòsòn nạchan kọ nijñaà mé-ne k'ẹ nga kjoạ Pedro, nạs'ín tà jè 'nguién-lạ skạt'aà i'nga-lạ jñà xịtạ xk'én. 16 Tịkoạ kjìn xịtạ j'iì yạ Jerusalén xi inchrobà-ne nạxạndá xi kjiyijòt'aà chrañà-lạ; j'iìkọ xịtạ xi xk'én kọ jñà xi inịmạ ch'o-lạ neịí nchibeètoòn; ngats'iì xịtạ koi kjòndaà yijeé-ne.

Kjọ'in xi tsatojiìn Pedro kọ Juan

17 Jè nọ'miì ítjòn kọ ngats'iì xịtạ xi yạ báhijtakọ, jñà xi yạ chjạ-ne ịt'aà ts'ẹ xịtạ saduceo, kjòchịnịkeé jñà xịtạ xi tsibíxáya-lạ Jesús. 18 Kitsobà'ñó; kiìkọ; kiskinìs'en ndạyá xi ts'ẹ nạxạndá. 19 Tạnga k'ẹ nga jye kòjñò, jngoò àkjạlẹ-lạ Nainá ijchò kíx'ạ-lạ xotjoạ ndạyá. Tsachrje xịtạ koi; kitsò-lạ:

20 —Tanguió, tịnchajtoò xotjoạ ịngọ ítjòn. Tènọjmí yije-là xịtạ nạxạndá kós'ín kítsạjnakon xịtạ ịt'aà ts'ẹ Cristo.

21 K'ẹ nga kiì'nchré 'én koi, nga komà nchijòn, tạjñòyaá kiì yạ ịngọ ítjòn, ịkjoàn tsibíts'ịạ nga tsakóya-lạ xịtạ.

Tịk'ẹ-ne chixoña jè nọ'miì ítjòn, ngats'iì xịtạ-lạ xi yạ títsạjnakọ. Kiìchjạ-lạ ngats'iì xịtạxá kọ xịtạ jchínga ts'ẹ nạxạndá Israel; ịkjoàn kiskinìkjaá jñà xịtạ-lạ Cristo xi títsạjna'ya ndạyá. 22 Tạnga k'ẹ nga ijchò jñà policía, mìkiì kisakò-lạ jñà xịtạ xi títsạjna'ya ndạyá; tà k'oạá s'ín inchrobà-ne; kitsjaà ọkixị nga mì tị yá tjín-ne. 23 Kitsò:

—K'ẹ nga kòbijchò-jẹn, ndaà tíchjoàjto xotjoạ-lạ ndạyá. Jñà xịtạ soldado xi síkindạ, yạá nchajto xotjoạ, tạnga k'ẹ nga kòbitjaàs'en-jẹn mì tị yá xịtạ tjín-ne ịya ndạyá.

24 K'ẹ nga kiì'nchré 'én koi, jè nọ'miì ítjòn kọ nọ'miì xi i'nga kọ jè xịtạ skọ-lạ policía xi síkindạ ịngọ ítjòn, tà k'oạá komà-lạ

nga mìkiì machiya-la kós'ín koma nga kjoehet'aà kjoa koi.
25 Tik'eé-ne j'iì jngoò xita xi j'iì kénojmí, kitsò:
—Jñà xita xi kichinìs'en ndayá ngojña, yaá títsajna ingo ítjòn nga nchihokóya-la xita naxandá.
26 K'eé kiì jè xita sko-la policía xi síkinda ingo, kjihijtako jñà policía xi i'nga nga kiìkjaá Pedro ko Juan. Tà kjondaá inchrobàko. Jñà tsakjón-la xita naxandá tsà ndajo koiì'nè nga siìk'en. 27 K'e nga j'iìko, chinchá osen ñánda nchijoóya-ne. Jè no'miì ítjòn kitsò-la:
28 —¿A mìtsà k'oas'ín ki'mì-nòjen nga jngoò k'a mì ti k'oaá tsò-ne 'én xi kokóya it'aà ts'e Jesús? I'ndei, kóhokji Jerusalén, jyeé titsachinìsòn yije kjotíxoma-nò; tikoaá mejèn-nò ngajen chinì'nè-nájen nga k'en xita xi 'mì Jesús.
29 Jè Pedro ko xita xi i'nga xi taña tsibíxáya-la Cristo kitsò:
—Ìsaá 'ñó mochjeén nga jè Nainá sikitasòn-lajen mì k'oaá-ne koni xi taxki xita. 30 Jè xi Nainá tsò-la xita jchínga-ná kisìkjaáya-la Jesús it'aà ts'e kjoabiyaà, tijè-ne Jesús xi jñò kinìk'eèn nga tsakat'aà krò. 31 Nainá, 'ñó jeya kisìkíjnat'aà chrja kixi-la. Xitaxá ítjòn kisìkíjna. Tikoaá jè kisìkíjna nga jè kochrjekàjiìn-ná kjo'in. K'oaá s'ín kis'iìn Nainá, mé-ne nga jñá xi naxandá Israel 'mì-ná sikájnoaá jé-ná; mì ti jé kinchátsji-ná nga siìjchàat'aà-ná Nainá jé xi tjín-ná. 32 K'oaá s'ín bènojmí-nòjen kjoa koi xi xkoòn ki'ya-najen. Tikoa bénojmí kixi-né jè Inima Tsjeè-la Nainá xi jye kitjoé-la jñà xita xi síkitasòn-la Nainá.
33 K'e nga kiì'nchré 'én koi, 'ñó jchán kòjti-la; skanda mejèn-la siìk'en. 34 Ya tíjnajiìn jngoò xita fariseo xi tikoa xá tjín-la xi 'mì Gamaliel, jè xi okóya kjotíxoma. Ngats'iì jñà xita naxandá 'ñó ndaà beèxkón xita jè. K'eé tsasíjna-kixi-jiìn-la ngats'iì jñà xita xi tjín-la xá; kitsjaà okixi nga kàtitjo jngoò tjò ni'ya jñà xita xi tsibíxáya-la Jesús. 35 Jè Gamaliel kitsò-la xitaxá xíkjín:
—Jñò ngats'ioò xi xita xinguiaá Israel 'mì-ná, ndaà tikítsjeèn mé kjoa xi sikoo jñà xita koi. 36 Tikítsjeèn jñà nachrjein xi jye tsato, tsibìjnaá jngoò xita xi ki'mì Teudas. K'oaá kitsò nga xita ítjòn-né. Komà-la tsà ñijòn sìndo xita xi kiìt'aà-la. Tanga k'e nga kisìk'en xita, ngats'iì xita xi kiìt'aà-la, kitsjohoba-né. Tà yaá jyehet'aà kjoa. 37 K'e nga komà iskan, jè nachrjein nga kòxkeya xita, tsatsejèn ìjngoò xita xi 'mì Judas xi xita

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Galilea. Tikoaá kjìn xita naxandá kiìt'aà-la. Tanga k'e nga kinìk'en xita jè, tikoaá ngats'iì xita xi ya kiìt'aà-la, kitsjohoba yije-né. 38 Indei k'oaá ma-ne koxan-nò, tà tikjehet'aà kjoa. Tjiì'nde-là xita koi nga kàtjì-ne. Tsà tà xá ts'e xitaá xi nchis'ín kjoehet'aà-né. 39 Tanga tsà xá ts'e Nainá-né xi nchis'ín, mìkiì kichìkjoa-nò nga jñò kixkàn-ko; tikindaa yijo-nò tsà koi nachrjein-la, tsà xá-la Nainá titsabixkàn-koo.

40 Ngats'iì xita xi títsajna junta, kòkjeiín-la koni s'ín kitsò Gamaliel. K'eé kiìchja ìjngoò k'a-la jñà xita xi tsibíxáya-la Jesús. Ikjoàn tsajá-la. 'Ñó tsibínè-la nga mì ti k'oa s'ín kichjaya-ne it'aà ts'e Jesús. Ikjoàn kisìkítsajnandeií-ne. 41 Jñà xita xi tsibíxáya-la Jesús, 'ñó tsja tjín-la k'e nga itjo-ne ni'ya nga jè Nainá kitsjaà'nde nga kitjoé-la kjondaà nga kisìkjeiín kjo'in xi kjoa ts'e Jesús. 42 Jñà xita koi, mìkiì jyò tsibìtsajna. Nachrjein inchijòn tsakóya tikoa kiìchjaya 'én ndaà-la Nainá ya ingo ítjòn ko xi kj'eií ni'ya nga jè Jesús xi Cristo [jè xi xó kisìkasén-ne Nainá].

K'e nga itoò xita kitjaàjiìn xi kisìchját'aà

6 1 Jñà nachrjein koi, k'e nga jye 'ñó tímakjìn-ya xita xi kota'yàt'aà-la Cristo, jñà xita xi chja 'én griego tsibíts'ia nga tsohojét'in jñà xita xi chja 'én hebreo, nga jñà íchjín ka'àn xi ts'e xita griego mì ngásòn tí'biì-la tsojmì xi kine koni jñà íchjín ka'àn xi ts'e xita hebreo. 2 Jñà xita xi tejò ma-ne xi tsibíxáya-la Jesús, tsibíxkóya ngats'iì xita xi kota'yàt'aà-la Cristo, kitsò:

—Mì-la kiì ndaà tjín nga sikíjna-jen xá-la Nainá nga mì ti kiì kinókjoaya-najen 'én-la Nainá, nga nguì ta koi xá s'en-jen nga xita ima sikjèn-jen. 3 'Ndsè, chjaájñoò itoò xita x'in xi 'yaà nga ndaà nchisíjchá yijo-la, tikoa ndaà tíjiìn inima-la Inima Tsjeè-la Nainá, xita xi ndaà kjohítsjeèn tjín-la mé-ne jñà kongatsja xá koi. 4 Ngajen, kjit'aà nachrjein kinókjoat'aà-lajen Nainá; tikoa kokóya-jen 'én-la Nainá.

5 Jñà 'én koi, ndaà kisaseèn yije-la ngats'iì xita. K'eé jaàjiìn Esteban, jngoò xita x'in xi ndaà mokjeiín-la it'aà ts'e Nainá, tikoa ndaà tíjiìn inima-la jè Inima Tsjeè-la Nainá. Tikoa kitjaàjiìn Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, Nicolás, jngoò xita Antioquía xi jahatjìya-la nga xita judío komà. 6 Jñà xita xi itoò ma-ne chinchá osen nga nguixkon xita xi

tsibíxáya-la Jesús. Ko jñà xita xi tsibíxáya-la Jesús kiìchjatjì it'aà ts'e Nainá, ikjoàn tsohósòn-la tsja nga kjòngatsja xá.
7 Ìsaá 'ñó tsabísòn-ìsa 'én-la Nainá. Ya naxandá Jerusalén saá 'ñó saá 'ñó makjìn-ya xita xi kota'yàt'aà-la Cristo. Skanda jñà no'miì, tikoaá jyeé kjìn ma-ne xi mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo.

K'e nga kindobà'ñó Esteban

8 Jè Esteban, 'ñó ndaà kis'e-la nga'ñó ko kjondaà xi it'aà ts'e Nainá. K'oaá komà-ne nga kjìn kjoxkón xi okó kjoajeya-la Nainá kis'iìn ya ijiìn naxandá. 9 Tjín i'nga xita xi ya chja-ne ni'ya ingo sinagoga ñánda maxkóya xita judío xi jye títsajnandeií-ne, ko xita Cirene, xita Alejandría, xita Cilicia ko xi ján i'nde-la Asia; tsibíts'ia nga tsakátikjoó ko Esteban. 10 Tanga xita koi, mìkiì kisìkijne, nga jè Esteban, koó kjohítsjeèn-la Inima Tsjeè-la Nainá kiìchja. 11 K'eé tsohótsji xita xi tsibíchjí-la nga kitsjaàt'in 'én ndiso; kitsò:

—Kina'yà-lajen Esteban nga chjajno-la Moisés ko Nainá.

12 K'oaá s'ín komà-ne nga kòjti-la jñà xita naxandá ko xita jchínga ko xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés. Kitsobà'ñó Esteban, kiìko ñánda títsajna xitaxá ítjòn xi joóya-ne kjotíxoma. 13 Ijchòko xita ndiso xi kitsjaàt'in 'én, kitsò:

—Xita jè, mìkiì jyò bìjna, kjit'aà nachrjein chjajno-la jè Ingo Tsjeè-la Nainá ko kjotíxoma xi kiskiì Moisés. 14 Jyeé kina'yà-lajen nga tsò nga jè Jesús xi Nazaret ts'e, siìkixòña Ingo-la Nainá tikoa siìkjatjìya-la kjotíxoma xi 'né koni s'ín tsakóya-ná Moisés.

15 Ngats'iì xitaxá xi ya títsajna, k'e nga kiskoò'an Esteban, k'oaá s'ín kijtseè isén-la koni kji isén-la àkjale.

'Én xi kiìchja Esteban nga tsasìko yijo-la

7 1 Jè xita sko-la no'miì kiskònangui-la Esteban kitsò-la:

—¿A kixií kjoa nga k'oa tjín jé xi ónè-lè xita?

2 Jè Esteban kitsò:

—'Ndsè, ko xi xita jchínga 'mì-nò, tiná'ya-ná: Jè Nainá, xi 'ñó jeya tíjna, yaá ijchòkon ñánda tíjna xita jchínga-ná Abraham k'e nga tákó ya tíjna Mesopotamia, k'e nga tikj'eè bijchó kijna ján naxandá Harán. Ko jè Abraham kijtseè tsejèn-né kó kji Nainá. 3 K'eé kiìchja Nainá, kitsò-la: "Titjojiìn

nangui-lè; tikítsajnei xita xinguii; t'in kijni ya nangui ñánda
'an kokoò-lè.” 4Jè Abraham, itjokàjiìn nangui-la xita Caldea;
ján kiì kíjna nangui Harán. K'e nga k'en na'èn-la, Nainá j'iìko
i i'nde jè ñánda titsajnaá i'ndei. 5Nainá, nimé i'nde kitsjaà
kjotjò-la; ni tsà tà itsé ñánda kosìjnasòn jngoò ndsoko. Tanga
k'oaá s'ín kitsjaà-la tso'ba nga kitsò-la nga ts'eé koma ko ts'eé
xita tje-la nita mé nachrjein-ne. Nachrjein koi, kj'eè ixtií tjín-la
jè Abraham. 6Nainá k'oaá s'ín kitsò-ìsa-la: “Jñà tje-lè, xita
chi'ndaá koma; ñijòn sìndo nó xìn naxandá siìjchá yijo-la nga
siìkjeiín kjo'in.” 7Nainá kitsò: “'Aán tsjaà-la kjo'in jè naxandá
ñánda chi'nda kítsajna; k'e nga koma iskan, kitjokàjiìn-né
nangui jè. Kjinchrobà ìjngoò k'a-ne ijndé, ko ií i'nde jè,
skoexkón-na.” 8Nainá jngoò kjoa tsibíndaàjiìn-ko Abraham
nga sit'aà chiba-la yijo-la xita kjoa ts'e circuncisión. Abraham,
kis'e jngoò-la ki'ndí xi Isaac ki'mì; k'e nga ijchò jiìn nachrjein
nga kits'iìn, tsibít'aà chiba-la. Isaac kis'e-la ki'ndí xi 'mì Jacob;
k'oaá tis'ín kisìko. Jacob, kis'e-la ixti xi tejò ma-ne tje-la xita
jchínga-la naxandá Israel. K'oaá tis'ín tsibít'aà chiba-la.

9'Jñà ixti-la Jacob, xi xita jchínga-ná, kjòxìtakòn-keè jè 'ndse
xi 'mì José; ikjoàn tsatíjna nga kiìko xita xi tsatse ján nangui
Egipto. Tanga Nainá kisìkinda José. 10Nainá kisìchját'aà-la
nita mé kjoa xi kis'e-la José. Kitsjaà-la kjohítsjeèn, kitsjaà-la
kjondaà nguixkon faraón xi xitaxá ítjòn tíjna ján naxandá
Egipto. Jè Faraón kisìkíjna José nga jè tsatíxoma-la naxandá
Egipto, tikoa jè tsatíxoma ni'ya-la faraón.

11'Jñà nachrjein koi j'iì kjinchrá kóhokji nangui Egipto ko
i'nde Canaán; tseé kjo'in kis'e-la xita; jñà xita jchínga-ná tsjìn
tsojmì xi kine. 12K'e nga kiì'nchré Jacob nga tjín tsojmì xi
ma chine ján Egipto kisìkasén nga kiìkjaá ítjòn tsojmì ixti-la
jñà xi xita jchínga-ná. 13Xi komà jò k'a nga kiìkjaá tsojmì,
José tsakó-la yijo-la xíkjín nga 'ndse ma-ne. Faraón k'oaá s'ín
komà-ne kijtseèxkon, ñánda nchrobát'aà-ne tje-la José. 14José
kiskinìkjaá Jacob xi na'èn-la ma nga kjitjingui-la ján Egipto.
Ngats'iì xita xíkjín, jàn kaàn ko chrj'oòn ma-ne. 15K'oaá s'ín
komà-ne nga kiì Jacob ján Egipto; yaá k'en; tikoaá yaá k'en
ngats'iì ixti-la jñà xi xita jchínga-ná. 16Xi komà iskan, kiìko
nindaà-la Jacob ko ts'e ti-la nga kiì kíhijiìn jngoò ngajo itsjó
ján Siquem; i'nde ñánda tsatse Abraham xi tsatíjna ixti-la
Hamor.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

17 ’K'e̲ nga jye kjòchrañà na̲chrjein nga ki̲tasòn 'én koni s'ín
kitsjaà tso'ba Nainá koni s'ín tsajoókjoò Abraham, jè na̲xa̲ndá
Israel, 'ñó kòkjìn-ya jñà xi̲ta̲-la̲ ján Egipto. 18 Ijchò na̲chrjein
nga ìjngoò xi̲ta̲ kisakò xi xi̲ta̲ sko̲-la̲ tsibìjna ján Egipto; ta̲nga
xi̲ta̲ jè, mìkiì beèxkon José. 19 Xi̲ta̲xá ítjòn jè, tsibíts'ia̲ nga
kiskoònachan-la̲ xi̲ta̲ jchínga-ná nga kijtseètoòn; kis'iìn-la̲
kjo̲'ñó nga kitsjeiìn takòn ngats'iì ndí i̲xti-la̲ mé-ne nga kàtiyaà
yije-ne nga kàtachija tje̲-ne. 20 Tijñà-ne na̲chrjein koi, kits'iìn
Moisés. Ki'ndí jè, 'ñó ndaà kji i̲sén-la̲. Jàn sá kisìkíjna'ma
ni'ya-la̲ xi̲ta̲ jchínga-la̲. 21 K'e̲ nga ijchò síkíjna i̲jiìn nandá,
jè tsòti-la̲ faraón kiskoétjò, kisìjchá koni tsà ki'ndí ts'e̲. 22 Jè
Moisés kiskoòta'yà ngats'iì kjoa̲chji̲ne̲ xi tjín Egipto. 'Ñó ndaà
kjo̲hítsjeèn xi kis'e-la̲, ndaà kiìchja̲ ti̲koa ndaà kis'iìn.

23 ’Moisés, k'e̲ nga jye tjín-la̲ ichán nó k'oa̲á s'ín tsi'beé-la̲
ikon nga mejèn kiìkon xi̲ta̲ na̲xa̲ndá Israel xíkjín. 24 Moisés,
k'e̲ nga kijtseè nga ch'o tínìko̲ jngoò xi̲ta̲ Israel xíkjín, tsasìko̲
nga kisìk'en xi̲ta̲ Egipto mé-ne nga kòjndà-ne. 25 Moisés, k'oa̲á
s'ín tísíkítsjeèn, maá-la̲ tsà tímachi̲yaá-la̲ jñà xi̲ta̲ Israel xíkjín
nga jè Moisés si̲ìkjeén Nainá nga si̲ìkítsa̲jnandei̲í; ta̲nga jñà
xi̲ta̲ Israel mìkiì kjòchi̲ya-la̲. 26 K'e̲ nga komà inchijòn, Moisés
kijtseè jò xi̲ta̲ Israel xi nchikjaán-kjoò, mejèn-la̲ ko̲tekjáya-la̲,
kitsò-la̲: “Jñò xi 'ndsè chiba, ¿mé-ne bixkàn-ko̲-nò xinguio̲o?”
27 Jè xi̲ta̲ xi tíkjaán-ko̲ xíkjín, k'e̲é kiì jahi̲tje̲n Moisés, kitsò-la̲:
“¿Yá xi xi̲ta̲xá kàsíkíjna-lè ko̲ xi ixkàle̲ kàtsò-lè xi i̲t'aà tsa̲je̲n?
28 ¿A ti̲koa̲á mejèn-lè nga si̲k'en-ná koni s'ín kinìk'in ngojña̲ jè
xi̲ta̲ Egipto?” 29 Moisés, k'e̲ nga kiì'nchré 'én koi, tsanga-né; ján
kiì kíjna i̲'nde ñánda 'mì Madián. K'oa̲á s'ín tsibìjna koni jngoò
xi̲ta̲ xi kjiìn i̲'nde-la̲; jò i̲xti kis'e-la̲.

30 ’K'e̲ nga jye ijchò ichán nó nga tíjna Madián, Moisés,
tsatsejèn jngoò-la̲ àkja̲le̲-la̲ Nainá xi ya̲ síjnajiìn ni'ín ñánda
títì jngoò yá na'yá ya̲ chrañàt'aà-la̲ nindoò Sinaí, ya̲ i̲'nde i̲t'aà
xìn ñánda nangui kixì choòn. 31 Moisés, k'e̲ nga tíkotsejèn-la̲
jè yá na'yá xi títì, tà kjòxkón-la̲ koni s'ín tíma; k'e̲ nga ìsa̲
chrañàt'aà kiì kasìjna nga ìsa̲ ndaà skoe̲, kiì'nchré jta̲-la̲
Nainá nga kiìchja̲-la̲, kitsò: 32 “'A̲n-ná xi Nainá tsò-na xi̲ta̲
jchínga-lè, Nainá tsò-na Abraham, ko̲ Isaac, ko̲ Jacob.” Ta̲nga
jè Moisés tà tsatsé-né nga 'ñó kitsakjòn, mìkiì kitsò-ikon nga
kiskoòtsejèn-la̲. 33 Jè Nainá kitsò-la̲ Moisés: “Chja̲àxìn xojté xi
titsjayi; jè i̲'nde ñánda tisìjnasoìn, i̲'nde tsjeè-né. 34 Ndaà tìbe

kjo'in xi nchisíkjeiín xita-na xi títsajna Egipto. Jyeé ki'nchrè-la nga nchihojét'aà-na; koií xá kòbitjojen-na nga siìkítsajnandiaá. Koií xá tìchjà-lè, nchroboí, ján siìkasén-lè Egipto."

35 'Jñà xita Israel nas'ín tsachrjekàngui Moisés k'e nga kitsò-la: "¿Yá xi xitaxá kàsíkíjna-lè ko xi ixkàle kàtsò-lè?", tanga jè sobá Nainá kisìkasén ján naxandá Egipto koni jngoò xitaxá ítjòn xi kisìkítsajnandeií xita Israel. Nainá kisìkjeén jè àkjale xi tsatsejèn-jiìn yá na'yá xi títì. 36 Jé Moisés xi tsachrjekàjiìn xita Israel ján naxandá Egipto. Nainá kisìkjeén Moisés nga 'ñó kjìn kjoxkón kis'iìn kóhokji Egipto, ko ya Ndáchikon Inì, kóhokji ñánda nangui kixì choòn nga ichán nó chinchimaya ndiyá. 37 Tijè-ne Moisés xi kitsò-la jñà xita Israel: "Nainá kochrjekàjiìn jngoò xi ti xita xinguioo-nò, jè xi kichja ngajo-la Nainá koni 'an." 38 Tikoaá tijè-ne Moisés xi tsibìjnako xita naxandá Israel ya ñánda nangui kixì choòn, jè xi tsohóko àkjale ya nindoò Sinaí, jè xi tsajmeiìko xita jchínga-ná nga kisìkatoya-la 'én xi kitsjaà-la àkjale; tikoaá tijè-ne xi kitjoé-la 'én-la Nainá xi síkíjnakon-ná mé-ne komà kisìkatoya-ná jñà 'én.

39 'Tanga jñà xita jchínga-ná, tsachrjenguií 'én xi kitsjaà Moisés, mìkiì kisìkitasòn. K'oaá s'ín kisìkítsjeèn ijiìn inima-la, mejèn kiì ìjngoò k'a-ne ján Egipto. 40 Kitsò-la jè Aarón: "Tìndaà i'nga-ná nainá xi kjiko-ná. Jè Moisés xi tsachrjekàjiìn-ná ján nangui Egipto, mìkiì 'yaá mé xi komà-la." 41 K'eé tsibíndaà jngoò xkósòn xi nainá kitsò-la xi isén-la nchraja ki'ndí kji; kisìk'en cho kjotjò xi kitsjaà-la jè nchraja nga kijtseèxkón, ikjoàn tsibíjna jngoò-la s'eí xi it'aà ts'e xkósòn xi tijñà tsibíndaà-ne. 42 Koií kjoa-la tsasìt'aàxìn Nainá it'aà ts'e xita Israel. Kitsjaà'nde-la nga kijtseèxkón yije ni'ño xi tjín ngajmiì. K'oaá s'ín tíchja jè xojon xi kiskiì jñà xita xi kiìchja ngajo-la Nainá nga tsò:

Jñò xi xita naxandá Israel tsajòn,
k'e nga ichán nó tsitjaàyaà ndiyá ya ñánda nangui kixì choòn,
ko kinìk'eèn cho nga mejèn-nò kits'iì kjotjò-ná,
mìtsà 'an kiyaxkón-ná.
43 Majìn, ta saá kichijeèn ni'ya nikje-la Moloc,
ko ni'ño ts'e Renfán xi nainá 'mì-là;
jñà isén xi tijñò tsibìndaà-nò nga kiyaxkón.

Koií kjoa-la nga kochrjekàjiìn-nò i'nde tsajòn.
Ján siìkasén-nò ñánda nga ìsa kjiìn-la Babilonia.
44 'Ya ñánda nangui kixì choòn, jñà xita jchínga-ná kis'e-la
Ni'ya Tsjeè xi nikje ñánda kjiyijòya kjotíxoma-la Nainá. K'oaá
s'ín kisindaà koni s'ín tsatíxoma-la Nainá jè Moisés k'e nga
kitsò-la nga kàtíndaà jngoò ni'ya koni kji isén-la ni'ya xi
jye jè tsakó-la. 45 Ni'ya tsjeè jè xi nikje, jñà xita jchínga-ná
kjòngatsja; jñà xita Israel xi tjiko Josué, j'iìko ni'ya jè, k'e nga
jahas'en nangui ijndé ñánda Nainá kitsjaà-la ko tsachrjekàjiìn
nangui-la jñà xita naxandá xi kj'eií. Ni'ya jè, yaá kisijna
skanda nachrjein ts'e xitaxá ítjòn xi David ki'mì. 46 Nainá, 'ñó
ndaà kisaseèn takòn David. Ko jè David mejèn-la koiìndaà
jngoò-la ni'ya ñánda jeya kíjna Nainá xi beèxkón jñà xita tje-la
Jacob. 47 Tanga jè xitaxá ítjòn xi ki'mì Salomón, jè xi tsibíndaà
jngoò-la ni'ya Nainá. 48 Nainá xi 'ñó 'nga tíjna, mìtsà ya tíjnaya
ni'ya xi xita bíndaà. Jè xita xi kiìchja ngajo-la Nainá kitsò:
49 Jè ngajmiì, jè íxile-na ñánda otiìxoma;
jè isò'nde, k'oaá ngaya-la koni jngoò ískon ñánda nchasòn
ndsokoaà.
¿A komaá-nò nga kíndaà jngoò-ná ni'ya ñánda siìkjáya? tsò
Na'èn-ná.
50 ¿A mìtsà 'an sobà xi tsibìndaà yije tsojmì koi?
51 Jè Esteban kitsò-ìsa-la:
—Jñò, kjit'aà nachrjein, 'ñó tájaàjiìn tjín inima-nò, ko
mìkiì ndaà na'yà koni s'ín jñà xi mìtsà xita-la Nainá. Kjit'aà
nachrjein kondra onguí-là Inima Tsjeè-la Nainá koni kis'iìn
jñà xita jchínga-nò. 52 Nijngoò xita xi kiìchja ngajo-la Nainá
xi mì kondra kiì-la; kisìk'en jñà xita xi j'iì kénojmí it'aà ts'e
jè xita kixi xi tjínè-la nga kjoií. I'ndei, nga jye j'iì jè xita
kixi, yaá kinìngatsja jñà xitaxá nga kisìk'en. 53 Jñò, nas'ín
it'aà ts'e àkjale-la Nainá kitjoé-nò kjotíxoma, tanga mìkiì
nìkitasòn.

K'e nga k'en Esteban

54 K'e nga kii'nchré 'én xi kiìchja Esteban, 'ñó jti komà-la
ijiìn inima-la, chiba-la kinenè ni'ño xi kondra ts'e Esteban.
55 Jè Esteban, 'ñó ndaà tíjiìn inima-la Inima Tsjeè-la Nainá.
Kiskoòtsejèn ngajmiì; kijtseè kjoajeya-la Nainá nga Jesús ya
síjnat'aà chrja kixi-la Nainá. 56 Kitsò Esteban:

—Tíbe-ná ngajmiì nga tix'á; jè xi Ki'ndí-la Xita tsò-la yijo-la yaá síjnat'aà chrja kixi-la Nainá.
57 Ngats'iì xita koi, tsibíchjoàjto líká-la; ikjoàn 'ñó kiskindàya;
jngoò k'a kiì kóhotjín nga jahatjen Esteban; 58 tsachrjekàjiìn
naxandá; ko jñà xita ndiso xi kitsját'in 'én xi kondra kiì-la
Esteban, yaá tsibítsajnangui ndsoko jñà nikje-la ñánda síjna
jngoò xita ixti xi 'mì Saulo mé-ne nga komà tsibínè-ne ndajo
nga kisìk'en.
59 K'e nga tísinè ndajo, Esteban tíchjat'aà-la Nainá, kitsò:
—Na'èn Jesús, chjoétjoì inima-na.
60 Esteban tsasìjna-xkó'nchi, ikjoàn 'ñó kiìchja kitsò:
—¡Na'èn, kì kindaá 'nì jé-la xita koi!
K'e nga jye okitsò, k'en.

8 1 Jè Saulo, nga ya síjna tikoaá kisìjngoò ikon nga kinìk'en Esteban.

Mé kjoa-ne nga jè Saulo kitsobà'ñó xita-la Cristo

Kjòts'ia-ne nachrjein jè nga 'ñó kiìtjingui kondra-la xita ngats'iì xita naxandá-la Cristo ján Jerusalén. Kóhotjín xita-la Cristo kitsjohoba kóhokji nangui Judea ko Samaria. Tà jñà tsiningui-ne xita xi tsibíxáya-la Jesús. 2 Tjín i'nga xita xi beèxkón Nainá, jñà tsibíhijiìn Esteban. 'Ñó kiskindàyakeè.
3 Tanga jè Saulo, 'ñó kiìtjingui kondra-la xita naxandá-la Cristo. Xki xi ján ni'ya jahas'en nga kjo'ñó ochrje íchjín ko íchjá, ikjoàn kinís'en ndayá.

Mé xi komà ya nangui Samaria k'e nga kiìchjaya 'én-la Nainá jè Felipe

4 Jñà xita xi kitsjohoba, xki xi ján kiì nga kisìka'bí 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. 5 Jè Felipe, k'e nga ijchò naxandá Samaria, yaá tsibénojmí it'aà ts'e Cristo [xita xi xó kisìkasén-ne Nainá]. 6 Jñà xita Samaria nga kjìn ma, k'e nga kiì'nchré tikoa kijtseè jñà kjoxkón ndaà xi kis'iìn Felipe, kóhotjín, ìsaá ndaà kiì'nchré-ìsa koni s'ín tsibénojmíya-la.
7 Kjìn xita xi inima ch'o-la neií tíjiìn inima-la kjòndaà-ne. Jñà inima ch'o-la neií, 'ñó kjindáya k'e nga bitjojiìn inima-la xita. Tikoaá kjìn xita ima kjòndaà-ne xi mìkiì ma síhiníyá yijo-la ko xi tsá'yá kjoàn. 8 K'oaá ma-ne nga jñà xita naxandá jè, 'ñó tsja kis'e-la.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

9 Ya Samaria tsibìjna jngoò xita xi Simón ki'mì. K'e nga
sa ítjòn, maá-la bíndaà. Kjìn nó kiskoònachan-la xita xi
ya i'nde-la nga chincháxkón-la nga kitsò: "'An 'ñó ndaà
machiya-na."
10 Ngats'iì xita ixti ko xita jchínga, ndaà kiì'nchréñijon-la;
kitsò:
—Jè xita jè xi tse nga'ñó tjín-la it'aà ts'e Nainá.
11 Koií kjoa-la nga ndaà kiì'nchréñijon-la nga jye kò kjìn nó
konachan-la nga bincháxkón-la nga 'ñó ndaà ma-la bíndaà.
12 Jñà xita, k'e nga kòkjeiín-la 'én ndaà-la Nainá kó s'ín
otíxoma Nainá ko it'aà ts'e Jesucristo xi jè Felipe tíbénojmí,
tsibíts'ia nga komà bautizar íchjín íchjá. 13 Skanda tijè-ne
Simón tikoaá kòkjeiín-la; ikjoàn komà bautizar. Ñánda
tsajmeè Felipe, yaá tsajmeiìko Simón. Tà k'oaá ma-la nga tíbeè
kjoxkón ndaà xi tís'ín Felipe ko kjoa xi okó kjoa jeya-la Nainá.
14 Jñà xita xi tsibíxáya-la Jesús xi títsajna Jerusalén, k'e nga
kiì'nchré nga jñà xita Samaria jyeé kòkjeiín-la 'én-la Nainá,
kisìkasén jè Pedro ko Juan. 15 Jñà xita koi, k'e nga jye ijchò
Samaria, tsibítsi'batjì jñà xita xi jye kòkjeiín-la mé-ne nga
tjoé-la jè Inima Tsjeè-la Nainá. 16 Nga jè nachrjein jè, ni saá
jngoò tjoé-la Inima Tsjeè-la Nainá. Sà tà jè it'aà ts'e Na'èn-ná
Jesús komà bautizar xita koi. 17 Jè Pedro ko Juan, k'eé
tsohósòn-la tsja, ikjoàn kitjoé-la Inima Tsjeè-la Nainá.
18 Jè Simón, k'e nga kijtseè nga jñà xita xi tsibíxáya-la Jesús,
ósòn-la tsja jñà xita, nitoón tjoé-la Inima Tsjeè-la Nainá, jè
Simón tsibít'aà-la ton jñà xita-la Cristo, 19 kitsò-la:
—'An, tikoa tjiì-ná nga'ñó jè, mé-ne nita yá xita-ne xi
kosòn-la ndsaa tikoa tjoé-la Inima Tsjeè-la Nainá.
20 Jè Pedro kitsò-la:
—¡Kàtiyaàkoii ton-lè! Ngaji, k'oaá s'ín nìkítsjiìn tsà maá
bindaà-ná kjotjò xi tsjá Nainá. 21 Ngaji mìkiì tjí'nde-lè it'aà ts'e
xá jè nga jè inima-lè mì kixi tíjna nguixkon Nainá. 22 Tikájnoi
jé-lè, nga ch'o tsò ya ijiìn inima-lè, kì ti jé binchaàtsji-ne.
Tijét'aà-la Nainá tsà koi nachrjein-la siìjchàat'aà-lè jé-lè.
23 Be-ná nga jè kjoaxìtakòn xi tíjiìn inima-lè ko jè kjoach'o-lè
mìkiì tsjá'nde-lè nga ndaà 'nì.
24 Jè Simón k'eé kitsò:
—Síjét'aà-nò, titsi'ba-là Nainá xi it'aà ts'an mé-ne nga mì
k'oa s'ín komat'ian ngats'iì kjoa xi k'oas'ín titsa'mì-ná.

25 Jñà xi̱ta̱ xi tsibíxáya-la̱ Jesús, k'e̱ nga jye kitsjaà 'én i̱t'aà
ts'e̱ Cristo ti̱koa̱ tsakóya 'én ndaà-la̱ Nainá, kiì ìjngoò k'a-ne
ján Jerusalén. K'e̱ nga chinchimaya ndi̱yá, kjìn xi̱ta̱ na̱xa̱ndá
jtobá xi chja̱-ne Samaria tsibéno̱jmí-la̱ 'én ndaà-la̱ Nainá xi
kjoa̱ ts'e̱ Cristo.

Jè Felipe ko̱ jngoò xi̱ta̱ Etiopía

26 Xi jye komà, jngoò àkja̱le̱-la̱ Nainá kiìchja̱-la̱ Felipe,
kitsò-la̱:
—Ti̱sítji̱in, t'in kixi̱i ndi̱yá xi bitjokàt'aà-ne Jerusalén, fìjen
bijchó skanda Gaza.
(Ndi̱yá jè, ya̱á fahato ya̱ i̱'nde i̱t'aà xìn ñánda nangui kixì
choòn.)
27 Felipe, tsasítje̱n, kiì; ya̱ i̱ya ndi̱yá kisatiìkjoò jngoò xi̱ta̱
x'i̱n ts'e̱ Etiopía xi 'ñó 'nga xá tjín-la̱ xi jye kjòxkiì-la̱ nga mì ti̱
íchjín si̱ìs'in-ne; tesorero tjín-la̱ ts'e̱ chjo̱ón sko̱-la̱ Etiopía xi 'mì
Candace. Jerusalén j'ìì-ne xi̱ta̱ jè nga kiì i̱ngo̱ ñánda beèxkón
Nainá. 28 Xi̱ta̱ jè, k'e̱ nga tínchrobá-ne nangui-la̱, tíjnaya
carreta-la̱; tíbíxke̱jiìn xo̱jo̱n xi kiskiì Isaías, xi̱ta̱ xi kiìchja̱
ngajo-la̱ Nainá. 29 Jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá kitsò-la̱ Felipe:
—T'in tji̱ngui-la̱ carreta jè, tsjahijtako̱ii.
30 Felipe ni̱to̱ón kiìtji̱ngui-la̱, kiì'nchré-la̱ jè xi̱ta̱ nga
tíbíxke̱jiìn xo̱jo̱n xi kiskiì Isaías, xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá;
i̱kjoàn kiskònangui-la̱ kitsò-la̱:
—¿A fìyaá-lè kó s'ín tíchja̱ xo̱jo̱n xi tìbìxke̱jiìn?
31 Jè xi̱ta̱ etiope kitsò:
—¿Kó s'ín ko̱ma kji̱ya-na nga mì yá béno̱jmíya-na? K'e̱é
tsibítsi'ba-la̱ Felipe nga tsijin-jno carreta; ya̱á tsibìjnayako̱.
32 Jè Xo̱jo̱n-la̱ Nainá xi tíbíxke̱jiìn ts'e̱ Isaías tsò-né:
Kiìko̱ koni jngoò orrè nga kiì sík'en;
k'oa̱á ngaya-la̱ koni jngoò orrè ki'ndí xi mìkiì kjindáya k'e̱
nga tísìjno-la̱,
k'oa̱á s'ín mìkiì kiìchja̱ k'e̱ nga tsatojiìn kjo̱'in.
33 K'e̱ nga tsachrjekàngui xi̱ta̱, mì kixi̱ kisindaàjiìn-la̱.
Nga mì yá xi̱ta̱ tje̱ s'e̱-la̱, ni̱yá xi si̱ìkítsjeèn,
nga jè, kinìk'en-né i̱ isò'nde.
34 Jè xi̱ta̱ etiope kitsò-la̱ Felipe:
—T'i̱in kjo̱ndaà. Tèno̱jmíya-ná yá-né xi k'oa̱s'ín títsò-la̱ jè
Isaías; ¿a kj'ei̱í xi̱ta̱-né, a xi ti̱jè-ne yijo-la̱?

35 Felipe tsibíts'iakǫ-ne jè xǫjǫn xi tíbíxkejiìn xita etiope;
tsibénǫjmí yije-la it'aà ts'e 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Jesús.
36 Koni s'ín nchifìya ndiyá, ijchò jngoò i'nde ñánda tjín nandá,
kitsò xita etiope:
—I'nde jè, tjín nandá; ¿a mìtsà ndaà s'e tsà s'iaàn bautizar
yijo-na?
37 Felipe kitsò-la:
—Tsà kǫó inima-lè nga ndaà mokjeiín-lè kǫma-né.
Xita jè kitsò:
—Mokjeiín-na nga Jesús, jè xi Cristo xi Ki'ndí-la Nainá.
38 Kǫ kitsjaà ǫkixi nga tsasíjna carreta, ikjoàn tsitajen ingajò,
jahas'en-jiìn nandá, jè Felipe kis'iìn bautizar. 39 K'e nga jye
itjokàjiìn-ne nandá, Felipe, tà nitǫón kichijà; jè Inima Tsjeè-la
Nainá kiìkǫ; mì ti kiì kijtseèxkon-ne xíkjín; tanga jè xita
etiope, k'e nga tífì ya ndiyá, tsjaá jchán tjín-la. 40 Jè Felipe k'e
nga kjòchiya-la jye ya tíjna naxandá Azoto; xki xi ján naxandá
tsibénǫjmí 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo skanda k'e nga
ijchò naxandá xi 'mì Cesarea.

Kós'ín komà k'e nga jè Saulo kòkjeiín-la it'aà ts'e Cristo

(Hechos 22:6-16; 26:12-18)

9 1 Saulo, xki xi ján i'nde bincháxkón-la xita xi
kota'yàt'aà-la Cristo nga mejèn-la siìk'en. K'oaá ma-ne
nga kiìkon jè nǫ'miì ítjòn, 2 nga kisìjé-la xǫjǫn xi tjín-la nga'ñó
xi k'oa ts'e jñà ni'ya ingǫ sinagoga ján Damasco, mé-ne nga
kǫma tsobà'ñó-ne xita íchjín kǫ íchjá xi fìt'aà-la jè ndiyá
xitse-la Cristo; ikjoàn kjinchrobàkǫ Jerusalén nga siìkítsajna
ndayá. 3 K'e nga nchifìya ndiyá nga jye kjòchrañàt'aà-la
naxandá Damasco, tà nitǫón kjòhiseèn jngoò itjandiì-la jngoò
ni'ín xi inchrobà-ne ngajmiì. 4 Jè Saulo kiskaàjndoòt'aà nangui,
ikjoàn kiì'nchré-la 'én xi kiìchjajiìn isén xi kitsò:

—Saulo, Saulo, ¿mé-ne 'a̱n tì'mìtji̱ngui kondra̱-ná?
5 Saulo kitsò:
—¿Yá-né ngaji̱, Na̱'èn?
Jè xi tíchja̱ kitsò:
—'A̱n-ná Jesús xi tì'mìtji̱ngui kondra̱-ná. Tji̱jí tìyatoòn-ne yijo-lè, k'oa̱á ngaya-la̱ koni tsà nchra̱ja̱ tsjón-la̱ jè yá xi bínès'en-la̱ nei-la̱.
6 Saulo, tsí tsatsé-né; tsí ndaà kitsakjòn; k'e̱é kitsò:
—Na̱'èn, ¿mé xi mejèn-lè nga 'a̱n s'iaàn?
Jè Na̱'èn-ná kitsò-la̱:
—Ti̱sítji̱in, ti̱tjás'e̱n-jiìn na̱xa̱ndá; ya̱á s'e̱no̱jmí-lè mé xi s'i̱in.
7 Jñà xi̱ta̱ xi tji̱ko̱ Saulo, tà kisinchaà-né nga 'ñó kitsakjòn; kìì'nchré-la̱ jè xi tíchja̱ ta̱nga mìkìì kijtseèxkon yá xi tíchja̱.
8 Jè Saulo, tsasítje̱n-t'aà-ne nangui, ta̱nga k'e̱ nga kiskíx'a̱ xko̱n mì ti̱ kìì kjòtsejèn-la̱. Tà jñà xi̱ta̱ xi tji̱ko̱ kitsobàt'aà, kììko̱ ján Damasco.
9 Jàn na̱chrjein tsibìjna nga mì ti̱ kìì kotsejèn-la̱; ni̱mé xi kiskine ti̱koa̱ ni̱mé xi kits'ìì.
10 Ya̱ na̱xa̱ndá Damasco tíjna jngoò xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Cristo xi 'mì Ananías; Nainá kìichja̱-la̱ nga tsatsejèn jngoò-la̱ kjoa̱ koni tsà nijñá tí'bìì-la̱, kitsò-la̱:
—¡Ananías!
Kìichja̱ Ananías kitsò:
—¿Mé-ne Na̱'èn? ¿Mé xi mejèn-lè?
11 Jè Na̱'èn-ná kitsò-la̱:
—Ti̱sítji̱in, t'in jè calle xi 'mì Calle Kixi̱, ya̱ ni'ya-la̱ Judas; ya̱ ti̱nchátsji jngoiì xi̱ta̱ xi 'mì Saulo xi ya̱ i̱'nde-la̱ Tarso. I̱'ndei̱, tíbítsi'ba-né.
12 Saulo jyeé kòbeè jngoò kjoa̱ koni tsà nijñá tí'bìì-la̱ xi tsò: jngoò xi̱ta̱ xi 'mì Ananías kòbijchókon nga kòhósòn-la̱ tsja nga kòmandaà ìjngoò k'a-ne xko̱n.
13 Ananías, k'e̱ nga kìì'nchré kitsò:
—Na̱'èn, tíjiìn-na, kjìn xi̱ta̱ jye tsibéno̱jmí-na nga 'ñó ch'o kjoàn xi̱ta̱ jè; jè-né xi 'ñó tíbeètoòn xi̱ta̱ tsi̱ji ján Jerusalén.
14 I̱'ndei̱ koií xá j'ìì-ne skanda i̱jndé, tjín-la̱ o̱kixi̱ i̱t'aà ts'e̱ no̱'mìì ítjòn nga tso̱ba̱'ñó ngats'ìì xi̱ta̱ xi mokjeiín-la̱ i̱t'aà tsi̱ji.
15 Nainá kitsò-la̱ Ananías:
—Tich'oín xi̱ta̱ jè; xó jaàjiìn-na; k'oa̱á s'ín ko̱chjeén-na nga jè ki̱chja̱ya i̱t'aà ts'a̱n nga tíjtsa i̱sò'nde nguixko̱n ngats'ìì xi̱ta̱ xi mìtsà xi̱ta̱ judío ko̱ xi̱ta̱xá ítjòn-la̱, ti̱koa̱ jñà xi xi̱ta̱ Israel.
16 'A̱án kokoò yije-la̱ kjo̱'in xi 'ñó tse si̱ìkjeiín xi kjoa̱ ts'a̱n.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

17 Ananías kiì ñánda tíjna Saulo; jahas'en ni'ya. Tsohósòn-la
tsja, kitsò-la:
—'Ndsè Saulo, jè Na'èn-ná Jesús xi kiìchja-lè ya iya ndiyá
k'e nga tjinchroboí, jè kàsíkasén-na nga kotsejèn ìjngoò k'a-lè
tikoa sijiìn inima-lè Inima Tsjeè-la Nainá.
18 Saulo, nitoón kitjaàxìn-la xkon xi koni kjoàn chrjoa ton-la
tin. Ikjoàn kjòtsejèn ìjngoò k'a-la. K'eé tsasítjen, ikjoàn komà
bautizar. 19 Saulo, tsakjèn; ikjoàn kis'e ìjngoò k'a-la nga'ñó.
Tsibìjnako chiba nachrjein jñà xita xi kota'yàt'aà-la Cristo xi
títsajna Damasco.

Kós'ín komà nga jè Saulo kiìchjaya 'én-la Cristo

20 Saulo, nitoón tsibíts'ia nga kiìchjaya it'aà ts'e Jesús ya
ngats'iì ni'ya ingo sinagoga nga jè Jesús, jè xi Ki'ndí-la Nainá.
21 Ngats'iì xita xi kiì'nchré-la tà kjòxkón-la; kitsò-la xíkjín:
—¿A mìtsà jè xita jè xi tsangatjingui-la xita ján Jerusalén,
jñà xi mokjeiín-la it'aà ts'e Jesús? ¿A mìtsà tikoa koií xá j'iì-ne
ijndé nga ndaayá kjiko yije xita koi, ikjoàn siìngatsja no'miì
ítjòn?
22 Tanga Saulo, ìsaá 'ñó tse nga'ñó tísijiìn inima-la nga
chjaya. Jñà xita judío xi títsajna Damasco, skanda mì ti kiì
beè-ne kós'ín siìkítsjeèn koni s'ín tsakóya Saulo nga nguì 'én
kixi-né nga Jesús, jè xi Cristo [jè xi xó kisìkasén-ne Nainá].

K'e nga jè Saulo tsanga-la xita judío

23 Nga jye komà kjìn nachrjein, jñà xita judío, tsajoóya-ne nga
siìk'en Saulo. 24 Tanga jè Saulo kiì'nchré koni s'ín tsajoóya-ne
nga jñà xita judío, ko nachrjein ko nitjen kisìkinda,
tsibìtsajnajto xotjoa-la naxandá nga mejèn-la siìk'en. 25 Tanga
jñà xita-la Saulo, k'e nga jñò, kiìko, kisìkíjnaya jngoò nisiyá
xi je kji; ikjoàn kiskinìs'en-kjá ñánda tix'á chiba jè chrjó xi
tjíndiì-la naxandá ko yaá kiskinìjen-jno jè chrjó, mé-ne komà
tsanga-ne.

K'e nga tsibìjna Jerusalén jè Saulo

26 Saulo, k'e nga ijchò-ne ján Jerusalén, mejèn-la nga ya
koahijtako jñà xita xi kota'yàt'aà-la Cristo, tanga ngats'iì xita
koi, tà kitsakjòn-la, nga mìkiì kòkjeiín-la tsà kixi kjoa nga
tikoa ya kota'yàt'aà-la Cristo. 27 Tanga jè Bernabé k'eé kiìko

ñánda títsa̱jna xi̱ta̱ xi tsibíxáya-la̱ Jesús. Tsibénǫjmí-la̱ nga jyeé jahatjìya-la̱ k'e̱ nga kijtseè Na̱'èn-ná Jesús nga kiìchja̱ sobà-la̱ ya̱ i̱ya ndi̱yá k'e̱ nga tífì Damasco; ti̱koa̱á tsibénǫjmí-la̱ nga ján Damasco 'ñó ndaà kiìchja̱ i̱t'aà ts'e̱ Jesús, mìkiì kitsakjòn.
28 Saulo, ya̱á tsibìjnakǫ jñà xi̱ta̱ xi tsibíxáya-la̱ Jesús; ya̱á tsajmeiìkǫ Jerusalén. Mìkiì kitsakjòn nga kiìchja̱ya i̱t'aà ts'e̱ Jesús.
29 'Ñó kiìchja̱kǫ jñà xi̱ta̱ judío xi 'én griego chja̱ nga tsajoókjoòkǫ xíkjín; ta̱nga jñà xi̱ta̱ koi tsohótsji'nde-la̱ kó s'ín si̱ìkǫ nga mejèn-la̱ si̱ìk'en Saulo.
30 Jñà xi̱ta̱ xi 'ndse̱ joó i̱t'aà ts'e̱ Cristo, k'e̱ nga kiì'nchré 'én koi, kiìkǫ Saulo ján Cesarea, i̱kjoàn kisìkasén skanda ján Tarso.
31 Ngats'iì xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo, 'nchán tsibìtsa̱jna kóho̱tjín na̱xa̱ndá xi chja̱-ne nangui Judea, Galilea kǫ Samaria; nì ti̱ mé kjoa̱siì kis'e-ne. Kis'e-ìsa̱-la̱ nga'ñó ts'e̱ ini̱ma̱-la̱ nga ìsa̱ ndaà kijtseèxkón Nainá; jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá ìsa̱á ndaà tsasìkǫ nga ìsa̱ kjìn komà xi̱ta̱-la̱ Cristo.

Kós'ín komà k'e̱ nga kjòndaà-ne Eneas

32 Jè Pedro, k'e̱ nga tsajmeèsòn i̱'nde koi, ti̱koa̱á kiìkon xi̱ta̱-la̱ Cristo xi títsa̱jna ya̱ na̱xa̱ndá Lida.
33 Ya̱ tíjna jngoò xi̱ta̱ xi 'mì Eneas; jyeé tjín-la̱ jiìn nó nga kijna xk'én, mìkiì ma síkjaníyá yijo-la̱.
34 Pedro kitsò-la̱:
—Eneas, jè Jesucristo tísíndaà-lè. Ti̱sítji̱in, tixkóyi nijñaà-lè. Eneas, ni̱to̱ón tsasítje̱n.
35 Ngats'iì xi̱ta̱ xi títsa̱jna ya̱ na̱xa̱ndá Lida kǫ Sarón, kijtseè Eneas nga tsajmeè-ne, i̱kjoàn kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-ná Jesús.

K'e̱ nga jaáya-la̱ Dorcas i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱biyaà

36 Ya̱ na̱xa̱ndá Jope tíjna jngoò chjo̱ón xi kota'yàt'aà-la̱ Cristo: Tabita 'mì. Jè 'én griego, Dorcas 'mì. [Jè 'én tsa̱ján, Na̱xín tsò-ne.] Chjo̱ón jè, 'ñó ndaà xi̱ta̱, ti̱koa̱á ndaà síchját'aà-la̱ xi̱ta̱ i̱ma̱.
37 Jñà na̱chrjein koi, chjo̱ón jè, kjòxk'én koa̱ k'en. K'e̱ nga jye kisìhingáya, kiìko̱, kisìkájnaya ni'ya xi ma-ne jò piso.
38 Jè na̱xa̱ndá Lida ya̱á kijnat'aà chrañà-la̱ Jope. Jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Cristo kiì'nchré nga ya̱ tíjna Lida jè Pedro. Kisìkasén jò xi̱ta̱ x'i̱n xi kiì kítsi'ba-la̱, kitsò-la̱:
—Kì nìkachrjein-jèn, ni̱to̱n nchrobáchón-náje̱n.
39 Pedro, k'e̱ nga kiskaàt'aà-la̱ o̱kixi̱, ni̱to̱ón tsasítje̱n; tsobáhijtako̱ xi̱ta̱ koi. K'e̱ nga ijchò Jope, kiìko̱ ñánda kijna

mik'en; jahas'en ni'ya. Ngats'iì íchjín ka'àn xi títsa̱jna ijchò kinchat'aà-la̱ Pedro nga kjindáya; tsakó-la̱ x'ió ko̱ na̱chro̱ xi tsibíndaà Dorcas k'e̱ nga ti̱sa̱ tíjnakon. 40 Pedro tsachrje yije ni'ya jñà xi̱ta̱ koi; i̱kjoàn tsasìxkó'nchi, kiìchja̱t'aà-la̱ Nainá; k'e̱é kiskoò'an jè mik'en, kitsò-la̱:

—¡Tabita, ti̱sítji̱in!

Jè mik'en, kiskíx'a̱ngui-ne xko̱n. K'e̱ nga kijtseè Pedro, tsibìjna kixi̱. 41 Pedro kitsjaà-la̱ tsja, kisìkasítje̱n; i̱kjoàn kiìchja̱-la̱ xi̱ta̱-la̱ Cristo ko̱ jñà íchjín ka'àn; tsakó-la̱ Dorcas nga tíjnakon-né. 42 Kjoa̱ jè, ki'ya yijeé-la̱ kóho̱kji Jope; kjìn xi̱ta̱ kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-ná Jesucristo. 43 Jè Pedro, kjìn na̱chrjein tsibìjna ya̱ Jope, ya̱ ni'ya-la̱ xi̱ta̱ xi 'mì Simón chji̱ne̱chrjoa̱.

K'e̱ nga jè Cornelio kiìchja̱-la̱ Pedro

10 1 Ya̱ na̱xa̱ndá Cesarea tsibìjna jngoò xi̱ta̱ xi 'mì Cornelio, jè xi xi̱ta̱ sko̱-la̱ ts'e̱ soldado xi jngoò sìndo̱ ma-ne xi ya̱ chja̱-ne xi 'mì Italiano. 2 Jè Cornelio, ngats'iì xi̱ta̱ ni'ya-la̱, ndaà beèxkón Nainá, ti̱koa̱á tsakjón-keè Nainá. Ndaà síchját'aà-la̱ jñà xi̱ta̱ i̱ma̱ xi nì mé tjín-la̱. Kjit'aà na̱chrjein bítsi'ba-la̱ Nainá. 3 Jngoò na̱chrjein, ijchò-la tsà xi jàn nga nguixòn, tsatsejèn jngoò-la̱ kjoa̱ koni tsà nijñá tí'biì-la̱ nga jahas'en jngoò àkja̱le̱-la̱ Nainá ya̱ ni'ya ñánda tíjna; kitsò-la̱:

—¡Cornelio!

4 Jè Cornelio, k'e̱ nga kiskoò'an àkja̱le̱, tà kitsakjòn-la̱, kitsò-la̱:

—¿Mé xi mejèn-lè na̱'èn?

Jè àkja̱le̱ kitsò:

—Jyeé ijchò kaàt'aà-la̱ Nainá jè kjoa̱ bítsi'ba-lè ko̱ kjoa̱ nga nìchját'aà-la̱ xi̱ta̱ i̱ma̱ xi nì mé tjín-la̱. Jè Nainá ndaà sasén-la̱. 5 Ti̱kasín xi̱ta̱-lè ján na̱xa̱ndá Jope; kàtìkjaá Simón xi ti̱koa̱ Pedro 'mì. 6 Ya̱ tíjna ni'ya-la̱ xi̱ta̱ xi ti̱koa̱ Simón 'mì xi chrjoa̱-la̱ cho̱ síhinda. Jè ni'ya-la̱ ya̱á kijnandiì ndáchikon. Jè ke̱ènojmí-lè mé xi s'i̱in.

7 K'e̱ nga jye kiì-ne àkja̱le̱-la̱ Nainá xi tíchja̱ko̱ Cornelio, kiìchja̱ jò-la̱ xi̱ta̱ chi̱'nda-la̱ koa̱ jngoò soldado xi ndaà beèxkón Nainá xi ya̱ síxát'aà-la̱. 8 K'e̱ nga jye tsibénojmí yije-la̱ ngats'iì kjoa̱ xi kiì'nchré, i̱kjoàn kisìkasén ján na̱xa̱ndá Jope.

9 K'e̱ nga komà nchijòn, ijchò-la tsà nchisen, jñà xi̱ta̱ koi, jyeé kjo̱meè bijchó chrañà-la̱ na̱xa̱ndá Jope. Tijè-ne hora jè Pedro,

tsijin i̱sò'nga ni'ya nga kiì kítsi'ba-la̱ Nainá. 10 Pedro, jyeé 'ñó kjòhojò-la̱; mejèn-la̱ nga ko̱kje̱n, ta̱nga tíkoñaá-la̱, k'e̱é tísindaà tsojmì xi ski̱ne̱; tsatsejèn jngoò-la̱ kjoa̱ koni nijñá tí'biì-la̱. 11 Kijtseè nga ti̱xá ngajmiì; inchrobàjen jngoò nikje skanda i̱t'aà nangui xi 'ñó teè kji, tjít'aà'ñó nga ñijòn chrja̱ngui̱-la̱. 12 Jè nikje, ya̱á títsa̱jnaya yije cho̱ xi tjín i̱ i̱t'aà nangui xi ñijòn ma ndso̱ko̱ ko̱ jñà cho̱ xi bífejno yijo-la̱ nangui, ngats'iì cho̱ xi

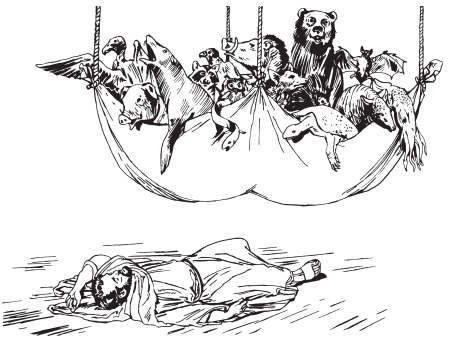

tjín-la̱ jnga̱á xi tjíma i̱jiìn i̱sén. 13 Jè Pedro kiì'nchré jngoò 'én xi kitsò-la̱:

—Pedro, ti̱sítji̱in, ti̱k'in cho̱ koi, chi̱ni̱i.

14 Kitsò Pedro:

—Na̱'èn, majìn; ni̱ saà jngoò k'a tsojmì tjé kíne̱e xi xkón tjín i̱t'aà ts'e̱ kjo̱tíxoma.

15 Pedro, ìjngoò k'a kiì'nchré 'én xi kitsò-la̱:

—Tsojmì xi Nainá jye kisìtsjeè nga ma chji̱ne̱, kì tsojmì tjé 'mì-la̱.

16 Jè kjoa̱ ts'e̱ nikje, jàn k'a o̱komà. I̱kjoàn tsijin ìjngoò k'a-ne ján ngajmiì. 17 Pedro, tísíkítsjeèn kó tsòya-ne jè kjoa̱ xi kijtseè. Ti̱k'e̱é-ne ijchò kinchajto xotjoa̱ ni'ya jñà xi̱ta̱ xi kisìkasén Cornelio nga jye kiskònangui ñánda-ne ni'ya-la̱ Simón. 18 Kiskònangui, a ya̱á tíjna jngoò xi̱ta̱ xi Simón 'mì, ti̱koa̱ tjít'aàsòn 'ín-la̱ nga Pedro 'mì. 19 Jè Pedro, tákó k'e̱é tísíkítsjeèn jè kjoa̱ xi kijtseè, jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá kitsò-la̱:

—Jàn ma xi̱ta̱ xi ji̱ ótsji-lè. 20 Ti̱sítji̱in, titjo̱ji̱in, kì jò 'beé-la̱ takoìn nga 'mìko̱ii; jñà xi̱ta̱ koi, 'a̱án kàsíkasén.

21 Jè Pedro inchrobàjen ñánda 'ncha xi̱ta̱ xi kisìkasén Cornelio, kitsò-la̱:

—'An-ná xi binchaàtsji-ná; ¿mé xá xi kòf'i-nò?
22 Jñà xita koi kitsò:
—Jè kisìkasén-najen xita sko-la soldado xi 'mì Cornelio, jngoò xita kixi xi ndaà beèxkón Nainá, tikoa jè, ndaà yaxkón it'aà ts'e naxandá Israel. Jngoò xó àkjale-la Nainá k'oa kitsò-la nga ngaji skinìkjaá-lè nga k'oín ni'ya-la mé-ne nga kénojmíya-la 'én xi ji tìhokoòyi.
23 Jè Pedro kisìkas'en ni'ya-la; yaá kisìkjáyako jngoò nitjen. Xi komà nchijòn, kiìko xita koi; tikoaá tsobáhijtako i'nga xita xi mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo xi títsajna ya Jope.
24 Xi komà nchijòn ijchò Cesarea; jyeé tíkoña jè Cornelio; jyeé títsajna xita xíkjín ko amigo-la xi ndaà óko xi xó kisìkí'nchré-ne. 25 K'e nga jye ijchò Pedro, jè Cornelio itjo ni'ya nga kisìhixat'aà; tsasìxkó'nchit'aà-la nga kijtseèxkón. 26 Tanga jè Pedro kisìkasítjen, kitsò-la:
—Tisítjiin; 'an, tikoaá ta xita-ná koni ngaji.
27 Jè Pedro, nga tíhóko Cornelio, jahas'en ni'ya; kijtseè nga 'ñó kjìn ma-ne xita xi ya títsajna. 28 Pedro kitsò-la:
—Jñò, tíjiìn-nò nga jñà xita judío mìkiì tjí'nde-la nga jñà xita xi xìn i'nde-la siìngásòn-ko, mìkiì ma kjoas'en ni'ya-la xi mìtsà xita judío. Tanga Nainá tsibénojmíya-na nga nijngoò xita xi koma xán-la: jñò, taxki xita-nò ko xita tjé-nó nga nguixkon Nainá. 29 Koií kjoa-la k'e nga ijchò nokjoà-ná, mìkiì kisìtájaàjñaà, nitoón inchrobà. Jè xi kjònanguia, ¿mé xá xi nokjoà-ná?
30 Cornelio kitsò:
—Tjín-la ñijòn nachrjein, tijè-ne hora jè nga xi jàn nga nguixòn, k'e nga tìchjàt'aà-la Nainá i ni'ya-na, tà nitoón tsatsejèn jngoò xita xi tsasìjna nguixkoaàn; 'ñó ote kji nikje-la. 31 Kitsò-na: “Cornelio, jè kjoa bítsi'ba-lè jye kina'yà-la ko jye ki'ya-la nga nguixkon Nainá koni s'ín nìchját'aà-la xita ima xi nì mé tjín-la. 32 Tikasín xita-lè ján naxandá Jope, kàtìkjaá Simón xi tikoa Pedro 'mì. Ya tíjna ni'ya-la xita xi tikoa Simón 'mì xi chrjoa-la cho síhinda. Jè ni'ya-la yaá kijnandiì ndáchikon.” 33 K'oaá komà-ne nga niton kiskinìkjaá-lè. Ndaà kà'nè-ne nga kànchroboì. Kóhotjín-jen ií titsajna-jen nga nguixkon Nainá mé-ne nga kiná'ya yije-jen mé okixi xi kitsjaà-lè Nainá nga kénojmí-nájen.

K'e̲ nga kiìchja̲ Pedro ya̲ ni'ya-la̲ Cornelio

34 Pedro tsibíts'ia̲ nga kiìchja̲, kitsò:
—Kixi̲í kjoa̲, tíbe-ná nga Nainá mìkiì faájiìn ni̲ta̲ yá xi̲ta̲-ne, tà
ngásòn fìko̲ yije. 35 Nainá kjoétjò-né ni̲ta̲ yá xi̲ta̲-ne ni̲ta̲ ñánda-ne
i̲'nde-la̲ xi beèxkón Nainá xi ti̲koa̲ s'ín kjoa̲kixi̲. 36 Nainá kisìkasén
'én-la̲ ya̲ na̲xa̲ndá Israel; tsibénojmíya-la̲ 'én ndaà-la̲ nga 'nchán
ki̲tsa̲jnakoa̲á Nainá i̲t'aà ts'e̲ Cristo, jè xi otíxoma-la̲ ngats'ìì
xi̲ta̲ xi tjín i̲sò'nde. 37 Jñò, ndaà tíjiìn-nò koni s'ín komà kóho̲kji
nangui-la̲ xi̲ta̲ judío, kjòts'ia̲-ne i̲'nde Galilea k'e̲ nga jye kiìchja̲ya
Juan xi kjoa̲ ts'e̲ bautismo. 38 Tíjiìn-nò nga jè Jesús xi Nazaret
ts'e̲, Nainá xó jaàjiìn-ne nga kitsjaà-la̲ Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ ko̲ nga'ñó.
Ni̲ta̲ ñánda-ne nga tsajmeè Jesús, ndaà tjín kjo̲ndaà xi kis'iìn;
kisìndaà-ne xi̲ta̲ xi kjo'in nchisíkjeiín i̲t'aà ts'e̲ xi̲ta̲ nei̲í. Koií
k'oa̲s'ín kis'iìn-ne nga jè Nainá tíjnako̲. 39 K'oa̲á ma-ne bènojmí-je̲n
nga xko̲ón ki'ya-naje̲n ngats'ìì kjo̲ndaà xi kis'iìn Jesús ya̲
nangui-la̲ xi̲ta̲ judío ko̲ Jerusalén. K'e̲ nga komà i̲skan, jñà xi̲ta̲
kisìk'en Jesús, tsibítjo̲hónguit'aà krò. 40 Ta̲nga nga ijchò jàn
na̲chrjein Nainá kisìkjaáya-la̲ ko̲ k'oa̲á s'ín kis'iìn nga kiyaxkon
ìjngoò k'a-la̲ nga jye jaáya-la̲. 41 Mìtsà ngats'ìì xi̲ta̲ na̲xa̲ndá
kijtseèxkon, tà ngaje̲n-náje̲n xi xó kjòtseé kitjaàjiìn-naje̲n mé-ne
nga ko̲ma kénojmí-je̲n xi i̲t'aà ts'e̲, ngaje̲n-náje̲n xi chichiko̲-je̲n
ti̲koa̲ ki'yòko̲-je̲n k'e̲ nga jye jaáya-la̲. 42 Jè Jesús tsibít'in-naje̲n
nga ki̲nókjoa̲ya-je̲n ko̲ kénojmí kixi̲-la̲je̲n xi̲ta̲ na̲xa̲ndá nga
jè Jesús, k'oa̲á s'ín kisìkíjna Nainá koni xi̲ta̲xá ítjòn nga jè
bíndaàjiìn-la̲ xi̲ta̲ xi títsa̲jnakon ko̲ xi jye k'en. 43 Ngats'ìì xi̲ta̲
xi kiìchja̲ ngajo-la̲ Nainá, k'oa̲á s'ín tsjá 'én nga ngats'ìì xi̲ta̲ xi
mokjeiín-la̲ i̲t'aà ts'e̲ Cristo, i̲t'aà ts'e̲-né nga jcha̲t'aà-la̲ jé-la̲.

K'e̲ nga kitjoé-la̲ Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá jñà xi mìtsà xi̲ta̲ judío

44 Tákó ti̲k'e̲é tíchja̲ ìsa̲ Pedro, ngats'ìì xi̲ta̲ xi nchi'nchré-la̲
itjojen-nè Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá. 45 Jñà xi̲ta̲ judío xi tji̲ko̲ Pedro
[xi ti̲koa̲ jye mokjeiín-la̲ i̲t'aà ts'e̲ Cristo], tà k'oa̲á komà-la̲ k'e̲
nga kijtseè nga jñà xi mìtsà xi̲ta̲ judío, ti̲koa̲ ndaà itjojen-nè jè
Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá. 46 Nga kiì'nchré-la̲ nga chja̲ xi kj'ei̲í 'én,
ti̲koa̲ chja̲t'aà-la̲ Nainá nga 'ñó jeya síkíjna. 47 K'e̲é kitsò Pedro:
—Mì-la kiì ko̲ma ki̲chakjáya-là jñà xi̲ta̲ koi nga ko̲ma
bautizar nga jyeé kàtjoé-la̲ Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá koni s'ín
kitjoé-ná jñá.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

48 Jè Pedro kitsjaà okixi nga koma bautizar xita koi it'aà ts'e
Na'èn-ná Jesucristo. Ikjoàn jñà xita tsibítsi'ba-la Pedro nga
kàtìjnako chiba nachrjein ìsa.

Mé 'én xi kiìchja Pedro nga tsibénojmí-la xita naxandá-la Cristo ján Jerusalén

11 1 Jñà xita xi tsibíxáya-la Jesús ko xita xíkjín xi 'ndse
joó it'aà ts'e Cristo xi títsajna nangui Judea, kii'nchré
nga jñà xi mìtsà xita judío tikoaá jye kòkjeiín-la 'én-la Nainá.
2 Jñà xita judío xi mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo tsohótiko Pedro,
k'e nga ijchò-ne ján Jerusalén. 3 Kitsò-la:
—¿Mé-ne ya kii-ne ni'ya-la xi taxki xita xi mìtsà xita judío,
skanda yaá chichikoii?
4 Jè Pedro k'eé tsibíts'ia nga ndiyá ndiyá tsibénojmí yije-la
koni s'ín komàt'in; kitsò-la:
5 —K'e nga tìjnaa ján naxandá Jope, nga tìchjàt'aà-la
Nainá, tsatsejèn jngoò-na kjoa koni tsà nijñá tí'bii-na, jngoò
nikje kìjtseè xi 'ñó te kji, tjí'ñó nga ñijòn chrjangui-la xi
ngajmii inchrobàjen-ne, j'ii skanda ñánda tìjnaa. 6 K'e nga
kiskoòtsejèn-la, ndaà kìjtseè nga títsajnaya cho xi tjín i it'aà
nangui xi ñijòn ma ndsoko ko cho ts'en xi tjín ijiìn ijñá, ko
cho xi bífejno yijo-la nangui, ngats'ii cho xi jngaá tjín-la
xi tjímajiìn isén. 7 Ki'nchrè jngoaà 'én xi kitsò-na: “Pedro,
tisítjiin, tik'iìn cho koi, chinii.” 8 'An kixan-la: “Majìn Na'èn,
'an, ni saà jngoò k'a tsojmì tjé kínee xi xkón tjín it'aà ts'e
kjotíxoma.” 9 Xi ma-ne jò k'a, ìjngoò k'a kiìchja-na ján ngajmii
kitsò-na: “Tsojmì xi Nainá jye kisìtsjeè nga ma chjine, kì
tsojmì tjé 'mì-la.” 10 Jè kjoa koi, jàn k'a okomà. Ikjoàn tsijin
yije ìjngoò k'a-ne ján ngajmii. 11 Tijè-ne hora, jàn xita ijchò
kátsji-na ya ni'ya ñánda tìjnaa xi ján inchrobà-ne Cesarea xi
xó kisatiìxá-la. 12 Jè Inima Tsjeè-la Nainá kitsò-na: “Tikoii xita
koi; kì jò beè-la takoìn nga tsjáhijtakoii; tikoaá tsobáhijtako-na
jñà xita 'ndsè xi joòn ma-ne xi i títsajna; ijchò-jen ya ni'ya-la
jè xita xi kiskinìkjaá-na, ikjoàn tsitjaàs'en-jen ni'ya-la.” 13 Xita
jè tsibénojmí-najen nga jngoò xó àkjale kijtseè ya ni'ya-la xi
kitsò xó-la: “Tikasín xita ján naxandá Jope nga kàtìkjaá jè xita
xi 'mì Simón xi tikoa Pedro 'mì. 14 Jè tsjá-lè 'én nga kitjokàjñoò
kjo'in kjoa ts'e jé-nò, ngaji ko ngats'ii xita ni'ya-lè.” 15 K'e nga
tsibíts'ia nga tsibénojmí-la, jè Inima Tsjeè-la Nainá, nitoón

itjojen-nè jñà xi̱ta̱ koi koni s'ín komàt'iaán jñá nga sa̱ tàts'en-la̱ kjoa̱. 16 K'e̱é tsibítsjeèn-na koni s'ín kitsò Na̱'èn-ná Jesús nga kitsò: “Jè Juan, nandá kis'iìn-ne bautizar, ta̱nga jñò, ko̱ó Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá ko̱ma-nò bautizar.” 17 Tsà Nainá k'oa̱s'ín sasén-la̱ nga ti̱koa̱ tsjá kjo̱tjò-la̱ jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ koni s'ín kitsjaà-ná jñá k'e̱ nga kòkjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-ná Jesucristo, ¿'a̱n, mé-ne kondra̱ kótijna-la̱ Nainá?

18 K'e̱ nga kiì'nchré 'én koi, jyò tsibìtsa̱jna. Jeyaá kisìkíjna Nainá, kitsò:

—¡Kixi̱í-la kjoa̱ nga jñà xi mìtsà xi̱ta̱ judío, ti̱koa̱ tsjá-la̱ kjo̱ndaà Nainá mé-ne nga si̱ìkájno-ne jé-la̱ ko̱ mì ti̱ jé ko̱hótsji-ne mé-ne nga s'e̱-la̱ kjoa̱binachon ts'e̱ ini̱ma̱-la̱!

K'e̱ nga kinìkasén Bernabé ján na̱xa̱ndá Antioquía

19 K'e̱ nga jye k'en Esteban, jñà xi̱ta̱ xi mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Jesús kitsjohoba, koií kjoa̱-la̱ nga 'ñó kiìtji̱nguikeè xi̱ta̱. Tjín xi kiì ján nangui Fenicia ko̱ Chipre ko̱ na̱xa̱ndá Antioquía. Xi̱ta̱ koi, k'e̱ nga ijchò i̱'nde koi, tsibéno̱jmí-la̱ 'én-la̱ Cristo jñà xi̱ta̱ judío xi ya̱ títsa̱jna ta̱nga xi ta̱xki̱ xi̱ta̱, majìn. 20 Jñà xi̱ta̱ xi kitsjohoba, tjín i'nga xi ján i̱'nde-la̱ nangui Chipre ko̱ na̱xa̱ndá Cirene. K'e̱ nga ijchò ya̱ na̱xa̱ndá Antioquía ti̱koa̱á tsibéno̱jmí-la̱ jñà xi̱ta̱ xi mìtsà xi̱ta̱ judío 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Jesús xi otíxoma-ná. 21 Nainá kitsjaà-la̱ nga'ñó; kjìn xi̱ta̱ koi kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo, jahatjìya-la̱ kjo̱hítsjeèn-la̱, kiìt'aà-la̱ Na̱'èn-ná.

22 Jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Jerusalén kiì'nchré koni s'ín tíma ján Antioquía. Kisìkasén jè Bernabé. 23 Bernabé, k'e̱ nga ijchò Antioquía, kijtseè nga jè Nainá ndaà tísíchikon-t'in xi̱ta̱ koi. Tsja jchán komà-la̱. K'e̱é ìsa̱ ndaà tsibít'in yije-la̱ nga ko̱ ini̱ma̱-la̱ ìsa̱ ndaà kàtjìt'aà-la̱ Na̱'èn-ná. 24 Jè Bernabé, 'ñó ndaà xi̱ta̱; ndaà tíjiìn ini̱ma̱-la̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá; ti̱koa̱á ndaà mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Nainá. K'oa̱á s'ín komà-ne nga ìsa̱ kjiìn xi̱ta̱ jahas'en-t'aà-la̱ Na̱'èn-ná Jesús.

25 Nga komà i̱skan, Bernabé kiì ján Tarso nga kiì kátsji Saulo. 26 K'e̱ nga jye kisakò-la̱, kiìko̱ ján Antioquía. Jngoò nó tsibìtsa̱jnako̱ jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo; koií xá kis'iìn nga kjìn xi̱ta̱ tsakóya-la̱. Ya̱á kisit'aà 'ín ítjòn nga xi̱ta̱-la̱ Cristo 'mì ngats'iì xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Cristo.

27 Nachrjein koi ijchò i'nga xita xi kiìchja ngajo-la Nainá ján Antioquía xi inchrobà-ne Jerusalén. 28 Jngoò xita xi 'mì Agabo, tsasìjna kixi, kiìchja nga jè Inima Tsjeè-la Nainá tsibít'in-la, kitsò nga tíjtsa isò'nde kjinchrá 'ñó kjoií. 'Én jè, k'oaá s'ín tsitasòn k'e nga tsibìjna xitaxá ítjòn ján Roma jè xi 'mì Claudio. 29 Jñà xita xi kota'yàt'aà-la Cristo xi títsajna Antioquía tsajoóya-ne nga siìkasén-la nga'ñó xita xíkjín xi títsajna nangui Judea koni kji bijchó nga'ñó-la nga jngoò ìjngoò. 30 Koni s'ín tsajoóya-ne, k'oaá s'ín kisìkitasòn. Jè Bernabé ko Saulo, kiìko kjotjò jè ján nangui Judea nga kisìngatsja jñà xita jchínga xi tjín-la xá ts'e naxandá-la Cristo.

Kó s'ín komà nga itjo ndayá Pedro

12 1 Tijñà-ne nachrjein koi, jè Herodes xi xitaxá ítjòn tíjna, kitsjaà okixi nga kitsobà'ñó i'nga xita naxandá-la Cristo mé-ne nga koma skoetoòn-ne. 2 Tsatíxá nga kicha ndojò kisìk'en-ne Jacobo, 'ndse Juan. 3 Jè Herodes, k'e nga kijtseè nga tsja komà-la jñà xita judío nga jye k'en Jacobo, ikjoàn kitsobà'ñó Pedro jè nachrjein k'e nga bitjo s'eí nga kjèn inchrajín xi tsjìn-la na'yo san. 4 Kiskinìs'en ndayá. Chrj'oòn jngoò soldado kisìkinda ya iya ndayá; ñijòn kisìkinda nga indiaà indiaà. Kjohítsjeèn-la Herodes, jè-né k'e nga jye kjoehet'aà s'eí Paxko kochrje ndayá mé-ne jñà xita naxandá tsjá 'én nga kiyá Pedro. 5 Jè Pedro, ndaá tímakinda iya ndayá; ko jñà xita naxandá-la Cristo, mìkiì jyò tsibìtsajna nga 'ñó ndaà nchisíjét'aà-la Nainá it'aà ts'e Pedro.

6 Jè nachrjein k'e nga mejèn-la Herodes nga siìngatsja xita naxandá jè Pedro, tijè-ne nitjen, kjijnafè'nchò osen-la jò soldado; jò na'ñó kicha cadena tjít'aà'ñó-ne; jñà soldado xi i'nga yaá nchisíkinda xotjoa ndayá. 7 Tà nitoón tsatsejèn jngoò àkjale-la Nainá ya iya ndayá; kjòhiseèn yije kóhokji; jè àkjale kisìhiníyá-la Pedro nga kisìkjaá-la; kitsò-la:

—¡Niton tisítjiin!

Jñà na'ñó kicha cadena xi tjít'aà'ñó-ne tsja Pedro chixòt'aà nangui. 8 Jè àkjale kitsò-la:

—Chikjeí nikje-lè, tsjayi xojté-lè.

Jè Pedro, k'oaá s'ín kis'iìn. Ikjoàn kitsò àkjale:

—Chikjeí nachrokisòn-lè, nchrobátjingui-ná.

9 Pedro itjo tjingui-la jè àkjale; mìkiì machiya-la tsà kixií kjoa
xi tísíko àkjale; jè Pedro k'oaá ma-la koni tsà nijñá tí'biì-la.
10 Jahat'aà-la jè soldado xi síjna ítjòn, tikoa jahat'aà-la xi ma-ne
jò; k'e nga ijchò xotjoa-la ndayá xi nguì kicha nga jye bitjoaá
calle, tà tajngoò kitáx'a; ikjoàn itjo; tsato'nchò jngoò calle; tà
nitoón kichijà jè àkjale; jè Pedro, tajngoò kisasijna. 11 Jè Pedro,
k'eé ndaà kjòchiya-la nga kixi kjoa xi tímat'in, kitsò:
—Kixií kjoa, mokjeiín-na nga Nainá kàsíkasén àkjale-la nga
kàsíkíjnandeií-na it'aà ts'e Herodes ko ngats'ìì kjoa xi ch'o tjín
xi nchikoña-la xita judío nga siìko-na Herodes.
12 Jè Pedro, k'e nga ndaà kjòchiya-la kjoa koi, kiì ni'ya-la
María, nea-la Juan xi tikoa Marcos 'mì. Ya ni'ya jè, kjìn xita
chixoña xi nchibítsi'ba-la Nainá. 13 Kiìchja, kisìkjane xotjoa-la
ni'ya; k'eé itjo katsejèn jngoò tsòti xi 'mì Rode nga mejèn-la
skoe yá-né xi tíchja. 14 K'e nga kiì'nchré jta-la nga jè Pedro xi
tíchja, tsja jchán komà-la skanda mì ti kiì kiskíx'a-la xotjoa
ni'ya; ta saá tsangachikon iya ni'ya; kisìkí'nchré ñánda títsajna
xíkjín nga jè Pedro síjnajto xotjoa ni'ya. 15 Jñà xita xíkjín
kitsò-la:
—¡Ská-lè!
Tanga jè tsòti tákó k'oaá tsò nga kixií kjoa jè Pedro xi tíchja.
Tanga jñà xita kitsò-la:
—Jè-la àkjale-la.
16 Jè Pedro, tákó tíchja-ne, síkjane xotjoa ni'ya. K'e nga
kiskíx'a-la xotjoa ni'ya, kijtseèxkon nga jè Pedro; jñà xita
xíkjín, tà kjòxkón-la. 17 Kiskímiìtjen tsja Pedro nga kitsò-la
jyò titsajnaà; ikjoàn tsibénojmí-la kó s'ín komàt'in nga Nainá
tsachrje-ne ndayá. Kitsò-la:
—K'oaá s'ín tènojmí-là jè Jacobo ko xita xinguiaá xi i'nga.
Ikjoàn itjo ni'ya; xìn i'nde kiì.
18 K'e nga kis'e isén ngats'ìì soldado xi nchisíkinda, mì tà
k'oaá kji kjoasiì kis'e-la nga mìkiì tíjiìn-la kó s'ín komà nga itjo
ndayá Pedro. 19 Jè Herodes kitsjaà okixi nga tsohótsji Pedro
tanga mìkiì kisakò-la. K'e nga jye kiskònangui-la ngats'ìì
soldado xi kisìkinda, jñà kiskaànè-la nga tsjìn Pedro; ikjoàn
kitsjaà okixi nga kàtiyaà jñà soldado. Herodes itjokàjiìn ya
Judea. Ján kiì kijna naxandá Cesarea.
20 Herodes kjoasií tjín-la ko xita naxandá Tiro ko Sidón.
Xita naxandá koi, tsajoóya-ne nga inchrobàkon Herodes.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Tanga ítjòn ndaà tsajoókǫ Blasto xi tikoa xá tjín-la ya ni'ya-la Herodes xi xitaxá ítjòn tíjna. Kǫ jè Blasto kiìchjatjì naxandá koi nga kàtas'e kjoa'nchán. Koií k'oas'ín kis'iìn-ne jñà naxandá koi, nga ya nangui-la Herodes otse tsojmì xi kine. 21 Jè nachrjein k'e nga chixoña xita nga kisijna junta, jè Herodes, tsohòkjá nikje-la xi ts'e xitaxá ítjòn; tsibìjnasòn íxile-la, ikjoàn kiìchjajiìn-la xita naxandá. 22 Jñà xita naxandá, k'e nga kii'nchré-la, tsibíts'ia nga 'ñó kiìchja kitsò:

—¡Jè xi tíchja, jngoò xita xi nainá, mìtsà taxki xita!

23 Tik'e-ne j'ii àkjale-la Nainá xi kitsjaà ch'in-la; kjòxk'én, chi'ndoó kisìkje, ikjoàn k'en, koií kjoa-la nga mìkii jeya kisìkíjna Nainá.

24 Tanga jè 'én-la Nainá ìsaá ndaà tíhobísòn k'oa ìsaá ndaà tímakjìn xita xi mokjeiín-la.

25 Jè Bernabé kǫ Saulo, k'e nga jye kjòngásòn xá-la, inchrobà-ne Jerusalén, kii-ne ján Antioquía. Tjikǫ Juan xi tikoa Marcos 'mì.

K'e nga jè Bernabé kǫ Saulo tsibíts'ia nga kisìxá

13 1 Jñà xita naxandá-la Cristo xi títsajna ya naxandá Antioquía, tjín i'nga xita xi chjaya ngajo-la Nainá kǫ okóya 'én-la Nainá: jè xi 'mì Bernabé, Simón (xi tikoa Niger 'mì), Lucio xi Cirene ts'e, Manaén (xi taña kòjcháko Herodes, xi tsatíxoma Galilea), kǫ Saulo. 2 Jngoò nachrjein k'e nga tíma culto tikoa títsajnachjan xita-la Cristo, jè Inima Tsjeè-la Nainá kitsò:

—Tɨkítsaɨnandaà-ná jè Bernabé kǫ Saulo xá xi xó 'ɐn kichjà-lɐ.

3 Jñà xɨtɐ-lɐ Cristo, k'ɐ nga jye tsibìtsaɨnachjan koɐ jye tsibítsi'ba, tsohósòn-lɐ tsja Bernabé kǫ Saulo, ɨkjoàn kisìkasén [xi kjoɐ ts'ɐ xá-lɐ Nainá].

Kós'ín komà k'ɐ nga jè Bernabé kǫ Saulo kiìchjaya ján Chipre

4 Jè Inɨmɐ Tsjeè-lɐ Nainá kisìkasén Bernabé kǫ Saulo nga kiì Seleucia; yaá jahas'en chitso nga kiì nangui xi kijnajiìn-ndá xi 'mì Chipre. 5 K'ɐ nga ijchò naxandá Salamina, tsibíts'iɐ nga kiìchjaya 'én ndaà-lɐ Nainá yɐ jñà ni'ya ɨngǫ sinagoga ts'ɐ xɨtɐ judío. Tjɨkǫ jè Juan Marco xi kisìchját'aà-lɐ Bernabé kǫ Saulo. 6 Tsatojiìn kóhǫkji nangui jiìn-ndá Chipre, ijchò skanda naxandá Pafos. Yaá kiskaàt'aà jngoò-lɐ xɨtɐ judío xi 'mì Barjesús xi xɨtɐ tj'e, tɨkoaá xɨtɐ ndiso-né nga tsò, 'én-lɐ Nainá chjaya. 7 Jè xɨtɐ tj'e, yaá ojmeèkǫ Sergio Paulo xi xɨtaxá ítjòn tíjna kóhǫkji nangui Chipre. Jè Sergio Paulo ndaà fìya-lɐ. Kiìchjɐ-lɐ jè Bernabé kǫ Saulo nga mejèn-lɐ kjɨ'nchré 'én ndaà-lɐ Nainá. 8 Tɐnga jè xɨtɐ tj'e, xi 'mì Barjesús xi tɨkoɐ Elimas 'mì xi 'én griego, kondraá kiì-lɐ jè Bernabé kǫ Saulo nga majìn-lɐ nga jè xɨtaxá ítjòn kǫkjeiín-lɐ 'én ndaà-lɐ Nainá. 9 Tɐnga jè Saulo, tɨjè-ne xi 'mì Pablo, ndaà tíjiìn inɨmɐ-lɐ Inɨmɐ Tsjeè-lɐ Nainá; 'ñó kiskoò'an, 10 kitsò-lɐ:

—¡Xɨtɐ ndiso xi ch'o tjín kjǫhítsjeèn-lè; ki'ndí-lɐ xɨtɐ neɨí; ngajɨ kondrɐ 'mì yije-lɐ xi kjoɐ kixɨ! ¿Mé-ne nga kjit'aà nɐchrjein mejèn-lè nìkits'ón-jiìn ndɨyá kixɨ-lɐ Nainá? 11 Ɨ'ndeɨ Nainá tsjá-lè kjǫ'in; mì kiì tɨ kǫtsejèn-lè. Kjìn nɐchrjein mì tɨ kiì jchɐ-ne ɨsén ndobá ts'ɐ ts'oí.

Tɨk'ɐ-ne mì tɨ kiì kjòtsejèn-lɐ. Kj'eɨí xɨtɐ tsohótsji xi kitsobàt'aà nga komà kiì. 12 Jè xɨtaxá ítjòn, k'ɐ nga kijtseè kjoɐ koi, kòkjeiín-lɐ 'én-lɐ Nainá nga kixɨ kjoɐ. Tà kjòxkón-lɐ koni s'ín tsakóya-lɐ Pablo kǫ Bernabé ɨt'aà ts'ɐ Nɐ'èn-ná.

Kós'ín komà k'ɐ nga jè Pablo kiìchjaya yɐ Antioquía ts'ɐ Pisidia

13 Pablo kǫ jñà xɨtɐ xi kjihijtakǫ jahas'en chitso yɐ Pafos, kiì ján Perge ɨ'nde xi chjɐ-ne Panfilia. Tɐnga jè Juan Marco, tsohótji-ne, ján kiì-ne Jerusalén. Mì tɨ yɐ tsobáhijtakǫ-ne Pablo. 14 Jè Bernabé kǫ Pablo jahato Perge, kiì Antioquía,

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

naxandá xi chja-ne Pisidia. Jè nachrjein nìkjáya, jahas'en ni'ya ingo sinagoga, ikjoàn tsibìtsajna. 15 K'e nga jye kjòxkejiìn kjotíxoma-la Moisés ko xojon xi kiskiì xita xi kiìchjaya ngajo-la Nainá, jñà xita sko-la ni'ya ingo sinagoga kisìkasén xá-la jè Pablo ko Bernabé, kitsò-la:

—'Ndsè, tsà tjín-nò mé 'én xi kinókjoajiìn-là xita, tinókjoaa mé-ne nga s'e-la nga'ñó inima-la jñà xita.

16 K'eé tsasítjen Pablo; koó tsja kisìjé-la nga jyò kàtìtsajna; kitsò-la:

—Jñò xi xita Israel 'mì-nò, ko xi mìtsà naxandá Israel tsajòn tanga yaxkón Nainá, tiná'ya-ná. 17 Jè Nainá xi ts'e naxandá Israel, jaàjiìn xita jchínga kjìn-ná; jngoò naxandá je kis'iìn k'e nga tisa ján títsajna Egipto nga mìtsà ya i'nde-la; nga'ñó ts'e Nainá-né nga tsachrjekàjiìn nangui Egipto. 18 Nainá, ichán nó kis'e-la kjoatsejta nga kisìkinda jñà xita Israel ya i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixì choòn. 19 Nainá, itoò naxandá xita kisìkjehesòn ya nangui Canaán. Ikjoàn kitsjaà-la jñà xita Israel jè nangui jè nga ts'e koma. 20 Ngats'iì kjoa koi, ñijòn sìndo osen nó tsato.

'Xi komà iskan, Nainá kitsjaà-la xi xita sko-la tsibìtsajna nga tsibíndaàjiìn-la xita naxandá Israel. Ko jñà tsasìko skanda k'e nga j'iì Samuel, xita xi kiìchja ngajo-la Nainá. 21 Xita naxandá Israel, kisìjé-la Nainá jngoò xitaxá ítjòn xi mejèn-la nga kotìxoma-la. Nainá kitsjaà-la Saúl, ki'ndí-la Cis xi tje-la Benjamín. Ichán nó tsatíxoma Saúl. 22 Nga komà iskan, Nainá jaàxìn Saúl; jè David kitsjaà-la xá nga tsibìjna xitaxá ítjòn. Nainá kitsò: "Jyeé kisakò-na nga jè David xi ki'ndí-la Isaí, jngoò xita xi sasén-la inima-na nga siìkitasòn yije xi 'an mejèn-na." 23 Nainá kisìkasén-la xita naxandá Israel, jngoò xita xi tje-la David xi 'mì Jesús nga jè kochrjekàjiìn kjo'in. Nainá, k'oaá s'ín kitsjaà tso'ba nga tisa tàts'en-la kjoa. 24 K'e nga tikj'eè f'iì Jesús, Juan kiìchjayajiìn-la xita naxandá Israel nga kàtasíkájno jé-la, mì ti jé kohótsji-ne ko kàtama bautizar. 25 K'e nga jye tífehet'aà nachrjein-la Juan xá xi j'iì-ne, kitsò: "Jñò, ¿kó s'ín nìkítsjeèn it'aà ts'an? ¿A bixón-nò: jè Cristo? Majìn. Saá nchrobá tjingui jngoò-na xi ìsa tíjna ítjòn skanda mìkiì ok'ìn-na nga 'an skíjnda'ñoá xox'ín-la xoxté-la", kitsò Juan.

26 'Tanga i'ndei, k'oaá ma-ne koxan-nò ngats'ioò jñò ndí
'ndsè xi tje-la Abraham inchrobàt'aà-nò ko jñò xi mìtsà ya
inchrobàt'aà-nò tanga yaxkón Nainá: jñá j'ìì-ná jè 'én i't'aà
ts'e Cristo nga jè kochrjekàjiìn-ná kjo'in. 27 Jñà xita naxandá
Jerusalén ko xitaxá-la, mìkiì kijtseèxkon Jesús nga jè xi
Cristo, tikoaá mìkiì kjòchiya-la jñà 'én xi maxke nga jiìn jiìn
nachrjein jè nachrjein nìkjáya ya ni'ya ingo sinagoga koni s'ín
tjít'aà xojon ts'e xita xi kiìchja ngajo-la Nainá. Tanga jñà xita
koi kitsjaà okixi nga kàtiyaà Jesús ko k'oaá s'ín tsitasòn koni
tsò 'én koi. 28 Nas'ín tsjìn-la jé Jesús nga ok'ìn-la nga kiyá, xita
koi, kisìjét'aà-la Pilato nga kàtasík'en. 29 K'e nga jye tsitasòn
yije koni s'ín tíchja Xojon-la Nainá it'aà ts'e Jesús, kiskónáje
t'aà krò, ikjoàn kiì nga tsibíhijiìn. 30 Tanga Nainá kisìkjaáya-la
it'aà ts'e kjoabiyaà. 31 Jesús, k'e nga jye jaáya-la, kjìn k'a
tsakó-la yijo-la jñà xita xi chinchimako nga inchrobà-ne
Galilea skanda Jerusalén; nachrjein i'ndei, jñà xita koi xi
bénojmí kixi-la xita naxandá it'aà ts'e Jesús.
32 'Koi xá j'ìì-naje nga kénojmí-je 'én ndaà-la Nainá xi
kjoa ts'e Cristo koni s'ín kitsjaà-la tso'ba Nainá jñà xita
jchínga-naje. 33 I'ndei, k'e nga kisìkjaáya-la Jesús, k'oaá
s'ín kisìkitasòn xi it'aà tsaje xi ixti-la ma-je jñà xita
jchínga-naje. K'oaá s'ín tjít'aà xojon ts'e Salmo xi ma-ne jò,
nga tsò: "I'ndei, ji-né xi Ki'ndí-na xan-lè; 'an-ná xi na'èn-lè
ma." 34 Koni kis'iìn Nainá nga kisìkjaáya-la Jesús it'aà ts'e
kjoabiyaà nga mì ti kiì kiyá-ne, yaá makixiya 'én koi nga
tsò Xojon-la Nainá: "Siìkitasòn-ná koni tsò 'én tsjeè-na,
ko 'én kixi-na xi 'an kitsjaà-la David." 35 K'oaá tis'ín tjít'aà
ìjngoò xojon ts'e Salmo nga tsò: "Mìkiì koi'ndi nga ki'ndo
yijo-la Xita tsjeè-lè." 36 Jñà nachrjein nga tsibìjnakon David,
k'e nga jye kisìkitasòn koni s'ín mejèn-la Nainá, k'en.
K'oaá tis'ín kisìhijiìn koni komàt'in xita jchínga-la. Tikoaá
i'ndo yijo-la. 37 Tanga jè Xita Tsjeè xi Nainá kisìkjaáya-la
mìkiì i'ndo yijo-la. 38 Ngats'ioò jñò ndí 'ndsè, k'oaá s'ín
kàtasijiìn-nò, jñà 'én xi nokjoàyajiìn-nòje, jè-né nga it'aà
ts'e Jesús, Nainá síjchàat'aà-ná jé-ná. 39 Jñà xita, ngats'ìì
kjoa xi ch'o s'ín, mìtsà it'aà ts'e kjotíxoma-la Moisés
makixiya; jè it'aà ts'e Jesús makixiya xita, jñà xi mokjeiín-la
it'aà ts'e. 40 T'een kinda yijo-nò mé-ne nga mì k'oaá s'ín

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

kọmat'ioòn koni s'ín tíchja xọjọn-la jñà xịta xi kiìchja
ngajo-la Nainá nga tsò:
41 Chítsejèn, jñò xi nachrjekànguioò kjoạkixị,
kàtaxkón-nò, kọ jngoò k'a kàtachija jñò.
'Ạn, jngoò xá s'iaàn nạchrjein tsạjòn, k'ẹ nga tịsạ
titsạjnakoòn.
Mìkiì kọkjeiín-nò nạs'ín s'ẹnọjmí-nò xá xi 'ạn tìs'iaàn.
42 Jè Pablo kọ Bernabé k'ẹ nga itjo-ne ni'ya ịngọ sinagoga,
jñà xịta kisìjét'aà-la nga kàtènọjmíya kjoạ koi jè xòhotọ xi
sạ nchrobá. 43 K'ẹ nga kisìhixat'aà xíkjín nga kiì-ne, kjìn xịta
kiìt'aà-la Pablo kọ Bernabé, jñà xi xịta judío kọ jñà xịta xi
beèxkón Nainá xi jye jahatjìya-la nga xịta judío komà. Jè Pablo
kọ Bernabé, k'ẹ nga tsohókọ xịta koi, 'ñó tsibít'in-la nga ndaà
kàtíjiìn inịmạ-la jñà 'én xi jye kiì'nchré xi kjọndaà ts'ẹ Nainá.
44 Jè nạchrjein nìkjáya xi ìjngoò, kjọmeé ijchò ngats'iì xịta
nạxạndá nga kiì'nchré 'én-la Nainá. 45 Tạnga jñà xịta judío k'ẹ
nga kijtseè nga 'ñó kjìn ma xịta, ìsạá ndaà kjòchịnịkeè Pablo.
Ịkjoàn tsibíts'ia nga kondra kiì-la Pablo 'én xi kiìchja, tịkoạ
tsakatít'aà. 46 Pablo kọ Bernabé, 'ñó tsi'beé-la ikon; kitsò-la:
—Tjínè-najẹn nga kénọjmí ítjòn-nòjẹn 'én-la Nainá jñò xi
xịta judío 'mì-nò; tạnga jñò nachrjengui-nò; k'oạá ma-ne nga
jñò, mìkiì s'ẹ-nò kjoạbinachon nịta mé nạchrjein-ne; ngajẹn
tạ sạá jñà kénọjmí-lajẹn jñà xi mìtsà xịta judío. 47 K'oạá s'ín
tsatíxoma-najẹn Nainá nga kitsò:
Jií tsjaà-lè xá nga sihiseèn-la jñà xịta xi mìtsà xịta judío,
kóhọkji nga tíjtsa ịsò'nde mé-ne nga kịtjokàjiìn-ne kjoạ ts'ẹ
kjọ'in.
48 K'ẹ nga kiì'nchré ngats'iì xi mìtsà xịta judío, kjòtsjaá-la;
ịkjoàn tsibíts'ia nga kitsò: Ndaà tjín 'én-la Nainá; kòkjeiín-la
ngats'iì xi xó kitjaàjiìn-ne nga s'e-la kjoạbinachon nịta mé
nạchrjein-ne. 49 K'oạá s'ín komà nga tsabísòn 'én ndaà-la
Nainá kóhọkji ya ị'nde jè. 50 Tạnga jñà xịta judío tsibíts'ia
nga chinchá'a jñà íchjín ítjòn xi ndaà beèxkón Nainá kọ
xịta ítjòn-la nạxạndá. K'oạá s'ín komà nga kondra kiì-la jè
Pablo kọ Bernabé. Tsachrjekàjiìn ya nạxạndá. 51 Jè Pablo kọ
Bernabé tsibítsajneè chijo-la ndsọkọ xi kondra ts'ẹ xịta koi,
[jè kjoạ xi okó nga kjọ'in s'ẹ-la ịt'aà ts'ẹ Nainá]; ịkjoàn kiì ján
Iconio. 52 Tạnga jñà xịta xi kota'yàt'aà-la Cristo, ndaà kis'e-la
kjọtsjacha kọ ndaà kisìxájiìn inịmạ-la Inịmạ Tsjeè-la Nainá.

K'e̲ nga jè Pablo ko̲ Bernabé kiìchja̲ya ján Iconio

14 [1]K'oa̲á s'ín komà ya̲ Iconio, jè Pablo ko̲ Bernabé, k'e̲ nga jahas'en ni'ya i̲ngo̲ sinagoga ts'e̲ xi̲ta̲ judío, 'ñó ndaà tsakóya; k'oa̲á komà-ne nga 'ñó kjìn xi̲ta̲ judío ko̲ xi mìtsà xi̲ta̲ judío kòkjeiín-la̲ i̲t'aà ts'e̲ Jesús. [2]Ta̲nga jñà xi̲ta̲ judío xi mìkiì mokjeiín-la̲, chinchá'a jñà xi mìtsà xi̲ta̲ judío mé-ne nga ch'o tsò-ne kjo̲hítsjeèn xi kisìkítsjeèn i̲t'aà ts'e̲ xi̲ta̲-la̲ Cristo. [3]Pablo ko̲ Bernabé, tseé tsibìtsa̲jna ya̲ Iconio. Mìkiì kitsakjòn nga tsakóya 'én ndaà-la̲ Nainá koií kjoa̲-la̲ nga Nainá ndaà ma'ñót'aà takòn. Nainá kisìkixi̲yandaà nga kixi̲ kjoa̲ 'én xi tsibénojmí xi kjo̲ndaà-la̲ Nainá. Kitsjaà-la̲ nga'ñó nga kis'iìn kjo̲xkón xi ndaà tjín xi okó kjoajeya-la̲ Nainá. [4]Jñà xi̲ta̲ na̲xa̲ndá Iconio, jòya komà; osen kiìt'aà-la̲ jñà xi̲ta̲ judío koa osen kiìt'aà-la̲ Pablo ko̲ Bernabé, xi̲ta̲ xi tsibíxáya-la̲ Jesús. [5]Jñà xi̲ta̲ judío ko̲ xi mìtsà xi̲ta̲ judío tsajoóya-ne ko̲ xi̲ta̲xá ítjòn-la̲ nga mejèn-la̲ ska̲àn-ko̲, ki̲ìnè nda̲jo̲. [6]Pablo ko̲ Bernabé, k'e̲ nga jye kiì'nchré, tsanga; kiì ján Listra ko̲ Derbe, na̲xa̲ndá xi chja̲-ne Licaonia; ti̲koa chinchima kóho̲kji i̲'nde xi chja̲-ne nga jngoò itjandiì. [7]Ya̲ i̲'nde jè, ti̲koa̲ kisìka'bí 'én ndaà-la̲ Nainá xi kjoa̲ ts'e̲ Cristo.

K'e̲ nga kisinè nda̲jo̲ Pablo ya̲ Listra

[8]Ya̲ Listra tíjna jngoò xi̲ta̲ x'i̲n xi mìkiì ma fì. K'oa̲á s'ín kits'iìn; ni̲ sa̲á jngoò na̲chrjein nga ndso̲ko̲ tsajmeè-ne. [9]Xi̲ta̲ jè, tíjna; tí'nchré-la̲ Pablo nga tíchja̲ya. Jè Pablo, k'e̲ nga kiskoò'an, kijtseè nga mokjeiín-la̲ nga ko̲ndaà-ne. [10]Pablo, 'ñó kiìchja̲ kitsò-la̲:

—¡Ti̲sítji̲in, ti̲si̲jna kixi̲-ne ndso̲koiì!

Xi̲ta̲ jè, nguì kiskì'nga-né; tsibíts'ia̲ nga tsajmeè-ne. [11]Jñà xi̲ta̲, k'e̲ nga kijtseè kjo̲xkón ndaà xi kis'iìn Pablo, 'ñó kiìchja̲ xi 'én Licaonia, kitsò:

—¡Jñà nainá, xi̲ta̲á kjoàn kòma nga kòf'iìkon-ná!

[12]Bernabé, Zeus kitsò-la̲; Pablo, Hermes kitsò-la̲ nga jè xi ìsa̲ 'ñó chja̲. [13]Jè i̲ngo̲ xkósòn-la̲ Zeus, ya̲á kijna i̲ndiì na̲xa̲ndá. Jè no̲'miì-la̲ j'iìko̲ nchra̲ja̲ ko̲ corona. Jè no̲'miì, ko̲ ngats'iì xi̲ta̲ na̲xa̲ndá mejèn sík'en-la̲ jñà nchra̲ja̲ nga tsjá-la̲ kjo̲tjò mé-ne nga skoe̲xkón-ne. [14]Jè Pablo ko̲ Bernabé xi kisìxáya-la̲ i̲t'aà ts'e̲ Cristo, ch'oó komà-la̲ k'e̲ nga kijtseè kjoa̲ xi nchis'ín;

tsatejndajno yijo-la̱ jè nikje-la̱; i̱kjoàn kiìs'ejiìn-la̱ xi̱ta̱. 'Ñó kiìchja̱, kitsò-la̱:

15 —Ti̱ná'yaà, ¿mé-ne k'oa̱s'ín titsa̱'nè-nò? Ngaje̱n, ti̱koa̱á
ta̱xki̱ xi̱ta̱-náje̱n koni jñò. Koií xá kòf'i̱-naje̱n nga kénojmí-nòje̱n
'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo mé-ne nga si̱kíjna-nò
kjoa̱ koi xi nì mée chjí-la̱; jè tanguít'aà-là Nainá xi tíjnakon
xi tsibíndaà ngajmiì, nangui, ko̱ ndáchikon, ko̱ ngats'iì tsojmì
xi ya̱ tjín. 16 Na̱chrjein xi jye tsato, Nainá kitsjaà'ndeé-la̱
ngats'iì xi̱ta̱ na̱xa̱ndá xi tjín kóho̱kji i̱sò'nde nga chinchimaya
ndi̱yá xi kisaseèn-la̱. 17 Ta̱nga Nainá, kjit'aà na̱chrjein tíhokó
yijo-la̱ yá-né jè, nga tí'ya-la̱ ngats'iì kjo̱ndaà xi tís'ín; jè-né
xi tísíkasén-nò jtsí xi ngajmiì tínchrobá-ne; títsjá-nò tsojmì
xi ndaà tímajchá-nò; jè tísíchikon-t'in-nò nga ndaà títsjá-nò
tsojmì xi ma chine, mé-ne nga ndaà s'e̱-nò kjo̱tsja.

18 Pablo ko̱ Bernabé, na̱s'ín k'oa̱s'ín tsatekjáya yije-la̱ kjoa̱
xi nchis'ín nga mejèn si̱ìk'en-t'aà-la̱ cho̱, tseé xá kisengui nga
kòkjeiín-la̱ jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá.

19 Ti̱k'e̱-ne j'iì xi̱ta̱ judío xi inchrobà-ne Antioquía ko̱ Iconio
xi chinchá'a jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá nga tsibínè ndajo̱ jè Pablo. K'e̱
nga jye k'oa̱s'ín kisìko̱, kitsò-né tsà jyeé k'en; i̱kjoàn tsibífejno
nangui, kiì síkatje̱n ján i̱ndiì na̱xa̱ndá. 20 Ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi

kota'yàt'aà-la̱ Cristo, k'e̱ nga chixoñat'aà-la̱ Pablo ñánda kijna,
jè Pablo tsasítje̱n ìjngoò k'a-ne; jahas'en-jiìn ìjngoò k'a-ne
na̱xa̱ndá; xi komà inchijòn, Pablo ko̱ Bernabé kiì ján Derbe.

21 K'e̱ nga jye tsibénojmí 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo
ya̱ Derbe, nga jye kjìn xi̱ta̱ kòkjeiín-la̱, kiì ìjngoò k'a-ne Listra,
Iconio ko̱ Antioquía. 22 Pablo ko̱ Bernabé kitsjaà-la̱ nga'ñó
ini̱ma̱-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Cristo xi títsa̱jna na̱xa̱ndá

koi; tsibénǫjmí-la nga kixi kàtìtsajnakǫ 'én xi mokjeiín-la; kitsò-la:

—Mochjeén-né nga tse kjǫ'in sikjiaán ítjoán k'e nga kitjás'en-jñaá ñánda tíhotíxoma Nainá.

23 Nga jngoò ìjngoò i'nde ñánda tjín xita naxandá-la Cristo, Pablo kǫ Bernabé jaàjiìn xita jchínga xi tsibít'aà xá nga siìkinda xita-la Cristo; k'e nga jye kiìchjat'aà-la Nainá, jye tsibìtsajnachjan, kisìkítsajnaya tsja Nainá nga jye mokjeiín-la it'aà ts'e Nainá.

Kós'ín ijchò-ne Pablo kǫ Bernabé ján Antioquía ts'e Siria

24 Jahato i'nde Pisidia, ijchò-ne nangui Panfilia. 25 Tsibénǫjmí 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo ya Perge, ikjoàn kiì-ne Atalia. 26 Yaá jahas'en chitso nga tsohótji-ne nga kiì ìjngoò k'a-ne Antioquía, i'nde ñánda kisatiìxá-la it'aà ts'e kjǫndaà-la Nainá, xá xi jye kisìkitasòn. 27 K'e nga jye ijchò-ne Antioquía, tsibíxkóya xita naxandá-la Cristo; tsibénǫjmí-la ngats'iì kjoa xi kisìkǫ Nainá, kós'ín komàt'in nga Nainá kitsjaà'nde nga tikoa kòkjeiín-la jñà xi mìtsà xita judío. 28 Pablo kǫ Bernabé, tseé tsibìtsajnakǫ xita xi kota'yàt'aà-la Cristo ya Antioquía.

Mé kjoa xi tsajoóya-ne jñà xita xi tsibíxáya-la Jesús kǫ xita jchínga ján Jerusalén

15 1 Jñà nachrjein koi, j'iì i'nga xita xi inchrobà-ne Judea nga tsibénǫjmí-la xita-la Cristo, kitsò-la: “Mìkiì kitjokàjñoò kjǫ'in tsà mìkiì sit'aà chiba-la yijo-nò kjoa ts'e circuncisión koni s'ín tíchja kjǫtíxoma xi kiskiì Moisés.” 2 Pablo kǫ Bernabé 'ñó tsajoókjoò kǫ jñà xita koi; tsohótiyaá-ne jñà kjoa koi; ikjoàn kisìkasén Pablo kǫ Bernabé ján Jerusalén; tsobáhijtakǫ i'nga xita-la Cristo xi títsajna ya Antioquía nga kiìkon jñà xita xi tsibíxáya-la Jesús kǫ xita jchínga xi otíxoma ya naxandá-la Cristo nga sindaàjiìn kjoa koi.

3 Jñà xita naxandá-la Cristo xi títsajna Antioquía, kisìchját'aà-la nga kiì-ne xita koi. Jahato Fenicia kǫ Samaria; tsibénǫjmí nga jñà xi mìtsà xita judío tikoa jyeé tífatjìya-la nga Cristo nchifìt'aà-la. Ngats'iì xita xi mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo, 'ñó kjòtsja-la.

4 Pablo kǫ Bernabé, k'e nga ijchò ján Jerusalén, jñà xita naxandá-la Cristo kǫ xita jchínga xi ya otíxoma kǫ xita xi

tsibíxáya-la Jesús, ndaá kiskoétjò. Xita koi tsibénojmí yije mé kjoa xi kis'iìn Nainá nga kisìchját'aà-la. 5 Ya títsajnajiìn i'nga xita fariseo xi jye kòkjeiín-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo; chincha kixi, kitsò:

—Jñà xi mìtsà xita judío xi jye mokjeiín-la, mochjeén-né nga sit'aà chiba-la kjoa ts'e circuncisión; tikoa sinè-la nga kàtasíkitasòn kjotíxoma xi kiskiì Moisés.

6 Kjòxkóya xita xi tsibíxáya-la Jesús ko xita jchínga xi otíxoma ya ijiìn naxandá-la Cristo nga tsajoóya-ne kjoa koi. 7 Tse jchán tsajoóya-ne kjoa koi; chaán tsasíjna kixi Pedro, kiìchja, kitsò:

—'Ndseé, jñò, jyeé tíjiìn-nò nga kjòtseé jaàjiìn-na Nainá nga 'an kènojmí-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo jñà xi mìtsà xita judío mé-ne nga tikoa kokjeiín-la. 8 Nainá xi beè inima-ná, k'oaá s'ín tsakó kixi-ná nga tikoa kiskoétjò xita koi nga k'oaá tis'ín kitsjaà-la Inima Tsjeè-la koni s'ín kitsjaà-ná jñá. 9 Nainá, kisìtsjeè inima-la xita koi k'e nga kòkjeiín-la it'aà ts'e Cristo, nga mìkiì faájiìn xita, tà ngásòn fìko-ná ngats'iaá, xi xita judío 'mì-ná ko xi taxki xita. 10 I'ndei, ¿mé-ne kondra onguí-là kjohítsjeèn-la Nainá, tsà koi nachrjein-la kojti-la? Nga bìnè-lá xita xi kota'yàt'aà-la Cristo nga siìkitasòn kjoa ts'e kjotíxoma. Ni jñá ko ni jñà xita jchínga-ná chíkjoa-ná nga nìkitasoán. 11 Mìkiì kos'ín koma. Nga k'oaá s'ín mokjeiín-ná nga jñá, ko xi taxki xita, ta ngásòn kjondaà-la Na'èn-ná Jesucristo kítjokàjñaá kjo'in.

12 Jyò tsibìtsajna ngats'iì xita xi ya títsajna. Kiì'nchré-la Bernabé ko Pablo nga tsibénojmí-la xita nga 'ñó tse kjoxkón ndaà xi kis'iìn Nainá xi it'aà ts'e nga nguixkon jñà xi mìtsà xita judío. 13 K'e nga jye kiìchja Bernabé ko Pablo, k'eé kiìchja Jacobo, kitsò:

—'Ndseé xi i titsajnaà, tiná'ya-ná. 14 Jè Simón Pedro, jyeé tsibénojmí-ná kó s'ín komà nga tisa ítjòn nga Nainá jaàjiìn jñà xi mìtsà xita judío nga naxandá-la koma. 15 K'oaá s'ín mangásòn 'én koni s'ín kiskiì jñà xita xi kiìchja ngajo-la Nainá nga kitsò:

16 K'e nga koma iskan, kitjojen ìjngoò k'a
nga kìndàyà xitse-na kjotíxoma-la xitaxá ítjòn David xi jye its'oòn;
jè xi jye chixoña, ìjngoò k'a síkixiya-na;

siìkíjna jngoò-na xi̱ta̱ xi kọtìxoma ngajo-la̱ David,
17 mé-ne jñà xi̱ta̱ xi i'nga kọhótsji-ne Nainá,
ngats'ìì xi mìtsà xi̱ta̱ judío, jñà xi 'ín ts'a̱n tjít'aà.
18 K'oa̱á tsò Nainá, nga tsibénọjmí kjọhítsjeèn xi tjín-la̱
skanda ti̱sa̱ tàts'en-la̱ kjoa̱.
19 'I̱An, k'oa̱á xán-nò nga mìkìì si̱nè-la̱ kjoa̱ xi 'in tjín jñà xi
mìtsà xi̱ta̱ judío, jñà xi nchifatjìya-la̱ nga Nainá nchifìt'aà-la̱.
20 Ta jè xi mochjeén nga si̱kasén-lá xọjọn mé-ne nga mìkìì
ski̱ne̱ ngats'ìì tsojmì xi ya̱ sinchá nguixkọn kjoa̱xkósòn; ti̱koa̱
kì ti̱ kjoa̱ chijngui s'ín-ne, mì ti̱ kìì ski̱ne̱-ne jní kọ ngats'ìì
yijo-la̱ chọ xi mìkìì xíxteèn jní-la̱. 21 Skanda kjòtseé, xki̱ xi ján
na̱xa̱ndá tjín xi̱ta̱ xi bíxke̱jiìn xọjọn kjọtíxoma xi kiskìì Moisés
ya̱ ni'ya i̱ngọ sinagoga nga jiìn jiìn na̱chrjein nga na̱chrjein
nìkjáya.
22 Jñà xi̱ta̱ xi tsibíxáya-la̱ Jesús kọ ngats'ìì xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱
Cristo kọ xi̱ta̱ jchínga xi ya̱ otíxoma, tsajoóya-ne nga jaàjiìn
i'nga xi̱ta̱ xíkjín xi kisìkasén ján Antioquía. Jñà kitjaàjiìn
Judas xi ti̱koa̱ Barsabás 'mì kọ Silas, jñà xi̱ta̱ xi ndaà yaxkón
ya̱ i̱jiìn na̱xa̱ndá-la̱ Cristo. Tsobáhijtakọ Pablo kọ Bernabé.
23 Kisìk'a jngoò xọjọn xi tsò:
"Ngaje̱n, xi̱ta̱ xi tsibíxáya-la̱ Jesús kọ xi̱ta̱ jchínga,
nìhixat'aà-nòje̱n jñò xi mìtsà xi̱ta̱ judío 'mì-nò xi 'ndsé chibá
i̱t'aà ts'e̱ Cristo xi titsa̱jnaà ya̱ na̱xa̱ndá Antioquía, kọ i̱'nde
Siria kọ Cilicia. 24 Jyeé kina'yà-je̱n nga i̱ itjokàjiìn i'nga xi̱ta̱ xi
ijchòkon-nò nga siì síkọ-nò nga chja̱kọ-nò 'én xi síkits'ón-jiìn-la̱
ini̱ma̱-nò, ta̱nga mìtsà ngaje̱n tsatíxá-la̱je̱n. 25 Ngats'ìì-je̱n, k'oa̱á
s'ín kichoòsòn-la̱je̱n nga kinìkasén i'nga-nòje̱n xi̱ta̱ tsa̱je̱n xi
kiìkon-nò. Tsobáhijtakọ xinguia̱á Pablo kọ Bernabé, xi̱ta̱ xi
'ñó matsjacha-je̱n. 26 Jñà xi̱ta̱ koi, jye k'oa̱s'ín tsibínè-la̱ yijo-la̱
ni̱ta̱ mé kjọ'in xi komàt'in xi kjoa̱ ts'e̱ Na'èn-ná Jesucristo.
27 Titsa̱nìkasén-nòje̱n Judas kọ Silas; ngats'ìì 'én xi tjít'aà xọjọn,
jñà xi̱ta̱ koi ke̱ènọjmíya ìjngoò k'a-nò xi tà 'én kọòkọ-nò.
28 Ngaje̱n kọ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá ndaà kisaseèn-naje̱n nga
mì kjọ'ñó kọma-nò kjoa̱ ts'e̱ kjọtíxoma xi 'in tjín; tà koi-né xi
ndaà mochjeén: 29 nga mìkìì ma chji̱ne̱e yijo-la̱ chọ xi ya̱ biyaà
nguixkọn xkósòn; mìkìì ma chji̱ne̱e jní kọ mìkìì ma chji̱ne̱e
yijo-la̱ chọ xi mìkìì xíxteèn jní-la̱; ti̱koa̱á kì ti̱ kjoa̱ chijngui
nìs'in-là; tsà chja̱àxìn-là yijo-nò ngats'ìì kjoa̱ koi, ndaà s'e̱; k'e̱
chibá."

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

30 Xitą koi, k'ę nga jye kisìhixat'aà xíkjín, nitǫón kiì skanda ján Antioquía; k'ę nga ijchò tsibíxkóya ngats'iì xitą-lą Cristo, kisìngątsja xǫjǫn xi 'ya. 31 Jñà xitą nąxąndá-lą Cristo, k'ę nga jye tsibíxkęjiìn xǫjǫn, tsjaá komà-lą nga ijchò-lą 'én xi kisìjehikon. 32 Jè Judas kǫ Silas tikoąá Nainá chją ngajo-lą; ndaà kisìjehikon jñà xitą-lą Cristo; kitsjaà-lą nga'ñó. 33 Xitą koi, kjìn nąchrjein tsibìtsąjna Antioquía. Nga komà iskan kisìhixat'aà xíkjín, kiì-ne Jerusalén; kiìkon-ne jñà xitą xi kisìkasén. 34 [Tąnga jè Silas ndaà kisaseèn-lą nga tsibìjna Antioquía.] 35 Jè Pablo kǫ Bernabé, yąá tsibìtsąjna Antioquía; tsakóya-ìsa 'én-lą Nainá tikoą kiìchjąya 'én ndaà-lą Nainá xi kjoą ts'ę Cristo. Tikoąá kjìn xitą xi kj'eií kisìxákjoò.

K'ę nga chinchat'aà xìn-lą xíkjín jè Pablo kǫ Bernabé

36 K'ę nga komà iskan, Pablo kitsò-lą Bernabé:

—Tíkjiaán ìjngoò k'aá kóhǫkji nąxąndá ñánda tsibènǫjmiá 'én-lą Nainá mé-ne nga jchąá kó s'ín títsąjna xitą xinguiąá.

37 Jè Bernabé mejèn-lą kjikǫ Juan, xi tikoą Marcos 'mì; 38 tąnga jè Pablo mìkiì kisaseèn-lą nga jè kjikǫ, koií kjoą-lą nga kitsjeiìn takòn ján Panfilia nga mì ti kiì tsobáhijtakǫ-ne nga kisìxá jè xá xi tjíma-ne. 39 K'oąá s'ín komà-ne nga kisakò kjoą nga mìkiì kjòngásòn 'én-lą; chinchat'aà xìn-lą xíkjín; jè Bernabé kiìkǫ Marcos; kiìsòn-ndá skanda Chipre. 40 Jè Pablo, jaàjiìn Silas nga tsobáhijtakǫ. Jñà xitą-lą Cristo kisìkítsąjnaya tsja Nainá nga kiì. 41 Kiì kóhǫkji nangui Siria kǫ Cilicia nga yą chinchima nga ìsą ndaà kisì'ñó ikon jñà xitą nąxąndá-lą Cristo.

K'ę nga jè Timoteo tsobáhijtakǫ Pablo kǫ Silas

16 1 Pablo, k'ę nga ijchò nąxąndá Derbe kǫ Listra, yą kisatiìkjoò jngoò xitą xi kota'yàt'aà-lą Cristo xi Timoteo 'mì; neą-lą xitą judío-né xi mokjeiín-lą it'aà ts'ę Cristo. Tąnga jè ną'èn-lą xitą griego-né. 2 Jñà xitą-lą Cristo xi títsąjna Listra kǫ Iconio 'ñó ndaà kisìkíjna Timoteo. 3 Pablo mejèn-lą nga jè koąhijtakǫ; k'oąá komà-ne nga kisit'aà chiba-lą kjoą ts'ę circuncisión mé-ne nga ndaà kíjna-ne Timoteo it'aà ts'ę xitą judío; nga jñà xitą xi yą i'nde-lą jyeé beè nga ną'èn-lą Timoteo, xitą griego-né. 4 Ngats'iì nąxąndá ñánda jahato, k'oąá kitsò-lą nga kàtasíkitasòn kjoąkixi xi tsajoóya-ne jñà

xi̱ta̱ xi tsibíxáya-la̱ Jesús ko̱ xi̱ta̱ jchínga xi títsajna Jerusalén xi otíxoma ya̱ ji̱iìn na̱xa̱ndá-la̱ Cristo. 5 Jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo, ìsa̱á 'ñó ndaà mokjeiín ìsa̱-la̱; na̱chrjein nchijòn tímakjìn-ya xi̱ta̱ xi nchimokjeiín-la̱.

K'e̱ nga jè Pablo kisìnijñá jngoò-la̱ xi̱ta̱ Macedonia

6 Jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá mìkiì kitsjaà'nde-la̱ Pablo ko̱ xi̱ta̱ xi kjihijtako̱ nga 'én-la̱ Cristo kiì síka'bí ján nangui Asia; k'oa̱á ma-ne nga ya̱ jahatojiìn nangui ñánda 'mì Frigia ko̱ Galacia. 7 K'e̱ nga ijchò chrañàt'aà-la̱ nangui Misia mején-la̱ nga ján kjoi̱ nangui Bitinia, ta̱nga jè Ini̱ma̱-la̱ Jesús mìkiì kitsjaà'nde-la̱. 8 Tà jahato Misia, ijchò skanda na̱xa̱ndá Troas. 9 Nga jye títsajna Troas, Pablo, k'e̱ nga ni̱tje̱n, tsatsejèn jngoò-la̱ xi̱ta̱ koni tsà nijñá tí'bii-la̱ xi nangui Macedonia i̱'nde-la̱ xi tsasíjna kixi̱ nguixko̱n Pablo. Tsibítsi'ba-la̱, kitsò-la̱: "Nchroboí i̱ nangui Macedonia. Ti̱chját'aà-náje̱n." 10 Pablo, k'e̱ nga jye kijtseè kjoa̱ koi, ni̱to̱ón tsitsajnandaà-je̱n nga tsanguì-je̱n ján nangui

Pablo tísínijñá jngoò-la̱ xi̱ta̱ Macedonia

Macedonia; k'oa̱á s'ín kjòchi̱ya-naje̱n nga kixi̱í kjoa̱ nga Nainá tíchja̱-naje̱n mé-ne nga si̱ka'bí-je̱n 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo ya̱ i̱'nde jè.

Kós'ín komà nga jè Pablo ko̱ Silas kiì nda̱yá ya̱ na̱xa̱ndá Filipos

11 K'e̱ nga itjo-naje̱n ya̱ na̱xa̱ndá Troas, kichjoé jngoò-je̱n chitso, tsanguí kixi̱-je̱n ya̱ nangui xi kijnajiìn ndá xi 'mì Samotracia; xi komà inchijòn ìjngoò k'a tsanguì-je̱n skanda

naxandá Neápolis. 12 Itjo-najen Neápolis, tsanguí-jen Filipos,
jngoò naxandá ítjòn ts'e i'nde Macedonia xi 'ñó tjoé-la nga'ñó
it'aà ts'e Roma. Kjìn nachrjein tsitsajna-jen ya i'nde jè. 13 Jngoò
nachrjein nìkjáya tsanguí jngoò-jen i'nde indiì naxandá ñánda
tífa jngoò xajngá nandá nga k'oas'ín kinìkítsjeèn-jen nga tjín
jngoò i'nde ñánda chjat'aà-la Nainá xita judío. Tsitsajna-jen;
kinokjoàko-jen it'aà ts'e 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo
jñà íchjín xi maxkóya ya i'nde jè. 14 Ya tíjnajiìn jngoò chjoón xi
'mì Lidia xi otíjna nikje chjí xi sko kjoàn isén-la; yaá i'nde-la
ñánda 'mì Tiatira; ndaà beèxkón Nainá; jè Nainá kiskíx'ajiìn
kjohítsjeèn-la nga ndaà tí'nchré koni s'ín tíchja Pablo.
15 Komà bautizar Lidia ko ngats'iì xita ni'ya-la; xi komà iskan
tsibítsi'ba-najen kitsò:

—Jñò tsà kixií kjoa nga mokjeiín-nò nga 'an, ndaà
mokjeiín-na it'aà ts'e Nainá, tíkjiaán ni'ya-na, ya sikjáyaá.

Ngajen kjo'ñó tsitsajna-jen.

16 Jngoò nachrjein k'e nga titsahonguí-jen i'nde ñánda
nokjoàt'aà-lajen Nainá, kisatiìkjoò jngoò-jen tsòti chi'nda xi
inima ch'o-la neií tíjiìn inima-la; maá-la bíndaà nga kot'aàsòn
xita. Jñà nei-la tsòti jè, ndaà jchán síkijne ton nga koi xá s'ín.
17 Tsòti jè, kiìtjingui-najen; 'ñó chja tjingui-najen, nga tsò:

—Xita koi, chi'nda-la Nainá-né xi 'ñó jeya tíjna; tijñà-ne xi
bénojmí-nò ndiyá xi kitjokàjiìn-nò kjo'in.

18 Jè tsòti, kjìn nachrjein k'oas'ín kitsò-najen. Pablo chaán
kòjti-la, kisìkátjifaya'a; kiìchja-la jè tjo neií xi tíjiìn inima-la.
Kitsò-la:
—It'aà ts'e Jesucristo, k'oaá xan-lè, tìtjokàjiìn inima-la tsòti
jè.
Tik'eé-ne kjòndaà-ne.
19 Jñà nei-la, k'e nga kijtseè nga kitjaàxìn-la kjoa xi ma-la,
nga mì ti kiì kisìkijne-ne ton, kitsobà'ñó Pablo ko Silas, kiìko
nguixkon xitaxá. 20 Chinchá osen ñánda títsajna xitaxá, kitsò:
—Jñà xita koi xi xita judío, fì kátsji kjosiì i naxandá-ná.
21 Kjotíxoma xi okóya mìkiì ndaà tjín, mìkiì tjí'nde-ná nga
chjoé, mìkiì k'oas'ín s'eén, koií kjoa-la nga xita Roma-ná jñá.
22 Ngats'iì xita naxandá saà kondra kiì-la jè Pablo ko Silas; jñà
xitaxá kitsjaà okixi nga tsatejndajno nikje-la, ikjoàn tsajá-la.
23 K'e nga jye 'ñó tsajá-la, ingajò, kiskinìs'en ndaya; ikjoàn
kitsjaà-la okixi jè xita xi síkinda ndaya nga ndaà kàtasíkinda
xita koi. 24 Jè xita xi síkinda ndaya, k'e nga kits'iì-la okixi, yaá
chinchá iya ñánda ìsa 'ñó tjín. Tsibít'aà'ñó ndsoko it'aà yá ts'e
ndaya.
25 K'e nga jye ijchò osen nitjen, jè Pablo ko Silas,
nchichjat'aà-la Nainá ko nchiseè-la; jñà xita xi i'nga xi tikoa
kjo'in títsajna, tà nchi'nchré-la. 26 Tik'e-ne tà nitoón j'iì jngoò
ch'ón xi 'ñó jchán ts'a. Jñà xotjoa-la ndaya kitáx'a, tikoa jñà
na'ñó kicha cadena xi tjít'aà 'ñó-ne xita xi títsajna ndaya,
jngoò k'a kitjájnda'ñó. 27 Jè xita xi síkinda ndaya, k'e nga
jaá-la, kijtseè nga tix'á yije xotjoa-la ndaya. Kisìkítsjeèn,
maá-la tsà jyeé tsanga yije xita xi títsajna kjo'in. Kiskoé jngoò
kicha ndojò nga mejèn-la siìk'en yijo-la. 28 Jè Pablo, k'e nga
kijtseè, nitoón 'ñó kiìchja-la kitsò-la:
—Kì k'oaá nìkoii yijo-lè; ií titsajna yije-jen.
29 Jè xita xi síkinda ndaya kisìjé jngoò ni'ín nga kjòhiseèn-ya
ndaya; chiba-la tíhotsé-né k'e nga jahas'en cuarto ñánda
títsajna Pablo ko Silas; ikjoàn kisìkatjen yijo-la ya ingui
ndsoko. 30 Ikjoàn tsachrje-ne ndayá Pablo ko Silas;
kiskònangui-la, kitsò-la:
—Na'èn, ¿mé xi s'iaàn nga kitjokàjñaà kjo'in?
31 Pablo ko Silas kitsò-la:
—Kàtakjeiín-lè it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo mé-ne nga
kítjokàjñoò kjo'in ngaji ko ngats'iì xita ni'ya-lè.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

32 K'e̲é tsibénǫjmí-la̲ 'én-la̲ Na̲'èn-ná ngats'iì xi̲ta̲ xi ya̲ títsa̲jna
ni'ya-la̲. 33 Tijè-ne ni̲tje̲n jè, jè xi̲ta̲ xi síkinda̲ nda̲yá, tsaníjno
ñánda kitiì-la̲ Pablo ko̲ Silas; xi̲ta̲ jè ti̲koa̲ komà bautizar
kóho̲tjín xi̲ta̲ xi ya̲ títsa̲jna ni'ya-la̲. 34 Nga jye komà i̲skan,
kiìko̲ ni'ya-la̲ nga tsakjèn kjoò kóho̲tjín xi̲ta̲ ni'ya-la̲ xi nguì tà
kjo̲tsja nga jye kòkjeiín-la̲ i̲t'aà ts'e̲ Nainá.
35 Nga komà inchijòn, jñà xi̲ta̲xá kisìkasén policía-la̲ nga
kisìkasén-la̲ o̲kixi̲ jè xi síkinda̲ nda̲yá nga tà k'oa̲s'ín kàtitjo-ne
Pablo ko̲ Silas. 36 Jè xi̲ta̲ xi síkinda̲ nda̲yá kisìkí'nchré Pablo
kitsò-la̲:
—Jñà xi̲ta̲xá, jyeé kàtsjá-na o̲kixi̲ nga ma ki̲tjonde i̲í-nò. Ndaà
tanguí-nò.
37 Ta̲nga jè Pablo kitsò:
—Ngaje̲n xi̲ta̲ Roma-náje̲n. [Mìkiì tjí'nde nga ta̲xki̲
siko̲-naje̲n.] Ta̲nga kis'eé-naje̲n yá nga nguixko̲n na̲xa̲ndá
k'e̲ nga skanda ti̲kj'eé 'ya-la̲ mé jé xi tjín-naje̲n; ta̲nga
i̲'ndei̲ mejèn-la̲ nga tà kjoa̲ chijé ko̲chrje-naje̲n nda̲yá; jñà
kàtjanchrobá sobà nga kàtachrje-naje̲n.
38 Jñà policía, k'oa̲á s'ín kiì kénǫjmí-la̲ jñà xi̲ta̲xá koni s'ín
kitsò Pablo. K'e̲ nga kiì'nchré jñà xi̲ta̲xá nga jè Pablo ko̲
Silas nga xi̲ta̲ Roma, tsí ndaà kitsakjòn. 39 K'e̲é ni̲to̲n kiì nga
tsachrje-ne nda̲yá Pablo ko̲ Silas; i̲kjoàn tsibítsi'ba-la̲ kjoa̲ xi
komàt'in; kitsò-la̲ nga ta kjo̲ndaà kàtitjojiìn na̲xa̲ndá. 40 Pablo
ko̲ Silas, k'e̲ nga jye itjo-ne nda̲yá, kiì ni'ya-la̲ chjo̲ón xi 'mì
Lidia. Ya̲á tsohóko̲ no̲jmí xíkjín xi ngásòn mokjeiín-la̲ i̲t'aà ts'e̲
Cristo nga 'ñó kàt'eé-la̲ ikon; i̲kjoàn kiì-ne.

K'e̲ nga kisakò kjoa̲siì ján Tesalónica

17 1 Jahato Anfípolis ko̲ Apolonia, ijchò Tesalónica ya̲
na̲xa̲ndá ñánda tjín jngoò ni'ya i̲ngo̲ sinagoga xi ts'e̲
xi̲ta̲ judío. 2 Jè Pablo, koni s'ín kjit'aà, jahas'en jè ni'ya i̲ngo̲
sinagoga; jàn na̲chrjein nìkjáya tsajoóya-ne nga kiskoòta'yà
Xojo̲n-la̲ Nainá. 3 K'oa̲á s'ín tsibénǫjmí-la̲ nga jè Cristo k'oa̲á
s'ín tjínè-la̲ nga ki̲yá ti̲koa̲á jaáyaá-la̲ i̲t'aà ts'e̲ kjoa̲biyaà.
Kitsò-la̲:
—Jesús xi 'a̲n tìbenǫjmí-nò, jé-né xi Cristo [xi xó k'oa̲s'ín
tjínè-la̲ nga kjoi̲í].
4 Tjín i'nga xi̲ta̲ judío xi kòkjeiín-la̲; ya̲á tsobáhijtako̲ Pablo
ko̲ Silas. Ti̲koa̲á kjìn íchjín ítjòn kòkjeiín-la̲ ko̲ xi̲ta̲ griego xi

Pablo tíkota'yà Xo̱jo̱n Tsjeè-la̱ Nainá

beèxkón Nainá. [5]Ta̱nga jñà xi̱ta̱ judío xi mìkiì mokjeiín-la̱, kjòchi̱ni̱keè Pablo ko̱ Silas. Tsibíxkóya xi̱ta̱ ts'eè xi tà jyò tjíma; tsibíts'ia̱ kjoa̱siì ya̱ na̱xa̱ndá; kiì kjaán-t'aà ni'ya-la̱ xi̱ta̱ xi 'mì Jasón nga tsohótsji Pablo ko̱ Silas nga mejèn-la̱ si̱ìkíjna osen nga nguixko̱n na̱xa̱ndá. [6]Ta̱nga mìkiì kisakò-la̱ ñánda tíjna Pablo ko̱ Silas; kjo̱'ñó komà-la̱ nga tsachrje ni'ya jè Jasón ko̱ i'nga xi̱ta̱-la̱ Cristo xi ya̱ títsa̱jna nga kiìko̱ nguixko̱n xi̱ta̱xá; 'ñó kiìchja̱ kitsò:

—Jñà xi̱ta̱ koi xi síkits'ón xi̱ta̱ xi tjín nga tíjtsa i̱sò'nde; jyeé j'ìì i̱'nde tsa̱ján. [7]Ngats'ìì xi̱ta̱ koi, jè Jasón kitsjaà'nde-la̱ ni'ya-la̱. Saà kondra̱á fì-la̱ kjo̱tíxoma-la̱ César xi xi̱ta̱xá ítjòn ts'e̱ Roma; k'oa̱á tsò nga tjín ìjngoò xi̱ta̱xá ítjòn xi Jesús 'mì.

[8]Jñà xi̱ta̱xá ko̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá, k'e̱ nga kiì'nchré 'én koi, kòjtií-la̱. [9]Jè Jasón ko̱ xi̱ta̱ xi i'nga tsibíchjítjì yijo-la̱ i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱xá nga komà tsibìtsa̱jnandei̱í-ne.

K'e̱ nga tsibìtsa̱jna na̱xa̱ndá Berea Pablo ko̱ Silas

[10]K'e̱ nga jye kòjñò, jñà xi̱ta̱-la̱ Cristo ni̱to̱ón kisìkasén jè Pablo ko̱ Silas skanda ján na̱xa̱ndá Berea. K'e̱ nga ijchò i̱'nde jè jahas'en ni'ya i̱ngo̱ sinagoga ts'e̱ xi̱ta̱ judío. [11]Jñà xi̱ta̱ xi títsa̱jna Berea, ìsa̱á ndaà tjín kjo̱hítsjeèn-la̱ mì k'oa̱à-ne koni xi títsa̱jna ya̱ Tesalónica; ìsa̱á ni̱to̱n kòkjeiín-la̱ 'én-la̱ Nainá ko̱ na̱chrjein inchijòn tsibíxke̱jiìn Xo̱jo̱n-la̱ Nainá nga mejèn-la̱ skoe̱ tsà kixi̱í kjoa̱ koni tsò 'én xi okóya Pablo. [12]Kjìn xi̱ta̱ judío kòkjeiín-la̱ ti̱koa̱ kjìn íchjín ítjòn ko̱ xi̱ta̱ x'i̱n kòkjeiín-la̱ xi xi̱ta̱

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

griego. 13 Jñà xi̱ta̱ judío xi títsa̱jna Tesalónica, k'e̱ nga kii'nchré nga jè Pablo ko̱ Silas ya̱ títsa̱jna Berea, nga 'én-la̱ Nainá nchibéno̱jmí, kìi ya̱ na̱xa̱ndá jè nga kìi kinchá'a xi̱ta̱ mé-ne nga kisakò-ne kjoa̱sìi. 14 Jñà xi̱ta̱-la̱ Cristo, ni̱to̱ón kisìkasén Pablo ján i̱ndiì ndáchikon; tà jè Silas ko̱ Timoteo tsibìtsa̱jna ya̱ Berea. 15 Jñà xi̱ta̱ xi tsobáhijtako̱ Pablo nga kìi kinì indiaà, kiìko̱ skanda Atenas. K'e̱ nga jye j'ìì-ne xi̱ta̱ koi, 'ya-la̱ o̱kixi̱ Silas ko̱ Timoteo nga ni̱to̱ón kji̱tji̱ngui-la̱ Pablo.

Kó tsò 'én xi kiìchja̱ Pablo k'e̱ nga tsibìjna ján Atenas

16 Pablo, k'e̱ nga tíjna na̱xa̱ndá Atenas nga tíkoña-la̱ Silas ko̱ Timoteo, 'ñó baá komà-la̱ nga kijtseè nga ya̱ na̱xa̱ndá jè, 'ñó kjìn xkósòn beèxkón. 17 Ya̱ ni'ya i̱ngo̱ sinagoga tsajoókjoòko̱ xi̱ta̱ judío ko̱ xi ta̱xki̱ xi̱ta̱ xi beèxkón Nainá; na̱chrjein inchijòn tsohóko̱ ngats'iì xi̱ta̱ xi bixoña ya̱ ndi̱tsi̱n. 18 Na̱chrjein koi tjín i'nga xi̱ta̱ xi tsakóya kjo̱hítsjeèn ts'e̱ xi̱ta̱ epicúreo ko̱ xi̱ta̱ estoicos nga tsajoókjoò Pablo. Tjín i'nga xi tsò:

—¿Kó tsòya-ne 'én xi chja̱ya, nga siì s'ín nga chja̱?

Ti̱koa̱á tjín i'nga xi tsò:

—K'oa̱á ma-ná, kj'ei̱í-la nainá tíhokóya.

Koií k'oa̱s'ín kitsò-ne nga jè Pablo, jè tíbéno̱jmí 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Jesús nga jaáya-la̱ i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱biyaà. 19 K'e̱é kiìko̱ jngoò i̱'nde ñánda 'mì Areópago. Kiskònangui-la̱ kitsò-la̱:

—¿A ko̱maá ìsa̱ ndaà kéno̱jmí-náje̱n jè kjo̱tíxoma xi̱tse̱ xi ngaji̱ okoòyi? 20 'Ñó kj'ei̱í tsò. Mejèn-naje̱n nga jcha̱-je̱n kó tsòya-ne.

21 Koií o̱kitsò-ne nga jñà xi̱ta̱ Atenas ko̱ xi̱ta̱ xi xìn nangui-la̱ xi ya̱ títsa̱jna, tà jè xi mejèn-la̱ nga skoe̱ ko̱ ko̱ma kjo̱óya-ne ngats'iì kjoa̱ xi̱tse̱.

22 Pablo, tsasíjna kixi̱ nga jngoò osen-la̱ i̱'nde Areópago, kitsò:

—Ngats'ioò xi i̱ i̱'nde-nò Atenas, k'oa̱á s'ín tìbexkon-nò; 'ñó ndaà yaxkón jñà xi nainá 'mì-là. 23 K'e̱ nga jáhatoaà jñà i̱ngo̱ ñánda bixoñaà, kìjtseè jngoaà i̱ngo̱ ñánda tjít'aà 'én xi tsò: "Nainá xi mìkiì yaxkon-la̱." Jè xi jñò yaxkón, na̱s'ín mì kì yaxkon, ti̱jè-ne xi 'a̱n beno̱jmí-nò.

24 'Jè Nainá xi tsibíndaà i̱sò'nde, ngats'iì tsojmì xi tjín nga tíjtsa i̱sò'nde, jè xi nei-la̱ ngajmiì ko̱ nangui; mìtsà ya̱ tíjnaya i̱ngo̱ xi tsja xi̱ta̱ bíndaà-ne. 25 Ti̱koa̱á, ni̱mé xi mochjeén-la̱ i̱t'aà

tsa̱ján. Ta sa̱á jè tísíkíjnakon-ná, tsjá-ná tjo̱ xi chjoaán, tsjá-ná ngats'ìì xi mochjeén-ná.

26 'Nainá, jngoò xi̱ta̱ kisìkjeén nga tsibíndaà ngats'ìì xi̱ta̱ xi tjín nga tíjtsa i̱sò'nde; kiskoòsòn-la̱ kótjín na̱chrjein kítsa̱jna ko̱ ñánda kítsa̱jna, 27 mé-ne nga kàtátsji-ne Nainá, na̱s'ín k'oa̱s'ín kàtas'ín koni jngoò xi̱ta̱ xi mìkiì tsejèn-la̱ nga ótsjijno ótsjit'aà nangui. Ta̱nga Nainá, mìtsà kjiìn tíjna; chrañà tíjnat'aà-ná. 28 Koni s'ín kitsò jngoò xi̱ta̱ tsa̱jòn xi 'ñó chji̱ne̱: "Jñá, ki'ndí-la̱ Nainá 'mì-ná." Kixi̱í kjoa̱, nga jè tsjá-ná nga titsa̱jnakoaán nga nìkjaníyá nga titsa̱jnasoán i̱sò'nde. 29 Tsà kixi̱ kjoa̱ nga ki'ndí-la̱ Nainá 'mì-ná, mì k'oa̱s'ín si̱kítsjeén nga Nainá jñà i̱sén xi ki̱cha̱ oro xi ki̱cha̱ plata ko̱ xi ndajo̱ xi xi̱ta̱ bíndaà-ne tsja koni s'ín tjín kjo̱hítsjeèn-la̱. 30 Nga sa̱ ítjòn Nainá kitsjaà'nde-né nga tjíjñò-la̱ xi̱ta̱. Ta̱nga i̱'ndei̱, k'oa̱á s'ín tsjá o̱kixi̱ nga tíjtsa i̱sò'nde nga jñà xi̱ta̱ kàtasíkájno jé-la̱ nga mì ti̱ jé ko̱hótsji-ne. 31 Nainá jye tsibíjna jngoò na̱chrjein nga kixi̱ koi̱ìndaàjiìn ngats'ìì xi̱ta̱ i̱sò'nde. Jaàjiìn jngoò xi̱ta̱ xi kitsjaà-la̱ o̱kixi̱ nga jè ko̱ma xi̱ta̱xá xi koi̱ìndaàjiìn-la̱ ngats'ìì xi̱ta̱. Ko̱ k'oa̱á s'ín tsakó nga kixi̱ kjoa̱ k'e̱ nga kisìkjaáya-la̱ i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ biyaà.

32 K'e̱ nga kii'nchré-la̱ kjoa̱ ts'e̱ nga faáya-la̱ mik'en i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ biyaà, tjín i'nga xi̱ta̱ xi tà tsijnò'nga-né ko̱ tjín i'nga xi kitsò:

—Jñà kjoa̱ koi, kj'ei̱í na̱chrjein ki̱ná'ya-je̱n.

33 Pablo, k'e̱é itjojiìn-la̱. 34 Ta̱nga tjín i'nga xi̱ta̱ xi ya̱ títsa̱jna nga kòkjeiín-la̱: jngoò xi̱ta̱ xi 'mì Dionisio xi ya̱ chja̱-ne ts'e̱ xi̱ta̱ xi títsa̱jnajtín xi 'mì Areópago; ti̱koa̱ jngoò chjo̱ón xi 'mì Dámaris, ko̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í ìsa̱.

K'e̱ nga kisìxá Pablo ya̱ Corinto

18 1 K'e̱ nga jye komà i̱skan, Pablo itjojiìn Atenas, kiì Corinto. 2 Ya̱á kiskaàkjoò jñà xi̱ta̱ judío xi 'mì Aquila ko̱ chjo̱ón-la̱ xi 'mì Priscila. Ján nangui-la̱ ñánda 'mì Ponto. Sà ta̱ k'e̱é j'ìì-ne nangui Italia koií kjoa̱-la̱ nga jè Claudio xi xi̱ta̱ sko̱-la̱ tsachrje kjo̱tíxoma nga ngats'ìì xi̱ta̱ judío ki̱tjokàjiìn na̱xa̱ndá ítjòn xi 'mì Roma. Pablo kiìkon jñà xi̱ta̱ koi. 3 Jñà xi̱ta̱ koi, ti̱koa̱á koií xá s'ín jè xá xi s'ín Pablo nga ni'ya nikje bíndaà. Ya̱á tsibìjnako̱ nga kisìxákjoò. 4 Nga jiìn jiìn na̱chrjein, k'e̱ nga na̱chrjein nìkjáya, Pablo fì ya̱ ni'ya i̱ngo̱ sinagoga nga fì káko̱ jñà xi̱ta̱ judío ko̱ xi mìtsà xi̱ta̱ judío nga kàtakjeiín-la̱.

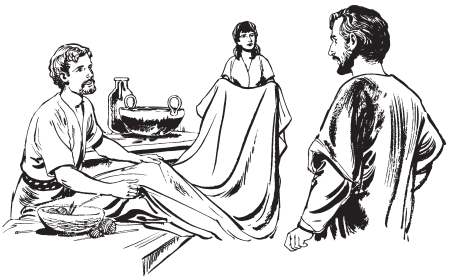

Jè Pablo, Aquila kọ Priscila

5 K'ẹ nga j'ìì-ne Macedonia, jè Silas kọ Timoteo, jè Pablo nguì
koií xá kis'ìin nga tsibénọjmí-lạ 'én-lạ Nainá jñà xịtạ judío.
Kitsò-lạ nga jè Jesús, jè xi Cristo [xi xó kinìkasén-ne]. 6 Tạnga
jñà xịtạ judío, tà kondrạá kiì-lạ Pablo koạ kiìchjạjno-lạ; k'oạá
s'ín komà-ne jè Pablo tsibítsạjne nikje-lạ xi kondrạ ts'ẹ xịtạ koi,
[jè kjoạ xi okó nga kjọ'in s'ẹ-lạ ịt'aà ts'ẹ Nainá], kitsò-lạ:

—Jé tsạjòn-nó tsà mìkiì mokjeiín-nò; 'ạn jye kisìkitasoàn nga
tsibenọjmí-nò 'én. Ị'ndeị, jñà tìfìkenọjmí-lạ jñà xi mìtsà xịtạ
judío.

7 Pablo, itjo ni'ya ịngọ sinagoga; kiì jngoò ni'ya-lạ xịtạ xi yạ
chrañàt'aà tíjna xi 'mì Ticio Justo xi ndaà beèxkón Nainá.
8 Crispo, jè xi xịtạ ítjòn-lạ ni'ya ịngọ sinagoga, kòkjeiín-lạ
'én-lạ Nainá, ngats'iì xi xịtạ ni'ya-lạ; tịkoạá kjìn xịtạ Corinto
xi kiì'nchré 'én xi tsakóya Pablo kòkjeiín-lạ, ịkjoàn komà
bautizar. 9 Jngoò nịtjẹn jè Pablo, k'oạá komà-lạ koni tsà nijñá
kits'iì-lạ; Nạ'èn-ná kiìchjạ-lạ, kitsò-lạ:

—Kì jyò bijni, kọ kì tsakjoòn-jèn, tịnókjoạ-né. 10 Mì yá xịtạ kó
sịìkọ-lè, 'ạán tìjnạkọ-lè; ị'nde jè, kjìn ma xi xịtạ ts'ạn ma.

11 Pablo, jngoò nó osen tsibìjna Corinto nga tsakóya 'én-lạ Nainá.

12 K'ẹ nga xịtạxá gobernador tsibìjna jè xi 'mì Galión yạ ị'nde
Acaya, jñà xịtạ judío tsajoóya-ne nga kitsobà'ñó Pablo; kiìkọ
ni'ya osen mé-ne nga kisindaàjiìn-lạ. 13 Kitsò-lạ jè xịtạxá xi
gobernador tíjna:

—Xịtạ jè nạxạndá tíbinchá'a nga kj'eịí s'ín beèxkón Nainá;
mì k'oạá s'ín koni s'ín tjín kjọtíxoma ts'ẹ Roma.

14 K'ẹ nga mejèn kiìchjạ Pablo, jè Galión kitsò-lạ xịtạ judío:

—Tsà jngoò kjoạ xi tse tjín kọ 'in tjín, tjínè-lạ nga 'ạn
kíndaàjñaà; 15 tạnga tà 'én-né, tà kjọtíxoma tsạjòn-nò; tà jñò
tìndaàjñoò; 'ạn mìkiì skongájñaà kjoạ koi.

16 Ikjoàn tsachrje ni'ya osen. 17 Ngats'iì xita griego kitsobà'ñó
jè xita ítjòn ts'e ni'ya ingo sinagoga, jè xi 'mì Sóstenes.
Kiskaàn-ko ya ni'ya osen nga nguixkon xitaxá. Tanga jè xitaxá
Galión, mìkiì kisìs'in-la.

Kiì s'ín kiì ìjngoò k'a-ne Pablo ya Antioquía

18 Pablo, kjìn nachrjein tsibìjna ìsa ya Corinto. Iskan
kisìhixat'aà jñà xita 'ndse, kiì-ne Siria. Tsobáhijtako Priscila ko
Aquila. Ya Cencrea tsibíjno-la sko koni jngoò chiba xi okó nga
jye kisìkitasòn koni s'ín kitsjaà-la tso'ba Nainá. 19 K'e nga ijchò
Éfeso, yaá tsibìtsajna Priscila ko Aquila. Pablo, ján kiì ni'ya
ingo sinagoga nga tsajoókjoò jñà xita judío xi ya bixoña. 20 Jñà
xita koi tsibítsi'ba-la Pablo nga ìsa kjìn nachrjein kàtìjnako,
tanga Pablo, mìkiì kòkjeiín-la. 21 Kisìhixat'aà xita xíkjín
kitsò-la:

—Tsà Nainá mejèn-la, iskan kjoikon ìjngoò k'a-nò.

Ikjoàn tsibìjnaya chitso nga kiì. 22 K'e nga ijchò Cesarea, kiì
ján Jerusalén nga kisìhixat'aà xita naxandá-la Cristo. Ikjoàn
kiì skanda Antioquía. 23 Kjìn nachrjein tsibìjna Antioquía;
iskan kiì kóhokji i'nde Galacia ko Frigia. Kisì'ñó ikon ngats'iì
xita xi kota'yàt'aà-la Cristo.

K'e nga kiìchjaya Apolos ya Éfeso

24 Ya Éfeso ijchò jngoò xita judío xi 'mì Apolos xi ján i'nde-la
Alejandría, jngoò xita xi 'ñó ndaà ma-la chjaya. Ndaà tíjiìn-la
it'aà ts'e Xojon-la Nainá. 25 Jè Apolos, xó kiskoòta'yà-ne
ndiyá-la Nainá; 'ñó tsja beè-la inima-la nga nguì kixií chjaya
tikoaá tsakóya it'aà ts'e Jesús; jé kjoa ts'e bautismo nas'ín tà
jè tíjiìn-la ts'e Juan. 26 Apolos, 'ñó tjín ikon nga kiìchja ya ni'ya
ingo sinagoga. K'e nga kiì'nchré jè Priscila ko Aquila, it'aà xìn
kiìko nga ìsa kixi tsakóya-la ndiyá-la Nainá. 27 Apolos, k'e nga
kjòmejèn-la kiì ján i'nde Acaya, ngats'iì xita-la Cristo kisì'ñó
ikon nga komà kiì. Ikjoàn kiskiì jngoò-la xojon jñà xita xi
kota'yàt'aà-la Cristo xi títsajna ján i'nde Acaya nga skoétjò jè
Apolos k'e nga kijchò. K'e nga ijchò Acaya, 'ñó ndaà tsasìko jñà
xita xi kitsjaà-la kjondaà Nainá nga kòkjeiín-la it'aà ts'e Cristo.
28 Apolos, 'ñó ndaà tsajoókjoò jñà xita judío ya nguixkon
naxandá nga kisìkítsajnajyò nga it'aà ts'e Xojon-la Nainá, nguì
ndaà tsakó-la nga jè Jesús, jè xi Cristo [xi xó kinìkasén-ne].

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

K'e̲ nga ijchò na̲xa̲ndá Éfeso jè Pablo

19 1K'e̲ nga tákó ya̲ tíjna Apolos ya̲ na̲xa̲ndá Corinto, jè Pablo, kjìn i̲'nde jahatojiìn xi nindoò choòn nga ijchò Éfeso. Ya̲á kiskaàjiìn i'nga xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Cristo. 2Kiskònangui-la̲, kitsò-la̲:

—¿A kitjoé-nò Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá k'e̲ nga kòkjeiín-nò i̲t'aà ts'e̲ Cristo?

Jñà xi̲ta̲ koi kitsò:

—Ngaje̲n mìkiì tíjiìn-naje̲n tsà tjín Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá.

3Pablo kitsò-la̲:

—¿Kó s'ín komà bautizar?

Jñà xi̲ta̲ koi kitsò:

—I̲t'aà ts'e̲é bautismo-la̲ Juan komà-je̲n.

4Pablo kitsò:

—Kixi̲í kjoa̲. Juan, kis'iìn bautizar xi̲ta̲ xi kisìkájno jé-la̲ nga mì ti̲ jé ko̲hótsji-ne, ta̲nga k'oa̲á s'ín kitsò-la̲ xi̲ta̲ na̲xa̲ndá nga kàtakjeiín-la̲ i̲t'aà ts'e̲ Jesús, jè xi̲ta̲ xi i̲skan kjoi̲í.

5K'e̲ nga jye kiì'nchré 'én koi, i̲kjoàn komà bautizar i̲t'aà ts'e̲ Na̲'èn-ná Jesucristo. 6Pablo, k'e̲ nga jye tsohósòn-la̲ tsja, jñà xi̲ta̲ koi jahas'en-jiìn ini̲ma̲-la̲ Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá, i̲kjoàn kiìchja̲ 'én xi kj'ei̲í tsò ti̲koa̲ kiìchja̲ya ngajo-la̲ Nainá. 7Ngats'ii xi̲ta̲ koi, tejò ma xi xi̲ta̲ x'i̲n.

8Pablo, jàn sá tsibìjna Éfeso nga xki̲ xòhoto̲ fì ya̲ ni'ya i̲ngo̲ sinagoga; mìkiì tsakjón nga bénojmíya, 'ñó kiìchja̲ko̲ xi̲ta̲ nga kàtakjeiín-la̲ kós'ín otíxoma Nainá. 9Ta̲nga tjín i'nga xi̲ta̲ xi kisìtájaàjiìn ini̲ma̲-la̲, mìkiì kòkjeiín-la̲ koni s'ín tíhokóya Pablo. Ch'oó kiìchja̲ nga nguixko̲n xi̲ta̲ i̲t'aà ts'e̲ ndi̲yá xi̲tse̲-la̲ Cristo. Pablo, k'e̲é tsasìt'aà xìn; kiìko̲ yije xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Cristo. Ya̲á kiìko̲ jngoò ni'ya escuela ñánda okóya xi̲ta̲ xi 'mì Tirano. Ya̲á tsajoóya-ne nga na̲chrjein nchijòn. 10Pablo, jò nó tsibìjna nga tsakóya-la̲ xi̲ta̲. K'oa̲á s'ín komà nga kiì'nchré 'én ndaà-la̲ Na̲'èn-ná Jesucristo ngats'ii xi̲ta̲ judío ko̲ xi mìtsà xi̲ta̲ judío xi títsa̲jna na̲xa̲ndá ts'e̲ nangui Asia. 11Nainá, tseé kjo̲xkón kis'iìn nga jè kisìkjeén Pablo. 12Skanda jè pahìto̲-la̲ ko̲ nikje xi síkjeén Pablo f'iìkjaá xi̲ta̲ nga fìko̲-la̲ xi̲ta̲ xi xk'én. K'e̲ nga jye síko̲ jñà nikje, mandaà-ne ch'in xi tjín-la̲; ti̲koa̲á bitjokàjiìn-ne ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í xi tíjiìn ini̲ma̲-la̲.

13 Tjín i'nga xi̱ta̱ judío xi xki̱ xi ján na̱xa̱ndá tjíma nga
ochrjekàjiìn ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱ xi ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í tíjiìn ini̱ma̱-la̱.
Mejèn-la̱ k'oa̱ ti̱s'ín si̱ìkaxki̱ 'ín-la̱ Jesús nga ko̱xkiì-la̱ xi̱ta̱.
Tsò-la̱ jè nei̱í:
—¡I̱t'aà ts'e̱ Jesús xi jè Pablo okóya otiìxoma-lè nga tìtjo̱kàjiìn
ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱ koi!
14 Jngoò xi̱ta̱ judío xi 'mì Esceva xi xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì, k'oa̱á
s'ín mejèn kis'iìn i̱xti-la̱ xi itoò ma-ne. 15 Ta̱nga jè xi̱ta̱ nei̱í,
jngoò k'a kiìchja̱-la̱ kitsò-la̱:
—'A̱n bexkon-ná Jesús, ti̱koa̱á bexkon-ná Pablo; ta̱nga jñò,
¿yá xi̱ta̱-nò?
16 Jè xi̱ta̱ xi ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í tíjiìn ini̱ma̱-la̱ kiskaàn-ko̱ jñà
i̱xti koi; kitsjoònè kitsjoòfe; kisìkijne-la̱ nga itoò i̱xti. Itjo ni'ya,
i̱kjoàn tsanga nga laká kjoàn koi kjoa̱-la̱ nga 'ñó kisìki'on.
17 Ngats'iì xi̱ta̱ judío ko̱ xi mìtsà xi̱ta̱ judío xi tjín ján na̱xa̱ndá
Éfeso, kii'nchré kjoa̱ xi komà; tà kitsakjòn-né. Ìsa̱á 'ñó ndaà
kijtseèxkón Na̱'èn-ná Jesucristo.
18 Kjìn xi̱ta̱ xi jye mokjeiín-la̱ 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱
Cristo, j'iì kénojmí nga nguixko̱n xi̱ta̱ nga ch'o tjín xá xi
kis'iìn nga sa̱ ítjòn. 19 Ti̱koa̱á kjìn ma xi̱ta̱ tj'e j'iìko̱ yije libro xi
kisìkjeén nga ti̱sa̱ ítjòn nga tsaká. Chinchájiìn ni'ín nga kitiì
nga nguixko̱n yije xi̱ta̱. K'e̱ nga komà kinda̱ jè chjí-la̱ libro xi
kitì, icháte jmiì to̱n plata tjín-ne chjí-la̱. 20 K'oa̱á s'ín komà-ne
nga 'ñó tsangasòn 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo; tseé
nga'ñó kis'e-la̱.
21 K'e̱ nga jye jyehet'aà kjoa̱ koi, Pablo kisìkítsjeèn nga ján
kjoi̱ Jerusalén, kjoa̱hato nangui Macedonia ko̱ Acaya. K'oa̱á
s'ín kisìkítsjeèn nga ti̱koa̱ mochjeén-né nga ján kjoi̱ na̱xa̱ndá
Roma. 22 K'e̱é kisìkasén ingajò xi̱ta̱ xi síchját'aà-la̱ ján nangui
Macedonia, jè Timoteo ko̱ Erasto; ko̱ jè Pablo, ya̱á tsibìjna
chiba na̱chrjein ìsa̱ ya̱ nangui Asia.

Mé kjoa̱-ne nga kjoa̱siì kis'e ya̱ na̱xa̱ndá Éfeso

23 Jñà na̱chrjein koi, 'ñó tse kjoa̱siì kis'e ya̱ Éfeso, koií kjoa̱-la̱
Ndi̱yá xi̱tse̱-la̱ Cristo. 24 Jngoò xi̱ta̱ xi 'mì Demetrio xi síxáko̱
ki̱cha̱ plata, bíndaà xkósòn-la̱ ts'e̱ i̱ngo̱-la̱ Diana. Ngats'iì xi̱ta̱
xi síxáko̱ 'ñó ndaà síkijne to̱n. 25 Tsibíxkóya ngats'iì xi̱ta̱-la̱ xi
síxáko̱ ko̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í xi ti̱koa̱ koi xá s'ín, kitsò-la̱:

—Ngats'ioò jñò, 'ya-nò nga jè xá koi, bijne-ná tọn. 26 Tạnga
tịkoạá titsạ'ya-nò, kọ titsạna'yà-nò nga jè xịtạ xi 'mì Pablo,
k'oạá s'ín binchá'a yije xịtạ nga mì xó tsà nainá xi tsja xịtạ
sindaà-ne. Kjìn ma-ne xi jye jahatjìya-lạ, mìtsà tạ ị Éfeso,
kóhọkji jngoò itjandiì nangui Asia. 27 Jè kjoạ koi, mìkiì ndaà
tjín. Mìtsà tà koi kjoạ-lạ nga chịja xá xi 'nè. Tịkoạá tjín-lạ
kjọskon tsà chịja ịngọ-lạ nainá xi 'mì Diana, jè xi 'ñó 'nga tíjna
nga mì tị kiì skoẹxkón-ne xịtạ; kọ yạá chịja kjoạjeya-lạ; mìtsà
tà ị Asia nga yaxkón, tíjtsaá ịsò'nde.
28 Jñà xịtạ, k'ẹ nga kiì'nchré 'én koi, 'ñó kòjti-lạ, ịkjoàn 'ñó
kiìchjạ nga kitsò:
—¡'Nga kàtìjna Diana ts'ẹ nạxạndá Éfeso!
29 Kóhọkji nạxạndá kis'e kjoạsiì; kitsobà'ñó jè xi 'mì Gayo
kọ Aristarco. Ingajò xịtạ koi, yạá kjihijtakọ Pablo; ján ị'nde-lạ
nangui Macedonia. Fàhatjẹn fàhania, kiìkọ ni'ya teatro ñánda
bixoña xịtạ nạxạndá. 30 Pablo, mejèn jahas'en tjịngui-lạ ni'ya
nga kịchjạjiìn-lạ xịtạ nạxạndá tạnga jñà xịtạ xi kota'yàt'aà-lạ
Cristo mìkiì kitsjaà'nde-lạ. 31 Tịkoạá yạá títsạjna i'nga xịtạ xi
xá tjín-lạ ts'ẹ nangui Asia xi amigo ts'ẹ Pablo. Kisìkasén-lạ 'én
nga mì yạ kjoạs'en-jiìn yạ ni'ya teatro. 32 Yạ ni'ya teatro ñánda
chixoña xịtạ, mìkiì 'ya-lạ mé kjoạ xi tjín. Xkị xi ján chjạ,
kạkj'eịí kạkj'eịí tsò nga jngoò ìjngoò. Ìsạá kjìn ma-ne xi mìkiì
tíjiìn-lạ mé kjoạ xi tjín ị'nde jè. 33 Jñà xịtạ judío tsasíjna osen
Alejandro nga kisìkíchjạ. Jè Alejandro, k'ẹé kiskímiìtjẹn tsja
nga kisìkítsạjnajyò xịtạ. Mejèn-lạ nga kọsịkọ xịtạ judío. 34 Jñà
xịtạ, k'ẹ nga kijtseèxkon Alejandro nga xịtạ judío, ngats'iì, 'ñó
kiìchjạ nga ta jngoó jtạá kiìchjạ, kitsò:
—¡'Nga kàtìjna Diana ts'ẹ nạxạndá Éfeso!
Koni jò-la hora kiìchjạ nga ọkitsò. 35 Jè xịtạ xi tjín-lạ
secretario ts'ẹ nạxạndá, k'ẹ nga jye kisìkítsạjnajyò xịtạ
nạxạndá kitsò-lạ:
—Ngats'ioò xi xịtạ Éfeso 'mì-nò, 'ya-nò nga ngats'iì xịtạ
xi tjín nga tíjtsa ịsò'nde beè-né nga ị nạxạndá Éfeso tjín-lạ
kindạ ịngọ-lạ kọ xkósòn-lạ xi neạ-ná Diana xi 'ñó 'nga tíjna
xi ngajmiì j'iì-ne. 36 Nịjngoò xi kọma kíjna'ma kjoạ koi.
Mochjeén-né nga mì tạxkị s'ẹen; ítjòn tịkítsjeèn. 37 Jñà xịtạ
xi jñò kòf'ịkọò ịjndé, nì mé kjoạ xi kòhótsji ịt'aà ts'ẹ ịngọ;
tịkoạá mìtsà jè neạ-ná Diana kàchjạjno-lạ. 38 Tsà jè Demetrio
kọ xịtạ xi síxákọ, tsà mé kjoạ xi tjín-lạ kọ xịtạ xi kj'eịí,

tjín xi̱ta̱xá xi ma-la̱ bíndaàjiìn, koa̱ tjín ni'ya osen ñánda sindaàjiìn mé-ne nga ko̱ma ki̱nchako̱-ne yijo-la̱. 39 Jñò, tsà mé xi mejèn-ìsa-nò, kàtasijna jngoò junta ts'e̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá xi kixi̱ tjín nga kàtasindaàjiìn koni s'ín tíchja̱ kjo̱tíxoma. 40 Jè kjoa̱ xi kòma i̱'ndei̱, tjín-la̱ kjo̱skon tsà jè xi̱ta̱xá ítjòn ts'e̱ Roma ki̱chja̱'nchré-ná nga kjo̱siì titsa̱binchaátsjiaá. ¿Mé kinda̱ xi k'oia̱á?

41 K'e̱ nga jye o̱kitsò xi̱ta̱ jè, kiì yije-ne ni'ya-la̱ xi̱ta̱.

K'e̱ nga kiì Pablo ya̱ nangui Macedonia ko̱ Grecia

20 1 K'e̱ nga jye kisikjoàn-la̱ kjoa̱siì, Pablo tsibíxkóya yije xi̱ta̱ xi kota'yàt'aà-la̱ Cristo nga kitsjaà-la̱ 'én xi ndaà tsò nga kisì'ñójiìn ikon. I̱kjoàn, kisìhixat'aà xíkjín nga kiì ján nangui Macedonia. 2 Koni s'ín tsajmeè nga kiì, jahato ngats'ìi na̱xa̱ndá nga ndaà kisì'ñójiìn ikon jñà xi̱ta̱-la̱ Cristo; ijchò skanda Grecia. 3 Pablo, jàn sá tsibìjna Grecia. K'e̱ nga jye tíbìjnandaà nga skoé jngoò chitso nga jye tífì ján Siria, kisijiìn-la̱ nga jñà xi̱ta̱ judío, k'oa̱á s'ín tjíndaà-la̱ nga mejèn-la̱ si̱ìk'en; kisìkátji-ne, ndiyá Macedonia kiì ìjngoò k'a-ne. 4 Tsobáhijtako̱ jè Sópater xi Berea i̱'nde-la̱, ti-la̱ ma Pirro; jè Aristarco ko̱ Segundo xi Tesalónica i̱'nde-la̱; Gayo xi Derbe i̱'nde-la̱; ko̱ Timoteo; ti̱koa̱á ya̱ tji̱ko̱ Tíquico ko̱ Trófimo xi Asia i̱'nde-la̱. 5 Jñà xi̱ta̱ xinguia̱á koi, kiì ítjòn-né skanda ján Troas. Ya̱á kiskoòñà-naje̱n. 6 K'e̱ nga jye jyehet'aà jñà na̱chrjein-la̱ s'eí nga bichiaá i̱nchra̱jín xi tsjìn-la̱ na'yo̱ san, tsitsa̱jnaya jngoò-je̱n chitso ya̱ Filipos; i̱kjoàn tsanguijiìn-ndá-je̱n; xi komà 'òn na̱chrjein ijchòtji̱ngui-la̱je̱n ján Troas; ya̱á tsitsa̱jna jngoò xomàna̱-je̱n.

K'e̱ nga tsibìjna Pablo ján Troas

7 Jè na̱chrjein tahàngo̱ nga tàts'en xomàna̱ chixoña yije-je̱n nga kinìxkoa̱ya-je̱n i̱nchra̱jín; jè Pablo 'ñó ndojò kiìko̱ nga tsibéno̱jmíya 'én-la̱ Cristo. Tíchja̱-né skanda kó nga ijchò osen ni̱tje̱n, koií kjoa̱-la̱ nga komà inchijòn jye tífì-ne. 8 Ya̱ cuarto xi kijnasòn-'nga ts'e̱ ni'ya ñánda titsa̱jna-je̱n, kjìn lámpara títì. 9 Jngoò chíti xi 'mì Eutico tíjnajto ventana-la̱ ni'ya xi jàn piso tjín-la̱. Koa̱ jè Pablo nga 'ñó ndojò kiìko̱ 'én xi tsibéno̱jmí, jè chíti kisijnafè nga 'ñó nijñá-la̱. K'e̱ nga jye 'ñó kjinafè, kiskaàngui skanda i̱t'aà nangui. K'e̱ nga

kitjámiìtjẹn, jyeé k'en. 10 K'ẹé inchrobàjen Pablo; kitsobàkjá, kitsò:
—Kì tsakjoòn-jèn, tíjnakon-né.
11 Ikjoàn kiì mijìn ìjngoò k'a-ne yạ cuarto ñánda títsạjna; kisìxkoạya inchrạjín, koạ tsakjèn-kọ xíkjín. Ìjngoò k'a tsibíts'iạ nga kiìchjạya skanda kis'e-lạ isén. Ikjoàn kiì-ne. 12 Jñà xitạ kiìkọ-ne ni'ya-lạ jè chíti; jye tíjnakon-ne; k'oạá tjín kjoạ xi ìsạ ndaà kjòtsja-lạ xitạ.

K'ẹ nga itjo-ne Pablo yạ Troas nga kiì ján Mileto

13 Ngajẹn, tsanguì ítjòn-náje̱n, tsitsạjnaya-jẹn chitso skanda ján Asón; yạá tsitjaàchjaàjto-jẹn Pablo; k'oạá kitsò nga ndiyá ndsọkọó kiì-ne. 14 K'ẹ nga jye ijchò-jẹn ján Aso, yạá kiskaàkjoò-jẹn Pablo; tsibìjnayakọ-najẹn chitso; tsanguí-jẹn skanda ján Mitilene. 15 Itjo-jẹn Mitilene. Nga komà inchijòn, tsitjaàjto-jẹn Quío. Xi ma-ne jò nạchrjein ijchò-jẹn Samos. Yạá Trogilio kinìkjáya-jẹn. Xi komà jàn nạchrjein ijchò-jẹn Mileto. 16 Jè Pablo, k'oạá s'ín kisìkítsjeèn nga tà kjoạhato kixií Éfeso; kisìxátíya-lạ yijo-lạ nga mìkiì tsibìjna Asia; jè xi mejèn-lạ nga ìsạ nitọn kịjchò Jerusalén tsà koi nạchrjein-lạ yạ tíjna k'ẹ nga kịtjo s'eí ts'ẹ Pentecostés.

'Én xi kiìchjạkọ Pablo jñà xitạ jchínga ts'ẹ nạxạndá-lạ Cristo xi títsạjna Éfeso

17 Pablo, k'ẹ nga tíjna Mileto, kiskinìkjaá jñà xitạ jchínga xi tjín-lạ xá yạ ịjiìn nạxạndá-lạ Cristo xi títsạjna Éfeso. 18 K'ẹ nga ijchò jñà xitạ jchínga, kitsò-lạ:
—Jñò, ndaà tíjiìn-nò kós'ín tìjnạkọ-nò skanda tjẹn-ne k'ẹ nga j'iạa i nangui Asia. 19 Nga kjit'aà nạchrjein, 'ñó indaàkjoạ tìsìxá-lạ Nainá; mì k'oạá kji ndáxkoaàn bìxteèn nga otojñaà kjoạ koií kjoạ-lạ koni s'ín síkọ-na jñà xitạ judío nga bíchjoà ikon-na. 20 'An, mìkiì jyò ótịjna nga benọjmíya-nò ngats'iì kjoạ xi mochjeén-nò xi kjọndaà tsạjòn. Benọjmíya-nò ñánda bixoña xitạ kọ ni'ya-nò. 21 K'oạá s'ín benọjmíya yije-lạ, ngats'iì xitạ judío kọ xi mìtsà xitạ judío nga kàtasíkájno jé-lạ nga mì ti jé kọhótsji-ne, Nainá kàtjít'aà-lạ kọ kàtakjeiín-lạ it'aà ts'ẹ Nạ'èn-ná Jesucristo. 22 I'ndei, ján tìfia Jerusalén; tsejèn ma-na nga jè kjọ'ñó tífìkọ-na Inimạ Tsjeè-lạ Nainá. Mìkiì tíjiìn-na mé kjoạ xi

kǫmat'ian; 23 ta jè-né nga kjijndà nąxąndá ñánda bijchoa,
jè Inįmą Tsjeè-lą Nainá, k'oąá s'ín bénǫjmíya-na, k'ę nga
kìjchoa Jerusalén, ndąyá kótįjna, tse kjǫ'in siìkjiaán. 24 Kjoą
ts'ę kjǫ'in, mìkiì makájno-na nąs'ín siìk'en-na xįtą. Jè
xi mejèn-na nga ndaà sìkitasoàn. Ndaà sikjehet'aà xá xi
kitsjaà-na Nąˈèn-ná Jesucristo nga sika'biá 'én ndaà-lą įt'aà
ts'ę kjǫndaà xi tsjá Nainá.
25 ’Įˈndeį, k'oąá xan kixį-nò ngats'ioò jñò xi kiyaxkon-ná
nga tsibenǫjmí-nò kjǫtíxoma-lą Nainá, mì tį kiì jchąxkon-ná.
26 Įˈndeį, k'oąá xan-nò, tsà mìkiì mokjeiín-nò įt'aà ts'ę
Jesús, mìtsà 'ąn tjín-na jé tsà kjǫ'in s'ę-nò. 27 Nga 'ąn, jyeé
tsibenǫjmí yije-nò kó s'ín tjín kjoą xi tjíndaà-lą Nainá;
nįmé xi tsibì'ma-nò. 28 Jñò, tįkindąa yijo-nò, tįkoą tįkindąa
nąxąndá-lą Cristo xi jè kisìkijne nga kǫ jní-lą. K'oąá s'ín
tįkindąa koni jngoò paxtò ts'ę orrè nga jè xá kitsjaà-nò
Inįmą Tsjeè-lą Nainá. 29 'Ąn, be-ná, k'ę nga kǫma įskan, nga
jye kjián, kjoąhas'en-jiìn-nò xįtą xi kj'eįí koni tsején ts'en
xi mejèn-lą siìkje xįtą nąxąndá-lą Cristo. 30 Tįkoą kįtjokàjiín
xi tį xįtą tsąjòn-nò xi kj'eįí kjǫtíxoma kǫkòya xi mìtsà kixį
kjoą; kjįkǫ xįtą xi kota'yàt'aà-lą Cristo nga skónąchąn-lą.
31 Tįtsąjnakon; tįkítsjeèn, 'ąn, jàn nó tsohótįjnakǫ-nò kǫ
nąchrjein kǫ nįtjęn bìxteèn ndáxkoaàn nga tsibenǫjmíya-nò
kós'ín sįjchá yijo-nò.
32 ’Įˈndeį, ndí 'ndsè, ngats'ioò, tsja Nainá sìkítsąjnaya-nò.
Tįkoą sìkítsąjnajiìn-nò 'én-lą Nainá įt'aà ts'ę kjǫtsjacha xi
tjín-lą, jè 'én xi kǫma tsjá-lą nga'ñó inįmą-nò. Įt'aà ts'ę 'én
koi tjoé-nò kjǫtjò ján ngąjmiì k'ę nga tjoé yije-lą xįtą tsjeè-lą
Nainá. 33 'Ąn, nįmé xi jaàjiìn-na, nį tǫn, nį nikje xi ts'ę xįtą.
34 Jñò, ndaà tíjiìn-nò nga ndsąa kisìxá-na nga kisìkijne ngats'iì
tsojmì xi kinìchjeén-jęn kǫ xįtą xi títsąjnakǫ-na. 35 K'oąá s'ín
tsakoòya-nò, mochjeén-né nga sįxá mé-ne nga sįchját'aà-lá jñà
xįtą xi 'in títsąjna; tįkítsjeèn 'én-lą Nąˈèn-ná Jesucristo xi tsò:
“Ìsąá ndaà machikon-t'in jñà xįtą xi tsjá mì k'oąà-ne jñà xįtą xi
tjoé-lą.”
36 K'ę nga jye ǫkitsò, įkjoàn tsasìjna-xkó'nchi Pablo,
kiìchjąt'aà-lą Nainá kóhǫtjín xįtą. 37 Ngats'iì kiskindàya,
kitsobàkjá kǫ kiskine'a Pablo. 38 Jñà xįtą, tsí 'on komà-lą jè 'én
xi kitsò Pablo nga mì tį kiì skoęxkon-ne xíkjín. Kiì kinì indiaà
skanda ñánda kijna chitso.

K'e̲ nga kiì Pablo ján Jerusalén

21 1 K'e̲ nga jye kinìhixat'aà-je̲n xi̲ta̲ xingui̲-je̲n,
tsitsa̲jnaya-je̲n chitso; tsanguí kixi̲-je̲n na̲xa̲ndá
jiìn-ndá ñánda 'mì Cos; xi komà inchijòn ijchò-je̲n na̲xa̲ndá
Rodas, i̲kjoàn tsanguì-je̲n skanda na̲xa̲ndá Pátara. 2 Ya̲
Pátara síjna ìjngoò chitso xi tífì Fenicia; jè tsitsa̲jnaya-je̲n
nga tsanguì-je̲n. 3 K'e̲ nga tsitjaàjiìn-ndá-je̲n, ki'ya-je̲n
nangui jiìn-ndá ts'e̲ Chipre xi kijna ya̲ ngaskón-naje̲n; ta̲nga
tsanguí kixi̲-náje̲n skanda Siria. Jè chitso, ya̲á kisasijna i̲ndiì
ndáchikon Tiro nga ya̲á chinchá ch'á-la̲ xi 'ya. 4 Ya̲ Tiro,
kiskaàkjoò-je̲n xi̲ta̲ xi kota'yàt'aà-la̲ Cristo, itoò na̲chrjein
tsitsa̲jnako̲-je̲n. Jñà xi̲ta̲ koi kitsò-la̲ Pablo nga mìkiì kjoi̲ ján
Jerusalén; jè Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá k'oa̲á s'ín tsibénojmíya-la̲.
5 K'e̲ nga jye ijchò jngoò xomàna̲ nga titsa̲jna-je̲n, i̲kjoàn itjo
ìjngoò k'a-je̲n. Tsobáhijtako̲ yije-naje̲n jñà xi̲ta̲-la̲ Cristo, ko̲
íchjín-la̲ ko̲ i̲xti-la̲ skanda ján i̲ndiì na̲jnchra̲. Ko̲ ya̲á i̲ndiì
ndáchikon chincha-xkó'nchi-je̲n nga kinokjoàt'aà-la̲je̲n Nainá.
6 I̲kjoàn kinìhixat'aà-je̲n xi̲ta̲ xingui̲-je̲n, tsitjaàs'en-je̲n chitso
koa̲ jñà xi̲ta̲ koi, kiì-ne ni'ya-la̲.

7 Ya̲á jyehet'aà nga tsitjaàjiìn-ndá-je̲n nga itjo-naje̲n Tiro
skanda ijchò-je̲n Tolemaida. Ya̲á kinìhixat'aà-je̲n xi̲ta̲
xinguia̲á i̲t'aà ts'e̲ Cristo; jngoò na̲chrjein tsitsa̲jnako̲-je̲n.
8 K'e̲ nga komà nchijòn, tsanguì-je̲n ján Cesarea. Ijchò-je̲n
ni'ya-la̲ Felipe, xi̲ta̲ xi chja̲ya 'én ndaà-la̲ Nainá xi kjoa̲
ts'e̲ Cristo, jè xi ta̲ña kitjaàjiìn-ko̲ jñà xi̲ta̲ xi itoò ma-ne
nga kisìxáko̲ na̲xa̲ndá-la̲ Cristo. Ya̲á kinìkjáya-je̲n ni'ya-la̲.
9 Ñijòn ma i̲xti íchjín xo̲ngó-la̲ xi síkjeén Nainá nga chja̲
ngajo-la̲. 10 Kjìn na̲chrjein tsitsa̲jnako̲-je̲n Felipe. Ya̲á j'ì
jngoò xi̲ta̲ xi 'mì Agabo xi inchrobà-ne Judea jè xi síkjeén
Nainá nga chja̲ ngajo-la̲. 11 K'e̲ nga ijchòkon-naje̲n, kiskoé
sincho̲ xi bìjnakjá Pablo. Tsibí'ñó tsja ko̲ ndso̲ko̲, i̲kjoàn
kitsò:

—K'oa̲á tsò jè Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá: kiís'ín koi̲ìt'aà'ñó
jñà xi̲ta̲ judío ján Jerusalén jè xi̲ta̲ nei-la̲ sincho̲ jè; i̲kjoàn
si̲ìnga̲tsja xi mìtsà xi̲ta̲ judío.

12 Ngaje̲n ko̲ xi̲ta̲ Cesarea, k'e̲ nga kina'yà-je̲n 'én koi,
tsibìtsi'ba-la̲je̲n Pablo nga mìkiì kjoi̲ Jerusalén. 13 Ta̲nga jè
Pablo kitsò:

—¿Mé xi ma-nò? ¿Mé-ne chìhindáya-nò? Kì nìba-là inimą-ną. 'Ąn tíjngoò takoàn nga kàtít'aà'ñó-na nąs'ín kàtasík'en-na xitą ján Jerusalén xi kjoą ts'ę Ną'èn-ná Jesucristo.

14 Mìkiì komà kichjaàxìn-ląjęn kjǫhítsjeèn-lą; tà k'oąá ki'mì-ląjęn:

—K'oąs'ín kàtitasòn koni s'ín mejèn-lą Nainá.

15 Xi komà iskan, tsibìxkó-jęn tsojmì-nąjęn, ikjoàn tsanguí-jęn Jerusalén. 16 Tsobáhijtakǫ i'nga-najęn jñà xitą-lą Cristo xi Cesarea i'nde-lą. Kiìkǫ-nąjęn yą ni'ya-lą xitą xi 'mì Mnasón xi Chipre i'nde-lą. Xitą jè kjòtseé kota'yàt'aà-lą Cristo. Yąá kinìkjáyakǫ-jęn.

Mé xi komà k'ę nga jè Pablo ijchò Jerusalén

17 K'ę nga ijchò-jęn Jerusalén, jñà xitą-lą Cristo xi yą títsąjna, tsjaá komà-lą nga kiskoétjò-najęn. 18 Xi komà inchijòn, tsanguì-jęn kǫ Pablo ni'ya-lą Jacobo; yąá títsąjna ngats'iì xitą jchínga xi otíxoma ijiìn nąxąndá-lą Nainá. 19 Pablo kisìhixat'aà xitą koi, ikjoàn tsibénǫjmí yije-lą kjoą xi tís'ín Nainá it'aà ts'ę xitą xi mìtsà xitą judío nga jè tísíkjeén Pablo xá xi tís'ín. 20 K'ę nga kiì'nchré 'én koi, jeyaá kisìkíjna Nainá. Ikjoàn kitsò-lą Pablo:

—Ji ndí 'ndsè, tí'ya-né nga jñà xitą judío jyeé 'ñó kjìn jmiì ma-ne xi mokjeiín-lą it'aà ts'ę Jesús. Ngats'iì xitą koi, 'ñó mejèn-lą nga kitasòn kjǫtíxoma xi Nainá kitsjaà-lą Moisés. 21 Tąnga jye xó kiì'nchré xi it'aà tsiji nga k'oąá xó s'ín okoòya-lą ngats'iì xitą judío xi títsąjnajiìn yą nąxąndá-lą jñà xi mìtsà xitą judío nga mì xó ti kiì siìkitasòn-ne kjǫtíxoma-lą Moisés; kàtasíchija xó kjǫtíxoma xi tjín-ná xi xitą judío 'mì-ná, tikoą mì xó ti kiì sit'aà chiba-lą jñà ndí ixti kjoą ts'ę circuncisión. 22 ¿Mé xi s'ęén? Kjǫ'ñó-né kji'nchré xitą nga i tijni. 23 K'oąá s'ín t'iin koni s'ín 'mì-lèjęn; i títsąjnajiìn ñijòn-najęn xitą xi siìkitasòn koni s'ín kitsjaà-lą tso'ba Nainá nga siìtsjeèya yijo-lą. 24 Tikoii jñà xitą. Titsjeèyi yijo-lè kǫ xitą koi. Tíchjí nga kàtasijno-lą tsją skǫ mé-ne nga skoę-ne xitą xi kj'eií nga mìtsà kixi kjoą koni tsò-lè xitą. Yąá skoę-ne nga tikoąá ngaji nìkitasoìn kjǫtíxoma-lą Moisés. 25 It'aà ts'ę xitą xi mìtsà xitą judío xi jye mokjeiín-lą 'én-lą Cristo, jyeé kinìkasén-ląjęn xǫjǫn koni s'ín kichoòsòn-ląjęn nga mìkiì skine tsojmì xi xkósòn sinchát'aà-lą; mìkiì skine jní-lą chǫ; tikoąá mìkiì skine

yijo-la̱ cho̱ xi mìkiì xíxteèn jní-la̱ k'e̱ nga biyaà; ti̱koa̱á kì ti̱ kjoa̱ chijngui sís'in-la̱.

K'e̱ nga kindobà'ñó Pablo ya̱ i̱ngo̱ ítjòn

26 Xi komà nchijòn, Pablo kiìko̱ nga ñijòn xi̱ta̱ koi. Ta̱ñaá kisìkitasòn kjo̱tíxoma-la̱ xi̱ta̱ judío nga kisìtsjeèya yijo-la̱ kjoa̱ ts'e̱ jé-la̱. I̱kjoàn kiì ya̱ ñánda tíjna i̱ngo̱ ítjòn nga kisìkí'nchré jñà xi̱ta̱ mé na̱chrjein kjoehet'aà na̱chrjein-la̱ nga nchisítsjeèya yijo-la̱; i̱kjoàn ko̱ma kji̱ko̱ cho̱ xi kjo̱tjò ts'e̱ Nainá nga jngoò ìjngoò.

27 K'e̱ nga jye kjo̱meè bijchó itoò na̱chrjein, jñà xi̱ta̱ judío xi inchrobà-ne nangui Asia, kijtseèxkon Pablo nga ya̱ tíjna ndi̱tsin i̱ngo̱ ítjòn; chinchá'a ngats'iì xi̱ta̱ nga kitsobà'ñó. 28 'Ñó kiìchja̱, kitsò:

—¡Ngats'ioò xi xi̱ta̱ Israel 'mì-nò, ti̱chját'aà-náje̱n! Jè xi̱ta̱ jè xi tsó'ba nga kijndà na̱xa̱ndá nga okoòya kjo̱tíxoma xi kondra̱ ts'e̱ na̱xa̱ndá, kondra̱ ts'e̱ kjo̱tíxoma-la̱ Moisés, ko̱ kondra̱-la̱ i̱ngo̱ ítjòn. Skanda j'iìko̱ó xi̱ta̱ xi mìtsà xi̱ta̱ judío xi kisìkas'en ya̱ ndi̱tsin i̱ngo̱ nga sítjé jè i̱'nde tsjeè-la̱ Nainá.

29 Xi̱ta̱ koi, koií kjoa̱-la̱ nga k'oa̱s'ín kitsò, k'e̱ nga sa̱ ítjòn kijtseèxkon Pablo ya̱ i̱jiìn na̱xa̱ndá nga ta̱ña tímakjoòko̱ jngoò xi mìtsà xi̱ta̱ judío xi 'mì Trófimo xi xi̱ta̱ Éfeso; k'oa̱á s'ín kisìkítsjeèn tsà ti̱koa̱á kiìko̱-né ya̱ ndi̱tsin i̱ngo̱.

30 Kóho̱kji na̱xa̱ndá kii'nchré nga kjoa̱siì kisakò. Ni̱to̱ón chixoña xi̱ta̱. Kitsobà'ñó Pablo; kjo̱'ñó tsachrje ya̱ ndi̱tsin i̱ngo̱; i̱kjoàn tsibíchjoàjto-la̱ xotjoa̱ i̱ngo̱. 31 Jye mejèn nchisík'en

tanga nitoón kiì'nchré jè xita skò-la soldado ts'e Roma nga kjoasiì kisakò naxandá Jerusalén. 32 Jè xita skò-la soldado, nitoón kiìchja i'nga-la soldado xi ìsa nangui xá tjín-la nga tsibíxkóya soldado-la; ikjoàn tsangachikon, kiì ñánda tjín kjoasiì. Jñà xita, k'e nga kijtseè soldado, k'eé kitsjeiìn Pablo; mì ti kiì kiskaàn-ko-ne. 33 K'e nga ijchò xita skò-la soldado, kitsobà'ñó Pablo; kitsjaà okixi nga jò na'ñó kicha cadena kisit'aà'ñó Pablo. Ikjoàn kiskònangui yá xita-ne xi 'mì Pablo ko mé xi kis'iìn. 34 Jñà xita xi kjìn ma-ne, xki xi ján chja; kakj'eií kakj'eií tsò nga jngoò ìjngoò. Jè xita skò-la soldado, mìkiì kisakò-la mé kjoa xi komà nga 'ñó siì nchis'ín. Kitsjaà-la okixi soldado-la nga kàtjìko Pablo ján cuartel. 35 K'e nga nchifìmijìn-jno escalón, jñà soldado tsa'nga Pablo, koií kjoa-la nga jñà xita xi kjìn ma-ne xi tjingui-la, 'ñó nchimats'en, 36 nga tsò:

—¡Tik'eèn!

Kó kitsò Pablo nga kiìchjatjì yijo-la

37 Jè Pablo, k'e nga jye tífahas'en cuartel kiìchja-la jè xita skò-la soldado, kitsò-la:

—¿A koma kichjàko jngoò tjò-lè?

Jè xita skò-la soldado kitsò:

—¿A maá-lè nokjoì 'én griego? 38 ¿A mìtsà ngaji xi xita Egipto i'nde-lè xi tsibíts'ii kjoasiì kò jngoò kò jò nó nga kiìkoii ñijòn jmiì xita kjoasiì ján i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixì choòn?

39 Pablo kitsò:

—'An, xita judío-ná, yaá i'nde-na Tarso, jngoò naxandá xi ndaà yaxkon-la ts'e nangui Cilicia; tjín-lè kjondaà, tjiì'nde-ná nga kichjàkoaa xita naxandá.

40 Jè xita skò-la soldado, kitsjaà'nde-la; ikjoàn tsasìjna kixi Pablo ya escalón; kiskímiìtjen tsja nga jyò kàtìtsajna xita naxandá. K'e nga jye tsibìtsajnajyò, kiìchjako 'én hebreo, kitsò:

22 1 —Ngats'ioò xi xita judío xinguiaá 'mì-nò ko xi xita jchínga, tiná'ya 'én kixi xi kichjàko-nò nga kichjàtjià yijo-na.

2 Jñà xita, k'e nga kiì'nchré nga 'én hebreo kiìchja, ìsaá jyò tsibìtsajna. K'eé kitsò Pablo:

3 —'An, xita judío-ná. Yaá kits'ian Tarso, naxandá xi chja-ne Cilicia. Tanga ií Jerusalén kòjchá. Jè kiskoòta'yàt'aà-la

jè maestro Gamaliel. Nguì kixíí tsakóya-na koni s'ín tjín kjotíxoma-la xita jchínga-ná. Nguì tíjngoò takoàn nga sìkitasòn-la Nainá koni s'ín 'nè jñò skanda nachrjein i'ndei. 4 Nga sa kjòtseé, kiìtjingui kondra-la jñà xita xi fìtjingui-la ndiyá xitse jè, skanda mejèn-na kisik'én. Tsibìt'aà'ñoá, tikoa kiskinìs'en ndayá íchjín, íchjá. 5 Jñà xita sko-la no'miì, ngats'iì xita jchínga, ndaà kijtseè kjoa koi. Jñà kitsjaà-na xojon nga kiìko-la xita xinguiaá xi títsajna Damasco nga koma kjinchrobàkoaa i Jerusalén ngats'iì xita xi mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo mé-ne nga s'e-la kjo'in.

Kó kitsò Pablo k'e nga tsibénojmí kó s'ín komàt'in nga jahatjìya kjohítsjeèn-la

(Hechos 9:1-19; 26:12-18)

6 'K'e nga jye kjomeè bijchoa chrañàt'aà-la Damasco, ijchò-la tsà nchisen, tà nitoón tsatsejèn jngoò-na ni'ín xi ngajmiì inchrobà-ne xi kjòhiseèn kóhokji nga jngoò itjandiì-na koni s'ín tìfia. 7 'An, kiskaàjndoòt'aà nangui. Ki'nchrè 'én xi ijiìn isén kiìchja, kitsò: "Saulo, Saulo, ¿mé-ne 'an tì'mìtjingui kondra-ná?" 8 K'eé kiskònangui-la, kixan-la: "¿Yá-ne ngaji Na'èn?" Kitsò-na: "'An-ná xi 'mì-na Jesús xi Nazaret ts'an xi ji tì'mìtjingui kondra-ná." 9 Jñà xita xi tjikoa, kijtseè ni'ín nga kjòhiseèn, tà kitsakjòn-né, tanga mìkiì ki'ya-la 'én xi 'an kiìchja-na. 10 K'eé kiskònangui-la kixan-la: "¿Mé xi s'iaàn, Na'èn?" Kitsò-na: "Tisítjiin, t'in kixi Damasco. Yaá s'enojmí yije-lè kó s'ín tjíndaà kjoa xi s'iin." 11 Koi kjoa-la nga 'ñó kjòhiseèn ni'ín, 'an mì ti kiì kjòtsejèn-na. Jñà xita xi tjikoa kitsobà'ñó ndsaa nga kiìko-na skanda Damasco.

12 'Ya Damasco tíjna jngoò xita xi 'mì Ananías xi ndaà beèxkón Nainá koni s'ín tíchja kjotíxoma ts'e Moisés. Jè Ananías tikoaá ndaà yaxkón it'aà ts'e xita judío xi títsajna ya i'nde jè. 13 K'e nga j'iì katsejèn-na Ananías, kitsò-na: "'Ndsè Saulo, kàtatáx'a-ne xkoiìn." Tik'eé-ne kitáx'a-ne xkoaàn ikjoàn kiskoò'an Ananías. 14 Kitsò ìsa-na: "Nainá xi ts'e xita jchínga-ná jaàjiìn-lè nga jchaxkoin mé xi mejèn-la; tikoa jchaxkoin jè xi Nguì Xita Kixi; kiná'yi 'én-la xi jè sobà kichja-lè. 15 Jií kénojmí-la ngats'iì xita, ngats'iì kjoa xi tì'yi ko xi tìna'yì. 16 I'ndei, kì ti chiñà-ne. Tisítjiin; kàtamai bautizar; tinókjoat'aà-la Na'èn-ná Jesús nga kàtatsjeèya jé-lè."

Mé xi komà k'e nga jè Pablo tsibénojmí-la kós'ín komà nga kiìkon jñà xi mìtsà xita judío

17 'K'e nga j'i-na Jerusalén, kiaà ya ñánda tíjna ingo ítjòn
nga kichjàt'aà-la Nainá. Koni nijñá tí'bìi-na, 18 tsatsejèn-na
Na'èn-ná; kitsò-na: "Tixátíyi, nitjon tìtjokàjiìn naxandá
Jerusalén; ijndé, mì yá xi kji'nchré 'én-lè xi kinókjoayi it'aà
ts'an." 19 'An kixan-la: "Na'èn, jyeé beèxkon-na nga 'an, xki
ni'ya ingo sinagoga kiaà nga kitsobà'ñoá xita, kiskinìs'en
ndayá, tikoa kiskaàn-koaa jñà xi mokjeiín-la it'aà tsiji. 20 K'e
nga kisìk'en Esteban xi xita chi'nda-lè xi jè kitsjaà 'én tsiji,
tikoaá 'an yaá tìjnaa; tikoaá kisìjngoò takoàn nga kinìk'en;
skanda 'aán kitsobà nikje-la jñà xita xi kisìk'en Esteban."
21 Tanga jè Na'èn-ná kitsò-na: "T'in, ján siìkasén-lè naxandá-la
xi mìtsà xita judío xi kjiìn títsajna."

22 Jñà xita naxandá, ndaà nchi'nchré-la Pablo koni s'ín tíchja;
k'eé kòjti-la k'e nga kiì'nchré 'én xi jyehet'aà-ne; 'ñó kiìchja
kóhotjín nga kitsò:

—¡Xita jè, kàtiyaà! ¡Mìkiì ok'ìn-la nga kíjnakon ìsa isò'nde!

23 Jñà xita koi, ìsaá 'ñó kiìchja ìsa, bítsajneè nikje-la koa
bíxteèn chijo ni'nde. 24 Jè xita sko-la soldado, kitsjaà okixi nga
tsasíjna'ya Pablo ya cuartel; tikoa kitsjaà okixi nga kàtajá-la
mé-ne nga keènojmí-ne mé kjoa xi tsohótsji nga kondra
fìtjingui-la xita. 25 K'e nga jye tjít'aà'ñó, Pablo kiskònangui,
kitsò-la jè soldado xi ya síjna, jè xi bít'in-la jñà soldado xi
i'nga:

—¿A tsjá'ndeé-lè kjotíxoma nga k'oas'ín nìkoii jngoò xita
Roma xi kj'eè kiì 'ya-la mé jé xi tjín-la?

26 Jè xita xi bít'in-la jñà soldado xi i'nga, k'e nga kiì'nchré nga
xita Romaá Pablo, kiìkon jè xita sko-la soldado, kitsò-la:

—¿Mé xi sikoii xita jè? Nga xita Roma-né.

27 Jè xita sko-la soldado kiìkon Pablo, kiskònangui-la kitsò-la:

—Ngaji, ¿a kixií kjoa nga xita Roma-né?

Pablo kitsò:

—Kixií kjoa.

28 Jè xita sko-la soldado kitsò-la Pablo:

—Tse jchán ton kisengui-na yijo-na nga xita Roma komà.

Jè Pablo kitsò:

—Tanga 'an, k'oaá s'ín kits'ian nga xita Roma-ná.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

29 Jñà xi̱ta̱ soldado xi tjín-ne nga ko̱jà-la̱, chinchat'aàxìn;
ti̱koa̱á jè xi̱ta̱ sko̱-la̱ soldado k'e̱ nga kisijiìn-la̱ nga jè Pablo
xi̱ta̱ Roma-né, kitsakjòn-né koi kjoa̱-la̱ nga jè kitsjaà o̱kixi̱ nga
kisit'aà'ñó Pablo.

Mé xi komà k'e̱ nga jè Pablo tsibìjna
nguixko̱n xi̱ta̱xá ítjòn-la̱ xi̱ta̱ judío

30 K'e̱ nga komà inchijòn, jè xi̱ta̱ sko̱-la̱ soldado mejèn-la̱ nga
ndaà skoe̱ mé jé xi tjín-la̱ nga k'oa̱s'ín óngui-ne jñà xi̱ta̱ judío.
Kiskíjnda̱'ñó; i̱kjoàn tsibíxkóya xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì ko̱ xi̱ta̱xá
ítjòn-la̱ xi̱ta̱ judío; kiìko̱ Pablo, tsasíjnangui nguixko̱n xi̱ta̱ koi.

23 1 Pablo kiskoò'an jñà xi̱ta̱xá ítjòn kitsò-la̱:
—Jñò xi xi̱ta̱ xinguia̱á judío 'mì-nò, ngats'ioò, k'oa̱á
xán-nò, kjo̱hítsjeèn ts'a̱n, k'oa̱á tsò nga ndaà tìsìkitasoàn koni
s'ín mejèn-la̱ Nainá skanda na̱chrjein i̱'ndei̱.

2 Jè no̱'miì ítjòn xi 'mì Ananías kitsò-la̱ jñà xi̱ta̱ xi nchat'aà
chrañà-la̱ Pablo nga kàtasíjts'iìn-'a tso'ba. 3 Ta̱nga jè Pablo
kitsò-la̱:

—¡Ngaji̱, xi jò i̱sén tjín-lè, Nainá kàtasíjts'iìn-'a ndso̱boi!
Ngaji̱, koií xá tijna-ne nga kíndaàjiìn-ná koni s'ín tíchja̱
kjo̱tíxoma ta̱nga ngaji̱, ìsa̱á nìkatonè-la̱ kjo̱tíxoma nga mejèn-lè
si̱jts'in-'a-ná.

4 Jñà xi̱ta̱ xi nchat'aà chrañà-la̱ Pablo kitsò-la̱:

—¿Mé-ne k'oa̱s'ín nokjoàjno-la̱ xi no̱'miì ítjòn-la̱ Nainá?

5 Pablo kitsò:

—'Ndsè, mìkiì bexkoan tsà jè xi no̱'miì ítjòn tíjna. Kixi̱í kjoa̱,
k'oa̱á s'ín tíchja̱ xo̱jo̱n kjo̱tíxoma-la̱ Nainá nga tsò: "Jè xi xi̱ta̱xá
sko̱-la̱ na̱xa̱ndá mìkiì ko̱ma ki̱nókjoa̱jno-la̱."

6 Pablo, k'e̱ nga kijtseèxkon jñà xi̱ta̱ xi títsa̱jna nga jò sko̱ya
ma; tjín xi̱ta̱ fariseo ko̱ tjín xi̱ta̱ saduceo; 'ñó kiìchja̱, kitsò-la̱:

—'Ndseé, 'a̱n, xi̱ta̱ fariseo-ná; ki'ndí-la̱ xi̱ta̱ fariseo-ná; koií
kjoa̱-la̱ nga k'oa̱s'ín tísindaàjiìn-na na̱chrjein i̱'ndei̱ nga k'oa̱á
s'ín mokjeiín-na nga faáya-la̱ jñà xi̱ta̱ xi biyaà.

7 K'e̱ nga k'oa̱ kitsò Pablo, kjòjòya jñà xi̱ta̱ xi títsa̱jna junta;
tsibíts'ia̱ jñà xi̱ta̱ fariseo ko̱ xi̱ta̱ saduceo nga tsohótiko̱ xíkjín.
8 Koi kjoa̱-la̱ nga jñà xi̱ta̱ saduceo mìkiì mokjeiín-la̱ tsà kixi̱
kjoa̱ nga faáya-la̱ mik'en, ti̱koa̱ mìkiì mokjeiín-la̱ tsà tjín xi 'mì
àkja̱le̱ ko̱ xi 'mì ini̱ma̱; ta̱nga jñà xi̱ta̱ fariseo mokjeiín yije-la̱
kjoa̱ koi. 9 Ngats'iì xi̱ta̱ 'ñó jchán kiìchja̱; k'e̱é chincha kixi̱ xi̱ta̱

xi okóya kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi ya̱ chja̱-ne ts'e̱ xi̱ta̱ fariseo, kitsò:

—Xi̱ta̱ jè, ni̱mé kjoa̱ xi ch'o tís'ín; tsà ini̱ma̱ tsohóko̱ ko̱ tsà àkja̱le̱ tsohóko̱; mìkiì ko̱ma jñá ki̱ncha ikón-lá Nainá.

10 Jè xi̱ta̱ sko̱-la̱ soldado, k'e̱ nga kijtseè nga ìsa̱ 'ñó makjan-la̱ jñà xi̱ta̱, kitsakjòn-né tsà ya̱ si̱ìk'en Pablo. K'e̱é kiìchja̱ ìsa̱-la̱ soldado; kitsjaà-la̱ o̱kixi̱ nga kàtjìko̱ ìjngoò k'a ján cuartel.

11 Xi komà nchijòn nga ni̱tje̱n, ijchò kasìt'aà-la̱ Na̱'èn-ná jè Pablo, kitsò-la̱:

—Kì tsakjoòn-jèn, k'oa̱á s'ín mochjeén nga ki̱nókjoi̱i xi i̱t'aà ts'a̱n ján Roma, koni s'ín kinokjoì i̱ Jerusalén.

K'e̱ nga jñà xi̱ta̱ judío tsajoóya-ne nga si̱ìk'en Pablo

12 Nga kis'e i̱sén, jñà xi̱ta̱ judío tsajoóya-ne nga si̱ìk'en Pablo; k'oa̱á kitsò nga mì kì ko̱kje̱n ko̱ mìkiì skoí nandá; Nainá kàtatsjá-la̱ kjo̱'in tsà mìkiì ki̱tasòn nga si̱ìk'en Pablo. 13 Tsatoó ichán ma-ne jñà xi̱ta̱ judío xi k'oa̱s'ín tsajoóya-ne. 14 Xi̱ta̱ koi, kiìkon jñà xi̱ta̱ sko̱-la̱ no̱'miì ko̱ xi̱ta̱ jchínga ts'e̱ xi̱ta̱ judío, kitsò-la̱:

—K'oa̱á s'ín tsibìnè-la̱je̱n yijo-na̱je̱n nga ni̱mé xi chji̱ne̱-je̱n, Nainá kàtatsjá-na̱je̱n kjo̱'in tsà mìkiì ki̱tasòn nga si̱k'en-je̱n Pablo. 15 Ngats'ioò xi tjín-nò xá ítjòn ts'e̱ Junta jè, ko̱t'ìn-là jè xi̱ta̱ sko̱-la̱ soldado nga kàtjanchrobáko̱ nchijòn-le̱ i̱ nguixkoòn. Tà k'oa̱á tìn-là nga ìsa̱ ndaà mejèn-nò jcha̱xkoòn kjoa̱ xi tjín-la̱. Nga̱je̱n ki̱tsa̱jnandaà-je̱n ya̱ i̱ya ndi̱yá nga si̱k'en-je̱n k'e̱ nga ti̱kj'eè fì i̱jndé.

16 Jè ti-la̱ ndichja Pablo, kiì'nchré kjoa̱ xi tsajoóya-ne xi̱ta̱ judío; k'e̱é kiì kisìkí'nchré Pablo ya̱ cuartel. 17 Pablo kiìchja̱ jngoò-la̱ soldado, kitsò-la̱:

—Tikoi̱i ti jè ñánda tíjna xi̱ta̱ sko̱-la̱ soldado. Tjín 'én xi ke̱ènojmí-la̱.

18 Jè soldado kiìko̱ jè ti ñánda tíjna xi̱ta̱ sko̱-la̱, kitsò-la̱:

—Jè Pablo xi tíjna nda̱yá kàchja̱-na kàtsò-na: “Tikoi̱i ti jè.” Tjín xó 'én xi ke̱ènojmí-lè.

19 Jè xi̱ta̱ sko̱-la̱ soldado, kitsobà'ñó tsja jè ti, kiìko̱ i̱t'aà xìn, kiskònangui-la̱ mé 'én xi ke̱ènojmí-la̱. 20 Jè ti kitsò:

—Jñà xi̱ta̱ judío, jye ndaà tsajoóya-ne [nga mejèn-la̱ skóna̱cha̱n-lè]; si̱ìjé-lè nga kíkoi̱i nchijòn-lè jè Pablo ján nguixko̱n xi̱ta̱xá judío nga mejèn xó-la̱ ìsa̱ ndaà tja̱nangui-la̱

mé kjoa xi tjín-la. 21 Ngaji, kì kiì mokjeiín-lè. Xita koi, ma-la tsà ichán nga títsajnachjoà-la Pablo ya iya ndiyá nga mejèn-la siìk'en. Jye k'oas'ín kitsjaà-la tso'ba Nainá nga mìkiì kokjen tikoa mìkiì skoí nandá skanda k'e nga siìk'en Pablo. I'ndei, tà jè nchikoña-la nga k'oi-la 'én-lè koni s'ín nchisíjé.

22 Jè xita sko-la soldado, kitsò-la jè ti nga komaá kjoi-ne; kitsjaà-la okixi nga nijngoò xita keènojmí-la nga jè ijchò síkí'nchré.

K'e nga jè Pablo kichinìt'aà-la Félix xi xitaxá ítjòn

23 Jè xita sko-la soldado kiìchja jò-la soldado-la xi bít'in-la soldado xi i'nga, kitsjaà-la okixi nga kàtasíkítsajnandaà jò sìndo soldado xi ndsoko kjoi-ne, jàn kaàn ko te xi kohòyo kítsasòn-la, jò sìndo xi kicha lanza k'oa nga kjoi skanda ján Cesarea k'e nga kijchò xi ñijaàn nga kojñò. 24 Tikoa kitsjaà okixi nga kàtinchándaà kohòyo xi kíjnakjá-la Pablo mé-ne nga ndaà kjiko-ne nga nimé xi komat'in skanda ñánda tíjna Félix xi xitaxá ítjòn. 25 Jngoò xojon carta tsibíndaà xi tsò:

26 "Tjín-lè kjondaà ngaji Félix xi xitaxá ítjòn tijni; 'an, xi Claudio Lisias 'mì-na síhixat'aà-lè. 27 Xita xi tìsìkasén-lè, jñà xita judío kitsobà'ñó, kjomeé kisìk'en, tanga 'an tsohósikoaa nga kiìkoaa soldado-na nga jye kis'ejiìn-na nga xita Roma-né. 28 'An, mejèn-na nga skoeè mé kjoa xi tjín-la. K'oaá komà-ne nga kiìkoaa ñánda títsajna xitaxá judío. 29 K'e nga ijchòkoaa, kisijiìn-na nga tà koií kjoa-la xi kjotíxoma ts'e. Nì mé jé tjín-la nga kiyá; skanda mìkiì ok'ìn-la nga ndayá kíjna iya. 30 'An, kis'enojmí-na nga jñà xita judío, k'oaá s'ín tsajoóya-ne nga mejèn-la siìk'en chijé. K'oaá ma-ne nga ji tìsìkasén-lè. K'oa tis'ín kixan-la jñà xita xi óngui nga nguixkoiìn kàtasindaàjiìn-la mé kjoa xi tjín-la kondra ts'e."

31 Jñà soldado, k'e nga jye kitjoé-la okixi, kiìko Pablo k'e nga jye kòjñò skanda ján naxandá Antipatris. 32 Nga komà nchijòn jñà xita soldado xi ndsoko kii-ne, kisìkátji-ne; inchrobà-ne skanda cuartel. Tà jñà kiìko Pablo soldado xi kohòyo títsajnasòn. 33 Jñà xita soldado, k'e nga ijchò Cesarea, kisìngatsja jè xitaxá ítjòn xojon carta xi 'ya; tikoa kisìngatsja Pablo. 34 Jè xitaxá ítjòn, k'e nga jye tsibíxkejiìn xojon carta, kiskònangui ñánda i'nde-la Pablo. K'e nga jye kis'enojmí-la nga nangui Cilicia i'nde-la, 35 kitsò-la:

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

—K'e̲é kji̲'nchrè-lè k'e̲ nga kjoi̲í xi̲ta̲ xi óngui-lè.

I̲kjoàn kitsjaà o̲kixi̲ nga kàtamakinda̲, ya̲á kíjna ni'ya osen-la̲ Herodes.

Kó kitsò Pablo k'e̲ nga kiìchja̲tjì yijo-la̲ nguixko̲n xi̲ta̲xá ítjòn xi 'mì Félix

24 1 K'e̲ nga komà 'òn na̲chrjein, ijchò Ananías ya̲ Cesarea xi xi̲ta̲ sko̲-la̲ no̲'miì. Tji̲ko̲ i'nga xi̲ta̲ jchínga xi xá tjín-la̲ ts'e̲ xi̲ta̲ judío ti̲koa̲ tji̲ko̲ jngoò xi̲ta̲ xi 'mì Tértulo xi chji̲ne̲ xo̲jo̲n ts'e̲ kjo̲tíxoma. Jñà xi̲ta̲ koi kiìkon Félix jè xi xi̲ta̲xá ítjòn tíjna nga kitsjaàt'in 'én xi kondra̲ ts'e̲ Pablo. 2 K'e̲ nga jye ijchòko̲ Pablo nguixko̲n xi̲ta̲xá, tsibíts'ia̲ Tértulo nga kitsjaàt'in 'én xi kondra̲ ts'e̲ Pablo; kitsò-la̲ Félix:

—Ngaji̲ xi xi̲ta̲xá ítjòn tijni, ndaà yaxkón-lèje̲n. Nga i̲t'aà tsiji̲, 'ñó tísakó-naje̲n kjoa̲'nchán. Ndaà xá xi tíbitasòn i̲ na̲xa̲ndá-naje̲n xi kjoa̲ chji̲ne̲ tsiji̲. 3 Kjit'aà na̲chrjein, kóho̲kji ñánda titsa̲jna-je̲n tjoé-naje̲n kjo̲ndaà tsiji̲. Ndaà chjí-lè nga k'oa̲s'ín nìchját'aà-náje̲n. 4 Majìn-naje̲n nga sii̲ s'e̲n-lèje̲n; tjín-lè kjo̲ndaà, ti̲ná'ya i̲tsé-náje̲n. 5 K'oa̲á s'ín ki'ya-je̲n xi̲ta̲ jè nga tíjtsa i̲sò'nde 'ñó ch'o tjín kjoa̲ xi ótsji nga síjòya xi̲ta̲ judío; jè-né xi xi̲ta̲ ítjòn-la̲ xi̲ta̲ Nazaret xi síkjatjìya ndi̲yá-la̲ Nainá. 6 Ti̲koa̲á mejèn-la̲ ch'o kisìtjé I̲ngo̲ Tsjeè-la̲ Nainá, k'oa̲á ma-ne nga kindobà'ñó-je̲n. [Mejèn k'oa̲s'ín si̲ko̲-je̲n koni s'ín tíchja̲ kjo̲tíxoma tsa̲je̲n, 7 ta̲nga jè Lisias xi xi̲ta̲ sko̲-la̲ soldado tsasìko̲. Ko̲ó kjoa̲ts'e̲n tsafaá'an-naje̲n k'e̲ nga jye tíjnaya ndsa̲a-je̲n. 8 Ko̲ k'oa̲á kitsò Lisias nga jñà xi̲ta̲ xi óngui, i̲í kjoi̲í nguixkoiìn nga si̲ndaàjiìn.] Ko̲maá ngaji̲ sobà chjinangui-la̲ mé-ne nga jcha̲-ne mé kjoa̲ xi tjín-la̲ nga ongui-je̲n.

9 Jñà xi̲ta̲ judío xi ya̲ títsa̲jna, ti̲koa̲á síngásòn 'én nga kixi̲ kjoa̲. 10 Jè xi̲ta̲xá ítjòn kiskímiìtje̲n tsja nga kitsjaà'nde-la̲ Pablo nga kiìchja̲. Pablo kitsò:

—Ji̲ xi xi̲ta̲xá ítjòn tijni, tíjiìn-na nga kò kjìn nó tìnìkitasoìn xá i̲ i̲'nde jè; k'oa̲á ma-ne nga ko̲ kjo̲tsja-na̲, ti̲'a̲n kichjàtjì-na yijo-na̲. 11 Ngaji̲, ko̲maá ki̲nchátsjiyi. 'A̲n, sa̲á tjín-la̲ tejò na̲chrjein nga kiaà Jerusalén ya̲ i̲ngo̲ ítjòn nga kijtseèxkoán Nainá. 12 Ni̲ sa̲á jngoò k'a 'ya-na nga xi̲ta̲ otìkjoòkoa̲a, ti̲koa̲á mì xi̲ta̲ na̲xa̲ndá binchaà'a ya̲ ndi̲tsin i̲ngo̲ ítjòn, ko̲ ni'ya i̲ngo̲ sinagoga, ko̲ ya̲ ijiìn na̲xa̲ndá. 13 Jñà xi̲ta̲ xi óngui-na mìkiì ko̲ma ko̲kixi̲ya-la̲ kjoa̲ xi ónè-na. 14 K'oa̲á xán-lè xi nguì kixi̲

kjoa, 'an, jè sìkitasòn-la xi Nainá tsò-la xita jchínga-najen;
k'oaá s'ín sìkitasoàn koni s'ín tjín jè ndiyá xitse-la Cristo, jè
xi tsò-la jñà xita koi nga ndiyá xìn-la Nainá-né. 'An, mokjeiín
yije-na koni s'ín tíchja xojon ts'e kjotíxoma-la Nainá xi kiskìì
Moisés ko ts'e xita xi kiìchja ngajo-la Nainá. 15 'An, k'oaá tis'ín
mokjeiín-na it'aà ts'e Nainá koni s'ín mokjeiín-la jñà xita
xi óngui-na nga faáya-la xita xi biyaà, jñà xi xita kixi ko xi
mìtsà xita kixi. 16 Koií k'oas'ín bìnè-la yijo-na nga tsjeè síkíjna
kjohítsjeèn-na nguixkon Nainá ko nguixkon xita.
17 'Nga jye kò kjìn nó mì ti kìì f'i-na naxandá-na Jerusalén,
j'ií ìjngoò k'a-na nga j'ìko-la ton jñà xita ima ko kitsjaà-la
kjotjò Nainá. 18 K'oaá tjín kjoa xi tìs'iaàn k'e nga jye kisìtsjeèya
yijo-na koni tjín kjotíxoma-la xita judío. K'e nga kijtseè-na jñà
xita judío xi Asia i'nde-la nga ya tìjnaa ya ndítsin ingo, mìtsà
kjìn ma xita xi títsajnako-na. Tikoaá mìtsà kjoasiì tìbìts'iaa.
19 Jñà xita xi kijtseè-na ya ndítsin ingo, tsà mé kjoa xi tjín-la
xi kondra ts'an, jñà sabá kàtjanchrobá nga kàtatsjá 'én. 20 Tsà
majìn, jñà xita xi i títsajna kàtènojmí tsà mé jé kisakòt'aà-la
it'aà ts'an k'e nga tsohótijna nguixkon xitaxá judío. 21 A xi koií
jé xi tíma-na nga 'ñó kichjà k'e nga tìjnajiìn-la xitaxá judío nga
kixan-la: "Nachrjein i'ndei tísindaàjiìn-na nga mokjeiín-na nga
faáya-la xita xi biyaà."
22 Jè Félix, ndaà tíjiìn-la koni s'ín tjín ndiyá xitse ts'e
Jesucristo. Tsibíchróbá kjoa koi. Kitsò:
—K'e nga kjoií Lisias xi xita sko-la soldado, k'eé
skònangui-ìsa-nò kjoa xi tjín-nò.
23 Félix kitsjaà-la okixi jñà soldado-la nga siìkíjna ìsa ndayá
Pablo, tanga komaá kojmeèndeií ya iya ndayá, tikoaá komaá
kijchòkon xita xíkjín ko amigo-la.
24 K'e nga komà jàn ñijòn nachrjein, ijchò ìjngoò k'a Félix;
tjiko Drusila xi chjoón-la ma xi tikoa xita judío. Kiskinìkjaá
Pablo nga mejèn-la kji'nchré-la kós'ín mokjeiín-la it'aà ts'e
Na'èn-ná Jesucristo. 25 Pablo, tsibénojmí-la kós'ín tjín xi kjoa
kixi, mé xi s'eén nga kíkjoán-lá kjoa xi ch'o tjín xi síjé yijo-ná;
tikoa tsibénojmí-la nga sa nchrobá nachrjein nga Nainá
kiìndaàjiìn. Félix tà kitsakjòn-né; k'eé kitsò-la:
—T'in-ne. Kj'eií nachrjein kichjà ìjngoò k'a-lè k'e nga ko'a-na.
26 Jè Félix, k'oaá s'ín tísíkítsjeèn, mejèn-la ton
kochrjekájno-la Pablo nga siìkíjnandeií; k'oaá ma-ne nga

kjìn k'a kiìchja-la. 27K'e nga tsato jò nó, jahatjìya xá-la Félix. Jè jahas'en xi 'mì Porcio Festo. Jè Félix, mejèn-la nga ndaà tsibìjnako jñà xita judío; kisìkíjna ìsa ndayá Pablo.

K'e nga jè Pablo tsibìjna nguixkon Festo

25 1Festo ijchò Cesarea nga jahas'en xitaxá ítjòn; xi komà jàn nachrjein itjo-ne Cesarea, kiì Jerusalén. 2K'e nga jye tíjna Jerusalén, jñà no'miì ítjòn ko xita sko-la xita judío ijchòkon nga tsohóngui Pablo; kitsjaàt'in 'én xi kondra ts'e. 3Xita koi, kisìjé-la kjondaà jè Festo nga kàtjanchrobáko Pablo ya Jerusalén. K'oaá s'ín jye tjíndaà-la nga kítsachjoà ikon-la ya iya ndiyá mé-ne nga siìk'en-ne. 4Tanga jè Festo, kitsò:

—Majìn, mìkiì koma, nga jè Pablo ndayá tíjna ján Cesarea; 'an, jyeé ya tìfia. 5Jñà xitaxá-nò koma koahijtako-na ján Cesarea mé-ne koma kohòngui-ne xita jè, tsà mé jé xi tjín-la.

6Jè Festo tsibìjna-la tsà nguì jiìn nachrjein ko tsà te nachrjein ján Jerusalén; ikjoàn kiì ìjngoò k'a-ne ján Cesarea; nga komà inchijòn ijchò ni'ya osen, tsibìjnanè íxile-la ñánda otíxoma; ikjoàn kiskinìkjaá Pablo. 7K'e nga jahas'en ni'ya osen Pablo, jñà xita judío xi j'iì-ne Jerusalén, kiì kinchat'aà chrañà-la nga kitsjaàt'in 'én ndiso xi 'ñó ch'o tsò tanga mìkiì komà kjòkixiya 'én xi kitsjaàt'in. 8Pablo tsasìko yijo-la kitsò:

—Nimé jé xi tsohotsjià xi kondra ts'e kjotíxoma-la xita judío, ni jè kondra ts'e ingo ítjòn-la Nainá, ni jè kondra ts'e César xi xitaxá ítjòn ts'e Roma.

9Tanga jè Festo mejèn-la nga ndaà kíjnako xita judío; kiskònangui-la Pablo, kitsò-la:

—¿A mejèn-lè nga k'oín ján Jerusalén mé-ne nga ya kíndaàjñaà kjoa-lè?

10Pablo kitsò:

—Jye i tìjnaa ñánda tjín kjotíxoma-la César xi xitaxá ítjòn ts'e Roma. Mochjeén-né nga i kàtasindaàjiìn-na. Ngaji ndaà tíjiìn-lè nga nì mé kjoa tsohotsjià it'aà ts'e xita judío. 11Tsà tjín-na jé, tsà ok'ìn-la nga kiyá, tíjngoò takoàn nga kàtasík'en-na; tanga tsà mì kixií kjoa 'én xi tsját'in-na, mìkiì koma ya kongatsja it'aà ts'e xita koi. Tikoaá-ne, jè kàtíndaàjiìn-na César xi xitaxá ítjòn ts'e Roma.

12 Jè Festo, k'e̲é tsajoóya-ne ko̲ xi̲ta̲-la̲ xi títsa̲jnako̲ junta,
i̲kjoàn kitsò:
—Tsà k'oa̲á s'ín nìjí nga jè César ki̲ìndaàjiìn-lè, tà sa̲á ján
sìkasén-lè.

K'e̲ nga ijchò ján Cesarea jè xi̲ta̲xá Agripa

13 K'e̲ nga jye tsato chiba na̲chrjein, jè xi̲ta̲xá Agripa ko̲
Berenice kiì ján Cesarea nga kisìhixat'aà Festo. 14 Kjìn
na̲chrjein tsibìtsa̲jna ya̲ Cesarea; jè Festo tsibénojmí-la̲ Agripa
kjoa̲-la̲ Pablo, kitsò-la̲:
—Jè Félix, jngoò xi̲ta̲ kisìkíjnaya nda̲yá i̲jndé. 15 K'e̲ nga
tsohótijna ján Jerusalén, jñà xi̲ta̲ sko̲-la̲ no̲'miì ko̲ xi̲ta̲
jchínga-la̲ xi̲ta̲ judío kitsjaà-na 'én nga óngui. Kisìjé nga
kàtiyaà. 16 'An, k'oa̲á kixan-la̲ nga jñà xi̲ta̲xá Roma, mì ta̲xki̲
sík'en xi̲ta̲ k'e̲ nga ti̲kj'eè 'ya-la̲ jé xi tjín-la̲. Ítjòn joó'a kjoa̲-la̲
ko̲ jñà xi̲ta̲ xi óngui mé-ne nga ko̲ma ki̲nchako̲-ne yijo-la̲.
17 Koií kjoa̲-la̲, k'e̲ nga j'iì i̲jndé jñà xi̲ta̲ koi, mìkiì kisìchja
na̲chrjein; nga ko̲ma inchijòn, nga jye tìjna̲soàn íxi̲le̲-na̲ nga
tìhotiìxoma, ni̲to̲ón kiskinìkjaá xi̲ta̲ jè. 18 K'e̲ nga jye títsa̲jna
osen jñà xi̲ta̲ xi óngui, mìtsà koi kjoa̲ tsohóngui koni s'ín 'a̲n
tísíkítsjeèn. 19 Tà k'oa̲á tjín 'én xi kitsjaàt'in xi kondra̲ ts'e̲
Pablo koni s'ín beèxkón Nainá ko̲ i̲t'aà ts'e̲ jngoò xi̲ta̲ xi 'mì
Jesús xi jye k'en; ta̲nga jè Pablo tsò-né nga tíjnakon-né. 20 'An,
mìkiì be mé xi s'iaàn i̲t'aà ts'e̲ kjoa̲ koi. K'e̲é kiskònangui-la̲
Pablo, a mejèn-la̲ nga ján kjoi̲ Jerusalén mé-ne nga ya̲
si̲ndaàjiìn-la̲ kjoa̲ xi fìnè. 21 K'oa̲á s'ín kisìjé Pablo nga jè
César ki̲ìndaàjiìn-la̲. Koií k'oa̲s'ín kitsjaà-na o̲kixi̲ nga nda̲yá
tíjnaya-ìsa skanda k'e̲ nga ko̲ma sìkasén-la̲ César.
22 Agripa kitsò-la̲ jè Festo:
—Ti̲koa̲á 'a̲n mejèn-na nga kji̲'nchrè-la̲ xi̲ta̲ jè.
Festo kitsò:
—Nchijòn-le̲ ki̲ná'ya-la̲.
23 Nga komà inchijòn, ijchò Agripa ko̲ Berenice. K'e̲ nga
jahas'en ni'ya osen 'ñó ndaà kisìs'in-la̲. Kjihijtako̲ jñà xi̲ta̲
sko̲-la̲ soldado ko̲ jñà xi̲ta̲ sko̲-la̲ na̲xa̲ndá. Festo kitsjaà o̲kixi̲
nga kiìchjaà Pablo. 24 Festo kitsò:
—Ngaji̲ Agripa xi xi̲ta̲xá ítjòn tijni, ngats'ioò xi i̲ titsa̲jnaà:
chítsejèn-là xi̲ta̲ jè. Ngats'iì jñà xi̲ta̲ judío, 'ñó síjét'aà-na ján
Jerusalén ko̲ i̲ Cesarea nga 'ñó chja̲ nga mejèn-la̲ si̲ìk'en.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

'Kia̱ nga ijchó jè Pablo ya̱ ngixko̱n Agripa

25 Ta̱nga 'a̱n, ni̱mé xi matsjit'aà-na i̱t'aà ts'e̱ nga mochjeén-la̱ nga ki̱yá. Ta̱nga tso'baá kisìjé-ne nga jè ki̱ìndaàjiìn-la̱ César xi xi̱ta̱xá sko̱-la̱ tíjna-la̱ ngats'iì xi̱ta̱. 'A̱n, k'oa̱á s'ín kiskoòsòn-la̱ nga ya̱ siìkasén. 26 Ta̱nga 'a̱n, ni̱mé kjoa̱ xi matsji-na i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ jè, kós'ín sìkasén-la̱ xojo̱n jè César xi xi̱ta̱xá sko̱-la̱ tíjna-la̱ ngats'iì xi̱ta̱. K'oa̱á ma-ne nga sìjét'aà-nò jñò xi i̱ titsa̱jnaà ko̱ ngaji̱ Agripa xi xi̱ta̱xá ítjòn tijni, mé-ne k'e̱ nga jye chjinangui-la̱á, 'a̱n sakó-na o̱kixi̱ nga sìkasén xi̱ta̱ jè. 27 'A̱n, k'oa̱á ma-na, nga ni̱mé chjí-la̱ tsà ta̱xki̱ sìkasén jngoaà xi̱ta̱ xi ndaya̱á tíjna tsà mì sik'à jngoò xojo̱n xi 'ya-la̱ mé jé xi tjín-la̱.

K'e̱ nga kiìchja̱tjì yijo-la̱ Pablo nga nguixko̱n Agripa

26 1 Jè Agripa kitsò-la̱ Pablo:
—Tjí'ndeé-lè nga ki̱nókjoa̱tjì yijo-lè.

Pablo kiskímiìtje̱n tsja; tsibíts'ia̱ nga kiìchja̱tjì yijo-la̱; kitsò:

2 —Ngaji̱ Agripa, matsjaá-na nga ma kichjàko̱-lè mé-ne nga kósi̱koa̱a yijo-na̱ ngats'iì kjoa̱ xi kondra̱ ts'a̱n tsját'in-na 'én xi̱ta̱ judío. 3 Be-ná nga ji̱ Agripa, tíjiìn yijeé-lè ngats'iì kjo̱tíxoma xi tjín-la̱ xi̱ta̱ judío ko̱ kjoa̱ xi joóya-ne. K'oa̱á ma-ne sìjét'aà-lè, tjín-lè kjo̱ndaà, tse t'i̱in takoìn, ndaà ti̱ná'ya-ná.

4 'Ngats'iì xi̱ta̱ judío tíjiìn-la̱ kós'ín kisìjchá yijo-na̱ ján nangui-na̱ ko̱ Jerusalén tje̱n-ne nga sa̱ ti kjia skanda na̱chrjein i̱'ndei̱. 5 Jñà xi̱ta̱ koi, tsà mejèn-la̱ ko̱maá ke̱ènojmí-lè. Ndaà tíjiìn-la̱ nga 'a̱n, nguì xi̱ta̱ fariseo-ná; nga̱ jñà xi̱ta̱ fariseo xi ìsa̱ 'ñó bínè-la̱ yijo-la̱ nga beèxkón kjo̱tíxoma-la̱ Nainá mì k'oa̱á-ne koni jñà xi̱ta̱ judío xi i'nga. 6 'A̱n mokjeiín-na nga ki̱tasòn

kjoa xi tìkoña-la koni s'ín jye kitsjaà-la tso'ba Nainá jñà xita jchínga kjiìn-ná. Koií kjoa-la nga i tìjnaa. 7Nga tejò tje-la naxandá Israel, ko nachrjein ko nitjen, jeya nchisíkíjna Nainá nga nchikoñaá-la nga kitasòn kjoa koi. K'oaá xan-lè ngaji Agripa, nga tikoií-ne kjondaà xi 'an tìkoña-la; k'oaá ma-ne nga óngui-na jñà xita judío. 8¿Jñò, mé-ne nga mìkiì mokjeiín-nò nga Nainá siìkjaáya-la xita xi jye k'en?

K'e nga tsibénojmí Pablo kó kis'iìn nga kisìjtikeè xita-la Cristo

9'An, nga sa kjòtseé, k'oaá s'ín kisìkítsjeèn nga mochjeén-né nga kondra kjítjingui-la Jesús xi Nazaret i'nde-la. 10K'oaá kis'iaàn ján Jerusalén. Jñà xita sko-la no'miì kitsjaà-na okixi nga kjìn xita tsjeè-la Nainá kiskinìs'en ndayá. K'e nga kinìk'en xita koi, 'an tikoaá kjòjngoò takoàn. 11Nga xki xi ján ni'ya ingo sinagoga, kjìn k'a kitsjaà-la kjo'in nga mejèn-na nga kàtíchjajno-la Cristo. 'Ñó kisìjtikeè, skanda kiìtjingui kondra-la ñánda xìn naxandá xi tjín isò'nde.

Kó komà nga jahatjìya kjohítsjeèn-la Pablo

(Hechos 9:1-19; 22:6-16)

12'Koi xá kiì-na ján naxandá Damasco nga 'an tsatíxá-na jñà xita sko-la no'miì, tikoa kitsjaà-na okixi. 13Ngaji, xi xitaxá ítjòn tijni, k'e nga ijchò nchisen, kìjtseè ya iya ndiyá, jngoò ni'ín xi ngajmiì inchrobà-ne xi ìsa 'ñó ote tsejèn mì k'oaá-ne koni ts'e ts'oí. Nguì kisìhiseèn-né nga jngoò itjandiì-na ko ts'e xita xi tjikoa. 14Chixòt'aà-jen nangui, ikjoàn ki'nchrè jngoaà 'én hebreo xi kiìchjajiìn isén-na; kitsò: "Saulo, Saulo, ¿mé-ne 'an tì'mìtjingui kondra-ná? Tijií tìyatoòn-ne yijo-lè, k'oaá ngaya-la koni tsà nchraja tsjón-la jè yá xi bínès'en-la nei-la." 15'An kixan-la: "¿Yá-né ngaji Na'èn?" Jè kitsò-na: "'An-ná xi 'mì-na Jesús xi tì'mìtjingui kondra-ná. 16Tisítjiin; tisijna kixii; koií xá kàyaxkon-ná nga 'an sixá-ná; jií k'oii 'én, jè kjoa xi kà'yi ko kjoa xi iskan 'an kokoò sobà-lè. 17'Aán sìkinda-lè it'aà ts'e xita naxandá-lè ko ts'e xi mìtsà xita judío. Yaá sìkasén-lè 18nga chíx'angui xkon nga mì ta tsjaà ya kinchimaya ndiyá jñò; ndiyá iseèn kinchimaya. Kàtinchat'aàxìn-la nga'ñó-la xita neií; Nainá kàtjìt'aà-la. K'e nga kokjeiín-la it'aà ts'an, jchat'aà-la jé-la, tikoa s'e-la kjotjò xi tjoé-la xita naxandá-la Nainá xi xó kitjaàjiìn-ne."

19 ’Ngaji Agripa xi xitaxá ítjòn tijni, 'an mìkiì kisìtájaàjñaà
inimа-na jè kjoa xi kìjtseè ko xi ki'nchrè xi ngajmiì
inchrobà-ne. 20 Ta saá, tsibenojmí ítjòn-la jñà xita Damasco,
ikjoàn tsibenojmí-la xita Jerusalén, tikoa tsibenojmí-la
kóhokji nangui Judea, ko jñà xi mìtsà xita judío. K'oaá s'ín
tsibenojmí-la nga kàtasíkájno jé-la nga mì ti jé kohótsji-ne.
Nainá kàtjít'aà-la; ndaà kàtas'ín mé-ne nga jcha-la nga jye
jahatjìya-la kjohítsjeèn-la. 21 Koií kjoa-la, jñà xita judío,
kitsobà'ñó-na ya nditsin ingo; mejèn-la nga siìk'en-na. 22 Tanga
Nainá tsasìko-na; tákó k'oaá tìs'iaàn skanda i'ndei; k'oaá s'ín
tìbenojmí yije-la nita yá xita-ne. Mìtsà kj'eií 'én okoòya; koi
'én benojmiá xi tsakóya Moisés ko xita xi kiìchja ngajo-la
Nainá, kjoa xi koma nga tífì ìsa nachrjein. 23 K'oaá s'ín tsakóya
xita koi, nga jè Cristo [xi xó kisìkasén-ne Nainá] tjínè-la
nga k'en, tanga jè jaáya ítjòn-la mé-ne nga keènojmí-la xita
naxandá-la ko xi mìtsà xita judío kós'ín kohiseèn-jiìn inima-la
nga koma kitjokàjiìn kjoajñò.

Kó kitsò Agripa nga mejèn jahas'en-jiìn-la 'én-la Nainá

24 Jè Festo, k'e nga kiì'nchré 'én-la Pablo nga tíhosìko yijo-la,
'ñó kiìchja kitsò:

—¡Ngaji Pablo, tímaskáyaá-lè; jè xojon tísískáya-lè!

25 Tanga jè Pablo kitsò:

—Ngaji Festo xi xitaxá tijni, mìtsà tímaskáya-na; k'oaá s'ín
tjín; 'én kixií xi tìchjà. 26 Jè Agripa xi xitaxá ítjòn tíjna, tíjiìn
yijeé-la kjoa koi; k'oaá ma-ne ma'ñó takoàn nga nguixkon jè
tìchjà 'én koi; 'an, k'oaá s'ín makixiya-na nga jè, tikoaá 'ñó
ndaà tíjiìn-la kjoa koi; nga mìtsà tjí'ma koni s'ín komà. 27 Ngaji
Agripa xi xitaxá tijni, ¿a mokjeiín-lè koni s'ín kitsò jñà xita xi
kiìchja ngajo-la Nainá? 'An, be-ná nga mokjeiín-lè.

28 Jè Agripa kitsò-la Pablo:

—Tà chibaá chija-la tsà kinìkijne-ná nga 'an, xita-la Cristo
koma.

29 Pablo kitsò:

—Tsà tse ko tsà chiba chija-la, 'an, k'oaá s'ín mejèn-na
nga nguixkon Nainá nga kàtakjeiín-lè xi xitaxá ítjòn tijni;
tikoa kàtakjeiín-la ngats'iì xita xi nchi'nchré-na. K'oaá s'ín
kàtamat'ioòn koni 'an tanga mì k'oaá s'ín na'ñó kicha cadena
sit'aà'ñó.

30 K'e̲é tsasítje̲n Agripa ko̲ Festo ko̲ Berenice, ngats'iì xi̲ta̲ xi
ya̲ títsa̲jna. 31 Xìn kiì nga tsajoóya-ne kjoa̲ koi. Kitsò-la̲ xíkjín:
—Xi̲ta̲ jè, ni̲mé kjoa̲ tjín-la̲ nga ki̲yá, ti̲koa̲á mìkiì ok'ìn-la̲
nga nda̲yá kíjna'ya.
32 Agripa kitsò-la̲ jè Festo:
—Xi̲ta̲ jè, ko̲maá-la kíjnandei̲í-ne tsà mì k'oa̲á s'ín kisìjé nga
jè ki̲índaàjiìn-la̲ César xi xi̲ta̲xá ítjòn ts'e̲ Roma.

K'e̲ nga kinìkasén Pablo ján Roma

27 1 K'e̲ nga jye k'oa̲s'ín kiskoòsòn-la̲ nga ján
si̲ìkasén-naje̲n Italia, jè Pablo ko̲ xi̲ta̲ xi i'nga xi nda̲yá
títsa̲jna, jè kjònga̲tsja xi̲ta̲ sko̲-la̲ soldado xi 'mì Julio xi ya̲ chja̲
jngoò jtín-ne soldado xi ts'e̲ César. 2 Tsitjaàs'en-je̲n jngoò chitso
xi ts'e̲ Adramitio xi jye mejèn tíbitjo nga ya̲ tífì jñà na̲xa̲ndá
i̲ndiì ndáchikon ts'e̲ nangui Asia. Ti̲koa̲á ya̲á tíjnako̲-naje̲n
Aristarco xi ya̲ i'nde-la̲ Tesalónica, na̲xa̲ndá xi chja̲-ne nangui
Macedonia. 3 Nga komà inchijòn, ijchò-je̲n Sidón. Jè Julio ndaà
kijtseè ikon Pablo; kitsjaà'nde-la̲ nga kiìkon amigo-la̲ mé-ne
nga si̲ìs'in-la̲. 4 K'e̲ nga itjo-naje̲n Sidón, k'oa̲á s'ín tsanguì-je̲n
xijngoaà nangui jiìn-ndá Chipre, nga jè tjo̲, kondra̲ tsa̲je̲én
tí'ba. 5 Tsitjaàjto-je̲n i̲jiìn ndáchikon i̲'nde ts'e̲ Cilicia ko̲
Panfilia; ijchò-je̲n Mira, na̲xa̲ndá xi chja̲-ne nangui Licia.
6 Jè xi̲ta̲ sko̲-la̲ soldado kisakò jngoò-la̲ chitso xi na̲xa̲ndá
Alejandría ts'e̲; ya̲á kisìkas'en-naje̲n nga ján tífì Italia. 7 Kjìn
na̲chrjein tsitjaàjiìn-je̲n ndáchikon nga ta̲fì ta̲fì tsanguì-je̲n;
chjá ijchò-naje̲n ya̲ kixi̲-la̲ Gnido. Jè tjo̲ mìkiì tsjá'nde-naje̲n
nga onguí kixi̲-je̲n; tsitjaáhi̲ndiì-la̲-je̲n nangui Creta ya̲ kixi̲-la̲
na̲xa̲ndá Salmón. 8 Tseé kjo̲'in ki'nè-je̲n nga tsitjaàjiìn-ndá-je̲n
kóho̲kji i̲ndiì ndáchikon ts'e̲ Creta. Chjá ijchò-naje̲n i̲'nde
ñánda 'mì Buenos Puertos ya̲ chrañàt'aà-la̲ na̲xa̲ndá Lasea.
9 Jyeé kjìn na̲chrjein tsato; jyeé 'ñó kjo̲xkón tjín-la̲ i̲jiìn
ndáchikon, nga jyeé nchrobá machrañà na̲chrjein cho̲ 'nchán
[k'e̲ nga 'ñó 'ba tjo̲]. K'oa̲á ma-ne jè Pablo kitsò-la̲ jñà xi̲ta̲:
10 —'An, k'oa̲á s'ín machi̲ya-na, ndi̲yá jè, 'ñó tse kjo̲xkón
tjín-la̲; jchi̲jaá-la jè chitso ko̲ ch'á xi 'ya, skanda jñá, mejèn tsà
si̲chijaá yijo-ná.
11 Jè xi̲ta̲ sko̲-la̲ soldado, ìsa̲á ndaà kiì'nchréñijon-la̲ jè nei-la̲
chitso ko̲ jè xi̲ta̲ sko̲-la̲ xi tísíxáko̲ chitso mì k'oa̲á-ne koni kitsò
Pablo. 12 Ya̲ i̲'nde jè, mìkiì ndaà choòn nga ya̲ sasíjna chitso

nachrjein ch'o 'nchán. Xita xi ya títsajnaya chitso, kjìn ma xi ngásòn kitsò nga kitjokàjiìn Buenos Puertos; ján kjoi Fenice, jngoò i'nde xi ndaà choòn xi chja-ne Creta ñánda bijchó sinchá chitso nga ya fahas'en jngoò chrja-la ndáchikon ya nga kixi-la ko ngaskón-la ñánda kahatji-ne ts'oí; yaá kítsajna nachrjein ts'e cho 'nchán.

K'e nga ts'a tjo xkón

13 Jñà xita xi síxáko chitso, k'e nga kijtseè nga indaà ts'a tjo xi inchrobà-ne ya i'nde sur, k'oaá s'ín kisìkítsjeèn nga jyeé koma kisòn-ndá; itjo-jen, tsanguisòn ndá-jen ya indiì nangui Creta. 14 Xi komà iskan nga jye tjaájiìn-ndá-jen, j'ìì tjoxkón xi inchrobà-ne ya i'nde norte. 15 Kiìko jè chitso koni s'ín fì tjo. Ngajen, mì ti kiì ma nìkáfaya-najen jè chitso, nga jè tjo, mìkiì tsjá'nde-la; ta saá ta kits'iì'ndeé-lajen nga k'oas'ín kiìko-najen jè tjo. 16 Tsitjaàjto-jen ijton íts'in i'nde Cauda; i'nde jè, mì ti k'oaá 'ñó tí'ba-ne tjo; chjá kitjoé-najen jè chitso jtobá xi tjíndófe-la ijton íts'in jè chitso je. 17 K'e nga jye kitjoé-najen jè chitso jtobá, ikjoàn na'ñó tsibí'ñókjá-ne jè chitso je nga mì kixoña-jèn. Jñà xita xi síxáko chitso, tsakjón-la tsà ya skajiìn-'ñó ya i'nde ñánda 'ñó 'ncha tsomì ñánda 'mì Sirte. Koií kiskìnájen-ne jè nikje ts'e chitso xi 'mì vela; tà k'oaá s'ín kiìko jè tjo. 18 Nga komà inchijòn, jè tjoxkón, tákó 'ñó jchán tí'ba. K'eé tsachrje jñà ch'á xi 'ya chitso; tsibíxteèn-jiìn ndáchikon [mé-ne nga ìsa jna komà-ne jè chitso]. 19 Xi komà jàn nachrjein, tikoa tsachrje tsojmì xi mochjeén-la nga síxáko chitso. Tsibíxteèn-jiìn ndáchikon. 20 Kjìn nachrjein mì ti kiì ki'ya-najen ts'oí ko ni'ño nga 'ñó 'ncha ifi nga jtsí xkón tíbanè-najen. K'oaá komà-ne nga chixón-jen nga mì-la ti kiì ndaà kitjokàjiìn-najen ndáchikon.

21 Nga jyeé kò kjìn nachrjein mì ti kiì bichi-najen, Pablo tsasìjna kixi, kitsò-la jñà xita:

—Ndaà-la komà tsà kina'yàñijon-ná koni kixan-nò; tsà mìkiì itjokàjñaá ya i'nde Creta, mì-la kiì k'oas'ín tímat'iaán nga kjo'in titsanìkjiaán koa kinìchijaá tsojmì-ná. 22 Tanga i'ndei, kì makájno-nò; nijngoò xita kiyá; tà jè chitso xi jchija. 23 Nati nitjen kò'biì jngoò-na nijñá; jngoò àkjale kòf'iìkon-na xi Nainá kàsíkasén, jè Nainá xi 'an fìt'aà-la koa 'an sìxá-la, 24 kàtsò-na: "Pablo, kì tsakjoòn-jèn; kjo'ñó tjín-ne nga kìjchoi nguixkon

César, xi̱ta̱xá ítjòn ts'e̱ Roma. Nainá, k'oa̱á tjín kjo̱ndaà xi tsjá-lè nga ni̱jngoò xi̱ta̱ ki̱yá xi ya̱ títsa̱jnayako̱-lè chitso.” 25 Jñò, 'ñó t'è-là takòn. 'A̱n mìkiì sìkájnoa. 'Beé-la takoàn, k'oa̱á s'ín ki̱tasòn koni kàtsò-na jè àkja̱le̱. 26 Ta̱nga ya̱á kìjcho kat'aà'ñó-la̱á jngoò nangui jtobá xi kjijnajiìn-ndá.

27 K'e̱ nga jye komà jò xomàna̱ nga tjaàjiìn-je̱n ndáchikon Adriático, jè tjo̱ fìjen fìkjáko̱ jè chitso. Jngoò ni̱tje̱n, ijchò-la̱ tsà osen ni̱tje̱n, jñà xi̱ta̱ xi nchisíxáko̱ chitso, kijtseè nga jyeé kjo̱meè bijcho chrañàt'aà-la̱je̱n nangui. 28 Kisìchi̱iba̱ kó kji na̱nga̱ kijna nandá; kijtseè nga kaàn chrj'oòn jngoò metro na̱nga̱ kijna. K'e̱é nguì ko̱ kji kiì ìsa̱; i̱kjoàn kisìchi̱iba̱ ìjngoò k'a; jye kaàn itoò metro tjín-la̱ nga na̱nga̱. 29 Kitsakjòn-la̱ tsà jñà ndajo̱ nandá ska̱kjoòko̱ jè chitso. Ñijòn ki̱cha̱ iì xi ganchọ kjoàn kisìkatsjoòjiìn tàts'en chitso mé-ne nga ki̱tsobà'ñó-ne nangui nga mì ti̱ kiì ko̱ma kjoi̱-ne jè chitso; i̱kjoàn tsibítsi'ba-la̱ Nainá nga ni̱to̱n kàtas'e i̱sén. 30 Ngats'iì jñà xi̱ta̱ xi síxáko̱ chitso mejèn tsanga chijé; k'oa̱á kis'iìn koni tsà jñà ki̱cha̱ iì xi ganchọ kjoàn ki̱nchangui'ñó sko̱ chitso nga ki̱tsobà'ñó nangui; tsibíts'ia̱ nga kiskinìjen-jiìn nandá jè chitso jtobá. 31 Ta̱nga jè Pablo kitsò-la̱ jè xi̱ta̱ sko̱-la̱ soldado ko̱ soldado xi i'nga:

—Tsà jñà xi̱ta̱ koi ko̱nga, jñá, mìkiì ko̱ma ki̱tjo̱jñaá nandá.

32 Jñà soldado tsate'ñó jè chitso jtobá. Kiskaàjiìn ndáchikon.

33 K'e̱ nga jye kis'e i̱sén, jè Pablo kitsò-la̱ ngats'iì xi̱ta̱:

—Jyeé tjín-la̱ jò xomàna̱ nga titsa̱jnachjaán nga chiñá-lá mé xi ko̱mat'iaán. 34 Bìtsi'bà-nò, mochjeén-né nga ti̱chioò mé-ne nga s'e̱-nò nga'ñó. Ngats'ioò, ni̱mé xi ko̱mat'ioòn, skanda ni̱jngoò xi si̱ìchja jngoò tsja̱ skoò.

35 Pablo, k'e̱ nga jye o̱kitsò, kiskoé i̱nchra̱jín, kitsjaà-la̱ kjo̱ndaà Nainá nga nguixko̱n ngats'iì xi̱ta̱. Kisìxkoa̱ya; i̱kjoàn tsakjèn. 36 Ngats'iì xi̱ta̱, kjòtsja yije-la̱; ti̱koa̱ tsakjèn kóho̱tjín. 37 Jò sìndo̱ ko̱ jàn kaàn ko̱ chrj'oòn jngoò ma-naje̱n xi ya̱ titsa̱jnaya-je̱n chitso. 38 K'e̱ nga jye komà ndaà chichi yije-je̱n, jñà ch'á trigo kisíxteèn-jiìn ndáchikon mé-ne nga ìsa̱ jna̱ komà-ne jè chitso.

39 K'e̱ nga jye itjokàtji ts'oí, jñà xi̱ta̱ xi síxáko̱ chitso, mìkiì beèxkon kó 'mì nangui ñánda ijchò-je̱n, ta̱nga kijtseè-né nga tjín jngoò i̱'nde ñánda fahas'en jngoò chrja-la̱ ndáchikon ñánda 'ñó 'ncha tsomì; mejèn k'oa̱s'ín kiskinì chitso tsà ko̱ma ya̱ ska̱jiìn-'ñó tsomì. 40 Tsate na'ñó xi tjít'aà'ñó chitso; jñà ki̱cha̱

ìì xi ganchọ kjoàn, yạá kisìyijòjiìn ndáchikon; kiskíjndạ'ñó jñà yá xi síxákọ nga fìkọ kixị chitso. Ịkjoàn kiskímiìtjẹn jè nikje xi sinchá tjọ nga fàhitjẹn chitso. Ịkjoàn tsibíts'iạ nga kiì kixị ñánda kijna nangui xi 'ñó 'ncha tsomì. 41 Tạnga yạá kiì kaàjiìn-'ñó ñánda 'ncha tsomì yạ ịjiìn ndáchikon. Jè skọ yá chitso, kiskaàjiìn-'ñó; mì tị kiì kọma kisìhiníyá-ne. Ịkjoàn kjòts'iạ nga kjòxkoạya jè tàts'en chitso nga jè nga'ñó-lạ nandá kisìxkoạya.

42 Jñà soldado mejèn kisìk'en jñà xịtạ xi kjọ'in nchifì nga majìn-lạ nga kọnga yạ ịjiìn ndáchikon. 43 Tạnga jè xịtạ skọ-lạ soldado mìkiì kitsjaà'nde. Jè xi mejèn-lạ nga mì kịyá Pablo. Tà sạá ọkixị kitsjaà kitsò:

—Yá xi ma-lạ nandá, kàtjì ítjòn mé-ne nga kọma kịjchò-ne ñánda nangui choòn, 44 kọ jñá xịtạ xi i'nga xi mì ma-lạ nandá, kàtjìsòn íteè kọ tsà jñà yá xkoạ-lạ chitso.

K'oạá s'ín komà-ne nga ndaà ijchò yije-jẹn ñánda nangui choòn.

Mé xi komàt'in Pablo k'ẹ nga tsibìjna Malta

28 1 K'ẹ nga jye itjojiìn-jẹn ndáchikon, kis'enọjmí-najẹn nga yạ ị'nde jè, Malta 'mì. 2 Jñà xịtạ xi yạ ị'nde-lạ, ndaà kisìkọ-najẹn; tsibítse-najẹn ni'ín, ịkjoàn kitsjaà'nde-najẹn nga kinìhiso-jẹn, nga jtsí tí'ba koạ 'nchán choòn. 3 Jè Pablo tsibíxkó chiba chikín kixì. K'ẹ nga chinchájiìn ni'ín jñà chikín, jngoò yẹ itjokàjiìn xi tíhonga nga 'ñó tsjè ni'ín; kiskine tsja Pablo. 4 Jñà xịtạ xi yạ ị'nde-lạ nga kijtseè nga yẹ tjọhóngui-lạ tsja Pablo, kitsò-lạ xíkjín:

—Xi̱ta̱ jè, xi̱ta̱á-la ma-la̱ sík'en; na̱s'ín ndaà kòbitjokàjiìn ndáchikon, jè nea̱-ná xi tjín-la̱ o̱kixi̱, majìn-la̱ síkíjnakon.
5 Jè Pablo, tsibítsajneè tsja ya̱ ijiìn ni'ín; ni̱mé xi komà-la̱.
6 Ngats'iì xi̱ta̱ nchikoña-la̱ mé hora ki̱tjaya tsja koa̱ mé hora ki̱yá Pablo. K'e̱ nga kijtseè nga jye kjìn hora tsato nga ni̱mé xi komà-la̱, kj'ei̱í s'ín kisìkítsjeèn, kitsò:
—Jè Pablo, Nainá-la.
7 Ya̱ chrañàt'aà-la̱ i̱'nde ñánda ijchò-je̱n, tseé nangui tjín xi ts'e̱ xi̱ta̱ ítjòn-la̱ i̱'nde Malta xi 'mì Publio. Jàn na̱chrjein tsitsa̱jnako̱-je̱n; ndaà kiskoétjò-naje̱n ko̱ ndaà kisìs'in-naje̱n.
8 Na̱chrjein koi, jè na̱'èn-la̱ Publio, xk'én-né; ch'in tíjnga tjín-la̱ ko̱ xojmá jní tífa-la̱. Pablo kiìkon; kiìchja̱t'aà-la̱ Nainá; i̱kjoàn tsohójnasòn-la̱ tsja; jngoò k'a kjòndaà-ne.
9 K'e̱ nga kii'nchré jñà xi̱ta̱ xk'én xi tjín ya̱ i̱'nde jè, ti̱koa̱ inchrobà ñánda tíjna Pablo. Kjòndaà yijeé-ne.
10 Jñà xi̱ta̱, ndaà kisìs'in-naje̱n. K'e̱ nga jye titsa̱chjoé jngoò-je̱n chitso nga jye titsa̱honguí-je̱n, jñà xi̱ta̱ kisìk'a yijeé-naje̱n ngats'iì tsojmì xi ko̱chjeén-naje̱n ya̱ ndi̱yá.

K'e̱ nga ijchò Pablo ján na̱xa̱ndá Roma

11 K'e̱ nga jye tsato jàn sá nga titsa̱jna-je̱n i̱'nde jè, i̱kjoàn tsanguì ìjngoò k'a-je̱n. Tsitjaàs'en jngoò-je̱n chitso xi ján i̱'nde-la̱ na̱xa̱ndá Alejandría xi ti̱koa̱ ya̱ kisasijna ya̱ i̱ndiì ndáchikon ts'e̱ Malta jñà na̱chrjein cho̱ 'nchán; i̱sén ts'e̱ Cástor ko̱ Pólux tjít'aà.
12 K'e̱ nga ijchò-je̱n na̱xa̱ndá Siracusa, jàn na̱chrjein tsitsa̱jna-je̱n.
13 Tsanguì ìjngoò k'a-je̱n; ijchò-je̱n skanda na̱xa̱ndá Regio. Xi komà inchijòn tsibíts'ia̱ nga ts'a tjo̱ xi inchrobà-ne i̱'nde sur. Ijchò jò na̱chrjein, ijchò-je̱n na̱xa̱ndá Puteoli.
14 Ya̱á kiskaàkjoò i'nga-je̱n xi̱ta̱ xinguia̱á xi i̱t'aà ts'e̱ Cristo xi kiìchja̱ko̱-naje̱n nga tsitsa̱jnako̱-je̱n jngoò xomàna̱. Xi komà i̱skan, i̱kjoàn tsanguí-je̱n skanda Roma.
15 Jñà xi̱ta̱ xinguia̱á i̱t'aà ts'e̱ Cristo xi títsa̱jna Roma, jyeé tíjiìn-la̱ nga ya̱ titsa̱honguí-je̱n; tjín xi ijchò kaña-naje̱n ya̱ ndi̱tsi̱n Apio; ti̱koa̱ tjín xi ijchò kaña-naje̱n ñánda 'mì Jàn Tabernas. Jè Pablo, k'e̱ nga kijtseèxkon, tsjaá kis'e-la̱ ini̱ma̱-la̱; kitsjaà-la̱ kjo̱ndaà Nainá.
16 K'e̱ nga jye titsa̱jna-je̱n Roma, Pablo kits'iì'nde-la̱ nga tsibìjna ta̱jngoò ni'ya-la̱; ko̱ tà jngoò soldado kisìkinda̱.

Mé 'én xi kiìchja Pablo k'e nga tsibìjna Roma

17 Nga komà jàn nachrjein nga ijchò-jen Roma, Pablo,
tsibíxkóya jñà xita skò-la xita judío xi ya títsajna. K'e nga jye
j'ìì yije, kitsò-la:
—Jñò xi xita xinguiaá judío xi i titsajnaà Roma, ján
Jerusalén, kitsobà'ñó-na xita, ikjoàn kisìngatsja-na it'aà ts'e
xitaxá Roma nga tsibíndaàjiìn-na. 'An, nimé jé xi tìhotsjià
it'aà ts'e xita xinguiaá judío ko it'aà ts'e kjotíxoma-la
xita jchínga-ná. 18 Jñà xitaxá Roma nga tsibíndaàjiìn-na,
nimé jé xi kisakòt'aà-la it'aà ts'an. Mejèn kisìkíjnandeií-na
nga mìkiì ok'ìn-la nga siìk'en-na. 19 Tanga jñà xita judío,
mìkiì kòkjeiín-la; k'oaá komà-ne nga 'an, kisìjé nga jè
kàtíndaàjiìn-na jè César xi xitaxá ítjòn ts'e Roma. 'An,
nimé xi sìjé xi kondra ts'e naxandá-ná. 20 K'oaá ma-ne
nga kòbìxkóya-nò mé-ne nga kichjàko-nò; koií kjoa-la nga
mokjeiín-na it'aà ts'e kjoa xi titsachiñá-lá xi xita Israel 'mì-ná
nga na'ñó kicha tjít'aà'ñó-na.
21 Jñà xita judío kitsò:
—Ngajen, nimé xojon tíkaàt'aà-najen xi kjoa tsiji xi ján
Judea nchrobá-ne. Ngats'iì xita judío xinguiaá xi nchif'iì, nimé
'én xi ch'o tsò nchitsjá-najen xi kjoa tsiji. 22 Mejèn-najen nga
kiná'ya-jen kjoa xi nìkítsjiìn; ngajen, tíjiìn-najen nga xki xi ján
chjajno-la xita nga kondra fì-la jè ndiyá xitse xi ya tjaáyi.
23 Tsibíjna jngoò nachrjein-la xíkjín, mé nachrjein kixoña. K'e
nga chixoña, kjìn xita ijchò ya ni'ya ñánda tíjna Pablo; ko jè
Pablo tsakóya-la kós'ín otíxoma Nainá, tsibíts'iako-ne nga sa
tajñòya skanda kjònguixòn. Pablo kisìkjeén xojon ts'e Moisés
ko ts'e xita xi kiìchjaya ngajo-la Nainá nga tsakóya-la kó s'ín
tíchja mé-ne nga jñà xita kàtakjeiín-la it'aà ts'e Jesús nga jè xi
Cristo. 24 Tjín xita xi kòkjeiín-la, tikoa tjín xi mìkiì kòkjeiín-la.
25 Nga mìkiì kjòngásòn 'én-la koni s'ín tsajoókjoò, tsibíts'ia nga
itjo ni'ya. K'eé kitsò-la Pablo:
—Ndaà kiìchja Inima Tsjeè-la Nainá nga kisìkjeén Isaías
xita xi kiìchja ngajo-la kjòtseé nga kitsò-la jñà xita jchínga
judío:
26 T'in, kot'ìn-la jñà xita naxandá:
Jñò, kiná'ya-nò tanga mìkiì kjoas'en-jiìn-nò;
chítsejèn-nò tanga mìkiì jchaxkon.

27 Koií kjoa̲-la̲ nga jñà xi̲ta̲ na̲xa̲ndá jè, kisìtájaàjiìn
kjo̲hítsjeèn-la̲,
tsibíchjoàjto líká-la̲,
ti̲koa̲ tsibíchjoà xko̲n,
mé-ne nga mìkiì skoe̲-ne,
mìkiì kji̲'nchré,
ti̲koa̲ mìkiì kjoa̲s'en-jiìn-la̲;
majìn-la̲ nga 'a̲n fìt'aà-na
nga sìndaà-na.
28 Jñò kàtasijiìn-nò, na̲chrjein i̲'ndei̲, Nainá, ján tísíkasén-la̲ jñà
xi mìtsà xi̲ta̲ judío, kjo̲ndaà jè, mé-ne nga ki̲tjokàjiìn-ne kjo̲'in.
Ko̲ jñà xi̲ta̲ koi, ko̲kjeiín-la̲.
29 K'e̲ nga jye o̲kitsò Pablo, jñà xi̲ta̲ judío, k'e̲ nga kiì-ne, nguì
tà tsohótiyaá-ne 'én xi tsibéno̲jmí Pablo.
30 Pablo, jò nó tsibìjna ni'ya xi kiskìña nga tsibíchjí. Ya̲á
kisìs'in-la̲ ngats'iì xi̲ta̲ xi ijchòkon. 31 Kitjò'nde-la̲ nga kiìchja̲ya
kós'ín otíxoma Nainá ti̲koa̲ tsakóya i̲t'aà ts'e̲ Na̲'èn-ná
Jesucristo. Mì yá xi̲ta̲ tsatekjáya-la̲.

Xo̱jo̱n carta-la̱ San Pablo xi kiskii̱-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Roma

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Roma

1 1 Jè xo̱jo̱n carta jè, 'a̱án tìkjii̱-nò xi Pablo 'mì-na xi chi̱'nda-la̱
Jesucristo ma, xi xó kiìchja̱-na Nainá nga 'a̱n tsibíxáya-na ko̱
xó kitjaàjiìn-na nga 'a̱n sìka'bísoàn 'én ndaà-la̱ Nainá.
2 I̱t'aà ts'e̱ 'én koi, Nainá jye k'oa̱s'ín kitsjaà tso'ba nga
ti̱sa̱ kjòtseé, koni s'ín tíchja̱ Xo̱jo̱n Tsjeè-la̱ xi kiskii̱ xi̱ta̱ xi
kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá. 3 Nga ya̱ tíchja̱ i̱t'aà ts'e̱ Ki'ndí-la̱, jè
Na̱'èn-ná Jesucristo xi jè otíxoma-ná. Koni xi̱ta̱ i̱sò'nde, ya̱á
inchrobàt'aà-ne tje̱-la̱ xi̱ta̱xá ítjòn David. 4 K'e̱ nga jaáya-la̱ i̱t'aà
ts'e̱ kjoa̱biyaà, Jesucristo, k'oa̱á s'ín kiyaxkon-la̱ nga Ki'ndí-la̱
Nainá-né xi tse nga'ñó tjín-la̱ koni s'ín ndaà síkíchi̱ya-ná jè
Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá xi sítsjeè-ná. 5 I̱t'aà ts'e̱ Jesucristo, kitjoé-na
kjo̱ndaà nga 'a̱n tsibíxáya-na nga kèno̱jmíya-la̱ 'én ndaà-la̱ jñà
xi̱ta̱ na̱xa̱ndá xi tjín nga tíjtsa i̱sò'nde nga kàtasíkitasòn ko̱
kàtakjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo, mé-ne nga jeya kíjna-ne Cristo.
6 Ti̱koa̱á jñò, xó kinokjoà-nò nga xi̱ta̱-la̱ Cristo k'oín-nò.
7 Tìkjii̱-nò ngats'ioò xi titsa̱jnaà Roma xi matsjakeè-nò Nainá
nga ti̱koa̱ xó kinokjoà-nò nga xi̱ta̱ tsjeè-la̱ ko̱ma.
Nainá xi Na̱'èn-ná, ko̱ jè Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò
kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱'nchán ya̱ ijiìn ini̱ma̱-nò.

Mé-ne mejèn-la̱ kjoi̱ Roma jè Pablo

8 Xi mats'ia̱-ne, i̱t'aà ts'e̱ Jesucristo tsjaà-la̱ kjo̱ndaà Nainá
xi i̱t'aà tsa̱jòn, koi kjoa̱-la̱ nga xki̱ xi ján na̱xa̱ndá xi tjín nga

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

tíjtsa ị̄sò'nde, na'yá-nò nga ndaà mokjeiín-nò ị̄t'aà ts'ę̄ Cristo.
9 Ị̄t'aà ts'ę̄ Nainá xi 'ą̄n sìxá-lą̄ nga tíjngoò takoàn nga sika'biá
'én ndaà-lą̄ xi kjoą̄ ts'ę̄ Ki'ndí-lą̄, jè tíbeè nga nąchrjein nchijòn
síkítsjeèn-nò k'ę̄ nga chjàt'aà-lą̄. 10 K'ę̄ nga bìtsi'ba-lą̄ Nainá,
k'oąá s'ín síjét'aà-lą̄ tsà ikon xi tsò nga chaán tsjá'nde-na
nga kjíkon-nò. 11 Tị̄koąá mejèn-na skoę̄xkon-nò mé-ne nga
tsja chiba-nò kjǭhítsjeèn ts'ę̄ inị̄mą̄-ná mé-ne nga ìsą̄ kixị̄
kị̄tsą̄jna-nò. 12 Jè xi tìxan-nò nga ngásòn k'oị̄-lá nga'ñó xinguiąá
ị̄t'aà ts'ę̄ kjoą̄ xi mokjeiín-ná.
13 'Ndsè, tichja, mejèn-na nga kàtasijiìn-nò nga kjòtseé tjín-ne
nga kjíkon-nò tą̄nga skanda ị̄'ndeị̄ mì tà jngoò kjoą̄ bíchjoà
ikòn-na. Xi kjǭhítsjeèn ts'ą̄n, jè xi mejèn-na nga siìxákǭ-nò
jñò, koni s'ín kisìxá ñánda nga xìn nąxą̄ndá mé-ne nga tị̄koą̄
skoeè-na kjǭndaà-lą̄ xá-na xi 'ą̄n s'iaàn ị̄t'aà tsą̄jòn. 14 Tjínè-na
nga kokoòya-lą̄ ngats'iì xị̄tą̄ xi 'én griego chją̄ kǭ xi mìkiì chją̄,
xị̄tą̄ xi tjín-lą̄ kjoąchjị̄nę̄ kǭ xi tsjìn-lą̄. 15 K'oąá ma-ne nga 'ñó
mejèn-na nga tị̄koą̄ kichjàyajiìn-nò jè 'én ndaà-lą̄ Nainá xi kjoą̄
ts'ę̄ Cristo, jñò xi titsą̄jnaà nąxą̄ndá Roma.

Mé nga'ñó xi tjín-lą̄ 'én ndaà-lą̄ Nainá xi kjoą̄ ts'ę̄ Cristo

16 Mìkiì masobà-na ị̄t'aà ts'ę̄ 'én ndaà-lą̄ Nainá xi kjoą̄ ts'ę̄
Cristo, nga nga'ñó-lą̄ Nainá-né. Jè 'én xi ma-lą̄ síkítsą̄jnandeị̄í
xị̄tą̄ kjoą̄ ts'ę̄ jé, ngats'iì xị̄tą̄ xi mokjeiín-lą̄ ị̄t'aà ts'ę̄,
mats'iąkǭ-ne jñà xi xị̄tą̄ judío kǭ tị̄koą̄ xi mìtsà xị̄tą̄ judío. 17 Jñà
'én ndaà-lą̄ Nainá xi kjoą̄ ts'ę̄ Cristo okó-ná kós'ín s'ín Nainá
nga síkixị̄ xị̄tą̄. Tà jè-né nga mokjeiín-lą̄ ị̄t'aà ts'ę̄ Cristo mé-ne
nga ìsą̄ ndaà kǭkjeiín-lą̄. K'oąá s'ín tíchją̄ Xǫjǭn-lą̄ Nainá nga
tsò: “Jè xi xị̄tą̄ kixị̄, ị̄t'aà ts'ę̄ kjoą̄ xi mokjeiín-lą̄ kíjnakon-ne.”

Jé xi tjín-lą̄ xị̄tą̄ ị̄sò'nde

18 Nga jè Nainá skanda ján ngajmìì tíhokó kjoą̄jti-lą̄ ị̄t'aà
ts'ę̄ xị̄tą̄ xi mìkiì beèxkón kǭ xi ch'o s'ín. Jè kjǭhítsjeèn ch'o
xi tjín-lą̄ mì kì tsjá'nde-lą̄ nga kjoétjò xi kjoą̄kixị̄. 19 Jè kjoą̄ xi
'ya-lą̄ ị̄t'aà ts'ę̄ Nainá, ndaà tíjiìn-lą̄ jñà xị̄tą̄ koi, nga tị̄jè-ne
Nainá tíhokó-ne. 20 Nga jñà kjoą̄ ts'ę̄ Nainá xi mìkiì tsejèn,
ndaà tíyaxkon-lą̄ kóni nga tị̄są̄ kisindaà ị̄sò'nde. Yaxkoón-lą̄
nga tjín-lą̄ nga'ñó Nainá nị̄tą̄ mé nąchrjein-ne nga tà jè tą̄jngoò
xi Nainá 'mì. Kjoą̄ koi tí'yaá-lą̄ ị̄t'aà ts'ę̄ tsojmì xi tsibíndaà
Nainá. K'oąá ma-ne nga jñà xị̄tą̄ mì kì kǭma kị̄nchakǭ yijo-lą̄

nga kitsǫ: “Mìkiì tíjiìn-na tsà tíjna Nainá.” 21 Jñà xitą nas'ín tíjiìn-lą nga tjín Nainá xi tsibíndaà isò'nde, tanga mìkiì jeya kisìkíjna, ni mìkiì kitsjaà-lą kjǫndaà. Tą sąá tà koií 'ñó ndaà kisìs'in-lą kjǫhítsjeèn xi nimé chjí-lą. Kjǫhítsjeèn tájaà-lą kisìjñò-lą. 22 Xi kjǫhítsjeèn ts'ę, xitą chjineé kitsò-lą yijo-lą; tanga mìtsà kixi kjoą, xitą nchikón-né. 23 Kisìkíjnat'aàxìn Nainá xi jeya tíjna xi mìkiì fehet'aà nachrjein-lą; tą sąá koi kijtseèxkón isén ts'ę xitą xi fehet'aà nachrjein-lą; skanda jñà isén-lą chǫ xi tjímajiìn isén kijtseèxkón, kǫ isén-lą chǫ xi ñijòn ma ndsǫkǫ kǫ isén-lą yę.

24 Koií kjoą-lą nga kitsjeiìn takòn Nainá nga tąxki kàtas'ín nga kàtas'ín nita mé kjoą chinga xi bitjokàjiìn inimą-lą. K'oąá ma-ne nga tsohótsji-lą kjoą sobà yijo-lą koni s'ín kisìkǫ xíkjín. 25 Kisìkjatjìyaá-lą kjoą kixi-lą Nainá; 'én ndiso kiskoé. Jñà kijtseèxkón koą jñà kisìtsjakǫ tsojmì xi jè Nainá tsibíndaà. Mìtsà jè kijtseèxkón koą kisìtsjakǫ Nainá xi tsibíndaà tsojmì. Nainá kàtayaxkón nita mé nachrjein-ne, k'oąs'ín kàtama.

26 Koií kjoą-lą nga kitsjeiìn takòn Nainá nga kǫ s'ín kàtas'ín-kǫ yijo-lą kjoą sobà xi ch'o tjín. Jñà íchjín kisìkjatjìyaá-lą koni s'ín mochjeén x'in; tjín íchjín xi tijñà xíkjín kiskoé-ne. 27 K'oąá tis'ín kis'iìn íchjá, kitsjeiìn takòn-né koni s'ín mochjeén íchjín. Tjín íchjá xi 'ñó kisaseèn-lą nga ti x'in xíkjín tsoyijòkǫ-ne. Tsohótsji-lą kjoą sobà yijo-lą. K'oąá ma-ne nga kjǫ'in kis'e-lą xi ti yijo ts'ę-ne koni s'ín ok'ìn-lą kjoą ch'o xi kis'iìn.

28 Xitą koi, mìkiì kisìkítsjeèn tsà mochjeén-né nga skoexkon Nainá; k'oąá ma-ne nga kitsjeiìn takòn Nainá nga kàtasíkjeén kjǫhítsjeèn-lą xi nì mée chjí-lą mé-ne nga k'oąs'ín kàtas'ín-ne kjoą xi mìkiì ok'ìn-lą. 29 Xitą koi, yąá tjíjiìn yije inimą-lą ngats'ìi kjoą xi ch'o tjín koni: kjoą chijngui, kjoą ts'ęn, kjoą tse mejèn, kjoą toòn, kjoąxìtakòn, kjoą nga ma-lą sík'en xitą, kjoą xi kjaán-kjoò, kjoą konąchąn, kjoą xi ch'o s'ín, kjoą 'én ndiso; 30 nga chjąjno-lą xíkjín; nga síjtikeè Nainá; ochrjengui xíkjín; 'nga ikon; ndaà síkíjna yijo-lą; síkítsjeèn nga mejèn-lą ìsą ch'o tjín kjoą xi s'iin; mìkiì 'nchréñijon-lą xitą jchínga-lą; 31 mìkiì machiya-lą; mìkiì síkitasòn 'én xi chją; mìkiì beètjò xitą xíkjín; tsjìn-lą kjoą nìjchàat'aà; koą tsjìn-lą kjoąhimątakòn. 32 Jñà xitą koi, ndaà tíjiìn-lą nga k'oąá s'ín tsjá ǫkixi Nainá: ngats'ìi xi k'oą tjín kjoą xi s'ín, ok'ín-lą nga kiyá. Tanga mìkiì majngoò

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

ikon nga tà jñà xi k'oas'ín, skanda tikoaá matsja-la k'e nga k'oa tis'ín xita xi kj'eií.

Nainá, mé xi tsjá-la xita xi ndaà s'ín ko xi ch'o s'ín

2 1 K'oaá ma-ne, ngaji, nita yá xita-ne ji, nga jé onè-la xinguii, mìkiì koma kosikoii yijo-lè nga nguixkon Nainá. K'e nga jé tìbìnè-la xita xinguii, tikoaá ngaji, tiji tìbìnè-la jé yijo-lè nga k'oa tis'ín 'nì. 2 Tanga 'ya-ná nga kixi s'ín Nainá k'e nga tsjá-la kjo'in jñà xita xi koa tjín jé xi ótsji. 3 Ngaji xi kjo'in bìnè-la xita xi kj'eií, ¿mé-ne koa s'ín nìkítsjeèn-ne nga jchat'aà-lè kjo'in xi tsjá Nainá? Nga ji k'oaá tis'ín 'nì. 4 ¿A mì tíjiìn-lè nga nachrjekàngui jè kjondaà-la Nainá nga tjín-la kjojetakòn koa tjín-la kjoatsejta? ¿A mì tíjiìn-lè nga jè kjondaà-la Nainá tíkoña-né nga sikájnoi jé-lè nga mì ti jé kinchátsji-ne? 5 Nga tájaàjiìn tjín inima-lè nga mìkiì nìkájnoi jé-lè, ìsaá tse kjo'in tìbìnè-la yijo-lè xi tsjá-lè Nainá jè nachrjein k'e nga kjoiíko kjoajti-la nga jcha-la kós'ín kixi koiìndaàjiìn Nainá nga tsjá-la kjo'in jñà xita. 6 Nainá tsjá-la chjí-la mé kjoa xi kis'iìn nga jngoò ìjngoò xita. 7 Tsjá-la kjoabinachon nita mé nachrjein-ne jñà xita xi nchihótsji kjoajeya, ko nchihótsji nga jchaxkón, ko nchihótsji nga kítsajnakon nita mé nachrjein-ne ján ngajmiì. Koií kjoa-la nga ndaà tjín kjoa xi nchis'ín nga kjit'aà nachrjein. 8 Tanga Nainá nga ko kjoajti-la tsjá-la kjo'in jñà xita xi kondra fì-la nga mìkiì 'nchréñijon xi kjoa kixi. Tà kjoa nchikón fìtjingui-la. 9 Tseé kjoa s'e-la ko tseé kjo'in s'e-la ngats'iì xita xi ch'o s'ín, mats'iako ítjòn-ne jñà xita judío, tikoaá ko xi taxki xita xi mìtsà xita judío. 10 Tanga jñà xita xi ndaà s'ín, tjoé-la kjoajeya, ndaà jchaxkón, tikoaá s'eé-la kjoa'nchán inima-la, mats'iako ítjòn-ne jñà xita judío, tikoaá ko xi taxki xita xi mìtsà xita judío.

11 Nainá mìkiì faájiìn nita yá xita-ne, tà ngásòn fìko yije. 12 Ngats'iì jñà xita xi mìkiì tíjiìn-la kó tsò kjotíxoma xi kiskiì Moisés, k'e nga jé ótsji, chija-né nas'ín mìkiì kijtseè kjotíxoma-la Moisés. Koa jñà xita xi ndaà tíjiìn-la kjotíxoma-la Moisés, k'e nga jé ótsji, k'oaá s'ín kojtso koni s'ín tíchja xi tijè-ne kjotíxoma. 13 Jñà xita xi tà 'nchré-la kjotíxoma xi kiskiì Moisés, mìtsà jñà xi xita kixi nga nguixkon Nainá. Jñà-né xi xita kixi xi síkitasòn. 14 K'e nga jñà xi taxki xita xi mìkiì

tíjiìn-la kós'ín tíchja kjotíxoma-la Moisés, sà k'oaá tà yaá nchrobájiìn inima-la nga k'oas'ín s'ín koni tsò kjotíxoma-la Moisés, yaá 'ya-la nga tikoa tjíjiìn inima-la kjotíxoma xi ts'e nas'ín tsjìn-la ts'e Moisés. 15 K'e nga ndaà s'ín yaá 'ya-la nga tíjiìn inima-la kjoa xi síjé kjotíxoma-la Moisés; jè inima-la okó kjoa xi ndaà tjín ko xi mìkiì ndaà tjín; tijè-ne kjohítsjeèn-la sà k'oaá óngui ko sà k'oaá osìko. 16 K'oaá s'ín koma jè nachrjein k'e nga Nainá koiìndaàjiìn ngats'iì jé xi tjí'ma-la xita ijiìn inima-la; it'aà ts'e Jesucristo sindaàjiìn, koni tsò 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi 'an chjàya.

17 Ngaji xi xita judío 'mì-lè; jè ma'ñót'aà takoìn kjotíxoma xi kiskiì Moisés; 'ngaá ma takoìn it'aà ts'e Nainá nga si tsiji-né; 18 'ya-né mé xi mejèn-la Nainá nga sikitasoìn; ma-lè chjaàjiìn mé kjoa xi nguì ndaà tjín koni s'ín okóya-lè Kjotíxoma; 19 k'oaá s'ín nìkítsjiìn nga tíjngoò takoìn nga ji okoò-la ndiyá kixi xita xi mìkiì machiya-la nga tíchjoà xkon ko k'oaá ma-lè nga ji nìhiseèn-la xi tjíjñò kjohítsjeèn-la. 20 Ji, k'oaá s'ín nìkítsjiìn nga ma-lè okoòya-la xi taxki xita xi tsjìn-la kjohítsjeèn; nga maestro 'mì-lè ts'e xita xi chiba ma-la it'aà ts'e Nainá; nga tjín-lè kjoa chjine ko kjoa kixi xi okó-lè it'aà ts'e Kjotíxoma. 21 Ji xi ma-lè okoòya-la xita xi kj'eií, ¿mé-ne mìkiì okoòya-la xi ti yijo tsiji-ne? Ji k'oaá s'ín nokjoàyi nga mìkiì ma sichijé; ji, ¿mé-ne nìchijé-ne? 22 Ji, k'oaá si nga mìkiì ndaà tjín nga kjoa chijngui s'iin xita; ji, ¿mé-ne nga k'oa tis'ín 'nè-ne? Ji, k'oaá si nga jtichiì xkósòn; ¿mé-ne nga ingo bitjaàs'en-ne nga nìchijí tsojmì-la xkósòn? 23 Ji, 'ngaá takoìn nga ndaà tíjiìn-lè kjoa ts'e kjotíxoma tanga, ¿a mìtsà tìnachrjekàngui Nainá nga mìkiì nìkitasòn-la koni s'ín tíchja kjotíxoma? 24 K'oaá s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: "Kjoa tsajòn-nò xi xita judío 'mì-nò nga chjajno-la Nainá jñà xi taxki xita."

25 Tsà ndaà sikitasoìn kjotíxoma xi kiskiì Moisés, jè kjoa ts'e circuncisión nga tjít'aà chiba-lè, chjí-la-né; tanga tsà mìkiì sikitasoìn, k'oaá ngaya-la koni tsà mìkiì tjít'aà chiba-lè. 26 Jñà xi mìtsà xita judío, nas'ín mìkiì tjít'aà chiba-la koni xita judío, tanga tsà kixi síkitasòn kjotíxoma ts'e Moisés, Nainá skoétjò-né koni tsà tjít'aà chiba-la. 27 Jñà xita xi síkitasòn kjotíxoma ts'e Moisés, nas'ín mìkiì tjít'aà chiba-la yijo-la, jñà koiìndaàjiìn-nò nga mìkiì nìkitasòn nas'ín tjít'aà chiba-nò, nas'ín tjín-nò xojon ts'e kjotíxoma-la Nainá. 28 Jngoò xi xita

judío, mìtsà tà jè nga ndaà 'ya-la kjoa xi s'ín; koa jngoò xita xi tjít'aà chiba-la kjoa ts'e circuncisión, mìtsà tà jè xi mochjeén nga tjít'aà chiba-la isò'nga yijo-la. 29 Jè xi nguì xita judío, jè xi chjí-la koni s'ín tjín ijiìn inima-la. Ko jè xi nguì tjít'aà chiba-la, jè xi chjí-la koni s'ín tjít'aà chiba-la ya ijiìn inima-la. Kjoa koi, mìtsà ts'e kjotíxoma xi xojon tjít'aà; ts'eé Inima Tsjeè-la Nainá. Jñà xi k'oas'ín síkitasòn, Nainá ndaà chja xi it'aà ts'e, nas'ín mìkiì ndaà chja xita xi kj'eií.

Mé kjoa xi 'ñó chjí-la it'aà ts'e xita judío

3 1 Tsà k'oaá s'ín tjín, ¿mé kjondaà xi ìsa tse tjín-la nga xita judío 'mì? Ko ¿mé chjí-la nga tjít'aà chiba-la? 2 Kjìn skoya chjí-la. Jè xi tíjna ítjòn, jè-né nga jñà xita judío kjòngatsja 'én-la Nainá. 3 Jñà xita judío, nas'ín tjín i'nga xi mìkiì síkitasòn 'én xi kjòngatsja, ¿a koma sikjatjìya-la kjoakixi-la Nainá nga mìkiì kitasòn koni s'ín kitsjaà tso'ba? 4 Majìn, mìkiì koma. Nainá, xita kixi-né, nas'ín xita ndiso ngats'iì xita xi tjín isò'nde; koni s'ín tíchja xojon nga tsò:

Mé-ne nga kàta'ya-la nga kixi kjoa 'én xi nokjoì
sikijne-né k'e nga yá xi kohòngui-lè.

5 Tjín i'nga xita xi tsò: K'e nga ch'o 'nè, ìsaá ndaà 'ya-la kjoakixi-la Nainá. Tsà k'oas'ín tjín, ¿kó kixoán? ¿A kixón-ná nga mì kjoa kixi tís'ín Nainá nga kjo'in tsjá-ná? (Tsà kos'ín kixoán, jngoò kjohítsjeèn-la xi taxki xita titsanìkjeén.) 6 Tanga majìn, mì k'oaá s'ín tjín. Tsà mìtsà kixi s'ín Nainá nga kjo'in tsjá-ná, ¿kós'ín koma koiìndaàjiìn-la xita isò'nde?

7 Tikoaá tsà k'oa kitso xita koi: "Tanga tsà kjoandiso-na okó nga jè kjoa kixi-la Nainá ìsa jeya kíjna, ¿mé-ne k'oas'ín tísinè-na nga xita jé tíyatakòn-na?" 8 Tikoaá-ne ch'o s'eén mé-ne nga kàtasakó-ìsa-ná kjondaà-la Nainá. Tjín xita xi kotsò nga k'oaá tjín 'én xi okoòya; jè xi mejèn-la nga ch'o síkíjna-na. Jñà xita xi kotsò, ok'ín-la nga tjoé-la kjo'in xi Nainá tsjá.

Mé jé xi tjín-la ngats'iì xita

9 ¿Kó s'ín nìkítsjeèn? Jñá xi xita judío 'mì-ná, ¿a ìsaá ndaà xitaá koni jñà xita xi kj'eií? Majìn, jyeé k'oaá kixan-nò, tà ngásòn jé titsajnajñaá ngats'iaá xi xita judío 'mì-ná ko xi taxki xita. 10 Koni s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò:

Nijngoò xita tjín xi xita kixi, ni tsà tà jngoò.

11 Nijngoò tjín xi machiya-la,
nijngoò tjín xi ótsji Nainá.
12 Ngats'iì xita, saá xìn ndiyá kiì; ngats'iì nìmée chjí-la kjoa xi
s'ín;
nijngoò xi ndaà s'ín, ni tsà tà jngoò.
13 Naxájta-la, k'oaá kjoàn koni ngajo-la mik'en k'e nga
táx'ajto;
nijen-la nguì 'én ndisoó chja;
'én xi chja, k'oaá ngaya-la koni tsà xán-la ye.
14 Chjajno-la xita ko nguì koi 'én chja xi 'on ma-la inima-ná.
15 Mìkiì koña kjoa, nitoón sík'en xita.
16 Nita ñánda nga fì, síhima ko síkjehesko xita xi kj'eií.
17 Mìkiì beèxkon ndiyá ñánda tjín kjoa'nchán.
18 Mìkiì tsakjón-keè Nainá it'aà ts'e kjoa xi s'ín.
19 Jyeé 'yaá nga ngats'iì 'én xi tjít'aà kjotíxoma ts'e Moisés,
jñá chja-la ngats'iì xita xi ya fìt'aà-la, mé-ne nga ngats'iì xita,
mìkiì koma kichja nga kinchako yijo-la nga nguixkon Nainá;
ngats'iì xita xi tjín isò'nde koiìndaàjiìn-la Nainá nga jcha-la
nga jé tjín-la. 20 Nijngoò xita xi kixi kíjna nga nguixkon Nainá
tà koi kjoa-la nga ndaà tísíkitasòn Kjotíxoma ts'e Moisés. Nga
jè Kjotíxoma, tà k'oaá s'ín mochjeén nga bénojmíya-ná nga jé
tjín-ná.

Kó síko-ná Nainá nga kixi kitsajnaá nguixkon jè

21 Tanga i'ndei, Nainá okó-ná kós'ín s'ín Nainá nga xita kixi
beètakòn-ná. Ko mìtsà kjoa ts'e Kjotíxoma nga bitasòn. Jñà
xojon jchínga ts'e kjotíxoma-la Nainá ko ts'e xita xi kiìchja
ngajo-la Nainá k'oaá tis'ín bénojmíya-ná, 22 nga jñà xita k'e
nga mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo, kixií bìtsajna nguixkon
Nainá. K'oaá s'ín síko yije kóhotjín xi mokjeiín-la. Nga
ngats'iì xita ngásòn jé tjín-la, 23 nga ngásòn ótsji jé-né; kjiìn
títsajnat'aàxìn-la Nainá ñánda nga jeya tíjna. 24 Tanga Nainá,
nga ndaà xita, kitsjaà kjotjò-ná kjondaà-la mé-ne nga kixi
kitsajnaá nguixkon jè. Jè Jesucristo tsibíchjítjì ngajo-ná jé-ná
mé-ne nga kitsajnandeií-ná xi kjoa ts'e jé. 25 Nainá kitsjaà
ki'ndí-la koni jngoò kjotjò xi faáxìn jé-ná nga nguixkon Nainá
k'e nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Jesucristo, nga jè tsibíxteèn jní-la
k'e nga k'en. Nainá k'oaá s'ín okóya-ná kós'ín tjín kjoakixi-la.
Koií kjoa-la nga ngasa kjòtseé, Nainá, tíkoña kjoa-né, mìkiì

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

nitọn kitsjaà-la kjọ'in xita koni s'ín ok'ìn-la jé xi tsohótsji.
26 Tanga i'ndei tí'ya-la nga it'aà ts'e Jesucristo tísindaàjiìn-la
xita jñà kjoa-la jé xi kisìchroba mé-ne nga kàta'ya-la Nainá
nga xita kixi-né ko tikoaá tijè-ne Nainá xi kixi síkítsajna xita
xi mokjeiín-la it'aà ts'e Jesús.
27 ¿A 'ngaá koma takoán nga kixi titsajnaá nguixkọn Nainá?
Majìn, mìkiì 'nga koma takoán. Nga mìtsà koi kjoa-la nga
kjọtíxoma nìkitasoán. Jè-né nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Jesús
nga kixi síkítsajna-ná Nainá. 28 K'oaá tsòya-ne ngats'iì kjoa koi
nga Nainá síkixi xita k'e nga mokjeiín-la it'aà ts'e Jesús; mìtsà
koi nga kjọtíxoma ts'e Moisés síkitasòn.
29 ¿A tà ts'eé xi xita judío Nainá? ¿A mìtsà tikoa ts'e xi taxki
xita? Kjoa kixi-né, tikoaá ts'e-né xi taxki xita xi mìtsà xita
judío. 30 Nainá, tà jngoò ma xi kixi síkítsajna ngats'iì xita k'e
nga mokjeiín-la it'aà ts'e Jesús. Ngásòn síko jñà xita judío xi
tjít'aà chiba-la ko xi taxki xita xi mìkiì tjít'aà chiba-la. 31 Jè
kjoa nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Jesucristo, ¿a tíchahingui-né
kjoa ts'e Kjọtíxoma? Majìn, mìtsà tíchahingui; ta saá
tímajngoò-ne koni jè xá xi tjín-la.

Abraham, mé-ne kixi tsibìjna-ne nga nguixkọn Nainá

4 1 ¿Kó kixoán? ¿Mé kjoa kixi xi kisakò-la na'èn-jchá-kjiìn-ná
Abraham nga kixi tsibìjna nguixkọn Nainá?
2 Na'èn-jchá-ná Abraham, tsà koií-la kjoa-la nga ndaà xá xi
kis'iìn nga kixi tsibìjna nguixkọn Nainá, ok'ín-la nga jeya
siìkíjna yijo-la, tanga majìn nga nguixkọn Nainá. 3 Nga k'oaá
s'ín tíchja Xojọn jchínga-la Nainá nga tsò: "Abraham, jè-né nga
kòkjeiín-la it'aà ts'e Nainá; k'oaá ma-ne nga kiskoétjò Nainá
nga xita kixi kitsò-la." 4 Jngoò xita xi síxá, jè ton xi tjoé-la,
mìtsà tà kjọtjò tjoé-la; jè chjí-la nga síxá. 5 Tanga jè xita xi mìtsà
xá-la ma'ñót'aà takòn, tanga mokjeiín-la it'aà ts'e Nainá xi
kixi síkítsajna xita xi jé tjín-la, xita jè, Nainá k'oaá s'ín skoétjò
nga xita kixi tsò-la. 6 Jè xitaxá ítjòn xi ki'mì David k'oaá tis'ín
kiìchja nga tsja s'e-la xita xi Nainá kjoétjò nga xita kixi tsò-la;
Nainá mì ti kinda s'ín-ne nita mé xi s'ín. 7 David kitsò:

Mé tà ndaà-la jñà xita xi jye kichàat'aà-la kjoa ch'o-la
ko xi jye tíjtsa'ma jé-la.
8 Mé ta ndaà-la jñà xita xi mì ti kinda s'ín-ne Nainá kjoa ts'e
jé-la.

9 Jè kjo̱ndaà jè, ¿a tà ts'e̱é xi̱ta̱ judío xi tjít'aà chi̱ba̱-la̱? ¿A
xi ti̱koa̱á ts'e̱-né xi ta̱xki̱ xi̱ta̱ xi mìkiì tjít'aà chi̱ba̱-la̱?
Jye o̱kixan nga jè xi̱ta̱ jchínga Abraham, k'e̱ nga kòkjeiín-la̱
i̱t'aà ts'e̱ Nainá, kiskoétjò-né nga xi̱ta̱ kixi̱ kitsò-la̱. 10 ¿Kós'ín
komà nga kiskoétjò Nainá Abraham nga xi̱ta̱ kixi̱ kitsò-la̱? ¿A
k'e̱-né nga jye tjít'aà chi̱ba̱-la̱? ¿A xi k'e̱-né nga ti̱kj'eè tjít'aà
chi̱ba̱-la̱? Majìn, k'e̱-né nga ti̱kj'eè tjít'aà chi̱ba̱-la̱. 11 Abraham,
k'e̱ nga jye kiskoétjò Nainá nga xi̱ta̱ kixi̱ kitsò-la̱, i̱skaán
kisit'aà chi̱ba̱-la̱ koni jngoò chi̱ba̱ xi okó nga jye xi̱ta̱ kixi̱
nga kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Nainá k'e̱ nga ti̱kj'eè tjít'aà chi̱ba̱-la̱.
K'oa̱á komà-ne nga xi̱ta̱ jchínga kitsò-la̱ Abraham ngats'iì xi̱ta̱
xi mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Nainá na̱s'ín mìkiì tjít'aà chi̱ba̱-la̱.
12 Abraham, ti̱koa̱á xi̱ta̱ jchínga-la̱-né jñà xi̱ta̱ judío xi tjít'aà
chi̱ba̱-la̱, ta̱nga mìtsà tà koií kjoa̱-la̱ nga tjít'aà chi̱ba̱-la̱, ti̱koa̱á
koi-né nga ya̱ tjímatji̱ngui-la̱ nga mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Nainá,
koni s'ín kòkjeiín-la̱ Abraham k'e̱ nga ti̱kj'eè tjít'aà chi̱ba̱-la̱.
13 Nainá, k'oa̱á s'ín kitsjaà-la̱ tso'ba Abraham ko̱ ngats'iì xi̱ta̱
tje̱-la̱, nga jè ko̱nga̱tsja i̱sò'nde; mìtsà koi kjoa̱-la̱ nga Kjo̱tíxoma
kisìkitasòn, jè-né nga kòkjeiín-la̱ koni s'ín kiìchja̱ Nainá, k'oa̱á
ma-ne nga xi̱ta̱ kixi̱ kitsò-la̱. 14 Tsà tà jñà tjoé-la̱ kjo̱ndaà xi̱ta̱ xi
síkitasòn Kjo̱tíxoma, tsà k'oa̱á s'ín tjín kjoa̱, ni̱mé-là chjí-la̱ nga
mokjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱ Nainá; ti̱koa̱á mì-là kiì ki̱tasòn koni s'ín
kitsjaà tso'ba Nainá. 15 K'e̱ nga tjín Kjo̱tíxoma, kjo̱'iín sinè-ná;
ta̱nga tsà tsjìn kjo̱tíxoma, ni̱mé tjín xi ko̱tonè-la̱ kjo̱tíxoma.
16 Jñà xi̱ta̱, nga mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Nainá tjoé-la̱ kjo̱ndaà
koni s'ín kitsjaà-la̱ tso'ba Nainá jè Abram. Nainá tsjá kjo̱tjò
kjo̱ndaà koi mé-ne nga jcha̱-ná nga kixi̱ kjoa̱ nga ki̱tasòn i̱t'aà
ts'e̱ ngats'iì tje̱-la̱ Abraham. Mìtsà tà jñà tjoé-la̱ xi̱ta̱ judío xi
tje̱-la̱ Abraham nga tjín-la̱ kjo̱tíxoma; ti̱koa̱á tjoé-la̱ jñà xi̱ta̱ xi
mìtsà xi̱ta̱ judío xi ti̱koa̱á tje̱-la̱ Abraham ma koií kjoa̱-la̱ nga
mokjeiín-la̱ koni s'ín kòkjeiín-la̱ Abraham. K'oa̱á ma-ne nga jè
Abraham, xi̱ta̱ jchínga-ná ma ngats'iaá 17 nga nguixko̱n Nainá.
Koni s'ín tíchja̱ Xojo̱n-la̱ Nainá nga tsò: "Kjìn na̱xa̱ndá xi̱ta̱ xi
jye kisìnga̱tsja-lè xi xi̱ta̱ jchínga tsò-lè." Abraham, kòkjeiín-la̱
i̱t'aà ts'e̱ Nainá xi ma-la̱ síkjaáya-la̱ xi̱ta̱ xi jye k'en xi ti̱koa̱ tsjá
'én-la̱ koni tsà jye tsitasòn kjoa̱ xi kj'eè bitasòn.
18 Xi̱ta̱ jchínga Abraham kòkjeiín-la̱ koni kitsò-la̱ Nainá;
kiskoñá kjoa̱-né na̱s'ín mìkiì tíjiìn-la̱ kós'ín ko̱ma nga ki̱tasòn.
K'oa̱á s'ín komà nga kjìn na̱xa̱ndá xi xi̱ta̱ jchínga tsò-la̱, koni

s'ín kitsjaà-la̱ tso'ba Nainá nga kitsò-la̱: “K'oa̱á s'ín kjìn jchán ko̱ma tje̱-lè.” 19Abraham, mìkiì kjòhindaà koni s'ín kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Nainá, na̱s'ín ko̱s'ín beè-la̱ ikon nga mì ti̱ mé chjí-la̱ yijo-la̱ nga jye 'ñó xi̱ta̱ jchínga; jyeé kjo̱meè jngoò sìndo̱ nó tjín-la̱; Sara xi chjo̱ón-la̱, ti̱koa̱á chjo̱ón 'ndi̱-né; mì ti̱ kiì ko̱ma s'e̱-la̱ i̱xti. 20Abraham, mìtsà jò tsi'beé-la̱ ikon koni s'ín mokjeiín-la̱ 'én xi kitsjaà-la̱ Nainá. Tà ìsa̱á 'ñó tsi'beé-la̱ ikon nga ndaà kòkjeiín-la̱. 'Ñó jeya kisìkíjna Nainá. 21Abraham, nguì ndaà tíjngoò ikon nga Nainá tjín-la̱ nga'ñó nga ko̱maá-la̱ si̱ìkitasòn yije kóho̱tjín kjoa̱ koni s'ín kitsjaà-la̱ tso'ba. 22K'oa̱á ma-ne Nainá, k'e̱ nga kijtseè nga ndaà mokjeiín-la̱ Abraham, kiskoétjò nga xi̱ta̱ kixi̱ kitsò-la̱.

23Mìtsà tà i̱t'aà ts'e̱ Abraham kitjei xo̱jo̱n jè nga Nainá kiskoétjò nga xi̱ta̱ kixi̱ tsò-la̱. 24Ti̱koa̱á i̱t'aà tsa̱ján kitjei nga Nainá skoétjò-ná nga ngásòn xi̱ta̱ kixi̱ ki̱tso̱-ná koi kjoa̱-la̱ nga mokjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱ Nainá, jè xi kisìkjaáya-la̱ Na̱'èn-ná Jesucristo i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱biyaà. 25Kjònga̱tsja xi̱ta̱ nga kisìk'en Jesús jè nga̱tjì-la̱ jé-ná; ti̱koa̱á jaáya-la̱ mé-ne nga kixi̱ ki̱tsa̱jnaá nguixko̱n Nainá.

Mé kjo̱ndaà xi sakó-ná nga jye xi̱ta̱ kixi̱ tsò-ná Nainá

5 1K'e̱ nga jye xi̱ta̱ kixi̱ 'mì-ná nga mokjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱ Nainá, jyeé 'nchán titsa̱jnakoa̱á Nainá i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-ná Jesucristo. 2Jè Cristo tsjá-ná nga s'e̱-ná kjo̱ndaà jè, nga mokjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱. Jè kjo̱ndaà jè, 'ñó ndaà tíjiìn ini̱ma̱-ná; matsjaá-la̱ ini̱ma̱-ná nga chiñà kjoa̱á nga ti̱koa̱ s'e̱-ná kjoa̱jeya-la̱ Nainá. 3Mìtsà tà koi kjoa̱ nga matsja-ná, ti̱koa̱á matsja-ná k'e̱ nga mé kjo̱'in xi otojñaá. K'e̱ nga kjo̱'in otojñaá, ya̱á sakó-ná nga'ñó nga tseejta s'e̱én ini̱ma̱-ná. 4K'e̱ nga tseejta s'e̱én ini̱ma̱-ná, ya̱á sakó-ná nga ndaà ki̱tjoa̱á; tsà nga ndaà ki̱tjoa̱á, ti̱koa̱á ya̱á sakó-ná nga skóña kjoa̱ ini̱ma̱-ná kjo̱ndaà xi tsjá Nainá. 5Jè kjoa̱ xi chiñá-lá nga tíjngoò takoán, mìkiì masobà-ná nga mìkiì ki̱tasòn; jè Nainá jyeé ndaà kisìkíjnajiìn ini̱ma̱-ná kjo̱tjòcha-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá xi kitsjaà-ná.

6K'e̱ nga kichóya na̱chrjein, Cristo, k'en ngajo-ná jñá xi xi̱ta̱ jé 'mì-ná, koií kjoa̱-la̱ nga tsjìn-ná nga'ñó nga ma bitjokàjñaá jé-ná. 7Mì-là yá xi̱ta̱ tjín xi ki̱yátjì ngajo-la̱ jngoò xi̱ta̱ kixi̱, ta̱nga tsà koi na̱chrjein-la̱ tsà tjín jngoò xi ko̱'ñó ikon nga

kiyátjì ngajo-la jngoò xi 'ñó ndaà xita. 8 Tanga jè Nainá okó-ná nga 'ñó tsjakeè-ná nga jè Cristo k'en ngajo-ná, k'e nga tákó xita jé 'mì-ná. 9 I'ndei nga jye xita kixi tsò-ná Nainá nga jè Cristo tsibíxteèn jní-la k'e nga k'en ngajo-ná, ìsaá 'ñó tíkixi kjoa nga it'aà ts'e Cristo kitjokàjñaá kjo'in jè nachrjein k'e nga siìkasén kjojti-la Nainá. 10 K'e nga kondra titsajna-lá Nainá, jè Ki'ndí-la kisìkijne 'nchán kjoa k'e nga k'en. I'ndei, k'e nga jye ndaà chibà-ná, ìsaá 'ñó tjíkixi kjoa nga kitjokàjñaá kjo'in it'aà ts'e Cristo nga jè tíjnakon-né. 11 Mìtsà tà jñà kjoa koi, tikoaá 'ñó matsja-ná it'aà ts'e Nainá koni s'ín kisìko-ná it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo nga it'aà ts'e Cristo 'nchán titsajnakoaá Nainá nga jye kichibàndaà-aná.

12 K'e nga jahas'en jé isò'nde, jngoò xita xi ki'mì Adán tsohótsji jé, ikjoàn k'en; k'oaá s'ín komà nga kjòts'ia nga biyaà yije kóhotjín xita, koií kjoa-la nga jé ótsji yije kóhotjín. 13 K'e nga tikj'eè tjoé-la Kjotíxoma Moisés, xita xi tjín isò'nde jyeé tjín yije-la jé. Tanga mìkiì ma kinda jé-la k'e nga tsjìn kjotíxoma. 14 Tjen-ne nachrjein ts'e Adán skanda ts'e Moisés, tjínè-la nga kiyá yije xita kóhotjín nas'ín mì k'oaá tjín jé xi tsohótsji koni kis'iìn Adán nga kisìkatonè-la okixi xi kitsjaà-la Nainá. Adán, jè ngaya-la [Cristo] xi iskan j'ìì.

15 Tanga jé xi tsohótsji Adán, mìkiì mangásòn koni jè kjondaà xi Nainá tsjá; nga tà jè ngatjì-la jé xi tsohótsji xi tà jngoò xita, k'oaá ma-ne nga kjìn xita biyaà; tanga ìsaá 'ñó tse kjondaà tjín-la Nainá nga kjìn xita machikon-t'in kjotjò xi tsjá Nainá it'aà ts'e xi tà jngoò xita xi 'mì Jesucristo. 16 Jé xi tsohótsji xi tà jngoò xita, mìkiì mangásòn koni jè kjondaà xi Nainá tsjá. K'e nga kisakò jé ítjòn, Nainá kitsjaà okixi nga tsibínè-la kjo'in ngats'iì xita. Tanga k'e nga jye kjìn jé tsohótsji xita, j'ìì kjondaà-la Nainá nga kixi kítsajna xita nguixkon Nainá. 17 Jè ngatjì-la jé-la xi tà jngoò xita, tjínè-la nga kiyá xita. Tanga i'ndei, ìsaá 'ñó tjíkixi kjoa nga it'aà ts'e xi tà jngoò xita xi 'mì Jesucristo, tjí'nde-la nga jeya kítsajnakon jñà xita xi 'ñó tse kjondaà-la Nainá kjoé, ko xi 'ñó tse kjotjò tjoé-la nga kixi kítsajna nguixkon Nainá.

18 Jè kjoa-la jé xi tsohótsji xi tà jngoò xita kisinè-la kjo'in ngats'iì xita, tanga jè kjoa kixi xi kis'iìn Jesucristo tikoaá kixi kisìkítsajna ngats'iì xita nga kítsajnakon nguixkon Nainá. 19 Jè kjoa-la nga mìkiì kiì'nchréñijon-la Nainá xi tà jngoò xita xi 'mì

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Adán, k'oáá ma-ne nga kjìn xita kisakò jé-la. Tanga jè kjoa-la nga kiì'nchréñijon-la Nainá xi tà jngoò xita xi 'mì Jesucristo, kjìn xita xi kixi kítsajna nga nguixkon Nainá.

20 J'iì Kjotíxoma-la Moisés mé-ne nga ndaà ki'ya-la nga ìsa 'ñó ìsa 'ñó tís'e jé; tanga k'e nga ìsa tse jé tísakó, ìsaá 'ñó tse kjondaà-la Nainá j'iì. 21 Nga sa ítjòn, jè kjoa ts'e jé tsatíxoma-la xita, mé-ne nga kisakò-la kjoabiyaà xita; tanga i'ndei, k'oaá tis'ín kàtatíxoma kjondaà-la Nainá k'e nga kixi síkítsajna xita nga nguixkon Nainá mé-ne nga s'e-la kjoabinachon nita mé nachrjein-ne xi it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo.

Mé-ne nga jè kjoa ts'e jé, mì ti mé nga'ñó tjín-la nga jè kotìxoma-ná

6 1 ¿Kó kixoán? ¿A ndaà tjín nga kinchátsji-jé-ìsa mé-ne nga ìsa tse kjondaà tsjá-ne Nainá? 2 Majìn, mì kiì ti k'oa s'en-ná. Jyeé titsajnat'aàxìn-lá kjoa ts'e jé koni tsà jye k'eén xi it'aà ts'e; mì ti kiì koma ya kitsajnajiìn-ìsaá kjoa ts'e jé. 3 ¿A mìtsà jye tíjiìn-nò k'e nga komà bautizar it'aà ts'e Cristo ngats'iaá nga tikoa ya titsakjoòkoaá k'e nga k'en? 4 K'e nga ma bautizar xita, k'oaá s'ín ngaya-la koni tsà ya sihijiìn-t'aà-là Cristo k'e nga k'en. Koni s'ín jaáya-la Cristo it'aà ts'e nga'ñó-la Nainá xi 'ñó jeya tíjna, k'oaá tis'ín mochjeén nga kos'ín sijchá yijo-ná nga kijnakon xitse ìjngoò k'aá.

5 Koni s'ín titsakjoòkoaá Cristo k'e nga k'en, jñá k'oaá tis'ín kjoaáya-ná koni s'ín jaáya-la jè. 6 Tíjiìn-ná nga jè kjoa jchínga-ná koni s'ín ki'né nga ìsa kjòtseé, yaá kisit'aà krò-la Cristo mé-ne nga kàtachija-ne nga'ñó-la yijo jé-ná nga mì ti jé kjotíxoma-ìsa-ná. 7 Jngoò xita xi jye k'en, jyeé tíjnandeií kjoa ts'e jé. 8 Nga ya k'en-koaá Cristo, mokjeiín-ná nga tikoa ya kitsajnakoaá. 9 'Ya-ná k'e nga jaáya-la Cristo k'e nga k'en, nì ti jngoò nachrjein kiyá ìjngoò k'a-ne. Mì ti mé nga'ñó tjín-la kjoabiyaà nga jè kotìxoma-la. 10 K'e nga k'en Cristo, jngoò k'a k'en xi kjoa ts'e jé-ná; i'ndei nga ìjngoò k'a tíjnakon-né koií kjoa tíjnakon-ne nga jeya síkíjna Nainá. 11 Jñò, k'oaá tis'ín tikítsjeèn koni tsà jye k'eèn xi kjoa ts'e jé; titsajnakon-nò xi kjoa ts'e Nainá nga ya titsajnakoo Na'èn-ná Jesucristo.

12 Koií kjoa-la, mì ti kiì bii'nde-là yijo jé-nò nga jè kjoa ts'e jé kotìxoma-nò k'e nga kjo'ñó s'ín-nò nga nìkitasòn-là kjoa xi ch'o tjín xi síjé yijo-nò. 13 Kì ya nìngatsja yijo-nò kjoa ts'e

jé nga jè jé síkjeén nga ch'o 'nè, ta saá jè Nainá tingatsja yijo-nò koni jngoò xita xi jye jaáya-la it'aà ts'e kjobiyaà. Nainá tingatsja yijo-nò nga kàtasíkjeén kjoa xi kixi tjín. 14 Kjoa ts'e jé, mì ti mé nga'ñó tjín-la nga jè kotìxoma-nò nga mìtsà kjoa ts'e kjotíxoma-la Moisés titsajnajñoò; kjondaà-la Nainá titsajnajñoò.

15 ¿Kó bixoán? ¿A ndaà tjín nga kinchátsji jé ìsaá nga kjondaà-la Nainá titsajnajñaá nga mìtsà kjoa ts'e kjotíxoma titsajnajñaá? Majìn, mìkiì ndaà tjín. 16 Ndaà tíjiìn-nò tsà ya singatsja yijo-nò ts'e xita xi bítje chi'nda nga jè nìkitasòn-là, chi'nda-la komaà ts'e xita jè. Kjo'ñó tjín-ne nga jè sikitasòn-là. K'oaá s'ín tjín, tsà chi'nda-la jé komaà nga jè sikitasòn-là, kiyá-nò; tanga tsà chi'nda-la Nainá komaà nga jè sikitasòn-là, kixií kitsajnaà nguixkon jè. 17 Jñò, nga ìsa kjòtseé, k'oaá s'ín kinìkitasòn-là kjoa ts'e jé koni tsà jngoò chi'nda, tanga i'ndei, ndaà chjí-la Nainá nga ko inima-nò ndaà nìkitasòn koni s'ín nguì ndaà tjín 'én kixi xi kis'enojmí-nò. 18 I'ndei jyeé titsajnandeií-là kjoa ts'e jé; chi'nda ts'e kjoakixi-nò; tjínè-nò nga sikitasòn koni s'ín síjé kjoakixi. 19 Koi 'én tìchjàko-nò xi mìtsà 'in chja koií kjoa-la nga indaà tjín takòn; mìkiì ndaà machiya-nò kjoa ts'e Nainá. Koni s'ín ki'nè nga ìsa kjòtseé nga ya kinìngatsja yijo-nò it'aà ts'e ngats'iì kjoach'o xi tjín nga jè tsatíxoma-nò koni xita chi'nda; i'ndei k'oaá tis'ín tingatsja yijo-nò it'aà ts'e kjoa kixi mé-ne jè kjoa kixi kàtatíxoma-nò koni chi'nda xi tsjeè títsajna nga nguixkon Nainá.

20 K'e nga kjoa ts'e chi'nda-la jé titsajnajñoò, mìkiì titsanìkitasòn-là kjoakixi-la Nainá. 21 Tanga, ¿mé xi kisakò-nò kjoa ts'e jé? I'ndei tà masobà-nò kjoa koi; tà yaá fìko-ná ñánda tjín kjoabiyaà. 22 I'ndei nga jye titsajnandeií-là xi kjoa ts'e jé, chi'nda-la Nainá ma; kjondaà xi sakó-nò jè-né nga tsjeè titsajnaà nga nguixkon Nainá. Xi fehet'aà-ne, s'e-nò kjoabinachon nita mé nachrjein-ne. 23 Chjí xi tjín-la kjoa ts'e jé, kjoabiyaà-né. Tanga kjotjò xi tsjá Nainá, kjoabinachon-né nita mé nachrjein-ne nga ya titsajnakoaá Cristo Jesús xi Na'èn-ná ma.

Kó s'ín ma fehet'aà nga'ñó-la jè kjotíxoma

7 1 Jñò, xi 'ndseé chibà, tìchjàko-nò xi jyeé tíjiìn-nò kós'ín tíchja kjotíxoma; 'ya-nò nga tjín-la nga'ñó jè kjotíxoma kós'ín otíxoma-la xita k'e nga títsajnakon-ìsa skanda k'e nga

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

kiyá. 2 K'oaá ngaya-la jngoò chjoón xi tjín-la x'in, k'oaá tsò
kjotíxoma nga mìkiì koma tsjín xíkjín k'e nga tákó títsajnakon
ingajò. Tanga tsà jè x'in kiyá, jè chjoón, jye tíjnandeií it'aà
ts'e kjotíxoma xi ts'e kjoabixan. 3 Jè chjoón, k'e nga tsà tákó
tíjnakon x'in-la, tsà kj'eií x'in kixan-ko, kjoa chijnguií tís'ín;
tanga tsà jye k'en x'in-la, jè chjoón, jyeé tíjnandeií xi kjoa ts'e
kjotíxoma jè; komaá kixan-ko ìjngoò k'a-ne xi kj'eií x'in. Mì ti
kjoa chijnguií tís'ín-ne.

4 Jñò ndí 'ndsè, k'e nga k'en-kjoòkoò Cristo, yaá k'en it'aà ts'e
nga'ñó-la kjotíxoma, mé-ne nga ya kinókjoa-nò it'aà ts'e Cristo
xi jye jaáya-la ts'e kjoabiyaà nga k'oas'ín kàta'ya-la it'aà tsajáan
jè kjondaà xi sasén-la Nainá. 5 K'e nga tisa ya tjaàjñaá kjoa xi
tjín isò'nde, jè kjotíxoma tsibít'in-ná mé-ne nga jñà kjoa ch'o
xi síjé yijo-ná, ìsa 'ñó ch'o kisìxájiìn yijo-ná; k'oaá komà-ne
nga kisakò-ná kjoabiyaà. 6 Tanga i'ndei jyeé titsajnandeií-lá
kjoa ts'e kjotíxoma. Jyeé k'eén it'aà ts'e kjoa xi bít'aà'ñó-ná,
mé-ne nga koma sixá-lá Nainá xi kjoa xitse koni s'ín okóya-ná
Inima Tsjeè-la Nainá. Mìtsà k'oas'ín sixá-lá koni s'ín tjín kjoa
jchínga xi tjít'aà xojon.

7 ¿Kó kixoán xi kjoa ts'e kjotíxoma? ¿A ch'o tjín? ¿A kjoa ts'e
jé-né? Majìn, ndaà tjín. Tanga 'an, tsà mìkiì kìjtseèxkoan kjoa ts'e
kjotíxoma, tikoaá mì-là kiì kìjtseè kjoa ts'e jé. Mì-là kiì kisijiìn-na
nga mìkiì ndaà tjín nga 'an fahajiìn-na tsojmì xi mìtsà ts'an, tsà jè
kjotíxoma mì k'oaá s'ín bénojmí nga tsò: "Kì ji nìkjaàjiìn tsojmì xi
mìtsà tsiji." 8 Kjoa ts'e jé, yaá kisakò-la nga'ñó it'aà ts'e kjotíxoma;
k'oaá komà-ne nga ìsa 'ñó jahajiìn-na tsojmì xi mìtsà ts'an.
Tanga tsà tsjìn kjotíxoma, tsjìn-la nga'ñó kjoa ts'e jé. 9 K'e nga sa
kjòtseé, kj'eè kiì bexkoan kjotíxoma. Tanga k'e nga kìjtseèxkoan
kjotíxoma, kjoa ts'e jé, ìsaá ndaà kis'e-la nga'ñó; kjoabiyaà
kisakò-na. 10 Kjoa ts'e kjotíxoma, tjínè-la nga kjoabinachon tsjá-na,
tanga tà saá kjoa biyaà kitsjaà-na. 11 Kjoa ts'e jé, yaá kisakò-la
nga'ñó it'aà ts'e kjotíxoma nga kiskoònachan-na, k'oa kisìk'en-na.

12 K'oaá s'ín tjín nga jè Kjotíxoma, tsjeè-né; koni s'ín otíxoma
jñà 'én xi tjít'aà, tsjeè-né, kixi-né, koa ndaà-né. 13 ¿Kó bixón?
¿A jè kjoa ts'e kjotíxoma xi ndaà tjín xi kisìk'en-na? Majìn,
mìtsà koi kjoa-la. Kjoa ts'e jé-né. K'oaá s'ín ki'ya-la nga kixi
kjoa nga jé-né. It'aà ts'e kjotíxoma xi ndaà tjín, jè kjoa ts'e jé
kisakò-la nga'ñó nga kisìk'en-na, mé-ne nga ki'ya-la it'aà ts'e
kjotíxoma nga 'ñó ch'o tjín xi kjoa ts'e jé.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Kó tsò xi̱ta̱ xi otíxoma-la̱ kjoa̱ ts'e̱ jé

14 Kjoa̱ ts'e̱ kjo̱tíxoma, 'ya-ná nga kjo̱hítsjeèn ts'e̱ Ini̱ma̱
Tsjeè-la̱ Nainá; ta̱nga 'a̱n, yijo jé tsohoya; yijo-na̱ ya̱á
kjònga̱tsja kjoa̱ ts'e̱ jé nga jè otíxoma-na. 15 Mìkiì fìya-na mé
kjoa̱ xi s'iaàn. Kjoa̱ xi ndaà tjín xi mejèn-na nga s'iaàn mìkiì
koa̱ s'iaàn. Tà sa̱á jñà kjoa̱ xi mìkiì sasén-na sìkitasoàn. 16 K'e̱
nga k'oa̱ s'iaàn jñà kjoa̱ xi mìkiì mejèn-na, k'oa̱á xan nga
tjíkixi̱ kjoa̱ nga ndaà tjín koni s'ín tíchja̱ kjo̱tíxoma. 17 K'e̱ nga
k'oa̱ s'iaàn nga otsjià jé, mìtsà 'a̱n xi k'oa̱ s'iaàn, jè kjoa̱ ts'e̱
jé xi tíjiìn-na bít'in-na. 18 'A̱n xi xi̱ta̱ i̱sò'nde 'mì-na, be-ná nga
mìkiì ndaà tjín kjoa̱ xi tíjiìn yijo-na̱. Mejèn-na nga ndaà s'iaàn,
ta̱nga mìkiì sakó-na kó s'ín s'iaàn kjoa̱ xi ndaà tjín. 19 K'e̱ nga
mejèn-na ndaà s'iaàn, mìkiì sìkitasoàn; tà sa̱á koi sìkitasoàn
kjoa̱ xi ch'o tjín xi majìn-na nga koa̱ s'iaàn. 20 K'e̱ nga k'oa̱s'ín
sìkitasoàn kjoa̱ xi ch'o tjín xi majìn-na nga koa̱ s'iaàn, mìtsà
'a̱n xi k'oa̱ s'iaàn, jè kjoa̱ ts'e̱ jé xi tíjnajiìn-na xi k'oa̱s'ín.
21 Jngoò kjoa̱ matsji-na na̱s'ín mejèn-na nga ndaà s'iaàn,
tà sa̱á tà koi sakó-na kjoa̱ xi ch'o tjín. 22 Xi i̱jiìn ini̱ma̱-na̱
matsja-na i̱t'aà ts'e̱ Kjo̱tíxoma-la̱ Nainá. 23 Ta̱nga tjín ìjngoò
kjoa̱ xi tísíxájiìn yijo-na̱ xi mìkiì tsjá'nde-na nga ndaà s'iaàn;
jè kjoa̱ ts'e̱ jé kjaán-kjoò kjo̱hítsjeèn-na xi mejèn-la̱ nga ndaà
s'iaàn. Kjoa̱ ts'e̱ jé xi tísíxájiìn yijo-na̱ síkijne-na nga ch'o
s'iaàn.
24 I̱ma̱ xó-na 'a̱n; ¿yá xi si̱ìkíjnandei̱í-na i̱t'aà ts'e̱ yijo jé-na̱ xi
kjoa̱biyaà tjín-la̱? 25 Ndaà chjí-la̱ Nainá nga i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-ná
Jesucristo síkíjnandei̱í-ná kjoa̱ ts'e̱ jé.
Nga jñà 'én xi ko̱tìxan-nò nga 'a̱n, ya̱ i̱jiìn kjo̱hítsjeèn-na̱
mejèn-na sìkitasoàn kjo̱tíxoma-la̱ Nainá, ta̱nga ya̱ i̱jiìn yijo
jé-na̱, tà sa̱á kjoa̱ ts'e̱ jé sìkitasoàn.

Mé kjo̱ndaà xi sakó-ná k'e̱ nga k'oa̱s'ín titsa̱nìjchá yijo-ná koni s'ín mejèn-la̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá

8 1 Ta̱nga i̱'ndei̱, jñà xi̱ta̱ xi ya̱ títsa̱jnakjoòko̱ Cristo,
mì ti̱ mé kjo̱'in si̱nè-la̱, jñà xi̱ta̱ xi mì k'oa̱á s'ín
nchisíjchá yijo-la̱ koni tjín jé xi síjé yijo-la̱; tà sa̱á k'oa̱á s'ín
nchisíjchá yijo-la̱ koni s'ín mejèn-la̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá.
2 Jè nga'ñó-la̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá xi síkítsa̱jnakon-ná
nga ya̱ titsa̱jnakjoòkoa̱á Cristo; ko̱ ti̱jè-ne nga'ñó xi

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

kisìkítsa̱jnandei̱í-ná i̱t'aà ts'e̱ nga'ñó-la̱ kjoa̱ ts'e̱ jé ko̱ i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱biyaà. 3 Kjo̱tíxoma ts'e̱ Moisés mìkiì kichìkjoa̱-la̱ nga síkítsa̱jnandei̱í-ná i̱t'aà ts'e̱ jé, nga tsjìn-la̱ nga'ñó, koi kjoa̱-la̱ nga jè yijo-ná síjé jé xi tjín i̱sò'nde. Ta̱nga Nainá kichìkjoa̱á-là nga kisìkasén Ki'ndí-la̱ koni jngoò xi xi̱ta̱ i̱sò'nde xi yijo kis'e-la̱ koni jñá xi xi̱ta̱ jé 'mì-ná. Ki'ndí-la̱ kitsjaà kjo̱tjò yijo-la̱ nga k'en xi kjoa̱ ts'e̱ jé-ná. Nainá k'oa̱á s'ín kis'iìn nga jngoò k'a kisìkjehet'aà kjoa̱ ts'e̱ jé xi tjín-la̱ yijo-ná. 4 Nainá k'oa̱á s'ín kis'iìn mé-ne nga i̱t'aà tsa̱ján kàtitasòn-ne jè kjoa̱ kixi̱ xi ts'e̱ kjo̱tíxoma, jñá xi mì k'oa̱á s'ín titsa̱nìjchá yijo-ná koni tjín jé xi síjé yijo-ná, nga k'oa̱s'ín titsa̱nìjchá yijo-ná koni s'ín mejèn-la̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá.

5 Jñà xi̱ta̱ xi k'oa̱ s'ín koni tjín xi síjé yijo-la̱, k'oa̱á tjín kjoa̱ xi nchisíkítsjeèn; ta̱nga jñà xi k'oa̱ s'ín koni s'ín tjín xi síjé Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá, k'oa̱á tjín kjoa̱ xi nchisíkítsjeèn. 6 Jñà xi̱ta̱ xi k'oa̱s'ín nchisíkítsjeèn koni tjín xi mejèn-la̱ yijo-la̱, kjoa̱biyaà tjín-la̱. Ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi k'oa̱s'ín nchisíkítsjeèn koni s'ín mejèn-la̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá, tjín-la̱ kjoa̱binachon ko̱ kjoa̱'nchán. 7 Xi̱ta̱ xi tà koi kjoa̱ nchisíkítsjeèn koni tjín kjoa̱ ch'o xi síjé yijo-la̱, kondra̱ ts'e̱ Nainá-né koií kjoa̱-la̱ nga mìkiì síkitasòn ko̱ mìkiì chíkjoa̱-la̱ nga síkitasòn kjo̱tíxoma-la̱ Nainá. 8 Jñà xi̱ta̱ xi k'oa̱s'ín s'ín koni tjín xi síjé yijo-la̱, mìkiì ma-la̱ s'ín koni s'ín sasén-la̱ Nainá.

9 Ta̱nga jñò, mì ti̱ k'oa̱á 'nè-nò koni tjín xi síjé yijo-nò; k'oa̱á s'ín titsa̱'nè koni tjín xi síjé Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá, nga jè tíjnajiìn ini̱ma̱ tsa̱jòn Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá. Jñà xi̱ta̱ xi tsjìn-la̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá xi kitsjaà Cristo, mìtsà xi̱ta̱ ts'e̱ Cristo. 10 Ta̱nga tsà ya̱á tíjnajiìn ini̱ma̱ tsa̱jòn Cristo, ini̱ma̱ tsa̱jòn tíjnakon-né nga xi̱ta̱ kixi̱ 'mì-nò nga nguixko̱n Nainá, na̱s'ín k'oa̱s'ín tjínè-la̱ nga ki̱yá yijo-nò xi kjoa̱ ts'e̱ jé. 11 Jè Nainá xi kisìkjaáya-la̱ Jesucristo i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱biyaà, tsà ya̱ tíjnajiìn ini̱ma̱-nò jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱, k'oa̱á ti̱s'ín si̱ìkítsa̱jnakon ìjngoò k'a yijo-nò xi kjoa̱ ts'e̱ kjoa̱biyaà i̱t'aà ts'e̱ nga'ñó-la̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá xi tíjnajiìn ini̱ma̱ tsa̱jòn.

12 K'oa̱á ma-ne, jñá xi 'ndseé chibá, tíjna jngoò xi tjínè-ná nga si̱kitasòn-lá, ta̱nga mìtsà jè yijo-ná si̱kitasòn-lá; mì ti̱ kiì k'oa̱s'ín s'e̱n-ná koni tjín kjoa̱ ch'o xi síjé yijo-ná. 13 Tsà tákó k'oa̱á s'ín s'e̱en nga ya̱ onguít'aà-là kjoa̱ xi ch'o mejèn-la̱ yijo-nò, ki̱yá-nò. Ta̱nga tsà koi̱'nde-là Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá

nga jngoò k'a sïìkijne-lą kjoą xi ch'o mejèn-lą yijo-nò,
kįtsąjnakon-nò.
14 Jñà xįtą xi jè Inįmą Tsjeè-lą Nainá okó-lą ndįyá, jñà-né xi
įxti-lą Nainá 'mì. 15 Jè Inįmą Tsjeè xi kitsjaà-nò Nainá mìtsà
tąxkį inįmą įmą xi kjǫ'ñó s'ín-nò koni jngoò chį'nda xi ts'ę
jé nga ma-lą bíxkón-nò; tą sąá jè Inįmą xi kitsjaà-ná Nainá
skoétjò-ná nga įxti-lą kǫmaá, tįjè-ne Inįmą Tsjeè-lą Nainá
bénǫjmíya-ná nga ma nokjoà-lá Nainá nga Ndí Ąpa 'mì-lá.
16 Jè Inįmą Tsjeè-lą Nainá tsjá kixį-lą 'én inįmą tsąján nga
įxti-lą Nainá 'mì-ná. 17 K'ę nga jye įxti-lą maá, tįkoąá tsąján-ná
kjǫtjò-lą Nainá xi jye k'oąs'ín kitsjaà tso'ba nga tsjá-ná; tąñaá
tjoékjoò-ná kǫ Cristo nga tįkoą kǫ jè titsąnìkjiaán kjǫ'in mé-ne
nga jeya kįtsąjnakǫ-ná Cristo.
18 'Ąn, k'oąá xan nga kixį kjoą, koni tjín kjǫ'in xi titsąnìkjiaán
į'ndeį mìkiì mangásòn koni tjín kjoąjeya-lą Nainá xi s'ę-ná
k'ę nga kǫma įskan. 19 Jñà tsojmì xi Nainá tsibíndaà, 'ñó
nchikoña kjoą nga mejèn-lą skoę nąchrjein k'ę nga Nainá
jngoò k'a ndaà kǫkò kó kjoàn xi įxti-lą ma. 20 Jñà tsojmì xi
tsibíndaà Nainá, jngoò k'a its'oòn-jiìn koni s'ín tjínè-lą nga
kǫchjeén nga są ítjòn; mìtsà kjǫtsja ts'ę įsò'nde nga k'oąs'ín
komàt'in; koi-né nga jè Nainá k'oąá s'ín kiskoòsòn-lą; tąnga
į'ndeį jñà xi tsibíndaà Nainá nchikoñaá-lą 21 nga kjoįí nąchrjein
k'ę nga tįkoą kítsąjnandeįí xi tsibíndaà Nainá nga mì tį kiì
kįts'ón-jiìn-ne; Nainá jeya sïìkítsąjnandeįí ìjngoò k'a-ne koni
s'ín sïìkǫ įxti-lą. 22 'Ya-ná ngats'iì xi Nainá tsibíndaà, skanda
į'ndeį, nchitsiné-né, kjǫ'in nchisíkjeiín koni jngoò chjǫón xi
ki'ndí tí'beé. 23 Mìtsà tà koi xi tjín įsò'nde xi tsiné; tįkoąá jñá
xi jye tjín-ná Inįmą Tsjeè-lą Nainá koni jngoò kjǫndaà xi tjęn
kitjoé ítjòn-ná, tįkoąá tsiné-ná nga kjǫ'in titsąnìkjiaán nga
titsąchiñá-lá nga 'ñó mejèn-ná nga skoétjò-ná Nainá nga jngoò
k'a yą kįtsąjnakoąá koni įxti-lą maá; yijo-ná kíjnandeįí-ne
įt'aà ts'ę kjoą xi síkits'ón-ná. 24 Nga jye titsąjnandiąá, į'ndeį
jè titsąchiñá-lá nga jngoò k'a kàtitasòn. Tąnga tsà tsejèn
tíjna xi chiñá-lá mìkiì ma chiñá-lá. ¿Yá xi koña-lą xi tsejèn
tíjna? 25 Tąnga tsà jè chíña-lá xi mìkiì tsejèn tíjna, tąfì tąfì
chíñakjoą-lá.
26 K'oąá tįs'ín s'ín jè Inįmą Tsjeè-lą Nainá k'ę nga indaàjiìn
tjín inįmą-ná síchját'aà-ná. K'ę nga mìkiì ma-ná kó s'ín
sįjét'aà-lá Nainá k'ę nga bìtsi'ba-lá, tįjè-ne Inįmą Tsjeè-lą

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Nainá bítsi'batjì-ná, nimé 'én xi tsejèn chja, ni itsé fìya-ná kó tsòya-ne. 27 Jè Nainá xi ma-la bíxkejiìn inima-ná, tíjiìn-la mé xi tíbítsjeèn-la jè Inima Tsjeè-la. K'e nga bítsi'batjì xita tsjeè-la Nainá k'oaá s'ín síjét'aà-la koni s'ín mejèn-la Nainá.

Nimé xi koma kochrjet'aàxìn-ná kjoatjòcha-la Nainá xi jye tjín-ná it'aà ts'e Cristo Jesús

28 Tíjiìn-ná nga it'aà ts'e jñà xita xi tjòkeè beè Nainá, ngats'iì kjoa xi mat'in, Nainá k'oaá s'ín síkjeén xi kjondaà ts'e xita. K'oaá s'ín síko jñà xita xi xó jè kiìchja-la koni s'ín mejèn-la, 29 jñà xita xi jye tíjiìn-la nga tisa tàts'en-la kjoa nga ixti-la koma; tikoaá k'oaá s'ín kiskoòsòn-la nga ngásòn kjoàn koma koni kji Ki'ndí-la mé-ne nga jè Cristo Ki'ndítjòn koma koa kjìn koma xita xíkjín xi 'ndse. 30 Nainá nga k'oas'ín kiskoòsòn-la it'aà ts'e xita koi, tikoaá xó kiìchja-la, jñà xi xó kiìchja-la tikoaá kixií kisìkítsajna, jñà xi kixi kisìkítsajna tikoaá jeya kisìkítsajna.

31 ¿Mé xi kixoán it'aà ts'e kjoa koi? Nga Nainá tíjnako-ná, nijngoò xita kondra-ná siìkijne-ná. 32 Nainá mìkiì 'on komà-la, nga kitsjaà kjotjò Ki'ndí-la it'aà tsaján ngats'iaá skanda kjoabiyaà. ¿A mìtsà tikoa tsjá kjotjò-ná ngayije nga ko Cristo? 33 ¿Yá xi koma kohòngui-ná jñá xi Nainá xó jaàjiìn-ná? Mì yá xi koma kohòngui-ná nga jé Nainá jye kixi kisìkítsajna-ná. 34 ¿Yá xi koiì'nè-ná kjo'in? Nga jé Cristo Jesús k'en ngajo-ná, tikoa jaáya-la kjoa ts'e kjoabiyaà. Yaá tíjna it'aà kixi-la Nainá nga tíbítsi'batjì-ná. 35 ¿Yá xi kochrjet'aàxìn-ná kjoatjòcha-la Cristo? ¿A kjo'in-né? ¿O xi kjoaba-ne? ¿O xi jè-né nga ongatjingui-ná xita? ¿O xi kjoa ts'e kjinchrá-ne? ¿O xi koií-né nga tsjìn-ná nikje xi chíkjá? ¿O xi jè kjoa xi xkón tjín? ¿O xi jè kjoa biyaà nga xita sík'en-ná? Majìn, nimé kjoa-ne. 36 K'oaá s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò:

Xi kjoa tsiji kjit'aà nachrjein tjín kjoxkón nga kiyá-jen,
k'oaá s'ín tíyatakòn-najen koni orrè xi tíjnandaà nga kiyá.

37 Tanga it'aà ts'e ngats'iì kjoa koi, jye tsato titsanìkijne-lá xi it'aà ts'e Cristo xi kjòtsjakeè-ná. 38 K'oaá s'ín tíjngoò takoán nga nijngoò kjoa xi koma kochrjet'aàxìn-ná xi kjoatjòcha-la Nainá, ni jè kjoa biyaà, ni kjoabinachon, ni àkjale, ni jñá nga'ñó xi tjín isò'nde ni jñà xi tjín ijiìn isén, ni jñà kjoa xi tjín nachrjein i'ndei, ni jñà kjoa xi koma nachrjein xi sa nchrobá,

39 ni jè xi ìsa 'nga, ni jè xi ìsa nanga, nita mé tsojmì xi Nainá
tsibíndaà, nimé xi koma kochrjet'aàxìn-ná kjoatjòcha-la Nainá
xi jye tjín-ná it'aà ts'e Cristo Jesús xi Na'èn-ná.

Mé-ne mìkiì ijchòtjingui-la kjoa kixi-la
Nainá jñà xita Israel xi xó jaàjiìn-ne

9 1 Okixií xi xan it'aà ts'e Cristo; mì 'én ndiso chjà; jè
Inima Tsjeè-la Nainá síkíchiya-la kjohítsjeèn-na nga tsjá
'én it'aà ts'an, 2 nga kjit'aà nachrjein ba tjín-na koa 'on ma-la
inima-na, 3 it'aà ts'e jñà xita 'ndsè xi xinguiaa ma koi-né nga
'ñó matsjake. 'Ñó mejèn-na nga kàtasakó-la kjondaà. Skanda
komaá-là kósit'aàxìn-la Cristo tsà k'oas'ín sakò-la kjondaà jñà
xita xinguiaa xi ts'e naxandá Israel, tanga mìkiì tjí'nde-na
nga kos'ín s'iaàn. 4 Nga jñà xita Israel, jè Nainá kiskoétjò nga
ixti-la ma, ko yaá ki'ya-la kjoajeya-la Nainá, ko kitjoé-la jñà
kjoa xi tsibíndaàjiìn-ko, tikoa kitjoé-la kjotíxoma-la Moisés,
ko kitjoé-la okixi kós'ín skoexkón Nainá, ko kitjoé-la 'én koni
s'ín kitsjaà-la tso'ba Nainá. 5 Jñà xita Israel yaá inchrobàt'aà-ne
ts'e xi 'ñó xita jchínga kjiìn xi Nainá xó jaàjiìn-ne. Jè Cristo
[xi xó kisìkasén-ne Nainá] nga xita isò'nde komà, yaá
inchrobàt'aà-ne it'aà ts'e xita jchínga koi. Jè Cristo xi Nainá; jè
otíxoma yije-la kjoa; jeya kàtìjna nita kjé-ne. K'oas'ín kàtama.
6 [Nga mìtsà mokjeiín-la ngats'iì xita Israel], mìtsà koi kjoa-la
nga jè 'én-la Nainá mìkiì bitasòn. Koi-né nga it'aà ts'e Nainá,
mìtsà ngats'iì xita xi ya nchrobát'aà-ne tje-la Israel nga nguì
kixi kjoa nga ya chja-ne. 7 Nas'ín ya tjen-la it'aà ts'e Abraham,
mìtsà ngats'iì nga kitjoé-la kjondaà nga ixti-la ma. Nga k'oaá
tsò Xojon-la Nainá: "Jñà xita tje-lè, yaá kjinchrobà-ne it'aà ts'e
Isaac." 8 Kjoa koi, k'oaá tsòya-ne, nga jñà ixti-la Nainá, mìtsà jè
xi chjí-la yá ts'e tje xi nchrobát'aà-ne. Ta jñà-né xi ixti-la Nainá
ma jñà xi jye k'oas'ín kitsjaà tso'ba Nainá nga ixti-la koma.
Tà jñá-né xi k'oas'ín oxkit'aà nga kixi kjoa nga nguì tje-la
Abraham ma. 9 Nga jè 'én xi Nainá kitsjaà-la tso'ba Abraham,
k'oaá tsò: "Jè nó xi sa nchrobá kjoií ìjngoò k'a-na; jè Sara,
ki'ndí s'e jngoò-la."
10 Mìtsà ta jñá kjoa koi xi komà. Tikoaá jè Rebeca kis'e-la
ixti'ño xi ts'e Isaac, jè xi xita jchínga-ná ma. 11 Nainá k'oaá
s'ín kitsjaà tso'ba k'e nga tikj'eè ts'iìn jñà ixti'ño nga tikj'eè
kiì 'ya-la mé kjoa xi s'iin, a jè xi ndaà tjín, o jè xi mìkiì ndaà

tjín. K'oa̱á s'ín kjòkixi̱ nga Nainá tjí'nde-la̱ nga kjoa̱ájiìn xi̱ta̱ koni s'ín jye tjíndaà-la̱ nga ki̱chja̱-la̱ jñà xi̱ta̱ xi jè mejèn-la̱. Mìtsà kinda̱ s'ín mé xi jye kis'iìn xi̱ta̱. 12 Nainá k'oa̱á kitsò-la̱ Rebeca: "Jè ti-lè xi jts'ín ítjòn, chi̱'nda-lá ko̱ma jè xi i̱skan jts'ín." 13 K'oa̱á s'ín tíchja̱ Xo̱jo̱n-la̱ Nainá nga tsò: "Jè Jacob kjòtsjakeè-ná, ko̱ jè Esaú kòjtikeè-ná."

14 ¿Mé xi kixoán? Nainá, ¿a mìtsà kjoa̱ kixi̱ xi s'ín? Majìn, mì k'oa̱á s'ín tjín. 15 Nainá k'oa̱á kitsò-la̱ Moisés: "Ko̱hi̱ma̱keè-ná xi 'a̱n mejèn-na̱ nga ko̱hi̱ma̱keè, skoehi̱ma̱-ná jè xi mejèn-na̱ nga skoehi̱ma̱." 16 K'oa̱á s'ín tjín kjoa̱ koi, mìtsà koi nga jñá mejèn-ná nga s'e̱-ná, ni̱ mìtsà koi nga 'ñó binchaàtsjiaá; jè Nainá tsjá-la̱ kjo̱ndaà-la̱ jñà xi̱ta̱ xi jè mejèn-la̱ mahi̱ma̱keè. 17 K'oa̱á s'ín tíchja̱ Xo̱jo̱n-la̱ Nainá nga kitsò-la̱ Faraón: "Koií k'oa̱s'ín kisìkíjna-lè nga xi̱ta̱xá tijni ya̱ na̱xa̱ndá Egipto mé-ne nga i̱t'aà tsiji kokoaà nga'ñó-na̱ ti̱koa̱ skoexkon-na xi̱ta̱ nga tíjtsa i̱sò'nde." 18 K'oa̱á s'ín s'ín Nainá, tjín-la̱ kjo̱hi̱ma̱takòn i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ xi jè mejèn-la̱; ti̱koa̱á ma-la̱ sítájaàjiìn ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱ xi jè mejèn-la̱ nga kàtasítájaàjiìn ini̱ma̱-la̱.

19 Ta̱nga tsà ji̱ k'oa̱ k'oín-ná: "Tsà k'oa̱s'ín s'ín Nainá, ¿mé-ne jé bínè-la̱ jñà xi̱ta̱?, nga ni̱ yá xi̱ta̱ xi ko̱ma kondra̱ kjoi̱-la̱ koni s'ín mejèn-la̱ jè." 20 Ta̱nga ji̱, xi ta̱xki̱ xi̱ta̱-né, ¿yá-né ji̱, nga Nainá otìkjoòkoi̱i? Jngoò ti̱jí xi xó kisindaà-ne, ¿a ko̱maá ki̱tso̱-la̱ jè xi tsibíndaà: "Mé-ne k'oa̱s'ín tsibìndaà-ná"? 21 ¿A mì tjí'nde-la̱ jè xi ma-la̱ bíndaà ti̱jí ni'nde nga ti̱jè-ne ndási koi̱ìndaà jngoò-ne ti̱jí xi tà k'e̱ mochjeén k'e̱ nga tjín s'eí koa̱ koi̱ìndaà jngoò xi na̱chrjein nchijòn mochjeén?

22 Tsà Nainá mejèn-la̱ tsakó kjoa̱jti-la̱ ko̱ nga'ñó-la̱, ¿a ch'o tjín nga kiskoòñà kjoa̱ i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ xi tjoé-la̱ kjo̱'in ko̱ xi tjínè-la̱ nga kjoe̱hesòn? 23 Mìtsà ch'o tjín; nga koií k'oa̱s'ín kis'iìn-ne mé-ne nga ma tsakó kjoa̱jeya-la̱ xi i̱t'aà tsa̱ján nga kjòhi̱ma̱keè-ná. Nga jè tsibítsa̱jnandaà-ná skanda ti̱sa̱ kjòtseé, mé-ne ti̱koa̱ s'e̱-ná kjoa̱jeya-la̱. 24 Nainá k'oa̱á s'ín xó kiìchja̱-ná. Tjín xi̱ta̱ xi ya̱ itjokàjiìn ts'e̱ xi̱ta̱ judío; ti̱koa̱á tjín xi̱ta̱ xi ya̱ itjokàjiìn ts'e̱ xi ta̱xki̱ xi̱ta̱ xi mìtsà xi̱ta̱ judío. 25 K'oa̱á s'ín tíchja̱ xo̱jo̱n-la̱ Oseas xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá nga tsò:

Jè xi mìtsà na̱xa̱ndá-na̱ ma nga sa̱ ítjòn, na̱xa̱ndá ts'a̱án ko̱ma;
jè xi mì tjòkeè kijtseè nga sa̱ ítjòn, tjòkeè skoeè.

26 Ti ya̱-ne i̱'nde ñánda o̱ki'mì-nò:

"Mìtsà naxandá ts'an xan-nò",
"ixti-la Nainá xi tíjnakon" k'oín-nò.
27 Isaías, xita xi kiìchjaya ngajo-la Nainá, k'oaá ti tsò it'aà ts'e
naxandá Israel: "Nas'ín kjín jchán ma-ne ixti-la koni tsomì
ts'e ndáchikon, tà chiba ma-ne xi kitjokàjiìn kjo'in. 28 Nga jè
Na'èn-ná nitoón siìkitasòn jè kjoakixi-la xi jye jè kitsjaà koni
s'ín tjínè-la jñà xita nga tíjtsa isò'nde." 29 Koni s'ín kitsò Isaías
nga tisa ítjòn:

Jè Na'èn-ná, xi tse nga'ñó tjín-la,
tsà mìkiì kisìkiningui chiba-ne tje-ná,
jyeé-la kisìkjehesòn yije-ná
koni kisìko naxandá Sodoma ko naxandá Gomorra.

30 ¿Mé xi kixoán? Jñà xi mìtsà xita judío, xi mìkiì fìtjingui-la
kjoa kixi, i'ndei, jyeé xita kixi-né nga nguixkon Nainá tà koií
kjoa-la nga mokjeiín-la it'aà ts'e Nainá. 31 Tanga jñà xita Israel
xi fìtjingui-la Kjotíxoma-la Moisés nga nchihótsji nga kixi
kítsajna nguixkon Nainá mìkiì ijchòtjingui-la. 32 ¿Mé-ne nga
k'oas'ín komà-ne? Koií kjoa-la nga mìkiì mokjeiín-la it'aà ts'e
Nainá. Tà k'oaá s'ín 'ñó tsohót'aàhikon nga ndaà tjín kjoa xi
kis'iìn it'aà ts'e Kjotíxoma. K'oaá ma-ne [k'e nga j'iì Cristo] yaá
kisatíngui koni jngoò Ndajo xi kijnahikòn. 33 Xojon-la Nainá
k'oaá s'ín tíchja [it'aà ts'e Cristo] nga tsò:

Ya nindoò Sión kijnaá jngoaá ndajo xi kíjnahikòn,
jngoò Ndajo xi satíngui xita,
tanga jè xi kokjeiín-la it'aà ts'e Ndajo jè mìkiì kosobà-la.

Mé xi s'één nga kitsajnandeií-ná xi kjoa ts'e
jé-ná nga kixi kitsajnaá nguixkon Nainá

10 1 Jñò ndí 'ndsè, xi nguì okixi, koií xi 'ñó mejèn-la
inima-na ko xi 'ñó sìjét'aà-la Nainá it'aà ts'e naxandá
Israel, nga kàtìtsajnandeií kjoa ts'e jé-la. 2 'An be kixi-ná nga
'ñó mejèn-la nga ndaà skoexkón Nainá jñà xita Israel, tanga
mìkiì mangásòn kjohítsjeèn-la koni s'ín tjín jè kjohítsjeèn xi
nguì kixi tjín. 3 Nga mìkiì fahas'en-jiìn-la nga tà jngoò jè Nainá
xi ma-la kixi síkítsajna xita. Tà jè xi mejèn-la nga tà jñà kixi
sikítsajna yijo-la. Majìn-la kjoé xi okixi-la Nainá xi ma-la kixi
siìkíjna-ná. 4 Nga jè Cristo kisìkjehet'aà kjoa ts'e kjotíxoma
mé-ne nga s'e-la kjoa kixi ngats'iì xita xi mokjeiín-la it'aà ts'e
Nainá.

5 Jè Moisés, k'oáá s'ín kiskiì it'aà ts'e xita xi mejèn-la kixi
kítsajna it'aà ts'e kjotíxoma nga tsò: “Jè xita xi siìkitasòn
kjotíxoma, it'aà ts'eé kjotíxoma kíjnakon-ne.” 6 Tanga it'aà ts'e
xita xi kixi kítsajna k'e nga mokjeiín-la, k'oáá tsò: “Kì k'oáá
tsò inima-lè: ¿Yá xi kjimijìn ngajmìì?” ('Én koi tsòyaá-ne nga
mejèn-la kjinchrobàjen-ko Cristo.) 7 Ko, kì k'oáá tsò inima-lè:
“¿Yá xi ma koiìs'en-jiìn i'nde ñánda nchisíkjeiín kjo'in jñà
mik'en?” ('Én koi tsòyaá-ne nga mejèn-la skímiì'nga ìjngoò
k'a-ne Cristo ya ijiìn-la mik'en.) 8 Tanga, ¿kó tsò-ìsa 'én-la
Moisés? Tsò-ne: “Chrañàt'aà tíjna-lè jè 'én, yáá tíjna'a ndsoboi,
yáá tíjnajiìn inima-lè.” K'oáá tsò 'én xi 'an chjàya xi mochjeén
nga kokjeiín-ná. 9 Tsà ndsoboi kénojmí-ne nga Jesucristo, jè xi
Na'èn-ná, koa tsà ko inima-lè kokjeiín-lè nga Nainá kisìkjaáya-la
it'aà ts'e kjoabiyaà, kijnandeií-né xi kjoa ts'e jé-lè. 10 Nga kóó
inima-ná mokjeiín-ná mé-ne nga kixi kitsajnaá nguixkon Nainá
tikoa kóó ndsobaá bènojmiá nga Jesucristo, jè xi Na'èn-ná,
mé-ne nga koma kitsajnandeií-ná xi kjoa ts'e jé-ná.
11 K'oas'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: “Ngats'iì xi kokjeiín-la
it'aà ts'e Cristo mìkiì kosobà-la.” 12 Jñà xita judío ko xi mìtsà
xita judío, tà ngásòn-né xi it'aà ts'e Nainá; nga tijè-ne Cristo
xi Na'èn tsò-la ngats'iì xita. Jè kjondaà xi 'ñó tse tjín-la Cristo,
jè tsjá-la ngats'iì xita xi chjat'aà-la. 13 Nga k'oáá ti tsò Xojon-la
Nainá: “Ngats'iì xita xi kichjat'aà-la Na'èn-ná, kítsajnandeií-né
xi kjoa ts'e jé-la.” 14 Tanga mìkiì koma kichjat'aà-la Cristo jè xita
xi kj'eè kì mokjeiín-la. Ko mìkiì kokjeiín-la xita xi kj'eè mé 'én
'nchré it'aà ts'e Cristo. Koa mìkiì koma kji'nchré xita tsà mì yá
xita tjín xi keènojmí-la it'aà ts'e Cristo. 15 Koa jè xita xi keènojmí
'én, mìkiì koma siìxá tsà mì yá xi siìkasén. K'oas'ín tjít'aà xojon:
“Mé tà ndaà-ne nga k'oas'ín binchimasòn jñà xita xi chjaya 'én
ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi ts'e kjoa'nchán.”
16 Tanga mìtsà tà ngats'iì xita Israel kisìkitasòn jè 'én
ndaà-la Nainá xi kiì'nchré. Nga jè Isaías xita xi kiìchja
ngajo-la Nainá, k'oáá kitsò: “Na'èn, ¿yá xi kòkjeiín-la 'én xi
jin kinokjoàya-jen?” 17 K'oáá ma-ne, k'e nga mokjeiín-ná, yáá
nchrobát'aà-ne k'e nga na'yá-lá 'én. K'oa jñà 'én xi na'yá, 'én
ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo-né.
18 Tanga, k'oáá xan: ¿A mìtsà kiì'nchré xita Israel jè 'én
ndaà-la Nainá? Jon, kiì'nchré-né. Nga k'oáá tsò jè Xojon-la
Nainá:

Kijndà isò'nde jyeé tsabísòn 'én-la.
Jyeé ijchò skanda ñánda fehet'aà-ne nangui.
19 Tikoaá xan-ná: jñà xita Israel, ¿a mì kisijiìn-la kjoa koi?
Kisijiín-la. Jè xi tíjna ítjòn, k'oaá kitsò Moisés:
'An, k'oaá s'ín s'iaàn nga kàtachinicha jñò jngoò naxandá
xi mìtsà naxandá ts'an xan-la.
Kàtamajticha it'aà ts'e naxandá xi chiba kjohítsjeèn tjín-la.
20 Tikoaá Isaías 'ñó tsi'beé-la ikon nga kiìchja 'én-la Nainá nga
kitsò:
Kisakò-la jñà xita xi mìkiì 'an tsohótsji-na.
Tsakó-la kjondaà-na jñà xita xi mìkiì 'an kiskònanguiya-na.
21 Tanga jè Isaías k'oaá s'ín kiskiì it'aà ts'e xita Israel koni
s'ín kitsò Nainá: "Nachrjein nchijòn tsijmeé-la ndsaa nga
kichjà'nchré-la jngoò naxandá xi kondra kiì-la 'én-na nga mì
kì kisìkitasòn."

Kjohimatakòn xi tjín-la Nainá it'aà ts'e naxandá Israel

11 1 'Aán kjònanguia, jè Nainá, ¿a kitsjeiìn takòn
naxandá-la Israel? Majìn, mì k'oaá s'ín tjín. 'An, tikoaá
xita Israel-ná, tje-laá ma Abraham, xita xinguiaá ma xi ya
nchrobát'aà-ne ts'e Benjamín. 2 Nainá mìtsà tsachrjekàngui
naxandá-la nga jye tíjiìn-la nga tisa tàts'en-la kjoa nga ixti-la
koma. ¿A mì tíjiìn-nò koni tsò Xojon-la Nainá it'aà ts'e Elías
nga k'oas'ín chjat'aà-la Nainá xi kondra ts'e Israel? Tsò:
3 "Na'èn, jñà xita-lè xi kiìchja ngajo-lè, jyeé kisìk'en xita, koa
jñà i'nde tsjeè-lè jyeé kisìkits'óña; tà 'an tajngoò tìjnaa ìsa,
tikoaá mejèn-la siìk'en-na." 4 Tanga k'oaá tsò 'én xi tsjá Nainá:
"Majìn, mìtsà tà ji tajngoò tijni. Itoò jmiì ma-ne xita xi 'an
títsajnatjò-na xi kj'eè tsà ya bincha-xkó'nchit'aà-la xkósòn-la
Baal." 5 Nachrjein i'ndei tákó k'oaá s'ín ma, tjín ìsa xita Israel
xi títsajnatjò-la Nainá xi xó jaàjiìn-ne xi kjondaà ts'e. 6 Tsà tà
kjondaà ts'eé Nainá nga k'oas'ín jaàjiìn xita, tsòyaá-ne mìtsà
koi kjoa-la kjondaà xi kis'iìn. Tanga tsà koií kjoa-la kjondaà xi
kis'iìn, mì-la tsà ti kjondaà-la Nainá kjòchjeén-ne nga kitjaàjiìn
xita.
7 ¿Kó s'ín tjín kjoa? Tsòyaá-ne nga kjín xita Israel mìkiì
ijchòtjingui-la jè kjoa xi tsohótsji. Tanga kis'e i'nga xita xi xó
jaàjiìn-ne Nainá xi jye ijchòtjingui-la. Jñà xita xi i'nga, 'ñó
kjòtájaàjiìn inima-la. 8 K'oaá s'ín tjít'aà Xojon-la Nainá nga

tsò: “Nainá, kitsjaà-la nga kisìjñòjiìn inimą-la; jñà xkǫn mìkiì
tsejèn-la, kǫ líká-la, mìkiì 'nchré skanda nąchrjein i'ndei.” 9 Jè
xitąxá ítjòn David k'oąá ti kitsò:
Jè s'eí xi ochrje, tijè kàtama-ne ch'ąn nga kàtakaàngui,
kàtasiya'ñó ną'ya,
kǫ tijñà kàtasatíngui-ne mé-ne nga kàtas'e-la kjǫ'in.
10 Kàtasichjoà xkǫn mé-ne nga mìkiì kǫtsejèn-la
nga kjit'aà nąchrjein kàtamatsit'in íts'in.
11 'An kjònangui-ná, ¿a jngoò k'a chixòt'aà nangui jñà xitą
Israel k'ę nga kisatèngui? Majìn. Mì k'oąá s'ín tjín kjoą. Jè
kjoą-la nga mìkiì kisìkitasòn jñà xitą Israel, jñà kitjoé-la xi
mìtsà xitą judío nga tsibìtsąjnandeií xi kjoą ts'ę jé-la. K'oąá
s'ín komà mé-ne nga jñà xitą judío kàtachini-ne it'aà ts'ę
kjǫndaà-la Nainá. 12 Tsà jñà xitą isò'nde kisakò-la kjoąnchiná-la
Nainá k'ę nga jñà xitą judío mìkiì kisìkitasòn-la Nainá kǫ
kisìchijà kjǫndaà-la, ìsąá ta 'ñó ndaà s'ę-la kjoą machikon-t'in
jè isò'nde k'ę nga jñà xitą judío ìjngoò k'a skoé i'nde-la yą
nguixkǫn Nainá.
13 Jñò chjàkǫ-nò xi mìtsà xitą judío mì-nò. 'An kisìxáya-ną
nga 'ąn kichjàjiìn-la jñà xi mìtsà xitą judío. 'An beèxkón-ná xá
xi kits'iì-na. 14 Tsà koií nąchrjein-la kǫchiniíí i'nga xitą xinguiąa
mé-ne nga tikoą kǫma kítsąjnandeií-ne xi kjoą ts'ę jé-la. 15 Tsà
jñà xitą isò'nde kisakò-la kjoą'nchán it'aà ts'ę Nainá k'ę nga
jñà xitą judío itjokàngui, ìsąá tse kjǫndaà sąkò-la jñá xitą judío
k'ę nga skoétjò ìjngoò k'a-ne Nainá. Skanda k'oąá s'ín kǫmat'in
koni jngoò xitą xi jye k'en kǫ kjoąáya-la it'aà ts'ę kjoąbiyaà.
16 Tsà tsjeè niñǫ xi sindaà ítjòn nga kǫngątsja Nainá, tikoąá
tsjeè-né ną'yǫ xi kǫchjeén nga sindaà niñǫ k'ę nga kǫma iskan.
Tsà tsjeè it'aà ts'ę Nainá i'mą-la yá, jñà chrja-la tikoąá tsjeè-né.
17 Jñà xitą Israel, k'oąá s'ín ngaya-la koni jngoò yá olivo ndaà
xi kitiìt'aà chrja-la, koą ngaji k'oąá s'ín ngaya-la koni chrja-la
yá olivo ijiìn ijñá nga yą kisìkjoòkoii yą ngajo-la chrja-la yá
olivo ndaà; k'oąá ma-ne nga yą tíchjoí jè nga'ñó-la i'mą-la
yá olivo ndaà. 18 Kì 'nga nìkíjni yijo-lè nga yą titsąkjoòkoii
chrja-la yá olivo ndaà. Tikítsjiìn nga tà kisìkjoòkǫ-nè; mìtsà ji
'biì-la nga'ñó jñà i'mą-la yá olivo ndaà, tà saà ji tsjá-lè nga'ñó
jñà i'mą-la yá olivo ndaà.
19 Ji, kì k'oąá si: “Kitiìt'aà chrja-la yá olivo ndaà, nga 'ąn
kisìkjoòkoąa.” 20 Tikítsjiìn koií kjoą-la nga mìkiì mokjeiín-la

nga kitiìt'aà-ne. Tanga ji koií kjoa-la nga mokjeiín-lè nga ya tijnat'eiì. Kì 'ngaá beè-la takoìn, tiskón-la Nainá. 21 Nainá, tsà mìkiì kitsjaà'nde-la jñà chrja-la jè yá olivo ndaà nga ya kíjnakjoòko tikoaá ngaji tsà mì ti kiì mokjeiín-lè mì ti kiì tsjá'nde-lè nga ya kijnakjoòkoii. 22 Chìtsejèn-la Nainá, 'ñó ndaà xita tanga tikoaá jè xi mejèn-la nga ndaà kitasòn 'én xi chja. Mìkiì beè ima jñà xita xi chinchat'aàxìn-la Nainá. Tanga it'aà tsiji títsjá-lè kjondaà. Tà jè xi mochjeén nga k'oas'ín kijni koni s'ín tjín kjondaà xi kitsjaà-lè. Tsà majìn tikoa kotet'aà-lè koni jngoò chrja-la yá. 23 Jñà xita judío xi chrja-la yá xi kitiìt'aà, tsà kokjeiín ìjngoò k'a-la, komaá sincháya-ne i'nde-la, nga Nainá tjín-la nga'ñó, komaá kìkjoò ìjngoò k'a-ne. 24 Ji, nga ya kitiìt'aà-ne jñà yá olivo ijiìn ijñá koa kisìkjoòkoii yá olivo ndaà nas'ín mìkiì ya ok'ìn-lè. ¡Ìsaá tà ndaà ok'in-la nga jñà chrja-la yá olivo xi xó kitjaàjiìn-ne nga sincháya ìjngoò k'a-ne i'nde-la xi tijè-ne yijo-la yá!

25 'Ndsè, mejèn-na nga ndaà kàtasijiìn-nò kjoa'ma koi koni s'ín tjíndaà-la Nainá mé-ne nga mì 'ñó chjine kinachrje yijo-nò. Jè kjoa nga tjín i'nga xita Israel xi kjòtájaàjiìn inima-la nga mìkiì mokjeiín-la, tanga skanda k'eé kokjeiín-la k'e nga jye kokjeiín yije-la xi mìtsà xita judío. 26 K'e nga jye k'oas'ín koma, ngats'iì xita Israel kítsajnandeií-né xi kjoa ts'e jé-la, koni s'ín tíchja xojon nga tsò:

Yaá nindoò Sión kjinchrobà-ne xi ma-la siìkítsajnandeií xita
Israel xi kjoa ts'e jé-la,
jè xi kjoaáxìn-la jé-la jñà xita tje-la Jacob.
27 Jè kjoa xi bìndaàjiìn-koaa
k'e nga kjoaáxìn-la jñà jé xi tjín-la.

28 Kjoa ts'e 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo, jñà xita judío, kondra-laá ma Nainá mé-ne jñò sakò-nò kjondaà. Tanga jè kjoa nga xó kitjaàjiìn-ne xita koi, tákó matsjakeè Nainá nga jye kos'ín kitsjaà-la tso'ba jñà xita jchínga kjiìn-la. 29 Nainá mìkiì faáxìn kjotjò xi tsjá, tikoa mìkiì faáxìn 'én xi chja-ná. 30 Jñò, k'oaá tis'ín ki'nè nga sa kjòtseé; mìkiì kinìkitasòn-là Nainá, tanga i'ndei jyeé kisakò-nò kjohimatakòn, koií ngatjì-la nga mìkiì kisìkitasòn jñà xita judío. 31 Nachrjein i'ndei jñà xita judío mìkiì síkitasòn-la Nainá. Tanga tà koi-né nga jè Nainá tjín-la kjohimatakòn xi it'aà tsajòn mé-ne jñà xita koi tikoaá s'e-la kjohimatakòn ts'e Nainá. 32 Nainá, k'oaá tsò nga ngats'iì

xi̱ta̱ judío, ko̱ xi mìtsà xi̱ta̱ judío, mìkiì síkitasòn-la̱ nga jè xi mejèn-la̱ Nainá nga ngásòn ngáya ko̱hi̱ma̱keè ngats'iì xi̱ta̱.
33 ¡Mé tà 'ñó tse ma kjoa̱nchi̱ná xi tjín-la̱ Nainá, ko̱ 'ñó tse kjoa̱chji̱ne̱ tjín-la̱ ko̱ kjo̱hítsjeèn-la̱! Nijngoò xi̱ta̱ xi machi̱ya-la̱ kós'ín kosòn-la̱ k'e̱ nga bíndaàjiìn ko̱ kós'ín tjín ndi̱yá-la̱.
34 ¿Yá xi beè kós'ín tjín kjo̱hítsjeèn-la̱ Nainá? Mì yá xi ko̱ma-la̱ si̱ìkíchi̱ya-la̱ Na̱'èn-ná. 35 ¿Yá xi̱ta̱ xi jè kisìkìña ítjòn-la̱ xi mochjeén-la̱ Nainá mé-ne nga jè si̱ìkátji ngajo-la̱? 36 I̱t'aà ts'e̱é Nainá nchrobát'aà-ne ngats'iì tsojmì xi tjín, ti̱koa̱ i̱t'aà ts'e̱-né nga títsa̱kon, ko̱ k'oa̱á s'ín mochjeén nga jeya kíjna.
Nainá, kàtas'e-la̱ kjoajeya ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne. K'oa̱s'ín kàtama.

Mé xi s'e̱én nga tsjeè si̱jchá yijo-ná koni s'ín sasén-la̱ Nainá

12 1 K'oa̱á ma-ne 'ndsè, nga tse kjo̱hi̱ma̱takòn tjín-la̱ Nainá xi i̱t'aà tsa̱ján, 'a̱n bìtsi'bà-nò nga k'oa̱s'ín ti̱nga̱tsja yijo-nò i̱t'aà ts'e̱ Nainá koni jngoò kjo̱tjò xi tíjnakon, xi tsjeè tjín, xi ndaà sasén-la̱ Nainá; nga nguì ko̱ ini̱ma̱-nò ko̱ kjo̱hítsjeèn-nò jeya si̱kíjna Nainá. 2 Kì k'oa̱s'ín onguíko̱ yijo-nò koni s'ín tjín kjo̱tíxoma-la̱ i̱sò'nde. Ti̱xi̱tse̱ya kjo̱hítsjeèn-nò nga kàtatjìya-nò koni s'ín titsa̱nìjchá yijo-nò mé-ne nga jcha̱-nò mé xi mejèn-la̱ Nainá i̱t'aà tsa̱jòn, jñà kjoa̱ xi ndaà tjín, xi nguì tjíkixi̱, xi jè ndaà sasén-la̱.
3 I̱t'aà ts'e̱ xá xi 'a̱n kitjoé kjo̱tjò-na, k'oa̱á xan-nò nga jngoò ìjngoò, kì 'nga onguíko̱o kjo̱hítsjeèn-nò koni s'ín tjínè-la̱ nga si̱kítsjeèn; tà saà ndaà ti̱kítsjeèn koni s'ín ok'ìn-la̱ kjo̱ndaà xi kitsjaà-nò Nainá k'e̱ nga kòkjeiín-nò i̱t'aà ts'e̱ Cristo. 4 Koni s'ín tjín yijo-ná nga kjìn sko̱ya tjín-la̱ ta̱nga ka̱kj'ei̱í ka̱kj'ei̱í xá tjín-la̱ nga ìjngoò ìjngoò sko̱ya. 5 K'oa̱á s'ín ma i̱t'aà tsa̱ján nga kjìn ma-ná, ta̱nga xi i̱t'aà ts'e̱ Cristo tà jngoò ma-ná nga ìjngoò ìjngoá; k'oa̱á s'ín ki̱ndo̱ba̱'ñoá xinguia̱á koni s'ín kitsobà'ñó xíkjín yijo-ná.
6 Koni s'ín kjòmejèn-la̱ Nainá jye kitsjaà-ná xá xi s'e̱én nga jngoò ìjngoá. Jngoò xi̱ta̱, tsà jè xá kitjoé-la̱ nga xi̱ta̱ ki̱chja̱yajiìn-la̱, k'oa̱á s'ín kàtasíkjeén koni s'ín mokjeiín-la̱.
7 Tsà jè xá kitjoé-la̱ nga xi̱ta̱ ko̱si̱ko̱, k'oa̱á s'ín kàtasíkjeén nga ndaà kàtasìko̱ xi̱ta̱. O xi jè xá kitjoé-la̱ nga ko̱kòya, k'oa̱s'ín kàtasíkjeén nga ndaà kàtakóya. 8 Jè xi kitjoé-la̱ xá nga si̱ìjehikon xi̱ta̱, k'oa̱s'ín kàtas'ín. Jè xi ma-la̱ sìka'bí tsojmì,

nguì kọó inịmạ-lạ kàtasíka'bí; jè xi xá ítjòn kjòngạtsja, ndaà kàtasíkitasòn; jè xi síchját'aà-lạ jñà xịtạ ịmạ, kọó kjọtsja-lạ kàtasíchját'aà-lạ.

9 Nguì kọó inịmạ-nó tịtsjacha xinguiọo. Tịjticha kjoạ xi ch'o tjín. Koií tanguítjịngui-là kjoạ xi ndaà tjín. 10 Kọó kjọtsja-nò tịtsjacha xinguiọo nga 'ndsè chiba. Ìsạ ndaà jchạxkón xịtạ xinguiọo xi i'nga; jñà tịkítsạjna ítjòn nga jngoò ìjngoò.

11 Kì ts'eè 'nè xi xá ts'ẹ Nainá. Nguì kọó inịmạ-nò tịxá-là Nạ'èn-ná.

12 Tsja te-lá takòn jè kjoạ xi chiñà-là. Kọ inịmạ-nò kàtachíkjoạkọ-nò kjọ'in xi titsạnìkjioón. Nạchrjein nchijòn tìtsi'ba-là Nainá.

13 Tjìì-là mé xi mochjeén-lạ jñà xịtạ tsjeè-lạ Cristo. Chjoétjò xịtạ xi bijchó yạ ni'ya-nò.

14 Tịjét'aà-lạ Nainá nga kàtasíchikon-t'in jñà xịtạ xi ch'o síkọ-nò; kì k'oạá s'ín nìjét'aà-là nga kjọ'in tsjá-lạ.

15 Tịtsjakọo jñà xịtạ xi tsja tjín-lạ. Chìhindáyakọo jñà xi nchikjindáya.

16 Tà jngoò t'ẹen kjọhítsjeèn-nò. Kì 'nga ikon 'nè yijo-nò, yạ tsjahijtakọo jñà xịtạ ịmạ. Kì 'ñó chjịnẹ nachrjenguioò yijo-nò.

17 Jñà xịtạ xi ch'o síkọ-nò, kì ch'o nìkọo ngajo-nò. Kjit'aà nạchrjein ndaà t'ẹen nga nguixkọn ngats'iì xịtạ. 18 Skanda ñánda sakó'nde-nò, jñò tjínè-nò nga 'nchán titsạjnakọo ngats'iì xịtạ. 19 Ndí 'ndsè xi matsjakẹ-nò, k'ẹ nga mé xi mat'ioòn, kì jñò 'nè ngajo-nò. Tsja Nainá tịkíjnaya kjoạ-nò mé-ne nga jè tsjá-ne kjọ'in. K'oạá s'ín tíchjạ Xọjọn-lạ Nainá nga tsò: "Tsò Nạ'èn-ná: 'Ạán okọ-na nga kìndaàjiìn-lạ xịtạ, 'ạán tsja-lạ chjí-lạ." 20 K'oạá ma-ne, tsà jè kondrạ-lè, tsà tsjìn tsojmì xi kine, jịí tjìì-lạ; tsà xíndá-lạ, tjìì-lạ nandá nga kàt'iì. K'ẹ nga koạ sịkoịi, kọsobà tì'biì-lạ kondrạ-lè, chịbạ-lạ kọhinì ịsén-lạ koni xá'í. 21 Jè kjoạ xi ch'o tjín, kì jè síkijne-nò; tịkoạá-ne jè kàtitasòn xi kjọndaà, mé-ne nga sịkijne-là kjoạ xi ch'o tjín.

Mé kjoạ-ne nga nìkitasòn-lá xi xịtạxá títsạjna

13 1 Ngats'iì xịtạ kàtasíkitasòn-lạ xi xịtạxá títsạjna, nga Nainá kitsjaà-lạ kjọtíxoma. Jñà xi xịtạxá títsạjna, Nainá kitsjaà-lạ xá. 2 Jñà xịtạ xi bìtsạjna tájaà-lạ kjọtíxoma-lạ xịtạxá, kondrạá bìtsạjna-lạ jñà xịtạ xi Nainá kitsjaà-lạ xá. Jñà xịtạ koi, tị yijo-lạá tíbínè-lạ kjọ'in. 3 Jñà xịtạxá mìtsà koi

xá títsa̱jna-ne nga jñà ki̱nchaxkón-la̱ xi̱ta̱ xi ndaà s'ín, jñà-né xi̱ta̱ xi ch'o tjín kjoa̱ xi s'ín. Tsà mejèn-lè nga mìkiì ki̱skón-la̱ xi̱ta̱xá, ndaà t'i̱in, ko̱ jñà xi̱ta̱xá ndaà si̱ìkíjna-lè. 4 Jñà xi xi̱ta̱xá tjín-la̱, xá ts'e̱ Nainá nchisíkitasòn, mé-ne nga ndaà ki̱jna-ne. Ta̱nga tsà ch'o tjín kjoa̱ xi tì'nì, ti̱skón-la̱ xi xi̱ta̱xá tjín-la̱, nga tjí'nde-la̱ nga tsjaà-lè kjo̱'in. Nga xá-la̱ Nainá nchis'ín k'e̱ nga bíndaàjiìn kjoa̱ ko̱ nga tsjá-la̱ kjo̱'in jñà xi̱ta̱ xi ch'o s'ín. 5 K'oa̱á ma-ne nga mochjeén-né nga ndaà si̱kitasòn-lá jñà xi xi̱ta̱xá títsa̱jna, mìtsà tà koi-ne nga kjo̱'in tsjá-ná; koi-né nga xó k'oa̱s'ín beè-la̱ takoán nga tjínè-ná nga si̱kitasoán. 6 Koií kjoa̱-la̱ nga ti̱koa̱ machjí to̱n sá, nga jñà xi̱ta̱xá k'oa̱á s'ín nchisíkitasòn-la̱ Nainá ko̱ kjit'aà na̱chrjein koa̱tjín xá xi nchis'ín.

7 Tichjió yije mé xi kitje̱n-nò. Jè xi kitje̱n-la̱ to̱n sá, kàtíchjí. Jè xi kitje̱n-la̱ tsojmì xi machjítjì, kàtíchjítjì. Jè xi̱ta̱ xi mochjeén-la̱ nga jcha̱xkón, kàtayaxkón. Jè xi̱ta̱ xi mochjeén-la̱ nga ndaà kíjna, ndaà ti̱kíjna. 8 Kì mé xi jmeèt'ioòn yijo-nò. Ta̱nga kitje̱én-nò ts'e̱ kjoa̱tjòcha i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ xinguio̱o. Nga jè xi matsjakeè xíkjín, jyeé kisìkitasòn yije Kjo̱tíxoma. 9 Jñà kjo̱tíxoma tsò-ne: "Kì kjoa̱ chijngui 'nì, kì xi̱ta̱ nìk'in, kì chijé 'nì, kì 'én ndiso nokjoì, kì maxìtakòn-chìì xinguii̱." Ngats'ìì kjo̱tíxoma koi, ko̱ xi kj'ei̱í, ya̱á mangásòn yije jè kjo̱tíxoma xi tsò: "Ti̱tsjachi xi̱ta̱ xinguii̱ koni tsà ti yijo tsi̱ji-ne." 10 Jè xi matsjakeè xíkjín, mìtsà ch'o síko̱ xi̱ta̱ xíkjín. Jè xi matsjakeè xíkjín, jyeé ndaà tísíkitasòn Kjo̱tíxoma.

11 K'e̱ nga k'oa̱s'ín s'e̱én yijeé kjoa̱ koi, jcha̱-ná na̱chrjein i̱'ndei̱ mé kjoa̱ xi tíma nga jye ijchò chi̱ba̱-la̱ nga si̱kja-lá yijo-ná nga titsa̱fè. Koni k'e̱ nga sa̱ kòkjeiín-ná, jye 'ñó kjòchrañàt'aà na̱chrjein nga ki̱tsa̱jnandia̱á kjoa̱ ts'e̱ jé-ná. 12 Ni̱tje̱n, jyeé tífahato, jyeé tímachrañà na̱chrjein nga s'e̱ i̱sén nga ki̱tjojen ìjngoò k'a Na̱'èn-ná. Ki̱nachrjenguiaá ngats'ìì kjoa̱ xi ma ñánda nga jñò choòn ko̱ chjoé nga'ñó-la̱ Nainá koni s'ín mochjeén ñánda iseèn choòn koni tsà ki̱cha̱ ts'e̱ soldado. 13 K'oa̱á s'ín iseèn ki̱tjá koni na̱chrjein nga ndaà si̱jchá yijo-ná. Mì kì mochjeén nga ta̱xki̱ chji̱ne̱é tsojmì ko̱ nga mach'ia̱á. Mìkiì mochjeén nga íchjín kjóhijtakoa̱á, ko̱ mì kì ma ta̱xki̱ si̱koa̱á yijo-ná. Mìkiì mochjeén nga xi̱ta̱ ki̱xkàn-koa̱á ko̱ mìkiì mochjeén nga kjoa̱xìtakòn kichjà-lá xinguia̱á. 14 K'oa̱á s'ín tijchá yijo-nò koni s'ín kis'iìn jè Na̱'èn-ná Jesucristo, kì kiì nìkitasòn-là yijo-nò kjoa̱ ch'o xi síjé.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

K'e̲ nga mìkiì mangásòn kjo̲hítsjeèn-ná i̲t'aà ts'e̲ kjoa̲ xi mì xó kiì tjí'nde-ná nga s'e̲én

14 1 Chjoétjò xi̲ta̲ xinguio̲o xi mìkiì tíjngoò ikon mé kjoa̲ xi tjí'nde-la̲ nga s'i̲in; kì chibàya-nò jñà kjoa̲ xi mìkiì mangásòn kjo̲hítsjeèn-nò. 2 Tjín xi̲ta̲ xi k'oa̲s'ín mokjeiín-la̲ nga ma chine yije tsojmì xi tjín, ti̲koa̲ tjín xi̲ta̲ xi mìkiì mokjeiín-la̲ tsà ma chine yije tsojmì xi tjín. Tà jñà tsojmì xi nangui síjchá kine. 3 Jè xi kine yije tsojmì xi ma chine mìkiì ko̲ma ko̲chrjekàngui jè xi mìkiì ma-la̲ kine yije tsojmì; ko̲ jè xi mìkiì ma-la̲ kine yije tsojmì, mìkiì ko̲ma ki̲chja̲jno-la̲ jè xi ma-la̲ kine yije tsojmì xi tjín, nga Nainá jyeé kiskoétjò nga ki'ndí-la̲ ma. 4 ¿Yá-né ji̲ nga nìkindi̲i chi̲'nda xi mìtsà tsi̲ji? Nga chi̲'nda ts'e̲ Nainá-né. Jè chi̲'nda jè, kinda̲ ts'e̲é nei-la̲ tsà kixi̲ tíjna ko̲ tsà mì kixi̲ tíjna. Ta̲nga kixi̲í kíjna, nga̲ jè Na̲'èn-ná tjín-la̲ nga'ñó nga kixi̲ si̲ìkíjna.

5 Tjín xi̲ta̲ xi tsò: tjín na̲chrjein xi ìsa̲ xkón. Ti̲koa̲ tjín xi tsò: Na̲chrjein, tà ngásòn ngaya-né nga na̲chrjein nchijòn. Nga jngoò ìjngoò xi̲ta̲, k'oa̲á s'ín ndaà katíjngoò-la̲ ikon koni s'ín síkítsjeèn. 6 Jñà xi̲ta̲ xi faájiìn jngoò na̲chrjein nga beèxkón, k'oa̲á s'ín nga jeya síkíjna Na̲'èn-ná; koa̲ jñà xi̲ta̲ xi tsò nga ta ngásòn ngáya na̲chrjein, ti̲koa̲á k'oa̲á s'ín s'ín nga ti̲koa̲ jeya síkíjna Na̲'èn-ná. Jñà xi̲ta̲ xi kine yije tsojmì, i̲t'aà ts'e̲ Na̲'èn-ná kine, nga tsjá-la̲ kjo̲ndaà Na̲'èn-ná k'e̲ nga kine; k'oa̲ jñà xi̲ta̲ xi tsò nga tjín tsojmì xi mìkiì ma chine, ti̲koa̲á i̲t'aà ts'e̲é Na̲'èn-ná nga mìkiì kine tsojmì, ko̲ ti̲koa̲á tsjá-la̲ kjo̲ndaà Na̲'èn-ná.

7 Jñá, k'e̲ nga titsa̲jnakoaán, mìtsà koi xá titsa̲jnakon-ná xi ta kjo̲ndaà tsa̲ján. Ko̲ k'e̲ nga ki̲yá, mìtsà ta kjo̲ndaà tsa̲ján ki̲nchátsjiaá nga ki̲yá. 8 Ta̲nga k'e̲ nga titsa̲jnakoaán, koií xá titsa̲jnakoaán xi kjo̲ndaà ts'e̲ Na̲'èn-ná. Ko̲ nga ki̲yá, ti̲koa̲á koií xá ki̲yá-aná xi kjo̲ndaà ts'e̲ Na̲'èn-ná. K'oa̲á ma-ne tsà titsa̲jnakoaán ko̲ tsà ki̲yá kjo̲ndaà ts'e̲ Na̲'èn-ná nga ts'e̲ tsò-ná. 9 Koií kjoa̲-la̲ nga k'en Cristo koa̲ jaáya-la̲ nga tsibìjnakon-né, mé-ne nga jè ko̲ma-ne Nei-la̲ jñà xi̲ta̲ xi biyaà ko̲ xi títsa̲jnakon.

10 Ta̲nga ji̲ xi nokjoàjno-la̲ 'ndsì, ¿mé-ne koa̲'nè-ne? Ti̲koa̲á ji̲ xi nachrjekàngui 'ndsì, ¿mé-ne nachrjekàngui-ne? Nga

ngats'iì-ná kịjchò kinchanguiaá ndsọkọ Cristo ñánda nga jè
tíhotíxoma. 11 K'oạá s'ín tíchjạ Xọjọn-lạ Nainá nga tsò:
Tsò Nạ'én-ná: 'Ạn tìjnạkon-ná,
ngats'iì xịtạ kịncha-xkó'nchit'aà-na
kọ ngats'iì xịtạ skoẹxkón Nainá.
12 Ngats'iaá k'oị-lá kindạ Nainá mé kjoạ xi ki'né nga tsitsạjnaá
ịsò'nde.
13 K'oạá ma-ne nga mì tị xinguiạá kịnókjoạjno-lá; jñò, ta sạá
ndaà tịkítsjeèn nga nịmé xi s'ẹen xi sịkits'ón-jiìn koni s'ín
mokjeiín-lạ xinguiọo mé-ne nga mì jé skạjiìn ìjngoò k'a-ne.
14 'Ạn ndaà tíjngoò takoàn ịt'aà ts'ẹ Nạ'èn-ná Jesús nga kixị
kjoạ nga tsjìn tsojmì xi xkón tjín nga mìkiì ma chine; tạnga jè
xịtạ xi k'oạs'ín síkítsjeèn nga tjín tsojmì xi xkón tjín nga mìkiì
ma chine, xkón tjín-lạ ịt'aà ts'ẹ tsà skịnẹ. 15 Tạnga tsà ta koií
kjoạ-lạ ts'ẹ tsojmì xi chiniì, jè 'ndsì ch'o ma-lạ, jè kjoạ xi tì'nì
mìtsà tị kjoạtjòcha-ne; kì kiì biì'ndi nga jè 'ndsì xi Cristo k'en
ngajo-lạ kịts'ón-jiìn-lạ xi tà kjoạ ts'ẹ tsojmì xi chiniì. 16 Kì k'oạá
s'ín 'nè mé-ne nga mì xịtạ kịchjạjno-nò ịt'aà ts'ẹ kjoạ xi titsạ'nè
nga k'oạs'ín mokjeiín-nò nga ndaà tjín. 17 K'ẹ nga jè Nainá
tíhotíxoma-ná mìtsà jè xi ìsạ 'ñó chjí-lạ mé xi s'ioạá kọ mé xi
chịnẹé. Jè xi 'ñó mochjeén nga kixị kịtsạjnaá, 'nchán sịjchá
yijo-ná, kọ tsja k'oé-lá inịmạ-ná; koi kjoạ xi tsjá Inịmạ Tsjeè-lạ
Nainá. 18 Jè xi k'oạs'ín síkitasòn kjoạ koi k'ẹ nga síxá-lạ Cristo,
ndaà sasén-lạ nguixkọn Nainá, tịkoạá ndaà bìjna nga nguixkọn
xịtạ.
19 K'oạá s'ín kjitjịngui-lá kjoạ xi 'nchán síkíjna-ná kọ kjoạ xi
'bì-lá nga'ñó xinguiạá nga jngoò jngoaá koni s'ín mokjeiín-ná.
20 Kì xá-lạ Nainá nìkits'ón-jiìn-lạ xi ta kjoạ ts'ẹ tsojmì xi ma
chine. Kixịí kjoạ, ngats'iì tsojmì xi tjín, tsjeè-né. Tạnga jè xi
ch'o tjín k'ẹ nga ta koi kjoạ-lạ tsojmì xi chineé bits'ón-jiìn-lạ
kjoạ xi mokjeiín-lạ ịt'aà ts'ẹ Nainá jñà xịtạ xi kj'eịí. 21 Ìsạá
ndaà-ne nga mì yijo chjịnẹé, nga mì xán s'ioạá, nga nịmé kjoạ
xi s'ẹén jè xi sịìkits'ón-jiìn-lạ jè 'ndsì nga sakó-lạ jé. 22 Koni s'ín
mokjeiín-lè ịt'aà ts'ẹ kjoạ koi, tà jịí tíjiìn takoìn kọ Nainá. ¡Mé
ta ndaà-lạ jè xi mì kjọ'in bínè-lạ yijo-lạ k'ẹ nga tíjngoò ikon
nga ndaà tjín kjoạ xi s'ín! 23 Jè xi jò tjín-lạ k'ẹ nga mé tsojmì
xi kine, jé tíhónè-lạ yijo-lạ nga mìkiì tjíjngoò ikon tsojmì xi
kine. Tsà mìkiì tjíjngoò takoán k'ẹ nga mé kjoạ xi s'ẹén, jé
titsạhonè-lá yijo-ná.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

15 1Jñá xi jye kixi mokjeiín-ná it'aà ts'e kjoa xi tjí'nde-ná
mé xi s'eén, mochjeén-né nga tikoa kichìkjoako-ná jñà
xita xi k'oas'ín mokjeiín-la nga mìkiì tjí'nde-la mé kjoa xi s'iin.
Mìtsà tà jñà kjoa xi ndaà sasén-ná kinchátsjiaá. 2Nga jngoò
ìjngoaá, mochjeén-né nga k'oas'ín s'eén jè kjoa xi sasén-la jñà
xita xinguiaá xi kjondaà ts'e, mé-ne nga kijin-ìsa kjohítsjeèn-la
jè kjoa xi mokjeiín-la. 3Nga tikoa jè Cristo mìtsà jè tsohótsji
kjoa xi sasén-la yijo-la, tà saá it'aà ts'eé tsitasòn koni s'ín
tjít'aà xojon ts'e Salmo, nga tsò: "'Én ch'o xi ji kiìchjajno-lè,
'aán kiskaàt'aà-na." 4Jñà 'én xi kitjei nga sa kjòtseé, koií xá
kitjei-ne nga kokòya-ná mé-ne nga it'aà ts'e Xojon-la Nainá,
tseé s'eén takoán tikoa s'e-la kjoa'nchán inima-ná, mé-ne nga
koma chíñakjoa-lá it'aà ts'e Nainá. 5Nainá xi ma-la tsjá-ná
kjoatsetakòn ko xi ma-la sí'nchán-jiìn inima-ná, k'oas'ín jngoò
kjohítsjeèn kàtatsjá-nò nga jngoò ìjngoò koni tsò Cristo Jesús,
6mé-ne ngats'ioò ngásòn jngoò jta jeya tikíjna Nainá, Na'èn-la
Jesucristo xi otíxoma-ná.

7Koií kjoa-la k'oas'ín chjoétjò xinguioo nga jngoò ìjngoò
koni s'ín kiskoétjò-nò Cristo mé-ne nga jeya kíjna-ne Nainá.
8K'oaá xán-nò, jè Cristo Jesús, koií xá j'iì-ne nga j'iì síxájiìn-la
xita judío xi tjít'aà chiba-la kjoa ts'e circuncisión mé-ne
nga tsakó-ne kjoakixi-la Nainá tikoa síkitasòn koni s'ín jye
kitsjaà-la tso'ba Nainá jñà xita jchínga kjiìn-la. 9Tikoaá koií
xá j'iì-ne mé-ne nga jñà xi mìtsà xita judío jeya siìkíjna Nainá
it'aà ts'e kjohimatakòn xi tjín-la Nainá koni s'ín tíchja Xojon-la
Nainá, nga tsò:

Koií kjoa-la nga jeya siìkíjna-lè ijiìn-la xita naxandá xi
mìtsà xita judío.
It'aà tsiji sé-lè sò xi ndaà tsò.

10Ìjngoò k'a tjít'aà xojon ñánda nga tsò:

Jñò xi mìtsà xita judío 'mì-nò,
tsjaá t'è-lá takòn ko xita naxandá-la Nainá.

11Ìjngoò k'a tjít'aà xojon ñánda tsò:

Jñò ngats'ioò xi mìtsà xita judío 'mì-nò,
jeya tikíjna Na'èn-ná,
ngats'ioò xi naxandá 'mì-nò jeya tinachrjeè Nainá.

12Ìjngoò k'a tjít'aà xojon ts'e Isaías ñánda tsò:

Jè tje-la Isaí kitjot'aà jngoò-ne jts'én-la xi kotìxoma-la jñà
xi mìtsà xita judío,

kǫ jè jts'én jè kǫòt'aà ikon nga skóña-kjoa̱-la̱.
13 Nainá xi tsjá nga chiñàkjoa̱á, kàtatsjá yije-nò kjǫtsja kǫ
kjoa̱'nchán nga mokjeiín-nò i̱t'aà ts'e̱, mé-ne nga ìsa̱ ndaà
chíñakjoa̱ ìsa̱a xi kǫ nga'ñó-la̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá.

Pablo chi̱'nda-la̱ Jesucristo

14 Ta̱nga ndí 'ndsè, 'a̱n tíjngoò takoàn xi i̱t'aà tsa̱jòn xi
ti̱jñò-nò tjín-nò kjǫndaà ti̱koa̱ machi̱ya-nò nga kǫma ti̱jñò
sìkixi̱ya-là xi̱ta̱ xinguiǫo nga ìjngoò jngoò. 15 Ndí 'ndsè,
'ñó tíbeè-la̱ takoàn nga tìkjiì-nò xǫjǫn jè; tìchjà kixi̱-nò,
mé-ne nga mìkiì jchàajiìn-nò koni tsò xǫjǫn jè. Koií k'oa̱s'ín
tìsìkítsjeèn-nò nga 'a̱n kitjoé-na kjǫtjò-la̱ Nainá k'e̱ nga
kitsjaà-na xá, 16 mé-ne nga 'a̱n kǫma-na chi̱'nda-la̱ Jesucristo
i̱t'aà ts'e̱ xi mìtsà xi̱ta̱ judío. Sìxákoa̱a 'én ndaà-la̱ Nainá, mé-ne
jñà xi mìtsà xi̱ta̱ judío ndaà sasén takòn-nè Nainá koni jngoò
kjǫtjò xi 'ñó sasén-la̱ Nainá nga i̱t'aà ts'e̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá
jyeé kjòtsjeè.
17 'A̱n tjín-na mé kjoa̱-ne nga matsja-na i̱t'aà ts'e̱ Cristo ts'e̱
xá xi tìs'iaàn. 18 Nì mé kjoa̱ tjín xi ma'ñót'aà takoàn nga ma
chjà, ta jè kjoa̱ ts'e̱ Cristo nga 'a̱n síkjeén-na̱ nga sìxákoa̱a jñà
xi mìtsà xi̱ta̱ judío mé-ne nga kǫma si̱kitasòn-la̱ Nainá. K'oa̱á
s'ín kis'iaàn i̱t'aà ts'e̱ 'én xi kichjà kǫ i̱t'aà ts'e̱ xá xi kis'iaàn,
19 kǫ i̱t'aà ts'e̱ kjǫxkón xi okó kjoa̱jeya-la̱ Nainá kǫ i̱t'aà ts'e̱
nga'ñó-la̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá. Jyeé ndaà kisìngásoàn 'én
ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo, tsibìts'ia̱kǫ-na ján Jerusalén
kóhǫkji nga jngoò itjandiì-la̱ skanda ján Ilírico. 20 K'oa̱á s'ín
tsibìnè-la̱ yijo-na̱ nga kichjàya 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱
Cristo ya̱ i'nde ñánda kj'eè yá bénǫjmíya i̱t'aà ts'e̱ Cristo,
mé-ne nga mì 'a̱n kokoòya ndaà-la̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í xi jye tsakóya
ítjòn-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo. 21 Koni s'ín tjít'aà Xǫjǫn-la̱ Nainá nga
tsò:

Skoe̱-né jñà xi̱ta̱ xi mì yá tsibénǫjmí-la̱ i̱t'aà ts'e̱;
kǫchi̱yaá-la̱ jñà xi̱ta̱ xi kj'eè mé 'én 'nchré xi i̱t'aà ts'e̱.

Kós'ín tísíkítsjeèn Pablo nga mejèn-la̱ kjoi̱ Roma

22 Kò kjìn k'a mejèn-na fìkon-nò ta̱nga jñà xá xi 'a̱n tìs'iaàn
i̱ i'nde jé mìkiì tjò'nde-na nga ma fia. 23 Ta̱nga i̱'ndei̱ nga jye
jyehet'aà xá-na̱ i̱jndé, kǫ ti̱koa̱ kò kjìn nó tjín-la̱ nga mejèn
fìkon-nò, 24 k'oa̱á s'ín tìsìkítsjeèn, k'e̱ nga kjián ján España,

k'e̲é kichjàjto-nò mé-ne nga skoe̲xkon-nò. K'e̲ nga jye chibá jngoò tjoà ko̲ma ki̲nchako̲-ná nga ko̲ma kjián ñánda nga tìfia.
25 Ta̲nga i̲'ndei̲ ján Jerusalén tìfia, nga tìfiko̲ jngoò-la̲ nga'ñó
jñà xi̲ta̲-la̲ Cristo xi ya̲ títsa̲jna. 26 Nga jñà xi̲ta̲ na̲xa̲ndá-la̲
Nainá xi títsa̲jna Macedonia ko̲ Acaya kjòtsja ts'e̲-né nga
tsibíxkó chiba to̲n koni jngoò nga'ñó xi kjo̲tjò ts'e̲ xi̲ta̲ i̲ma̲
na̲xa̲ndá-la̲ Cristo xi títsa̲jna ján Jerusalén. 27 Nguì kjo̲tsja
ts'e̲-né koni s'ín kis'iìn jñà xi̲ta̲ koi. Nga tje̲n-t'in-la̲ kjo̲ndaà.
Tsà jñà xi̲ta̲ xi mìtsà xi̲ta̲ judío k'oa̲á s'ín kisakò-la̲ kjo̲ndaà
ya̲ i̲jiìn ini̲ma̲-la̲ i̲t'aà ts'e̲ xi nguì xi̲ta̲ judío, ti̲koa̲á tjínè-la̲
jñà xi mìtsà xi̲ta̲ judío nga ki̲nchako̲ nga tsjá-la̲ tsojmì xi
mochjeén-la̲. 28 K'e̲ nga jye kjoe̲het'aà kjoa̲ koi nga jye sìnga̲tsja
jè to̲n xi kjòxkó, i̲kjoàn skotsejèn jngoò tjò-nò, k'e̲é kjián ján
España. 29 Be-ná nga 'ñó ndaà si̲ìchikon-t'in-ná Cristo k'e̲ nga
kìjchokon-nò.
30 Ta̲nga jñò ndí 'ndsè, bìtsi'bà-nò i̲t'aà ts'e̲ Na̲'èn-ná
Jesucristo ko̲ i̲t'aà ts'e̲ kjoa̲tjòcha xi tsjá-ná Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲
Nainá, ti̲nókjoa̲t'aà-là Nainá xi i̲t'aà ts'a̲n, 31 mé-ne nga
ko̲si̲ko̲-na̲ Nainá i̲t'aà ts'e̲ xi̲ta̲ xi mìkiì mokjeiín-la̲ xi títsa̲jna
ján Judea, ko̲ mé-ne nga jè to̲n xi tìfiko̲-la̲ xi̲ta̲-la̲ Cristo xi
títsa̲jna ján Jerusalén ndaà kàtasasén-la̲, 32 mé-ne nga, tsà
k'oa̲s'ín mejèn-la̲ Nainá, nga ko̲ kjo̲tsja-na̲ kìjchokon-nò, ti̲koa̲
ko̲ma ndaà siìkjáya chiba na̲chrjein-ko̲-nò. 33 Jè Nainá xi
tsjá-ná kjoa̲'nchán kàtìjnako̲-nò ngats'ioò. K'oa̲s'ín kàtama.

Kós'ín kisìhixat'aà Pablo ngats'iì xi̲ta̲ na̲xa̲ndá-la̲ Nainá xi títsa̲jna Roma

16 1 I̲t'aà tsa̲jòn sìnga̲tsja-nò jè tichjaá Febe, jè xi
síchját'aà na̲xa̲ndá-la̲ Cristo xi ya̲ tíjna Cencrea;
2 ndaà chjoétjò xi̲ta̲ jè nga xinguia̲á ma nga ti̲koa̲á mokjeiín-la̲
i̲t'aà ts'e̲ Na̲'èn-ná nga k'oa̲á s'ín ok'ìn-la̲ xi xi̲ta̲-la̲ Cristo.
Ti̲chját'aà-là ni̲ta̲ mé xi ko̲chjeén-la̲ nga 'ñó kjín xi̲ta̲ tsasìko̲,
ti̲koa̲ 'a̲n kisìchját'aà-na.
3 Ti̲ixat'eì jè Priscila ko̲ Aquila, jñà xi̲ta̲ xi ta̲ña nìxákjoò-je̲n
i̲t'aà ts'e̲ Cristo Jesús. 4 Jñà xi̲ta̲ koi kjo̲meè kinìk'en xi kjoa̲
ts'a̲n. Mìtsà tà 'a̲n xi tsjaà-la̲ kjo̲ndaà ti̲koa̲ tsjá-la̲ kjo̲ndaà
ngats'ìì xi̲ta̲ na̲xa̲ndá-la̲ Cristo xi mìtsà xi̲ta̲ judío. 5 Ti̲koa̲
ti̲ixat'eì jñà xi̲ta̲ na̲xa̲ndá-la̲ Cristo xi maxkóya ya̲ ni'ya-la̲
Priscila ko̲ Aquila. Ti̲ixat'eì jè Epeneto xi 'ñó matsjake̲ nga

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

jè kòkjeiín ítjòn-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo ya̱ i̱'nde Acaya. 6 Ti̱ixat'eì
jè María, chjo̱ón xi 'ñó ndaà kisìxá i̱t'aà tsa̱jòn. 7 Ti̱ixat'eì jè
Andrónico ko̱ Junias, xi xinguia̱á ma nga ta̱ña tsitsa̱jna'ya-je̱n
nda̱yá. Jñà xi̱ta̱ xi tsibíxáya-la̱ Cristo 'ñó matsjakeè xi̱ta̱ koi. Ko̱
ìsa̱ ítjòn kijtseèxkon 'én-la̱ Cristo koni 'a̱n.
8 Ti̱ixat'eì jè Amplias, jè xi̱ta̱ xi 'a̱n 'ñó matsjake̱ i̱t'aà ts'e̱
Na̱'èn-ná. 9 Ti̱ixat'eì jè Urbano xi ta̱ña síxáko̱-na̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo
Jesús ko̱ jè Estaquis xi 'a̱n 'ñó matsjake̱. 10 Ti̱ixat'eì jè Apeles xi
ndaà kixi̱ mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo. Ti̱ixat'eì jñà xi̱ta̱ xíkjín
xi ya̱ títsa̱jna ni'ya-la̱ jè Aristóbulo. 11 Ti̱ixat'eì jè Herodión xi
xinguia̱á ma. Ti̱ixat'eì jñà xi̱ta̱ xíkjín xi ya̱ títsa̱jna ni'ya-la̱
Narciso xi Na̱'èn-ná títsa̱jnako̱. 12 Ti̱ixat'eì jè Trifena ko̱ Trifosa
jñà íchjín xi 'ñó síxá-la̱ Na̱'èn-ná, ko̱ tichjaá Pérsida xi 'ñó
matsjachaá nga ti̱koa̱ ndaà síxá-la̱ Nainá. 13 Ti̱ixat'eì jè Rufo xi
xó jaàjiìn-ne Nainá. Ko̱ nea̱-la̱ xi 'a̱n k'oa̱ ti̱s'ín beètakoàn koni
tsà nea̱-na̱. 14 Ti̱ixat'eì jè Asíncrito, jè Flegonte, jè Hermas, jè
Patrobas, jè Hermes ko̱ xi̱ta̱ 'ndseé xi ya̱ títsa̱jnako̱. 15 Ti̱ixat'eì
jè Filólogo, jè Julia, jè Nereo ko̱ ndichja, ko̱ Olimpas, ngats'iì
xi̱ta̱ xi mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo xi ya̱ títsa̱jnako̱.
16 Jñò nga jngoò ìjngoò, k'e̱ nga si̱xat'aà xinguio̱o, nguì ko̱ó
ini̱ma̱-nò ti̱ixat'aà xinguio̱o nga ko̱ o̱kixi̱-nò. Ngats'iì xi̱ta̱
na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi i̱ títsa̱jna síhixat'aà-nò.
17 Ndí 'ndsè k'oa̱á s'ín bìtsi'bà-nò nga chítsejèn-là jñà xi̱ta̱ xi
síjòya ko̱ xi síkits'ón-jiìn koni s'ín mokjeiín-nò, jñà xi kondra̱
f'ìì-la̱ kjo̱hítsjeèn koni s'ín kichìta'yà jñò. Ti̱nchat'aàxìn-là jñà
xi̱ta̱ koi. 18 Jñà xi̱ta̱ koi, mìtsà Na̱'èn-ná Jesucristo síxá-la̱, tà
yijo-la̱á síxátjì. 'Én sin 'én ndaà chja̱ nga kona̱cha̱n-la̱ xi̱ta̱ xi
mìkiì ndaà machi̱ya-la̱. 19 'A̱n, matsjaá-na i̱t'aà tsa̱jòn nga jye
ndaà na'yà-nò nga ndaà nìkitasòn. Ta̱nga 'a̱n mejèn-na nga
xi̱ta̱ chji̱ne̱e kàtama i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ xi ndaà tjín. Ko̱ jñà kjoa̱ xi
ch'o tjín, kj'eè kiì na'yà-nò. 20 Jè Nainá xi tsjá-ná kjoa̱'nchán,
tà chibaá chija-la̱ nga ya̱ si̱ìkíjnangui ndso̱koò jè xi̱ta̱ nei̱í
mé-ne nga ko̱ma ki̱nchanè. Kjo̱ndaà-la̱ Na̱'èn-ná Jesucristo
kàtìjnako̱-nò.
21 Tísíhixat'aà-nò jè Timoteo xi ta̱ña nìxákjoò-je̱n, ko̱ Lucio,
ko̱ Jasón ko̱ Sosípater jñà xi xi̱ta̱ xinguia̱a ma.
22 'A̱n xi Tercio mì-na̱, xi tìkjiì-nò xo̱jo̱n jè, i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-ná,
sìhixat'aà-nò.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

23 Tikoa tísíhixat'aà-nò Gayo; 'an íí tìjnaa i ni'ya-la nga tikoa
íí bixoña ngats'ìì xita naxandá-la Cristo. Tísíhixat'aà-nò Erasto
xita xi bítjò ton ts'e ni'ya osen; tikoaá síhixat'aà-nò jè 'ndseé xi
'mì Cuarto.
24 Ngats'ioò, jè kàtìjnako-nò kjondaà-la Jesucristo xi
otíxoma-ná.

'Én xi fehet'aà-ne

25 Jeya kàtìjna jè Nainá xi tíjnako-nò. Jè xi komà tsjá-nò
nga'ñó tikoa komà kixi siìkítsajna-nò koni tsò 'én ndaà-la
Nainá xi 'an okoòya-nò ko jñà 'én xi nokjoàyajiìn-nò it'aà ts'e
Na'èn-ná Jesucristo. Nga jyeé tí'ya-la kjoa xi tjí'ma-la Nainá
skanda sa kjòtseé; 26 tanga i'ndei jye ki'ya-la koni s'ín tíchja
Xojon-la Nainá xi kiskiì jñà xita xi kiìchja ngajo-la Nainá
kjòtseé. K'oaá s'ín tíchja kjotíxoma-la Nainá xi tíjna nita
mé nachrjein-nè. Jè kjoa'ma-la Nainá, jye kis'enojmí yije-la
ngats'ìì xita naxandá xi tjín nga tíjtsa isò'nde mé-ne nga
kàtasíkitasòn-ne koni s'ín mokjeiín-la.
27 Jè Nainá xi tajngoò ma-ne, xi tjín-la kjoachjine, kàtas'e-la
kjoa jeya it'aà ts'e Jesucristo nita mé nachrjein-ne. K'oas'ín
kàtama.

Xo̱jo̱n carta-la̱ San Pablo xi kiskiì ítjòn-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Corinto

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Corinto

1 1 'A̱n xi 'mì-na Pablo, xi xó k'oa̱s'ín kinokjoà-na nga
'a̱n tsibíxáya-na Cristo Jesús, nga k'oa̱s'ín kjòmejèn-la̱
Nainá. Titsa̱nìhixat'aà-nòje̱n ko̱ Sóstenes xi 'ndseé chibá
i̱t'aà ts'e̱ Cristo. 2 Tìkjiì-nò xo̱jo̱n carta jè, jñò xi na̱xa̱ndá-la̱
Cristo maà xi titsa̱jnaà ján Corinto, xi jye kisìtsjeè-nò Nainá
nga ya̱ titsa̱kjoòko̱o Cristo Jesús nga xó k'oa̱s'ín jaàjiìn-nò
Nainá mé-ne nga xi̱ta̱ tsjeè-la̱ ko̱maà ko̱ ngats'iì xi̱ta̱ xi xki̱
xi ján chja̱t'aà-la̱ nga jeya síkíjna jè Na̱'èn-ná Jesucristo xi
otíxoma-ná, ti̱koa̱ jè otíxoma-la̱ xi̱ta̱ koi. Xi Na̱'èn-ná 'mì-lá,
ti̱koa̱ Na̱'èn-ná tsò-la̱ jñà xi̱ta̱ koi. 3 Nainá xi Na̱'èn-ná, ko̱ jè
Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱'nchán ya̱
i̱jiìn ini̱ma̱-nò.

'Én xi kiìchja̱ Pablo nga tsjá-la̱ kjo̱ndaà Nainá

4 Kjit'aà na̱chrjein tsjaà-la̱ kjo̱ndaà Nainá xi i̱t'aà tsa̱jòn
koií kjoa̱-la̱ jñà kjo̱ndaà xi kitsjaà-nò Nainá nga ndaà
kisìchikon-t'in-nò i̱t'aà ts'e̱ Cristo Jesús. 5 Nga̱ ya̱á i̱t'aà ts'e̱
Cristo, Nainá kisìchikon-t'in yije kjo̱hítsjeèn-la̱ ini̱ma̱-nò,
kós'ín nokjoà, ko̱ kós'ín machi̱ya-nò 'én-la̱ Nainá. 6 Nga̱
k'oa̱á s'ín 'ya-la̱, nga jè 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo
kjòkixi̱yaá i̱jiìn ini̱ma̱-nò. 7 Ni̱mé kjo̱tjò-la̱ Nainá chijat'aà-nò
k'e̱ nga tákó titsa̱chiñá-là nga kjoií ìjngoò k'a Jesucristo xi
otíxoma-ná. 8 Nainá tsjá-nò nga'ñó skanda k'e̱ nga kjoe̱het'aà

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

nachrjein, mé-ne nga nimé jé sakòt'aà-nò k'e nga kitjojen ìjngoò k'a Jesucristo xi otíxoma-ná. 9Nainá xita kixi-né, síkitasòn-né koni s'ín tsjá 'én-la. Xó k'oaá s'ín kiìchja-nò nga ya chrañà kitsajnakjoòkoo Jesucristo xi ki'ndí-la tsò-la nga jè otíxoma-ná.

Mé-ne kjòjòya-ne naxandá-la Cristo ján Corinto

10Ndí 'ndsè ko tichjaá, it'aà ts'e okixi xi kitsjaà-na Jesucristo xi otíxoma-ná, tìbitsi'bà-nò ngats'ioò, ngásòn ngáya titsajnakoo xinguioo, mé-ne nga mì kojòya-ne kjohítsjeèn-nò. Tajngoò kjohítsjeèn tikjeén, ngásòn jchósòn-là nita mé kjoa-ne. 11Koií koxan-nò ndí 'ndsè, nga jñà xita ni'ya-la Cloé, tsibénojmí-na nga kjoasiì tjín-nò. 12Koií k'oas'ín tìxan-nò, tjín i'nga xita xinguiaá xi tsò: "'An, jé Pablo fìt'aà-la." Tjín xi tsò: "'An, jè Apolos fìt'aà-la." Tjín xi tsò: "'An, jè Cefas [xi tikoa Pedro 'mì] fìt'aà-la." Tjín xi tsò: "'An, jè Cristo fìt'aà-la." ¿Mé-ne obixón-nò? 13¿A kjìn ya ma-ne Cristo? ¡Majìn! ¿A jè Pablo xi kisit'aà krò it'aà tsajòn? ¡Majìn! ¿A it'aà ts'eé Pablo komà bautizar? ¡Majìn! 14Ndaà chjí-la Nainá, 'an, mìtsà yá xita kis'iaàn bautizar ya naxandá tsajòn, ta jè Crispo ko Gayo, 15mé-ne nga mì yá xita kitso-ne: "It'aà ts'eé Pablo komà bautizar." 16Saá tíbítsjeèn-na nga tikoa kis'iaàn bautizar Estéfanas ko xita xíkjín, tanga mìkiì bítsjeèn-na tsà kis'iaàn bautizar xi kj'eií xita. 17Jè Cristo mìtsà koi xá kisìkasén-na nga xita s'iaàn bautizar; koií xá kisìkasén-na nga 'an kichjàya 'én ndaà-la Nainá. K'e nga chjàya, mìtsà 'én-la xita chjine sìkjeén; majìn-na nga chija nga'ñó-la krò-la Cristo.

Jè Cristo, nga'ñó-la Nainá-né ko kjoachjine-la Nainá-né

18Jñà 'én xi tínokjoáya it'aà ts'e Cristo nga k'en-t'aà krò, ta kjoa ská ma-la jñà xita xi ya tjímaya ndiyá-la i'nde kjo'in. Tanga jñá xi jye titsabitjokàjñaá kjo'in, k'oaá s'ín mokjeiín-ná nga jè 'én-la Cristo nga'ñó-la Nainá-né. 19K'oaá s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò:

Jñà xita xi 'ñó tjín-la kjoa chjine,
'aán kokoò-la nga nimé chjí-la kjoachjine-la.
'Aán kochrjeènguia kjohítsjeèn-la
jñà xita xi 'ñó machiya-la.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

20 Jñà xi̱ta̱ xi 'ñó tjín-la̱ kjoa̱chji̱ne̱, ko̱ xi 'ñó chji̱ne̱ xo̱jo̱n
ko̱ xi joóya-ne kjoa̱ xi tjín i̱sò'nde, i̱'ndei̱, ¿ñánda títsa̱jnako̱
kjoa̱chji̱ne̱-la̱? Jè Nainá, kisìskáya-la̱ kjoa̱chji̱ne̱ xi tjín-la̱ xi̱ta̱
i̱sò'nde. 21 Nainá 'ñó xi̱ta̱ chji̱ne̱, mìkiì kitsjaà'nde-la̱ xi̱ta̱ nga
i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱chji̱ne̱-la̱ i̱sò'nde kijtseèxkon. Nainá k'oa̱á s'ín
sasén-la̱ nga ochrjekàjiìn kjo̱'in jñà xi mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ 'én
ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo, 'én xi tsò-la̱ xi̱ta̱ koi, kjoa̱
ská-né.
22 Jñà xi̱ta̱ judío [mìkiì mokjeiín-la̱] nga jé xi mejèn-la̱ nga
skoe̱ kjo̱xkón xi 'ñó jeya tjín, ko̱ jñà xi mìtsà xi̱ta̱ judío [ti̱koa̱á
mìkiì mokjeiín-la̱] nga koií ótsji xi 'ñó kjoa̱ chji̱ne̱. 23 Ta̱nga
ngaje̱n k'oa̱á s'ín nokjoàya-je̱n nga krò k'en-t'aà Cristo [xi̱ta̱ xi
xó kisìkasén-ne Nainá]. Jñà xi̱ta̱ judío mìkiì mokjeiín-la̱ kjoa̱
xi komàt'in Cristo, ko̱ jñà xi mì xi̱ta̱ judío, kjoa̱ ská ma-la̱.
24 Ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi xó jaàjiìn-ne Nainá, xi xi̱ta̱ judío ko̱ xi
mìtsà xi̱ta̱ judío, k'oa̱á s'ín mokjeiín-la̱ nga jè Cristo nga'ñó-la̱
Nainá-né ko̱ kjoa̱ chji̱ne̱-la̱ Nainá-né. 25 Kjoa̱-la̱ Nainá xi ta
kjoa̱ ská tsò-la̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde, kjoa̱ chji̱ne̱-la̱ Nainá-né. Ìsa̱á tse
kjoa̱chji̱ne̱ tjín-la̱ mì k'oa̱á-ne koni kjoa̱chji̱ne̱ xi tjín-la̱ xi̱ta̱
i̱sò'nde. Ko̱ jè kjoa̱-la̱ Nainá xi ta kjoa̱ indaà tsò-la̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde,
nga'ñó-la̱ Nainá-né. Ìsa̱á tse nga'ñó tjín-la̱ mì k'oa̱-ne koni
nga'ñó xi tjín-la̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde.
26 Jñò ndí 'ndsè ko̱ ndí tichjaá, ti̱kítsjeèn k'e̱ nga sa̱
jaàjiìn-nò Nainá, chibaá ma-nò xi xi̱ta̱ chji̱ne̱ tsò-nò xi̱ta̱
i̱sò'nde, ko̱ chibaá ma-nò xi xi̱ta̱ ítjòn titsa̱jnaà, ti̱koa̱ chibaá
ma-nò xi ya̱ ni'ya-la̱ xi̱ta̱ sko̱-la̱ kits'iòn. 27 Ta̱nga Nainá
jaàjiìn jñà xi̱ta̱ xi tsò-la̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde nga chiba kjo̱hítsjeèn
tjín-la̱ mé-ne ko̱sobà-la̱ jñà xi̱ta̱ chji̱ne̱. Ti̱koa̱ jaàjiìn Nainá
xi tsò-la̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde nga ni̱mé chjí-la̱ mé-ne ko̱sobà-la̱ jñà
xi̱ta̱ xi xi̱ta̱ ítjòn títsa̱jna. 28 Nainá jaàjiìn xi̱ta̱ i̱ma̱ ko̱ xi̱ta̱
xi bitjongui xi tsò-la̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde nga nìmé chjí-la̱, mé-ne
ki̱tjongui-ne jñà xi̱ta̱ xi tsò nga jñà títsa̱jna ítjòn, 29 mé-ne
ni̱jngoò xi̱ta̱ xi 'nga si̱ìkíjna-ne yijo-la̱ nga nguixko̱n Nainá.
30 Ta̱nga ti̱jè-ne Nainá kisìkítsa̱jnako̱-ná Cristo Jesús. K'oa̱á
ti̱s'ín kis'iìn nga i̱t'aà ts'e̱ Cristo sakó-ná jè kjoa̱chji̱ne̱,
nga jè Cristo, xi̱ta̱ kixi̱ s'ín-ná, xi̱ta̱ tsjeè s'ín-ná ko̱
síkítsa̱jnandei̱í-ná kjoa̱ ts'e̱ jé-ná. 31 Koni s'ín tíchja̱ Xo̱jo̱n-la̱
Nainá nga tsò: "Jè xi jeya síkíjna yijo-la̱, ta sa̱á Nainá jeya
kàtasíkíjna."

2 [1]Ndí 'ndsè kǫ tichjaá, k'ę nga kiìkon-nò nga
tsibenǫjmí-nò 'én-lą Nainá, mìtsà koi 'én kichjà-nò xi
maxkón-lą xįtą k'ę nga 'nchré kǫ xi tsò-lą nga 'én-lą xįtą
chjinę. [2]K'ę nga tsohótijnakǫ-nò, k'oąá s'ín kiskoòsòn-lą;
mìtsà mé kjoą xi kj'eíí kisìkítsjeèn; nguì tà 'én-lą Jesucristo
tsibenǫjmí-nò, nga jè-né xi krò k'en-t'aà. [3]K'ę nga ijchò
kènǫjmí-nò 'én-lą Nainá, indaàkjoąá ijchoa. Titsakjoòn-ná
skanda tíhotsé-ná. [4]K'ę nga kichjàyajiìn-nò mìtsà 'én-lą
xįtą chjinę kisìkjeén mé-ne nga kǫkjeiín-nò. Ta sąá jè Inimą
Tsjeè-lą Nainá tsakó nga'ñó-lą nga kòkjeiín-nò. [5]Mé-ne jè
kjoą xi mokjeiín-nò įt'aà ts'ę Cristo, mìtsà yą nchrobá-ne kjoą
chjinę-lą xįtą, yąá nchrobá-ne nga'ñó-lą Nainá.

Xi nguì kjoą chjinę, įt'aà ts'ęé Nainá nchrobá-ne

[6]Kixįí kjoą 'én chjineé nokjoàya-lajęn jñà xįtą xi jye
tímajchínga nga mokjeiín-lą įt'aà ts'ę Cristo. Tąnga mìtsà
kjoą chjinę ts'ę isò'nde nokjoàya-jęn, ni mìtsà ts'ę xįtą ítjòn
xi tjín isò'nde xi jye tíchija nga'ñó-lą. [7]'Én xi nokjoàya-jęn,
kjoą chjinę ts'ę Nainá-né, jè kjoąchjinę xi tjí'ma-lą xi k'oąs'ín
kiskoòsòn-lą skanda tisą kjòtseé nga jñá jeya kįtsąjnaá.
[8]Nijngoò xįtą ítjòn xi tjín isò'nde kjòchiya-lą įt'aà ts'ę kjoą
chjinę koi. Tsà kjòchiya-lą, mì-là kìi k'oąs'ín krò kisìk'en-t'aà
Nąà'èn-ná Jesucristo xi tjín-lą kjoą jeya. [9]Xojǫn-lą Nainá, k'oąá
s'ín tíchją nga tsò:

Jñà xįtą xi matsjakeè Nainá,
jè tjíndaà-lą kjoą xi ni sąá jngoò xįtą xi xkǫn beè-ne,
xi líká-lą 'nchré-ne
xi kǫ inimą-lą machiya-lą.

[10]Nainá, įt'aà ts'ę Inimą Tsjeè-lą tsakó-najęn kjoą koi. Ngą jè
Inimą Tsjeè-lą Nainá ótsjiya yije-né skanda jñà kjoą xi mìkiì
ndaà fìya-ná įt'aà ts'ę Nainá.

[11]¿Yá xįtą-ne xi machiya-lą kó tsò kjǫhítsjeèn xi
tíjiìn inimą-lą xįtą xi kj'eíí? Tà jè tíjiìn inimą-lą kó tsò
kjǫhítsjeèn-lą. K'oąá tis'ín tjín kjoą ts'ę Nainá, nijngoò xįtą
tíjiìn-lą kó tsò kjǫhítsjeèn-lą Nainá; tą jè Inimą Tsjeè-lą
tíjiìn-lą. [12]Ngajęn, mìtsà jè inimą-lą xįtą isò'nde kitjoé-najęn.
Jè Inimą Tsjeè-lą Nainá kitjoé-najęn, mé-ne nga jchą-najęn
kjoą xi Nainá kitsjaà kjǫtjò-ná. [13]'Én koi, k'oąá s'ín nokjoà-jęn
koni s'ín okóya-najęn Inimą Tsjeè-lą Nainá. Mìtsà kjǫhítsjeèn

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

ts'e̲ xi̲ta̲ i̲sò'nde. 'Én Tsjeè-la̲ Nainá bènọjmí-je̲n xi kjoa̲ ts'e̲ Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲.

14 Jè xi mìtsà xi̲ta̲-la̲ Cristo, mìkiì machi̲ya-la̲ 'én xi ts'e̲ Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá. Tà kjoa̲ ská ma-la̲. Mìkiì fahas'en-jiìn-la̲, nga mochjeén-né nga i̲t'aà ts'e̲ Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá ki̲nchátsjiyaá. 15 Ta̲nga jè xi̲ta̲ xi Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá tíjnajiìn ini̲ma̲-la̲, maá-la̲ ótsjiya yije ni̲ta̲ mé kjoa̲-ne. Ta̲nga i̲t'aà ts'e̲ xi̲ta̲ jè, mì yá xi̲ta̲ xi ko̲ma-la̲ ko̲hótsjiya kjọhítsjeèn-la̲. 16 K'oa̲á s'ín tíchja̲ Xọjọn-la̲ Nainá nga tsò: "¿Yá-né xi beè kjọhítsjeèn-la̲ Nainá? ¿Yá-né xi ko̲ma ko̲kòya-la̲?" Ta̲nga jñá tjín-ná kjọhítsjeèn xi ts'e̲ Cristo.

Jñà xi̲ta̲ xi síxá i̲t'aà ts'e̲ Nainá ján Corinto

3 1 Jñò ndí 'ndsè ko̲ tichjaá, mìkiì komà ko̲s'ín kichjàko̲-nò koni xi̲ta̲ xi ndaà tíjiìn ini̲ma̲-la̲ Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá. Ta k'oa̲á s'ín kichjàko̲-nò koni tsà ta̲xki̲ xi̲ta̲ i̲sò'nde xi tà kjoa̲ ts'e̲ yijo-la̲ ótsji, koni tsà tákó ndí i̲xti xó xi i̲t'aà ts'e̲ Cristo. 2 Mìtsà 'in tjín 'én xi tsakoòya-nò; k'oa̲s'ín ngaya-la̲ koni ndí i̲xti xó xi sa̲ nchihoki, tà tsjín 'biì, mìtsà tsojmì tájaà kine. Jñò, kj'eè kiì ndaà fahas'en-jiìn-nò 'én-la̲ Nainá, k'oa̲á ngaya-la̲ koni tsojmì tájaà xi kj'eè kiì ma chine skanda na̲chrjein i̲'ndei̲. 3 Tákó k'oa̲á s'ín 'nè koni s'ín xi̲ta̲ xi kjoa̲ ts'e̲ yijo-la̲ ótsji. Machi̲ni̲cha-nò xinguio̲o, chitiya-nò ni̲ta̲ mé kjoa̲-ne. Kjoa̲ koi, kjoa̲ ts'e̲ xi̲ta̲ i̲sò'nde-né. 4 K'e̲ nga bixón: "'A̲n, xi̲ta̲ ts'e̲ Pablo-ná", ko̲ jè xi ìjngoò tsò: "'A̲n, xi̲ta̲ ts'e̲ Apolos-ná", jñò, k'oa̲á s'ín nokjoà koni chja̲ xi ta̲xki̲ xi̲ta̲ i̲sò'nde.

5 'A̲n xi Pablo 'mì-na, ko̲ Apolos, tà xi̲ta̲ chi̲'nda-náje̲n xi nìxá-la̲je̲n Nainá. I̲t'aà tsaje̲én kòkjeiín-nò 'én-la̲ Nainá, nga ìjngoò ìjngoò-je̲n ki'nè-je̲n xá xi Na'èn-ná kisìnga̲tsja-naje̲n. 6 'A̲án tsakoòya-nò 'én-la̲ Nainá, k'oa̲á ngaya-la̲ koni jngoò xi̲ta̲ xi bítje̲ xojmá, jè Apolos kiskinìndá-la̲, ta̲nga jè Nainá tísíjchá. 7 Mìtsà jè xi̲ta̲ xi bítje̲ tsojmì, ni̲ mìtsà jè xi kinìndá-la̲ xi chjí-la̲, ta̲ jngoò jè Nainá xi síjchá tsojmì xi sitje̲ xi 'ñó chjí-la̲. 8 Jè xi bítje̲ ko̲ xi kinìndá-la̲, ta jngoò xá tjín-ne xi s'ín. Ta̲nga jè Nainá tsjá-la̲ chjí-la̲ koni tjín xá xi kis'iìn nga jngoò ìjngoò. 9 Ngaje̲n, ya̲á ta̲ña nìxákjoò-je̲n xá-la̲ Nainá. Koa̲ jñò-nò i̲'nde ñánda sitje̲ 'én-la̲ Nainá. Ti̲koa̲á jñò-nò ni'ya-la̲ Nainá xi ngaje̲n bíndaà-je̲n. 10 Koni s'ín tjín kjọndaà-la̲ Nainá xi kitjoé-na, 'a̲n-ná xi chji̲ne̲ chrjó ítjòn, xi tsibijnà tàts'en

chrjó-la ni'ya. Kj'eií xitaá bíndaàsòn ni'ya. Tanga jñà xi bíndaàsòn, ndaà kàtasíkinda nga jngoò ìjngoò kós'ín kìndaà.
11 Mì ti yá xi koma-la kìijna ìjngoò-ìsa tàts'en chrjó ni'ya koni jè xi jye tíjna, nga jè Jesucristo tíjna koni tàts'en chrjó ni'ya.
12 Tàts'en chrjó ni'ya, komaá sindaàsòn-ne kicha oro, plata, ndajo chjí xi 'ñó ndaà kjoàn, nas'ín yá, nas'ín xka paja, o xka ndiji. 13 Tanga jñà xá xi s'ín nga jngoò ìjngoò xita, k'eé jcha-la jè nachrjein k'e nga sindaàjiìn-la xita. Nachrjein jè, ni'ín kjoiíko, koa jè ni'ín skót'aà nga jngoò ìjngoò skaya xá xi komà.
14 Tsà jngoò xá kichìkjoakò-la ni'ín xi skót'aà, tjoé-la chjí-la jè xita xi kìindaàsòn. 15 Tanga tsà jè xá xi kisindaàsòn, tsà kiti, chijaá chjí-la. Tanga jè xita kitjokàjiín kjo'in koni jngoò xita xi bitjokàjiìn ni'ín.
16 Jñò, ¿a mìtsà tíjiìn-nò nga ni'ya ingo tsjeè-la Nainá 'mì-nò? Nga jè Inima Tsjeè-la Nainá tíjnajiìn-nò. 17 Tsà yá xita xi mejèn-la siìkits'ón-jiìn-la ni'ya tsjeè-la Nainá, Nainá tikoaá siìkits'ón-jiìn-la jè xita xi k'oas'ín s'iin. Nga jè ni'ya-la Nainá, tsjeè-né. Koa jñò-nò xi ni'ya tsjeè-la Nainá 'mì-nò.
18 Kì yijo-nò chonachan-là, tsà yá xi k'oas'ín síkítsjeèn nga 'ñó tjín-la kjohítsjeèn xi ts'e kjoa chjine-la isò'nde, ta saá kos'ín kàtas'ín koni tsà tsjìn-la kjohítsjeèn, mé-ne nga nguì xita chjine koma-ne. 19 Jè kjoa chjine-la xita isò'nde, it'aà ts'e Nainá, kjoa ská tsò-la. Xojon-la Nainá, k'oaá s'ín tíchja nga tsò: "Nainá, k'oaá s'ín s'ín nga jñà xita chjine, tijñà-ne kjoa mañà-la kixojiìn-ne." 20 Jè Xojon-la Nainá, ìjngoò k'a tjít'aà ñánda tsò: "Nainá, beè-né nga nimé chjí-la kjohítsjeèn-la xita xi chjine tsò-la yijo-la." 21 K'oaá ma-ne, jñò, kì nijngoò xita xi 'nga nìkíjna. Nga ngats'ii xi tjín, kjondaà tsajòn yije-nò. 22 Tsà jè Pablo, tsà jè Apolos, tsà jè Cefas [xi tikoa Pedro 'mì], tsà jè isò'nde, tsà jè kjoabinachon, tsà jè kjoa biyaà, tsà jè nachrjein i'ndei, tsà jè nachrjein xi sa nchrobá, kjondaà tsajòn yije-nò.
23 Jñò, ts'e Cristo-nò, koa jè Cristo ts'eé Nainá.

Xá-la xita xi tsibíxáya-la Jesús

4 1 K'oaá s'ín jchatakòn-náje koni xita chi'nda xi síxá-la Cristo, nga ngaje kjòngatsja-je nga kokóya-je kjoa tjí'ma-la Nainá. 2 Jngoò xita xi xá mangatsja, mochjeén-né nga kàta'ya-la nga kixi síkitasòn xá-la. 3 'An, mìkiì sìkájnoa xi it'aà tsajòn kó tsò kjohítsjeèn-nò, a ndaá tìsìkitasoàn, a xi ch'oó

tìsìkitasoàn xá xi 'an kjòngatsja, ko kó s'ín síkítsjeèn jñà xitaxá xi bíndaàjiìn-la xita isò'nde. Skanda 'an, mì ti kiì xan-na tsà ndaà tjín ko tsà ch'oó tjín xá xi tìs'iaàn. 4 'An, nas'ín k'oas'ín sìkítsjeèn nga tsjìn-na jé, tanga mìtsà tsò-ne kjoa nga nguì xita kixi-ná. Nga jè Na'èn-ná xi bíndaàjiìn-na. 5 K'oaá ma-ne kì tà chjà jé bìnè-là xinguioo nga ti kj'eè bijchó nachrjein. Chíña-kjoaa k'e nga kjoií Na'èn-ná xi síhiseèn nga jcha-la kjoa xi tjí'ma ñánda nga jñò choòn. Koa siìkatsejèn kó tsò kjohítsjeèn xi tjíjiìn inima-la xita. Ikjoàn Nainá jeya siìkíjna koni s'ín nga ok'ìn-la nga jngoò ìjngoò xita.

6 Ndí 'ndsè ko tichjaá, koi 'én tìchjàko-nò kjoa xi mangásòn it'aà ts'an ko it'aà ts'e Apolos xi kjondaà tsajòn mé-ne nga mìkiì sikatonè-là koni tsò 'én-la Nainá. Kì k'oaá s'ín nìkítsjeèn nga jngoò chi'nda-la Nainá ìsa ndaà nachrjenguioò koni chi'nda xi i'nga. 7 Jñò, ¿mé-ne koa bixón-nò nga ìsa 'ñó chjí-nò koni xita xi i'nga? ¿Mé kjondaà xi tjín-nò xi mìtsà Nainá kitsjaà-nò? Tsà jye kitjoé-nò ngats'iì kjondaà, ¿mé-ne nga 'nga ma-ne takòn koni tsà ta nga'ñó tsajòn kisakò-nò?

8 Jñò, k'oaá s'ín machiya-nò koni tsà jyeé ma yije-nò, koni tsà 'ñó xita nchiná it'aà ts'e Nainá. K'oaá s'ín nìkítsjeèn koni tsà xitaxá ítjòn titsajnaà ko ngajen mìtsà xitaxá titsajna-jen. Ndaà-la tjín tsà kixi kjoa nga otìxoma, mé-ne ngajen koma kotìxomako-nòjen. 9 'An, k'oaá s'ín sìkítsjeèn, ngajen xi it'aà ts'e Cristo kisìxáya-najen, Nainá k'oaá s'ín kiskoòsòn-la nga ngajen-nájen xi fehet'aà-ne, xi tjínè-najen nga kiyá-jen nga nguixkon isò'nde, nga nguixkon xita ko àkjale. Jñà xita, tà nchikotsejèn-najen nga tsja ma-la mé kjo'in xi tímat'in-jen. 10 Ngajen, xi kjoa ts'e Cristo, xita ská 'yatakòn-najen; tanga jñò, it'aà ts'e Cristo, k'oaá s'ín 'ya-nò nga 'ñó tjín-nò kjoachjine. Ngajen, k'oaá s'ín 'yatakòn-najen nga xita indaàkjoa-nájen; tanga jñò, xita tájaà-nò. Ngajen, mì yá xita beèxkón-najen; jñò, beèxkón-nò xita. 11 Skanda jè hora jè, kjinchrá-najen, xíndá-najen, tsjìn-najen nikje xi chíkjá-jen, 'ñó beètoòn-najen xita, tà tjaàsòn-najen, tsjìn-najen ni'ya. 12 Skanda bijtaá-najen nga 'ñó nìxá-jen. K'e nga chja'on-ko-nájen xita, ngajen, nìjét'aà-lajen Nainá nga kàtasíchikon-t'in. K'e nga kondra fì-najen xita, chíkjoakoó-najen. 13 'On chjako-najen xita, ngajen ndaà nokjoá-lajen. K'oas'ín beè takòn-najen koni tsà

tjé-la̱ i̱sò'nde. Skanda na̱chrjein i̱'ndei̱, jñà xi̱ta̱ k'oa̱á s'ín beètakòn-naje̱n koni tsojmì xi ningui-ne nga bíxteèn.
14 Koni s'ín tìkjiì-nò, mìtsà tìs'iìn sobà-nò. Kjo̱hítsjeèn tìtsja jngoò-nò koni tsà i̱xti ts'a̱n xi matsjake̱. 15 Na̱s'ín te jmiì ma-ne xi okóya-nò i̱t'aà ts'e̱ Cristo, ta jngoò ma-ne xi na̱'èn-nò. 'A̱n-ná xi komà na̱'èn-nò nga mokjeiín-nò i̱t'aà ts'e̱ Cristo Jesús nga 'a̱án tsibeno̱jmí ítjòn-nò 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo. 16 K'oa̱á ma-ne bìtsi'bà-nò nga k'oa̱s'ín tijchá yijo-nò koni 'a̱n.
17 Koií kjoa̱-la̱ tìsìkasén-nò Timoteo, xi ki'ndí-na̱ xan-la̱ nga 'ñó matsjake̱ ko̱ kixi̱ síxá-la̱ Na̱'èn-ná. Jè si̱ìkítsjeèn-nò kós'ín tìjna̱koa̱ Cristo Jesús nga mokjeiín-na̱ i̱t'aà ts'e̱, koa̱ kós'ín okoòya-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo nga kijndà na̱xa̱ndá ñánda bijchoa. 18 Tjín i'nga xi̱ta̱ xinguio̱o xi 'ñó 'nga chja̱, k'oa̱á-là s'ín síkítsjeèn tsà mìkiì kjíkon-nò. 19 Ta̱nga tsà Nainá mejèn-la̱, kjíkon ni̱to̱ón-nò. K'e̱ nga kìjchoa, skoeè jñà xi̱ta̱ xi 'nga chja̱, a nga'ñó-la̱ Nainá xi tjín-la̱ a xi tà jè 'én-la̱ xi 'nga chja̱. 20 K'e̱ nga jè Nainá tíhotíxoma jngoò-la̱ xi̱ta̱, mìtsà ta kjoa̱ ts'e̱ 'én mochjeén, ko̱ó nga'ñó-la̱ Nainá mochjeén. 21 Jñò, ¿kós'ín mejèn-nò nga kjián? ¿A mejèn-nò nga kjo̱'in tsjaà-nò k'e̱ nga kìjchokon-nò, a xi mejèn-nò nga ko̱ kjo̱ndaà-na̱ ko̱ kjo̱tsja-na̱ kìjchokon-nò?

Jé xi kisakò ya̱ i̱jiìn na̱xa̱ndá-la̱ Cristo ján Corinto

5 1 Jye na'yà-la̱ nga kjoachijngui tíma i̱jiìn tsa̱jòn. Kjoa̱ xi tíma, skanda jñà xi̱ta̱ xi mìkiì beèxkón Nainá, mì k'oa̱á s'ín. Nga ya̱á tíjnajiìn jngoò-nò xi̱ta̱ xinguio̱o xi nea̱jòn-la̱ tsóhoko̱. 2 Jñò, ¿mé-ne 'nga nìkítsa̱jna-nò yijo-nò? Mochjeén-né nga kjoa̱ba ki̱tsa̱jnajñoò, ko̱ jè xi̱ta̱ xi ko̱tjín jé tíhótsji, ti̱nachrjekàjioòn. 3 'A̱n, kixi̱í kjoa̱, kjiìn tìjna̱-nò, ta̱nga kjo̱hítsjeèn-la̱ ini̱ma̱-na̱ ya̱á tíjnajiìn osen-nò. 'A̱n, k'oa̱á ngaya-la̱ koni tsà ya̱ tìjna̱jiìn-nò, jyeé kiskoòsòn-la̱ mé kjo̱'in xi si̱nè-la̱ jè xi̱ta̱ xi k'oa̱ tjín jé tíhótsji. 4 Jñò, k'e̱ nga ko̱xkóya nga jeya si̱kíjna Jesucristo xi otíxoma-ná, jè kjo̱hítsjeèn-la̱ ini̱ma̱-na̱ ya̱á kíjnajiìn-nò, ti̱koa̱ ya̱á kíjnajiìn-nò jè nga'ñó-la̱ Na̱'èn-ná Jesucristo. Ko̱ i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-ná Jesucristo, 5 xi̱ta̱ jè, xi̱ta̱ nei̱í kàtanga̱tsja yijo-la̱ nga kàtas'e-la̱ kjo̱'in, ko̱ kàtasíkájno jé-la̱ nga mì ti̱ jé ko̱hótsji-ne mé-ne nga ki̱tjokàjiìn-ne kjo̱'in ini̱ma̱-la̱, k'e̱ nga kjoi̱í ìjngoò k'a Jesucristo xi otíxoma-ná.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

6 Mìkiì ndaà tjín nga 'nga nìkítsa̱jna yijo-nò. ¿A mì tíjiìn-nò
nga na̱s'ín ta̱ chiba na̱'yo̱ san sísan yije xíkjín na̱'yo̱?
7 Ti̱nachrjekàjioòn jè xi̱ta̱ xi ótsji jé k'oa̱á ngaya-la̱ koni
tsà na̱'yo̱ san xi mì ti̱ ndaà-ne nga síkits'ón-nò, mé-ne jñò
k'oa̱s'ín kjoàn ko̱ma-nò koni na̱'yo̱ xi̱tse̱ ts'e̱ i̱nchra̱jín xi
tsjìn-la̱ na̱'yo̱ san. Nga jñò, jyeé kitjaàxìn-nò kjoa̱ ts'e̱ jé koni
na̱'yo̱ san jchínga nga jè Cristo k'en ngajo-ná koni jñà orrè xi
kisìk'en xi̱ta̱ Israel k'e̱ nga Paxko̱. 8 Koií kjoa̱-la̱ jñá, k'oa̱á s'ín
ki̱náchrjeé s'eí nga jyeé kisìkítsa̱jnandei̱í-ná Nainá kjoa̱ ts'e̱
jé, koni s'ín xi̱ta̱ Israel k'e̱ nga Paxko̱ nga sítsjeè ni'ya-la̱ nga
faáxìn yije na̱'yo̱ san. Jñá, k'oa̱á ti̱s'ín chja̱àxián kjoa̱ ts'e̱ jé ko̱
kjoa̱ ch'o ko̱ nguì kjoa̱tsjeè ko̱ kjoa̱kixi̱ si̱kjeén k'oa̱á ngaya-la̱
koni i̱nchra̱jín xi tsjìn-la̱ na̱'yo̱ san.
9 Jè xo̱jo̱n xi kisìkasén ítjòn-nò, k'oa̱á kixan-nò nga mì
ya̱ koa̱hijtako̱o jñà xi̱ta̱ xi kjoa̱ chijngui s'ín. 10 K'e̱ nga
k'oa̱ kixan-nò, mìtsà jñà kisìkaxkia̱ jñà xi̱ta̱ i̱sò'nde xi kjoa̱
chijngui s'ín, ko̱ jñà xi tse mejèn-la̱, ko̱ jñà xi̱ta̱ chijé, ko̱ jñà
xi xkósòn beèxkón. Xi̱ta̱ koi, xki̱ xi ján satíkjoò. Ta jè xi ko̱ma
ki̱nchat'aàxìn-là tsà xìn i̱sò'nde onguió. 11 Jñà 'én xi kixan-nò,
jè-né nga mì ya̱ tsjahijtako̱o jñà xi tsò nga xi̱ta̱-la̱ Cristo xi
'ndsè chibá tsà tákó kjoa̱ chijngui nchis'ín, xi̱ta̱ xi tse mejèn-la̱,
xi xkósòn beèxkón, xi ch'o chja̱jno-ná, xi xán 'bìì, xi chijé s'ín.
Jñà xi̱ta̱ xi k'oa̱s'ín s'ín, skanda mìkiì mochjeén nga ki̱chiko̱o.
12-13 Mìtsà jñá oko̱-ná nga bíndaàjiìn-lá jñà xi̱ta̱ i̱sò'nde. Jè
Nainá ki̱ìndaàjiìn-la̱ jñà xi̱ta̱ koi. Ta̱nga jñò oko̱-nò nga
kíndaàjiìn-là xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Nainá xi tsa̱jòn. K'oa̱á ma-ne nga
xan-nò, chja̱àxiòn jè xi̱ta̱ xi ch'o tís'ín xi ya̱ tíjnajiìn-nò.

Kós'ín s'i̱in jñà xi̱ta̱-la̱ Cristo nga ti̱jñà xíkjín koi̱ìndaàjiìn-la̱

6 1 Jñò, k'e̱ nga tsà kjoa̱siì tjín-nò ko̱ xi̱ta̱ xinguio̱o, ¿mé-ne
jñà mejèn-nò koi̱ìndaàjiìn-nò jñà xi̱ta̱xá xi mìtsà xi̱ta̱-la̱
Cristo? ¿A mìtsà tà jñà kàtíndaàjiìn-nò xi xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱
Cristo? 2 ¿A mìtsà tíjiìn-nò nga jñá xi xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo
'mì-ná, jñá kíndaàjiìn-lá xi̱ta̱ i̱sò'nde? Tsà jñò koi̱ìndaàjiìn-là
xi̱ta̱ i̱sò'nde, ¿a mì chíkjoa̱-nò nga ta jñò kíndaàjiìn-là xi̱ta̱
xinguio̱o kjoa̱ xi chiba tjín? 3 ¿A mìtsà tíjiìn-nò nga ti̱koa̱
i̱t'aà tsa̱ján kíndaàjiìn-lá àkja̱le̱? Tsà jñá kíndaàjiìn-lá àkja̱le̱,
¿a mì ko̱ma-ná kíndaàjiìn-lá xi̱ta̱ xinguia̱á kjoa̱ xi tjín i̱
i̱sò'nde? 4 K'oa̱á ma-ne tsà ta kjoa̱ ts'e̱ i̱sò'nde-né xi tjín-nò,

tinókjoa jngoò-là xita 'ndsè xi jñò nachrjenguioò nga 'mì-là nimé chjí-la, jè kàtíndaàjiìn-nò. 5 Koií koa xan-nò mé-ne nga kàtasobà-nò. ¿A mìtsà tíjna jngoò xita xinguioo xi tjín-la kjohítsjeèn nga koma-la koiìndaàjiìn-la xita xi 'ndsé chibá? 6 Mìtsà ta koií kjoa-la nga bixkàn-koo xinguioo, skanda yaá onguíkoo xinguioo nguixkon xitaxá xi mìkiì beèxkon Nainá nga bìndaàjiìn-nò.

7 Kixií kjoa, ch'oó tjín kjoa k'e nga tijñò bixkàn-ko-nò xinguioo. ¿Mé-ne mìtsà ta saá nìkjeiín-là xinguioo k'e nga ch'o síko-nò? Ta saà tikjeiín-la nga kàtasíchijé-nò. 8 Tanga jñò, k'oaá tis'ín ch'o nìkoo xinguioo, tijñò nìchijé-là.

9 ¿A mìtsà tíjiìn-nò nga jñà xi mìtsà xita kixi, mìkiì kjoahas'en-jiìn i'nde ñánda tíhotíxoma Nainá? Jñà xita xi kjoa chijngui s'ín, jñà xi xkósòn beèxkón, jñà xita xi jye chixàn xi kjoa chijngui s'ín, jñà xita xi'ndè xi ti x'in xíkjín oyijòko-ne, 10 jñà xita chijé, jñà xita tse mejèn, jñà xita xi xán 'biì, jñà xi xita chjajno-la, jñà xita xi konachan-la xíkjín nga síchijé-la, kì yijo-nò chonachan-là nga jñà xita xi koatjín kjoach'o xi s'ín mìkiì kjoahas'en-jiìn ñánda tíhotíxoma Nainá. 11 Jñò, k'e nga sa kjòtseé k'oa tis'ín ki'nè i'nga; tanga i'ndei, jye kisaníjno kjoa ts'e jé-nò, jye xita tsjeè-la Nainá komà, ko jye xita kixi komà it'aà ts'e nga'ñó-la Jesucristo xi otíxoma-ná ko it'aà ts'e Inima Tsjeè-la Nainá.

Kó s'ín sichjeén yijo-ná mé-ne nga jeya kíjna Nainá

12 Tjín i'nga xita xinguioo xi tsò: "'An tjí'ndeé-na nita mé kjoa xi s'iaàn." Kixií kjoa tjí'nde-né, tanga mìkiì ok'ìn-la tsà k'oas'en yijeé ngats'ìì kjoa; k'oaá ma-ne, 'an, mìkiì tsjaà'nde-la yijo-na nga siìkijne-na jngoò kjoa. 13 Tikoaá tjín i'nga xi tsò: "Jñà tsojmì xi ma chine, ts'eé indso'bá, koa jè indso'bá mochjeén-la tsojmì xi ma chine." Kixií kjoa, tanga ingajò kjoa koi, Nainá siìkjehet'aà. Tanga jè yijo-ná, mìtsà kos'ín kochjeén nga kjoa chijngui s'een; it'aà ts'e Nainá kochjeén; yijo-ná, ts'eé Nainá. 14 Koni s'ín kis'iìn Nainá nga kisìkjaáya-la Na'èn-ná Jesús, jñá k'oaá tis'ín kjoaáya-ná it'aà ts'e kjoa biyaà nga tjín-la nga'ñó Nainá.

15 ¿A mìtsà tíjiìn-nò nga jè yijo-ná, yaá tíkjoòko ts'e Cristo? ¿A komaá sikjeén yijo-la Cristo nga sijngoòt'aà-lá ts'e chjoón ská? Majìn, mìkiì koma. 16 ¿A mìtsà 'yaà, k'e nga jngoò xita

x'in, tsà chjoón ská kíjnako, jngoò yijoó koma? Nga k'oáá s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: Ingajò xita koi, jngoò yijoó koma. 17Tanga jè xi Na'èn-ná tíjnako, yaá majngoòko inima-la ko ts'e Na'èn-ná.

18Tinchat'aàxìn-là kjoa chijngui. Jngoò xita, nita mé jé xi ótsji xi kj'eií jé, mìtsà yijo-la tíbeètoòn. Tanga jè xita xi kjoa chijngui s'ín, yijo-laá beètoòn. 19¿A mìtsà tíjiìn-nò nga jè yijo-nò ni'ya-la Inima Tsjeè-la Nainá-né xi jñò kitsjaà-nò Nainá nga tíjnajiìn inima-nò? Yijo-nò, mìtsà ti tsajòn-nò. 20Nainá jye tsakatse-nò, tseé tsibíchjítjì-nò. Koií kjoa-la jchaxkón Nainá, ndaà tikjeén yijo-nò nga ts'eé Nainá.

Kjoa ts'e xita xi bixan

7 1It'aà ts'e 'én xi kichjìnangui-ná nga kinìkasén-ná xojon nga bixón: "Ndaà-la tjín, jngoò xita x'in ko jè chjoón tsà mìkiì kixan." 2Tanga koií kjoa-la nga 'ñó tjín kjoa chijngui, nga jngoò ìjngoò xita x'in kàtas'e-la chjoón, ko nga jngoò ìjngoò chjoón kàtas'e-la x'in. 3Koni s'ín tjín kjotíxoma ts'e kjoa bixan, jè x'in, ndaà kàtasís'in-la chjoón-la k'e nga kójnako, tikoa jè chjoón, ndaà kàtasís'in-la x'in-la. 4Jè chjoón, mìtsà tijè otíxoma-la yijo-la, jè x'in-la otíxoma-la. Tikoa jè x'in mìtsà tijè otíxoma-la yijo-la, jè chjoón-la otíxoma-la. 5K'e nga tsjáyijòkoo xinguioo, kì yijo-nò nìxkon-là xinguioo. Tà k'e-né tsà ngásòn chibàya-nò kótjín nachrjein mìkiì tsjáyijòkoo xinguioo tsà Nainá kinókjoat'aà-là. Xi koma iskan mochjeén-né nga sis'in-là xinguioo nga mì jè xita neií skónachan-nò k'e nga tsà mì ti kiì chíkjoa-nò nga xìn tsjáyijò-là xinguioo.

6'Én xi tìxan-nò tà 'an-ná xi tìtsjaà'nde-nò; mìtsà kjotíxoma tìbìnè-nò. 7Xi it'aà ts'an, mejèn-na tsà ngats'iì xita k'oas'ín kàtìtsajna tajngoò, koni 'an, tajngoó tìjnaa. Tanga ìjngoò ìjngoò xita kits'iì-la kjotjò xi Nainá kitsjaà-la, kós'ín kítsajna. Kakj'eií kakj'eií s'ín títsajna nga ìjngoò ìjngoò xita.

8Jñà xita xi títsajna tajngoò ko jñà íchjín xi jye k'en x'in-la, ndaà-la tjín tsà tà k'oas'ín kítsajna tajngoò koni 'an. 9Tanga tsà mìkiì chíkjoa-la nga bìtsajna íjngó, ìsaá ndaà-ne tsà kàtixan, mì k'oa-ne tsà tsjè siìk'en.

10'An, k'oaá s'ín bìnè-la jñà xita xi jye chixàn, nga mìkiì koma tsjeín xíkjín. Jè chjoón, mìkiì koma siìkíjna x'in-la. Mìtsà kjotíxoma ts'an xi tsjaà-nò; ts'eé Nainá. 11Jè chjoón xi

tsjeiìn x'i̱n-la̱, mìkiì tjí'nde-la̱ nga kj'ei̱í x'i̱n ki̱xan-ko̱ ìjngoò k'a. Ti̱koa̱á-ne kàtajoóndaà-ne. Ti̱koa̱ jè x'i̱n, mìkiì tjí'nde-la̱ nga tsjeín chjo̱ón-la̱.

12 Jñà xi̱ta̱ xi i'nga, k'oa̱á xan-la̱, xi tà kjo̱hítsjeèn ts'a̱n, mìtsà jè Na̱'èn-ná tsibíjna kjo̱tíxoma jè. Tsà jngoò xi̱ta̱ x'i̱n xi mokjeiín-la̱ 'én-la̱ Nainá, tsà jè chjo̱ón-la̱ xi tíjnako̱, tsà mìkiì mokjeiín-la̱, tsà tsò ikon jè chjo̱ón nga bìjnako̱, kàtìjnako̱, kì tsjeiìn takòn jè chjo̱ón-la̱. 13 Tsà jngoò chjo̱ón xi mokjeiín-la̱ 'én-la̱ Nainá, jè x'i̱n xi tíjnako̱, tsà mìkiì mokjeiín-la̱, tsà tsò ikon jè x'i̱n nga bìjnako̱, kàtìjnako̱, kì tsjeiìn takòn jè x'i̱n-la̱. 14 Jè x'i̱n xi mìkiì mokjeiín-la̱ 'én-la̱ Nainá, i̱t'aà ts'e̱ chjo̱ón-la̱á matsjeè-né; ti̱koa̱á jè chjo̱ón xi mìkiì mokjeiín-la̱, i̱t'aà ts'e̱ x'i̱n-la̱á matsjeè-né. Tsà majìn, jñà i̱xti-la̱ mìtsà xi̱ta̱ ki̱xi̱ nga nguixko̱n Nainá, ta̱nga i̱'ndei̱ i̱xti-la̱, ya̱á chja̱-ne na̱xa̱ndá-la̱ Cristo. 15 Ta̱nga tsà jè chjo̱ón xi mìkiì mokjeiín-la̱ 'én-la̱ Nainá tsà mejèn-la̱ tsjeín x'i̱n-la̱ xi mokjeiín-la̱, kàtatsjeiìn. Ko̱ tsà jè xi̱ta̱ x'i̱n xi mìkiì mokjeiín-la̱ 'én-la̱ Nainá, tsà mejèn-la̱ nga tsjeín chjo̱ón-la̱ xi mokjeiín-la̱, kàtatsjeiìn. Jñà xi̱ta̱ koi mìkiì tjínè-la̱ nga kjo̱'ñó kítsa̱jnako̱ xíkjín. Nainá, jè xi mejèn-la̱ nga 'nchán kítsa̱jna. 16 Ji̱ chjo̱ón xi mokjeiín-lè i̱t'aà ts'e̱ Cristo, mìkiì tíjiìn-lè tsà koi na̱chrjein i̱t'aà tsi̱ji ko̱ma ki̱tjokàjiìn kjo̱'in x'i̱n-lè. Ko̱ ji̱ xi x'i̱n 'mì-lè nga mokjeiín-lè i̱t'aà ts'e̱ Cristo, mìkiì tíjiìn-lè tsà koi na̱chrjein i̱t'aà tsi̱ji ko̱ma ki̱tjokàjiìn kjo̱'in chjo̱ón-lè.

17 Jngoò kjoa̱ mejèn-na nga ndaà síkíjna-la̱ ngats'iì xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo, nga ìjngoò ìjngoò xi̱ta̱ x'i̱n ko̱ chjo̱ón, mochjeén-né nga ko̱s'ín kàtasíjchá yijo-la̱ koni s'ín kitsjaà-la̱ Nainá koni s'ín títsa̱jna k'e̱ nga Nainá kiìchja̱-la̱ nga xi̱ta̱-la̱ komà. 18 Tsà tjín i'nga xi̱ta̱ xi jye tjít'aà chi̱ba̱ yijo-la̱ kjoa̱ ts'e̱ circuncisión k'e̱ nga xi̱ta̱-la̱ Cristo komà, tà k'oa̱á s'ín kàtìjna. Tsà tjín i'nga xi kj'eè kiì tjít'aà chi̱ba̱ yijo-la̱, kì bít'aà chi̱ba̱-la̱ yijo-la̱. 19 Xi kjoa̱ ts'e̱ circuncisión, tsà tjít'aà chi̱ba̱-nò ko̱ tsà majìn, mìtsà mé-ne. Jè xi chjí-la̱ nga ndaà si̱kitasòn jè kjo̱tíxoma-la̱ Nainá. 20 Nga jngoò ìjngoò, k'oa̱á s'ín ti̱tsa̱jna koni s'ín titsa̱jnaà k'e̱ nga kiìchja̱-nò Nainá. 21 K'e̱ nga kiìchja̱-lè Nainá, tsà chi̱'nda tijni, kì makájno-lè. Ta̱nga i̱'ndei̱ tsà ko̱ma ki̱jnandei̱í-ne, ndaà s'e̱, ti̱jnandei̱í-ne. 22 Jè xi chi̱'nda tís'ín k'e̱ nga kiìchja̱-la̱ Nainá nga kòkjeiín-la̱ 'én-la̱, i̱'ndei̱ tíjnandei̱í-né i̱t'aà ts'e̱ Cristo. K'oa̱á ti̱s'ín tjín, jè xi tíjnandei̱í k'e̱ nga

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

kiìchjạ-lạ Nainá, i̱'ndei̱ chi̱'nda-lạ Cristo-né. 23 Jñò, Nainá jye tsatse-nò, kì kiì bìi̱'nde nga xi̱tạ xi kj'ei̱í chi̱'nda 'nè-là. 24 Jñò ndí 'ndsè kọ tichjaá, koni s'ín titsạjnaà nga jngoò ìjngoò k'ẹ nga kiìchjạ-nò Nainá, k'oạá s'ín ti̱tsạjna yạ nguixkọn Nainá.

25 I̱t'aà ts'ẹ xi̱tạ xi títsạjna tạjngoò, tsjìn jngoò-na kjọtíxoma xi ts'ẹ Nạ'èn-ná. 'A̱n, k'oạá s'ín kosòn-lạ koni tsò kjọhítsjeèn-nạ nga Nainá kis'e-lạ kjọhi̱mạtakòn mé-ne nga i̱t'aà ts'ạn kjoạàt'aà takòn-na jñà xi̱tạ. 26 Koií kjoạ-lạ nga 'ñó 'in choòn nạchrjein i̱'ndei̱, 'ạn, k'oạá s'ín sìkítsjeèn, ìsạá-la ndaà tjín, tà k'oạs'ín kàtìtsạjna xi̱tạ koni s'ín títsạjna skanda nạchrjein i̱'ndei̱. 27 Tsà tjín-lè chjọón, kì nìkíjna-jèn chjọón-lè. Tsà tsjìn-lè, kì chjọón binchaàtsji. 28 Tsà kixein, mìtsà jé tìbinchaàtsji. Kọ tsà jngoò chjọón xọngó xi ki̱xan, ti̱koạá mìtsà jé tíhótsji. Ta jè-né, k'ẹ nga jye ki̱xan, kjoạá s'ẹ-nò. 'A̱n, mejèn-na nga mì kjoạ kàtas'e-nò.

29 Ndí 'ndsè, mejèn-nạ nga kàtasijiìn-nò, nga chiba jchán nạchrjein chija nga ma si̱xá-lá Nainá. Koií kjoạ-lạ jngoò xi̱tạ x'i̱n xi tjín-lạ chjọón, k'oạá s'ín kàtas'ín koni tsà tsjìn-lạ chjọón. 30 Kọ jñà xi̱tạ xi kjoạba títsạjnajiìn, k'oạá s'ín kàtìtsạjna koni tsà mì ba títsạjna. Koạ jñà xi s'eí tjín-lạ, k'oạá s'ín kàtìtsạjna koni tsà mì s'eí tjín-lạ. Koạ jñà xi tsojmì otse, k'oạá s'ín kàtas'ín koni tsà nìmé tjín-lạ. 31 Kọ jñà xi fìtji̱ngui-lạ kjoạ xi tjín i̱sò'nde, k'oạá s'ín kàtas'ín koni tsà mì yạ fìtji̱ngui-lạ; nga jè i̱sò'nde xi titsạjnasoán i̱jndé, kjoẹhet'aà-né.

32 'A̱n, k'oạá s'ín mejèn-na nga ni̱mé kjoạ ts'ẹ i̱sò'nde si̱kítsjeèn. Jè xi̱tạ x'i̱n xi tíjna tạjngoò, koií síkítsjeèn kjoạ ts'ẹ Nainá, mé xi s'i̱in nga kọtsja-lạ Nainá. 33 Tạnga jè xi jye chjọón tjín-lạ, koií síkítsjeèn kjoạ xi tjín i̱sò'nde mé xi s'i̱in nga kọtsja-lạ chjọón-lạ, 34 k'oạá ma-ne nga jò kjoạ síkítsjeèn. Ti̱koạá jè chjọón ka'àn xi jye k'en x'i̱n-lạ kọ jè chjọón xi tíjna tạjngoò xi kj'eè x'i̱n tjín-lạ, koií síkítsjeèn kjoạ ts'ẹ Nainá mé-ne nga tsjeè síkítsạjna-ne yijo-lạ kọ ini̱mạ-lạ. Tạnga jè chjọón xi x'i̱n tjín-lạ, koií síkítsjeèn kjoạ ts'ẹ i̱sò'nde mé xi s'i̱in nga kọtsja-lạ x'i̱n-lạ.

35 Kjoạ xi benọjmí-nò kjọndaà tsạjòn-nò, mìtsà xan-nò nga 'ạn ósi̱jna ikon-nò, jè-né nga nguì ndaà si̱jchá yijo-nò nga ni̱mé kjoạ ki̱ìchjoà ikon-nò nga si̱xá-là Nainá.

36 Tsà jngoò x'i̱n xi kọs'ín tísíkítsjeèn nga mì ndaà tísíkọ chjọón nga mì xátí tíbixan-kọ nga jye tíhóto nó-lạ chjọón,

k'oáá s'ín kàtas'ín koni s'ín síkítsjeèn, kàtixan; jè kjoa̱ bixan, mìtsà jé nchihótsji. 37 Ta̱nga tsà jngoò xi k'oa̱s'ín bínè-la̱ yijo-la̱ ko̱ ini̱ma̱-la̱ nga majìn-la̱ ki̱xan, nga kjo̱hítsjeèn ts'e̱-né, ko̱ tsà chíkjoa̱-la̱ yijo-la̱ nga mìkiì ki̱xan, ko̱ tsà jye ko̱s'ín kiskoòsòn-la̱, ndaà tjín. 38 Jñà xi̱ta̱ xi bixan, ndaà s'ín, ta̱nga jñà xi mìkiì bixan, ìsa̱á ndaà s'ín.

39 Jngoò chjo̱ón xi x'i̱n tjín-la̱, mìtsà tíjnandei̱í. K'e̱é-né tsà jye k'en x'i̱n-la̱ nga jye tíjnandei̱í. Ko̱ma ki̱xan-ko̱ ni̱ta̱ yá x'i̱n-ne xi matsjakeè tsà ta̱nga mokjeiín-la̱ 'én-la̱ Nainá. 40 'A̱n, k'oa̱á s'ín sìkítsjeèn, ndaà-la tjín tsà mì ti̱ kiì ki̱xan-ne jñà íchjín ka'àn. Ti̱koa̱á 'a̱n, k'oa̱á s'ín machi̱ya-na nga jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá tísíchi̱ya-na.

Tsojmì xi sinchásòn ya̱ nguixko̱n xkósòn

8 1 Jè kjoa̱ xi ts'e̱ yijo-la̱ cho̱ xi sík'en-la̱ xkósòn-la̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde nga tsjá-la̱ kjo̱tjò, jñò bixón-nò nga ngats'iaá jyeé tjín-ná kjoa̱chji̱ne̱ i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ koi. Kixi̱í kjoa̱, ta̱nga k'e̱ nga tjín-ná kjoa̱chji̱ne̱, ma'ngaá takoán. Ta̱nga k'e̱ nga tjín-ná jè kjo̱tsjacha, ìsa̱á ndaà 'bìì-lá nga'ñó xinguia̱á. 2 Tsà tjín i'nga xi̱ta̱ xi tsò nga ndaà machi̱ya-la̱, chijaá ìsa̱-la̱; kj'eè kìì beè yije koni s'ín tjínè-la̱ nga skoe̱. 3 Jngoò xi̱ta̱ xi matsjakeè Nainá, jè Nainá ndaà beèxkon.

4 K'oa̱á xan-nò kó s'ín tjín, tsà ma chine yijo-la̱ cho̱ xi ya̱ biyaàt'aà-la̱ jñà xkósòn. Tíjiìn-ná nga jñà xkósòn xi tjín i̱ i̱sò'nde, ni̱mé nga'ñó tjín-la̱. Nga ta jngoò ma-ne xi Nainá. 5 Jñà xi̱ta̱, k'oa̱á s'ín síkítsjeèn nga kjìn ma nainá xi tjín ján ngajmìì ko̱ i̱t'aà nangui. (Kixi̱í kjoa̱ i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ koi, kjìn ma xi nainá ko̱ na'èn-ná tsò-la̱.) 6 Ta̱nga jñá, 'ya-ná nga ta jngoò ma-ne Nainá xi Na'èn-ná nga i̱t'aà ts'e̱é inchrobà-ne ni̱ta̱ mé xi tjín. Jñá, koií xá tjín-ná nga si̱kitasoán xá-la̱. Ti̱koa̱á ta jngoò ma-ne xi otíxoma-ná, jè Jesucristo; nga i̱t'aà ts'e̱é nga'ñó-la̱ kisindaà yije ni̱ta̱ mé xi tjín ko̱ ti̱koa̱á jñá, i̱t'aà ts'e̱é titsa̱jnakoaán.

7 Ta̱nga mìtsà ngats'iì xi̱ta̱ tíjiìn-la̱ kjoa̱ koi. Tjín i'nga xi̱ta̱ 'ndseé xi jye k'oa̱s'ín kjò'nga-la̱ kjoa̱ ts'e̱ xkósòn k'e̱ nga ti̱kj'eè mokjeiín-la̱. Ta̱nga i̱'ndei̱, k'e̱ nga kine yijo-la̱ cho̱ xi ya̱ biyaàt'aà-la̱ jñà xkósòn, k'oa̱á s'ín síkítsjeèn nga jñà nchibeèxkón xkósòn xi nainá tsò-la̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde. Nga jò tjín kjo̱hítsjeèn-la̱, k'oa̱á s'ín fìya-la̱ nga jé ótsji nguixko̱n Nainá. 8 Jñò bixón-nó nga jñà tsojmì xi ma chine, mìtsà koi kjoa̱-la̱

nga ìsa ndaà skoétjò-ná Nainá. Tsà kichiaá mìtsà ìsa ndaà kitsajnaá ko tsà mìkiì kichiaá mìtsà ìsa ch'o kitsajnaá nga nguixkon Nainá. 9 Kixií kjoa, tjí'nde-ná nita mé xi chjineé. Tanga jñá jchósòn-lá yijo-ná nga mì k'oaá tjín xi chjineé mé-ne jñà xita 'ndseé xi indaàjiìn tjín kjohítsjeèn-la mì jé sakò-la. 10 Tsà tjín jngoò xita xinguioo xi tsò nga tjín-la kjohítsjeèn nga ma chine nita mé yijo-ne, ko yaá fì kakjèn ya i'nde ñánda yaxkón xkósòn; tsà koi nachrjein-la ya skoe jngoò 'ndsé xi indaàjiìn tjín kjohítsjeèn-la nga ya tíkjèn. Jè xita 'ndsé, k'oaá tis'ín s'iin. 11 Kjohítsjeèn-la xita jè nga tsò nga maá chine yije nita mé-ne, koií kjoa-la nga kjo'in siìkjeiín jè 'ndsè xi indaàjiìn tjín kjohítsjeèn-la xi Cristo k'en ngajo-la. 12 K'e nga jé binchaàtsjioò xi kondra ts'e xita 'ndseé nga nìkits'ón-jñoò kjohítsjeèn-la xi indaàjiìn tjín, jé binchaàtsjioò xi kondra ts'e Cristo. 13 'An, tsà ta koií kjoa-la ts'e tsojmì xi kíne nga jé sakò-la jè 'ndsè, tikoaá-ne, jngoò k'a mì ti kiì skíne-na yijo, mé-ne nga mì jé sakó-la 'ndsè.

Kjoa xi tjí'nde-la xita xi tsibíxáya-la Cristo

9 1 'Aán tsibíxáya-na Cristo. Tìjnandeií-ná. Xkoaàn kijtseè-na jè Jesús xi otíxoma-ná. Nga xá-la Na'èn-ná tìs'iaàn, i'ndei jñò-nò xi xita-la Cristo maà. 2 K'oaá xó tsò i'nga xita xi kj'eií nga mì xó tsà 'an tsibíxáya-na Cristo, tanga jñò, ndaà tíjiìn-nò nga 'aán kisìxáya-na, nga it'aà ts'an-ná nga mokjeiín-nò 'én-la Nainá. K'oaá s'ín bitjo kixi kjoa.

3 K'e nga jngoò xita kjònangui-na xi kondra ts'an, 'an, kií xan-la nga ósikoaa yijo-na: 4 ¿A mìtsà tjí'nde-najen nga k'oi-najen tsojmì xi chine-jen ko xi s'io-jen nga xá-la Nainá titsa'nè-jen? 5 ¿A mìtsà tjí'nde-najen nga kitjáko jngoò-jen xi chjoón-najen ma xi 'én-la Nainá mokjeiín-la, koni s'ín xita xi i'nga xi tsibíxáya-la Cristo koni jñà 'ndse Na'èn-ná ko Cefas [xi tikoa Pedro 'mì]? 6 ¿A tà 'an-ná ko Bernabé xi tjínè-najen nga kj'eií xá s'en-jen mé-ne nga sakò-najen tsojmì xi chine-jen? 7 ¿A tjín xita xi soldado síkitasòn xi tijé bíchjí-la yijo-la? ¿A tjín xita xi bítje tsojmì tjé, koa mìkiì kine toò xi ojà-la? ¿A tjín xita xi cho síjchá, koa mìkiì 'biì tsjìn xi ochrje? 8 Kì k'oaá s'ín nìkítsjeèn nga tà kjohítsjeèn ts'an koni s'ín tìxan. Tikoaá tíchjaá kjotíxoma ts'e Moisés. 9 Kjotíxoma-la Nainá xi kiskiì Moisés, k'oaá s'ín tíchja nga tsò: "Jñà nchraja xi bínchi, kì

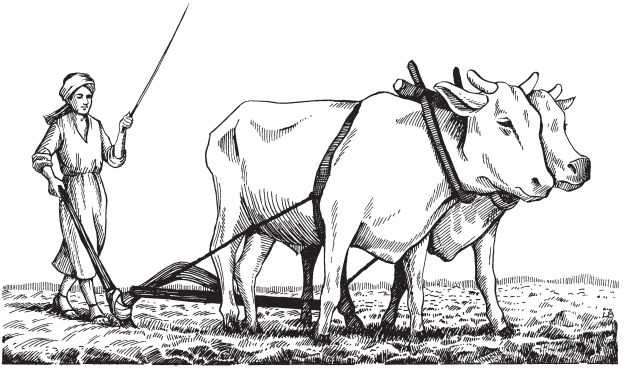

na'ya bì'a tso'ba." 'Én koi mìtsà tsò-ne kjoa nga Nainá 'ñó síkinda nchraja, 10 jñá-ná xi síkinda-ná Nainá; nga it'aà tsaján tíchja kjotíxoma. Jè xi síkínchi nchraja ko xi sítsjeè tsojmì xi majchá-la, nchikoñaá-la nga tjoé chiba-la tsojmì xi majchá-la. 11 'Én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi jin tsakoòya-nòjen jè ngaya-la koni tachó xi kisìtje ijiìn inima-nò. ¿A mì ndaà s'e tsà tjoé chiba-najen tsojmì xi majchá-nò? 12 Tsà jñà xi kj'eií xita tjoé chiba-la tsojmì xi tsajòn, ngajen, ¿a mìtsà ìsa ndaà tjí'nde-najen nga tikoa tjoé-najen?

Tanga mì k'oaá s'ín titsa'nè-jen koni s'ín tjí'nde-najen mé-ne nga mìkiì koma sichjoà ikon-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. 13 Jñò, ndaà 'yaà, jñà xita xi ya síxá ya Ingo Ítjòn-la Nainá, koií tsojmì kine xi tjín ya i'nde jè; ko jñà xi ya síxá i'nde tsjeè-la Nainá ya ñánda binchásòn kjotjò xi tsjá-la Nainá jñà xita, okoó chiba-la yijo-la cho xi ya binchásòn. 14 Nainá k'oaá s'ín kitsjaà okixi: jñà xi chjaya 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo yaá sakò-la tsojmì xi skine. 15 'An, mì k'oaá s'ín tìsìkjeén jñà kjoa xi tjí'nde-na. Tikoaá mìtsà koi xá tìkjiì-nò nga kos'ín síko-ná. Ìsaá-la ndaà tjín tsà kàtiyaà mì k'oaá-ne tsà tjín xita xi kjoaáxìn-na kjotsja xi tjín-na nga ta kjotjò 'an chjàya 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo.

16 Nga 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo chjàya, mìkiì tsà jeya síkíjna yijo-na. 'An, xó k'oaá s'ín tjínè-na nga 'an kichjàya; ima xó-na tsà mìkiì kichjàya jè 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. 17 Tsà tà kjohítsjeèn ts'aán-là nga kos'ín tìs'iaàn, tjínè-la nga kochjí-na, tanga mìtsà tà kjohítsjeèn ts'an, jè tìsìkitasoàn xá xi kisìngatsja-na Nainá. 18 Jè chjí xi tísakó-na, jè-né nga tsja

tjín-na nga chjàya 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo nga
mìtsà chjí-na sìjé, nas'ín tjí'nde-na nga jè 'én ndaà-la Nainá xi
kjoa ts'e Cristo kótijnakon-na.
19 'An tìjnandeií-ná, tanga i'ndei, k'oaá s'iaàn koni tsà
chi'nda-la ma ngats'iì xita, mé-ne nga ìsa kjìn xita koma
kichjà-la 'én-la Cristo nga kokjeiín-la. 20 K'e nga ya tìjnajiìn-la
jñà xita xinguiaa judío, k'oaá s'ín s'iaàn koni s'ín xita judío
mé-ne nga koma kichjà-la 'én-la Cristo nga kokjeiín-la. Kixií
kjoa nga 'an, mìkiì kjo'ñó tjínè-na nga kos'ín sìkitasoàn koni
tsò kjotíxoma xi kiskiì Moisés, tanga k'e nga ya tìjnajiìn-la
jñà xita judío xi kjotíxoma-la Moisés títsajnajiìn, 'an k'oaá ti
s'iaàn, ta jè xi mejèn-na nga koma kichjà-la 'én ndaà-la Nainá
xi kjoa ts'e Cristo nga kokjeiín-la. 21 K'e nga ya tìjnajiìn-la jñà
xita xi mìtsà ya títsajnajiìn kjotíxoma-la Moisés, 'an, k'oaá
ti s'iaàn koni tsà mì ya tìjnajñaà kjotíxoma mé-ne nga koma
kichjà-la 'én-la Cristo nga kokjeiín-la xita xi mì ya títsajnajiìn
kjotíxoma. Mìtsà tsò-ne kjoa nga tìjnat'aà xìn-la kjotíxoma-la
Nainá. Yaá tìjnajñaà kjotíxoma-la Cristo. 22 K'e nga ya
tìjnajiìn-la jñà xita xi indaàjiìn tjín kjohítsjeèn-la, 'an, k'oaá
s'iaàn koni tsà tikoaá indaàjiìn tjín kjohítsjeèn-na mé-ne nga
koma kichjà-la 'én-la Cristo xita koi. Yaá sìngásòn yijekoaa mé
kjoa xi títsajnajiìn ngats'iì xita mé-ne nga koma kochrjekàjiìn
i'nga-na kjo'in kjoa ts'e jé-la. 23 K'oaá s'iaàn xi kjondaà ts'e
'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo mé-ne nga s'e-na kjoa
machikon-t'in it'aà ts'e 'én.
24 Jñò, jyeé tíjiìn-nò k'e nga síská xita xi ongachikon,
ngats'iì-né nga ongachikon, tanga ta jngoò-né xi tjoé-la
kjotjò, ta jè xi síkijne. Jñò, k'oaá s'ín tijchá yijo-nò nga
xita-la Cristo 'mì-nò koni jngoò xita xi ongachikon mé-ne
nga tjoé-nò kjotjò xi Nainá tsjá-nò. 25 Jñà xita xi sískákjoò
nga mejèn-la siìkijne, ítjòn bìtsajnandaà nga mì tijñà
siìkjeén-ne tsojmì xi ch'o síko; koi k'oas'ín-ne nga mejèn-la
tjoé jngoò-la kjotjò. K'e nga jye ma iskan, jè kjotjò xi tjoé-la,
ta bits'on-né. Tanga jñá bitsajnandaá nga tjoé jngoò-ná
kjotjò xi mìkiì bits'on nita kjé-ne. 26 'An, mìtsà k'oas'ín
ongachikoan [kjoa ts'e xá-la Nainá] koni jngoò xita xi
mìkiì beè ñánda kijchò. Tikoaá mìtsà k'oas'ín [sìxá it'aà
ts'e Nainá] koni s'ín xita xi ta 'beéjiìn isén k'e nga kjaán-ko
xíkjín. 27 'An, k'oaá s'ín bìnè-la yijo-na nga kàtas'e-na kjo'in

mé-ne k'ẹ nga kjoẹhet'aà nạchrjein nga okoòya-lạ xịtạ 'én ndaà-lạ Nainá xi kjoạ ts'ẹ Cristo, Nainá mì kịtsọ-na: “Nì mé chjí-lạ xá-lè.”

Kjoạ ts'ẹ xkósòn xi mìtsà kixị kjoạ nga Nainá

10 [1]Jñò ndí 'ndsè kọ tichjaá, kì nìjchàajiìn-jèn nga jñà xịtạ jchínga kjiìn-ná, [k'ẹ nga itjojiìn nạxạndá Egipto], yạá tsibítsạjnangui yije ịjiìn ifi [nga tsakó-lạ ndịyá], tịkoạá ngats'ìì tsatojiìn ndáchikon. [2]K'oạá ngaya-lạ koni tsà komà bautizar yạ ịjiìn ifi kọ ịjiìn ndáchikon mé-ne nga xịtạ-lạ Moisés kọma-ne. [3]K'oạá tịs'ín jngoò skạya tsojmì kiskine xi kjọxkón ndaà ts'ẹ Nainá. [4]Tịkoạá ta jngoò skạya nandá kits'ìì xi kjọxkón ndaà ts'ẹ Nainá, jè nandá xi yạ nạxị itjo-ne nga jè Nainá kitsjaà-lạ. Jè nạxị, jè ngaya-lạ Cristo nga jè tsajmeèyakọ ndịyá ñánda chinchimaya. [5]Tạnga jñà xịtạ jchínga koi, kjìn jchán k'en yạ ñánda nangui kixì choòn nga Nainá mìkiì kisaseèn-takòn koni s'ín kis'iìn ngats'ìì xịtạ jchínga koi, ta chibaá tsiningui-ne.

[6]Jñà kjoạ xi k'oạs'ín komà, jñà okóya-ná nga mì jñà sịkjaàjñaá kjoạ xi ch'o tjín koni kis'iìn jñà xịtạ jchínga-ná. [7]Kì k'oạ s'ín sandọ xkósòn yaxkón koni kis'iìn i'nga xịtạ jchínga koi, nga k'oạá s'ín tíchjạ Xọjọn-lạ Nainá nga tsò: “Jñà xịtạ nạxạndá tsibìtsạjna nga tsakjèn koạ kits'ìì, ịkjoàn tsasítjẹn nga kitè [nga jè kisìtsjakọ xkósòn].” [8]Tịkoạá mìkiì kjoạ chijngui s'ẹ́én koni s'ín kis'iìn i'nga xịtạ jchínga koi, nga tà jngoò nạchrjein kaàn jàn jmiì xịtạ k'en. [9]Mì kì tạxkị chít'aá Nạ'èn-ná koni s'ín kis'iìn i'nga xịtạ jchínga koi; k'oạá komà-ne nga k'en nga kiskine-lạ yẹ. [10]Tịkoạá kì í'ñó-ìsa tsajét'aà-là Nainá koni s'ín kis'iìn i'nga xịtạ jchínga koi. K'oạá komà-ne nga jè àkjạlẹ-lạ kjoạbiyaà kisìk'en xịtạ koi.

[11]Ngats'ìì kjoạ koi, k'oạá s'ín komàt'in jñà xịtạ jchínga-ná kọ k'oạá s'ín kisijna chịbạ mé-ne sịjiìn-ná. Kisit'aà Xọjọn-lạ Nainá nga jchạá jñá mé kjọ'in xi sịnè-ná tsà k'oạ tịs'ín s'ẹ́én jñá xi titsạjnakoaán nạchrjein xi jye tífehet'aà. [12]K'oạá ma-ne jè xi kọs'ín síkítsjeèn nga kixị tíjna, kàtasíkindạ yijo-lạ nga mì jé sakó-lạ. [13]Jñò, kj'eè mé kjoạ xi mat'ioòn nga tíchìt'aà-nò xi ìsạ 'ñó 'in tjín koni mat'in xịtạ xi kj'eịí. Nainá, xịtạ kixị-né, jè kàta'ñót'aà takòn nga mìkiì tsjá'nde nga ìsạ tsato chít'aà-nò koni kji chíkjoạkọ-nò. Tịjè-ne Nainá kọkò ndịyá kós'ín

kichìkjoa-nò koni s'ín tíchìt'aà-nò skanda k'e nga kjoehet'aà kjoa.
14 Jñò ndí 'ndsè, ni itsé kjoa ts'e xkósòn nìkítsjeèn nga
mejèn-nò jchaxkón. 15 'An, k'oaá s'ín tìchjà-nò koni xita xi
tjín-la kjohítsjeèn. Jchósòn-là 'én xi xán-nò, a kixií kjoa.
16 K'e nga 'yoaá vino xi tjíya chitsín nga nìjét'aà-lá Nainá nga
kàtasíchikon-t'in, ¿a mìtsà ya nìngásòn-koaá ko jní-la Cristo?
Ko k'e nga nìxkoayaá inchrajín, ¿a mìtsà ya nìngásòn-koaá
ko yijo-la Cristo? 17 Jñá, nas'ín 'ñó kjìn ma-ná, jè inchrajín xi
bichiaá, ta jngoò ma-ne; k'oaá ma-ne nga ngats'iaá, ta jngoò
yijo ma-ná.
18 Chítsejèn-là xita naxandá Israel, jñà xi kine yijo-la cho
xi biyaà ya i'nde tsjeè nga tsjá-la kjotjò Nainá. Xita koi, yaá
síngásòn-ko kjotjò xi tsjá-la Nainá ya i'nde tsjeè. 19 K'e nga k'oa
xan-nò, mìtsà xan-nò nga tjín-la okixi jñà xkósòn ko tsojmì xi
sinchát'aà-la. 20 Jñà 'én xi xan-nò, jñà kjotjò xi fìko jñà xita xi
mìkiì beèxkon Nainá, jñà fìko-la inima ch'o-la neií, mìtsà jè
sobà Nainá. 'An, majìn-na nga ya sìngásòn-koo inima ch'o-la
neií. 21 Mìkiì ndaà tjín, k'e nga jye 'yò vino xi ts'e Jesús, xi
otíxoma-ná, ikjoàn s'ioo xi ts'e inima ch'o-la neií. Tikoaá mìkiì
ndaà tjín, k'e nga jye bichioò inchrajín xi ts'e Jesús, ikjoàn
bichioò xi ts'e inima ch'o-la neií. 22 ¿A xi mejèn-nò sikjàn-là
Na'èn-ná nga kàtachini? ¿A ìsaá tjín-nò nga'ñó mì k'oa-ne
Nainá?

Jè kinchátsjiaá ítjoán kjondaà ts'e xita xi kj'eií

23 Tsò jñà xita: "Tjí'nde-né nita mé xi s'eén." Kixií kjoa
tjí'nde-né, tanga mìtsà ngats'iì kjoa nga ndaà tjín. Tjí'nde-né
nita mé kjoa xi s'eén, tanga mìtsà ngats'iì kjoa tsjá-ná nga'ñó.
24 Mìtsà tà kjondaà tsajòn binchaàtsjioò ítjòn, jè tinchátsjioò
ítjòn kjondaà ts'e xita xi kj'eií.
25 Maá chinee nita mé yijo xi satíjna ya ñánda biyaà cho.
Kì kiì chjinanguio ñánda j'ii-ne mé-ne nga mì ch'o koma-la
kjohítsjeèn-nò. 26 Nga ts'eé Na'èn-ná jè nangui ko ngats'iì
tsojmì xi tjín-la.
27 Tsà jngoò xita xi mìkiì mokjeiín-la 'én-la Nainá, kichja-nò
nga kichiko, tsà mejèn-nò nga onguió, chjinee yije-nò
xi tsjá-nò. Kì mé xi chjinanguio nga mì ch'o koma-la
kjohítsjeèn-nò. 28 Tsà jngoò xita xi kitso-nò: "Jñà tsojmì koi,

yaá kisinchaàt'aà-la xkósòn.” Jè kjoa-la xita xi okitsò-nò, kì kiì chine, mé-ne nga mì ch'o koma-la kjohítsjeèn-la. 29 Mìtsà kjohítsjeèn tsajòn xi tìxan-nò, ts'eé xita xi okitsò.

Tanga tsà tjín i'nga xita xi skonangui nga kitso: “¿Mé-ne mì tjí'nde-na nga s'iaàn nita mé kjoa xi mejèn-na nga ta koi kjoa-la nga mì ch'o koma-la kjohítsjeèn-la xita xi kj'eií? 30 'An, tsà tsjaà-la kjondaà Nainá it'aà ts'e tsojmì xi kínee, mìkiì ndaà tjín tsà ch'o kitso-la xita jñà tsojmì xi jye kàtsjaà-la kjondaà Nainá.” 31 Tanga jñò, k'e nga bichioò ko tsà 'yò, nita mé kjoa xi 'nè, k'oaá s'ín t'een nga jeya kàtìjna Nainá. 32 Kì jé binchaàtsji-là jñà xita judío, ko xi mìtsà xita judío, ko jñà xita naxandá-la Nainá. 33 'An, k'oaá s'ín s'iaàn yije koni s'ín sasén-la xita xi kj'eií. Mìtsà jè otsjià ítjoàn xi kjondaà ts'an, jè otsjià ítjoàn kjondaà ts'e xita xi kj'eií mé-ne nga kitjokàjiìn-ne kjo'in.

11 1 Koni s'ín s'iaàn 'an nga kjinguì-la Cristo, k'oa tis'ín chjínguì-ná.

Kó s'ín skoexkón x'in-la jñà íchjín k'e nga chjat'aà-la Nainá

2 Ndí 'ndsè ko tichjaá, ndaà 'nè-nò nga nìkítsjeèn it'aà ts'an ngats'iì kjoa xi s'iaàn; tikoa nìkitasòn kjotíxoma xi 'an kisìkatoya-nò. 3 Tanga mejèn-na nga kàtasijiìn-nò nga jngoò ìjngoò xita x'in, jè Cristo xi sko-la ma, ko jè chjoón, jè xita x'in xi sko-la ma, koni jè Cristo, jè Nainá xi sko-la ma. 4 Tsà jngoò xita x'in xi tíjtsa sko k'e nga chjat'aà-la Nainá, o k'e nga chjaya 'én-la Nainá, mìkiì beèxkón Cristo nga jè tíjna sko-la. 5 Tanga tsà jngoò chjoón, tsà mìkiì bíjtsa sko k'e nga chjat'aà-la Nainá, o k'e nga chjaya 'én-la Nainá, mìkiì beèxkón x'in-la nga jè tíjna sko-la. K'oaá ngaya-la koni tsà kisijno-la. 6 Tsà jngoò chjoón xi majìn-la bíjtsa sko, tikoaá-ne kàtasijno-la tsja sko. Ko tsà masobà-la nga sijno-la, kàtíjtsa sko. 7 Jè xita x'in, mìkiì tjí'nde nga kiìjtsa sko, nga k'oaá s'ín 'ya-la koni Nainá, ko it'aà ts'e xita x'in, 'yaá-la kjoajeya-la Nainá; tanga it'aà ts'e chjoón 'yaá-la kjoajeya-la x'in-la. 8 Jè x'in, mìtsà ya itjokàt'aà-ne ts'e chjoón; jè chjoón xi it'aà ts'e xita x'in itjokàt'aà-ne. 9 Jè xita x'in, mìtsà kjoa ts'e chjoón kisindaà-ne; tanga jè chjoón, kjoa ts'e x'iín kisindaà-ne. 10 Koií kjoa-la jè chjoón tjínè-la nga kiìjtsa sko, seña-né nga beèxkón x'in-la, mé-ne nga tikoa skoe-ne jñà àkjale. 11 Tanga koni s'ín tjíndaà-la Na'èn-ná, tsà tsjìn chjoón, mìkiì tíjna x'in; ko tsà tsjìn x'in,

mìkiì tíjna chjo̱ón. 12 Koni s'ín komà nga jè chjo̱ón, i̱t'aà ts'e̱
x'i̱ín kisindaà-ne; ti̱koa̱á jè x'i̱n, i̱t'aà ts'e̱ chjo̱ón ts'iìn. Ta̱nga
i̱t'aà ts'e̱ Nainá nchrobá yije-ne.
13 Jñò, ndaà ti̱kítsjeèn: ¿A ndaà tjín tsà mìkiì tíjtsa sko̱
jñà íchjín k'e̱ nga chja̱t'aà-la̱ Nainá? 14 Ti̱jé-ne i̱sò'nde,
béno̱jmíya-ná nga kjoa̱sobà-né k'e̱ nga jè xi̱ta̱ x'i̱n síndojò tsja̱
sko̱. 15 Ta̱nga ndaà tsejèn k'e̱ nga jngoò chjo̱ón xi ndojò kjoàn
tsja̱ sko̱. Kjoa̱jeya ts'e̱-né. Koií xá kits'iì-la̱ tsja̱-la̱ nga ndojò
kjoàn, mé-ne nga ki̱ìjtsa-ne sko̱ koni tsà payo̱. 16 Tsà tjín xi̱ta̱
xi mìkiì tíjngoò ikon koni bixón-je̱n, k'oa̱á s'ín kàtasijiìn-la̱,
ngaje̱n ko̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo, nguì k'oa̱á s'ín 'nè-je̱n, tsjìn xi
kj'ei̱í s'ín.

Kjoa̱ xi mìkiì ndaà tjín k'e̱ nga bichiaá koni s'ín tsakóya Cristo

17 Nga tìkjiì ìsa̱-nò, mìkiì ndaà síkítsa̱jna-nò, koií kjoa̱-la̱ nga
mìkiì ndaà titsa̱'nè k'e̱ nga maxkóya; ch'o titsa̱'nè. 18 Jè kjoa̱
xi tíjna ítjòn i̱t'aà tsa̱jòn, k'oa̱á s'ín ki'nchrè, jñò xi na̱xa̱ndá-la̱
Cristo 'mì-nò, k'e̱ nga maxkóya, jò xó ya maà. Mejèn tsà
mokjeiín-na tsà koií na̱chrjein-la̱ tsà k'oa̱á s'ín titsa̱'nè. 19 Ta
xó k'oa̱á-la ko̱mat'in-nò nga s'e̱é xi̱ta̱ xinguio̱o xi si̱ìjòya-nò,
mé-ne nga jcha̱-la̱ yá-ne xi tjín-la̱ o̱kixi̱. 20 K'e̱ nga maxkóya
nga bichioò, koni s'ín tsakóya Cristo, mìtsà kixi̱ kjoa̱ nga jè
nìkítsjeèn-yaà koni s'ín komàt'in Na̱'èn-ná k'e̱ nga k'en. 21 K'e̱
nga bichioò, tjín i'nga xi̱ta̱ xi ítjòn kjèn tsojmì xi bijchóko̱;
mìkiì koña-la̱ xíkjín nga tsjá i̱tsé-la̱; skanda tjín xi mach'i̱.
Ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi i'nga, i̱ma̱á ijò-la̱ nga mìkiì tsjá i̱tsé-la̱.
22 Jñò, ¿a tsjìn-nò ni'ya ñánda nga bichioò ko̱ nga 'yò? ¿Mé-ne
nachrjekàngui-nò xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo koa̱ nìsobà-là xi̱ta̱
i̱ma̱ xi tsjìn-la̱ tsojmì xi kine? K'e̱ nga k'oa̱s'ín 'nè, ¿kó s'ín
xán-nò? ¿A ndaà síkítsa̱jna-nò? Majìn, mìkiì ndaà síkítsa̱jna-nò.

K'e̱ nga jè Na̱'èn-ná tsakjèn-ko̱ xi̱ta̱-la̱ k'e̱ nga kòjñò

(Mateo 26:26-29; Marcos 14:22-25; Lucas 22:14-20)

23 Koni s'ín tsakóya-na Na̱'èn-ná, ti koií-ne xi 'a̱n tsakoòya-nò.
Jè ni̱tje̱n k'e̱ nga Na̱'èn-ná Jesús kitsobà'ñó xi̱ta̱, kiskoé
i̱nchra̱jín, 24 kitsjaà-la̱ kjo̱ndaà Nainá, i̱kjoàn kisìxkoa̱ya,
kitsò: “Chjoé, jè-né xi yijo-na̱ nga tìtsjaà kjo̱tjò nga ki̱yá xi
kjo̱ndaà tsa̱jòn. K'oa̱ ti̱ s'ín t'e̱en nga ti̱xkoa̱ya i̱nchra̱jín, mé-ne
nga si̱kítsjeèn-nò i̱t'aà ts'a̱n.” 25 K'oa̱á ti̱s'ín kis'iìn k'e̱ nga

jye tsakjèn, kiskoé chi̱tsín, kitsò: “Vino xi tjíya chi̱tsín jè, jè jní-na xi síkixi̱ya kjoa̱ xi̱tse̱ xi bìndaàjiìn-ko̱-nò. Jñò, k'e̱ nga ìjngoò ìjngoò k'a s'io̱o, k'oa̱á s'ín t'e̱en mé-ne nga si̱kítsjeèn-nò i̱t'aà ts'a̱n.” 26 K'e̱ nga ìjngoò ìjngoò k'a ki̱chioò i̱nchra̱jín jè, koa̱ s'io̱ya vino chi̱tsín jè, i̱t'aà ts'e̱é kjoa̱biyaà-la̱ Na̱'èn-ná ki̱nókjoa̱ya, skanda k'e̱ nga kjoi̱í ìjngoò k'a Cristo.

Mìkiì ma ta̱xki̱ bichikoa̱á Na̱'èn-ná

27 Ni̱ta̱ yá xi̱ta̱-ne xi ko̱kje̱n i̱nchra̱jín jè, o xi skoíya chi̱tsín ts'e̱ Na̱'èn-ná, tsà mìkiì skoexkón k'e̱ nga ko̱kje̱n, jé tíhótsji i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-ná nga tíhochrjengui yijo-la̱ ko̱ jní-la̱. 28 Koií kjoa̱-la̱, ítjòn ndaà ti̱kítsjeèn i̱jiìn ini̱ma̱-nò kós'ín titsa̱jnako̱o Nainá ko̱ xi̱ta̱ xinguio̱o. I̱skan ti̱chioò i̱nchra̱jín koa̱ t'io̱ya chi̱tsín ts'e̱ Na̱'èn-ná. 29 Tsà yá xi̱ta̱ xi ko̱kje̱n i̱nchra̱jín koa̱ skoí vino xi tjíya chi̱tsín, tsà mìkiì si̱ìkítsjeèn nga jè yijo-la̱ Na̱'èn-ná, xi̱ta̱ jè, kjo̱'iín tíbínè-la̱ yijo-la̱. 30 K'oa̱á ma-ne kjìn xi̱ta̱ xinguio̱o xi ch'in bít'aà-la̱ koa̱ tjín xi indaàkjoa̱ títsa̱jna, skanda jye kjò kjìn biyaà. 31 Tsà ndaà si̱kítsjeén kós'ín titsa̱jnakoa̱á Nainá ko̱ xi̱ta̱ xinguia̱á, Na̱'èn-ná mìkiì kjo̱'in tsjá-ná. 32 Ta̱nga tsà jè Na̱'èn-ná tsjá-ná kjo̱'in, koi-né nga mejèn-la̱ síkixi̱ya-ná mé-ne mìkiì ko̱ko̱t'aà-ná kjo̱'in xi mìkiì fehet'aà ni̱ta̱ kjé-ne xi tjoé-la̱ jñà xi̱ta̱ i̱sò'nde xi mìkiì beèxkón Nainá.

33 K'oa̱á ma-ne jñò ndí 'ndsè k'e̱ nga maxkóya nga bichioò, chíñakjoa̱-là xinguio̱o. 34 Tsà tjín i'nga xi 'ñó ijò-la̱, ti̱chioò ni'ya-nò, mé-ne k'e̱ nga ko̱xkóya mì kjo̱'in tsjá-nò Na̱'èn-ná. Jñà kjoa̱ xi i'nga xi tjín ìsa̱-nò, k'e̱ kìjchokon-nò kíndaàjñaá.

Kó s'ín tjín kjoa chjine xi tsjá Inima Tsjeè-la
Nainá xi kjondaà ts'e naxandá-la

12 1Ndí 'ndsè ko tichjaá, 'an mejèn-na kàtasijiìn-nò jñà kjoa chjine xi tsjá Inima Tsjeè-la Nainá.
2Jñò, ndaà tíjiìn-nò k'e nga tikj'eè mokjeiín-nò 'én-la Nainá, yaá tsanguìt'aà-là xkósòn xi mìkiì ma chja nga xìn ndiyá kiìko-nò nga mìtsà kixi kjoa nga Nainá. 3K'oaá xan-nò, niyá xita xi koma kitso-la Jesús: "¡Ch'o kàtamat'in!", tsà it'aà ts'e Inima Tsjeè-la Nainá tíchja. Tikoaá tsà mìtsà nga'ñó ts'e Inima Tsjeè-la Nainá tíchja, mìkiì koma kitso-la: "¡Ji-né Jesús xi otìxomai!"
4Ya ijiìn naxandá-la Nainá, kjìn skaya kjoa chjine tjín kjoa ts'e xá xi síkitasòn xita, tanga jè xi tsjá kjoa chjine, tijè-ne Inima Tsjeè-la Nainá. 5Jñà xita, kjìn skaya xá tjín-la nga siìxá-la Na'èn-ná, tanga tijè-ne Na'èn-ná xi maxá-la. 6Kjìn skaya nga'ñó tjín kós'ín maxá, tanga tijè-ne nga'ñó-la Nainá xi síxájiìn-la ngats'ii xita. 7Nga jngoò ìjngoò xita, tjoé-la jngoò kjoa chjine xi okó nga yaá tíjnajiìn inima-la Inima Tsjeè-la Nainá mé-ne nga ngats'ii xita naxandá-la Nainá kochjeén-la kjondaà xi tjoé-la. 8Xi it'aà ts'e Inima Tsjeè-la Nainá tjín xita xi 'bii-la 'én xi tjín-la kjohítsjeèn; koa tjín i'nga xi 'bii-la 'én xi tjín-la kjoa chjine, nga tijè-ne Inima Tsjeè-la Nainá tsjá. 9Tjín xi tjoé-la kjoachjine nga ndaà mokjeiín-la nga tijè-ne Inima Tsjeè-la Nainá tsjá-la, tikoaá tjín xi tjoé-la kjoachjine nga síndaà-ne xita xi xk'én, nga tijè-ne Inima Tsjeè-la Nainá tsjá-la. 10Tjín xi tjoé-la kjoachjine nga ma-la s'ín kjoxkón xi ndaà tjín, ko xi ma-la chja ngajo-la Nainá, ko xi machiya-la mé inima xi tísíxájiìn inima-la xita xi chja. Ko tjín xi tjoé-la nga ma-la chja 'én xi kj'eií tsò xi mì yá xita fìya-la, tikoa tjín xi ma-la síkatoya 'én xi kj'eií tsò xi mì yá xita fìya-la. 11Tijè ta jngoó-ne Inima Tsjeè-la Nainá xi síxá it'aà ts'e ngats'ii kjoa koi nga síka'bí-la nga jngoò ìjngoò xita kjoachjine xi jè mejèn-la nga tsjá-la.
12Yijo tsaján, kjìn jchán skaya tjín-la; tanga koni s'ín tíkjoò, ta jngoò ma-ne yijo. Naxandá-la Cristo, k'oaá tis'ín tjín, ta jngoò ma-ne. 13Jñà xi xita judío ko xi mìtsà xita judío, xi xita chi'nda títsajna ko xita xi títsajnandeií ta jngoò ma-ne. Ngats'iaá jñá, tà ngásòn komaá bautizar it'aà ts'e xi tijè-ne

Inimą Tsjeè-lą Nainá nga jngoò nąxąndá-lą Nainá kǫmaá koni tsà jngoò yijo. Nga jngoò ìjngoaá, Nainá kitsjaà-ná xi tjjè-ne Inimą Tsjeè-lą.

14 Jè yijo-ná, mìtsà tà jngoò skąya tjín-ne; kjìn jchán skąya tíkjoòya. 15 Tsà jè ndsǫkoaá kįtsǫ: "'Ąn, mìtsà tsja xįtą ma, mìtsà yą chjà-na jè yijo." Mìtsà koi kjoą-lą nga ǫkįtsǫ nga mì yą chją-ne yijo. 16 Tsà jñà líká kįtsǫ: "'Ąn, mìtsà xkǫn xįtą ma, mìtsà yą chjà-na jè yijo." Mìtsà koi kjoą-lą nga ǫkįtsǫ nga mì yą chją-ne yijo. 17 Tsà kóhǫkji yijo-ná, tsà nguì xkoaán kǫma, ¿kós'ín kįná'ya-ná? Tsà jè yijo-ná, tsà nguì líká kǫma, ¿kós'ín kįjnę-ná? 18 Tąnga Nainá nga jngoò ìjngoò skąya yijo-ná, yąá kisìkítsąjna į'nde-lą yijo-ná ñánda nga jè kjòmejèn-lą. 19 Yijo-ná tsà tà jngoò skǫya kǫma, mì-la tsà yijo xi nguì tíjngoò. 20 Kixįí kjoą nąs'ín kjìn skąya tíkjoòya yijo-ná, tąnga tąjngoò ma-ne.

21 Jñà xkoaán mìkiì kǫma kįtsǫ-lą jñà ndsąá: "Mìkiì mochjeén-ną." Jè skoaá tįkoąá mìkiì kǫma kįtsǫ-lą jñà ndsǫkoaá: "Mìkiì mochjeén-ną." 22 Tąnga įt'aà ts'ę yijo-ná, tjín-né xi 'mì-lá nga chiba nga'ñó tjín-lą tąnga ìsąá ndaà mochjeén. 23 Įt'aà ts'ę yijo-ná xi 'mì-lá nga mìkiì ndaà tsejèn, jñà-né xi nìkakjá nikje mé-ne nga ìsą ndaà kǫtsejèn-ne. Bíjtsa'ma-né jè yijo-ná, jñà xi mìkiì tjí'nde-lą nga jchą-lą. 24 Mìkiì mochjeén nga sijtsa'ma yijo-ná xi tsejèn. Nainá jye k'oąs'ín tsibíndaà nga ìsą ndaà jchąxkón jè xi 'mì-lá nga ìsą chiba chjí-lą, 25 mé-ne nga mì kǫjòya-ne. Tą sąá nga jngoò ìjngoò skąya kàtasíkindą xíkjín. 26 Tsà tjín jngoò skąya yijo-ná ñánda ijò ma, ok'ín yije-lą xíkjín kóhǫkji nga ma ijò. Koą tsà tjín ñánda ndaà tíyaxkón, ndaá s'e yije-lą kóhǫkji yijo.

27 Jñò, k'oąá ngaya-lą koni yijo-lą Cristo. Katjín, katjín xá xi kitjoé-nò yą įjiìn nąxąndá-lą Nainá. 28 Nainá k'oąá s'ín kiskoòsòn-lą mé xá xi s'įin xįtą: jñà títsąjna ítjòn xįtą xi bíxáya-lą Nainá; xi ma-ne jò, xįtą xi chją ngajo-lą Nainá; xi ma-ne jàn, xįtą xi okóya 'én-lą Nainá. Tįkoą tjín xi ma-lą s'ín kjǫxkón xi ndaà tjín. Kǫ tjín xi ma-lą síndaà-ne xįtą xi xk'én; tjín xi ma-lą síchját'aà; tjín xi otíxoma mé kjoą xi kǫma; kǫ tjín xi chją 'én xi kj'eįí tsò xi mì yá xįtą fìya-lą. 29 Mìtsà ngats'ìì nga ma bíxáya-lą Nainá. Mìtsà ngats'ìì nga Nainá chją ngajo-lą. Mìtsà ngats'ìì nga ma-lą okóya 'én-lą Nainá. Mìtsà ngats'ìì nga ma-lą s'ín kjǫxkón xi ndaà tjín. 30 Kǫ mìtsà ngats'ìì nga ma-lą síndaà-ne xįtą xk'én. Mìtsà ngats'ìì nga ma-lą chją 'én xi kj'eįí

tsò xi mì yá xi̱ta̱ fìya-la̱. Mìtsà ngats'iì ma-la̱ síkatoya 'én xi kj'ei̱í tsò xi mì yá xi̱ta̱ fìya-la̱. 31 Ta̱nga jñò, mochjeén-né nga ti̱nchátsjioò jñà kjoa̱chji̱ne̱ xi ìsa̱ ndaà tjín.

Ta̱nga i̱'ndei̱ 'a̱án kokoò-nò jngoò ndi̱yá xi ìsa̱ ndaà tjín kó s'ín si̱jchá yi̱jo-nò.

I̱t'aà ts'e̱ kjoa̱tjòcha

13 1 'A̱n, tsà ma-na chjà jñà 'én xi kj'ei̱í tsò xi chja̱ xi̱ta̱ na̱s'ín jñà 'én xi chja̱ àkja̱le̱, ta̱nga tsà tsjìn-na kjoa̱tjòcha, nìmé chjí-la̱; k'oa̱á ngaya-na koni jngoò ki̱cha̱ xi 'ñó one, o koni jñà ki̱cha̱ tsji̱n xi ch'o one k'e̱ nga kaàkjoò. 2 Tsà tsjìn-na kjoa̱tjòcha, ni̱mé chjí-na na̱s'ín ma-na chjà ngajo-la̱ Nainá, na̱s'ín machi̱ya yije-na kjoa̱ xi tjí'ma-la̱ Nainá; na̱s'ín ma yije-na kjoa̱ chji̱ne̱, na̱s'ín ndaà mokjeiín yije-na i̱t'aà ts'e̱ Nainá, skanda ma-na síkjaníyá-la̱ nindoò. 3 Tsà sika'biá yije tsojmì xi tjín-na nga ko̱kje̱n xi̱ta̱ i̱ma̱, koa̱ tsjaà kjo̱tjoà yijo-na̱ nga ki̱ti xi kjo̱ndaà ts'e̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í, ta̱nga tsà tsjìn-na kjoa̱tjòcha, ni̱mé sìkijne.

4 Jè xi̱ta̱ xi tjín-la̱ kjoa̱tjòcha, tjín-la̱ kjoa̱tsetakòn ni̱ta̱ mé kjoa̱-ne; tjín-la̱ kjo̱ndaà; mìkiì maxìtakòn; mìtsà 'én 'nga chja̱; ko̱ mìtsà ti̱jè ndaà síkíjna-ne yijo-la̱; 5 mìtsà ta̱xki̱ s'ín; mìtsà tà kjo̱ndaà ts'e̱ ótsji; mìkiì ta̱xki̱ majti-la̱; ni̱mé kjoa̱ bíngui takòn; 6 mìtsà matsja-la̱ i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ xi ch'o tjín, ts'e̱é kjoa̱ kixi̱ xi matsja-la̱. 7 Jè xi tjín-la̱ kjoa̱tjòcha, síkjeiín yije-la̱ ni̱ta̱ mé kjoa̱-ne, mokjeiín yije-la̱, koña yije-la̱, chíkjoa̱ko̱ yije-la̱ ngats'iì kjoa̱.

8 Jè kjoa̱tjòcha mìkiì kjoe̱het'aà. Ta̱nga ki̱jchò na̱chrjein nga mì ti̱ yá xi ki̱chja̱ ngajo-la̱ Nainá, nga mì ti̱ yá xi ki̱chja̱-ne 'én xi kj'ei̱í tsò xi mì yá xi̱ta̱ fìya-la̱ ko̱ nga mì ti̱ yá xi tjoé-la̱ kjo̱hítsjeèn xi tjí'ma-la̱ Nainá. 9 Nga kj'eè tsà nguì ndaà tíjiìn yije-ná kjo̱hítsjeèn xi tjí'ma-la̱ Nainá, ko̱ kj'eè tsà nguì ndaà nokjoà ngajo-lá Nainá. 10 Ta̱nga k'e̱ nga ki̱jchò na̱chrjein nga kjoi̱í xi ni̱mé chijat'aà-la̱, ya̱á kjoe̱het'aà jñà kjoa̱ xi ta chiba machi̱ya-ná.

11 K'e̱ nga sa̱ chítia, k'oa̱á s'ín kichjà koni chja̱ i̱xti, k'oa̱s'ín kisìkítsjeèn koni s'ín síkítsjeèn i̱xti, k'oa̱s'ín kiskoòsòn-la̱ koni i̱xti. Ta̱nga k'e̱ nga jye kòjchínga, kisìkíjna-ná kjoa̱ ts'e̱ i̱xti. 12 I̱'ndei̱, ta k'oa̱á s'ín 'yaá Nainá koni tsà chi̱tsín jmà chítsejèn-yaá nga mìkiì ndaà tsejèn-ná. Ta̱nga ki̱jchò na̱chrjein

k'e̲ nga ndaà ko̲tsejèn-ná nga chí'aán Nainá. I̲'ndei̲ ta̲ chibaá machi̲ya-na, ta̲nga ki̲jchò na̲chrjein nga ndaà ko̲chi̲ya-na koni s'ín beèxkon-na Nainá.

13 Ján kjoa̲ tjín xi mìkiì kjoe̲het'aà, jngoò kjoa̲ nga
mokjeiín-ná i̲t'aà ts'e̲ Nainá, ìjngoò nga chiñà-lá xi tjoé-ná,
ìjngoò nga s'e̲-ná kjoa̲tjòcha. Jñà ingajàn kjoa̲ koi, jè
kjoa̲tjòcha xi ìsa̲ 'ñó chjí-la̲.

Jè xi ma-la̲ chja̲ 'én xi kj'ei̲í tsò

14 1 Jè kjoa̲tjòcha tanguítji̲ngui-là; ti̲koa̲ mochjeén-né nga
ti̲nchátsjioò jñà kjoa̲chji̲ne̲ xi tsjá Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá.
Ko̲ jè xi ìsa̲ 'ñó mochjeén nga ki̲nókjoa̲ ngajo-là Nainá. 2 Jngoò
xi̲ta̲ xi kj'ei̲í tsò 'én xi chja̲, mìtsà ta̲xki̲ xi̲ta̲ tíchja̲-la̲; Nainá
tíchja̲t'aà-la̲. Nga̲ mì yá xi̲ta̲ fìya-la̲ kó tsò 'én xi tíchja̲. Jñà 'én
xi chja̲, ts'e̲é Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá nga tíchja̲'ma-né. 3 Ta̲nga
jè xi̲ta̲ xi chja̲ ngajo-la̲ Nainá, jñà xi̲ta̲ na̲xa̲ndá-la̲ Nainá
chja̲jiìn-la̲, mé-ne nga ìsa̲ ndaà ko̲ma-la̲, ìsa̲ ndaà ko̲'ñójiìn-ne
kjo̲hítsjeèn-la̲ koa̲ ìsa̲ ndaà si̲ije takòn-ne xi̲ta̲ na̲xa̲ndá-la̲
Nainá. 4 Jè xi̲ta̲ xi chja̲ 'én xi kj'ei̲í tsò xi mì yá xi̲ta̲ fìya-la̲, ti̲
yijo-la̲á tsjá nga'ñó-la̲. Ta̲nga jè xi chja̲ ngajo-la̲ Nainá, jñà xi̲ta̲
na̲xa̲ndá-la̲ Cristo tsjá-la̲ nga'ñó.

5 'A̲n, k'oa̲á s'ín mejèn-na tsà ngats'ioò ko̲ma-nò ki̲nókjoa̲a
'én xi kj'ei̲í tsò xi mì yá xi̲ta̲ fìya-la̲. Ta̲nga ìsa̲á-la ndaà tjín tsà
ko̲ma-nò ki̲nókjoa̲ ngajo-là Nainá. Jè xi Nainá chja̲ ngajo-la̲
ìsa̲á 'ñó chjí-la̲ mì k'oa̲-ne koni jè xi chja̲ 'én xi kj'ei̲í tsò. Ta
jngoó-la tsà tjín xi̲ta̲ xi ko̲ma-la̲ si̲ìkatoya 'én xi kj'ei̲í tsò mé-ne
ìsa̲ ndaà s'e̲-la̲ nga'ñó xi̲ta̲ na̲xa̲ndá-la̲ Cristo.

6 Ndí 'ndsè ko̲ tichjaá k'oa̲á ngaya-la̲ tsà 'a̲n mejèn-na
kjíkon-nò, tsà kj'ei̲í tsò 'én xi kichjàko̲-nò xi mìkiì na'yà-là,
kós'ín ko̲chjeén-nò. Ta jé-la tsà 'én-la̲ Nainá sikíchi̲ya-nò, tsà
kèno̲jmí chiba-nò kjo̲hítsjeèn xi ndaà tsò, tsà kichjàjiìn-nò 'én
kixi̲, ko̲ kokoòya-nò 'én xi ndaà tsò.

7 Jñà chrjo-la̲ música ko̲ ní'ñó xi tíhone tsà ngásòn kjo̲ne,
¿kós'ín jcha̲-la̲ ña-la̲á xi tíhone nga tà ngásòn tsò? 8 Tsà jè chrjo
trompeta-la̲ xi̲ta̲ kjo̲jchán, tsà mìkiì ndaà ski̲ndàya, ¿yá xi̲ta̲ xi
kítsa̲jnandaà nga kjoi̲ kjo̲jchán? 9 Jñò, k'oa̲á ti̲s'ín mat'ioòn tsà
mìtsà 'én tsa̲jòn ki̲nókjoa̲a nga kji̲ya-la̲ xi̲ta̲, ¿kó s'ín ki̲ná'ya-la̲
mé 'én xi titsa̲nokjoà? Tà i̲jiìn i̲sén-la titsa̲nokjoà. 10 Kjìn jchán
sko̲ya 'én tjín nga tíjtsa i̲sò'nde, ta̲nga ngats'iì 'én tjín-la̲

kjo̱hítsjeèn kó tsòya-ne nga jngoò ìjngoò sko̱ya. 11 'A̱n, tsà
mìkiì fìya-na kó tsò 'én xi tíchja̱ jngoò xi̱ta̱, xi̱ta̱ xìn nanguií
ko̱ma-na. Ko̱ jè xi̱ta̱ xi tíchja̱, k'oa̱á ti̱ ko̱ma-la̱ i̱t'aà ts'a̱n koni
xìn nanguií i̱'nde-na̱. 12 Jñò, nga mejèn-nò jñà kjoa̱chji̱ne̱ xi tsjá
Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá, mochjeén-né nga ìsa̱ ndaà ti̱nchátsjioò
jñà kjoa̱chji̱ne̱ xi ko̱ma ndaà si̱chját'aà-la̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo
mé-ne nga ìsa̱ tse nga'ñó s'e̱-la̱.
13 K'oa̱á ma-ne jè xi̱ta̱ xi kj'ei̱í tsò 'én xi chja̱ xi mì yá xi̱ta̱
fìya-la̱, kàtasíjét'aà-la̱ Nainá nga kàtatsjá-la̱ kjoa̱chji̱ne̱ mé-ne
ko̱ma si̱ìkatoya-ne 'én xi chja̱. 14 'A̱n, k'e̱ nga chjàt'aà-la̱ Nainá
nga kj'ei̱í tsò 'én xi tìchjà xi mìkiì fìya-na, tà jè tíchja̱ Ini̱ma̱
Tsjeè-la̱ Nainá xi tíjnajiìn ini̱ma̱-na̱. Ta̱nga jè kjo̱hítsjeèn-na̱,
ni̱mé kjo̱ndaà sa̱kò-la̱ nga mìkiì fìya-na kó s'ín tìchjà. 15 'A̱n,
¿mé xi s'iaàn? Mochjeén-né nga kichjàt'aà-la̱ Nainá 'én xi
bíjiìn ini̱ma̱-na̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá. Ti̱koa̱á mochjeén-né
nga kichjàkoa̱a Nainá 'én xi ndaà fìya-na. K'e̱ nga seè, ti̱koa̱á
mochjeén-né nga seè sò xi bíjiìn ini̱ma̱-na̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱
Nainá. Ta̱nga ti̱koa̱á mochjeén nga seè sò xi ndaà fìya-na.
16 K'e̱ nga jeya nìkíjni Nainá, tsà tà jñà 'én nokjoì xi bíjiìn
ini̱ma̱-lè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá, tsà kji̱'nchré-la̱ 'én-lè jñà xi̱ta̱
xi mìkiì fìya-la̱, mìkiì ko̱ma ki̱tso̱: "K'oa̱á s'ín kàtama", nga
mìkiì fìya-la̱ kó tsò 'én xi nokjoì. 17 O̱kixi̱-né, kjo̱ndaà xi tì'biì-la̱
Nainá, ndaà tjín, ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi i'nga, nì mé nga'ñó tísakó-la̱
nga mìkiì fìya-la̱. 18 'A̱n, tsjaà-la̱ kjo̱ndaà Nainá nga ìsa̱á ndaà
ma-na chjà 'én xi mì yá xi̱ta̱ fìya-la̱ mì k'oa̱-ne koni jñò.
19 Ta̱nga k'e̱ nga ya̱ tìjna̱jiìn-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo, ìsa̱á ndaà
tjín tsà tà 'òn 'én kichjà xi tjín-la̱ kjo̱hítsjeèn nga kokoòya-la̱
xi̱ta̱, mì k'oa̱-ne tsà te jmiì 'én kichjà xi kj'ei̱í tsò xi mìkiì
'nchréya-la̱ xi̱ta̱.
20 Ndí 'ndsè ko̱ tichjaá, kì k'oa̱á s'ín nìkítsjeèn koni i̱xti.
Ta̱nga ts'e̱ kjoa̱ xi ch'o tjín, k'oa̱á s'ín t'e̱en koni i̱xti xi kj'eè
ndaà machi̱ya-la̱. Ta̱nga i̱t'aà ts'e̱ kjo̱hítsjeèn-nò, k'oa̱á s'ín
t'e̱en koni xi̱ta̱ xi jye ndaà machi̱ya-la̱. 21 Xojo̱n-la̱ Nainá
k'oa̱á s'ín tíchja̱ nga tsò: "Nga kichjà-la̱ na̱xa̱ndá-na̱, xi̱ta̱ xìn
nanguií sìkjeén xi kj'ei̱í 'én chja̱ nga ko̱ma ki̱chja̱-la̱. Ta̱nga
na̱s'ín k'oa̱s'ín s'iaàn mìkiì kji̱'nchréñijon-na, tsò Na̱'èn-ná."
22 K'e̱ nga nokjoá 'én xi kj'ei̱í tsò xi mì yá xi̱ta̱ fìya-la̱, kjo̱xkón
okó-la̱ Nainá jñà xi̱ta̱ xi mìkiì mokjeiín-la̱, mìtsà ts'e̱ xi̱ta̱ xi
mokjeiín-la̱. Ta̱nga k'e̱ nga nokjoà ngajo-lá Nainá, ts'e̱é xi̱ta̱

xi mokjeiín-la, mìtsà ts'e xita xi mìkiì mokjeiín-la. 23 Jñà xita
naxandá-la Cristo k'e nga maxkóya, tsà ngats'iì nga kj'eií
'én kichja xi mì yá xita fìya-la, tsà kjoahas'en jngoò xita xi
taxki xita xi mìkiì mokjeiín-la 'én-la Nainá, kitso-né: "Jñá
xita koi, xita ská-né." 24 Tanga tsà ngats'ioò nga 'én-la Nainá
titsanokjoáya ngajo-lá, tsà kjoahas'en jngoò xi taxki xita xi
mìkiì mokjeiín-la 'én-la Nainá, k'e nga kji'nchré-nò, kokjeiín-la
ko kochiyaá-la nga xita jé-né. 25 Jè kjoa xi tíjna'ma ijiìn
inima-la, jchaá-la; ko jè xita, kosijna-xkó'nchi-la Nainá nga
skoexkón; kokjeiín-la nga kixi kjoa nga ya tíjnajiìn-nò Nainá.

Qkixi xi kitsjaà Pablo kó s'iin xita k'e nga maxkóya nga jeya síkíjna Nainá

26 Jñò ndí 'ndsè ko tichjaá, ¿kó s'ín fìya-nò jñà 'én koi?
Tsòyaá-ne, k'e nga maxkóya nga jeya nìkíjna Nainá, tjín i'nga
xita xinguioo xi seè-la Nainá; tjín i'nga xi ma-la okóya 'én-la
Nainá; tjín xi ma-la bénojmí 'én xi jye tsakó-la Nainá; tjín xi
chja 'én xi kj'eií tsò xi mì yá xita fìya-la; tikoaá tjín xi ma-la
síkatoya 'én xi kj'eií tsò. Ngats'iì xá koi, k'oaá s'ín kàtabitasòn
mé-ne nga ìsa ndaà s'e-la nga'ñó inima-la jñà xita naxandá-la
Nainá. 27 Tsà tjín xita xi ma-la chja 'én xi kj'eií tsò xi mì yá
xita fìya-la, tà jò ko tsà jàn kichja; tanga ta ìjngoò ìjngoò
kichja; ko jngoò xi siìkatoya 'én koi. 28 Tsà tsjìn xita xi ma-la
síkatoya, tà jyò kàtìtsajna nga nguixkon naxandá-la Cristo,
tikoaá-ne tà ijiìn inima-la kàtìchjako Nainá. 29 K'oaá tis'ín tjín
ts'e xita xi chja ngajo-la Nainá, tà jò-ne ko tsà jàn xi kichja.
Jñà xita xi i'nga, tà kji'nchré-né; ta siìngásòn-kjoò-né a ndaà
tjín, o xi majìn-né. 30 Jñà xita xi títsajna, tsà kitjokàjiìn jngoò
xita xi Nainá siìkíchiya-la 'én xi mejèn-la nga kichja, jè xita
xi tíchjaya tikoaá-ne ta jyò kàtìjna, kàtatsjá'nde-la nga jè
kàtìchja. 31 K'oaá ma-ne, ngats'ioò xi ma-nò nokjoà ngajo-là
Nainá komaá kinókjoaa nga ìjngoò ìjngoò-nò mé-ne nga ìsa
ndaà koma-nò ko ìsa ndaà kotsja-nò ngats'ioò. 32 Jñà xita xi
ma-la chja ngajo-la Nainá, mochjeén-né nga tijñà skósòn-la
kós'ín kichja. 33-34 Nga Nainá, jè xi mejèn-la nga s'e kjoa'nchán,
majìn-la nga kjoasiì s'e.

Jñà íchjín, jyò kàtìtsajna, koni ma ngats'iì naxandá-la
Cristo ñánda maxkóya xita-la; mìkiì tjí'nde nga kichja; ndaà
kàta'nchréñijon koni s'ín tíchja kjotíxoma. 35 Tsà mé kjoa xi

mejèn-la nga skoe, yaá ni'ya-la kàtakjònangui-la x'in-la. Mìkiì ndaà tjín tsà jngoò chjoón kichjajiìn ñánda maxkóya xita naxandá-la Nainá.

36 ¿A k'oaá s'ín nìkítsjeèn nga ta it'aà tsajòn kisindaà 'én-la Nainá? ¿A k'oaá ma-nò tsà ta jñò-nó xi kitjoé-nò? 37 Tsà tjín i'nga xita xinguioo xi k'oas'ín síkítsjeèn nga ma-la chja ngajo-la Nainá, o xi ndaà machiya-la kjohítsjeèn-la Inima Tsjeè-la Nainá, k'oas'ín kàtakixiya-la nga jñà 'én xi tìkjiì-nò, kjotíxoma ts'eé Na'èn-ná. 38 Tsà tjín xita xi mìkiì sasén-la koni s'ín okoòya-nò, tikoaá Nainá mìkiì sasén takòn xita jè.

39 Ndí 'ndsè ko tichjaá, k'oaá s'ín 'ñó tinchátsjioò nga tinókjoa ngajo-là Nainá; tanga kì bìtsajna ikòn-là jñà xi ma-la chja 'én xi kj'eií tsò xi mì yá xita fìya-la. 40 Tanga ngats'iì kjoa koi, nguì ndaà t'een, kixi tanguíkoo.

K'e nga jaáya-la Cristo

15 1 I'ndei ndí 'ndsè ko tichjaá, 'an mejèn-na nga sìkítsjeèn-nò jè 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi 'an kichjàyajiìn-nò xi kichjoétjò ko nga kixi titsajnakoo. 2 Jè 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi koma kochrjejiìn-nò kjo'in tsà kixi titsajnakoo skanda i'ndei koni s'ín nga kichjàyajiìn-nò nga tisa ítjòn; tsà majìn, nimé chjí-la nga kòkjeiín-nò.

3 Jè kjoa xi ìsa 'ñó tjín, jè-né nga kos'ín tsakoòya-nò koni tjín xi 'an kitjoé-na, nga jè Cristo k'en ngajo-ná xi kjoa ts'e jé-ná nga k'oaá s'ín tíchja Xojon-la Nainá; 4 nga kisìhijiìn, koa nga ijchò jàn nachrjein jaáya-la, koni s'ín tíchja Xojon-la Nainá. 5 K'e nga jaáya-la, tsakó-la yijo-la jè Cefas [tijè-ne Pedro], ikjoàn tsakó-la yijo-la jñà xita-la xi i'nga, ya tejò ma-ne ko Pedro. 6 Xi komà iskan, tsato 'òn sìndo ma-ne xita 'ndsè xi títsajnajtín nga tsakó-la yijo-la. Jñà xita koi, tjín i'nga xi jye k'en, tanga kjìn ma xi tákó títsajnakon skanda i'ndei. 7 Ikjoàn tsakó-la yijo-la jè Jacobo. Xi komà iskan tsakó yije-la yijo-la jñà xita-la xi tsibíxáya-la.

8 Xi jyehet'aà-ne, ikjoàn 'aán tsakó-na yijo-la. 'An, k'oaá s'ín ngaya-la koni tsà jngoò ki'ndí xi mì jé nachrjein kits'iìn koni s'ín chíya nachrjein-la. 9 'An-ná xi ìsa 'ñó nangui tìjna-la kóhotjín jñà xita xi tsibíxáya-la Jesús. Skanda mìkiì ok'ìn-na nga k'oas'ín k'oín-na; nga 'aán kiìtjingui kondra-la jñà xita naxandá-la Cristo. 10 Tanga jè kjondaà-la Nainá ndaà

tsasìkǫ-na; k'oą́ komà-ne nga 'ą́n tsibíxáya-na. Jè kjǫndaà-lą́, mìtsà tà kjǫtjò kitsjaà-na. Tą́nga 'ą́n, ìsą́ 'ñó kisìxá mì k'oą-ne koni ngats'iì xįtą-lą́ xi i'nga. Kixįí kjoą́, mìtsà nga'ñó ts'ą́n, kjǫndaà ts'ę́é Nainá. 11 Tsà 'ą́n-ná, kǫ tsà jñà xįtą-lą́ xi i'nga xi ndaà síxá, tą́nga jè xi chjí-lą́ nga k'oą́ s'ín nokjoàya-jęn, koą́ jñò, k'oą́ s'ín mokjeiín-nò.

K'ę́ nga kjoą́áya-lą́ jñà xįtą́ xi jye k'en

12 K'oą́ s'ín tínokjoáya nga jè Cristo jaáyajìin-lą́ xįtą́ xi jye k'en, tą́nga, ¿mé-ne tjín i'nga-ne xįtą́ xinguiǫo xi tsò: "Jñà xįtą́ xi jye k'en mì tį́ kiì kjoą́áya-lą́."? 13 Tsà mìkiì kjoą́áya-lą́ xįtą́ xi jye k'en, tįkoą́á jè Cristo, mì-la tsà kixį́ kjoą́ nga jaáya-lą́. 14 Tsà mìkiì jaáya-lą́ Cristo, jñà 'én xi nokjoàya-jęn nįmé-la chjí-lą́, tįkoą́á nįmé-la chjí-lą́ koni s'ín mokjeiín-nò. 15 Tįkoą́á ngajęn, xįtą́ ndisoó kítjokàngui-jęn įt'aà ts'ę́ Nainá, ngą́ k'oą́ s'ín nokjoàya-jęn 'én-lą́ Nainá nga bixón-jęn: "Jè Nainá kisìkjaáya-lą́ Cristo." Nga tsà jñà mik'en mìkiì kjoą́áya-lą́, mì-la tsà kixį́ kjoą́ nga kisìkjaáya-lą́ Cristo. 16 Tsà jñà xįtą́ xi jye k'en mìkiì kjoą́áya-lą́, tįkoą́á jè Cristo mì-la tsà kixį́ kjoą́ nga jaáya-lą́. 17 Jè Cristo, tsà mìkiì jaáya-lą́, nįmé-la chjí-lą́ koni s'ín mokjeiín-nò įt'aà ts'ę́, tákó yą́á-la titsąjnajñoò jé-nò. 18 Tįkoą́á jñà xįtą́ xi jye k'en nga kòkjeiín-lą́ įt'aà ts'ę́ Cristo, jngoò k'aá-la kichijà, tsà mì jaáya-lą́ Cristo. 19 Jè kjoą́ xi chiñà-lá įt'aà ts'ę́ Cristo, tsà tà įí́ įsò'nde kjoę́het'aà, jñá-la xi nguì xįtą́ įmą́ 'mì-ná kó ngats'iì xįtą́ xi tjín įsò'nde.

20 Tą́nga nguì kixįí kjoą́ nga jè Cristo jaáyaá-lą́ įt'aà ts'ę́ kjoą́ biyaà. K'oą́á ngaya-lą́ koni tsojmì xi majchá ítjòn, nga jè Cristo jaáya ítjòn-lą́ ngats'iì xįtą́ xi įskan kjoą́áya-lą́ [nga mì tį́ kiì kįyá-ne]. 21 Koni s'ín komà nga įt'aà ts'ę́ jngoò xįtą́ kjòts'ią nga biyaà xįtą́, k'oą́á tįs'ín komà nga įt'aà ts'ę́ jngoò xįtą́ j'ìì nga kjoą́áya-lą́ xįtą́ xi jye k'en. 22 Koni s'ín ma nga biyaà ngats'iì xįtą́ xi įt'aà ts'ę́ tję-lą́ Adán kits'iìn, k'oą́á tįs'ín ma nga kjoą́áyaá-lą́ ngats'iì xįtą́ xi įt'aà ts'ę́ Cristo ts'iìn xįtsę-ne. 23 Tą́nga jngoò ìjngoò 'ncha ndįyá-né nga kjoą́áya-lą́ koni s'ín okǫ-lą́. Jè Cristo, tíjna ítjòn nga jaáya-lą́; k'ę́ nga kjoįí ìjngoò k'a Cristo, k'ę́é kjoą́áya-lą́ xi xįtą́ ts'ę́. 24 Cristo, ítjòn sįìkjehesòn ngats'iì xi kondrą́ fì-lą́, ngats'iì xi títsąjna ítjòn, xi tjín-lą́ nga'ñó kǫ xi otíxoma. Įkjoàn jè Cristo sįìngątsja kjǫtíxoma-lą́ Nainá xi Nąèn-ná ma; k'ę́é kjoę́het'aà įsò'nde.

25 Mochjeén-né nga jè Cristo kàtatíxoma skanda k'ẹ nga jye
sịìkítsạjnangui yije ndsọkọ jñà xi kondrạ-lạ. 26 Kọ jè kondrạ-lạ
xi fehet'aà-ne nga chịja, jé kjoạ biyaà. 27 Nịtạ mé xi tjín, Nainá,
yạá kisìkítsạjnangui yije ndsọkọ Cristo. Jè tíhotíxoma yije-lạ.
Tạnga mìtsà tsò-ne kjoạ nga jè Nainá, yạá tíjnangui ndsọkọ
Cristo. Nga jè sobá Nainá xi kisìkítsạjnangui ndsọkọ nịtạ mé xi
tjín. 28 K'ẹ nga jye yạ títsạjnangui yije ndsọkọ Cristo nịtạ mé xi
tjín, jè Cristo, nga Ki'ndí-lạ Nainá ma, tịkoạá nangui sịìkíjna
yijo-lạ nga nguixkọn Nainá nga jè sobà Nainá tsibítsạjnangui
ndsọkọ Cristo nịtạ mé xi tjín, mé-ne nga jè Nainá jngoò k'aá jè
kíjna ítjòn-lạ nịtạ mé kjoạ-ne.

29 Tạnga tsà jñà xịtạ xi jye k'en mì tị kìì kjoạáya-lạ, jñà
xịtạ xi ịt'aà ts'ẹ mik'en ma-ne bautizar, ¿kó s'ín síkítsjeèn?
¿Mé-ne ịt'aà ts'ẹ mik'en ma-ne bautizar, tsà kixị kjoạ nga mì
tị kìì kjoạáya-lạ xịtạ? 30 Kọ ngajẹn, ¿mé kjoạ-ne nga nạchrjein
nchijòn binchaxkón-lạjẹn yijo-najẹn, tsà mì tị kìì kjoạáya-lạ
xịtạ? 31 Ndí 'ndsè kọ tichjaá, k'oạá xan-nò nga nguì kixịí kjoạ
nga nạchrjein nchijòn tjín-na kjọxkón tsà yạ kịyá, koni s'ín
nga nguì kixịí kjoạ nga matsja-na ịt'aà tsạjòn nga ngásòn
mokjeiín-ná ịt'aà ts'ẹ Na'èn-ná Jesucristo. 32 Tsà tà jñà kjoạ
ts'ẹ ịsò'nde-né nga kiskaàn-koạa xịtạ koni tsà xa ján Éfeso,
¿mé xi kisìkijne? Tsà jñà xịtạ xi jye k'en mì tị kìì kjoạáya-lạ,
tịkoạá-ne: "Kịchiaá, s'ioạá nga nchijòn-lè kịyá-ná."

33 Kì yá xịtạ xi konạchạn-nò ịt'aà ts'ẹ kjoạ koi. Nga tjín jngoò
'én xi tsò: "Jñà xịtạ xi tsjahijtakoạá xi mìkìì ndaà s'ín, jñà
síkits'ón-jìin kjoạ xi ndaà tjín koni s'ín titsạnìjchá yijo-ná."
34 Ndaà tịkítsjeèn ịt'aà ts'ẹ kjoạ koi; kì tà tsjaà jé binchaàtsjioò.
Nga tjín i'nga xịtạ xinguiọo xi mìkìì beèxkon Nainá. K'oạá
xan-nò mé-ne nga kàtasobà-nò.

Kó kjoàn kọma mik'en k'ẹ nga kjoạáya-lạ

35 Tsà koi nạchrjein-lạ tjín i'nga xịtạ xi tsò: "¿Kós'ín kọma nga
kjoạáya-lạ xịtạ xi jye k'en? ¿Kó kjoàn yijo xi kịtjokàjìin-kọ?"
36 ¡Mé tà tòndọ-nò! K'ẹ nga 'bè tjẹ, jñà nọjmé nga sihijìin,
biyaà-né, mé-ne nga kịsọ xịtsẹ-ne jnọ, nga ìjngoò k'a
kítsạjnakon. 37 K'ẹ nga 'bè tjẹ, mìtsà jñà xi jye jnọ bìtjẹe; tà
jñà nọjmé bìtjẹe, o xi trigo-né. 38 Tạnga jè Nainá, k'oạá kjoàn
s'ín koni s'ín mejèn-lạ; k'oạá kjoàn s'ín nga jngoò ìjngoò skạya
xojmá koni kjoàn tjẹ-lạ. 39 Jñà yijo, mìtsà ngásòn kjoàn. Yijo-lạ

xi̱ta̱, kj'ei̱í kjoàn; yijo-la̱ cho̱, kj'ei̱í kjoàn; yijo-la̱ ti̱n, kj'ei̱í kjoàn; yijo-la̱ ni̱se, kj'ei̱í kjoàn. 40 Koni choòn i̱ i̱sò'nde nga tjín yijo xi kj'ei̱í s'ín tsejèn, k'oa̱á ti choòn ngajmiì nga tjín xi kj'ei̱í s'ín tsejèn. Mìtsà ta ngásòn tsejèn xi tjín ngajmiì ko̱ xi tjín i̱sò'nde. 41 Jè ts'oí kj'ei̱í s'ín tsejèn, jè sá kj'ei̱í s'ín tsejèn, jñà ni'ño kj'ei̱í s'ín tsejèn. K'a kj'ei̱í, k'a kj'ei̱í s'ín tsejèn nga jngoò ìjngoò sko̱ya.

42 K'oa̱á ti̱s'ín ma nga kjoa̱áya-la̱ xi̱ta̱ xi jye k'en. Jè yijo xi sihijiìn, bits'on-né, ta̱nga jè yijo xi kjoa̱áya-la̱, mì ti̱ kiì ki̱ts'ón-ne. 43 Sihijiìn-né xi nìmé chjí-la̱; jè xi kjoa̱áya-la̱ jeya-né. Xi sihijiìn, yijo indaà-né; xi kjoa̱áya-la̱ tjín-la̱ nga'ñó. 44 Jè yijo xi sihijiìn, ta̱xki̱ yijo-né, ts'e̱ i̱sò'nde-né. Yijo xi kjoa̱áya-la̱, yijo xi̱tse̱-né, ts'e̱é Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá. Tjín xi ta̱xki̱ yijo, ti̱koa̱ tjín xi tsjá Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá.

45 K'oa̱á s'ín tíchja̱ Xojo̱n-la̱ Nainá nga tsò: "Jè xi̱ta̱ x'i̱n tjòn xi ki'mì Adán, jngoò xi xi̱ta̱ komà xi tsibìjnakon." Ta̱nga [jè Cristo], jngoò ini̱ma̱ xi síkítsa̱jnakon xi̱ta̱, nga jè j'iì ngajo-la̱ Adán nga jyehet'aà-ne kjoa̱. 46 Ta̱nga jè xi ini̱ma̱, mìtsà jè j'iì ítjòn; jè j'iì ítjòn xi ta̱xki̱ yijo ts'e̱ i̱sò'nde, i̱skaán j'iì xi ini̱ma̱. 47 Jè xi̱ta̱ x'i̱n xi tjòn, i̱ it'aà nangui ts'e̱; ni'ndeé kisindaà-ne. Jè xi̱ta̱ x'i̱n xi ma-ne jò, ngajmiì ts'e̱, ya̱á inchrobà-ne, [nga jè xi Na̱'èn-ná]. 48 Ngats'iì xi̱ta̱ xi i̱ i̱sò'nde ts'e̱, k'oa̱á kjoàn yijo-la̱ koni kji ts'e̱ Adán nga ni'ndeé kisindaà-ne. Ngats'iì xi ngajmiì kítsa̱jna, k'oa̱á kjoàn ko̱ma yijo-la̱ koni kji ts'e̱ Cristo xi ngajmiì inchrobà-ne. 49 I̱'ndei̱, jñá, k'oa̱á kjoàn tsejèn yijo-ná koni kji xi ni'nde kisindaà-ne; nga komà i̱skan, k'oa̱á kjoàn ko̱tsejèn yijo-ná koni kji xi ngajmiì j'iì-ne.

50 Ndí 'ndsè, k'oa̱á xan-nò jè yijo-ná nga jní tjín-la̱ mìkiì ma kjoa̱has'en-jiìn ñánda tíhotíxoma Nainá. Ti̱koa̱á jè yijo-ná xi bi'ndoya mìkiì ok'ìn-la̱ nga ya̱ kjoa̱has'en-jiìn ñánda tjín xi mìkiì bi'ndoya. 51 Kèno̱jmí jngoò-nò kjoa̱'ma ts'e̱ Nainá: Jñá xi xi̱ta̱-la̱ Cristo 'mì-ná, mìtsà ngats'iaá nga ki̱yá, ta̱nga ngats'iì-ná ta jngoò tjò kjoa̱tjìya-ná, 52 k'oa̱á ngaya-la̱ koni k'e̱ nga tsíx'a̱á koa̱ bíchjoà xkoaán, ti̱k'e̱é-ne nga ski̱ndàya chrjo trompeta xi fehet'aà-ne. K'e̱ nga kjo̱ne chrjo trompeta, jñà mik'en kjoa̱áya-la̱, mì ti̱ kiì ki̱'ndo-ne ni̱ta̱ kjé-ne. Koa̱ jñá kjoa̱tjìya-ná. 53 Jè yijo-ná nga biyaà ko̱ nga bi'ndo, mochjeén-né nga tjoé jngoò-la̱ yijo xi mì ti̱ kiì ki̱yá-ne ko̱ mì ti̱ kiì ki̱'ndo-ne ni̱ta̱ kjé-ne. 54 K'e̱ nga k'oa̱s'ín ko̱ma nga jè yijo-ná tjoé

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

jngoò-la yijo xi mì ti kiì kiyá-ne ko mì ti kiì ki'ndo-ne nita kjé-ne, k'ee kitasòn koni s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: “Jè kjoa xi síkijne jngoò k'aá síchija kjoabiyaà. 55 Ji xi kjoa biyaà 'mì-lè, ¿ñánda-ne nga kinìkijni? ¿Ñánda tíjna na'yá-lè xi ma-la sík'en xita?” 56 Jè na'yá xi tjín-la kjoa biyaà, jé kjoa ts'e jé. Ko jè nga'ñó xi tjín-la jè kjoa ts'e jé, jé kjotíxoma. 57 Ndaà chjí-la Nainá nga jè tsjá-ná nga'ñó xi it'aà ts'e Jesucristo xi otíxoma-ná nga nìkijne-lá kjoa biyaà ko kjoa ts'e jé.

58 Jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, kixi titsajna. Niyá xi siìkjatjìya-la kjohítsjeèn-nò. Kjit'aà nachrjein ìsa 'ñó tixá-là Na'èn-ná. Nga tíjiìn-nò nga jè xá xi 'nè xi ts'e Na'èn-ná, mìtsà tà kjotjò.

Ton xi maxkót'aà-la jñà xita naxandá-la Cristo

16 1 Jè ton xi maxkót'aà-la xita naxandá-la Cristo, k'oas'ín t'een koni s'ín kixan-la xita naxandá-la Nainá ján nangui Galacia. 2 Jñò, nga jngoò ìjngoò, nga jiìn jiìn nachrjein k'e nga tahàngo, titjò chiba ton-nò koni s'ín machikon-t'ioòn, mé-ne nga mì k'e kíxkó-nò k'e nga 'an xi kìjchoa. 3 K'e nga kìjchokon-nò ya Corinto, sìkasén ján Jerusalén xita xi jñò chjaàjñoò. Tsjaà-la xojon carta nga kjiko jè ton xi maxkót'aà-nò. 4 Tsà mochjeén nga tikoa 'an kjián, komaá kjiko-na jñà xita koi.

K'e nga kisìkítsjeèn Pablo nga kjoi ján Corinto

5 Mejèn kjíkon-nò k'e nga jye kjoáhatoaa ján nangui Macedonia, nga k'oaá s'ín tjíndaà-na nga ya kjoáhatoaa mé-ne nga ikjoàn kìjcho-na Corinto. 6 Tsà koma ya kótijnako chiba nachrjein-nò, ko tsà koií nachrjein-la nga ya kótijnako-nò skanda k'e nga kjoehet'aà nachrjein-la chon 'nchán, mé-ne jñò koma sichját'aà-ná k'e nga tsà ñánda kjián nga koma iskan. 7 Majìn-na nga tà jngoò tjò skotsejèn-nò; jè xi mejèn-na nga kjìn nachrjein kótijnako-nò, tsà Nainá mejèn-la nga tsjá'nde-na. 8 Ií kótijna naxandá Éfeso skanda nachrjein ts'e s'eí Pentecostés, [jè s'eí xi bitjo k'e nga jye bijchó icháte nachrjein nga bitjo s'eí Paxko]. 9 Ndaà títjo'nde-na nga tìs'iaàn xá-la Nainá xi 'ñó ndaà tíbitasòn, nas'ín 'ñó kjìn ma-ne xita xi kondra títsajna-na.

10 Tsà kịjchòkon-nò jè Timoteo, chítsejèn-là nga tsja kàtas'e-lạ
nga kíjnakọ-nò nga mì yijo-lạ kịnchaxkón-lạ, nga tịkoạ xá-lạ
Nainá tís'ín koni 'ạn. 11 K'oạá ma-ne, kì nachrjenguioò jñò,
tạ sạá tịchját'aà-là nga 'nchán kàtjanchrobákon-na; 'ạn,
tíkoñaá-lạ kọ xịtạ 'ndseé xi i'nga.
12 'Ạn 'ñó tsibìtsi'ba-lạ jè 'ndsè Apolos, nga katahijtakọ jñà
xịtạ 'ndseé xi tjínè nga kjịkon-nò, tạnga majìn-lạ nga fì; k'ẹé-la
kjoị k'ẹ nga kọ'a-lạ.
13 Ndaà titsạjnakon. 'Ñó kixị titsạjnakọo jè 'én xi mokjeiín-nò.
Kì yá xi tsakjoòn-là, kàtas'e-nò nga'ñó. 14 Ngats'ìì kjoạ xi 'nè,
kọó kjoạtjòcha-nò k'oạ t'ẹen.
15 Jñò ndí 'ndseé kọ tichjaá, jyeé tíjiìn-nò nga jñà xịtạ ni'ya-lạ
Estéfanas, jñà kòkjeiín ítjòn-lạ 'én-lạ Cristo yạ nangui Acaya.
Jñà xịtạ koi, k'oạá s'ín bínè-lạ yijo-lạ nga jñà xịtạ nạxạndá-lạ
Cristo sịìchját'aà-lạ. 16 Ndí 'ndsè, bìtsi'bà-nò nga tịná'yañijon-là
xịtạ xi k'oạs'ín síxá koni jñà xịtạ koi, kọ ngats'ìì xịtạ xi mìkìì
bijta-lạ nga síxá-lạ Nainá. 17 Matsja-na nga j'ìikon-na Estéfanas,
Fortunato kọ Acaico [nga jñò kinìkasén], nga jñà j'ìì síkitasòn
xi jñò mìkìì komà kinìtasòn nga inchrobàchon-ná. 18 Jñà
j'ìì síje ikon-na kọ tsạjòn. K'oạá ma-ne jchạxkón jñà xịtạ xi
k'oạs'ín s'ín koni jñà xịtạ koi.

Pablo síhixat'aà nạxạndá-lạ Cristo

19 Jñà nạxạndá-lạ Cristo xi títsạjna nangui Asia síhixat'aà-nò.
Jè Aquila kọ Priscila kọ xịtạ nạxạndá-lạ Cristo xi bixoña
yạ ni'ya-lạ, ịt'aà ts'ẹ Nạ'èn-ná ndaà síhixat'aà-nò. 20 Ngats'ìì
xịtạ 'ndseé, síhixat'aà-nò. Jñò tịixat'aà nga jngoò ìjngoò xịtạ
xinguiọo nga kọ inịmạ-nò.
21 'Ạn, xi Pablo 'mì-nạ, tisìhixat'aà-nò nga kọ ndsạa tìkjìì-nò
xọjọn jè.
22 Tsà tjín xịtạ xi mìkìì matsjakeè Jesucristo xi otíxoma-ná, jè
xịtạ neịí kàtjìkọ. Nạ'èn, jị nịtọn nchroboí.
23 Jè kàtìjnakọ-nò kjọndaà-lạ Jesucristo xi otíxoma-ná.
24 Kjit'aà nạchrjein kàtas'e-nò kjoạtjòcha-nạ nga jè Cristo Jesús
titsạjnakoạá. K'oạá s'ín kàtama.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Xo̱jo̱n carta-la̱ San Pablo xi ma-ne jò xi kiskiì-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Corinto

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Corinto

1 1 'A̱n, Pablo, tìsìkasén-nò xo̱jo̱n jè, nga k'oa̱á s'ín
kjòmejèn-la̱ Nainá nga 'a̱n tsibíxáya-na Cristo
Jesús. 'A̱n, ko̱ 'ndsè Timoteo titsa̱nìkasén-nòje̱n xo̱jo̱n jè.
Titsa̱nìhixot'aà-nòje̱n jñò xi xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Nainá 'mì-nò xi
titsa̱jnaà ya̱ na̱xa̱ndá Corinto, ko̱ ngats'ìì xi̱ta̱ tsjeè-la̱ Cristo
xi títsa̱jna kóho̱kji nangui Acaya. 2 Nainá xi Na̱'èn-ná, ko̱ jè
Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱'nchán ya̱
i̱jiìn ini̱ma̱-nò.

Kó tsò Pablo nga tsjá-la̱ kjo̱ndaà Nainá

3 Ndaà kàtayaxkón Nainá xi Na̱'èn-la̱ ma Jesucristo xi
otíxoma-ná. Jè Nainá xi Na̱'èn-ná ma, tse kjo̱hi̱ma̱takòn
tjín-la̱ i̱t'aà tsa̱ján. Ko̱ jè, kjit'aà na̱chrjein síje takoán.
4 K'e̱ nga mé kjo̱'in titsa̱jnajñaá, jè Na̱'èn-ná síjetakòn-ná
mé-ne jñá, k'oa̱á ti̱s'ín si̱jetakoán xinguia̱á xi ti̱koa̱ kjo̱'in
títsa̱jnajiìn koni s'ín kisìjetakón-ná Nainá. 5 Koni tjín
kjo̱'in xi tse nìkjiaán xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo, k'oa̱á ti̱s'ín tse
kjo̱jetakòn sakó-ná i̱t'aà ts'e̱ Cristo. 6 Ngaje̱n, tsà kjo̱'in
titsa̱nìkjeiín-je̱n, kjo̱ndaà tsa̱jòn-nò nga s'e̱-nò kjo̱jetakòn,
koa̱ ki̱tjokàjñoò kjo̱'in. Tsà Nainá síjetakòn-naje̱n, jè-né
nga ti̱koa̱ jñò s'e̱-nò kjo̱jetakòn, koa̱ ki̱chìkjoa̱ ko̱-nò kjo̱'in
xi ji̱n titsa̱nìkjeiín-je̱n. 7 Tjín kixi̱í kjoa̱ xi chiñà-laje̱n
i̱t'aà tsa̱jòn. Tíjiìn-naje̱n, koni s'ín tíhoko̱t'aà-nò kjo̱'in

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

xi titsa̱nìkjeiín-je̱n, k'oa̱ ti̱s'ín o̱kot'aà-nò kjo̱jetakòn xi tjín-naje̱n.
8 Jñò 'ndsè ko̱ tichjaá, mejèn-naje̱n nga kàtasijiìn-nò kjo̱'in xi kis'e-naje̱n ján nangui Asia. Tse jchán kjo̱'in kinìkjeiín-je̱n. Jyeé mì ti̱ kiì kichìkjoa̱ko̱-náje̱n skanda mì ti̱ kiì bixón-naje̱n tsà ki̱tsa̱jnakon ìsa̱-je̱n. 9 K'oa̱á s'ín komà-naje̱n nga jyeé-la tjínè-la̱ nga ki̱yá-je̱n. K'oa̱á s'ín komàt'in-je̱n mé-ne nga ìsa̱ ndaà kjót'aà takòn-naje̱n Nainá xi ma-la̱ síkjaáya-la̱ mik'en, nga mì tà yijo-naje̱n kjót'aà takòn-je̱n. 10 Nga jyeé kjo̱meè k'en-je̱n, ta̱nga Nainá tsasìko̱-naje̱n nga kisìkatojiìn-naje̱n kjo̱'in ko̱ tákó si̱ìkatojiìn-ìsa-naje̱n kjo̱'in. Ko̱ k'oa̱á s'ín kjit'aà takòn-je̱n nga jè si̱ìkatojiìn ìsa̱-naje̱n ni̱ta̱ mé kjoa̱-ne. 11 Jñò, mochjeén-né nga si̱chját'aà-náje̱n nga ki̱nókjoa̱t'aà-là Nainá i̱t'aà tsa̱je̱n mé-ne nga ìsa̱ kjìn ko̱ma-ne xi̱ta̱ xi ki̱chja̱t'aà-la̱ Nainá, ti̱koa̱á kjìn ko̱ma xi̱ta̱ xi tsjá-la̱ kjo̱ndaà Nainá koni s'ín machikon-t'in-je̱n.

Mé-ne mìkiì kiì-ne Pablo ján Corinto

12 Tjín jngoò kjoa̱ nga ndaà nìkítsa̱jna-je̱n yijo-naje̱n. K'oa̱á s'ín beè-la̱je̱n takòn-je̱n nga i̱t'aà ts'e̱ Nainá nchrobá-ne nga tsjeè ko̱ kixi̱ tihonguíko̱-je̱n yijo-naje̱n i̱ i̱sò'nde, ko̱ jè tíjna ítjòn i̱t'aà tsa̱jòn. Mìtsà kjoa̱chji̱ne̱-la̱ xi ta̱xki̱ xi̱ta̱ nga ko̱'nè-je̱n, kjo̱ndaà-la̱ Nainá-né. 13 Mìtsà kj'ei̱í kjoa̱ nga titsa̱chjiì-nòje̱n, ta jè-né nga kíxke̱jñoò ko̱ kjoa̱s'en-jiìn-nò koni tsò 'én xi tjít'aà xojo̱n jè. K'oa̱á s'ín majngoò takoàn nga nguì ndaà kji̱ya-nò 14 koni s'ín jye kjòchi̱ya chiba-nò nga tsja kàtama-nò i̱t'aà tsa̱je̱n ko̱ nga ti̱koa̱ tsjaá ko̱ma-naje̱n i̱t'aà tsa̱jòn k'e̱ nga kjoi̱í ìjngoò k'a Jesucristo xi otíxoma-ná.
15 'An, jyeé ndaà tíjngoò takoàn i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ koi, k'oa̱á ma-ne nga k'oa̱s'ín kiskoòsòn-la̱ nga jò k'a kjíkon-nò mé-ne jñò, jò kjo̱ndaà sa̱kò-nò. [Ta̱nga mì k'oa̱á s'ín tsitasòn.] 16 K'oa̱á s'ín kisìkítsjeèn, k'e̱ nga kiaà nangui Macedonia nga ya̱ jahato ítjòn-nò. Tjín-nè nga kjoa̱hato ìjngoò k'a-nò k'e̱ nga kji̱nchrobà-na mé-ne jñò ko̱ma si̱chját'aà-ná nga kjián nangui Judea. 17 K'e̱ nga k'oa̱s'ín kiskoòsòn-la̱, ¿a k'oa̱á s'ín kinìkítsjeèn nga 'a̱n, tìsìskáko̱-nò? Majìn, nga mì k'oa̱á s'ín s'iaàn koni s'ín xi ta̱xki̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde. Mìtsà ítjòn xan-nò: “Ko̱ma-né”, ko̱ ti̱k'e̱-ne ìjngoò k'a xan-nò: “Mìkiì ko̱ma.” 18 Tíbeè Nainá; 'én kixi̱í xi kixan-nò, ngaje̱n, mì k'oa̱á s'ín nokjoà-je̱n nga bixón-je̱n:

“Jon, ko̱ma-né”, ko̱ “Mìkiì ko̱ma.” 19 Timoteo, Silvano ko̱ 'a̱n, k'oa̱á s'ín nokjoàyajiìn-nòje̱n i̱t'aà ts'e̱ 'én-la̱ Jesucristo xi ki'ndí-la̱ Nainá. Tsjìn-la̱ 'én xi tsò jon ko̱ majìn. Nainá jngoò k'a síkitasòn i̱t'aà ts'e̱ Cristo nga tsò: “Jon, ko̱ma-né.” 20 Ngats'iì 'én xi chja̱ Nainá koni s'ín tsjá tso'ba, i̱t'aà ts'e̱ Cristo bitasòn yije-né. Nga jè Cristo xi tsò “ko̱ma-né”. Ko̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo, jñá bixón-ná: “K'oa̱s'ín kàtama”, mé-ne jeya kíjna-ne Nainá. 21 Jè Nainá, xi síkixi̱yandaà-ná nga jè titsa̱jnakoa̱á Cristo [xi xó jaàjiìn-ne Nainá], ti̱koa̱á jñá xó jaàjiìn-ná Nainá. 22 Ko̱ ti̱jè-ne Nainá xi tsibít'aà chi̱ba̱-ná koni jngoò sello; kisìkíjnajiìn ini̱ma̱-ná jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ xi tjoé ítjòn-ná nga kixi̱ kjoa̱ nga ti̱koa̱ tjoé yije-ná kjo̱ndaà xi tjíndaà-la̱ nga tsjá-ná.

23 Tíkotsejèn Nainá, jè tíbeè ini̱ma̱-na̱, mé-ne kj'eè kiì fì-na Corinto koni s'ín tíjiìn-na; koií kjoa̱-la̱, majìn-na̱ nga 'on ko̱ma-la̱ ini̱ma̱-nò nga 'én ts'e̱n kichjàko̱-nò. 24 Ngaje̱n, majìn-nòje̱n nga ngaje̱n, kjo̱'ñó ko̱tìxoma-nòje̱n i̱t'aà ts'e̱ 'én xi mokjeiín-nò. Ta sa̱á nìchját'aà-nòje̱n mé-ne nga s'e̱-nò kjo̱tsja nga kixi̱ titsa̱jnaà koni s'ín mokjeiín-nò.

2 1 K'oa̱á ma-ne nga k'oa̱s'ín kiskoòsòn-la̱ nga mì ti̱ kiì kiìkon-nò. Majìn-na nga ba ki̱tsa̱jnaà. 2 Ta̱nga tsà 'a̱n, ba síkítsa̱jna-nò, nga ko̱ma i̱skan, mì ti̱ yá tjín-ne xi si̱ìtsjako̱-na, nga jñò, jyeé ba titsa̱jnaà. 3 Koií xá jye kiskiì jngoò-nò xojo̱n, mé-ne k'e̱ nga kìjchokon ìjngoò k'a-nò nga mì ba si̱kíjna-ná nga mochjeén-né nga jñò si̱tsjako̱-ná. Nga k'oa̱á s'ín tíjngoò takoàn, 'a̱n, matsja-na ti̱koa̱ jñò, matsjaá-nò. 4 K'e̱ nga k'oa̱s'ín kiskiì-nò, ndaà jchán kokájno-la̱ ini̱ma̱-na̱, baá kis'e-na skanda ndáxkoaàn tsibíxteèn. Ta̱nga 'a̱n mìtsà koi xá kiskiì-nò nga kàtaba-nò. Jè-né nga jcha̱a nga 'ñó matsjake̱-nò.

Kó kitsò 'én xi kiìchja̱ Pablo i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ xi tsohótsji jé

5 Jè xi̱ta̱ xi tsohótsji jé, mìtsà ta 'a̱n xi ba kisìkíjna-na, mejèn tsà ba kisìkítsa̱jna ngats'iì xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo. Tà k'oa̱á xan-nò nga mì ko̱to chi̱ba̱-la̱ koni s'ín tìxan-nò. 6 Nga kjìn ma-nò xi tsibìnè-là kjo̱'in jè xi̱ta̱ jè; jyeé ndaà tjín, ta ko̱ma-ne. 7 I'ndei̱, jè xi s'e̱en nga si̱jchàat'aà-là jé-la̱; si̱jetakòn xi̱ta̱ jè, mé-ne nga mì kjo̱ba ki̱yájiìn-ne. 8 K'oa̱á ma-ne nga bìtsi'bà-nò nga ndaà jchi̱bàya-nò nga ìjngoò k'a ti̱tsjacha xi̱ta̱ jè. 9 Ti̱koa̱ koií xá kiskiì-nò i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ koi, mejèn-na skot'aà-nò, a kixi̱í kjoa̱ nga ma-nò nìkitasòn yije. 10 Jè xi̱ta̱ xi jñò nìjchàat'aà-la̱

Xo̱jo̱ón tíbíndaà Pablo xi kisìkasén-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Nainá

jé-la̱, ti̱koa̱á 'a̱n siìjchàat'aà-la̱. Tsà mochjeén-né nga 'a̱n siìjchàat'aà-la̱ xi̱ta̱ jè, 'a̱n jyeé kisìjchàat'aà-la̱ xi kjo̱ndaà tsa̱jòn ko̱ tíbeè Cristo. 11 Mé-ne jè xi̱ta̱ nei̱í mìkiì ko̱ma jè si̱ìkijne-ná, nga jyeé ndaà 'yaá kjoa̱mañ-la̱ kós'ín síxá.

Kó komà-la̱ Pablo nga mìkiì kisatiìkjoò Tito ján Troas

12 K'e̱ nga ijchoa ján na̱xa̱ndá Troas, nga kichjàya 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo, i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-ná kitáx'a̱'nde-na nga kisìxákoa̱a 'én ndaà-la̱ Nainá. 13 Ta̱nga mìkiì ndaà kis'e-la̱ ini̱ma̱-na̱ nga mìkiì kiskaàjñaà jè 'ndsé Tito. K'oa̱á komà-ne kisìkítsa̱jna jñà xi̱ta̱ xi ya̱ i̱'nde-la̱, i̱kjoàn kiaà ján nangui Macedonia.

Mé kjoa̱-ne nga jè Pablo tsjá-la̱ kjo̱ndaà Nainá

14 Ndaà chjí-la̱ Nainá nga i̱t'aà ts'e̱ Cristo fìko̱-naje̱n k'e̱ nga okó-la̱je̱n jñà xi̱ta̱ i̱sò'nde nga jye kisìkijne. I̱t'aà tsa̱je̱n k'oa̱á s'ín obísòn kjo̱hítsjeèn-la̱ Nainá xi ko̱s'ín ngaya-la̱ koni jngoò

jta-la tsojmì xi 'ñó ndaà jne, mé-ne nga skoe-ne jñà xita nita ñánda-ne nga títsajna. 15 It'aà tsajen k'oaá s'ín ngaya-la koni ni'ndi-la chrjongó-la Nainá, k'e nga jè Cristo tsját'aà-la Nainá. K'oaá s'ín bijchókajiìn-la jñà xita xi bitjokàjiìn kjo'in ko xita xi chija. 16 It'aà ts'e jñà xita xi chija, [k'e nga beè-najen nga bènojmíya-jen 'én-la Nainá], k'oaá s'ín ch'o jne-la koni jngoò jta xi sík'en-ná. Tanga jñà xita xi bitjokàjiìn kjo'in, k'oaá s'ín ndaà jne-la koni jngoò jta xi síkíjnakon-ná. It'aà ts'e xá koi, nijngoò xita chíkjoa-la nga síkitasòn xi ta kjohítsjeèn ts'e. 17 Ngajen, mìkiì k'oas'ín 'nè-jen koni s'ín xita xi kj'eií xi chjaya 'én-la Nainá nga ton síkijne. Ngajen, 'én kixií nokjoà-jen. Nainá tíbeè-ne nga jè kisìkasén-najen ko nga'ñó ts'e Cristo-né nga nokjoàya-jen, nga jè Cristo titsajnako-jen.

Xá-la Nainá xi kjoa xitse

3 1 K'e nga k'oa'mì-nòjen kjoa koi, ¿a bìts'ia ìjngoò k'a-jen nga ndaà nìkítsajna-jen yijo-najen? Jñò, ¿a k'oaá s'ín nìkítsjeèn nga mìkiì tjí'nde-na nga ma sìxá tsà tsjìn-na xojon xi jñò k'oi-ná, o xi kj'eií xita tsjá-na koni s'ín síjé xita xi kj'eií? 2 Majìn, jñò sobà-nò xi xojon-najen ma xi tíjiìn ijiìn inima-najen. Ngats'ìì xita beè-né koa bíxkejiìn-né. 3 K'oaá s'ín ndaà 'ya-jen nga jñò-nò xi koni xojon-la Cristo xi it'aà tsajen kitjei. Jngoò xojon carta xi mìtsà tinta kitjei-ne; koó Inima Tsjeè-la Nainá xi tíjnakon kitjei-ne; mìtsà ndajo kitjeit'aà; yaá kitjeit'aà yijo inima-la xita.

4 Kjoa koi, k'oaá s'ín makixiya nga it'aà ts'e Cristo mokjeiín-najen it'aà ts'e Nainá. 5 Xi ta nga'ñó tsajen tsjìn-najen kjohítsjeèn mé xi s'en-jen. Tanga jè Nainá tsjá-najen kjohítsjeèn k'e nga mé xi 'nè-jen. 6 Jè Nainá tsjá-najen kjohítsjeèn nga chi'nda-la ma-jen mé-ne nga koma kinókjoaya-najen it'aà ts'e kjondaà xitse xi Nainá tsibíndaàjiìn-ko jñà xita. Mìtsà kjoa ts'e kjotíxoma xi xojon tjít'aà, ts'eé Inima Tsjeè-la Nainá. Jè kjoa xi ts'e kjotíxoma sík'en-ná nga nguixkon Nainá, tanga jè Inima Tsjeè-la Nainá síkíjnakon-ná.

7 Jè kjotíxoma xi kitjoé-la Moisés xi ndajo kitjeit'aà, kjoa biyaà j'iìko. Tanga k'e nga sa kitjoé ítjòn-la kjotíxoma jè, k'oaá s'ín ki'ya-la kjoa jeya-la Nainá. Jè Moisés, k'e nga j'ìì-ne nga kiì mijìn-jno nindoò, jñà xita Israel mìkiì komà

kiskoò'an Moisés nga 'ñó ote ni'ín kji isén-la; tanga xi komà iskan, chaán kichijà xi ote kji isén-la. Tsà k'oaá s'ín kis'e-la kjoajeya, jè kjoa xi tjínè-la nga chija, 8 ìsa jeya tjín kjondaà xitse xi tsjá-ná Nainá k'e nga tsjá-ná Inima Tsjeè-la. 9 Nga jeya j'ìì jè kjotíxoma xi kjoa biyaà tsibínè-ná, ìsaá 'ñó jeya kitasòn 'én xi nokjoàya-jen nga xita kixi síkítsajna-ná Nainá. 10 Nas'ín 'ñó kis'e-la kjoa jeya jè kjotíxoma xi jye tsato, tanga mìkiì mangásòn-ko jè kjoajeya xi tjín-la kjondaà xitse; ìsaá 'ñó jeya tíjna. 11 Tsà jè kjoa xi tíchijangui kis'e-la kjoa jeya, ìsaá jeya tjín kjoa xitse xi mì ti kiì chija-ne nita kjé-ne.

12 Nga tíjngoò takòn-jen nga titsachiñá-lajen kjoa koi, k'oaá ma-ne nga mìkiì masobà-najen nga nokjoá-jen. 13 Mìtsà k'oas'ín 'nè-jen koni kis'iìn Moisés nga nikje tsibíjtsa isén-la, mé-ne nga jñà xita Israel mìkiì komà kiskoò'an-ne nga jye tíchijangui xi ote kji isén-la. 14 Tanga jñà xita Israel kjòtájaàjiìn kjohítsjeèn-la. Skanda nachrjein i'ndei, k'e nga bíxkejiìn Xojon-la Nainá xi tjít'aà kjoa jchínga xi tsibíndaàjiìn-ko xita, tákó k'oaá s'ín ma-la koni tsà nikje xoba kijtsa kjohítsjeèn-la. Ta jngoó it'aà ts'e Cristo koma tjáxìn nikje jè. 15 Skanda nachrjein i'ndei, jñà xita Israel, k'e nga bíxkejiìn xojon xi kiskiì Moisés, tákó k'oaá s'ín ma-la koni tsà nikje xoba tíjtsa'ma kjohítsjeèn-la. 16 Tanga k'e nga jngoò xita síkjahatjìya-la kjohítsjeèn-la nga fìt'aà-la Na'èn-ná xi otíxoma-ná, tjáxìn-la nikje xoba xi tíjtsa'ma kjohítsjeèn-la. 17 Nga jè Na'èn-ná, jè sobà-né xi Inima Tsjeè-la Nainá. Ya ñánda tíjna Inima-la Na'èn-ná, jñà xita títsajnandeií-né kjoa ts'e kjotíxoma. 18 Ngats'iaá jñá mì ti nikje xoba tíjtsa'ma-ne kjohítsjeèn-ná. It'aà tsaján k'oaá s'ín ngaya-la koni jngoò chitsín xi ma chìtsejèn-yá xi okó kjoa jeya-la Na'èn-ná. Kjit'aà nachrjein ìsa jeya tíhotsejèn koni kji Na'èn-ná nga jè Inima Tsjeè-la tísíkjatjìya-ná.

Kó s'ín síhiseèn-ná jè 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo

4 1 Koií kjoa-la ngajen, mìkiì mahindaà inima-najen nga jè Na'èn-ná kjòhimakeè-najen nga xá ts'e kisìngatsja-najen. 2 Jyeé kichjaàxìn-jen jñà kjoa ch'o xi tjí'ma, xi sísobà-najen; mìkiì chonachan-jen, ni mìkiì nìkjatjìya-lajen 'én-la Nainá. Nguì 'én kixi bènojmí-jen, mejèn-najen nga nguixkon Nainá ngats'iì xita kàteèxkon kjohítsjeèn-najen kós'ín 'nè-jen. 3 Jè 'én

ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi nokjoàya-jen, jñà xita xi ya tíchijajiìn kjoa ts'e jé-la, ta jñà-né xi tíjtsa'ma kjohítsjeèn-la nga mìkiì fìya-la. 4 Jè xita neií xi tíhotíxoma-la isò'nde nachrjein i'ndei, xi kos'ín tíjna koni tsà nainá, jé bíchjoà xkon jñà xita xi mìkiì mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo; nga jè bíjñò kjohítsjeèn-la, mé-ne nga mìkiì skoe-ne kjoahiseèn-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi 'ñó jeya tíjna, nga jè Cristo xi okó kó kji xi nguì jè sobà Nainá. 5 Ngajen, mìtsà tà it'aà tsajen nokjoà-jen k'e nga bènojmíya-jen 'én-la Nainá; it'aà ts'eé Jesucristo nokjoà-jen nga jè xi otíxoma-ná. Ngajen, tà chi'ndaá ma-jen nga ngajen nìxá-nòjen, koií-né nga matsjacha-jen Jesús. 6 Nainá, jè xi kitsò nga jè ni'ín kàtasíhiseèn i'nde ñánda jñò choòn, tijè-né xi kisìhiseèn ijiìn inima-najen, mé-ne jñà xita xi kj'eií kohiseèn-la nga skoexkon kjoa jeya-la Nainá koni s'ín 'ya-la ts'e Cristo.

Mé-ne tíjngoò-ne takoán nas'ín kjo'in titsanìkjiaán

7 Kjondaà jè xi 'ñó tse chjí-la, yaá tíjiìn yijo-najen. Tanga yijo-najen k'oaá s'ín ngaya-la koni tijí ni'nde. Jè Nainá k'oaá s'ín kis'iìn mé-ne nga 'ya-la nga jè nga'ñó xi 'ñó ndaà tísíxájiìn yijo-najen, it'aà ts'e Nainá nchrobá-ne; mìtsà it'aà tsajen nchrobá-ne. 8 'Ñó kjìn ma-ne kjoa xi tjín-najen, tanga maá kitjokàjiìn-jen. Tjín kjoa xi makájno-najen, tanga mìkiì mahindaà-jen. 9 Fìtjingui kondraá-najen xita, tanga Nainá mìkiì tsjeiìn takòn-najen; jñà xita beètoòn-najen, tanga mìkiì chíkjoa-la nga síkjehesòn-najen. 10 Nita ñánda-ne nga onguí-jen, kjit'aà nachrjein mejèn-la siìk'en-najen xita koni s'ín komàt'in Jesús; tanga jè Nainá, jè xi mejèn-la nga it'aà tsajen kàta'ya-la nga jè Jesús xi tísíkíjnakon-najen. 11 Ngajen xi titsajnakon-jen, kjit'aà nachrjein tíjnat'aà chrañà-najen kjoabiyaà xi jè ngatjì-la Jesús, mé-ne jè yijo-najen xi ma biyaà jcha-la kjoabinachon ts'e Jesús. 12 Ngajen, kjo'iín titsanìkjeiín-jen skanda mejèn-la xita siìk'en-najen, tanga jñò kjoabinachon tísakó-nò.

13 K'oaá s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: "Mokjeiín-na k'oaá ma-ne nga kichjà." Ngajen, k'oaá tis'ín tjín inima-najen it'aà ts'e 'én xi mokjeiín-najen, k'oaá ma-ne nga nokjoá-jen. 14 Jè Nainá xi kisìkjaáya-la Na'èn-ná Jesús it'aà ts'e kjoabiyaà, 'ya-nájen nga tikoaá kijchò nachrjein nga siìkjaáya-najen

koni s'ín jaáya-la Jesús. Ikjoàn ngats'iaá kjiko-ná ya nguixkon
Nainá. 15 Ngats'iì kjoa koi, kjondaà tsajòn-nò, mé-ne ìsa kjìn
koma-ne xita xi tjoé-la kjondaà-la Nainá, nga tikoa ìsa jeya
kíjna Nainá nga kjìn ma xita xi tsjá-la kjondaà.
16 K'oaá ma-ne mìkiì mahindaà inima-najen; kixií kjoa
yijo-najen tífehengui-né; tanga Nainá, nachrjein nchijòn
tísíxitseya inima-najen. 17 Jè kjo'in xi nìkjeiín-jen i isò'nde, tà
chibaá tjín. Tà jngoò tjò oto. Tanga yaá sakó-najen kjondaà
xi ìsa jeya tjín xi mìkiì fehet'aà nita kjé-ne. 18 Nga mìtsà jñà
chìtsejèn-lajen kjoa xi tjín isò'nde xi tsejèn, jñà chìtsejèn-lajen
xi mìkiì tsejèn xi ts'e Nainá. Kjoa xi tíma i isò'nde,
kjoehet'aà-né, tanga jñà kjoa xi mìkiì tsejèn, mìkiì kjoehet'aà
nita kjé-ne.

Ni'ya xi tjíndaà-la Nainá ján ngajmiì

5 1 Yijo-ná k'oaá s'ín ngaya-la koni ni'ya xi tjín i it'aà
nangui xi chiba nachrjein ma-la nga bixòña. Tsà kixoña
ni'ya jè, Nainá tjíndaà jngoò-la ni'ya ján ngajmiì, xi tíjna nita
kjé-ne, nga mìtsà tsja xita kisindaà-ne. 2 K'oaá ma-ne nga
imaá fahatse-la inima-ná i isò'nde nga jè xi mejèn-ná nga
nitон kitsajnayaá ni'ya-ná ján ngajmiì. 3 Nas'ín sijna yijo-ná xi
tsjach'á i'ndei, Nainá tsjá ìjngoò-ná xi yijo xitse. Jè inima-ná
mìtsà chija, yijo xitseé koma. 4 K'e nga tákó tíjnakon yijo-ná
koni jngoò ni'ya xi ma bixòña, imaá fahatse-ná, maba-ná,
mìkiì tsò takoán nga nìkíjna ni'ya-ná. Majìn-ná nga tjáxìn-ná
ni'ya jè, jè xi mejèn-ná nga kàtaxitseya yijo-ná mé-ne nga
yijo-ná xi ma biyaà jngoò k'aá jchija nga jè kjoabinachon
siìkijne-la. 5 Jè Nainá xi xó k'oas'ín tsibíndaà-ná ko kitsjaà-ná
Inima Tsjeè-la mé-ne tjíkixi-ne kjoa nga iskan tsjá yije-ná koni
s'ín kitsjaà tso'ba.
6 Kjit'aá nachrjein k'oas'ín tíjngoò takoán it'aà ts'e Nainá ko
k'oaá s'ín tíjiìn-ná, k'e nga tákó tíjnakon yijo-ná i it'aà nangui
koni jngoò ni'ya ñánda titsajnaá, kjiìn titsajna-lá ni'ya-la
Na'èn-ná ján ngajmiì. 7 K'oaá s'ín titsanìjchá yijo-ná koni
s'ín mokjeiín-ná it'aà ts'e Nainá, mì k'oaá s'ín mochjeén nga
kos'ín sijchá yijo-ná koni s'ín beè xkoaán. 8 Tíjngoò takoán
it'aà ts'e Nainá, ìsaá-la ndaà tjín tsà sikíjnaá yijo-ná, mé-ne
nga ján kitsajnakoaá Na'èn-ná ngajmiì. 9 Koií kjoa-la nga ndaà
sikitasoán koni s'ín sasén-la Na'èn-ná, a i titsajnaá it'aà nangui

a xi ján titsa̱jnaá ján ngajmiì. 10 Mochjeén-né nga ngats'iaá
kìjchoaá nguixko̱n ñánda tíhotíxoma Cristo nga k'oi̱-lá kinda̱
nga jngoò jngoaá; tjoé-ná chjí-ná mé kjoa̱ xi ki'né nga titsa̱jnaá
i̱sò'nde, a ndaà ki'né, o xi ch'o ki'né.

'Én xi tsjá kjoa̱'nchán i̱t'aà ts'e̱ Nainá

11 Nga yaxkón-je̱n Nainá koni s'ín ok'ìn-la̱, k'oa̱á ma-ne
bènojmí-laje̱n xi̱ta̱ xi kj'ei̱í, mé-ne ko̱kjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo.
Nga nguixko̱n Nainá ndaà beèxkon-naje̱n nga ndaà 'nè-je̱n, 'a̱n
k'oa̱á ti̱s'ín mejèn-na̱ nga ti̱koa̱ jñò jyeé ndaà yaxkon-náje̱n.
12 Mìtsà 'mì-nòje̱n nga ti̱ji̱n ndaà nìkítsa̱jna-náje̱n yijo-naje̱n
ta̱nga jè xi mejèn-naje̱n nga tsja kàtama-nò i̱t'aà tsaje̱n, mé-ne
ko̱ma ki̱nókjoa̱-là jñà xi̱ta̱ xi ti̱jñà ndaà síkítsa̱jna-ne yijo-la̱
koni s'ín tsejèn-la̱, ta̱nga jè ini̱ma̱-la̱ mìkiì ndaà síkinda̱.
13 Tsà ská-naje̱n, koi-né nga Nainá nìxá-laje̱n, tsà ndaà tjín
kjo̱hítsjeèn-naje̱n, kjo̱ndaà tsa̱jòn-nò nga jñò nìxá-nòje̱n. 14 Jè
kjoa̱tjòcha-la̱ Cristo jè kitsobà'ñó-naje̱n nga ma fìko̱-naje̱n
koni s'ín mejèn-la̱, k'oa̱á tjín kjo̱hítsjeèn xi kjòchi̱ya-naje̱n
nga jngoò xi̱ta̱ k'en ngajo-la̱ ngats'iì xi̱ta̱ xi tjín i̱sò'nde, k'oa̱á
komà-ne nga ngats'iì xi̱ta̱ k'en. 15 Jè Cristo k'en ngajo-la̱ ngats'iì
xi̱ta̱ xi tjín i̱sò'nde, mé-ne jñà xi̱ta̱ xi títsa̱jnakon mì ti̱ k'oa̱á
s'ín si̱ìjchá-ne yijo-la̱ koni s'ín mejèn-la̱ yijo-la̱. K'oa̱á s'ín
si̱ìjchá yijo-la̱ koni s'ín mejèn-la̱ Cristo nga jè k'en ngajo-la̱ koa̱
jaáya-la̱ i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱biyaà.
16 I̱'ndei̱ mì ti̱ kiì k'oa̱s'ín nìkítsjeèn-naje̱n i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ xi
kj'ei̱í kós'ín tsejèn, kó kjoàn, koni s'ín s'ín jñà xi̱ta̱ i̱sò'nde.
K'e̱ nga sa̱ ítjòn k'oa̱á s'ín kinìkítsjeèn-je̱n, jè Cristo, tsà ta̱xki̱
xi̱ta̱ i̱sò'nde-nè. Ta̱nga i̱'ndei̱ mì ti̱ k'oa̱á s'ín nìkítsjeèn-naje̱n.
17 Jngoò xi̱ta̱, k'e̱ nga Cristo tíjnako̱, xi̱ta̱ xi̱tse̱-né i̱t'aà ts'e̱
Nainá. Jè kjoa̱ jchínga jyeé tsato, jyeé kjòxi̱tse̱ya yije.
18 Ngats'iì kjoa̱ koi i̱t'aà ts'e̱ Nainá nchrobá-ne, nga i̱t'aà ts'e̱
Cristo kichibàndaà-ná ko̱ Nainá. Ko̱ jè Nainá kitsjaà-naje̱n xá
nga ko̱ma kénojmí-je̱n kós'ín kjoóndaà-ne xi̱ta̱ ko̱ Nainá. 19 I̱t'aà
ts'e̱ Cristo kisìxá Nainá nga kisìkjoóndaà-ne xi̱ta̱ i̱sò'nde. Mì
ti̱ kiì kinda̱ kis'iìn-ne jé-la̱ jñà xi̱ta̱. Ko̱ kitsjaà-naje̱n xá nga
bènojmí-je̱n kós'ín ma nga chibàndaà-ná ko̱ Nainá. 20 K'oa̱á
ma-ne ngaje̱n síkasén-naje̱n Cristo nga nokjoà ngajo-laje̱n.
K'oa̱á ngaya-la̱ koni tsà jè Nainá tíbítsi'ba-nò. I̱t'aà ts'e̱ Cristo
bìtsi'bà-nòje̱n: jchi̱bàndaàko̱-nò Nainá. 21 Cristo, mìtsà jé

tsohótsji; tanga xi kjondaà tsaján, Nainá, jé tsohónè yije-la ngats'iì jé xi tjín isò'nde, mé-ne it'aà ts'e Cristo, xita kixi komaá nga jè Nainá siìkixiya-ná.

6 [1]Ngajen, xi Nainá nìxát'aà-lajen, bítsi'ba-nòjen, kjondaà xi tsjá-nò Nainá, ndaà tikjeén. [2]Nga jè Nainá, k'oaá tsò: Ki'nchrè-lè k'e nga ndaà chiba-la kjòchjeén-lè kjondaà-na, tsohósikoó-lè, jè nachrjein k'e nga tíchiñá-la nga kitjojiìn kjo'in.

I'ndei, jñò, ndaà tiná'yaà. Jyeé ijchò nachrjein ts'e kjondaà-la Nainá nga kítjokàjñoò kjo'in.

[3]Nimé kjoa xi ch'o 'nè-jen xi síkits'ón-jiìn-la xita xi kj'eií, mé-ne jè xá-la Nainá xi jin titsa'nè-jen mì yá xi ch'o kichjajno-la. [4]Nita mé kjoa xi 'nè-jen, ndaá onguíko-jen yijo-najen mé-ne jñà xita skoe-ne nga chi'nda-la Nainá 'mì-najen, nga 'ñó tjín-najen kjoatsetakòn, 'ñó ndaà chíkjoakò-najen kjoa ts'e kjo'in, ko tíchijat'aà-najen mé tsojmì xi kochjeén-najen, koa chjá tíma-najen kjoa xi tíhotojiìn-jen, [5]nga tísat'é-najen, nga ndayá tínìkjas'en-najen, nga ngajen binchaàtsji-lajen kjoasiì naxandá, nga 'ñó nìxá-jen, ko mìkiì tsafé-jen, skanda bìtsajna kjinchrá-nájen. [6]Tanga nguì tsjeé titsanìjchá-jen yijo-najen; ndaá machiya-najen nita mé kjoa-ne; tjín-najen kjoatsetakòn ko kjondaà it'aà ts'e xita; ko jè Inima Tsjeè-la Nainá tísíxájiìn inima-najen; ko nguì koó inima-najen nga tjín-najen kjoatjòcha. [7]Bènojmí-jen 'én xi kixi tjín. Tjín-najen nga'ñó-la Nainá. Jñà kjoa kixi xi 'nè-jen, k'oaá ngaya-la koni jñà kicha xi ko ngaskón ko kixi mochjeén. [8]Tjín xita xi beèxkón-najen, tikoa tjín xi mìkiì beèxkón-najen. Sakoaá ndaà chja it'aà tsajen, sakoaá majìn. Tjín i'nga xi xita ndiso tsò-najen tanga ngajen 'én kixií nokjoá-jen. [9]Tjín i'nga xi k'oas'ín síko-najen koni tsà mìkiì beèxkon-najen, tanga tjín xi beèxkon-najen. K'oaá s'ín beèhikon-najen koni tsà jyeé k'en-jen, tanga titsajnakon-nájen. Tsjá-najen kjo'in jñà xita tanga mìkiì biyaà-jen. [10]K'oaá s'ín ko'an-najen koni tsà ba tjín-najen, tanga ngajen tsja tjín-najen. Tsò-najen nga xita ima-né, tanga it'aà tsajen, kjìn jchán xita tísakó-la kjondaà ts'e inima-la. Nimé xi tjín-najen, tanga nguixkon Nainá, tjín yijeé-najen nita mé-ne.

[11]Jñò 'ndseé xi Corinto tsajòn, jyeé kinokjoà kixi-nòjen; nguì koó inima-najen matsjacha-nòjen. [12]Ngajen, mìtsà

bìxkon-nòjẹn kó tsò kjọhítsjeèn-lạ inịmạ-najẹn, jñò-nó xi bìxkoòn kó tsò kjọhítsjeèn-lạ inịmạ-nò. 13 K'oạá s'ín chjà-nò koni tsà ịxti-nạ xan-nò, jñò, k'oạá tịs'ín t'ẹen koni s'ín 'nè-jẹn, nga kọ inịmạ-nò tịtsjacha-nájẹn.

Tịnchat'aàxìn-là kjoạ ts'ẹ jé

14 Jñò, xi mokjeiín-nò ịt'aà ts'ẹ Cristo, kì jñà xịtạ xi mìkiì mokjeiín-lạ nìngásòn-kọ kjọhítsjeèn-nò. ¿A kọmaá kọngásòn-kọ jngoò xịtạ xi tjín-lạ ọkixị kọ jngoò xi tsjìn-lạ ọkixị-lạ Nainá? ¿A kọmaá yạ kịtsạjnajñaá ñánda jñò choòn nga tjín kjoạ iseèn? 15 ¿A kọmaá ndaà kjịkọ xíkjín, jè Cristo kọ xịtạ neịí? Tịkoạá mìkiì kọma ndaà kjịkọ xíkjín jngoò xịtạ xi mokjeiín-lạ ịt'aà ts'ẹ Cristo kọ jngoò xi mìkiì mokjeiín-lạ. 16 Mìkiì kọma yạ sijnaya ni'ya ịngọ-lạ Nainá jñà xkósòn xi nainá tsò-lạ xịtạ. Nga jñá-ná xi 'mì-ná ni'ya ịngọ-lạ Nainá xi tíjnakon. Koni s'ín kitsò Nainá ịt'aà ts'ẹ xịtạ xi mokjeiín-lạ, tsò-né:

'Ạn, yạá kótịjnakoạa naxạndá-nạ, tịkoạá yạá kojmejiìn-lạ.
'Ạn-ná xi Nainá kịtsọ-nạ koạ jñà kọma xịtạ naxạndá-nạ.

17 Nainá k'oạá kitsò nga kiìchjạjiìn-lạ xịtạ naxạndá-lạ:

Tìtjọkàjiìn-là jñà xịtạ xi mìkiì mokjeiín-lạ ịt'aà ts'ạn,
koạ tịnchat'aàxìn-là.
Nịmé kjoạ chingàjñoò xi tjé tjín nga nguixkoaàn,
mé-ne nga 'ạn kọma skoétjò-nò.

18 'Ạn-ná xi skoétjò-nò koni jngoò Nạ'èn,
jñò kọma ndí ịxti x'ịn-nạ kọ ndí ịxti íchjín-nạ,
k'oạá tsò Nạ'èn-ná xi ta jè tạjngoò xi 'ñó tse nga'ñó tjín-lạ.

7 1 Jñò ndí 'ndsè xi matsjakẹ-nò, k'oạá tjín kjọndaà xi tsjá-ná Nainá koni s'ín kitsjaà tso'ba. K'oạá ma-ne kịnchat'aàxìn-là ngats'ìi kjoạ xi tjé tjín xi síkits'ón yijo-ná kọ inịmạ-ná, mé-ne tsjeè kịtsạjnaá nga nguixkọn Nainá. Ndaà jchạxkoán Nainá mé-ne nga kjit'aà nạchrjein ìsạ tsjeè sịjchá yijo-ná.

Mé-ne tsja ma-lạ Pablo kjoạ xi s'ín xịtạ Corinto

2 Chjoétjò-nájẹn nga kọ inịmạ-nò. Ngajẹn, nịyá xịtạ xi ch'o nìkọ-jẹn; nị saá yá xịtạ nìkí'on-jẹn, nị saá jngoò xịtạ chonạchạn-lạjẹn. 3 K'ẹ nga k'oas'ín tìxan-nò, mìtsà mé kjoạ xi ch'o tjín tìhonè-nò; jyeé k'oạ kixan-nò nga sạ ítjòn, kjit'aá nạchrjein nga matsjacha-nòjẹn, nas'ín kịyá kọ tsà

titsa̱jnakoaán, ko̱ó ini̱ma̱-naje̱n nga matsjacha-nòje̱n. 4Nguì
'én kixi̱í xi tìchjàko̱-nò; 'ñó matsja-la̱ ini̱ma̱-na̱ i̱t'aà tsa̱jòn.
'Ñó tjín-na̱ kjo̱jetakòn ko̱ ta̱xki̱ tsjaá ma-la̱ ini̱ma̱-na̱, na̱s'ín tse
kjo̱'in tjín-naje̱n.
5K'e̱ nga j'ìì-je̱n i̱ nangui Macedonia, ni̱mé xi komà
kinìkjáya-je̱n. 'Ñó kinìkájno-je̱n; xki̱ xi ján kis'e-naje̱n kjoa̱sìì,
koa̱ ya̱ i̱jiìn ini̱ma̱-naje̱n 'ñó kisinchaàxkón. 6Ta̱nga Nainá
síjehikon-né xi̱ta̱ xi indaà tjín ikon; kisìjehikòn-naje̱n k'e̱
nga j'ìì Tito. 7Mìtsà tà koi kjoa̱-la̱ nga j'ìì Tito, jè-né nga jè,
ti̱koa̱á tsja tjín-la̱ xi i̱t'aà tsa̱jòn. Tsibénojmí-naje̱n nga jñò,
'ñó mejèn-nò nga jcha̱xkon-náje̱n. K'oa̱á ti̱ kitsò-naje̱n nga ba
titsa̱jnaà koa̱ makájno-nò i̱t'aà ts'a̱n. K'e̱ nga ki'nchrè 'én koi,
'a̱n, ìsa̱á ndaà kjòtsja-na.
8Jñò, na̱s'ín tà kjoa̱ba tsohotsjì-nò k'e̱ nga kisìkasén
ítjòn-nò xojo̱n, i̱'ndei̱, mì ti̱ kiì tìsìkájno-na. Nga sa̱ ítjòn
kisìkájnoa nga kisìkasén jngoò-nò xo̱jo̱n, koií kjoa̱-la̱
nga kisibaá chiba na̱chrjein-nò. 9Ta̱nga i̱'ndei̱, matsja-la̱
ini̱ma̱-na̱, mìtsà koi nga kjoa̱ba kis'e-nò kjoa̱ ts'e̱ xojo̱n,
koi-né nga i̱t'aà ts'e̱ Nainá kinìkájno jé-nò nga mì ti̱ jé
chinchaàtsji-nò. Jñò, k'oa̱á s'ín kjòba-nò koni s'ín mejèn-la̱
Nainá. K'oa̱á ma-ne nga ni̱mé kjoa̱ ch'o kisakò-nò i̱t'aà
tsa̱je̱n. 10Jè kjoa̱ba xi s'e-ná koni s'ín mejèn-la̱ Nainá,
jè síxájiìn ini̱ma̱-ná nga nìkájnoaá jé-ná nga mì ti̱ jé
binchaàtsji-ná mé-ne nga ko̱ma ki̱tjokàjñaá kjo̱'in; ko̱
mìtsà mé xi i̱skan si̱kájnoaá. Ta̱nga jè kjoa̱ba xi tsjá-ná
i̱sò'nde nga mìkiì mokjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱ Nainá, jé síxájiìn
ini̱ma̱-ná nga kjoa̱ biyaà fìko̱-ná. 11Ta̱nga ti̱kítsjeèn ngats'ìì
kjo̱ndaà xi ki'nè ta koi kjoa̱-la̱ nga kjoa̱ba kisakò-nò i̱t'aà
ts'e̱ Nainá. I̱'ndei̱ titsa̱jnandaà-nò nga s'e̱en kjoa̱ xi tjínè-nò
nga si̱kitasòn; k'oa̱á s'ín titsa̱hokoò yijo-nò nga ni̱mé
jé tjín-nò; majticha-nò kjoa̱ ts'e̱ jé; i̱'ndei̱ tsakjoòn-chaà
Nainá; mejèn-nò nga jcha̱xkon-ná; makájnoó-nò i̱t'aà ts'a̱n;
k'oa̱á komà-ne nga kits'ìì-là kjo̱'in jè xi̱ta̱ xi tsohótsji jé.
Ngats'ìì kjoa̱ koi koni s'ín ki'nè, k'oa̱á s'ín 'ya-la̱ nga mìtsà
ngats'ioò tjín-nò jé. 12'A̱n, koni s'ín kiskiì-nò xojo̱n carta xi
kisìkasén-nò, mìtsà jè tìsìkítsjeèn i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ xi tsohótsji
jé; ni̱ mìtsà i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ xi kitsì'on kisìkasén-nò xo̱jo̱n. Jè-né
nga ti̱jñò ki'ya-nò nga nguixko̱n Nainá nga kixi̱í kjoa̱ nga
tjòcha 'ya-náje̱n. 13Maje takòn-náje̱n ngats'ìì kjoa̱ xi ki'nè.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Mìtsà ta koií kjoa̱-la̱ nga maje takòn-je̱n i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ koi;
ìsa̱ 'ñó matsja-naje̱n nga ki'ya-je̱n Tito nga 'ñó tsja tjín-la̱,
koií kjoa̱-la̱ nga ngats'ioò kinìtsjako̱o. 14 'A̱n, jyeé ko̱s'ín ndaà
kisìkítsa̱jna-nò nga nguixko̱n Tito koni kixan-la̱. Jñò, ni̱mé
kjoa̱ tjín xi ch'o kinìkíjna-ná. Koni s'ín nga ngats'ìì 'én xi
ki'mì-nòje̱n, nguì 'én kixi̱-né, k'oa̱á ti̱s'ín kixi̱ itjo koni tsò
'én xi kixan-la̱ Tito nga ndaà kisìkítsa̱jna-nò. 15 Tito, ìsa̱á 'ñó
ndaà matsjakeè-nò k'e̱ nga bítsjeèn-la̱ nga ngats'ioò ndaà
kinìkitasòn-là ko̱ ndaà kichjoétjò k'e̱ nga ijchòkon-nò, koa̱ 'ñó
ndaà kiyaxkón. 16 I̱'ndei̱, i̱t'aà tsa̱jòn ma'ñót'aà takoàn ni̱ta̱ mé
kjoa̱-ne, k'oa̱á ma-ne nga matsja-la̱ ini̱ma̱-na̱.

Mé kjoa̱-ne nga to̱n maxkó-ne

8 1 Ndí 'ndsè ko̱ tichjaá, mejèn-na nga kàtasijiìn-nò
kjo̱ndaà-la̱ Nainá xi okó i̱jiìn na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna
ya̱ nangui Macedonia. 2 Na̱s'ín 'ñó tse kjo̱'in nchihotojiìn ti̱koa̱
tí'ya-la̱ nga 'ñó matsja-la̱. Na̱s'ín 'ñó xi̱ta̱ i̱ma̱, jñà tsojmì xi
tsjá kjo̱tjò-la̱ Nainá, ko̱ó ini̱ma̱-la̱ tsjá koni tsà 'ñó xi̱ta̱ nchi̱ná.
3 'A̱n, tíbe-ná nga ko̱ó kjo̱tsja-la̱ tsjá to̱n xi kjo̱tjò ts'e̱ Nainá
koni kji bijchó nga'ñó-la̱, saà k'oa̱á skanda tsjásòn-né koni
kji bijchó nga'ñó-la̱. 4 Jñà xi̱ta̱ koi, 'ñó tsibítsi'ba-naje̱n nga
mejèn-la̱ nga ti̱koa̱ si̱ìkasén-la̱ to̱n kjo̱tjò jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱
Cristo jè i̱'nde ñánda ko̱chjeén-la̱. 5 Jñà xi̱ta̱ koi, ìsa̱á tsato
kitsjaà koni s'ín titsa̱chiñá-la̱je̱n. Ítjòn nangui kisìkítsa̱jna-la̱
Nainá ini̱ma̱-la̱, i̱kjoàn, k'oa̱á ti s'ín kis'iìn i̱t'aà tsa̱je̱n
koni s'ín mejèn-la̱ Nainá. 6 K'oa̱á ma-ne bítsi'ba-la̱je̱n Tito
koni s'ín tsibíts'ia̱ko̱ xá xi kitjoé-la̱ k'e̱ nga sa̱ ítjòn, k'oa̱á
ti̱s'ín kàtasíkjehet'aà-ne nga kàtíxkó to̱n kjo̱tjò xi jñò 'bioò.
7 Ta̱nga jñò, 'ñó ndaà 'nè-nò ngats'ìì kjoa̱ xi 'nè nga ndaà
mokjeiín-nò, nga ndaà nokjoà, nga ndaà tjín-nò kjoa̱ chji̱ne̱,
nga titsa̱jnandaà nga mejèn-nò si̱chját'aà ni̱ta̱ mé kjoa̱-ne, nga
tjín-nò kjoa̱tjòcha nga i̱t'aà tsa̱je̱n komà-nò. Koni s'ín 'nè yije
kjoa̱ koi, k'oa̱á ti̱s'ín ti̱katonè-là jè kjo̱tjò xi 'bioò.
8 Mìtsà k'oa̱s'ín tìxan-nò koni tsà jngoò kjo̱tíxoma tìtsja-nò. Jè
xi mejèn-na nga skoeè a nguì kixi̱í kjoa̱ nga tjín-nò kjoa̱tjòcha
koni s'ín tjín-la̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í nga titsa̱jnandaà nga tsjá kjo̱tjò-la̱.
9 Jñò, jyeé 'yaà kjo̱ndaà-la̱ Jesucristo xi otíxoma-ná. Xi̱ta̱ i̱ma̱á
kis'iìn yijo-la̱ xi kjo̱ndaà tsa̱jòn, na̱s'ín ts'e̱ yije-né ngats'ìì
tsojmì xi tjín, mé-ne jñò tjoé-nò kjoa̱ nchi̱ná xi tjín-la̱.

10 Tsjaà jngoò-nò kjo̱hítsjeèn i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ jè. Ko̱chjeén-nò
nga ndaà si̱kitasòn koni s'ín tsibìts'ia̱ko̱o jè nó xi tsato nga
kits'ioò to̱n xi kjo̱tjò ts'e̱ Nainá. K'oa̱s'ín ki'nè nga ko̱ kjo̱tsja-nò
kits'ioò. 11 I̱'ndei̱, tákó k'oa̱á s'ín t'e̱en koni s'ín tsibìts'ia̱ko̱o.
K'oa̱á s'ín ti̱kjehet'aà koni s'ín kjòmejèn-nò nga sa̱ ítjòn. K'oa̱á
kji tjioò koni kji bijchó nga'ñó-nò. 12 K'e̱ nga jngoò xi̱ta̱ xi
tíjnandaà nga ko̱ ini̱ma̱-la̱ mejèn-la̱ tsjá, k'oa̱á kji kàtatsjá koni
kji ma xi s'ín, mìtsà tsato tínìjé-la̱. Nainá mìtsà tsato síjé koni
kji ma xi 'nè.
13 Mìtsà koi kjoa̱-la̱ nga kjo̱'in s'e̱-nò nga si̱chját'aà-lá xi̱ta̱
xi kj'ei̱í, jè-né nga ngásòn ngáya s'e̱-ná mé xi mochjeén-ná.
14 I̱'ndei̱, jñà xi̱ta̱ koi, tsjìn-la̱ mé xi mochjeén-la̱, ta̱nga jñò,
tjín-nò. K'e̱ nga kj'ei̱í na̱chrjein, jñà xi̱ta̱ koi, s'e̱é-la̱ mé xi
mochjeén-la̱, ko̱ jñà ko̱si̱ko̱-nò k'e̱ nga jñò tsjìn-nò. K'oa̱á s'ín
ngásòn ngáya s'e̱-ná mé xi ko̱chjeén-ná. 15 K'oa̱á s'ín tíchja̱
Xo̱jo̱n-la̱ Nainá nga tsò: "Jè xi kjìn tsibíxkó, ni̱mé tsiningui-la̱,
koa̱ jè xi chiba tsibíxkó, ni̱mé kisìchjaàt'aà-la̱."

Kós'ín komà nga kinìkasén Tito ján Corinto

16 Ndaà chjí-la̱ Nainá nga k'oa̱s'ín tsibíjiìn ini̱ma̱-la̱ jè Tito nga
ti̱koa̱ kisìkájno i̱t'aà tsa̱jòn koni s'ín 'a̱n kisìkájnoa. 17 Kixi̱í kjoa̱
jè Tito kòkjeiín-la̱ koni s'ín tsibit'ín-la̱; ti̱koa̱ jè, 'ñó mejèn-la̱
nga kiìkon-nò; ikoón xi kitsò nga kji̱kon-nò.
18 Jè Tito tífìko̱ jngoò 'ndseé xi ndaà síkíjna ngats'iì xi̱ta̱
na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi tjín ni̱ta̱ ñánda-ne; nga jè 'ndseé ndaà
chja̱ya 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo. 19 Mìtsà tà koi
kjoa̱ koi, ti̱koa̱á jñà na̱xa̱ndá-la̱ Cristo jaàjiìn jè 'ndseé nga
koa̱hijtako̱-na̱je̱n nga onguíko̱-je̱n to̱n kjo̱tjò-la̱ Nainá xi ngaje̱n
titsa̱bíxkó-je̱n mé-ne jè Na'èn-ná jeya kíjna, ti̱koa̱ skoe̱ jñà
xi̱ta̱ nga ko̱ó ini̱ma̱-naje̱n síchját'aà-la̱je̱n xi̱ta̱. 20 K'oa̱á ma-ne
nga mì yá xi̱ta̱ ki̱chja̱jno-naje̱n kós'ín ko̱chjeén to̱n xi tse
tímaxkó. 21 K'oa̱á s'ín bìnè-la̱je̱n yijo-na̱je̱n kjoa̱ xi ndaà tjín
nga nguixko̱n Nainá ko̱ ti̱koa̱ nguixko̱n xi̱ta̱.
22 Tito, ti̱koa̱á báhijtako̱ ìjngoò 'ndsè xi xki̱ xi ján ki'ya-je̱n
nga 'ñó bínè-la̱ yijo-la̱ nga kjìn xá ma-la̱. Tjín kixi̱-né i̱'ndei̱,
ìsa̱á ndaà bínè-la̱ yijo-la̱ nga síchját'aà-nò nga ìsa̱ ndaà beè
takòn-nò. 23 Jè Tito, amigo ts'a̱n-ná nga 'a̱án síxáko̱-na̱ xi
kjo̱ndaà tsa̱jòn. Jñà xi̱ta̱ 'ndseé xi i'nga, jñà na̱xa̱ndá-la̱ Cristo
xi tjín nangui Macedonia jñà kisìkasén; nga i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

'ndseé koi, jè Cristo jeya bìjna. 24Takó-là xita koi kjoatjòcha xi tjín-nò, takó-là kjondaà xi tjín-nò koni s'ín jye okixan-la jñà xita 'ndseé koi, mé-ne nga skoe-ne jñà naxandá-la Cristo xi i'nga nga kixi kjoa.

Mochjeén-né nga sichját'aà-lá xita-la Cristo xi kj'eií

9 1Jè kjoa ts'e nga'ñó xi maxkót'aà-la jñà xita tsjeè-la Nainá xi kochjeén-la jè nga'ñó, mì ti kiì mochjeén-ne nga 'an skiì-ìsa-nò. 2Be-ná nga titsajnandaà nga mejèn-nò sikitasòn. K'oaá xan-la jñà xita xi nangui Macedonia ts'e nga jñò xi Acaya tsajòn, titsajnandaà-nò skanda jè nó xi tsato nga mejèn-nò sikasén nga'ñó. K'e nga kiì'nchré jñà xita Macedonia koni s'ín titsa'nè, kjìn ma-ne xi matsja-la it'aà tsajòn tikoaá kjòtsja-la nga mejèn-la siìchját'aà. 3Koií xá tìsìkasén-nò jñà 'ndseé koi, mé-ne 'an mì ch'o kótijna-na tsà koi nachrjein-la tsà ta 'én ndiso koma-ne koni s'ín ndaà síkítsajna-nò it'aà ts'e kjoa koi, mé-ne jñò titsajnandaà koni s'ín kixan. 4Kós'ín koma-ne tsà koi nachrjein-la kjiko i'nga-na xita Macedonia. K'e nga kijchò skoe-nò nga kj'eè kiì titsajnandaà nga'ñó xi sikasén. Tsà k'oas'ín koma kjoa koi, ngajen kosobá-najen, ko jñò, ìsaá 'ñó kosobà-anò. Nga ngajen, it'aà tsajòn 'ñó ndaà nìkítsajna-nòjen. 5Koií kjoa-la k'oaá s'ín tìsìkítsjeèn nga tsibìtsi'ba-la jñà 'ndseé nga kisìkasén ítjoàn, mé-ne nga kàtìkon-nò koa kàtasíchját'aà-nò nga kàtíxkóko-nò ton kjotjò xi jye k'oas'ín kits'ioò ndsobaà, mé-ne k'e nga jye tíjnandaà kjotjò-nò jcha-la nga ijiìn inima-nò inchrobàjiìn-ne; mìtsà kjo'ñó komà-nò.

6Tikítsjeèn jè 'én xi tsò: Jè xi chiba tsojmì bítje, chibaá tsojmì majchá-la; jè xi tse tsojmì bítje, kjìn tsojmì majchá-la. 7Nga jngoò ìjngoò, k'oaá kji kàtatsjá koni kji kosòn-la inima-la. Mìtsà ko kjoba-la nga tsjá, ni mìtsà kjo'ñó koma-la, nga Nainá tsjakeè-né xi ko kjotsja-la tsjá. 8Nainá koma-la tsjá yije-nò kjondaà xi tjín-la, mé-ne nga kjit'aà nachrjein s'e yije-nò xi mochjeén-nò, skanda kininguií-nò mé-ne koma sichját'aà ts'e xá xi ndaà tjín. 9K'oaá s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò:

Kisìka'bí-la xita ima nga kitsjaà-la mé xi mochjeén-la.
Kjoakixi-la, mìkiì kjoehet'aà nita kjé-ne.

10Nainá tsjá tje-la tsojmì xi sitje, tikoa tsjá tsojmì xi chineé. Tsjá yije-nò xi mochjeén-nò nga kìtjee; tikoaá síjchá tsojmì xi

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

bìtjɛ̲e. Kjìn skǫ̲ya kjǫ̲ndaà sa̲kò-nò k'ɛ̲ nga kǫ̲ kjoa̲kixi̲-nò 'bioò kjǫ̲tjò-nò. 11 Jñò, s'ɛ̲ yije-nò ngats'ìì kjoa̲ nchi̲ná xi tjín, mé-ne nga kǫ̲ kjǫ̲ndaà-nò ma si̲chját'aà-là xi̲ta̲ xi kj'ei̲í, nga si̲kasén-là kjǫ̲tjò xi ngajɛ̲n onguíkǫ̲-jɛ̲n. K'ɛ̲ nga tjoé-la̲ jñà xi̲ta̲ 'ndseé, tsjá-la̲ kjǫ̲ndaà Nainá. 12 Jñà tsojmì kjǫ̲tjò xi titsa̲nìkasén-là jñà xi̲ta̲ 'ndseé, mìtsà ta koi kjoa̲-la̲ nga kǫ̲chját'aà-la̲ mé xi chija-la̲, ti̲koa̲ koií-né nga ìsa̲ kjìn kǫ̲ma xi̲ta̲ xi tsjá-la̲ kjǫ̲ndaà Nainá. 13 Jñà xi̲ta̲ koi, k'ɛ̲ nga tjoé-la̲ tsojmì kjǫ̲tjò, jeya si̲ìkíjna Nainá. K'oa̲á s'ín skoɛ̲-ne nga kixi̲í kjoa̲ nga jñò nìkitasòn-nò 'én ndaà-la̲ Nainá xi kjoa̲ ts'ɛ̲ Cristo koni s'ín mokjeiín-nò. Jñà xi̲ta̲ koi skoɛ̲xkón Nainá i̲t'aà ts'ɛ̲ tsojmì kjǫ̲tjò xi 'bìì-là kǫ̲ xi 'bìì-là jñà xi̲ta̲ xi kj'ei̲í. 14 Kǫ̲ó ini̲ma̲-la̲ ki̲chja̲t'aà-la̲ Nainá i̲t'aà tsa̲jòn, nga 'ñó tse kjǫ̲ndaà tísakó-nò xi tsjá-nò Nainá. 15 ¡Ndaà chjí-la̲ Nainá nga 'ñó tse kjǫ̲ndaà tsjá-ná, skanda tsjìn-ná 'én kós'ín k'oi̲-lá kjǫ̲ndaà!

Kó tsò Pablo nga chja̲tjì xá-la̲ nga chi̲'nda-la̲ ma Cristo

10 1 'A̲n xi Pablo 'mì-na, bìtsi'bà-nò i̲t'aà ts'ɛ̲ Cristo xi tjín-la̲ kjǫ̲ndaà, kǫ̲ xi indaà tíjna ini̲ma̲-la̲. Tjín xi̲ta̲ xi tsò-na nga i̲ma̲ kjoa̲ xó s'iaàn k'ɛ̲ nga ya̲ tìjna̲jiìn-nò, kǫ̲ 'ñó xó ts'ɛ̲n s'iaàn k'ɛ̲ nga kjiìn tìjna̲a. 2 Ti̲koa̲ bìtsi'bà-nò k'ɛ̲ nga kjíkon-nò, jñò, ítjòn jchi̲bàya-nò kjoa̲ xi tjín-nò, mé-ne k'ɛ̲ nga kìjchoa, kì kiì bìnè-náje̲n nga 'ñó kichjàkoa̲a jñà xi̲ta̲ xi k'oa̲s'ín nchitsò nga k'oa̲á s'ín titsa̲'nè-je̲n koni s'ín xi ta̲xki̲ xi̲ta̲ i̲sò'nde. Ta̲nga 'a̲n, tìjna̲ ndaà-ná nga kǫ̲jtikoa̲a jñà xi̲ta̲ xi chja̲jno-naje̲n. 3 Kixi̲í kjoa̲ nga xi̲ta̲ i̲sò'nde 'mì-naje̲n, ta̲nga mì k'oa̲s'ín bixkán-je̲n koni s'ín kjaán jñà xi ta̲xki̲ xi̲ta̲ i̲sò'nde. 4 Ki̲cha̲ xi nìkjeén-je̲n, mìtsà ki̲cha̲ ts'ɛ̲ i̲sò'nde. Nga'ñó ts'ɛ̲ Nainá-né xi ma-la̲ síkixòña nga'ñó-la̲ xi̲ta̲ nei̲í xi bíchjoà ikòn-la̲ 'én-la̲ Nainá. 5 Nìkixòña-náje̲n ngats'ìì kjǫ̲hítsjeèn xi ch'o tjín kǫ̲ kjoa̲ 'nga takòn xi kondra̲ ts'ɛ̲ kjoa̲chji̲ne̲-la̲ Nainá. Ndobà'ñó-náje̲n ngats'ìì kjǫ̲hítsjeèn mé-ne kǫ̲ma ki̲tasòn-la̲ Cristo koni s'ín mejèn-la̲. 6 Titsa̲jnandaà-náje̲n nga k'oi̲-laje̲n kjǫ̲'in xi̲ta̲ ni̲ta̲ mé kjoa̲-ne xi mìkiì ndaà bitasòn-la̲, k'ɛ̲ nga jye jcha̲-la̲ nga jñò kixi̲ nìkitasòn.

7 Jñò, tà k'oa̲á s'ín chìtsejèn-là koni s'ín 'ya-la̲ jñà xi̲ta̲. Tsà tjín i'nga xi̲ta̲ xi tsò-la̲ yijo-la̲ nga jè Cristo kisìkasén, ndaà kàtasíkítsjeèn, ti̲koa̲ ngaje̲n jè sobà Cristo kisìkasén-naje̲n. 8 Mìkiì masobà-na nga ndaà síkíjna yijo-na̲ i̲t'aà ts'ɛ̲ kjǫ̲tíxoma

xi kisìngatsja-najen Cristo mé-ne koma sichját'aà-nò nga
ìsa 'ñó kitsajnaà; ko mìtsà koi-ne nga 'an sikits'ón-jiìn-nò.
9 Majìn-na nga k'oas'ín sikítsjeèn nga 'an mejèn-na
binchaxkón-nò k'e nga xojon tìsìkasén-nò. 10 Tjín i'nga xita
xi tsò: "Xojon-la, 'ñó jchán tjín, 'ñó tíchja, tanga k'e nga i
tíjnajiìn-ná mìtsà 'ñó xkón kji. 'Én xi chja, mì yá xi ndaà
beèxkón." 11 Jñà xita xi k'oa tsò, ndaà kàtasíkítsjeèn koni tsò
xojon xi nìkasén-jen k'e nga kjiìn titsajna-jen. K'oaá tis'ín
s'en-jen k'e nga ya titsajnajiìn-nòjen.
12 Kixií kjoa, ngajen, majìn-najen nga siìngásòn-kjoòko-jen
jñà xita xi ti yijo-la ndaà síkítsajna-ne. Jñà xita xi k'oas'ín s'ín,
xita tòndo-né. Tsjìn-la kjohítsjeèn nga ti chiba ts'eé síchiba-ne
yijo-la. Tikoa ti xíkjín síchibakjoò-ne. 13 Ngajen, mìkiì
sikatonè-lajen chiba-la nga ndaà sikítsajna-jen yijo-najen.
K'oaá kji koni kji tsjá chiba Nainá it'aà ts'e xá-najen. Jè Nainá
kitsjaà-najen xá xi ijchòko-nòjen skanda ján Corinto. 14 Ko tsà
mì-là ngajen ijchò ítjòn-jen, kixií kjoa kinìkatonè-lajen chiba-la
i'nde koni kji kitjò'nde-najen. Tanga ngajen-nájen xi ijchòko
ítjòn-nòjen 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. 15 Mìtsà jin
ndaà nìkítsajna-jen yijo-najen it'aà ts'e xá xi nchis'ín xita
xi kj'eií. Mìtsà titsanìkatonè-lajen chiba-la koni kji xá xi
oko-najen. Chiñàkjoa-nájen, koni s'ín ìsa 'ñó ndaà kokjeiín-nò,
ko ìsaá kotseya xá xi titsa'nè-jen. Tanga ta k'oaá kji sixá-jen
koni s'ín tjen chiba-la. 16 K'oaá s'ín kénojmíya-jen 'én ndaà-la
Nainá jñà naxandá xi fì-ìsa ñánda kijna naxandá tsajòn. Tanga
mì ya kitjás'en-jiìn-jen i'nde ñánda jye nchisíxá xita xi kj'eií
nga mì jin ndaà sikítsajna-jen yijo-najen xá xi nchis'ín xita xi
kj'eií.
17 Jè xi jeya síkíjna yijo-la, ta saá Nainá jeya kàtasíkíjna.
18 Mìtsà jè xi ndaà bitjongui xi ti yijo-la ndaà síkíjna-ne it'aà
ts'e mé kjoa xi s'ín. Jè Nainá xi k'oa kitso tsà kixi kjoa nga
ndaà xita.

Pablo, jè xi nguì xita-la Cristo nga jè tsibíxáya-la

11 1 T'een kjondaà, tiná'ya jngoò tjò-ná; k'oaá s'ín
tìchjàko-nò koni jngoò xita xi mì ndaà tíjna
kjohítsjeèn-la. Kàtas'e-nò kjoatsejta. 2 Koni s'ín makájno-la
Nainá, 'an, k'oaá tis'ín makájno-na it'aà tsajòn nga mì kj'eií
xita konguít'aà-là. Ta jngoó x'in tsibìndaàjiìn-ko-nò nga

siìngatsja-nò, jè Cristo. 'An mejèn-na nga tsjeè siìngatsja-nò Cristo koni jngoò tsòti xongó. 3 Tanga tsakjoòn-ná tsà k'oas'ín komat'ioòn koni komàt'in Eva nga kiskoònachan-la jè ye, tsà ya kits'ón-jiìn kjohítsjeèn-nò nga kinchat'aàxìn-lá jè kjoatjòcha kixi xi tjín-nò ko Cristo nga mì ti tíjngoò-ne takòn nga onguít'aà-là. 4 Nga biì'nde-là nga kj'eií xita bijchókon-nò xi kj'eií tsò 'én xi okóya-nò it'aà ts'e Jesús koni tsò 'én kixi xi jin bènojmí-nòjen, ko mokjeiín-nò nga chjoétjò jngoò inima xi kj'eií xi mìtsà jè Inima Tsjeè-la Nainá xi jye kichjoétjò. Tikoa, mokjeiín-nò nga kj'eií tsò 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi bénojmí-nò koni tsò xi kòkjeiín-nò nga sa ítjòn. Nga ndaà sasén-nò nga jñà na'yà-là xita koi. 5 'An, mìtsà ìsa nangui tìjna-la jñà xita xi 'mì-là jñò nga ìsaá 'nga títsajna-la jñà xita xi tsibíxáya-la Cristo. 6 'An, nas'ín mìkiì ndaà ma-na chjà, nimé kjohítsjeèn chijat'aà-na xi it'aà ts'e 'én-la Nainá. Jñò, jyeé ndaà 'yaà, 'an, nita ñánda nga tìjnaa, k'oaá s'ín tsakoò-nò.

7 ¿A ch'oó kis'iaàn nga tsakoòya-nò 'én ndaà-la Nainá nga nimé kisìkíchjí-nò? Nangui tsohótijnako-nò skanda kisìhima-ná yijo-na mé-ne jñò ìsa 'nga kisìkítsajna-nò. 8 Jñà xita naxandá-la Cristo xi xìn i'nde-la kisìchját'aà-na nga tsachrjekàjno-la ton mé-ne komà kisìxáko-nò nga tsibenojmí-nò 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. 9 K'e nga tsohótijnako-nò, niyá xi kisìjti-la mé xi kichijàt'aà-na. K'e nga mé tsojmì xi kjòchjeén-na, jñà xita 'ndseé xi j'iì-ne nangui Macedonia kitsjaà-na. Nga majìn-na nga chjá koma-nò. Nachrjein xi fì-ìsa, tákó k'oaá s'iaàn. 10 Nguì koó kjoakixi-la Cristo koni tìxan-nò nga mì yá xi kotichjoà-na kóhokji nangui Acaya nga ndaà síkíjna yijo-na kjoa xi tìs'iaàn nga mì ton kisìjé-nò. 11 ¿Mé-ne k'oa xan-na nga chjà? ¿A koi-né nga mìkiì matsjake-nò? Tíbeè Nainá, 'an 'ñó matsjake-nò.

12 Tanga tákó k'oaá s'iaàn koni kisìko-nò nga sa ítjòn nga nimé kisìjé-nò mé-ne nga mìkiì tsjaà'nde-la nga kitso jñà xita xi mejèn-la nga jeya síkítsajna yijo-la nga k'oaá tis'ín nchis'ín koni ngajen. 13 Xita koi, xita ndiso-né. Mìtsà kixi kjoa nga xita xi jè Cristo tsibíxáya-la. Ta konachan-né nga síkjatjìya-la yijo-la koni tsà jè Cristo tsibíxáya-la. 14 Kjoa koi, mìtsà kjoa xitse; tijè-ne xita neií síkjatjìya-la yijo-la koni jngoò àkjale-la Nainá xi ote kji. 15 Mìtsà xkón tjín, xó k'oaá koma-ne nga jñà xita xi síxá-la jè xita neií, k'oaá s'ín síkjatjìya-la yijo-la koni tsà

xi̱ta̱ xi bénọjmí 'én kixi̱-la̱ Nainá. Xi̱ta̱ koi k'e̱ nga kjoe̱het'aà na̱chrjein-la̱, k'oa̱á s'ín kọmat'in koni s'ín tjín kjoa̱ ch'o xi nchis'ín.

Mé kjoa̱-ne nga jeya síkíjna yijo-la̱ Pablo

16 Ìjngoò k'a k'oa̱ tìxan-nò, kì k'oa̱á s'ín nìkítsjeèn nga mìkiì ndaà tjín kjọhítsjeèn-na̱. Tsà k'oa̱s'ín sìkítsjeèn, tjiì'nde-ná nga 'a̱n, k'oa̱ ti̱s'ín ndaà síkíjna i̱tsé yijo-na̱ koni s'ín xi̱ta̱ xi i'nga xi mì ndaà tjín kjọhítsjeèn-la̱. 17 K'e̱ nga kọs'ín tìchjà, mìtsà k'oa̱s'ín chjà koni s'ín sasén-la̱ Na̱'èn-ná, k'oa̱á s'ín tìchjà koni jngoò xi̱ta̱ xi mì ndaà tjín kjọhítsjeèn-la̱ nga ti̱'a̱n ndaà síkíjna-na yijo-na̱. 18 Koni s'ín kjìn ma xi̱ta̱ xi ti̱jñà ndaà síkítsa̱jna-ne yijo-la̱ i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ xi s'ín, 'a̱n k'oa̱á ti̱s'ín mejèn-na nga ti̱'a̱n ndaà síkíjna-na yijo-na̱. 19 Jñò, bixón-nó nga xi̱ta̱ chji̱ne̱-nò, ta̱nga, ¿mé-ne biì'nde-là jñà xi̱ta̱ xi mì ndaà tsò kjọhítsjeèn-la̱? 20 Jñò, nìkjeiín-là xi̱ta̱ xi kjọ'ñó s'ín-nò nga chi̱'nda 'nè-là, xi̱ta̱ xi ma-la̱ síkjehejno-nò tsojmì xi tjín-nò, xi̱ta̱ xi jñò beètoòn-nò, xi̱ta̱ xi ochrjekàngui-nò, koa̱ nìkjeiín-là xi̱ta̱ xi síjts'iìn-'a i̱sén-nò. 21 Jñò, ¿kó s'ín nìkítsjeèn? ¿A masobà-na nga indaàkjoa̱ kinìkọ-nòje̱n nga mì k'oa̱á s'ín kinìkọ-nòje̱n koni kisìkọ-nò jñà xi̱ta̱ xi i'nga?

Tsà tjín i'nga xi 'ñó ts'e̱n s'ín nga chja̱, 'a̱n ti̱koa̱ ts'e̱én tìs'iaàn koni s'ín 'ñó tìchjàkọ-nò. Ta̱nga ta k'oa̱á s'ín tìchjà koni tsà mìkiì ndaà tjín kjọhítsjeèn-na̱.

22 Jñà xi̱ta̱ koi, tsà kixi̱ kjoa̱ nga xi̱ta̱ hebreo-né, 'a̱n, ti̱koa̱á xi̱ta̱ hebreo-ná. Tsà xi̱ta̱ Israel-né, 'a̱n, ti̱koa̱á xi̱ta̱ Israel-ná. Tsà tje̱-la̱ Abraham-né, 'a̱n, ti̱koa̱á tje̱-la̱ Abraham-ná. 23 ¿A chi̱'nda-la̱ Cristo-né? 'A̱n, ìsa̱á ndaà síxá-la̱ Cristo. (K'e̱ nga kọs'ín chjà, k'oa̱á ngaya-la̱ koni jngoò xi̱ta̱ xi mìkiì ndaà tjín kjọhítsjeèn-la̱.) 'A̱n ìsa̱á 'ñó síxá-la̱. Ìsa̱á kọ kjìn k'a ótijnaya nda̱yá, ìsa̱ kọ kjìn k'a síki'on-na̱ xi̱ta̱, ti̱koa̱ kọ kjìn k'a nga jye kjọmeè sík'en-na̱ xi̱ta̱. 24 Jñà xi̱ta̱ judío, 'òn k'a kitsjaà-na kjọ'in nga tsakajá-na xọx'ín xi s'e̱-la̱ kohòyọ xi kaàn chrj'oòn ñijòn tjín-ne nga jngoò ìjngoò k'a. 25 Jàn k'a kits'iìn-na kjọ'in nga tsajá-na xka̱jnchra̱ jñà xi̱ta̱; jngoò k'a tsibínè-na nda̱jọ xi̱ta̱ nga mejèn-la̱ si̱ìk'en-na; jàn k'a kiskaàjiìn-ndákọ-na chitso ya̱ ijiìn ndáchikon; jngoò na̱chrjein kọ jngoò ni̱tje̱n tsohótijnajñaà ijiìn ndáchikon. 26 Ni̱ta̱ ñánda nga ojmeè, ta̱ kjọxkón tjín kjit'aà-la̱. Tjín kjọxkón ya̱ xa̱jngá nandá ñánda nga otoa. Tjín kjọxkón

ts'ę xįtą chijé. Tjín kjǫxkón įt'aà ts'ę xįtą xinguiąa judío koą tjín įt'aà ts'ę xįtą xi mìtsà xįtą judío. Tjín kjǫxkón yą įjiìn nąxąndá, koą yą į'nde įt'aà xìn ñánda tsjìn xįtą. Tjín kjǫxkón yą įjiìn ndáchikon, koą yą įjiìn-lą xįtą xi tsò nga xįtą-lą Cristo ma tąnga mìtsà kixį kjoą. 27Kjìn jchán xá kisinè-na xi 'ñó tjín, sà k'oąá skanda mìkiì ójnąfè. Kisìkjiaán kjinchrá. Sà k'oąá tsjìn-na nandá xi ma 'yò, sà k'oąá skanda mìkiì tsoókjęen, kisìkjiaán 'nchán nga tsjìn-na nikje xi ójnąkjá.

28Mìtsà tà jñà kjoą koi xi komàt'ian. Tjín ìsą xi kj'eįí xi ìsą 'ñó tjín. Nąchrjein nchijòn makájno-na kjoą xi tímat'in kóhǫtjín nąxąndá-lą Cristo xi 'ąn sìkindą. 29Tsà yá 'ndseé xi ma indaàjiìn, tįkoąá 'ąn, ma indaàjiìn-ná. Tsà yá xi mejèn-lą ótsji jé-lą jngoò xįtą xi kj'eįí, 'ąn ma jtikę-ná. 30Tsà mochjeén nga tį yijo-ną ndaà síkíjna-na, jè ndaà síkíjna yijo-ną įt'aà ts'ę kjoą xi mahindaàjñaà. 31Jè Nainá xi Ną'èn-lą Jesucristo xi otíxoma-ná, jeya kàtìjna nįtą kjé-ne, tíbeè-ne nga 'én kixįí xi tìchjà. 32K'ę nga tsohótįjna ján nąxąndá Damasco, jè xįtą xi gobernador tíjna nga jè kitsjaà-lą xá jè xįtąxá ítjòn xi 'mì Aretas, kitsjaà-lą ǫkixį nga kisìkindą xotjoą-lą nąxąndá nga

mejèn-la tsobà'ñó-na. 33 Tanga jñà xita kisìchját'aà-na nga
kisìkíjnaya-na nisiyá, ikjoàn ya tsachrje-na ñánda tix'á chrjó
ndajo xi tjíndiì-la naxandá nga kiskinìjen-t'aà-na skanda it'aà
nangui. K'oaá s'ín komà-ne nga mìkiì komà kitsobà'ñó-na.

Pablo, kits'iì jngoò-la nijñá xi kixi kjoa

12 1 Nimé xi sìkijne nga ndaà síkíjna yijo-na. Tanga
mochjeén-né nga k'oa xán-nò kjoa xi tsakó-na
Nainá k'e nga tsohóko-na, jè kjoa xi Nainá kisìkichiya-na.
2 Beèxkon-ná jngoò xita xi fìt'aà-la Cristo. Tjín-la te ñijòn nó
nga kiìko Cristo skanda jè ngajmiì xi ma-ne jàn [ñánda tíjna
Nainá]. Mìkiì be tsà k'oaá s'ín kiìko nga yijo, a xi tà inimaá
kiìko. Jè Nainá tíjiìn-la. 3 Tanga be-ná nga jè xita jè, kiì. A
yijo-né, o a tà inimaá kiì, tà jngoò Nainá tíbeè. 4 Kiì skanda ján
i'nde ñánda ndaà jchán choòn ján ngajmiì ñánda tíjna Nainá.
Kiì'nchré 'én xi 'ñó xkón tjín, xi nijngoò xita koma s'enojmí-la.
5 Koni komàt'in xita jè, jè-né xi ok'ìn-la nga ndaà kíjna. Tanga
it'aà ts'an mìkiì ok'ìn-na nga 'an ndaà síkíjna yijo-na. Tajngoò
tsà jñà kjoa xi mahindaàjñaà ndaà síkíjna. 6 Tsà ndaà síkíjna
yijo-na [koni tjín kjoa xi 'an kìjtseè ngajmiì], mìtsà 'én ská
benojmiá, 'én kixií chjà. Tanga majìn-na nga ndaà síkíjna
yijo-na it'aà ts'e kjoa xi kìjtseè mé-ne nga nijngoò xita ìsa
'nga siìkíjna-na ta ngatjì-la kjoa koi. Kos'ín kàtasíkinda-na kó
s'iaàn, kó s'ín chjà, ko kó s'ín tìsìjchá yijo-na.

7 Mé-ne nga mì 'an ndaà kótijna-na it'aà ts'e kjoa xi 'an
tsakó-na Nainá xi jeya jchán tjín, kiskaàt'aà jngoò-na ch'in,
k'oaá ngaya-la koni tsà na'yá nchajiìn yijo-na. Jè xita neií
kijtseètoòn-na nga kisìkasén-na kjo'in. 8 Ko jàn k'a bítsi'ba-la
Na'èn-ná nga kàtjaàxìn-na kjo'in jè. 9 Tanga jè Nainá ta k'oaá
tsò-na: "Jè kjondaà-na yaá tíjnako-lè. Yaá okoaà yije nga'ñó-na
k'e nga tsjìn-lè nga'ñó." K'oaá ma-ne jè kjoa xi mahindaàjñaà,
jè xi ndaà síkíjna-na yijo-na, mé-ne nga jè nga'ñó-la Cristo
kíjnako-na. 10 Koií kjoa-la matsja-na k'e nga ma indaàjñaà.
Tikoaá matsja-na k'e nga chja'on-ko-na xita, k'e nga mé tsojmì
xi chija-na, k'e nga fìtjingui kondra-na xita, k'e nga mé kjoa xi
'iín ma-na síkjiaán it'aà ts'e Cristo. K'e nga ma indaàjñaà, k'eé
ìsa ndaà s'e-la nga'ñó inima-na [nga jè Cristo tsjá-na].

11 'An, k'oaá s'ín kichjà, koni s'ín chja xita 'én xi nimé chjí-la.
Tanga jñò ki'nè-ná kjo'ñó. Jñò xi tjínè-nò nga ndaà siìkíjna-ná.

Nga 'an mìtsà ìsa nangui tìjna-la jñà xita xi 'mì-là jñò nga ìsa 'nga títsajna-la jñà xita xi tsibíxáya-la Cristo; nas'ín 'an nìmé chjí-na. 12 K'e nga tsohótijnako-nò kis'e-na kjoatsejta nga tsakoò-nò kjoaxkón xi okó chiba ko xi okó kjoa jeya-la Nainá ko nga'ñó-la. Kjoa koi okó nga kixi kjoa nga 'an-ná xi tsibíxáya-na Cristo. 13 ¿Jñò, mé xi ìsa nangui kisìkítsajna-nò koni jñà naxandá-la Cristo xi kj'eií? ¿A koií majti-nò nga mì jñò kisìjti-nò k'e nga mé tsojmì xi kichijàt'aà-na? Tijchàat'aà-ná nga nimé kisìjé-nò.

Kó kitsò Pablo nga ìjngoò k'a tífìkon jñà xita Corinto

14 Jyeé tìjnandaà xi ma-ne jàn k'a nga kjíkon-nò. Tákó k'oas'ín s'iaàn, mìtsà mé xi siìjé-nò. Mìtsà koi otsjià mé tsojmì xi tjín-nò; kjondaà tsajòn xi otsjià. Nga jñà xita jchínga tjínè-la nga koiìtjò ton xi kochjeén-la ixti, mìtsà jñà ixti tjínè-la nga koiìtjò ton xi kochjeén-la xita jchínga. 15 Matsjaá-na nga sìkjèya yije mé xi tjín-na, skanda tìsìkjè yijo-na kjoa ts'e inima-nò. Nga ìsa ndaà matsjake-nò, jñò, ¿a ìsaá chiba matsjacha-ná?

16 Kixií kjoa, 'an, nimé tsojmì xi kisìjé-nò. Tanga tjín i'nga xita xi tsò: "'Ñó mañà nga konachan-la xita." 17 Tanga, ¿mé xi kiskoònachan-nò k'e nga kisìkasén i'nga-nò xita? 18 Tsibítsi'ba-la Tito nga kiìkon-nò ko jè 'ndsè xi ìjngoò. Jè Tito, ¿a kiskoònachaán-nò? ¿A mìtsà ngásòn tikoi-ne kjohítsjeèn tjaàjiìn-jen, tikoa tikoi-ne ndiyá kixi tjaàya-jen?

19 ¿A k'oaá s'ín nìkítsjeèn nga yijo-najen titsanokjoàtji-jen? Majìn, tíbeè Nainá koi 'én xi titsanokjoà-jen nga Cristo titsajnako-jen. Jñò ndí 'ndsè xi 'ñó matsjake-nò, ngats'ìì kjoa koi, kjondaà tsajòn-nò nga ìsa tse nga'ñó kàtas'e-nò. 20 Makájno-na tsà k'e nga kìjchokon-nò tsà mì k'oaá s'ín titsa'nè koni s'ín mejèn-na. Koa 'an tsà mì k'oa s'ín tìs'iaàn koni s'ín mejèn-nò jñò. Koií makájno-na tsà koií nachrjein-la titsabixkàn-kjoò, tsà kjoaxìtakòn tjín-nò, tsà kjoajti tíjiìn inima-nò, tsà jò tsà jàn ya titsajna-là xinguioo, tsà 'én ndiso titsabìnè-là xinguioo, tsà xinguioo titsanokjoájno-lá, tsà 'nga takòn titsa'nè ko tsà mìkiì ndaà titsajnakoo xinguioo nga jngoò ìjngoò. 21 Tikoaá makájnoó-na k'e nga kìjchokon ìjngoò k'a-nò tsà Nainá siìsobà-na nga nguixkoòn jñò. Tsà Nainá siìkjindáya-na xi kjoa tsajòn nga kjìn ma-nò xi jye kjòtseé

binchaàtsjioò jé nga mìkiì nìkájno jé-nò kjoa tjé xi 'nè ko kjoa chijngui xi 'nè ko ngats'ìì kjoa ch'o xi 'nè.

'Én-la Pablo xi fehet'aà-ne.

13 1 Jè xi ma-ne jàn k'a nga kjíkon-nò. K'oaá s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: "K'e nga tsà jngoò xita mejèn-la kiìndaàjiìn jngoò kjoa, jò ko tsà jàn xita kochjeén xi koma tsjá 'én nga xkon kijtseè-ne kjoa xi komà mé-ne nga jcha-la, a kixií kjoa, o xi majìn-né." 2 K'oaá s'ín jye kixan kixi-nò k'e nga ijchòkon-nò xi ma-ne jò k'a, ko i'ndei nas'ín kjiìn tìjnaa, k'oaá ti xan ìjngoò k'a-nò nga jñà xi jé tsohótsji nga sa ítjòn ko xi nchihótsji jé skanda i'ndei, mìkiì kojno-la nga tsjaà-la kjo'iín nga jngoò ìjngoò. 3 'An, k'oaá s'iaàn mé-nè nga jcha-nò, a kixií kjoa nga 'an síkjeén-na Cristo nga chjàjiìn-nò 'én-la. Mìtsà indaàkjoa Cristo; tjín-la nga'ñó k'e nga síxájiìn inima-nò. 4 Kixií kjoa jè Cristo, k'oaá s'ín k'en-t'aà krò koni jngoò xita xi tsjìn-la nga'ñó. Tanga i'ndei, nga'ñó ts'e Nainá tíjnakon-ne. Ngajen, k'oaá tis'ín indaàkjoa titsajna-jen koni s'ín komàt'in Cristo, tanga nga'ñó ts'e Nainá kitsajnakon-najen koni Cristo mé-ne nga koma sixá-nòjen.

5 Jñò, chít'aà inima-nò, tsà kixií kjoa nga ndaà mokjeiín-nò it'aà ts'e Nainá. Ndaà chít'aà inima-nò xi tijñò-nò. ¿A mìtsà tíjiìn-nò nga Cristo tíjnajiìn inima-nò? Ta jngoò-la tsà mìkiì tsatojioòn koni s'ín kichìt'aà-nò. 6 Tanga 'an, majngoò takoàn nga jchaá it'aà tsajen, ngajen tsatojiìn yije-nájen koni s'ín kichìt'aà-najen. 7 Koií kjoa-la bítsi'ba-lajen Nainá nga nimé jé kinchátsjioò. Tanga mìtsà koi-ne nga jcha-najen nga ndaà bitjo-jen k'e nga chìt'aà-najen. Jè-né nga sikitasòn jñò kjoa xi ndaà tjín, nas'ín k'oas'ín kàta'ya-la it'aà tsajen koni tsà mìkiì chíkjoa-najen kjoa xi otojiìn-jen. 8 Mìkiì koma kondra kitsajna-lajen xita xi síkitasòn kjoakixi-la Nainá. Ta saá k'oi-lajen nga'ñó. 9 Matsja-najen k'e nga jñò tjín-nò nga'ñó, nas'ín ngajen ma indaàjiìn-jen. K'oaá ma-ne nga bìtsi'bà-lajen Nainá, mé-ne jñò nimé kjohítsjeèn chijat'aà-nò. 10 Tìkjii-nò xojon jè k'e nga tákó kjiìn tìjnaa-ìsa, mé-ne k'e nga kìjchokon-nò mì ti k'oaá s'ín 'ñó kichjàko-nò koni s'ín tjín kjotíxoma xi kitsjaà-na Nainá. Nga Nainá mìtsà koi xá kitsjaà-na kjotíxoma nga 'an síkits'ón-jiìn-nò, jè-né nga ìsa kixi kitsajnako 'én xi mokjeiín-nò.

Kó kitsò Pablo nga síhixat'aà xi̱ta̱ Corinto

11 Ndí 'ndsè ko̱ tichjaá, jè xi fehet'aà-ne, tsja t'è-là ini̱ma̱-nò;
kixi̱ ti̱tsa̱jna; ti̱jetakòn xinguio̱o; tà jngoò kjo̱hítsjeèn
kàtas'e-nò, 'nchán ti̱tsa̱jnako̱o xinguio̱o. Nainá xi tjín-la̱ kjoa̱
'nchán ko̱ xi tjín-la̱ kjoa̱tjòcha kàtìjnako̱-nò. 12 Nga nguì ko̱ó
ini̱ma̱-nò ti̱ixat'aà xinguio̱o nga jngoò ìjngoò. 13 Ngats'iì xi̱ta̱-la̱
Nainá xi i̱ títsa̱jnako̱-na síhixat'aà-nò.

14 Jè kjo̱ndaà-la̱ Jesucristo xi otíxoma-ná, ko̱ kjoa̱tjòcha-la̱
Nainá, ko̱ Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá kàtìjnako̱-nò ngats'ioò. K'oa̱á
s'ín kàtama.

Xo̱jo̱n carta-la̱ San Pablo xi kiskiì-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna nangui Galacia

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna nangui Galacia

1 1-2 Jñò xi na̱xa̱ndá-la̱ Cristo maà xi titsa̱jnaà ján nangui Galacia, titsa̱nìhixot'aà-nòje̱n 'a̱n xi 'mì-na Pablo, ko̱ ngats'iì xi̱ta̱-la̱ Cristo xi i̱ titsa̱jnako̱-na. Jè xá ítjòn xi 'a̱n tjín-na, mìtsà i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde kitjoé-na ko̱ mìtsà ta̱xki̱ xi̱ta̱ tsibít'aà-na. Jè sobà Jesucristo ko̱ Nainá tsibíxáya-na, jè xi Na̱'èn 'mì-lá xi jè kisìkjaáya-la̱ Jesús i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱biyaà. 3 Jè Na̱'èn-ná xi Nainá ko̱ Na̱'èn Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱'nchán ya̱ ijiìn ini̱ma̱-nò. 4 Jñò, jyeé tíjiìn-nò nga jè Jesucristo kitsjaà kjo̱tjò yijo-la̱ nga k'en xi kjoa̱ ts'e̱ jé-ná, mé-ne nga ko̱chrjekàjiìn-ná jñà kjoa̱ch'o xi tjín i̱ i̱sò'nde. Jesucristo, k'oa̱á s'ín kisìkitasòn koni s'ín mejèn-la̱ Na̱'èn-ná xi Nainá. 5 Jeya kàtìjna Nainá ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne, ni̱ta̱ mé nó-ne. K'oa̱s'ín kàtama.

Tsjìn ìjngoò-ìsa 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo xi kj'ei̱í tsò

6 'A̱n, tà maxkón-na nga jñò, ta̱ ni̱to̱ón chinchat'aàxìn-là Nainá nga kj'ei̱í 'én tsanguìt'aà-là ko̱ kijnei takòn Nainá xi xó kiìchja̱-nò mé-ne nga i̱t'aà ts'e̱ kjo̱ndaà-la̱ Cristo si̱jchá yijo-nò. 7 Ta̱nga tsjìn ìjngoò-ìsa 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo xi kj'ei̱í tsò. Ta̱nga tjín i'nga xi̱ta̱ xi binchá ská-nò xi mejèn-la̱ si̱ìkjatjìya-la̱ 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo. 8 Ta̱nga tsà tjín xi̱ta̱ xi kj'ei̱í tsò 'én xi okóya xi mì k'oa̱á tsò koni tsò 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo xi ji̱n bèno̱jmí-je̱n, kàtatsjá-la̱

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

kjo'in Nainá, nas'ín ti 'an-na, o nas'ín jngoò àkjale xi ngajmiì nchrobá-ne kàtatsjá-najen kjo'in. 9Koni s'ín ki'mì-nòjen nga sa ítjòn, tákó k'oaá s'ín tìxan ìjngoò k'a-nò: Tsà yá xi kj'eií tsò 'én xi bénojmí-nò koni tsò 'én ndaà-la Nainá xi jye kichjoétjò, Nainá kàtatsjá-la kjo'in.

Mé kjoa xi komàt'in Pablo nga it'aà ts'e Cristo kisìxáya-la

10'An, mìtsà kjondaà-la xita otsjià, kjondaà-la Nainá otsjià. Mìtsà koií otsjià nga ndaà kótijna nga nguixkon xita. Tsà kos'ín s'iaàn, mì-là tsà kixi kjoa nga chi'nda-la Cristo ma.

11Jñò 'ndseé ko tichjaá, k'oaá s'ín kàtasijiìn-nò; jè 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi 'an benojmiá, mìtsà kjohítsjeèn-la xi taxki xita. 12Mìtsà it'aà ts'e xi taxki xita komà-na ko nga kjòchiya-na 'én koi; jè sobà Jesucristo kisìhiseèn-na nga tsakóya-na.

13Jñò, jyeé kina'yà kó kis'iaàn nga tisa ítjòn, k'e nga ya kiìt'aà-la kjotíxoma-la xita judío. 'An, tsangatjingui-la jñà xita naxandá-la Cristo nga kòjtikeè; mejèn-na nga kàtachija. 14Koni s'ín tjín kjotíxoma-la jñà xita judío, kjìn jchán xita naxandá-na xi taña jchínga-jen, kisìkítsajna tjinguia nga 'an, ìsa 'ñó ndaà kisìkitasoàn koni s'ín tjín xkósòn xi tjín-la xita jchínga-na. 15Tanga Nainá k'oaá s'ín kisaseèn-la nga 'an jaàjiìn-na k'e nga tákó ya tìjnaya'ma indso'ba nea-na, nga nguì tà koó kjondaà-la nga 'an kiìchja-na; 16ko kisìkatsejèn-na Ki'ndí-la mé-ne koma kichjàyajiìn-la 'én ndaà-la jñà xi mìtsà xita judío. Mìtsà yá xi kiskònangui-la xi taxki xita; 17ko mìtsà ya kiaà ján naxandá Jerusalén ñánda títsajna jñà xita xi ìsa kjòtseé tsibíxáya-la Cristo koni 'an. Tà saá ya kiaà i'nde Arabia; xi komà iskan-ne inchrobà ìjngoò k'a-na ya naxandá Damasco.

18K'e nga jye tsato jàn nó, skanda k'eé kiaà ján Jerusalén nga mejèn-na skoexkoan Cefas [xi tikoa Pedro 'mì]; chrj'oòn nachrjein tsohótijna ya ni'ya-la. 19Xita xi kisìxáya-la, mìtsà yá xi kìjtseèxkoan xi kj'eií, ta jè tajngoò Jacobo xi 'ndse ma Na'èn-ná. 20Jñà 'én koi xi 'an tìsìkasén-nò, nguì 'én kixi-né, tíbeè Nainá, mìtsà 'én ndiso.

21K'e nga jye komà iskan, kiaà ján nangui Siria ko ya nangui Cilicia. 22Tanga jñà nachrjein koi, kj'eè kì beèxkon-na jñà xita naxandá-la Cristo xi títsajna ya nangui Judea. 23Tà k'oaá tsò 'én xi kiì'nchré: "Jè xi kiìtjingui kondra-ná nga sa kjòtseé,

i'ndei, 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo chjaya, jè 'én xi
mejèn-la kisìchja nga sa ítjòn.” 24Jñà xita koi, jeya kisìkíjna
Nainá nga jye jahatjìya-na.

2 1K'e nga jye komà iskan nga jye ijchò te ñijòn nó, kiaà
ìjngoò k'a ján Jerusalén ko Bernabé; tikoa kiìkoaa jè Tito.
2Koií kiì-na nga Nainá k'oas'ín kisìkichiya-na nga tjínè-na nga
kjián. Jñà xita xi xá 'nga tjín-la ya naxandá-la Cristo it'aà xìn
tsibenojmí-la kó tsò 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi
'an chjàya-la jñà xi mìtsà xita judío. Majìn-na nga jñà xita koi
kitso-na nga nimé chjí-la xá xi 'an tìs'iaàn ko xi jye kis'iaàn.
3Jè Tito nas'ín xita griego nga ya tjiko-na, mìtsà yá xi kjo'ñó
kis'iìn-la nga kisit'aà chiba-la yijo-la kjoa ts'e circuncisión.
4Tanga tjín i'nga xita ndiso xi jahas'en-jiìn chijé nga tsò nga
tikoa jè Cristo fìt'aà-la; ta jè xi mejèn-la nga kotsejèn chijé
kós'ín titsa'né jñá xi mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo Jesús nga
jye titsajnandiaá kjoa ts'e kjotíxoma xi kitjoé-la Moisés, ko
mejèn-la nga kjo'ñó s'iin-ná nga sikitasoán kjotíxoma. 5Tanga
ngajen ni itsé kinìs'in-lajen mé-ne nga jè kjoa kixi xi ts'e 'én
ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo, yaá kàtìjnajiìn-nò nga kjit'aà
nachrjein.

6Jñà xita xi xá 'nga tjín-la nimé kjoa xitse kitsjaà-ìsa-na koni
tsò 'én xi 'an okoòya. Tanga mìtsà 'an tjín-na kinda tsà xita
ítjòn-né ko tsà majìn. Nga Nainá mìtsà faájiìn xita yá-ne xi
títsajna ítjòn ko yá-ne xi títsajna tjingui. 7Ta saá kòkjeiín-la
nga jè sobà Nainá kitsjaà-na xá nga 'an kichjàyajiìn-la 'én
ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo jñà xi mìtsà xita judío xi mìkiì
tjít'aà chiba yijo-la kjoa ts'e circuncisión. Ko jè Pedro kitjoé-la
xá nga jè kiìchjayajiìn-la jñà xi nguì xita judío xi tjít'aà chiba
yijo-la kjoa ts'e circuncisión. 8Nainá, koni kisìko Pedro nga jè
tsibíxáya-la nga kiìchjayajiìn-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e
Cristo jñà xi nguì xita judío, 'an, k'oaá ti kisìko-na nga 'aán
tsibíxáya-na nga kichjàyajiìn-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e
Cristo jñà xi mìtsà xita judío.

9Jacobo, Cefas [xi tikoa Pedro 'mì] ko Juan, xi kos'ín
beèxkón xita nga jñà títsajna ítjòn ya naxandá-la Cristo,
kijtseè nga Nainá kitsjaà-na kjondaà koi. Kjòjngoò ikon, ikjoàn
kitsjaà-najen tsja, 'an ko Bernabé, mé-ne nga ki'ya-la nga ta
jngoó xá titsa'nè-jen. Ndaà kisaseèn-la nga tsanguì nìxá-lajen
jñà xi mìtsà xita judío, koa jñà, kisìxáko jñà xi nguì xita judío.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

10 Tà koií kjoa xi kisìjé-najen nga kochját'aà-la xita ima. Jñà
kjoa koi, tikoaá 'an, jyeé kos'ín tìbìnè-la yijo-na nga k'oa
tìs'iaàn.

Mé-ne tsohótiko-ne Pedro jè Pablo ján naxandá Antioquía

11 Jngoò k'a k'e nga jè Cefas [xi tikoa Pedro 'mì] j'ìì i naxandá
Antioquía, tsakatíkoa nga nguixkon xita k'e nga kijtseè nga
mìkiì ndaà tjín kjoa xi tís'ín. 12 K'e nga sa ítjòn, yaá tsakjèn-ko
jñà xita-la Cristo xi mìtsà xita judío. Nga komà iskan, k'e nga
j'ìì xita judío xi tikoa mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo, xita xi ts'e
Jacobo, k'eé mì ti kiì ya tsakjèn-ko-ne; tsasìt'aàxìn-né nga
majìn-la nga ch'o kíjnako jñà xita koi nga kjo'ñó mejèn-la nga
sit'aà chiba-la jñà xi mìtsà xita judío. 13 Tikoaá jñà xita judío xi
i'nga xi mokjeiín-la 'én-la Nainá, k'oaá ti kis'iìn koni jè Pedro
nga kisìs'in-la kjoa xi jò isén tjín-la, skanda jè Bernabé k'oaá
ti kis'iìn. 14 'An, k'e nga kìjtseè nga mì k'oaá s'ín nchisíkitasòn
koni s'ín tjín kjoa kixi-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo,
k'oaá kixan-la jè Cefas [xi tikoa Pedro 'mì] nga nguixkon
ngats'iì xita: "Ngaji nga xita judío 'mì-lè, k'oaá s'ín tìnìjchí
yijo-lè koni tsà mìtsà xita judío. ¿Mé-ne kjo'ñó 'nè-la jñà xi
mìtsà xita judío nga k'oas'ín kàtasíjchá yijo-la koni tsà nguì
xita judío?"

15 'Nas'ín kixi kjoa nga tje-la xita judío 'mì-ná nga mì yaá
kits'iìn-jiìn-lá jñà xi mìtsà xita judío xi xita jé 'mì-lá, 16 tanga
'ya-ná nga jñà xita, mìtsà kixi kítsajna nga nguixkon Nainá
nga ta koi kjoa-la nga síkitasòn Kjotíxoma xi kitjoé-la Moisés;
ta jè-né nga mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo. Jñá, jyeé kòkjeiín-ná
it'aà ts'e Jesucristo, ko jè Nainá kixi síkíjna-ná koi kjoa-la
nga jye ya kòkjeiín-ná it'aà ts'e Cristo, mìtsà koií kjoa-la nga
nìkitasoán kjotíxoma. Nijngoò xita xi kixi kíjna nga nguixkon
Nainá nga ta koi kjoa-la nga síkitasòn Kjotíxoma.

17 'I'ndei k'oaá s'ín chiñá-lá nga kixi kitsajnaá ya nguixkon
Nainá ta koií kjoa-la nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo, [mìtsà
koi-ne nga kjotíxoma titsanìkitasoán]. K'oaá ma-ne nga xita
jé tí'mì-ná [koni jñà xi mìtsà xita judío]. Tanga, ¿a tsò-ne kjoa
nga jè Cristo bít'in-ná nga binchaàtsjiaá jé? Majìn, mì k'oaá
s'ín tjín. 18 Tsà jè kjotíxoma xi 'an tsachrjekànguia nga sa
ítjòn, ko tsà ìjngoò k'a sìkitasoàn, jé tìhotsjià. 19 Jè kjotíxoma
xi kitjoé-la Moisés, jè kisìk'en-na. I'ndei tìjnandeií-ná kjoa ts'e

kjo̱tíxoma mé-ne ma kótı̱jnakon-na nga sìkitasòn-la̱ Nainá.
20 K'e̱ nga k'en-t'aà krò Cristo, 'a̱n, ti̱koa̱á ya̱ k'en-t'aàkoa̱. Ko̱
mìtsà ti̱'a̱n-na xi tìjna̱koan, jè Cristo xi tíjnajiìn ini̱ma̱-na̱.
I̱'ndei̱, koií tìjna̱kon-na̱ nga jè Ki'ndí-la̱ Nainá ma'ñót'aà takoàn
nga 'ñó kjòtsjakeè-na skanda jè kitsjaà kjo̱tjò yijo-la̱ nga k'en
ngajo-na. 21 Majìn-na nga ochrjekànguia kjo̱ndaà-la̱ Nainá.
Tsà i̱t'aà ts'e̱ kjo̱tíxoma xi kitjoé-la̱ Moisés, kixi̱ ki̱tsa̱jnaá nga
nguixko̱n Nainá, mì-la mé chjí-la̱ nga k'en Cristo.

Mé xi chjí-la̱, a jè kjo̱tíxoma xi kitjoé-la̱ Moisés, o xi jè-né nga mokjeiín-ná i̱t'aà Cristo

3 1 ¡Jñò xi nangui Galacia tsa̱jòn, mé ta tòndo̱-nò! ¿Yá
xi kiskoònacha̱n-nò? ¿A mì bítsjeèn-nò koni s'ín nga
nguì ndaà tsibènojmíya-nòje̱n nga jè Jesucristo ya̱á k'en-t'aà
krò xi kjo̱ndaà tsa̱jòn? 2 Tà koií kjoa̱ kjònangui-nò: ¿A koií
kjoa̱-la̱ nga kinìkitasòn kjo̱tíxoma nga kitjoé-nò Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱
Nainá, o xi koií-né nga mokjeiín-nò 'én-la̱ Nainá koni s'ín
kina'yà? 3 Jñò, nga sa̱ ítjòn, tsibìts'ia̱ko̱-nò kjo̱hítsjeèn-la̱ Ini̱ma̱
Tsjeè-la̱ Nainá; ko̱ i̱'ndei̱, mejèn-nò nga tà kjo̱hítsjeèn-la̱ xi̱ta̱
si̱kjehet'aà-nò. ¡Mé ta tòndo̱-nò! 4 Jñò, tseé kjo̱'in tsatojioòn
nga kòkjeiín-nò 'én ndaà-la̱ Nainá. ¿A tà kjo̱tjò-ne nga tse
kjo̱'in tsatojioòn? Majìn, mì-la kìi ndaà tjín. 5 K'e̱ nga Nainá
kitsjaà-nò Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ ko̱ kis'iìn kjo̱xkón xi ndaà tjín i̱jiìn
na̱xa̱ndá tsa̱jòn, ¿mé-ne k'oa̱s'ín kis'iìn-ne? ¿A koi-né nga ndaà
kinìkitasòn kjo̱tíxoma? Majìn, koií-né nga kòkjeiín-nò 'én
ndaà-la̱ Nainá.

Nainá, mé-ne xi̱ta̱ xi̱xi̱ kijtseè takòn-ne Abraham

6 Koni jè xi̱ta̱ jchínga-ná xi ki'mì Abraham kòkjeiín-la̱ i̱t'aà
ts'e̱ Nainá; k'oa̱á komà-ne nga xi̱ta̱ xi̱xi̱ kitsò-la̱ Nainá. 7 Jñò,
k'oa̱á s'ín ndaà kàtasijiìn-nò: Jñà xi mokjeiín-la̱, jñà-né xi
tje̱-la̱ Abraham. 8 Nga ti̱sa̱ kjòtseé, jyeé k'oa̱s'ín kitsjaà 'én
Nainá koni s'ín tíchja̱ Xojo̱n-la̱ nga síkixi̱-né jñà xi mìtsà xi̱ta̱
judío k'e̱ nga mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱. Ya̱á tíchja̱ ñánda jè Nainá
tje̱n kitsjaà ítjòn-la̱ Abraham jñà 'én ndaà-la̱ xi tsò: "Ngats'ìi
na̱xa̱ndá xi tjín i̱sò'nde, i̱t'aà tsi̱jií ko̱chikon-t'in." 9 K'oa̱á
ma-ne nga ngats'ìi xi̱ta̱ xi mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Nainá ngásòn
ko̱chikon-t'in ko̱ Abraham nga jè Abraham kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱
Nainá.

10 Ngats'iì xi̱ta̱ xi jè ma'ñót'aà takòn koni s'ín nchisíkitasòn
kjo̱tíxoma, kjo̱'iín tjínè-la̱, nga mìtsà kixi̱ kjoa̱ nga ndaà
síkitasòn ngats'iì kjoa̱ xi ya̱ tjít'aà. Nga k'oa̱á s'ín tíchja̱
Xo̱jo̱n-la̱ Nainá nga tsò: "Kàtasinè-la̱ kjo̱'in jè xi mì kixi̱
síkitasòn ngats'iì kjoa̱ xi tjít'aà jè xo̱jo̱n ts'e̱ kjo̱tíxoma."
11 O̱kixi̱-né nga nijngoò xi̱ta̱ xi kixi̱ kíjna nga nguixko̱n
Nainá nga kjo̱tíxoma síkitasòn. Nga̱ jè 'én-la̱ Nainá tsò-né:
"Jè xi xi̱ta̱ kixi̱, jè kjoa̱ xi mokjeiín-la̱ kíjnakon-ne." 12 Jñà
xi̱ta̱ xi kjo̱tíxoma síkitasòn mìtsà Nainá ma'ñót'aà ikon. Nga
k'oa̱á s'ín tíchja̱ Xo̱jo̱n-la̱ Nainá, nga tsò: "Xi̱ta̱ xi kjo̱tíxoma
síkitasòn, k'oa̱á s'ín tjínè-la̱ nga k'oa̱s'ín si̱ìjchá yijo-la̱ koni tsò
kjo̱tíxoma."
13 Jè Cristo tsibíchjítjì-ná kjo̱'in xi ya̱ titsa̱jnajñaá nga
kjo̱tíxoma titsa̱nìkitasoán nga jè kisìkjeiín kjo̱'in xi jé tsaján;
nga k'oa̱á s'ín tíchja̱ xo̱jo̱n nga tsò: "Kjo̱'iín si̱nè-la̱ ngats'iì
xi krò sit'aà." 14 Jè Cristo, koií o̱kis'iìn-ne mé-ne nga jñà
kjoa̱ machikon-t'in xi kitjoé-la̱ Abraham ti̱koa̱ tjoé yije-la̱
ngats'iì na̱xa̱ndá xi tjín i̱sò'nde nga jñà kjoa̱ machikon-t'in,
ya̱á nchrobá-ne i̱t'aà ts'e̱ Cristo mé-ne nga i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ xi
mokjeiín-ná, tjoé-ná Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá xi jye k'oa̱s'ín kitsjaà
tso'ba Nainá nga tsjá-ná.

Nga'ñó xi tjín-la̱ 'én-la̱ Nainá koni s'ín kitsjaà-la̱ tso'ba Abraham

15 Jñò 'ndsè ko̱ tichjaá, kènojmí jngoò-nò kjo̱tíxoma xi ts'e̱
i̱sò'nde. K'e̱ nga sindaàjiìn jngoò kjoa̱ nga xo̱jo̱n tjámiì'nga,
nga jye ma firma ko̱ sasén-la̱ sello, mì ti̱ kiì ko̱ma ki̱ts'ón-ya-ne
koni s'ín sindaàjiìn, ti̱koa̱á mì ti̱ kiì ko̱ma si̱ìt'aàsòn-ìsa-la̱ 'én
xi kj'ei̱í tsò koni s'ín jye kasindaàjiìn. 16 K'oa̱á s'ín kitsjaà-la̱
tso'ba Nainá jè Abraham ko̱ jè xi̱ta̱ tje̱-la̱. Jè Xo̱jo̱n-la̱ Nainá
mìtsà tsò "jñà xi̱ta̱ tje̱-la̱", ta tsò-né: "jè tje̱-lè." Nga mìtsà
kjín ma tje̱-la̱ Abraham xi kitjoé-la̱ koni tsò 'én xi kitsjaà-la̱
Nainá, ta jngoó ma-ne. Nga jè tíhoxki̱t'aà Cristo. 17 Jè kjoa̱
xi tìbeno̱jmiá, kiís'ín tjín: Nainá ko̱ Abraham tsibíndaàjiìn
jngoò kjoa̱, i̱kjoàn kisìkixi̱ya [koni ma k'e̱ nga jye ma firma].
K'e̱ nga jye tsato ñijòn sìndo̱ ko̱ katé nó, j'iì kjo̱tíxoma ts'e̱
Moisés; ta̱nga jè kjo̱tíxoma mìkiì ma síkits'óña jè kjoa̱ xi jye
kisindaàjiìn ko̱ mìkiì ma ki̱tjongui xi Nainá jye k'oa̱s'ín kitsjaà
tso'ba. 18 Jè Nainá k'e̱ nga tsjá-ná kjo̱ndaà-la̱, mìtsà koi kjoa̱-la̱
nga nìkitasoán kjo̱tíxoma, koi-né nga jye k'oa̱s'ín kitsjaà

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

tso'ba. Nga Nainá, tà kjo̱tjò kitsjaà-la̱ kjo̱ndaà Abraham nga jyeé k'oa̱s'ín kitsjaà-la̱ tso'ba.

Mé xá xi tjín-la̱ kjo̱tíxoma

19 Ta̱nga jè kjo̱tíxoma, ¿mé xá kitjei-ne? Koií k'oa̱s'ín kitjei-ne koií kjoa̱-la̱ nga ch'o nchis'ín xi̱ta̱. K'oa̱á s'ín kisijna skanda k'e̱ nga j'iì tje̱-la̱ Abraham xi Nainá xó k'oa̱s'ín kitsjaà-la̱ tso'ba. Jè kjo̱tíxoma, jñà àkja̱le̱ j'iìko̱ ko̱ jè Moisés tsasìjnajiìn osen nga kisìkatoya 'én ko̱ kiìchja̱tjì xi̱ta̱ nguixko̱n Nainá. 20 K'e̱ nga jngoò xi̱ta̱ osìjnajiìn osen, mìtsà ta jngoò xi̱ta̱ fìt'aà-la̱, fìt'aà-la̱ ngajò. Ta̱nga jè Nainá ta jè ta̱jngoó kitsjaà-la̱ 'én Abraham.

21 Nainá, k'e̱ nga kitsjaà kjo̱tíxoma, mìtsà kondra̱ kiì-la̱ koni s'ín jye kitsjaà-la̱ tso'ba Abraham. Tsà jè-la-ne kjo̱tíxoma ma-la̱ síkítsa̱jnakon xi̱ta̱, maá-la kixi̱ kítsa̱jna xi̱ta̱ nga kjo̱tíxoma síkitasòn. 22 Ta̱nga jè Xo̱jo̱n-la̱ Nainá, k'oa̱á tsò nga ngats'ìì xi̱ta̱ sa̱á jé títsa̱jnajiìn. K'oa̱á ma-ne nga jñà xi̱ta̱ xi mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Jesucristo, tjoé-la̱ kjoa̱binachon xi Nainá jye k'oa̱s'ín kitsjaà tso'ba nga tsjá-la̱ jñà xi̱ta̱ nga mokjeiín-la̱.

23 K'e̱ nga ti̱kj'eè f'ìì jè kjoa̱ xi mokjeiín-ná, jè kjo̱tíxoma kitsobà'ñó-ná koni tsà nda̱yá tsibìtsa̱jna'ya-ná skanda jè na̱chrjein k'e̱ nga ki'ya-la̱ jè kjoa̱ xi mokjeiín-ná. 24 Ko̱ jè kjo̱tíxoma kisìkinda̱-ná koni s'ín makinda̱ jñà i̱xti, skanda k'e̱ nga j'iì Cristo, mé-ne k'e̱ nga mokjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱ Cristo, kixi̱ ki̱tsa̱jnaá nga nguixko̱n Nainá. 25 I̱'ndei̱ nga jye j'iì kjoa̱ xi mokjeiín-ná, mì ti̱ ya̱á titsa̱jna'ñó-ná i̱t'aà ts'e̱ kjo̱tíxoma.

26 Jñò, ngats'ioò, saà i̱xti-la̱ Nainá maá koi kjoa̱-la̱ nga mokjeiín-nò i̱t'aà ts'e̱ Cristo Jesús. 27 K'e̱ nga ya̱ titsa̱jnakjoòko̱o Cristo nga komà bautizar, k'e̱é jahatjìya-nò koni jngoò xi̱ta̱ xi síkjatjìya nikje-la̱. Jè sobá Cristo xi komà nikje xi̱tse̱-nò. 28 Mì ti̱ kiì mochjeén-ne nga tjájiìn xi̱ta̱ yá-né xi xi̱ta̱ judío ko̱ yá-né xi mìtsà xi̱ta̱ judío, yá xi chi̱'nda'ñó títsa̱jna ko̱ yá xi títsa̱jnandei̱í, yá-né xi x'i̱n ko̱ yá-né xi chjo̱ón. Ngats'ioò ta̱ jngoò yijo ma-nò nga ya̱ titsa̱jnakjoòko̱o Cristo Jesús. 29 Jñò, nga xi̱ta̱-la̱ Cristo ma, kixi̱í kjoa̱ nga tje̱-la̱ Abraham ma, ti̱koa̱ tjoé-nò kjo̱tjò koni s'ín kitsjaà-la̱ tso'ba Nainá jè Abraham.

4 1 Ti̱koa̱á kènojmí jngoò-nò kjo̱tíxoma: Jngoò ti, k'e̱ nga tákó i̱tsé kji, k'oa̱á ngaya-la̱ koni tsà chi̱'nda tíjna nga kj'eè tsà jè be mé tsojmì xi tjín-la̱ na̱'èn-la̱ na̱s'ín k'e̱ nga ko̱ma i̱skan jè tjoé-la̱ tsojmì xi tjín. 2 Nga xi̱ta̱á síkinda̱ skanda k'e̱

nga majchínga, kǫ tjín xitą xi síkindą jñà tsojmì-lą skanda
k'ę nga kichóya nąchrjein-lą koni s'ín tsibíjna chibą ną'èn-lą.
3 Jñá xi xitą 'mì-ná, k'oąá tis'ín komàt'iaán koni mat'in
jñà ixti k'ę nga tikj'eè mokjeiín-ná it'aà ts'ę Cristo nga jñà
kjǫtíxoma xi tjín isò'nde 'ñó tsatíxoma-ná koni s'ín mat'in jñà
xi chi'nda títsąjna'ñó nga mìkiì tjí'nde-lą nga kítsąjnandeií.
4 Tąnga k'ę nga kichóya nąchrjein koni s'ín tjíndaà-lą Nainá,
jè Nainá kisìkasén ki'ndí-lą i it'aà nangui; kǫ it'aà ts'ę chjǫón
kits'iìn koni s'ín ts'iìn xi tąxki xitą isò'nde. Kǫ yąá kjòjcháji̇ìn
kjǫtíxoma ts'ę xitą judío. 5 K'oąá kis'iìn Nainá, mé-ne nga
jè Jesucristo siìkítsąjnandeií jñà xitą xi yą títsąjnajiìn-'ñó
kjǫtíxoma kǫ mé-ne nga ngásòn skoétjò-ná Nainá nga ixti-lą
kǫmaá.

6 Koií kjoą-lą nga jye ixti-lą maá, Nainá kisìkasén Inimą
Tsjeè-lą xi ts'ę Ki'ndí-lą yą ijiìn inimą-ná. K'ę nga nokjoát'aà-lá
Nainá, k'oąá tsò Inimą Tsjeè-lą: “Ndí apa”, tsò-né. 7 K'oąá
ma-ne nga i'ndei mìtsà ti xitą chi'nda titsąjnaá; jyeé ixti-lą
Nainá 'mì-ná; kǫ tikoąá tsjá-ná Nainá ngats'iì kjǫtjò xi jñá
tjoé-ná nga ixti-lą 'mì-ná.

Mé-ne síkájno-ne Pablo it'aà ts'ę xitą Galacia xi mokjeiín-lą 'én-lą Nainá

8 Jñò k'ę nga są kjòtseé, k'ę nga tikj'eè yaxkon xi nguì
jè sobà Nainá, chi'nda'ñó tsitsąjnaà nga kjǫ'ñó-né nga jñà
tsanguìt'aà-là xi mìtsà kixi kjoą nga Nainá. 9 Tąnga i'ndei nga
jye yaxkoòn xi nguì jè sobà Nainá, (tąnga xi nguì kixi kjoą, jè
Nainá xi jye ndaà beèxkon-nò), ¿mé-ne k'oąs'ín nìkítsjeèn-nò
nga jñà onguít'aà ìjngoò k'a-là jñà kjǫtíxoma imą xi tjín-nò,
jè xi tsjìn-lą nga'ñó, kǫ xi nimé chjí-lą? ¿A mejèn-nò nga yą
siìkítsąjna'ñó ìjngoò k'a-nò? 10 Jñò, tákó 'ñó yaxkón nąchrjein
ts'ę s'eí, ts'ę sá, kǫ ts'ę nó. 11 'An, makájno-ną jè xá xi kis'iaàn
nga kisìxájiìn-nò tsà tà kjǫtjò-ne.

12 'An nga jye tsohósijnat'aàxìn-lą jè kjǫtíxoma, tikoąá
yąá kisìngásòn-kǫ-nò, nga jñò, mìkiì tíjiìn-nò it'aà ts'ę
kjǫtíxoma. I'ndei k'oąá s'ín tìsìjé-nò nga tinchat'aàxìn-là
kjǫtíxoma koni 'an jyeé tsohósijnat'aàxìn-lą. Nga są ítjòn
nimé kjoą tjín xi ch'o kinìkǫ-ná. 13 Jyeé tíjiìn-nò k'ę nga są
kiaà ítjoàn nga kichjàyajiìn-nò 'én ndaà-lą Nainá xi kjoą
ts'ę Cristo, koií kjoą-lą nga ch'in tjín-lą yijo-ną. 14 Jñò, mìkiì

kinachrjengui-ná ni mìtsà xìn kinìkíjna-ná, nas'ín kjoa tsohótsji-nò nga ch'in tjín-la yijo-na. Tà saá kichjoétjò-ná koni jngoò àkjale-la Nainá, koni tsà jè sobà Cristo Jesús.
15 ¡Nga sa ítjòn, 'ñó tsja tjín-nò! I'ndei, ¿mé xi komà-nò?
K'oaá xan-nò, skanda jñà xkoòn mejèn kinachrje nga 'an
kits'iì-ná. 16 I'ndei, ¿a kondraá kótijnako-nò, tà koií kjoa-la
nga 'én kixi benojmí-nò?
17 Jñà xita [xi mejèn-la nga kjotíxoma sikitasòn], 'ñó bínè-la
yijo-la it'aà tsajòn, tanga mìkiì ndaà tjín kjohítsjeèn-la. Tà
jè xi mejèn-la nga kochrjet'aàxìn-nò it'aà tsajen mé-ne nga
jñà konguít'aà-là. 18 Jñò, ndaà tjín k'e nga 'ñó bínè-là yijo-nò
it'aà ts'e kjoa xi mejèn-nò tsà ndaà tjín kjohítsjeèn-nò ko tsà
kjit'aà nachrjein k'oas'ín s'een, mìtsà tà k'e nga 'an tìjnako-nò.
19 Jñò xi koni tsà ndí ixti-na xan-nò, 'an, k'oaá s'ín tímat'ian
koni jngoò chjoón xi ki'ndí tí'beé; tseé kjo'in tìsìkjiaán xi
kjoa tsajòn. Jè kjo'in xi tìsìkjiaán skanda k'eé-la kjoehet'aà
k'e nga k'oas'ín sijchá yijo-nò koni Cristo. 20 Mejèn-na nga ya
kótijnako-nò jè hora jè, mé-ne nga kj'eií tsò 'én xi kichjàko-nò.
Jyeé mì ti kiì be-na kós'ín sìkítsjeèn it'aà tsajòn.

Kó tsòya-ne it'aà ts'e chjoón Agar ko Sara

21 Jñò xi mejèn-nò nga kjotíxoma sikitasòn, ¿a kj'eè na'yà-là
kó tsò 'én xi tjít'aà kjotíxoma-la Moisés? 22 K'oaá tsò nga
jè Abraham, jò komà ixti-la, jngoò ts'e chjoón chi'nda-la;
jè xi ìjngoò, ts'eé xi nguì chjoón-la xi mìtsà chi'nda tíjna.
23 Jè ki'ndí-la xi chjoón chi'nda k'oaá s'ín kits'iìn koni s'ín
ts'iìn ngats'iì ndí ixti. Tanga jè ts'e xi nguì chjoón-la xi
mìtsà chi'nda tíjna, k'oaá s'ín kits'iìn nga tsitasòn koni
s'ín kitsjaà-la tso'ba Nainá Abraham. 24 Kjoa ts'e íchjín koi,
k'oaá ngaya-la koni jñà kjoa xi jò tsibíndaàjiìn Nainá. Jè
chjoón Agar, jè ngaya-la kjoa xi kisindaàjiìn ya nindoò
Sinaí k'e nga kitjoé-la kjotíxoma Moisés. Ngats'iì xita tje-la
chi'ndaá tsibìtsajna. 25 Jè chjoón Agar, jè ngaya-la nindoò
Sinaí xi síjna ján Arabia, ko nachrjein i'ndei jè mangásòn-ko
naxandá Jerusalén, nga jñà xita-la chi'nda'ñó títsajna
nga tákó kjotíxoma sís'in-la. 26 Tanga jè Jerusalén xi kijna
ngajmiì, tíjnandeií-né ko yaá nokjoá-ná ya naxandá jè; k'oaá
ngaya-la koni tsà nea-ná ma. 27 K'oaá tsò Xojon-la Nainá nga
tsò:

Kàtatsja-lè ngaji xi chjoón 'ndi 'mì-lè nga tsjìn-lè ixti.
'Ñó chìhindáyi nga ko kjotsja-lè nga mìkiì 'yi kós'ín ma nga ts'iìn ixti.
Nga jè chjoón xi kijnei takòn,
ìsaá kjìn koma ixti-la mì k'oa-ne jè xi tjín-la x'in.

28 Isaac k'oaá s'ín kits'iìn koni s'ín kitsjaà tso'ba Nainá. Jñò tikoaá ixti-laá maá xita jchínga-la Isaac koni s'ín kitsjaà-la tso'ba Nainá. 29 Jè ki'ndí xi tà k'oas'ín kits'iìn koni ts'iìn yije xita ìsò'nde, kiìtjingui kondra-la jè xi it'aà ts'e Inima Tsjeè-la Nainá kits'iìn-ne. Koni s'ín komà jñà nachrjein koi, tákó k'oaá s'ín ma skanda nachrjein i'ndei. 30 Tanga, ¿kó tsò Xojon-la Nainá? K'oaá tsò: "Tiyótjingui-la jè chjoón chi'nda ko ki'ndí-la; nga jè ki'ndí-la nimé kjotjò tjoé-la, tà jè tjoé-la kjotjò jè ki'ndí-la xi mìtsà chjoón chi'nda." 31 Jñò ndí 'ndsè ko ndí tichjaá, k'oaá s'ín tjín, jñá mìtsà ixti-la chjoón chi'nda maá, jñá-ná xi ixti-la chjoón xi mìtsà chi'nda tíjna.

Kós'ín sijchá yijo-ná nga jye titsajnandiaá it'aà ts'e kjotíxoma xi kitjoé-la Moisés

5 1 Jè Cristo, jngoò k'aá kisìkítsajnandeií-ná it'aà ts'e kjotíxoma xi kitjoé-la Moisés; k'oaá ma-ne jñò 'ñó kixi titsajna koni s'ín kisìkítsajnandeií-nò Jesucristo. Kì ti ya onguít'aà-là kjoa ts'e kjotíxoma xi kitsobà'ñó-nò skanda kjòtseé.

2 'An sobá-ná xi 'mì-na Pablo, tiná'ya-ná koni xan-nò: tsà sit'aà chiba-nò kjoa ts'e circuncisión, mì ti mé kjondaà sakò-nò it'aà ts'e Cristo. 3 Ìjngoò k'a koxan-nò, nita yá xita-ne xi sit'aà chiba-la kjoa ts'e circuncisión, kjo'ñó tjínè-la nga siìkitasòn yije koni tsò 'én xi tjít'aà xojon ts'e kjotíxoma. 4 Jñò xi k'oas'ín mejèn-nò nga it'aà ts'e kjotíxoma kixi kitsajnaà nga nguixkon Nainá, jyeé chinchat'aàxìn-là Cristo, jyeé chinchat'aàxìn-là kjondaà xi tsjá kjotjò-ná Nainá. 5 Tanga ngajen, it'aà ts'eé Inima Tsjeè-la Nainá titsachiñá-lajen nga kixi kitsajna-jen nga nguixkon Nainá nga ta koi kjoa-la nga mokjeiín-najen it'aà ts'e Cristo. 6 Nga it'aà ts'e Cristo Jesús, mì ti mé chjí-la yá-ne xi tjít'aà chiba-la ko yá-ne xi tsjìn-la chiba kjoa ts'e circuncisión. Jè xi chjí-la nga 'ya-la koni s'ín mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo, nga tjín-ná kjotsjacha.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

7 Jñò, k'e nga sa ítjòn, ndaà titsahonguíkoo kjohítsjeèn-nò.
¿Yá xi tsatekjáya-nò nga mì ti kiì nìkitasòn-nò xi kjoa kixi? 8 Jè
kjohítsjeèn jè, mìtsà ya nchrobá-ne ts'e Nainá xi xó kiìchja-nò.
9 Tikindaa yijo-nò; nga k'oaá tsò jngoò 'én: "Nas'ín itsé-ne
na'yo san xi sijiìn na'yo inchrajín, sísan yije-né nas'ín tse
ma-ne na'yo." 10 Jè Nainá ot'aà takoàn it'aà tsajòn nga mìtsà
kj'eií s'ín sikítsjeèn. Jè Nainá tsjá-la kjo'in nita yá xita-ne xi
mejèn-la sikits'ón-jiìn-nò.
11 Jñò ndí 'ndsè ko ndí tichjaá, nga mì k'oaá s'ín tìhokoòya
nga sit'aà chiba-la xita kjoa ts'e circuncisión, koií kjoa-la
nga fìtjingui kondra-na jñà xita. Tanga tsà mì k'oas'ín
okoòya, mì-la kiì kjitjingui kondra-na, mì-la ti kiì kojtikeè-ne
'én xi chjàya it'aà ts'e krò-la Cristo. 12 Jñà xita xi mejèn-la
sikits'ón-jiìn-nò, kì tà bít'aà chiba-la yijo-la, ta saà jngoò k'a
kàtatet'aà yijo-la.
13 Jñò 'ndseé ko tichjaá, k'oaá s'ín kiìchja-nò Nainá nga
kitsajnandeií-nó it'aà ts'e kjotíxoma. Tanga i'ndei nga
titsajnandeií-nó, kì ch'o 'nè koni s'ín mejèn-la yijo-nò.
Mochjeén-né nga tisikoò xinguioo, kàtas'e-nò kjotjòcha nga
ìjngoò ìjngoò-nò. 14 Nga ngats'iì kjotíxoma, yaá majngoò yije
jè xi tsò: "Titsjachi xita xinguii koni tsà ti yijo tsiji-ne." 15 Tsà
tijñò titsabixkàn-ko-nò xinguioo koni s'ín nañá, t'een kinda
yijo-nò nga mì tijñò sikjehesòn-nò xita xinguioo.

Kjoach'o xi síjé yijo-ná

16 K'oaá xan-nò: Tjiì'nde-là yijo-nò nga jè Inima Tsjeè-la
Nainá kàtakó-nò ndiyá mé-ne nga mì koi kjoa sikitasòn
kjoach'o xi síjé yijo-nò. 17 Jñà kjoach'o xi síjé yijo-ná kondraá
fì-la jè Inima Tsjeè-la Nainá, ko jè kjoa xi mejèn-la Inima
Tsjeè-la Nainá kondraá fì-la jè xi mejèn-la yijo-ná. Jñà kjoa koi
kondraá títsajna-la xíkjín. K'oaá ma-ne nga jñò, mìkiì k'oas'ín
s'een koni s'ín mejèn-nò. 18 Tanga tsà jè Inima Tsjeè-la Nainá
tíhokó-nò ndiyá, mì tijè kjotíxoma otíxoma-nò.
19 Jyeé 'yaá mé kjoach'o xi síjé yijo-ná koni jè kjoachijngui,
kjoaxòpa, kjoachinga, 20 kjoa nga xkósòn yaxkoán, kjoatj'e,
kjoa nga majtichaá xinguiaá, nga bixkán-koaá xinguiaá, nga
machinichaá xinguiaá, nga jti takoán, nga nachrjenguiaá
xinguiaá, nga xita nìjòyaá ko nga binchat'aàxìn-lá xinguiaá,
21 kjoaxìtakòn, kjoach'i, ko ngats'iì kjoachrjá'a xi ma ñánda

bitjo s'eí. Tjín ìsa kjoa xi kj'eií, xi mangásòn-ko kjoa koi. Koni s'ín kixan-nò nga sa ítjòn, tákó k'oaá xan-nò skanda i'ndei, jñà xita xi k'oa tjín kjoa xi s'ín, nimé kjondaà sakò-la ya ñánda nga tíhotíxoma Nainá.

Kjondaà xi tsjá Inima Tsjeè-la Nainá

22 Tanga jñà kjondaà xi tsjá Inima Tsjeè-la Nainá, jñà-né nga tjòcha s'een xinguiaá, nga tsja s'en kjit'aá, nga 'nchán sijchá yijo-ná, nga s'e-ná kjoatsejta, nga tsjakjoa s'eén, nga s'en-ná kjondaà xi ndaà tjín, nga kixi tjín kjohítsjeèn-ná, 23 nga indaàkjoa s'eén ko nga kixi kotixoma-lá yijo-ná. Jñà kjoa koi, tsjìn kjotíxoma xi kondra tíjna-la. 24 Jñá xi jye xita-la Cristo maá, ngats'ìi kjohítsjeèn-ná xi ch'o tsò ko xi ch'o síjé yijo-ná, yaá kinìk'en-t'aá krò-la Cristo. 25 I'ndei nga jè Inima Tsjeè-la Nainá tísíkíjnakon-ná, mochjeén-né nga kos'ín kjiaán koni s'ín okó-ná ndiyá. 26 Mìkiì ndaà tjín nga 'nga koma takoán, nga tijñá sijti-lá xinguiaá, ko nga koxìtakòn-chaá xinguiaá.

Mé xi mochjeén nga ndaà sikoaá ngats'ìi xita

6 1 Jñò ndí 'ndsè ko ndí tichjaá, tsà tjín i'nga xita xi jé ótsji, jñò xi ndaà onguít'aà-là jè Inima Tsjeè-la Nainá, jñò tisikoò nga kàtakixiya ìjngoò k'a-ne nga indaàkjoa tinókjoa-là. Tanga jñò, t'een kinda yijo-nò, mé-ne nga mì jé skajiìn-nò.
2 Tisikoò xinguioo k'e nga tsà mé kjoa xi 'in tjín títsajnajiìn; k'oaá s'ín koma-ne nga sikitasòn jè kjotíxoma xi kitsjaà Cristo.
3 Tsà tjín i'nga xita xi ndaà ochrjengui yijo-la, koa tsà mìtsà kixi-ne kjoa, jñà xita koi, tà yijo-laá nchikonachan-la. 4 Ìsaá ndaà-ne nga chít'aà yijo-nò nga jngoò ìjngoò-nò, a ndaà titsa'nè; tsà ndaà titsa'nè, ta ya tíjiìn takòn, kì k'oaá s'ín nìkítsjeèn nga jñò, ìsaá ndaà titsa'nè mì k'oa-ne koni jñà xita xi kj'eií. 5 Nga jngoò ìjngoò, yaá kjinè-la kós'ín tísíjchá yijo-la.
6 Jñà xita xi nchikota'yà 'én ndaà-la Nainá, mochjeén-né nga kàtatsjá-la mé xi kochjeén-la maestro-la nga 'én okóya.
7 Kì yijo-nò chonachan-là; nga Nainá mìkiì koma siskákoaá. Nga ìjngoò ìjngoò xita, koni tjín kjoa xi s'ín, k'oaá ti tjín kjoa xi sakò-la. 8 Nga jè xi k'oas'ín s'ín koni s'ín mejèn-la yijo-la, kjoabiyaá tjoé-la it'aà ts'e kjoa ch'o xi síjé yijo-la, tanga jè xi k'oas'ín s'ín koni s'ín mejèn-la Inima Tsjeè-la Nainá, it'aà ts'e Inima Tsjeè-la Nainá tjoé-la kjoabinachon xi mìkiì fehet'aà

nitą kjé-né. 9 Mìkiì ndaà tjín tsà kǫsiì-ná nga ndaà s'ęén; nga kįjchò nąchrjein nga sąkò-ná kjǫndaà tsà mì kì sįhindaà-lá takoán. 10 Koií kjoą-lą, k'ę ma xi 'né įtsé, ndaà sįkoąá ngats'ìì xįtą, jñà títsąjna ítjòn jñà xįtą xinguiąá xi ngásòn mokjeiín-ná 'én-lą Nainá.

Mé kjoą xi síkíjna ítjòn Pablo

11 Chítsejèn-là tsí kįtsian-ne letra xi ndsąa tìkjiì-nò. 12 Jñà xįtą xi mejèn-lą nga kjǫ'ñó s'ín-nò nga sit'aà chįbą-nò kjoą ts'ę circuncisión, tà koií xi mejèn-lą nga ndaà síkítsąjna yijo-lą nga nguixkǫn xįtą; kǫ majìn-lą nga xįtą kjįtjingui kondrą-lą tsà kǫs'ín kęènǫjmíya nga yą k'en-t'aà krò Cristo. 13 Jñà xįtą xi tjít'aà chįbą-lą kjoą ts'ę circuncisión, tįkoąá mìkiì síkitasòn kjǫtíxoma, tąnga mejèn-lą nga sįt'aà chįbą-nò mé-ne nga įt'aà tsąjòn ndaà sįìkítsąjna-ne yijo-lą k'ę nga skoę nga jñò jye tjít'aà chįbą-nò. 14 Tąnga 'ąn, nįmé kjoą xi mejèn-na nga ndaà sìkíjna yijo-ną; ta jè tąjngoó krò-lą Ną'èn-ná Jesucristo nga ndaà sìkíjna yijo-ną. K'oąá ma-ne nga jñà kjoą ch'o xi tjín įsò'nde, įt'aà ts'ąn, títsąjnak'en-né kǫ 'ąn tìjnąk'eén-lą jè įsò'nde. Mì tį k'oąá tjín kjoą xi sis'in-na. 15 Xi įt'aà ts'ę Cristo, mìtsà jè xi chjí-lą tsà tjít'aà chįbą-ná kǫ tsà tsjìn-ná chįbą kjoą ts'ę circuncisión; jè xi chjí-lą nga jè Nainá jyeé kisìkjatjìya-ná kǫ jyeé xįtą xįtsę kjoán. 16 Kàtas'e-lą kjoą'nchán kǫ kjoą įmą takòn yą įjiìn inįmą-lą ngats'ìì xįtą xi k'oąs'ín nchisíkitasòn koni tsò 'én jè; jñà-né xi xįtą-lą Nainá ts'ę nąxąndá Israel.

17 K'oąá ma-ne į'ndeį, kì tį yá xi kjoą ótsji-ìsa-na nga jyeé tjít'aà chįbą-lą yijo-ną kjǫ'in xi kitsjaà-ną xįtą xi kjoą ts'ę Ną'èn-ná Jesús.

18 Jñò ndí 'ndsè kǫ ndí tichjaá, jè kàtasijiìn inįmą-nò kjǫndaà-lą Jesucristo xi otíxoma-ná. K'oąs'ín kàtama.

Xo̱jo̱n carta-la̱ San Pablo xi kiskii̱-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Éfeso

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Éfeso

1 1 Jñò xi xi̱ta̱-la̱ Nainá 'mì-nò xi titsa̱jnaà na̱xa̱ndá Éfeso,
jñò, xi kixi̱ onguít'aà-la Cristo Jesús, 'a̱n xi 'mì-na Pablo
tisìhixat'aà-nò nga 'a̱n tsibíxáya-na Jesucristo nga k'oa̱s'ín
kjòmejèn-la̱ Nainá. 2 Nainá xi Na̱'èn-ná, ko̱ jè Jesucristo
xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱'nchán ya̱ ijiìn
ini̱ma̱-nò.

Kós'ín síchikon-t'in-ná Nainá k'e̱ nga Cristo titsa̱jnakoa̱á

3 Jeya kàtìjna Nainá, Na̱'èn-la̱ Jesucristo xi otíxoma-ná nga
kisìchikon-t'in-ná, kitsjaà-ná ngats'iì kjo̱ndaà xi ts'e̱ ini̱ma̱-ná
xi ngajmiì nchrobá-ne koi kjoa̱-la̱ nga Cristo titsa̱jnakoa̱á.
4 Nainá xó k'oa̱á s'ín jaàjiìn-ná k'e̱ nga ti̱kj'eè sindaà i̱sò'nde
nga Cristo titsa̱jnakoa̱á mé-ne nga ni̱mé jé s'e̱-ná ko̱ tsjeè
ki̱tsa̱jnaá nguixko̱n jè. 5 Koi-né nga matsjakeè-ná nga k'oa̱s'ín
kiskoòsòn-la̱ nga ti̱sa̱-ne nga kiskoétjò-ná koni i̱xti jcha̱n-la̱
maá xi i̱t'aà ts'e̱ Jesucristo. Nainá k'oa̱á s'ín kis'iìn koni s'ín
kisaseèn-la̱ ta koi kjoa̱-la̱ nga k'oa̱s'ín kjòmejèn-la̱. 6 Koií
kjoa̱-la̱ nga jeya bìjna Nainá nga tse kjo̱ndaà kitsjaà-ná
nga kisìchikon-t'in-ná nga ya̱ titsa̱jnakoa̱á ki'ndí-la̱ xi
'ñó matsjakeè. 7-8 Jè jní-la̱ Jesucristo tsibíchjítjì-ná koa̱
kisìjchàat'aà-ná jé-ná nga Cristo titsa̱jnakoa̱á, nga 'ñó tse
kjo̱ndaà tjín-la̱ Nainá nga tsjá-ná kjo̱hítsjeèn ko̱ kjoa̱chji̱ne̱
xi tjín-la̱. 9 K'oa̱á ma-ne nga ti̱koa̱ tsakó-ná jè kjoa̱tjí'ma-la̱

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

koni s'ín kjòmejèn-la jè, tikoií-ne kjohítsjeèn-la xi tijè-ne kiskoòsòn-la nga kitasòn. 10 Koni s'ín tjíndaà-la kjohítsjeèn jè, kijchò nachrjein nga kitasòn tsjeè. Nainá, jé siìjngoò yije nita mé xi tjín ngajmiì ko itaà nangui nga jè Cristo kotìxoma.
11 Nainá jyeé kjòtseé jaàjiìn-najen nga Cristo titsajnako-jen. Kitjoé-najen kjotjò xi tsjá Nainá koni s'ín tjíndaà-la nga k'oas'ín bitasòn 'én-la koni s'ín ndaà sasén-la. 12 K'oaá s'ín kis'iìn nga ngajen kinìkítsajna ítjòn-jen nga jeya tíjna Nainá, ngajen xi xita judío 'mì-najen, ngajeén kòkjeiín ítjòn-najen itaà ts'e Cristo.
13 Tikoaá jñò nga ya titsajnakoo Cristo, k'e nga kina'yà 'én ndaà-la Nainá xi kjoa kixi, jè xi tsachrjekàjiìn-nò kjo'in nga kòkjeiín-nò itaà ts'e Cristo, Nainá kitsjaà-nò Inima Tsjeè-la; yaá tsibít'aà chiba-la ijiìn inima-nò, koni s'ín jye kitsjaà tso'ba nga tsjá-nò. 14 Jè Inima Tsjeè-la Nainá, jè-né xi tjoé ítjòn-ná nga kixi kjoa nga tjoé yije-ná kjotjò xi Nainá tsjá-ná jè nachrjein k'e nga kongásòn nga siìkítsajnandeií-ná xi naxandá-la maá mé-ne nga jeya kíjna-ne Nainá.

Kós'ín bítsi'ba Pablo itaà ts'e jñà xita xi jye mokjeiín-la

15 Koií kjoa-la k'e nga ki'nchrè nga mokjeiín-nò itaà ts'e Jesucristo xi otíxoma-ná, ko nga matsjacha ngats'iì xita-la Nainá; 16 mìkiì sìjchàajñaà nga nachrjein inchijòn tsjaà-la kjondaà Nainá xi itaà tsajòn; k'e nga bítsi'ba-la, síjét'aà-la xi kjondaà tsajòn 17 mé-nè nga jè Na'èn-ná xi jeya tíjna, jè xi Nainá tsò-la Jesucristo xi otíxoma-ná, jè kàtasíkíhichiya-nò ko kàtatsjá-nò kjoachjine xi ts'e inima-nò mé-ne nga ìsa ndaà jchaxkon-nò Nainá. 18 K'oaá s'ín síjét'aà-la Nainá nga siìhiseèn-la kjohítsjeèn-nò mé-nè nga jcha-nò mé xi chiñà-là nga xó kinokjoàa-nò. Tikoaá jchaa nga 'ñó ndaà tjín ko 'ñó jeya tjín kjotjò xi Nainá tsjá-la jñà xita naxandá-la. 19 Tikoaá síjét'aà-la nga jchaxkon kó kji 'ñó tse nga'ñó tjín-la Nainá nga koma kosiko-ná jñá xi mokjeiín-ná itaà ts'e. Tikoií-ne nga'ñó xi 'ñó tse tjín-la Nainá 20 xi kisìkjeén nga kisìkjaáya-la Cristo k'e nga k'en, ikjoàn jeya kisìkíjnat'aà chrja kixi-la ján ngajmiì 21 ñánda nga ìsa ta 'ñó 'nga kisìkíjna ítjòn mì k'oaá-ne tsà jngoò xita ítjòn, xitaxá ítjòn, ngats'iì nga'ñó xi tjín i itaà nangui ko xi tjín ijiìn isén, ngats'iì xi tjín-la kjotíxoma ngajmiì; tíjna ítjòn-la ngats'iì xi tjín isò'nde jè, ko jè isò'nde xi sa

nchrobá. 22 Nainá, jè kisìngatsja yije Cristo, ngats'iì kjotíxoma
xi tjín; tikoaá jè kitsjaà yije-la Cristo nga jè koma xi skò-la
naxandá-la. 23 Naxandá-la tijè-ne yijo-la Cristo; ko jè tsjá yije-la
nita mé xi chija-la. Tijè-ne Cristo xi síjngoò yije, nita mé xi tjín
isò'nde.

Kós'ín síjchàat'aà-ná jé-ná Nainá

2 1 Jñò, nga sa kjòtseé, k'oaá ngaya-la koni tsà titsajna
k'en-nò it'aà ts'e Nainá nga jè kjoa-la jé-nò nga ch'o
ki'nè. 2 K'oaá s'ín tse tsitjaàyaà ndiyá jé-la xita isò'nde; jè
kinìkitasòn-là xita neií xi skò-la tjo ijiìn isén nga jè síxájiìn
inima-la jñà xita xi mìkiì 'nchréñijon-la Nainá. 3 Tikoaá
ngats'iaá jñá, k'e nga ìsa kjòtseé, k'oaá tis'ín chinchaàtsjiaá
jé koni s'ín kjòmejèn-la yijo-ná ko kjohítsjeèn-ná. Tjín-ne nga
ngásòn tse kjo'in k'oi-ná tsà ndaà, koni jñà xita xi kj'eií nga
koi kjoa-la jé-ná. 4 Tanga Nainá, tseé kjohimatakòn tjín-la
nga 'ñó matsjakeè-ná. 5 Nainá kisìkítsajnakon ìjngoò k'a-ná
ko Cristo, nas'ín jye titsajnak'eén xi kjoa ts'e jé-ná. (Ko
jñò, tà kjondaà-la Nainá-né nga bitjokàjñoò kjo'in.) 6 Nainá,
kisìkjaáyakjoò-ná ko Cristo, nga ya titsajnakoaá, ko tañaá
kisìkítsajnakjoò-ná ján ngajmiì. 7 K'oaá s'ín kis'iìn mé-nè nga
kokò-ne jñà nachrjein xi sa nchrobá nga tse kjoatjòcha tjín-la
ko tse kjondaà tjín-la it'aà tsaján nga Cristo Jesús titsajnakoaá.
8 Tà kjondaà-la Nainá-né nga itjokàjñoò kjo'in nga kòkjeiín-nò
it'aà ts'e Cristo. Mìtsà kjondaà tsajòn nchrobá-ne kjoa koi; ta
kitsjaà kjotjò-nò Nainá. 9 Mìtsà koi kjoa-la nga xá ki'nè, mé-nè
nga nijngoò xita ndaà siìkíjna-ne yijo-la. 10 Nainá tsibíndaàya
xitse ìjngoò k'a-ná, nga ya titsajnakoaá Cristo, mé-nè nga
s'één ngats'iì kjoa xi ndaà tjín, jñà kjoa xi Nainá jyeé k'oas'ín
kiskoòsòn-la nga tisa kjòtseé nga kos'ín sikitasoán.

Kjoa'nchán xi tjín-ná nga Cristo titsajnakoaá

11 Jñò xi mì ya tjen-nò tje-la xita judío, k'oaá tsò-nò jñà xita
judío xi tjít'aà chiba yijo-la nga mìtsà xita-la Nainá 'mì-nò, koií
kjoa-la nga mì tjít'aà chiba-nò kjoa ts'e circuncisión. Tanga jè
kjoa jè, tà tsja xitaá bíndaàya-ne yijo-la. 12 Tikítsjeèn k'e nga
sa kjòtseé jñò titsat'aàxìn-la Cristo; tikoaá titsajnat'aàxìn-la
naxandá Israel, mìkiì ya nokjoà-nò koni s'ín tsibíndaàjiìn-ko
Nainá jñà xita judío koni s'ín kitsjaà-la tso'ba Nainá. Isò'nde

jè, nimé xi chiñà-là ko mìkiì yaxkon Nainá. 13 Tanga i'ndei,
nga ya titsajnakoo Cristo, Nainá jyeé kisìchrañat'aà-nò
jè kjoa-la jní xi tsibíxteèn Cristo, nas'ín kjiìn tjat'aàxìn-là
Nainá nga sa kjòtseé. 14 I'ndei, jè Cristo xi tsjá-ná kjoa'nchán.
Kisìkjoóndaà-ná nga jngoò naxandá komà-ne jñà xita judío
ko xi mìtsà xita judío. Jè kisìhixàña jè kjoa kondra xi jòya
tjín nga sa ítjòn k'e nga kitsjaà kjotjò yijo-la nga k'en-t'aà
krò. 15 Yaá kisìkjehet'aà jè kjotíxoma-la Moisés xi tjín-la jñà
xita judío; kjòjngoò-ne ingajò naxandá; jngoò naxandá xitse
komà-ne nga jè titsajnakoaá Cristo; k'oaá komà-ne nga tsijne
'nchán kjoa. 16 Cristo, k'e nga k'en-t'aà krò, yaá kisìkjehet'aà
kjoa kondra xi jòya tjín. Kisìkjoóndaà-ne ingajò naxandá;
jngoò naxandá komà-ne koa kitsjaà-la kjoa'nchán it'aà ts'e
Nainá.

17 Jñò xi kjiìn títsajna-là Nainá nga sa ítjòn, tikoaá ngajen
xi titsajnat'aà chrañà-lajen, j'iì Cristo nga j'iì kénojmí-ná 'én
ndaà xi tsjá-ná kjoa'nchán. 18 Ndaà chjí-la Cristo nga ingajò
naxandá-ná jyeé tjí'nde-ná nga koma chikoaá Nainá nga
tijè-ne Inima Tsjeè-la tsjá-ná nga'ñó nga ingajoá. 19 K'oaá ma-ne
jñò xi mìtsà xita judío 'mì-nò, mìtsà ti xita xìn nangui-nò.
Jñò, i'ndei, ngásòn ya tajngoò nokjoà-nò naxandá-la Nainá;
xita xinguioo-nò ngats'iì xita naxandá-la Nainá. 20 K'oaá
ngaya-la koni tsà jngoò ni'ya tísindaà. Jñò, jè ngaya-la ndajo
xi mochjeén-la chrjó ni'ya. Jñà xita xi tsibíxáya-la Cristo ko
jñà xi kiìchja ngajo-la Nainá, jñà-né tàts'en chrjó-la ni'ya. Ko
jè Cristo jè ndajo chrjangui-la chrjó ni'ya. 21 Nga ko Cristo
ngats'iì ndajo-la chrjó ni'ya, ndaà tísikjoò ko tímajeya ni'ya
mé-nè nga ni'ya tsjeè-la Nainá koma-ne. 22 Tikoaá jñò, nga
Cristo títsajnakjoòkoo, Nainá tísíkítsajnakjoò-nò ko xita
xinguioo xi kj'eií, mé-ne nga jñò koma-nò ni'ya ñánda tíjna
Nainá nga Inima Tsjeè.

Xá-la Pablo it'aà ts'e xita xi mìtsà xita judío

3 1 K'oaá ma-ne bìtsi'bà-la Nainá, 'an xi 'mì-na Pablo
nga ndayá tìjnaa, koií ngatjì-la nga 'an benojmí-nò 'én
ndaà-la Jesucristo, jñò xi mìtsà xita judío 'mì-nò. 2 Nga jyeé-la
tíjiìn-nò nga kjondaà ts'e Nainá-né nga 'an kitsjaà-na xá xi
kjondaà tsajòn, 3 koni s'ín kisìhiseèn-na Nainá nga tsakó-na jè
kjoa xi tjí'ma-la skanda kjòtseé. Jyeé ìsa kiskiì chiba-nò jñà

'én koi. 4 K'e nga tsà ndaà kíxkejñoò xojon jè koni s'ín kiskìì ítjòn-nò, yaá jchaa nga 'an ndaà tíjiìn-na jè kjoa tjí'ma it'aà ts'e Cristo. 5 Nga ìsa kjòtseé, nijngoò xita tíjiìn-la jè kjoa tjí'ma; tanga i'ndei jè Inima Tsjeè-la Nainá kisìhiseèn-la jñà xita xi xó jaàjiìn-ne Nainá, jñà xita xi tsibíxáya-la Cristo ko xi kiìchja ngajo-la. 6 Jè kjoa tjí'ma, jè-né nga jñà xi mìtsà xita judío, k'e nga mokjeiín-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo, ngásòn tjoé-la kjotjò-la Nainá nga ngásòn ixti-la ma koni jñà xita judío; jngoò naxandá koma yije kóhotjín; ko jñà xi mìtsà xita judío ngásòn tjoé-la kjondaà koni s'ín kitsjaà-la tso'ba Nainá jñà xita judío.

7 Ta kjondaà-la Nainá-né nga 'an kitjoé-na xá jè. Jè kitsjaà kjotjò-na nga chi'nda-la ma k'e nga kitsjaà-na nga'ñó-la mé-ne nga 'an kènojmiá 'én ndaà-la Cristo. 8 'An, nas'ín ìsa 'ñó nangui tìjna-la ngats'iì xita-la Nainá, tanga Nainá kitsjaà-na kjondaà jè, nga 'an chjàyajiìn-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo jñà xi mìtsà xita judío, mé-nè nga skoe-ne kó kji 'ñó tse kjondaà tsjá Cristo skanda mìkiì bijchótjingui-la kjohítsjeèn-ná. 9 Jè xá xi 'an kjòngatsja nga 'an sìhiseèn-la jñà xita mé-ne nga skoe-ne kó s'ín tjín kjoa xi tjí'ma. Nainá xi tsibíndaà isò'nde, jè tíjna'ma-la kjoa jè skanda tisa tàts'en-la kjoa. 10 Koií k'oas'ín komà-ne mé-ne skoe-ne i'ndei ngats'iì inima ch'o ko inima xi ndaà xi tjín-la nga'ñó ijìin isén nga kjìn skoya kjoachjine tjín-la Nainá. Yaá skoe kjoa koi it'aà ts'e naxandá-la Cristo. 11 Nga tisa tàts'en-la kjoa, Nainá k'oaá s'ín tjíndaà-la nga it'aà ts'e Cristo kitasòn yije kjoa koi. 12 I'ndei, nga Cristo titsajnakoaá, jyeé 'ñó takoán. Komaá chikoaá Nainá ñánda tíjna nga mì ti kiì xkón-oná nga jyeé mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo. 13 K'oaá s'ín siìjé-nò nga kì nìkjajen-là takòn jè kjo'in xi tìsìkjiaán nga 'an benojmí-nò 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. Ìsaá ndaà kàtatsja-la inima-nò nga kjondaà tsajòn-nò.

Kó tsò Pablo nga bítsi'batjì naxandá-la Cristo xi títsajna Éfeso

14 Koií kjoa-la nga ósijna xkó'nchit'aà-la nga bìtsi'bà-la Nainá xi Na'èn-ná. 15 Nga it'aà ts'eé Nainá nchrobá-ne nga tjín na'èn ko tjín ixti nga jngoò ìjngoò ni'ya xita xi tjín ngajmiì ko xi tjín isò'nde. 16 Nainá, nga tse nga'ñó tjín-la, k'oaá s'ín bìtsi'bà-la nga kàtatsjá-nò nga'ñó-la xi ts'e inima-nò nga jè Inima Tsjeè-la

Nainá kàtasíxájiìn inimą-nò. 17Jè Cristo, ndaà kàtìjnajiìn inimą-nò, nga mokjeiín-nò it'aà ts'ę; 'ñó ndaà kàtas'e-nò kjoątjòcha-lą Nainá koni jngoò yá xi nąngą fì imą-lą, kǫ koni jngoò ni'ya xi nąngą tjíhijiìn chrjó-lą. 18K'oąá s'ín kǫma-ne nga jñò kǫ ngats'iì xitą-lą Nainá, jchąxkoòn koą kǫchiya-nò nga 'ñó tse kjoątjòcha xi tjín-lą Cristo, 'ñó tiyà, 'ñó ndojò, 'ñó nąngą kǫ 'ñó 'nga. 19Nguì ndaà jchąa jè kjoątjòcha xi tjín-lą Cristo xi ìsą 'ñó otonè-lą ngats'iì kjǫhítsjeèn-ná skanda mìkiì machiya-ná, mé-ne nga nimé chijat'aà-nò koni jè Nainá, nimé chijat'aà-lą.

20Nainá, 'ñó tse nga'ñó tjín-lą, tsà k'ę nga mé xi nìjé-ląá, skanda ìsąá 'ñó síkatonè-lą koni s'ín nìjé-ląá kǫ nga koni s'ín nìkítsjeèn. K'oąá s'ín tsjá yije-ná nga kǫ nga'ñó-lą xi síxájiìn inimą-ná. 21Jeya kàtìjna Nainá yą ijiìn nąxąndá-lą kǫ it'aà ts'ę Cristo nitą mé nąchrjein-ne, nitą mé nó-ne. K'oąs'ín kàtama.

Titsąjtión nga kǫ Inimą Tsjeè-lą Nainá

4 1Koií kjoą-lą nga k'oąs'ín bìtsi'bà-nò nga ndaà tijchá yijo-nò koni s'ín ok'ìn-lą kjoą xi xó kinokjoà-nò. 'Ąn, ndąyá tìjnąa'ya jè ngątjì-lą nga Nainá tìsìxá-lą. 2Jñò, kì 'nga ikon 'nè; indaàkjoą t'ęen, kàtas'e-nò kjoątsejta; ngásòn kàtachíkjoą-nò mé kjoą xi tjín-nò nga matsjacha xinguiǫo. 3Tìnè-là yijo-nò nga titsąjnajtión-kǫo xinguiǫo koni s'ín jye tsibítsąjnajtín-nò jè Inimą Tsjeè-lą Nainá, mé-ne nga 'nchán kitsąjna-nò. 4Nga tà jngoò ma nąxąndá-lą Nainá; kǫ tà jngoò ma Inimą Tsjeè-lą Nainá; tikoą tà jngoò kjoą chiñá-lá nga Nainá xó kiìchją-ná; 5kǫ tà jngoò ma Nąa'èn-ná Jesucristo xi otíxoma-ná; tà jngoò kjoą tjín koni s'ín mokjeiín-ná it'aà ts'ę Cristo; tikoąá tà jngoò kjoą tjín nga ma bautizar xitą. 6Ta jngoò ma Nainá nga ngats'iaá Nąa'èn-ná ma, jè xi otíxoma-ná nga ngats'iaá, jè xi síxájiìn inimą-ná nga ngats'iaá, kǫ jè xi tíjnakǫ-ná nga ngats'iaá.

7Tąnga kitjoé-ná kjǫtjò koni s'ín sasén-lą Cristo mé xá-lą Nainá xi s'ęén nga jngoò jngoaá. 8Koií kǫs'ín tíchją-ne Xǫjǫn-lą Nainá nga tsò:

K'ę nga jye kisìkijne nga tífìmijìn-ne ngajmiì,
kiìkǫ preso jñà xitą xi kitsobà'ñó,
kǫ kitsjaà-lą kjǫtjò jñà xitą.

9¿Kó tsòya-ne jè xi tsò: "Tífìmijìn-ne ngajmiì"? Tsòyaá-ne nga [jè Cristo] ítjòn itjojen skanda ñánda 'ñó nąngą ijiìn

nangui. 10 Jè xi itjojen-t'aà skanda it'aà nangui, tijè-ne xi tsijin
ìjngoò k'a-ne ñánda nga ìsa 'ñó 'nga tsibìjna koni ngats'ìì
xi 'nga títsajna mé-ne nga jè siìjngoò yije-ne nita mé xi tjín
isò'nde. 11 Tikoa tijè-ne xi kitsjaà-la xá xita-la mé xá xi s'iin nga
jngoò ìjngoò. Tjín xi tsibíxáya-la Jesucristo nga siìka'bísòn 'én
ndaà-la; tjín xi jñà kichja ngajo-la; tjín xi 'én ndaà-la Nainá xi
kjoa ts'e Cristo bénojmíya; tjín xi síkinda naxandá-la Nainá;
tikoa tjín xi okóya 'én-la Nainá. 12 K'oaá s'ín kitsjaà-la xá
xita-la nga jngoò ìjngoò mé-nè nga kàtatsjá-la kjohítsjeèn xita
naxandá-la nga koma siìxá-la Nainá, nga ìsa tse nga'ñó s'e-la
naxandá-la Cristo. 13 K'oaá s'ín koma-ne nga jngoò kjohítsjeèn
s'e-ná ngats'iaá koni s'ín mokjeiín-ná it'aà ts'e Nainá ko koni
s'ín yaxkoaán Ki'ndí-la mé-ne nga nguì xita kixi komaá. Nguì
k'oaá s'ín kongásòn-kjoaá kóhotjián koni jè Cristo nga nimé
chijat'aà-la. 14 Mì ti k'oas'ín s'en-ná koni s'ín ndí ixti nga niton
mokjeiín-la yá xita xi konachan-la; nga fìjen fìkjáko koni tsà
tjo tísískáko; nga fìtjingui-la kjohítsjeèn-la xita mañą xi 'én
ndiso okóya nga kj'eií ndiyá tjímaya. 15 Tà saá 'én kixi-la Nainá
kinókjoaá nga matsjachaá xinguiaá mé-nè nga kos'ín ìsa ndaà
skasòn kjohítsjeèn-ná koni s'ín tjín kjohítsjeèn-la Cristo nga jè
tíjna xi sko-la naxandá-la Nainá. 16 Nga jè naxandá-la Nainá,
k'oaá kji koni jngoò yijo-la xita. Jè Cristo tíjna xi sko-la; ko
jè tsjá-la nga jngoò ìjngoò xá xi oko-la; ikjoàn síjngoò koni
s'ín tjín yijo-ná nga títéya naxá-la nindaà-ná; nga jngoò
ìjngoò skaya, katjín katjín xá-la. K'e nga ndaà síxá yije yijo-ná
maje-né koa ma'nga-né. K'oaá tis'ín tjín jè naxandá-la Cristo
nga koje-né koa ko'nga-né k'e nga jngoò ìjngoò xita-la ndaà
siìxá nga matsjakeè xíkjín.

Kós'ín sijchá yijo-ná k'e nga jè Nainá síxitseya inima-ná ko kjohítsjeèn-ná

17 It'aà ts'e kjotíxoma xi tsjá-na Cristo, k'oaá xan-nò ko
bìt'in-nò nga mì ti k'oas'ín s'en-nò koni s'ín xita xi kj'eií xi
mìkiì beèxkon Nainá, nga tákó tjímako kjohítsjeèn-la xi
nìmée chjí-la. 18 Tà tjíjñò kjohítsjeèn-la. Tsjìn-la kjoabinachon
xi it'aà ts'e Nainá nchrobá-ne; mìkiì beè kó s'ín siìjchá yijo-la
nga jè inima-la tájaàjiìn tjín; mìkiì tsjá'nde nga fahas'en-jiìn
kjohítsjeèn xi ndaà tsò. 19 Mì ti kiì beè-ne xi kjosobà 'mì, jyeé
kòxox'ín. Tà kjoa chijngui 'ñó sís'in-la; kjit'aà nachrjein ótsji

ngats'iì kjoa ch'o xi tjín isò'nde. 20 Tanga jñò, mì k'oaá tjín
kjoa xi kis'enojmí-nò it'aà ts'e Cristo. 21 Nga jye ndaà kina'yà-là
'én-la ko ndaà kichìta'yà kó s'ín tjín xi nguì kjoa kixi it'aà ts'e
Jesús. 22 K'oaá s'ín kis'enojmí-nò nga chjaàxiòn kjoa jchínga
xi tjín-nò nga sa kjòtseé koni s'ín kinìjchá yijo-nò; i'ndei
jyeé mì ti mé chjí-la kjoa koi koií kjoa-la nga jñà kjoa ch'o xi
kisaseèn-la yijo-nò kiskoònachan-nò. 23 Tjí'nde-là Nainá nga jè
kàtasíxitseya inima-nò ko kjohítsjeèn-nò. 24 Chjoé ìjngoò k'a xi
kjoa xitse xi k'oas'ín kisindaà koni kji isén-la Nainá mé-ne nga
kixi ko tsjeè sijchá yijo-nò koni s'ín tjín xi nguì kjoakixi.
25 K'oaá ma-ne i'ndei, kì ti 'én ndiso nokjoà-nò. 'Én kixi
tinókjoakoo xinguioo nga jngoò ìjngoò nga tà ngásòn xita
xinguiaá ma kóhotjián.
26 Tsà k'e nga majti-nò, kì jé binchaàtsjioò; kì nìjti-là yijo-nò
kóni nga 'ba nachrjein skanda k'e nga okatjì ts'oí. 27 Kì kiì
biì'nde-là xita neií nga jè konachan-nò.
28 Jè xi chijé s'ín nga sa ítjòn, kì ti chijé s'ín-ne i'ndei;
tikoaá-ne k'oas'ín kàtasíkjeén tsja nga kixi kàtasíxá mé-nè nga
sakò-la ton xi tsjá itsé-la xita ima xi nimé tjín-la.
29 Nijngoò 'én xi ch'o tsò nokjoà; jñà 'én tinókjoakoo xinguioo
xi ndaà tsò xi kochjeén-la xinguioo nga ìsa kixi kítsajna mé-nè
nga kochikon-t'in-ne jñà xita xi kji'nchré-nò. 30 Kì nìba-là
jè Inima Tsjeè-la Nainá, jè xi tsibít'aà chiba-ná mé-ne nga
kàta'ya-ná nga xita-la Nainá 'mì-ná skanda jè nachrjein k'e
nga siìkítsajnandeií-ná Nainá xi kjoa ts'e jé.
31 Chjaàxiòn yije ijiìn inima-nò jñà kjoa xi ch'o tjín xi
kondra ts'e xita xi kj'eií koni kjoa bínguitakòn, kjoajti,
kjoa xi makjan-nò, kjoa nga chítikoo xinguioo, ko nga
nokjoàjno-là xinguioo, ko ngats'iì kjoats'en. 32 Ndaà chibàkoo
xinguioo; kàtas'e-nò kjohimatakòn; tijchàat'aà-là jé-la
xinguioo koni s'ín kisìko-nò Nainá it'aà ts'e Cristo nga
kisìjchàat'aà-nò jé-nò.

Kó s'ín sijchá yijo-ná nga ixti-la Nainá 'mì-ná

5 1 K'oaá ma-ne nga k'oas'ín tijchá yijo-nò koni s'ín
Nainá nga koi kjoa-la nga ixti-la Nainá 'mì-ná nga 'ñó
matsjakeè-ná. 2 K'oaá tis'ín tjòcha chaà xinguioo koni Cristo
tjòkeè kijtseè-ná nga jè kitsjaà ngajo-ná yijo-la nga k'en, jngoò
kjotjò xi ndaà kjòtsjakeè Nainá.

3 Jè xi kjoa chijngui, ngats'iì kjoa ch'o xi 'ñó tjé tjín ko kjoa
nga maxìtakòn-chaà xinguioo mì ti k'oaá tjín kjoa xi koxki-ne
it'aà tsajòn. Nga jñò, xita tsjeè-la Nainá 'mì-nò. 4 Kì 'én tsa'a
nokjoà, ko 'én nchikón, ko 'én xi ch'o tsò nga bijnòkeè xita.
Jñà kjoa koi, tikoaá mìkiì ok'ìn-la nga kos'ín kinókjoaa.
Tà saà kjondaà tjiì-là Nainá. 5 Jye tíjiìn-nò nga mìkiì koma
kjoahas'en ñánda tíhotíxoma Cristo ko Nainá, ngats'iì xita xi
kjoa chijngui s'ín, xi kjoa xi 'ñó tjé s'ín ko nga maxìtakòn-keè
xíkjín. Jñà xita xi k'oas'ín s'ín, ta jñà kjoa koi beèxkón nga
nei-la ma. 6 Kì yá xita xi konachan-nò xi taxki 'én bénojmí-nò
xi nimé chjí-la it'aà ts'e jé koi. Ta jè ngatjì-la nga kjo'in tsjá-la
Nainá jñà xita xi mìkiì 'nchréñijon-la. 7 Kì ya tsjahijtakoo xita
koi.

8 Jñò, nga sa kjòtseé, jè kjohítsjeèn-nò tjíjñò-la, tanga i'ndei,
jyeé iseèn titsajnaà nga Na'èn-ná Jesucristo titsajnakoo. K'oaá
s'ín tijchá yijo-nò koni s'ín ok'ìn-la jñà xita xi ya títsajna ñánda
iseèn choòn. 9 K'e nga kjoa iseèn tíjiìn inima-ná ndaà s'eén, ya
kitjáyaá ndiyá kixi, koa nguì 'én kixi kinókjoaá. 10 Tinchátsjioò
mé kjondaà xi sasén-la Na'èn-ná. 11 Kì ya chingàjñoò kjoa xi
nimé chjí-la koni s'ín xita xi tjíjñò kjohítsjeèn-la. Jñò, ta saà
takó nga kàta'ya-la nga mìkiì ndaà tjín kjoa xi s'ín. 12 Skanda
masobà-ná nga nokjoá jñà kjoa'ma xi ch'o tjín xi s'ín jñà xita.
13 Nita mé kjoa-ne xi sijna ñánda iseèn choòn, nitoón beè xita
mé kjoa-ne, a ndaà tjín, a xi mìkiì ndaà tjín. Nga jè kjoa iseèn
okó yije xi ndaà tjín ko xi mìkiì ndaà tjín. 14 Koií kotsò-ne 'én
xi tsò:

Ngaji xi titsajnafì, tikjaá-la yijo-lè.
Tisítjen-jiìn-la mik'en;
jè Cristo siìhiseèn-lè.

15 Ndaà tikindaa koni s'ín titsanìjchá yijo-nò; k'oaá s'ín
titsajna koni xita xi tjín-la kjoachjine; kì k'oaá 'nè koni s'ín
xi tsjìn-la kjohítsjeèn. 16 Ndaà tikjeén nachrjein mé xi s'een;
nga nachrjein i'ndei, 'ñó tjín kjoa ch'o. 17 Kì ch'o onguíkoo
kjohítsjeèn-nò; ndaà kàtachiya-nò mé xi mejèn-la Nainá. 18 Kì
xán 'yò, jè xán síkits'ón-ná, tà saá jè Inima Tsjeè-la Nainá
ndaà kàtas'en-jiìn inima-nò nga kàtakó-nò ndiyá kixi. 19 Chikoo
xinguioo 'én-la Nainá. Tijndá-là sò xi 'mì salmo, himno koa
tijndá ijiìn inima-nò jè xi okóya-nò Inima Tsjeè-la Nainá.
Jeya tikíjna Nainá nga ko inima-nò. 20 It'aà ts'e 'ín-la Na'èn-ná

Jesucristo, nạchrjein nchijòn tjiì-là kjọndaà Nainá xi Nạ'èn-ná ngats'iì xi tsjá-nò.

Kjoạ xi tjínè-lạ nga sịìkitasòn jñà xịtạ x'ịn kọ jñà íchjín

21 Nangui titsạjna-là xinguiọo koni s'ín yaxkón Cristo.
22 Jñò, íchjín xi x'ịn tjín-nò, nangui titsạjna-là x'ịn-nò koni
s'ín nangui bìtsạjna-là Cristo. 23 Nga jè x'ịn, jè xi skọ tíjna-lạ
chjọón, koni Cristo, jè xi skọ-lạ nạxạndá-lạ. Kọ jè Cristo xi
ochrjekàjiìn kjọ'in nạxạndá-lạ nga tịjè-ne yijo-lạ. 24 Koni jè
nạxạndá-lạ Cristo nangui tíjna-lạ, k'oạá tịs'ín jñà íchjín,
nangui kàtìjna-lạ x'ịn-lạ nịtạ mé kjoạ-ne.
25 Jñò xi x'ịn mì-nò, tịtsjacha íchjín-nò, koni jè Cristo
matsjakeè nạxạndá-lạ nga jè kitsjaàtjì yijo-lạ nga k'en. 26 Koií
kọs'ín kis'iìn-ne nga tsjeè sịìkíjna nạxạndá-lạ nga nguixkọn
Nainá. Jè jaàxìn jé-lạ nga kọ 'én ndaà-lạ koni s'ín xịtạ nga
oníjno yijo-lạ, 27 mé-nè nga tịjè kọkò-ne nga tsjeè kji kọ tịjè
skoétjò-ne nga ts'ẹ koma, jngoò nạxạndá xi jeya tíjna, xi mì
ch'oó kji, mì tjíyó kji, mì tjé kji, jngoò k'a tsjeè kji, kọ nịmé
jé tjín-lạ. 28 Tịkoạá jè x'ịn kàtamatsjakeè chjọón-lạ koni s'ín
matsjakeè xi ti yijo ts'ẹ-ne; nga jè xi matsjakeè chjọón-lạ,
tịjè-ne yijo-lạ tímatsjakeè. 29 Nịjngoò xịtạ xi tịjè beètoòn-ne
yijo-lạ; ta sạá tsjá-lạ nga'ñó nga síkindạ yijo-lạ koni s'ín jè
Cristo nga síkindạ nạxạndá-lạ. 30 Nga jè nạxạndá-lạ tịjè-ne
yijo-lạ; kọ jñá, tịkoạá yạá nokjoàt'aà-ná yijo-lạ. 31 Koií
kjoạ-lạ nga k'oạs'ín tíchjạ Xọjọn-lạ Nainá nga tsò: "Jè x'ịn
xi bixan sịìkíjna nạ'èn-lạ kọ neạ-lạ nga kíjnakọ chjọón-lạ.
Ingajò, tà jngoò xịtạ koma." 32 Jñà 'én koi, jngoò kjoạ xi 'ñó
'in tjín skanda mìkiì fìya-ná. Tạnga 'ạn, jè tìsìkaxkiạ Cristo
kọ nạxạndá-lạ. 33 K'oạá xan-nò ngats'ioò nga jngoò ìjngoò,
tịtsjacha íchjín-nò koni s'ín matsjacha yijo-nò; kọ jè chjọón
kàteèxkón x'ịn-lạ.

Kjoạ xi tjínè-lạ nga sịìkitasòn jñà ịxti kọ xịtạ jchínga

6 1 Jñò xi ịxti 'mì-nò, tịná'yañijon-là xịtạ jchínga-nò nga
Cristo titsạjnakọo. Koií kjoạ xi kixị tjín. 2-3 Ngạ tsò jè
Xọjọn-lạ Nainá: "Jchạxkoín nạ'èn-lè kọ neạ-lè, mé-nè nga
ndaà kịjna-ne koạ tseé kọma-lè ị isò'nde." Ngats'iì kjọtíxoma
xi kitsjaà Nainá, jè jèẹ xi tsjá ítjòn jngoò-lạ kjọndaà jñà xịtạ xi
síkitasòn.

4 Jñò xi na'èn 'mì-nò, kì ixti-nò nìjti-là; k'oaá s'ín tijchá nga
ndaà tikixioo koa ndaà takóya-là koni s'ín mejèn-la Na'èn-ná.

Kjoa xi tjínè-la nga siìkitasòn xi chi'nda 'mì

5 Jñò xi chi'nda maà, ndaà tikitasòn-là xi nei-nò ma i it'aà
nangui; ndaà jchaxkón nga tíjngoò takòn koni tsà xá ts'e
Cristo titsa'nè. 6 Ndaà tixá-là nei-nò; mì tà k'e ndaà nìxá k'e
nga tímakinda nga tà jè nei-nò ndaà kitsajnakoo; k'oaá s'ín
t'een koni tsà chi'nda-la Cristo maà nga nguì koó inima-nò
tixá koni s'ín mejèn-la Nainá. 7 K'oaá s'ín tixá nga nguì ko
kjotsja-nò koni tsà xá-la Na'èn-ná titsa'nè ko mìtsà ts'e xi taxki
xita. 8 Ndaà 'yaà nga jngoò ìjngoò xita, Nainá, k'oaá s'ín tsjá-la
chjí-la koni tjín xá xi s'ín, nas'ín xita chi'nda ko xi mìtsà xita
chi'nda.

9 Jñò xi nei-la xá 'mì-nò, k'oaá tis'ín tjò t'een chi'nda-nò. Kì
taxki chítikoo chi'nda-nò nga mejèn-nò kjo'in bìnè-là. Ndaà
tíjiìn-nò nga jè Nei-la xita chi'nda-nò ko jè Nei-nò, tijé-ne xi
tíjna ján ngajmiì. Nga jè, mìkiì faájiìn xita; tà ngásòn fìko.

Kjoa xi tsjá-la nga'ñó inima-ná

10 Jñò 'ndseé, jñà kjoa koi xi fehet'aà-ne; k'oaá xán-nò:
Tinchátsjioò nga'ñó ts'e inima-nò it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo;
'ñó titsajnakoo ngats'iì nga'ñó xi 'ñó tse tjín-la Cristo. 11 Tisikoò
yijo-nò, chjoé yije nga'ñó xi tsjá-nò Nainá mé-nè nga tájaà
titsajna-nò nga mì jè xita neií skónachan-nò. K'oaá ngaya-la
koni jñà soldado nga 'ya yije kicha-la k'e nga fì kjojchán.
12 Nga mìtsà jñà xita isò'nde titsabixkán-koaá. Jñà kondra-ná
xi xitaxá ítjòn tjín-la ijiìn iseèn, jñà xi mìkiì tsejèn, ngats'iì xi
tjín-la kjotíxoma ts'e xita neií, koa xi sko-la títsajna nga jñà
otíxoma isò'nde jñò, ngats'iì nga'ñó-la xita neií xi tjíma ijiìn
isén nga tíjtsa isò'nde.

13 Koií koxan-nò, chjoé yije nga'ñó xi tsjá-nò Nainá
mé-nè nga 'ñó kitsajna-nò jè nachrjein k'e nga mejèn-la
skónachan-nò xita neií. K'e nga jye sikijneè, tákó k'oaá
s'ín kixi kincha-là nita mé kjoa-ne. 14 K'oaá s'ín 'ñó kixi
titsajnandaà; nguì 'én kixi tinókjoaa mé-ne nga kitsajnandaà
kjoa ts'e xita neií koni s'ín jñà soldado nga 'ñó bíkjá xincho-la
[mé-ne nga mì siìjti-la nikje-la k'e fì kjojchán]. Ko nguì
kixi titsajnaá nga nguixkon Nainá mé-ne nga ndaà kójtsa

inimą-nò koni jngoò soldado xi ndaà kijtsa inimą-lą jè chrjoą xi 'mì coraza. 15Kjit'aà nąchrjein titsąjnandaà nga sika'bió 'én ndaà-lą Nainá mé-ne nga kàtas'e-lą kjoą'nchán jñà xitą. K'ę nga kǫs'ín s'ęen, 'ñó kitsąjnaà koni jngoò soldado nga tjín-lą nga'ñó xǫxté-lą nga ma fì. 16K'ę nga ndaà mokjeiín-nò it'aà ts'ę Nainá, jè kǫsikǫ-nò xi kjoą ts'ę xitą neií k'ę nga jè bít'in-nò nga binchaàtsjioò jé; k'oąá ngaya-lą koni s'ín jngoò soldado nga kjoé escudo-lą, jè xi síkits'o ni'ín flecha xi títì-lą xitą neií. 17Jè kjoą nga bitjokàjñoò kjǫ'in, jè ngaya-lą jè tsí'nguién kichą xi osìkǫ skǫ soldado. Koą jñà 'én ndaà-lą Nainá jè ngaya-lą kichą ndojò xi tsjá Inimą Tsjeè-lą Nainá. 18Kì bìkjoàn-là nga bìtsi'bà-là Nainá; tijét'aà kjit'aà-là koni s'ín bénǫjmíya-nò Inimą Tsjeè-lą Nainá. Kjit'aà nąchrjein titsąjnandaà; kì nìhindaà-jèn nga bìtsi'batjiò ngats'ìi xitą naxąndá-lą Nainá. 19Tikoą titsi'batjì-ná it'aà ts'ąn mé-nè nga Nainá tsjá-na 'én xi kichjà, koą mé-ne nga mìkiì tsakjoòn-na k'ę nga kènǫjmí-lą xitą jè 'én ndaà-lą Nainá xi kjoą ts'ę Cristo xi ochrjekàjiìn-ná kjǫ'in mé-ne nga kǫma skoę-ne jè kjoą'ma xi tíjna-lą Nainá skanda kjòtseé. 20Nainá kisìkasén-na nga 'ąn kichjà ngajo-lą it'aà ts'ę 'én ndaà-lą; koií kjoą-lą nga ndąyá tìjnąa'ya; sìjét'aà-nò nga titsi'batjì-ná mé-ne nga mì tsakjoòn-na nga kènǫjmiá 'én ndaà-lą.

Jngoò soldado xi Roma chją-ne

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

'Én xi fehet'aà-ne

21 Tìsìkasén-nò jè 'ndsé Tíquico jè xi matsjachaá, tikoa ndaà
síxá-la Nainá. Jè okitso yije-nò xi it'aà ts'an, kó s'ín tìjnaa, ko
mé xi tìs'iaàn. 22 Koií xá tìsìkasén-nò nga kèènojmí-nò xi it'aà
tsajen kós'ín titsajna-jen ko mé-ne nga kàtatsjá-nò nga'ñó ts'e
inimà-nò.

23 Jè Nainá xi Na'èn-ná ko jè Jesucristo xi otíxoma-ná
kàtasíkíjna 'nchán ijiìn inimà-nò ngats'ioò xi xinguiaá
chibá; kàtatsjá-nò kjondaà nga tjòcha t'een xinguioo, nga
mokjeiín-nò it'aà ts'e Nainá. 24 Jè kjondaà-la Jesucristo xi
otíxoma-ná kàtìjnako ngats'iì xita xi mìkiì síkjahatjìya-la
kjohítsjeèn-la nga kjit'aà nachrjein ndaà matsjakeè Na'èn-ná
Jesucristo. K'oas'ín kàtama.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Xo̱jo̱n carta-la̱ San Pablo xi kiskii̱-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Filipos

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Filipos

1 [1]Ngats'ioò xi titsa̱jnaà ján na̱xa̱ndá Filipos xi xi̱ta̱-la̱ Nainá maà nga Cristo Jesús titsa̱jnako̱o, ti̱koa̱ jñò xi nìkitasòn xá nga nìkinda̱a na̱xa̱ndá-la̱ Nainá ko̱ jñò xi nìchját'aà, 'a̱n xi 'mì-na Pablo ko̱ Timoteo titsa̱nìhixot'aà-nòje̱n nga chi̱'nda-la̱ Jesucristo 'mì-naje̱n. [2]Nainá xi Na̱'èn-ná, ko̱ jè Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱'nchán ya̱ i̱jiìn ini̱ma̱-nò.

Kó tsò Pablo nga chja̱t'aà-la̱ Nainá i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ Filipos

[3]Jè Nainá xi 'a̱n bexkoán, tsjaà-la̱ kjo̱ndaà nga indiaà indiaà bítsjeèn-na i̱t'aà tsa̱jòn. [4]K'e̱ nga indiaà indiaà chjàt'aà-la̱ Nainá, 'ñó ndaà matsja-na nga ngats'ioò chjàtjì-nò, [5]koií kjoa̱-la̱ nga jñò titsa̱nìchját'aà-ná nga ma chjàya 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo tje̱n-ne jè na̱chrjein k'e̱ nga kòkjeiín-nò skanda na̱chrjein i̱'ndei̱. [6]'A̱n, k'oa̱á s'ín makixi̱-na nga jè Nainá, koni s'ín tsibíts'ia̱ko̱-nò nga tísíkjatjìya-la̱ ini̱ma̱-nò ko̱ kjo̱hítsjeèn-nò, skanda k'e̱é sìijngoò-ne kjoa̱ koi jè na̱chrjein k'e̱ nga kjoi̱í ìjngoò k'a Na̱'èn-ná Jesucristo. [7]Ndaà tjín nga k'oa̱s'ín sìkítsjeèn-nò ngats'ioò jñò xi 'ñó matsjake̱-nò nga ngásòn kitjoé-nò kjo̱ndaà-la̱ Nainá koni 'a̱n; nga jñò titsa̱nìchját'aà-ná nga ma beno̱jmí-la̱ jñà xi̱ta̱ jè 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo na̱s'ín nda̱yá tìjna̱a i̱ya, ko̱ na̱s'ín xìn tìjna̱a nga ósi̱koa̱a jè 'én ko̱ okoò-la̱ xi̱ta̱ nga 'én kixi̱-né.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

8 Tíbeè Nainá nga kixíí kjoa nga ngats'ioò, 'ñó matsjake-nò
koni s'ín tjín jè kjoatjòcha xi 'ñó tse tjín-la Jesucristo. 9 K'e
nga bìtsi'batjì-nò, k'oaá s'ín síjét'aà-la Nainá nga jè kjoatjòcha
xi tjín-nò, ìsa ndaà titsjacha xinguioo, ìsa ndaà kjohítsjeèn
kàtas'e-nò ko ìsa ndaà kàtamachiya-nò ngats'iì kjoa xi kixi
tjín, 10 mé-ne koma chjaàjiìn-nò kjoa xi nguì ndaà tjín. K'oaá
s'ín koma-ne nga tsjeè sijchá yijo-nò ko nimé jé sakòt'aà-nò
jè nachrjein k'e nga kjoií ìjngoò k'a Cristo. 11 Nga kàta'ya-la
nga jñò, nguì kixíí tjín kjoa xi 'nè nga ko nga'ñó xi tjín-la
Jesucristo mé-ne jè Nainá jeya kíjna-ne ko 'nga kíjna.

Kó komà nga ìsa kjìn xita kòkjeiín-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo

12 Ndí 'ndsè, mejèn-na nga ndaà kàtasijiìn-nò nga k'oaá
s'ín tímochjeén ngats'iì kjoa xi tímat'ian nga ìsa kjìn xita
mokjeiín-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. 13 Nga ngats'iì
soldado xi síkinda ni'ya osen ko ngats'iì xita xi i'nga, tjíjiìn-la
nga koií kjoa-la 'én-la Cristo nga ndayá tìjnaa. 14 Jñà xita
xinguiaá xi 'ndsé chibá, nga nchibeè nga ndayá tìjnaa'ya, kjìn
ma-ne xi ma'ñó ikon, mì ti kiì tsakjón-ne it'aà ts'e 'én ndaà-la
Nainá xi kjoa ts'e Cristo nga chjayajiìn-la xita.

15 Kixíí kjoa, tjín i'nga xita xi 'én-la Cristo chjaya ta koií
kjoa-la nga machinikeè-na nga jè xi mejèn-la nga ìsa kjìn xita
kjit'aà-la. Tanga tikoaá tjín i'nga xi ndaà tjín inima-la nga
bénojmí kixi jè 'én-la Cristo. 16 Jñà xita xi ndaà tjín inima-la,
k'oaá s'ín bénojmí nga matsjakeè-na, nga jyeé ndaà tíjiìn-la
nga Nainá íí kisìkíjna-na ndayá mé-ne nga 'an kichjàtjià 'én
ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. 17 Tanga jñà xita xi i'nga,
nga chjaya it'aà ts'e Cristo, mìtsà ko inima-la bénojmí. Ta jè
xi mejèn-la nga kjìn xita kjit'aà-la. K'oaá s'ín mejèn-la nga ìsa
tse kjo'in sikjiaán nga jye ndayá tìjnaa'ya. 18 Mìtsà mé-ne, tsà
ndaá tjín inima-la nga okóya 'én ndaà-la Nainá, ko tsà majìn;
mì 'aán oko-na. Ta jè xi mejèn-na nga kàtachjaya 'én ndaà-la
Nainá xi kjoa ts'e Cristo. K'oaá ma-ne nga tsja ma-na.

Mé xi 'ñó mejèn-la Pablo

Nga tífì nachrjein kotsjaá-ìsa-na, 19 koií kjoa-la nga ngats'iì
kjoa xi tíma, jyeé tíjiìn-na nga kijchò nachrjein nga kítjokàjñaà
kjo'in koi-né nga jñò bìtsi'batjì-ná ko nga tsjá-ná nga'ñó Inima

Tsjeè-la Cristo. 20 Ta jè xi 'ñó mejèn-na ko tìkoña kjoa nga mì
kosobà-na nga ch'o síkíjna Cristo. Jè xi mejèn-na nga mì kì
tsakjoòn-la xita nga ma kichjà-la mé-ne 'an, tsà tìjnakoan, ko
nas'ín kiyá, jè Cristo jeya kíjna it'aà ts'an. 21 'An, nga tìjnakoan,
jè-né nga jeya kíjna Cristo. Ko tsà 'an kiyá, ìsaá-la ndaà s'e.
22 Tanga tsà takó kótijnakoan i isò'nde, tsà koií nachrjein-la
s'iin-ìsa xá-la Nainá. K'oaá ma-ne, mìkiì be mé xi ìsa ndaà
tjín. 23 Ingajò kjoa koi 'ñó 'in ma-na; jòya tjín kjohítsjeèn-na;
mejèn-na nga kàtiyaà mé-ne nga ya kótijnakoaa Cristo;
nga ìsaá-la 'ñó ndaà s'e. 24 Tanga xi kjondaà tsajòn, ìsa 'ñó
mochjeén nga kótijnakon ìsa. 25 K'oaá s'ín beè-la takoàn nga
kótijnakon ìsa, nga k'oaá s'ín tíjngoò takoàn nga mochjeén-nò
it'aà ts'an. Kótijnajiìn-nò mé-ne koma siìchját'aà-nò nga ìsa tsja
koma-nò koni s'ín mokjeiín-nò ko nga ìsa ndaà kokjeiín-ìsa-nò.
26 Mé-ne k'e nga kìjchokon ìjngoò k'a-nò, ìsaá tsja koma-nò nga
ìsa 'nga sikíjna Cristo Jesús koni s'ín osìko-na.

27 Ta jè xi 'ñó mochjeén nga k'oas'ín tijchá yijo-nò koni tsò
'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo; mé-ne tsà koma kjíkon-nò
ko tsà mìkiì koma kjián, tákó kji'nchrè-ná nga kixi titsajnakoo
'én, nga jngoó tjín kjohítsjeèn-nò nga ngásòn titsabixkàn-tjiò
koni s'ín mokjeiín-nò 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo,
28 nga mì tsakjoòn-là jñà xita kondra-nò. Koni s'ín titsa'nè
ngats'iì kjoa koi, k'oaá s'ín sijna koni jngoò chiba xi okó nga
jñà xita kondra, kjoehesòn-né, tanga jñò, kitjokàjiìn-nò kjo'in.
Kjoa koi, it'aà ts'e Nainá nchrobá-ne. 29 Nga Nainá tikoaá
tsjá-nò kjondaà nga kjo'in titsanìkjioón xi kjoa ts'e Cristo koni
s'ín kitsjaà-nò kjondaà nga kòkjeiín-nò 'én ndaà-la. 30 Nga jñà
kjoa xi tjín-nò i'ndei, tijñà-ne xi 'an kis'e-na koni s'ín ki'yaà
jñò, ko tákó koií kjoa tjín-na skanda nachrjein i'ndei koni s'ín
titsana'yà.

Kjohítsjeèn xi kis'e-la Cristo nga nangui kisìkíjna yijo-la i isò'nde

2 1 Jñò, nga Cristo tsjá-la nga'ñó inima-nò, ko nga jè
kjoatjòcha síje takòn-nò, ko nga jè Inima Tsjeè-la Nainá
ndaà síkítsajnajtín-nò nga nìxákjoò, ko nga nguì koó inima-nò
tjín-nò kjohimatakòn, 2 k'oaá ma-ne nga síjé-nò nga ta jngoò
kjohítsjeèn kàtas'e-nò, jngoò kjoatjòcha, ngásòn t'è-là takòn,
ko ngásòn chibà-nò mé xi nìkítsjeèn mé-ne nga ìsa ndaà

kǫtsja-na. 3 Kì kjoa 'nga takòn onguíchjaà, kǫ kì 'nga nìkítsajna yijo-nò. Ta saá nangui tikítsajna yijo-nò, k'oaá s'ín jchaxkón xita xi kj'eií koni tsà jñà títsajna ítjòn. 4 Kì ta koi nìkájno xi kjǫndaà tsajòn. Tikoaá tikájno-nò mé xi mochjeén-la xita xi kj'eií.

5 K'oaá tjín kjǫhítsjeèn xi kàtas'e-nò koni tjín kjǫhítsjeèn xi tjín-la Cristo Jesús. 6 Nas'ín tijè sobà-ne Nainá, mìtsà kǫs'ín kisìkítsjeèn nga kjǫ'ñó mejèn-la nga kǫs'ín kíjna koni s'ín tíjna Nainá. 7 Ta saá 'ñó nangui kisìkíjna yijo-la nga kǫs'ín tsibìjna koni jngoò xita chi'nda, koni xi taxki xita isò'nde. 8 K'e nga jye taxki xita komà, kisìkajeén-la inima-la nga ndaà kisìkitasòn yije-la Nainá skanda kó nga k'en nga ya kinìk'en-t'aà krò. 9 K'oaá ma-ne, Nainá, k'e nga jye kisìkjaáya-la, taxki 'ñó 'nga kisìkíjna. Kitsjaà jngoò-la 'ín xi ìsa 'ñó 'nga tíjna mé-ne jè kǫtìxoma yije-la xita. 10 Mé-ne nga it'aà ts'e Jesús kincha-xkó'nchi-la ngats'ìì xi títsajna ngajmiì, xi títsajna i it'aà nangui, kǫ xi títsajna ijiìn nangui. 11 K'oaá s'ín kitsǫ ngats'ìì xita nga Jesucristo, jè xi otíxoma; k'oaá ma-ne nga jeya kíjna Nainá xi Na'èn-ná.

Mé xi s'eén nga ixti tsjeè-la Nainá 'mì-ná

12 K'oaá ma-ne, jñò ndí 'ndsè xi 'ñó matsjake-nò, k'e nga tsohótijnakǫ-nò, kjit'aà nachrjein ndaà kinìkitasòn. Indei nga kjiìn tìjnaa, tákó k'oas'ín ndaà tikitasòn. K'oas'ín t'een nga kàta'ya-nò nga jyeé itjokàjñoò kjǫ'in kjoa ts'e jé-nò koií kjoa-la nga 'ñó tsakjoòn-chaà yijo-nò. 13 Nga jè Nainá xi ndaà tísíxájiìn inima-nò. Jè síkítsjeèn-nò nga k'oaá s'ín mejèn-nò koni s'ín ndaà sasén-la Nainá kǫ tijè-ne xi tsjá-nò nga'ñó nga ma k'oas'ín 'nè.

14 Ndaà t'een yije nita mé kjoa-ne; kì taxki tsajét'aà-là Nainá kǫ kì chitiya-nò nita mé kjoa-ne. 15 K'oaá s'ín koma-ne nga ixti tsjeè-la Nainá k'oín-nò; nimé jé s'e-nò nga titsajnajiìn-là xita ts'en kǫ xi ch'o s'ín; jñò, k'oaá s'ín kàta'ya-nò koni ni'ín-la ni'ño xi síhiseèn ñánda jñò choòn. 16 Tika'bísòn 'én ndaà xi síkíjnakon inima-ná, mé-ne jè nachrjein k'e nga kjoií ìjngoò k'a Cristo, ndaà kǫtsja-na nga mìtsà ta kjǫtjò koni s'ín kis'iaàn nga 'ñó kisìxájiìn-nò nga tsakoòya-nò 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. 17 'An, matsjaá-na kǫ síjngoaà kjǫtsja xi tjín-nò nas'ín kjǫ'in tìsìkjiaán koni jñò nga kjǫ'in titsanìkjioón nga

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

koií kjoa-la nga mokjeiín-nò it'aà ts'e Cristo. Kjo'in xi tjín-nò k'oaá ngaya-la koni jngoò kjotjò xi jñò 'biì-là Nainá, ko jè kjo'in xi 'an tjín-na tikoaá 'an tsjaà-la Nainá koni kjotjò tsajòn.
18 Jñò, k'oaá tis'ín kàtatsja-nò mé-ne kojngoò-ne kjotsja xi
tjín-ná.

It'aà ts'e Timoteo

19 K'oaá s'ín tísíkítsjeèn, tsà Na'èn-ná Jesús mejèn-la nga
sìkasén nitòn-nò Timoteo, mé-ne 'an kotsja-na k'e nga
kjoiíko-na okixi it'aà tsajòn kós'ín titsajnaà. 20 Mì ti yá xita tjín
ìsa-na xi k'oas'ín ngásòn síkájno it'aà tsajòn koni jè Timoteo.
21 Ngats'iì xita xi kj'eií, saà kjondaà ts'eé ótsji, mìkiì ótsji xi
kjondaà ts'e Cristo. 22 Jñò, jyeé ndaà tíjiìn-nò, jè Timoteo xita
kixi-né. Ndaà síchját'aà-na it'aà ts'e 'én ndaà-la Nainá xi kjoa
ts'e Cristo, k'oaá ngaya-la koni tsà ki'ndí ts'an-ná. 23 Tìkoña
kjoa-ná nga sìkasén-nò Timoteo k'e nga skoeè kós'ín sindaàjiìn
kjoa-na. 24 Tanga jè Na'èn-ná ma'ñót'aà takoàn, nga tsjá'nde-na
nga tikoa 'an koma kjíkon nitòn-nò.

It'aà ts'e Epafrodito

25 Tanga k'oaá s'ín kisìkítsjeèn nga ítjòn siìkasén ìjngoò k'a-nò
jè 'ndsè Epafrodito. Ndaà kisìxáko-na. K'oaá s'ín tsajmeiìko-na
koni jngoò soldado nga bixkàn-tji-jen 'én-la Nainá. Nainá
kàtíchjí-nò nga kinìkasén-ná k'e nga 'ñó tímochjeén-na. Ndaà
kisìchját'aà-na. 26 I'ndei, mejèn-la nga skoexkon-nò ngats'ioò,
'ñó tísíkájno nga jñò jyeé kina'yà nga kjòxk'én-né. 27 Kixií
kjoa nga kjòxk'én-né, kjomeé k'en. Tanga Nainá kjòhimakeè;
mìtsà ta jè xi kjòhimakeè, koó 'an, mé-ne nga mì ìsa tse
kjoaba s'e-na. 28 K'oaá ma-ne nga tìsìkasén nitòn-nò, mé-ne k'e
nga jchaxkoòn ìjngoò k'a, kotsja-nò it'aà ts'e, koa 'an, tjáxìn
chiba-na kjoaba. 29 Chjoétjò nga ko kjotsja-nò nga 'ndseé chibá
it'aà ts'e Na'èn-ná. Chaxkón yije xi ngásòn ok'ìn-la koni jè.
30 Koií kjoa-la it'aà ts'e xá-la Cristo nga kjomeé k'en. Jè kjoa
xi jñò mìkiì komà kinìchját'aà-ná, jé Epafrodito, 'ñó tsibínè-la
yijo-la nga ndaà kisìchját'aà-na nas'ín kjomeé k'en.

Mé kjoa xi ìsa 'ñó chjí-la nga kixi kitsajnaá nguixkon Nainá

3 1 Ndí 'ndsè, k'oaá xan-nò, tsja t'è-là inima-nò nga Na'èn-ná
Jesús titsajnako. 'An, mìkiì masiì-na nga tìkjiì ìjngoò k'a-nò

jñà kjoa xi jye kòkjìn k'a kjiì-nò nga kjondaà tsajòn-nò. 2 Tikindaa yijo-nò it'aà ts'e jñà xita xi kjo'ñó mejèn-la nga otet'aà yijo-la xita nga bít'aà chiba-la kjoa ts'e circuncisión. Tikindaa xita koi nga nimé chjí-la. Tikindaa nga 'ñó ch'o s'ín. 3 Jñá-ná xi nguì kixi kjoa nga tjít'aà chiba-ná nga 'ya-la nga xita-la Nainá 'mì-ná. Jñá-ná xi ndaà yaxkoán Nainá nga jè Inima Tsjeè-la síchját'aà-ná. 'Ñó ndaà matsja-ná nga jè ma'ñót'aà takoán Cristo Jesús nga mìtsà jè kjoa ts'e yijo-ná ma'ñót'aà takoán. 4 'An, mìtsà kjoa ts'e yijo-na ma'ñót'aà takoàn nas'ín kjìn skoya kjondaà kisìkitasoàn. Tsà tjín i'nga xita xi koi ma'ñót'aà takòn kjondaà xi tjín-la, tanga 'an mì k'oaá s'ín tìs'iaàn nas'ín tsato kjìn skoya kjondaà kisìkitasoàn. 5 K'e nga tjín-la jiìn nachrjein nga kits'ian, kisit'aà chiba-na kjoa ts'e circunsición. 'An, xita Israel-ná, tje-la Benjamín-ná. Xita Hebreo-ná, ko jñà xita jchínga-na nguì xita Hebreo-né. 'An, nguì xita fariseo-ná nga jñà kjotíxoma-la xita judío nguì ndaà kisìkitasoàn. 6 Nga 'ñó fìt'aà-la koni s'ín tjín kjotíxoma-la xita judío, 'an skanda kiìtjingui kondraá-la xita naxandá-la Cristo. 'An, nguì kixií kisìkitasoàn kjotíxoma-la xita judío, nijngoò xi mìkiì ndaà kisìkitasoàn. 7 Nga sa ítjòn, 'an, k'oaá s'ín kisìkítsjeèn nga 'ñó tse chjí-la ngats'iì kjoa koi; tanga i'ndei nga Cristo fìt'aà-la nimé chjí-la kjoa koi. 8 Xi nguì okixi, ngats'iì kjoa xi 'an ma'ñót'aà takoàn nga sa kjòtseé, i'ndei, k'oaá s'ín beè takoàn nga nimé chjí-la mì k'oaà-ne koni s'ín bexkoan Cristo Jesús xi otíxoma-na nga ìsa 'ñó tsato chjí-la. Ngats'iì kjoa koi, jyeé tsachrjenguia yije xi kjoa-la Cristo. Ta tjé beè takoàn mé-ne nga ya ma fìt'aà-la Cristo 9 ko mé-ne nga ya kótijnakjoòkoaa. Nga kixi ótijna nga nguixkon Nainá, mìtsà koi kjoa-la nga 'an ndaà sìkitasoàn kjotíxoma-la xita judío, koi-né nga mokjeiín-na it'aà ts'e Cristo. Jè Nainá xi kixi síkíjna-na koií kjoa-la nga mokjeiín-na. 10 Mejèn-na nga ìsa ndaà skoexkoan Cristo; skoeè nga'ñó xi tjín-la nga jaáya-la it'aà ts'e kjoabiyaà; kàtamajngoò kjohítsjeèn-na ko ts'e Cristo koni s'ín komàt'in nga kisìkjeiín kjo'in skanda k'e nga k'en, 11 mé-ne k'oa tis'ín kjoaáya-na it'aà ts'e kjoabiyaà koni s'ín jaáya-la Cristo.

Mé xi s'ín Pablo nga ma kijchò tjingui-la kjotjò xi tsjá Nainá

12 Mìtsà tsò-ne kjoa nga jye kjòngásòn yije-na kjoa koi. Kj'eè tsà nguì xita kixi 'mì-na. Tanga tífì tjingui-la nga mejèn-na nga ìsa ndaà skoexkoan skanda kó nga kijchò tjingui-la mé kjoa-ne nga ijchò tjingui-na Cristo Jesús. 13 Ndí 'ndsè, k'oaá s'ín

machiya-na, kj'eè kiì bijchó tjingui yije-la kjondaà xi tjín-la Cristo. Tanga jngoò kjoa tìs'iaàn, tìsìjchàajñaà yije kjoa xi jye tsato, tíbínè-la yijo-na nga kjjchò tjingui-la kjoa xi sa nchrobá.
14 Tífì tjingui-la skanda ñánda fehet'aà-ne, mé-ne nga tjoé-na kjotjò xi Nainá tsjá-na nga xó kiìchja-na Nainá ján ngajmiì nga Cristo Jesús tìjnakoaa.
15 Ngats'iaá xi jye ndaà mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo, ngásòn ngáya k'oas'ín sikítsjeén. Jñò, tsà mìkiì k'oas'ín nìkítsjeèn, Nainá siìkíchiyandaà-nò. 16 Tanga mochjeén-né nga k'oas'ín sikitasoán koni kji jye machiya-ná skanda nachrjein i'ndei.
17 Ndí 'ndsè, k'oaá s'ín tijchá yijo-nò koni s'ín tìsìjchá yijo-na. Chjínguì-là jñà xita xi k'oas'ín ndaà nchisíjchá yijo-la koni s'ín titsa'nè-jen. 18 Nga kjìn ma xita xi tjíma xi kondra fì tjingui-la jè 'én xi tís'enojmíya nga krò k'en-t'aà Cristo. Kòkjìn k'a k'oa xan-nò; i'ndei skanda koó ndáxkoaàn tìbìxteèn nga ìjngoò k'a k'oa tìxan-nò. 19 Xita koi, k'e nga kjoehet'aà nachrjein-la, kjo'iín siìkjeiín nita kjé-ne. Ta koií ótsji kjoa xi síjé yijo-la ko mìtsà Nainá ótsji. 'Nga síkítsajna yijo-la kjoa xi tjínè-la nga kosobà-la. Tà koií síkítsjeèn kjoa ts'e isò'nde. 20 Tanga jñá, ján i'nde-ná ngajmiì. 'Ñó ndaà titsachiñá-lá nga ya kjinchrobà-ne jngoò xi kochrjekàjiìn-ná kjo'in, jè-né Jesucristo xi otíxoma-ná. 21 Jè siìkjatjìya-la yijo ni'nde-ná; k'oaá kji koma koni kji ts'e jè, nga jeya kji. Jè siìkjeén nga'ñó xi tjín-la nga jè otíxoma yije-la nita mé xi tjín.

Mé xi s'een nga jye kixi titsajnakoaá Cristo

4 1 K'oaá ma-ne jñò ndí 'ndsè xi 'ñó matsjake-nò, ko nga 'ñó makájno-na nga mejèn-na skoexkon-nò, ko nga nìtsja-là inima-na, ko jñò xi kjotjò-na ma it'aà ts'e xá-na, k'oaá xan-nò nga kixi titsajnakoo Na'èn-ná, jñò xi 'ñó matsjake-nò.
2 Tìbitsi'bà-la jè Evodia ko Síntique, nga ngásòn ndaà kàtjìko xíkjín nga ndichja joó xi it'aà ts'e Na'èn-ná. 3 Tikoaá ngaji ndí 'ndsè xi ngásòn taña nìxá, tìsìjét'aà-lè, tichját'aà-la íchjín koi; nga ndaà kisìxáko-na it'aà ts'e 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. Ko jè Clemente ko xita xi i'nga tikoaá ndaà kisìxáko-na. Xita koi, jye tjít'aà 'ín-la xojon ts'e kjoabinachon ján ngajmiì.
4 Tsja t'è-là inima-nò nga Na'èn-ná titsajnakoo. Ìjngoò k'a k'oa xan-nò: ¡Tsja t'è-là takòn! 5 Jñò, kàtabeè yije-nè xita nga xita ndaà 'mì-nò. Jyeé tímachrañà nga kjoií ìjngoò k'a Na'èn-ná.

6 Kì mé kjoa nìkájno. Ta ìsaá tjét'aà-là Nainá k'e nga mé xi
mochjeén-nò. Tikoa tjìì-là kjondaà. 7 K'oaá s'ín koma-ne nga
tsjá-nò kjoa'nchán Nainá. Jè kjoa'nchán xi tsjá-nò fahatonè-la
koni s'ín bítsjeèn-la xita. Kjoa'nchán jè, jè xi siìkinda inima-nò
ko kjohítsjeèn-nò nga Cristo Jesús titsajnakoo.
8 Ndí 'ndsè k'oaá xan-nò xi fehet'aà-ne. Tikítsjeèn xi kjoa
kixi, kjoa xi ndaà yaxkón, kjoa xi ndaà tjín nga nguixkon
Nainá, kjoa xi tsjeè tjín, kjoa xi ndaà sasén-ná, ko ngats'ìì kjoa
xi ndaà na'yà-la. Ko tsà tjín-ìsa kjoa xi kj'eií xi 'ñó ndaà tjín, xi
ok'ìn-la nga 'nga kítsajna, koií kjoa tikítsjeèn.
9 K'oas'ín t'een koni s'ín tsakoòya-nò okixi xi 'an kitsjaà-nò,
'én xi kina'yá-ná, koni s'ín ki'ya-ná nga kis'iaàn; tákó k'oas'ín
t'een. Nainá xi tsjaà-la kjoa 'nchán inima-ná, jè kíjnako-nò.

Kjondaà-la ts'e xita Filipos it'aà ts'e Pablo

10 'Ñó matsja-na koni síko-na Na'èn-ná nga ijchò nachrjein,
ìjngoò k'a kinìkítsjeèn-ná. 'An k'oaá s'ín síkítsjeèn nga mìtsà
kinìjchàajñoò xi it'aà ts'an, tà jè-né nga mìkiì xátí kitjò'nde-nò
nga kinìchját'aà-ná. 11 Mìtsà koi kjoa-la nga k'oatìxan-nò tsà
mé tsojmì xi chijat'aà-na. Jyeé kjò'nga-na nga majngoò takoàn
mé xi tjín-na. 12 Be-ná kó ma nga ima tísíjchá yijo-na. Tikoaá
be-ná kó ma k'e nga tjín-na tsojmì. Jye tíbe nita mé kjoa
xi tímat'ian. Tijé-na tsà skiì tíjna indso'bà, ko tsà kjinchrá
tìbiyaà, tsà ningui-na tsojmì ko tsà nimé tsojmì tjín-na.
13 Koma yijeé-na nita mé kjoa-ne nga jè Cristo tsjá-na nga'ñó.
14 Tanga jñò, tákó ndaà ki'nè-nò nga kinìchját'aà-ná k'e nga
kjoa tìjnajñaà.
15 Jñò xi naxandá Filipo tsajòn, tíjiìn-nò nga ta jñò-nò xi
kinìchját'aà-ná mé xi kjòchjeén-na, jè nachrjein k'e nga kiaà
nangui Macedonia k'e nga sa tsibìts'iaa nga kichjàko-nò 'én
ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. Nijngoò naxandá-la Cristo
xi kj'eií xi ma-la kisìchját'aà-na. 16 Tikoaá k'e nga tsohótijna
naxandá Tesalónica, jngoò jò k'a kinìkasén-ná kjotjò xi
kjòchjeén-na. 17 Mìtsà mé kjotjò tsajòn xi mejèn-ìsa-na, ta jè
xi mejèn-na nga ìsa ndaà kàtasíchikon-t'in-nò Nainá. 18 Jyeé
kiskaàt'aà yije-na ngats'ìì xi kinìkasén-ná. Jyeé tjín yije-na xi
mochjeén-na skanda ninguií-na nga jyeé j'iìko-na nga'ñó xi
kinìkasén-ná ko Epafrodito. Kjotjò xi kinìkasén-ná k'oaá s'ín
ngaya-la koni chrjongó-la Nainá xi 'ñó ndaà jne, jñà kjotjò

xi 'ñó ndaà sasén-la̲ Nainá. 19 K'oa̲á ma-ne, jè Nainá xi 'a̲n
kjit'aàtakoàn, tsjá yije-nò ni̲ta̲ mé xi chijat'aà-nò koni s'ín jeya
tjín kjoa̲ nchi̲ná xi tjín-nò nga Cristo Jesús titsa̲jnako̲o. 20 Jè
Nainá xi Na̲'èn-ná, jeya kàtìjna ni̲ta̲ mé na̲chrjein-ne, ni̲ta̲ mé
nó-ne. K'oa̲s'ín kàtama.

Xi fehet'aà-ne, Pablo síhixat'aà xi̲ta̲ Filipos

21 I̲t'aà ts'a̲n, ti̲ixat'aà yije jñà xi̲ta̲ na̲xa̲ndá-la̲ Cristo
xi ya̲ títsa̲jna. Jñà xi̲ta̲ 'ndseé xi i̲ títsa̲jnako̲-na, ti̲koa̲á
nchisíhixat'aà-nò. 22 Ngats'iì xi̲ta̲-la̲ Cristo síhixat'aà-nò. Jñà
nchisíhixat'aà ítjòn-nò xi títsa̲jna ni'ya-la̲ César xi xi̲ta̲xá ítjòn
ts'e̲ Roma.

23 Ngats'ioò, jè kàtìjnako̲-nò kjo̲ndaà-la̲ Jesucristo xi
otíxoma-ná. K'oa̲s'ín kàtama.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Xo̱jo̱n carta-la̱ San Pablo xi kiskii-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Colosas

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Colosas

1 1-2 Jñò xi xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo 'mì-nò xi ján titsa̱jnaà na̱xa̱ndá Colosas nga kixi̱ onguít'aà-là Cristo, 'a̱n xi Pablo 'mì-na ko̱ 'ndsè Timoteo titsa̱nìhixot'aà-nòje̱n nga 'a̱n tsibíxáya-na Jesucristo nga k'oa̱s'ín kjòmejèn-la̱ Nainá. Nainá xi Na̱'èn-ná, ko̱ jè Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱'nchán ya̱ ijiìn ini̱ma̱-nò.

Kó tsò Pablo nga tsjá-la̱ kjo̱ndaà Nainá

3 Kjit'aà na̱chrjein k'e̱ nga nokjoàt'aà-la̱je̱n Nainá xi i̱t'aà tsa̱jòn, 'biì-la̱je̱n kjo̱ndaà Nainá xi Na̱'èn-la̱ Jesucristo jè xi otíxoma-ná. 4 Koií kjoa̱-la̱ ngaje̱n jyeé k'oa̱s'ín kina'yà-je̱n nga ndaà mokjeiín-nò i̱t'aà ts'e̱ Cristo Jesús. Ti̱koa̱ matsjacha ngats'iì xi̱ta̱-la̱ Nainá. 5 Koií k'oa̱s'ín 'nè-nò nga titsa̱chiñá-là nga tjoé-nò kjo̱ndaà xi tíjnatjò-la̱ Nainá ján ngajmiì; koni s'ín kjòchi̱ya-nò k'e̱ nga kina'yà 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo xi nguì kjoa̱kixi̱. 6 Tijè-ne jè 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo xi jye k'oa̱s'ín kina'yà, 'ñó tínokjoáya nga tíjtsa i̱sò'nde ko̱ 'ñó kjìn xi̱ta̱ nchifatjìya-la̱ kjo̱hítsjeèn-la̱ koni s'ín komàt'ioòn jñò k'e̱ nga jahatjìya-la̱ kjo̱hítsjeèn-nò nga jahas'en-jiìn-nò kjo̱ndaà-la̱ Nainá xi nguì kjoa̱kixi̱. 7 K'oa̱á s'ín tsakóya-nò Epafras jè xi̱ta̱ xi matsjacha-je̱n nga ta̱ña nìxákjoò-je̱n i̱t'aà ts'e̱ Nainá; nga jè Epafras, jngoò chi̱'nda-la̱ Cristo xi kixi̱ síxá xi i̱t'aà tsa̱jòn. 8 Jyeé tsibéno̱jmí-naje̱n nga

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

jè Inimą Tsjeè-lą Nainá síkítsjeèn-nò nga ndaà matsjacha xitą.
9 K'ę nga kina'yà-jęn, mìkiì nìjchàajiìn-jęn nga
bìtsi'batjì-nòjęn. K'oąá s'ín nìjét'aà-lajęn Nainá nga nguì
ndaà kàtasíchiya-nò koni s'ín mejèn-lą jè; jè Inimą Tsjeè-lą
kàtatsjá-nò kjǫhítsjeèn kǫ kjoąchjinę. 10 Tikoąá nìjét'aà-lajęn
nga k'oąs'ín tijchá yijo-nò koni s'ín ok'ìn-lą nga siìjchá yijo-lą
xi xitą-lą Nainá, nga kjit'aà nąchrjein k'oąs'ín t'ęen koni s'ín
mejèn-lą, nga k'oąs'ín t'ęen ngats'ìì kjoą xi ndaà tjín kǫ nga
ìsą ndaà jchąxkon yá-né xi Nainá. 11 K'oąá tis'ín nìjét'aà-lajęn
Nainá nga tse nga'ñó kàtatsjá-nò koni s'ín tjín nga'ñó-lą xi
mìkiì fehet'aà, mé-ne nga kixi kitsąjna-nò nitą mé kjoą xi
sąkò-nò, tikoą s'ę-nò kjoątsejta kǫ kjǫtsja. 12 Tjiì-là kjǫndaà
Nąè'n-ná nga jè kisìkítsąjnandaà-nò nga tikoą tjoé-nò kjǫtjò
xi jè jye tjíndaà-lą ján ngajmìì ñánda iseèn choòn nga tsjá-lą
ngats'ìì xitą-lą xi yą chją-ne nąxąndá-lą Nainá. 13 Nainá
kisìkítsąjnandeií-ná it'aà ts'ę nga'ñó-lą xitą neií jè xi otíxoma
ñánda jñò choòn; yąá kisìkítsąjna-ná ñánda tíhotíxoma
Ki'ndí-lą xi 'ñó matsjakeè, 14 jè xi kǫ jní-lą tsibíchjítjì-ná nga
kisìkítsąjnandeií-ná tikoą kisìjchàat'aà-ná jé-ná.

Jè Cristo tíjna ítjòn-lą ngats'ìì xi tsejèn kǫ xi mìkiì tsejèn

15 Ni sąá jngoò xitą beèxkon Nainá tąnga jè Ki'ndí-lą tsakó-lą
xitą yá-ne xi Nainá. Ngą jè Ki'ndí-lą xi tíjna ítjòn-lą ngats'ìì xi
kisindaà isò'nde. 16 Nga kǫ Cristo, Nainá tsibíndaà yije xi tjín
ngajmìì kǫ xi tjín i it'aà nangui, xi tsejèn kǫ xi mìkiì tsejèn,
ngats'ìì nga'ñó xi tjín ijììn isén, xi títsąjna ítjòn, xi otíxoma,
xi xá ítjòn tjín-lą, kǫ jñà nga'ñó xi mìkiì tsejèn-ná; it'aà ts'ęé
Cristo kisindaà yije-ne kǫ ts'ę-né. 17 Cristo, ìsąá kjòtseé tíjna
mì k'oą-ne ngats'ìì tsojmì xi tjín, kǫ jè tsjá-lą nga'ñó ngats'ìì
tsojmì mé-ne nga ndaà kítsąjna-ne. 18 Jè Cristo tíjna skǫ-lą
nąxąndá-lą nga tijè-ne yijo-lą kǫ it'aà ts'ęé kjòts'ią-ne. K'ę
nga jaáya-lą Cristo it'aà ts'ę kjoąbiyaà, jè tsibìjna ítjòn-lą it'aà
ts'ę xitą xi faáya-lą mé-ne nga jè kíjna ítjòn-lą nitą mé xi tjín.
19 Nainá k'oąá s'ín kisaseèn-lą nga jngoò k'aá yą tsibìjnajiìn
yijo-lą Cristo, 20 nga it'aà ts'ęé Cristo, Nainá tsajoóndaàkǫ
yije-ne ngats'ìì xi tjín isò'nde kǫ xi tjín ngajmìì; it'aà ts'ę jní-lą
Jesucristo xi kixíxteèn ján it'aà krò, Nainá kisìkijne 'nchán
kjoą.

21 Jñò, nga sa ítjòn, tikoaá titsajnat'aàxìn-la Nainá; kondraá
tsanguì-là ya ijiìn inima-nò, koií kjoa-la nga ch'o tjín kjoa xi
ki'nè. 22 Tanga i'ndei jyeé ndaà tsajoóko-nò Nainá koií kjoa-la
jè kjo'in xi kisìkjeiín Cristo i it'aà nangui k'e nga k'en. Koií
k'oas'ín kis'iìn-ne mé-ne nga tsjeè kitsajnaà-nò, ko nimé jé xi
s'e-nò ko nimé xi ch'o kítjonguio nga nguixkon Nainá. 23 Kjoa
koi mochjeén-né nga kixi titsajnakoo koni s'ín mokjeiín-nò. Ko
kì binchat'aàxìn-là kjoa xi titsachiñà-là it'aà ts'e 'én ndaà-la
Nainá xi kjoa ts'e Cristo, 'én xi jye kina'yà-là. Jè 'én jè, xki
xi ján tínokjoàyajiìn-la xita kóhokji isò'nde; ko 'an xi 'mì-na
Pablo, 'aán kjòngatsja nga okoòya 'én.

Xá-la Pablo

24 I'ndei matsjaá-na nga kjo'in tìsìkjiaán xi kjoa tsajòn
nga k'oaá s'ín tísíjngoaà ijiìn yijo-na koni s'ín chijat'aà-na
kjo'in xi kitsjaà-na Cristo xi kjondaà ts'e naxandá-la nga
tijé-ne yijo-la. 25 'Aán tísíkjeén-na Nainá nga 'an tìsìxákoaa
naxandá-la, xá xi kisìngatsja-na xi kjondaà tsajòn nga nguì
ndaà kènojmiá 'én ndaà-la, 26 jè 'én xi tíjna'ma-la Nainá
nga tisa tàts'en-la kjoa, tanga nachrjein i'ndei, Nainá jyeé
tsakó-la xita-la. 27 Jè Nainá k'oaá s'ín kjòmejèn-la nga
tsakó-la jñà xita-la kó s'ín tjín kjoa'ma-la xi 'ñó jeya tíjna
xi kjondaà ts'e xi mìtsà xita judío. Jè kjoa'ma, jè-né nga jè
Cristo tíjnajiìn inima-nò jñò xi mìtsà xita judío 'mì-nò, k'oaá
ma-ne nga titsachiñà-là jñò kjoajeya-la Nainá xi tsjá-nò ján
ngajmiì.

28 K'oaá s'ín nokjoàyajiìn-lajen ngats'iì xita it'aà ts'e Cristo;
'ñó nokjoàko-jen nga nguì ko kjoachjine okoòya-lajen
mé-ne nga ngats'iì xita xi fìt'aà-la Cristo nimé chijat'aà-la jè
nachrjein k'e nga ngajen siìngatsja-jen nga nguixkon Nainá.
29 K'oaá ma-ne nga 'ñó tíbínè-la yijo-na nga tìsìxá, tìsìkjeén jè
nga'ñó xi tsjá-na Cristo.

2 1 Mejèn-na nga ndaà kàtasijiìn-nò, nga 'ñó tìkjaàn-tji-nò
it'aà tsajòn ko jñà xita-la Cristo xi títsajna ján
naxandá Laodicea, ko it'aà ts'e ngats'iì xita xi kj'eè
kiì beèxkon-na. 2 Koií k'oas'ín tìkjaàn-tji-nò mé-ne nga
kàtas'e-la nga'ñó inima-nò ko mé-ne nga jè kjotsjacha xi
tjín-nò siìkítsajnajtín-nò. Jè xi mejèn-na nga ìsa ndaà kokixi
kjohítsjeèn-nò nga nguì ndaà kochiya-nò jè kjoa xi tjí'ma-la

Nainá xi Na̱'èn-ná. Jè kjoa̱'ma jè, jè-né Cristo. 3 Nga ta jè Cristo
tjín-la̱ ngats'ìì kjo̱hítsjeèn ko̱ kjoa̱chji̱ne̱ xi 'ñó chjí-la̱. 4 Koií
k'oa̱s'ín tìxan-nò nga mì yá xi skónacha̱n-nò nga si̱ìkjeén 'én
xi ndaà tsò ta̱nga mìtsà 'én kixi̱. 5 Na̱s'ín mìtsà ya̱ tìjna̱ko̱-nò,
ta̱nga ini̱ma̱-na̱ tìsìkítsjeèn kjit'aà-nò. Matsjaá-na nga tì'be nga
kixi̱ titsa̱jtión koni s'ín onguíko̱o yijo-nò ti̱koa̱ kixi̱ titsa̱jnaà
nga mokjeiín-nò i̱t'aà ts'e̱ Cristo.

Kjo̱ndaà xi tjín-ná nga Cristo titsa̱jnakoa̱á

6 Koni s'ín kòkjeiín-nò i̱t'aà ts'e̱ Jesucristo xi otíxoma-nò,
k'oa̱á ti̱s'ín kixi̱ ti̱tját'aà kjit'aà-là 7 koni jngoò yá xi na̱nga̱ fì
i̱ma̱-la̱ ko̱ koni jngoò ni'ya xi tísindaàsòn-ìsa nga kàtakixi̱ya
jè kjoa̱ xi mokjeiín-nò koni s'ín kichìta'yà; ko̱ tjiì kjit'aà-là
kjo̱ndaà Nainá.

8 Ti̱kinda̱a yijo-nò nga mì jñà skónacha̱n-nò xi̱ta̱ xi 'én ndiso
chja̱ xi ni̱ mé chjí-la̱. Jñà kjo̱hítsjeèn koi, tà ya̱á nchrobá-ne
i̱t'aà ts'e̱ xi ta̱xki̱ xi̱ta̱ koni tsò kjo̱tíxoma xi tjín i̱sò'nde, mìtsà
kjo̱tíxoma ts'e̱ Cristo.

9 Ya̱á tíjnajiìn yijo-la̱ Cristo yá-ne xi nguì jè sobà Nainá nga
ni̱mé chijat'aà-la̱. 10 Nga Cristo titsa̱jnako̱o, tjín yije-nò ni̱ta̱
mé xi mochjeén-nò. Jè Cristo otíxoma-la̱ ngats'ìì nga'ñó ko̱
kjo̱tíxoma xi mìkiì tsejèn. 11 Ti̱koa̱á i̱t'aà ts'e̱ Cristo kisit'aà
chi̱ba̱-nò kjoa̱ ts'e̱ circuncisión, ta̱nga mìtsà jè xi tsja xi̱ta̱
bít'aà chi̱ba̱-la̱ yijo-ná, jè-né nga jè Cristo tsibít'aà chi̱ba̱-la̱
ini̱ma̱-nò k'e̱ nga jaàxìn jé xi tjín-la̱ yijo jé-nò. 12 Ti̱koa̱ k'e̱ nga
komà bautizar, k'oa̱á ngaya-la̱ koni tsà ya̱ kisìhijiìn-t'aà-là
Cristo xi kjoa̱ ts'e̱ jé-nò. K'oa̱á ti̱s'ín jaáya-nò koni s'ín
jaáya-la̱ Cristo koií kjoa̱-la̱ nga mokjeiín-nò nga'ñó xi tjín-la̱
Nainá nga komà kiskímiìtje̱n Cristo i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ biyaà.
13 Jñò, nga sa̱ ítjòn, titsa̱jnaà k'en-nò i̱t'aà ts'e̱ Nainá koi
kjoa̱-la̱ jé-nò nga jè Cristo kj'eè kiì bít'aà chi̱ba̱-la̱ ini̱ma̱-nò
nga faáxìn jé xi tjín-la̱ yijo jé-nò. Ta̱nga i̱'ndei̱, Nainá jyeé
kisìkítsa̱jnakon-nò ko̱ Cristo nga kisìjchàat'aà-nò ngats'ìì
jé-nò. 14 K'oa̱á ngaya-la̱ koni tsà jye kisìkjeheya-ne xo̱jo̱n xi
kitjámiì'nga xi kondra̱ tsa̱ján. Jaàxìn-ne, ya̱á tsohójnat'aà
krò ñánda k'en-t'aà Cristo. 15 Jñà nga'ñó xi tjín i̱jiìn i̱sén
ko̱ ngats'ìì xi otíxoma, Nainá jaàxìn yije-la̱ nga'ñó-la̱. Ya̱á
kisìkijne-la̱ k'e̱ nga jè Cristo k'en-t'aà krò. Ko̱ ngats'ìì xi̱ta̱,
ya̱á kijtseè nga kisìchja.

Kjo̱tíxoma-la̱ xi̱ta̱ xi mì kiì fìt'aà-la̱ Cristo

16 K'oa̱á ma-ne jñò, kì kiì nìs'in-là xi̱ta̱ xi chja̱jno-nò nga
tsò-nò nga mìkiì nìkitasòn kjoa̱ ts'e̱ tsojmì xi chine, xi 'yò,
kjoa̱ ts'e̱ s'eí xi bitjo, kjoa̱ ts'e̱ nga otsejèn xi̱tse̱ ìjngoò k'a sá,
ko̱ ts'e̱ na̱chrjein nìkjáya. 17 Ngats'ìì kjoa̱ koi, k'oa̱á ngaya-la̱
koni tà 'nguién-la̱á kjoa̱ xi i̱skan j'ìì; ta̱nga jè xi nguì kjoa̱
kixi̱, jè Cristo. 18 Kì kiì bìì'nde nga faáxìn-nò jè kjo̱ndaà xi jye
titsa̱jnajñoò jñà xi̱ta̱ xi beèxkón àkja̱le̱; k'oa̱á tsò-la̱ yijo-la̱ nga
mìtsà xi̱ta̱ 'nga ikon. Jè xi mejèn-la̱ nga jñò k'oa̱ ti̱s'ín s'e̱en.
Jñà xi̱ta̱ koi tsò-né nga i̱nga nijñá kis'eno̱jmí-la̱ kjoa̱ jè, ko̱
'ñó 'nga síkítsa̱jna yijo-la̱ xi ta kjo̱hítsjeèn ts'e̱, ta̱nga ni̱mé
chjí-la̱. 19 Xi̱ta̱ koi mìtsà ya̱ ndaà fìt'aà-la̱ Cristo. Nga jè Cristo
tíjna sko̱-la̱ na̱xa̱ndá-la̱ ko̱ jè tsjá-la̱ kjo̱hítsjeèn ko̱ nga'ñó ko̱
jè síkítsa̱jnajtín xi̱ta̱-la̱ koni s'ín ma yijo-ná nga jñà naxá-ná
bítéya nindaà-ná, mé-ne nga ndaà si̱ìxá-ne na̱xa̱ndá-la̱ Cristo
koni s'ín mejèn-la̱ Nainá.

20 Jñò, ta̱ñaá k'en-ko̱o Cristo, k'oa̱á ma-ne nga mìkiì ti̱
tjí'nde-nò nga jñà si̱kitasòn kjo̱tíxoma xi tjín i̱sò'nde. ¿Mé-ne
tákó k'oa̱s'ín 'nè-nò koni tsà kjoa̱ ts'e̱ i̱sò'nde otíxoma-nò nga
nìkitasòn-nò kjo̱tíxoma 21 xi tsò: "Kì kiì nìko̱ii tsojmì koi, kì
kiì chiniì, kì ndse̱ii nìko̱-ne."? 22 Jñà kjo̱tíxoma koi, tà ts'e̱é
tsojmì xi chija k'e̱ nga tímochjeén. Tà kjo̱tíxoma ts'e̱ xi̱ta̱-né
koni s'ín okóya. 23 Jñà kjo̱tíxoma koi, k'oa̱á s'ín 'ya-la̱ koni tsà
tjín-la̱ kjoa̱chji̱ne̱ ta̱nga mìtsà kixi̱ kjoa̱. Nga̱ síjé-ná nga ndaà
si̱kitasoán kjoa̱ xi 'in tjín mé-ne nga ndaà jcha̱xkoán kjo̱tíxoma
xi tjín-la̱ i̱ngo̱; ti̱koa̱á tsò-né nga mochjeén nga mì xi̱ta̱ 'nga
ikon ko̱maá, ko̱ nga kínè-lá kjo̱'in yijo-ná. Ta̱nga jñà kjoa̱ koi
ni̱mé chjí-la̱, nga mìkiì ma osìko̱-ná nga nìkítsa̱jnaá jñà kjoa̱
ch'o xi síjé yijo-ná.

3 1 Jñà kjoa̱ ti̱nchátsjioò kjo̱ndaà xi tjín ngajmiì ya̱ ñánda
tíjna Cristo nga ya̱ tíjnat'aà chrja kixi̱-la̱ Nainá, koií
kjoa̱-la̱ nga ya̱ jaáyakjoò-nò ko̱ Cristo, 2 Koií ti̱kítsjeèn kjit'aà
mé kjoa̱ xi tjín ngajmiì, kì koií nìkítsjeèn kjoa̱ xi tjín i̱sò'nde.
3 Nga̱ jñò, jyeé k'en kjoa̱ ts'e̱ i̱sò'nde, ko̱ jè kjoa̱binachon xi̱tse̱
xi tjín-nò nga ya̱ titsa̱jnako̱o Cristo, ya̱á tíjnatjò nga nguixko̱n
Nainá. 4 Jè Cristo, jè-né xi kjoa̱binachon-nò; k'e̱ nga jè xi
ko̱tsejèn ìjngoò k'a, jñò, ti̱koa̱á ya̱á ko̱tsejèn-ko̱o nga jeya
ki̱tsa̱jnaà.

Xi kjoa jchínga ko xi kjoa xitse

5 Tikítsajna kjoa ch'o xi síjé yijo jé-nò xi kjoa ts'e isò'nde:
koni jñà kjoa chijngui, ko kjoa tjé ko kjoa ch'o xi sasén-la
yijo-nò ko ngats'ìì kjoa ch'o xi fahajiìn-nò, ko nga kjìn
tsojmì mejèn-nò. Kjoa jè tijé-ne koni tsà xkósòn yaxkón.
6 Koií kjoa-la nga kjo'in tsjá-la Nainá jñà xita xi mìkiì
'nchréñijon-la. 7 Jñò, tikoaá k'oaá tjín kjoa xi ki'nè kjòtseé k'e
nga ya titsajnajñoò kjoa xi ch'o tjín. 8 Tanga i'ndei tikítsajna
yije kjoa koi: jñà xi kjoa jti, ko jñà xi kjoa ts'en, ko jñà kjoa
xi ch'o tjín, ko jñà kjoa xi nokjoàjno-la xita, ko jñà 'én xi ch'o
tsò nga nokjoà. 9 Kì 'én ndiso nokjoàkoo xinguioo nga jyeé
kichjaàxìn-là yijo-nò kjoa jchínga-nò ko ngats'ìì kjoa xi ki'nè
nga sa kjòtseé. 10 Jyeé kichjoé xi kjoa xitse. Jyeé jahatjìya-la
kjohítsjeèn-nò. K'oaá s'ín tímaxitseya koni kji isén-la Nainá
xi tsibíndaà-nò skanda kóni nga ìsa ndaà jchaxkoòn yá-ne xi
Nainá. 11 I'ndei, mì ti kiì 'ñó mochjeén-ne yá-né xi xita griego,
o yá-né xi xita judío, yá-né xi tjít'aà chiba-la, o yá-né xi kjoa
ts'e circuncisión, yá-né xi xita xìn nangui-la ko yá xita-ne xi
ima tímajchá, yá-né xi chi'nda tíjna'ñó, o yá-né xi tíjnandeií.
Jè Cristo xi ìsa 'ñó chjí-la; ko jè xi tíjnajiìn inima-la ngats'ìì
xita-la.

12 Jñò xi xó k'oas'ín jaàjiìn-nò Nainá ko xi nguì xita tsjeè-la
maà nga ndaà matsjakeè-nò, k'oaá s'ín chjoé xi kjoa xitse
nga kàtahimacha xita; kàtas'e-nò kjondaà; kì 'nga matakòn;
indaàkjoa t'een; ko kàtas'e-la kjoatsejta inima-nò. 13 Nita mé
kjoa xi tjín-nò tikjeiín-là xinguioo, tijchàat'aà-là xinguioo
tsà mé kjoa xi ch'o síko-nò. Jñò, k'oaá tis'ín t'een, koni s'ín
kisìko-nò Cristo nga kisìjchàat'aà-nò. 14 Jè xi tíjna ítjòn ts'e
kjoa koi, jè-né nga titsjacha xinguioo, nga jè kjoatjòcha
xi ndaà síkítsajnajtín-ná. 15 Kjoa'nchán-la Cristo ndaà
kàtatíxoma ijiìn inima-nò; nga Nainá xó k'oaá s'ín kiìchja-nò
nga 'nchán kitsajnakoo xinguioo mé-ne nga ta jngoò yijo
koma-nò. Ko mochjeén-né nga kjit'aà nachrjein tjiì-là kjondaà
Nainá.

16 Jè 'én-la Cristo 'ñó ndaà kàtasijiìn kjit'aà ya ijiìn inima-nò.
Takóya-là xinguioo ko tikixiyaà nga tikjeén kjohítsjeèn xi
tjín-la kjoachjine. Tijndá-là Nainá nga tjiì-là kjondaà xi tíjiìn
inima-nò; tijndá-là sò ts'e salmo, ko sò xi jeya síkíjna Nainá,

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

kọ sò xi yạ nchrobá-ne yạ ịjiìn inịmạ-nò. 17Ngats'iì 'én xi nokjoà kọ ngats'iì xá xi 'nè, ịt'aà ts'ẹ Jesucristo xi otíxoma-ná koạt'ẹen. Kọ ịt'aà ts'ẹ Jesucristo tjiì-là kjọndaà Nainá xi Nạ'èn-ná.

Kjoạ xi mochjeén nga sịìkitasòn xịtạ-lạ Cristo

18Jñò íchjín xi x'ịn tjín-nò, nangui titsạjna-là x'ịn-nò koni s'ín ok'ìn-lạ jñà xịtạ-lạ Cristo. 19Jñò xi íchjín tjín-nò, tjòcha jchạa íchjín-nò, kì toòn 'yaà.

20Jñò xi ịxti 'mì-nò, ndaà tịná'yañijon-là xịtạ jchínga-nò, nga jè Nainá ndaà sasén-lạ kjoạ koi. 21Jñò xi Nạ'èn 'mì-nò, kì tạxkị siì nokjoàkọo ịxti-nò mé-ne nga mì sìkàjeèn-lạ ikon.

22Jñò xi chị'nda maà, ndaà tịkitasòn yije-là nei-nò ị ịt'aà nangui; kì tà k'ẹé nìxá k'ẹ nga tíkotsejèn-nò nga ta jè xi mejèn-nò nga ndaà kịtsạjnakọo. Nguì kọó inịmạ-nò nga tịkitasòn-là koií kjoạ-lạ nga yaxkón Nainá. 23Nịtạ mé kjoạ xi s'ẹen, nguì kọó inịmạ-nò nga t'ẹen koni tsà ịt'aà ts'ẹ Nạ'èn-ná titsạnìkitasòn kọ mìtsà ịt'aà ts'ẹ xi tạxkị xịtạ. 24Jyeé 'yaà nga jè Nạ'èn-ná Jesucristo tsjá-nò chjí-nò nga tjoé-nò jè kjọtjò xi tsjá-nò Nainá nga ịxti-lạ maà koi kjoạ-lạ nga jè titsạnìxát'aà-là Jesucristo xi otíxoma-nò. 25Tạnga jè xi ch'o tjín kjoạ xi s'ín, k'oạá s'ín kọchjí-lạ koni tjín kjoạ ch'o xi s'ín. Nainá mìtsà faájiìn xịtạ, ngásòn ngáya fìkọ ngats'iì.

4 1Jñò xi nei-lạ xá ma, ndaà tịkọo jñà xịtạ chị'nda-nò koni s'ín tjín xi kjoạ kịxị, nga jñò 'yaà-nò nga tịkoạ tjín jngoò-nò xi Nei-nò ma ján ngajmiì.

2Kì bìkjoàn-là nga nokjoàt'aà-là Nainá; kjit'aà nạchrjein titsạjnandaà nga tịnókjoạt'aà-là kọ tjiì-là kjọndaà Nainá. 3K'oạá tịs'ín titsi'batjì-náj ẹn, mé-ne jè Nạ'èn-ná kàtatsjá'nde nga kọma kénọjmí-jẹn 'én-lạ Cristo xi tjí'ma-lạ Nainá nga sạ ítjòn; nga koií kjoạ-lạ nga ndạyá tìjnạa'ya. 4Titsi'batjì-ná mé-ne nga s'ẹ-na nga'ñó nga ndaà kịxị kichjàjiìn-lạ xịtạ koni s'ín tjínè-lạ nga kichjà.

5Jñò, ndaà tịkjeén kjọhítsjeèn-nò mé-ne nga ndaà kịtsạjnakọo jñà xịtạ xi mìkiì beèxkon 'én ndaà-lạ Nainá xi kjoạ ts'ẹ Cristo. Ndaà tịkjeén nạchrjein xi tí'biì-nò nga kọs'ín tịkitasòn. 6K'ẹ nga chikọo xịtạ, jñà 'én tịnókjoạa xi ndaà tsò kọ xi ndaà sasén-lạ mé-ne nga kọma sịkátji-là 'én xi skọnangui-nò.

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà xi̱ta̱

7Ngats'ìì kjoa̱ xi tímat'ian, jè ke̱ènọjmí yije-nò jè 'ndseé
Tíquico xi 'a̱n 'ñó ndaà matsjake̱ nga jè ndaà síchját'aà-na
koa̱ ndaà nìxákjoò-la̱je̱n Nainá. 8Koií xá tìsìkasén-nò nga
ke̱ènọjmí-nò xi i̱t'aà tsa̱je̱n kós'ín titsa̱jna-je̱n ko̱ mé-ne nga
kàtatsjá-nò nga'ñó ts'e̱ ini̱ma̱-nò. 9Ti̱koa̱á ya̱ tíbáhijtako̱
Onésimo xi xi̱ta̱ tsa̱jòn, xi 'ndsè ma i̱t'aà ts'e̱ Cristo. Nga xi̱ta̱
kixi̱-né ko̱ 'ñó matsjacha-je̱n. Jñà ke̱ènọjmí-nò mé kjoa̱ xi tíma
ijndé.

10Jè Aristarco xi ta̱ña titsa̱jnaya-je̱n nda̱yá, tísíhixat'aà-nò.
Ko̱ jè Marcos xi ti xíkjín ma Bernabé ti̱koa̱á tísíhixat'aà-nò.
Jyeé kis'enọjmí-nò i̱t'aà ts'e̱ Marcos; tsà ya̱ kijchòkon-nò,
t'e̱en kjọndaà ndaà chjoétjò. 11Ti̱koa̱á tísíhixat'aà-nò Jesús
xi ti̱koa̱ Justo 'mì. Tà jñà-né xi xi̱ta̱ judío xi mokjeiín-la̱ xi
k'oa̱s'ín 'ñó ndaà nchisíxáko̱-na i̱t'aà ts'e̱ kjọtíxoma-la̱ Nainá
ko̱ 'ñó ndaà síjehikon-na. 12Epafras, xi chi̱'nda-la̱ Cristo,
ti̱koa̱á tísíhixat'aà-nò nga xi̱ta̱ tsa̱jòn-nò. Kjit'aà na̱chrjein
bìtsi'batjì-nò mé-ne nga nguì kixi̱ ki̱tsa̱jnaà koa̱ ndaà
ki̱tsa̱jnandaà nga si̱kitasòn mé xi mejèn-la̱ Nainá. 13'A̱n, ndaà
tìbe nga jè Epafras 'ñó síkájno xi i̱t'aà tsa̱jòn ko̱ i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱
xi títsa̱jna ján na̱xa̱ndá Laodicea ko̱ xi títsa̱jna ján na̱xa̱ndá
Hierápolis. 14Tísíhixat'aà-nò Lucas jè xi chji̱ne̱xkiì xi 'ñó
matsjacha-je̱n, ti̱koa̱ tísíhixat'aà-nò jè Demas.

15Xi i̱t'aà ts'a̱n ti̱ixat'aà-ná jñà 'ndseé xi títsa̱jna ján
na̱xa̱ndá Laodicea, ko̱ jè chjọón tichjaá Ninfa, ko̱ ngats'ìì
xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi ya̱ bixoña ni'ya-la̱. 16K'e̱ nga jye
kíxke̱jiìn-là xinguio̱o xọjọn jè, ti̱koa̱á kàtaxke̱jiìn-la̱ na̱xa̱ndá-la̱
Cristo xi títsa̱jna ján Laodicea; koa̱ jè xọjọn xi ts'e̱ Laodicea
ti̱koa̱á tíxke̱jñoò. 17Koa̱tìn-la̱ jè Arquipo: kàtasíkitasòn xá xi
kitsjaà-la̱ Cristo.

18Nga jye tífehet'aà xọjọn jè, ko̱ó ndsa̱a tìkjiì-nò 'a̱n xi 'mì-na
Pablo, nga tisìhixat'aà-nò. Ti̱kítsjeèn nga nda̱yá tìjna̱'ya. Jè
kàtìjnako̱-nò kjọndaà-la̱ Nainá. K'oa̱ s'ín kàtama.

Xo̱jo̱n carta-la̱ San Pablo xi kiskiì ítjòn-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Tesalónica

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Tesalónica

1 1 Jñò xi xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Nainá maà xi titsa̱jnaà ya̱ na̱xa̱ndá Tesalónica nga ya̱ titsa̱jnakjoòko̱o Nainá xi Na̱'èn-ná ko̱ jè Jesucristo xi otíxoma-ná, 'a̱n xi 'mì-na Pablo titsa̱nìhixot'aà-nòje̱n ko̱ Silvano [tijé-ne xi 'mì Silas] ko̱ Timoteo. Nainá kàtatsjá-nò kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱'nchán ya̱ ijiìn ini̱ma̱-nò.

Kó tsò Pablo nga tsjá-la̱ kjo̱ndaà Nainá

2 K'e̱ nga nokjoàt'aà-la̱je̱n Nainá, kjit'aà na̱chrjein 'biì-la̱je̱n kjo̱ndaà i̱t'aà tsa̱jòn. 3 Bítsjeèn-naje̱n nga nguixko̱n Nainá xi Na̱'èn-ná koni s'ín nga titsa̱nìxá, koií kjoa̱-la̱ nga mokjeiín-nò i̱t'aà ts'e̱ Cristo, ti̱koa̱ ndaà nìxá-là xi̱ta̱ xi kj'eií nga matsjacha, nga ti̱koa̱ kixi̱ titsa̱jnaà nga titsa̱chiñà-là Jesucristo xi otíxoma-ná. 4 Ndí 'ndsè, Nainá matsjakeè-nò. 'Ya-náje̱n nga xó k'oa̱s'ín jaàjiìn-nò nga xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ ko̱maà. 5 Nga jè 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo xi tsibènojmí-nòje̱n, mìtsà ta 'én tsaje̱n xi kinokjoáko̱-nòje̱n. Jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá kitsjaà-naje̱n nga'ñó, ko̱ ti̱koa̱ 'ñó ndaà kjòchi̱ya-naje̱n nga nguì kixi̱ kjoa̱. Jñò, ndaà ki'yaà k'e̱ nga ya̱ tsakítsa̱jna-je̱n, ndaà kinìchját'aà-nòje̱n xi kjo̱ndaà tsa̱jòn.

6 Jñò, k'oa̱á s'ín ki'nè koni s'ín ki'nè-je̱n ko̱ koni s'ín s'ín Cristo. Jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá kitsjaà-nò kjo̱tsja nga komà kichjoétjò 'én-la̱ Nainá na̱s'ín 'ñó tse kjo̱'in tsatojioòn.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

7K'oáá ma-ne jñò tsakoò jngoò-là kjoa xi ndaà tjín nga
kiskinguì ngats'iì xita xi jye kòkjeiín-la 'én-la Nainá ya
nangui Macedonia ko Acaya. 8Nga yáá kjòts'ia-ne it'aà
tsajòn nga tsabísòn jè 'én ndaà-la Na'èn-ná; mìtsà tà ya
nangui Macedonia ko Acaya; xki xi ján kina'yà-la nga jñò,
ndaà mokjeiín-nò it'aà ts'e Nainá. K'oáá ma-ne nga mì ti
kiì mochjeén-ne nga ngajen kénojmí-lajen xita it'aà tsajòn,
nga jyeé beè-nò xita. 9Nga tijñà bénojmí-ne nga ndaà
kichjoétjò-náje k'e nga ijchochoòn-nòjen. Tikoáá tsò-né nga
jñò jyeé kinìkíjna kjoa ts'e xkósòn. I'ndei jyeé ya tjaàt'aà-là
xi nguì jè sobà Nainá xi kixi kjoa nga tíjnakon. 10Tikoáá
bénojmí-né nga titsachiñà-là Ki'ndí-la Nainá nga kitjojen
ìjngoò k'a-ne ngajmiì, jè xi tijè-ne Jesús xi Nainá kisìkjaáya-la
k'e nga k'en, nga jè-né xi kochrjekàjiìn-ná kjo'in ts'e kjoajti-la
Nainá xi sa nchrobá.

Xá xi kis'iìn Pablo ya naxandá Tesalónica

2 1Jñò ndí 'ndsè ko ndí tichjaá, 'ya-nò k'e nga
ijchochón-nòjen mìtsà ta kjotjò. 2Nga jyeé ndaà
tíjiìn-nò koni s'ín komàt'in-jen ján naxandá Filipos, nga 'ñó
tse kjo'in kinìkjeiín-jen; 'ñó kijtseètoòn-najen xita; tanga
Nainá kisìchját'aà-najen nga kitsjaà-najen nga'ñó nga komà
tsanguì-jen ya naxandá-nò nga komà tsibènojmí-nòjen
'én ndaà-la Nainá nas'ín 'ñó kjìn ma kondra-najen. 3Nga
'én kixií kinokjoàya-jen, mìtsà jò tjín inima-najen nga
tsibènojmí-nòjen, tikoa mìtsà xita kichonachan-lajen. 4Nga
Nainá jyeé kiskoòt'aà-najen ko k'oáá kitsò nga ok'ín-najen
nga ngajen kjòngatsja-jen 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo
mé-ne nga koma kinókjoaya-jen. Mìtsà jè xi mejèn-najen nga
ndaà kitsajna-jen nguixkon xita; jè-né nga ndaà kitsajna-jen
nguixkon Nainá nga jè xi tíbeè inima-ná. 5Jyeé ndaà tíjiìn-nò
nga mìtsà 'én tsjén nokjoà-jen koni tsà mé xi mejèn-najen nga
k'oi-náje, tikoáá mìtsà ton binchaàtsji'ma-jen. Kjoa koi, Nainá
tíbeè-né. 6Mìtsà jè binchaàtsji-jen nga jñò, ko xita xi kj'eií, nga
'nga siìkítsajna-náje. Tsà jin xi mejèn-najen nga tsibìnè-nòjen
kjotíxoma xi tjín-najen nga it'aà ts'e Cristo kisìxáya-najen,
komaá-la okinìko-nòjen. 7Tanga mìtsà kos'ín kinìko-nòjen. Ta
saá k'oas'ín kinìko-nòjen koni ndí ixti. K'oáá ngaya-la koni
jngoò nea xi síkaki ixti-la nga ndaà síjchá ixti-la. 8'Ñó tjòcha

ki'ya-nòjẹn. K'oạá ma-ne nga kọ kjọtsja-najẹn tsibènọjmí-nòjẹn 'én ndaà-lạ Nainá xi kjoạ ts'ẹ Cristo. Tịkoạá matsjaá-najẹn nga ndaà kinìkọ-nòjẹn nịtạ mé kjoạ xi komàt'ioòn ta koií kjoạ-lạ nga 'ñó matsjacha-nòjẹn. 9Ndí 'ndsè kọ ndí tichjaá, bítsjeèn-nò kós'ín kinìxá-jẹn nga binchaàtsji'a-jẹn yijo-najẹn. Kọ nạchrjein kọ nịtjẹn nìxá-jẹn, mé-ne nga mì jñò sịjti-nòjẹn jñà nạchrjein k'ẹ nga kinokjoàyajiìn-nòjẹn 'én ndaà-lạ Nainá.

10Jñò, ndaà ki'yaà, tịkoạá Nainá kijtseè-né, nga ngajẹn ndaà kinìkọ-nòjẹn. K'oạá s'ín kinìkọ-nòjẹn koni s'ín sasén-lạ Nainá koni s'ín tjín xi kjoạ kixị. Kọ nịyá xi jé kọònè-najẹn koni s'ín kinìkọ-nòjẹn jñò xi mokjeiín-nò 'én ndaà-lạ Nainá. 11Tịkoạá jyeé ndaà tíjiìn-nò nga jẹn, ndaà kinìkọ-nòjẹn nga jngoò ìjngoò koni s'ín síkọ ịxti-lạ jngoò xịtạ xi nạ'èn ma. 12Kinìje ikon-nòjẹn koạ kinì'ñójiìn-jẹn takòn kọ k'oạs'ín tsibìnè-nòjẹn nga k'oạs'ín s'ẹen koni s'ín ok'ìn-lạ xi xịtạ-lạ Nainá maà; nga jè-né xi síkí'nchré-nò nga yạ titsạjnajiìn-là xịtạ xi jye jè tíhotíxoma-lạ kọ tịkoạ yạ titsạjnajñoò kjoạjeya-lạ.

13Kjit'aà nạchrjein 'biì-lạjẹn kjọndaà Nainá koni s'ín ndaà kichjoétjò 'én-lạ nga mìtsà k'oạs'ín kichjoétjò koni 'én-lạ xi tạxkị xịtạ. K'oạá s'ín kichjoétjò koni tjín xi nguì kjoạ kixị nga 'én-lạ Nainá-né. Jñà 'én koi, tí'yaá-lạ nga nchisíxájiìn inịmạ-nò jñò xi mokjeiín-nò. 14Jñò ndí 'ndsè kọ ndí tichjaá, k'oạá s'ín komàt'ioòn koni s'ín komàt'in jñà xịtạ nạxạndá-lạ Nainá xi mokjeiín-lạ ịt'aà ts'ẹ Cristo Jesús xi títsạjna ján nangui Judea. Tịjñà-ne xịtạ nạxạndá judío xíkjín kiìtjịngui kondrạ-lạ. Jñò tịjñà-ne xịtạ nạxạndá tsạjòn kiìtjịngui kondrạ-nò. 15Jñà xịtạ judío kisìk'en Nạ'èn-ná Jesús kọ tịjñà-ne xịtạ jchínga-lạ kisìk'en jñà xịtạ xi kiìchjạyạ ngạjọ-lạ Nainá kjòtseé. Ị'ndeị, tákó k'oạá síkọ-najẹn nga fìtjịngui kondrạ-najẹn. Nainá mìkiì sasén-lạ kjoạ xi s'ín xịtạ koi, nguì kondrạá fì-lạ ngats'ìì kjoạ, 16nga mìkiì tsjá'nde nga nokjoà-lạjẹn jñà xi mìtsà xịtạ judío mé-ne nga tịkoạ kịtjokàjiìn-ne kjọ'in. K'oạá ma-ne xịtạ koi, skanda nchisíkatonè-lạ nga ótsji jé-lạ yijo-lạ. Jyeé kjọmeè f'iìkanè-lạ kjọ'in xi tjịkọ kjọjti-lạ Nainá.

Kó kitsò Pablo nga mejèn-lạ kjịkon jñà xịtạ-lạ Cristo xi títsạjna yạ nạxạndá Tesalónica

17'Ndseé kọ tichjaá, k'ẹ nga chinchat'aàxìn chiba nạchrjein-nòjẹn, nạs'ín mì tị kiì kiyaxkon-ná xinguiạá, ngajẹn

'ñó nìkítsjeèn-nòjẹn. 'Ñó mejèn-najẹn nga onguíchoòn-nòjẹn.
18 Mejèn tsanguì-jẹn. 'An xi 'mì-na Pablo, kjìn k'a mejèn kiaà,
tanga jè xita neií mìkiì kitsjaà'nde-najẹn. 19 Kjoa tsajòn-nò nga
titsachiñá-lajẹn nga 'ñó kọtsja-najẹn kọ nga ndaà kitjo-jẹn
k'ẹ nga kjoií ìjngoò k'a Na'èn-ná Jesucristo. 20 Kixií kjoa it'aà
tsajòn-nò nga ndaà kitjongui-jẹn kọ nga s'ẹ-najẹn kjoa tsja.

Mé-ne ya kinìkasén-ne Timoteo ján naxandá Tesalónica

3 1 K'ẹ nga mì ti kiì komà kichìkjoa ìsa-najẹn nga
mejèn-najẹn sijiìn-najẹn kó s'ín titsajnaà ján Tesalónica,
k'oaá komà-ne nga kichibàya-najẹn nga kinìkasén-jẹn jè 'ndsè
Timoteo, kọ ngajẹn yaá tsitsajna-jẹn Atenas. 2 Kinìkasén-jẹn
jè 'ndseé Timoteo, chi'nda-la Nainá-né nga tikoaá chjaya
'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'ẹ Cristo koni ngajẹn. Koií xá
kiìkon-nò mé-ne nga kàtatsjá-ìsa-nò nga'ñó nga ìsa 'ñó ndaà
kixi kitsajnaà koni s'ín mokjeiín-nò, 3 mé-ne nga nijngoò xi
sihindaà-ne kjoa ts'ẹ kjọ'in xi titsanìkjioón. Jñò, jyeé ndaà
tíjiìn-nò nga k'oaá s'ín tjínè-la nga kọs'ín kọmat'iaán. 4 K'ẹ nga
tisa ya titsajnakọ-nòjẹn, k'oaá ki'mì-nòjẹn nga kjọ'iín s'ẹ-ná.
I'ndei, jyeé titsa'yaà nga k'oaá s'ín tímat'ioòn. 5 Koií kjoa-la nga
mì ti kiì kiskoòñà kjoa-na; kisìkasén Timoteo nga mejèn-na
skoeè kós'ín titsajnakọo jè 'én xi mokjeiín-nò. Tìmakájno-na
tsà jye kiskoònachan-nò jè xita neií. Tsà koií nachrjein-la, xá
xi ki'nè-jẹn, tsà ta kichijà-né.

6 I'ndei, jè Timoteo jyeé j'ìì-ne nga kiì Tesalónica; ndaà
tsò ọkixi xi 'ya-najẹn it'aà tsajòn koni s'ín mokjeiín-nò
kọ nga tjín-nò kjọtsjacha. K'oaá s'ín tsibénọjmí-najẹn
nga kjit'aà nachrjein tsjaá ma-nò nga nìkítsjeèn-nájẹn.
Tikoaá mejèn-nò nga jchaxkoòn-nájẹn koni ngajẹn tikoaá
mejèn-najẹn jchaxkoòn-nòjẹn. 7 K'oaá ma-ne ndí 'ndsè kọ
ndí tichjaá, nas'ín kjọ'in kọ kjoa kondra titsajnajiìn-jẹn, k'ẹ
nga kina'yà-jẹn it'aà tsajòn nga 'ñó ndaà mokjeiín-nò it'aà
ts'ẹ Cristo, tikoaá ngajẹn, 'ñó ndaà kjòtsja-najẹn. 8 K'ẹ nga
kina'yà-jẹn nga kixi onguít'aà-là Na'èn-ná, ngajẹn jyeé mì
ti mé makájno-najẹn. 9 Ngajẹn, 'ñó tse kjọtsja tjín-najẹn nga
nguixkọn Nainá xi kjoa tsajòn skanda mì-la kiì kjoehet'aà
nachrjein nga k'oi-lajẹn kjondaà Nainá. 10 Kọ nachrjein kọ
nitjẹn nokjoàt'aà-lajẹn Nainá mé-ne nga tsjá'nde-ne nga
kọma kọnguíchoòn-nòjẹn. Tikoa kọma kọkòya-ìsa-nòjẹn

mé-ne nga kọjngoò-ne 'én xi chijat'aà-nò koni s'ín
mokjeiín-nò.

Kjoạ bítsi'ba-lạ Pablo

11 Mejèn-najẹn nga tịjè-ne Nạ'èn-ná xi Nainá kọ jè
Jesucristo xi otíxoma-ná, kàtatsjá'nde-najẹn nga kọma
kọnguíchoòn-nòjẹn. 12 Jè kjọtsjacha-lạ Nạ'én-ná ìsạ ndaà
kàtasijiìn inịmạ-nò, mé-ne nga ìsạ ndaà kọtsjacha-nò xinguiọo
kọ ngats'iì xịtạ xi kj'eịí, koni ngajẹn, ndaà matsjacha-nòjẹn.
13 Jè Nạ'èn-ná kàtatsjá-lạ nga'ñó inịmạ-nò mé-ne nga nịmé jé
sạkòt'aà-nò kọ tsjeè kịtsạjnaà nga nguixkọn Nainá xi Nạ'èn-ná
k'ẹ nga kjoịí ìjngoò k'a-ne Jesucristo xi otíxoma-ná nga tjịkọ
ngats'iì xi yạ chjạ-ne.

Kjoạ xi sasén-lạ Nainá

4 1 Ndí 'ndsè kọ ndí tichjaá, k'oạá s'ín tsakoòya-nòjẹn nga
k'oạs'ín sịjchá yijo-nò koni s'ín sasén-lạ Nainá. Kọ kixịí
kjoạ, jyeé kọs'ín titsạ'nè. Tạnga ị'ndeị bítsi'ba-nòjẹn tịkoạ
bìnè-nòjẹn ịt'aà ts'ẹ Jesús xi otíxoma-ná nga ìsạ 'ñó ndaà tjiì-là
nga'ñó yijo-nò nga kọs'ín tịkitasòn.
2 Jyeé tíjiìn-nò kó s'ín tjín kjọtíxoma xi kits'iì-nòjẹn koni s'ín
kitsjaà-najẹn Jesucristo xi otíxoma-ná. 3 Jè xi mejèn-lạ Nainá
nga nguì tsjeè sịjchá yijo-nò, mì tị kjoạ chijngui sịs'in-là.
4 Nga jngoò ìjngoò-nò tịkindạa yijo-nò; k'oạs'ín tịkjeén nga
nguì tsjeè tịtsạjna koni s'ín sasén-lạ Nainá. 5 Kì biì'nde-là nga
síkijne-nò jñà kjoạ ch'o xi síjé yijo-nò koni s'ín jñà xịtạ xi mìkiì
beèxkon Nainá. 6 Jñò xi 'ndseé chibá ịt'aà ts'ẹ Cristo, kì k'oạá
tjín kjoạ xi kaàjñoò mé-ne nga mì xinguiọo chónạchạn-là
nga mì xinguiọo jchạtoòn. Tsà k'oạs'ín s'ẹen, kjọ'iín tsjá-nò
Nainá. Jyeé k'oạs'ín tsibènọjmí-nòjẹn. 7 Nainá mìtsà koi xá
kiìchjạ-ná nga ch'o s'ẹén, jè xi mejèn-lạ nga tsjeè kịtsạjnaá.
8 Jè xi ochrjekàngui kjoạ koi, mìtsà kjọhítsjeèn ts'ẹ xịtạ
ochrjekàngui, kjọhítsjeèn ts'ẹ Nainá ochrjekàngui; nga jè xi
tsjá-nò Inịmạ Tsjeè-lạ.
9 Mìkiì mochjeén nga xọjọn skiìt'aà-ìsa-nò xi ts'ẹ kjoạtjòcha.
Nainá jye tsakóya-nò kós'ín sịtjòchaà xinguiọo nga jngoò
ìjngoò. 10 Jyeé kọs'ín titsạ'nè nga matsjacha ngats'iì xịtạ
xinguiọo xi títsạjna kóhọkji yạ nangui Macedonia. Tạnga k'oạá
s'ín bìtsi'ba-nòjẹn nga ìsạ ndaà tịtsjacha xinguiọo. 11 Tìnè-là

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

yijo-nò nga 'nchán tịtsạjna, kì kjoạ-lạ xinguiọo chingàjñoò, t'ẹen xá-nò koni tjín xá xi ma-nò, koni s'ín jye ki'mì-nòjẹn ngats'iì kjoạ koi. 12 Mé-ne nga skoẹxkón-nò jñà xịtạ xi mìkiì mokjeiín-lạ 'én-lạ Nainá. Koạ jñò, nịmé chijat'aà-nò.

K'ẹ nga kjoịí ìjngoò k'a-ne Nạ'èn-ná Jesucristo

13 Ndí 'ndsè kọ ndí tichjaá, mejèn-najẹn nga kàtasijiìn-nò mé kjoạ xi mat'in jngoò xịtạ xi biyaà, mé-ne nga mì kọbaá-nò koni jñà xịtạ xi nịmé nchikoña-lạ. 14 Koni s'ín mokjeiín-ná nga Jesús k'en, ịkjoàn jaáya-lạ, k'oạ tịs'ín mokjeiín-ná nga Nainá sịìkjaáya-lạ xịtạ xi jye k'en, jñà xi mokjeiín-lạ ịt'aà ts'ẹ Jesús.

15 Ngạ koií 'én bènọjmíya-jẹn koni tsò 'én xi tsibíjna Jesús nga jñá xi titsạjnakoaán skanda k'ẹ nga kjoịí ìjngoò k'a Nạ'èn-ná Jesucristo, mìtsà jñá kjiín ítjòn-lá jñà xi jye k'en. 16 Ngạ jè sobà Nạ'èn-ná kịtjojen ìjngoò k'a-ne ngajmìì; 'ñó kịchjạ nga tsjá ọkixị, kịná'ya jngoò-lạ jtạ ts'ẹ àkjạlẹ ítjòn, kọ kịná'ya-lạ chrjo-lạ Nainá; ịkjoàn jñà xịtạ xi jye k'en nga mokjeiín-lạ ịt'aà ts'ẹ Cristo, kjoạáya ítjòn-lạ. 17 Ịkjoàn jñá xi tákó titsạjnakoaán jè nạchrjein jè, yạá tjámijìn-tjẹn-koạá ịjiìn ifi nga kixokjoaá Nainá yạ ịjiìn ịsén. K'oạá s'ín kọma nga yạ kịtsạjnakoạá Nainá nịtạ mé nạchrjein-ne. 18 K'oạá ma-ne nga tịje takòn xinguiọo nga tènọjmíya-là koni tsò jñà 'én koi.

5 1 Ndí 'ndsè kọ ndí tichjaá, mìkiì mochjeén nga xọjọn sịt'aà-nò mé nạchrjein-ne nga ọkọma. 2 Jñò, ngạ jyeé ndaà tíjiìn-nò, jè nạchrjein k'ẹ nga kjoịí ìjngoò k'a Nạ'èn-ná Jesucristo, k'oạá s'ín kjoịí koni jngoò xịtạ chijé xi f'iì nga nịtjẹn k'ẹ nga nịyá xi nchikoñaá-lạ. 3 K'ẹ nga kịtsọ jñà xịtạ: "'Nchán titsạjnaá, nịmé kjoạ tjín." K'ẹé tà nịtọón kịtjojenè-lạ kjọxkón koni s'ín mat'in jngoò chjọón xi bijchó nạchrjein-lạ nga ki'ndí 'beé, mìkiì kọjno-lạ. 4 Tạnga jñò ndí 'ndsè kọ ndí tichjaá, mìtsà ịjiìn jñò titsạjnaà jñò. Kọ k'oạá ma-ne nga mì k'oạá s'ín kọmat'ioòn jè nạchrjein jè, koni ma k'ẹ nga ta nịtọón fì jngoò xịtạ chijé. 5 Tạnga jñò, ngats'ioò, iseèn choòn ñánda titsạjnaà, kọ nạchrjein-né. Ngạ jñá, mìtsà ịjiìn jñò titsạjnaá kọ mìtsà nịtjẹn titsạjnaá. 6 K'oạá ma-ne nga mìkiì k'oạ s'ẹén koni s'ín xịtạ xi kj'eịí nga mì titsạjnandaà-jèn mé kjoạ xi tjín k'oạá ngaya-lạ koni tsà kjiyijòfè. Mochjeén-né nga kịtsạjnandaá koni jngoò xịtạ xi tíjnakon, xi nguì ndaà tjín ikon. 7 Nga jñà xịtạ xi oyijòfè, k'ẹé oyijòfè k'ẹ nga jñò. Kọ jñà

xi mach'i, k'eé mach'i k'e nga jñò. 8 Tanga jñá, yaá titsajnaá ñánda iseèn choòn. K'oaá ma-ne nga ndaà sijchá yijo-ná. Jè 'én xi mokjeiín-ná ko jè kjoatjòcha, jñà kosiko inima-ná koni jngoò soldado xi ndaà kijtsa inima-la jè chrjoa xi 'mì coraza. Ko k'e nga nguì tíjngoò takoán nga chiñá-lá jè nachrjein k'e nga kitjokàjñaá kjo'in, jè ngaya-la tsí'nguién kicha xi osìko sko soldado. 9 Nainá mìtsà koi xá jaàjiìn-ná nga kjo'in tsjá-ná, jé-né nga kitjokàjñaá kjo'in it'aà ts'e Jesucristo xi otíxoma-ná. 10 Nga jè k'en ngajo-ná mé-ne k'e nga kjoií ìjngoò k'a-ne, tsà titsajnakoaán, ko tsà jye k'eén, yaá kitsajnakoaá. 11 K'oaá ma-ne nga tijetakòn ko tjiì-la nga'ñó xinguioo koni s'ín jye titsa'nè.

Kjotíxoma xi kitsjaà Pablo

12 Ndí 'ndsè ko ndí tichjaá, nìjé-nòjen kjondaà, jchaxkón xita xi síxáko-nò nga jñà títsajna ítjòn ya ijiìn naxandá-la Nainá ko nga okóya-nò. 13 Ndaà jchaxkón tikoa ndaà titsjacha xita koi, jè kjoa-la xá xi s'ín. 'Nchán titsajnakoo xinguioo.

14 K'oa tis'ín bìtsi'ba-nòjen ndí 'ndsè ko ndí tichjaá, kot'ìn-là nga kàtasíxá jñà xita xi ta jyò tjíma nga majìn-la síxá; ti'ñó ikon jñà xi indaà tjín ikon; tichját'aà-là jñà xi tsjìn-la nga'ñó ya ijiìn inima-la; ko kàtas'e-nò kjoatsejta it'aà ts'e ngats'iì xita-la Nainá.

15 Tsà k'e nga mé kjoa xi ch'o síko-nò xita xi kj'eií, tikindaa xinguioo nga mì siìjndà ngajo-ne. Ta saá tìnè-là yijo-nò nga kjit'aà nachrjein ndaà tikoo xinguioo ko ngats'iì xita xi kj'eií.

16 Kjit'aà nachrjein tsja t'è-là inima-nò. 17 Titsi'ba kjit'aà-là Nainá. 18 Nita mé kjoa-ne, tjiì kjit'aà-là kjondaà Nainá. K'oaá s'ín mejèn-la Nainá nga k'oas'ín s'een ngats'ioò xi mokjeiín-nò it'aà ts'e Cristo Jesús.

19 Kì bichjoá ikòn-là xá xi s'ín Inima Tsjeè-la Nainá. 20 Kì nachrjekànguioò 'én-la xita xi chja ngajo-la Nainá. 21 Ndaà ndaà chít'aà yije ngats'iì 'én. Jñà tikítsajnatjò xi ndaà tsò. 22 Ngats'iì xi ch'o tsò, kì kiì nìkitasòn.

23 Jè Nainá xi tsjá kjoa'nchán, jngoò k'a tsjeè kàtasíkítsajna-nò. Ndaà kàtasíkinda inima-nò, yijo-nò ko kjohítsjeèn-nò mé-ne nga nimé jé s'e-nò jè nachrjein k'e nga kjoií ìjngoò k'a jè Jesucristo xi otíxoma-ná. 24 Nga xita kixi-né jè Nainá xi xó kiìchja-nò, siìkitasòn yijeé kjoa koi.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Kó kitsò Pablo nga síhixat'aà xi̱ta̱

25 'Ndseé ko̱ tichjaá, titsi'batjì-náje̱n.
26 Ti̱ixot'aà ngats'ìì xi̱ta̱ 'ndseé nga nguì ko̱ ini̱ma̱-nò.
27 'A̱n, tsja-nò o̱kixi̱ nga nguixko̱n Na̱'èn-ná nga kàtaxke̱jiìn-la̱ xo̱jo̱n jè ngats'ìì xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Nainá.
28 Jè kàtìjnako̱-nò kjo̱ndaà-la̱ Jesucristo xi otíxoma-ná.

Xo̱jo̱n carta-la̱ San Pablo xi ma-ne jò xi kiskiì-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Tesalónica

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna Tesalónica

1 1 Jñò xi xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Nainá maà xi titsa̱jnaà ya̱ na̱xa̱ndá Tesalónica nga ya̱ titsa̱jnakjoòko̱o Nainá xi Na̱'èn-ná ko̱ jè Jesucristo xi otíxoma-ná, 'a̱n xi 'mì-na Pablo titsa̱nìhixot'aà-nòje̱n ko̱ Silvano [ti̱jé-ne xi 'mì Silas] ko̱ Timoteo. 2 Nainá xi Na̱'èn-ná, ko̱ jè Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱'nchán ya̱ ijiìn ini̱ma̱-nò.

Kó tsò Pablo nga tsjá-la̱ kjo̱ndaà Nainá

3 Ndí 'ndseé ko̱ tichjaá mochjeén-nè nga kjit'aà na̱chrjein k'oi̱í-la̱je̱n kjo̱ndaà Nainá xi i̱t'aà tsa̱jòn. Ndaà tjín nga k'oa̱s'ín s'e̱n-je̱n, koií kjoa̱-la̱ nga na̱chrjein inchijòn ìsa̱ ndaà mokjeiín-nò ko̱ ìsa̱ ndaà matsjacha xinguio̱o nga jngoò ìjngoò. 4 K'oa̱á ma-ne nga ndaà matsja-naje̱n i̱t'aà tsa̱jòn; k'oa̱á s'ín bènojmí-la̱je̱n jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi xìn nangui títsa̱jna nga jñò, ndaà mokjeiín-nò ko̱ ndaà chíkjoa̱ko̱-nò na̱s'ín 'ñó fì tji̱ngui kondra̱-nò xi̱ta̱ ko̱ na̱s'ín kjo̱'in titsa̱nìkjioón. 5 Ngats'ìì kjoa̱ koi, Nainá k'oa̱á s'ín okó nga kixi̱ koiìndaàjiìn; ko̱ k'oa̱á ma-ne nga jñò, ok'ín-nò nga ya̱ ki̱tsa̱jnajiìn-là xi̱ta̱ xi jè tíhotíxoma-la̱, nga ti̱koi-ne kjoa̱-la̱ Nainá nga kjo̱'in titsa̱nìkjioón.

6 Nainá, xi̱ta̱ kixi̱-né nga tsjá-la̱ kjo̱'in jñà xi̱ta̱ xi kjo̱'in tsjá-nò. 7 Ko̱ jñò xi kjo̱'in titsa̱nìkjioón, tsjá-nò kjoa̱'nchán ko̱ ngaje̱n, k'e̱ nga kji̱nchrobàjen ngajmiì Jesucristo xi otíxoma,

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

tjiko àkjale-la xi 'ñó tse nga'ñó tjín-la nga kjinchrobàjen-jiìn ni'ín. 8 Nainá tsjá-la kjo'in jñà xita xi mìkiì beèxkón ni mìkiì síkitasòn 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Jesucristo xi otíxoma-ná. 9 Xita koi, 'ñó tse kjo'in siìkjeiín nita kjé-ne; mì yaá kítsajna nguixkon Na'èn-ná, ko mìkiì skoe kjoajeya-la xi 'ñó tse nga'ñó tjín-la. 10 Kjoa koi, k'oaá s'ín koma jè nachrjein k'e nga kitjojen ìjngoò k'a Na'èn-ná mé-ne nga it'aà ts'e xita-la jeya kíjna-ne ko ngats'ìi xita xi mokjeiín-la it'aà ts'e, ta koxkón-la. Tikoaá jñò yaá kitsajnaà, koií kjoa-la nga kòkjeiín-nò koni s'ín tsibènojmí-nòjen.

11 K'oaá ma-ne nga kjit'aà nachrjein bítsi'ba-lajen Nainá it'aà tsajòn, mé-ne nga Nainá kitso nga ok'ìn-nò nga ya kinókjoa-nò naxandá-la nga xó k'oaá s'ín kiìchja-nò. Nga ko nga'ñó-la kàtasíkitasòn ngats'ìi kjondaà xi jñò sasén-nò ko xá xi 'nè nga Na'èn-ná ma'ñót'aà takòn. 12 K'oaá s'ín koma nga it'aà tsajòn jeya kíjna Jesucristo xi otíxoma-ná. Tikoa jè ndaà siìkítsajna-nò koni s'ín tjín-la kjondaà jè Nainá ko jè Jesucristo xi otíxoma-ná.

K'e nga kjoií ìjngoò k'a-ne Jesucristo

2 1 Ndí 'ndseé ko tichjaá, i'ndei jè kénojmí-nòjen kó s'ín koma k'e nga kjoií ìjngoò k'a Jesucristo xi otíxoma-ná ko k'e nga ya koxkóyat'aà-lá. K'oaá ma-ne bìtsi'ba-nòjen 2 tsà yá xita xi kitso-nò nga jyeé j'ìì ìjngoò k'a Jesucristo, kì tà nitòn mokjeiín-nò; kì tsakjoòn-là tsà yá xita xi kitso-nò: k'oaá tsò 'én-la Nainá xi kjòngatsja Pablo; k'oaá s'ín chjaya, ko k'oaá s'ín kisìkasén jngoò xojon. 3 Kì yá xita xi konachan-nò. Nga jè nachrjein k'e nga okoma, ítjòn s'e nachrjein nga jñà xita, 'ñó kondra kítsajna-la Nainá. Ikjoàn ta nitoón kotsejèn jè xita xi 'ñó ch'o s'iin, jè xi tjínè-la nga kjo'in siìkjeiín nita kjé-ne. 4 Xita jè, jè xi kondra kíjna-la ngats'ìi xi Nainá tsò-la xita ko nita mé-ìsa-ne xi beèxkón nga jè mejèn-la kíjna ítjòn. Skanda yaá kíjnaya ingo ítjòn-la Nainá koni tsà jè sobà Nainá, k'oaá kitso-la yijo-la nga Nainá jè.

5 ¿A mì bítsjeèn-nò k'e nga sa ya tsohótijnako-nò, k'oaá kixan-nò nga k'oaá s'ín koma? 6 I'ndei jye tíjiìn-nò mé kjoa xi bíchjoà ikòn-la xita jè nga mì xátí f'ìì; skanda k'eé kjoií k'e nga kichóya nachrjein-la. 7 Jè nga'ñó-la kjoach'o, jyeé tísíxá'ma i isò'nde, tanga tíjna jngoò xi tíjna ikòn nga mìkiì tsjá'nde ko ta

jè chija nga tjáxìn. 8 Ko̱ i̱kjoàn k'e̱é ko̱tsejèn jè xi̱ta̱ xi ch'o s'ín. Ta̱nga Jesucristo xi otíxoma, ta jngoò 'én ki̱chja̱ nga tsjá-la̱ kjo̱'in ni̱ta̱ kjé-ne. Tà ma tà jé nga ote kji nga kjoi̱í, jngoò k'a kjoa̱áxìn nga'ñó-la̱. 9 K'e̱ nga kjoi̱í jè xi̱ta̱ xi ch'o s'ín, jè xi̱ta̱ nei̱í tsjá-la̱ nga'ñó nga kjìn ska̱ya kjo̱xkón ko̱kò xi mìtsà kixi̱ kjoa̱. 10 Si̱ìkjeén yije kjoa̱ xi ch'o tjín nga skónachan-la̱ xi̱ta̱ xi kjo̱'in si̱ìkjeiín ni̱ta̱ kjé-ne, koií kjoa̱-la̱ nga jñà xi̱ta̱ koi mìkiì matsjakeè xi kjoa̱ kixi̱ xi ma ki̱tjokàjiìn-ne kjo̱'in kjoa̱ ts'e̱ jé-la̱. 11 K'oa̱á ma-ne Nainá tsjá'nde-né nga tíjna jngoò xi skónachan-la̱ xi̱ta̱ koi, mé-ne kàtakjeiín-la̱ kjoa̱ ndiso, 12 nga kàtas'e-la̱ kjo̱'in ngats'ìì xi mìkiì mokjeiín-la̱ kjoa̱ kixi̱. Nguì ta kjoa̱ ch'oó sasén-la̱.

Mé kjoa̱-ne nga jaàjiìn-ná Nainá

13 Ndí 'ndsè ko̱ ndí tichjaá, mochjeén-né nga kjit'aà nachrjein 'biì-laje̱n kjo̱ndaà Nainá xi i̱t'aà tsa̱jòn xi 'ñó matsjakeè-nò Na̱'èn-ná, nga xó k'oa̱á s'ín jaàjiìn-nò Nainá kóni nga ti̱sa̱ tàts'en-la̱ kjoa̱, mé-ne nga ki̱tjokàjñoò-nò kjo̱'in, nga jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá sítsjeèya-nò ko̱ nga ndaà mokjeiín-nò xi kjoa̱ kixi̱. 14 Xó k'oa̱á s'ín kiìchja̱-nò Nainá i̱t'aà ts'e̱ 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo xi ngaje̱n nokjoàya-je̱n, mé-ne nga jñò, ti̱koa̱ s'e̱-nò kjoa̱jeya-la̱ Jesucristo, jè xi otíxoma-ná.

15 Ndí 'ndsè ko̱ tichjaá, k'oa̱á s'ín kixi̱ ti̱tsa̱jna. Kì nìjchàajiìn-jèn jñà 'én kixi̱-la̱ Cristo xi ngaje̱n kinìkatoya-nòje̱n, jñà xi ta 'én kinokjoà-nòje̱n ko̱ xi xo̱jo̱n carta tsakoòya-nòje̱n. 16 'A̱án síjét'aà-la̱ Jesucristo, jè xi otíxoma-ná ko̱ jè Nainá xi Na̱'èn-ná, jè xi 'ñó matsjakeè-ná nga tsjá-ná kjoa̱jetakòn-la̱ xi mìkiì kjoe̱het'aà, ko̱ tsjá kjo̱tjò-ná kjo̱ndaà-la̱ nga tíjngoò takoán nga titsa̱chiñá-lá. 17 K'oa̱á s'ín síjét'aà-la̱ nga ìsa̱ tse nga'ñó kàtatsjá-la̱ ini̱ma̱-nò mé-ne nga ìsa̱ kixi̱ ki̱tsa̱jnaà koni s'ín 'nè kjoa̱ xi ndaà tjín ko̱ koni s'ín nokjoà 'én xi ndaà tsò.

K'oa̱á tsò Pablo nga mejèn-la̱ si̱tsi'batjì

3 1 Xi fehet'aà-ne ndí 'ndsè ko̱ ndí tichjaá, titsi'batjì-náje̱n mé-ne jè 'én-la̱ Nainá ni̱to̱n xki̱ xi ján katijchó, ti̱koa̱ ndaà kàteèxkón jñà xi̱ta̱ xi skoétjò 'én koni s'ín ki'nè jñò nga ndaà kiyaxkón. 2 Ti̱koa̱ titsi'batjì-náje̱n mé-ne nga jè Na̱'èn-ná kì kiì tsjá'nde nga ch'o si̱ìko̱-naje̱n xi̱ta̱ ts'e̱n ko̱ xi ch'o s'ín, nga mì tà ngats'ìì xi̱ta̱ mokjeiín-la̱. 3 Na̱'èn-ná xi̱ta̱ kixi̱-né, síkitasòn

'én-la, kixií siìkítsajna-nò tikoa siìkinda-nò mé-ne nga mì ch'o siìko-nò jè xita neií. 4Nga it'aà ts'e Na'èn-ná mokjeiín-najen nga titsanìkitasòn-nò koni s'ín tìtsahotiìxoma-nòjen ko tákó k'oaá s'ín s'een-ìsa. 5Jè Na'èn-ná kàtasíchját'aà-nò nga kos'ín tjòcha jcha xinguioo koni s'ín tjòkeè kijtseè-nò Nainá; ko nga kàtachíkjoakò-nò kjo'in koni s'ín kichìkjoakò-la Cristo.

Mochjeén-né nga kàtasíxá jñà xita

6Ndí 'ndsè ko ndí tichjaá, k'oaá s'ín bìnè-nòjen, it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo, kì ti ya tsjahijtako-nò jñà xita 'ndseé ko tichjaá xi majìn-la síxá, jñà xi mìkiì k'oas'ín síkitasòn koni s'ín tjín kjoa kixi xi ngajen kinìkatoya-nòjen. 7Jñò, jyeé tíjiìn-nò nga mochjeén-né nga chjínguì-nájen koni s'ín ki'nè-jen k'e nga ya tsitsajnako-nòjen; mì jyò tsitsajna-jen, kinìxá-nájen. 8Mìtsà ta kjotjò chichi-jen. Ta saá 'ñó kiníxá-jen ko nachrjein ko nitjen kinìkijta-jen yijo-najen, mé-ne nga mì jñò siìjti-nòjen. 9Kinìxá-nájen nas'ín tjí'nde-najen nga sijé-nòjen mé tsojmì xi mochjeén-najen. Jè xi mejèn-najen nga chjínguì-nájen mé-ne k'oa tis'ín s'een koni 'nè-jen. 10K'e nga tsitsajnako-nòjen k'oaá s'ín ki'mì-nòjen: Tsà jngoò xita xi majìn-la síxá, tikoa mìkiì tjí'nde-la nga kokjen. 11Jyeé kina'yà-jen nga tjímajiìn i'nga xita xi majìn-la síxá nga tà jyò binchima, nga ta jñà chjajiìn chja'a ñánda mì jñà oko-la. 12Jñà xita koi, it'aà ts'e Jesucristo

Xá xi kis'iìn Pablo nga tsibíndaà ni'ya nikje

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

xi otíxoma-ná, k'oáá s'ín bìtsi'ba-la̱je̱n, ti̱koa̱ bìnè-la̱je̱n nga kàtasíxá, mé-ne nga kàtátsji'a-ne yijo-la̱.

13 Jñò ndí 'ndsè ko̱ ndí tichjaá, kì bijta-nò nga ndaà 'nè. 14 Tsà tjín i'nga xi mìkiì síkitasòn koni tsò xo̱jo̱n jè, chítsejèn-là yá-né, kì ya̱á báhijtako̱o, mé-ne nga ko̱sobà-la̱. 15 Ta̱nga kì k'oa̱á s'ín nìko̱o koni jngoò xi̱ta̱ kondra̱, k'oa̱á s'ín tènojmíya-là nga 'én ndaà chiko̱o nga 'ndseé chibá.

'Én xi fehet'aà-ne

16 Tijè-ne Na̱'èn-ná xi tsjá kjoa̱'nchán, kjit'aà na̱chrjein kàtatsjá-nò kjoa̱'nchán ni̱ta̱ mé kjoa̱-ne. Na̱'èn-ná kàtìjnako̱-nò ngats'ioò.

17 Nga jye tífehet'aà xo̱jo̱n jè, ko̱ó ndsa̱a tìkjiì-nò 'a̱n xi 'mì-na Pablo, nga tisìhixat'aà-nò. Nga̱ k'oa̱s'ín s'iaàn firma-na̱, ko̱ k'oa̱á s'ín kjiaà. 18 Ngats'ioò, jè kàtìjnako̱-nò kjo̱ndaà-la̱ Jesucristo xi otíxoma-ná.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Xo̱jo̱n carta-la̱ San Pablo xi kiskiì ítjòn-la̱ jè Timoteo

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà Timoteo

1 1 'A̱n, Pablo, tìkjiì-lè xo̱jo̱n jè, nga 'a̱n tsibíxáya-na
Jesucristo, nga k'oa̱s'ín kitsjaà o̱kixi̱ Nainá xi
ochrjekàjiìn-ná kjo̱'in ko̱ Na̱'èn-ná Jesucristo nga
titsa̱chiñá-lá kjo̱ndaà-la̱. 2 Ngaji̱ Timoteo, koni tsà ki'ndí
ts'a̱n xan-lè nga 'a̱n tsakoòyandaà-lè koni s'ín mokjeiín-ná
i̱t'aà ts'e̱ Cristo. Nainá xi Na̱'èn-ná ko̱ Na̱'èn-ná Jesucristo
kàtatsjá-lè kjo̱ndaà, kàtahi̱ma̱keè-lè, kàtas'e-la̱ kjoa̱'nchán
i̱jiìn ini̱ma̱-lè.

Pablo tsibínè-la̱ Timoteo nga si̱ìkixi̱ya xi̱ta̱ xi kj'ei̱í kjo̱hítsjeèn okóya

3 Koni s'ín tsibìtsi'ba-lè k'e̱ nga kiaà nangui Macedonia, ya̱á
ti̱jni na̱xa̱ndá Éfeso mé-ne nga ki̱chakjáya-la̱ xi̱ta̱ xi mìtsà 'én
kixi̱ nchihokóya i̱jiìn na̱xa̱ndá-la̱ Nainá. 4 Ngaji̱ Timoteo, k'oa̱á
s'ín tjínè-la̱ jñà xi̱ta̱ koi, kì kiì sís'in-la̱ cuento jchínga xi mìtsà
kixi̱ kjoa̱ ti̱koa̱ kì kiì sís'in-la̱ kjoa̱ xi mìkiì fehet'aà ts'e̱ xi̱ta̱
jchínga kjòtseé. Kjoa̱ koi ni̱mé chjí-la̱. Tà síkjaán-kjoò-ná. Mì
kì osìko̱-ná nga mokjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱ Cristo mé-ne nga ko̱ma
si̱kitasoán koni s'ín mejèn-la̱ Nainá.

5 Xá xi tìbìnè-lè, jè-né nga tsjeè tíjna ini̱ma̱-ná, nga tsjeè
tjín kjo̱hítsjeèn-ná koa̱ nga nguì ndaà mokjeiín-ná; ya̱á
nchrobát'aà-ne nga si̱tjòchaà xinguia̱á. 6 Ta̱nga tjín i'nga xi̱ta̱
xi xìn ndi̱yá tjímaya; tà koií jooya-ne 'én xi ni̱mé chjí-la̱.
7 Mejèn-la̱ maestro ts'e̱ kjo̱tíxoma-la̱ Nainá kítsa̱jna. Ta̱nga
ti̱jñà-ne, skanda mìkiì machi̱ya-la̱ 'én xi chja̱ nga 'ñó chja̱ nga
tsò nga kixi̱ kjoa̱.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

8 Tíjiìn-ná nga jè kjo̱tíxoma xi kitsjaà Nainá, ndaà tjín
tsà k'oa̱s'ín ko̱chjeén koni s'ín mejèn-la̱ Nainá. 9 'Ya-ná,
kjo̱tíxoma-la̱ Nainá, mìtsà ts'e̱ jñà xi̱ta̱ xi ndaà s'ín. Ts'e̱-né
jñà xi̱ta̱ xi mìkiì 'nchréñijon koa̱ mìkiì síkitasòn; ts'e̱-né xi̱ta̱
xi mìkiì beèxkón Nainá koa̱ ótsji jé; ts'e̱-né xi̱ta̱ xi mì tsjeè
tjín kjo̱hítsjeèn-la̱ xi tjé beèhikon jè kjoa̱tsjeè-la̱ Nainá; ts'e̱-né
xi̱ta̱ xi sík'en na̱'èn-la̱ ko̱ nea̱-la̱, ko̱ ngats'iì xi̱ta̱ xi xi̱ta̱ sík'en.
10 Ti̱koa̱ ts'e̱-né jñà xi̱ta̱ xi kjoa̱ chijnguií s'ín, jñà xi xi̱ta̱ xa'nda,
xi̱ta̱ xi xíkjín fìko̱ chijé nga otíjna. Ti̱koa̱ ts'e̱-né jñà xi̱ta̱ ndiso
ko̱ xi̱ta̱ xi mìtsà 'én kixi̱ chja̱, jñà xi̱ta̱ xi ch'o tjín kjoa̱ xi s'ín xi
kondra̱ ts'e̱ kjo̱hítsjeèn xi kixi̱ tjín. 11 Jè kjo̱hítsjeèn kixi̱, k'oa̱á
tjín xi okóya jñà 'én jeya-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo. Nainá xi
'ñó jeya tíjna, jè kisìnga̱tsja-na nga 'a̱n kichjàya 'én koi.

Mé kjoa̱-ne nga kitsjaà-la̱ kjo̱ndaà Nainá jè Pablo

12 Tsjaà-la̱ kjo̱ndaà Na̱'èn-ná Jesucristo. Ndaà chjí-la̱
nga kitsjaà-na nga'ñó ti̱koa̱ ndaà kijtseè ikon-na nga 'a̱n
kisìnga̱tsja-na xá-la̱, 13 na̱s'ín k'e̱ nga sa̱ ítjòn, 'ñó ch'o kis'iaàn;
kichjàjno-la̱ Nainá; kondra̱ kiìtji̱ngui-la̱; toòn kijtseè xi̱ta̱-la̱.
Ta̱nga kjòhi̱ma̱keè-na Nainá, nga kj'eè kiì be, koa̱ kj'eè kiì
mokjeiín-na i̱t'aà ts'e̱ Cristo. 14 Ta̱nga jè kjo̱tjò-la̱ Na̱'èn-ná
ìsa̱á 'ñó tse kitsjaà-na ti̱koa̱ kisìhiseèn-na nga mokjeiín-na ko̱
kitsjaà-na kjoa̱tjòcha-la̱ nga jè Cristo tìjna̱koa̱a.
15 Jñà 'én koi, nguì 'én kixi̱-né. Mochjeén-né nga ko̱kjeiín
yije-la̱ xi̱ta̱ nga jè Jesucristo j'iì i̱ isò'nde nga ko̱chrjekàjiìn
kjo̱'in ngats'iì xi̱ta̱ xi jé tjín-la̱. Ngats'iì xi̱ta̱ xi ch'o s'ín, 'a̱án
tìjna̱ ítjoàn nga tsohotsjià jé. 16 Na̱s'ín 'ñó ch'o kis'iaàn, Nainá
kis'e-la̱ kjo̱hi̱ma̱takòn i̱t'aà ts'a̱n. Jñà xi̱ta̱, k'e̱ nga skoe̱ kó s'ín
kisìko̱-na Na̱'èn-ná Jesucristo, nga 'ñó tjín-la̱ kjoa̱tsetakòn,
ti̱koa̱á ko̱kjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo nga s'e̱-la̱ kjoa̱binachon ni̱ta̱
mé na̱chrjein-ne. 17 Nainá, 'nga kàtìjna, kàtas'e-la̱ kjoajeya
ni̱ta̱ mé nó, ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne nga jè otíxoma ni̱ta̱ mé
na̱chrjein-ne koa̱ mìkiì kjoehet'aà na̱chrjein-la̱ ni̱ta̱ kjé-ne,
ti̱koa̱ mìkiì tsejèn ñánda tíjna koa̱ nguì jè ta̱jngoò xi Nainá.
K'oa̱s'ín kàtama.
18 Ngaji̱ Timoteo koni tsà ki'ndí-na̱ xan-lè, sìnga̱tsja-lè 'én koi,
koni s'ín kitsò xi̱ta̱ xi kisìkjeén Nainá nga kiìchja̱ i̱t'aà tsiji,
mé-ne nga i̱t'aà ts'e̱ 'én koi, tsjá-lè nga'ñó nga ndaà si̱xá-la̱
Nainá koni s'ín síxá soldado. 19 Ndaà kàtakjeiín-lè i̱t'aà ts'e̱

Cristo, tikoa ndaà kàtìjna kjohítsjeèn-lè. Tjín i'nga xita xi mìkiì
kisìs'in kjohítsjeèn xi ndaà tjín. K'oaá komà-ne nga kisìkje-la
ikon nga mì ti kiì kòkjeiín-la. 20 K'oaá s'ín komàt'in jè Himeneo
ko Alejandro xi 'an kisìkítsajnakoaa xita neií mé-ne nga
kàtakixiya-ne nga mì taxki kichjajno-la Nainá.

Mochjeén-né nga kítsi'batjiá xinguiaá

2 1 Jè kjoa xi ìsa 'ñó mochjeén, k'oaá s'ín tìbìnè-nò nga
titsi'batjiò ngats'iì xita, tinókjoat'aà-là Nainá, tìtsi'ba-là
Nainá, tjiì-là kjondaà it'aà ts'e ngats'iì xita xi tjín nga tíjtsa
isò'nde. 2 Mochjeén-né nga kítsi'batjiá xi xitaxá ítjòn títsajna
ko ngats'iì xi kjotíxoma tjíya tsja mé-ne nga 'nchán kitsajna-ná
tikoa tafì tafì sijchá yijo-ná tikoa jchaxkoán Nainá ko
jchaxkoán kjoa xi ndaà tjín. 3 K'e nga k'oas'ín s'eén ndaà tjín
koa ndaà sasén-la Nainá xi ochrjekátjì-ná kjo'in. 4 Nainá, jè xi
mejèn-la nga ngats'iì xita kitjokàjiìn kjo'in tikoa sijiìn-la kós'ín
tjín xi kjoakixi. 5 Tà jngoò ma Nainá; tikoaá tà jngoò ma xita
xi chjatjì-ná it'aà ts'e Nainá, jè xita xi Jesucristo 'mì. 6 K'e nga
kichìya nachrjein-la Nainá, Jesucristo kitsjaà kjotjò yijo-la
nga k'en mé-ne nga kochjítjì-ne ngats'iì xita nga ma kitjokàjiìn
kjo'in. K'oaá s'ín kis'iìn nga kisijiìn yije-la xita. 7 'Aán kjòngatsja
xá jè nga 'an tsibíxáya-na Cristo nga kichjàya 'én ndaà-la tikoa
kokoòya-la jñà xi mìtsà xita judío nga kokjeiín-la it'aà ts'e Cristo
tikoa skoe xi kjoakixi. 'Én kixií xi tìxan-lè, mìtsà 'én ndiso.
8 It'aà ts'e xita x'in, mejèn-na k'e nga chjat'aà-la Nainá
nita ñánda i'nde títsajna, tsjeè kàtasíkítsajna inima-la k'e
nga skímiìtjen-la tsja Nainá. Kì kjoajti tíjiìn inima-la, koa
kì nchikjaán-kjoò-jèn. 9 Tikoa jñà íchjín, jè nikje xi ndaà
ok'ìn-la kàtakjá. Kì nikje chjí ókjá. Kì taxki sí'ñójno sko ko
yijo-la tsojmì xi 'ñó chjí koni kicha oro ko perla. Chiba chiba
kàtíndaà yijo-la mé-ne nga mì xita skótsejèn-jno-ne. 10 Ta saá
xá xi ndaà tjín kàtas'ín koni s'ín ok'ìn-la jñà íchjín xi beèxkón
Nainá. 11 Jñà íchjín jyò kàtìtsajna k'e nga skóta'yà 'én-la Nainá;
kàta'nchréñijon-la jè xi okóya. 12 'An, mìkiì tsjaà'nde nga
jñà íchjín kotìxoma-la xi xita x'in koa kokòya-la. Íchjín, jyò
kàtìtsajna. 13 Koií kjoa-la jè Nainá ítjòn tsibíndaà Adán, iskan
tsibíndaà Eva. 14 Mìtsà jè Adán xi kichonachan-la; jè Eva xi
chjoón-la. K'oaá s'ín komà-ne nga kisakò jé-la. 15 Tanga, jñà
íchjín, tsà siìkitasòn koni s'ín mejèn-la Nainá nga s'e-la ixti,

kitjokàjiín kjo'in. Mochjeén-né nga ndaà kokjeiín-la it'aà ts'e Cristo, nga s'e-la kjoatjòcha, nga tsjeè kítsajnako Nainá koa ndaà siìjchá yijo-la.

Kjoa xi mochjeén ts'e xita xi síkinda naxandá-la Nainá

3 1 'Én jè, nguì 'én kixi-né: Tsà tjín jngoò xita xi mejèn-la xá nga naxandá-la Nainá siìkinda, 'ñó ndaà tjín xá xi mejèn-la. 2 Jè xita xi siìkinda naxandá-la Nainá mochjeén-né nga ndaà s'iin mé-ne nga mì yá xi ch'o kitso-la. Jngoò chjoón s'e-la; jngoò xita xi indaà tjín ikon; xita xi ndaà kosòn-la yijo-la; xita xi yaxkón nga ndaà tísíjchá yijo-la; xi ndaà sís'in-la xita xi bijchókon; xita xi ndaà ma-la okóya; 3 xi mìtsà xita ch'i; xi mìtsà xita kjaán-ko; xi mìtsà ton chijé kjòtsjakeè. Jè xita xi mochjeén xi ndaà xita, xi mìtsà kjoasiì sís'in-la, xi mìtsà ton kájno-la. 4 Mochjeén-né nga ndaà kjotíxoma-la xita ni'ya-la; ndaà siìkixi ixti-la mé-ne nga s'e-la kjoxkón ixti tikoa siìkitasòn koni s'ín tsò xita jchínga-la. 5 Tsà mìkiì ma-la otíxoma-la xita ni'ya-la, ¿kó s'ín koma siìkinda xita naxandá-la Cristo? 6 Jè xi síkinda xita naxandá-la Nainá jè xi mochjeén xi kjòtseé kòkjeiín-la, mé-ne nga mì 'nga ikon koma-ne nga mì kjo'in s'e-la koni komàt'in xita neií. 7 Mochjeén-né nga ndaà siìjchá yijo-la mé-ne nga skoexkón-ne jñà xita xi mìkiì mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo nga mì ch'o kíjna, nga mì jè xita neií siìkijne-la.

Kjoa xi mochjeén ts'e xita xi siìchját'aà-la naxandá-la Nainá

8 K'oaá tis'ín tjín ts'e xita xi siìkitasòn xá nga siìchját'aà-la xita naxandá-la Nainá, jñà mochjeén xita xi yaxkón nga ndaà nchisíjchá yijo-la. Mìkiì koma siìkjatjìya-la 'én xi chja. Mìkiì koma xán koahijtako. Mìkiì koma ton chijé kotsjakeè. 9 Mochjeén-né nga ndaà kàtafìt'aà-la kjoatjí'ma xi jye tsakó Nainá koni s'ín mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo. Tikoa mochjeén-né nga tsjeè kàtasíkítsajna kjohítsjeèn-la. 10 Jñà xita xi siìkitasòn xá nga siìchját'aà-la xita naxandá-la Nainá, ítjòn kàtachìt'aà tsà nimé kjoa tjín-la, ikjoàn, k'eé kàtasíkitasòn. 11 K'oaá tis'ín tjín ts'e íchjín; mochjeén-né nga yaxkón nga ndaà nchisíjchá yijo-la. Mì 'én ndiso kichja. Indaà k'oeè ikon. Ndaà siìkitasòn yije nita mé kjoa-ne. 12 Jè xita xi síkitasòn xá nga síchját'aà-la xita naxandá-la Nainá, mochjeén-né nga tà jngoò

chjo͘ón s'e̲-la̲. Ndaà kàtatíxoma-la̲ i̲xti-la̲ ko͘ xi̲ta̲ ni'ya-la̲. 13 Jñà xi̲ta̲ xi ndaà si̲ìkitasòn xá koi, ìsa̲ ndaà jcha̲xkón koa̲ ìsa̲ 'ñó ndaà s'e̲ ikon koni s'ín mokjeiín-la̲ i̲t'aà ts'e̲ Cristo Jesús.

Kjoa̲'ma-la̲ Nainá

14 Mejèn-na nga kjíkon ni̲to͘n-lè, ta̲nga tsà koií na̲chrjein-la̲ ko͘chrjein-ya-na, k'oa̲á ma-ne tìkjiì-lè xo͘jo͘n jè 15 mé-ne nga jcha̲-ne kós'ín ki̲tsa̲jnakoa̲á xi̲ta̲ xinguia̲á ya̲ i̲jiìn na̲xa̲ndá-la̲ Cristo xi tíjnakon. Jè na̲xa̲ndá-la̲ Cristo tjíya tsja 'én kixi̲-la̲ Nainá. 16 Nguì 'én kixi̲-né nga 'ñó jeya jè kjoa̲'ma-la̲ Nainá xi jye tsakó koni s'ín yaxkoán Nainá:

Nainá, xi̲ta̲á komà nga j'iì i̲ i̲sò'nde;
i̲t'aà ts'e̲ Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ ki'ya-la̲ nga tjín-la̲ kjoa̲kixi̲;
jñà àkja̲le̲ kijtseè-né;
'én-la̲ kinokjoàyajiìn-la̲ ngats'iì xi mìtsà xi̲ta̲ judío;
nga tíjtsa i̲sò'nde kòkjeiín-la̲ xi̲ta̲ i̲t'aà ts'e̲ Cristo;
jeya kitjoétjò-ne ján ngajmiì.

Xi̲ta̲ xi mìtsà 'én kixi̲ ko͘kòya

4 1 Ta̲nga jè Ini̲ma̲ Tsjeè-la̲ Nainá ndaà bénojmíya-ná nga tsò: k'e̲ nga chiba na̲chrjein chija-ìsa-la̲ nga kjoi̲í ìjngoò k'a Cristo, s'e̲é xi̲ta̲ xi mì ti̲ kiì ko͘kjeiín-la̲ i̲t'aà ts'e̲ Cristo. Ya̲á kji̲t'aà-la̲ ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í xi kona̲cha̲n koa̲ kjo͘hítsjeèn-la̲ nei̲í si̲ìkitasòn. 2 Jñà kji̲'nchré-la̲ xi̲ta̲ ndiso xi jò i̲sén tjín-la̲. Xi̲ta̲ koi, nga jye kjòtájaàjiìn kjo͘hítsjeèn-la̲, mì ti̲ kinda̲ fìko͘-ne kjoa̲ch'o xi nchis'ín. 3 Jñà xi̲ta̲ koi mìkiì tsjá'nde nga ki̲xan xi̲ta̲. Ti̲koa̲á tjín tsojmì xi ma chine, mìkiì tsjá'nde nga ko͘ma chji̲ne̲. Ta̲nga tsojmì koi, Nainá tsibíndaà nga tjí'nde-la̲ nga ko͘ma ski̲ne̲ xi̲ta̲ xi mokjeiín-la̲ ko͘ xi ndaà tíjiìn-la̲ kjoa̲kixi̲. K'e̲ nga ski̲ne̲ tsjá-la̲ kjo͘ndaà Nainá. 4 Ngats'iì tsojmì xi Nainá tsibíndaà, ndaà-né, mìkiì ko͘ma ki̲náchrjenguiaá. Ko͘ma si̲kjeén yije tsà k'oi̲-lá kjo͘ndaà Nainá k'e̲ nga si̲kjeén. 5 Jè 'én-la̲ Nainá si̲ìtsjeè tsojmì k'e̲ nga ki̲nókjoa̲t'aà-lá.

Jngoò chi̲'nda-la̲ Cristo xi ndaà síxá

6 Ji̲, tsà k'oa̲s'ín ko͘kóya-la̲ jñà xi̲ta̲ xinguia̲á kjoa̲ koi, 'ñó ndaà si̲xát'aà-la̲ Cristo Jesús. Ska̲sòn-ìsa̲ kjo͘hítsjeèn-lè i̲t'aà ts'e̲ 'én xi mokjeiín-ná ko͘ kjo͘hítsjeèn xi ndaà tjín xi ndaà tì'mìtji̲ngui-la̲.

7 Tanga kì taxki nìs'in-la 'én jchínga ts'e isò'nde xi nìmé
chjí-la xi tà kjohítsjeèn-la xita. Tìnè-la yijo-lè nga chaxkoín
Nainá. 8 Tsà kínè-lá yijo-ná nga k'oi-lá nga'ñó, sakó chiba-la
kjondaà, tanga tsà kínè-lá inima-ná nga ndaà jchaxkoán
Nainá, ìsaá sakó-ná kjondaà xi mochjeén-ná nga kjit'aà
nachrjein. Sakó-ná kjondaà i it'aà nangui ko nga koma iskan
tikoaá sakó-ná ján ngajmiì. 9 'Én koi, 'én kixi-né. Mochjeén-né
nga kàtakjeiín yije-la xita. 10 Koií k'oas'ín bìnè-lá xá yijo-ná,
tikoa nìkjiaán kjo'in nga jè titsachiñá-lá Nainá xi tíjnakon xi
ma-la ochrjekàjiìn kjo'in ngats'iì xita. Jñà-né xi kitjokàjiìn
kjo'in xi mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo.
11 K'oaá s'ín tatìxoma-la jñà xita, k'oa tì s'ín takóya-la 'én
koi. 12 Kì yá xi ochrjekàngui-lè nas'ín nguì sa ixti-ìsi. Ya ijiìn-la
xita xi mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo, ji, ndaà t'in ítjoìn mé-ne
skíngui-ne kós'ín nokjoì, kós'ín 'nì, kós'ín tjòcha 'yi Nainá
ko xita, [kós'ín ndaà tíjna inima-lè], kós'ín mokjeiín-lè it'aà
ts'e Nainá, kós'ín tsjeè tìnìjchí yijo-lè nga nguixkon Nainá.
13 Skanda k'e nga kìjchokon-lè, k'oaá s'ín t'iin: tìxkejiìn-la xita
'én-la Nainá; tìnè-la nga 'ñó kàt'eé-la ikon; tikoa takóya-la.
14 Kì nìjchàajiìn-jèn nga sixát'aà-la Nainá it'aà ts'e kjotjò
xi kitjoé-lè k'e nga jñà xita jchínga-la naxandá-la Nainá
tsohósòn-lè tsja nga jñà kiìchja ngajo-la Nainá it'aà tsiji.
15 It'aà ts'e kjoa koi, kjit'aà nachrjein tiyakoii, tikoa tixákoii
mé-ne nga skoe yije-ne xita nga ndaà tímajchíngakoii. 16 Ndaà
tikindii yijo-lè mé xi 'nì. Tikoa t'iin kinda jè 'én xi okoòya-la
xita. Kixi tijni. Tsà k'oas'ín sikitasoìn, ngaji, kitjokàjiìn kjo'in;
tikoaá kitjokàjiìn kjo'in jñà xita xi 'nchré-lè.

Kjondaà xi mochjeén it'aà ts'e xita xi kj'eií

5 1 Jñà xita xi jye 'ñó jchínga, kì taxki nìkaká-la; k'oaá s'ín
tènojmíya-la koni tsà na'èn-lè ma; tikoa jñà xi ìsa ixti-ìsa,
k'oaá s'ín tènojmíya-la koni tsà 'ndsì ma. 2 Jñà íchjín xi jye
'ñó jchínga, k'oaá s'ín tènojmíya-la koni tsà nea-lè ma. Jñà xi
íchjín ixti k'oaá s'ín tènojmíya-la koni tsà tichji ma nga nguì
tsjeè tíjna kjohítsjeèn-lè.
3 Tisikoò jñà íchjín xi jye k'en x'in-la tsà kixi kjoa nga tsjìn
xi osìko. 4 Tsà tjín íchjín ka'àn xi tjín-la ixti, ko tsà tjín-la ixti
'ndeií, ixti koi, ítjòn kàtasíkitasòn ya ni'ya-la kós'ín beèxkón
Nainá. Kàtasìko xita xíkjín, mé-ne nga tsjá ngajo-la kjoatjòcha

ts'ẹ̲ xi̲tạ̲ jchínga-lạ̲. Kjoạ̲ koi, ndaà tjín. K'oạ̲á s'ín sasén-lạ̲ Nainá. 5 Jè chjọ́ọn ka'àn xi kixi̲ kjoạ̲ nga tíjna tạ̲jngoò, Nainá 'ñót'aà-takòn kọ̲ nạ̲chrjein kọ̲ ni̲tjẹ̲n bítsi'ba nga chja̲t'aà-lạ̲ Nainá. 6 Tạ̲nga jè chjọ́ọn ka'àn xi kjọ̲tsja ts'ẹ̲ i̲sò'nde xi ch'o tjín tsjá-lạ̲ yijo-lạ̲, i̲t'aà ts'ẹ̲ Nainá tíjnak'en-né nạ̲s'ín tíjnakon. 7 K'oạ̲á s'ín tatìxoma-lạ̲ kjoạ̲ koi mé-ne nga ndaà si̲ìjchá-ne yijo-lạ̲ nga mì yá xi ch'o ki̲tsọ̲-lạ̲. 8 Tsà yá xi mìkiì si̲ìkindạ̲ xi̲tạ̲ xíkjín nga si̲ìchját'aà-lạ̲, mats'ia̲kọ̲ ítjòn-ne xi yạ̲ títsạ̲jnakọ̲ ni'ya-lạ̲, tsà mì k'oạ̲á s'ín kọ̲si̲kọ̲ xíkjín, mìkiì nchisíkitasòn 'én xi mokjeiín-lạ̲ i̲t'aà ts'ẹ̲ Cristo. Ìsạ̲á ch'o nchisíkítsạ̲jna yijo-lạ̲ mì k'oạ̲á-ne koni jñà xi̲tạ̲ xi mìkiì mokjeiín-lạ̲ 'én-lạ̲ Nainá.

9 Íchjín ka'àn xi si̲t'aà xọ̲jọ̲n nga kọ̲chját'aà-lạ̲, tà jñà-né xi tsato jàn kaàn nó tjín-lạ̲ xi kixi̲ tsibìtsạ̲jnakọ̲ x'i̲n-lạ̲, 10 jñà xi 'ya-lạ̲ nga ndaà kisìjchá yijo-lạ̲ ts'ẹ̲ xá xi ndaà tjín: tsà ndaà kisìjchá i̲xti-lạ̲, tsà ndaà kisìs'in-lạ̲ xi̲tạ̲ xi ijchòkon ni'ya-lạ̲, tsà tsaníjno ndsọ̲kọ̲ xi̲tạ̲-lạ̲ Cristo nga ndaà kisìs'in-lạ̲, tsà kisìchját'aà-lạ̲ xi̲tạ̲ xi kjoạ̲ títsạ̲jiìn. Tsà k'oạ̲s'ín kisìkitasòn yije xá xi ndaà tjín, kọ̲ma si̲t'aà xọ̲jọ̲n.

11 Tạ̲nga jñà íchjín ka'àn xi sạ̲ i̲xti ìsạ̲ mìkiì kọ̲ma xọ̲jọ̲n si̲t'aà. K'ẹ̲ nga x'i̲n kjoạ̲ajiìn-lạ̲, mìtsà 'iín kọ̲ma-lạ̲ nga ki̲nchat'aàxìn-lạ̲ Cristo nga ki̲xan ìjngoò k'a-ne. 12 Tsà k'oạ̲s'ín s'i̲in, kjọ̲'iín s'ẹ̲-lạ̲ nga mìkiì nchisíkitasòn koni s'ín kitsjaà tso'ba nga sạ̲ ítjòn. 13 Íchjín koi, ti̲koạ̲á mangaá-lạ̲ nga xki̲ xi ján ni'ya binchimajto. Ma ts'eè-né. Mìtsà tà ma ts'eè. Ti̲koạ̲á 'én ndiso bíxkó. Chja̲jiìn chja̲'a ñánda mì jñà okọ̲-lạ̲. 14 'Ạ̲n, k'oạ̲á s'ín mejèn-na nga kàtixan ìjngoò k'a-ne jñà íchjín ka'àn xi sạ̲ i̲xti ìsạ̲. Kàtas'e-lạ̲ i̲xti. Ndaà kàtatíxoma ni'ya-lạ̲ mé-ne nga mì ch'o ki̲chja̲jno-ná xi kondrạ̲. 15 Tjín i'nga íchjín ka'àn xi jye tsohófaya-ne, jè kiìt'aà ìjngoò k'a-lạ̲ xi̲tạ̲ nei̲í.

16 Tsà jngoò xi̲tạ̲ xi mokjeiín-lạ̲ 'én-lạ̲ Nainá tsà tjín xíkjín xi chjọ́ọn ka'àn, mochjeén-né nga kàtasíchját'aà-lạ̲ xíkjín mé-ne nga mì jè nạ̲xạ̲ndá-lạ̲ Cristo 'ñó skạ̲nè-ne xá. Jè nạ̲xạ̲ndá-lạ̲ Cristo kọ̲maá kọ̲si̲kọ̲ xi kixi̲ kjoạ̲ nga nguì ndí chjọ́ọn ka'àn i̲ma̲.

17 Jñà xi̲tạ̲ jchínga xi ndaà otíxoma yạ̲ nạ̲xạ̲ndá-lạ̲ Nainá, ok'ín-lạ̲ nga ìsạ̲ ndaà jcha̲xkón koạ̲ kọ̲chját'aà-lạ̲ xi mochjeén-la̲, mats'ia̲kọ̲-ne jñà xi chja̲ya koạ̲ okóya 'én-lạ̲ Nainá. 18 Xọ̲jọ̲n-lạ̲ Nainá, k'oạ̲á s'ín tíchja̲ nga tsò: “Jè nchra̲ja̲

xi síxá, kì na'ya bì'a tso'ba.” Tikoaá tjít'aà xi tsò: “Jè xita xi síxá, mochjeén-né nga kàtachjí-la.”

19 Kì kiì nìs'in-la tsà yá xi óngui xita jchínga xi otíxoma ts'e naxandá-la Nainá tsà mì jò jàn ma-ne xita xi kijtseè-ne xkon kjoa xi komà.

20 Tanga jñà xita jchínga xi ótsji jé-ìsa, tikaká-la nga nguixkon ngats'iì xita naxandá-la Nainá, mé-ne jñà xita xi i'nga k'oaá s'ín sincháxkón-ne.

21 Tìbìnè-lè nga nguixkon Nainá ko Na'èn-ná Jesucristo ko àkjale-la xi xó jè jaàjiìn-ne, ndaà tikitasoìn kjoa koi. Nimé kjoa xi bìndaàjiìn k'e nga kj'eè kiì 'ya-la tsà kixi kjoa. Kì chjaàjiìn xita xi nìs'in-la; ngásòn tis'in yije-la. 22 Kì yá xita xi taxki chjaàjiìn nga kjósòn-la ndseii k'e nga k'oi-la xá ijiìn naxandá-la Nainá. Ítjòn ndaà tikítsjiìn mé-ne nga mì ji kokot'aà-lè jé-la xita xi kj'eií. Tsjeè tijni.

23 Nga ch'in tjín kjit'aà-la indso'boì, kì tà nandá 'yoì, tikoaá t'i chibi nandá vino.

24 Tjín i'nga xita xi tik'e 'ya-la jé-la k'e nga tikj'eè sindaàjiìn. Tanga tikoaá tjín i'nga xi iskan 'ya-la. 25 K'oa tis'ín tjín xá xi ndaà tjín, tjín xi nitòn beè xita. Tikoaá tjín xá ndaà xi mì nitòn 'ya-la tanga mìkiì koma jngoò k'a sijna'ma. Iskan jcha-la.

6 1 Ngats'iì xita naxandá-la Nainá xi chi'nda títsajna'ñó, ndaà kàteèxkón nei-la mé-ne nga mì yá xi ch'o kichjajno-la Nainá ko 'én xi okoòyaá it'aà ts'e Cristo. 2 Jñà xita chi'nda xi mokjeiín-la nei-la it'aà ts'e Cristo, mochjeén-né nga ngásòn ndaà kàteèxkón nei-la nga 'ndseé joó it'aà ts'e Cristo. Ìsaá ndaà kàtasíxá-la nga ngásòn mokjeiín-la 'én-la Nainá tikoa tsjakeè xíkjín.

Jñà 'én koi, takóyi tikoa tinókjoayi.

Kjoa xi sakó-ná k'e nga ton matsjachaá

3 Tsà tjín xita xi kj'eií tsò 'én xi okóya nga mì tíjngoò ikon koni tsò 'én ndaà-la Na'èn-ná Jesucristo tikoa mìkiì tíjngoò ikon it'aà ts'e kjotíxoma koni s'ín yaxkoán Nainá. 4 Xita koi, xita 'nga takòn-né, nimé machiya-la. 'Ñó tsjakeè nga ótiya-ne 'én xi nìmé chjí-la. Yaá nchrobát'aà-ne nga maxìtakòn-chaá xinguiaá, nga bixkán-kjoaá, nga nokjoàjno-lá xinguiaá 'én xi ch'o tsò, tikoa ch'o nìkítsjeèn it'aà ts'e xita xi kj'eií. 5 Tikoaá yaá nchrobát'aà-ne nga kjit'aà nachrjein nchikjaán-kjoò jñà

xi̱ta̱ xi mì kixi̱ síkjeén kjo̱hítsjeèn-la̱ ko̱ mì kjoa̱kixi̱ fìt'aà-la̱. K'oa̱á s'ín síkítsjeèn, tsò-né: tsà ndaà jcha̱xkoán Nainá, ya̱á sakó-ná to̱n. Ngaji̱, kì k'oa̱á tjín kjoa̱ xi nìkítsjiìn. 6 Kixi̱í kjoa̱, tseé kjo̱ndaà sakó-la̱ xi̱ta̱ k'e̱ nga beèxkón Nainá tsà ti̱koa̱ tsja tjín-la̱ ini̱ma̱-la̱ mé xi tjín-la̱. 7 Nga ni̱mé xi kich'á k'e̱ nga kits'iaán i̱ i̱sò'nde. Ti̱koa̱á ni̱mé xi kjikoa̱á k'e̱ nga ki̱yá. 8 Tsà tjín-ná tsojmì xi chineé koa̱ tjín-ná nikje xi chíkjá, mochjeén-né nga tsjaá kíjngoò-lá takoán. 9 Ta̱nga jñà xi̱ta̱ xi mejèn-la̱ kjoa̱nchi̱ná, nga mìkiì chíkjoa̱ko̱-la̱ kjo̱hítsjeèn xi ch'o tjín nga kjìn tsojmì mejèn-la̱, ya̱á ki̱xo̱ngui ch'a̱n koa̱ ya̱á si̱ngui'ñó. 'Ñó mejèn-la̱ kjoa̱ xi ni̱mé chjí-la̱ koa̱ xi ch'o síko̱-ná, kjoa̱ xi síkits'ón xi̱ta̱ koa̱ ya̱á chijajiìn. 10 K'e̱ nga to̱n matsjachaá, ya̱á mats'ia̱-ne kjoa̱ ts'e̱ jé ko̱ ngats'iì kjoa̱ xi ch'o tjín. Tjín i'nga xi̱ta̱ xi jye chinchat'aàxìn-la̱ kjoa̱ xi mokjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱ Cristo jè nga̱tjì-la̱ nga tse to̱n mejèn-la̱. K'oa̱á s'ín ma-ne nga tijñà-ne tse kjo̱'in tsjá-la̱ yijo-la̱.

Tìnè-la̱ yijo-lè kjoa̱ xi mokjeiín-lè

11 Ta̱nga ngaji̱ xi xi̱ta̱-la̱ Nainá 'mì-lè, ti̱si̱t'aàxìn-la̱ ngats'iì kjoa̱ koi. Jè t'in tji̱ngui-la̱ xi kjoa̱kixi̱. Jcha̱xkoín Nainá. Ndaà kàtakjeiín-lè i̱t'aà ts'e̱ Cristo. Kàtas'e-lè kjoa̱tjòcha. Kàtas'e-lè kjoa̱tsetakòn. Indaà kjoa̱ ti̱kíjni ini̱ma̱-lè. 12 Ndaà ti̱xkàtjì kjoa̱ xi mokjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱ Cristo. Kì nìkíjna-jèn ndi̱yá kixi̱ ts'e̱ kjoa̱binachon xi mìkiì fehet'aà ni̱ta̱ kjé-ne. Nga koií xá kiìchja̱-lè Nainá. Ngaji̱ jyeé k'oa̱s'ín ndaà kits'iì ndso̱boi nga kinìkixi̱yi 'én xi mokjeiín-lè i̱t'aà ts'e̱ Cristo nga nguixko̱n xi̱ta̱ xi kjìn ma-ne nga kiì'nchré. 13 I̱'ndei̱ jngoò xá tìbìnè-lè nga nguixko̱n Nainá xi síkítsa̱jnakon yije ni̱ta̱ mé xi tjín, ti̱koa̱ nguixko̱n Jesucristo xi ndaà kitsjaà tso'ba nga kisìkixi̱ya 'én ndaà-la̱ k'e̱ nga kiìchja̱ nga nguixko̱n Poncio Pilato. 14 K'oa̱á s'ín tìhotiìxoma-lè, ndaà ti̱kitasoìn kjo̱tíxoma koi; kì nìkjatjìya-la̱ mé-ne nga mì yá xi ko̱chrjengui-lè skanda k'e̱ nga kjoi̱í ìjngoò k'a Na̱'èn-ná Jesucristo. 15 K'e̱ nga ki̱jchòya na̱chrjein, Nainá, k'oa̱á s'ín si̱ìkitasòn yije kjoa̱ koi. Mé tà ndaà-la Nainá nga jè ta̱jngoò tíhotíxoma. Jè tíjna ítjòn-la̱ jñà xi xi̱ta̱xá ítjòn títsa̱jna ti̱koa̱ tíjna ítjòn-la̱ jñà xi xi̱ta̱ sko̱-la̱ títsa̱jna. 16 Ta̱jngoò Nainá xi xó k'oa̱s'ín tíjna-ne nga mìkiì biyaà. Ya̱á tíjnajiìn kjoa̱hiseèn ñánda mì yá xi ko̱ma ki̱jchò kinchat'aà-la̱. Ni̱ sa̱á jngoò xi̱ta̱ beèxkon ni̱ mìkiì tjí'nde-la̱ nga

skoe̲xkon. Nainá, kjit'aà na̲chrjein jeya kàtìjna. Kàtayaxkón kjo̲tíxoma-la̲ ni̲ta̲ kjé-ne. K'oa̲s'ín kàtama.

17 Jñà xi̲ta̲ nchi̲ná xi tjín i̲ i̲sò'nde, k'oa̲á s'ín tìnè-la̲: “Kì bí'nga-la̲ ikon.” Kì koií ma'ñót'aà ikon kjoa̲nchi̲ná xi tjín-la̲ nga tà ni̲to̲n fehet'aà. Jè kàtama'ñót'aà ikon Nainá xi tíjnakon nga jè tsjá yije-ná xi mochjeén-ná skanda síkatonè-la̲ mé-ne nga ko̲ kjo̲tsja si̲kjeén tsojmì xi tsjá-ná. 18 Koa̲tìn-la̲, kjo̲ndaà kàtas'ín. Kàtas'e-la̲ kjoa̲nchi̲ná nguixko̲n Nainá i̲t'aà ts'e̲ kjo̲ndaà xi s'ín. Kì kjoa̲xkon fìkjaá, ko̲ ini̲ma̲-la̲ kàtatsjá i̲tsé-la̲ xíkjín mé xi tjín-la̲. 19 Tsà k'oa̲s'ín si̲ìkitasòn na̲chrjein i̲'ndei̲, s'e̲é-la̲ kjoa̲nchi̲ná xi mìkiì kjoe̲het'aà k'e̲ nga jye títsa̲jna nguixko̲n Nainá. Ti̲koa̲á tjoé-la̲ kjo̲ndaà xi nguì ts'e̲ kjoa̲binachon.

'Én xi fehet'aà-ne

20 Ngaji̲ Timoteo, ndaà ti̲kitasoìn 'én ndaà-la̲ Nainá xi ji̲ kjònga̲tsjei. Kì kiì na'yà-la̲ 'én ndiso xi ni̲mé chjí-la̲. Kì kiì nìs'in-la̲ kjoa̲ xi chitiya-ná ts'e̲ kjoa̲chji̲ne̲ ndiso. 21 Tjín i'nga xi̲ta̲ xi k'oa̲ tjín kjo̲hítsjeèn fìtji̲ngui-la̲. K'oa̲á ma-ne nga chinchat'aàxìn-la̲ kjoa̲ xi mokjeiín-ná i̲t'aà ts'e̲ Cristo.

Jè kàtìjnako̲-lè kjo̲ndaà-la̲ Nainá.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Xo̱jo̱n carta-la̱ San Pablo xi ma-ne jò xi kiskii-la̱ Timoteo

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà Timoteo

1 1 'A̱n, Pablo, tìkjii-lè xo̱jo̱n jè. Nga 'a̱n tsibíxáya-na
Jesucristo nga k'oa̱á s'ín kjòmejèn-la̱ Nainá. K'oa̱á s'ín
kitsjaà tso'ba Nainá nga kíjnakon ini̱ma̱-ná i̱t'aà ts'e̱ Cristo
Jesús. 2 Ngaji̱ Timoteo xi 'ñó matsjake̱-lè koni tsà ki'ndí ts'a̱n
xan-lè, Nainá xi Na̱'èn-ná ko̱ Na̱'èn-ná Jesucristo kàtatsjá-lè
kjo̱ndaà, kàtahi̱ma̱keè-lè, kàtas'e-la̱ kjoa̱'nchán ijiìn ini̱ma̱-lè.

'Én xi tsjá Pablo i̱t'aà ts'e̱ Cristo

3 Mìkiì jchàajiìn-na ko̱ na̱chrjein ko̱ ni̱tje̱n bìtsi'batjì-lè ti̱koa̱
tsjaà-la̱ kjo̱ndaà Nainá, jè xi 'a̱n bexkoán koni s'ín kijtseèxkón
jñà xi̱ta̱ jchínga-na̱ nga nguì tsjeè tjín kjo̱hítsjeèn-na̱. 4 K'e̱ nga
bítsjeèn-na kjoa̱ ts'e̱ ndáxkoiìn mejèn-na nga skoeè ìjngoò
k'a-lè mé-ne nga ko̱tsja-la̱ ini̱ma̱-na̱. 5 Bítsjeèn-na nga nguì
ndaà mokjeiín-lè i̱t'aà ts'e̱ Cristo koni s'ín kòkjeiín ítjòn-la̱
nea̱ájchá-lè Loida ko̱ nea̱-lè Eunice. 'A̱n k'oa̱á s'ín makixi̱-na
nga ngaji̱ ti̱koa̱á ndaà mokjeiín-lè.

6 Koií k'oa̱s'ín tìsìkítsjeèn-lè nga ìsa̱ ndaà ti̱kjiín kjo̱tjò xi
kitsjaà-lè Nainá nga ndaà ti̱xá-la̱, jè kjo̱tjò xi kitjoé-lè k'e̱ nga
'a̱n tsakàsòn-lè ndsa̱a. 7 Nainá, mìtsà ini̱ma̱ tsakjón kitsjaà-ná.
Jè kitsjaà-ná Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ nga tsjá-ná nga'ñó, nga tsjá-ná
kjoa̱tjòcha, nga tsjá-ná kjo̱hítsjeèn kós'ín s'e̱én nga kixi̱ si̱jchá
yijo-ná. 8 Koií kjoa̱-la̱ kì masobà-lè nga nokjoàkoi̱i xi̱ta̱ i̱t'aà
ts'e̱ Na̱'èn-ná Jesucristo. Ti̱koa̱ kì masobà-lè xi i̱t'aà ts'a̱n
nga nda̱yá tíjna'ya koií kjoa̱-la̱ nga ya̱ sìxát'aà-la̱ Na̱'èn-ná.
Ti̱kjeiín-ko̱-ná kjo̱'in xi i̱t'aà ts'e̱ 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱
Cristo. Jè Nainá tsjá-lè nga'ñó xi ko̱chjeén-lè. 9 Nainá, jyeé

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

tsachrjekàjiìn-ná kjo̱'in. K'oa̱á s'ín kiìchja̱-ná nga tsjeè si̱jchá yijo-ná. Mìtsà koi kjoa̱-la̱ nga ndaà ki'né. Koi-né nga k'oa̱s'ín kjòmejèn-la̱ Nainá ti̱koa̱ kitsjaà-ná kjo̱ndaà-la̱ xi i̱t'aà ts'e̱ Cristo skanda ti̱sa̱ tàts'en-la̱ kjoa̱ k'e̱ nga ti̱kj'eè sindaà i̱sò'nde.
10 I̱'ndei̱ Nainá jyeé tsakó kjo̱ndaà-la̱ nga jyeé j'ìì Jesucristo xi ochrjekàjiìn-ná kjo̱'in. Jaàxìn-ná nga'ñó-la̱ kjoa̱biyaà.
Xi i̱t'aà ts'e̱ 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo, tsakó-ná kjoa̱binachon ti̱koa̱ tsakó-ná nga mìtsà jngoò k'a ki̱yá ni̱ta̱ kjé-ne.
11 Nainá, 'a̱án kisìnga̱tsja-na xá jè nga 'a̱n kichjàya 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo. Tsibíxáya-na i̱t'aà ts'e̱ xá-la̱ nga 'a̱n kokoòya-la̱ jñà xi mìtsà xi̱ta̱ judío. 12 Tseé kjo̱'in tìsìkjiaán tà jè nga̱tjì-la̱ 'én xi 'a̱n chjàya. Ta̱nga mìkiì masobà-na. Jyeé tíjiìn-na nga i̱t'aà ts'e̱ Cristo mokjeiín-na. Ti̱koa̱á ndaà tíjiìn-na nga ta̱ jngoò jè Nainá xi tjín-la̱ nga'ñó. Ndaà si̱ìkinda̱ jè xá xi 'a̱n kisìnga̱tsja-na skanda jè na̱chrjein k'e̱ nga kjoi̱í ìjngoò k'a-ne Jesucristo.
13 Ndaà tíjiìn takoìn 'én ndaà xi 'a̱n tsakoòya-lè koni s'ín tjín 'én xi mokjeiín-ná ko̱ kjoa̱tjòcha xi tjín-ná nga Cristo titsa̱jnakoa̱á. 14 Ndaà ti̱kitasoìn xá ndaà xi ji̱ kjònga̱tsjei. Jè si̱ìchját'aà-lè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá xi tíjnajiìn ini̱ma̱-ná.
15 Jyeé tíjiìn-lè ngats'ìì xi títsa̱jna nangui Asia, jyeé kitsjeiìn takòn-na, koni jè Figelo ko̱ Hermógenes. 16 Nainá kàtahi̱ma̱keè xi̱ta̱ ni'ya-la̱ Onesíforo. Kjìn k'a j'ìì síjehikon-na. Mìkiì kjòsobà-la̱ na̱s'ín nda̱yá tíjna'ya. 17 Tà sa̱á, k'e̱ nga j'ìì i̱ Roma skanda mìkiì kisìkjáya nga 'ñó tsohótsji-na skanda kó nga kisakò-la̱ ñánda tìjna̱a. 18 Na̱'èn-ná kàtahi̱ma̱keè jè Onesíforo k'e̱ nga ki̱jchò na̱chrjein-la̱ Nainá. Ngaji̱ jyeé ndaà tíjiìn-lè, ndaà kisìchját'aà-ná ján Éfeso.

Timoteo, jngoò soldado-la̱ Cristo xi ndaà síxá-la̱

2 1 Ngaji̱ Timoteo koni tsà ki'ndí ts'a̱n xan-lè, tjìì-la̱ nga'ñó yijo-lè i̱t'aà ts'e̱ kjo̱ndaà xi tsjá Jesucristo nga jè titsa̱jnakoa̱á. 2 Jè 'én xi kina'yà-ná nga kichjàya nguixko̱n nga kjìn ma xi̱ta̱ xi kiì'nchré, k'oa̱á s'ín ta̱kóya-la̱ xi xi̱ta̱ kixi̱ xi ndaà ma-la̱ okóya mé-ne k'oa̱ ti̱s'ín ko̱kòya ngajo-la̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í.
3 Ngaji̱ Timoteo, ti̱kjeiín-ko̱-ná kjo̱'in nga ndaà mìt'aà-la̱ Jesucristo koni jngoò soldado xi síkjeiín kjo̱'in. 4 Jngoò xi̱ta̱ xi

soldado síkitasòn mìkiì tjí'nde-la̱ nga kj'ei̱í xá skóngajiìn xi tjín i̱sò'nde, tjínè-la̱ nga ya̱ si̱kitasòn-la̱ jè xi kitsjaà-la̱ xá mé-ne nga ndaà kíjnako̱. 5K'oa̱á ti̱s'ín tjín jè ts'e̱ xi̱ta̱ xi síská. Tsà mì kixi̱í si̱ìská koni s'ín tjín kjo̱tíxoma-la̱ mìkiì tjoé-la̱ chjí-la̱. 6Xi̱ta̱ xi bínè-la̱ yijo-la̱ nga ndaà síxá nga bítje̱ tsojmì tjè, k'e̱ nga jye ko̱jchá tsojmì, jè tjoé ítjòn chiba-la̱ tsojmì xi majchá koni tsà chjí-la̱. 7Ti̱kítsjiìn koni s'ín tìxan-lè. Jè Nainá ìsa̱ ndaà tsjáya yije-lè kjo̱hítsjeèn.

8Ti̱kítsjiìn i̱t'aà ts'e̱ Jesucristo, jè xi jaáyajiìn-la̱ mik'en xi tje̱-la̱ xi̱ta̱xá ítjòn xi David ki'mì. K'oa̱á tsò 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo xi 'a̱n chjàya. 9Koií kjoa̱-la̱ 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo xi 'a̱n chjàya, tìsìkjiaán kjo̱'in skanda na'ñó ki̱cha̱ tjít'aà'ñoá nga tìjna̱'ya ndayá koni jngoò xi̱ta̱ xi 'ñó ts'e̱n. Ta̱nga jè 'én-la̱ Nainá mìtsà tjít'aà'ñó i̱ya nda̱yá. 10Koií kjoa̱-la̱ tìsìkjiaán yije kjo̱'in xi kjo̱ndaà ts'e̱ xi̱ta̱ xi xó jaàjiìn-ne Nainá mé-ne nga ti̱koa̱ ki̱tjokàjiìn-ne kjo̱'in xi i̱t'aà ts'e̱ Cristo Jesús; s'e̱é-la̱ kjoa̱jeya xi mìkiì fehet'aà ni̱ta̱ kjé-ne.

11'Én koi, 'én kixi̱-ne nga tsò:
Nga ya̱ k'en-koa̱á Cristo, ti̱koa̱á ya̱á ki̱tsa̱jnakon-koa̱á.
12Tsà chíkjoa̱-ná kjo̱'in ti̱koa̱á ya̱á ko̱ti̱xomakoa̱á Cristo.
Tsà kixoán mìkiì bexkoan, jè k'oa̱á ti̱ ki̱tso̱-ná mìkiì bexkoan.
13Tsà mìkiì si̱kitasoán 'én xi nokjoá, ta̱nga Nainá síkitasòn 'én xi chja̱.
Mìkiì ko̱ma si̱ìkjatjìya 'én-la̱.

Jngoò xi̱ta̱ xi ndaà síxá-la̱ Cristo

14Ti̱kítsjeèn-la̱ kjoa̱ koi. Ti̱nókjoa̱koi̱i nga nguixko̱n Nainá mé-ne nga mì ko̱hótiya-ne kjoa̱ ts'e̱ 'én. Jè kjoa̱ xi chitiya-ne ni̱mé chjí-la̱. Ta̱ sa̱á síkits'ón xi̱ta̱ xi 'nchré. 15'Ñó ndaà tjínè-la̱ yijo-lè mé-ne nga ndaà ki̱jna-ne nga nguixko̱n Nainá. Ni̱mé xi ko̱sobà-lè nga ndaà tjín xá-lè koa̱ ndaà okoòyi 'én kixi̱-la̱ Cristo. 16Kì ta̱xki̱ nokjoà-jèn 'én xi mìkiì sasén-la̱ Nainá xi ni̱mé chjí-la̱. Jñà xi̱ta̱ xi k'oa̱s'ín chja̱, ìsa̱á 'ñó binchat'aàxìn-ìsa-la̱ Nainá. 17Jñà 'én xi ch'o tsò k'oa̱á ngaya-la̱ koni ch'in nchikòn xi bi'ndo-ne yijo-ná. K'oa̱á s'ín chja̱ Himeneo ko̱ Fileto 18nga jyeé chinchat'aàxìn-la̱ xi kjoa̱kixi̱ nga tsò: “Jè kjoa̱ xi faáya-la̱ mik'en jyeé tsato-né.” K'oa̱á

ma-ne sískáya i'nga-la̱ xi̱ta̱ kjoa̱ xi mokjeiín-la̱. 19 Ta̱nga Nainá jyeé tsibíjna'ñó tàts'en jngoò kjoa̱kixi̱ ñánda tjít'aà 'én xi tsò: “Nainá beèxkon-né xi xi̱ta̱ ts'e̱”; ngats'iì xi tsò: “'A̱n, xi̱ta̱-la̱ Cristo-ná, kàtinchat'aàxìn-la̱ kjoa̱ xi ch'o tjín.”

20 Jngoò ni'ya xi je kji, tjín tsojmì xi oro ko̱ plata. Ti̱koa̱á tjín tsojmì xi yá ko̱ xi ni'nde. Tjín tsojmì xi na̱chrjein nchijòn mochjeén koa̱ tjín xi tà k'e̱ mochjeén k'e̱ nga ndaà tíma. 21 Tsà si̱tsjeé kjo̱hítsjeèn-ná nga ki̱nchat'aàxìn-lá kjoa̱ xi ch'o tjín, k'oa̱á s'ín si̱ìkjeén-ná Nainá koni tsojmì tsjeè xi tà k'e̱ mochjeén k'e̱ nga ndaà tíma. Titsa̱jnandaà nga si̱kitasoán ni̱ta̱ mé xá-la̱ Nainá xi ndaà tjín.

22 Ngaji̱ Timoteo, ti̱si̱t'aàxìn-la̱ kjo̱hítsjeèn-la̱ i̱xti xi ch'o tjín. Koií t'in tji̱ngui-la̱ xi kjoa̱kixi̱, ko̱ kjoa̱ xi mokjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱ Cristo, ko̱ kjoa̱tjòcha, ko̱ kjoa̱'nchán takòn. K'oa̱s'ín t'in tji̱ngui-la̱ kjoa̱ koi ko̱ xi̱ta̱ xi tsjeè tjín ini̱ma̱-la̱ nga chja̱t'aà-la̱ Nainá. 23 Kì kjoa̱ nchi̱kón nìs'in-la̱ xi ni̱mé chjí-la̱. Jyeé ndaà tíjiìn-lè nga kjoa̱siì ótsji. 24 Jngoò chi̱'nda-la̱ Nainá mìkiì mochjeén nga kjoa̱siì skóngajiìn. Ndaà kàtasìko̱ yije xi̱ta̱. Kàtìjnandaà nga ko̱kòya 'én-la̱ Nainá. Kàtas'e-la̱ kjoa̱tsetakòn mé kjoa̱ xi mat'in. 25 Ko̱ó kjo̱ndaà-la̱ kàtasíkixi̱ya jñà xi xi̱ta̱ kondra̱, tsà koi na̱chrjein Nainá tsjá ìsa̱-la̱ na̱chrjein nga si̱ìkájno jé-la nga mì ti̱ jé ko̱hótsji-ne mé-ne nga ko̱kjeiín-la̱ xi kjoa̱kixi̱. 26 K'e̱ nga táx'a̱nguì xko̱n, ko̱maá ki̱tjokàjiìn kjoa̱na̱cha̱n-la̱ nei̱í nga ya̱ tjít'aà'ñó-la̱ nga k'oa̱s'ín síkitasòn-la̱ koni s'ín mejèn-la̱ nei̱í.

Mé kjoa̱ ch'o xi s'i̱in xi̱ta̱ k'e̱ nga tímachrañà nga kjoe̱het'aà na̱chrjein

3 1 Ngaji̱ Timoteo, kàtasijiìn-lè k'e̱ nga tímachrañàt'aà na̱chrjein nga kjoi̱í ìjngoò k'a-ne Cristo, kjìn sko̱ya kjoa̱ s'e̱ xi mìkiì ndaà tjín. 2 Jñà xi̱ta̱ xi s'e̱, tà yijo-la̱á 'ñó si̱ìs'in-la̱; to̱ón 'ñó ko̱tsjakeè; yijo-la̱á 'ñó ndaà si̱ìkítsa̱jna; xi̱ta̱ 'nga ikoón ko̱ma; ki̱chja̱jno-la̱ Nainá ko̱ xi̱ta̱; mìkiì kii'nchréñijon-la̱ xi̱ta̱ jchínga-la̱; mìkiì tsjá ngajo-ne kjo̱ndaà, mìkiì skoe̱xkón Nainá, 3 mìkiì si̱ìtjòkeè xíkjín, jngoò k'a mìkiì si̱ìje-la̱ ikon, 'én ndiso tsját'in xíkjín, mìkiì si̱ìkinda̱ yijo-la̱ mé kjoa̱ xi s'i̱in, xi̱ta̱ ch'o ko̱ma, kondra̱á kjoi̱-la̱ kjoa̱ xi ndaà tjín, 4 kondra̱á kjoi̱-la̱ amigo-la̱, mìtsà ítjòn si̱ìkítsjeèn mé kjoa̱ xi s'i̱in, 'ñó 'nga ikon ko̱ma, jè si̱ìtsjakeè kjoa̱ ts'e̱ i̱sò'nde xi

sasén-la yijo-la, mìkiì siìtsjakeè Nainá. 5K'oaá s'ín s'iin koni tsà beèxkón Nainá, tanga mìkiì tsjá'nde nga jè nga'ñó-la Nainá siìxájiìn inima-la.

Xita koi kì kiì nìs'in-la. 6Jñà xita koi, ótsji'nde-la nga fahas'en ni'ya-la íchjín xi mìkiì beèxkón yijo-la ko xi tse jé tjín-la nga ma konachan-la. Íchjín koi, yaá fìtjingui-la kjoa xi ìsa 'ñó ch'o tjín koni s'ín mejèn-la yijo-la. 7Kjit'aà nachrjein nchikota'yà 'én xitse tanga nijngoò nachrjein fahas'en-jiìn-la xi nguì kjoakixi. 8Jñà xita koi, k'oaá tis'ín binchahikon-la xi kjoakixi, koni kis'iìn xita chjine xi ma-la bíndaà xi ki'mì Janes ko Jambres nga chinchahikon-la Moisés. Xita koi, jngoò k'aá ch'o tjín kjohítsjeèn-la. Bitjongui-né nga nguixkon Nainá nga mìkiì mokjeiín-la xi kjoakixi. 9Tanga mìkiì siìkijne. Kijchò nachrjein nga skoe yije xita kjoa tòndo-la. K'oaá s'ín jchat'in-la koni jè Janes ko Jambres.

Kó tsò Pablo nga bít'in-la Timoteo nga 'én kixi kokòya

10Tanga ji Timoteo k'oaá s'ín tì'mìtjingui-la koni s'ín tsakoòya-lè, koni s'ín tísíjchá yijo-na, koni s'ín tjín kjohítsjeèn-na mé kjoa xi tìfitjingui-la. K'oaá tis'ín mokjeiín-lè koni s'ín mokjeiín-na 'an it'aà ts'e Cristo. K'oaá s'ín tjín kjoatsetakòn-lè ko kjoatjòcha-lè koni s'ín tjín ts'an. K'oaá tis'ín chíkjoa yije-lè nita mé kjoa-ne koni 'an. 11Tíjiìn-lè koni s'ín tìsìkjiaán kjo'in it'aà ts'e Cristo tikoa ongatjingui-na xita kondra koni s'ín komàt'ian ján naxandá Antioquía, Iconio ko Listra. ¡Taxki toòn kijtseè-na xita nga tsangatjingui-na tanga jè Na'èn-ná tsachrjekàjiìn yije-na kjoa koi! 12Kixií kjoa, ngats'ìì xi mejèn-la skoexkón Na'èn-ná Jesucristo, k'oaá tis'ín s'e-la kondra nga kjitjinguikeè xita. 13Tanga jñà xita xi ch'o s'ín, xi konachan, kjit'aà nachrjein, saá 'ñó, saá 'ñó ch'o s'iin nga skónachan-la xita, tanga k'oaá tis'ín komat'in ngajo-ne nga skónachan-la xita xi kj'eií.

14Tanga ngaji, ndaà kixi tikoii jñà kjoa xi kichìta'yì xi jye k'oas'ín ndaà kòkjeiín-lè. Jyeé tíjiìn-lè yá xita xi tsakóya-lè. 15Skanda tik'e-né nga tisa ndí ti titsjoi, kiyaxkoin Xojon Tsjeè-la Nainá jè xi koma-la siìchjine-lè kó s'ín kitjokàjiìn kjo'in nga mokjeiín-lè it'aà ts'e Cristo Jesús. 16Ngats'ìì 'én xi tjít'aà Xojon-la Nainá, kjohítsjeèn ts'eé Nainá nga kitjei. K'oaá s'ín mochjeén nga okóya-ná, nga okó-ná k'e nga ch'o 'nè, nga

síkixiyandaà-ná, nga okó-ná ndiyá kixi, 17mé-ne jñá xi xita-la
Nainá 'mì-ná jngoò k'a ndaà kitsajnandaá nga sikitasoán yije
kjoa xi ndaà tjín.

Kó tsò Pablo nga tíbínè-la Timoteo nga 'Én-la Nainá kichja

4 1'Ñó tìbìnè-lè nga nguixkon Nainá ko Na'èn-ná Jesucristo
jè xi jeya kjoií ìjngoò k'a-ne koni xitaxá ítjòn nga
koìndaàjiìn-la xita xi títsajnakon ko xi jye k'en. 2Tinókjoayi
'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. Tijnandeiì nga kjit'aà
nachrjein nita mé kjoa xi tjín. Chikoii xita k'e nga ch'o s'ín;
tikixiyi; tìt'in-la nga 'ñó kàt'eé-la ikon. K'e nga k'oas'ín s'iin,
tseé t'iin takoìn, ko kjondaà-lè takóya-la. 3Kijchò nachrjein
k'e nga jñà xita mì ti kiì kokjeiín-la nga kji'nchré 'én ndaà
xi kixi tjín xi jñá okoòyaá it'aà ts'e Cristo. Kjìn maestro
kohótsji xi kokòya-la kjoa xi jñà komejèn-la nga kji'nchré-la.
4Kinchat'aàxìn-la xi kjoakixi, koií kjit'aà-la xi taxki cuento
jchínga xi mìtsà kixi kjoa. 5Tanga ngaji Timoteo, indaà t'è-la
takoìn nita mé kjoa-ne, tikjeiín kjoa ts'e kjo'in, koi xá t'iin nga
tika'bísoìn 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo, ndaà tikitasoìn
xá xi ji kjòngatsjei.

6'An, jye tìtsjaà kjotjò-la yijo-na Nainá. Jyeé ijchò nachrjein
nga kiyá. 7Jyeé ndaà kiskaàn-tjià xá-la Cristo; jyeé ndaà
kisìkitasoàn xá xi 'an kjòngatsja; jyeé ndaà tsohótijnakoaa jè
'én xi mokjeiín-na it'aà ts'e Cristo. 8I'ndei, Cristo, xi xitaxá
kixi tíjna, tíjnatjò jngoò-la corona ján ngajmiì xi 'an tsjá-na
nga kixi tsohótijnakoaa. K'e nga kjoií ìjngoò k'a-ne, mìtsà tà
'an xi tjoé-na. Tikoaá tjoé-la ngats'iì xita xi tíjngoò ikon nga
nchikoña-la Cristo.

Kó kitsò Pablo nga kisìxátíya-la Timoteo nga kjoikon nitòn

9Tixátíyi nga nitòn nchrobáchon-ná. 10Nga jè Demas, jyeé
kitsjeiìn takòn-na. Jè 'ñó matsjakeè kjoa xi tjín i isò'nde. Ján
kiì naxandá Tesalónica. Crescente, ján kiì nangui Galacia, koa
jè Tito ján kiì nangui Dalmacia. 11Tà jè Lucas tíjnako-na. K'e
nga kjinchroboì, tjàjchatoi Marcos, nchrobákoii. Kochjeén-na
kjoa ts'e xá xi tjín-na. 12Jè Tíquico, ján kisìkasén Éfeso.
13K'e nga kjinchroboì, jcha-ná inchrokisòn-na xi tsakajná ya
naxandá Troas ya ni'ya-la Carpo. Jch'ii xojon-na; jñà xi ìsa 'ñó
mochjeén-na xi chrjoa kjoàn.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

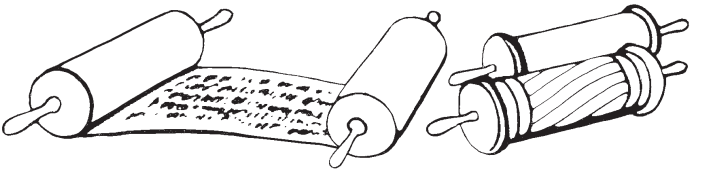

Xo̱jo̱n xi tjít'aà 'én-la̱ Nainá

14 Alejandro, jè xi chji̱ne̱ ki̱cha̱, 'ñó ch'o tjín kjoa̱ xi tísíko̱-na.
Nainá, jè kàtatsjá-la̱ kjo̱'in kjoa̱ xi tís'ín. 15 Ngaji̱ Timoteo,
ti̱kindi̱i yijo-lè i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ jè. 'Ñó kondra̱ fìtji̱ngui-la̱ 'én xi
okoòyaá.
16 K'e̱ nga kisindaàjiìn ítjòn-na nga nguixko̱n xi̱ta̱xá, ni̱yá
xi tsasìko̱-na. Ngats'iì xi̱ta̱ kitsjeiìn takòn-na. Kì kinda̱á s'ín
Nainá kjoa̱ koi. 17 Ta̱nga Na̱'èn-ná tsasìko̱-na. Kitsjaà-na nga'ñó
mé-ne nga komà kichjàjiìn-la̱ jñà xi̱ta̱ 'én ndaà-la̱ Nainá xi
kjoa̱ ts'e̱ Cristo. K'oa̱á s'ín komà-ne nga kiì'nchré yije xi mìtsà
xi̱ta̱ judío. Nainá tsasìko̱-na nga mìkiì kisìk'en-na xi̱ta̱ xi
tsibíndaàjiìn-na. 18 Na̱'èn-ná ko̱si̱ko̱-na i̱t'aà ts'e̱ ngats'iì kjoa̱
xi ch'o tjín. Kji̱ko̱-na ñánda tíhotíxoma ján ngajmiì. Nainá,
kàtas'e-la̱ kjoa̱jeya ni̱ta̱ mé nó-ne ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne.
K'oa̱s'ín kàtama.

Xi fehet'aà-ne, Pablo síhixat'aà xi̱ta̱ xíkjín

19 Ti̱ixat'eì jè Priscila ko̱ Aquila ko̱ xi̱ta̱ ni'ya-la̱ Onesíforo.
20 Erasto, ján tsibìjna na̱xa̱ndá Corinto. Jè Trófimo, ján
kisìkíjna na̱xa̱ndá Mileto. Xk'én-né. 21 Ti̱xátíyi nga ni̱to̱n
nchrobáchón-ná k'e̱ nga ti̱kj'eè f'iì na̱chrjein choòn 'nchán.
Tísíhixat'aà-lè Eubulo, Pudente, Lino ko̱ Claudia, ko̱ ngats'iì
xi̱ta̱ xi 'ndsè chibá.
22 Jè kàtìjnako̱-lè Jesucristo xi otíxoma-ná. Ngats'ioò, jè
kàtìjnako̱-nò kjo̱ndaà-la̱. K'oa̱s'ín kàtama.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Xo̱jo̱n carta-la̱ San Pablo xi kiskii̱-la̱ Tito

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà Tito

1 [1]'A̱n, Pablo, xi chi̱'nda-la̱ Nainá ma. Ti̱koa̱ 'a̱n tsibíxáya-na Na̱'èn-ná Jesucristo mé-ne nga ko̱kjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo jñà xi̱ta̱ xi xó jè Nainá jaàjiìn-ne, ti̱koa̱ skoe̱ xi kjoa̱kixi̱ nga ko̱ma-la̱ skoe̱xkón Nainá. [2]Xi̱ta̱ koi k'oa̱á s'ín ko̱mat'in nga tíjngoò ikon nga nchikoña-la̱ nga kítsa̱jnakon ini̱ma̱-la̱ ni̱ta̱ kjé-ne koni s'ín kitsjaà tso'ba Nainá skanda k'e̱ nga ti̱kj'eè sindaà i̱sò'nde. Nainá mìkiì kona̱cha̱n. [3]K'e̱ nga jye ijchò na̱chrjein, Nainá kisìkatsejèn 'én-la̱ i̱t'aà ts'e̱ 'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo xi 'a̱n chjàya. Na̱'èn-ná kisìnga̱tsja-na xá jè nga k'oa̱á s'ín tsatíxoma Nainá xi ochrjekàjiìn-ná kjo̱'in. [4]Ngaji̱, Tito, koni tsà ki'ndí ts'a̱n xan-lè nga ngásòn mokjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱ Cristo, tìsìkasén-lè xo̱jo̱n jè. Nainá xi Na̱'èn-ná ko̱ Na̱'èn-ná Jesucristo xi ochrjekàjiìn-ná kjo̱'in kàtatsjá-lè kjo̱ndaà-la̱, kàtahi̱ma̱keè-lè, ti̱koa̱ 'nchán kàtasíkíjna ini̱ma̱-lè.

Kjoa̱ xi mochjeén ts'e̱ xi̱ta̱ xi síkitasòn xá ya̱ i̱jiìn na̱xa̱ndá-la̱ Nainá

[5]Koií xá kisìkíjna-lè ján nangui Creta nga sikixi̱yi xá xi chijat'aà-ìsa. K'oa̱á ti̱s'ín tsatíxoma-lè nga ki̱nchandeiì xi̱ta̱ jchínga xi si̱ìkinda̱ na̱xa̱ndá-la̱ Nainá nga jngoò ìjngoò na̱xa̱ndá. [6]Xi̱ta̱ jchínga xi si̱ìkitasòn xá, jñà-né xi ndaà nchisíjchá yijo-la̱ nga mì yá xi ch'o ki̱tso̱-la̱; xi jngoò ma chjo̱ón-la̱. Ko̱ jñà i̱xti-la̱ mochjeén-né nga ndaà mokjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo nga mìtsà yá xi̱ta̱ ónè-la̱ kjoa̱ nga kjoaská tjímajiìn ko̱ nga mìkiì 'nchréñijon. [7]Jè xi̱ta̱ xi síkinda̱

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

naxandá-la Nainá xi xá-la Nainá síkitasòn, mochjeén-né nga
ndaà s'iin mé-ne nga niyá xi ch'o kitso-la. Mìkiì mochjeén nga
'nga ikon koma; mì taxki kojti-la; mì xán kohijtako; mì xita
skaàn-ko; ko mì ton chijé kotsjakeè. 8 Ta saá ndaà kàtasís'in-la
xita xi bijchókon. Kàtamatsjakeè kjoa xi ndaà tjín. Indaà
kàtìjna ikon. Kixi kàtìjnako xita. Tsjeè kàtasíjchá yijo-la nga
nguixkon Nainá, ndaà kàtasíkinda yijo-la nga mì taxki s'iin.
9 Ndaà kàtíjiìn ikon 'én kixi koni s'ín kis'enojmí-la mé-ne
nga it'aà ts'e 'én ndaà xi kokòya koma kiìtin-la xita nga 'ñó
kàt'eé-la ikon tikoa koma siìkixiya xi kondra fìtjingui-la xi
kjoakixi.
10 Koií kjoa-la tjín jchán xita xi tájaàjiìn nga okóya 'én xi
nimé chjí-la tikoa konachan-la xita xi kj'eií; ko tijñà-ne xi 'ñó
bínè-la xita xi kj'eií nga kjo'ñó sit'aà chiba-la yijo-la kjoa ts'e
circuncisión. 11 Jñà xita koi mochjeén-né nga kíchjoà'a nga
sískáya-la ngats'iì xita xi títsajna nga jngoò ìjngoò ni'ya. Tà jè
xi mejèn-la nga ton síchijét'aà-la xita nga k'oa tjín 'én xi okóya
xi nimé chjí-la.
12 Jngoò xita chjine xi tiya-ne i'nde-la Creta k'oaá kitsò-la
xita xíkjín: "Jñà xita Creta, xita ndiso-né, xita ts'en-né koni
tsà cho ijñá, xita chrjá'a-né, xita ts'eè-né." 13 'Én kixií xi kiìchja
xita jè; ngaji, Tito, koií kjoa-la 'ñó tinókjoakoii mé-ne nga
ndaà kítsajnako-ne koni s'ín mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo, 14 koa
mé-ne nga mì jñà siìs'in-la cuento xi nìmé chjí-la xi fìtjingui
i'nga-la xita judío tikoa mì jñà siìs'in-la kjotíxoma ts'e xita xi
binchat'aàxìn-la kjoakixi.
15 Jñà xita xi tsjeè tjín kjohítsjeèn-la tsjeè yije ma-la nita
mé-ne. Tanga jñà xita xi mì tsjeè tjín kjohítsjeèn-la koa
mìkiì mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo, saá tjé yije ma-la nita
mé-ne; skanda jè inima-la ko kjohítsjeèn-la tjé tjín. 16 K'oaá
tsò nga beèxkon Nainá tanga jñà kjoa xi s'ín 'yaá-la nga
mìtsà kixi kjoa. Xita koi, 'ñó ch'o s'ín, mìkiì 'nchréñijon,
tikoa nimé chjí-la nga nijngoò ma-la síkitasòn xá xi ndaà
tjín.

Kjohítsjeèn xi ndaà tjín takóyi

2 1 Ngaji, Tito, k'oaá s'ín tinókjoii koni s'ín ok'ìn-la
'én ndaà xi jñá okoòyaá 2 nga jñà xita jchínga ts'e
naxandá-la Nainá, indaàkjoa kàtas'ín; ndaà kàtayaxkón; ndaà

kjo̱hítsjeèn kàtas'e-la̱; ndaà kàtìtsa̱jnako̱ kjoa̱ xi mokjeiín-la̱, ko̱ kjoa̱tjòcha-la̱ ko̱ kjoa̱tsejta-la̱ mé-ne nga ki̱chìkjoa̱ko̱-la̱ kjo̱'in.
3 Jñà íchjín jchínga, k'oa̱s'ín kàtasíjchá yijo-la̱ koni xi̱ta̱-la̱ Nainá. Kì xi̱ta̱ chja̱jno-la̱. Kì xán báhijtako̱. Koií kàtakóya kjoa̱ xi ndaà tjín. 4 K'oa̱á s'ín kàtakóya-la̱ íchjín i̱xti nga tjòkeè kàtas'ín íchjá-la̱, ti̱koa̱ tjòkeè kàtas'ín i̱xti-la̱. 5 K'oa̱á s'ín ndaà kàtakóya nga ndaà kàtasíjchá yijo-la̱; tsjeè kàtìtsa̱jnako̱ yijo-la̱; ndaà kàtasíkinda̱ ni'ya-la̱; ndaà xi̱ta̱ kàtama; kàta'nchréñijon-la̱ íchjá-la̱, mé-ne nga mì yá xi ki̱chja̱jno-la̱ 'én-la̱ Nainá.

6 K'oa̱ ti̱s'ín tìnè-la̱ jñà íchjá xi i̱xti-ìsa nga ndaà kàtasíjchá yijo-la̱. 7 Ni̱ta̱ mé kjoa̱ xi tjín, ji ti̱jna ítjoìn nga ndaà t'i̱in. K'e̱ nga ko̱kóya-la̱ xi̱ta̱, kixi ti̱kíjni kjo̱hítsjeèn-lè; 'én kixi ti̱nókjoi̱i; 8 ndaà tsò 'én xi ti̱nókjoi̱i xi mì yá ko̱chrjekàngui mé-ne k'e̱ nga kji'nchré-la̱ jñà xi xi̱ta̱ kondra̱, ko̱sobà-la̱; ni̱mé sa̱kòt'aà-la̱ xi ch'o ki̱tso̱-ná.

9 Koa̱tìn-la̱ jñà xi̱ta̱ xi chi̱'nda títsa̱jna'ñó, ndaà kàtasíkitasòn yije-la̱ nei-la̱, ndaà kàtasís'in-la̱ mé-ne nga tsja s'e̱-la̱, kì kjinguì'a-jèn; 10 kì síchijét'aà-la̱ nei-la̱. Tà sa̱á ndaà kàtas'ín nga kàta'ya-la̱ nga xi̱ta̱ kixi̱. K'oa̱á s'ín skoe̱-ne xi̱ta̱ xi kj'ei̱í nga ndaà tjín kjo̱tíxoma-la̱ Nainá xi ochrjekàjiìn-ná kjo̱'in.

11 Nainá jyeé tsakó kjo̱ndaà-la̱ nga ngats'iì xi̱ta̱ xi tjín nga tíjtsa i̱sò'nde ko̱ma ki̱tjokàjiìn kjo̱'in. 12 Jè kjo̱ndaà-la̱ Nainá k'oa̱á s'ín okóya-ná nga mì ti̱ kiì k'oa̱ s'e̱n-ná nga mì ndaà yaxkoán Nainá ti̱koa̱ mì ti̱ kiì k'oa̱ s'e̱n-ná kjoa̱ch'o xi síjé yijo-ná xi ts'e̱ i̱sò'nde. K'e̱ nga jye si̱kítsa̱jnaá kjoa̱ koi, indaàkjoa̱ si̱kíjnaá kjo̱hítsjeèn-ná, xi̱ta̱ kixi̱ ko̱maá, ti̱koa̱ ndaà jcha̱xkoán Nainá na̱chrjein xi titsa̱jnaá i̱'ndei̱.
13 K'oa̱á s'ín s'e̱én kjoa̱ koi nga titsa̱chiñá-lá kjo̱ndaà xi 'ñó ndaà tjín nga jcha̱á kjoa̱jeya-la̱ Jesucristo k'e̱ nga kjoi̱í ìjngoò k'a. Jesucristo xi Nainá nga 'ñó 'nga tíjna nga jè xi ochrjekàjiìn-ná kjo̱'in. 14 Jè Na̱'èn-ná Jesucristo kitsjaà yijo-la̱ nga k'en ngajo-ná. Jè tsibíchjítjì-ná mé-ne ko̱ma ki̱tjokàjñaá ngats'iì kjoa̱ ts'e̱ jé ti̱koa̱ jngoò k'a si̱ìtsjeè-ná nga nguì xi̱ta̱ na̱xa̱ndá ts'e̱ ko̱maá. Ko̱ nguì tíjngoò takoán nga si̱kitasoán ni̱ta̱ mé kjoa̱ xi ndaà tjín.

15 K'oa̱á s'ín ta̱kóyi ti̱koa̱ tìt'in-la̱ xi̱ta̱. 'Ñó ti̱nókjoa̱koi̱i koni s'ín tjí'nde-lè nga ko̱ti̱xomai. Kì yá xi ochrjekàngui-lè.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Ndaà tɨkitasòn jñà 'én xi mokjeiín-ná

3 1 Tɨkítsjeèn-lạ nga kàteèxkón xi xɨtạxá títsạjna kọ ngats'ìì xi kjọtíxoma tjíya tsja. Kàta'nchréñijon-lạ. Kàtasíkitasòn ngats'ìì xá xi ndaà tjín. 2 Koạtìn-lạ kì xɨtạá chjạjno-lạ; kì xɨtạá kjaán-kọ; tà sạá kjọndaà kàtas'e-lạ; nguì indaàkjoạ kàtìtsạjnakọ ngats'ìì xɨtạ.

3 Nga sạ kjòtseé, jñá, tɨkoạá xɨtạ tòndọ́ komá. Mìkiì na'yàñijoaán. Xìn ndɨyá tsitjaàyaá. K'oạá s'ín ki'né ngats'ìì kjoạ xi ch'o tjín xi síjé yijo-ná kọ kjoạ xi sasén-lạ. Yạá tsitsạjnajñaá xi kjoạch'o kọ kjoạxìtakòn. Tsak'ìn-ná nga kisìjtikeè-ná xɨtạ. Tɨkoạ jñá kinìjticha ngajo-ná xinguiạá. 4 Tạnga Nainá xi ochrjekàjiìn-ná kjọ'in, k'ẹ nga tsakó kjọndaà-lạ kọ kjoạtjòcha-lạ ɨt'aà ts'ẹ xɨtạ, 5 tsachrjekàjiìn-ná kjọ'in. Mìtsà koi kjoạ-lạ nga ndaà tjín kjoạkixɨ xi ki'né. Tà koi-né nga kjòhɨmạkeè-ná. K'ẹ nga kjòtsjeè inɨmạ-ná, kits'iìn xɨtsẹ ìjngoò k'a-ná kọ jè Inɨmạ Tsjeè-lạ Nainá kisìxɨtsẹya ìjngoò k'a-ná. 6 Ɨt'aà ts'ẹ Nạ'èn-ná Jesucristo xi ochrjekàjiìn-ná kjọ'in, Nainá, 'ñó ndaà kisìkíjnajiìn inɨmạ-ná Inɨmạ Tsjeè-lạ. 7 K'ẹ nga jè kjọndaà-lạ Nainá jye kisìkixɨya-ná, k'oạá s'ín kɨtsạjnaá nga tíjngoò takoán nga titsạchiñá-lá kjoạbinachon xi mìkiì fehet'aà nɨtạ kjé-ne, jè kjọtjò xi tsjá-ná Nainá nga ɨxti-lạ tsò-ná.

8 'Én koi, 'én kixɨ-né. K'oạá s'ín mejèn-na nga 'ñó tìnè-lạ xɨtạ mé-ne jñà xɨtạ xi mokjeiín-lạ ɨt'aà ts'ẹ Nainá ndaà kàtasís'in-lạ kjoạ xi ndaà tjín. Kjoạ koi, ndaà tjín; mochjeén-lạ ngats'ìì xɨtạ. 9 Tạnga kì kiì nìs'in-lạ xi kjoạ tòndọ kọ kjoạ ts'ẹ xɨtạ jchínga kjòtseé xi mìtsà kixɨ kjoạ. Kì kjoạsiì nìs'in-lạ kọ kjoạ xi chitiya-ná ɨt'aà ts'ẹ kjọtíxoma-lạ Moisés. Kjoạ koi, mìkiì mochjeén, nɨmé chjí-lạ.

10 Jè xɨtạ xi nạxạndá-lạ Cristo mejèn-lạ sɨìjòya, jò, jàn k'a tɨnókjoạ 'nchré-laà. Tsà mìkiì 'nchréñijon-lè, nạchrjekàjiìn. 11 Jɨ, jyeé 'yi nga xɨtạ jè, jyeé its'ooòn kjọhítsjeèn-lạ. Ch'o tís'ín. Jé tíhónè-lạ yijo-lạ.

'Én xi títsjá-lạ Tito jè Pablo

12 K'ẹ nga sìkasén-lè Artemas, o xi jè Tíquico, tɨxátíyi nchrobáchón-ná Nicópolis. K'oạá s'ín kiskoòsòn-lạ, yạá kótɨjna nạchrjein chọ 'nchán. 13 Tɨchját'aà-lạ Zenas, maestro ts'ẹ kjọtíxoma, kọ Apolos; tjìì-lạ mé xi mochjeén-lạ mé-ne nga

kǫma kjoi̱-ne ñánda nchifì nga ni̱mé si̱chijat'aà-la̱. 14 Jñà xi
xi̱ta̱ tsa̱ján, k'oa̱á ti̱s'ín kàtama-la̱ kjǫndaà xi ndaà tjín nga
kàtasíchját'aà-la̱ xi̱ta̱ xi chijat'aà-la̱ tsojmì mé-ne nga ndaà
si̱ìkjeén-ne na̱chrjein-la̱ nga títsa̱jnakon, kǫmaá si̱ìkíjna jngoò
kjoa̱ xi ndaà mochjeén.

'Én xi fehet'aà-ne

15 Ngats'iì xi̱ta̱ xi i̱ títsa̱jnakǫ-na tísíhixat'aà-lè. Ti̱koa̱ ti̱ixat'eì
yije jñà xi matsjakeè-ná nga ngásòn mokjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱
Cristo. Kjǫndaà-la̱ Nainá kàtìjnakǫ-nò ngats'ioò. K'oa̱s'ín
kàtama.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Xo̱jo̱n carta-la̱ San Pablo xi kiskii-la̱ Filemón

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà Filemón

1 Ji̱ Filemón xi ndaà matsjake̱-lè xi ngásòn xá-la̱ Na̱'èn-ná
titsa̱'né, 'a̱n Pablo nga nda̱yá tìjna̱a'ya k'oi̱í kjoa̱-la̱ nga xá-la̱
Cristo tìs'iaàn, tisìhixat'aà-lè ko̱ 'ndsè Timoteo. 2 Ti̱koa̱á
tisìhixat'aà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi ya̱ bixoña ni'ya-lè
ko̱ tichjaá Apia ko̱ 'ndseé Arquipo xi ti̱koa̱ xá-la̱ Nainá
nchikjaán-tji koni 'a̱n. 3 Nainá xi Na̱'èn-ná, ko̱ jè Jesucristo
xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱'nchán ya̱ i̱jiìn
ini̱ma̱-nò.

Kjoa̱tjòcha xi tjín-la̱ Filemón

4 K'e̱ nga chjàt'aà-la̱ Nainá, kjit'aà na̱chrjein sìkítsjeèn i̱t'aà tsi̱ji,
k'oa̱á ma-ne nga tsjaà-la̱ kjo̱ndaà Na̱'èn-ná, 5 Koií kjoa̱-la̱ nga jyeé
ki'nchrè nga ndaà mokjeiín-lè i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-ná Jesucristo ti̱koa̱
ndaà matsjachi ngats'iì xi̱ta̱-la̱ Nainá. 6 K'oa̱á s'ín sìjét'aà-la̱ Nainá
nga ndaà ki̱tasòn koni s'ín nokjoàkoi̱i xi̱ta̱ xi i'nga i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱
xi mokjeiín-lè mé-ne nga ìsa̱ ndaà jcha̱xkoin ngats'iì kjo̱ndaà xi
ko̱ma si̱kitasoán i̱t'aà ts'e̱ Cristo. 7 Ji̱ ndí 'ndsè, 'ñó tsja ma-na ko̱
ma'ñó takoàn i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱tjòcha xi tjín-lè, nga i̱t'aà tsi̱ji-né, nga
jye ndaà tìnìjetakoìn ini̱ma̱-la̱ jñà xi̱ta̱-la̱ Nainá.

Kó tsò Pablo nga chja̱tjì Onésimo

8 K'oa̱á ma-ne na̱s'ín i̱t'aà ts'e̱ Cristo tjí'nde-na̱ nga kìnè-lè mé
kjoa̱ xi s'i̱in, ta̱nga mìtsà ko̱s'ín tìbìt'in-lè. 9 Ta jngoò kjo̱ndaà
tísíjé-lè, nga̱ tíjiìn-ná nga tjòcha 'yaá xinguia̱á. Ko̱ jyeé
tíjiìn-lè, 'a̱n Pablo, jyeé xi̱ta̱ jchínga-ná, ti̱koa̱ nda̱yá tìjna̱a'ya
xi jè nga̱tjì-la̱ Cristo Jesús. 10 K'oa̱á ma-ne nga tísíjé jngoò-lè

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

kjo̱ndaà nga ndaà chjoétjoì jè Onésimo xi koni ki'ndí-na̱ komà nga kòkjeiín-la̱ 'én ndaà-la̱ Nainá xi 'a̱n tsibeno̱jmí-la̱ nga i̱ tìjna̱a'ya ndа̱yá.

11 Nga sa̱ kjòtseé, jè Onésimo, jngoò xi̱ta̱ chi̱'nda xi mìkiì
ndaà kjòchjeén-lè, ta̱nga i̱'ndei̱ jyeé ndaà ko̱chjeén-ná ingajoá.
12 Tìsìkasén ìjngoò k'a-lè, 'a̱n nga 'ñó matsjake̱. 13 Ndaá-la
s'e̱ tsà i̱ kíjnako̱-na mé-ne nga si̱ìchját'aà-na koni tsà ji̱
tìnìchját'aà-ná, k'e̱ nga ta̱kó nda̱yá tìjna̱a'ya nga jè nga̱tjì-la̱
'én ndaà-la̱ Nainá xi kjoa̱ ts'e̱ Cristo. 14 Ta̱nga majìn-na nga
kjo̱'ñó siìkíjna tsà ngaji̱ mìkiì tíjngoò takoìn, mé-ne jè kjo̱ndaà
xi tìsìjé-lè mì kjo̱'ñó ko̱ma-lè; ini̱ma̱-lè kji̱nchrobàjiìn. 15 Tsà
koi na̱chrjein, jè Onésimo, koií kjoa̱-la̱ tsasìt'aà xìn chiba
na̱chrjein-lè mé-ne i̱'ndei̱ ko̱ma chjoétjò ìjngoò k'a-ne nga ya̱
kíjnako̱ kjit'aà-lè. 16 Ta̱nga kì k'oa̱á s'ín 'ya takoìn koni tsà
jngoò xi ta̱xki̱ chi̱'nda; ìsa̱á 'ñó ndaà jcha̱takoìn koni tsà jngoò
'ndsì xi 'ñó ndaà matsjachi. 'A̱n, 'ñó matsjake̱; ta̱nga ngaji̱ ìsa̱á
'ñó ti̱tsjachi mìtsà ta koi kjoa̱-la̱ nga chi̱'nda tsi̱ji ko̱ma, koi-né
nga jyeé 'ndsè chibà i̱t'aà ts'e̱ Cristo.

17 Tsà kixi̱í kjoa̱ nga k'oa̱s'ín 'yatakòn-ná nga 'ndseé chibá
i̱t'aà ts'e̱ Cristo, chjoétjoì Onésimo koni tsà 'a̱n xi tichjoétjò-ná.
18 Tsà tjín mé kjoa̱ xi ch'o kisìko̱-lè, koa̱ tsà mé xi kitje̱n-t'in-lè,
'a̱án ti̱kichjí-ná. 19 'A̱n, Pablo, 'a̱n sobá tìkjiì-lè xo̱jo̱n jè. 'A̱n
kíchjiá yije xi tje̱n-la̱. Mìkiì mochjeén nga 'a̱n ko̱xán-lè, jyeé
tíjiìn-lè nga 'a̱án kitje̱n-t'in-ná kjoa̱binachon-lè. 20 Ndí 'ndsè,
k'oa̱á s'ín tìsìjé-lè nga kàtasakó jngoò-na̱ kjo̱ndaà i̱t'aà tsi̱ji,
koni s'ín ok'ìn-la̱ nga 'ndseé chibá i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-ná; ti̱je
takoìn ini̱ma̱-na̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo. 21 Be-ná nga sìkitasòn-né;
k'oa̱á ma-ne nga tìsìkasén-lè xo̱jo̱n jè; skanda 'beé-la̱ takoàn,
nga ìsa̱á tsatoó s'i̱in koni s'ín tìxan-lè. 22 K'oa̱á ti̱s'ín tìxan-lè
nga ti̱kíjnandaà jngoò-ná i̱'nde ñánda ma síkjáya. K'oa̱á s'ín
tìkoña nga jè Nainá kji̱'nchré-né koni s'ín titsa̱nokjoàt'aà-là,
nga tsjá'nde-na nga ko̱ma kjíkon-nò.

'Én-la̱ Pablo xi fehet'aà-ne

23 Tísíhixat'aà-lè Epafras, xinguia̱á xi ngásòn nda̱yá
titsa̱jna-je̱n nga jè nga̱tjì-la̱ Cristo Jesús. 24 Ti̱koa̱á tísíhixat'aà-lè
Marcos, Aristarco, Demas ko̱ Lucas, xi síchját'aà-na kjoa̱ ts'e̱
xá xi tìs'iaàn.

25 Jè kàtìjnajiìn ini̱ma̱-nò kjo̱ndaà-la̱ Jesucristo xi otíxoma-ná.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Xo̱jo̱n carta xi kitjei-la̱ xi̱ta̱ Hebreo

Kós'ín chja̱ko̱-ná Nainá i̱t'aà ts'e̱ Ki'ndí-la̱

1 [1]Nga ti̱sa̱ kjòtseé, jè Nainá kjìn k'a kiìchja̱-la̱ xi̱ta̱
jchínga-ná nga jñà kisìkjeén xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱, nga
kjìn ska̱ya tjín-ne kós'ín kiìchja̱-la̱. [2]Ta̱nga i̱'ndei̱, nga tífehet'aà
na̱chrjein, Nainá, jè ki'ndí-la̱ tísíkjeén nga tíchja̱ko̱-ná ko̱
ti̱jè-ne ki'ndí-la̱ kisìkjeén nga tsibíndaà i̱sò'nde ko̱ jè kjònga̱tsja
ngats'iì nga yije tsojmì xi tjín i̱sò'nde. [3]Ko̱ jè Ki'ndí xi okó
jè kjoa̱ i̱sén ko̱ kjoa̱ jeya-la̱ Nainá; ko̱ i̱t'aà ts'e̱é 'ya-ná kó
kji kjoàn-ne Nainá. I̱t'aà ts'e̱ nga'ñó xi tjín-la̱ 'én-la̱ Cristo
síjnangui'ñó-la̱ i̱sò'nde. K'e̱ nga jye kitsjaà kjo̱tjò yijo-la̱ nga
kisìtsjeè-ná jé-ná, i̱kjoàn tsijin ngajmiì nga tsibìjnat'aà chrja
kixi̱-la̱ Nainá. [4]Nga jè Ki'ndí-la̱ Nainá tíjna ítjòn; ìsa̱á 'ñó 'nga
tíjna mì k'oa̱-ne koni jñà àkja̱le̱, koií kjoa̱-la̱ nga ìsa̱á 'ñó 'nga
tíjna jè 'ín xi kitjoé-la̱.

[5]Nga jè Nainá, ni̱jngoò k'a k'oa̱s'ín kitsò jngoò-la̱ àkja̱le̱:
Ji̱-né xi ki'ndí-na̱ xan-lè,
'a̱n-ná Na̱'èn-lè.
Ti̱koa̱á ni̱jngoò àkja̱le̱ xi kitsò-la̱:
'A̱án ko̱ma Na̱'èn-la̱,
jè ko̱ma ki'ndí-na̱.
[6]K'e̱ nga kisìkasén ki'ndítjòn-la̱ i̱ isò'nde ti̱koa̱á k'oa̱á s'ín kitsò:
Ngats'iì àkja̱le̱-na̱ kàteèxkón.
[7]I̱t'aà ts'e̱ àkja̱le̱, k'oa̱á tsò:
Nainá, maá-la̱ tjo̱ s'ín àkja̱le̱-la̱;
jñà chi̱'nda-la̱ maá-la̱ ni'ín s'ín.
[8]Ta̱nga i̱t'aà ts'e̱ ki'ndí-la̱ tsò-né:
Ji̱-né xi Nainá,
kixi̱í ko̱ti̱xomai ni̱ta̱ kjé-né.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

9 Matsjacha-né kjoa xi ndaà tjín
ko majticha-né kjoa xi ch'o tjín;
koií kjoa-la, 'an xi Nainá 'mì-na xó jaàjiìn-lè
nga ìsa ndaà jchaxkón-lè
mé-ne nga ìsa tse kjotsja s'e-lè
koni jñà xita xinguii xi báhijtako-lè.
10 Tikoaá tsò-né:
Ji Na'èn xi Nainá 'mì-lè nga ji otìxomai,
nga sa tàts'en-la kjoa, jií tsibìndiì isò'nde,
tijií-ne xi tsibìndiì ngajmiì.
11 Ngaji kijna-né nita mé nachrjein-ne.
Tanga jè isò'nde ko ngajmiì kjoehet'aà-né;
k'oaá s'ín kojchá koni ma nikje nga ma jchínga.
12 K'oaá s'ín kíxkóyi koni jngoò x'ió,
k'oaá s'ín sikjatjìyi koni s'ín fatjìya nikje.
Tanga ngaji mì kì kjoatjìya-lè nita kjé-ne
ko jñà nachrjein-lè mìkiì kjoehet'aà.
13 Nainá ni saà jngoò k'a kitsò-la jngoò àkjale-la:
Tijnat'eiì chrja kixi-na
skanda k'e nga sìkíjnanguia kondra-lè
ya ñánda nga nchasòn ndsokoiì.
14 Ngats'iì àkjale, inima-né nga síxá-la Nainá; jñà nìkasén nga síchját'aà-la jñà xita xi tjoé-la kjondaà nga bitjokàjiìn kjo'in kjoa ts'e jé-la.

Mé-ne 'ñó chjí-la 'én xi jye kina'yá it'aà ts'e Cristo

2 1 Koií kjoa-la, mochjeén-né nga nguì sa ndaà sis'in-lá
'én xi jye kina'yá, mé-ne nga mì xìn ndiyá kjiaán koni
s'ín tjín ndiyá-la Nainá. 2 Jñà kjotíxoma xi Nainá kitsjaà nga
kisìkjeén àkjale nachrjein xi jye tsato, tjín-la okixi, ko jñà
xita xi tsohótsji jé nga mìkiì kisìkitasòn kjotíxoma xi kits'iì-la,
kjo'iín kitjoé-la koni s'ín ok'ìn-la. 3 Ko jñá xi titsajnaá nachrjein
i'ndei, ìsaá 'ñó s'e-ná kjo'in tsà mì kì sis'iaán 'én-la Cristo nga
jè kochrjekàjiìn-ná kjo'in. Nga jè sobá Na'èn-ná kitsjaà ítjòn-ná
'én koi. Ko jñà xi iskan kii'nchré 'én koi, tikoaá tsibénojmí-ná
nga kixi kjoa. 4 Nainá, tikoaá kisìkixiya 'én koi nga kjìn skoya
kjoxkón kis'iìn xi okó kjoa jeya-la Nainá, tikoa kisìka'bísòn
kjotjò ts'e Inima Tsjeè-la; k'oaá s'ín kitsjaà koni s'ín mejèn-la
jè.

Yá xi ochrjekàjiìn-ná kjo'in kjoa ts'e jé-ná

5 Nga Nainá mìtsà jñà àkjale-la kitsjaà-la nga jñà kotìxoma-la
jè isò'nde xi iskan kjoií, jè xi titsachibàya-ná. 6 Ta saá tíchjaá
jngoò k'a Xojon-la Nainá ñánda nga tsò:
Ji Na'èn, ¿yá-né xi xita?
¿A ok'ìn-la nga ji nìkítsjeèn-ne ko makájno-lè it'aà ts'e?
7 Ìsaá nangui kinìkíjni koni jñà àkjale,
kits'iì-la kjoa jeya ko 'nga kinìkíjni nga tsatíxoma,
8 jií kits'iì-la nga'ñó nga ma kotìxoma-la ngats'iì tsojmì xi
tjín.
Tsà Nainá kitsjaà-la nga'ñó nga jè kotìxoma-la ngats'iì tsojmì
xi tjín tsòyaá-ne nga nimé tsojmì tjín xi mì jè otíxoma-la. Kixií
kjoa, nachrjein i'ndei, kj'eè kiì ndaà 'ya-la tsà jè tíhotíxoma-la
ngats'iì tsojmì xi tjín. 9 Tanga 'ya-ná nga jè Jesús, nas'ín
nangui kinìkíjna chiba nachrjein koni jñà àkjale, tanga
i'ndei, jeyaá tíjna ko 'ngaá tíjna nga tíhotíxoma, koií kjoa-la
nga kjo'in kisìkjeiín k'e nga k'en. Nainá, 'ñó matsjakeè-ná
nga kisìkasén Jesús nga jè kisìkjeiín kjo'in ts'e kjoabiyaà xi
kjondaà ts'e ngats'iì xita.
10 Jè Nainá, xi tsibíndaà yije nita mé xi tjín, ndaá ok'ìn-la
koni s'ín kis'iìn k'e nga kisìkatojiìn kjo'in Ki'ndí-la mé-ne nga
it'aà ts'e kjo'in xi tsatojiìn-ne, nimé kjoa xi kichijàt'aà-la nga
koma kochrjekàjiìn-ná kjo'in kjoa ts'e jé-ná ngats'iì xi ixti-la
Nainá maá xi jè mejèn-la nga ya kitsajnakoaá ñánda nga
jeya tíjna jè. 11 Jè xi tísítsjeè xita xi tjín-la jé, ko jñà xita xi
tjímatsjeè, tajngoó Na'én ma. Koií kjoa-la jè Ki'ndí-la Nainá
mìkiì masobà-la nga 'ndse tsò-la xita xi sítsjeè. 12 Jè Xojon-la
Nainá k'oaá s'ín tjít'aà nga tsò:
Kènojmí-la jñà xita 'ndsè xi it'aà tsiji,
seè-lè ya ijiìn-la xita naxandá-lè.
13 Tikoaá tjít'aà ñánda tsò:
Jé Nainá ma'ñót'aà takoàn.
Ìjngoò k'a tjít'aà ñánda tsò:
Ií tìjnakoaa ixti xi Nainá kitsjaà-na.
14 K'oaá s'ín tjín koni ixti-la xita, tajngoò jní-né ko tajngoò
yijo-né. Jesús, k'oaá tis'ín jní ko yijo kis'e-la mé-ne nga it'aà
ts'e kjoa biyaà ma kisìkijne-la xita neií xi tjín-la nga'ñó nga
ma-la sík'en xita. 15 Jesús, k'oaá s'ín komàt'in mé-ne nga

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

komà kisìkítsa̱jnandei̱í ngats'iì xi̱ta̱ xi kitsakjòn-la̱ kjoa̱ biyaà nga k'oa̱á s'ín títsa̱jna koni tsà tjít'aà'ñó-la̱ kó tjín na̱chrjein bìtsa̱jnakon xi̱ta̱. 16 Jesús, mìtsà koií xá j'iì-ne nga jñà àkja̱le̱ si̱ìchját'aà-la̱, jñà xi̱ta̱ tje̱-la̱ Abraham si̱ìchját'aà-la̱. 17 K'oa̱á s'ín komà-ne, jè Jesús tjínè-la̱ nga ngásòn k'oa̱s'ín xi̱ta̱ komà koni 'ndse̱, mé-ne nga no̱'miì ítjòn ko̱ma-ne xi tjín-la̱ kjo̱hi̱ma̱takòn xi ndaà síkitasòn xá-la̱ Nainá nga ko̱ma ki̱ìchjítjì-ne jé-la̱ xi̱ta̱ i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ biyaà-la̱. 18 Koni s'ín kichìt'aà nga kits'iì-la̱ kjo̱'in, jè, k'oa̱á ti̱s'ín ma-la̱ osìko̱ jè xi̱ta̱ xi ko̱ kjo̱'in tíchìt'aà-ne.

Mé-ne ìsa̱ jeya tíjna-ne Jesús mì k'oa̱-ne Moisés

3 1 Jñò ndí 'ndsè, xi xi̱ta̱ na̱xa̱ndá tsjeè-la̱ Nainá 'mì-nò, xi xó k'oa̱á s'ín jaàjiìn-nò Nainá nga xi̱ta̱ ts'e̱ tsò-nò, k'oa̱á s'ín ndaà ti̱kítsjeèn nga jè Cristo Jesús xi xó tsibíxáya-la̱ Nainá ko̱ jè tíjna nga no̱'miì ítjòn i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ xi mokjeiín-ná. 2 Jesús ndaà síkitasòn xá-la̱ Nainá, nga xó k'oa̱á s'ín kits'iì-la̱ koni jè Moisés, ndaà kisìkitasòn i̱t'aà ts'e̱ na̱xa̱ndá-la̱ Nainá. 3 Jesús ìsa̱á jeya tíjna koni jè Moisés. K'oa̱á ngaya-la̱ koni jngoò xi̱ta̱ xi bíndaà ni'ya, ìsa̱á jeya bíjna nei-la̱ mì k'oa̱á-ne koni ti̱jè-ne ni'ya. 4 Ngats'iì ni'ya, tsejèn tjín xi̱ta̱ xi tsibíndaà; ta̱nga jè Nainá xi tsibíndaà yije tsojmì xi tjín i̱sò'nde. 5 Xi nguì o̱kixi̱, jè Moisés, nga xi̱ta̱ chi̱'nda-la̱ Nainá ma, ndaà kisìkitasòn xá-la̱ i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Nainá. Jè xá xi kis'iìn, jè-né nga kitsjaà 'én kó s'ín ki̱chja̱ Nainá k'e̱ nga ko̱ma i̱skan. 6 Ta̱nga jè Cristo, nga Ki'ndí-la̱ Nainá ma, jè otíxoma i̱t'aà ts'e̱ na̱xa̱ndá-la̱, jè na̱xa̱ndá-la̱ xi ti̱jñá-ná, tsà kixi̱ titsa̱jnaá skanda k'e̱ nga kjoe̱het'aà na̱chrjein koni s'ín nga mokjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱ Nainá nga ko̱ kjo̱tsja-ná titsa̱chiñá xi kjo̱ndaà-la̱ Nainá.

Mé xi mochjeén nga ki̱tjás'e̱én ñánda ma nìkjáyaá i̱t'aà ts'e̱ Nainá

7 K'oa̱á tsò jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá jè xo̱jo̱n xi tjít'aà 'én-la̱ Nainá, nga tsò:

I̱'ndei̱, tsà titsa̱na'yà jñò 'én-la̱ Nainá,
8 kì tájaàjiìn bitsa̱jnako̱o ini̱ma̱-nò
koni s'ín kis'iìn jñà xi̱ta̱ xi kondra̱ kiì-la̱ Nainá
nga kiskoòt'aà ya̱ i̱'nde i̱t'aà xìn ñánda nangui kixì choòn.
9 Jñà xi̱ta̱ jchínga-nò kiskoòt'aà-na
na̱s'ín jye kijtseè ichán nó kjoa̱ xi kis'iaàn.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

10 Koií kjoa-la nga tsohótijna jchán-la jñà xita koi,
k'oaá kixan-la: “Jñò, kjit'aà nachrjein xìn ndiyá tjaàkoo
kjohítsjeèn-la inima-nò
ko mìkiì yaxkon ndiyá-na.”
11 Xi kjoa jti-na, k'oaá s'ín kitsjaà ndsoba
nga mìkiì kjoahas'en-jiìn i'nde ts'an ñánda ma nìkjáya.
12 Ndí 'ndsè, t'een kinda yijo-nò, nijngoò xi ch'o síkíjna
inima-la nga mìkiì mokjeiín-la mé-ne nga mì kinchat'aàxìn-lá
Nainá xi tíjnakon. 13 Ta saá, nachrjein nchijòn tjiì nga'ñó-laà
xinguioo, k'e nga tíjna-ìsa nachrjein, mé-ne nga mìkiì
kotájaàjiìn-ne inima-nò nga mìkiì ma skónachan-nò kjoa ts'e
jé. 14 Jñá yaá nokjoá-aná it'aà ts'e Cristo, tsà k'oas'ín ndaà
kokjeiín-ná skanda k'e nga kjoehet'aà nachrjein koni s'ín
kokjeiín-ná nga tisa tàts'en-la kjoa.
15 Xojon-la Nainá k'oaá s'ín tíchja nga tsò:
I'ndei, tsà titsana'yà jñò 'én-la Nainá,
kì tájaàjiìn bitsajnakoo inima-nò
koni s'ín kis'iìn jñà xita xi kondra kiì-la Nainá.
16 ¿Yá xita-ne xi kiì'nchré 'én-la Nainá, ikjoàn kondra kiì-la?
Tijñà-ne ngats'iì xita xi jè Moisés tsachrjekàjiìn i'nde Egipto.
17 ¿Ko yá xita-ne xi ichán nó tsibìjnajchán ko Nainá? Jñà-né
xita xi tsohótsji jé, xi ya k'en ya iya ndiyá ya i'nde it'aà xìn
ñánda nangui kixì choòn. 18 ¿Ko yá xita-ne xi Nainá kitsò-la
nga mìkiì kjoahas'en-jiìn i'nde ñánda tjín kjoa nìkjáya? Jñà-né
xita xi mìkiì kiì'nchréñijon-la. 19 Ko k'oaá s'ín tísijiìn-ná nga
mìkiì jahas'en-jiìn i'nde ñánda ma nìkjáya, koií kjoa-la nga
mìkiì kòkjeiín-la.

4 1 Nainá k'oaá s'ín kitsjaà-ná 'én nga kitjás'een ya
i'nde-la ñánda ma nìkjáyaá. K'e nga tákó tíjna-ìsa 'én
xi kitsjaà Nainá, ngats'iaá mochjeén-né nga ndaà sikindaá
yijo-ná mì k'oa-ne tsà mì kì kitjás'een. 2 Nga jñá, k'oaá
tis'ín jye kis'enojmíya-ná 'én ndaà-la Nainá, koni s'ín
kis'enojmíya-la jñà xita jchínga-ná. Tanga jñà xita jchínga-ná
nimé kjondaà kisakò-la nga mìkiì ngásòn kòkjeiín-la koni
jñà xita xi i'nga xi kisìtasòn jñà 'én koi. 3 Tanga jñá xi jye
mokjeiín-ná, kitjás'en-ná ya i'nde ñánda ma nìkjáyaá, ñánda
kitsò Nainá:
Xi kjoa jti-na, k'oaá s'ín kitsjaà 'én-na xi ndsoba kichjà-na
nga mìkiì kjoahas'en-jiìn i'nde ts'an ñánda ma nìkjáyaá.

Tanga Nainá jye kjòtseé jyehet'aà xá xi kis'iìn kóni skanda k'e
nga tsibíndaà isò'nde. [4]Xojon-la Nainá, k'oaá s'ín tíchja ts'e xi
ma-ne itoò nachrjein:
Xi ma itoò nachrjein kisìkjáya Nainá nga komà jyehet'aà
yije xá-la.
[5]Tijè-ne Xojon-la Nainá, ìjngoò k'a tíchja ñánda tsò:
Mìkiì kjoahas'en-jiìn ya i'nde-na ñánda ma nìkjáya.
[6]Jñà xita xi kiì'nchré ítjòn 'én xi ndaà tsò, mìkiì jahas'en i'nde
ñánda ma nìkjáya nga mìkiì kisìtasòn; tanga nachrjein i'ndei
tjín-ìsa xita xi chija nga koma kjoahas'en-jiìn i'nde ñánda ma
nìkjáya. [7]Koií kjoa-la Nainá tsibíjna ìjngoò-ìsa nachrjein xitse,
jè nachrjein i'ndei. Nga ìsa 'ñó komà iskan jè xitaxá ítjòn xi
ki'mì David, k'oaá s'ín tsibít'aà Xojon-la Nainá jñà 'én xi tsò:
Jñò, nachrjein i'ndei tsà titsana'yà 'én-la Nainá
kì tájaàjiìn nìkítsajnaà inima-nò.
[8]Jè Josué, nga mìkiì komà kitsjaà-la kjoa nìkjáya jñà xita
Israel, koií kjoa-la Nainá kitsjaà ìjngoò-ìsa nachrjein xitse.
[9]K'oaá ma-ne jè naxandá-la Nainá tíjna ìjngoò-la nachrjein
tsjeè ts'e kjoa nìkjáya; [10]nga jè xita xi fahas'en-jiìn kjoa
nìkjáya xi ts'e Nainá, tikoaá síkjáya-ne kjoa ts'e xá-la, koni
s'ín kisìkjáya Nainá it'aà ts'e xá xi kis'iìn. [11]Mochjeén-né nga
k'oi-lá nga'ñó yijo-ná nga kitjás'en-jñaá kjoa nìkjáya-la Nainá;
mìkiì k'oas'ín s'eén koni kis'iìn jñà xita xi mìkiì kòkjeiín-la nga
kisìkitasòn.
[12]'Én-la Nainá tíjnakon-né ko tjín-la nga'ñó. Ìsaá ndaà ote
mì k'oa-ne jngoò kichja ndojò xi yijò nga ingajò ngobà-la;
fahas'en-jiìn-né skanda ya ijiìn inima-ná ko ya ijiìn
kjohítsjeèn-ná. Tikoaá fahas'en-jiìn-né skanda ñánda tíkjoò
nindaà-ná ko iya nindaà-ná; ótsjiya-né kjohítsjeèn-la inima-ná
mé xi mejèn-la nga s'iin. [13]Ngats'ìì xi Nainá tsibíndaà, nì mé
tjín xi tíjna'ma, nga ngats'ìì kjoa tíjna tsejèn-né; tíbeè-ne xkon
jè xi tjínè-la nga k'oi-lá kinda.

Jè xi ngui no'miì ítjòn tíjna

[14]Jesús xi ki'ndí-la Nainá, jè-né xi nguì sobà no'miì ítjòn tíjna
it'aà tsaján, jè-né xi jahas'en ngajmiì nga nguixkon Nainá.
K'oaá ma-ne nga mochjeén-né nga kixi kitsajnakoaá jñà 'én
xi mokjeiín-ná. [15]Jè xi no'miì ítjòn tíjna it'aà tsaján, komaá
kohimakeè-ná k'e nga mahindaà; nga jè, k'oaá tis'ín kichìt'aà

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

koni jñá, tanga mìtsà jé tsohótsji. 16 Kíjngoò-lá takoán nga kinchat'aá chrañà-lá íxile kjotíxoma-la Nainá xi tse kjondaà tjín-la, mé-ne nga skoe ima-ná kjondaà xi tjín-la koa kosiko-ná k'e nga mé xi kochjeén-ná.

5 1 Ngats'ìi jñà noˈmìi ítjòn, yaá tjaájiìn it'aà ts'e xita naxandá. Jè xá tjínè-la nga chjatjì xita nga nguixkon Nainá tikoa tsját'aà-la kjotjò Nainá ko sík'en cho xi kjoa ts'e jé-la xita. 2 Jñà noˈmìi, tikoaá mahindaàjiìn inima-la; k'oaá s'ín ma-ne nga ma beèhima jñà xita xi mìkìi machiya-la ko xi xìn ndiyá tjímaya. 3 Koií kjoa-la nga ma indaàjiìn inima-la noˈmìi, tjínè-la nga siìk'en-la cho kjotjò xi tsjá-la Nainá xi kjoa ts'e jé-la ko tikoa siìk'en cho kjoa ts'e jé-la naxandá.

4 Jñà noˈmìi, mìtsà tà jñà tajngoò bít'aà xá 'nga yijo-la; jè Nainá xó chja-la koni s'ín kiìchja-la jè Aarón. 5 K'oaá tis'ín tjín it'aà ts'e Cristo, mìtsà tà jè tajngoò kiskoé xá xi ts'e noˈmìi ítjòn, Nainá kitsjaà-la xá 'nga k'e nga kitsò-la:

Ji-né xi Ki'ndí-na xan-lè;
'aán-ná xi Na'èn-lè.

6 Tijè-ne Xojon-la Nainá, ìjngoò k'a tíchja ñánda tsò:

Ji-né xi noˈmìi tijni nita mé nachrjein-ne,
xá-lè, k'oaá s'ín tjín koni xá xi kisìkitasòn Melquisedec.

7 Jè Cristo k'e nga sa tsibìjna i isòˈnde, 'ñó kiìchjat'aà-la Nainá, nguì koó ndáxkon tsibítsi'ba-la koa kisìjét'aà-la jè xi tjín-la ngaˈñó nga ma-la kochrjekátjì it'aà ts'e kjoa biyaà; Nainá kìiˈnchré-la nga ndaà kijtseèxkón. 8 Jè Cristo, nas'ín ki'ndí-la Nainá ma, yaá komà-la kisìkitasòn, k'e nga kisìkjeiín kjoˈin. 9 K'e nga jye mì ti mé xi kichijàt'aà-la, k'oaá s'ín tsibìjna nga jè kochrjekátjì kjoˈin xita nita mé nachrjein-ne, ngats'ìi xi 'nchréñijon-la, 10 Nainá kisìkíjna Jesús nga noˈmìi ítjòn tsibìjna, kitsjaà-la xá koni ts'e Melquisedec.

Jñà xita xi mìkìi machiya-la mé kjoa xi kixi tjín

11 It'aà ts'e kjoa koi, 'ñó tjín-ìsa kjoa xi s'enojmíya-nò, tanga 'ñó chjá tjín nga s'enojmí-nò, koi kjoa-la nga jñò, mìkìi machiya-nò. 12 Jñò, skanda kjòtseé maestroó-là titsajnaà tsà ndaà; tanga jñò, tákó mochjeén-nò nga chíta'yà xitse ìjngoò k'a 'én-la Nainá xi mì 'in chja koni s'ín komà-nò nga sa ítjòn. K'oaá s'ín tímat'ioòn koni ndí ixti xi tákó tsjín 'biì, mìkìi mochjeén-la nga tsojmì tájaà skine. 13 Ngats'ìi xi tákó tsjín

'bìì, ixti-né, mìkìì machiya-la mé kjoa xi kixi tjín. 14Tanga jñà tsojmì xi ma chine xi tájaà kjoàn, ts'eé xita xi jye kòjchínga, jñà xi jye machiya-la mé kjoa xi ndaà tjín ko mé kjoa xi mìkìì ndaà tjín nga k'oaá s'ín nchisíjchá yijo-la.

6 1Koií kos'ín mochjeén-ne nga chíta'yà 'én-la Cristo xi ìsa ndaà kojchíngakoaá kjoa ts'e Nainá mé-ne nga nimé chijat'aà-ná nga xita-la Cristo maá. Mì tijñà tijñà 'én chíta'yà-aná xi kichìta'yá nga sa ítjòn it'aà ts'e Cristo. Mì tijñà tijñà 'én sikítsjeèn-ya-ná kó s'ín ma nga nìkájnoaá jé xi tjín-ná xi kjoabiyaà fìko-ná. Ko tikoaá mì tijñà tijñà 'én sikítsjeèn-ya ìjngoò k'a-ná kó s'ín kòkjeiín-ná it'aà ts'e Nainá 2ko kós'ín ma bautizar xita, ko kós'ín oyijòsòn-lá ndsaá jñà xita xi mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo. Ko tikoaá mì tijñà tijñà 'én sikítsjeèn-ya ìjngoò k'a-ná kó s'ín kjoaáya-la jñà xita xi jye k'en, ko kós'ín s'iin Nainá nga kiìndaàjiìn-la xita mé xi ok'ìn-la nga tsjá-la nita kjé-ne. 3Mochjeén-né nga chíta'yà 'én xi ìsa ndaà kojchíngakoaá kjoa ts'e Nainá; tsà Nainá tsjá'nde nga kos'ín koma, k'oas'ín s'eén.

4Nga jñà xita xi jye kjòhiseèn-la kjohítsjeèn-la, xi jye kisaseèn-takòn kjondaà xi tsjá Nainá, xi tikoa jye ngásòn kitjoé-la Inima Tsjeè-la Nainá, 5xi jye kisaseèn-takòn 'én ndaà-la Nainá ko nga'ñó-la isò'nde xi sa kjoií, 6tsà ìjngoò k'a xìn ndiyá kjoi, tsà tsjìn takòn 'én-la Nainá, mì ti kiì koma kondaàya-ne kjohítsjeèn-la nga koófat'aà ìjngoò k'a-la Nainá; nga jñà xita koi, kjoa xi nchis'ín, k'oaá ngaya-la koni tsà krò nchihót'aà ìjngoò k'a jè Ki'ndí-la Nainá nga tsjá-la kjosobà nga nguixkon ngats'iì xita. 7K'oaá s'ín ngaya-la koni jè nangui, k'e nga 'ba jtsí, ma'nchi'nde-né. Tsà ndaà xka xi bisò xi mochjeén-la xita xi síxáko nangui, jè Nainá síchikon-t'in nangui. 8Tanga tsà na'yá chini ko na'yá xanchroò bisò, nimé chjí-la, mìtsà nangui ndaà nga nguixkon Nainá; kijchò nachrjein nga tà kiti-né.

9Jñò ndí 'ndsè, xi matsjacha-nòjen, nas'ín k'oas'ín nokjoà-jen, k'oaá s'ín tíjngoò takòn-jen nga tjoé-nò kjoa xi 'ñó ndaà tjín, ngats'iì kjondaà xi tjín-la xita xi jye itjokàjiìn kjo'in. 10Nga Nainá, xita kixi-né, mìkìì síjchàajiìn xá-nò xi jye ki'nè ko kjoatjòcha xi tjín-nò nga nìchját'aà-là xita naxandá-la Cristo, koni s'ín titsa'nè skanda nachrjein i'ndei. 11Tanga ngajen, k'oaá s'ín mejèn-najen nga kjit'aà nachrjein nguì koó kjotsja

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

nga kos'ín tixá nga jngoò ìjngoò skanda k'e nga kjoehet'aà
nachrjein-nò mé-ne nga kitasòn-ne kjoa xi titsachiñá-laá.
12 Majìn-najen nga ts'eè s'een. Chjínguì-là jñà xita xi jye
nchitjoé-la kjotjò koni s'ín kitsjaà tso'ba Nainá koií kjoa-la nga
ndaà mokjeiín-la ko tjín-la kjoatsejta.

Kó tsò 'én xi kiìchja Nainá koni s'ín kitsjaà-la tso'ba Abraham

13 Nainá k'e nga kitsjaà-la tso'ba Abraham, k'oaá s'ín kitsjaà
kixi 'én-la nga tijè tsasèn-ne nga mì ti yá tjín-ne xi ìsa 'nga
tíjna koni jè; k'oaá s'ín kiìchja, 14 nga kitsò: "'An, 'ñó ndaà
sichikon-t'in-lè, tikoa 'ñó kokjìn-ya jñà ixti-lè." 15 K'oaá s'ín
komà-ne Abraham kiskoòñàkjoa, ikjoàn kitjoé-la koni s'ín
kitsò Nainá. 16 Jñà xi taxki xita, k'e nga tsjá 'én-la, síkjeén
jngoò 'ín-la jngoò xi ìsa 'nga tíjna mé-ne nga síkixiya-ne 'én
xi tsjá. Ko tà yaá fehet'aà kjoa. 17 K'oaá s'ín ma-ne k'e nga
jè Nainá k'oaá s'ín kjòmejèn-la nga kitsjaà kixi-la 'én jñà
xita xi tjoé-la kjotjò nga siìkitasòn koni s'ín kitsjaà tso'ba,
kitsjaà jngoò 'én xi 'ñó xkón tjín nga nimé xi ma kjoatjìya.
18 Jñà 'én koi xi jò ma-ne xi mìkiì ma fatjìya, nga mìkiì koma
skónachan-ná Nainá, yaá 'ñó sakó-la nga'ñó inima-ná, jñá xi
mejèn-ná nga Nainá kosiko-ná nga nguì jè kjit'aà takoán nga
titsachiñá-lá jè kjoa kixi-la xi jè jye kitsjaà-ná. 19 Jè kjoa kixi
xi titsachiñá-lá, k'oaá s'ín síkíjna kixi inima-ná koni jngoò
kicha xi sit'aà'ñó-ne chitso, ko jè kjoa kixi xi okji skanda maá
jahas'en ya i'nde tsjeè ñánda tjobájtoò nikje cortina, 20 ya
ñánda jahas'en Jesús nga tsohójnandaà-ná ndiyá, nga no'miì
ítjòn tíjna nita mé nachrjein-ne koni jè Melquisedec.

Jesús, k'oaá s'ín ngaya-la koni jè no'miì ítjòn xi ki'mì Melquisedec

7 1 Melquisedec xi xita xá ítjòn tsibìjna ts'e naxandá
Salem, tikoa no'miì ítjòn tsibìjna ts'e Nainá xi tíjna
ngajmiì, kiì kaña-la Abraham k'e nga tínchrobá-ne nga jye
kisìkijne yije-la xitaxá ítjòn xi kiskaàn-ko. Melquisedec
kisìchikon-t'in Abraham. 2 Jè Abraham, teya kis'iìn tsojmì xi
kisakò-la ts'e kjoajchán, ko jngoòya kitsjaà-la Melquisedec.
'Ín xi 'mì Melquisedec, tsòyaá-ne: xitaxá ítjòn xi tjín-la okixi.
Tikoa jè 'ín xi 'mì xitaxá ítjòn ts'e Salem, tsòyaá-ne: xi tjín-la
kjoa'nchán. 3 Jè Melquisedec mìkiì 'ya-la tje-la, yá na'èn-la, yá

neą-lą, ñánda kits'iìn, ñánda k'en; k'oąá s'ín mangásòn-kǫ koni Cristo xi Ki'ndí-lą Nainá nga jè Melquisedec tį̱koą nǫ'miì ítjòn tíjna nį̱tą mé nąchrjein-ne.

4 Jñò tį̱kítsjeèn nga 'ñó 'nga tsibìjna Melquisedec, skanda jè xį̱tą jchínga-ná Abraham teya kis'iìn tsojmì xi kisakò-lą ts'ę̱ kjoąjchán, kǫ jngoòya kitsjaà-lą Melquisedec. 5 Kixį̱í kjoą, k'oąá s'ín tíchją kjǫtíxoma-lą Moisés xi Nainá kitsjaà-lą nga jñà xį̱tą nąxąndá tjínè-lą nga teya siìjòya tsojmì xi tjín-lą, jngoòya tsjá-lą jñà nǫ'miì xi tję̱-lą Leví, nąs'ín tį xį̱tą xíkjín-ne xi yą nchrobát'aà-ne tję̱-lą Abraham. 6 Tąnga jè Melquisedec, mìtsà tję̱-lą Leví, tąnga kitjoé-lą xi jngoòya okǫ̱-lą tsojmì xi teya kis'iìn Abraham, į̱kjoàn k'ę̱é kisìchikon-t'in, nąs'ín jè Abraham xi kitjoé-lą 'én xi tso'ba Nainá kiìchją-ne. 7 Nga jyeé tíjiìn-ná, jè xi síchikon-t'in xį̱tą, ìsąá 'nga tíjna mì k'oąá-ne koni jè xi machikon-t'in. 8 Jñà nǫ'miì xi tję̱-lą Leví xi tjoé-lą xi jngoòya okǫ̱-lą xi teya s'ín xį̱tą nąxąndá Israel, mìtsà ta bìtsąjnakon kjit'aà, bijchó nąchrjein nga biyaà; tąnga į̱t'aà ts'ę̱ Melquisedec, jè Xǫjǫn-lą Nainá, k'oąá s'ín 'ya-lą koni tsà jngoò xį̱tą xi tákó tíjnakon skanda nąchrjein į̱'ndei̱. 9 Jñà nǫ'miì xi nchrobát'aà-ne tję̱-lą Leví xi tjoé-lą xi jngoòya okǫ̱-lą xi teya s'ín xį̱tą nąxąndá Israel, kǫmaá k'oąkixoán nga tį̱koąá jè Melquisedec kitjoé jngoòya-lą į̱t'aà ts'ę̱ xį̱tą koi k'ę̱ nga kitsjaà jngoòya-lą Abraham, 10 nga jñà nǫ'miì xi tję̱-lą Leví, yąá nchrobát'aà-ne tję̱-lą Abraham. Nąs'ín kj'eè kiì ts'iìn Leví k'ę̱ nga jè Melquisedec ijchò kaña-lą Abraham, k'oąá s'ín ngaya-lą koni tsà jñà nǫ'miì Israel, jyeé yą títsąjnakǫ Abraham nga nchitsjá-lą kjǫtjò xi jè tjoé-lą Melquisedec.

11 Jñà kjǫtíxoma xi kitjoé-lą jñà xį̱tą Israel, yąá inchrobàt'aà-ne į̱t'aà ts'ę̱ nǫ'miì xi tję̱-lą Leví; tąnga jñà nǫ'miì koi, mìkiì komà-lą nga jngoò k'a kisìkixį̱ya xį̱tą nga mì tį̱ mé chijat'aà-lą. K'oąá s'ín komà-ne nga j'iì ìjngoò nǫ'miì xi jè mangásòn-kǫ Melquisedec, kǫ mìtsà jè mangásòn-kǫ Aarón xi tję̱-lą Leví. 12 K'ę̱ nga fatjìya nǫ'miì, kós'ín síxá, tį̱koąá mochjeén-né nga kjoątjìya kjǫtíxoma. 13 Koni s'ín tíchją 'én-lą Nainá, jè xi kitjoé-lą xá koni ts'ę̱ Melquisedec, kj'eį̱í tję̱-né; yą ñánda inchrobàt'aà-ne, nį̱ sąá jngoò nǫ'miì bitjokàjiìn. 14 K'oąá s'ín 'ya-lą nga jè Nąą'én-ná Jesucristo, yąá inchrobàt'aà-ne tję̱-lą nąxąndá Judá. Tję̱-lą nąxąndá jè, mìkiì kisìkaxkį̱ Moisés k'ę̱ nga kiìchją į̱t'aà ts'ę̱ nǫ'miì.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

15 Kjoa koi, ìsaá ndaà makixiya-ná tsà jè noˈmiì xitse
siìkitasòn koni sˈín kisìkitasòn jè Melquisedec. 16 Nga mìtsà
kˈoaá sˈín kitjoé-la xá tsˈe noˈmiì koni sˈín tíchja kjotíxoma
yá tsˈe tje xi inchrobàtˈaà-ne nga noˈmiì kisìkitasòn. Ta saá
kˈoaá sˈín kitjoé-la xá itˈaà tsˈe ngaˈñó xi tjín-la nga mìtsà yá
xi koma-la jngoò kˈa siìkˈen. 17 Kˈoaá sˈín tíchja ˈén-la Nainá xi
itˈaà tsˈe, nga tsò:

Ji-né xi noˈmiì tijni nita mé nachrjein-ne,
kˈoaá sˈín mangásòn-koii koni jè Melquisedec.

18 Kˈoaá sˈín komà-ne nga kichijàngui kjotíxoma jchínga, koi
kjoa-la nga tsjìn-la ngaˈñó tikoa mì ti kiì tímochjeén-ne. 19 Nga
jè kjotíxoma jchínga xi kiskiì Moisés, nimé xi kisìkixiya xita;
tanga nachrjein iˈndei, tjín ìjngoò-ná kjoa xi ìsa ndaà tjín xi
titsachiñá-lá jè xi sikinchatˈaà chrañà-ná Nainá.

20 Nainá kˈoaá sˈín kitsjaà kixi ˈén-la xi xkón tjín kˈe nga
kitsjaà tsoˈba nga noˈmiì ítjòn kíjna Cristo. Jñà noˈmiì xi iˈnga,
ta kˈoaá sˈín kitjoé-la xá, mìtsà yá xi kitsjaà ˈén-la. 21 Tanga xi
itˈaà tsˈe Naˈén-ná Jesús, kˈoaá sˈín tíchja xojon xi tjítˈaà ˈén-la
Nainá nga kitsò:

Naˈèn-ná kˈoaá sˈín kitsjaà kixi ˈén-la;
mìkiì siìkjatjìya-la kjohítsjeèn-la nga tsò:
“Ji-né xi noˈmiì tijni nita mé nachrjein-ne.”

22 Kˈoaá sˈín ma-ne nga jè Jesucristo osen-tjì-ná nga nguixkon
Nainá nga jè bíndaàjiìn ko-ná jngoò kjoa xitse xi ìsaá ndaà
tjín. 23 Tikoaá jñà noˈmiì xi kisìxá xi tje-la Leví, jyeé kjìn ma xi
jye kisìkitasòn xá-la tanga koií kjoa-la nga biyaà nga mìkiì ma
síxá-ìsa. 24 Tanga jè Jesús tíjnakon-ne nita kjé-ne, kˈoaá ma-ne
nga noˈmiì tíjna nita mé nachrjein-ne. 25 Kˈoaá sˈín ma-ne nga
ma-la ochrjekàjiìn kjoˈin xita nita mé nachrjein-ne, ngatsˈiì
xita xi itˈaà tsˈe Jesús bijchó nguixkon Nainá; jè tíjnakon-né
nita kjé-ne mé-ne nga bítsiˈbatjì xita.

26 Itˈaà tsaján, nguì jè Jesús xi mochjeén-ná nga noˈmiì ítjòn
tíjna: nga xita tsjeè-né; nimé jé tjín-la; mì tjé kji inima-la;
tíjnatˈaàxìn-la xita jé, ko jè xi ìsa ˈnga tíjna ján ngajmiì.
27 Mìtsà kˈoasˈín koni sˈín noˈmiì ítjòn xi iˈnga, nga nachrjein
nchijòn sík'en cho nga tsjá kjotjò-la xi kjoa tsˈe jé-la, ikjoàn
tsjá tsˈe jé-la xita naxandá. Tanga Jesús kˈe nga kitsjaà kjotjò
yijo-la nga kˈen, jngoò kˈaá kitsjaà nita kjé-né. 28 Jè kjotíxoma
xi kitsjaà Moisés, kˈoaá sˈín tíchja nga jñà kítsajna noˈmiì

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

ítjòn xi taxki xita xi chiba nga'ñó tjín-la; tanga jè 'én xi xkón tjín xi iskan kitsjaà Nainá, k'oaá s'ín tíchja nga jè Ki'ndí-la Nainá, kíjna no'miì ítjòn, jè xi k'oas'ín kisìko Nainá nga nimé chijat'aà-la nita kjé-ne.

Jè kjoa xitse xi tsibí'ñó Jesús

8 1 Ngats'iì kjoa xi chibàya-ná, tjín jngoò xi ìsaá 'ñó chjí-la, jè-né nga tíjna jngoò-ná no'miì ítjòn xi tsibìjnat'aà chrja kixi-la íxile kjotíxoma-la Nainá ján ngajmiì. 2 Yaá síxá ya ñánda tíjna xi nguì Ni'ya Tsjeè-la Nainá, xi jè sobà Nainá tsibíndaà; mìtsà taxki xita tsibíndaà.

3 Ngats'iì no'miì ítjòn, k'oaá s'ín satíxoma-la nga kjotjò tsját'aà-la Nainá ko cho sík'en; k'oaá ma-ne nga jè Cristo tikoa tjínè-la nga kis'e-la mé kjotjò xi kitsjaàt'aà-la Nainá. 4 Jè Cristo, tsà i tíjna it'aà nangui, skanda mì-la kiì koma nga no'miì kíjna, nga i it'aà nangui, jyeé tjín no'miì xi tsját'aà-la kjotjò Nainá koni s'ín tjín kjotíxoma xi kiskiì Moisés. 5 Tanga jñà no'miì xi tjín i it'aà nangui, yaá síxá ni'ya xi tà isén-la-né ko 'nguién-la-né jè Ni'ya Tsjeè-la Nainá xi tíjna ngajmiì; nga jè Moisés k'e nga jye mejèn koiìts'ia nga kiìndaà ni'ya tsjeè-la Nainá xi nikje, jè Nainá kitsò-la: "Ndaà chítsejìn, k'oa kó kji t'iin koni kji xi tsakoò-lè ya nindoò Sinaí." 6 Tanga nachrjein i'ndei, ìsaá ndaà tjín xá xi kitjoé-la Jesucristo nga no'miì ítjòn tíjna, nga jè osìjnajiìn jngoò kjoa xitse xi ìsa ndaà tjín xi tsibíndaàjiìn Nainá ko xita, nga yaá nchrobát'aà-ne 'én xi ìsa ndaà tjín koni s'ín jye kitsjaà tso'ba Nainá.

7 Tsà nimé xi kisìchijàt'aà-la jè kjoa xi kisindaàjiìn ítjòn, mì-la kiì mochjeén nga ìjngoò k'a sindaàjiìn xi ma-ne jò k'a. 8 Tanga Nainá k'e nga tsohótiko, k'oaá kitsò:

Kijchò nachrjein k'e nga kìndaàjiìn-ko jngoò kjoa xitse
jñà xita Israel ko xita Judá, kitsò Nainá.
9 Jè kjoa xitse xi kìndaàjiìn-koaa,
mìtsà k'oas'ín sindaàjiìn koni ts'e xita jchínga-la,
k'e nga 'an sobà kitsobà tsja
nga tsachrjekàjñaà nangui Egipto.
Jñà xita koi, mìkiì kisìkitasòn koni s'ín kisindaàjiìn,
k'oaá komà-ne nga kitsjìn takoàn, tsò Nainá.
10 K'e nga jye koma iskan,

jè kjoa xitse xi kíndaàjñaàkoaa xita Israel, kiís'ín s'e, tsò
Nainá:
Kjotíxoma-na yaá kíjnajñaà ya kjohítsjeèn-la,
ko yaá skiaà ijiìn inima-la.
'An-ná xi Nainá kitso-na,
ko jñà-né xi koma xita naxandá-na.
11 Mì ti kiì kochjeén-ne nga xita xíkjín keènojmíya-la
ni mìtsà jè 'ndse keènojmí-la nga skoexkon Nainá,
nga ngats'iì xita skoexkon-na
mats'iako-ne xi ìsa ixti skanda jñà xi 'ñó xita jchínga.
12 'Aán siìjchàat'aà-la ngats'iì kjoa ch'o xi kis'iìn,
mì ti kiì siìkítsjeèn-na jé xi tjín-la.
13 K'e nga Nainá síkaxki ìjngoò kjoa xitse, tsòyaá-ne nga jè kjoa
xi kisindaàjiìn ítjòn, jyeé kòjchínga. Mì ti kiì tímochjeén-ne,
jyeé tíchija.

Jè Ni'ya Tsjeè-la Nainá xi nikje

9 1 Jè kjoa xi tsibíndaàjiìn ítjòn Nainá kis'eé-la kjotíxoma
kós'ín ma nga jeya nìkíjnaá Nainá ko kis'e jngoò-la
ni'ya tsjeè i it'aà nangui. 2 Jè Ni'ya Tsjeè-la Nainá xi nikje,
k'oaá s'ín tjíndaà nga jngoò i'nde tíjna ítjòn xi 'mì I'nde Tsjeè,
ñánda tíjna kicha xi tìya ni'ín ko ñánda tíjna ímixa xi nchasòn
inchrajín tsjeè-la Nainá. 3 Jè nikje cortina xi ma jò-ne xi tjobá
jngoò osen ni'ya nikje, ya ijton kjijna i'nde xi 'mì I'nde xi ìsa
'Ñó Tsjeè. 4 I'nde jè, yaá kjijna jngoò kaxa xi nguì oro ñánda
tìsòn chrjongó-la Nainá; tikoa yaá kjijna kaxa xi nguì oro
yijàjno ts'e kjoa xi tsibíndaàjiìn Nainá. Kaxa jè, tíjnaya jngoò
tijí kicha xi nguì oro ñánda 'ncha inchrajín xi 'mì maná,
tikoa yaá kjinaya yá nise-la Aarón xi tsibíjts'én-t'aà chrja-la
ko ya 'ncha jñà ndajo teè ñánda tjít'aà kjotíxoma-la Nainá xi
kitjoé-la Moisés. 5 Ya isòn kaxa 'ncha isén-la àkjale xi querubín
'mì xi tjín-la jngaá xi okó kjoa jeya-la Nainá; jñà jngaá-la
bíjtsa'ma jè kaxa. Tanga i'ndei, jñà kjoa koi, mìkiì mochjeén
nga íjngó íjngó skaya koxki.
6 K'e nga jye k'oas'ín kisinchaàndaà tsojmì koi, jñà no'miì,
kjit'aà nachrjein fahas'en ya Ni'ya Tsjeè-la Nainá xi nikje, jè
i'nde xi tíjna ítjòn, nga síkitasòn xá-la nga beèxkón Nainá.
7 Tanga jè i'nde xi ma-ne jò, ta jè tajngoò no'miì ítjòn fahas'en
jngoò k'a nga jngoò nó; k'e nga fahas'en, tjínè-la nga jní-la

chọ 'ba xi tsjáṭ'aà-lạ Nainá kjoạ xi tịts'ẹ-ne jé-lạ kọ ngats'ìì jé-lạ xịtạ naxạndá, jñà xi mìkìì tíjìin-lạ tsà jé ótsji. 8 Jè Inịmạ Tsjeè-lạ Nainá k'oạá s'ín síkíchịya-ná, k'ẹ nga tákó jè tímochjeén Ni'ya Tsjeè xi nikje xi kisindaà ítjòn, kj'eè kìì táx'ạ'nde nga kọma kịtjás'ẹén jè Ị'nde xi Ìsạ 'Ñó Tsjeè. 9 Jñà kjoạ xi komà kjòtseé, tà kjoạ mangásòn-né koni s'ín tíma nạchrjein ị'ndeị; nga jñà kjọtjò kọ jní-lạ chọ xi kixíxteèn ị'nde jè, tsjìn-lạ nga'ñó nga sịìtsjeè kjọhítsjeèn-lạ xịtạ xi k'oạs'ín beèxkón Nainá. 10 Kjoạ koi, tà kjoạ ts'ẹé yijo-lạ xịtạ, mé tsojmì xi ma chine kọ xi ma 'yò, koạ kós'ín sítsjeè yijo-lạ xịtạ; tà k'oạá s'ín tjẹn kọchjeén skanda k'ẹ nga jè Nainá sịìkjatjìya-lạ ngats'ìì kjoạ koi.

Nga'ñó xi tse tjín-lạ jè jní xi tsibíxteèn Cristo

11 Tạnga jyeé j'ìì Cristo nga nọ'mìì ítjòn tíjna ịt'aà ts'ẹ kjọndaà-lạ Nainá xi jye tíma. Yạá jahas'en Ni'ya Tsjeè-lạ Nainá jè xi ìsạ 'ñó ndaà choòn kọ xi ìsạ kixị tjín, nga mìtsà tsja xịtạ kisindaà-ne jè xi tsò-ne kjoạ nga mìtsà ị ịt'aà nangui kisindaà. 12 Cristo, jngoò k'aá jahas'en yạ Ị'nde Tsjeè. Mìtsà tị jní-lạ tíndsó kọ jní-lạ nchrạjạ jahas'en-kọ-ne. Ts'ẹ sobá jní jahas'en-ne. K'oạá s'ín kis'iìn nga tsibíchjítjì jé-ná, mé-ne nga komà kisìkítsạjnandeịí-ná nịtạ mé nạchrjein-ne. 13 Jè jní-lạ nchrạjạ kọ jní-lạ tíndsó kọ chijo-lạ nchrạjạ kitì xi nchrạjạ chjọón ki'ndí, maá-lạ sítsjeè yijo-lạ xịtạ xi xạ'yạ-lạ k'ẹ nga xíxteèn-jno. 14 Tsà k'oạá s'ín bitasòn kjoạ koi, jè jní xi tsibíxteèn Cristo, ìsạá tse nga'ñó tjín-lạ. Nga ịt'aà ts'ẹé nga'ñó-lạ Inịmạ Tsjeè xi tíjnakon nịtạ mé nạchrjein-ne nga kitsjaà kjọtjò-lạ Nainá yijo-lạ xi mìtsà mé jé tjín-lạ. Jè jní-lạ Cristo sítsjeèya kjọhítsjeèn-nò nga mì tị kìì koạ tịs'ín s'ẹn-nò kjoạ xi fìkọ-ná kjoạbiyaà, mé-ne nga ma sịxá-là Nainá xi tíjnakon.

Jè kjoạ xịtsẹ xi tsibíndaàjiìn Nainá kọ xịtạ

15 K'oạá ma-ne nga jè Cristo osìjnajiìn osen koni s'ín tsibí'ñó jngoò kjoạ xịtsẹ. K'ẹ nga k'en ngajo-lạ xịtạ, jè tsibíchjítjì jé-lạ xi tsohótsji xịtạ k'ẹ nga tịsạ jè tíhotíxoma kjoạ xi kisindaàjiìn ítjòn, mé-ne ngats'ìì xịtạ xi xó jaàjiìn-ne tjoé-lạ kjọtjò xi tsjá Nainá nịtạ kjé-ne koni s'ín kitsjaà 'én-lạ Nainá xi tso'ba kiìchjạ-ne. 16 K'ẹ nga jngoò xịtạ mejèn-lạ síka'bí tsojmì xi

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

tjín-la, bíndaà jngoò xojon xi bí'ñó. Skanda k'eé mochjeén k'e nga biyaà jè xita xi bíndaà. 17Tanga xojon jè, nimé chjí-la k'e nga tikj'eè biyaà xita xi tsibíndaà; skanda k'eé chjí-la k'e nga kiyá. 18Jè kjoa xi kisindaàjiìn ítjòn k'oaá tis'ín kisindaàjiìn nga cho k'en mé-ne komà kixíxteèn-ne jní. 19Moisés, k'e nga jye tsibíxkejiìn-la xita naxandá ngats'iì kjotíxoma-la Nainá, ikjoàn kiskoé jní-la tíndsó ko jní-la nchraja ki'ndí ko kisìkájiìn nandá; ko kiskoé jngoò chrja-la yá hisopo ko tsja-la orrè xi inì kjoàn; jahajiìn jní-la cho; ikjoàn tsibíxteèn-jno jè xojon xi tjít'aà kjotíxoma-la Nainá; k'eé tsibíxteèn-jno ngats'iì xita naxandá. 20Moisés kitsò: "Jè jní jè xi síkixiya kjoa nga koma sikitasòn koni s'ín tsibíndaàjiìn-ko-nó Nainá." 21Moisés, tikoaá tsibíxteèn-jno jní jè Ni'ya Tsjeè-la Nainá xi nikje ko ngats'iì tsojmì xi mochjeén k'e nga yaxkón Nainá. 22Koni s'ín tíchja xojon xi tjít'aà kjotíxoma-la Nainá, mejèn tsà ngats'iì kjoa, saá jní matsjeèya-ne; tsà mìkiì xíxteèn jní, mìkiì koma jchat'aà-la jé-la xita.

23K'oaá s'ín kjòchjeén nga jní-la cho matsjeèya-ne jè Ni'ya Nikje Tsjeè ko tsojmì xi tjíya xi mochjeén k'e nga yaxkón Nainá; jñà tsojmì koi, ta okó-né koni choòn ján ngajmiì; tanga jñà xi tjín ngajmiì, mochjeén-né nga biyaà jngoò xi ìsa xkón tjín mé-ne koma kotsjeèya-ne.

24Tanga Cristo, mìtsà ya jahas'en Ni'ya Nikje Tsjeè xi tsja xita kisindaà-ne, xi ta okó xi tjín ngajmiì. Cristo, nguì yaá jahas'en ngajmiì nga nguixkon Nainá nga tíchjatjì-ná. 25Mìkiì k'oas'ín kjìn k'a jahas'en ya ngajmiì nga kitsjaàt'aà kjotjò yijo-la, koni s'ín no'miì ítjòn nga xki nó fahas'en I'nde xi 'Ñó Tsjeè, nga fahas'en ko jní xi mìtsà ts'e. 26Cristo tsà kjìn-la k'a jahas'en ngajmiì tikoa tjínè-la nga kjìn k'a siìkjeiín kjo'in kó-ne skanda kisindaà isò'nde. Tanga i'ndei, nga jye tífehet'aà nachrjein, ta jngoò k'a j'iì nga kitsjaà kjotjò yijo-la nga tsibíxteèn jní-la, mé-ne nga kitjaàxìn-ne kjoa ts'e jé nita mé nachrjein-ne. 27K'oaá s'ín tjín nga ngats'iì xita, ta jngoò k'a biyaà, ko iskan kjoií jè nachrjein nga sindaàjiìn-la. 28K'oaá tis'ín tjín it'aà ts'e Cristo, ta jngoò k'a kitsjaàt'aà kjotjò yijo-la nga tsibíxteèn jní-la, mé-ne nga kjìn xita tjáxìn-ne jé-la. Xi ma-ne jò k'a, kitjojen ìjngoò k'a-ne ngajmiì; mìtsà ti jé kjoaáxìn-ne; koií xá kjoií-ne nga kochrjekàjiìn kjo'in jñà xita xi nchikoña-la.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Mé-ne 'ñó chjí-la jè kjoa biyaà-la Cristo

10 1 Jè kjotíxoma-la Nainá xi kitjoé-la Moisés, mìtsà nguì
jñà kjondaà xi iskan j'ìì; ta 'nguién-la né xi tsakó.
K'oaá ma-ne nga jngoó k'a mìkiì koma nguì tsjeè siìkítsajna
xita xi xki nó síchrañat'aà-la Nainá nga tijñà tijñà kjotjò
tsjá-ne. 2 Jè kjotíxoma, tsà jngoò k'a kisìtsjeèya jé-la xita, mì-la
ti kiì siìkájno-ne tsà jé tjín-la; tikoaá mì-la ti kiì jní-la cho tsjá
kjotjò-ne. 3 Tanga jè jní-la cho, xki nó xki nó síkítsjeèn-ya jé-la
xita. 4 Nga jè jní-la nchraja ko jní-la tíndsó mìkiì ma-la faáxìn
jñà jé-la xita.

5 Cristo, k'e nga j'ìì i isò'nde kitsò-la Nainá:
Majìn-lè jní-la cho xi biyaà, ko kjotjò xi tsját'aà-lè xita,
tanga jè yijo-na kinìkíjnandei.
6 Mìkiì sasén-lè cho xi kitì, ko ni jñà kjotjò xi tsjá-lè xita xi
kjoa ts'e jé-la.
7 K'eé kichjà, kixan-lè: "Koni s'ín tíchja xojon-lè xi it'aà ts'an,
ií tìjnaa nga sìkitasoàn koni s'ín mejèn-lè,
ji xi Nainá 'mì-lè."

8 Cristo, ítjòn kitsò: "Majìn-lè ko mìkiì sasén-lè jní-la cho xi
biyaà ko kjotjò xi tsjá-lè xita, cho xi kitì ko kjotjò xi tsjá xi
kjoa ts'e jé-la", nas'ín k'oas'ín tíchja kjotíxoma nga tjínè-la nga
koatjín xi tsjá xita. 9 Ikjoàn kitsò ìsa: "Ií tìjnaa nga sìkitasoàn
koni s'ín mejèn-lè." K'e nga os'ín kiìchja, tsòyaá-ne nga jè
Cristo jaàxìn jè kjoa jchínga mé-ne nga kisìkíjna ngajo-ne xi
kjoa xitse. 10 K'oaá s'ín komà nga kisìtsjeèya inima-ná Nainá

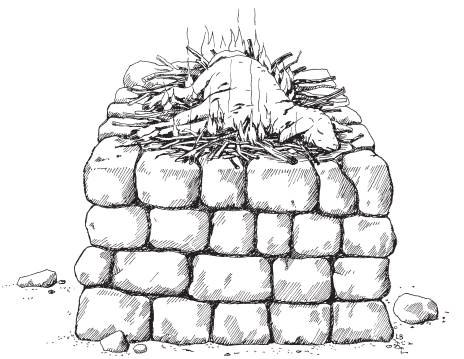

Chrjó ndajo ñánda tìsòn cho xi biyaà xi kjotjò-la Nainá

i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-ná Jesucristo k'e̱ nga ko̱s'ín kisìkitasòn koni s'ín mejèn-la̱ Nainá nga ta jngoò k'a kitsjaà kjo̱tjò yijo-la̱ ni̱ta̱ kjé-ne k'e̱ nga k'en.
11 Ngats'iì no̱'miì, na̱chrjein nchijòn síkitasòn xá-la̱ nga kjìn k'a tsját'aà-la̱ Nainá xi tji̱ñà ti̱jñà-ne kjo̱tjò xi mìkiì ma-la̱ faáxìn jé-la̱ xi̱ta̱. 12 Ta̱nga Jesucristo ta jngoò k'a kitsjaàt'aà kjo̱tjò yijo-la̱ kjoa̱ ts'e̱ jé ni̱ta̱ kjé-ne, i̱kjoàn tsibìjnat'aà chrja kixi̱-la̱ Nainá. 13 Ya̱á tíkoña skanda k'e̱ nga ki̱jchò na̱chrjein nga jñà xi̱ta̱ kondra̱-la̱ si̱ìchija nga jè Nainá si̱ìkítsa̱jnangui ndso̱ko̱. 14 Ta jngoò k'aá kitsjaàt'aà kjo̱tjò yijo-la̱ mé-ne nga nguì ndaà kjòkixi̱ya-ne xi̱ta̱ ni̱ta̱ kjé-ne, jñà xi̱ta̱ xi tímatsjeè. 15 Jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá ndaà síkixi̱ya-ná kjoa̱ koi; nga sa̱ ítjòn tsò-né:

16 Jè kjoa̱ jè xi kìndaàjiìn-koa̱a jñà xi̱ta̱
k'e̱ nga jye ko̱ma i̱skan, tsò Na̱'èn-ná:
Jñà kjo̱tíxoma-na̱ sìkíjnajñaà ini̱ma̱-la̱,
ko̱ ya̱á skia̱a i̱jiìn kjo̱hítsjeèn-la̱.

17 I̱kjoàn tsò-ìsa:

'A̱n, mì ti̱ kiì siìkítsjeèn-na̱ jé xi tjín-la̱
ko̱ ngats'iì kjoa̱ ch'o xi s'ín.

18 K'e̱ nga jye jcha̱t'aà-ná jé-ná, mì ti̱ mé kjo̱tjò ko̱chjeén-ne xi kjoa̱ ts'e̱ jé.

Mé kjoa̱-ne nga ìsa̱ ndaà ki̱nchat'aà chrañà-lá Nainá

19 Jñò ndí 'ndsè, k'oa̱á ma-ne na̱chrjein i̱'ndei̱, tjí'nde-ná nga ki̱tjás'e̱én jè I̱'nde-la̱ Nainá xi 'Ñó Tsjeè, koií kjoa̱-la̱ jè jní xi tsibíxteèn Jesús. 20 Nga jè kiskíx'a̱ jngoò-ná ndi̱yá xi̱tse̱ xi fìko̱-ná ñánda tjín kjoa̱binachon, nga ko̱ma ko̱tokjá jè nikje cortina xi tjo̱hóya jngoò osen I̱'nde Tsjeè-la̱ Nainá. Jè nikje, k'oa̱á ngaya-la̱ koni yijo-la̱ Jesús. 21 Nga̱ tjín jngoò-ná no̱'miì xi 'ñó jeya tíjna xi otíxoma ya̱ ni'ya-la̱ Nainá. 22 K'oa̱á ma-ne nga mochjeén-né nga ìsa̱ ndaà ki̱nchat'aà chrañà-lá Nainá, nga nguì kixi̱ si̱kíjnaá ini̱ma̱-ná ko̱ nguì tíjngoò takoán xi i̱t'aà ts'e̱, nga jè Cristo jye kisìtsjeè ini̱ma̱-ná kjoa̱ ts'e̱ jé, ko̱ jè yijo-ná, k'oa̱á ngaya-la̱ koni tsà nguì nandá tsjeè tsaníjno-ne. 23 Kixi̱ ki̱tsa̱jnakoa̱á kjoa̱ xi titsa̱chiñá-lá koni s'ín mokjeiín-ná nga mì kijen kikjá-lá takoán; nga Nainá, xi̱ta̱ kixi̱-né, si̱ìkitasòn-né koni s'ín jye kitsjaà 'én-la̱. 24 Ki̱nchátsji'nde-lá nga 'én ndaà ki̱nókjoa̱-lá xinguia̱á mé-ne nga ìsa̱ ndaà s'e̱-ná kjo̱tsjacha;

kǫ s'ę́én kjoą xi ndaà tjín. 25 Mìkiì sịjchayaá jè nąchrjein k'ę nga bixoñaá, koni s'ín i'nga xịtą nga mì tị kiì bixoñat'aà-lą xíkjín. Ta saà mochjeén-né nga k'oị-lá nga'ñó xinguiąá nga jngoò ìjngoò; ìsąá 'ñó kǫs'iąán k'ę nga yąá nga jye tínchrobá machrañà nąchrjein-lą Nainá.

26 Tsà k'oąs'ín tjín takoán nga kịnchátsji jé ìsąá k'ę nga jye kiyaxkoaán kjoą kixị-lą Nainá, mì tị mé jní kǫma xíxteèn-ne xi ma kjoąáxìn jé-ná. 27 Tà jè kǫkǫ ìsą-ná kjǫ'in xi 'ñó xkón tjín kǫ ni'ín jngą xi síkjehesòn yije xịtą xi kondrą fì-lą Nainá. 28 K'ę nga tsà jngoò xịtą xi mìkiì síkitasòn kjǫtíxoma-lą Nainá xi kitjoé-lą Moisés, tsà tjín jò, jàn xịtą xi tsjá 'én nga kixị kjoą, mìkiì mahịmącha, nìk'en-né. 29 ¿Kós'ín beè-lą takòn jñò, a mìtsà ìsą tse kjǫ'in ok'ìn-lą jñà xịtą xi binchanè jè Ki'ndí-lą Nainá, kǫ ochrjekàngui jè jní xi tsibíxteèn, kǫ tịkoą chjąjno-lą Inịmą Tsjeè-lą Nainá xi tjín-lą kjǫndaà? Jè jní xi ochrjekàngui, jè-né xi Nainá kisìkjeén nga tsibíndaàjiìn-kǫ xịtą jngoò kjoą xịtsę, kǫ jè xi kisìtsjeè-ne inịmą-lą xịtą koi. 30 Jyeé tíjiìn-ná nga k'oąá tsò Nainá: "'Ą́án okǫ-na nga tsjaà-lą kjǫ'in xịtą, 'ą́án tsjaà-lą chjí-lą." Ìjngoò k'a tsò: "Jè Ną'èn-ná kịìndaàjiìn-lą xịtą nąxąndá-lą." 31 ¡Tąxkị 'ñó tse kjǫxkón tjín k'ę nga yą kàyaá tsja Nainá xi tíjnakon!

32 Tąnga tịkítsjeèn kós'ín komàt'ioòn nąchrjein xi jye tsato, k'ę nga są kina'yà ítjòn 'én kixị xi kisìhiseèn-nò, nga kichìkjoą-nò nga tse kjǫ'in kinìkjioòn. 33 Kis'eé nąchrjein k'ę nga jñà xịtą kiìchjąjno-nò kǫ kiskaàn-kǫ-nò nga nguixkǫn xịtą nąxąndá. Tịkoąá kis'eé nąchrjein nga jñò kitsjahijtakǫo jñà xịtą xinguiǫo xi tịkoą kjǫ'in nchisíkjeiín. 34 Jñò, kjòhịmącha xịtą xi kjǫ'in nchisíkjeiín nga ndąyá títsąjna; kǫ tịkoą mìkiì kòjti-nò k'ę nga kjòchijé-nò tsojmì-nò, ta sąá kjòtsjaá-nò nga jye tíjiìn-nò nga ján ngajmiì tjín-nò tsojmì xi ìsą ndaà kjoàn xi mìkiì fehet'aà nịtą mé nąchrjein-ne. 35 Kì nìchija-jèn koni s'ín kjit'aàtakòn Nainá nga yąá tjoé-nò jè xi 'ñó tse chjí-lą. 36 Mochjeén-né nga s'ę-nò kjoątsetakòn kjoą ts'ę kjǫ'in, mé-ne k'ę nga jye kịtasòn koni s'ín mejèn-lą Nainá, tjoé-nò xi tsjá-nò koni s'ín jye kitsjaà 'én-lą xi tso'ba kiìchją-ne. 37 K'oąá s'ín chją xǫjǫn xi tjít'aà 'én-lą Nainá nga tsò:

Ta jngoò tjò chija-lą nga kjoịí jè xi są nchrobá.
Mìkiì kǫchrjein-lą.

38 Jè xi xịtą kixị kíjnakon-né nga mokjeiín-lą,

tanga tsà kosit'aà xìn, mìkiì sasén-la inimà-na.
39 Tanga jñá, mì k'oaá s'eén koni s'ín xita xi íts'in fì-ne nga síchija inimà-la. Ta saá ya kjiaán ya i'nde ñánda kitjokàjiìn kjo'in inimà-ná koi kjoa-la nga mokjeiín-ná.

Kjoa xi mokjeiín-ná

11 1 Jè kjoa xi mokjeiín-ná, jè-né nga tjín kixi nga tjoé-ná jñà kjoa xi chiñá-lá; jè-né nga tíjngoò takoán nga kitasòn nas'ín mìkiì titsa'yaá xi kjoa nitòn. 2 Jñà xita jchínga kjòtseé, koií kjoa-la nga kòkjeiín-la nga ndaá ki'ya-la.

3 Ta koi-né nga mokjeiín-ná nga kos'ín machiya-ná nga jè Nainá, tà kóó 'én-la tsibíndaà isò'nde; kisìkatsejèn tsojmì xi mìkiì tsejèn nga sa ítjòn.

4 Abel, koií kjoa-la nga kòkjeiín-la, kitsjaàt'aà-la Nainá kjotjò xi ìsa 'ñó ndaà kjoàn, mì k'oaà-ne koni ts'e Caín. K'oaá s'ín komà-ne nga xita kixi kitsò-la Nainá Abel; kiskoé kjotjò xi ijchòko-la; skanda nachrjein i'ndei, tákó k'oaá s'ín tíchja nga mokjeiín-la, nas'ín jye k'en.

5 Enoc, tikoaá kòkjeiín-la; k'oaá s'ín komà-ne nga kiìko tíkon Nainá ján ngajmiì; mì ti kiì kisakò-ne k'e nga jye kiìko. K'e nga sa tsibìjna i isò'nde, Enoc, k'oaá s'ín ki'ya-la nga ndaà kisaseèn takòn Nainá. 6 Tsà mìkiì mokjeiín-ná it'aà ts'e Nainá, mìkiì koma s'eén kjoa xi sasén-la Nainá. Jè xita xi síchrañat'aà-la Nainá mochjeén-né nga ndaà kokjeiín-la nga tíjna Nainá, tikoa kokjeiín-la nga ngats'iì xita xi ótsji Nainá, tsjá-la kjotjò xi ndaà tjín.

7 Noé koií-né nga kòkjeiín-la, k'e nga tsibénojmí-la Nainá kjoa xi iskan koma, kisìkitasòn; kóó kjoxkón-la nga tsibíndaà jngoò chitso xi 'ñó je kji, mé-ne nga mìkiì kiyá-ne jñà xita ni'ya-la. Noé, nga ndaà kòkjeiín-la, k'oaá s'ín tsibínè-la kjo'in xita isò'nde nga jé tjín-la; ko jè Noé kitjoé-la kjotjò xi tsjá Nainá nga xita kixi kitsò-la ta koií kjoa-la nga kòkjeiín-la.

8 Abraham, nga kòkjeiín-la k'e nga kiìchja-la Nainá, kisìkitasòn. Itjokàjiìn nangui-la, kiì ya i'nde ñánda tà kjotjò tsjá-la Nainá, tanga skanda mìkiì tíjiìn-la ñánda tífì. 9 Koií kjoa-la nga kòkjeiín-la, nga kos'ín kisìjchá yijo-la koni tsà xita xi xìn nangui-la nas'ín ya tsibìjna ya i'nde ñánda nga k'oa kitsò-la Nainá nga tsjá kjotjò-la. Ni'ya nikjeé tsibìjnaya. Nga kiì-ìsa nachrjein, k'oaá ti komàt'in jè Isaac ko Jacob, xi tikoa

k'oa̱s'ín kitsjaà-la̱ 'én Nainá nga ts'e̱ ko̱ma nangui. 10 Abraham
tíkoña jngoò-la̱ na̱xa̱ndá xi 'ñó ndaà tjín tàts'en chrjó-la̱, nga
jè Nainá kiskoòsòn-la̱ kós'ín si̱ndaà ko̱ tijè-ne Nainá tsibíndaà.
11 Koií kjoa̱-la̱ nga kòkjeiín-la̱ Abraham, nga na̱s'ín chjo̱ón
'ndi̱ jè chjo̱ón-la̱ xi 'mì Sara, ko̱ na̱s'ín jye 'ñó xi̱ta̱ jchínga,
kis'eé-la̱ nga'ñó nga kisakò jngoò-la̱ ki'ndí jè Sara, koií kjoa̱-la̱
nga kòkjeiín-la̱ nga Nainá si̱ìkitasòn koni s'ín jye kitsjaà-la̱
'én-la̱. 12 K'oa̱á ma-ne nga ta jè ta̱jngoò xi̱ta̱ jè, na̱s'ín jye
tífehet'aà na̱chrjein-la̱, kjìn jchán ma i̱xti-la̱ xi tje̱ ts'e̱ k'oa̱á
ngaya-la̱ koni jñà ni'ño xi tjín ngajmiì ko̱ tsomì xi jncha i̱ndiì
ndáchikon nga mìkiì ma maxke̱ya.
13 Ngats'iì xi̱ta̱ koi, k'oa̱á s'ín mokjeiín-la̱ skanda k'e̱ nga k'en,
na̱s'ín mìkiì kitjoé-la̱ tsojmì xi Nainá k'oa̱s'ín kitsjaà 'én-la̱
nga tsjá-la̱; ta k'oa̱á s'ín kjòchi̱ya-la̱ koni tsà ta kjiìn kijtseè-ne;
tsjaá kis'e-la̱ nga kitsò nga mìtsà i̱ i̱'nde-la̱, ta nchifahato-né
nga títsa̱jna i̱ i̱t'aà nangui. 14 Jñà xi̱ta̱ xi koa̱tsò, k'oa̱á s'ín
bénoo̱jmí kixi̱-né nga sa̱á nchihótsji jngoò nangui xi nguì ts'e̱
ko̱ma. 15 Tsà jè nchisíkítsjeèn nangui ñánda itjokàjiìn, o̱kixi̱-né
komá-la kiì ìjngoò k'a-ne i̱'nde ñánda inchrobà-ne. 16 Ta̱nga
jngoò i̱'nde nchihótsji xi ìsa̱ ndaà choòn, i̱'nde xi ts'e̱ ngajmiì.
K'oa̱á ma-ne nga jè Nainá, mìkiì masobà-la̱ nga ki̱tso̱-la̱ xi̱ta̱:
jè jèe̱ xi Nainá, nga jyeé kisìkíjnandaà jngoò-la̱ i̱'nde ñánda
na̱xa̱ndá-la̱ ko̱ma nga ya̱ kítsa̱jna.
17 Abraham, k'e̱ nga kichìt'aà, koií kjoa̱-la̱ nga kòkjeiín-la̱ nga
kiskoé Isaac nga kitsjaàt'aà kjo̱tjò-la̱ Nainá. Tsibìjnandaà nga
tsjá-la̱ ki'ndí-la̱ xi ta jè ta̱jngoò-ne, na̱s'ín xó k'oa̱s'ín kitsjaà-ne
'én Nainá i̱t'aà ts'e̱ ki'ndí-la̱, k'e̱ nga kitsò: 18 "I̱t'aà ts'e̱ Isaac,
kjìn jchán ko̱ma xi̱ta̱ tje̱-lè." 19 Abraham k'oa̱á s'ín kisìkítsjeèn
nga Nainá tjín-la̱ nga'ñó nga ma-la̱ síkjaáya-la̱ xi̱ta̱ na̱s'ín jye
k'en. Kitjoé ìjngoò k'a-la̱ ki'ndí-la̱ koni tsà jaáya-la̱ i̱t'aà ts'e̱
kjoa̱biyaà.
20 Isaac, koií kjoa̱-la̱ nga mokjeiín-la̱ nga kisìjét'aà-la̱ Nainá
nga kàtasíchikon-t'in Jacob ko̱ Esaú i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ xi i̱skan
ko̱ma.
21 Koií kjoa̱-la̱ nga mokjeiín-la̱ Jacob, k'e̱ nga jye tíbiyaà,
kisìjét'aà-la̱ Nainá nga kàtasíchikon-t'in ingajò i̱xti-la̱ José;
síngui'ñó tsja yá nise-la̱ nga jeya kisìkíjna Nainá.
22 Koií kjoa̱-la̱ nga mokjeiín-la̱ José, k'e̱ nga jye tíbiyaà,
tsibénoo̱jmí kós'ín ko̱mat'in jñà xi̱ta̱ Israel nga ki̱tjokàjiìn

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

naxandá Egipto. Tikoa kitsjaà okixi it'aà ts'e nindaà-la ñánda kjiko.
23 Xita jchínga-la Moisés, koií kjoa-la nga kòkjeiín-la nga jàn
sá kisìkíjna'ma ki'ndí-la k'e nga sa kits'iìn, nga kijtseè nga 'ñó
ndaà kji isén-la ki'ndí-la, ko mìkiì kitsakjòn-la kjotíxoma-la
xitaxá ítjòn ts'e naxandá Egipto.
24 K'e nga jye kòjchínga Moisés, koií kjoa-la nga kòkjeiín-la
nga mìkiì kisaseèn-la nga nea-la kitsò-la tsòti-la faraón. 25 Tà
saá jè jaàjiìn nga kjo'in kisìkjeiín ko naxandá-la Nainá, mì
k'oa-ne nga kjotsja tsjá-la yijo-la xi kjoa ts'e jé. 26 K'oaá s'ín
kiskoòsòn-la nga ìsa 'ñó chjí-la kjo'in xi siìkjeiín xi it'aà ts'e
Cristo mì k'oaá-ne nga kjotsja tsjá-la yijo-la xi kjoa nchiná
ts'e naxandá Egipto. Kiskoñákjoaá-la kjondaà xi iskan tsjá-la
Nainá.
27 Koi-né nga tikoa kòkjeiín-la nga itjokàjiìn naxandá Egipto;
mìkiì kitsakjòn-la kjoajti-la jè xitaxá ítjòn; kixií tsibìjna koni
tsà xkon tíbeè-ne Nainá xi ni saá jngoò xita beèxkon.
28 Moisés, nga kòkjeiín-la, tsjachrje s'eí Paxko. K'oaá kitsò-la
ngats'iì xita Israel nga jní siìkaàjno xotjoa ni'ya-la mé-ne jè
àkjale-la Nainá mìkiì siìk'en jñà xi ki'ndítjòn-la ts'e xita Israel.
29 Jñà xita Israel, nga kòkjeiín-la, tsatojiìn jè xi 'mì
Ndáchikon Inì koni tsà nangui kixì. Jñà xita Egipto, k'e nga
kijtseè, mejèn-la nga k'oa tis'ín kis'iìn, tanga ta yaá k'en yije
ya ijiìn ndáchikon.
30 Nga kòkjeiín-la xita Israel, kisìkixòjen chrjó xi tjíndiì-la
naxandá Jericó, k'e nga jye kjò itoò nachrjein bítjindiì-la jé
naxandá. 31 Koií nga kòkjeiín-la Rahab xi chjoón chijngui nga
mì ya k'en-ko jñà xita xi mìkiì mokjeiín-la, koií kjoa-la nga
ndaà kijtseètjò jñà xita Israel xi ítjòn ijchò kotsejèn 'ma-la
nangui.
32 ¿Mé kjoa xi kènojmí ìsa? Mì-la kiì chíya-na nachrjein nga
kichjà it'aà ts'e Gedeón, ts'e Barac, ts'e Sansón, ts'e Jefté,
ts'e David, ts'e Samuel ko ngats'iì xita xi kiìchja ngajo-la
Nainá. 33 Koií nga kòkjeiín-la xita koi nga kis'e i'nga xi
kisìkijne-la kjoa ts'e kjojchán, xi kixi tsibíndaàjiìn kjoa, xi
Nainá kitsjaà-la koni s'ín jye kitsò-la xi tso'ba kiìchja-ne, xi
tsibíchjoàjto tso'ba xa. 34 Kis'eé i'nga xi kisìkits'o nga'ñó-la
ni'ín jnga, xi itjomachinga-la nga kicha ndojò k'en-ne, xi
kis'e ìjngoò k'a-la nga'ñó nas'ín xk'én kjoàn, xi kis'e-la nga'ñó

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

kjoa ts'e kjojchán, xi kisìkijne-la xita kjojchán xi kondra ts'e.
35 Kis'eé i'nga íchjín xi kitjoé ìjngoò k'a-la xita xíkjín xi jye
k'en nga jaáya-la.

Tanga tjín i'nga xi ya k'en-jiìn kjo'in; mìkiì kjòmejèn-la
nga tsibìtsajnandeií, nga k'oaá s'ín kjòmejèn-la nga ìsa
ndaà kítsajna k'e nga kjoaáya-la. 36 Xi i'nga, kisìkjeiín
kjo'in nga kinìsobà-la, kiskaàn-ko xita, skanda na'ñó kicha
cadena kisit'aà'ñó iya ndayá. 37 Tjín i'nga xi ndajo kisinè
nga kinìk'en; tjín i'nga xi kicha serrote kjòjòya-ne; tjín xi
kicha ndojò k'en-ne. Xki xi ján chinchimasòn, tà chrjoa-la
orrè ko chrjoa-la tíndsó tsakakjá nga 'ñó ima chinchima,
tseé kjo'in kis'e-la ko 'ñó ki'yatoòn. 38 Jñà xita koi, nga 'ñó
ndaà kòkjeiín-la it'aà ts'e Nainá, skanda mìkiì ok'ìn-la nga i
tsibìtsajna isò'nde. Xki xi ján chinchimasòn ya i'nde it'aà xìn
ñánda nangui kixì choòn, kóhokji ijiìn ijñá ko ingui nguijo ko
ngajo xi tix'á ijiìn nangui.

39 Ngats'iì xita koi, koni s'ín nga ndaà kòkjeiín-la ndaá
ki'ya-la, tanga nijngoò kitjoé-la xi Nainá tjín-ne nga tsjá-la
koni s'ín jye kitsjaà-la 'én-la. 40 Nainá tsibíndaà jngoò-ná kjoa
xi ìsa 'ñó ndaà tjín, mé-ne jñà xita koi, ngásòn kongásòn-kjoaá
nga nimé chijat'aà-ná nga kixi kitsajnaá.

Ndaà chítsejèn-là Jesús

12 1 Nga 'ñó kjìn ma-ne xita xi títsajnandiì-ná xi
ndaà mokjeiín-la, k'oaá ma-ne nga tikoaá jñá,
jngoò k'a sikítsajnaá ngats'iì kjoa xi sí'in-ná ko kjoa ts'e
jé xi tsobà'ñó-ná nga konachan-ná; mochjeén-né nga k'oa
s'ín s'eén koni jngoò xita xi ongachikon nga chíkjoako-la
nga kijchò skanda ñánda nga tjín-nè-la nga kijchò. 2 Ndaà
chítsejèn-lá Jesús; jè tsibíts'ia ítjòn koni s'ín mokjeiín-ná
ko jè síjngoò kjoa koni s'ín mokjeiín-ná. Jesús nga jye
tíjiìn-la nga koma iskan s'eé-la kjotsja, k'oaá ma-ne nga
kichìkjoa ko-la kjo'in it'aà krò, mìkiì kjòsobà-la koni
s'ín k'en; ikjoàn tsibíjnat'aà chrja kixi-la Nainá nga ya
tíhotíxoma.

3 Tikítsjeèn it'aà ts'e Jesús; kichìkjoa koó-la kjo'in xi
tsibínè-la jñà xita jé, mé-ne jñò mìkiì kijta-nò ko mìkiì
sìkàjeèn-là takòn. 4 Koni s'ín titsabixkàn-koo kjoa ts'e jé, kj'eè
tsà yá xita xi tsò ikon nga sík'en-nò. 5 ¿A jye kijchàajiìn-nò koni

tsò-nò Nainá nga ixti-la tsò-nò? K'oaá s'ín tíchja xojon xi tjít'aà
'én-la Nainá nga tsò:
Nga ki'ndí-na xan-lè, kì nachrjekàngui-jèn k'e nga
síkixiya-lè Na'èn-ná,
ko kì nìkjajen-la takoìn k'e nga síkaká-lè.
6 Na'èn-ná síkixiya-né jè xita xi tsjakeè,
tsjá-la kjo'in ngats'iì xi kjoétjò nga ki'ndí-la tsò-la.
7 Nainá k'oaá s'ín beèhikon-nò nga ki'ndí-la tsò-nò; tikjioón
k'e nga kjo'in tsjá-nò. Ngats'iì xi Na'èn ma, tsjá-la kjo'in ixti-la
nga síkixiya. 8 Tanga tsà Nainá mìkiì siìkixiya-nò koni s'ín
síko ngats'iì xi ixti-la ma, mìtsà kixi kjoa nga nguì ixti-la
Nainá maà. 9 K'e nga sa ixtiaá, jñà xita jchínga-ná xi tjín i it'aà
nangui, kisìkixiya-ná koa ndaà kiyaxkoán. ¿A mìtsà ìsa ndaà
jchaxkoán Na'èn-ná xi tíjna ngajmiì, mé-ne nga kàtas'e-ná
kjoabinachon? 10 Xita jchínga-ná i it'aà nangui tsjá-ná kjo'in
nga síkixiya-ná koni s'ín mejèn-la, nas'ín ta chiba nachrjein
titsajnaá. Tanga Nainá síkixiya-ná xi kjondaà tsaján mé-ne
nga tsjeè kitsajnaá koni jè Nainá nga tsjeè tíjna. 11 Kixií kjoa,
tsjìn kjo'in xi kjotsja tsjá, tà kjoaba tsjá nga 'on ma-la yijo-ná,
tanga komà iskan-ne s'eé-ná kjoa kixi xi 'nchán tjín nga ndaà
kitsajnakoaá Nainá ngats'iaá xi biì'ndeé nga tímakixiyaá.
12 K'oaá ma-ne nga tjiì-là nga'ñó yijo-nò, chjímiì'ngaà ndsaa
xi mìkiì ma síkjaníyá, ko xkó ndsokoò xi tsjìn-la nga'ñó;
13 tinchátsjioò xi ndiyá kixi nga kàtandaà-ne ndsokoò xi tsá'yá
kji, mé-ne nga mìkiì ìsa ndaà kotsó'ño-ne.

Kì binchat'aàxìn-là kjondaà-la Nainá

14 'Nchán titsajnakoo ngats'iì xita; tsjeè titsajna nga nguixkon
Nainá. Nga nijngoò xita skoexkon Nainá tsà mì tsjeè tíjna.
15 Ndaà chítsejèn nga nijngoò xita kosijnat'aàxìn-la kjondaà-la
Nainá, mé-ne nga mì k'oaá s'ín komat'ioòn koni tsà jngoò
xka ijñá kiso xi tsja ima-la xi síkits'ón xita nga tsjá ch'in-la.
16 Jñò, nijngoò xi xita chijngui koma, kì nachrjekànguioò
tsojmì xi tsjeè; kì k'oaá s'ín 'nè koni kis'iìn Esaú nga tà
jngoò chroba tsojmì xi ma chine tsatíjna-ne xi jè tjín-ne nga
kokò-la koni ki'ndí tjòn. 17 Jñò jyeé tíjiìn-nò, k'e nga jye komà
iskan, Esaú k'e nga kjòmejèn-la nga siìchikon-t'in na'èn-la,
kinachrjekàngui-né, mì ti kiì komà kjòchikon-t'in-ne, nas'ín
takó 'ñó kiskindàya.

18 [Koni s'ín komàt'in xi̱ta̱ Israel nga kjìn kjo̱xkón kijtseè],
jñò, mìtsà ko̱s'ín ya̱ ijchò kinchat'aà-là nindoò xi ma nìko̱,
jè nindoò ñánda títì ni'ín jnga̱, ñánda skanda mì ti̱ kìì
kjòtsejèn-ne nga jñò choòn ko̱ ñánda tí'ba tjo̱ xkón. 19 Mìkiì
kina'yà-là jta̱-la̱ chrjo, ti̱koa̱ mìkiì kina'yà-là jta̱-la̱ Nainá
k'e̱ nga kiìchja̱. Jñà xi kìì'nchré-la̱ Nainá, tsibítsi'ba-ne nga
majìn-la̱ nga ki̱chja̱-ìsa, 20 koií kjoa̱-la̱ nga mìkiì kichìkjoa̱-la̱
koni s'ín tjín kjo̱tíxoma xi kisinè-la̱ nga tsò: "Jè xi̱ta̱ xi ko̱sìjna
jngoò ndso̱ko̱ ya̱ i̱t'aà nindoò, na̱s'ín jngoò cho̱, ndaja̱óó ki̱yá-ne
ko̱ tsà majìn ki̱cha̱á ko̱tosìkjá yijo-la̱." 21 'Ñó xkón tjín kjoa̱
xi ki'ya-la̱, skanda tijè-ne Moisés kitsò: "Tsakjoòn jchán-ná
skanda chi̱ba̱-la̱ tíhotsé-ná."
22 Ta̱nga jñò, ya̱á ijchò kinchat'aà-là nindoò Sión, jè
na̱xa̱ndá-la̱ Nainá xi tíjnakon, xi tijè-ne Jerusalén xi ts'e̱
ngajmìi, ñánda kjìn jmìi àkja̱le̱ títsa̱jna xi nchisítsjako̱ Nainá
nga jeya nchisíkíjna, 23 ñánda títsa̱jnajtín i̱xti-la̱ Nainá xi
tjoé-la̱ kjo̱tjò xi ts'e̱ i̱xtitjòn xi tjít'aà 'ín-la̱ xo̱jo̱n ts'e̱ ngajmìi.
Ijchò kinchat'aà-là Nainá xi xi̱ta̱xá tíjna nga jè bíndaàjiìn-la̱
ngats'iì xi̱ta̱. Ti̱koa̱á ijchò kinchat'aà-là ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱ kixi̱ xi
Nainá jye kisìtsjeè nga ni̱mé chijat'aà-la̱. 24 Ijchò kinchat'aà-là
Jesús xi osìjnajiìn-ná jngoò kjoa̱ xi̱tse̱ ko̱ jè jní-la̱ xi kixíxteèn
[nga kisìtsjeè-ná] xi ìsa̱ ndaá chja̱-ná mì k'oa̱á-ne koni ts'e̱
Abel [xi síjé nga sindaàjiìn].
25 Jñò, t'e̱en kinda̱ yijo-nò. Kì nachrjekànguioò jè xi
tíchja̱-ná. Jñà xi̱ta̱ jchínga kjòtseé xi tsachrjekàngui koni s'ín
kinokjoà-la̱ i̱ i̱t'aà nangui nga kinìkaká-la̱, mìkiì tsajno-la̱ nga
kitjoé-la̱ kjo̱'in. Jñá, ìsa̱á 'ñó 'in tjín tsà ki̱nachrjekànguiaá
Nainá k'e̱ nga skanda ján ngajmìi chja̱-ná nga síkaká-ná;
mìkiì ko̱jno-ná nga tjoé-ná kjo̱'in. 26 Jè na̱chrjein jè, jta̱-la̱
Nainá, skanda jè nangui kisìjtiya-la̱, ta̱nga na̱chrjein i̱'ndei̱,
k'oa̱á tsò: "Ìjngoò k'a siìjtiya-la̱, mìtsà tà jè nangui siìjtiya-la̱
ko̱ó ngajmìi." 27 Jè 'én, k'e̱ nga tsò "ìjngoò k'a siìjtiya-la̱",
k'oa̱á s'ín machi̱ya-ná nga tjáxìn tsojmì xi xó kisindaà-ne, jñà
xi ma oníyá-la̱, mé-ne nga kítsa̱jna-ne xi mìkiì ma oníyá-la̱.
28 I̱t'aà ts'e̱ Nainá tsjá-ná o̱kixi̱ nga ya̱ ko̱ti̱xomakoa̱á ya̱ i̱'nde
ñánda mìkiì ma oníyá-la̱. Ndaà chjí-la̱ Nainá jñà kjoa̱ koi.
Jeya si̱kíjnaá ko̱ jcha̱xkoán koni s'ín sasén-la̱ jè. 29 Nga "jè
Nainá, k'oa̱á ngaya-la̱ koni ni'ín xi síkjehesòn yije ni̱ta̱ mé xi
tjín."

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Kjoa xi mochjeén nga s'iin jñà xita-la Cristo

13 1 Jñò, titsjacha xita xinguioo xi 'ndsè chibá xi it'aà
ts'e Cristo. 2 Kì nìjchàajioòn jñà xita xi bijchókon-nò
ni'ya-nò, tis'in-là nga kàtasíkjáya. K'oaá komàt'in i'nga xita,
kiskoétjò xita xi mìkiì beèxkon, tanga àkjale-né.
3 Tikítsjeèn jñà xita xi ndayá títsajna; k'oas'ín t'è-là takòn
koni tsà ngásòn kjo'in titsajnaà. Tikítsjeèn jñà xita xi tíyatoòn
koni tsà jñò xi tikoa k'oas'ín tíyatoòn-nò.
4 Jñò xi jye chixàn, ngásòn jchaxkón xinguioo. Kì ch'o
bitsajnakoo xinguioo. Nga jñà xi kjoachijngui s'ín, Nainá
tsjá-la kjo'in.
5 Kì toón 'ñó matsjacha; kàtajngoò takòn koni kji tjín-nò.
Nainá k'oaá tsò: "Mìkiì tsjeiìn takòn-nò, ko mìkiì tajngoò
siìkíjna-nò." 6 K'oaá ma-ne nga ma k'oas'ín kixoán:

Jè Na'èn-ná kosiko-ná,
mìkiì kiskoán mé kjoa xi siko-ná xita.

7 Tikítsjeèn jñà xita xi chincha ítjòn nga tsakóya-nò 'én-la
Nainá; tikítsjeèn kó s'ín kisìjchá yijo-la xita koi ko k'oaá s'ín
chjínguì-là koni s'ín kòkjeiín-la.
8 Jesucristo mìkiì fatjìya, tijè-ne ngojña, tijè-ne nachrjein
i'ndei, ko tijè-ne nita mé nachrjein-ne. 9 Kì kiì nìs'in-là
kjohítsjeèn xi kj'eií tsò ko xi mìkiì yaxkon-la nga xìn ndiyá
fìko-ná. Ìsaá ndaà tjín nga jè inima-ná s'e-la nga'ñó it'aà ts'e
kjondaà-la Nainá mì k'oaá-ne koni ts'e tsojmì xi ma chine; nga
jñà tsojmì xi ma chine, nimé nga'ñó kitsjaà-la jñà xi k'oa tjín
kjoa kisìs'in-la.
10 Jñá, tjín jngoò-ná i'nde tsjeè [ñánda kitsjaà kjotjò yijo-la
Cristo nga k'en], tanga jñà no'miì xi tákó ya síxá it'aà ts'e kjoa
jchínga ya Ni'ya xi nikje, mìkiì tjí'nde-la nga tjoé-la kjondaà
nga ya kokjen. 11 Nga jè yijo-la cho xi sík'en jñà no'miì, [mìkiì
tjí'nde-la nga tjoé-la nga skine]; ta jè jní-la cho fìko jè no'miì
ítjòn ya i'nde tsjeè-la Nainá xi kjoa ts'e jé. Tanga jè yijo-la
cho, it'aà xìn i'nde fìko nga tì. 12 K'oaá tis'ín komàt'in Jesús,
it'aà xìn-la naxandá kisìkjeiín kjo'in, mé-ne nga kisìtsjeè-ne
naxandá it'aà ts'e xi nguì jní ts'e. 13 K'oaá ma-ne jñá,
kitjokàjñaá naxandá. Jè kjitjingui-lá Jesús nga sikjiaán-koaá
kjo'in xi jè kisìkjeiín. 14 Nga i it'aà nangui tsjìn-ná naxandá xi
nguì jngoò k'a tíjna nita kjé-ne; jè titsachiñá-lá naxandá xi

iskan kotsejèn. 15 Koi kjoa-la mochjeén-né nga kjit'aà nachrjein
jeya sikíjnaá Nainá it'aà ts'e Jesucristo koni jngoò kjotjò xi
'bì-lá Nainá, 'én xi nguì tso'baá bitjo-ne nga bènojmiá yá-né
jè. 16 Kì nìjchàajioòn nga ndaà t'een, tjìì itsé-là xinguioo mé xi
tjín-nò; k'oaá tjín kjotjò xi sasén-la Nainá.
17 Tikitasòn-lá jñà xita xi jncha ítjòn-nò, tiná'yañijon-là. Nga
jñà síkinda-nò nga mì jchija inima-nò koií kjoa-la nga tjínè-la
nga tsjá-la kinda Nainá. Tikitasòn-là koni s'ín kitso-nò mé-ne
nga nguì ko kjotsja-la siìxá-ne nga mì ba s'e-la; tsà ba s'e-la,
nimé kjondaà s'e-nò.
18 Tijét'aà-là Nainá it'aà tsajen, nga k'oaá s'ín tíjngoò
takòn-jen nga ndaà tjín kjohítsjeèn-najen, mejèn-najen
nga ndaà s'en-jen nita mé kjoa-ne. 19 Ìsaá ndaà síjé-nò nga
tijét'aà-là Nainá xi it'aà ts'an, mé-ne nga kàtatsjá'nde-na nga
niton kjíkon-nò.

'Én xi fehet'aà-ne

20 Jè Nainá xi tsjá kjoa'nchán xi kisìkjaáya-la it'aà ts'e kjoa
biyaà Na'èn-ná Jesucristo, xi paxtò ítjòn-la ts'e orrè, jè xi
ko jní-la tsibí'ñó-ne jngoò kjoa xitse xi mìkiì kjoehet'aà nita
kjé-ne, 21 kàtasíkixiyandaà-nò ngats'iì kjoa xi ndaà tjín, mé-ne
nga kàtitasòn-ne koni s'ín mejèn-la Nainá; it'aà ts'e Jesucristo,
k'oas'ín kàtasíko-ná koni s'ín sasén-la Nainá. ¡Jeya kàtìjna
Cristo nita mé nachrjein-ne! K'oaá s'ín kàtama.
22 Bìtsi'bà-nò ndí 'ndsè, ndaà chjoétjò 'én xi tìkjiì-nò koni s'ín
tìbìnè-nò nga ta chiba 'én tìkjiì-nò. 23 Kàtasijiìn-nò jè 'ndseé
Timoteo jye tíjnandeií-ne xi kjoa ts'e kjo'in; tsà kjoií nito n,
kjíko-ná k'e nga kjián katsejèn-nò.
24 Tiixat'aà yije jñà xita xi jncha ítjòn-nò ko ngats'iì xita-la
Cristo. Jñà xi Italia ts'e nchisíhixat'aà-nò.
25 Ngats'ioò, jè kàtìjnako-nò kjondaà-la Nainá.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Xo̱jo̱n carta xi kiskii Santiago

Kó tsò Santiago nga síhixat'aà xi̱ta̱

1 [1]'A̱n, Santiago, xi chi̱'nda-la̱ Nainá ma, ko̱ ts'e̱ Na̱'èn-ná Jesucristo, tisìhixat'aà-nò, jñò, xi ya̱ inchrobàt'aà-nò xi tejò tje̱-la̱ na̱xa̱ndá Israel xi xki̱ xi ján nangui titsa̱jnaà nga tíjtsa i̱sò'nde.

Nga'ñó xi sakó-ná k'e̱ nga mé kjoa̱ xi otojñaá

[2]Jñò, xi 'ndsè chibá i̱t'aà ts'e̱ Cristo, nguì tsja t'è-là ini̱ma̱-nò k'e̱ nga ni̱ta̱ mé kjoa̱ xi ko̱mat'ioòn. [3]'Ya-nò k'e̱ nga tsà mé kjoa̱ xi ko̱mat'ioòn nga chít'aà-nò koni s'ín mokjeiín-nò, jñà kjoa̱ xi ko̱tojñoò, ya̱á sa̱kò-nò nga'ñó nga ki̱chìkjoa̱ko̱-nò ni̱ta̱ mé kjoa̱ xi ko̱tojñoò. [4]K'oa̱á ma-ne jè nga'ñó xi sa̱kò-nò, ndaà kàtasíxájiìn ini̱ma̱-nò mé-ne nga ndaà ko̱jchínga-ne ko̱ tíjngoò-ne kjo̱hítsjeèn-la̱ ini̱ma̱-nò nga ni̱mé si̱chijat'aà-la̱.

[5]Tsà tjín i'nga xi̱ta̱ xi chijat'aà-la̱ kjo̱hítsjeèn, tji̱ét'aà-là Nainá; jè tsjá-nò. Nga̱ jè Nainá nguì ko̱ó ini̱ma̱-la̱ nga tsjá ko̱ mìtsà ch'o tsò-la̱ xi̱ta̱ k'e̱ nga síjé. [6]Ta̱nga nguì ndaà kàtakjeiín-nò k'e̱ nga si̱jé. Kì jò 'beé-là takòn. Jè xi̱ta̱ xi jò 'beé-la̱ ikon, k'oa̱á s'ín ngaya-la̱ koni ndáchikon k'e̱ nga 'ba tjo̱, fìjen fìkjáko̱. [7]Jè xi̱ta̱ xi jò 'beé-la̱ ikon, kì k'oa̱á s'ín síkítsjeèn nga tjín xi tjoé-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Na̱'èn-ná, [8]nga mìkiì tíjngoò ikon. Na̱chrjein i̱'ndei̱ kj'ei̱í s'ín tísíkítsjeèn, nchijòn-lè ti̱koa̱á kj'ei̱í kjo̱hítsjeèn tjín-la̱. Mìtsà nguì jngoò ndi̱yá kjoé.

[9]Jñà xi̱ta̱ xi 'ndsè chibá i̱t'aà ts'e̱ Cristo xi i̱ma̱ títsa̱jna, tsja kàtas'e-la̱ nga 'nga títsa̱jna nga nguixko̱n Nainá. [10]Ta̱nga jñà xi̱ta̱ nchi̱ná, tsja kàtas'e-la̱ nga nangui kítsa̱jna ya̱ nguixko̱n Nainá, nga jè xi̱ta̱ nchi̱ná, k'oa̱á s'ín ko̱mat'in koni jngoò naxó xi mìkiì fìchrjein-la̱. [11]K'e̱ nga 'ñó matsjè ndobá, jñà ijñá,

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

xì-né, ikjoàn bixòjen jè naxó-la; chija isén-la nga ndaà kjoàn. K'oaá tis'ín komat'in jñà xita nchiná, k'e nga 'ñó nchisíxáko xá xi tjín-la, ta nitoón kiyá.

12 Mé ta ndaà-la jè xita xi chíkjoakò-la k'e nga chìt'aà, mé-ne k'e nga jye siìkijne, tjoé-la kjoabinachon koni s'ín kitsjaà-la 'én Nainá, ngats'iì xita xi jè matsjakeè. Tjoé-la kjoabinachon k'oaá ngaya-la koni jngoò corona si'a sko xita xi síkijne k'e nga síská. 13 Jñò, k'e nga chìt'aà-nò nga mejèn-nò nga ch'o s'een, kì k'oaá s'ín nìkítsjeèn nga jè Nainá tíkot'aà-nò. Nga jè Nainá mì yá xi koma-la skót'aà nga ch'o kàtas'ín Nainá. Tikoaá jè Nainá mì kì kot'aà xita nga ch'o kàtas'ín. 14 Jngoò xita, k'e nga chìt'aà, tijñà-ne kjoa ch'o-la xi matsjakeè bínga nga tsobà'ñó. 15 Ko jè kjoa ch'o xi matsjakeè, k'e nga jye bitasòn, yaá sakó jé. K'e nga jye bitasòn kjoa ts'e jé, ikjoàn f'iì kjoa biyaà.

16 Jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, kì yijo-nò chonachan-là. 17 Ngats'iì kjondaà ko kjotjò xi tjoé-ná, it'aà ts'e Nainá xi tíjna ngajmiì nchrobá-ne, jè xi tsibíndaà ngats'iì tsojmì xi 'ya-la ngajmiì, jñà xi síhiseèn. Nainá, mì k'oaá s'ín fatjìya-la koni ma jñà tsojmì xi síhiseèn ngajmiì nga fatjìya-la koni ma 'nguién. 18 Nainá, k'oaá s'ín kjòmejèn-la nga kisìkítsajnakon xitse ìjngoò k'a-ná xi kjoa ts'e 'én kixi-la, mé-ne nga jñá singatsjaá yijo-ná Nainá koni tsojmì xi majchá ítjòn xi jè tsibíndaà.

Mochjeén-né nga sikitasoán k'e nga jye na'yá 'én-la Nainá

19 Jñò, ndí 'ndsè xi matsjake-nò, tikítsjeèn ngats'ioò, ìsa ndaà titsajnandaà nga kiná'ya-là xita xinguiaá xi kj'eií, chiba chiba tinókjoaa, ko kì taxki majti-nò. 20 Jngoò xita xi jti takòn, mìkiì kixi síkitasòn koni s'ín mejèn-la Nainá. 21 Chjaàxìn-là yijo-nò ngats'iì kjoa tjé ko kjoa ch'o xi xki xi ján tjín, mé-ne nga indaàjiìn chjoé-nò jñà 'én ndaà-la Nainá xi jye kina'yà, jñà 'én koi xi koma kochrjekàjiìn-nò kjo'in.

22 Tikitasòn koni tsò 'én-la Nainá. Kì tà na'yà-jèn. Tsà mìkiì sikitasòn, ti yijo-nò titsachonachan-là. 23 Nita yá xita-ne xi 'nchré 'én-la Nainá, tsà mìkiì siìkitasòn, k'oaá ngaya-la koni jngoò xita xi chitsín tíkotsejèn-ya. 24 K'e nga jye beè isén-la kó kji, ikjoàn fì, yaá jchàajiìn-la kó kji isén-la. 25 Tanga jè xi nguì ndaà kotsejèn-la kjotíxoma kixi xi síkíjnandeií-ná, nga koií 'én síkítsjeèn kjit'aà koni tsò kjotíxoma, ko mìkiì síjchàajiìn

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

'én xi 'nchré nga ndaà síkitasòn, xitą jè, yąá sakó-lą kjoą machikon-t'in k'ę nga k'oąs'ín tís'ín.
26 Tsà jngoò xitą xi tsò: “Beèxkón-ná Nainá”, koą tsà mìkiì bíchjoà-lą nijęn-lą nga chją ngats'iì 'én xi ch'o tsò, yijo-ląá tíkonąchąn-lą; nimé chjí-lą nga tsò: “Beèxkón-ná Nainá.” 27 K'ę nga nguì kixi kjoą nga Nainá xi Ną'èn-ná yaxkoán, koni s'ín mejèn-lą, jé-né nga sichját'aà-lá xi ixti jchąn, kǫ íchjín ka'àn xi jye k'en x'in-lą, jñà xi kjǫ'in tjín-lą, tikoą mì kì ki'nde-lá yijo-ná nga kjoą ch'o jchinìjñaá xi tjín isò'nde.

Mì kiì mochjeén nga chjaàjñaá xitą xinguiąá nga ndaà sis'in-lá

2 1 Jñò, ndí 'ndsè, koni s'ín mokjeiín-nò it'aà ts'ę Ną'èn-ná Jesucristo xi jeya tíjna, kì chjaàjñoò xitą xinguiǫo. 2-3 Tsà jngoò xitą kijchò yą i'nde ñánda bixoña, xi tąngò oro tíkjá nąjnó tsja, tikoą 'ñó ndaà kjoàn nikje chjí xi kikjá. Jñò, tsà 'ñó ndaà sis'in-là, k'oín-la: “Tijni ijndé ñánda ndaà choòn.” Tsà tikoą kijchò jngoò xitą imą xi kixajndàjno kixajndàt'aà nikje-lą, tsà k'oín-la: “Tąxki tisijni yą, kǫ tsà majìn, tąxki tijnat'eiì yą nangui.” 4 Jñò, k'ę nga kǫs'ín s'ęen, xinguiǫo titsąnachrjekànguiò nga chjaàjñoò xitą xinguiǫo koni s'ín xitąxá xi ch'o tjín kjǫhítsjeèn-lą.
5 Jñò ndí 'ndsè xi 'ñó matsjakę-nò, tiná'ya: Nainá xó k'oąá s'ín jaàjiìn-ne jñà xi xitą imą xi tjín i isò'nde, mé-ne nga jñà kítsąjna ítjòn-ne koni s'ín mokjeiín-lą tikoą tjoé kjǫtjò-lą ngats'iì kjǫndaà xi Nainá tsjá-lą jñà xitą xi jè otíxoma-lą nga jyeé k'oąs'ín kitsjaà 'én-lą nga tsjá-lą xitą xi matsjakeè. 6 Tąnga jñò, ta sąá nachrjekànguioò jñà xitą imą. ¿A mìtsà jñà xitą nchiná xi jñò beètoòn-nò nga fìkǫ-nò nguixkǫn xitąxá nga óngui-nò? 7 ¿A mìtsà jñà xitą nchiná xi chjąjno-lą it'aà ts'ę 'ín-lą Cristo, xi jè otíxoma-nò?
8 Jñò, ndaà 'nè-nò tsà kixi kjoą nga nìkitasòn jè kjǫtíxoma-lą Cristo xi otíxoma koni s'ín tíchją Xǫjǫn-lą Nainá nga tsò: “Titsjachi xitą xinguii xi i'nga koni tsà ti yijo tsiji-ne.” 9 Tąnga tsà chjaàjñoò xitą xinguiǫo, tjín xi ndaà nìs'in-ląà kǫ tjín xi mìkiì ndaà nìs'in-ląà, jé binchaàtsji-lą yijo-nò, nga nìkatonè-là kjǫtíxoma; tijè-ne kjǫtíxoma tíbínè-nò jé. 10 Nga tsà jngoò xitą xi ndaà síkitasòn yije kjǫtíxoma tąnga tsà tà jngoò kjoą síkatonè-lą, jye kisakò jé yije-lą it'aà ts'ę kjǫtíxoma-lą Nainá.
11 Ngą k'oąá tsò Nainá: “Kì kjoą chijngui 'nè.” Tąnga tikoąá

tjít'aà ñánda tsò: “Kì xi̱ta̱ nìk'eèn.” Jñò, tsà mì kjoa̱ chijngui 'nè, ta̱nga tsà xi̱ta̱ nìk'eèn, jye kisakò jé-nò i̱t'aà ts'e̱ kjo̱tíxoma.
12 Jñò, k'oa̱á s'ín ti̱nókjoa̱a ko̱ k'oa̱á s'ín t'e̱en koni xi̱ta̱ xi
Nainá ki̱ìndaàjiìn-la̱ tsà k'oa̱s'ín tíbitasòn-la̱ koni tsò kjo̱tíxoma
xi síkítsa̱jnandei̱í xi̱ta̱. 13 Jñà xi̱ta̱ xi tsjìn-la̱ kjo̱hi̱ma̱takòn i̱t'aà
ts'e̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í, ti̱koa̱á mìkìì s'e̱-la̱ kjo̱hi̱ma̱takòn k'e̱ nga
si̱nè-la̱ kjo̱'in. Ta̱nga jñà xi tjín-la̱ kjo̱hi̱ma̱takòn, mì kjo̱'in
si̱nè-la̱ k'e̱ nga si̱ndaàjiìn-la̱.

Kjo̱ndaà xi 'né k'e̱ nga mokjeiín-ná

14 Ndí 'ndsè, nìmé chjí-la̱ tsà jngoò xi̱ta̱ xi tsò: “'A̱n,
mokjeiín-na i̱t'aà ts'e̱ Nainá”, tsà mìkìì tí'ya-la̱ kjo̱ndaà-la̱. Xi̱ta̱
jè, xi ta jè kjoa̱ mokjeiín-la̱, mìkìì ko̱ma ki̱tjokàjiìn kjo̱'in. 15 Tsà
jngoò 'ndsé ko̱ tsà jngoò tichjaá xi tsjìn-la̱ nikje xi ókjá ko̱ tsà
tsjìn-la̱ tsojmì xi kine; 16 jñò, tsà k'oín-laà: “T'in-là ndaà-ne,
ndaà chi̱kjeí nikje-lè, ndaà chi̱ni̱i tsojmì xi mejèn-lè.” Ko̱ tsà
mìkìì si̱chját'aà-là mé xi mochjeén-la̱, ni̱mé chjí-la̱. 17 K'oa̱á
ti̱s'ín ma kjoa̱ xi mokjeiín-ná, tsà mìkìì tí'ya-la̱ kjo̱ndaà-ná,
ni̱mé chjí-la̱ kjoa̱ xi mokjeiín-ná.

18 Tjín i'nga xi̱ta̱ xi kjònangui, tsò: “¿A mokjeiín-lè i̱t'aà ts'e̱
Cristo?” 'A̱n, xan-la̱: “Tí'yaá-la̱ kjo̱ndaà-na. ¿A ko̱maá ko̱kó-ná
nga mokjeiín-lè i̱t'aà ts'e̱ Cristo tsà ni̱mé kjo̱ndaà tì'nì? Ta̱nga
'a̱n tìs'iìn-ná kjo̱ndaà, k'oa̱á ma-ne kokoò-lè nga kixi̱í kjoa̱ nga
mokjeiín-na.” 19 Ngaji̱ ndaá tjín nga mokjeiín-lè nga jngoò ma
Nainá. Ta̱nga ti̱koa̱á jñà ini̱ma̱ ch'o-la̱ nei̱í mokjeiín-la̱ nga tjín
Nainá, skanda otsé-né nga tsakjón-la̱. 20 Jñò, xi̱ta̱ xi tsjìn-nò
kjo̱hítsjeèn, ¿a mì fìya-nò nga nìmé chjí-la̱ kjoa̱ xi mokjeiín-nò
tsà mìkìì tí'ya-la̱ kjo̱ndaà-nò? 21 Na̱'èn jchán kjìn-ná Abraham,
¿mé-ne xi̱ta̱ kixi̱ kitsò-la̱ Nainá? Koií kjoa̱-la̱ nga ndaà
kisìkitasòn koni s'ín kitsò-la̱ k'e̱ nga kitsjaà kjo̱tjò Isaac xi
ki'ndí-la̱ ma nga tjín-ne nga si̱ìk'en. 22 ¿A mì 'ya-jèn nga jè
Abraham koni s'ín nga kòkjeiín-la̱, k'oa̱á ti̱s'ín kisìkitasòn?
Koni s'ín kisìkitasòn, ya̱á kjòjngoò kjoa̱ mokjeiín-la̱ nga ni̱mé
kisìchijàt'aà-la̱. 23 K'oa̱á s'ín tsitasòn koni s'ín tíchja̱ Xojo̱n-la̱
Nainá nga tsò: “Abraham kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱ Nainá; k'oa̱á s'ín
komà-ne nga Nainá kiskoétjò nga xi̱ta̱ kixi̱ kitsò-la̱.” Amigo-la̱
Nainá ki'mì Abraham.

24 Ya̱á 'yaà, nga Nainá kjoétjò xi̱ta̱ kjoa̱ ts'e̱ kjo̱ndaà xi
síkitasòn, mìtsà tà koi kjoa̱-la̱ nga mokjeiín-la̱. 25 K'oa̱á ti̱s'ín

tjín ts'e̲ chjo̲ón chijngui xi 'mì Rahab; Nainá kiskoétjò nga xi̲ta̲ kixi̲ kitsò-la̲ koií kjoa̲-la̲ kjo̲ndaà xi kis'iìn nga kitsjaà'nde-la̲ jñà xi̲ta̲ xi ijchò katsejèn-'ma, i̲kjoàn kisìchját'aà-la̲ nga xìn ndi̲yá kisìkasén-ne xi̲ta̲ koi. 26 K'oa̲ ti̲s'ín tjín jè yijo-ná, ni̲mé chjí-la̲, tíjna k'en-né tsà tsjìn ini̲ma̲-ná. K'oa̲á ti̲s'ín ma kjoa̲ xi mokjeiín-ná, tsà mìkiì tí'ya-la̲ kjo̲ndaà-ná, ni̲mé chjí-la̲.

Kjoa̲ ts'e̲ nijen-ná nga nokjoá

3 1 Jñò ndí 'ndsè, i̲t'aà tsajòn, kì kjìn ma-ne xi maestro ma. Jyeé 'ya nga ngaje̲n xi okoòya-je̲n, tsà mé kjoa̲ xi ch'o 'nè-je̲n, ìsa̲á tse kjo̲'in si̲nè-naje̲n. 2 Ngats'ii̲-ná, kjìn ska̲ya kjoa̲ch'o xi 'né, ta̲nga jngoò xi̲ta̲ xi mì ch'o tsò 'én xi chja̲, jè-né xi nguì xi̲ta̲ kixi̲, xi komà-la̲ ko̲tìxoma yije-la̲ yijo-la̲. 3 K'oa̲á ngaya-la̲ koni kohòyo̲ xi si'a freno tso'ba mé-ne nga si̲ìkitasòn-ne koni s'ín mejèn-ná nga kjoi̲, k'oa̲á s'ín ma'nchré yije yijo-la̲. 4 K'oa̲á ti̲s'ín tjín koni s'ín síxá jñà chitso, na̲s'ín tákó i'í kjoàn, ko̲ na̲s'ín ta̲kó 'ñó 'ba tjo̲ xi fàhitje̲n, jè xi̲ta̲ xi síxáko̲ na̲s'ín jtobá kji yá xi 'mì timón xi síxáko̲, maá fàhitje̲n nga fìko̲ ni̲ta̲ kós'ín mejèn-la̲ nga kji̲ko̲. 5 K'oa̲á ti̲s'ín ma xi kjoa̲ ts'e̲ ni̲je̲n-ná. Tà yijo jtobá kji, ta̲nga 'ñó 'nga chja̲ ni̲ta̲ mé kjoa̲-ne. K'oa̲á ngaya-la̲ koni jngoò ni'ín xi i̲tsé kji, ko̲maá ko̲kángui ijñá na̲s'ín ta̲kó tse ma. 6 Ni̲je̲n-ná k'oa̲á ngaya-la̲ koni jngoò ni'ín, ya̲á tjí'a yije ngats'ii̲ 'én ch'o xi tjín i̲sò'nde xi ma-la̲ síkits'ón yije yijo-ná. Jè ni'ín xi tjín ya̲ i'nde ts'e̲ kjo̲'in ñánda 'mì infierno, jè bít'a'í-la̲ ni̲je̲n-ná nga chja̲ 'én xi ch'o tsò xi ko̲ma-la̲ ko̲kà-ná koni tjín na̲chrjein ki̲tsajnakoaán. 7 Ngats'ii̲ cho̲ xi tjín i̲ i̲sò'nde ma ma'nchré, koni jñà cho̲ xi tjín i̲jiìn ijñá, ko̲ xi tjímajiìn i̲sén, ko̲ jñà cho̲ xi nangui bífejno yijo-la̲ ko̲ jñà xi tjín i̲jiìn ndáchikon, jñà xi̲ta̲ ma-la̲ sí'nchré. 8 Ta̲nga ni̲jngoò xi̲ta̲ xi ma-la̲ sí'nchré ni̲je̲n-la̲. Nga jè ni̲je̲n-ná jngoò kjoa̲ ch'o tjín-la̲ xi mìkiì tsjá'nde nga ma'nchré. Ya̲á tjí'a koni xán kjan-la̲ ye̲ xi ma-la̲ sík'en-ná. 9 Ti̲jè-ne ni̲je̲n-ná jeya síkíjna Nainá xi Na̲'èn-ná, ko̲ ti̲jè-ne nokjoà'on-koa̲á xi̲ta̲ xi ko̲s'ín kisindaà koni kji Nainá. 10 Ti̲jè-ne ndso̲baá bitjo-ne 'én xi jeya síkíjna Nainá ko̲ ti̲jè bitjo-ne xi nokjoà'on-koa̲á xi̲ta̲. Ndí 'ndsè, mìkiì ndaà tjín kjoa̲ koi. 11 Jngoò nga̲jo̲ ñánda tíbitjo nandá, mìkiì ko̲ma ki̲tjo nandá jnchra koa̲ ki̲tjo nandá ndaà. 12 Jñà yá toò iko̲, ¿a ko̲maá ko̲ja̲-la̲ toò xi 'mì aceituna? Jè yá uva, ¿a ko̲maá ko̲ja̲-la̲ toò iko̲? Jñò ndí 'ndsè k'oa̲á ti̲s'ín

tjín kjoa ts'e nandá, jngoò ngajo mìkiì koma kitjo nandá jnchra ko kitjo nandá ndaà.

Kós'ín tjín kjoachjine xi nchrobá-ne ján ngajmiì

13 Jñà xita xinguioo, tsà tjín i'nga xi tjín-la kjoa chjine ko
xi ndaà fìya-la, kàtakó kjoachjine-la nga indaà ikon tísíjchá
yijo-la. 14 Jñò, tsà biì'nde-laà yijo-nò nga kjoaxìtakòn sijiìn
inima-nò nga mejèn-nò nga jñò kitsajna ítjòn-là xinguioo, kì
k'oaá s'ín nokjoà nga ndaà titsa'nè; kì 'én ndiso nokjoà nga
kondra onguí-là kjoa kixi-la Nainá. 15 Kjoa chjine jè, mìtsà it'aà
ts'e Nainá nchrobá-ne. Kjoa chjine ts'e isò'nde-né. Kjohítsjeèn
ts'e xita-né, ko ti ts'eé-ne xita neií. 16 K'e nga maxìtakòn-chaá
xinguiaá ko nga mejèn-ná nga jñá kitsajna ítjòn-laà, yaá
sakó-ná kjoasiì, ngats'ii kjoa ch'o xi tjín isò'nde. 17 Tanga jñà
xita xi tjín-la kjoa chjine xi it'aà ts'e Nainá nchrobá-ne, tsjeè
síjchá yijo-la, kjoa'nchán ótsji, tjín-la kjondaà, xita 'nchré-né,
tjín-la kjohimatakòn, ndaà tjín xá xi s'ín, mì jò fì-ne, ko 'én
kixií chja. 18 Jè xita xi mejèn-la nga s'e kjoa'nchán, 'nchán
bìjnako xita xi i'nga mé-ne nga ma iskan sakò-la kjondaà xi
kixi tjín.

Jè xi matsjakeè kjoa ts'e isò'nde, kondra ts'eé Nainá

4 1 ¿Ñánda nchrobá-ne kjojchán nga bixkàn-koo xinguioo?
Yaá nchrobá-ne kjoach'o xi kjit'aà nachrjein síjé inima-nò
nga bixkàn-koo kjohítsjeèn ch'o-nò. 2 Mejèn-nò tsojmì xi
tsjìn-nò tanga mìkiì sakó-nò, k'oaá ma-ne nga nìk'eèn xita koa
maxìtakòn-chaà xita, tanga mìkiì sakó-nò tsojmì xi mejèn-nò.
K'oaá ma-ne nga sakó-nò kjojchán nga bixkàn-koo xinguioo.
Mìkiì sakó-nò tsojmì xi mejèn-nò koií kjoa-la nga mìkiì nìjé-là
Nainá. 3 K'e nga nìjé-laà Nainá, mìkiì tsjá-nò nga mìkiì ndaà
nìjé-laà. Nga jè xi mejèn-nò nga ya sichjeén it'aà ts'e kjotsja
xi ch'o síjé yijo-nò. 4 Jñò xi mìtsà xita kixi 'mì-nò, ¿a mìtsà 'ya
nga jè xi matsjakeè kjoa ts'e isò'nde, kondra ts'eé Nainá? Nita
yá-ne xi mejèn-la kotsjakeè kjoa ts'e isò'nde, kondra-la Nainá
ma. 5 Koií k'oa tsò-ne Xojon-la Nainá nga tsò: "Jè Inima Tsjeè
xi Nainá kitsjaà-ná, skanda machini-né nga 'ñó matsjakeè-ná."
6 Tanga Nainá, nga ko kjondaà-la ndaà síchját'aà-ná. K'oaá tsò
Xojon-la nga tsò: "Nainá kondraá tíjna-la jñà xita xi 'nga ikon,
tanga koó kjondaà-la ndaà síko jñà xi xita ima kjoa." 7 Tjìì'nde

nga Nainá kàtatíxoma-nò, kọ 'ñó tájaàjiìn titsạjna-laà xịtạ neịí mé-ne nga kọsịt'aàxìn-nò. 8 Tịchrañàt'aà-laà Nainá mé-ne jè Nainá sịìchrañat'aà-nò. Jñò xi jé binchaàtsjioò, kì tị jé binchaàtsji-nò, tịtsjeè ndsạa. Tịtsjeèya kjọhítsjeèn-lạ inịmạ-nò, jñò xi jò kjọhítsjeèn tjín-nò nga ọkji matsjacha Nainá kọ ọkji matsjacha ịsò'nde. 9 Tịkájnoò jé-nò, ba tịtsạjna kọ chìhindáyaà. Jè kjoạ bijnò-nò, kjoạ ts'ẹ ndáxkọón kàtama. Kọ jè kjọtsja-nò, kjoạba kàtama. 10 Nangui titsạjna-là Nainá mé-ne jè Nainá 'nga sịìkítsạjna-nò.

11 Ndí 'ndsè, kì nokjoàjno-là xinguiọo. Jè xi chjạjno-lạ 'ndsẹ nga tsò: "Mìkiì ndaà tís'ín", jè kjọtíxoma tíchjạjno-lạ nga tsò nga mìkiì ndaà tjín kjọtíxoma. Kọ tsà k'oạá s'ín si nga mìkiì ndaà tjín kjọtíxoma, mìkiì tìnìkitasoìn koni tsò kjọtíxoma. K'oạá ngaya-lạ koni tsà xịtạxá tijni nga jị tìbìndaàjiìn. 12 Tà jngoò ma-ne xi tsjá kjọtíxoma, tịjé-ne xi xịtạxá tíjna nga bíndaàjiìn-lạ xịtạ. Kọ tịjé-ne xi ma-lạ kọchrjekàjiìn-ná kjọ'in, tịkoạ tịjé-ne xi ma-lạ tsjá-ná kjọ'in. ¿Yá-ne ngajị nga jé bìnè-laà xinguịi?

Xịtạ xi chjạ 'én 'nga ikon

13 Jñò, ndaà tịná'yaà koni xán-nò. Jñò bixón-nò: "Nạchrjein ị'ndeị, o nchijòn-lè, xìn nạxạndá kjiaán, jngoò nó kịtsạjnaá nga sịxá mé-ne tse tọn sịkijneé." 14 Tạnga jñò, mìkiì tíjiìn-nò mé xi kọmat'ioòn nchijòn-lè nga titsạjnakon. Jñò, k'oạá s'ín ngaya-lạ koni ifi. Jngoò tjò fahaya, ịkjoàn nịtọón fìya-ne. 15 Jñò, kií s'ín tịnókjoạa: "Tsà Nainá mejèn-lạ nga sịìkítsạjnakon-ná, kọmaá s'ẹén xá koi, o s'ẹén xá xi kj'eịí." 16 Tạnga jñò, 'ñó 'nga 'én nokjoà nạs'ín mìkiì tíjiìn-nò mé xi kọma nga tífì-ìsa nạchrjein. Ngats'iì 'én 'nga xi nokjoà, jé-né. 17 Jè xi tíjiìn-lạ kjoạ xi ndaà tjín kọ mìkiì síkitasòn, jé tíhótsji-lạ yijo-lạ.

Kjọ'in xi sịìkjeiín xịtạ nchịná

5 1 Jñò xi xịtạ nchịná 'mì-nò, tịná'yaà 'én xi xán-nò. Chìhindáyaà ba ba ịt'aà ts'ẹ kjọ'in xi sịkjioón. 2 Kjoạ nchịná-nò, nịmé chjí-lạ, tíbi'ndo-né. Nikje xi kichíkjá, jye nchisíkje chọ kixo. 3 Tọn oro-nò kọ tọn plata-nò jyeé tímachị. Jè nạchrjein k'ẹ nga sịndaàjiìn, jñà chị-lạ kọchjeén xi kondrạ tsạjòn. Kọó ni'ín kọkà yije yijo-nò. Nga jñò, titsạbincháxkó tọn nạs'ín jye tífehet'aà nạchrjein. 4 Jñà xịtạ chị'nda xi

kisìxá nangui-nò, nchikjindáya nga ótsjiya chjí-la nga
jñò kichonachan-là. Nainá xi ts'e yije nga'ñó xi tjín, jyeé
kii'nchré-la koni s'ín nchikjindáya. 5Jñò, nga i titsajnaà it'aà
nangui, ndaà titsajnaà nga nimé chija-nò, 'bì-la kjotsja yijo-nò.
Titsanìsiín-là inimą-nò nga 'bì-là kjotsja xi síjé k'oaá ngaya-la
koni cho xi mìkiì tíjiìn-la tsà jye ijchò nachrjein-la nga kiyá.
6Jñò, tsohònè-là jé koa kinìk'eèn jñà xi xita kixi xi mì jé
tjín-la. Jñà xita koi, mì kì komà tsasìko yijo-la.

Mé kjoa xi s'eén nga titsachiñá-lá nga kjoií ìjngoò k'a Cristo

7Jñò ndí 'ndsè, chíñakjoaa kóni skanda k'e nga kjoií ìjngoò
k'a Na'èn-ná. K'oas'ín chíña koni s'ín xita xi síxáko nangui nga
koñakjoa-la jè jtsí xi 'ba ítjòn ko xi iskan 'ba nga síxáko jñà
tsojmì tjè mé-ne nga koma koiìxkó-ne tsojmì tjè-la xi majchá
nga 'ñó chjí-la. 8Jñò, k'oaá tis'ín chíñakjoaa, 'ñó t'è-là takòn
nga jyeé nchrobá machrañà nga kjoií ìjngoò k'a Na'èn-ná.
9Ndí 'ndsè, kì xki xi ján tsajét'aà-là xinguioo, mé-ne nga mì
kjo'in sinè-nò. Nga jè Na'èn-ná jyeé tíjnandaà nga kjoií mé-ne
koiìndaàjiìn-la xita.

10Ndí 'ndsè, jñò, k'oaá s'ín t'een koni s'ín kis'iìn jñà xita xi
kiìchja ngajo-la Nainá nga kichìkjoako-la nga kisìkjeiín kjo'in
koií kjoa-la nga 'én-la Nainá kiìchjaya. 11K'oaá s'ín 'ya-la nga
jñà xita xi chíkjoako-la kjo'in, s'eé-la kjondaà. Jyeé tíjiìn-nò
nga jè Job k'oaá tis'ín kichìkjoako-la kjo'in. Ko jyeé 'yaà mé
xi kitsjaà-la Na'èn-ná k'e nga jyehet'aà-ne kjoa. Na'èn-ná 'ñó
ndaà xita, tjín-la kjohimatakòn.

12Jñò ndí 'ndsè, k'e nga 'bioò 'én-nò, kì yá xi nìkítsajna ítjòn.
Kì jè ngajmiì ko nangui, o xi kj'eií tsojmì nìkjeén. Tà k'oaá
s'ín tixón: “Jon”, o xi “Majìn”, mé-ne nga mì kjo'in sinè-nò tsà
mìkiì kitasòn.

Kjoa bìtsi'ba

13Tsà tjín i'nga xita xinguioo xi ba tjín-la, kàtítsi'ba-la
Nainá. Tsà tjín i'nga xi tsja tjín-la, kàtaseè-la Nainá nga jeya
kàtasíkíjna. 14Tsà tjín i'nga xita xinguioo xi xk'én, kàtakinìkjaá
xita jchínga xi tjín-la xá ya ijiìn naxandá-la Cristo mé-ne nga
katítsi'batjì-ne ko it'aà ts'e nga'ñó-la Na'èn-ná kàtasíkájno-la
asìti. 15K'e nga bìtsi'batjiò xita, tsà ndaà mokjeiín-nò, jè xita xi
xk'én kondaà-ne. Jè Na'èn-ná siìndaà-ne nga koma kosítjen-ne.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Tsà jé tjín-la jchat'aà-la jé-la. 16 Chjahatakòn-là xita xinguioo
jé-nò. Tikoa titsi'batjiò xinguioo mé-ne nga kondaà-nò. K'e nga
jngoò xita kixi bítsi'ba, tjín-la nga'ñó nga kitasòn. 17 Jè xita xi
kiìchja ngajo-la Nainá xi ki'mì Elías, k'oaá tis'ín xita koni jñá.
'Ñó kisìjét'aà-la Nainá nga mì ti jtsí k'oa-ne; ko ján nó osen mì
ti kiì ts'a-ne jtsí. 18 Ìjngoò k'a tsibítsi'ba-la Nainá nga kàt'a jtsí.
Ts'aá ìjngoò k'a-ne jtsí ko jè nangui kòjchá tsojmì tjè.
19 Ndí 'ndsè, tsà tjín i'nga xinguioo xi chinchat'aàxìn-la xi
kjoa kixi, koa tsà jngoò xita kichja-la nga kàtjanchrobát'aà
ìjngoò k'a-la Nainá, 20 jè xita xi kichja-la nga keènojmí-la nga
ch'o tjín ndiyá xi tsó'baya, k'oas'ín kàtasijiìn-nò nga jngoò xita
tíhochrjekàjiìn kjo'in xi ts'e kjoabiyaà. 'Ñó kjìn jé jchat'aà-la.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Xo̱jo̱n carta xi kiskii ítjòn San Pedro

Kó tsò Pedro nga síhixat'aà xi̱ta̱

1 1 'A̱n xi 'mì-na̱ Pedro, nga 'a̱n tsibíxáya-na Jesucristo,
sìhixat'aà-nò ngats'ioò xi xó jaàjiìn-nò Nainá nga mì ti̱
nangui-nò titsa̱jna-nò nga xki̱ xi ján na̱xa̱ndá kitsjohoya ya̱
nangui Ponto, Galacia, Capadocia, Asia ko̱ Bitinia; 2 jñò xi xó
kitjaàjiìn-nò, koni s'ín jye tjíndaà-la̱ xi kjo̱hítsjeèn-la̱ Nainá xi
Na̱'èn-ná ma, nga jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ k'oa̱á s'ín kisìko̱-nò nga
nguì xi̱ta̱-la̱ Nainá ma, mé-ne nga si̱kitasòn-là Jesucristo ko̱
mé-ne ma xíxteèn-jno-nò jní-la̱ nga matsjeèya ini̱ma̱-nò kjoa̱
ts'e̱ jé-nò. Tseé kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱'nchán kàtas'e-la̱ ini̱ma̱-nò.

Kjo̱tjò xi chiñàkjoa̱-lá xi tíjnatjò-la̱ Nainá ján ngajmiì

3 Jeya kàtìjna Nainá xi Na̱'èn-la̱ Jesucristo xi otíxoma-ná. 'Ñó
tse kjoa̱hi̱ma̱takòn tjín-la̱: koni s'ín jaáya-la̱ Jesucristo kjoa̱ ts'e̱
kjoa̱biyaà, k'oa̱á kisìko̱-ná Nainá nga kits'in xi̱tse̱ ìjngoò k'aá
mé-ne nga kjit'aà na̱chrjein chíñakjoa̱á 4 nga tsjá-ná kjo̱tjò xi jè
tíjnatjò-la̱ ján ngajmiì, kjo̱tjò xi mìkiì bits'on ni̱ta̱ kjé-ne, mìkiì
bi'ndo ko̱ mìkiì bixòña. Kjo̱tjò jè, jñá tjoé-ná. 5 Ta nga̱tjì-la̱ nga
mokjeiín-ná i̱t'aà ts'e̱ Nainá, jè nga'ñó-la̱ síkinda̱-ná skanda
k'e̱ nga ki̱tjokàjñaá kjo̱'in koni s'ín tjíndaà-la̱ Nainá k'e̱ nga jye
kjoe̱het'aà na̱chrjein.

6 Koií kjoa̱-la̱, jñò, 'ñó tsja tjín-nò, na̱s'ín tjín i'nga na̱chrjein nga
makájno-nò nga kjìn ska̱ya kjo̱'in nìkjioón. 7 K'oa̱á ma-ne nga kjo̱'in
nìkjioón nga ma chít'aà-nò tsà ndaà mokjeiín-nò. K'oa̱á ngaya-la̱
koni jè oro, mochjeén-né nga ko̱ ni'ín ko̱tsjeèya-ne. Ko̱ jè kjoa̱ nga
mokjeiín-nò ìsa̱á 'ñó chjí-la̱ mì k'oa̱á-ne koni jè oro xi bits'ón-ya.
Jñò, k'e̱ nga jye chít'aà-nò koni s'ín mokjeiín-nò, jeyaá ki̱tsa̱jnaà,
'ngaá ki̱tsa̱jnaà ko̱ jcha̱xkón-nò k'e̱ nga kjoi̱í ìjngoò k'a Jesucristo.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

8 Jñò, matsjacha-nò Jesucristo, nas'ín mìkiì kiyaxkoòn.
Mokjeiín-nò it'aà ts'e, nas'ín mìkiì titsa'yaà. 'Ñó tsja ma-nò
skanda tsjìn 'én xi ma s'enojmí nga 'ñó tjín-nò kjotsja. 9 Koií
kjoa-la nga matsja-nò nga jye titsabitjokàjñoò kjo'in ta ngatjì-la
nga mokjeiín-nò it'aà ts'e Cristo.
10 Jè kjoa nga bitjokàjñoò kjo'in, jñà xita xi kiìchja ngajo-la
Nainá kjòtseé, kiskoòta'yàko-né tikoaá kiskònanguiya-né,
ikjoàn kiìchjaya jè kjondaà xi tsjá-nò Nainá. 11 Jñà xita koi, jè
Inima-la Cristo kisìkichiya ítjòn-la mé kjo'in xi siìkjeiín Cristo
ko kjoa jeya xi s'e-la k'e nga koma iskan. Kiskònanguiya-né mé
nachrjein-ne nga k'oas'ín komat'in koa kós'ín koma. 12 Tanga
jè Nainá kisìkichiya-la nga mìtsà kjondaà ts'e nga kos'ín
kis'enojmí-la 'én koi; kjondaà tsajòn-nò. Ko jñà 'én koi, tijñà-ne
'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi tís'enojmí-nò nachrjein
i'ndei. Nga tijé-ne Inima Tsjeè-la Nainá xi ngajmiì nchrobá-ne
tsjá-la nga'ñó jñà xita xi bénojmí-nò. Skanda jñà àkjale,
mejèn-la skoe kjoa koi.

Mochjeén-né nga tsjeè sijchá yijo-ná

13 Koií kjoa-la jñò, titsajnandaà, ndaà tikítsjeèn, nguì ndaà
chíñakjoa-là kjondaà xi tjoé-nò k'e nga kjoií ìjngoò k'a
Jesucristo. 14 K'oas'ín ndaà tijchá yijo-nò koni ixti xi ndaà
'nchréñijon. Kì k'oa tis'ín 'nè-nò koni s'ín ki'nè nga sa ítjòn
nga ch'o tjín kjoa xi kisìjé yijo-nò k'e nga tikj'eè ndaà yaxkoòn
Nainá. 15 Ta saá tsjeè tijchá yijo-nò ngats'iì kjoa xi 'nè, nga jè
Nainá xi xó kiìchja-nò, xita tsjeè-né. 16 Nga jè Xojon-la Nainá,
k'oaá s'ín tíchja nga tsò: "Jñò, xita tsjeè kàtama, nga 'an, xita
tsjeè-ná."
17 Jñò, tsà Na'èn 'mì-là Nainá xi ta ngásòn tífìko ngats'iì xita
k'e nga bìndaàjiìn-la nita mé kjoa xi s'ín, mochjeén-né nga
kjit'aà nachrjein ndaà jchaxkón nga i titsajnaà isò'nde nga
mìtsà i nangui-nò. 18 Jñò, jyeé ndaà tíjiìn-nò nga mìtsà tsojmì
xi ma-la bits'on kjòchjítjì-nò nga ma titsajnandeií-nò ngats'iì
kjoa ch'o xi nimé chjí-la koni s'ín tsakó-nò xita jchínga-nò.
Mìtsà ton oro ko ton plata kjòchjítjì-nò. 19 Jè jní-la Cristo xi
'ñó tse chjí-la kjòchjítjì-nò. Cristo kitsjaà kjotjò yijo-la nga
k'en-t'aà krò koni jngoò orrè xi tsjeè kji, xi nimé ch'in tjít'aà
yijo-la. 20 Tik'e-ne nga tikj'eè sindaà isò'nde, Cristo, k'oaá s'ín
kisinè-la kjoa xi siìkitasòn. Tanga jè nachrjein xi titsajnaá

i'ndei ki'ya-la nga j'ii Cristo nga kisìkitasòn kjoa xi kisinè-la xi kjondaà tsajòn. 21 Xi it'aà ts'e Cristo, jñò mokjeiín-nò it'aà ts'e
Nainá; nga jè kisìkjaáya-la it'aà ts'e kjoabiyaà, tikoa kitsjaà-la
kjoa jeya; k'oaá ma-ne nga mokjeiín-nò ko chiñà nga siìkitasòn
Nainá koni s'ín kitsjaà-nò tso'ba.
22 Jè inima-nò, jyeé kjòtsjeè, koií kjoa-la nga nìkitasòn koni
tsò 'én kixi-la Nainá mé-ne nga kixi sitjòchaà xinguioo. K'oaá
ma-ne nga mochjeén-né nga 'ñó ndaà titsjacha xinguioo nga
tsjeè tjín inima-nò. 23 Jñò, ìjngoò k'a kits'iìn xitse ìjngoò k'a-nò.
Tanga mìtsà tje-la xita xi biyaà kits'iìn-nò, jè tje-la Nainá xi
mìkiì biyaà kits'iìn-nò. Nga jè 'én-la Nainá xi tíjnakon ko xi
mìkiì fehet'aà nita kjé-ne kits'iìn ìjngoò k'a-nò. 24 Nga k'oaá s'ín
tíchja Xojon-la Nainá nga tsò:

Ngats'iì xita, k'oaá s'ín ngaya-la koni xka ijñá;
kjoajeya-la xita, k'oaá s'ín ngaya-la koni naxó-la xka ijñá;
jñà xka ijñá, xì-né; ikjoàn bixòjen naxó-la.

25 Tanga jè 'én-la Nainá tíjna-né nita kjé-ne.
'Én jè, jè 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi jye
kis'enojmí-nò.

Naxandá xitse-la Nainá

2 1 Chjaàxìn-là yijo-nò xi kjoa ts'en, kjoa chonachan, kjoa
ts'e xita xi jò isén tjín-la, kjoaxìtakòn, ngats'iì 'én ndiso.
2 Kos'ín t'een koni s'ín ndí ixti xi sa kits'iìn nga 'ñó síjé tsjín nga
mejèn-la koki. K'oaá tis'ín 'ñó tinchátsjioò jè 'én-la Nainá xi
nguì 'én tsjeè mé-ne nga jè kojchá-nò ko kochrjekàjiìn-nò kjo'in
Nainá, 3 nga jyeé ki'yaà jñò nga jè Na'èn-ná, 'ñó ndaà xita.

Jè ndajo xi tíjnakon

4 Jè Jesucristo, jè ngaya-la jngoò ndajo xi tíjnakon, jè xi
ochrjekàngui jñà xita, tanga Nainá xó k'oaá s'ín jaàjiìn-ne
nga 'ñó tse chjí-la. Jñò, k'e nga binchat'aà chrañà-là Cristo,
5 tikoaá k'oaá s'ín ngaya-nò koni ndajo xi títsajnakon. Nainá
tísíkjeén-nò koni ndajo nga tíbíndaà ni'ya tsjeè-la mé-ne jñò,
no'miì tsjeè koma nga ya sixá nga it'aà ts'e Jesucristo k'oi-là
kjotjò Nainá xi jè ndaà sasén-la koni s'ín okóya Inima Tsjeè-la.
6 K'oaá s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò:

Chítsejèn-là, 'an síkíjna jngoaà ndajo nga'ñó-la chrjangui-la
ni'ya ján naxandá Sión,

xi xó 'an jaàjiìn-na,
xi 'ñó ndaà kji ko 'ñó tse chjí-la.
Jè xi kokjeiín-la it'aà ts'e, mìkiì kosobà-la.
7Jñò, xi mokjeiín-nò it'aà ts'e ndajo jè, bixón-nò: 'ñó tse chjí-la.
Tanga jñà xita xi mìkiì mokjeiín-la, bitasòn-né koni s'ín tíchja
Xojon-la Nainá nga tsò:
Jè ndajo xi tsachrjekàngui chjinechrjó,
jè xi ndajo sko-la koma ts'e chrjangui-la ni'ya.
8Ìjngoò k'a tjít'aà Xojon-la Nainá ñánda tsò:
Ndajo jè, kjìn xita satíngui ko kjìn xita kixangui.
Jñà xita koi, k'oaá s'ín mat'in nga mìkiì síkitasòn koni tsò
'én-la Nainá; koií kos'ín mat'in-ne nga k'oaá s'ín ok'ìn-la.

Jè naxandá-la Nainá

9Tanga jñò, xita naxandá xi xó kitjaàjiìn-nò. Jñò, no'miì
xi nìxá-la Cristo, jè xi xitaxá ítjòn tíjna. Jñò, xi naxandá
tsjeè-la Nainá 'mì-nò, jngoò naxandá xi ya nokjoà-nò it'aà
ts'e Nainá mé-ne nga koma kinókjoaya-nò kjondaà-la Nainá
xi tsachrjekàjiìn-nò kjoa ts'e jé ñánda jñò choòn koa yaá
kisìkítsajna-nò ñánda iseèn choòn. 10Jñò, nga sa kjòtseé
skanda mìtsà xita naxandá 'mì-nò; tanga i'ndei naxandá-la
Nainá 'mì-nò. Nga sa kjòtseé Nainá mìkiì mahimakeè-nò;
tanga i'ndei, jyeé mahimakeè-nò.
11Jñò ndí 'ndsè xi 'ñó matsjacha-nò, bítsi'ba-nò koni xita
xi mì ti nangui-nò titsajna-nò xi ta titsabitjaàjtoò i isò'nde,
kì kiì bii'nde-la yijo-nò kjoa ts'e jé xi síjé yijo-nò xi kjaán-ko
inima-nò. 12Ndaà tanguíkoo yijo-nò ya ijiìn-la xita xi mìkiì
mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo. Jñà xita koi, nas'ín chjajno-nò
i'ndei, tanga k'e nga kjoií ìjngoò k'a Cristo tsjá-la kjondaà
Nainá koií kjoa-la nga skoexkon-nò nga ndaà titsa'nè.

Jchaxkoán xitaxá

13Nga jeya kíjna-ne Na'èn-ná, tikitasòn-là ngats'iì xita isò'nde
xi kjotíxoma tjíya tsja, jñà xi 'ñó 'nga xá tjín-la, xi xita sko-la
títsajna; 14tikoa tikitasòn-là jñà xi gobernador títsajna nga jè
xitaxá ítjòn síkasén nga tsjá-la kjo'in xita xi kjoa ótsji; koa
jñà xi ndaà s'ín, ndaà síkítsajna. 15Nainá k'oaá s'ín mejèn-la
nga jñò, ndaà s'een, mé-ne jñà xita xi mìkiì machiya-la jyò
kítsajna-ne, nìmé 'én kichja xi kondra tsajòn.

16 Jñò, k'oáá s'ín tijchá yijo-nò nga titsajnandeií-nò, tanga kì
k'oáá s'ín nìkítsjeèn nga tjí'nde-nò nga ch'o s'een. K'oáá s'ín
tijchá yijo-nò nga chi'nda-la Nainá maà. 17 Jchaxkón yije xita.
Titsjacha xi 'ndsè chibà. Tiskón-chaà Nainá. Jchaxkón jè xi
xitaxá ítjòn tíjna.

Kjoa xi tjínè-la nga siìkitasòn xi chi'nda 'mì

18 Jñò xi xita chi'nda 'mì-nò, jchaxkón koa tikitasòn-là nei-nò.
Mìtsà ta jñà nei-nò xi ndaà síko-nò ko xi beètjò-nò, tikoaá
tikitasòn-là jñà xi ch'o síko-nò. 19 Ndaà bìtsajna nga nguixkon
Nainá jñà xita xi kjo'in síkjeiín nas'ín mì jé tjín-la ta jè
ngatjì-la nga machiya-la kó tsò Nainá. 20 Jñò, tsà kjo'in tsjá-nò
xita nga jé binchaàtsjioò, ¿mé xi ndaà kitsajna-nò? Tanga tsà
kjo'in titsanìkjioón nga ndaà 'nè, ndaà siìkítsajna-nò Nainá.
21 Nga koií xá kiìchja-nò Nainá nga jè Cristo kisìkjeiín kjo'in xi
kjoa tsajòn. Tsibíjna jngoò-nò chiba nga k'oas'ín sikitasòn koni
s'ín kisìkitasòn jè. 22 Cristo, nijngoò jé tsohótsji, ko nijngoò 'én
ndiso kiìchja. 23 K'e nga kiìchjajno-la xita, mìkiì tsà kiìchjajno
ngajo-la. K'e nga kisìkjeiín kjo'in, mìkiì tsà koa tis'ín kis'iìn
ngajo-ne. Ta Nainá tsibíya tsja, nga jè xi bíndaàjiìn kjoakixi.
24 Jè sobà Cristo tsakajen jé-ná k'e nga kisìtjoòt'aà yijo-la ya
krò, mé-ne jñá kitsajnakon-ná nga nìkitasoán xi kjoa kixi nga
jyeé titsajnat'aàxìn-lá kjoa ts'e jé koni tsà jye k'eén. Jè Cristo,
koni s'ín kisìkjeiín kjo'in nga kitsì'on, jñò kjòndaá-nò. 25 Jñò,
nga sa kjòtseé, k'oáá s'ín tsitjaà koni orrè xi kisìjchàaxkon
ndiyá-la, tanga i'ndei, jyeé inchrobàt'aà-là Cristo koni jngoò
paxtò xi síkinda inima-nò.

Kós'ín siìjchá yijo-la jè x'in ko chjoón

3 1 K'oáá tis'ín tjín it'aà tsajòn xi íchjín 'mì-nò, nangui
titsajna-là x'in-nò, mé-ne jñà xita x'in-nò tsà tjín i'nga
xi mìkiì mokjeiín-la 'én-la Nainá, kokjeiín-la, nas'ín mìkiì
kinókjoakoo kjoa ts'e Nainá. K'e nga skoexkon-nò nga ndaà
titsanìjchá yijo-nò tikoaá siìkjatjìyaá-la yijo-la. 2 Skótsejèn-nò
nga tsjeè titsanìjchá yijo-nò nga ndaà yaxkón Nainá. 3 Ko kì
tà isò'nga-la yijo-nò 'ñó ndaà bíndaà, nga 'ñó ndaà bí'ñó tsja
skoò, nga ndáton chjí nìkjeén xi nguì oro, nga jñà nikje x'ió-nò
'ñó xkón kjoàn. 4 Majìn, jè xi nchrobájiìn inima-nò xi ndaà
síkatsejèn-nò, jè-né xi mìkiì bits'on, jè inima xi indaàkjoa ko xi

'nchán tíjna. Jè xi 'ñó tse chjí-la nga nguixkon Nainá. 5 Nga sa
kjòtseé, jñà íchjín xi ndaà kijtseèxkón Nainá nga kiskoòñà-la,
k'oaá s'ín ndaà tsatsejèn nga nangui tsibìtsajna-la x'in-la.
6 K'oaá s'ín kis'iìn Sara nga kisìkitasòn-la Abraham. K'oaá
ma-ne nga ndaà kijtseèxkón nga jè xi Na'èn tíjna. Jñò, tsà
ndaà 'nè ko tsà nìmé kjoxkón tjín-nò, tje-la Saraá ma.
7 Jñò xi x'in 'mì-nò, ndaà titsajnakoo jñà íchjín-nò nga ndaà
kàtachiya-nò nga ìsaá indaàkjoa. Ndaà jchaxkón íchjín-nò
nga ngásòn tjoé-nò jè kjondaà-la Nainá, jè kjoabinachon xi jè
Nainá jye tjíndaà-la nga tsjá-nò. K'oaá s'ín t'een mé-ne k'e nga
nokjoàt'aà-là Nainá, nimé siìjti-nò.

Kós'ín siìjchá yijo-la ngats'iì xita-la Nainá

8 Nga yije kjoa koi, ngats'ioò, ta jngoò kjohítsjeèn kàtas'e-nò;
tijetakòn xinguioo; tjòcha t'een xinguioo nga 'ndsè chiba;
chahimaa xinguioo; ima kjoa t'een. 9 Tsà yá xi ch'o síko-nò,
kì k'oaá tis'ín 'nè ngajo-nò. Tsà yá xi 'on chjajno-nò, kì k'oaá
tis'ín nokjoàjno ngajo-là. Jñò, ta saá tijét'aà-là Nainá nga
kàtasíchikon-t'in; nga jyeé 'yaà nga koií xá kinokjoá-nò nga
Nainá siìchikon-t'in-nò. 10 Nga:

Jè xi mejèn-la nga tsja s'e-la nga tíjnakon,
nga mejèn-la skoe nachrjein xi ndaà,
kàtasíkinda nijen-la nga mì ch'o kichja;
ko kàtasíkinda tso'ba, nga mì 'én ndiso kichja.

11 Tinchat'aàxìn-là kjoa xi ch'o tjín; ndaà t'een.
'Nchán titsajnakoo xinguioo nita mé kjoa xi tjín-nò.

12 Nga jè Na'èn-ná tísík'aá xkon nga tísíkinda xi xita kixi,
tíbinchá líká-la nga tí'nchré-la k'e nga chjat'aà-la,
tanga jñà xita xi ch'o s'ín bí'maá-la isén-la nga kondra
ts'e-né.

13 Jñò, tsà kjit'aà nachrjein nga ndaà titsa'nè, mì yá xita xi
ch'o siìko-nò. 14 Tanga mé ta ndaà-nò tsà kjo'in titsanìkjioón
ta koi kjoa-la nga kixi 'nè. Tanga ni jngoò xita tsakjoòn-là,
kì binchaxkón-là yijo-nò. 15 Jè tikíjna ítjòn Cristo nga jè
kàtatíxoma-nò ya ijiìn inima-nò. Titsajnandaà nga kjit'aà nachrjein
mé-ne nga koma kénojmíya-là jñà xita xi skonanguiya-nò it'aà
ts'e kjoa xi titsachiñá-là it'aà ts'e Cristo. 16 K'e nga kinókjoaa,
indaàkjoa t'een. Chaxkón jñà xi kénojmíya-là, tsjeè kàtìjna
kjohítsjeèn-nò, mé-ne jñà xita xi ch'o chjajno-nò nga ndaà 'nè nga

mokjeiín-nò ịt'aà ts'ẹ Cristo, kọsobà-lạ nga jñò chjạjno-nò. 17Ìsạá ndaà tjín tsà kọs'ín mejèn-lạ Nainá nga kjọ'in sịkjioón k'ẹ nga ndaà 'nè, mì k'oạ-ne tsà k'ẹ nga ch'o 'nè.

18Nga skanda jè Cristo, jngoò k'aá kisìkjeiín kjọ'in k'ẹ nga k'en xi kjoạ ts'ẹ jé-ná. Cristo, mìtsà jé tsohótsji; xịtạ kixị-né; kisìkjeiín kjọ'in ịt'aà ts'ẹ xịtạ xi jé tjín-lạ mé-ne nga kọma kjịkọ-ná nguixkọn Nainá. Yijo-lạ, jñà xịtạ kisìk'en, tạnga ịt'aà ts'ẹ Inịmạ-lạ jaáya ìjngoò k'a-lạ. 19Kọ jè Inịmạ-lạ Cristo kiì ị'nde ñánda títsạjna inịmạ xi títsạjnaya ndạyá nga kiìchjạyajiìn-lạ. 20Inịmạ koi, ts'ẹé xịtạ xi mìkiì kiì'nchréñijon-lạ Nainá nạchrjein ts'ẹ Noé. Nainá tseé kiskoòñà kjoạ k'ẹ nga Noé tsibíndaà chitso je. Yạ ịya chitso, tà jiìn ma-ne xịtạ xi itjokàjiìn kjọ'in nga mìkiì k'en k'ẹ nga ts'a jtsí xkón. 21Kọ jè nandá ts'ẹ jtsí xkón, jè ngaya-lạ nandá xi ma-ná bautizar nạchrjein ị'ndeị nga bitjokàjñaá kjọ'in. Tạnga nga maá bautizar, mìtsà yijo-ná matsjeè-ne, jè-né nga nìjét'aà-lá Nainá nga tsjeè kàtas'e kjọhítsjeèn-ná. Kọ bitjokàjñaá kjọ'in, koií kjoạ-lạ nga jaáya-lạ Cristo, 22kọ kiì mijìn ján ngajmiì nga yạ tíjnat'aà chrja kixị-lạ Nainá. Jé tíhotíxoma-lạ àkjạlẹ kọ inịmạ xi tjín-lạ kjọtíxoma kọ ngats'iì xi tjín-lạ nga'ñó.

4 1Cristo, koni s'ín kisìkjeiín kjọ'in yijo-lạ, jñò, tịkoạá mochjeén-né nga kịtsạjnandaà nga sịkjioón kjọ'in. Ngạ jè xi jye kisìkjeiín kjọ'in, yạá jyehet'aà jé-lạ, 2mé-ne jñà nạchrjein xi kíjna ìsạ ịsò'nde, k'oạá s'ín kàtìjna koni s'ín mejèn-lạ Nainá, mìtsà k'oạs'ín kíjna koni s'ín mejèn-lạ yijo-lạ. 3Jyeé 'ñó kjìn nạchrjein kinìkato nga ch'o ki'nè koni s'ín xịtạ xi mìkiì beèxkon Nainá. K'oạá s'ín kinìkọò yijo-nò kjoạ xi ch'o tjín koni kjoạ chijngui, kjoạ ch'o xi síjé yijo-nò, kọ kjoạ ch'ị, kjoạ ts'ẹ s'eí xi ch'o tjín, kọ nga ta xán ki'yò kjit'aà, kọ nga xkósòn kiyaxkón nga mìtsà kixị kjoạ nga Nainá. 4Ị'ndeị jñà xịtạ koi, ta maxkón-lạ ịt'aà tsạjòn nga mì tị kiì yạ tsjahijtakọ-nò kjoạ xi ch'o tjín; bijnòkeè-nò; ch'oó chjạjno-nò. 5Tạnga jñà xịtạ koi, tjínè-lạ nga tsjá-lạ kindạ Nainá; jè Nainá xi tíjnandaà nga koiìndaàjiìn-lạ xịtạ xi títsạjnakon kọ xi jye k'en. 6Koií kjoạ-lạ nga k'oạ tịs'ín kis'enọjmí-lạ 'én ndaà-lạ Nainá xi kjoạ ts'ẹ Cristo jñà xịtạ xi jye k'en, mé-ne nạs'ín jñà yijo-lạ kisìkjeiín kjọ'in koni s'ín bìndaàjiìn xịtạ ịsò'nde, tạnga jñà inịmạ-lạ títsạjnakon-né nịtạ kjé-ne koni s'ín tíjnakon kjit'aà Nainá.

7 Jyeé tímachrañà nga kjoẹhet'aà ịsò'nde, koií kjoạ-lạ
jñò, ndaà titsạjnakọo kjọhítsjeèn-nò; kjit'aà nạchrjein
tìtsi'ba-là Nainá. 8 Jè xi tíjna ítjòn, jè-né nga 'ñó tjòcha t'ẹen
xinguiọo. Tsà tjín-nò kjoạtjòcha, kọmaá sịjchàat'aà-là jé-lạ
xinguiọo. 9 Chjoétjò xịtạ xinguiọo k'ẹ nga bijchókon-nò tsà
mejèn-lạ nga sịìkjáya yạ ni'ya-nò. Tsja t'è-là inịmạ-nò; kì
ch'o chibàya-nò. 10 Nga jngoò ìjngoò, koni s'ín tjín kjọndaà
xi kitsjaà-nò Nainá, k'oạs'ín tịsịkọò xinguiọo nga ndaà
tịchjeén, nga kjìn skọya tjín-ne kjọndaà xi kitjoé-nò. 11 Jè
xịtạ xi k'oạs'ín kits'ìì-lạ nga 'én-lạ Nainá kịchjạya, k'oạá
s'ín kàtìchjạya koni tsò 'én-lạ Nainá. Kọ jè xịtạ xi k'oạs'ín
kits'ìì-lạ nga sịìxá, k'oạá s'ín kàtasíxá koni tjín nga'ñó xi
tsjá-lạ Nainá. Nịtạ mé xi s'ẹen, k'oạá s'ín t'ẹen mé-ne nga
ịt'aà ts'ẹ Jesucristo jeya kíjna-ne Nainá. Nga ts'ẹé Cristo
jè kjoạjeya kọ ngats'ìì nga'ñó xi tjín skanda nịtạ kjé-ne.
K'oạs'ín kàtama.

Sịkjiaán kjọ'in nga xịtạ-lạ Cristo 'mì-ná

12 Jñò ndí 'ndsè xi matsjakẹ-nò, kì maxkón-nò nga 'ñó 'in
tjín kjoạ xi nchrobánè-nò nga tíchìt'aà-nò. 13 Tạ saá kàtas'e-nò
kjọtsja nga tíhokọ chiba-nò kjọ'in ts'ẹ Cristo, mé-ne nga tịkoạ
s'ẹ-nò kjọtsja k'ẹ nga jchạ-lạ kjoạjeya-lạ Cristo. 14 Jñò, mé ta
ndaà-nò k'ẹ nga tsà xịtạ kọtít'aà-nò xi kjoạ ts'ẹ Cristo nga jè
kjoạjeya-lạ Inịmạ Tsjeè-lạ Nainá yạá tíjnakọ-nò. 15 Tsà kjọ'in
titsạnìkjioón, chítsejèn-là yijo-nò, a koií kjoạ-lạ nga ch'o 'nè,
nga xịtạ nìk'eèn, nga chijé 'nè, nga chingájiìn chingá'a kjoạ. Kì
k'oạá tjín jé xi binchaàtsjioò. 16 Tạnga tsà kjọ'in titsạnìkjioón
nga xịtạ-lạ Cristo maá, kì masobà-nò; ta saá jeya tịkíjna Nainá
nga xịtạ-lạ tsò-nò.

17 Jyeé ijchò nạchrjein nga kọts'iạ nga sịndaàjiìn-lạ xịtạ
naxạndá-lạ Nainá. Tsà jñá tímats'iạ ítjòn kọ-ná, ¿mé xi
kọmat'in jñà xịtạ xi mìkiì síkitasòn 'én ndaà-lạ Nainá?

18 Jè xi xịtạ kixị, chjá kọma-lạ nga kịtjokàjiìn kjọ'in.
¿Kós'ín kọmat'in jñà xịtạ xi mìkiì beèxkón Nainá kọ xi jé
ótsji?

19 K'oạá ma-ne, jñà xịtạ xi kjọ'in síkjeiín nga kọs'ín mejèn-lạ
Nainá, kì bíkjoàn-lạ nga ndaà s'ín. Jè Nainá kàta'ñót'aà takòn
nga jè kàtasíkindạ, nga jè tsibíndaà jñà xịtạ kọ jè síkitasòn-né
koni s'ín tsjá tso'ba.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Jñà xi̱ta̱ jchínga xi xá ítjòn tjín-la̱ ya̱ na̱xa̱ndá-la̱ Nainá

5 [1]Sìjét'aà-la̱ jñà xi̱ta̱ jchínga xi xá ítjòn tjín-la̱ nga ya̱ síxájiìn-nò ya̱ na̱xa̱ndá-la̱ Nainá. Ti̱koa̱á 'a̱n, xi̱ta̱ jchínga-ná nga xá ítjòn tjín-na koni jñà xi̱ta̱ koi; kìjtseè-ná kjo̱'in xi kis'e-la̱ Cristo; ti̱koa̱á s'e̱é-na kjoa̱jeya xi i̱skan jcha̱-la̱. [2]Ti̱kinda̱a jñà xi̱ta̱-la̱ Nainá xi jñò kjònga̱tsja koni tsà orrè; kì kjo̱'ñó 'nè-là yijo-nò; ko̱ó kjo̱ndaà-nò nga ti̱kinda̱a koni s'ín mejèn-la̱ Nainá. Mìtsà koií kjoa̱ nga tse to̱n si̱kijneè. Tà ko̱ó kjo̱tsja-nò nga k'oa̱ t'e̱en. [3]Kì yatoòn-jèn jñà xi̱ta̱ xi jñò manga̱tsja koni tsà nei-la̱ ma. Jñò ti̱ncha ítjòn-là, ta̱kó-la̱ ndi̱yá-la̱ Nainá mé-ne ko̱ma skíngui-nò. [4]Mé-ne k'e̱ nga kjoi̱í ìjngoò k'a jè Paxtò ítjòn, tjoé-nò kjoa̱jeya-la̱ Nainá koni jngoò corona xi mìkiì fehejno ote-la̱ ni̱ta̱ kjé-ne.

[5]Ti̱koa̱ jñò xi i̱xti xo̱ngó 'mì-nò, ti̱kitasòn-là jñà xi̱ta̱ jchínga xi otíxoma ya̱ ijiìn na̱xa̱ndá-la̱ Nainá. Ngats'ioò, indaàkjoa̱ tanguíko̱o xinguio̱o, nga:

Jè Nainá kondra̱á tíjna-la̱ jñà xi̱ta̱ xi 'nga ikon;
koa̱ jñà xi̱ta̱ xi indaàkjoa̱ tjín ini̱ma̱-la̱, tsjá-la̱ kjo̱ndaà.

[6]Nangui titsa̱jna-là Nainá nga tse nga'ñó tjín-la̱ koni s'ín síko̱-nò, mé-ne k'e̱ nga ki̱jchò na̱chrjein jè Nainá 'nga si̱ìkítsa̱jna-nò. [7]Tsja Nainá ti̱kítsa̱jnaya ngats'ìi kjoa̱ xi makájno-nò nga jè tísíkinda̱-nò.

[8]Ti̱kinda̱a yijo-nò, kjit'aà na̱chrjein titsa̱jnandaà, nga jè xi̱ta̱ nei̱í xi kondra̱-nò, k'oa̱á s'ín tsóbandiì-nò k'oa̱á ngaya-la̱ koni jngoò xa xi tíkjindáya nga 'ñó ijò-la̱, nga tíhótsji yá xi ski̱ne̱. [9]Nga ndaà mokjeiín-nò, 'ñó ti̱ncha-là xi̱ta̱ nei̱í. Nga jyeé tíjiìn-nò nga jñà xi̱ta̱ xinguio̱o xi títsa̱jna nga tíjtsa i̱sò'nde, ti̱koa̱á k'oa̱á tjín kjo̱'in xi nchisíkjeiín. [10]K'e̱ nga jye ko̱to chiba

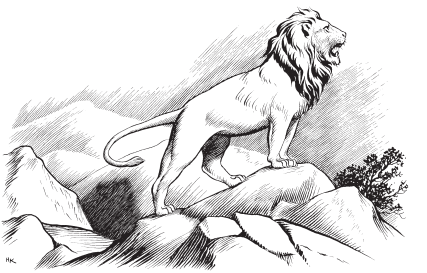

Jngoò xa tíkjindáya nga 'ñó ijò-la̱

nachrjein nga titsanìkjioón kjo'in, jè sobà Nainá siìndaàya-nò, siìkíjnandaà-nò, tsjá-nò nga'ñó, ko kixi siìkítsajna-nò. Tijé-ne Nainá xi ko kjoatjòcha-la kiìchja-ná nga s'e-ná kjoajeya-la nita kjé-ne nga Jesucristo titsajnakoaá. 11 Ts'eé Nainá ngats'iì nga'ñó xi tjín skanda nita kjé-ne. K'oas'ín kàtama.

Xi fehet'aà-ne, Pedro síhixat'aà xita

12 Silvano, xi 'ndsè xan-la, nga kixi tjín xá-la, jè kisìchját'aà-na nga kiskiì-nò xojon carta jè. K'oaá s'ín tìbìnè-nò ko tìsìkixiya-nò nga ngats'iì 'én xi tìsìkasén-nò, nguì k'oaá s'ín tjín kjondaà-la Nainá. Kixi titsajnakoo kjondaà koi.

13 Nchisíhixat'aà-nò jñà xita naxandá-la Cristo xi i títsajna Babilonia xi xó taña kitjaàjiìn-nò. Ko jè Marcos xi ki'ndí-na xan-la it'aà ts'e Cristo, tikoaá tísíhixat'aà-nò. 14 Tiixot'aà xinguioo nga nguì ko inima-nò.

Kàtas'e-la kjoa'nchán ijiìn inima-nò ngats'ioò xi ya nokjoà-nò it'aà ts'e Cristo. K'oas'ín kàtama.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Xo̱jo̱n carta xi ma-ne jò xi kiskiì San Pedro

Kó tsò Pedro nga síhixat'aà xi̱ta̱

1 [1]'A̱n, xi Simón Pedro 'mì-na̱, nga 'a̱n xi chi̱'nda-la̱
Jesucristo ma, ko̱ nga ti̱koa̱ 'a̱n tsibíxáya-na̱, tìsìkasén-nò
xo̱jo̱n jè, jñò xi ngásòn 'ñó ndaà mokjeiín-nò koni s'ín
mokjeiín-naje̱n; nga xi̱ta̱ kixi̱-né jè Jesucristo xi Nainá ma ko̱
xi ochrjekàjiìn-ná kjo̱'in. [2]Koni s'ín nga ìsa̱ ndaà titsa̱yaxkon
Nainá ko̱ jè Jesucristo xi otíxoma-ná, k'oa̱á s'ín ìsa̱ ndaà
kàtasakó-nò kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱'nchán ya̱ ijiìn ini̱ma̱-nò.

Mé xi mochjeén nga s'e̱én nga ndaà jcha̱xkoán Nainá

[3]Jè nga'ñó-la̱ Nainá tsjá yije-ná xi mochjeén-ná nga
titsa̱jnakoaán ko̱ nga ndaà yaxkoán Nainá. Koií kjoa̱-la̱ nga
tsjá-ná ngats'ìì kjo̱ndaà koi nga yaxkoaán jè xi ko̱ kjoa̱jeya-la̱
ko̱ nga'ñó tsjeè-la̱ kiìchja̱-ná. [4]I̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ koi, kitsjaà-ná
kjoa̱ xi 'ñó ndaà tjín ko̱ xi 'ñó tse chjí-la̱ koni s'ín kitsjaà
tso'ba Nainá, mé-ne nga ti̱koa̱ ko̱ko̱t'aà-ná nga k'oa̱s'ín s'e̱én
koni s'ín s'ín Nainá nga jye chinchat'aàxìn-là kjoa̱ xi ch'o síjé
yijo-ná i̱ i̱sò'nde xi ta síkits'ón-ná. [5]K'oa̱á ma-ne, 'ñó tìnè-là
yijo-nò jñà kjoa̱ koi. Koni s'ín nga mokjeiín-nò i̱t'aà ts'e̱ Cristo,
k'oa̱á ti̱s'ín mochjeén-né nga ndaà xi̱ta̱ kàtama jñò. Nga
jye ndaà xi̱ta̱ ma, ti̱koa̱ mochjeén-né nga kàtas'e-nò xi kjoa̱
chji̱ne̱. [6]Nga jye tjín-nò kjoa̱ chji̱ne̱, ti̱koa̱á mochjeén-né nga
kixi̱ tatìxoma-là yijo-nò. Ko̱ nga jye kixi̱ otíxoma-là yijo-nò
ti̱koa̱ mochjeén-né nga s'e̱-nò kjoa̱tsejta. Ko̱ nga jye tjín-nò
kjoa̱tsejta, ti̱koa̱á mochjeén-né nga nguì ndaà cha̱xkón Nainá.
[7]Nga jye ndaà yaxkón Nainá, ti̱koa̱ mochjeén-né nga ndaà
ti̱tsjacha xinguio̱o. Ko̱ nga jye ndaà matsjacha xinguio̱o,

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

tı̲koa̲á mochjeén-né nga nguì ndaà tı̲tsjacha ngats'iì xı̲ta̲ xi kj'eı̲í.
8 Jñò, tsà tjín-nò kjo̲ndaà koi, ko̲ tsà kjit'aà na̲chrjein tík'aasòn-nò, mì jyò kı̲tsa̲jnaà; nguì ndaà ko̲chjeén-nò nga ìsa̲á ndaà jcha̲xkoòn Jesucristo xi otíxoma-ná. 9 Ta̲nga tsà tjín i'nga xi tsjìn-la̲ kjo̲ndaà koi, k'oa̲á ngaya-la̲ koni xı̲ta̲ xka̲n xi mìkiì ndaà tsejèn-la̲; jyeé kijchàajiìn-la̲ nga Nainá jye kisìjchàat'aà-la̲ jé xi kis'e-la̲ nga sa̲ ítjòn. 10 K'oa̲á ma-ne, jñò, ndí 'ndsè, ìsa̲ 'ñó tjiì-là nga'ñó yijo-nò nga tı̲kixı̲yaà kjoa̲ nga Nainá xó k'oa̲á s'ín kiìchja̲-nò ko̲ jaàjiìn-nò. Tsà k'oa̲s'ín s'e̲en kjit'aà, ni̲mé jé ska̲jñoò. 11 Nga k'oa̲á s'ín ko̲ma nga táx'a̲'nde-nò nga ki̲tjás'e̲en ñánda tíhotíxoma ni̲ta̲ kjé-ne jè Jesucristo xi ochrjekàjiìn-ná kjo̲'in ko̲ xi otíxoma-ná.
12 Koií kjoa̲-la̲ kjit'aà na̲chrjein sìkítsjeèn yije-nò kjoa̲ koi, na̲s'ín jye ma-nò ko̲ jye kixı̲ titsa̲jnako̲o jè kjoa̲kixı̲-la̲ Nainá koni s'ín mokjeiín-nò na̲chrjein i̲'ndei̲. 13 K'e̲ nga tákó tìjna̲kon-ìsa i̲ isò'nde jè, mochjeén-né nga síkítsjeèn-nò nga ko̲s'ín tı̲jchá yijo-nò. 14 Jè Jesucristo xi otíxoma-ná jyeé k'oa̲s'ín kitsò-na nga jyeé kjòchrañàt'aà nga kjoe̲het'aà na̲chrjein-na̲. 15 Tı̲koa̲á 'a̲n tìbìnè-la̲ yijo-na̲ nga tísíkítsjeèn-nò mé-ne k'e̲ nga 'a̲n xi jye ki̲yá, nga na̲chrjein nchijòn k'oa̲á s'ín tı̲kítsjeèn kjoa̲ koi.

Ñánda j'ìì-ne 'én xi tjít'aà Xo̲jo̲n-la̲ Nainá

16 Nga mìtsà ta cuento xi ta xı̲ta̲ kisìkítsjeèn koni s'ín tsibeno̲jmí-nòje̲n kó kji nga'ñó kis'e-la̲ Na̲'èn-ná Jesucristo ko̲ nga kjoı̲í ìjngoò k'a. Nga xko̲ón ki'ya-naje̲n kjoa̲jeya-la̲ nga 'ñó tse nga'ñó tjín-la̲. 17 Ki'ya-náje̲n k'e̲ jè Nainá xi Na̲'èn-ná nga jeya ko̲ 'nga kisìkíjna Jesucristo. Kina'yà-la̲ ya̲ ijiìn i̲sén ñánda 'ñó ote kji 'én xi kitsò: "Jè jèe̲ xi ki'ndí-na̲ xi 'ñó matsjake̲ nga xó 'a̲n jaàjiìn-na." 18 Ngaje̲n sobà kina'yà-laje̲n jñà 'én xi ngajmiì inchrobà-ne k'e̲ nga titsa̲jnako̲-je̲n Jesucristo ya̲ i̲sò'nga nindoò tsjeè-la̲.
19 Nga yije kjoa̲ koi, k'oa̲á s'ín ìsa̲ ndaà makixı̲ya koni s'ín kiìchja̲ jñà xı̲ta̲ xi kiìchja̲ ngajo-la̲ Nainá. 'Ñó ndaà 'nè nga na'yà-la̲ 'én koi. K'oa̲á s'ín ngaya-la̲ koni jngoò ni'ín xi síhiseèn ya̲ i̲'nde ñánda jñò choòn skanda k'e̲ nga s'e̲ i̲sén, i̲kjoàn síhiseèn-jiìn ini̲ma̲-ná koni jè ni'ño tse. 20 Ítjòn k'oa̲ s'ín ndaà kàtasijiìn-nò, jñà 'én xi tjít'aà Xo̲jo̲n-la̲ Nainá, mìtsà ta jngoò

xi̱ta̱ kitsjaà kjo̱hítsjeèn-la̱ nga kitjei. 21 Nga jñà xi̱ta̱ xi kiìchja̱ ngajo-la̱ Nainá, ni̱jngoò 'én xi ta̱ kjo̱hítsjeèn ts'e̱ nga kiìchja̱ya. Jé Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá kisìkichi̱ya-la̱ kjo̱hítsjeèn-la̱ xi̱ta̱ koi nga komà kiìchja̱ya 'én-la̱ Nainá.

Xi̱ta̱ ndiso xi okóya 'én xi mìtsà kixi̱ kjoa̱

(Judas 4-13)

2 1 Ya̱ i̱jiìn na̱xa̱ndá Israel kis'e xi̱ta̱ ndiso xi kitsò nga 'én-la̱ Nainá kiìchja̱ya, ta̱nga mìtsà kixi̱ kjoa̱. I̱t'aà tsa̱jòn, k'oa̱á ti̱s'ín s'e̱ xi̱ta̱ ndiso xi ko̱kòya'ma kjo̱hítsjeèn xi síkits'ón-jiìn-la̱ xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Nainá, skanda ko̱chrjengui jè Na'èn-ná xi tsibíchjítjì-ná. K'oa̱á ma-ne nga jñà xi̱ta̱ koi, ti̱jñà nchihótsji-la̱ kjoa̱biyaà yijo-la̱ nga ta ni̱to̱ón jchija. 2 'Ñó kjìn xi̱ta̱ kji̱tji̱ngui-la̱ nga k'oa̱s'ín s'i̱in kjoa̱ xi 'ñó ch'o tjín. Koií kjoa̱-la̱ xi̱ta̱ ndiso koi, nga ch'o ki̱ná'ya-la̱ kjoa̱ ts'e̱ ndiyá kixi̱. 3 Jñà xi̱ta̱ ndiso koi, ta to̱ón tse mejèn-la̱; ko̱chrjekájno-nò to̱n nga skónachan-nò nga ko̱kòya-nò 'én ndiso. Nainá, jyeé kjòtseé tjíndaà-la̱ nga tsjá-la̱ kjo̱'in ko̱ mìkiì ko̱jno-la̱ kjo̱'in xi s'e̱-la̱.

4 Nga Nainá mìkiì kisìjchàat'aà-la̱ jñà àkja̱le̱ xi tsohótsji jé. Ján kiskinìjiìn i̱'nde kjo̱'in ñánda títì ni'ín. Na'ñó ki̱cha̱ cadena tsibít'aà'ñó. Ya̱á kisìkítsa̱jnaya nga̱jo̱ ñánda jñò choòn, skanda jè na̱chrjein k'e̱ nga si̱ndaàjiìn. 5 Nainá, ti̱koa̱á mìkiì kisìjchàat'aà-la̱ i̱sò'nde xi kisijna kjòtseé; kisìkasén jtsí xkón xi kisìkjehesòn yije xi̱ta̱ xi kis'e na̱chrjein koi. Tà jè Noé kisìjchàat'aà-la̱, koi kjoa̱-la̱ nga 'én kixi̱ kiìchja̱yajiìn-la̱ xi̱ta̱, ko̱ itoò xi̱ta̱ xíkjín tsiningui-ne. 6 Nainá ti̱koa̱á kisìkjehesòn yije xi̱ta̱ ts'e̱ na̱xa̱ndá Sodoma ko̱ Gomorra. Jngoò k'aá tsaká, ta chijo kisinchaà. K'oa̱á s'ín tsibíjna jngoò-la̱ chi̱ba̱ nga k'oa̱á ti̱s'ín ko̱mat'in jñà xi̱ta̱ xi kondra̱ títsa̱jna-la̱ Nainá. 7 Ta̱nga jè Lot nga xi̱ta̱ kixi̱, itjokàjiìn kjo̱'in. 'Ñó ch'o komà-la̱ kjoa̱ ts'e̱ jé xi nchis'ín jñà xi̱ta̱ na̱xa̱ndá koi. 8 Xi̱ta̱ jè nga xi̱ta̱ kixi̱-né, nga ya̱ tíjnajiìn-la̱ jñà xi̱ta̱ koi nga ch'o nchis'ín, kjo̱'iín tísíkjeiín nga 'on ma-la̱ ini̱ma̱-la̱ nga na̱chrjein nchijòn beè koa̱ 'nchré-la̱ kjoa̱ xi ch'o nchis'ín xi̱ta̱ koi. 9 Ya̱á tí'ya-la̱ nga jè Na'èn-ná osìko̱-né jñà xi̱ta̱ xi beèxkón nga síkítsa̱jnandei̱í mé kjoa̱ xi tjín-la̱, ti̱koa̱ síkítsa̱jna'ñó-né jñà xi̱ta̱ xi ch'o s'ín nga tsjá-la̱ kjo̱'in jè na̱chrjein k'e̱ nga si̱ndaàjiìn.

10 Jñà títsa̱jna ítjòn nga s'e̱-la̱ kjo̱'in jñà xi̱ta̱ xi 'ñó fìtji̱ngui-la̱ kjoa̱ ch'o xi síjé yijo-la̱ ko̱ jñà xi ochrjekàngui kjo̱tíxoma-la̱ Nainá.

Jñà xi̱ta̱ ndiso koi, xi̱ta̱ tájaàjiìn nga 'ñó 'nga ikon. Mìkiì tsakjón nga chja̱jno-la̱ jñà nga'ñó xi mìkiì tsejèn. 11 Jñà àkja̱le̱, na̱s'ín ìsa̱ tse nga'ñó tjín-la̱ koa̱ tjín-la̱ kjo̱tíxoma, mì k'oa̱á s'ín chja̱jno-la̱ nga'ñó xi mìkiì tsejèn nga nguixko̱n Na̱'èn-ná.

12 Jñà xi̱ta̱ koi, chja̱jnoó-la̱ kjoa̱ xi mìkiì fìya-la̱. K'oa̱á s'ín ngaya-la̱ koni cho̱ xi mìkiì síkítsjeèn nga tà xó k'oa̱á s'ín kits'iìn-ne nga ki̱ndoba̱'ñó i̱kjoàn si̱k'en. Xi̱ta̱ koi, ya̱á ki̱yájiìn kjoa̱ ts'e̱ jé-la̱. 13 Koií kjo̱'in tjoé ngajo-la̱ koni tjín kjo̱'in xi kitsjaà-la̱ xi̱ta̱ xi kj'ei̱í. Jñà xi̱ta̱ koi, na̱s'ín na̱chrjein, tsjaá ma-la̱ nga s'ín kjoa̱ xi 'ñó ch'o tjín. K'e̱ nga jñà xi̱ta̱ koi, báhijtako̱-nò tsà s'eí tjín-nò, síkits'ón-jiìn-né nga sísobà-nò nga ch'o tjín kjoa̱ xi s'ín.

14 K'e̱ nga beèxkon jngoò chjo̱ón, ni̱to̱ón fahajiìn-la̱ ko̱ mìkiì ma síkíjna kjoa̱ ts'e̱ jé. Kona̱cha̱n-la̱ xi̱ta̱ xi mì kixi̱í tjín kjo̱hítsjeèn-la̱. Ini̱ma̱-la̱, kjit'aà na̱chrjein tjín mé xi mejèn-la̱. Xi̱ta̱ koi, tjínè-la̱ nga kjo̱'in tjoé-la̱. 15 Jyeé kisìkíjna ndi̱yá kixi̱. Jè fìtji̱ngui-la̱ ndi̱yá xi ch'o tjín, jè ndi̱yá ts'e̱ Balaam, ki'ndí-la̱ Beor, jè xi 'ñó kjòtsjakeè to̱n nga mejèn-la̱ s'i̱in kjoa̱ xi mìtsà kixi̱ tjín. 16 Ta̱nga tsaká-la̱ kjoa̱ ts'e̱ jé-la̱. Jngoò búrró chjo̱ón xi mìkiì ma-la̱ chja̱, kiìchja̱-la̱ koni tsà xi̱ta̱; mìkiì kitsjá'nde-la̱ nga kiìko̱-ìsa kjoa̱ská-la̱.

17 Jñà xi̱ta̱ ndiso koi, k'oa̱á s'ín ngaya-la̱ koni nga̱jo̱ nandá xi tsjìn-la̱ nandá, koni ifi xi nìmé jtsí fìko̱, ni̱to̱ón fìko̱ tjo̱. K'oa̱á s'ín tjínè-la̱ nga ya̱ kítsa̱jnajiìn i̱'nde jñò ts'e̱ kjo̱'in ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne. 18 Nguì 'én 'ngaá chja̱ xi ni̱mé chjí-la̱. 'Ñó 'nga ikon nga síchjeén kjoa̱ch'o xi sasén-la̱ yijo-la̱ nga kona̱cha̱n-la̱ jñà xi̱ta̱ xi sa̱ nchibinchat'aàxìn-la̱ jñà xi̱ta̱ xi ch'o nchisíjchá yijo-la̱. 19 K'oa̱á tsò-la̱ jñà xi̱ta̱ nga kítsa̱jnandei̱í, ta̱nga ti̱jñà-ne ti̱koa̱á ya̱á títsa̱jnajiìn'ñó kjoa̱ch'o-la̱. K'e̱ nga jngoò xi̱ta̱ xi bíjnajiìn'ñó jngoò kjoa̱, jè kjoa̱ jè tjín-la̱ nga'ñó nga jè otíxoma-la̱. 20 Jñà xi̱ta̱ xi jye kijtseèxkon Jesucristo xi otíxoma-ná, nga jè tsachrjekàjiìn kjo̱'in, nga jye chinchat'aàxìn-la̱ kjoa̱ ch'o-la̱ i̱sò'nde, tsà ìjngoò k'a k'oa̱s'ín s'i̱in, tsà si̱ìkijne ìjngoò k'a-la̱ kjoa̱ xi ch'o tjín, nga ko̱ma i̱skan, ìsa̱á ch'o ko̱mat'in mì k'oa̱-ne k'e̱ nga sa̱ ítjòn. 21 Ìsa̱á-la ndaà

tjín tsà mìkiì kijtseèxkon ndiyá kixi-la Cristo, mì k'oa-ne nga jye chinchat'aàxìn-la kjotíxoma tsjeè-la Nainá xi jye kitjoé-la. 22 Xita koi, k'oaá s'ín kis'iìn koni tsò 'én xi tíjna-la xita xi tjín-la kjoachjine nga tsò: "Nañá, tijè kine ìjngoò k'a-ne ndábisò-la" koa: "Jè chinga k'e nga jye ongáya, ìjngoò k'a ongáyajiìn-ne ndási."

K'e nga kjoií ìjngoò k'a Na'èn-ná Jesucristo

3 1 Ndí 'ndsè xi 'ñó matsjake-nò, xojon jè, jè xi ma-ne jò nga tìkjiì-nò. Ingajò xojon koi, k'oaá s'ín bìnè-nò nga sikítsjeèn kjoa xi nguì kixi tjín; 2 mé-ne nga sikítsjeèn-nò jñà 'én xi kjòtseé tsakóya xita tsjeè-la Nainá xi kiìchja ngajo-la. Tikoa sikítsjeèn kjotíxoma-la Na'èn-ná Jesucristo xi tsachrjekàjiìn-ná kjo'in koni s'ín tsakóya-nò jñà xita xi tsibíxáya-la.

3 Jè xi 'ñó mochjeén nga ndaà kàtasijiìn-nò, jñà nachrjein xi sa nchrobá nga jyeé tífehet'aà nachrjein, kjoií xita xi siìsobà-nò ts'e kjoa kixi; yaá kojcháji̇ìn kjoach'o xi síjé yijo-la. 4 Skonangui, kitso-nò: "Nachrjein i'ndei, ¿mé-ne mì tíbitasòn-ne 'én xi tíjna xi tsò nga kjoií ìjngoò k'a Cristo? Jyeé kjòtseé k'en xita jchínga-ná, tákó k'oaá choòn skanda kóni nga kisindaà isò'nde." 5 Jñà xita xi k'oa tsò, xó k'oaá s'ín-ne nga síjchàajiìn nga jñà 'én xi kiìchja Nainá nachrjein kjòtseé, jñà kisindaà-ne ngajmiì ko nangui. Tijè-ne nandá inchrobàt'aà-ne ko tijè tíjnakon-ne. 6 Xi komà iskan, tijè-ne 'én-la Nainá ko nandá kisìkje-ne isò'nde jchínga k'e nga tsangasòn nandá. 7 Ti jé-ne 'én xi kitsjaà Nainá k'oaá s'ín tíchja nga jè ngajmiì ko nangui ñánda titsajnasoán nachrjein i'ndei, títsajnandaà-la mé-ne nga kiti-ne jè nachrjein k'e nga sindaàjiìn-la xita tikoa kjoehesòn jñà xita xi mìkiì beèxkón Nainá.

8 Jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nò kì nìjchàajiìn-jèn kjoa koi: xi it'aà ts'e Nainá, jngoò nachrjein k'oaá ngaya-la koni tsà jngoò jmiì nó tjín-ne, koa jngoò jmiì nó, Nainá, jngoò nachrjein tsò-la. 9 Na'èn-ná mìtsà tísíkichrjein nga siìkitasòn 'én-la koni tsò i'nga xita; tíkoña kjoaá-nò Nainá; jè xi mejèn-la nga nijngoò xita jchija, nga kàtasíkájno jé-la nga mì ti jé kohótsji-ne.

10 Tanga jè nachrjein-la Nainá, k'oaá s'ín kjoií koni s'ín f'iì xita chijé. Ngajmiì, jngoò k'aá jchija k'e nga kiná'ya-la nga

ch'o jchán kjone. Jè ts'oí, sá ko ni'ño kitine. Jè nangui ko nita mé xi tjín i it'aà nangui, jngoò k'aá kiti.
11 Koni s'ín koma nga jchija ngats'ii tsojmì xi tjín, 'ñó
mochjeén nga tsjeè sijchá yijo-nò koni s'ín síjé Nainá, 12 ko
nga chíñakjoa-là jè nachrjein k'e nga kjoií Nainá. Tixátíya-là
nachrjein jè. Ko ngats'ii tsojmì xi tjín isò'nde ko ngajmiì, jngoò
k'aá kongandá nga kiti. 13 Tanga it'aà tsaján, jè titsachiñá-lá
ngajmiì xitse ko nangui xitse koni s'ín kitsjaà tso'ba Nainá, ya
ñánda s'e kjoa kixi ko kjondaà.
14 Koií kjoa-la jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, nga k'oa tjín
kjoa xi titsachiñà-là, tjiì-là nga'ñó yijo-nò, mé-ne k'e nga
kjoií ìjngoò k'a Jesucristo, k'oaá s'ín sakòt'aà-nò nga 'nchán
kitsajnaà nga tsjeè titsanìjchá yijo-nò ko nimé jé tjín-nò.
15 K'oaá s'ín kàtasijiìn-nò, jè kjoatsejta-la Nainá nga tse
titsachiñá, jè-né nga kitjokàjiìn kjo'in jñà xita. Jè 'ndsè Pablo
xita xinguiaá xi 'ñó matsjachaá, tikoaá jye ìsa kiskiì-nò koni
s'ín tjín kjoachjine xi kitsjaà-la Nainá. 16 Nga jngoò ìjngoò
xojon carta xi kiskiì Pablo, k'oaá s'ín tíchja kjoa koi. Tanga
tjín i'nga xi 'ñó 'in chja, mìkiì ndaà machiya-ná kó tsòya-ne.
K'oaá ma-ne jñà xita xi mìkiì ndaà fìya-la ko xi mì kixi tjín
kjohítsjeèn-la, síkjatjìya-la 'én. K'oaá ti síko jñà Xojon-la Nainá
xi kiskiì xi kj'eií xita. K'oaá ma-ne jñà xita xi koasíko 'én-la
Nainá, tijñà nchihótsji-la kjo'in yijo-la.

'Én xi fehet'aà-ne

17 K'oaá ma-ne, jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, nga jye
ndaà tíjiìn-nò kjoa koi, tikindaa yijo-nò, mé-ne nga mì
skónachan-nò jñà xita xi ch'o s'ín nga xìn ndiyá kiìko-nò xi
mì kixi tjín ko yaá jchija nga kixi titsajnakoo Nainá. 18 Ìsaá
ndaà kàtasakó-ìsa-nò kjondaà-la ko kjohítsjeèn-la Jesucristo xi
otíxoma-ná nga jè ochrjekàjiìn-ná kjo'in. Jeya kàtìjna i'ndei ko
nita mé nachrjein-ne. K'oas'ín kàtama.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Xo̱jo̱n carta xi kiskiì ítjòn San Juan

Jesús, jè 'Én xi síkíjnakon ini̱ma̱-ná

1 [1]Jè Jesús, jè 'Én xi síkíjnakon-ná xi tíjna skanda ti̱sa̱ tàts'en-la̱ kjoa̱. Ta̱nga i̱'ndei̱, jyeé kina'yà-laje̱n, ko̱ xko̱ón ki'ya-naje̱n, kichìtsejèn-laje̱n kó kji, ti̱koa̱á ndsa̱á kinìko̱-naje̱n. [2]Jè 'Én jè, ki'ya tsejeén-la̱. Ko̱ ki'ya-náje̱n. Ko̱ nguì kjoa̱ kixi̱-né xi bènojmí-je̱n xi i̱t'aà ts'e̱. Ko̱ ti̱koa̱á bènojmíya-nòje̱n jè 'Én xi síkíjnakon ini̱ma̱-ná ni̱ta̱ kjé-ne. Jè 'Én jè, k'e̱ nga ti̱sa̱ ítjòn, ya̱á tíjnat'aà-la̱ Nainá. Ta̱nga i̱'ndei̱, jyeé tsatsejèn-naje̱n. [3]Bènojmí-naje̱n kjoa̱ xi ki'ya-je̱n ko̱ xi kina'yà-je̱n, mé-ne jñá, k'oa̱ ti̱s'ín ngásòn ki̱tsajnakoa̱á, koni s'ín ndaà titsajnakoa̱á Nainá xi Na̱'én-ná ma, ko̱ Ki'ndí-la̱ xi Jesucristo. [4]Koií xá titsachjiì-nòje̱n Xojo̱n jè mé-ne nga nguì ko̱ kjo̱tsja kàtasakó kjit'aà-la̱ ini̱ma̱-ná.

Jè Nainá kjoa̱ iseèn-né

[5]K'oa̱á s'ín tjín jñà 'én xi tsakóya-naje̱n Jesucristo, ko̱ koií-né xi nokjoàyajiìn-nòje̱n: Jè Nainá, kjoa̱ iseèn-né. Xi i̱t'aà ts'e̱, tsjìn xi kjoa̱ jñò. [6]Tsà kixoán nga ndaà titsajnakoa̱á Nainá, ta̱nga tsà ya̱á titsa̱nìjchá yijo-ná ya̱ ñánda jñò choòn, ñánda

Jngoò ni'ín xi síhiseèn

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

tjín kjoạch'o, 'én ndisoó titsạnokjoá; mìtsà kjoạ kixị xi titsạ'né.
7 Tạnga tsà yạ titsạjnaá ñánda iseèn choòn, koni jè Nainá yạá
tíjna ñánda iseèn choòn, ndaá titsạjnakoạá xinguiạá, kọ jè
jní-lạ Jesucristo xi Ki'ndí-lạ Nainá ma, sítsjeè yijeé jñà jé xi
tjín-ná.
8 Tsà kixoán: “Tsjìn-na jé”, tịjñá titsạchonạchạn-lá yijo-ná;
mìtsà kjoạ kixị xi titsạnokjoá. 9 Tạnga tsà kénọjmí yije-lá Nainá
jñà jé xi tjín-ná, kọmaá jè kjót'aàtakoán nga sịìjchàat'aà-ná
jé-ná tịkoạá sịìtsjeèya-ná ngats'ìì kjoạ xi ch'o 'né. Ngạ jè Nainá
síkitasòn 'én-lạ, kọ nguì kjoạ kixịí xi s'ín. 10 Tạnga tsà kixoán:
“Kj'eè tsà jé otsjià”, jè Nainá ndisoó titsạnachrjekànguiaá, kọ
mìtsà kixị kjoạ nga mokjeiín-ná jè 'én-lạ.

Yá xịtạ xi chjạtjì-ná yạ nguixkọn Nainá

2 1 Jñò xi koni tsà ndí ịxti-nạ xan-nò, koií xá tìkjiì-nò Xọjọn
jè, mé-ne nga mì tị jé kịnchátsji-lá yijo-nò. Tạnga tsà tjín
jngoò xịtạ xi tíhótsji jé-lạ yijo-lạ, jè Nainá sịìjchàat'aà-lạ, ngạ
tíjna jngoò-ná xịtạ xi chjạtjì-ná yạ nguixkọn Nainá, jè xi 'mì
Jesucristo xi nguì xịtạ kixị. 2 Jesucristo kitsjaà kjọtjò yijo-lạ
nga k'en ngajo-ná, mé-ne kọma sịìjchàat'aà-ná jñà jé-ná, tạnga
mìtsà tà jñá xi sịìjchàat'aà-ná; tịkoạá sịìjchàat'aà yijeé-lạ
ngats'ìì xịtạ xi tjín nga tíjtsa ịsò'nde.
3 Tsà ndaà sịkitasoán kjọtíxoma-lạ, maá kíjngoò-lá takoán
nga jyeé ndaá yaxkoaán. 4 Tsà tjín xịtạ xi tsò: “'Ạn, jyeé ndaà
bexkoan Nainá”, tạnga tsà mìkìì ndaà síkitasòn kjọtíxoma-lạ,
xịtạ ndiso-né; tsjìn-lạ kjoạ kixị. 5 Tạnga tsà ndaà nìkitasoán
koni tsò 'én-lạ, jyeé 'ñó ndaà tjín-ná kjọtsjacha-lạ Nainá
kọ k'oạá s'ín ma-ne nga 'ya-lạ nga kixịí kjoạ nga jè Cristo
titsạjnakoạá. 6 Jè xịtạ xi tsò nga yạ tíjnakọ Cristo, mochjeén-né
nga k'oạs'ín kàtasíjchá yijo-lạ koni s'ín kis'iìn Jesucristo.

Kjọtíxoma xịtsẹ

7 Jñò ndí 'ndsè, jè kjọtíxoma xi tìkjiì-nò, mìtsà nguì kjọtíxoma
xịtsẹ; tịjè-ne kjọtíxoma xi kits'ìì-nò k'ẹ nga sạ ítjòn k'ẹ nga tịsạ
kòkjeiín-nò. Jè kjọtíxoma jchínga jè, tịjè-ne 'én xi kina'yà jñò
nga tịsạ ítjòn. 8 Tạnga ịn'ndeị k'oạá s'ín tìkjiì-nò koni tsà jngoò
kjọtíxoma xịtsẹ. Ngạ ịt'aà ts'ẹ Cristo ki'ya-lạ nga xịtsẹ-né kọ
tịkoạá tí'yaá-lạ xi ịt'aà tsajòn. Ngạ jyeé tífahato kjoạ xi jñò
choòn, kọ jyeé tí'ya-lạ xi nguì kjoạ iseèn-lạ Nainá.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

9 Tsà jngoò xi̱ta̱ k'oa̱s'ín títsò nga k'oa̱á s'ín tísíjchá yijo-la̱ koni s'ín tjín kjoa̱ iseèn-la̱ Nainá, ta̱nga tsà majtikeè xíkjín xi ti̱koa̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo mokjeiín-la̱, mìtsà kixi̱ kjoa̱ nga iseèn tísíjchá yijo-la̱, ta̱kó ya̱á tíjnajiìn ñánda jñò choòn. 10 Jè xi̱ta̱ xi matsjakeè xi̱ta̱ xíkjín xi ti̱koa̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo mokjeiín-la̱, k'oa̱á s'ín tísíjchá yijo-la̱ koni s'ín tjín kjoa̱ iseèn-la̱ Nainá. Jè xi̱ta̱ jè, mìtsà ti̱ mé tjín-ne xi ma ko̱hótsji jé-la̱. 11 Ta̱nga jè xi̱ta̱ xi majtikeè xi̱ta̱ xíkjín xi ti̱koa̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo mokjeiín-la̱, ya̱á tíjna, ko̱ ya̱á tsó'baya ya̱ ndi̱yá ñánda jñò choòn. Mìkiì beè ñánda tífì, nga̱ jè kjoa̱ jñò, bíchjoà xko̱n.

12 Jñò xi ndí i̱xti 'mì-nò, tìkjiì-nò Xo̱jo̱n jè, nga̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo-né nga jye kisìjchàat'aà-nò Nainá jñà jé xi tjín-nò. 13 Jñò xi xi̱ta̱ jchínga 'mì-nò, tìkjiì-nò Xo̱jo̱n jè, nga̱ jyeé kiyaxkoòn jè Jesucristo xi tíjna skanda ti̱sa̱ tàts'en-la̱ kjoa̱. Jñò i̱xti xi sa̱ titsa̱nìjchá yijo-nò, tìkjiì-nò Xo̱jo̱n jè, nga̱ jyeé kinìkijne-là jè xi̱ta̱ nei̱í. Jñò xi ndí i̱xti 'mì-nò, jyeé kiskiì-nò Xo̱jo̱n jè nga̱ jye kiyaxkoòn Nainá xi Na̱'èn 'mì-laà.

14 Jyeé kiskiì-nò xo̱jo̱n, jñò xi xi̱ta̱ jchínga 'mì-nò, koií kjoa̱-la̱ nga̱ jyeé kiyaxkoòn Jesucristo xi tíjna skanda ti̱sa̱ tàts'en-la̱ kjoa̱. Ti̱koa̱á jyeé kiskiì-nò jñò i̱xti xi sa̱ titsa̱nìjchá yijo-nò, koií kjoa̱-la̱ nga̱ tjín-nò nga'ñó ko̱ jyeé ya̱ tíjnajiìn ini̱ma̱-nò jè 'én-la̱ Nainá ko̱ jyeé kinìkijne-là jè xi̱ta̱ nei̱í.

15 Kì jñà matsjacha jñà kjoa̱ xi tjín i̱sò'nde. Tsà yá xi̱ta̱ xi matsjakeè jñà kjoa̱ xi tjín i̱sò'nde, mìtsà kixi̱ kjoa̱ nga matsjakeè Nainá xi Na̱'èn 'mì-laà. 16 Ngats'ìì kjoa̱ ch'o xi jè i̱sò'nde bít'aà-ná, mìtsà ya̱ nchrobá-ne i̱t'aà ts'e̱ Nainá xi Na̱'èn 'mì-laà. Ti̱ya̱á tísindaà-ne i̱ i̱sò'nde. Jñà kjoa̱ ch'o koi, xi tjín i̱sò'nde: jñà-né kjoa̱ ch'o xi síjé yijo-ná, kjoa̱ xi tsejèn-la̱ xkoaán nga mején-ná tsa̱ján ko̱ma, ko̱ kjoa̱ 'nga takòn xi ts'e̱ kjoa̱ nchi̱ná. 17 Ngats'ìì kjoa̱ ch'o xi tjín i̱sò'nde, ko̱ kjoa̱ xi ya̱ fahajiìn-ná, jyeé tífehet'aà, ta̱nga jè xi̱ta̱ xi síkitasòn koni s'ín mejèn-la̱ Nainá, kíjnakon-né ni̱ta̱ kjé-ne.

Jè xi kjoa̱ kixi̱ ko̱ kjoa̱ ndiso

18 Jñò xi ndí i̱xti xan-nò, jyeé tífehet'aà na̱chrjein. Jyeé tíjiìn-nò nga kjoi̱í jngoò xi̱ta̱ xi nguì kondra̱ tíjna-la̱ Cristo. Ko̱ na̱chrjein i̱'ndei̱ jyeé 'ñó kjìn ma-ne xi kondra̱ nchifì-la̱ Cristo. K'oa̱á ma-ne nga k'oa̱s'ín machi̱ya-ná nga

jyeé tífehet'aà nachrjein. 19 Jñà xita koi, ti íí itjokàjiìn-ná,
tanga xi kjoa kixi, mìtsà nguì xita tsaján ma; tsà kixií
kjoa nga xita tsaján, íí-là títsajnako-ná. Tanga koií k'oas'ín
itjokàjiìn-ná jñà xita koi mé-ne nga ndaà kàta'ya-la nga
ngats'iì xita xi k'oas'ín kondra fì-la Cristo, mìtsà nguì xita
tsaján.
20 Jè Jesucristo, xi xita tsjeè, jyeé kitsjaà-nò jè Inima Tsjeè-la
Nainá; k'oaá ma-ne nga ngats'ioò jyeé ndaà tíjiìn-nò kós'ín
tjín xi kjoa kixi. 21 K'oaá ma-ne nga k'oas'ín tìkjiì-nò xojon
jè, nga jyeé ndaà tíjiìn-nò xi kjoa kixi; mìtsà koi-ne nga kj'eè
tíjiìn-nò. Ko jyeé ndaà tíjiìn-nò nga njngoò 'én ndiso xi ya
nchrobát'aà-ne it'aà ts'e kjoa kixi.
22 ¿Yá-ne xi xita ndiso? Jè-né xi bí'ma nga tsò: "Jè Jesús mìtsà
jè xi Cristo, [mìtsà Nainá kisìkasén]." Jè xita jè xi kondra
fì-la Cristo nga jngoò k'a mìkiì mokjeiín-la it'aà ts'e Nainá
xi Na'èn-ná ma ko it'aà ts'e Jesucristo xi Ki'ndí-la Nainá ma.
23 Ngats'iì xita xi jngoò k'a mìkiì mokjeiín-la it'aà ts'e Ki'ndí-la
Nainá, mìtsà Nainá xi Na'èn-ná ma tíjnako. Tanga jè xita xi
mokjeiín-la tikoa tsjá 'én-la nga jè Jesús, jè xi Ki'ndí-la Nainá,
yaá tíjnako Nainá xi Na'èn-ná ma.
24 Koií k'oas'ín xan-nò, ndaá kàtasijiìn inima-nò jè 'én xi
it'aà ts'e Cristo xi jye kina'yà nga tisa tàts'en-la kjoa. Tsà
k'oas'ín ndaà sijiìn inima-nò, tikoaá ndaá kitsajnakoo Nainá xi
Na'èn-ná ma ko Ki'ndí-la. 25 Jesucristo k'oaá s'ín kitsjaà 'én-la
nga tsjá-ná kjoabinachon xi mìkiì fehet'aà nita kjé-ne.
26 Koií xá tìkjiì-nò xojon jè mé-ne nga ma jchaxkon-nò jñà
xi mejèn-la konachan-nò. 27 Tanga jñò, jyeé tíjiìn inima-nò
jè Inima Tsjeè-la Nainá xi kitsjaà-nò Jesucristo. Mì ti kiì
mochjeén-ne tsà yá xi kokòya-nò. Nga tijè-ne Inima Tsjeè-la
Nainá keènojmíya-nò kós'ín tjín ngats'iì kjoa xi ndaà tjín. Koni
s'ín kokòya-nò, 'én kixi-né, mìtsà 'én ndiso. K'oaá s'ín ndaà
titsajnakoo kjit'aà Jesucristo, koni s'ín síkíchiya-nò Inima
Tsjeè-la Nainá.
28 Jñò xi ndí ixti xan-nò, k'oaá s'ín ndaà titsajnakoo Cristo,
mé-ne nga 'ñó tjín-ne takoán ko mìkiì kosobà-ná k'e nga jè
xi kitjojen ìjngoò k'a-ne ngajmiì. 29 Koni s'ín jye tíjiìn-nò nga
jè Cristo, xita kixi-né nga nguixkon Nainá, k'oaá tis'ín ndaà
kàtasijiìn-nò, nga ngats'iì xita xi kjoa kixi s'ín nga nguixkon
Nainá, ki'ndí-la Nainá-né.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Ixti-la Nainá

3 1Ndaà kàtasijiìn-nò, 'ñó ndaà matsjakeè-ná Nainá xi
Na'èn-ná ma, k'oaá ma-ne nga ixti-la tsò-ná. Ko nguì
kixii kjoa nga ixti-la Nainá 'mì-ná. K'oaá ma-ne nga jñà xita
isò'nde, mìkiì mokjeiín-la tsà ixti-la Nainá 'mì-ná, koií kjoa-la
nga jñà xita koi, mìkiì mokjeiín-la it'aà ts'e Nainá. 2Jñò
ndí 'ndsè xi matsjake-nò, i'ndei jyeé ki'ndí-la Nainá 'mì-ná.
Tanga kj'eè tsà ndaà okó-ná Nainá kó kjoàn komaá nga koma
iskan. Tanga jyeé tíjiìn-ná nga k'oa ti kjoàn komaá koni kji jè
Jesucristo k'e nga kijchò nachrjein nga jè xi kjoií ìjngoò k'a-ne;
nga k'oaá s'ín jchaxkoaán koni kji jè. 3Ngats'ìì xita xi k'oas'ín
nchikoña nga k'oaá s'ín kjoàn koma koni kji jè Jesucristo,
nachrjein nchijòn-né nga tsjeè nchisíjchá yijo-la koni s'ín nga
xita tsjeè jè Jesucristo.

4Ngats'ìì xita xi ótsji jé, kondraá fì-la kjotíxoma-la Nainá. K'e
nga jé binchaàtsjiaá, jè kjotíxoma-la Nainá tìnáchrjenguiaá.
5Jñò, jyeé tíjiìn-nò nga jè Jesucristo koií xá j'ìì-ne nga jè
faáxìn-ná jñà jé xi tjín-ná. Ko 'ya-nò nga jè Jesucristo, nimé
jé tsohótsji. 6Ngats'ìì xita xi Cristo títsajnako, mìtsà jé ótsji;
tanga jñà xita xi ótsji jé, kj'eè kìì beèxkon ko tikoa mìkiì
tíjiìn-la yá-né xi 'mì Jesucristo. 7Jñò, xi ndí ixti-na xan-nò, kì
kìì bìì'nde tsà yá xi skónachan-nò. Jè xita xi kjoa kixi s'ín nga
nguixkon Nainá, xita kixi-né, koni xita kixi jè Cristo. 8Tanga jè
xita xi kjit'aà nachrjein tíhótsji jé, ts'e xita neií-né. Nga jè xita
neií, k'oaá s'ín tíhótsji jé skanda tisa tàts'en-la kjoa. Ko koií
xá j'ìì-ne Jesucristo xi Ki'ndí-la Nainá nga jè sikixòña jñà kjoa
ch'o xi s'ín jè xita neií.

9Ngats'ìì xita xi jye Nainá kisìkjatjìya-la nga ki'ndí-la Nainá
ma, mìtsà tiya títsajnajiìn-ne jé. Nga jyeé ya tíjnajiìn inima-la
jè Inima Tsjeè-la Nainá. Ko mì ti kìì ma kohótsji-jé-ìsa, nga jyeé
ki'ndí-la Nainá-né. 10K'oaá s'ín ma-ne nga yaxkon-la yá-né xi
ixti-la Nainá ko yá-né xi ixti-la xita neií; ngats'ìì xita xi mìkiì
síkitasòn kjoa kixi-la Nainá, tikoa mìkiì tsjakeè beè xita xíkjín
xi tikoa it'aà ts'e Cristo mokjeiín-la, mìtsà ki'ndí-la Nainá ma.

Ngásòn ngáya tsjacha s'één xinguiaá

11Nga k'oaá s'ín tíchja jè 'én xi jye kina'yà k'e nga tisa
kòkjeiín-nò nga sa ítjòn nga tsò: Ngásòn ngáya tsjacha s'één

xinguiaá. 12 Mìkiì k'oas'ín s'eén koni kis'iìn jè xita xi ki'mì
Caín nga jè xita neií kiìt'aà-la nga kisìk'en 'ndse. ¿Mé-ne
kisìk'en-ne 'ndse? Tà koií kjoa-la nga jè 'ndse, xita kixi-né nga
nguixkon Nainá ko jè Caín ch'oó tjín kjoa xi s'ín.
13 K'oaá ma-ne k'oas'ín tìxan-nò jñò ndí 'ndsè, kì maxkón-nò
tsà siìjtikeè-nò xita isò'nde xi mìkiì mokjeiín-la 'én-la Nainá.
14 Jñá jyeé tíjiìn-ná nga jyeé itjokàjñaá ya ndiyá kjoabiyaà
xi ya tjaáyaá kjòtseé ko jyeé tjín-ná kjoabinachon xi mìkiì
fehet'aà nita kjé-ne. Nga jyeé k'oas'ín ndaà matsjachaá jñà
xita xinguiaá xi tikoa it'aà ts'e Cristo mokjeiín-la. Jè xita xi
mìkiì matsjakeè xíkjín, ndiyá kjoabiyaá tsóhoya jè inima-la.
15 Ngats'iì xita xi majtikeè xita xíkjín, k'oaá s'ín ngaya-la koni
tsà xita sík'en. Jñò, ndaá tíjiìn-nò, jè xita xi xita sík'en, mìtsà
kjoabinachon xi mìkiì fehet'aà tísíjchájiìn yijo-la. 16 Jñá, k'oaá
s'ín 'ya-ná mé xi 'mì kjotsjacha k'e nga jè Jesucristo kitsjaà
kjotjò yijo-la nga k'en ngajo-ná. Jñá k'oaá tis'ín mochjeén
nga s'eén it'aà ts'e xita xinguiaá koni kis'iìn jè Cristo. 17 Tsà
tjín jngoò xita xi tjín-la tsojmì xi tímochjeén kjit'aà-la, tsà
skoe jngoò xita xíkjín xi tikoa it'aà ts'e Cristo mokjeiín-la
nga tsjìn-la tsojmì xi mochjeén-la, tsà mìkiì ma-la nga
kosiko jè xita xíkjín xi it'aà ts'e tsojmì xi tsjìn-la, mìtsà kixi
kjoa nga kjotsjacha-la Nainá tíjnajiìn inima-la. 18 Jñò xi ndí
ixti-na xan-nò, titsjacha xinguioo, kì tà 'én nokjoà; nguì ndaá
kàta'ya-la kós'ín matsjacha xinguioo nga tisikoò mé tsojmì
xi mochjeén-la mé-ne nga kàta'ya-la nga kixií kjoa nga ndaà
matsjacha xinguioo.

'Ñó tjín takoán nga nguixkon Nainá

19 K'e nga k'oas'ín titsa'né, k'eé jcha-ná nga kixií kjoa nga k'oaá
s'ín titsanìjchá yijo-ná koni s'ín tjín kjoa kixi-la Nainá ko 'nchán
nìkíjnaá inima-ná nga nguixkon Nainá. 20 Nas'ín jè inima-ná jé
tíbínè-ná, tanga jè Nainá, ìsaá ndaà tíjiìn-la mì k'oa-ne koni jè
inima-ná. Nga jè Nainá ìsaá ndaà tsejèn yije-la ngats'iì kjoa xi
titsa'né. 21 Jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, tsà jè inima-ná mìtsà
ti mé kjoa ch'o tíbínè-ná, 'ñó tjín takoán nga nguixkon Nainá.
22 Tsà mé xi sijé-lá Nainá, maá-la tsjá yije-ná nita mé kjondaà-ne;
nga nìkitasoán kjotíxoma-la, ko k'oaá s'ín 'né koni s'ín sasén-la
Nainá. 23 Jè kjotíxoma-la Nainá, jé-né nga ndaà kàtakjeiín-ná
it'aà ts'e Jesucristo xi Ki'ndí-la ma, tikoa ngásòn ngáya

kǫtsjachaá xinguiąá koni s'ín jye tsatíxoma-ná Cristo. 24 Jè xįtą xi síkitasòn kjǫtíxoma-lą Nainá, yąá tíjnakǫ Nainá, kǫ jè Nainá yąá tíjnajiìn inįmą-lą xįtą jè. K'oąá ma-ne nga 'yaá nga Nainá yą tíjnakǫ-ná, koi kjoą-lą ngą jye kitsjaà-ná jè Inįmą Tsjeè-lą.

Jñà xįtą xi kondrą fì-lą Cristo

4 1 Jñò ndí 'ndsè xi 'ñó matsjakę-nò, kì tąxkį mokjeiín-nò įt'aà ts'ę ngats'iì xįtą xi tsò nga jè Inįmą Tsjeè-lą Nainá síkíchįya-lą 'én xi chjąya. Ítjòn chít'aà, a kixįí kjoą nga jè Inįmą Tsjeè-lą Nainá tísíchįya-lą 'én xi chją, a xi majìn-né. Ngą jñà nąchrjein xi titsąjnaá į'ndeį, tjín jchán xįtą ndiso xi tjímasòn yą įsò'nde xi tsò nga jè Nainá tsjá-lą 'én xi nchibénǫjmíya. 2 Jè xįtą xi bénǫjmí nga jè Jesucristo, įí kits'iìn įt'aà nangui, kǫ xįtąá komà koni jñá, jè xįtą xi k'oąs'ín bénǫjmí, jè-né xi tjín-lą Inįmą Tsjeè-lą Nainá. K'oąá s'ín 'ya-nò yá xįtą-ne xi jè Inįmą Tsjeè-lą Nainá tísíchįya-lą 'én xi tíchjąya. 3 Tąnga jè xįtą xi mìkiì k'oąs'ín kęènǫjmí nga jè Jesucristo įí kits'iìn įt'aà nangui, kǫ xįtąá komà koni jñá, jè xįtą xi k'oąs'ín tsò, tsjìn-lą Inįmą Tsjeè-lą Nainá. Xįtą jè, jè tísíkjeén kjǫhítsjeèn-lą xįtą xi tíjna ítjòn nga kondrą fì-lą Cristo. Jñò, jyeé kina'yà nga kjoįí-né jè xi kondrą fì-lą Cristo, kǫ nąchrjein xi titsąjnaá į'ndeį jyeé k'oąs'ín tísíxá kjǫhítsjeèn-lą.

4 Jñò xi ndí įxti-ną xan-nò, jyeé xįtą-lą Nainá 'mì-nò; jñò, jyeé kinìkijne-là jñà xįtą xi k'oąs'ín 'én ndiso chjąya; mì tį kiì kǫma-ne nga jñà skónąchąn-nò, ngą jè Inįmą Tsjeè-lą Nainá xi tíjnajiìn inįmą-nò, ìsąá ts'ę nga'ñó tjín-lą mì k'oąà-ne koni jè kjǫhítsjeèn ts'ę xįtą neįí xi síxájiìn inįmą-lą xįtą xi mìkiì mokjeiín-lą įt'aà ts'ę Cristo. 5 Jñà xįtą koi, tà jñá títsąjnakon-ne kjǫhítsjeèn xi tjín yą įsò'nde; k'oąá ma-ne nga k'oąs'ín chją kǫ jñà 'nchré-lą xįtą xi tįkoą kjǫhítsjeèn ts'ę įsò'nde síkjeén. 6 Tąnga ngajęn, xįtą-lą Nainá-nájęn. K'oąá ma-ne nga jñà 'nchré-najęn jñà xįtą xi mokjeiín-lą 'én-lą Nainá. Tąnga jñà xi mìtsà xįtą-lą Nainá ma, mìtsà ngajęn sís'in-najęn. K'oąá ma-ne nga 'ya-lą yá-né xi nguì jè Inįmą Tsjeè-lą Nainá tísíkíchįya-lą nga nguì kjoą kixį kǫ yá-né xi inįmą ndiso-lą neįí tíkonąchąn-lą.

Nainá, 'ñó tjín-lą kjǫtsjacha

7 Jñò ndí 'ndsè xi 'ñó matsjakę-nò, mochjeén-né nga ngásòn ngáya tsjacha jchąá xinguiąá, ngą jè xi kjǫtsjacha, įt'aà ts'ę

Nainá nchrobá-ne. Ngats'iì xi̱ta̱ xi tjín-la̱ kjo̱tsjacha, ki'ndí-la̱ Nainá-né ko̱ ti̱koa̱á beè-né yá-né xi Nainá. 8 Jè xi̱ta̱ xi mìkiì matsjakeè xi̱ta̱ xíkjín, kj'eè kì beè yá-né xi Nainá, nga̱ jè Nainá kjo̱tsjacha-né. 9 K'oa̱á s'ín tsakó-ná Nainá kjo̱tsjacha xi tjín-la̱ xi i̱t'aà tsa̱ján nga kisìkasén ki'ndí-la̱ i i̱sò'nde, jè ki'ndí-la̱ xi ta jè ta jngoò ma-ne, mé-ne nga i̱t'aà ts'e̱ ndaà ki̱tsa̱jnakoaán. 10 K'oa̱á s'ín tjín kjo̱tsjacha xi tsakó Nainá xi i̱t'aà tsa̱ján: Mìtsà koi-ne nga jñá ndaà matsjachaá Nainá. Jè Nainá xi 'ñó ndaà matsjakeè-ná. K'oa̱á ma-ne nga kisìkasén ki'ndí-la̱ nga k'en ngajo-ná, mé-ne si̱ìjchàat'aà-ná jé-ná.

11 Jñò ndí 'ndsè xi matsjake̱-nó, tsà jè Nainá k'oa̱s'ín 'ñó ndaà matsjakeè-ná, mochjeén-né nga k'oa̱ ti̱s'ín ko̱tsjachaá xinguia̱á nga ìjngoò jngoá. 12 Ni̱ sa̱á jngoò xi̱ta̱ xi xko̱n beè-ne Nainá, ta̱nga tsà ndaà ko̱tsjachaá xinguia̱á nga ìjngoò jngoá, jè Nainá ya̱á tíjnajiìn kjit'aà ini̱ma̱-ná ko̱ i̱t'aà tsa̱ján-ná nga ndaà tíbitasòn yije kjo̱tsjacha-la̱ Nainá. 13 Nainá jyeé kitsjaà-ná Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱. K'oa̱á ma-ne nga jye 'yaá nga kjit'aà na̱chrjein ya̱ titsa̱jnakoa̱á Nainá ko̱ ti̱koa̱á ya̱ tíjnako̱-ná Nainá nga tíjnajiìn ini̱ma̱-ná. 14 Ngaje̱n sobá ki'ya-je̱n ko̱ 'bí-náje̱n 'én-naje̱n nga jè Nainá xi Na̱'èn 'mì-laà kisìkasén Ki'ndí-la̱ nga jè ko̱chrjekàjiìn kjo̱'in xi kjoa̱ ts'e̱ jé-la̱ ngats'iì xi̱ta̱ i̱sò'nde. 15 Ngats'iì xi̱ta̱ xi nguì ko̱ ini̱ma̱-la̱ tsjá 'én-la̱ nga jè Jesús xi Ki'ndí-la̱ Nainá, kjit'aà na̱chrjein ya̱ tíjnako̱ Nainá ko̱ jè Nainá ya̱á tíjnajiìn ini̱ma̱-la̱.

16 Jyeé k'oa̱s'ín ndaà 'yaá, ko̱ ti̱koa̱ mokjeiín-ná, nga jè Nainá tjín-la̱ kjo̱tsjacha xi i̱t'aà tsa̱ján. Nga̱ jè Nainá kjo̱tsjacha-né. Ko̱ jè xi̱ta̱ xi kjo̱tsjacha tíjnajiìn kjit'aà ya̱ ini̱ma̱-la̱, ya̱á tíjnako̱ Nainá ko̱ jè Nainá ya̱á tíjnajiìn ini̱ma̱-la̱ xi̱ta̱ jè. 17 K'e̱ nga i̱t'aà tsa̱ján k'oa̱s'ín ndaà tíbitasòn yije kjo̱tsjacha-la̱ Nainá, 'ñó tjín takoán nga mìtsà ti̱ mé tsakjoòn-ná jè na̱chrjein k'e̱ nga si̱ndaàjiìn-la̱ xi̱ta̱ xi kjoa̱ ts'e̱ jé-la̱. Nga̱ jñá, k'oa̱á s'ín ndaà titsa̱'né i i̱sò'nde koni s'ín kis'iìn jè Jesucristo. 18 Ya̱ ñánda nga tjín xi kjo̱tsjacha, mìtsà ti̱ mé kjo̱skon tjín-ne. Nga̱ jè xi nguì kjo̱tsjacha, faáxìn-né ngats'iì xi kjo̱skon 'mì. Jè xi̱ta̱ xi tsakjón, kjo̱'in-né xi tsakjón-la̱. Ko̱ jè xi̱ta̱ xi tákó kjo̱skon tíjiìn ini̱ma̱-la̱, koií-né nga kj'eè tsà ndaà tíjiìn ini̱ma̱-la̱ jè kjo̱tsjacha-la̱ Nainá.

19 Koií k'oa̱s'ín matsjacha-ná Nainá, koií kjoa̱-la̱ nga̱ jè kjòtsjakeè ítjòn-ná. 20 Tsà tjín xi̱ta̱ xi tsò: "'A̱n, matsjake̱-ná

Nainá.” Tanga tsà majtikeè xita xíkjín xi tikoa it'aà ts'e Cristo mokjeiín-la, jè xita jè, xita ndiso-né. Tsà mì kì matsjakeè xita xíkjín xi xkon tíbeè-ne, ¿kós'ín ma-ne kotsjakeè Nainá xi kj'eè tsà xkon beè-ne? 21 Jè kjotíxoma xi kitsjaà-ná Jesucristo, k'oaá tsò: Jè xi matsjakeè Nainá, mochjeén-né nga tikoa kàtamatsjakeè xita xíkjín xi tikoa it'aà ts'e Cristo mokjeiín-la.

Kós'ín koma sikijne-lá kjoa ts'e isò'nde

5 1 Jyeé ixti-la Nainá-né ngats'iì xita xi nguì ko inima-la mokjeiín-la nga jè Jesús, [jè-né xi Nainá kisìkasén], jè-né xi Cristo. Ko ngats'iì xita xi tsjakeè xi na'èn tíjna-la, tjínè-la nga tikoa kotsjakeè ngats'iì ixti-la na'èn-la. 2 K'e nga matsjachaá Nainá, ko tikoa nìkitasoán kjotíxoma-la, 'ya-ná nga tikoa matsjachaá jñà xi ixti-la Nainá ma. 3 K'oaá s'ín tjín tsà kixi kjoa nga matsjachaá Nainá, jè-né nga ndaà sikitasoán kjotíxoma-la. Ko jè kjotíxoma-la, mìtsà 'ñó 'in bitasòn. 4 Nga ngats'iì xita xi ixti-la Nainá ma, síkijneé-la ngats'iì kjoa ch'o xi tjín isò'nde. Koií ma nìkijne-lá kjoa xi tjín isò'nde nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo. 5 Niyá xi ma síkijne-la jè kjoa ch'o xi tjín isò'nde, tajngoò-né jè xita xi mokjeiín-la it'aà ts'e Jesús, nga jè-né xi Ki'ndí-la Nainá ma. Jè-né xi chíkjoa-la nga siìkijne.

Jè xi tsjá kixi 'én it'aà ts'e Ki'ndí-la Nainá

6 Jé-né Jesucristo xi j'iì i isò'nde. Ko k'e nga j'iì, jè nandá ko jní xi ndaà tsakó. Ko mìtsà tà jè nandá xi tsakó, tikoaá jè jní. Ko jè Inima Tsjeè-la Nainá xi bénojmí kixi yá-ne xi jè. Nga jè Inima Tsjeè-la Nainá, nguì kjoa kixi-né. 7 Jàn ma-ne xi nguì tsjá kixi 'én-la xi it'aà ts'e kjoa koi: 8 jè Inima Tsjeè-la Nainá, jè nandá, ko jè jní. Ko ngajàn koi, ngásòn tsò. 9 Tsà mokjeiín-ná jñà 'én xi tsjá xita isò'nde, mochjeén-né nga ìsa ndaà kokjeiín-ná jè 'én xi jè sobà Nainá títsjá. Nga jè 'én xi títsjá, jè tíbénojmí, yá-ne xi Ki'ndí-la Nainá. 10 Jè xi nguì ko inima-la mokjeiín-la it'aà ts'e Ki'ndí-la Nainá, yaá tíjiìn inima-la nga kixií kjoa jè 'én xi tsjá Nainá. Tanga jè xi mìkiì mokjeiín-la it'aà ts'e Nainá, jè Nainá, ndiso tíhochrjengui, koií kjoa-la nga mìkiì mokjeiín-la 'én xi tsjá Nainá xi it'aà ts'e Ki'ndí-la. 11 Jè 'én xi kitsjaà Nainá, jè-né nga jè Nainá tsjá-ná kjoabinachon xi mì fehet'aà nita kjé-ne. Ko jè kjoabinachon

jè, yaá sakó-ná it'aà ts'e Ki'ndí-la. 12 Jè xita xi Ki'ndí-la Nainá tíjnajiìn inima-la, tjín-la kjoabinachon xi mìkiì fehet'aà nita kjé-ne; tanga jè xita xi mìtsà Ki'ndí-la Nainá tíjnajiìn inima-la, tsjìn-la kjoabinachon.

'Én xi fehet'aà-ne

13 Jñò xi mokjeiín-nò it'aà ts'e Ki'ndí-la Nainá, koií xá tìkjiì-nò Xojon jè mé-ne nga ndaà kàtasijiìn-nò nga jyeé tjín-nò kjoabinachon xi mìkiì fehet'aà nita kjé-ne.

14 K'oaá ma-ne nga 'ñó tjín takoán k'e nga nokjoát'aà-lá Nainá. K'oaá s'ín ndaà kjinchré-ná tsà k'oas'ín sijét'aà-lá koni s'ín sasén-la jè. 15 Tsà jye k'oas'ín tíjiìn-ná nga Nainá 'nchré-ná k'e nga tsà mé xi nìjé-laá, tikoaá jyeé 'yaá nga tik'eé-ne nga nìjé-laá tsjá-ná mé xi nìjé-laá.

16 Tsà yá xita xi skoe jngoò xita xíkjín xi tikoa it'aà ts'e Cristo mokjeiín-la nga ya tíkàjiìn jñà jé xi mìtsà kjoabiyaà fìko-ná, maá katítsi'batjì, ko jè Nainá tsjá-la kjoabinachon jè xita xi tíhótsji jé. Tanga tà jñá-né xi koxan-la nga ma sitsi'batjì jñà xita xi mìtsà nguì kjoabiyaà kjit'aà-la jñà jé xi nchihótsji. Nga tjín jé xi kjoabiyaà fìko-ná, ko k'oaá xan nga mìtsà mochjeén nga sitsi'batjì jè xita xi kotjín jé xi tíhótsji. 17 Tanga ngats'ìì kjoa ch'o xi s'ín xita, nguì jé-né nga nguixkon Nainá. Tanga tjín-né jñà jé xi mìtsà kjoabiyaà fìko-ná.

18 Jyeé tíjiìn-ná nga jñà xi ixti-la Nainá ma, mìtsà tiya títsajnajiìn-ne jé, nga jè Jesús xi Ki'ndí-la Nainá ma, tís'ín kinda, ko jè xita neií, mì ti kiì mé xi ch'o síko-ne.

19 Jyeé 'ya-ná nga ixti-la Nainá 'mì-ná; tanga jñà xita xi mìkiì mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo xi tjín nga tíjtsa isò'nde, jè xita neií tíhotíxoma-la.

20 Tikoaá 'ya-ná nga koií xá j'iì-ne jè Ki'ndí-la Nainá i it'aà nangui nga jè ndaà kisìkichiya-ná mé-ne nga ma yaxkoaán xi nguì jè sobà Nainá. Ko yaá titsajnakoaá jè xi nguì jè sobà Nainá koií kjoa-la nga ya titsajnakoaá Jesucristo xi Ki'ndí-la ma, xi tijè sobà-ne Nainá ko xi ma-la tsjá-ná kjoabinachon xi mìkiì fehet'aà nita kjé-ne. 21 Jñò xi ndí ixti-na xan-nò, kì jñà onguítjingui-là jñà nainá xi beèxkón xita xi mìtsà kixi kjoa nga Nainá.

Xo̱jo̱n carta xi ma-ne jàn xi kiskii̱ San Juan

Mé kjoa̱-ne nga ndaá chja̱ Juan i̱t'aà ts'e̱ xi̱ta̱ xi 'mì Gayo

1 Ji̱ ndí 'ndsè xi 'mì-lè Gayo xi 'ñó ndaà chibá ko̱ xi nguì ko̱ ini̱ma̱-na̱ nga matsjake̱-lè, tìkjii-lè Xo̱jo̱n jè 'a̱n xi xi̱ta̱ jchínga 'mì-na ya̱ i̱ngo̱.

2 Ji̱ ndí 'ndsè, 'a̱n, k'oa̱á s'ín tísíjé-la̱ Nainá, nga ndaà kàtitjo yije ni̱ta̱ mé kjoa̱ xi s'i̱in ji̱, koni s'ín ndaà tímachikon-t'in ini̱ma̱-lè xi i̱t'aà ts'e̱ Nainá, k'oa̱á ti̱s'ín ndaà kàtìjna jè yijo-lè nga ni̱mé ch'in kàtas'e-la̱. 3 Ta̱xki̱ 'ñó kjòtsja-na k'e̱ nga j'ìì i'nga jñà 'ndsé xi tsibénojmí-na nga k'oa̱á s'ín tìnìjchí yijo-lè koni s'ín tjín kjoa̱ kixi̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo. 4 Nì ti̱ mé kjoa̱ tjín-ne xi k'oa̱s'ín 'ñó matsja-la̱ ini̱ma̱-na̱, ta jè-ne k'e̱ nga 'nchrè nga jñà xi ndí i̱xti-na̱ xan-la̱ nga k'oa̱á s'ín nchisíjchá yijo-la̱ koni s'ín tjín xi kjoa̱kixi̱.

5 Ngaji̱ ndí 'ndsè xi 'ñó matsjake̱-lè, 'ñó kixi̱ tìnìjchí yijo-lè, k'e̱ nga k'oa̱s'ín ndaà nìs'in-la̱ ya̱ ni'ya-lè jñà xi̱ta̱ xinguia̱á xi bijchókon-lè xi ti̱koa̱ 'én-la̱ Nainá mokjeiín-la̱; ko̱ ìsa̱á ta ndaà tjín-ìsa k'e̱ nga ti̱koa̱ ndaà nìs'in-la̱ jñà xi̱ta̱ xinguia̱á xi xìn i̱'nde f'iì-ne. 6 Jñà xi̱ta̱ xinguia̱á k'oa̱á s'ín tsibénojmí kixi̱ ya̱ nguixko̱n xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo, nga ngaji̱ 'ñó matsjachi ngats'iì xi̱ta̱ xinguia̱á koi. K'oa̱s'ín ndaà ti̱si̱ko̱-ìsi k'e̱ nga ki̱jchòkon-lè; tjìi-la̱ mé xi mochjeén-la̱ k'e̱ nga tjímaya ya̱ i̱ya ndi̱yá. K'oa̱á s'ín tiko̱i̱ koni s'ín sasén-la̱ Nainá. 7 Nga̱ i̱t'aà ts'e̱ Cristo-né nga k'oa̱s'ín jye tsibínè-la̱ yijo-la̱ jñà xi̱ta̱ xinguia̱á koi, nga k'oa̱á s'ín nchisíxá-la̱ Jesucristo, ko̱ majìn-la̱ nga jñà kiskoé tsojmì xi tsjá-la̱ xi̱ta̱ xi mìtsà i̱t'aà ts'e̱ Cristo mokjeiín-la̱. 8 Koií mochjeén-ne nga jñá oko̱-ná nga ki̱si̱koa̱á jñà xi̱ta̱ xinguia̱á koi. Tsà k'oa̱s'ín ki̱si̱koa̱á,

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

tsò-ne kjoa nga ngásòn titsanìka'bísoán jè 'én kixi xi ndaà tsò.

Kjoa ch'o xi s'ín jè xita xi 'mì Diótrefes

9 'An jyeé kiskiaà jngoò Xojon nga kisìkasén-la jñà xita
naxandá-la Cristo, tanga jè Diótrefes mìkiì sasén-la koni s'ín
ki'mì-lajen, nga jè, koií xi mejèn-la nga ta jè kotìxoma. 10 K'e
nga kìjchoa, k'eé koxán kixi-la it'aà ts'e ngats'iì kjoa ch'o xi
tís'ín, nga 'ñó ch'o tsò 'én ndiso xi tíbínè-najen. Ko mìtsà ta
ya majngoò ikon, tikoaá mìkiì ma-la nga sís'in-la jñà xita
xinguiaá xi bijchókon ya ni'ya-la. Ko jñà 'ndseé xi mejèn-la
nga siìs'in-la xita xinguiaá, jé bíchjoà ikon-la, ko tikoaá
ochrjekàjiìn-né ya naxandá-la Cristo jñà 'ndsé xi k'oas'ín
síkitasòn kjondaà koi.
11 Ji ndí 'ndsè xi 'ñó matsjake-lè, kì jñà chjínguì-la jñà kjoa xi
ch'o tjín; ji, jñà chjínguì-la jñà kjoa xi ndaà tjín. Nga jè xita xi
ndaà s'ín, xita ts'e Nainá-né; tanga jè xita xi ch'o s'ín, kj'eè kì
beè yá-ne xi Nainá.

Kjondaà xi s'ín jè xita xi 'mì Demetrio

12 It'aà ts'e Demetrio, ngats'iì xita k'oaá tsò nga 'ñó ndaà tjín
koni s'ín tís'ín, skanda jè xi kjoa kixi, k'oaá s'ín okó nga jè
Demetrio, ndaá tjín koni s'ín tís'ín; k'oaá tis'ín bixón-jen nga
ndaá tjín koni s'ín tís'ín, ko ndaá 'yi nga 'én kixi-né koni s'ín
bixón-jen.

'Én-la Juan xi fehet'aà-ne

13 Tjín-ìsa-na mé 'én xi mejèn-na nga koxán-lè, tanga
majìn-na nga tà Xojon siìkasén-lè; 14 jè xi mejèn-na nga kjíkon
xátí-lè; k'eé ìsa ndaà jchibanojmiá k'e nga kìjchokon-lè.
15 K'oas'ín 'nchán kàtìjna kjit'aà inima-lè. Jñà xita xi ndaà
óko-ná xi i i'nde-la tísíhixat'aà-lè. Kot'ìn-la jñà xita xi ndaà
óko-ná xi ya títsajnako-lè, Nainá kàtasíchikon-t'in nga jngoò
ìjngoò.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Xo̱jo̱n carta xi ma-ne jò xi kiskii̱ San Juan

Kjoa̱ tsjacha ko̱ kjoa̱ kixi̱

1 Ji̱ ndí chjo̱ón xi xó jaàjiìn-lè Nainá, ko̱ jñà i̱xti-lè, tìkjii-nò Xo̱jo̱n jè 'a̱n xi xi̱ta̱ jchínga 'mì-na ya̱ i̱ngo̱. Nguì o̱kixi̱-né nga matsjake̱-nò; mìtsà ta 'a̱n xi matsjake̱-nò, ti̱koa̱á matsjakeè-nò ngats'ìì jñà xi̱ta̱ xi jye beè kós'ín tjín xi kjoa̱kixi̱. 2 Koií k'oa̱s'ín matsjake̱-nò, nga̱ jyeé ndaà tíjiìn ya̱ ini̱ma̱-ná jè xi nguì kjoa̱ kixi̱, ko̱ ya̱á kíjnajiìn kjit'aà skanda ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne. 3 Nainá xi Na̱'èn 'mì-laà ko̱ Na̱'èn-ná Jesucristo xi Ki'ndí-la̱ Nainá ma, kàtatsjá-nò kjo̱ndaà, kàtahi̱ma̱keè-nò, 'nchán kàtasíkíjna i̱jiìn ini̱ma̱-nò, xi nguì ko̱ kjoa̱kixi̱ ko̱ kjo̱tsjacha-la̱. 4 'Ñó kjòtsja-na k'e̱ nga kijtseè xkoaàn i'nga i̱xti-lè, nga̱ k'oa̱á s'ín nchisíjchá yijo-la̱ koni s'ín tjín kjoa̱ kixi̱ ts'e̱ Nainá, koni s'ín jye tsatíxoma-ná jè Nainá xi Na̱'èn 'mì-laà. 5 K'oa̱á s'ín tìbitsi'bà-nò i̱'ndei̱ jñò ndí 'ndsè xi 'ñó matsjake̱-nò, nga mochjeén-né nga 'ñó ko̱tsjachaá xinguia̱á nga jngó íjngoá. Ko̱ mìtsà kjo̱tíxoma xi̱tse̱ xi tìkjii-nò, tijé-ne jè kjo̱tíxoma xi kitjoé-ná skanda ti̱sa̱ tàts'en-la̱ kjoa̱. 6 K'oa̱á s'ín tjín xi i̱t'aà ts'e̱ kjo̱tsjacha, jé-né nga k'oa̱s'ín si̱kitasoán koni s'ín tjín kjo̱tíxoma-la̱ Nainá; jyeé kina'yà nga ti̱sa̱ 'ñó kjòtseé kós'ín tíchja̱ kjo̱tíxoma nga 'ñó mochjeén nga ko̱tsjachaá xinguia̱á nga jngó íjngoá.

Xi̱ta̱ xi kona̱cha̱n

7 Nga̱ kjín ma-ne xi̱ta̱ xi tjímasòn nga tíjngoò i̱sò'nde xi nchikona̱cha̱n-la̱ xi̱ta̱, nga tsò: “Mìtsà 'én kixi̱ nga k'oa̱s'ín kits'iìn Jesucristo nga xi̱ta̱ komà koni jñá.” Jè xi̱ta̱ xi ko̱tsò, ta tíkona̱cha̱n-né ko̱ jè-né xi tíjna ítjòn nga kondra̱ fì-la̱ Cristo.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

8 Ndaà t'e̲en kinda̲ yijo-nò, mé-ne nga mìkiì si̲chjaà-nò jè
kjo̲tjò xi tjoé-nò i̲t'aà ts'e̲ xá xi titsa̲'nè. Nga̲ mochjeén-né nga
kàtatjoé yije-nò jè chjí-la̲ xá xi titsa̲'nè.
9 Ngats'ìì xi̲ta̲ xi otonè-la̲ koni s'ín tjín 'én xi tsakóya jè Cristo
nga xìn ndi̲yá kjoé, mìtsà Nainá tíjnako̲; ta̲nga jè xi kixi̲ tíjna
nga̲ k'oa̲s'ín tís'ín koni s'ín tsakóya Cristo, ya̲á tíjnako̲ Nainá
xi Na̲'èn 'mì-laà ko̲ jè xi Ki'ndí-la̲ ma. 10 Tsà k'e̲ jngoò xi̲ta̲
kijchòkon-nò xi mejèn-la̲ nga 'én-la̲ Nainá ke̲ènoj̲mí-nò ta̲nga
tsà mì k'oa̲s'ín okóya koni tsò 'én-la̲ Cristo, kì kiì biì'nde-laà
nga ni'ya-nò fahas'en ko̲ kì 'mì-laà: “Ti̲kjáyi.” 11 Nga̲ jè xi
tsjá'nde-la̲ nga si̲ìkas'en ni'ya-la̲, ti̲koa̲á ya̲á tísíngásòn-ko̲
kjo̲hítsjeèn-la̲ jñà xi̲ta̲ xi ta kjoa̲ ndiso nchihokóya.

'Én xi fehet'aà-ne

12 Tjín jchán-ìsa mé 'én xi mejèn-na nga ko̲xán-nò, ta̲nga
majìn-na nga tà Xo̲jo̲n kit'aà-nò. Jè xi mejèn-na nga kjíkon
xátí-nò. K'e̲é ìsa̲ ndaà jchi̲bá mé-ne nga ngats'iaá ngásòn ngáya
kàtas'e-la̲ kjo̲tsja ini̲ma̲-ná.
13 Jñà i̲xti-la̲ chjo̲ón tichji xi ti̲koa̲ xó jaàjiìn-ne Nainá
nchisíkasén-lè 'én nga síhixat'aà-lè. K'oa̲s'ín kàtama.

Xo̱jo̱n carta xi kiskiì San Judas

1 'A̱n, Judas xi chi̱'nda-la̱ Jesucristo ma, ko̱ 'ndsè ma Jacobo,
tìkjìì-nò jñò xi xó kinokjoà-nò nga tjòkeè-nò Nainá xi Na̱'èn-ná
ma, ko̱ nga jè Jesucristo síkinda̱-nò. 2 Tse kjo̱hi̱ma̱takòn ko̱
kjoa̱'nchán ko̱ kjoa̱tjòcha kàtatsjá-nò Nainá.

Kjo̱'in xi tjoé-la̱ jñà xi̱ta̱ xi jahas'en-jiìn'ma
na̱xa̱ndá-la̱ Nainá nga 'én ndiso okóya
(2 Pedro 2:1-17)

3 Ndí 'ndsè xi 'ñó matsjake̱-nò, kjòtseé tjín-ne nga mejèn-na
skiì-nò koni s'ín ngásòn kisìko̱-ná Nainá nga tsachrjekàjiìn-ná
kjo̱'in kjoa̱ ts'e̱ jé-ná. Ta̱nga i̱'ndei̱ mochjeén-né nga tìkjìì-nò
mé-ne nga ma bítsi'ba-nò nga 'ñó ti̱xkàtjiò jè kjo̱tíxoma koni
s'ín mokjeiín-nò xi xó k'oa̱s'ín jngoò k'a kis'eno̱jmí-la̱ xi̱ta̱
tsjeè-la̱ Nainá. 4 Tjín i'nga xi̱ta̱ xi jahas'en-jiìn'ma-nò. Jñà
xi̱ta̱ koi, kjòtseé k'oa̱s'ín tjínè-la̱ nga kjo̱'in s'e̱-la̱ koni tsò
Xo̱jo̱n-la̱ Nainá. Jñà xi̱ta̱ koi, ch'oó s'ín; mìkiì beèxkón Nainá.
Síkjatjìyaá-la̱ kjo̱ndaà-la̱ Nainá; koií síkitasòn kjoa̱ ch'o xi síjé
yijo-la̱. Ochrjenguií Jesucristo xi ta jè ta̱jngoò otíxoma-ná.
5 Jñò, na̱s'ín jye tíjiìn-nò kjoa̱ koi, ta̱nga ìjngoò k'a
tìsìkítsjeèn-nò, jè Nainá tsachrjekàjiìn xi̱ta̱ na̱xa̱ndá Israel
ján Egipto, ta̱nga xi jye komà i̱skan, ìjngoò k'a kisìkjehesòn
jñà xi̱ta̱ xi mìkiì kòkjeiín-la̱ i̱t'aà ts'e̱. 6 K'oa̱á ti̱ komàt'in
jñà àkja̱le̱ xi mìkiì ndaà tsibìtsa̱jnajiìn xá xi kjònga̱tsja,
ta̱ sa̱á kitsjeiìn takòn i̱'nde xi kitjoé-la̱. Tje̱n-ne na̱chrjein
jè, skanda i̱'ndei̱, Nainá, na'ñó ki̱cha̱ cadena tjít'aà'ñó-la̱
ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne, ya̱ ñánda i̱'ndei̱ jñò choòn, skanda
jè na̱chrjein k'e̱ nga si̱ndaàjiìn. 7 K'oa̱á ti̱s'ín komàt'in jñà
na̱xa̱ndá Sodoma ko̱ Gomorra ko̱ na̱xa̱ndá xi ya̱ chrañàt'aà-la̱
kjiyijò nga kjoa̱chijnguií kis'iìn nga nguì ta kjoa̱ch'o ts'e̱

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

yijo-la kiìtjingui-la. Naxandá koi, ngats'iì xita xi tjín, ni'ín kisìkjehesòn. Nainá k'oaá s'ín tsibíjna jngoò-ná chiba ni'ín xi ts'e kjo'in xi mìkiì bits'o nita kjé-ne.

8 Jñà xita xi jahas'en-jiìn'ma-nò, k'oaá tis'ín tà nijñá tí'biì-la, nchihótsji jé-la yijo-la, ochrjengui kjotíxoma-la Na'èn-ná, chjajno-la jñà nga'ñó xi mìkiì tsejèn. 9 Jè Miguel xi àkjale ítjòn, mìtsà 'én 'ngaá kiìchjako jè xita neií k'e nga kiskaàn-ya-ne yijo-la Moisés; mìtsà kó kitsò-la mé kjo'in xi tjoé-la; ta kitsò-la: "Nainá kàtatsjá-lè kjo'in." 10 Tanga jñà xita koi, chja kondraá-la kjoa xi mìkiì tíjiìn-la. Ko jñà kjoa xi tíjiìn-la, k'oaá s'ín síchjeén koni cho xi tsjìn-la kjohítsjeèn nga ti yijo ts'e síkits'ón-ne.

11 ¡Ima xó-ne xita koi, nga jè ndiyá-la Caín kiìtjingui-la! K'oaá ti tjín jé xi tsohótsji koni kis'iìn Balaam ta jè kjoa-la nga ton síkijne. K'oaá s'ín kiyá koni s'ín k'en Coré koií kjoa-la nga kondra kiì-la Nainá. 12 Jñà xita koi k'e nga ya báhijtako-nò nga s'eí-la Na'èn-ná tjín-nò, síkits'ón-jiìn-nò, mìkiì masobà-la k'e nga kjèn-ko-nò. Ta yijo-laá sís'in-la. K'oaá ngaya-la koni ifi xi mìtsà jtsí tjiko, xki xi ján fìko tjo; koni yá xi bixòjen xka-la nga mì toò ojà-la ikjoàn tjánè ko ima-la, jngoó k'a biyaà. 13 Jñà xita koi, k'oaá ngaya-la koni xó-la ndáchikon nga bíxteèn tjé-la ya indiì-la nga okó kjoasobà-la; koni ni'ño xi kisìchja ndiyá-la, ko k'oaá s'ín tjínè-la nga ya kítsajna ñánda i'nde jñò choòn nita mé nachrjein-ne.

14 Jè Enoc xi ma-ne itoò tje-la Adán xi ya inchrobàt'aà-ne; k'oaá tis'ín tsibíjna 'én it'aà ts'e xita koi k'e nga kitsò: "Chítsejèn-là Na'èn-ná nga tínchrobá, kjìn jchán jmiì ma àkjale-la xi tjiko, 15 nga koiìndaàjiìn-la ngats'iì xita mé-ne nga tsjá-la kjo'in ngats'iì xita xi jé tjín-la koni tjín kjoa ch'o xi kis'iìn, jñà xi mìkiì beèxkón Nainá nga ch'o tsò 'én xi chjajno-la." 16 Jñà xita koi, kjit'aà nachrjein nchihojé, chjajno-la ngats'iì kjoa. Ta koi ótsji kjoa xi mochjeén-la yijo-la. K'e nga chjako xita, ndaà síkítsajna yijo-la, ta 'én sin 'én ndaà chja; ta jè xi mejèn-la nga siìkijne mé xi mejèn-la.

Kjoa kixi xi sinè-la xita

17 Tanga jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, tikítsjeèn koni s'ín jye kiìchjako ítjòn-nò jñà xita xi tsibíxáya-la Na'èn-ná Jesucristo, 18 nga kitsò-nò: "K'e nga jye kjoehet'aà nachrjein, s'eé xita xi tà kijnokeè xi kjoa kixi. K'oaá s'ín kojchájiìn kjoach'o xi síjé

yijo-la nga mìkiì beèxkón Nainá.” 19 Xita koi, xita naxandá-la
Nainá síjòya. Kjohítsjeèn-la isò'nde tjín-la nga tsjìn-la Inima
Tsjeè-la Nainá.
20 Tanga jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, 'ñó kixi tinchakoo jè
kjoa tsjeè-la Nainá xi mokjeiín-nò. Tìtsi'ba-là Nainá nga jè
Inima Tsjeè-la kàtasíchiya-nò. 21 Tikindaa yijo-nò nga kjit'aà
nachrjein kàtas'e-nò kjoatjòcha-la Nainá. Chíña-la kjoa ima
takòn-la Na'èn-ná Jesucristo, mé-ne nga tsjá-nò kjoabinachon
xi mìkiì fehet'aà nita kjé-ne.
22 Jcha ima takòn nga tisikoò jñà xita xi jò beè-la ikon. 23 Ko
jñà xita xi i'nga, nitoón tináchrjekàjñoò jñà kjoa ch'o xi s'ín
nga jyeé kjomeè ya bixòjiìn ni'ín ts'e kjo'in. Jcha ima takòn
i'nga tanga t'een kinda yijo-nò tsà tikoa ya skajñoò jé-la.
Tinachrjekànguioò kjoa ts'e jé-la. Skanda jñà nikje tjé-la
tinachrjenguioò.

Jeya kàtìjna Nainá

24 Jè Nainá xi ma-la síkinda-nò mé-ne nga mìkiì kixonguioò.
Tsjeè síkítsajna-nò ya nguixkon kjoa jeya-la nga nimé jé
sakò-nò ko 'ñó s'e-nò kjotsja. 25 Jè Nainá xi ta jè tajngoò ma-ne
nga ochrjekàjiìn-ná kjo'in xi it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo, ta
jè tajngoò xi jeya kàtìjna, 'nga kàtìjna; kàtas'e-la kjotíxoma;
kàtas'e-la nga'ñó; skanda kjòtseé, ko nachrjein i'ndei, ko
skanda nita kjé-ne. K'oas'ín kàtama.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Xo̱jo̱n-la̱ San Juan kjoa̱ xi tsakó-la̱ Jesucristo

Kjoa̱ xi kijtseè ko̱ 'én xi kiì'nchré San Juan

1 [1]Jñà kjoa̱ koi xi kitjoé-la̱ Jesucristo nga Nainá kitsjaà-la̱ mé-ne nga ko̱kò-la̱ xi̱ta̱ chi̱'nda-la̱ jñà kjoa̱ xi ta ni̱to̱ón o̱ko̱ma. Jesucristo kisìkasén àkja̱le̱-la̱ nga tsakó-la̱ kjoa̱ koi Juan xi chi̱'nda-la̱ ma. [2]Ko̱ jè Juan tíchja̱ kixi̱-né [k'e̱ nga kiskiì] ngats'iì kjoa̱ xi kijtseè ko̱ xi kiì'nchré koni s'ín nga jè Jesucristo kiìchja̱ kixi̱-la̱ jñà 'én xi kitsjaà-la̱ Nainá.

[3]Mé tà ndaà-la̱ jè xi̱ta̱ xi bíxke̱jiìn xo̱jo̱n koa̱ jñà xi 'nchré 'én-la̱ Nainá xi tjít'aà xo̱jo̱n jè, jñá kjoa̱ xi sa̱ ki̱tasòn; ti̱koa̱á mé ta ndaà-la̱ jè xi̱ta̱ xi síkitasòn koni tsò xo̱jo̱n jè, nga jè na̱chrjein, jyeé nchrobá machrañà.

Kó tsò Juan nga síhixat'aà nga itoò na̱xa̱ndá-la̱ Cristo xi títsa̱jna ján i̱'nde Asia

[4]'A̱n xi 'mì-na Juan, tisìhixat'aà-nò, jñò xi na̱xa̱ndá-la̱ Cristo maà xi itoò i̱'nde titsa̱jnaà ján nangui Asia. Jè kàtatsjá-nò kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱'nchán jè Nainá xi tíjna, jè xi tsibìjna ko̱ jè xi kjoi̱í ìjngoò k'a-ne; k'oa̱ ti̱s'ín kàtatsjá-nò kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱'nchán jñà ini̱ma̱ xi itoò ma-ne xi títsa̱jna nguixko̱n jè xi tíjnasòn íxi̱le̱ nga tíhotíxoma; [5]ko̱ jè Jesucristo k'oa̱ ti̱s'ín kàtatsjá-nò kjo̱ndaà ko̱ kjoa̱'nchán. Jè Cristo, jè xi nguì 'én kixi̱ tsjá, xi ki'ndí tjòn xi jaáya-la̱ i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ biyaà ko̱ jè xi otíxoma-la̱ jñà xi̱ta̱ sko̱-la̱ xi tjín i̱ i̱t'aà nangui. Cristo matsjakeè-ná nga kisìtsjeè jé-ná i̱t'aà ts'e̱ jní-la̱ xi tsibíxteèn. [6]Cristo k'oa̱á s'ín kisìkítsa̱jna-ná nga xi̱ta̱ ítjòn ko̱maá ko̱ no̱'miì ko̱maá nga jñá si̱xá-lá Nainá xi Na̱'èn-la̱ ma Jesucristo. Jeya kàtìjna;

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

jè kàtatíxoma kjit'aà, nitą mé nąchrjein-ne, nitą mé nó-ne. K'oąs'ín kàtama.

7 ¡Chítsejèn-là! Jè Cristo jyeé kjǫmeé f'ìì nga tínchrobájiìn ifi. Ngats'ìì xitą, xkǫón skoę-ne. Jñà xitą xi kisìk'en Cristo tikoąá skoę-ne. Ngats'ìì xitą nąxąndá xi tjín i it'aà nangui skindáyakeè-né nga 'on kǫma-lą it'aà ts'ę. Jon, k'oąá s'ín kǫma.

8 "'Ąn-ná xi tìjną ítjoàn skanda tàts'en-lą kjoą kǫ nga skanda fehet'aà-ne; 'ąn-ná xi tìjnąa, xi tsibijnąa, kǫ xi kjoii ìjngoò k'a; tąjngoó-ná xi tse nga'ñó tjín-na", tsò Ną'èn-ná xi Nainá.

Kjoą xi tsakó-lą Nainá Juan it'aà ts'ę Cristo

9 'Ąn-ná xi mì-ną Juan, xi 'ndsè xan-nò it'aà ts'ę Cristo. Nga yąá titsąjnakoąá Cristo ngásòn titsąnìkjiaán kjǫ'in, kǫ ngásòn yą nokjoà-ná ñánda tíhotíxoma Nainá kǫ ngásòn tíchíkjoąkǫ-ná ngats'ìì kjoą. 'Ąn nga 'én-lą Nainá tìchjàya kǫ tìbenǫjmí kixi-lą xitą it'aà ts'ę Cristo, k'oąá komà-ne ján kinìkasén-na yą nangui jiìn-ndá ñánda 'mì Patmos. 10 Jngoò nąchrjein-lą Nainá, 'ąn, nga yą tìjnąkoąa Inimą Tsjeè-lą, yą ijtǫn índsiàn ki'nchrè jngoò-lą 'én xi 'ñó kiìchją koni jngoò chrjo xi 'ñó jane, 11 kitsò-na:

—'Ąn-ná xi tìjną ítjoàn kǫ xi fehet'aà-ne. Chjoí jngoò xǫjǫn, tít'eiì kjoą xi tì'yi; ikjoàn tikasén-lą nąxąndá-ną xi itoò i'nde títsąjna ján nangui Asia, jñà nąxąndá xi 'mì Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia kǫ Laodicea.

12 K'ęé kisìkátjifaya nga mejèn-na skoeè yá xitą xi tíchją-na; kìjtseè itoò candelero xi nguì kichą oro xi ma tìya asìti. 13 Yą jngoò osen-lą ñánda jncha candelero xi itoò ma-ne síjnajiìn xi ǫkji koni kji ki'ndí-lą xitą. Jngoò nikje kinakjá xi ndojò kji. Bijchó skanda itjòn ndsǫkǫ. Tíkjá jngoò na'ñó payǫ yą isòn inimą-lą xi nguì oro. 14 Tsją skǫ, k'oąá kjoàn koni kjoàn tsją chroba-lą orrè, koni kjoàn 'nchán kjoàn. Xkǫn, k'oąá s'ín tsejèn koni tsà títì ni'ín. 15 Ndsǫkǫ k'oąá kjoàn koni kichą sinè xi 'ñó ndaà ote k'ę nga jye sijiìn ni'ín. Jè jtą-lą, k'oąá s'ín na'yà-lą koni ñánda 'ñó je nandá tíbixòjen-tjòn. 16 Jè tsja kixi, itoò ni'ño tjíya. Jè tso'ba jngoò kichą ndojò bitjo xi 'ñó yijò kji ingajò ngobà. Isén-lą k'oąá kji koni kji ts'oí k'ę nga 'ñó matsjè ndobá, 'ñó ote kji.

17 K'e nga kìjtseè, kiskaànguia ingui ndsoko koni jngoò
mik'en. Ikjoàn jè tsakájnasòn-na tsja kixi, kitsò-na:
—Kì tsakjoòn-jèn, 'an-ná xi tìjna ítjoàn ko xi fehet'aà-ne,
18 ko tìjnakon-ná. Tsakátijna k'en-ná tanga i'ndei tìjnakon-ná
nita mé nachrjein, nita mé nó-ne. 'An tjíya ndsaa ibi ts'e
kjoabiyaà ya i'nde-la mik'en. [Tjí'ndeé-na nga skíx'aa ko
kichjoà nga sìikjaáya-la.] 19 Chjí jñà kjoa xi jye kà'yi ko kjoa
xi tíma nachrjein i'ndei ko kjoa xi koma nga koma iskan.
20 Kií tsò-ne jè kjoa'ma xi kà'yi ts'e ni'ño xi itoò ma-ne xi tjíya
ndsaa kixi ko xi itoò candelero xi nguì kicha oro. Jñà ni'ño
xi itoò ma, jñà àkjale-la naxandá-na xi itoò i'nde títsajna; ko
jñà candelero xi itoò ma-ne, jñà-né xi naxandá-na xi itoò i'nde
títsajna.

Kjoa xi kisinè-la naxandá-la Cristo ján Éfeso

2 1 'Chjí jngoò-la xojon jè àkjale-la naxandá-na xi tíjna
ján Éfeso: "Kií tsò jè xi itoò ni'ño tjíya tsja kixi, jè xi
tsóhojiìn osen-la jñà candelero xi itoò ma-ne xi nguì kicha
oro, tsò-né: 2 Tìbe-ná xá-nò, 'ñó titsanìxá ko nga mìkiì bijta-nò.
Tikoaá tìbe-ná nga mì ti kiì chíkjoakò-nò jñà xita xi ch'o s'ín.
Tikoaá tìbe-ná nga jyeé kichìt'aà jñà xita xi tsò-la yijo-la nga
Cristo tsibíxáya-la, tanga mìtsà kixi kjoa. Jyeé ki'yaà nga xita
ndiso-né. 3 Kjit'aà nachrjein 'ñó tse kjo'in titsanìkjioón, ko 'ñó
titsanìxá xi kjoa ts'an. Mìkiì bijta-nò. 4 Tanga tjín jngoò-nò
kjoa xi ch'o tjín xi mìkiì sasén-na nga mì ti k'oaá s'ín tjín-nò
kjotjòcha koni nga sa ítjòn. 5 Jñò, tikítsjeèn kó ki'nè nga sa
ítjòn k'e nga kj'eè jé bixòjñoò. Tikájno jé-nò. Ìjngoò k'a Nainá
tanguít'aà-là. K'oaá s'ín t'een koni ki'nè nga sa ítjòn. Tsà
majìn-nò, 'an kjián nga tsjaà-nò kjo'in ko kjoaáxìn-nò ni'ín
candelero-nò ya i'nde ñánda síjna. 6 Tanga tjín kjoa xi ndaà
titsa'nè nga majticha kjoa xi s'ín jñà xita nicolaítas. 'An, tikoaá
majtike-ná. 7 Ndaà tiná'yaà koni tsò Inima Tsjeè-la Nainá nga
tíchja-la naxandá-na. Jñà xi siìkijne, 'aán tsjaà-la nga skine jñà
toò-la jè yá xi síkíjnakon-ná xi síjna ya i'nde-la Nainá ñánda
'ñó ndaà choòn."

Kjoa xi kisinè-la naxandá-la Cristo ján Esmirna

8 'Chjí jngoò-la xojon jè àkjale-la naxandá-na xi tíjna ján
Esmirna: "Kií tsò jè xi tsibìjna ítjòn ko xi fehet'aà-ne, jè

xi k'en kǫ jaáya-lą, tsò-né: 9 'Ą́n be-ná xá-nò kǫ kjǫ'in xi
titsą̀nìkjioón kǫ nga xįtą įmą 'mì-nò (tą̀nga įt'aà ts'ę Nainá,
xįtą nchįná-nó jñò). Be-ná nga ch'oó chjąjno-nò jñà xįtą xi
tsò nga xįtą judío-né tą̀nga mìtsà kixį kjoą nga xįtą judío. Jñà
xįtą koi, yą́á chją-ne yą ni'ya ñánda maxkóya xįtą-lą xįtą neįí.
10 Kì tsakjoòn-jèn jè kjǫ'in xi sįkjioón, jè xįtą neįí skįnìs'en-nò
ndą́yá mé-ne nga skót'aà-nò kjoą xi mokjeiín-nò; te nąchrjein
s'ę-nò kjǫ'in. 'Ñó t'è-là takòn kóni skanda k'ę nga kįyá. Kǫ 'ą́án
tsjaà-nò jè kjoąbinachon xi mìkiì fehet'aà koni jngoò corona.
11 Ndaà tįná'yaà koni tsò Inįmą Tsjeè-lą Nainá nga tíchją-lą
nąxą̀ndá-ną. Jñà xi sįìkijne, nįmé kjoą xi kǫmat'in įt'aà ts'ę
kjoąbiyaà xi ma-ne jò k'a."

Kjoą xi kisinè-lą nąxą̀ndá-lą Cristo ján Pérgamo

12 'Chjí jngoò-lą xǫjǫn jè àkjąlę-lą nąxą̀ndá-ną xi tíjna ján
Pérgamo: "Kií tsò jè xi tjín-lą kįchą ndojò xi yijò kji nga ingajò
ngobà, tsò-né: 13 'Ą́n tìbe-ná xá-nò, tìbe-ná nga yą́á titsą̀jnaà
ñánda tíhotíxoma xįtą neįí. Tą̀nga be-ná nga kixį titsą̀jnaà;
mìkiì nìjchàajioòn įt'aà ts'ą́n. Tįkoą be-ná nga mìkiì bì'ma koni
s'ín mokjeiín-nò įt'aà ts'ą́n, nąs'ín k'ę nga k'en Antipas, xįtą
xi kixį bénǫjmí xi įt'aà ts'ą́n; nga yą́á k'en įjìin nąxą̀ndá-nò yą
ñánda síxá xįtą neįí. 14 Tą̀nga tjín i'nga kjoą xi mìkiì sasén-na
nga ch'o titsą́'nè, nga yą́á títsą̀jnajiìn-nò xįtą xi mokjeiín-lą
koni s'ín tsakóya Balaam kjòtseé nga chinchá'a Balac nga
mejèn-lą kǫhótsji jé jñà xįtą Israel nga kàtakine tsojmì xi
xkósòn kisinchaàt'aà-lą; tįkoą kàtas'ín kjoąchijngui. 15 Tįkoą́á
títsą̀jnajiìn i'nga-nò xįtą xi mokjeiín-lą koni s'ín okóya jñá xįtą
nicolaítas. Jñà xįtą koi, 'ą́n majtikę-ná. 16 K'oą́á ma-ne tįkájno
jé-nò, kì tį jé binchaàtsji-nò. Tsà mì k'oą s'ę́en, nįtǫ́ón kjián
nga skąàn-koąa xįtą koi. Jè sikjeén kįchą ndojò xi bitjo-ne
ndsǫba. 17 Ndaà tįná'yaà koni tsò Inįmą Tsjeè-lą Nainá nga
tíchją-lą nąxą̀ndá-ną. Jñà xi sįìkijne, 'ą́án tsjaà-lą tsojmì xi
skįnę xi 'mì maná xi 'ą́n tjí'ma-na; tįkoą tsjaà jngoò-lą ndí
ndą́jǫ jtobá xi chroba kji; yą́á tjít'aà 'ín xįtsę xi mì yá beèxkon;
tà jè skoę́xkon xi tjoé-lą."

Kjoą xi kisinè-lą nąxą̀ndá-lą Cristo ján Tiatira

18 'Chjí jngoò-lą xǫjǫn jè àkjąlę-lą nąxą̀ndá-ną xi tíjna ján
Tiatira: "Kií tsò jè Ki'ndí-lą Nainá xi kǫkjoàn xkǫn koni ni'ín,

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

kǫ jñà ndsǫkǫ, k'oą́ kjoàn koni kịchą sinè xi 'mì bronce xi 'ñó
ndaà kjòchrja'i: 19 'Ą́n, be-ná xá-nò kǫ kjoątjòcha-nò, kǫ kós'ín
nga mokjeiín-nò koą kós'ín titsą́nìxá nga tíchíkjoąkǫ-nò xá
xi titsą'nè. Be-ná nga jè nąchrjein i'ndeị ìsą́á ndaà titsą́nìxá
mì k'oą-ne koni nga są ítjòn. 20 Tą́nga tjín i'nga kjoą xi mìkiì
sasén-na nga ch'o titsą'nè, nga biì'nde-là jè chjǫ́ón Jezabel xi
tsò-lą yijo-lą nga ma-lą bénǫjmíya mé kjoą xi ịskan kǫma nga
konąchą́n kǫ okóya-lą xịtą chị'nda-ną mé-ne nga kjoąchijngui
kàtas'ín-ne tịkoą kàtakine tsojmì xi xkósòn sinchát'aà-lą.
21 'Ą́án tìtsja ìsą-lą nąchrjein nga kàtasíkájno jé-lą nga mì tị jé
kǫhótsji-ne, tą́nga majìn-lą tsjeiìn takòn kjoąchijngui xi s'ín.
22 Tą́nga 'ą́án tsja-lą ch'in nga 'ñó tse kjǫ'in sịìkjeiín kǫ jñà xịtą
xi ngásòn s'ín kjoąchijngui, tsà majìn-lą nga sịìkájno jé-lą nga
mì tị jé kǫhótsji-ne. 23 Jñà xịtą xi yą fìt'aà-lą, jngoò k'aá sịk'en.
Kǫ ngats'iì xịtą nąxą́ndá-lą Cristo skoẹ-né nga 'ą́n-ná xi be kó
tsò kjǫhítsjeèn-lą kǫ inịmą-lą jñà xịtą. Jñò, nga jngoò ìjngoò,
k'oą́ s'ín tsja-nò kjǫ'in koni tjín kjoą xi titsą'nè. 24 Tą́nga jñò
kǫ xịtą xi i'nga xi títsą́jna Tiatira xi mìkiì kota'yà kjǫhítsjeèn
xi mìkiì ndaà tjín, tịkoą kj'eè kiì beè jè xi tsò-lą jñà xịtą koi
kjoątjí'ma-lą xịtą neịí. Jñò, k'oą́á xan-nò mìtsà tị mé kjoą
sịìjé-ìsa-nò. 25 Tą́nga jñò, koni s'ín tjín jè kjǫhítsjeèn ndaà xi
titsą'nè, k'oą́á s'ín t'ẹ́en skanda k'ẹ nga 'ą́n kjoiąa ìjngoò k'a.
26 Jñà xi sịìkijne-lą kjoą ts'ẹ jé tịkoą sịìkitasòn xá-ną koni s'ín
mejèn-ną skanda k'ẹ nga kjoẹhet'aà nąchrjein, 'ą́án tsjaà-lą xá
nga jñà kǫtìxoma-lą ngats'iì nąxą́ndá xi tjín ịsò'nde. 27 Jñà xịtą
xi kǫtìxoma, nguì kǫ́ó kịchą kǫtìxoma-ne. K'oą́á s'ín sịìxkoąya
koni tịjí ni'nde. 28 Jè kjǫtíxoma jè, tịjé-ne xi kitsjaà-na
Nạ'èn-nạ. 'Ą́n tịkoą́á tsjaà-lą jè ni'ño tse xi bitjokàtji k'ẹ nga
tạjñòya. 29 Ndaà tịná'yaà koni tsò Inịmą Tsjeè-lą Nainá nga
tíchjạ-lą nąxą́ndá-nạ."

Kjoą xi kisinè-lą nąxą́ndá-lą Cristo ján Sardis

3 1 'Chjí jngoò-lą xǫjǫn jè àkjąlẹ-lą nąxą́ndá-ną xi tíjna
ján Sardis: "Kií tsò jè xi itoò inịmą-lą Nainá tjín-lą, kǫ
itoò ma ni'ño-lą: 'Ą́n be-ná kjoą xi titsą'nè; k'oą́á s'ín 'ya-nò
nga titsą́jnakon-nó tą́nga xi nguì kixị kjoą, titsą́jnak'en-nó.
2 Tị́kjaáya-là yijo-nò, tjiì-là nga'ñó kjoą xi jye mejèn tíchija.
'Ą́n, kj'eè kiì be tsà ndaà titsą'nè nga nguixkǫn Nainá.
3 Tị́kítsjeèn kjǫhítsjeèn xi kitjoé-nò kǫ xi jye ndaà kina'yà;

k'oa̱s'ín ti̱kitasòn. Ti̱kájno jé-nò, kì ti̱ jé binchaàtsji-nò. Tsà mìkiì si̱kinda̱a yijo-nò k'oa̱á s'ín kjoi̱ikjaá-nò koni s'ín xi̱ta̱ chijé k'e̱ nga mìkiì titsa̱jnandaà mé hora-ne nga kjoi̱í. 4 Ta̱nga tjín chiba-nò xi̱ta̱ ya̱ Sardis xi kj'eè mé jé ótsji, ya̱á ta̱ña ki̱nchimako̱-na nga chroba kjoàn nikje xi kókjá nga k'oa̱á s'ín ok'ìn-la̱. 5 Jñà xi̱ta̱ xi si̱ìkijne-la̱ kjoa̱ ts'e̱ jé, nikje chrobaá kjoàn xi kókjá; mìkiì sìjchàaya 'ín-la̱ ya̱ i̱t'aà xo̱jo̱n ts'e̱ kjoa̱binachon. Ko̱ k'oa̱á xán nga nguixko̱n Nainá xi Na̱'èn-na̱ ma ko̱ nguixko̱n àkja̱le̱-la̱ nga xi̱ta̱ ts'a̱n-ná. 6 Ndaà ti̱ná'yaà koni tsò Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá nga tíchja̱-la̱ na̱xa̱ndá-na̱."

Kjoa̱ xi kisinè-la̱ na̱xa̱ndá-la̱ Cristo ján Filadelfia

7 'Chjí jngoò-la̱ xo̱jo̱n jè àkja̱le̱-la̱ na̱xa̱ndá-na̱ xi tíjna ján Filadelfia: "K'oa̱á tsò jè xi nguì xi̱ta̱ tsjeè ko̱ xi nguì jè sobà xi xi̱ta̱ kixi̱, jè xi tjín-la̱ ibi̱-la̱ xi̱ta̱xá ítjòn xi ki'mì David, jè xi ma-la̱ kíx'a̱ xòhotjoa̱-la̱ ngajmiì ko̱ ni̱jngoò-ìsa xi tjí'nde-la̱ nga ki̱ìchjoàjto; ko̱ k'e̱ nga jè ki̱ìchjoàjto, ni̱jngoò-ìsa xi tjí'nde-la̱ nga skíx'a̱jto: 8 'A̱n be yije-ná xá-nò; chítsejèn-là, kisìkíjna osen jngoò-nò xotjoa̱ xi ti̱x'á, xi ni̱jngoò tjí'nde-la̱ nga ki̱ìchjoàjto. Nga na̱s'ín tà chiba nga'ñó tjín-nò ta̱nga titsa̱nìkitasòn-nó koni tsò 'én-na̱; mìkiì bitsa̱jna'ma i̱t'aà ts'a̱n. 9 Tjín jngoò jtín xi̱ta̱ xi ya̱ chja̱-ne ya̱ ni'ya ñánda maxkóya xi̱ta̱-la̱ xi̱ta̱ nei̱í; xi̱ta̱ ndiso-né nga tsò nga xi̱ta̱ judío, ta̱nga mìtsà kixi̱ kjoa̱. Xi̱ta̱ koi, 'a̱án kichjà-la̱ nga kàtjanchrobá mé-ne nga ki̱ncha-xkó'nchit'aà-nò; k'oa̱á s'ín skoe̱-ne nga 'a̱n, 'ñó matsjake̱-nò. 10 Koií kjoa̱-la̱ nga titsa̱nìkitasòn koni tsò 'én xi kitsjaà-nò nga ki̱chìkjoa̱ko̱ kjit'aà-nò ni̱ta̱ mé kjoa̱-ne, k'oa̱á ma-ne, 'a̱án kósi̱ko̱-nò jè na̱chrjein xi jye nchrobá machrañà nga s'e̱-la̱ kjo̱'in nga tíjtsa i̱sò'nde k'e̱ nga chít'aà yije xi̱ta̱ xi i̱ títsa̱jna i̱t'aà nangui. 11 Kjoi̱i ni̱to̱ón ìjngoò k'a. Ndaà ti̱kinda̱a ngats'ìi kjo̱ndaà xi tjín-nò koni s'ín mokjeiín-nò mé-ne nga mì yá xi kjoa̱á'an-nò xi jñò jye kinìkijne. 12 Jñà xi si̱ìkijne-la̱ ngats'ìi kjoa̱ ch'o xi tjín i̱sò'nde, 'a̱án tsja jngoò-la̱ i̱'nde ñánda kítsa̱jna nga kjit'aà na̱chrjein k'oa̱á ngaya-la̱ koni jngoò chrjó xi ko̱si̱ngui'ñó-la̱ ya̱ ni'ya tsjeè-la̱ Nainá nga skiìjnoa 'ín-la̱ xi Nainá xan-la̱ ko̱ 'ín-la̱ na̱xa̱ndá-la̱ Nainá, xi Jerusalén xi̱tse̱ 'mì xi kji̱nchrobà-ne ngajmiì ñánda tíjna Nainá, ti̱koa̱ skiìjnoa 'ín xi̱tse̱ xi ts'a̱n. 13 Ndaà ti̱ná'yaà koni tsò Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá nga tíchja̱-la̱ na̱xa̱ndá-na̱."

Kjoa xi kisinè-la naxandá-la Cristo ján Laodicea

14 'Chjí jngoò-la xojon jè àkjale-la naxandá-na xi tíjna ján
Laodicea: "Kií tsò jè xi síjngoò yije 'én-la Nainá, jè xi nguì 'én
kixi tsjá, jè xi nguì jè sobà kjoakixi, jè xi tsibíts'ia ngats'iì xi
tsibíndaà Nainá. K'oaá tsò: 15 'An, be-ná mé kjoa xi titsa'nè;
mìtsà 'nchán titsajnaà ni mìtsà tsjè titsajnaà nga mìtsà
kondra titsajnako-ná ko mìtsà ndaà onguít'aà-ná. Ndaà-là
tjín tsà nguì ndaà onguít'aà-ná ko tsà majìn tsà nguì kondra
titsajnako-ná. 16 Tanga jñò, nga isò-nò, mìtsà 'nchán titsajnaà
ni mìtsà tsjè titsajnaà, k'oaá ma-ne nga ndsoba skìhisò-na.
17 Jñò k'oaá bixón: Xita nchiná-náje; ndaà titsajna-je; nimé
chijat'aà-naje. Tanga mìkiì 'ya nga 'iín titsajnaà; nimé xi
tjín-nò; xita ima-nó; mìkiì tsejèn-nò; laká titsjoò. 18 'An, k'oaá
xan-nò, 'aán tindát'aà-ná ton oro xi ni'ín kjòtsjeè-ne mé-ne
nga xita nchiná koma-nò. Tikoa 'aán tindát'aà-ná nikje tsjeè
xi chroba kjoàn mé-ne nga mì kosobà-nò nga títsajna laká
yijo-nò. Tikoa tìnguioò xkiì colirio jñà xkoòn mé-ne nga
ndaà kotsejèn-nò. 19 Ngats'iì xita xi 'an matsjake, otìko-ná
tikoa tsjaà-la kjo'in. Mochjeén-né nga tjiì-là nga'ñó yijo-nò;
tikájno jé-nò, kì ti jé binchaàtsji-nò. 20 'An, yaá tìjnajtoa
xotjoa ni'ya nga tìchjà; tsà tjín i'nga xi kji'nchré-na, koa tsà
skíx'a xotjoa ni'ya-la, komaá kjoahas'en nga kókjen-koaa,
tikoa jè, kokjen-ko-na. 21 Jñà xi siìkijne tsjaà'nde-la nga ya
kítsajnat'aà-na ñánda tíjna íxile ts'e kjotíxoma-na koni s'ín 'an
jye kisìkijne nga yaá tìjnat'aà-la Na'èn-na ñánda tíjna íxile ts'e
kjotíxoma-la. 22 Ndaà tiná'yaà koni tsò Inima Tsjeè-la Nainá
nga tíchja-la naxandá-na."

Kós'ín yaxkón Nainá ján ngajmiì

4 1 Xi jye komà iskan, kiskoòtsejèn ján i'ngaá; kìjtseè
ngajmiì nga tix'á jngoò xotjoa ko jè jta xi ki'nchrè ítjòn-la
xi koa tsò koni chrjo trompeta, kitsò-na:

—Nchrobá mijìn ijndé; kokoò-lè kjoa xi koma k'e nga jye
komà yije kjoa xi tíma i'ndei.

2 Tà nitoón j'iì kanè ìjngoò k'a-na jè nga'ñó-la Inima Tsjeè-la
Nainá; kìjtseè jngoaà íxile xi tíjna ngajmiì ñánda tísatíxoma.
Jé íxile jè, tíjna jngoò xi ya tíjnasòn. 3 Jè xi tíjnasòn íxile
nga tíhotíxoma, k'oaá kji ote tsejèn koni kji ndajo chjí xi 'mì

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

jaspe, o koni kji ndạjọ chjí xi 'mì cornalina. Yạ ịndiì-lạ íxịlẹ
síjnandiì jngoò-lạ ịjñẹ xi ọkji ote tsejèn koni kji ndạjọ chjí xi
'mì esmeralda. 4 Tịyạá-ne nga jngoò itjandiì-lạ ñánda tíjna
xi tíjnasòn íxịlẹ nga tíhotíxoma, kaàn ñijòn íxịlẹ 'ncha ìsạ
ñánda tísatíxoma, tịkoạ kaàn ñijòn xịtạ jchínga títsạjnasòn
xi nguì chroba kjoàn nikje xi kikjá; saà corona kịchạ oro tjí'a
skọ. 5 Yạ ñánda tíjna xi tíjnasòn íxịlẹ nga tíhotíxoma, bitjo
ni'ín ch'ọn, kọ ts'iìn ch'ọn, tịkoạ na'yà-lạ jtạ xi chjạ; itoò ni'ín
xi síhiseèn títì yạ nguixkọn íxịlẹ; jñà ni'ín, jñà inịmạ tsjeè-lạ
Nainá xi itoò ma-ne. 6 Yạ nguixkọn jè xi tíjnasòn íxịlẹ nga
tíhotíxoma, kjijna jngoò ndáchikon xi koni kji chịtsín kji xi
'ñó ote.

Yạ ịt'aà íxịlẹ kọ yạ ịndiì-lạ, ñijòn ma xi títsạjnakon; kóhọkji
ịjtọn íts'ịn kọ yạ ịndsọ'bạ, xkị xi ján tjít'aà xkọn. 7 Jè xi tíjna
ítjòn jñà xi títsạjnakon, k'oạá kji koni kjoàn xa. Xi ma-ne jò,
koni kji nchrạjạ ki'ndí kji. Xi ma-ne jàn, ịsén-lạ xịtạá tjín-lạ.
Xi ma-ne ñijòn, k'oạá kji koni kji jạ xi tsó'bajiìn ịsén. 8 Jñà xi
ñijòn ma-ne xi títsạjnakon nga jngoò ìjngoò, joòn jngạá tjín-lạ.
'Ñó kjín ma-ne xkọn xi tjín nga jngoò itjandiì-lạ kọ ịya-lạ.
Mìkiì síkjáya kọ nạchrjein kọ nịtjẹn nga tsò:

Tsjeè-né, tsjeè-né, tsjeè-né jè Nạ'èn-ná xi Nainá,
xi ta jè tạjngoó xi 'ñó tse nga'ñó tjín-lạ,
jè xi tsibìjna, jè xi tíjna kọ jè xi kjoịí ìjngoò k'a-ne.

9 Jñà xi títsạjnakon nchitsjá-lạ kjoạjeya, nchitsjá-lạ kjọndaà,
kọ nchibeèxkón jè xi tíjnasòn íxịlẹ jè xi tíjnakon nịtạ kjé-ne.
K'ẹ k'oạ nchis'ín, 10 jñá xịtạ jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne
bincha-xkó'nchi-ñiat'aà-lạ jè xi tíjnasòn íxịlẹ tịkoạ beèxkón-né
jè xi tíjnakon nịtạ mé nạchrjein-ne. Síkatsjoò corona-lạ yạ
nguixkọn jè xi tíjnasòn íxịlẹ nga tsò:

11 Nạ'èn, ok'ín-lè nga jị tjoé-lè kjoạjeya, nga jchạxkón-lè,
nga tsịji yije-né nga'ñó xi tjín,
nga jị tsibìndiì ngats'ìì tsojmì xi tjín,
nga k'oạá s'ín kjòmejèn-lè nga tjín yije tsojmì
kọ nga kisindaà kóhọtjín xi tjín.

Xọjọn xi maxkóya kọ jè Orrè

5 1 'Ạn, kìjtseè jè xi tíjnasòn íxịlẹ nga tíhotíxoma, kjinaya
tsja kixị jngoò xọjọn xi kjixkóya xi kitjeijno ịya-lạ kọ
ngatsejèn-lạ kọ itoò k'a tjí'ñó ñánda jncha-lạ sello nga jngoò

ìjngoò k'a. 2 Kìjtseè jngoaà àkjaḷe xi tse nga'ñó tjín-laḷ, xi 'ñó
kiìchjaḷ nga kitsò:
—Yá xi ok'ìn-laḷ nga skíx'aḷ jè xọjọn koaḷ komà-laḷ kjoaáxìn jñà
sello xi jncha-laḷ.
3 Taḷnga niḷyá kisakò xi komà-laḷ nga kiskíx'aḷ jè xọjọn, niḷ mìkiì
ma kotsejèn-laḷ nga kot'aà kó tsò 'én xi tjít'aà; niḷjngoò kisakò
ján ngajmiì, niḷjngoò kisakò iḷt'aà nangui, koaḷ niḷjngoò kisakò
iḷngui nangui. 4 'Aḷn, 'ñó kiskindàya nga kọ ndáxkoaàn k'ẹ nga
kìjtseè nga niḷjngoò kjòtsji xi ok'ìn-laḷ nga kiskíx'aḷ jè xọjọn nga
ma kot'aà kó tsò 'én xi tjít'aà. 5 Jñà xiḷtaḷ jchínga xi kaàn ñijòn
ma-ne, jngoò xi kitsò-na:
—Kì chìhindáya-jèn. Tíjna xi 'mì: Xa-laḷ xiḷtaḷ naḷxaḷndá Judá,
xi tiḷkoaḷ 'mì: Tjẹ-laḷ xiḷtaḷxá ítjòn David, nga jè xi jye kisìkijne-laḷ
kondraḷ-laḷ. Jè xi ok'ìn-laḷ nga skíjndaḷya jè xọjọn koaḷ kọma
kjoaḷáxìn sello-laḷ xi itoò ma-ne.
6 K'ẹé kìjtseè jngoò Orrè nga síjna yaḷ jngoò osen-laḷ ñánda
tíjna xi tíjnasòn íxiḷẹ nga tíhotíxoma, kọ ñánda títsaḷjna jñà xi
ñijòn ma-ne xi títsaḷjnakon, kọ ñánda títsaḷjna xiḷtaḷ jchínga xi
kaàn ñijòn ma-ne. Jè Orrè, k'oaḷá kji koni tsà jye k'en; itoò ma
nchraḷjá-laḷ tiḷkoaḷ itoò ma xkọn; jñà xkọn, jñà iniḷmaḷ-laḷ Nainá xi
itoò ma-ne xi kinìkasén nga tíjtsa iḷsò'nde. 7 Jè Orrè, kiskoé jè
xọjọn xi kjinaya tsja kixiḷ jè xi tíjnasòn íxiḷẹ nga tíhotíxoma.
8 Jè Orrè, k'ẹ nga jye kiskoé xọjọn jè, jñà xi ñijòn ma-ne xi
títsaḷjnakon kọ jñà xiḷtaḷ jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne chincha-
xkó'nchi-ñiat'aà-laḷ nga nguixkọn Orrè. Ngats'iì saà ní'ñó
arpaá 'ya kọ chiḷtsín xi nguì oro xi tjíya chrjongó-laḷ nainá.
Jè chrjongó-laḷ nainá jñà xi kjoaḷ bítsi'ba-laḷ jñà xiḷtaḷ-laḷ Nainá.
9 Kiseè jngoò sò xiḷtsẹ xi tsò:

Ok'ín-lè nga ngajiḷ chjoí jè xọjọn, chjaḷàxìn sello-laḷ
nga jiḷ kinìk'en-lè, nga kọ jní-lè tsibíchjítjì xiḷtaḷ
xi yaḷ itjokàjiìn-ne ngats'iì tjẹ-laḷ xiḷtaḷ xi tjín iḷsò'nde,
ngats'iì 'én xi tjín iḷsò'nde,
ngats'iì naḷxaḷndá xi tjín,
kọ ngats'iì nangui xi tjín iḷsò'nde
mé-ne nga yaḷ kiḷchjaḷ-ne iḷt'aà ts'ẹ Nainá.

10 Kọ xiḷtaḷxá ítjòn ki'nì kọ nọ'miì ki'nì
nga ma siḷìkitasòn-laḷ Nainá,
koaḷ jñà kọtìxoma iḷ iḷt'aà nangui.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

11 K'e̲ nga kiskoòtsejèn, ki'nchrè jta̲-la̲ jñà àkja̲le̲ xi kjiìn jchán
millón ma-ne xi nchiseè ya̲ i̲ndiì-la̲ ñánda tíjna xi tíjnasòn íxi̲le̲
nga tíhotíxoma ko̲ ya̲ ñánda títsa̲jna jñà xi títsa̲jnakon ko̲ jñà
xi̲ta̲ jchínga. 12 'Ñó jchán nchichja̲ nga tsò:
Jè Orrè xi kinìk'en, ok'ín-la̲ nga jcha̲xkón
nga ts'e̲ yije-né nga'ñó xi tjín,
ko̲ kjoa̲ nchi̲ná ko̲ kjoa̲ chji̲ne̲,
ko̲ jè tsjá nga'ñó,
ndaà kàtayaxkón,
jeya kàtìjna ko̲ 'nga kàtìjna.
13 Ngats'ìì xi xó kisindaà-ne xi tjín ngajmìì, xi tjín i̲ i̲t'aà
nangui ko̲ ya̲ i̲ngui nangui, ko̲ xi tjín i̲jiìn ndáchikon,
ki'nchrè-la̲ nga tsò:
Jè xi tíjnasòn íxi̲le̲ ko̲ Orrè, 'nga kàtìtsa̲jna;
kàtayaxkón, jeya kàtìtsa̲jna,
kàtas'e-la̲ nga'ñó ni̲ta̲ mé na̲chrjein-ne.
14 Jñà xi ñijòn ma-ne xi títsa̲jnakon, kitsò:
—¡K'oa̲s'ín kàtama!
Jñà xi̲ta̲ jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne chincha-xkó'nchi-
ñiat'aà-la̲ nga jeya kisìkíjna jè xi tíjnakon ni̲ta̲ mé
na̲chrjein-ne.

Sello xi itoò ma-ne

6 1 K'e̲é kìjtseè jè Orrè nga jaàxìn ítjòn jngoò sello. I̲kjoàn
ki'nchrè jngoò-la̲ jñà xi ñijòn ma-ne xi títsa̲jnakon nga
kiìchja̲. K'oa̲á kitsò koni ma ch'o̲n nga one, kitsò:
—Nchroboí.
2 Kiskoòtsejèn, k'e̲é kìjtseè jngoò kohòyo̲ xi chroba kji; jè xi
tíjnakjá-la̲ kohòyo̲, kjinaya tsja jngoò arco xi mochjeén k'e̲ nga
tjín kjojchán; i̲kjoàn kitjoé jngoò-la̲ corona xi si'a sko̲ xi̲ta̲ k'e̲
nga síkijne; kiì nga jye kisìkijne mé-ne nga si̲ìkijne ìsa̲-ne.
3 Jè Orrè, k'e̲ nga jaàxìn sello xi ma-ne jò, ki'nchrè-la̲ jè xi
ma-ne jò xi títsa̲jnakon nga kitsò:
—¡Nchroboí!
4 Ko̲ ìjngoò kohòyo̲ itjo xi inì kji; jè xi tíjnakjá-la̲, kitjoé
jngoò-la̲ ki̲cha̲ ndojò xi 'ñó je kji, ti̲koa̲ kitjoé-la̲ nga'ñó
nga kàtjaàxìn kjoa̲'nchán xi tjín i̲t'aà nangui mé-ne nga
kàtasík'en-ne xíkjín jñà xi̲ta̲.

5 Jè Orrè, k'e̲ nga jaàxìn sello xi ma-ne jàn, ki'nchrè-la̲ jè xi
ma-ne jàn xi títsa̲jnakon nga kitsò:
—¡Nchroboí!
K'e̲ nga kiskoòtsejèn, kìjtseè ìjngoò kohòyo̲ xi jmà kji; jè xi
tíjnakjá-la̲ kohòyo̲, jngoò libra tjíya tsja jè xi machi̲ba̲ya-ne
tsojmì. 6 Ki'nchrè jngoò-la̲ jta̲ ya̲ jngoò osen-la̲ jñà xi ñijòn
ma-ne xi títsa̲jnakon nga kitsò:
—Nga jngoò nisoò trigo, jngoò na̲chrjein chjí-la̲ chi̲'nda
tjín-ne. Ko̲ nga jàn nisoò cebada, ti̲koa̲á jngoò na̲chrjein chjí-la̲
chi̲'nda tjín-ne. Kì tà nìkits'ón-jen jè asìti̲ ko̲ vino.
7 Jè Orrè, k'e̲ nga jaàxìn sello xi ma-ne ñijòn, ki'nchrè jta̲-la̲
jè xi ma-ne ñijòn xi títsa̲jnakon nga kitsò:
—¡Nchroboí!
8 Kiskoòtsejèn, kìjtseè jngoaà kohòyo̲ xi sinè kji. Jè xi
tíjnakjá-la̲, Kjoa̲biyaà 'mì 'ín-la̲; ìjngoò tji̲ngui-la̲ xi I̲'nde
ts'e̲ Mik'en 'mì. Kitjoé-la̲ kjo̲tíxoma nga ngats'ìi xi̲ta̲ xi tjín
i̲sò'nde, xi ñijòn xi̲ta̲, jngoò ki̲yá xi kjoa̲ ts'e̲ kjo̲jchán, kjoa̲ ts'e̲
kjinchrá, kjoa̲ ts'e̲ ch'in ko̲ kjoa̲ ts'e̲ cho̲ ts'e̲n xi tjín i̲jiìn ijñá
si̲ìk'en.
9 Jè Orrè, k'e̲ nga jaàxìn sello xi ma-ne 'òn, 'a̲n kìjtseè ya̲
i̲ngui ími̲xa̲ tsjeè-la̲ Nainá títsa̲jna jñà xi̲ta̲ xi kinìk'en nga koií
kjoa̲-la̲ 'én-la̲ Nainá, ti̲koa̲ koií kjoa̲-la̲ nga kixi̲ kitsjaà 'én-la̲
Nainá. 10 'Ñó nchichja̲ nga tsò:
—Na̲'èn xi ji̲ sabà tìhotìxomai, ji̲ xi nguì tsjeè tijni ko̲ nguì
kjo̲kixi̲, skanda mé na̲chrjein kíndaàjiìn-la̲ nga k'oi̲-la̲ kjo̲'in
jñà xi̲ta̲ xi tjín ján i̲sò'nde, jñà xi kisìk'en-naje̲n.
11 K'e̲é kits'ìi-la̲ nikje xi chroba kjoàn, ki'mì-la̲ nga kàtasíkjáya
chiba na̲chrjein ìsa̲ skanda k'e̲ nga ko̲jngoò jñà xi 'ndse̲ joó
i̲t'aà ts'e̲ Cristo xi ti̲koa̲ ngásòn xá-la̲ Nainá ki̲yájiìn-ne.
12 Jè Orrè, k'e̲ nga jaàxìn sello xi ma-ne joòn, kiskoòtsejèn
nga j'ìi jngoò ch'ón xi 'ñó ts'a. Jè ts'oí, jmà kji komà koni nikje
jmà, ko̲ jè sá, inì kji komà koni jní. 13 Jñà ni'ño xi tjín ngajmiì,
chixòt'aà nangui koni ma jñà toò iko̲ xkoén nga bixòngui k'e̲
nga 'ñó 'ba tjo̲. 14 Jè ngajmiì, k'oa̲á s'ín kichijà koni jngoò xojo̲n
xi ma maxkóya; ngats'ìi jñà nindoò ko̲ nangui jiìn-ndá xi tjín
i̲jiìn ndáchikon, jahatjìya-la̲ ya̲ i̲'nde ñánda títsa̲jna. 15 Jñà
xi̲ta̲xá ítjòn xi tjín i̲sò'nde, ko̲ xi̲ta̲ xi 'ñó ndaà yaxkon-la̲, ko̲
xi̲ta̲ nchi̲ná, ko̲ xi̲ta̲ sko̲-la̲ soldado, ko̲ xi̲ta̲ xi tse nga'ñó tjín-la̲,
ko̲ xi̲ta̲ chi̲'nda, ko̲ xi̲ta̲ xi títsa̲jnandei̲í nga mìtsà nei tjín-la̲,

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

yaá tsibìtsajna'ma ñánda tjín nguijo ko naxi xi tjín-la nindoò.
16 Kitsò-la jñà nindoò ko jñà naxi:
—Tikatsjònè-náje̱n yijo-nò, tijtsa'ma-náje̱n mé-ne nga mìkiì skoe̱-naje̱n jè xi tíjnasòn íxile̱ nga tíhotíxoma ko tikoa kitsajna'ma-laje̱n kjoajti-la ko kjo'in xi tsjá jè Orrè. 17 Nga jye ijchò nachrjein-la Nainá ko Orrè nga ko kjojti-la, 'ñó tse kjo'in tsjá. ¿Yá xi koma kichìkjoakò-la?

Jñà chi'nda-la Nainá xi tjít'aà chiba-la

7 1 Xi jye komà iskan kjoa koi, 'an kìjtseè ñijòn àkjale̱ xi jncha kixi nga ñijòn chrjanguì-la isò'nde xi nchibíchjoàhikon-la tjo mé-ne nga mì ti kiì k'oa-ne ya isòn isò'nde ko isòn ndáchikon, tikoa nijngoò yá siìníyá-la. 2 Tikoaá kìjtseè ìjngoaà àkjale̱ xi tínchrobá-ne ñánda bitjokàtji-ne ts'oí xi 'ya jngoò kicha ts'e̱ Nainá xi tíjnakon xi ma sit'aà chiba-la xita. 'Ñó kiìchja-la jñà àkjale̱ xi ñijòn ma-ne xi jye kitjoé-la nga'ñó nga tsjá ch'in-la isò'nde ko ndáchikon. 3 Kitsò-la:
—Kì tà chjà ch'in 'bì-lá isò'nde ko ndáchikon ko yá, skanda k'e̱-né nga jye sit'aà chiba-la ya tjen-la jñà xi chi'nda-la Nainá.
4 Ki'nchrè-la kótjín ma-ne jñà xita xi kisit'aà chiba-la, jngoò sìndo ko ichán ñijòn jmiì ma-ne, ngats'iì tje̱-la xita Israel. 5 Jñà ngats'iì tje̱-la xita koi xi kisit'aà chiba-la: jñà tje̱-la Judá, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje̱-la Rubén, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje̱-la Gad, tejò jmiì ma-ne. 6 Jñà tje̱-la Aser, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje̱-la Neftalí, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje̱-la Manasés, tejò jmiì ma-ne. 7 Jñà tje̱-la Simeón, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje̱-la Leví, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje̱-la Isacar, tejò jmiì ma-ne. 8 Jñà tje̱-la Zabulón, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje̱-la José, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje̱-la Benjamín, tejò jmiì ma-ne.

Xita xi kjín jchán ma-ne xi chroba kjoàn nikje xi íkjá

9 Xi jye komà, k'e̱ nga kiskoòtsejèn, kjín jchán xita kìjtseè; niyá xi maxke̱ya-la. Yaá títsajna xita xi ya inchrobàjiìn-ne ngats'iì nangui xi tjín isò'nde, ko ngats'iì tje̱-la xita xi tjín isò'nde, ko títsajna xita xi chja ngats'iì 'én xi tjín, ko xita xi ya nchrobá-ne ngats'iì naxandá xi tjín. Jñà xita koi, 'ncha kixi-né nga nguixkon xi tíjnasòn íxile̱ nga tíhotíxoma tikoa nga nguixkon jè Orrè. Saà nikje chrobaá íkjá ko saà xkajén kjiya tsja. 10 Ngats'iì xita koi, 'ñó jchán nchichja nga tsò:

Jè Na̱'èn-ná xi Nainá xi tíjnasòn íxi̱le̱ ñánda nga tíhotíxoma
ko̱ jè Orrè,
tsachrjekàjiìn-ná kjo̱'in.
11 Ngats'ìì jñà àkja̱le̱ 'ncha kixi̱-né ya̱ i̱ndìì-la̱ ñánda tíjna
xi tíjnasòn íxi̱le̱ nga tíhotíxoma ko̱ ya̱ ñánda títsa̱jna jñà
xi̱ta̱ jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne, ko̱ jñà xi ñijòn ma-ne xi
títsa̱jnakon. Chincha-xkó'nchi-ñiat'aà-la̱ skanda i̱t'aà nangui
nga kijtseèxkón Nainá. 12 Kitsò:
K'oa̱á s'ín kàtama.
Nainá 'ñó tjín-la̱ kjoa̱ machikon-t'in, ko̱ kjoa̱ jeya, ko̱ kjoa̱
chji̱ne̱,
tjín-la̱ kjo̱ndaà, 'ñó 'nga tíjna, tse nga'ñó tjín-la̱,
ko̱ tjín-la̱ kjo̱tíxoma.
K'oa̱s'ín kàtama skanda ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne.
13 K'e̱é kìichja̱ jngoò-na jñà xi̱ta̱ jchínga, kitsò:
—Jñà xi̱ta̱ xi chroba kjoàn nikje xi íkjá, ¿yá xi̱ta̱-ne, ñánda
kòf'ìì-ne?
14 'A̱n, kixan-la̱:
—Ngaji̱í tíjiìn-lè na̱'èn.
Jè kitsò-na̱:
—Jñà xi̱ta̱ koi xi tsatojiìn kjo̱'in jè na̱chrjein k'e̱ nga 'ñó
tse kjo̱'in kis'e. Kisìtsjeè nikje-la̱ nga ko̱ jní-la̱ Orrè-la̱ Nainá
kisìchroba-ne. 15 Koií kjoa̱-la̱ nga ya̱ títsa̱jna-ne nguixko̱n jè xi
tíjnasòn íxi̱le̱ nga tíhotíxoma ko̱ na̱chrjein ko̱ ni̱tje̱n sís'in-la̱
ya̱ i̱ngo̱-la̱. Jè xi tíjnasòn íxi̱le̱ ya̱á kíjnajiìn osen kjit'aà-la̱
nga si̱ìkinda̱. 16 Mì ti̱ kiì kjinchrá si̱ìkjeiín-ne ko̱ mì ti̱ kiì
ko̱xíndá-la̱. Ko̱ mì ti̱ kiì ko̱kà-ne yijo-la̱ jè ndobá-la̱ ts'oí k'e̱ nga
'ñó matsjè. 17 Nga jè Orrè xi tíjna jngoò osen-la̱ ñánda tíjna xi
tíjnasòn íxi̱le̱ nga tíhotíxoma, jè si̱ìkinda̱ koni s'ín makinda̱
orrè; jè kjoi̱ko̱ ñánda tíbitjo nandá xi tíjnakon. Nainá si̱ìxìjno
yije ndáxko̱n jñà xi̱ta̱ koi.

Xi ma-ne itoò sello

8 1 Jè Orrè, k'e̱ nga jaàxìn jè sello xi ma-ne itoò, osen-la
hora jñá kis'e ján ngajmiì. 2 I̱kjoàn kìjtseè jñà àkja̱le̱
xi itoò ma-ne xi 'ncha kixi̱ nguixko̱n Nainá, jngoò chrjo
trompeta kits'ìì-la̱ nga jngoò ìjngoò. 3 K'e̱é j'ìì ìjngoò àkja̱le̱
xi 'ya jngoò ki̱cha̱ xi nguì oro jè xi tjíya chrjongó-la̱ Nainá.
Tsasíjna kixi̱ ya̱ i̱t'aà ími̱xa̱ tsjeè-la̱ Nainá, i̱kjoàn tse

chrjongó-la Nainá kits'iì-la mé-ne nga ya kisìjngoòko-ne jè kjoa bìtsi'ba-la jñà xita-la Nainá. Yaá tsaká ya isòn ímixa tsjeè xi nguì oro xi tíjna ya nguixkon jè xi tíjnasòn íxile ñánda tíhotíxoma. 4 Jè nindi-la chrjongó-la nainá ko kjoa bítsi'ba-la xita-la Nainá tsijin-né ya tsja jè àkjale ya nguixkon Nainá. 5 Jè àkjale kiskoé jè kicha xi tìya chrjongó-la Nainá, chinchá-ìsa xá'í xi títìsòn ya it'aà ímixa tsjeè-la Nainá. Ikjoàn kisìkatjen-sòn isò'nde; 'ñó kits'iìn ch'on, kina'yà-la jta, ki'ya-la ni'ín ch'on, ko ts'a ch'ón.

Jñà chrjo trompeta

6 Jñà àkjale xi itoò ma-ne ko itoò chrjo trompeta tjíma'ya tsibítsajnandaà nga siìkjindáya.

7 Jè àkjale xi síjna ítjòn kisìkjindáya chrjo-la. Ikjoàn ts'a jtsí ndajo ko ni'ín xi tsjájiìn jní; ján kisìkasén it'aà nangui. Jè xi ma-ne jàn-ya-la isò'nde, jngoòya kitì; k'oa ti tjín kitì jñà yá; kitì yije xka xkoén.

8 Jè xi ma-ne jò àkjale kisìkjindáya chrjo-la. Ko jngoò xi okji koni jngoò nindoò xi je kji xi títì, yaá kinìkatjen-jiìn ndáchikon. Nga jàn-ya-la ndáchikon, jngoòya, jní komà. 9 Jñà cho xi tjín-ngui ndáchikon, jngoòya k'en xi ma-ne jàn-ya cho. K'oaá tis'ín komà jñà chitso, jngoòya chixoña xi ma-ne jàn-ya chitso.

10 Jè xi ma-ne jàn àkjale kisìkjindáya chrjo-la. Jngoò ni'ño xi 'ñó je kji xi títìjnga, kiskaàngui-ne ngajmiì. Jè ni'ño jè, jngoòya xajngá nandá kiskaàjiìn xi ma-ne jàn-ya xajngá nandá ko ya ñánda títjo nandá. 11 Jè 'ín-la ni'ño jè, xka tsja 'mì. Ko jè nandá, jngoòya kjòtsja, jè xi ma-ne jàn-ya nandá. Kjín jchán xita k'en nga kjòtsja nandá.

12 Jè xi ma-ne ñijòn àkjale kisìkjindáya chrjo-la. Ikjoàn jngoòya kitsì'on jè ts'oí xi ma-ne jàn-ya yijo-la; ko k'oaá tis'ín komà jè sá ko ni'ño. Ikjoàn kòjñò jngoòya jè ts'oí ko sá ko ni'ño. Koa jngoòya kòjñò jè nachrjein xi jàn-ya tjín-ne; ko k'oaá tis'ín komà k'e nga nitjen; mì ti kiì kjòhiseèn-ne.

13 K'e nga kiskoòtsejèn, ki'nchrè jngoò-la ja xi kitoòtjen ján ijiìn isén. 'Ñó kiìchja nga kitsò:

—Ima xó-ne, ima xó-ne, ima xó-ne jñà xita xi tjín ján isò'nde, taxki 'oón komat'in k'e nga skindàya chrjo-la jñà àkjale xi nguì jàn chija-ìsa.

Chrjo trompeta xi ma-ne 'òn

9 [1]Jè xi ma-ne 'òn àkjale kisìkjindáya chrjo-la; 'an kìjtseè jngoaà ni'ño xi kiskaàngui-ne ngajmiì skanda it'aà nangui. Ikjoàn kjòngatsja jè ibi ts'e nitjan. [2]Kiskíx'a jè nitjan. K'oaá s'ín itjo ni'ndi koni tsà ts'e ngajá xi 'ñó ii kjoàn. Jè ni'ndi xi itjo, kisìjñò jè ts'oí ko ijiìn isén. [3]Jè ni'ndi, yaá itjojiìn cho langosta xi tsangasòn isò'nde; kits'ii-la nga'ñó nga ma-la k'oee-la xita koni cho na'yá xi tjín isò'nde. [4]K'oaá s'ín kisatiìxoma-la nga mìkiì tsjá ch'in-la ngats'ii xka ijñá xi tjín isò'nde, ko nijngoò yá; tà jñà xi koma tsjá ch'in-la jñà xita xi tsjìn-la chiba-la Nainá ya itjòn tjen-la. [5]Mìkiì kitsjaà'nde-la nga siìk'en xita; tà kjo'iín 'òn sá tsjá-la; jè kjo'in xi tsjá, k'oaá ngaya-la koni k'e nga 'bé-la cho na'yá xita nga ijò 'beé. [6]Nachrjein koi, jñà xita mejèn-la nga kiyá, tanga mìkiì sakò-la kós'ín siìk'en yijo-la. 'Ñó komejèn-la nga siìk'en yijo-la tanga mìkiì koma kiyá.

[7]Jñà cho langosta k'oaá kjoàn isén-la koni kjoàn kohòyo xi binchandaà-la kjojchán. Tjísòn sko koni corona xi nguì oro; isén-la xitaá tjín-la. [8]Tsja sko k'oaá kjoàn koni kjoàn ts'e íchjín; ni'ño, k'oaá kjoàn koni ts'e xa. [9]Ya isòn inima-la k'oaá kjoàn xi kijtsa koni kicha tájaà xi síkjeén xita kjojchán; jñà jngaá-la k'oaá s'ín na'yà-la nga one koni tsà 'ñó kjìn ma carreta xi bíndofe kohòyo nga ongachikon nga fì kjojchán. [10]Tjín nditsin koni cho na'yá ko tjín-la na'yá. Jñà nditsin tjín-la nga'ñó nga 'òn sá siìki'on xita. [11]Jè xi síjna sko-la cho langosta, jè àkjale ts'e nitjan. Jè 'ín-la àkjale jè, xi 'én hebreo, Abadón 'mì, koa xi 'én griego, Apolión 'mì. [Jñà 'ín koi, tsòyaá-ne: jè xi síkits'óña.]

[12]Jyeé tsato kjo'in xi tíjna ítjòn xi taxki 'oón komàt'in xita; tanga nguì jò chija xi sa nchrobá.

Chrjo trompeta xi ma-ne joòn

[13]Jè xi ma-ne joòn àkjale kisìkjindáya chrjo-la; k'eé ki'nchrè jngoò-la jta xi ya itjojiìn-ne nga ñijòn nchrajá-la jè ímixa tsjeè xi nguì oro jè xi síjna nguixkon Nainá [14]nga kitsò-la jè àkjale xi ma-ne joòn, xi kjiya chrjo tsja:

—Chjíjnda'ñoí jñà àkjale xi ñijòn ma-ne xi tjít'aà'ñó ya chrañà-la jè nandá xajngá je Éufrates.

15 K'e̲é kitjájnda̲'ñó jñà àkja̲le̲ xi ñijòn ma-ne xi jye k'oa̲s'ín
títsa̲jnandaà jè hora, jè na̲chrjein, jè sá ko̲ jè nó, mé-ne nga
jngoòya si̲ìk'en-ne xi̲ta̲ xi ma-ne jàn-ya ngats'ìì xi̲ta̲ xi tjín.
16 'A̲n, ki'nchrè-la̲ kótjín ma-ne jñà xi̲ta̲ kjo̲jchán xi kohòyo̲
títsa̲jnakjá-la̲; jò sìndo̲ millón ma-ne.
17 K'oa̲á s'ín tsatsejèn-na jñà kohòyo̲ ko̲ xi̲ta̲ xi títsa̲jnakjá-la̲
nga ki̲cha̲ tájaà kijtsa ini̲ma̲-la̲ xi inì kjoàn koni ni'ín, xi
azul kjoàn koni zafiro, ko̲ xi sinè kjoàn koni azufre. Jñà sko̲
kohòyo̲, k'oa̲á kjoàn koni sko̲ xa; ko̲ ya̲ tso'ba, ni'ín bitjo,
ni̲'ndi̲í bitjo, ko̲ azufre bitjo. 18 Jè kjoa̲-la̲ nga ingajàn kjo̲'in koi,
jngoò ya k'en xi̲ta̲ xi jàn ya ngats'ìì xi̲ta̲ xi tjín. Jè kisìk'en jè
ni'ín, ni̲'ndi̲ ko̲ azufre xi bitjo-ne tso'ba kohòyo̲. 19 Nga'ñó xi
tjín-la̲ kohòyo̲, ya̲á tjí'a tso'ba ko̲ i̲tjòn nditsin, nga jñà nditsin
k'oa̲á kjoàn koni kjoàn ye̲; koa̲ jñà sko̲ síki'on-ne jñà xi̲ta̲.
20 Jñà xi̲ta̲ xi tsiningui-ne xi mìkiì k'en k'e̲ nga jye tsato yije
kjo̲'in koi, mìkiì kisìkájno jé-la̲ nga mì ti̲ jé ko̲hótsji-ne; ta̲kó
jñà kijtseèxkón ini̲ma̲ ch'o-la̲ nei̲í, ko̲ jñà i̲sén xi Nainá tsò-la̲
xi ki̲cha̲ oro, plata, bronce, nda̲jo̲ ko̲ yá, jñà xi mìkiì tsejèn-la̲
ko̲ xi mìkiì 'nchré ko̲ xi mìkiì ma fì. 21 Jñà xi̲ta̲ koi, mìkiì
kisìkájno jé-la̲ nga mì ti̲ jé ko̲hótsji-ne nga xi̲ta̲ sík'en, nga
ma-la̲ bíndaà, ko̲ nga kjoa̲ chijngui s'ín, ko̲ kjoa̲ chijé.

Àkja̲le̲ xi kjiya tsja jngoò xo̲jo̲n libro jtobá

10 1 Ìjngoò àkja̲le̲ kìjtseè-ìsa xi tjín-la̲ nga'ñó xi
tínchrobájen-ne ngajmiì nga ifi tsátijno; jè sko̲
kijnasòn jngoò i̲jñe̲; i̲sén-la̲ k'oa̲á kji koni ts'oí; jñà ndso̲ko̲
k'oa̲á s'ín tsejèn koni tsà ni'ín xi ncha kixi̲ nga títì. 2 Kjinaya
tsja jngoò xo̲jo̲n xi jtobá kji xi jye kitjájnda̲ya. Jè ndso̲ko̲ kixi̲
tsasíjnajiìn ya̲ ndáchikon ko̲ jè ndso̲ko̲ ngaskón tsasíjnasòn
nangui. 3 K'oa̲á s'ín 'ñó kiìchja̲ koni tsò xa k'e̲ nga kjindáya;
k'e̲ nga jye kiìchja̲, itoò ch'o̲n kina'yà jta̲-la̲ nga ti̲koa̲ kiìchja̲.
4 K'e̲ nga jye jane ch'o̲n xi itoò kits'iìn, 'a̲n tìjna̲ndaà-ná nga
mejèn-na skiìjno jngoaà xo̲jo̲n, ta̲nga ki'nchrè jngoò-la̲ jta̲ xi
ngajmiì inchrobà-ne xi kitsò-na:

—Jñà 'én xi kàchja̲ ch'o̲n xi itoò kats'iìn, 'maá ti̲kíjni; kì
xo̲jo̲ón bìt'iì.

5 Jè àkja̲le̲ xi 'a̲n kìjtseè nga ya̲ síjnajiìn jngoò ndso̲ko̲
ndáchikon ko̲ xi ìjngoò ndso̲ko̲ ya̲ síjnasòn nangui,
kiskímiì'nga tsja kixi̲ ján ngajmiì, 6 kitsjaà 'én-la̲ i̲t'aà ts'e̲

Nainá xi tíjnakon nitą mé nąchrjein-ne, jè xi tsibíndaà ngajmiì, nangui kǫ ndáchikon, ngats'ìì tsojmì xi yą tjín, kitsò:

—Mì tį kiì s'ę ìsą-ne nąchrjein. 7K'ę nga kįchóya nąchrjein-lą nga koiìts'ią jè àkjąlę xi ma-ne itoò nga siìkjindáya chrjo-lą, jè kjoą'ma-lą Nainá kįtasòn-né koni s'ín kitsò jñà xįtą chį'nda-lą xi kiìchją ngajo-lą.

8Jè jtą xi ki'nchrè ítjòn-lą xi ngajmiì inchrobà-ne, ìjngoò k'a kiìchją-na kitsò:

—T'in, chjoí jè xǫjǫn xi jtobá kji xi jye kitjájndąya nga kjinaya tsja jè àkjąlę xi síjnakixį isòn ndáchikon kǫ isòn nangui.

9Kiìkoąan jè àkjąlę, kixan-lą:

—Tjiì-ná jè xǫjǫn jtobá xi kjinaya ndseįi.

Kitsò-na:

—Chjoí, įkjoàn chįnįi; ján įya įndsǫ'boì kǫtsjaya-né, tąnga yą į'a ndsǫboi, ixiì kǫma-lè koni tsà tsjén.

10Kiskoé jè xǫjǫn xi kjiya tsja jè àkjąlę. K'ę nga kiskíneę, kisìhixiì'á ndsǫba koni tsà tsjén; tąnga ján įya įndsǫ'bà kjòtsja-né. 11Ki'mì-na:

—Mochjeén-né nga ìjngoò k'a kįnókjoąya ngajo-lą Nainá mé kjoą xi kǫmat'in jñà xįtą xi kjìn nąxąndá nchrobá-ne kǫ xi kjìn nangui chją-ne kǫ xi kjìn skǫya 'én chją, kǫ mé kjoą xi kǫmat'in xįtąxá ítjòn xi tjín įsò'nde.

Jò ma xįtą xi tsjá 'én įt'aà ts'ę Cristo

11 1K'ęé kits'iì jngoò-na yá xi ma machįbąya-ne, xi k'oą kji koni kjoàn yá nise. Ki'mì-na:

—Tįsítjiin, tįchįbąyi jè įngǫ ítjòn-lą Nainá kǫ jè ímįxą tsjeè-lą. Tìxkęyi kótjín ma-ne jñà xįtą xi yą beèxkón Nainá. 2Jè ndįtsin xi kijnat'aà-lą įngǫ, kì kiì nìchįbąyi nga jñá kitjoé-lą xi tąxkį xįtą xi mìtsà xįtą judío. Jñà xįtą koi, ichán jò sá kǫtìxoma yą Jerusalén xi į'nde tsjeè-lą Nainá. 3'Ąán siìkasén ingajò xįtą-ną xi tsjá 'én įt'aà ts'ąn nga kįchjąya jngoò jmiì kǫ jò sìndǫ kǫ jàn-kaàn nąchrjein; kǫ jñà nikje xi kǫkjá, nikje jmà kjoàn xi ts'ę kjoąba.

4Jñà ingajò xįtą xi tsjá 'én, jñà-né ingajò yá olivo kǫ ingajò kįchą candelero xi jncha kixį nguixkǫn Nainá xi otíxoma-lą įsò'nde. 5Tsà yá xi mejèn-lą siìki'on xįtą koi; ni'ín kǫchrje tso'ba xi jngoò k'a kǫkà jñà xi kondrą-lą. K'oąá s'ín kįyá yije,

nitą yá-ne xi mejèn-lą siìki'on. 6 Jñà xitą koi tjín-lą nga'ñó nga ma-lą kiìchjoà-lą ngajmiì mé-ne mì ti kiì k'oą-ne jtsí jñà nąchrjein k'ę nga kichjąya. Tikoąá tjín-lą nga'ñó it'aà ts'ę nandá nga ma-lą nga jní s'iin; kǫ kǫmaá-lą kjìn skǫya kjǫ'in tsjá-lą xitą isò'nde; kǫmaá-lą nga kǫs'ín s'iin nitą kótjín k'a mejèn-lą nga s'iin. 7 Ingajò xitą koi, k'ę nga jye tsjá 'én-lą, jè chǫ je xi ch'o kji xi bitjomijìn-ne yą nitjąn jñò, skąàn-kǫ-né, kǫ siìkijne-lą, ikjoàn kiyá ingajò xitą koi. 8 Jñà yijo-lą xitą koi, yąá siyijò osen ndits in-lą nąxąndá ítjòn, ñánda kisit'aà krò Ną'èn-ná. Jè 'ín-lą nąxąndá ítjòn xi ǫkji, k'oąá s'ín ngaya-lą koni Sodoma, o Egipto. 9 Xitą xi yą inchrobàjiìn-ne nąxąndá xi tjín isò'nde, kǫ ngats'iì tję-lą xitą xi tjín isò'nde, kǫ xitą xi chją ngats'iì 'én xi tjín, kǫ xitą xi yą nchrobá-ne ngats'iì nangui xi tjín isò'nde, ján nąchrjein osen skótsejèn-jno yijo-lą mik'en; kǫ mìkiì tsjá'nde nga siìjiìn jñà xitą koi xi jò ma-ne. 10 Jñà xitą xi tjín isò'nde kǫtsjaá-lą nga jye k'en xitą koi; tsjá kjǫtjò-lą tsojmì xitą xíkjín. Koií k'oąs'ín s'iin-ne nga jñà ingajò xitą xi chją ngajo-lą Nainá, tseé kjǫ'in tsjá-lą jñà xitą isò'nde. 11 K'ę nga jye tsato xi jàn nąchrjein osen, jè Nainá kisìkítsąjnakon ìjngoò k'a-ne nga jaáya-lą; ikjoàn chincha kixi ìjngoò k'a-ne; kǫ ngats'iì xitą xi kijtseè, 'ñó jchán kitsakjòn. 12 Ingajò xitą koi kiì'nchré jngoò-lą jtą xi 'ñó kiìchją xi ngajmiì inchrobà-ne, kitsò-lą:

—Nchrobá-mijìn-jno ijndé.

Ikjoàn kiìmijìn-jiìn ifi ján ngajmiì. Ngats'iì jñà xitą kondrą-lą kijtseè-né. 13 Tik'ęé-ne j'iì jngoò ch'ón xi 'ñó jchán ts'a; jngoò ya nąxąndá chixoña xi ma-ne te ya kóhǫkji nąxąndá; kǫ jè kjoą-lą ch'ón, itoò jmiì xitą k'en. Jñà xitą xi tsiningui-ne, ndaà jchán kitsakjòn. Ikjoàn kiìchjąt'aà-lą Nainá xi tíjna ngajmiì nga jeya kisìkíjna.

14 Jyeé tsato kjǫ'in xi ma-ne jò xi tąxki 'oón komàt'in xitą; tąnga nchrobá nitǫón xi ma-ne jàn k'a.

Chrjo trompeta xi ma-ne itoò

15 Jè xi ma-ne itoò àkjąlę kisìkjindáya chrjo-lą; kjín jchán jtą kina'yà-lą ngajmiì xi 'ñó kiìchją nga kitsò:

Jñà kjǫtíxoma xi tjín isò'nde,
jyeé ts'ę Ną'èn-ná xi otíxoma-ná kǫ jè Cristo xi xó
kinìkasén-ne.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Jè kǫtìxoma nitą mé nąchrjein-ne.
16 Jñà xitą jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne, xi títsąjnanè íxilę nga
nguixkǫn Nainá, chincha-xkó'nchi-ñiat'aà-lą nga kijtseèxkón
Nainá. 17 Kitsò:
Nąˈèn xi Nainá 'mì-lè.
Ndaà chjí-lè nga ta ji tą jngoò-né xi 'ñó tse ngaˈñó tjín-lè,
ngaji xi tijni iˈndei,
kǫ xi tijni skanda kjòtseé,
[kǫ xi są kjoii ìjngoò kˈa-ne].
Tìˈbiì-lèjęn kjǫndaà nga jyeé kachjoí ngaˈñó xi tjín-lè;
kǫ jyeé kòbítsˈii nga ji tìhotìxomai.
18 Jñà xitą xi tąxki xitą xi mìtsà xitą judío jyeé kòjti-lą;
tąnga jyeé ijchò nąchrjein-lą kjǫjti-lè kˈę nga ji kˈoi-lą kjǫˈin
xitą koi,
jè nąchrjein kˈę nga ji kíndaàjiìn-lą jñà xitą xi jye kˈen
kǫ kˈoi-lą kjǫtjò xi okˈìn-lą nga tjoé-lą xitą chiˈnda-lè xi
kiìchją ngajo-lè
kǫ jñà xitą-lą Nainá kǫ ngatsˈiì xi beèxkón-lè,
jñà xi jtobá kjoàn kǫ xitą jchínga.
Sikjehesoìn jñà xitą xi ma-lą síkjehesòn xitą nąxąndá
isòˈnde.
19 Ján ngajmiì kitáxˈą iˈnde tsjeè-lą Nainá; yą iya iˈnde tsjeè-lą
kiˈya-lą jè kaxą tsˈę kjoą xi tsibíndaàjiìn Nainá kǫ jñà xitą.
Ikjoàn jate niˈín chˈǫn, kinaˈyà-lą jtą, kitsˈiìn chˈǫn, tsˈa chˈón,
tsˈa jtsí ndąjǫ xi 'ñó tsiaàn kjoàn.

Jè chjǫón kǫ jè yę

12 1 Ján ngajmiì tsatsejèn jngoò kjǫxkón. Jngoò chjǫón
kiˈya-lą; jè tsˈoí xi ma nikje-lą. Jè sá yąá tíjna ingui
ndsǫkǫ, kǫ jngoò corona tjíˈa skǫ xi tejò niˈño tjítˈaà. 2 Jè
chjǫón, kiˈndí 'ya. 'Ñó jchán kjindáya nga jye machrañà nga
jtsˈín kiˈndí-lą; tseé kjǫˈin tísíkjeiín nga jye ijchò chibą-lą nga
jtsˈín kiˈndí-lą. 3 Ján ngajmiì ìjngoò kjǫxkón tsatsejèn. Jngoò
yę xi 'ñó je kji tsatsejèn. Inì kji, itoò ma skǫ, kǫ jngoò corona
itsé tjíˈa nga jngoò ìjngoò skǫ. Tikoąá te ma nchrąjá-lą. 4 Jè
nditsin yę, jngoò ya niˈño tsibíndofe xi ma-ne jàn ya ngatsˈiì
niˈño xi tjín ngajmiì, ikjoàn tsibítsjotˈaà nangui. Jè yę je,
tsasìjnatˈaà-lą jè chjǫón xi tíˈbeé kiˈndí mé-ne nga skine-ne
kiˈndí-lą kˈę nga jye jtsˈín. 5 Jè chjǫón, tsiˈbeé jngoò kiˈndí xˈin

nga jè kọtìxoma-la ngats'iì naxandá xi tjín isò'nde koni jngoò xita xi yá kicha kjiya tsja nga kiìnè-la kjọ'in xita xi mìkiì 'nchréñijon-la. Tanga jè ki'ndí-la chjoón, kitjá'an-la; yaá kiìkọ ñánda tíjna Nainá nga tíhotíxoma. 6 Jè chjoón, tsanga-né. Ján kiì i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixì choòn, ñánda nga Nainá tsibíjnandaà jngoò-la i'nde nga ya katjiì-la tsojmì xi skine. Jngoò jmiì kọ jò sìndọ kọ jàn-kaàn nachrjein kíjna.

7 Xi jye komà iskan, ján ngajmiì kis'e kjọjchán. Jè àkjale Miguel kọ àkjale-la kiskaàn-kjoòkọ jè ye je. Kọ jè ye je, kọ àkjale-la nas'ín 'ñó kiskaàn-kjoò, 8 tanga mìkiì kisìkijne-la, kọ mì ti mé i'nde kis'e-la ján ngajmiì. 9 K'oaá s'ín komà nga itjokàjiìn ngajmiì jè ye jchínga xi 'mì Xita Neií kọ xi 'mì Satanás xi konachan-la ngats'iì xita isò'nde. Kinìkatjengui ya it'aà nangui kọ àkjale-la.

10 Ki'nchrè jngoò-la jta ján ngajmiì xi 'ñó kiìchja xi tsò:

—I'ndei jyeé ijchò nachrjein nga kitjokàjiìn kjọ'in xita xinguiaá nga kọ nga'ñó-la Nainá nga jè kọtìxoma kọ kjọtíxoma xi tjín-la Cristo [xi Nainá xó kisìkasén-ne], koií kjoa-la nga jye kànìkatjengui jè xi kọ nachrjein kọ nitjen tsját'in 'én ndiso xita xinguiaá nga nguixkọn Nainá. 11 Jñà xita xinguiaá, nga nguì kọó nga'ñó xi tjín-la jní xi tsibíxteèn jè Orrè kisìkijne-la kọ nguì kọó jñà 'én xi kitsjaà it'aà ts'e Nainá. Mìkiì kitsakjòn-la nas'ín kinìk'en. 12 Tsja kàtas'e-la ngajmiì kọ jñà xi ya títsajna. Tanga ima xó-nò jñò xi ya titsajnaà it'aà nangui kọ xi titsajnaà ya ijiìn ndáchikon nga jè xita neií jyeé ijchòjen-tjingui-nò kọ 'ñó jti tjín-la nga jyeé tíjiìn-la nga ta chiba nachrjein kíjna-ìsa.

13 Jè ye xi 'ñó je kji, k'e nga kinìkatjengui it'aà nangui, tsangatjingui-la jè chjoón xi tsi'beé ki'ndí x'in. 14 Tanga jè chjoón, jò jngaá ts'e ja kits'iì-la xi 'ñó iì kjoàn mé-ne koma tótjen-ne nga konga-la jè ye xi je kji. Ján kiì kíjna ya i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixì choòn. Jàn nó osen kíjna nga kọkinda nga tjoé-la tsojmì xi skine. 15 Jè ye xi je kji, tsachrje nandá tso'ba nga ndána koma mé-ne nga koma kichrjoakọ-ne jè chjoón. 16 Tanga jè nangui kisìchját'aà-la jè chjoón; kitáx'a, kits'iì ndána xi jè ye tsachrje tso'ba. 17 Jè ye ìsaá 'ñó kjòjtikeè jè chjoón. Kiì tjingui kondra-la jñà xita tje-la chjoón nga kiìkjaán-kọ jñà xi síkitasòn kjọtíxoma-la Nainá kọ jñà xi ndaà tsjá 'én it'aà ts'e Cristo. 18 Jè ye, yaá tsibìjnajiìn tsomì xi 'ncha indiì ndáchikon.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

Jò chọ ii xi ch'o kjoàn

13 1Kìjtseè jngoaà chọ je xi ch'o kji xi itjo-mijìn-jiìn-ne
ndáchikon xi itoò ma skọ; te ma nchrạjá-lạ; jngoò
corona ịtsé tjí'a nga ìjngoò ìjngoò nchrạjá-lạ; jñà skọ tjít'aà 'ín
xi Nainá chjạjno-lạ. 2Jè chọ je xi ch'o kji xi 'ạn kìjtseè, k'oạá
kji koni kjoàn xa indo; k'oạá kjoàn ndsọkọ koni ts'ẹ chọ oso;
k'oạá kji tso'ba koni tso'ba xa. Jè nga'ñó xi tjín-lạ jè yẹ, kọ jè
ị'nde-lạ ñánda tíhotíxoma, kọ jè kjọtíxoma-lạ xi 'ñó tjín, jè chọ
ts'ẹn kjòngạtsja. 3'Ñó tse kitiì jngoò skọ jè chọ je xi ch'o kji;
k'oạá kji komà koni tsà jye kịyá; tạnga jè skọ xi 'ñó tse kitiì,
kjòndaà-ne. Ngats'iì xịtạ xi tjín nga tíjtsa ịsò'nde, tà kjòxkón-lạ
kjoạ xi komà, kọ yạá kiìtjịngui-lạ jè chọ ts'ẹn. 4Ngats'iì xịtạ
kijtseèxkón jè yẹ, nga jè yẹ kitsjaà-lạ kjọtíxoma xi tísíkjeén
jè chọ ts'ẹn. Jñà xịtạ tịkoạá kijtseèxkón jè chọ je xi ch'o kji.
Ịkjoàn kitsò:

—Tsjìn ìjngoò ìsạ koni jè chọ je xi ch'o kji; mì yá tjín xi
kịchìkjoạ-lạ nga skạàn-kọ.

5Jè chọ ts'ẹn kitjò'ndeé-lạ nga kiìchjạ 'én xi 'nga síkíjna
yijo-lạ nga chjạjno-lạ Nainá. Tịkoạá kits'iì'nde-lạ nga ichán
jò sá kọtìxoma. 6K'oạá s'ín kis'iìn; kiìchjạjno-lạ Nainá,
kiìchjạjno-lạ 'ín-lạ Nainá kọ Ni'ya Tsjeè-lạ, kọ kiìchjạjno-lạ jñà
xịtạ xi títsạjna ngajmiì. 7Tịkoạ kitjò'ndeé-lạ nga kiskaàn-kọ
xịtạ-lạ Nainá skanda kó nga kisìkijne-lạ. Ịkjoàn kits'iì-lạ
kjọtíxoma ịt'aà ts'ẹ ngats'iì tjẹ-lạ xịtạ, kọ ịt'aà ts'ẹ ngats'iì
nạxạndá xi tjín, kọ ịt'aà ts'ẹ ngats'iì xịtạ xi chjạ ngats'iì 'én
xi tjín, kọ ịt'aà ts'ẹ xịtạ xi tjín nga ìjngoò ìjngoò nangui xi
tjín ịsò'nde. 8Ngats'iì xịtạ xi tjín nga tíjtsa ịsò'nde, jè chọ
ts'ẹn skoẹxkón, jñà ngats'iì xịtạ xi mìkiì tjít'aà 'ín-lạ nga tịsạ
tàts'en-lạ kjoạ, jè xọjọn xi ts'ẹ kjoạbinachon xi ts'ẹ Orrè-lạ
Nainá xi k'en ngajo-lạ xịtạ.

9Ndaà tịná'yaà koni xan-nò. 10Jè xi ndạyá kjịs'en, k'oạá s'ín
tjínè-lạ nga ndạyá kjoị. Jè xi kịchạ ndojò kịyá-ne, k'oạá s'ín
tjínè-lạ nga kịchạ ndojò kịyá-ne. Ií mochjeén nga kixị kítsạjna
kjit'aà kọ nga kịchìkjoạkọ-lạ kjọ'in jñà xịtạ-lạ Nainá.

11Xi komà ịskan kìjtseè ìjngoaà chọ je xi ch'o kji xi itjo
mijìn-ne ịjiìn nangui. Jò ma nchrạjá-lạ xi k'oạ kjoàn koni
nchrạjá-lạ orrè. K'oạá s'ín chjạ koni jngoò yẹ xi 'ñó je kji.
12K'oạá s'ín tjín-lạ kjọtíxoma koni jè chọ je xi ch'o kji xi tíjna

ítjòn nga ya síjna nguixkon. Bínè-la xita xi tjín isò'nde nga kàteèxkón jè cho je xi ch'o kji xi tíjna ítjòn, jè xi kjòndaà-ne ñánda 'ñó tse kitiì jngoò sko. 13 Tikoaá maá-la kis'iìn kjoxkón xi 'in tjín. Skanda maá-la kisìkjinchrobà-jen ni'ín xi ngajmiì nchrobá-ne skanda it'aà nangui nga nguixkon xita. 14 Kiskoònachan-la xita xi tjín isò'nde, koií kjoa-la jñà kjoxkón xi kits'iì'nde-la nga kis'iìn nguixkon cho je xi ch'o kji xi tíjna ítjòn. Tsibít'in-la xita nga kàtíndaà jngoò xkósòn-la jè cho xi tíjna ítjòn xi kicha ndojò kitiì-ne sko tanga jaáya-la. 15 Jè cho xi ma-ne jò kits'iì-la nga'ñó nga kisìkíjnakon jè xkósòn-la cho xi kisindaà, mé-ne nga koma kichja-ne ko ngats'iì xita xi mìkiì skoexkón siìk'en-ne. 16 K'oaá s'ín tsibínè-la nga kàtasit'aà chiba-la jñà xi xita ixti, jñà xita jchínga, jñà xita nchiná ko jñà xita ima, jñà xita xi títsajnandeií ko xi chi'nda títsajna'ñó. Yaá kàtasit'aà chiba-la ya tsja kixi ko tsà ya itjòn tjen-la. 17 Nijngoò xita xi ma kotse tsojmì, nijngoò xi ma kotìjna tsà mìkiì tjít'aà chiba-la ko tsà jè 'ín-la cho mìkiì tjít'aà-la ko tsà mìkiì tjít'aà-la número ts'e 'ín-la cho. 18 Ijndé mochjeén kjoachjine-la xita; jè xi ndaà machiya-la, kàtíxkeya número-la cho je xi ch'o kji; ts'e xita-né. Jè número: joòn sìndo ko jàn kaàn ko joòn.

Jè Orrè-la Nainá ko jñà xita xi jngoò sìndo ko ichán ñijòn jmiì ma-ne

14 1 Xi komà iskan, kiskoòtsejèn, kìjtseè jè Orrè, nga síjnakixi isòn nindoò Sión ko xita xi jngoò sìndo ko ichán ñijòn jmiì ma-ne xi tjít'aà itjòn tjen-la 'ín-la Orrè ko ts'e Na'èn-la. 2 Ki'nchrè jngoò-la jta xi ngajmiì nchrobá-ne xi 'ñó tíhone koni ma nandá k'e nga 'ñó maje, koni ma nga faáya-la ch'on k'e nga jye ts'iìn; k'oaá s'ín ki'nchrè-la koni tsà kjìn ma xita xi síkjane ní'ñó arpa. 3 Tína'yà jngoò-la sò xitse nga tíjnda nguixkon jè xi tíjnasòn íxile nga tíhotíxoma, ko ya nguixkon xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon ko ya nguixkon jñà xita jchínga. Niyá xi ma-la seè jè sò xi tíjnda, ta jñà-né xi jngoò sìndo ko ichán ñijòn jmiì ma-ne, jñà xi jye itjokàjiìn kjo'in ya isò'nde. 4 Jñà xita koi, mìtsà íchjín tsibìtsajnako, nguì tsjeè kisìjchá yijo-la. Jñá-né xi fì tjingui-la Orrè nita ñánda-ne nga fì. Jñà-né xi itjokàjiìn ítjòn kjo'in ngats'iì it'aà ts'e xita xi tjín isò'nde, mé-ne nga koma kongatsja ítjòn-ne Nainá ko Orrè. 5 Nimé 'én ndiso kiìchja, ko nimé jé tjín-la nga nguixkon Nainá.

Àkjale xi jàn ma-ne

6 Kìjtseè ìjngoaà àkjale xi tsó'bajiìn isén nga tífìko 'én ndaà-la
Nainá xi tjín nita mé nachrjein-ne nga keènojmí-la jñá xita xi
títsajna isò'nde, ngats'iì xita xi tjín nga ìjngoò ìjngoò nangui,
ngats'iì tje-la xita, ngats'iì xita xi chja ngats'iì 'én xi tjín, ko
ngats'iì xita xi tjín nga ngats'iì naxandá xi tjín isò'nde. 7 'Ñó
chja kitsò:
—Jchaxkón Nainá, jeya tikíjna; jye ijchò nachrjein-la nga
koiìndaàjiìn. Jchaxkón jè xi tsibíndaà ngajmiì, xi tsibíndaà
nangui, xi tsibíndaà ndáchikon ko ñánda tíbitjo nandá.
8 Ìjngoò àkjale kiìchja xi kitsò:
—Jyeé kakaàngui, jyeé kakaàngui Babilonia, naxandá xi 'ñó
je kji, jè xi bít'in-la naxandá xi tjín isò'nde nga [kj'eií nainá
fìt'aà-la] koni s'ín xita k'e nga kjoachijngui s'ín. Koni s'ín
kis'iìn, k'oaá ngaya-la koni tsà kisìch'i yije xita isò'nde jè xán
ts'e kjoachijngui-la xi tjiko kjojti-la Nainá.
9 Ìjngoò àkjale tsatsejèn xi ma-ne jàn xi 'ñó chja nga kitsò:
—Tsà yá xi skoexkón jè cho je xi ch'o kji ko isén xkósòn-la,
tsà tikoa sit'aà chiba-la itjòn tjen-la, o tsà tsja, 10 Nainá tsjá-la
kjo'in, k'oaá ngaya-la koni tsà vino skoí xi tjiko kjoajti-la
Nainá. Nga jè sobà Nainá jyeé tsibíndaà jngoò chitsín vino xi
'ñó kjaán mé-ne nga kokò-ne kjoajti-la nga s'e-la kjo'in ijiìn
ni'ín azufre xi 'ñó tsjè títì. Tíkotsejèn àkjale tsjeè ko Orrè.
11 Jè ni'ndi-la ts'e kjo'in-la, kjit'aá nachrjein nita kjé-ne nga
kitjomijìn. Mìkiì siìkjáya ko nachrjein ko nitjen jñà xita xi
jè cho ts'en ko isén xkósòn-la beèxkón, jñà xi tikoa tjít'aà
chiba-la ko 'ín-la jè cho je xi ch'o kji. 12 Iíjndé nga mochjeén
nga kàtachíkjoa-la nita mé kjoa-ne jñà xita-la Nainá xi
síkitasòn kjotíxoma-la ko xi ndaà mokjeiín-la it'aà ts'e Jesús.
13 Ki'nchrè ìjngoaà 'én xi ngajmiì inchrobà-ne xi kitsò-na:
—Chjí, tít'eiì xojon: “Jñà nachrjein xi fì-ìsa, mé tà ndaà-la
jñà xita xi kiyá nga mokjeiín-la it'aà ts'e Na'èn-ná.” K'oaá tsò
Inima Tsjeè-la Nainá: “Kixií kjoa, jñà xita koi siìkjáya-né kjoa
ts'e xá-la; ján ngajmiì, jchaá-la ngats'iì kjoa xi ndaà kis'iìn.”

K'e nga maxkó tsojmì xi jye kòjchá ya it'aà nangui

14 K'e nga kiskoòtsejèn, kìjtseè jngoaà ifi xi chroba kji, ya
isò'nga ifi tíjna jngoò xi k'oa kji koni ki'ndí-la xita. Jngoò

corona xi nguì oro tjí'a skǫ, kǫ jngoò kịchạ libá kjiya tsja xi 'ñó yijò kji. 15 Ìjngoò àkjạlẹ itjo yạ ị'nde tsjeè-lạ Nainá xi 'ñó chjạ, kitsò-lạ jè xi tíjnasòn ifi:

—Tits'ịi nga tịxákoịi kịchạ libá-lè; tịchásoìn, kǫ tíxkoí kóhǫtjín tsojmì tjè xi tjín ịt'aà nangui nga jye kòjchá yije; kǫ jyeé ijchò nạchrjein-lạ nga sincháxkó.

16 Jè xi tíjnasòn ifi, tsibíts'iạkǫ kịchạ libá-lạ yạ ịsòn nangui nga tsatesòn tsojmì tjè-lạ ịsò'nde, ịkjoàn chincháxkó.

17 Ìjngoò àkjạlẹ itjo yạ ị'nde tsjeè-lạ Nainá xi kijna ngajmiì xi tịkoạ kịchạ libá kjiya tsja xi 'ñó yijò kji. 18 Ìjngoò àkjạlẹ itjo-ne ịt'aà ímịxạ tsjeè-lạ Nainá, jè xi síkindạ ni'ín. 'Ñó kiìchjạ-lạ jè àkjạlẹ xi kịchạ libá kjiya tsja; kitsò-lạ:

—Tits'ịi nga tịxákoịi kịchạ libá-lè xi 'ñó yijò kji; tịchát'eiì 'én-lạ jñà toò uva xi tjín ịt'aà nangui, nga jñà toò-lạ jye kichji.

19 Jè àkjạlẹ tsibíts'iạkǫ kịchạ libá-lạ nga tsatet'aà toò-lạ jñà yá uva; ịkjoàn kisìkatsjoòya yạ ñánda nga ma binchanè toò uva. Kjoạ koi, jè okó kjoạjti-lạ Nainá. 20 Mìtsà yạ ịjiìn nạxạndá kisinè jñà toò uva; ján ịndiì nạxạndá kisinè; k'ẹ nga jye kisinè, jní itjo ñánda nga kisinè; 'ñó tse jní itjo skanda ijchò kangui-lạ kó kji 'nga tíjna freno xi tjí'a tso'ba kohòyǫ kǫ jàn sìndǫ kilómetro tsangasòn.

Itoò ma àkjạlẹ xi itoò kjǫ'in j'iìkǫ

15 1 Ìjngoò kjǫxkón kìjtseè ján ngajmiì xi 'ñó xkón kji kǫ 'ñó jeya ki'ya-lạ. Itoò ma àkjạlẹ xi itoò kjǫ'in j'iìkǫ jñà kjǫ'in xi fehet'aà-ne nga yạá fehet'aà-ne kjoạjti-lạ Nainá.

2 Tịkoạ kìjtseè jngoaà ndáchikon xi chịtsín kji; tsjájiìn kǫ ni'ín. Yạ ncha kixị ịsòn ndáchikon xi chịtsín kji, jñà xịtạ xi jye kisìkijne ịt'aà ts'ẹ chǫ je xi ch'o kji kǫ ịsén xkósòn-lạ, jñà xi mìkiì kitsjá'nde nga kisit'aà chịbạ-lạ, kǫ número ts'ẹ 'ín-lạ. Xịtạ koi kjiya tsja ní'ñó arpa xi Nainá kitsjaà-lạ. 3 Nchiseè sò-lạ Moisés xi chị'nda-lạ Nainá kǫ sò-lạ Orrè, nchitsò:

Nạ'èn xi Nainá 'mì-lè, xi ta jị tạ jngoò-né xi 'ñó tse nga'ñó tjín-lè,
'ñó jeya kǫ 'ñó xkón tjín ngats'iì kjoạ xi 'nì.
Xịtạ kixị-né; kixịí tjín ndiyá-lè.
Jịí-né xi Xịtạxá Ítjòn tìjnạ-lạ ngats'iì nạxạndá xi tjín ịsò'nde.

4 ¿Yá xi mìkiì tsakjón-lè Nạ'èn?

¿Yá xi mìkiì skoe̲xkón-lè?
Ta̲jngoò ngaji̲ xi xi̲ta̲ tsjiì,
koií k'oa̲s'ín kjoi̲í-ne ngats'iì na̲xa̲ndá-la̲ i̲sò'nde nga
skoe̲xkón-lè
nga jye tí'ya-la̲ kjoa̲ kixi̲-lè.
5 K'e̲ nga jye kìjtseè kjoa̲ koi, kiskoòtsejèn nga kitáx'a̲ ján
ngajmiì jè i̲'nde tsjeè-la̲ Nainá xi tíjnaya i̲ya Ni'ya Nikje xi okó
nga ya̲ tíjna Nainá. 6 Itjo ya̲ i̲'nde tsjeè-la̲ Nainá jñà àkja̲le̲ xi
itoò ma-ne xi j'iìko̲ itoò kjo̲'in. Íkjá nikje lino chroba xi 'ñó
ote kjoàn; tíkjá ndáyá-la̲ na'ñó payo̲ xi nguì oro. 7 Jñà xi ñijòn
ma-ne xi títsa̲jnakon, jngoò itjojiìn xi kisìnga̲tsja nga íjngó
íjngó àkja̲le̲ xi itoò ma-ne; kitsjaà íjngó íjngó-la̲ chi̲tsín xi nguì
oro xi ya̲ tjíya kjo̲'in ts'e̲ kjoa̲jti-la̲ Nainá xi tíjnakon ni̲ta̲ mé
na̲chrjein-ne. 8 Ya̲ i̲ya i̲'nde tsjeè-la̲ Nainá, kitseè ni̲'ndi̲ xi ya̲
inchrobà-ne i̲t'aà ts'e̲ kjoa̲jeya-la̲ Nainá ko̲ nga'ñó xi tjín-la̲.
Ni̲yá xi kitjò'nde-la̲ nga jahas'en ya̲ i̲'nde tsjeè-la̲ Nainá skanda
k'e̲ nga jye tsitasòn yije jñà kjo̲'in xi itoò ma-ne xi j'iìko̲ jñà
àkja̲le̲ xi itoò ma-ne.

Chi̲tsín xi itoò ma-ne

16 1 Ki'nchrè jngoaà 'én xi ya̲ itjo-ne i̲'nde tsjeè-la̲ Nainá
nga kitsò-la̲ jñà àkja̲le̲ xi itoò ma-ne:
—Tanguió, tíxteèn-sòn i̲sò'nde jñà xi tjíya chi̲tsín xi itoò
ma-ne, kjo̲'in xi tji̲ko̲ kjoa̲jti-la̲ Nainá.
2 Kiì jè àkja̲le̲ xi tsako̲ ítjòn-la̲. Tsibíxteèn-sòn i̲sò'nde xi
tjíya chi̲tsín-la̲. Ngats'iì xi̲ta̲ xi tjín-la̲ chi̲ba̲-la̲ cho̲ ts'e̲n ko̲ xi
beèxkón jè i̲sén xkósòn-la̲ jè cho̲ je xi ch'o kji, tsako̲-la̲ ch'in
xa̲jtsé xi 'ñó ch'o kjoàn ko̲ ijò jchán ma.
3 Jè àkja̲le̲ xi ma-ne jò tsibíxteèn-jiìn ndáchikon xi tjíya
chi̲tsín-la̲. Ko̲ jè ndáchikon, nguì jní komà, koni tsà ya̲ k'en-jiìn
xi̲ta̲. Ngats'iì xi títsa̲jnakon ya̲ i̲jiìn ndáchikon jngoò k'aá k'en.
4 Jè àkja̲le̲ xi ma-ne jàn, tsibíxteèn-jiìn ya̲ xa̲jngá nandá
ko̲ ñánda tíbitjo nandá, jè xi tjíya chi̲tsín-la̲. Saà jní komà.
5 I̲kjoàn ki'nchrè-la̲ jè àkja̲le̲ xi ts'e̲ nandá, kitsò:
—Ngaji̲ Na̲'èn, tjín-lè kjoa̲kixi̲, nga k'oa̲á s'ín kits'ìì-la̲ kjo̲'in
jñà xi̲ta̲ i̲t'aà ts'e̲ kjoa̲ koi, nga̲ ji̲í xi xi̲ta̲ tsjeè 'mì-lè, ji̲í xi tijni
skanda kjòtseé, tijni skanda i̲'ndei̲. 6 Nga jñà xi̲ta̲ koi tsibíxteèn
jní-la̲ xi̲ta̲-lè nga jñà kisìk'en, ko̲ xi̲ta̲ xi kiìchja̲-ngajo-lè. I̲'ndei̲
ngaji̲ k'oa̲á ti̲s'ín tì'biì ngajo-la̲ jní nga nchi'biì; ya̲á chi̲ba̲-la̲.

7 Tikoa ki'nchrè jngoò-la 'én xi ya it'aà ímixa tsjeè-la Nainá
chja, nga tsò:
—Ji Na'èn xi Nainá 'mì-lè, xi ta ji ta jngoò-né xi 'ñó tse
nga'ñó tjín-lè, kixií kjoa, jñà kjo'in xi tí'biì-la xita koi, ndaá
tjín ko nguì kixií tjín.
8 Jè àkjale xi ma-ne ñijòn, tsibíxteèn xi tjíya chitsín-la ya isòn
ts'oí. Jè ts'oí kitjò'nde-la nga jè ndobá-la kisìchjàn yijo-la xita.
9 Jè ndobá-la ts'oí 'ñó kisìchjàn-la ngats'iì xita tanga jñà xita
koi mìkiì kisìkájno jé-la ni mìkiì jeya kisìkíjna Nainá; ta saá
kiìchjajno-la Nainá nga jè xi tjín-la nga'ñó it'aà ts'e kjo'in koi.
10 Jè àkjale xi ma-ne 'òn, tsibíxteèn-sòn jè xi tjíya chitsín-la
ya ñánda tíhotíxoma jè cho ts'en. Ko jè i'nde ñánda
tíhotíxoma jè cho je xi ch'o kji, kòjñò-né. Jñà xita xi beèxkón
jè cho ts'en kiskinetjòn nijen-la nga 'ñó ijò komà-la. 11 Tanga
mìkiì kisìkájno jé-la; tà saá ìsa ndaà kiìchjajno-la Nainá xi ts'e
ngajmiì, koií kjoa-la nga ijò komà yijo-la nga xajtsé tjín-la.
12 Jè àkjale xi ma-ne joòn tsibíxteèn-jiìn xi tjíya chitsín-la ya
xajngá nandá-je Éufrates. Jè nandá-la xajngá, kixìya-né, mé-ne
nga koma kjoahato-ne jñà xitaxá ítjòn xi nchrobá-ne ñánda
bitjokàtji-ne ts'oí.
13 Kìjtseè-ná nga jè ye xi 'ñó je kji, ko jè cho je xi ch'o kji, ko
jè xita xi kiìchjaya 'én ndiso nga itjo-ne tso'ba jàn inima ch'o
xi cho xke kjoàn. 14 Jñà-né inima ch'o-la neií xi s'ín kjoxkón;
bitjo nga bíxkóya xitaxá ítjòn xi tjín nga tíjtsa isò'nde nga
kjinchrobà kjojchán jè nachrjein xi jye tjíndaà-la Nainá xi
ta jè tajngoó xi 'ñó tse nga'ñó tjín-la. 15 "Tiná'yaà, 'an, k'oaá
s'ín kjoiaa koni s'ín f'iì xita chijé. Mé ta ndaà-la jè xita xi
tíjnandaà k'e nga 'an xi kjoiaa; kjijnandaà nikje-la nga kokjá;
mé-ne nga mìkiì kosobà-la nga tíjna laká." 16 Jñà inima cho-la
neií tsibíxkóya xitaxá ítjòn-la isò'nde ya i'nde ñánda 'mì
Armagedón xi 'én hebreo.
17 Jè àkjale xi ma-ne itoò, tsibíxteèn ijiìn isén xi tjíya
chitsín-la. Kiì'nchré-la 'én xi 'ñó kiìchja xi ya inchrobà-ne i'nde
tsjeè-la Nainá xi tíjna ngajmiì ñánda tíjna jè xi tíjnasòn íxile
nga tíhotíxoma; kitsò:
—Jyeé tsitasòn yije.
18 Ikjoàn jate ni'ín ch'on, kina'yà-la jta, kits'iìn ch'on, ts'a
ch'ón xi 'ñó jchán ts'a; ni saà jngoò k'a k'oas'ín 'ba kóni
nga tisa tsatsejèn xita isò'nde. 19 Jè naxandá je xi 'ñó ndaà

yaxkon-la, jàn ya komà. Ko jñà naxandá xi chja-ne nga
ìjngoò ìjngoò nangui xi tjín isò'nde, jngoò k'aá kichijà. Ko
jè naxandá je xi 'mì Babilonia xi 'ñó ndaà yaxkon-la, mìkiì
kisìjchàajiìn Nainá nga kitsjaà-la kjo'in, k'oaá ngaya-la koni
kisìk'iì jngoò chitsín xi tjíya vino xi nguì kjoajti-la Nainá xi jè
jye tíjnandaà-la. 20 Ngats'iì nangui xi tjín ijiìn ndáchikon ko jñà
nindoò, jngoó k'aá kichijà, mì ti kiì ki'ya-la. 21 Jñà xita tsanè
jtsí ndajo xi 'ñó tsiaàn kjoàn, tjín-la tsà ichán kilo nga jngoò
ìjngoò. Jñà xita, 'on kiìchjajno-la Nainá, koií kjoa-la nga tse
kjo'in kis'e-la kjoa ts'e jtsí ndajo.

Kós'ín s'e-la kjo'in jè chjoón chijngui

17 1 J'iì jngoò jñà àkjale xi itoò ma-ne xi itoò chitsín tjíya
tsja, kiìchja, kitsò-na:

—Nchroboí, kokoò-lè kjo'in xi tjoé-la jè chjoón chijngui xi
'ñó ndaà yaxkon-la xi tíjnandiì ñánda nga kjìn xajngá nandá
fahato. 2 Jñà xitaxá ítjòn xi tjín isò'nde, yaá tsafáhijtako chjoón
jè nga kj'eií nainá kijtseèxkón k'oaá ngaya-la tsà kjoa chijngui
kisìko jè chjoón. Ko ngats'iì xita xi tjín isò'nde, k'oaá ti kis'iìn
nga kj'eií nainá kiìtjingui-la k'oaá ngaya-la koni tsà xán ts'e
kjoachijngui-la chjoón kjòch'i-ne.

3 It'aà ts'e Inima Tsjeè-la Nainá, jè àkjale kiìko inima-na
jngoò i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixì choòn. Kìjtseè jngoaà
chjoón xi tíjnakjá-la cho je xi ch'o kji xi inì kji. Yijàjno yije
yijo-la 'én xi kondra ts'e Nainá nga chjajno-la. Itoò ma sko
ko te ma nchrajá-la. 4 Jè chjoón, nikje sko ko nikje inì kjoàn
xi íkjá. Yijàjno xi nguì oro ko ndajo ote xi 'ñó ts'e chjí-la,
ko ndáton fangui xi 'ñó chjí-la xi 'mì perla. Tjíya tsja jngoò
chitsín xi nguì oro; jè chitsín kitseé kjoa ch'o-la ko kjoa tjé
xi ts'e kjoa chijngui-la. 5 Ya itjòn tjen-la, tjít'aà 'én 'ma xi
tsò: "Babilonia xi 'ñó je kji nga ndaà yaxkon-la, jè nea-la
íchjín chijngui ko ngats'iì kjoa ch'o xi tjín isò'nde." 6 K'e nga
kiskoò'an chjoón jè, kìjtseè xkoaàn nga ch'i-né nga jní-la
xita-la Nainá kits'iì ko ts'e xita xi kinìk'en nga 'én-la Jesús
kiìchjaya. K'e nga kìjtseè tà kjòxkón-na. 7 Kitsò-na jè àkjale:

—¿Mé-ne maxkón-lè? 'Aán, kènojmí-lè kó tsòya-ne kjoa
'ma-la chjoón jè, ko it'aà ts'e cho je xi ch'o kji xi tíjnakjá-la
xi itoò ma sko koa te ma nchrajá-la. 8 Jè cho xi kà'yi,
tsibìjnakon-né, tanga i'ndei tíjnak'en-né; yaá kjinchrobà

mijìn-ne nitjan jñò mé-ne nga jngoò k'a chija-ne. Jñà xita xi tjín isò'nde, xi mìkiì tjít'aà 'ín-la xojon ts'e kjoabinachon kóni nga tisa kisindaà isò'nde, tà koxkón-la k'e nga skoexkon jè cho xi tsibìjnakon, ko i'ndei tíjnak'en-né, tanga kotsején ìjngoò k'a-ne.

9 'Iíjndé mochjeén kjohítsjeèn xi tjín-la kjoa chjine. Jñà sko cho xi itoò ma-ne, jñà ngaya-la jñà nindoò xi itoò ma-ne ñánda tíjnanè jè chjoón. Tikoaá jñà ngaya-la xi itoò ma-ne xitaxá ítjòn. 10 'Òn ma-ne xi jye k'en, jngoò ma xi tíhotíxoma-ìsa, ko jè xi ìjngoò, kj'eè kiì f'iì. Tanga k'e nga kjoií, tà chibaá nachrjein kotìxoma. 11 Jè cho je xi ch'o kji xi tsibìjnakon tanga i'ndei tíjnak'en-né, jè xi ma-ne jiìn xitaxá ítjòn. Yaá tíjnajiìn-la xi itoò ma-ne, ko yaá tífì ñánda nga jngoò k'a jchija.

12 'Jñà nchrajá xi te ma-ne xi kà'yi, jñà ngaya-la xitaxá ítjòn xi te ma-ne xi kj'eè kiì tjoé-la kjotíxoma. Tanga k'e nga tjoé-la kjotíxoma ta jngoò hora kotìxomakjoò ko jè cho je xi ch'o kji. 13 Jñà xitaxá ítjòn xi te ma-ne, tajngoó kjohítsjeèn tjín-la nga jè cho je xi ch'o kji siìngatsja nga'ñó-la ko kjotíxoma-la. 14 Ikjoàn skaàn-ko jè Orrè, tanga jè Orrè siìkijne-né. Nga jè-né xi otíxoma-la jñà xita xi otíxoma, ko Xitaxá Ítjòn-laá ma jñà xi xitaxá ítjòn títsajna. Jñà xita xi títsajnako, xó kinokjoà-la, xó kitjaàjiìn-ne, ko kixií síkitasòn-la.

15 Jè àkjale k'oaá ti kitsò-na:

—Jè nandá xi kà'yi, ñánda tíjnandiì chjoón chijngui, naxandá-né, xita kjín-né, jñá-né xita xi tjín nga ìjngoò ìjngoò nangui xi tjín isò'nde, koa jñá-né xita xi chja ngats'ii 'én xi tjín isò'nde. 16 Jñà nchrajá xi te ma-ne xi kà'yi, ko jè cho je xi ch'o kji xi kà'yi, siìjtikeè-né jè chjoón chijngui, kjoaá'an yije-la skanda jñà nikje-la, siìkájna laká-né. Yijo-la skine-né. Ikjoàn yaá kokájiìn ni'ín. 17 Nainá k'oaá s'ín tsibíjiìn kjohítsjeèn-la jñà xita koi nga k'oas'ín siìkitasòn koni s'ín mejèn-la Nainá. Jè kjotíxoma xi tjín-la xita koi tíjngoò ikon nga jè cho ts'en kongatsja, skanda k'e nga kitasòn yije 'én xi kiìchja Nainá. 18 Jè chjoón xi kà'yi, jè-né naxandá je xi otíxoma-la jñà xitaxá ítjòn xi tjín isò'nde.

Kós'ín kiskaàngui jè naxandá Babilonia

18 1 Xi jye komà iskan, ìjngoò àkjale kìjtseè xi tínchrobájen-ne ngajmiì, xi 'ñó tse nga'ñó tjín-la. Jè

kjoa jeya-la xi 'ñó ote kji, kisìhiseèn-sòn nangui. 2 'Ñó kiìchja, kitsò:

—Jye kiskaàngui, jye kiskaàngui naxandá je Babilonia. Jyeé ta i'nde-la inima ch'o-la neií komà, ya ñánda kitseè yije inima tjé xi ch'o kjoàn. Ko ya títsajna nise xi ch'o kjoàn xi mìkiì ma chine. 3 Ngats'iì xita isò'nde, k'oaá ti kis'iìn koni s'ín xita naxandá jè nga kj'eií nainá kiìtjingui-la, k'oaá ngaya-la koni tsà kjòch'i-ne jñà kjoachijngui xi kis'iìn. Jñà xitaxá ítjòn-la xi tjín nga tíjtsa isò'nde, k'oaá ti kis'iìn. Ko jñà xita isò'nde xi tsojmì otseya nga s'ín kjohima, kjònchiná-né xi kjoa ts'e kjotsja-la yijo-la koni s'ín jñà xita xi tjín naxandá jè.

4 Ìjngoò 'én ki'nchrè xi ngajmiì inchrobà-ne, xi kitsò:

—Jñò xi naxandá ts'an xan-nò, tìtjokàjñoò naxandá jè, mé-ne nga mì ya kokot'aà-nò jé-la, tikoa mìkiì kokot'aà-nò kjo'in xi s'e-la. 5 Jñà jé-la, jyeé tímakjìn, jyeé j'iì skanda i ngajmiì. Nainá, mìkiì siìjchàajiìn [nga tsjá-la kjo'in] xi kjoa ts'e jé-la. 6 K'oaá tis'ín kàtamat'in ngajo-ne koni s'ín kis'iìn jè. Jò k'a k'oa tis'ín kàtamat'in ngajo-ne koni tjín kjoa xi kis'iìn. Jè chitsín xi kisìkáyajiìn vino, kokji tikájiìn ngajo-là nga jò k'a ìsa jchá kàtama, [jò k'a okji kjo'in kàtako-la]. 7 Jè kjoa-la nga jeya kisìkíjna yijo-la ko nga 'ñó kis'e-la kjotsja, k'oa tis'ín tjìi ngajo-là kjo'in nga kàtakjindáya. Nga k'oaá tsò inima-la: "'An, k'oaá s'ín tìjna nga chjoón sko-la 'mì-na. 'An mìtsà chjoón ka'àn 'mì-na, tikoaá mìkiì siìkjiaán kjo'in nita kjé-ne." 8 Koií kjoa-la nga tajngoò nachrjein kitjojenè-la kjo'in: Kiyá xita-la. Tikoaá skindàya-né. S'eé-la kjoa ts'e kjinchrá. Ni'ín kiti-ne nga kjoehesòn. Nga 'ñó tse nga'ñó tjín-la jè Nainá xi otíxoma nga k'oaá s'ín jye kiskoòsòn-la nga tsjá-la kjo'in.

9 Jñà xitaxá ítjòn-la isò'nde 'ñó skindáyakeè ko 'ñó 'on koma-la k'e nga skoe nga tíbitjo ni'ndi-la nga títì jè naxandá jè ya ñánda kiìtjingui-la xi kj'eií nainá k'oaá ngaya-la koni tsà jngoó chjoón chijngui kiìtjingui-la nga kisìtsjako yijo-la. 10 Kjiín kincha-ne nga skótsejèn-la, nga tsakjón-la kjo'in-la. 'Ñó kichja, kitso:

—Ima xó-ne, ima xó-ne naxandá je Babilonia xi 'ñó kis'e-la nga'ñó; tajngoò tjò kòf'iì-la kjo'in.

11 Jñà xita xi otíjnaya tsojmì xi tjín isò'nde, tikoaá skindáyakeè-né nga 'on koma-la inima-la nga mì ti yá xi kotse-ne tsojmì xi otíjnaya, 12 tsojmì xi ts'e ton oro, plata, ndajo

chjí xi 'ñó ndaà kjoàn, ndátǫn chjí xi 'ñó ndaà kjoàn; nikje lino xi 'ñó chjí, kǫ nikje seda, nikje sko kǫ xi inì kjoàn; ngats'iì yá xi 'ñó ndaà jnę, tsojmì chjí xi nindaà nį'ñǫ chǫ kisindaà-ne, ngats'iì tsojmì xi yá xi 'ñó chjí xi yá ikon, kǫ kįchą bronce, kǫ kįchą xi 'mì hierro, kǫ ndąjǫ marmol, 13 kǫ chrjoąyá canela, ngats'iì tsojmì xi ndaà jnę, chrjongó-lą Nainá, kǫ xkiì jnę xi 'mì mirra, kǫ chrjongó ts'ę yá olivo, kǫ vino kǫ asìtį. Trigo kǫ skoąn įnchrąjín, kǫ chǫ ch'á, orrè, kohòyǫ, carreta, kǫ xįtą chį'nda nga kisatíjna. 14 Kįtsǫ-lą jè nąxąndá:

—Ngats'iì kjoą xi ndaà kisaseèn-lą inįmą-lè, jyeé kitjaàxìn yije-lè. Kjoą nchįná-lè jyeé kichijà. Kǫ kjoą xi ndaà kòtsjachi, mì ti kiì sąkò-lè nįtą kjé-ne.

15 Jñà xįtą xi otíjnaya tsojmì xi yą kjònchįná ts'ę nąxąndá jè, kjiín kįnchat'aàxìn nga tsakjón-lą kjǫ'in. Skįndáyakeè koą 'ñó 'on kǫma-lą inįmą-lą. 16 K'oąá kįtsǫ:

—Įmą xó-ne nąxąndá xi 'ñó je kji, xi nikje lino chjí tsakakjá kǫ nikje xi sko kjoàn kǫ xi inì kjoàn. Yijàjno yijo-lą oro, ndátǫn chjí xi 'mì perla kǫ ndąjǫ chjí xi 'ñó ndaà kjoàn. 17 Tąjngoò tjò kachija yije kjoą nchįná xi tjín-lą.

Ngats'iì xįtą xi síxákǫ chitso, kǫ ngats'iì xįtą xi yą chitso títsąya nga nchifì, jñà xi yą įya chitso síxá kǫ ngats'iì xi síxájiìn ndáchikon, kjiín tsibìtsąjna 18 k'ę nga kijtseè nį'ndį-lą nąxąndá nga títì; 'ñó kiìchją, kitsò:

—Nį sąá jngoò nąxąndá tjín xi mangásòn-kjoò koni kji nąxąndá jè, nga 'ñó ndaà kiyaxkon-lą.

19 Įkjoàn tsibíxteèn-jno chijo skǫ, 'ñó kiskindàyakeè nga 'on komà-lą inįmą-lą; kitsò:

—Įmą xó-ne nąxąndá xi 'ñó je kji; jè kjoą nchįná-lą, ndaà kjònchįná-ne jñà xįtą xi tjín-lą chitso yą įjiìn ndáchikon. Kǫ į'ndeį, ta jngoó tjò kachija yije kjoą nchįná-lą.

20 Ngats'ioò jñò xi titsąjnaà ngajmiì, tsjaá t'è-là takòn. Jñò xi xįtą-lą Nainá maà, jñò xi tsibíxáya-nò Cristo, kǫ jñò xi Nainá nokjoà ngajo-là, tsja t'è-là inįmą-nò. Nainá jyeé kàtsjá-lą kjǫ'in nąxąndá jè koií kjoą-lą nga ch'o kisìkǫ-nò.

21 Jngoò àkjąlę xi 'ñó tse nga'ñó tjín-lą kiskoé jngoò ndąjǫ xi koni kji ndąjǫ natsí kji, kisìkatjęn-jiìn ndáchikon, kitsò:

—Jè nąxąndá Babilonia, xi 'ñó je kji, k'oąá s'ín skąjiìn-ndá; jngoó k'aá chįja nįtą kjé-ne, mì tį yá xi skoęxkon-ne. 22 Mì tį kiì kįná'ya-lą įnchò calle-lą jñà música xi síkjane arpa, jñà xi

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

síkjindáya xo̱bí, ko̱ xi síkjane chrjo trompeta. Mì ti̱ kiì s'e̱-la̱ xi̱ta̱ xi síxá ni̱ta̱ mé xá-ne. Ti̱koa̱ mì ti̱ kiì ko̱xáko̱-ne molino ts'e̱ ncheé. 23 Ni'ín ts'e̱ lámpara, mì ti̱ kiì si̱ìhiseèn-ne; mì ti̱ kiì s'e̱-ne s'eí nga ki̱xan xi̱ta̱; koií kjoa̱-la̱ ko̱s'ín ko̱mat'in-ne nga jñà xi̱ta̱-la̱ xi otseya ko̱ otíjnaya tsojmì, 'ñó xi̱ta̱ nchi̱ná komà i̱ i̱sò'nde; ti̱koa̱ kiskoònacha̱n yije-la̱ na̱xa̱ndá xi tjín i̱sò'nde nga komà-la̱ kis'iìn kjoa̱tj'e. 24 Na̱xa̱ndá jè, Nainá kitsjaà-la̱ kjo̱'in nga jé ts'e̱-né nga kinìk'en xi̱ta̱-la̱ Nainá ko̱ xi̱ta̱ xi kiìchja̱ya̱ nga̱jo̱-la̱ Nainá ko̱ ngats'iì xi̱ta̱ xi kinìk'en nga tíjtsa i̱sò'nde.

Xi̱ta̱ xi tsjá-la̱ kjo̱ndaà Nainá ján ngajmiì

19 1 Xi jye komà i̱skan, ki'nchrè-la̱ ján ngajmiì 'én koni kjín jchán ma xi̱ta̱ xi chja̱ nga tsò:

¡Aleluya! ¡'Nga ti̱kíjna Nainá!
Nga jè ochrjekàjiìn-ná kjo̱'in kjoa̱ ts'e̱ jé-ná,
ko̱ ta jè ta̱jngoò xi tjín-la̱ kjoa̱jeya
ko̱ xi tse nga'ñó tjín-la̱.
2 Nga jè Nainá, ndaà s'ín ko̱ kixi̱í s'ín
k'e̱ nga tsjá-la̱ kjo̱'in xi̱ta̱;
nga jyeé kitsjaà-la̱ kjo̱'in jè na̱xa̱ndá je Babilonia
xi kisìkits'ón-jiìn i̱sò'nde nga tsakó-la̱ xi̱ta̱ i̱sò'nde
nga kj'ei̱í nainá kijtseèxkón
k'oa̱á ngaya-la̱ koni jngoò chjo̱ón xi kjoa̱ chijngui s'ín.
Koií jé xi komà-la̱ nga jè kisìk'en xi̱ta̱ chi̱'nda-la̱ Nainá xi
kiìchja̱ ngajo-la̱.
3 Ìjngoò k'a k'oa̱ kitsò:
—¡Aleluya! ¡'Nga ti̱kíjna Nainá! Jè ni̱'ndi̱-la̱ jè na̱xa̱ndá nga títì, k'oa̱á s'ín ki̱tjomijìn ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne.
4 Jñà xi̱ta̱ jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne ko̱ xi ñijòn ma-ne xi títsa̱jnakon, chincha-xkó'nchi-ñiat'aà-la̱ nga kijtseèxkón Nainá xi tíjnasòn íxi̱le̱ ñánda tíhotíxoma. Kitsò:
—¡K'oa̱s'ín kàtama! 'Nga ti̱kíjna Nainá. ¡Aleluya!
5 Ya̱ íxi̱le̱-la̱ ñánda tíhotíxoma, kina'yà-la̱ 'én xi kitsò:
Tjiì-là kjo̱ndaà Nainá ngats'ioò jñò xi chi̱'nda maà,
jñò xi i̱xti maà ko̱ xi̱ta̱ jchínga,
ngats'ioò xi tsakjoòn-chaà Nainá.
6 Ki'nchrè-la̱ 'én koni tsà kjín jchán ma xi̱ta̱ xi chja̱, koni s'ín na'yà-la̱ nandá k'e̱ nga one, koni s'ín na'yà-la̱ k'e̱ nga one ch'o̱n, xi kitsò:

¡Aleluya!
¡'Nga tikíjna Nainá xi ta jè tajngoó xi 'ñó tse nga'ñó tjín-la!
Nga jyeé jè tíhotíxoma.
7 Tsja k'oé-lá inima-ná, sitsja-chaá takoán, jeya sikíjnaá
Nainá,
nga jyeé j'ií kjoa bixan-la Orrè;
chjoón-la jyeé tíjnandaà.
8 Jè chjoón, jye ko'bìì-la nikje lino xi 'ñó chjí,
xi 'ñó tsjeè kjoàn tikoa 'ñó ote nga kónakjá.
Jè nikje lino xi 'ñó chjí, jè ngaya-la kjoakixi xi s'ín xita-la
Nainá.
9 Jè àkjale kitsò-na:
—Chjí kjoa koi: "Mé ta ndaà-la jñà xita xi xó kinokjoà-la kjoa
bixan-la Orrè nga jè kokjen-ko."
Kitsò ìsa:
—Jñà 'én koi, nguì 'én kixi-la Nainá-né.
10 Tsohósijna xkó'nchiñia it'aà ndsoko jè àkjale nga mejèn-na
skoexkoán. Tanga jè àkjale kitsò-na:
—Kì k'oaá 'nì; 'an, tikoaá chi'nda-la Nainá ma koni ngaji ko
jñà 'ndsì xi ndaà fì tjingui-la jñà 'én kixi xi kiìchja Jesús. Jè
Nainá chaxkoín.
Jñà 'én kixi xi kiìchja Jesús, tijñà-ne xi síkítsjeèn-ya-la xita
xi chja ngajo-la Nainá.

Jè xi tíjnasòn-la kohòyo chroba

11 Kìjtseè ngajmiì nga tix'á; tsatsejèn jngoò kohòyo xi chroba
kji. Jè xita xi tíjnakjá-la, k'oaá s'ín yaxkon-la nga kixi síkitasòn
ko kixi tíjna, koií kjoa-la nga nguì ko kjoakixi-la bíndaàjiìn
ko nga kjaán-kjoò. 12 Jñà xkon, k'oaá kjoàn koni ni'ín. Ya sko,
kjín corona jtobá tjí'a ko jngoò 'ín-la tjít'aà xi mìkiì yá xi
machiya-la kó tsòya-ne; tajngoò jè machiya-la kó tsòya-ne.
13 Jè nikje xi kinakjá, jní yijàjno. Jè 'ín-la, 'Én-la Nainá 'mì.
14 Yaá tjingui-la jñà soldado ts'e ngajmiì nga títsajnakjá-la
kohòyo chroba; saà nikje lino chrobaá íkjá xi 'ñó chjí ko tsjeè
kjoàn. 15 Jè tso'ba bitjo jngoò kicha ndojò xi 'ñó yijò kji, jè xi
síki'on-ne ngats'iì naxandá. Nga jè kotìxoma-la xita naxandá.
Jè yá nise siìkjeén xi nguì kicha tájaà. Jè sobá kosinè jñà toò
uva ya iya chitso nga kochrje vino xi okó kjoajti-la Nainá xi ta
jè tajngoó xi 'ñó tse nga'ñó tjín-la. 16 Jè nikje-la ko chrjomí-la

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

tjít'aà 'ín xi tsò: “Xitaxá Ítjòn-la ngats'iì jñà xi xitaxá ítjòn títsajna ko jè-né xi otíxoma-la ngats'iì jñà xita xi otíxoma.”
17 Kìjtseè jngoaà àkjale xi ya síjnasòn-la ts'oí; 'ñó chja-la ngats'iì cho xi tjímajiìn isén xi yijo kine. Tsò:
—Nchrobá, tixkóyaà xinguioo mé-ne nga chjinee yijo xi Nainá tsjá-nò, 18 nga chjinee yijo-la xitaxá ítjòn, ko yijo-la xita sko-la soldado, yijo-la xita ts'en, yijo-la kohòyo ko yijo-la xita xi titsakjá-la kohòyo, yijo-la ngats'iì xita xi títsajnandeií ko xita chi'nda ko xi ixti ko xita jchínga.
19 Kìjtseè jè cho je xi ch'o kji ko jñà xitaxá ítjòn ts'e isò'nde ko xita soldado-la; jyeé títsajnandaà nga skaàn-ko jè xi tíjnakjá-la kohòyo chroba ko jñà soldado-la. 20 Jè cho je xi ch'o kji kindobà'ñó; tikoa kindobà'ñó jè xi 'én ndiso kiìchja xi kis'iìn kjoxkón nga nguixkon jè cho. K'oaá s'ín komà-ne nga kiskoònachan-la jñà xita xi kiskoé chiba-la tikoa kijtseèxkón isén xkósòn-la jè cho. Ingajò kinìkatsjoòjiìn tíkòn ijiìn ni'ín xi títìjnga ñánda títì ko azufre. 21 Jñà xita xi i'nga, jè kisìk'en-ne jè kicha ndojò xi bitjo tso'ba jè xi tíjnakjá-la kohòyo. Ngats'iì cho xi tjímajiìn isén, jñà kjòskiì-ne nga kiskine yijo-la xita xi jye k'en.

Jè xi jngoò jmiì nó

20 1 Kìjtseè jngoaá àkjale xi tínchrobájen-ne ngajmiì. 'Ya ibi ts'e nitjan jñò. Kjiya tsja jngoò na'ñó kicha cadena xi 'ñó je kji. 2 Jè àkjale kitsobà'ñó jè ye jchínga xi tijè-ne xi 'mì Xita Neií ko xi Satanás. Jngoò jmiì nó tsibít'aà'ñó.
3 Kisìkatjen-s'en ya nitjan jñò; tsibíchjoà'ñó-la jè xotjoa; ikjoàn tsasíjna-la sello mé-ne nga mì yá skíx'a-ne jè xotjoa nitjan. Yaá tsasíjnahiya mé-ne nga mì ti kiì koma skónachan-la xita isò'nde, skanda k'e nga kjoehet'aà xi jngoò jmiì nó. Xi koma iskan tjájnda'ñó ìjngoò k'a-ne nga koma kojmeèndeií chiba nachrjein ìsa.
4 Kìjtseè íxile ts'e kjotíxoma; títsajnasòn jñà xita xi kitjoé-la kjotíxoma nga jñà koiìndaàjiìn. Tikoa kìjtseè inima-la jñà xita xi kitiís'iìn, nga koi kjoa-la 'én kixi xi kitsjaà it'aà ts'e Jesús ko nga 'én-la Nainá kiìchjaya. Jñà xita koi, mìkiì kijtseèxkón jè cho je xi ch'o kji ko isén xkósòn-la; tikoa mìkiì kisit'aà chiba-la itjòn tjen-la ko tsja. Xita koi, ìjngoò k'a tsibítsajnakon; jngoò jmiì nó tsatíxoma ko Cristo. 5 Jñà xita koi xi jaáya

ítjòn-la. Tanga jñà mik'en xi i'nga, skanda k'eé jaáya-la nga ijchò jngoò jmiì nó. 6 Mé ta ndaà-la jñà xi koko-la nga kjoaáya ítjòn-la; xita koi, jyeé xita-la Nainá koma; jè kjoa biyaà xi ma-ne jò, nimé nga'ñó tjín-la it'aà ts'e xita koi; mì ti mé ma siìko-ne. Tà saá no'miì-la Nainá koma ko ts'e Cristo. Jngoò jmiì nó kotìxomako.

7 K'e nga kjoehet'aà xi jngoò jmiì nó, tjájnda'ñó ìjngoò k'a-ne jè Satanás ya ñánda tíjnahiya nitjan jñò. 8 Kitjondeií-ne nga skónachan-la xita naxandá xi tjín nga tíjtsa isò'nde, jè Gog ko Magog. Koiìxkóya xita mé-ne nga koiìts'ia-ne kjojchán. Kjín jchán koma xita, k'oaá ngaya-la koni tsomì xi jncha indiì ndáchikon. 9 Chinchimasòn kóhokji isò'nde; chinchandiì-la nga jngoò itjandiì ñánda títsajna xita-la Nainá ko naxandá xi tsjakeè. Ikjoàn kisìkasén ni'ín Nainá xi inchrobà-ne ngajmiì. Jngoò k'a tsaká kóhotjín. 10 Jè xita neií xi kiskoònachan-la xita, kinìkatjen-jiìn ya i'nde ñánda títìjnga ni'ín ko azufre. Jyeé ya títsajna jè cho je xi ch'o kji ko xi kiìchjaya 'én ndiso. Yaá siìkjeiín kjo'in ko nachrjein ko nitjen nita kjé-ne.

Jè íxile ts'e kjotíxoma xi chroba kji

11 Kìjtseè jngoò íxile xi chroba kji ko 'ñó je kji nga ya tíjnasòn jngoò xi tíhotíxoma. Nga nguixkon jè xi tíjnasòn íxile, jngoò k'a kichijà nangui ko ngajmiì. Nita ñánda-ne, mì ti kiì ki'ya-la. 12 Kìjtseè mik'en xi ixti kjoàn ko xi xita jchínga kjoàn, 'ncha kixi nguixkon Nainá. Ikjoàn kitáx'a jñà libro [ñánda tjít'aà mé xi kis'iìn nga jngó jngó xita]; koa ìjngoò libro kitáx'a ñánda tjít'aà ts'e kjoabinachon. Jñà mik'en, k'oaá s'ín kisindaàjiìn-la koni s'ín tjít'aà xojon ts'e libro, mé kjoa xi kis'iìn. 13 Jè ndáchikon kitsjaà jñà mik'en xi ya k'en-jiìn. Jè kjoabiyaà ko i'nde kjo'in tikoaá kitsjaà mik'en xi ya títsajna. K'oaá s'ín kisindaàjiìn-la nga jngoò ìjngoò xita koni tjín kjoa xi kis'iìn. 14-15 Jè kjoabiyaà ko i'nde kjo'in kinìkatsjoòjiìn ñánda títì ni'ín jnga. Ko jñà mik'en xi mìkiì tjít'aà 'ín-la jè libro ts'e kjoabinachon, tikoaá yaá kinìkatsjoòjiìn ñánda títì ni'ín jnga. Jè xi ma-ne jò kjoabiyaà.

Ngajmiì xitse ko nangui xitse

21 1 Kìjtseè jngoaá ngajmiì xitse ko nangui xitse. Jè ngajmiì xi kisijna ítjòn ko nangui xi kisijna ítjòn, jyeé

kichijà; tikoaá kichijà jè ndáchikon. 2 Tikoa kìjtseè jè naxandá tsjeè xi Jerusalén xitse 'mì, nga tínchrobájen ngajmiì nga nguixkon Nainá. K'oaá s'ín tíjnandaà koni jngoò chjoón xi ndaà bíndaà yijo-la nga jye kixan-ko x'in-la. 3 Ki'nchrè-la 'én xi 'ñó chja, xi ngajmiì inchrobà-ne, xi tsò:

—Chítsejèn-là Ni'ya Tsjeè-la Nainá, jyeé kòbitjojen; Nainá yaá kíjnako jñà xita; xita naxandá-laá koma, nga jè sobà xi Nainá kitso-la. 4 Jè sobà Nainá siìxìjno yije ndáxkon; mì ti kiì s'e-ne kjoabiyaà; mì ti kiì s'e-ne kjoaba; mì ti kiì yá skindàya-ne; mì ti kiì s'e-ne xi ijòjno ijòt'aà yijo-la, koi kjoa-la nga jye tsato kjoa jchínga.

5 Jè xi tíjnasòn íxile ts'e kjotíxoma, kitsò:

—Chítsejèn-la, 'aán siìxitseya yije tsojmì xi tjín.

Ikjoàn kitsò-na:

—Chjí, xojon tít'eiì jñà 'én koi; nga nguì k'oaá s'ín tjín nga kitasòn; nguì 'én kixi-né.

6 Ikjoàn kitsò-na:

—Jyeé tsitasòn yije. 'An-ná xi tìjna ítjoàn skanda tàts'en-la kjoa kó nga skanda fehet'aà-ne. 'An-ná xi tsibìts'iaa ko xi sikjehet'aà-na kjoa. Ngats'iì xi xíndá-la, 'aán tsjaà kjotjò-la nandá xi tíbitjo ya i'nde ñánda mìkiì xìya nandá mé-ne koma kíjnakon-ne inima-la nita kjé-ne. 7 Jñà xi siìkijne, jñà skoé kjotjò ngats'iì kjondaà koi. 'Aán kótijnakoaa nga Nainá kitso-na ko jñà, ixti-naá koma. 8 Tanga jñà xita xi tsakjón, jñà xi mìkiì mokjeiín-la, jñà xi 'ñó ch'o s'ín, jñà xi xita sík'en, jñà xi kjoa chijngui s'ín, jñà xi xita tj'e, jñà xi xkósòn beèxkón, ngats'iì xi 'én ndiso chja, ján kixojiìn ñánda títì ni'ín jnga ko azufre; jè xi ma-ne jò kjoabiyaà.

Naxandá xitse xi 'mì Jerusalén

9 J'iìkon jngoò-na àkjale jñà xi itoò ma-ne, xi tikoa itoò chitsín tjín-la, xi jncha kitseè xi itoò kjo'in xi fehet'aà-ne. Kitsò-na:

—Nchroboí, kokoò-lè jè xi koma chjoón-la Orrè.

10 It'aà ts'e Inima Tsjeè-la Nainá, jè àkjale kiìko inima-na jngoò nindoò xi je kji ko 'nga kji. Tsakó-na jè naxandá xi je kji, naxandá tsjeè Jerusalén nga tínchrobájen-ne ngajmiì nga nguixkon Nainá. 11 Jè naxandá tsjeè Jerusalén, oteé tsejèn xi kjoa ts'e kjoajeya-la Nainá. K'oaá s'ín ote kji koni ndajo chjí

xi 'ñó ndaà kjoàn, koni ndạjọ xi jaspe 'mì nga ote kji koni chịtsín. 12 Nga jngoò itjandiì, jè nạxạndá, chrjó ndạjọ tjíndiì-lạ xi 'ñó je kji kọ 'ñó 'nga kji. Tejò xotjoạ tjín-lạ. Nga jngoò ìjngoò xotjoạ, jngoò àkjạlẹ síjnajto. Tịkoạ yạ tjít'aà 'ín-lạ nga tejò nạxạndá xi yạ inchrobàt'aà-ne ịxti-lạ Israel. 13 Yạ kixị-lạ ñánda bitjokàjiìn-ne ts'oí, jàn xotjoạ tjín-lạ, yạ kixị-lạ ñánda kahatji-ne ts'oí, jàn xotjoạ tjín-lạ. Yạ norte, tịkoạá jàn xotjoạ tjín-lạ, yạ sur, tịkoạá jàn xotjoạ tjín-lạ. 14 Jè chrjó ndạjọ xi tjíndiì-lạ nạxạndá, tejò chrjó ndạjọ xi yạ tjít'aà nga tejò 'ín-lạ xịtạ xi tejò ma-ne xi ịt'aà ts'ẹ Orrè kisìxáya-lạ.

15 Jè àkjạlẹ xi tíchjạkọ-na, jngoò kịchạ kjinaya tsja xi nguì oro xi koni kji yá xi ma machịbạ-ne. Jè kisìkjeén nga ma kisìchịbạ nạxạndá kọ xotjoạ-lạ kọ chrjó ndạjọ-lạ. 16 Jè nạxạndá k'oạá s'ín kijna nga ñijòn chrjạnguị tjín-lạ. Koni kji ndojò, k'oạá tị kji tiyà-ne. Jè àkjạlẹ, k'ẹ nga kisìchịbạ, jò jmiì kọ jò sìndọ kilómetro tjín-lạ. Ngásòn chịbạ tjín-lạ nga ndojò kọ nga tiyà kọ nga 'nga. 17 Ikjoàn kisìchịbạ jè chrjó ndạjọ. Jngoò sìndọ kọ ichán ñijòn xkó tsja tjín-lạ xi chịbạ-lạ xịtạ xi tísíkjeén jè àkjạlẹ, [jè xi ichán nanga tjín-ne].

18 Jè chrjó ndạjọ xi tjíndiì-lạ nạxạndá, koií tjíndaà-ne ndạjọ chjí xi 'mì jaspe. Kọ jè nạxạndá, nguì oro sobà-né. K'oạá s'ín ote kji koni chịtsín tsjeè. 19 Jñà tàts'en chrjó xi tjíndaà-ne nga tíchjoàndiì-lạ nạxạndá, nguì ndạjọ chjí yijàjno xi 'ñó ndaà kjoàn. Jè xi ítjòn, jè ndạjọ xi 'mì jaspe; xi ma-ne jò, ndạjọ xi 'mì zafiro; xi ma-ne jàn, ndạjọ xi 'mì ágata; xi ma-ne ñijòn, ndạjọ xi 'mì esmeralda; 20 xi ma-ne 'òn, ndạjọ xi 'mì ónice; xi ma-ne joòn, ndạjọ xi 'mì cornalina; xi ma-ne itoò, ndạjọ xi 'mì crisólito; xi ma-ne jiìn, ndạjọ xi 'mì berilo; xi ma-ne ñijaàn, ndạjọ xi 'mì topacio; xi ma-ne te, ndạjọ xi 'mì crisoprasa; xi ma-ne tejngoò, ndạjọ xi 'mì jacinto; xi ma-ne tejò, ndạjọ xi 'mì amatista. 21 Jñà xotjoạ xi tejò ma-ne, tejò ndạjọ perla tjíndaà-ne. Nga jngoò ìjngoò xotjoạ jngoò perla tjíndaà-ne. Ndịyá teè-lạ nạxạndá, nguì oro sobà-né koni chịtsín xi ma chítsejèn-ya.

22 Yạ ịjiìn nạxạndá, nịjngoò ịngọ kìjtseè; nga jè sobà xi ma ịngọ-lạ nạxạndá, jè Nainá xi tíjna ítjòn nga ta jè tạjngoò-né xi 'ñó tse nga'ñó tjín-lạ kọ jè Orrè. 23 Jè nạxạndá, mìkiì mochjeén-lạ jè ts'oí kọ sá nga sịìhiseèn-lạ. Nga jè sobà kjoạ ịsén-lạ Nainá síhiseèn-lạ; kọ jè Orrè ma ni'ín-lạ. 24 Ngats'iì jñà

xi̱ta̱ na̱xa̱ndá ts'e̱ isò'nde kinchima iseèn-né i̱t'aà ts'e̱ ni'ín-la̱. Ko̱ jñà xi̱ta̱xá ítjòn xi tjín isò'nde, kji̱ko̱ kjoa̱nchi̱ná-la̱ nga ya̱ si̱ìnga̱tsja. 25 Jñà xotjoa̱-la̱ na̱xa̱ndá, mìkiì si̱chjoàjto nga kjit'aà na̱chrjein; nga ya̱ na̱xa̱ndá, mìkiì ko̱jñò. 26 Ngats'iì na̱xa̱ndá kjoi̱ko̱ ngats'iì kjoa̱ nchi̱ná-la̱ ko̱ ngats'iì tsojmì xi 'ñó chjí-la̱ nga ya̱ si̱ìnga̱tsja. 27 Ya̱ i̱'nde jè ni̱mé kjoa̱has'en xi tjé kjoàn xi ch'o s'ín ko̱ xi kjoa̱ ndiso. Tà jñà kjoa̱has'en xi tjít'aà 'ín-la̱ jè xo̱jo̱n-la̱ Orrè xi ts'e̱ kjoa̱binachon.

22 1 Jè àkja̱le̱ tsakó jngoò-na xa̱jngá nandá xi kijna tsjeè tsjeè, jè nandá xi bítsa̱jnakon-ná ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne. K'oa̱s'ín tsjeè kji koni chi̱tsín. Ya̱á tíbitjo ñánda síjna íxi̱le̱-la̱ Nainá nga tíhotíxoma ko̱ ya̱á tíbitjo ñánda tíjna jè Orrè. 2 Ya̱ jngoò osen ndi̱yá-la̱ na̱xa̱ndá tífa nandá. Ko̱ ya̱ ngobà ngobà xa̱jngá nandá, ya̱á síjna jè yá xi tsjá kjoa̱binachon ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne. Tejò k'a ojà-la̱ toò nga jngoò nó. Jngoò jngoò k'a ojà-la̱ toò nga ìjngoò ìjngoò sá. Jñà xka̱-la̱, k'oa̱á s'ín mochjeén nga maxkiì-la̱ na̱xa̱ndá ts'e̱ isò'nde. 3 Mì ti̱ mé kjoa̱ ch'o s'e̱-ne xi mìkiì sasén-la̱ Nainá. Ya̱á sasíjna jè íxi̱le̱-la̱ Nainá ko̱ ts'e̱ Orrè nga ko̱tìxoma. Ko̱ ngats'iì xi̱ta̱ chi̱'nda-la̱, ya̱á si̱ìxá-la̱. 4 Ngats'iì xi xi̱ta̱-la̱ ma, skoe̱xkon-né kó kji i̱sén-la̱ Nainá; ko̱ jè 'ín-la̱ Nainá ya̱á si̱t'aà i̱tjòn tjen-la̱. 5 Ya̱ i̱'nde jè, mì ti ko̱jñò-ne. Jñà xi̱ta̱ xi ya̱ títsa̱jna, mì ti̱ ni'ín ko̱chjeén-la̱ xi si̱ìhiseèn-la̱, ti̱koa̱á mì ti̱ ts'oí ko̱chjeén-la̱; nga jè sobá Na̱'èn-ná xi Nainá si̱ìhiseèn-la̱. Jñà xi̱ta̱ ko̱tìxoma ni̱ta̱ mé na̱chrjein-ne.

Jyeé nchrobá machrañà nga kjoi̱í ìjngoò k'a Cristo

6 Jè àkja̱le̱ kitsò-na:

—'Én koi, nguì k'oa̱á s'ín tjín nga ki̱tasòn; nguì 'én kixi̱-né. Jè Na̱'èn-ná xi Nainá xi síkíchi̱ya-la̱ jñà xi̱ta̱ xi chja̱ ngajo-la̱, koií xá kisìkasén-ne àkja̱le̱-la̱ nga ko̱kò-la̱ xi chi̱'nda-la̱ ma jñà kjoa̱ xi ta ni̱to̱ón o̱ko̱ma.

7 —Ti̱ná'ya-ná. 'A̱n, kjoíi ni̱to̱ón ìjngoò k'a.

Mé tà ndaà-la̱ jñà xi síkitasòn jñà 'én xi kitsjaà Nainá koni s'ín tíchja̱ xo̱jo̱n jè.

8 'A̱n-ná xi 'mì-na Juan, 'a̱án ki'nchrè koa̱ kìjtseè kjoa̱ koi. K'e̱ nga jye ki'nchrè koa̱ jye kìjtseè, tsohósi̱jna-xkó'nchi-niñiat'aà-la̱ jè àkja̱le̱ xi tíhokó-na̱ kjoa̱ koi, nga mejèn-na skoexkoán. 9 Ta̱nga jè àkja̱le̱ kitsò-na̱:

—Kì k'oáá 'nì. Jè Nainá jcha̱xkoín. 'A̱n, ti̱koáá chi̱'nda-la̱ Nainá ma, koni ngaji̱, ko̱ xi̱ta̱ xinguii̱ xi chja̱ ngajo-la̱ Nainá, ko̱ ngats'iì xi̱ta̱ xi síkitasòn 'én xi tjít'aà xo̱jo̱n jè.

10 K'oáá ti̱s'ín kitsò-na̱:

—Kì bìjna'ma jñà 'én xi Nainá kitsjaà xi tjít'aà xo̱jo̱n jè, nga jyeé nchrobá machrañà na̱chrjein nga ki̱tasòn. 11 Jñà xi̱ta̱ xi mìtsà kixi̱ títsa̱jna nguixko̱n Nainá nga ch'o s'ín, ta k'oáá s'ín kàtìtsa̱jna. Ko̱ jñà xi tjín-la̱ kjoa̱kixi̱ ko̱ tsjeè títsa̱jna nga nguixko̱n Nainá, k'oáá ti̱s'ín kàtasíkitasòn xi kjoa̱kixi̱ ko̱ kjoa̱tsjeè.

12 —Ti̱ná'ya, 'a̱n, kjoíi ni̱to̱ón ìjngoò k'a. Ya̱á kjoi̱ikoa̱a chjí-la̱ xi tsjaà-la̱ xi̱ta̱ koni s'ín kis'iìn nga ìjngoò ìjngoò. 13 'A̱n-ná xi tìjna̱ ítjoàn skanda tàts'en-la̱ kjoa̱ ko̱ skanda fehet'aà-ne. 'A̱n-ná xi tsibìts'ia̱a ko̱ xi sikjehet'aà-na kjoa̱. 'A̱n-ná xi tìjna̱ ítjoàn ko̱ xi fehet'aà-ne.

14 Mé ta ndaà-la̱ jñà xi̱ta̱ xi [jní-la̱ Orrè] sítsjeè-ne nikje-la̱ mé-ne nga tjò'nde-la̱ nga ski̱ne̱ toò-la̱ yá xi tsjá kjoa̱binachon, ti̱koa̱ ko̱ma kjoa̱has'en xotjoa̱-la̱ jè na̱xa̱ndá. 15 Ta̱nga ndi̱tsiaán kítsa̱jna, ngats'iì jñà xi̱ta̱ xi ch'o s'ín, ko̱ jñà xi xi̱ta̱ tj'e, ko̱ jñà xi kjoa̱ chijngui s'ín, ko̱ jñà xi xi̱ta̱ sík'en, ko̱ jñà xi xkósòn beèxkón ko̱ ngats'iì xi tsjakeè kjoa̱ ndiso nga 'én ndiso chja̱.

16 —'A̱n xi 'mì-na Jesús, 'a̱án kisìkasén-nò àkja̱le̱-na̱ nga tsjá-nò 'én i̱t'aà ts'e̱ kjoa̱ koi, jñò xi xi̱ta̱ na̱xa̱ndá-na̱ ma. 'A̱n-ná jè jts'én xi itjot'aà-ne tje̱-la̱ xi̱ta̱xá ítjòn xi ki'mì David. 'A̱n-ná ni'ño tse xi 'ñó ote kji xi bitjokàtji k'e̱ nga ta̱jñòya.

17 Jè Ini̱ma̱ Tsjeè-la̱ Nainá ko̱ chjo̱ón-la̱ Orrè, tsò-né:

—Nchroboí [Na̱'èn Jesús].

Jñà xi nchi'nchré, k'oáá ti̱ kàtatsò:

—Nchroboí [Na̱'èn Jesús].

Jñà xi xíndá-la̱ ko̱ xi mejèn-la̱ nandá, kàtjanchrobá, kàt'iì kjo̱tjò nandá xi tsjá kjoa̱binachon.

18 'A̱n, k'oáá xan-nò, ngats'ioò xi na'yà-là jñà 'én xi kitsjaà Nainá xi tjít'aà xo̱jo̱n jè: Tsà yá xi ki̱ìt'aàsòn kjoa̱ xi tjít'aà xo̱jo̱n jè, Nainá k'oáá ti̱s'ín tsjásòn-la̱ kjo̱'in koni s'ín tjít'aà xo̱jo̱n jè. 19 Tsà yá xi kjoa̱áxìn jngoò-la̱ 'én xi kitsjaà Nainá xi tjít'aà xo̱jo̱n jè, Nainá, ti̱koáá kjoa̱áxìn kjo̱ndaà xi tjí'nde-la̱ nga ski̱ne̱ toò-la̱ yá xi tsjá kjoa̱binachon ko̱ mìkiì tsjá'nde-la̱ nga ya̱ kítsa̱jna na̱xa̱ndá tsjeè-la̱ Nainá koni s'ín tjít'aà xo̱jo̱n jè.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013

20 Jè xi bénọjmí kjoạ koi, kˈoạá tsò:
—Jon, kjoịi nịtọ́ón ìjngoò kˈa.
Kˈoạá sˈín kàtama. ¡Nchroboí Nạˈèn Jesús!
21 Kjọndaà-lạ Nạˈèn-ná Jesucristo kàtìjnakọ-nó ngatsˈioò.
Kˈoạá sˈín kàtama.

en el mazateco de San Jerónimo Tecóatl. ©La Liga Bíblica 2013